Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

1/24.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

LE GRAND

DICTIONNAIRE

François-Flamand.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

LE GRAND

DICTIONNAIRE

Français-Flamand.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

W
163 F 15

LE GRAND
DICTIONNAIRE
FRANÇOIS-FLAMAN,
DE

JEAN LOUIS D'ARSY.

Les termes & manieres de parler touchant la Marine & la Navigation, expliquez en François & en Flaman.

Les termes servants à la Venerie & Fauconnerie.

Les noms de quelques Villes, Regions & Rivieres.

Item une Grammaire Françoise.

Le tout revû, corrigé, & augmenté d'une fort grande quantité de mots, phrases & sentences, dans cette derniere édition.

PAR

THOMAS LA GRUË,
Maistre ès Arts & Docteur en Medecine.

f Pp De Bethois ca B. marie De Longerloo

à AMSTERDAM,
Chez les heritiers d'ANTOINE SCHELTE, 1699.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

LE GRAND

DICTIONNAIRE
FRANÇOIS-FLAMAND

DE

JEAN LOUIS D'ARSY.

Les termes & manieres de parler Toucharts à la Marine & la Navigation, expliquez en François & en Flamand.

Les termes servants à la Venerie & Fauconnerie.

Les noms de qualité Nobles, Regions & Provinces.

Item une Grammaire Françoise.

Le tout revû, corrigé, & augmenté de plusieurs mots, phrases & façons de parler grand-quantité de mots, plusieurs [illegible] dans cette derniere Edition.

PAR

THOMAS LA GRUË,

Maître ès Arts & Docteur en Medecine.

KONINKL. BIBLIOTHEEK TE 'S HAGE.

A AMSTERDAM,

Chez les heritiers d'Antoine Schelte. 1695.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

A tres noble, & tres vertueux Seigneur,

MONSIEUR
NICOLAS WITSEN,

Bourguemaître de la ville d'Amsterdam, &c.

MONSIEUR,

Il y a dix ans que je pris la liberté de vous offrir avec tout le respect possible le Grand Dictionnaire François-Flamand: Et comme c'est une sorte d'ouvrage sujet à recevoir de temps en temps de nouvelles perfections, je me suis appliqué pendant quelques annees, à retoucher & à augmenter cet ouvrage. La générosité avec laquelle vous le réçûtes, fait que je prens encore la hardiesse de vous en offrir une nouvelle édition, avec les mêmes sentimens de respect que j'ai toûjours eu pour

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

vôtre illuſtre perſonne. Je pourrois ici, Monſieur, m'étendre ſur vos louanges & ſur la haute réputation que vous vous étes acquiſe par vôtre mérite, dans les grands emplois que vous avez eu; mais comme il n'y a perſonne qui n'en ſoit perſuadé, & que je craindrois de vous fatiguer par une trop longue Préface, je finirai, s'il vous plait, en vous aſſurant que je ſuis avec un profond reſpect,

MONSIEUR,

Le vôtre Nobleſſe

Le tres-humble & tres-obéiſſant ſerviteur,

J. LA GRUE.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

PREFACE
AU
LECTEUR.

AMy Lecteur, ayant long-temps conſideré l'utilité & le ſervice que je pouvois rendre au public, en m'employant à revoir, & corriger ce Grand Dictionnaire imprimé deja tant de fois, dans lequel, outre pluſieurs fautes en l'orthographe, il y avoit une grande quantité de mots barbares & inuſités, je m'y ſuis facilement laiſſé perſuader par beaucoup d'illuſtres perſonnes & me ſuis éforcé à luy redonner une autre face, & à le rendre incomparablement plus parfait qu'auparavant.

Mais ce n'a pas eſté ſans une peine incroyable, puiſque j'y ay travaillé l'eſpace de trois années entieres, car je ne l'ay pas ſeulement purgé de ſes ordures, mais j'ay compilé & ramaſſé une infinité de mots & ſentences, que j'y ay introduit en ordre.

Vous ne vous étonnerez pas pourtant ſi vous y trouvez encore quelques mots, qui ſont à preſent fort peu ou point en uſage, vû que je les y ay laiſſé à deſſein, afin que ceux, qui les viennent à lire dans quelque livre, en puiſſent trouver la ſignification. J'ay auſſi retenu la vieille orthographe pour l'uſage de la plus part des livres, & pour le contentement de ceux qui la veulent maintenir, quoy que la moderne m'agrée davantage.

Je vous prie auſſi d'obſerver dans le Dictionnaire Flaman, que beaucoup de mots tant au commencement qu'au milieu ſe trouveront écrits avec un *Z*, que pluſieurs écrivent avec

une

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

un *S*, comme *zien*, pour *ſien* ; *zinnen*, pour *ſinnen*; voor-*zichtig*, à la place de *voorſichtig*, &c.

Enfin j'ay auſſi adjouté au Dictionnaire Flaman des noms de beaucoup de villes, regions & rivieres, qui s'expriment autrement en François qu'en Flaman.

De plus vous trouverez auſſi à la fin du Dictionnaire Flaman une brieve deſcription touchant la vraye prononciation de la langue Françoiſe.

Je vous ſupplie donc, cher lecteur, d'accepter cet œuvre gracieuſement, & d'excuſer les fautes, qui s'y pourront étre gliſſées par l'impreſſion. Adieu.

THOMAS la GRUE.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

DICTIONNAIRE
François-Flamand.

A

Eſt la premiere lettre de l'Alphabet, *A*, *is de eerſte letter van den A, b, c.*

A, eſt auſſi une prépoſition ſignifiant quelquefois ſtabilité en quelque lieu, *comme*, il eſt à Paris, & quelquefois mouvement vers un lieu, *comme*, je m'en vay à ma metairie, *A*, *is oock een præpoſitie, ſomwijlen beteeckenende de plaetſe daer men is, als, hy is te Parijs, ende ſomwijlen beweginge na een plaetſe, als, ik gaa na mijn Hofſtede.*

A, ſe prend auſſi pour, ſelon, *comme* à l'ordonnance de, &c. à mon jugement, à ce que j'entends, *A, word ook genomen voor, na, als, na de ordonnantie van, &c. na mijn oordeel, na dat ik verſtae.*

A, ſe prend auſſi ſimplement, pour, en, *comme*, à la preſence de, &c. qu'on dit plus communement, en la preſence, *A, wordt ook genomen ſimpelijk voor, in, als, in de tegenwoordigheyt van, &c.*

A, ſignifie auſſi, pour, *comme*, il a pris cela à ſon compte, *A, betekent ook, voor, als hy heeft dat voor ſijn rekeningh genomen.*

A, étant avec les noms propres, eſt auſſi un article du genitif en denotation poſſeſſive pour de, *comme*, la maiſon à Pierre, la femme à Robert, ce palais eſt à Pompée, *A, zijnde ook geſtelt met eygen namen, is een Artijkel van den genitivus, tot bewijſinge van yet dat men beſit, ende betekent van, als, het huys van Pieter, de huis-vrouwe van Robbert, dit is't huys van Pompejus, of dit palais behoort Pompejus toe.*

A, en outre ſe prend pour, avec, *comme*, il porte un ſynoplet à trois lions d'argent, *A, daer-en-boven wort genomen voor, met, als, hy draegt eenen groenen ſchilt met drie ſilvere Leeuwen.*

Il vient à grand' ſuite, *Hy komt met een groot ſteert of volck.*

Il eſt échapé à peu de perte, c'eſt-à-dire avec peu de perte, *Hy is't et ontkomen met klein ſchade of verlies.*

une chaire A acoudoirs, une échelle à crampon, *Een leun-ſtoel, een leeder met haken.*

il a à faire A un homme de bien, *Hy heeft met een eerlijk man te doen.*

A prenant avec ſoy l'article du nom qu'il precede, ſignifie ſemblance, façon, mode & maniere, *comme*, il eſt vétu à l'Italienne, habillé à l'Allemande, *A, met hem nemende het artijkel van't voorgaende woordt, betekent gelijkeniſſe, fatſoen, mode ende maniere, gelijk, hy is gekleedt op ſijn Italiaens.*

vous paſſerez à Milan, pour aller à Rome, *Gy moet door Milanen reyſen om te koomen tot Roomen.*

commencez à moy, & puis à vous, *Begint aen my, ende dan aen u.*

A pié, A cheval, eſt-il alle à pié, *ou* à cheval? *Is hy te voet of te paerde gereyſt?*

A temps, *ou* à tems, *In, ofte by tijden.*

qu'il vous ſouvienne d'y être à temps, *Gedenkt dat gy daer by tijden zijt.*

je craignois de n'être pas icy à temps, *Ick vreeſde dat ick hier niet by tijdts, of vroeg genoeg en ſoude geweeſt hebben.*

A la mienne volonté que je fuſſe, &c. *Och of ik ware, &c.*

je m'en vay devant à petit pas, *Ik ſal ſoetjes voor heenen gaen.*

A jointes mains j'implore grace & pardon, *Met gevouden handen bidde ick om genade.*

j'ay oüy parler à pluſieurs touchant ce perſonnage, *Ik hebbe van velen gehoort wat dat voor een man is.*

A jamais, A tousjours, A tout jamais, *Eeuwiglijk.*

robe à homme, à femme, *Een mans of vrouwen rock.* (ven.

je viens à toy à Louvain, *Ik kome tot u te Leu-*

homme à cheval, à pié, *Een man te paerde, te voet.*

A part ſoy, *By ſigh ſelve.*

maiſon à loüer, *Een huys te huer.*

à n'en point mentir, *om de waerheyt te ſeggen, om niet meer te liegen.*

à tort & à travers, *Met recht, en onrecht.*

à le voir, à ſa mine, *In't aenſien.*

à force de lire, *Met veel te leſen.*

à quoy bon, *Waer toe dient dat.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

AA

Age, m. *Ouderdom, voyez* âge.

ABA

Abachiſte, c. peu uſité, *weynig in 't gebruyck, Een Reken-meeſter.*

Abaco, m. peu uſité, *Een Reken-tafel, daer men op rekent, of Geometriſche Linien op treckt, Item, een Buffet, Threſoor ende aenrecht-tafel.*

Abacus, m. *Een gemeene naem van het bovenſte lyſtje, op een Capittel van een Colom.*

Abaiſſer, *Vernederen, Neder-laten, Buygen.*

Abaiſſer les voiles, *de Zeylen ſtrycken.*

Abaiſſer le caquet d'aucun, *Iemant doen ſwygen, Iemants klap verdrijven.*

la riviere s'Abbaiſſe, *De Riviere wort kleynder, de Rivier loopt af.*

s'Abaiſſer devant quelqu'un, *ou* quécun, *Hem voor iemant vernederen of verootmoedigen.*

faire Abaiſſer le prix de quelque choſe, *Den afſlag of goede koop ergens in brengen.*

s'Abaiſſer ou s'empirer, *Verſlimmeren, afgaen.*

Abaiſſé, m. *Vernedert, Neder-gelaten, Afgeſlagen.*

Abaiſſeur, m. *Neder drucker, Vernederaer.*

Abaiſſement, m. *Vernederinge, Neder druckinge.*

Abaiſſement de courage, *Vernederinge des herten, des moeds.*

Abaiſſement de ſon état, *Verminderinge ſijns ſtaets, of vernederinge.*

Abandonner, *Begeven, Verlaten, Over-geven.*

Abandonner le païs, *'t Lant ruimen of verlaten.*

s'Abandonner au jeu, *Hem tot ſpelen begeven.*

Abandonné, m. *Begeven, Verlaten.*

Province Abandonnée au pillage, *Een Landtſchap tot roof gegeven.*

c'eſt une fille Abandonnée, *'t is een openbaere (hoer.*

Abandon, Abandonnement, m. *Verlatinge, Overgevinge.*

vous courez avec les impies en un même Abandon de diſſolution, *Gy loopt met de Godeloozen in een ſelf overgegeven en onmut of ongebonden leven.*

Abaſtardir, *mieux*, Abatardir, *Bederven, Vervalſchen.*

Abatardir la couleur, *Een verwe vervalſchen.*

s'Abatardir, *ſig ontaerden, voyez* Forligner.

fils Abatardis, *ontaerde Soonen.*

Abatre, *Afworpen, Ter nedervellen.*

la faim & la ſoif Abatent le corps, *Den honger ende den dorſt krencken het lichaem.*

Jean s'eſt vanté d'Abatre le Papegay, *Jan heeft hem vermeten de Papegay te ſchieten.*

Abatre une maiſon, *een huys afbreken, of nederwerpen.*

il s'Abat, ou perd courage à la moindre occaſion, *hy is verſlagen, of, hy laat de moedt ſacken in de minſte gelegentheyt.*

Abatu, m. *Afgeworpen, Nedergevelt.*

j'ay le cœur Abatu, *Myn hert is gantſch verſlagen.*

Abatu de ſommeil, *beſwaert van vaeck.*

Abatement, m. *Afwerpinge, Nederwerpinge.*

grand Abatis, *Groote neerlage.*

Abayer, *Blaffen, Baſſen.*

Abay, Abayment, m. *Gebas, Baſſinge.*

tenir en Abay, *Met ſchoone woorden leyden, iemandt te leure ſtellen.*

Abayeur, m. *Aenbaffer, een Aenbaſſer.*

ABB

Tous les mots ſuivans écrits avec un double b. ſe peuvent écrire avec un ſimple.

Abbé, m. *Abt.*

Abbeſſe, f. *Abdiſſe.*

Abbaye, f. *Abdie.*

Abbec, m. *aas, lockaes.*

Abbécher, *Aeſen, Voeden, Aenlocken.*

Abbeché, m. *Ge-aeſt.*

Abbeſtir, *voyez* Abeſtir.

Abboys, *voyez* Abois.

Abbreger, *Korten, Verkorten.*

pour Abbreger, *Om kort te maken.*

Abbregé, m. *Gekort, verkort.*

un Abbregé, *Een Extract of kort begrijp.*

Abbrégement, m. abbréviation, f. *Kortinge, Verkortinge.*

Abbruver *ou* Abbreuver, *Te drincken geven, of doen drincken, Wateren.*

Abbruver les chevaux, *De Paerden wateren, of te drincken leyden.*

Abbreuver quelque vaiſſeau, *Water in eenig vat doen.*

Abbreuver aucun de quelque opinion, *Iemandt eenige fantaſie in 't hooft ſteken.*

Abbreuver ſon eſprit de quelque art, *Eenige konſte vaſtelijk in ſijnen geeſt begrijpen.*

Abbreuvé, m. *te drincken gegeven.*

la Ville en eſt Abbreuvée, *de Stadt is 'er vol van, elck een weet het.*

Abbreuvoir, m. *Een drinckplaets van Beeſten.*

mener à l'Abbreuvoir, *Wateren, te drincken leyden.*

Abeille, *Een Honig-by.*

Aberrer, *Verdolen, Verdwalen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Abeſtir, *ou* Abêtir, *Beeſtachtig worden.*
Abeſtir, *ou* Abêtir aucun, *Iemant verachten, Tot iemant gy beeſte ſeggen, of voor een beeſt uyt maken.*
Abhorrer, c'eſt deteſter & avoir en horreur quéque choſe, *Grouwel hebben, Grouwelen, vergrouwelen, een afkeer hebben.*
Abhorrant, m. *Dat Grouwel maeckt.*
Abjecter, *Verwerpen, Verachten.*
Abject, m. *Veracht, verworpen.*
Abjection, f. *Verwerpinge, Verachtinge.*
Abiſme, *voyez* Abyſme, *Afgront.*
Abjuguer, *Afkoppelen, van't jock ontſlaen, of verloſſen.*
Ablandir, *Smeeken.*
Ablatif, m. *Den ablativus caſus, die wegnemen betekent.*
Able, *ou* Ableté, f. poiſſon, *Witviſch.*
Ableguer, ſe défaire d'une choſe, *Expedieren, Beſcheyden, of met bevel weg ſchicken.*
Ablegation, f. *Weghſendinge.*
Ablution, f. *Waſſinge, Afwaſſchinge.*

ABO

A Bois, *ou* Aboys, m. *Aenbaſſinge.*
il eſt aux Abois, *Hy leyt op ſterven.*
les Abois de la fortune, *De beſtorminge of beſpringinge ende verſoeck der fortuyne.*
Abolir, *Uytroeijen, Te niete doen, Vernietigen.*
s'Abolir, *Vergaen, Uyt de gewoonte gaen.*
Abolir le Magiſtrat, *d'Overheyt affſetten.*
Aboly, m. *Uytgeroeyt, Te niet gedaen.*
maiſon Abolie, *een afgeworpen huys, een vernietigt geſlacht.*
un mot Aboly, ou hors d'uſage, *een out woordt, dat niet meer in't gebruyck is.*
Abolition, f. Aboliſſement, m. *Afworpinge, Uytroeijinge, te niete doeninge.*
Abolition, f. *Soorte van Pardon brieven.*
il a receu ſon Abolition, *hy heeft zijn vergiffenis gekregen.*
Abominer, avoir en abomination; *Vergrouwelen, Vervloecken.*
Abominable, c. *Grouwelijck, Verſchrickelijck.*
Abomination, f. *Grouwel, Vervloeckinge.*
Abonder, *Overvloeden, Overvloedig zijn.*
Abondant, m. *Overvloedigh.*
d'Abondant, *daer en boven, Overvloediglijck, ten vollen.*
homme Abondant & riche, *Machtig, of ſeer rijck van goederen.*
Abondante, f. *comme* Abondante nourriture, *Overvloedig voedſel.*

Abondance, f. *Overvloedigheyt, Overvloet.*
de l'Abondance du cœur la bouche parle, *Daer't hert vol af is, ſpreeckt de mondt van.*
jaçoit qu'il n'ait Abondance, *Al is't dat hem niet veel over en ſchiet.*
Abondamment, en grande Abondance, *Overvloedelijcken.*
Aborder, *Aen boort komen, Aen komen, Enteren.*
Aborder, *Te lande aen ſetten.*
Aborder & parvenir, *Tot eenig ding geraken.*
Aborder quelqu'un, *Iemandt aen ſpreecken.*
Abord, Abordement, m. *Aen boort-kominge, Aenvaringe te lande.*
d'Abord, de prime abord, *in't eerſt.*
Abordable, c. *Daer men lichtelijck aen-varen, bykomen, ende genaken magh.*
Aborner, *ou* Abonner, *Met een Accijſenaer of Tollenaer overkomen voor ſeeckeren tijdt, voyez* Compoſer.
Abouchement, *Mondelijcke onderrechtinge, of aenſpreeckinge.*
Aboucher, s'Aboucher, *Mondeling met iemant ſpreecken.*
Abourdeler, c'eſt à dire, raconter des bourdes, *Bedachte leugens voor de waerheyt vertellen.*
Aboutir, *Sweeren, ende rijp worden, vol ſweeren.*
l'Apoſtume a Abouti, *De Sweer is vol ſwooren.*
Aboutir, *ou* Confiner, *Aen-palen.*
Aboutir à une terre, *Aen eenigh Landtpalen.*
Aboutir en pointe, *Scherp of ſpits aen't eynde zijn.*
Aboutir à quelque fin; *tot eenigh eynde geraecken.*
je ne ſçay où tout cecy Aboutira; *Ick weet niet waer dat henen wil.*
il eſt aux Abois, *Hy leyt op't ſterven.*
Aboutiſſant, m. *Aen-palende, By-liggende.*
Aboutiſſement, m. *Aen-palinge.*
Aboys, *voyez* Abois.
Aboyer, *voyez* Abayer.

ABR

A Breger, *voyez* Abbreger, *korten, verkorten.*
Abri, m. *Schuylplaets.*
être à l'Abri, *Uyt de regen zijn.*
ſe mettre à l'Abri, *Schuylen, hem onder't dack begeven.*
ſe metre à l'Abri des injures, *de ſchimpige, of ſmadige woorden ſchuwen, of tegen-ſtaen.*
Abricot, m. *Een Abricoos.*
Abricotier, *Een Abricoos-boom.*
Abroger, *Af-ſetten, Te niete doen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Abroger la couſtume, *ou* coûtume. *De gewoonte te niet doen, of afbrengen.*
Abrogation, f. *Affettinge.*
Abrutir, s'abrutir, *Beeſtachtigh worden.*
Abruti, m. *Beeſtachtigh.*
Abruver, Abruvoir, *voyez* Abbruver.

ABS

ABſconder, *Verbergen*, *voyez* Cacher.
Abſenter, *Wegh of abſent maken, vertrecken.*
s'Abſenter, *Hem abſent houden.*
Abſent, m. *Wegh, abſent, niet tegenwoordig.*
il gagne autant Abſent que preſent, *Het is even vele of hy' er is of niet.*
Abſence, f. *Abſentie, afweſinge.*
Abſinte, *ou* Abſinthe, *Alſſen.*
vin d'Abſinthe, *Alſſen-wijn.*
Abſolu, *Ten vollen Meeſter.*
il eſt Abſolu dans ſa maiſon, *Hy is ten vollen Meeſter in zijn huys.*
commandement Abſolu, *Opper-bevel.*
Abſolument, *Volkomentlijk.*
Abſorber, *Opſlokken.*
Abſoudre, *Ontſlaen, quijten.*
Abſous, m. *Ontſlagen, geabſolveert.*
Abſoute, f. *Eene die ontſlagen is.*
Abſoute, Abſolution, f. *Ontſlaninge, quijtſcheldinge, vergevinge, vryſprekinge.*
Abſoute, *ou* Abſolution generale, *Generale proceſſie, omgang, of reyninge des volks.*
Abſteme, c. *Die nimmermeer wijn en drinkt.*
Abſtenir, *Onthouden, abſtineren.*
s'Abſtenir de manger, *Hem onthouden of wagten van eeten.*
Abſtinence, f. *Abſtinentie, onthoudinge.*
Abſterſif, m. *Dat de magt heeft van ſuyveren.*
Abſterſive, f. *Een die de magt heeft van ſuyveren.*
Abſterſion, f. *Suiveringe, Reininge.*
Abſtraire, *Aftrekken.*
Abſtraction, f. *Aftrekkinge.*
Abſtrus, m. *Verborgen, ſwaer om te verſtaen.*
Abſurde, m. *Onbetamelijk, leelijk, ongerijmt.*
Abſurdité, f. *Onbequaemheit, ongeſchiktheit.*
Abſurdement, *Onbetamelijken, plompelijken.*

ABU

ABuſer, *Abuſeren, misbruiken, vergrijpen, dwalen.*
Abuſer aucun, *Iemandt bedriegen.*
Abuſer d'aucun, *Met iemandt gekken.*
Abuſer quelqu'un de belles paroles, *iemandt met ſchoone woorden verleyden.*
ſi je ne m'Abuſe, *Is 't dat ik niet en fale of miſſe.*
afin que tu ne t'Abuſes, *Op dat gy geenen verlooren arbeidt en doet.*

Abuſé, m. *Bedrogen.*
Abus, m. Abuſion, f. *Misbruik, Misbruikinge.*
Abus & tromperie, *Bedriegerye, bedrogh.*
Abuſeur, m. *Bedrieger, Uytſtrijker.*
Abuſement, m. *Bedrieginge.*
Abuſif, m. *Bedriegelijk.*
Abuſivement, *Bedriegelijken, door bedrogh.*
Abyſme, *ou* Abyme, m. *Eenen afgront.*
Abyſmer, *ou* Abymer, *In den afgront verſinken.*
villes Abyſmées, *ou* Abymées, *Verſoncken Steden.*

ACA

ACademie, f. *Een groote Schoole of Univerſiteit.*
Acariaſtre, *ou* Acariâtre, c. *Sinneloos, raſende, of quaet-ſot.*
Acariaſtre, *Raſenden, of quaet-ſot.*
Acali, m. il eſt Acali, *ou* a des cals en la main, *Die harde of verweerde handen heeft, ende alſoo groot en ſwaeren arbeit gewent is.*
Acaſement, m. *Afvijſtinge, Luijigheyt.*
Accabler, *ou* Acabler, *Verdrucken, overlaſten.*
Accablé, *ou* Acablé, m. *Verdrukt.*
Accablement, *ou* Acablement, m. *Verdruckinge.*
s'Accaignarder, *ou* s'Acagnarder, *Luijaerden. hem tot Luijaerdye begeven.*
Accent, m. *Het geluit der ſyllaben, een accent.*
Accent aigu, *ou* élevé, m. *Het opheffende geluit der ſyllaben.*
Accent grave, *ou* bas, *Het nederdalende geluyt der ſyllaben.*
Accent circumflexe, *Het omkeerende geluit der ſyllaben, en heeft een grave en acuit t'ſamen.*
Accentuer, *Den accent tekenen, ende pronunceren, accentueren.*
Accepter, *Aenveerden, voor goet en aengenaem houden.*
Acceptable, c. *Aengenaem.*
Acceptation, f. en droit eſt un payement, *ou plûtôt*, un aquit imaginaire de ce qui eſt dû par ſtipulation, & ſe forme ainſi entre le debiteur & le creancier : ne tiens tu pas pour û & reçû ce que je t'ay promis ? oüy je le tiens, *Een quijtſcheldinge, quitantie-brief.*
Acception, f. *Aenvaerdinge.*
Acception de perſonnes, *Uitneminge of aenſien der perſoonen.*
Accepteur, m. *Aenvaerder.*
Accepteur de perſonnes, m. *Uitnemer der perſoonen.*
Accez, m. *Toegangh.*
nul ne peut avoir Accez à luy, *Niemandt en mag tot hem komen.*
Accez de fievre, *Den aenvang der koortſen.*

Ac-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Acceſſion, *Aenhangh, toegangh.*
Acceſſoire, c. *Aenhangzel.*
être Acceſſoire, *Byſitter zijn van eenigen koop.*
Acceſſible, c. *Gangbaer, toeganckelijck.*
lieu Acceſſible, *Gangbaer plaetſe, daer men by komen magh.*
Accident, Evenement, m. *Geval.*
Accident & fortune, *ou* Adverſité, *Ongeval, ongeluck, of tegenſpoet.*
Accidentel, m. *Met geval of avonture gekomen.*
Acclamper. *voyez* Aclamper.
Accointer quelqu'un, *By iemandt komen, ende ommegaen.* (*eeren verkeeren.*
s'Accointer de gens de bien, *Met lieden van*
Accointer une pucelle, *Een jonk Meyskenpalleren, verçieren ofte fraey maken.*
Accoint, m. *Gemeynſchap.*
mon accoint, *Mijnen goeden ende grooten of dagelijkſchen Vriendt.*
Accointance, f. *Gemeynſchap, gemeynſaemheyt, converſatie.*
Accointable, c. *Gemeynſaemlijck.*
Accointement, m. *Verkeeringe.*
Accoiſer, *Paeyen, voyez* Appaiſer.
Accoler, *Omhelſen.*
Accolée, Accollade, f. *Omhelſinge.*
donner l'Accolade, *c'eſt à dire,* faire Chevalier, *Ridder ſlaen.*
Accommoder, *Schicken, voegen.*
s'Accommoder au temps, *Hem na den tijdt voegen.*
Accommodable, c. *Schickelijck, voegelijck.*
Accompagner, *Verſellen, verſelſchappen, geſelſchap houden.* (*gaen.*
Accompagner les funerailles, *Mettenlijcke*
Accompagné, m. *Verſelſchapt.*
Accompagnement, m. *Geley, geſelſchap, verſelſchappinge.* (*gelijcken.*
Accomparer, *Vergelijcken, d'een by d'ander*
Accomplir, *Vervullen, volbrengen, voldoen.*
Accompli, m. *Volbragt, voleyndt, vervult.*
Accompli en vertu, *Volmaeckt in deughden.*
il a cent ans Accomplis, *Hy is over de hondert jaren oudt.* (*linge.*
Accompliſſement, m. *Volbrenginge, vervul-*
Accoquiner, *Luyaerden, tot boeverye begeven.*
il s'eſt Accoquiné, *Hy heeft hem tot luyaerdye begeven.*
Accorder, *Vereenigen.* (*begeven.*
Accorder une paix. *Eenen peys toeſtaen.*
je m'y Accorde, je te l'Accorde, *Ick ben te vreden.*
s'Accorder à la ſentence, *Het vonnis hem ſelven onderworpen, ende dat toeſtaen.*
sAccorder au vouloir d'aucun, *Hem na iemandts willen voegen.*
Accorder les écritures, *De geſchriften d'een tegen d'ander overſien.*
Accorder ſa fille en mariage, *Sijn dochter ten huwelijk beloven.* (*de*
Accordant, m. *Accorderende, over-een-komen-*
un ſon Accordant, *Wel luydende toon.*
par un cri Accordant, *Met eenderley geroep.*
Accordé, m. *Vereenigt, Verwilligt.*
un Accordé, m. *Bruydegom.*
Accordée, f. *Bruydt.*
choſes Accordées, *Toegelaten dingen.*
Accord, m. *Accoort, verdragh, vereeninge.*
Accord de ſons, *Accoort, ende over-een-kominge van verſcheyde toonen.*
être d'Accord, *Over-een-koomen.*
nous ſommes d'Accord, *Wy zijn't eens.*
tout d'un Accord, *Eendrachtelijck.*
par Accord, *By of met accoort.*
métre d'Accord, *Vereenigen, voyez* Accorder.
Accordable, c. *Die lichtelijk tot accoort komt.*
Accordance, f. *Over-een-kominge.*
Accordailles, f. *Ondertrouwinge, voorwaerden van houwelijcken.*
Accort, m. *Luſtig van geeſte, ſcherpſinnig.*
Accorteſſe, f. *Scherpſinnigheyt, begrijpelijkheit.*
Accortement, *Scherpſinniglijk.*
faire quelque choſe Accortement, *Eenigh ding met geeſt ende ſubtijlheit doen.*
Accoſter, *Genaken.*
s'Accoſter d'aucun, *Hem by iemanden voegen.*
Accoſtés le, *Maekt gemeynſchap met hem.*
Accoter, *ou* Acoter, *Onderſetten, onderſteunen.*
s'Accoter, *ou* s'Acoter contre un arbre, *Tegen eenen boom leunen.*
Accoté, *ou* Acoté, m. *Onderſet.*
Accotepot, m. *ou* Apuy-pot, *Potſchuttel.*
Accouder, *Op den elleboge leunen.*
Accoudoir, m. *Een leune.*
Accoucher d'enfant, *In den arbeyt ſijn, in de Kraem komen.*
Accouchée, f. *Kraemvrouwe.*
eſtre Accouchée, *In de kraem ſijn.*
Accouchement de femme, m. *in de Kraem van kinde legginge.*
Accoupler, *t'Samen-binden, koppelen, paren.*
Accouplé, *t'Samen-gebonden.*
Accouplement, m. *t'Samen-bindinge.*
Accourcir, s'Accourcir, *Korten, afkorten, verkorten, inkrimpen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Accourcir le col, *ou* le cou, *Den hals intrecken.*
Accourci, m. *Gekort, Afgekort, Verkort.*
oraiſons Accourcies, *Korte gebeden.*
Accourciſſement, m. *Kortinge, Verkortinge, Afkortinge.*
Accourſie. f. c'eſt l'eſpace de poupe à proüe d'une galere entre les bancs, *de ſpatie van 't voorſte van 't Schip tot achteren, in een Galey of Roeyſchip, tuſſchen de bancken.*
Accourir, *Aenloopen, Toeloopen.*
Accourement, *Aenloopinge, Toeloop.*
Accouſiner aucun, *Iemant Neve heeten.*
Accouſtrer, *ou* Acoutrer, *Kleeden, Toemaken, Toeruſten, Verçieren.*
Accouſtrer, *ou* Accoutrer des peaux, *Vellen bereyden.*
Accouſtrer, *ou* Acoutrer les lits, *De bedden maken.*
Accouſtrer, *ou* Acoutrer honneſtement, *Eerlijck toemaken ende verçieren.*
Accouſtré, *ou* Acoutré, *Bereyt, Toegemaeckt, Toegeruſt, Verçiert.* (*ringe.*
Accouſtrement, *ou* Acoutrement, m. *Verçie-*
Accouſtrement, *ou* Acoutrement, m. *Habijt, Kleedt.*
Accouſtumer, *ou* Acoutumer, *Wennen, Gewennen.* (*wennen.*
s'Accouſtumer, *ou* s'Acoutumer, *Hem ge-*
Accoutumé, m. *Gewoon.*
à mon Accoutumée, *Na mijn gewoonte.*
Accoutumée, f. *Gewende, Eene die gewoon is.*
à l'Accoutumée, *Na d'uſantie ende gewoonte, Na d'oude maniere.*
Accoutumance, f. *Gewoonte.*
Accouter, *ou* Acouter, *Luyſteren, voyez* Ecouter.
Accouveter, *Broeden, Bedecken.*
Accraventer, *Overvallen, Verdrucken.*
Accrediter, *in credit brengen, of credit geven.*
Accroche, f. *Een haeck.*
Accrocher, *Haecken, Aenhaecken.*
Accrocher un procés, *Een proces ſtaecken of't aen den nagel hangen.*
Accroché, m. *Aengehaeckt.*
Accrochement, m. *Aenhaeckinge.*
Accroire, *Borgen, Betrouwen.*
Accroire quelque argent, *Eenigh gelt borgen.*
s'en faire Accroire, *op ſigh ſelve ſtaunen, ſigh veel achten, hem vermeten.*
faire Acroire, *wijs maken.*
Accreu, *ou* Acrû, m. *Betrouwt, geborgt.*

Accroiſtre, *ou* Acroitre, *Aenwaſſen, Vermeerderen.*
Accroiſtre ſa vie, *Sijn leven verlengen.*
Dieu te veüille Accroitre en honneur & gloire, *Godt wil u laten opwaſſen in eeren.*
Accroiſtre de la moitié, *d'Een helft vermeerderen.*
Accroiſtre de plus en plus, *Grooter en grooter woorden, hoe langer hoe meer vermeeren.*
s'Accroiſtre, *Waſſen, grooter worden.*
Accroiſſance, f. Accroiſſement, m. *Aenwaſſinge, Vermeerderinge.* (*gen.*
Accroiſſement de jours, *Verlenginge van da-*
Accreu, *ou* Acrû, m. *Aengewaſſen, Vermeerdert.*
Accroupir, *Hem krommen, bucken.*
Accroupi, m. *Krom, gebuckt.*
Accubes, *Bedſteden, Logijs, Wooninge.*
tendre pavillons & Accubes, *Tenten en Hutte ſlaen*
Accueillir, *Feeſteren, wel onthalen.*
il a eſté accueilly, ou attaqué d'une rude fievre: *Hy is van een harde Koorts aengetaſt geweeſt.*
Accueillez-le, *Feeſteert hem.*
Accueil, m. *Feeſteeringe, Onthalinge.*
Acculer, *Schicken ende op den aers leggen of't ſtooten, en alſoo achtervolgende wederhouden ende beletten voorby te gaen.*
Acculer un homme, *Iemandt in den hoeck dringen, of't in ſulcker noot brengen, dat hy niet en weet waer hy't ontkomen ſal.*
Acculer un ſoulier, *de hiel van een Schoen neer treden.*
Accumuler, *Ophoopen.*
Accumuler cauſes ſur cauſes, *Het een proces op het ander brengen.*
Accumulation, f. *Ophoopinge.*
Accumulateur, m. *Ophooper.*
Accumulatrice, f. *Ophoopſter.*
Accuſer, *Beklagen, Beſchuldigen, Aenbrengen,*
Accuſé, m. *Beſchuldigt, Aengebraght.*
Accuſation, f. Accuſement, m. *Beſchuldinge, Aenbrenginge, Aenklaght.*
Accuſateur, m. *Beklapper, Beſchuldiger, Aenbrenger.*
Accuſatrice, f. *Beſchuldigerſſe, Aenbrengſter.*

ACE

A Ce propos, *Tot deſe propooſte.*
Acenſer, donner, ou prendre à cenſe, *Pachten, Verpachten, Op prijs ſtellen.*
Acenſeur, m. *Pachter, Verpachter.*

Acen-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Acenſe, f. ou Acenſement, m. *Pachtinge, Verpachtinge, Opſettinge tot een prijs.*
Acerbe, Aigre, c. *Amper, Onrijp, Serp, Suer.* par tranſlation, Sévére, *Straf, Wreed.*
Acerber, Aigrir, *Serp maken, Verbitteren, of Verergeren.* (eggigheyt.
Acerbité de dents, *Boomigheyt der tanden, of*
Acerer, *Verſtalen.*
Aceré, m. *Verſtaelt.*
Acertener, *Verſekeren.*
Acertené, m. *Verſekert.*
Acerténement, m. *Verſekeringe.*
Acerteneur, m. *Verſekeraer.*
Acertes, c'eſt à dire, bien afectueuſement, *Ernſtelijk, In ernſte.*
prier bien Acertes, *Ernſtelijk bidden.*
Aceteus, m. *Surckel.*

ACH

ACH, *voyez* Ah.
Achalander, *Vriendtſchap, Kenniſſe ende calandyſe maken, De Kooplieden aenlocken.*
Achalandé, m. *Gekalandt, Die veel klanten heeft.*
Acharner, *Verbittert ende verſtoort maken, Hiſſchen, aenhitſen, aenſtoken.*
Acharner le leurre, *Vleeſch op des Valckenaers inſtrument doen.*
Acharné, m. *Vergramt, Verbit ende verbittert op iemandt zijn tot verſlindens toe.*
Achat, *voyez* Acheter.
Ache, f. c'eſt une herbe que les latins nomment Apium, olus atrum, *Eppe, Peperwortel.*
Ache, *Een ſeker vorme van lande dat van voren of van der zijden krom is.*
Achées, *Pier-wormen, Eerdt-wormen.*
s'Acheminer, Se metre en chemin, *De reyſe aennemen, Hem op den wegh ſtellen.*
Acheminer quelcun, *Iemandt op den rechten wegh helpen, Hem den wegh wijſen.*
Acheminé, m. *Op den wegh zijn.*
Acheminement, m. *Toeſtieringe, Toeganck.*
l'Affaire eſt dans un bon acheminement; *De ſaeck is in een goede ſtaet, of, op een goede voet.*
Achêmes, *ou* Acheſmes, m. ce ſont atours & ornemens de Femme, plur. *Vrouwen verçierſels.* (lijk.
Achemé, m. *Een man opgetoyt of gekleet koſte-*
Achemmer, *Toemaken, voyez* Attourner.
Achemmereſſe, *ou* Atournereſſe, f.
Achenaus plur. m. ce ſont des grandes & larges foſſes de terre & gazons, desquelles on a rehauſſé l'un & l'autre bord, es-quelles la mer entre & ſe degorge, quand elle vient, *voyez* Chauſſée, *Een gekaſſeyden wegh van ſtraet-ſteenen.*

Acher, *Boomig maken, voyez* Agacer les dents.
Acheter, *Koopen.*
Acheter une faute, *Een miſdaet boeten, of dier betalen.*
Acheté, m. *Gekocht.*
Acheteur, m. *Kooper.*
Achetereſſe, f. *Kooperſſe, Koopſtere.*
Achat, m. *Koop.*
Achever. *Voleynden, Volbrengen.*
Achevé, m. *Voleynt, Volbragt.*
Achévement, m. *Volbrenginge, Voleyndinge.*
l'Achilles, m. *'t Slot of 't punt van 't Proces, Het principaelſte daer 't Proces aen hangt.*
Achocquer, *ou* Achoquer, *Aenvallen.*
Achoiſe, achoiſon, *Oorſake, voyez* Occaſion.
Achoiſonner & accuſer un homme, *Eenen Aenbrengen, beſchuldigen.*
Achopement, Donnez vous garde, que vous ne baillez aucun achopement aux infideles, *Waght u dat gy d'ongeloovige geen ergerniſſe ende aenſtoot, of oorſake om te laſteren en geeft.*
Acier, m. *Stael.*
Acierer, *Verſtalen, voyez* Acerer.
Aclamper. *Enteren, Aenklampen.*

ACO

ACointer, Acoint, *voyez* Accointer.
Acoiſer, *Stillen, voyez* Apaiſer.
Acolyte, m. *Een totter Kerckendienſt toegelaten, of die onveranderlijck is in ſijn voorneemen, die aen den Autaer de pulletjes met Wijn en Water vult, een Acolijt.*
Acoquiner, acorder, acort, acoucher, &c. *voyez* accoquiner, accorder, accort, accoucher, &c.
Acoup, *mieux*, tout à coup, *Metter haeſt, Terſtont.* (ter.
Acouter, *Toeluyſteren, Toehooren, voyez* Ecou-

ACQ

ACquatic, m. *Waeterachtigh.* (werven.
Acquerir, *ou* Aquerir, *Verkrijgen, Ver-*
Acquerir, *ou* Aquerir amis, *Vrienden maken.*
Acqueſter, *ou* Aquêter, *ou* Amaſſer, *Vergaderen.*
Acqueſter, *ou* Aquêter grands biens, *Groot goet vergaderen, Grooten rijkdom verkrijgen.*
Acquêteur, Acqueſteur, *ou* Aquéreur, Aquéteur, m. *Verkrijger, Vergaderaer.*

Ac-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Acqueux, *Waterachtige, voyez* Aqueux.
Acquis, *ou* Aquis, m. *Verkregen, vergadert, verovert.*
je vous ſuis Acquis, *Ick ben de uwe, ick ben uw Dienaer.*
Acqueſt, *ou* Aqueſt, m. Acqueſition, Acquiſition, f. *Verkrijginge, vergaderinge, profijt.*
il ny a point d'Aqueſt en luy, *Hy en is geen Man die wat gewinnen kan.*
il n'y a point d'Aqueſt en vous, *Men kan aen u niet gewinnen, daer en is geen profijt aen u te doen.*
il n'y a point d'Aqueſt en luy, *Op hem en ſit niet, men kan op hem niet verhalen.*
Acquieſcer, *Ruſten, geruſt ſtellen, toeſtaen.*
Acquieſcer à ce qui eſt jugé, *Met het vonniſſe te vreden zijn.*
Acquieſcer & renoncer à ſon apel, *Sijn appellatie afſtaen.*
Acquieſcement, m. *Te vreden ſtellinge.*
Acquieſcement, *ou* cauſes qu'on donne gagnées, *Proceſſen die als verwonnen overgegeven worden.*
Acquiter, *Quijten, quijtſchelden.*
s'Acquiter de ſa promeſſe, *Sijn belofte volbrengen.*
Acquiter une terre, *Een Landt loſſen, en vry maken.*
Acquité, m. *Gequeten.*
je me ſuis Acquité. *Ick heb voldaen.*
Acquit, m. *Quijtinge.*
Acquit, m. quitance, f. *Quitantie.*
faire quelque choſe lâchement, & par maniere d'Acquit, *Loopender wijſe quijt maken, lichtelijck ſigh van iets ergens afſcheyden, ſlappelijck te werck gaen.*
par faux Acquits, *Door valſche verhalinge of winninge.*
Acre, f. *ou* arpent de terre, *Een Bunderlandts.*
Acre, c. comme poivre, *Scherp, ſterk als Peper.*
Acrimonie, f. *Scherpigheyt.*
Acrimonie, m. *Scherp, bijtende.*
Acroamatique, c. c'eſt un entretien plaiſant & recreatif entremélé de choſes ſerieuſes, pratiqué par les anciens. Inde Acroamatici libri Ariſtotelis 1. Auſcultatorii.
Acroteres, ce ſont des promontoires aux lieux qu'on voit de loin en la mer. Vitruve en uſe pour certains petits pilaſtres, ou piez d'eſtal chargez *ou* non chargez de figures, qui ſe métent joignant les bouts, & ſur le milieu d'un frontiſpice, *Kleyne bergen of plaetzen, die men van verre in de Zee ſiet. Maer Vitruvius gebruyckt het voor ſekere kleyne pilaren, die men ſtelt op de hoecken, of in't midden van eenige Gevel.*

ACT

ACte, m. *Acte, Brief van eenige Overheyt, die bezegelt is.*
Actes & faits d'une perſonne, *Wercken ende daden van een Perſoon.*
Acteur, m. *Aenklager voor't Recht.*
Acteur, joüeur de perſonnage, m. *Een Speelder, een Comediant.*
Actif, m. *Doende, beſigh, onledigh.*
être fort Actif, *Seer doende zijn, altijdt wercken, of onledigh zijn.*
homme Actif, *Een levendig, gauw en werkſaem Menſch.*
Activité, f. *Vlijtigheyt, levendigheyt.*
Activité du feu, *De hevigheyt en ſnelheyt des vuyrs.*
Action & beſogne, f. *Daedt ende werck.*
Action & droit, f. *Actie ende recht.*
Action de graces, f. *Dankſegginge.*
Action perſonnelle, *Daginge van iemandt voor rechte.*
Action criminelle, *Strafbare ſaek, criminele ſaek.*
Les actions ſont augmentées, *De actien ſijn opgereſen.*
Actionner aucun en juſtice, *iemandt te Rechte betrekken of roepen.*
Actuel, m. *Werkelijck.*
peché Actuel, *Sonde die wy ſelfs doen en begaen, dagelijkſe ſonde.*
Actuellement, *Werckelijk, metter daedt.*
Acuité, f. *Scherpſinnigheydt van geeſt.*
Aculer, *voyez* Acculer.

ADA

ADage, m. *Gemeyn ſpreekwoordt.*
Adam, *Adam.*
Adamantin, m. *Hert als Diamant, voyez* Diamantin.
Adapter, *Bequaem of vaerdig maken.*
Adayer, eſt mot Picard, peu ou point en uſage, *Tergen, vergrammen.*
Addition, f. *Byvoeginge, toevoeginge.*

ADD

ADdonner, *Begeven, genegen zijn.*
ſelon que les choſes s'Adonnent, *Na dat de ſaken vereyſſchen, na dat te paſſe komt.*

je

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

je pris & Addonnay mon chemin vers, &c. *Ick nam mijnen wegh na, &c.*
Addonné, m. *Genegen, begeven.*
Addoſſer, *comme,* s'Addoſſer contre un arbre, *Tegen eenen Boom metten rugge leunen.*
Addoſſer un corſelet, *mieux,* endoſſer, *Een harnas aendoen.*
Addoſſement, m. *Leuninge metten rugge.*
Addouber, és anciens Romans, vaut autant que s'armer de toutes pieces, & ſe metre en état de combatre, *Verçieren, toe-ruſten.*
Adouber des habillements, *Kleer-lappen.*
Adouber de mauvaiſes cauſes, *quade dingen ſoecken te pleiten.*
Addoucir, *Verſoeten, ſoet maken.*
Addoucir, *Te vrede ſtellen, ſtillen.*
s'Addoucir, *Soet worden.*
le temps s'Addoucit, *Het word ſacht weder, het weder bedaert wat.*
Addoucir l'airain, *Het koper temperen.*
Addouciſſement, m. *Verſoetinge.*
Addoüer, *Bedodden, bedriegen.*
Addoüeur, m. *Bedodder, bedrieger, oft een Procureur van quade ſaken.*
Addreſſer, *voyez* Adreſſer.
Adenerer, eſt peu en uſage, *Op prijs ſtellen, voyez* Apprecier.
Adentes, m. plur. ce ſont mortaiſes & entretailleures à enchaſſer un bois dans l'autre, ainſi dites, parce que le bois enchaſſé eſt comme mordant & endentant dedans la mortaiſe, *Zijnde vooren in een hout, daer iet anders in gevoeght wordt.*
Adenter, eſt enchaſſer une piece en l'autre, de ſorte que l'enchaſſée adente & morde dedans l'autre, *Het een ſtuk houts in't ander voegen.*
Adés, *Nu, terſtont, van ſtonden aen, een woordt genomen van de Italianen, en ſeer gemein onder de Lorreynoyſen.*
Adeſer, atoucher, *Genaken, raken,* Ce mot eſt commun aux Picards.
Adeſtre, *ou* adextre, c. *Behendig, gehantſaem, dapper.*
s'Adeſtrer aux armes, *Hem tot de wapenen voegen ende behendig maken.*
Adextre à piquer chevaux *Een die wel te paerde rijden kan, oft met de paerden weet om te gaen.*
Adherer, *Aenkleven, aenhangen.*
Adherence, f. *Aenhanginge, hulpe.*
Adherent, m. *Aenhanger, conſoort.*

Adhorter, *Vermanen, voyez* Enhorter.
Adieu, Adieu, *Vaert wel tot Godt.*
dire Adieu aux eſtudes, *De ſtudien verlaten.*
Adjancer, *mieux* ajancer, *In orden ſtellen, ſchikken.*
Adjancer, *voyez* Accouſtrer.
Adjante, f. *Steenuite, herbe.*
Adjection, f. *Byſettinge, Toevoeginge.*
Adjoindre, *By doen, toe doen.*
Adjoint, m. *By gedaen, by gevoegt.*
un Adjoint, *Me-maet, mede-geſelle.*
Adjonction, f. *By-voeginge, toe-doeninge.*
Adjourner, *Dagen, dagh maken.*
Adjourner, *Dagh-vaerden, dagh-ſetten.*
Adjourner, devenir jour, *Dag worden, dagen,* peu uſité.
Adjourné, m. *Gedaegt.*
Adjourné, m. *Gedagh-vaert, dagh geſet.*
Adjourné, m. *Dagh geworden.*
Adjournement, m. *Daginge, dagh-makinge, dagement.*
Adjournement, *Daginge, dagh-wordinge.*
Adjouter, *Toe-doen, by-voegen.*
Adjouter raiſon pourquoy, *Reden ſeggen oft geven waeromme.*
Adjouter foy, *Geloove geven.*
il Adjoutoit en outre, *Hy ſeide noch boven dien.*
Adjouté, m. *Toe-gedaen, by-gevoegt.*
Adjoutant, m. *Toe-voegende, by-voegende.*
Adjoutement, m. *Toe-doeninge, by-voeginge.*
quelque Adjoutement, que tu y faſſes, *Hoe veel gy'er toe doet.*
Adirer, *Dolen, dwalen.*
Adjuger, *ou* ajuger, *Met vonnis toe-wijſen.*
Adjugé, m. *Toe-geweſen.*
Adjudication, f. *Toe-wijſinge.*
Adjurer un homme, & l'aſſermenter, *Den eed doen doen, , tot den eedt dwingen.*
Adjuration, f. *Scherpe eyſſchinge des eedts, beſweeringe.*
Adjurateur, m. *Scherp eyſſcher van den eedt, beſweerder.*
Adjuratrice, f. *Scherp eyſſcherſe des eeds, beſweerſter.*
Adjuſter, *ou* ajuſter, *Effenen, gelijck oft juyſt maken, paſſen.*
s'Adjuſter avec quelqu'un, *Met iemant over een komen of accorderen.*
Adjuſté, *ou* ajuſté, m. *Ge-effent.*
diſcours bien Adjuſté, *Een fraye, en cierlijke reden.*
il eſt bien Adjuſté. *Hy is wel gekleedt, of opgeſchikt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Adjuſtement, m. *Effeninge, gelijckmakinge.*
Adjuteur, m. *Helper.*
Admétre, *Toelaten, aennemen.*
Admis, m. *Toegelaten, aengenomen.*
Adminiculer, *Onder-ſetten, onder-ſteunen, helpen.*
Adminiſtrer, *Bedienen.*
Adminiſtrateur, m. *Bedienaer.*
Adminiſtration, f. *Bedieninge.*
Admiral, Amiral, *Ammirael, d'Overſte van der Zee.*
Admiralité, f. *Admiraliteyt.*
Admirauté, Amirauté, f. *Admiraelſchap, 't Officie van den Admirael.*
Admirer, *Verwonderen.*
s'Admirer, *Hem verwonderen.*
ſe faire Admirer de tout le monde; *Maken dat alle menſchen zig over hem verwonderen, een ieder een tot verwonderingh zijn.*
eſtre Admiré, *Tot verwondering zijn.*
Admirateur, m. Admiratrice, f. *Die hem verwondert.*
Admiration, f. *Verwonderinge.*
Admirable, c. *Wonderlijk.*
Admirablement, *Wonderlijkken.*
Admis, *Toegelaten*, *voyez* Admettre.
Admodier, amodier, *comme* amodier ſes terres, *'t Landt verpachten.*
Admodiateur, m. *Verpachter.*
Admodiation, f. *Verpachtinge van Landen.*
Admoneſter, *ou* admonêter, *Vermanen.*
Admonêté, m. *vermaent.*
Admonêteur, m. *vermaender.*
Admonition, f. *vermaninge.*
recevoir les Admonitions d'aucun, *Iemants vermaninge aennemen.*
Adoleſcence, f. *Jonkheit.*
Adoleſcent, m. *Jongelink.*
s'Adolorer, Se douloir, *Deeren, deerniſſe hebben oft kermen, klagen.*
Adombrer, *Omſchaduwen, een ſchaduwe maken.*
Adonc, *Dan, alſdan, doen, alſdoen.*
Adoperer, *Gebruikken.*
Adopter, *Verkieſen, opnemen.* (*nemen.*
Adopter pour enfant, *Voor ſijn eygen kindt aen-*
Adopté, m. *Verkoren, opgenomen.*
fils Adoptif, *Verkoſen oft opgenomen Soone.*
Adoption, f. *Verkieſinge, aenneminge voor ſijn ſelfs.*
Adorer, *Aen-bidden.*
Adoré, m. *Aen-gebeden.*
Adorateur, m. *Aen-bidder.*

Adoratrice, f. *Aen-bidderſſe.*
Adoration, f. *Aen-biddinge.*
Adoſſer, *Metten rugge leunen*, adouber, adoucir, *voyez* Addoſſer, addouber, addoucir.
Adreſſer, *Toe-ſtieren, Op de wegh helpen.*
s'Adreſſer à quelqu'un: *By iemant gaen om onderrecht te worden.*
mon chemin s'Adreſſe vers, &c. *Mijnen weg gaet na, &c.*
les létres s'Adreſſoient à moy, *De brieven quamen aen my.*
Adreſſe d'une Lettre: *Den opſchrift, beſtelling of behandinge van een brief.*
Adreſſe, f. *Toe-ſtieringe.*
une Adreſſe & courſiete, *Korten wegh.*
Adreſſe, f. *Hulpe, byſtandt, behendigheit.*
je ſeray là mis pour venir aux Adreſſes, *Ik ſal daer geſtelt zijn om te helpen als 't noodt is.*
Adroit, m. *Behendigh*, *voyez* Adextre.
parler Adroit; *Beſcheidelijk ſpreken.*
Adroitement, *Behendiglijk.*
Adſtringent, ſtiptique, *Stoppende*
Advancer, *Voorderen*, *voyez* Avancer.
payer par Advance, *Van te vooren betalen.*
Advantage, *Voordeel*, *voyez* Avantage.
remporter de l'Advantage ſur quelqu'un: *Voordeel over iemant behalen.*
Advenir, *mieux* avenir, *Toekomen, geſchieden.*
pour l'Advenir, *Voortaen.*
je feray pour l'Advenir que &c. *Ik ſal voortaen doen dat &c.* (*voor-ſeggen.*
dire les choſes à Advenir, *toekomende dingen*
quelque bien vous eſt à Advenir, *U ſtaet iet goets te geſchieden.*
comme il Advient le plus ſouvent, *Gelijkt gemeinlijk geſchiedt.*
s'il luy Advient autrement qu'à point, *Iſt dat 't anders dan wel met hem gaet.*
il n'Advient pas ſi bien à un autre, *Ten voegt eenen anderen ſoo wel niet.*
il en Adviendra ce qui pourra, advienne ce qui pourra, *Kom'er of dat wil.*
quand cela Adviendra, *ou* quand le cas avien-
droit, *Alwaert dat 't alſoo gebeurde.*
Advenu, m. *Geſchiedt.*
Advenement, m. *Toekomſte, aenkomſte.*
Advenüe, f. *comme* les advenües d'un camp, *De wegen waer door men aen den Leger kan geraken.*
reciter les Advenües paſſées, *De voorleden geſchiedeniſſen verhalen.*
bien Advenant, *Wel-voegende, ſchikkelijk.*

mal

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

mal Advenant, *Qualijk-voegende.*
cela n'eſt pas Advenant, *Ten betaemt niet.*
payer quelqu'un à l'Advenant de ce qu'il a merité: *Iemant na ſijn verdienſte betalen.*
le cas Advenant; *So het gebeurde.*
l'Advent, m. *Den Advent.*
Adventure, f. *Aventure, fortune.*
d'Adventure, par adventure, *By geval, by geluk, by avonture.*
ſi d'Aventure il, &c. *Oft hy miſſchien, &c.*
Adventure, Mettre à l'Adventure, *Avontueren, wagen, in d'avontuere ſtellen.*
s'Adventurer, *Hem verſtouten, avontueren, wagen.*
Adventureux, m. *Stoutachtigh.* (*kaper.*
Adventurier, m. *Avontuerder, waeg-hals,*
la mer eſt toute pleine d'Avanturiers, ou d'eſcumeurs de mer, *De Zee is vol kapers.*
Adventuriers de guerre, *Licht gewapent volk.*
Adverſaire, c. *Tegen-partie.*
Adverſité, f. *Ongeluk, tegenſpoet.*
en temps d'Adverſité, *In benaude tijden, in tijden van tegenſpoet.*
Adverſion, *mieux* averſion, f. *Afkeer, ſchrik.*
Advertir, *Waerſchouwen, vermanen.*
Adverti, m. *Gewaerſchout, vermaent.*
Advertiſſement, m. *Waerſchouwinge, vermaninge.*
un Advertiſſement *ou* memoire, *Een Regiſter oft gedachtenis-boek.*
il Adveprit, *ou* avêprit, *Het wort avondt.*
Adveu, *mieux* aveu, m. *Conſent oft raedt.*
à mon Adveu, *By mijnen raedt, by mijnen conſent.*
ſans ſon Adveu, *Sonder ſijn toe-ſtemminge.*
fais cela à mon Aveu, *Doet dat op mijn woordt.*
Adveu & denombrement, m. *Regiſter, rekeninge ende overgevinge van al dat de leenhouder van ſijn leen-Heere onder hem heeft.*
Advis, m. *Advijs, meininge.*
à mon Advis, *Na mijn dunken.*
ton Advis eſt bon, *Gy ſegt wel.*
il eſt d'Advis que, &c. *Sijn ſeggen is dat, &c.*
prendre Advis, *Raedt nemen of vragen.* (*&c.*
il m'a été Advis que, &c. *My heeft gedocht dat,*
Adviſer, *Bemerken, beraden.*
Adviſer enſemble, *t'Samen raedtſlaen.*
Adviſer & prendre conſeil, *Raedt vragen.*
Adviſer à ce qu'on dit, *Acht nemen op 't gene dat men ſeit.*
s'Adviſer d'un moyen, *Een middel vinden.*
c'eſt bien adviſé à toy, *'t Is wel van u bedacht.*
Adviſez-y, *Denkt'er op.*
Adviſer aucun, *Iemandt waerſchouwen.*
bien Adviſé, m. *Welbedacht, voorſichtigh.*
mal Adviſé, m. *Qualijk bedacht, onvoorſichtig*
Adviſement, m. *Voorſichtigheit ende neerſtige bemerkinge, waerſchouwinge.*
faute d'Aviſement, *Onvoorſichtigheit.*
ſans Aviſement, *Onvoorſichtelijk.*
Adviſement, *Voorſichtelijk.*
Adulateur, m. *Pluim-ſtrijkker, vleider.*
Adulation, f. *Pluim-ſtrijkerye, vleidinge.*
Adulatoire, c. *Van den vleider.* (*kerye.*
paroles Adulatoires, *Woorden vol pluim-ſtrij-*
Adultere, c. *Overſpeelder, oft overſpeelſter.*
Adultere, le fait d'Adultere, m. *Overſpel.*
Adultereſſe, f. *Overſpeelſter.*
Adunir, unir & aſſembler en un, *Vergaderen.*
Advocat, *ou* avocat, m. *Advocaet oft voorſprake.*
Advocaſſer, *ou* Avocaſſer pour aucun, *Iemants ſaken defenderen en beſchermen.*
Advolé, m. *comme,* homme advolé, *Lichthooft, licht-voet.*
Advoüer, *ou* avoüer, *Toeſtaen, voor goet houden.*
Advoüer, *ou* avoüer quelque crime, *Eenigh quaet feyt belijden.*
il ne l'a jamais voulu advoüer pour ſon fils, *Hy heeft hem nooit voor ſijn ſoon willen kennen.*
Advoüé, *ou* avoüé, m. *Beleden.*
Aduſte, c. *Aengebrandt.*
Aduſtion, f. *Aenbrandinge.*

AF

Affable, c. *Spraekſaem, gemeinſaem.*
Affabilité, f. *Geſpraekſaemheit, gemeenſaemheit.*
Affablement, *Spraekſaemlijk, gemeenſaemlijk.*
Affadir, rendre fade, *Onſmakelijk maken, de ſmaek bederven.*
Affaire, f. *Saek, Hanteringe, ofte Handel.*
Affaire mêlée, & broüillée, *Verwerde of Belemmerde ſake.* (*ken.*
Affaires urgentes, *Nootſakelijke dringende ſa-*
avoir quelque Affaire *ou* quelque choſe à faire, *Iets te doen hebben.*
avoir quelque Affaire avec aucun, *Met iemant handelen oft eenige hanteringe doen.*
c'eſt ton Affaire, *'t Is u werk.*
toute l'Affaire giſt *ou* git en cela, *De gehele ſake is daer aen gelegen.*
l'Affaire le requiert, *De ſake eiſſchet.*
j'ay quelque Affaire avec luy, *Ik hebbe met hem wat te doen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

homme Affairé, c'eſt à dire, qui a beaucoup à faire, *Een man die beſig oft onledig is.*
Affaiſſer, *Nederſinken, verſinken.*
Affaiſſé, m. *Ingevallen, nedergeſonken.*
Affaiſſement, m. *Nederſinkinge, verſinkinge, invallinge.*
Affamer, *Verhongeren, uithongeren.*
Affamé, m. affamée, f. *Hongerig, verhongert.*
c'eſt un homme Affamé, *'t Is een Menſch, die in noodt is, verhongert.*
Afferrer, *Voeder geven, voyez* affourrer.
Affeblir, *Verſwakken, voyez* affoiblir.
Afebli, m. aféblie, f. *Verkrankt.*
Afebliſſement, m. *Krankmakinge.*
Affecter, *Seer begeert.*
Affecter le ſang d'aucun, *Seer na iemands bloed ſtaen.*
Affectation, f. *Een onordentelijke begeerte om eenigh dink te hebben of te doen.*
Affectateur, m. *Die te ſeer iet begeert.*
Affection, f. *Affectie, genegentheit, luſt, begeerte.*
d'Affection, *Met hert en ſin.*
Affectionné, m. *Genegen, geſint.*
il n'eſt point Affectionné à cela, *Hy en is'er niet toe geſint.*
Affectueux, m. *Ernſtig, affectueus.*
Affectueuſe recommandation, *Ernſtige recommandatie.*
Affectueuſement, *Van ganſcher herten, hertelijk.*
Afferé, m. *Onledig, beſig.*
Affermer, *Verſekeren, voyez* affirmer.
Affermer, bailler à ferme, *voyez* acenſer.
Affermé, m. *Verſekert.*
Affermir, *Vaſt maken, oft houden.*
Affermir & fortifier, *Sterk maken, beveſtigen.*
Affermir ſon pié, *Sijnen voet vaſt ſtellen.*
Affeté, m. *Slim, loos.*
Affetterie, f. *Slimheit, loosheid.*
Afficher, *Aen hechten.*
Affiché, m. *Aen-gehecht.*
une Affiche, f. *Aen-hangh, aen-hanghſel, ofte een geſchrift dat men ergens aen-plakt.*
Affichement, m. *Aenhechtinge.*
Affier, *Verſekeren.*
je vous Affie qu'il, &c. *Ik verſekere u dat, &c.*
il Affiert, *Het betaemt, het voegt wel.*
cela n'Affiert, *ou* n'eſt point afferent, *Dat en betaemt niet.*
cela ne m'Affiert en rien, *'t En gaet my niet aen.*
Affiger, *Aenhechten, voyez* afficher.
Affiler, *Wetten, ſnijdende maken, op ſnee ſetten.*

Affilé, m. *Gewet.*
Affiner, *Verſchalken, voyez* Tromper, Decevoir.
Affiner aucun metail, *Eenigmetael fineren.*
Affineur d'or, m. *Gout-ſmeder, gout-ſmit.*
Affins & alliez par mariage, *Vrienden en magen.*
Affinité, f. *Maeghſchap.*
Affiquets, m. *Dingen die men hecht aen de bonetten, hoeden, &c. gekkernyen, beuſelingen.*
Affirmer, *Verſekeren, Vaſtelijk toe-ſeggen.*
Affirmé, m. *Verſekert.*
Affirmation, f. *Verſekeringe.*
Affirmateur, m. *Verſekeraer.*
Affleurer l'eau en fait de navires, *Waggelen in 't water, of 't ſelve van een ſcheyden.*
Affliger, *Quellen, tormenteren.*
Affligé, m. *Gequelt, getormenteert.*
Affliction, f. *Quellinge, quellagie.*
Affluence, f. *Overvloet, overvloeyinge, toe-loop.*
Affluent, m. *Overvloedig.*
Affoarrer, *Voeden, voyez* affourrer.
Affoiblir, on prononce aféblir, & ſe peut auſſi écrire, *Verkranken, krank maken oft worden.*
Affoibli, m. *Verkrankt.*
Affoibliſſement, *Krank-makinge oft wordinge, verkrankinge.*
Affoler, *Verlemmen.*
Affolé, m. *Verlemt.*
tu t'es bien Affolé, *Gy hebt u in veel moeyten gebracht.*
Affolure, f. *Verlemminge.*
Affouchier, *Aeſen, voeden.*
Affouchié, m. *Geaeſt, gevoedt.*
Affourrer les moutons, *De ſchapen voeden.*
Affranchir, *Bevrijden, vry-maken.*
Affranchi, m. *Bevrijdt.*
Affranchiſſeur, m. *Vry-maker.*
Affranchiſſement, m. *Vrymakinge.*
Affres, f. plur. *Swarigheidt.*
donner les Affres, *Swarigheidt ende anghſt aen-jagen.*
Affreux & épouventable à regarder, *Vreeſſelijk ende eyſſchelijk om aenſien.*
Affreuſement, *Vreeſſelijk, eyſſelijk.*
regarder aucun Affreuſement & de travers, *Iemandt dwerſlijk ofte ſtuerlijk aenſien.*
Affreuſeté, *Stuerheit,* f. *wreedheit van geſichte.*
Affriander, affrioler, *Verlekkeren.*
Affriolement, m. *Verlekkeringe.* (*of vrucht.*
Affrodille, *ou* affrodilles, f. *Affrodillen-kruyt.*

Affron-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Affronteur, m. *Bedrieger, ſchender.*
Affubler, *Aendoen, omhangen, bedekken.*
Affublé, m. *Aengedaen, bedekt.*
Affublement, m. *Aendoeninge, omhangenge, bedekkinge.*
Affuſter, *ou* afuter, *Met groot hout verſien en ſtofferen.*
Affuſter, *ou* afuter un canon, *De lade aen een groot ſtuk maken.*
les Affuſts de l'artillerie, *De ſtofferinghe van hout aen't groot geſchut, d'affuyten.*
Afreux, afriander, afronter, &c. *voyez* affreux, affriander, affronter, &c.

AG

AGacer aucun, *Iemant tergen oft verwekken tot gramſchap.*
Agacer le trenchant d'un ferrement, *De ſnede van eenig ijſer bederven oft bot maken.*
Agacer les dents, *De tanden boomigh maken.*
dents Agacées, *Boomige oft eggige tanden.*
Agacement, m. *Terginge.*
Agacement de dents, la dentée, *De boomigheit of eggigheit der tanden.*
Agame, c. qui n'eſt marié, *Ongehuwt.*
Agard, *Siet, beſiet, letter op.*
Agaric, m. il y en a de deux ſortes mâle & femelle, *Een Campernoellie.*
Agaſon, m. *Eſel-drijver.*
Agaſſe, *ou* agache, f. *ou* pie, *Een Exter,* agache eſt Picard.
Agathe, f. *Eenen agaet-ſteen,* achates.
Agay, m. entre fauconniers, c'eſt la moü lle qu'on tire des os, *Het merg dat in de beenen is.*
Age, m. *Ouderdom.*
bas âge, *Kleinen ouder, den ouderdom onder de 25 jaren.*
auſſi âgez l'un que l'autre, tout d'un âge, *Even oudt, van gelijken ouderdom.*
dés ſon jeune âge, *Van zijnder jonkheit af, van jonks op.*
homme de grand âge, *Man van grooten ouderdom, out man.*
il a de l'âge, il eſt âgé, *Hy is out.*
Agé, m. homme âgé, *Out man.*
fort âgé, *Seer out.*
Agée, f. *Oude vrouwe.*
Ageancer, *ou* agencer, *voyez* Ajancer.
Agelaſte, m. peu ou point uſité, *Stuer menſche die ſelden lacht.*
s'Agenouiller, *Knielen.*
qui prie Agenouillé, *ou* à genoux, *Die met geboogde knien bidt.*

AG

Agent, m. *Een Commiſſaris, die van een Princen ofte Stads wegen leit in een ander Landt of te Stadt, om eenige affairen voor ſijn Here, of te Republijke.*
Agglomerer, *Op-winden, als, op een klouwer garens.*
Aggluer, *t'Samen lijmen.*
cela s'Aggluë, *Dat kleeft aen.*
Agrandir, *Vermeerderen, meerder of grooter maken.*
s'Agrandir, *Vermeerderen, grooter worden.*
Agraver, *Beſwaren.*
Agravé, m. *Beſwaert.*
nôtre bateau eſt Agravé, *Ons ſchip is vergront, of op den gront.*
cheval Agravé, *Vermoeid paert.*
Agravation, f. *Beſwaringe.*
Agreable, c. *Aengenaem, lieftallig.*
avoir pour Agreable, *In dank nemen, dat moet blijven houden.*
ce m'eſt choſe Agreable, *Het is my aengenaem, het behaegt my wel.*
Agreablement, *Aengenamelijk.*
Agréer, Etre agreable, *Aengenaem zijn, behagen.*
Agreger, *Vergaderen.*
Agrener un cheval, c'eſt quand un poulain a aſſés long temps mangé de l'herbe, & on s'en veut ſervir, afin qu'il ſoit plus fort & plus ferme, on luy laiſſe manger du grain, & le nourrit-on d'avoine, *ou* d'autre grain, *Een paert tot den grane brengen.*
Agile, c. *Licht, ras, ſnel, floks.*
Agiliter, *Raſch, ende ſnel maken.*
Agilité, f. *Lichtheit, wakkerheit.*
Agilement, *Dapperlijk, lichtelijk, raſſchelijk,*
Agiographes, *ou* agiografes, m. plur. ſaints Ecrivains, *Heilige-Schrijvers.*
Agios, m. *Kleinnodien, fateringen.*
Agir, *Rechten, pleyten, dingen, Iet doen.*
Agir perſonnellement, *Voor recht te dagen.*
Agir criminellement, *Van den lijve met recht aenſpreken.*
Agiter, *Bewegen, beroeren.*
Agitation, f. *Beweginge, beroeringe.*
Agnation, f. *Maeghſchap.*
Agneau, m. *Een lam.*
Agnelet, m. *Lammeken.*
Agnus caſtus, *Sekeren boom.*
Agnus Dei, *Bagge, die men aen den hals hangt.*
Agonie, f. *Groote benauwtheit, angſt.*
Agoniſer, eſtre à l'agonie, *Op ſterven leggen,*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

gen, op't uiterſte zijn.
Agoniſer, *Benauwt zijn.*
Agoute, f. herbe, *Wilt kruit, wrange, vlas-zijde.*
Agrandir, *voyez* Aggrandir.
Agraphe *ou* Agrafe, f. *Haek.*
Agrapher, *ou* agrafer, *Haken, toehaken.*
Agraphiner, *ou* agrafiner, *Met de klauwen vangen of ſcheuren.*
Agré, *voyez* Gré.
Agreable, *voyez* Aggreable.
Agreſſir, *ou* agrêlir, *Smal of dunne maken.*
Agreſſir, *ou* agrêlir, *Smal of dun worden.*
Agreſſir ſa voix, *Sijn ſtemme klein maken.*
Agriculture, f. *Landt-bouwinge, landt-winninge.*
Agricole, m. peu uſité, *Bouman, landt-man.*
Agrimoine, m. *Silver-kruit, blik, lever-kruit.*
Agripaume, f. Herbe, *herts-geſpan, een kruit.*
Agu, *ou* aigu, m. *Scherp of puntigh, ſpitſigh.*
Agu & ingenieux, m. *Subtijl, ſcherpſinnigh.*
veüe, *ou* vüe Agüe, *mieux*, aigüe, &c. *Snel of ſcherp geſichte.*
qui va en Aguiſant, *Dat ſpits of ſcherp af-gaet.*
Aguiſer, *Scherp maken, wetten, ſlijpen.*
Aguiſement, m. *Scherp-makinge.*
Agüement, *Subtijlijk, looſlijk.*
Agüement voir, *Scherpelijk ſien.*
Aguerrir, *Tot den krijgh wennen, of bequaem maken.*
Aguerri, m. *Geſchikt en ervaren in den oorloge.*
Aguetter, *Beſpieden.*
Aguet, m. *Liſt, beſpiedinge, voorſichtigheyt.*
par Aguet, *Met opſet en wil.*
eſtre aux Aguets, *Beſpieden, lagen leggen.*
Aguetteur, m. *Beſpieder.*
Aguillat, m. *Een viſch alſoo genaemt te Marſeillien.*
Aguille à coudre, f. *Een naey-naelde.* (*ſer.*
Aguille de quadran, f. *De hand van een ſonwij-*
Aguillée de fil, f. *Eenen draet garens.*
Aguilier, *ou* tabouret, m. *Een ſpellen hertcken.*
Aguilléte de chapon, *Een ſpier van een capoen.*
Aguilléte, f. *Neſtel, Neſtelink.*
lier l'Aguillette, *ou* l'eguillette, *Den neſtlingh knoopen.*
Aguilléte deferrée, *ou* demaillée, *Neſtel die ontmaelliet is.*
Aguilleter, *Neſtelen.*
Aguilletier, m. *Neſtel-maker.*
Aguillon, m. *Angel, prikkel.*
l'Aguillon d'une mouche à miel, *Den angel van een bye.*

regimber *ou* hurter contre l'Aguillon, *Tegen den prikkel ſtooten, Dats hem te ſtellen tegen ſijn meerder of ſterker.*
Aguillon pour faire quelque choſe, m. *Verwekkinge en ſtieringe om iet te doen.*
Aguillonner, *Prikkelen, nopen, toeſteken.*
Aguillonnement, m. *Nopinge, verwekkinge.*
Aguillonneur, m. *Verwekker, toeſteker.*
Aguiſer, *voyez* Agu.

AH

AH, *Och, eilaes,* Ah que je ſuis faché & las, *Och hoe quaet en vermoeit ben ik.*
Ah moy miſerable, *Eilaes ik arme menſche.*
Ah maudit ſoit-il, *Och vervloekt moet hy zijn.*
Ahen *ou* ahan, grand travail, *Grooten arbeit.*
Ahenner, ahanner, *Ploegen, akkeren arbeiden, werken, grooten arbeit doen.*
il Ahenne beaucoup tous les jours, *Hy doet dagelijks grooten of ſwaren arbeidt.*
Aherdre, mot picart, *Aengrijpen, metter handt grijpen.*
Aheurté, m. *Obſtinaet, hertnekkigh.*
s'Aheurter, *Obſtinaet worden, zijn of blijven.*
Aheurtement, m. *Hertnekkigheit, obſtinaetheit.*
Ahocquer, *voyez* Accrocher.
Ahontir, *Beſchamen, beſchaemt maken.*
Ahonti, m. *Beſchaemt gemaekt.*
Ahontir, devenir honteux, *Beſchaemt worden.*
Ahontiſſement, m. *Beſchaminge.* (*verſuffen.*
Ahurir quelqu'un, mot picart, *Iemanden doen*
Ahuri, m. *Verbaeſt, verſuft.*
Ahurté, *Krijgel, hertnekkigh.*
Ahy, Mot qui ſe dit quand on a peur, *Ha, ha, ach, ach, on prononce* Hay *ou*, ay.

AI

AJamais, à tous-jours, à tous-jamais, *Eeuwelijk.*
Ai, ai, *Seggen die ſeer gedaen of gequetſt worden.*
Ai, vous me bleſſez, *Ay my, gy doet my ſeer.*
Ajancer, *In orden ſtellen, ſchikken.*
Ajancer, *voyez* Acoutrer. (*doen.*
Aider, *Helpen, voorts helpen, byſtaen, byſtant*
Aider aucun de ce qu'il luy defaut, *Iemant onderſtant doen van't gene dat hy behoeft.*
Aider aucun de ſa parole, *Een goet woordt verlenen, of zijn ſtemme geven.*
s'Aider de la peine d'autruy, *Iemands hulpe te bate nemen.* (*behelpen kan.*
j'ay de quoy m'Aider, *Ik heb daer ik my mede*
Ainſi me vueille Dieu Aider, *Soo wil my Godt helpen.* (*pe Gods.*
avec l'Aide de Dieu, Dieu aidant, *Metter hul-*

Aide,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Aide, f. *Hulpe, byſtandt.*
il ne s'Aide point de ſes membres, *Hy en ſtelt ſijn leden niet te werk, hy helpt hem ſelven niet.*
Aides, *Licht gewapent volk, die den anderen te hulpe komen.*
les Aides qu'on paye au Roy, *Beden of tribuit, die men den Koningh betaelt.*
Aieul, *voyez* ayeul.
Aigle, m. *Arent.*
Aigle de mer, *Zee-arent.*
d'un Aigle, aguilin, *Arentſch, dat van den arent is.*
Aiglon, petit aigle, *Een kleine, of jonge arent.*
Aigre, c. *Suer.*
Aigre doux, *Halfſuer, Halfſoet.*
Aigre, f. Oyſeau fort ſemblable au heron, ſinon qu'elle eſt blanche; aucuns l'appellent albicula, d'autres albardeola.
Aigret, m. *Suerachtigh, amper.*
Aigrir, *Verſueren, ſuer maken.*
Aigrir, s'aigrir, *Suer worden, toornigh worden.*
Aigrir & irriter, *Tergen, tot gramſchap verwekken.* (*dan ſy is.*
Aigrir un crime, *Een misdaedt ſwaerder maken*
Aigreur, f. *Suerheit.*
Aigrement, *Suerlijk.*
reprendre Aigrement, *Scherpelijk beſtraffen, ſeer bekijven, of beriſpen.*
Aigremoine, f. *Agrimonie, leverkruidt.*
Aigrette, f. *Eenen witten vogel gelijk eenen reyger. Item Kruidt*, *voyez* Ozeille.
Agrun, m. *'t Gene dat de ſiekte verwekt en ſwaerder maekt.* (aiguiſer.
Aigu, *voyez* Agu, aguiſer, *mais mieux* aigu,
Aigue, f. mot Narbonnois ſignifiant eau, d'où nous tirons le mot Aiguiere, *Water.*
Aiguiere, f. *Water-ſteen, water-pot, lampet.*
Aiguille, *voyez* Aguille, *Naalden.*
Aiguilletier, *voyez* Aguilletier.
Aiguillon, *Angel en prikkel*, *voyez* Aguillon.
Aiguiſer, *voyez* Aguiſer.
Aiguiſer l'appetit, *Den ſmaek verwekken.*
Ail, *voyez* Aulx, *Look, knof-look.* (*riekt.*
Aillé, m. *Daer look in is, die of dat na't look*
Ailoignon *ou* aulx-oignon, m. *Knoplook, gelijk ajuyn van reukke.*
Aile d'oyſeau, f. *Vleugel.*
les Ailes d'une armée, *De ſlag-oorden, d'ordonnantie of vleugels van de ruiters in eenen leger.*
Ailé, m. *Gevleugelt, Dat vleugelen heeft.*
tirer de deſſous l'Aile, *Heimelijk en ſubtijlijk wegh dragen, of ontdragen.*
Ailette, ailerette, f. aileron, m. *Vleugelken.*
les Aile *ou* ailerons des poiſſons, *Vlimmen der viſſchen.*
Ailées, qu'on baille à un cheval, *Den loop van een paerdt dat men laet rennen.*
Aileures, *Twee grove krabbelen, gaende langs het boevenet op de groote dwerſche balken in 't vierkant.*
Ailler, m. C'eſt un grand filet à prendre cailles, *Net om quakkelen te vangen.*
Ailleurs, *Elders.*
d'Ailleurs, *Van elders, van een ander plaets.*
Ailloignon, m. *Knoplook, als ajuyn van reukke.*
Aimant, m. *Magneet-ſteen.*
Aimantin, m. *Dat van magneet-ſteen is.*
foy Aimantine, *Vaſt geloove.*
Aimer, *Beminnen.* (*nen.*
Aimer follement *ou* ardamment, *Seer bemin-*
Aimer mieux, *Liever hebben.*
Aimé, *Bemint.*
bien Aimé, *Lief-getal, weert.*
Aimant, *Beminnende.*
Aimable, c. *Lieflijk, beminnens weerdigh.*
Aim, *Viſch-haek, angel, voyez* Haim.
Ainçois, *Eer, liever,* Mot plus uſité en poëſie qu'en proſe.
Aine, *ou*, Eine, f. Las, *Lieſſche.*
Ains, mais, *Maer.*
Ainſi, *Alſoo, op die wijſe oft maniere.*
Ainſi que l'on, *Terwijle dat men.*
il eſt Ainſi, *Het is ſoo, gy ſegt waer.*
Ainſi ſoit, *Alſoo ſy het, het zy alſoo.*
par Ainſi, *Ende alſoo, by dien middel.*
nous n'avons par Ainſi que tarder, *Soo en derven wy niet toeven.*
tout Ainſi que, &c. *Even eens als of, &c.*
Ainſi m'aide Dieu, *Zo moet my Godt helpen.*
Airain, *voyez* Arain.
Aïr, m. Mot de deux ſyllabes, prononcez aïr, *Gramſchap.*
Aïrer, *Gram maken, of gram worden.*
Aïré, m. *Gram, vergramt.*
Air, m. prononcez, Er, *Locht.*
l'Air, *Onder den blauwen Hemel, in de Locht.*
bailler Air, *Locht ofte aeſſem geven.*
l'Air, dont il parle, montre bien qu'il eſt en chaleur, *De manier op welke hy ſpreekt geeft wel te kennen dat hy quaet is.*
cela a un autre Air, *Dat heeft een ander ſwier.*
prendre l'Air, *Locht ſcheppen.*
ce cheval va d'un bel Air, *Dat paerdt heeft een ſchoone tredt.* (*ſchoone voys, of toon.*
cette chanſon a un bel Air, *Dat lietje heeft een*

Arëin,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Aërien, m. *Dat van der ofte in der locht is.*
bien Airé, *Dat ſchoone locht heeft.*
Aire, f. *Een effen plaetſe, vloer.*
l'Aire d'une grange, *Dorſch-vloer.*
l'Aire d'un jardin, *Kruidt-bedde in eenen hof.*
Aire, un nid d'oyſeau de proye, *Neſt van eenen Valk ofte roof-vogel.*
de bon Aire, *mieux* debonnaire, courtoys, doux & ſans malice, *Van goeder aert, ſachtmoedigh, Sachtſinnig.*
Aire de vent, *Contrarie of tegen windt.*
Aire, f. *Timmerhuis, bequame plaetſe om te timmeren.*
Aire, f. impreſſion de l'air, qui ſe voit comme une couronne à l'entour de la lune, *Een ring om de maen.*
Airer, en fauconnerie, eſt nicher, *Neſtelen, den neſt van eenen roof-vogel maken.*
Ais, m. *Berct, of plank.*
Aiſſelet, m. aiſſelle, f. *Berdeken ofte ſpaen.*
Aiſceau, m. aiſcette, f. *Axe, bijle.*
Aiſe, f. *Gemak ofte genoeghte.*
jen ſuis bien Aiſe, *Ik bender wel blyde om.*
vivre à ſon Aiſe, *Op ſijn gemak leven.*
prendre ſes Aiſes, *Sijn gemak nemen.*
Aiſé à faire, *Licht om te doen.*
la choſe eſt Aiſée, *De ſake is licht, het is ſonder ſwarigheit.*
homme Aiſé, & qui a bien de quoy, *Een man die redelijk rijk is.*
Aiſance, f. *Lichtigheit en gemakkelijkheit om iet te doen.*
Aiſance, f. *Een privat of ſchijthuis.*
Aiſance de temps, *ou* de lieu, *Gelegentheit oft fraeyheit des tijds, of der plaetſen.*
l'Aiſance du chemin, *De gemakkelijkheit oft bequaemheit des weegs.*
Aiſément, *Lichtelijk, gemakkelijk.*
Aiſement, m. *Een privaet.*
Aiſné, ainé, m. *De oudtſte.*
Aiſneſſe, aineſſe, f. *d'Eerſte geboorte.*
Aiſſelle, f. *Plank of hert daer men de huyſen mede dekt.*
Aiſſelle, f. *Okſele.*
Aiſſerons de poiſſons, *De vlimmen der viſſchen.*

AL

ALachir, *Verſlentſen, ſlap en ſwak worden.*
Alaigre, c. *Geeſtigh, vlijtigh, ſnel.*
Alaigreté, alegreſſe, f. *Vlijtigheyt, kloekmoedigheyt.*
Alaigrement, *Vlijtelijk.*
Alaigrer, *Verblijden.*

Alaiter, *Te ſuygen geven, ſoogen.*
enfant qui alaite, *ou* alaitant, *Suygeling.*
Alaitement, m. *Sooginge.*
Alaine, *Azem, voyez* haleine.
Alambic, *Diſtilleerklok, voyez* alembic.
Alangouri, m. *Swak, flau, quelende.*
Alan, c'eſt un chien, *Grooten hondt.*
Alarmer, *Schrick aenjagen.*
s'Alarmer, *Sich ontſtellen, of verbaeſt worden.*
Alarme, f. *Een alarme, wapenroep.*
on a crié l'Alarme, *Men heeft alarm geſlagen.*
fauſſe Alarme, *Looſen alarm.*
Albanois, m. *Hedendaegs, een licht gewapent ruyter.*
Albaſtre, alabatre, *voyez* alebaſtre.
Albe, poiſſon, *voyez* ablete.
Alberges, f. eſpece de petites pêches, *Een ſoorte van kleine perziken.*
Alberger, m. arbre portant tel fruit, *Een ſulken perzik-boom.*
Alborote, m. *Gerucht, getier, beroerte, oproer.*
Alboroter, *Oproer ofte beroerte ende gerucht maken.*
Alboroteux, m. peu uſité, *Oproerigh.*
Albran, *ou* albrent, m. *Jongen eynd-vogel, Eyndeken.*
Albrené, *voyez* halbrené.
Albrenner, *Eynd-vogelen jagen of vangen.*
Alcange, f. herbe, *Den naem van een kruit.*
Alchymie, f. *De konſte om gout te maken, en te trekken uit tin, ende andere metalen.*
Alchimiſte, m. *Die't gout ſoo fineren kan.*
Alcoran, vaut autant à dire comme vraye loy, *Oprechte ende waerachtige wet.*
l'Alcoran des Turcs, *Het wet-boek der Turcken.*
Alcyon, *voyez* halcyon.
Aleateur, m. *Teelink-ſpeelder, dobbelaer.*
Alebaſtre, *ou* albatre, m. *Albaſter.*
Alebatrin, m. *Wit gelijk albaſter, albaſterachtigh.*
Alégre, alegreſſe, *Vlijtig, voyez* alaigre.
Aleine, *Aeſſem, voyez* haleine.
Aleman, *Hoogduyts, voyez* Alman.
Alembic, m. *Een klok om water te diſtileren.*
Alembiquer, *Diſtileren.*
s'Alembiquer l'eſprit, *Sijn hooft ſwaer of moeylijk maken, ſijn geeſt beſwaren, of verwerren.*
mon eſprit ſe conſume & Alembique en demeſurées paſſions, *Mijnen geeſt vergaet ende verdwijnt in onverdragelijke pijnen ende paſſien.*

Ale-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Alemelle, *De lemmer, voyez* Alumelle.
Alenois, m. Creſſon allenois, m. *Kerſſe.*
Alentir, moderer, *Verſoeten, verſachten.*
Alentir, s'alentir, *Sachter worden, verminderen.*
je ſens ma force tant Alentie, que, &c. *Ik gevoele my flau ende ſwak, dat, &c.*
Alentiſſement, m. *Verſachtinge, verminderinge.*
Alerte, c. *Wakker, friſch, vlijtigh.*
Aleſne, *ou* alêne, *Elſſene.*
Aleſne, c'eſt une herbe ainſi nommée, *Seker wilt kruit.*
Aleſter, *ou* rendre leſte, *Verfraeyen, luſtig maken.*
Aleu, *ou* aloy, en franc Aleu, *Vrye Landen, die aen niemant gehouden zijn.*
champ tenu en franc Aleu, *Landt dat vry en vrank is.*
Alezan, m. Cheval Alezan, *Alezans Paerdt.*
Alfiere, *Vaendrager, voyez* Alpher.
Algarade, f. *Een haeſtige en ſubtijle toe-loopinge, invallinge of beſpringinge.*
faire des Algarades à quelqu'un, *Iemant parten ſpeelen.*
Algarie, f. *Een Chirurgyns inſtrument, daer men de piſſe mede verwekt, en aen-brengt.*
Algoriſme, m. le même qu'Arithmetique, *Rekeninginge, Cijfferinge.*
Algoremiſte, m. le même, qu'Arithmeticien, *Reken-meeſter, Cijffer-meeſter.*
Alibi forains, chercher des alibi forains, *Bewimpelen, vele omwegen ſoeken met onnutte appellatien en diergelijke.*
Aliborum, maiſtre aliborum, *Een neuswijs of Albedrijf.*
Alicter, *ou* aliter, *Te bedde liggen.*
s'Alicter, *ou* aliter malade, *Krank te bedde liggen.*
Alicté, *ou* Alité, m. *Te bedde gelegen.*
Alicrement, *ou* alitement, m. *Krankligginge te bedde.*
Aliéner, étranger, *Vervreemden.*
Aliener un champ, *Eenigh Landt uit der handen werpen of verkoopen.*
Aliené, m. *Vervreemt.*
Aliénation, f. *Vervreemdinge.*
Aliénation d'entendement, *Berovinge van ſinnen.*
Aligner, *Op een rye ſetten.*
Aligné, m. *In orden geſtelt.*
Alignements, m. Prendre les meſures & alignements d'une Ville, *De mate van een Stadt nemen.*
ſortir hors des Alignements, *Uit ſijn geſtelde placts of perk loopen.*

ALL

Aligner, *Beſpringen.*
le loup Aligne la louve, *De Wolf beſpringht de Wolvinne.*
Alimenter, *Voeden.*
Alimenté, m. *Gevoedt.*
Aliment, m. *Voedſel.*
Aliſier, *Seker klein vrucht-boomken.*

ALL

ALlaicter, *voyez* Alaiter, *Te ſuygen geven, Soogen.*
enfant qui Allaite, allaitant, *Suigeling.*
Allaitement, m. *Sooginge.*
Allaidir, *Leelijk worden, leelijk maken.*
Allaidi, m. *Leelijk geworden.*
Allaidiſſement, m. *Leelijk werdinge.*
Allaigre, *voyez* Alaigre.
Allan, m. *Eenen hont die ſeer wreet is, gelijk eenen Engelſche dogge, met een dik kort hooft.*
Allant, m. *Bedrieger.*
Allargir, *voyez* Elargir.
Allebrent, *voyez* Albrent.
Allechant, m. *Aenlokkende, aentrekkelijk.*
Allecher, *Aenlokken.*
Allechement, m. *Aenlokſel.*
Allée, *voyez* Aller.
Alleger, *Verlichten, verſoeten.*
Allegeur, m. *Verlichter.*
Allegé, m. *Verſoet, verlicht.*
Allegement, m. allegeance, f. *Verlichtinge.*
Allegorie, f. *Als men iet anders meent dan de woorden in haer ſelven luyden.*
ſens Allegorique, *Een ſulken reden of ſin.*
Allegoriquement, *Bedriegelijken, met dobbel verſtandt.*
Allégre, *voyez* Allaigre.
Alleguer, *By-brengen, bewijſen, allegeren.*
Alleguer fauſſement, *Valſchelijk beſchuldigen.*
Allegation, f. *By-brenginge, bewijſinge.*
Alleluya, *Koekkoeks-kruid of brood.*
Alleluya, *Verblijd, verheugt of jubileert looft den Heere.*
Alleman, *voyez* Alman.
Allentir, *voyez* Alentir.
Aller, *Gaen.*
s'en Aller, *Wegh-gaen.*
je te hateray d'Aller, *Ik ſal u wel doen gaen.*
faire en Aller, *Verdrijven, doen gaen.*
cété herbe fait en Aller la jauniſſe, *Dat kruit verdrijft de geelſucht.*
Aller à la ſelle, *Ter kameren gaen, ſijn gevoeg doen.*
Aller à cheval, *Rijden.*
Aller au devant, *Voor-komen, te gemoet gaen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Aller à la raiſon, *De reden plaetſe geven.*
Aller voir, *Beſoeken, gaen beſoeken.*
j'Allois à toy, *Ik quam t'uwaerts.*
Aller à la rencontre, *Te gemoet gaen.*
Aller à tatons, *Al ſtaen of taſtende gaen.*
Aller au fond, *Te gronde gaen, ſinken.*
Aller l'amble, *Tellen, gaen gelijk een telle, of hakkenye.*
Aller toûjours ſon train, *Sijnen tredt of pas houden, Of ſijnen pas gaen.*
Aller de vie à trépas, *Sterven, overlijden.*
Aller par ambages, *Omme-wegen ſoeken, ſijn woorden of reden bewimpelen.*
Aller en pointe *ou* en pointant, *Scherper of ſpitſer worden.*
Aller de force, *Gewelt gebruiken.*
Aller par juſtice, *Met recht iet doen.*
Dieu veuille que tout Aille bien, *Godt geve dat 'et alles wel gaet.*
Aller en bas, *Af-gaen, af-treden.*
la choſe Alloit trés-bien, *De ſake gingh wel.*
c'eſt bien Allé, *'t Is wel vergaen, of afgelopen.*
le ventre s'en eſt Allé, *Den grooten buyk is weg en vergaen.*
Allée, f. *Gank.*
une Allée de la maiſon, *Den gank des Huys.*
payer ou donner ſa bien Allée, *De fooy geven, ſijnen Adieu geven, ſijn ſcheid-maeltijdt geven.*
Allée difficile à monter, *Wegh of gang die ſwaer op te klimmen is.*
Allée, *ou* gallerie, f. *Galderye, wandel-plaetſe.*
les Allées d'un jardin, *De paeykens of weeghkens van een Hof.*
donner l'Allée & venuë d'un ſouflet, *Een rechtſe een averrechtſe klap geven.*
Allure, f. *Gang, ganinge of tredt.*
aller de plus grande Allure, aller plus viſte, *Raſſcher gaen, dapperder voort treden.*
Allerte, c. *Vlijtigh.*
Alliage, m. *Vermenginge, over-een-kominge.*
Alliaire, f. Herbe aux auls, parce que ſes feuilles froiſſées rendent telle odeur que les auls, *Look kruyt, om dat de bladeren, gevreven zijnde, ſoodanigen reuk van haer geven, als look.*
Alliance, *voyez* Allier.
Allicher, *voyez* Attraire.
Allichoir, m. *Dat verleydt', aen-lokt, of aentrckt.*
Allier, *Aen-binden, t'ſamenbinden, t'ſamenmengen.*

s'Allier & s'aſſocier, *t'Samen verſelſchappen.*
s'Allier enſemble, *t'Samen met malkanderen een Verbondt maken.*
Allié, m. *Verbonden.*
ville Alliée, *Vereenigde Stadt.*
peuples Alliez, *Bondt-genoten.*
nos Alliez, *Onſe Bondt-genoten en Vrienden.*
parents & Alliez, *De naeſte vrienden, die eenen beſtaen, bloedt-vrienden.*
Alliance, f. *Maeghſchap of verbondt gemeyn.*
Alliance de mariage, *t'Verbond des houwelijks.*
Alligner, *voyez* Aligner.
Alliter, *voyez* Alicter.
Allodiaux, *comme* leurs biens ſoyent feudaux, *ou* allodiaux, *Laet hun goederen vry en allodiael zijn.*
Alloigner, c'eſt chaſſer & mettre loin devant, *Vervreemden.*
le loup s'Aloigne des levriers & maſtins, *Den Wolf vlied voor de Hazewinden en groote Honden.*
Alloigner, *Verlengen.*
Alloignement des jours, *Verlenginge der dagen.*
Alloüer, *voyez* Aloüer.
Allouvi, c'eſt à dire afamé comme un loup, *Verhongert als eenen Wolf.*
Allumelle, *De lemmer, voyez* Alumelle.
Allumer, *Onſteken.*
s'Allumer, *Vierigh en ontſteken worden, branden.*
s'Allumer & embraſer, *Vierigh ende hittigh worden.*
faites Allumer des charbons, *Laet de kolen aenglimmen.*
Allumé, *Onſtoken, aengeglommen.*
Allumettes, f. *Solfer-priemen, ſwavel-ſtokken.*
Almadies, f. ce ſont petites barques faites d'écorce de bois de quatre braſſées de long, dont uſent les ſauvages d'Afrique ſur l'eau, *Kleine Schuyten van ſchorſſen, gelijk de Wilden gebruiken.*
Alman, m. *Een Duytſcher, Hoogh-duytſcher.*
Almande, f. *Duytſche Vrouwe.*
Almanach, m. *Een Almanach.*
Alme, c. du mot latin almus, dont ſe ſervent Ronſart & du Bartas, & vaut autant à dire que Nourricier, *Vruchtbaer, overvloedelijk voedende.*
Alme liberté, *Volkomen vryheydt.*
Almidon, m. *voyez* Amidon, *Stijffel.*
Aloé, *Aloes.*
Alonger, *Lank maken, verlengen, uitrekken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Alonger un procés, *Een Proces uit-ſtellen of verlengen.*
Alongé, m. *Verlenght.*
Alongement, m. *Verlenginge.*
Alopecie, f. c'eſt quand par corruption d'humeurs le poil tombe de la tête, ou du viſage, *Een ſiekte des hoofts ende baerts, als iemant het hair uit valt.*
Alors, *Dan, alſdan, doen, als doen.*
Aloſe, f. *Elft.*
Aloüer, *Iet aenprijſen.*
s'Aloüer, *Poffen, ſtuyten, hem ſelven prijſen.*
Aloüer aucun fait, *Eenige daet voor goet houden.*
Aloüer, *Uit-geven, beſteden, begeven.*
Aloüer une dépenſe faite, *Eenigen koſt uitreycken.*
cela luy a eſté Aloué, *Dat is hem toe-geſtaen.*
il luy a été Aloué à juſtice, *Dat is hem gerekent tot gerehtigheidt.*
Aloüéte, f. *Eenen Leeuwerk.*
Aloy, m. *De oprechtigheidt van der munte.*
Argent de mauvais Aloy, *Valſch gelt.*
homme de bon Aloy, *Een oprecht Man.*
Aloy, *voyez* Aleu.
Aloyne, *Alſſen*, *voyez* Aluine, Abſynte.
Alpha, c. *Beginſel.*
Alphabet, *A, b, c.*
Alphere, m. *Vaendrager.*
Alquemie, *ou* Arquemie, *voyez* Alchimie.
Alte, faire alte, *Stil blijven of ſtaen.*
Altercats, m. *voyez* alterquer, *Twiſten.*
Alteré, m. *Dorſtigh.* (*ſtigh zijn*
être fort Alteré, *Groote dorſt hebben, ſeer dor-*
un os Alteré, *Een ander gebeente.*
Alterer, *Dorſtigh maken.*
oter l'Alteration, *Den dorſt verdrijven.*
Alterer, *Veranderen.*
Alteré, m. *Verandert.*
Alteration, f. *Veranderinge.*
Alterer, s'alterer, *Ontſtellen, ſich ontſtellen.*
Alteré, m. *Ontſtelt.*
Alteration, f. *Ontſtellinge.*
Alteres, f. *Begeerten en beweginge des herten.*
Alteres, *ou* paſſions vehementes, *Over-groot lijden, paſſien.*
Alteré d'affection amoureuſe, *Gekruyſt, gequelt, beweegt uit een amoureus gemoet.*
Alterner, *Veranderen, nu het een, nu het ander doen.*
Alterne, c. *By beurte, d'een na d'ander.*
Alternation, f. *Veranderinge, wiſſelinge van d'een op d'ander.*
Alternativement, par alternation, *By gebeurte, d'een na d'ander, over ander.*
Alterquer, debatre, etriver, *Kijven, twiſten.*
Altercateur, m. altercatrice, f. *Kyver, kijverſſe.*
Altercation, f. altercats, m. *Twiſt, kijvagie.*
ſon Alteſſe, *Sijn Hoogheyt, 't welk geſeit word van een Hertoge.*
Altier, fier, m. *Trots, hoogmoedigh.*
Altitonant, m. *Jupiter.*
l'Altitonant Jupiter, *Den machtigen of hoogh donderende Jupiter.*
Alvarye, f. *Schip-koſt, onkoſt van een Zee-ſchip.*
Aluine, f. *Alſſen.*
vin d'Aluine, *Alſſen-wijn.*
Alumelle, f. *De lemmer van een mes.*
Alumette, *voyez* Allumettes.
Alun, m. *Aluyn.*
Alumineux, m. *Aluynachtigh.*
Alun de plume, *Pluym-aluyn.*
Aluyne, *Alſſen*, *voyez* Aluine.

AM

AMadoüer, *Pluymſtrijken, flatteren, met ſoete woorden bepraten.*
Amadoüeur, m. *Pluymſtrijker, flatteerder.*
Amadoüement, m. *Pluymſtrijkinge.*
Amadryades, *voyez* Hamadryades.
Amaigrir, *Vermageren, mager maken.*
s'Amaigrir, *Dunnen, mager worden.*
Amaigri, m. *Vermagert.*
Amaigriſſement, m. *Vermageringe.*
Amandes, f. ce ſont petits bateaux faits d'écorce d'arbres de la longueur de quatre braſſées: *Kleine ſchuyten, gemaekt van de ſchorſſen van hout, lang weſende vier vademen.*
Amande, f. *Amandele.*
Amandier, m. *Amandel-boom.*
Amanteler, *voyez* Emmanteler.
Amaranthe, f. *Een bloeme die niet en verdwijnt, genaemt duiſent-ſchoon, fluweel-bloem, en in het Franſch* Paſſe-veloux.
Amaraque, *ou* Marone, f. *Kruydt dat Marioleyne hiet.*
Amarice, f. herbe nommée brugere.
Amaritude, amertume, f. *Bitterheit.*
Amarage, m. le gros cordage d'un Navire, *Het groot getouw of gewant van een Schip.*
Amarer, eſt un terme de marine, qui ſignifie lier & garroter une choſe à une autre, *By een binden met groote koorden.*
la poulie eſt Amarée au maſt, *De katerol is vaſt aen den maſt gebonden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Amares, ſont ces gros cables, avec leſquels le Navire eſt attaché à l'ancre, *Groote Kabels of Touwen, daer een Schip aen den Anker mede vaſt gebonden wordt.*

Amarri, Matrice, f. *De Baer-moeder.*

Amaſſer, *Vergaderen, verſamen, taſſen, op-hopen.*

Amaſſer des biens, *Bedijen, goet vergaderen.*

s'Amaſſer, *t'Samen komen, By een komen.*

Amaſſé, m. *Vergadert, Verſamelt, op-gehoopt.*

Amaſſeur, m. *Vergaderaer.*

Amaſſereſſe, f. *Vergadereſſe.*

Amas, m. *Hoop of tas.*

faire Amas de gens, *Volk aennemen.*

Amas de gens, Troupe, *Vergaderinge van volk, een hoop volks.*

Avec grand Amas, *Overvloedelijk.*

Amaſſement, m. *Verſamelinge, vergaderinge.*

Amateur, zelateur, m. *Lief-hebber.*

Amatrice, zelatrice, *Lief-hebberſſe.*

Amathiſte, f. pierre precieuſe de couleur violéte, *Amatiſt, Geſteente.*

Amazones, f. *'t Sijn Vrouwen geweeſt, die de rechte borſt af-geſneden hebben, om datſe daer door tot den Oorlogh ende ſtrijdt bequaem zijn ſouden.*

Ambages, *Omwegen, verloopinge van redenen.*

Ambagieux, m. *Duiſter, vol twijffels.*

Ambarvales, c'étoit une fête, en laquelle on ſacrifioit tous les ans un homme pour les fruits de la terre, *Ambarvale was den naem van eenen heyligen dagh, die by d'oude Romeynen geviert plach te worden, door 't offeren van eenen menſch voor de vruchten der aerden.*

Ambaſſade, *ou* Ambaſſadeur, m. *Geſant, Ambaſſaet.*

Ambaſſade, f. *Ambaſſadie, Ambaſſaetſchap, Gezantſchap.*

Ambigu, m. *Twijffelachtigh, tweeſins.*

Ambiguité, f. *Twijffelachtigheidt.*

Ambiguëment, *Twijffelachtighlijk.*

parler Ambiguëment, *Twijffelachtigh of met dobbel ſin ſpreken.*

Ambitieux, m. *Eergierigh.*

Ambition, f. *Eerſucht, eergierigheidt.*

Ambitieuſement, *Eergierighlijk.*

Ambitionner, *Eergierighlijk ſoeken.*

Ambler, aller l'Amble, *Tellen, gaen gelijk een telle.*

cheval qui va l'Amble, *Een telle, Hackeney.*

Amblée, prendre une ville d'Amblée, *Een Stadt heimelijk en onverſiens innemen.*

ligne Ambligone, *Bot-hoeckige linie.*

Ambre, de l'ambre, m. *Emmer, amber.*

Ambre gris, m. *Amber de grijs.*

Ambroſie, f. *Spijſe der Goden na 't ſchrijven der Poëten.*

Ambulatoire, f. *Wandel-plaetſe.*

Ame, f. *Ziele.*

une Amę, *ou* Ange, f. *Mugge, Motte, Vyvouter, Somer-vogel.*

rendre l'Ame, *Sijnen geeſt geven, ſterven.*

un diſcours ſans Ame, *Een reden daer geen pit of kracht in is.*

Ameia ſemence d'orme, *Het ſaet van een Olmboom.*

Amelette, f. *Eyer-ſtruyf, Tanſeye of Taſeye.*

Améliorer, *Verbeteren.*

Amélioré, m. *Verbetert.*

Améliorement, m. *Verbeteringe.*

Aménager, *Huis-raeden, Huis-raedt koopen, voyez* Ameſnager.

Amende, f. *Boete, breuke, pene, verbeurte.*

éviter l'Amende, *De ſchade of boete mijden.*

Amender, *Beteren, verbeteren.*

Amendé, m. *Gebetert, verbetert.*

Amendement, m. *Beteringe, verbeteringe, beterſchap.*

Amener, *Aen-leiden, aen-brengen, by-brengen.*

Amener une nouvelle coutume, *Een nieuw fatſoen, mode of manier by-brengen.*

Amené, m. *Aen-geleit, aen-gebrocht.*

Aménement, m. *By-brenginge.*

Amêne, lieu amêne, *Genoeglijke plaetſe.*

Aménité, f. *Luſtigheit, genoeglijkheit.*

Aménement, *Luſtiglijk.*

Amenuiſer, *Dunnen, verdunnen, dun maken.*

Amenuiſé, m. *Gedunt, gekleint.*

Ameos, *By d' Apotekers alſo genaemt, anders* Ammi.

Amer, m. *Bitter.*

l'Amer, *ou* fiel, *Degalle.*

Amérement, *Bitterlijk.*

Amertume, f. *Bitterheit.* (*ten.*

Amertume de cœur, *Bitterheit of pijn des her-*

Ameſnager ou ameubler ſa maiſon, *mieux* Aménager, *Sijn huis ſtofferen van huis-raet.*

Ameſnagé, ou aménagé, *Behuisraet.*

maiſon bien Aménagée, *Een Huis wel verſien en geſtoffeert van huis-raet.*

Ameſſon, *voyez* Hameçon.

Ameuter, c'eſt un terme de venerie, ceux qui ſont nourris enſemble s'entendent, & ameutent mieux, que ne font pas chiens amaſſez, *Mageren.*

Ami,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ami, m. *Vriendt.*
Ami par amours, *Boel of Vryer.*
en Ami, *Als Vriendt.*
Amie, f. *Vriendinne.*
Amiable, c. *Vriendelijk.*
Amiableté, f. *Vriendelijkheidt.*
Amiablement, *Vriendelijk.*
Amidon, m. *voyez* Amydon.
Amieller, *voyez* Amadoüer.
Amignoter, *Smeeken, vlysteerten.*
Amiral, *voyez* Amirauté,
Amit, m. est un linge blanc, que le Prêtre met sur sa téte, avant que métre l'aube, *Dat de Priester op sijn hooft set.*
Amitié, f. *Vriendschap, gemeinsaemheit.*
Amini, Poivréte, herbe, *Seker kruit dat de Apotekers Ameri noemen, Peper-wortel.*
Ammoniac, *Ammoniac, Gomme,*
Amnistie, f. *Een generael pardon.*
Amoderer, *Matigen, middelen, voyez* Moderer.
Amodier, *voyez* Admodier, *mieux* Amodier.
Amoindrir, *Minderen, verminderen.*
Amoindri, m. *Vermindert.*
Amoindrisseur, m. *Verminderaer.*
Amoindrissement, m. *Minderinge, verminderingh.*
Amolir, *Vermorwen, week maken.*
Amolir & petrir, *Morwe en plat maken, kneden.*
Amolir & fondre, *Smelten.*
Amolir & apaiser son courroux, *Sijn gramschap stillen en versachten.*
s'Amolir, *Week ende morwe worden.*
Amolissement, m. *Vermorwinge.*
Amome, f. *Een seker boomken in Arabien een krachtige reuk hebbende.*
Amonceler, *Hoopen, op-hoopen.*
Amoncelé, m. *Gehoopt, op-gehoopt.*
Amoncelement, m. *Op-hoopinge.*
Amont, *Opwaerts.*
vent d'Amont, *Ooste-wint, voyez* Vent.
Amorcer, *Aesen, aes leggen, aen-lokken.*
Amorce, f. Appast, m. *Aes, lok-aes.*
Amorce, f. *Laedt-poeyer, laedt-kruit.*
Amorce à feu, *Dat 't vyer lichtelijk ontsteekt.*
Amortir, *'t Recht van eenen uit-gestorven iemants anders toe-laten.*
heritage Amorti, *Erf-goet van iemant die uit-gestorven is, of daer geen erfgenaem en is.*
Amortir ses passions, *Sijn passien bedwingen, of temmen.*
Amortir, ou estoufer le feu, *Vyer verdooven, blusschen of uit-doen.*

Amortissement, m. *'t Recht van een gestorven slave.*
lettres d'Amortissement, *Opene bezegelde brieven van eenig uit-gestorven goet.*
Amortissement, *ou* estoufement de feu, m. *Verdovinge of versmoringe des vyers.*
Amour, m. *Liefde.*
Amour ardent, *Vyerige liefde.*
Amour charnel, *Vleeschlijke liefde.*
Amour & bon vouloir, qu'on a envers quelqu'un, *Liefde, Goetwilligheit, Goethertigheit ende gonste die men tot iemant draegt.*
faire l'Amour, *Vryen.*
se deporter de ses Amours, *Niet meer vryen, sijn liefde laten varen.*
ravi d'Amour, *Verlieft zijn, groote liefde toedragen.*
pris d'Amour, *Verlieft zijn, met liefde bevangen.*
pour l'Amour de Dieu, *Om Gods wille.*
par Amour, *Door liefde, door vrientschap.*
Amourétes, *Lieffelijk gras, kruit.*
un Amoureux, *Vryer, Amoureus,*
Amoureux transi, *ou* de triqueniques, *Amoureusken, Vryerken van deux aes,*
Amoureux, m. *Vriendelijk, lieflijk, playsant.*
étre Amoureux, *Vryen, Lief hebben, Minnen.*
Amoureuse, f. *Lief of Boel, Vryersse, Vrystere.*
Amoureusement, *Vriendelijk, minnelijk.*
Amouracher, *Vleyden, vryen.*
Amourachement, m. *Vleydinge, vryinge.*
Amphibie, c. *Dat in 't Water en op Landt leeft.*
Amphitheatre, *ou* anfiteatre, m. *Ronde sienplaetse of stellagie.*
Amphibologie, f. *Twijffelachtigheit.*
parler Amphibologiquement, *Twijffelachtig of met dubbel sin spreken.*
Ample, c. *Ruim, breedt.*
lettre bien Ample, *Een seer grooten brief.*
Amplement, *Ruim, ten vollen, breedt.*
plus Amplement, *Breeder.*
Amplexer, *Omhelsen.*
Amplier, amplifier, *Grooter en wijder maken, verlengen.*
Amplification, f. *Verbreydinge, vermeerderinge, uit-legginge.*
Amplitude, f. *Wijdte, groote, of grootheit.*
Ampoule, *voyez* Empoule.
Amputer, *Af-houwen.*
Amuser, *Op-houden.*
s'Amuser à faire quelque chose, *Den tijdt onnuttelijk overbrengen, lanterfanten.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ne s'Amuſer plus aux affaires d'autruy, *Hem niet meer met een anders ſaken moeyen.*
cependant qu'il s'Amuſoit à, &c. *Terwijlen hy onledig en beſigh was met, &c.*
Amuſeur, m. *Ophouder, lanterfant.*
Amuſement, f. *Ophoudinge, lanterfantinge, tijdt-verſlijtinge.*
Amydon, f. *Ameldonk, amel-meel.*

AN, m. *Een Jaer.*
d'An en an, *Van jaer tot jaer, jaerlijks.*
par chacun An, *Jaerlijks, alle jaer.*
An revolu, *Een ganſch jaer, ront of vol jaer.*
trois Ans durant, *Drie jaren lang.*
Année, f. *Den tijdt van een gantſch jaer.*
ſervir une Année, *Een jaer lang dienen.*
Année pluvieuſe, *Regenachtigh jaer.*
être en ſa quatriéme Année, *In ſijn vierde jaer gaen.*
premieres Années, *d'Eerſte jaren.*
par Années interpoſées, *Over ander jaren, d'een jaer voor d'ander na.*
d'Antan, *Een-jarigh, dat een jaer oudt is.*
Anabaptiſte, c. *ou* Anabatiſte, *Een Weder-dooper, Herdooper.*
Anabateſme, *ou* Anabaptême, m. *weder doop.*
Anacampſérotes, plante, laquelle étant arrachée de terre, jéte verdure & vit tant que l'on veut, *Een ſeker plante, die uit d'aerde getrokken zijnde, eenige groente uitwerpt, en blijft ſoo lange men wil, ſonder te verderven.*
Analogie, f. *Gelijke proportie, over-een-komminge, gelijkformigheidt.*
Analogiquement, *By gelijke proportie.*
Analogizer, *Verſcheyden dingen achter-volgens hare proportionele gelijkformigheidt ſtellen, of een gelijke proportie, en over-een-komminge van een ſake maken.*
Ananiel, *De eere of glorie Godts.*
Anarchie, f. *Den ſtaet van een Stadt of Landt, dat ſonder Prince is.*
Anathematizer, *ou* anatematizer, *Vervloekken.*
Anathematizé, *ou* anatematizé, *Vervloekt,*
Anatheme, f. *ou* anatéme, m. *Vervloekinge, Miſprijſinge.*
Anatheme, *ou* anatéme, m. *Offerhande.*
Anatheme, c. *Vervloekt.*
Anatomie, f. *Opſnijdinge eens menſchen lichaems, om te ſien de aderen en het ingewant.* (*haem.*
Anatomiſte, m. *Ontleder van's menſchen lic-*
Anatomiſer, *Anatomiſeeren, een doodt lichaem op-ſnijden, om de deelen van binnen te beſien.*

Ancelle, f. *Dienſtmaegt.*
Anceſtres, *ou* Ancétres, m. *Ouders, Voor-vaders, Voor-ſaten.*
Anche de haubois, f. *De tonghskens van een ſchalmeye.*
Ancholie f. Herbe & fleur, *Alkoly-bloemen.*
Anchois, m. *Anchoye,* petit poiſſon, *Een visken.*
Anchrer, *voyez* Ancrer.
Anchuſes, Herbe, *Seker kruit.*
Ancien, m. *Oudt.*
les Anciens, *De Ouders, de Voorſaten.*
Ancienneté, f. *Oudtheidt.*
Anciennement, d'ancienneté, *Van outs, van ouden tijden af.*
Ancipiteux, m. *Twijffelachtigh.*
Ancoigneure, f. *Eenen hoek.*
qui a ſix Ancoigneures, *Seshoekigh.*
Ancolie, f. *Ankoly-bloemen.*
Ancre, m. *Eenen anker.*
lever les Ancres, *De ankers op-trekken.*
Ancrer, *Ankeren, den anker uit-werpen.*
Ancré, m. *Geankert.*
Ancrement, ancrage, m. *Ankeringe.*
Andin, m. autant d'eſpace qu'il y a d'un pié à l'autre, quand un homme étend ſes jambes arriere l'une de l'autre, c'eſt proprement une Enjambée, *Soo veel ſpacie als een menſche overſchrijden kan.*
un Andin d'herbe, *Een ſnye gras.*
Andoüille, *voyez* endoüille.
Androgyne, c. qui eſt mâle & femelle tout enſemble, *Half Man, en half Vrouwe.*
Aneantir, *Te niet doen, verdeſtrueren.*
ſe perdre, & Aneantir de pareſſe, *In luyigheit vergaen.*
s'Aneantir, *Sich vernederen.*
Aneanti, m. *Te niet gedaen, verdeſtrueert, vernedert.*
Aneantiſſement, m. *Vernederinge, verdeſtrueringe.*
Aneau, anelet, *voyez* Anneau.
Anecter, *voyez* Anexer.
Aneler, *Friſeren, krollen.*
Anelé, m. *Gefriſeert, Gekrolt.*
Aneth, m. *Anijs-kruit, dille.*
Anette, f. mot picard, *mieux* cane, f. *Eenen Eyndt-vogel.*
Anexer, *t'Samen-voegen, aen een hechten.*
Anexé, m. *t'Samen gevoegt.*
Angarie, f. *Benauwtheidt.*
Ange, m. *Een Engel.*
Ange, f. *Mugge, voyez* Ame.

Ange-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Angelique, c. *Engelſch.*
face Angelique, *Schoon of klaer ende blinkende aenſchijn.*
Angelique, f. herbe, *Angelica, kruit.*
Angevin, m. *Die van Angiers is.*
Angle, m. *Eenen Hoek,* d'où viennent Triangles & Quadrangles.
Anglet, m. *Een hoeksken.*
Angler une perſonne, & ſerrer à l'étroit, *Iemant benauwen, in den hoek dringen.*
Anglois, m. *Engelſch, of Engelſch-man.*
Angloiſe, f. *Engelſche Vrouwe.*
Angleux, m. noix angleuſe, *Een note ſo hart als hout.*
Angoiſſe, *Benauwtheidt, angſt.*
poires d'Angoiſſe, *Krop-peeren, worg-peeren.*
Angoiſſer, *Benauwen.*
Angoiſſé, angoiſſeux, m. *Benauwt.*
Angoiſſement, *Benaudelijk.* (terelle.
Angouſte, *Sprink-haen, voyez* Langouſte, Sau-
Anguille, f. *Ael of Palink.*
Angulaire, c. *Hoekachtig.*
Ani, *ou* anis, m. *anijs.*
Anihiler, *Te nict doen, voyez* Aneantir.
Anilles, f. Potences, *Krukken.*
Animadverſion, f. *Aenmerkinge, gewaerwordinge, ſtraffe.*
Animal, m. c'eſt à dire, une creature ayant ame, *Een dier of gedierte, Creature die leeft.*
Animaux, *Dieren, gedierten.*
petit Animal, m. beſtiole, f. *Dierken.*
Animant, m. *Een creature hebbende leven ende bloet.*
une Anime, *Het ſluyten van eenig harnas, en datſe wel doet aen't lijf ſchikken.*
Animer quelqu'un contre un autre, *Iemant tegen een ander op-hitſen, oft quaet maken.*
Animer, donner ame & vie, *Het leven geven.*
Animer, Encourager, *Aenmoedigen, moedt maken, of geven.*
Animé, m. *Aengemoedigt gemoedt, gehert.*
la terre a une nature Animée, *'t Is aerde die haer openen of veranderen kan.* (heeft.
corps Animé, *Lichaem dat leven of een ziele*
Animeuſement, *Wel-gemoedt, ſtoutelijk.*
Animoſité, f. *Quaetaerdigheidt, drift.*
Anis, m. *Anijs-zaedt.*
Annales, f. *Jaer-boeken, Chronijken, Hiſtory-boeken, daer de Geſchiedeniſſe van jaer tot jaer in't kort begrepen zijn.*
Annaliſte, m. *Een Chronijken, of Hiſtory-Schrijver.*

Annate, c'eſt le vacant ou le revenu d'un benefice, *Het inkomen van een jaer, beneficien die vaceren voor de Overſte, 't welk hy neemt eerder iemandt van genieten mach.*
Anneau, m. *Eenen ringh.*
Anneau à cacheter, *Een Signet, Zegel-ring.*
Annelet, m. *Ringsken.*
Annelets d'une cotte de maille, *De ringskens of malien van een Pantſier.*
Annulaire, c. *Ringhs-wijs.*
doigt Annulaire, *Den vinger naeſt den kleynen daer men gemeynlijk den Ring aen draegt.*
Annihiler, *voyez* Aneantir. (gende.
Anniferant, m. *Jaerlijks vrucht gevende of dra-*
Anniverſaire, m. *Jaerlijkſe maeltijden, die men op de uitvaerden placb te houden, of dat jaerlijks weder geſchiedt.*
Annombrer, *Toe tellen, by tellen.*
Annoncer, *Bootſchappen.*
tu m'Annonces merveille, *Gy ſegt, verhaelt, of vertelt my wonders.*
Annoncé, m. *Geboot ſchapt.*
Annoncement, m. annonciation, f. *Boot-ſchappinge.*
s'Annonchalir, aneantir, *Onachtſaem worden.*
Annonchali, m. *Onachtſaem.*
Annoter, *Aenteeckenen.*
Annotation, f. *Aenteeckeninge,*
Annuel, m. *Jaerlijks.*
Annuëllement, *Jaerlijks, alle jaer.*
Annuiter, *Vernachten, voyez* anuicter.
Annullaire, *voyez* Anneau.
Annumeré, m. *Aen of by getelt.*
Annuller, *Te niet doen.*
Anoblir, *Edel maken.*
Anobliſſement, m. *Edel-makinge.*
Anodyomene, ouvrage d'Apelles, où il avoit repreſenté Venus ſortant de la mer, *Anadyomene wiert geheeten een ſekere ſchilderye van den vermaerden Apelles, ſoo genaemt, om dat hy in't ſelvige ſtuk Venus had afgebeeldet, gelijk ſy uit de Zee voort quam.*
Anoncer, *Boodtſchappen, verkondigen.*
Anoüer, Engoüer, *Verkroppen, verſtikken.*
poulle Anoüée, qui ne peut avaler ſon morceau pour étre trop gros, *Verkropte Hinne.*
Anſe, f. *Een oor, hanthave, hant-riem of potheyſe.*
Anſe, anſe d'un pot, *ou* chaudiere, *Hengſel.*
Anſete, f. *Hanthaefken, heysken.*
Anſe, f. *Oorſake.*
Anſes, *Eynden van koorden geknoopt ſtrikwijs.*

hom-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

homme Anſe, *ou* anſaté, ayant les mains ſur les hanches, *Lanterfant, die ſijn handen in de zijden ſet, gelijk een pot met ooren.*
Antan, *t'Jarent, 't voorleden jaer, voyez* Anten.
Antartique, pole Antartique, *De Zuyder-pool.*
Ante, f. *Moeye, Moeyken, mijns Vaders Suſter.*
ma grand'Ante, *Mijn Oudt-moeyken.*
Ante de jardin, *Poote, voyez* Ente.
Antecedent, m. *Voorgaende.*
Antéceder, *Voorgaen, voyez* Preceder.
Antéceſſeurs, *Voorſaten of Ouders.*
Antechriſt, *Die tegen Chriſtus is.*
Antémeridien, *Voor noen, voor de middaghs-maeltijdt.*
Anten, *Van over een jaer, t'jarent.*
Antenois, m. *Van t'jarent.*
choſe Antenoiſe, *Een dinck over een jaer oudt.*
l'Antenne d'un navire, *Den Spriet.*
Antepenultiême, *Den leſten op twee na.*
Antérieur, m. *De voorſte.*
les Antes d'un huis, *De poſten of ſtylen van een deure.*
Antichambre, f. *Voor-kamer.*
Antichriſt, *ou* Antechriſt, m. *Die of dat tegen Chriſtus is.*
Anticiper, *Voor-komen, voor-nemen.*
Anticiper un jugement, *Een gerecht voor-ſtellen en voor-houden.*
Anticipé, m. *Voor-gekomen, voor-genomen.*
Anticipation & prevention, f. *Voor-kominge, Voor-neminge.*
lettres d'Anticipation, *Anticipatie-brieven, als den dag van den Appellecr der voorkomen wert.*
Antidate, f. *Een voorſtellinge van een datum, of een ſettinge van een verkeerde dagh.*
Antidater, *Eenen verkeerden dagh ſetten, den datum veranderen, of voor de brieven ſetten.*
Antidater & poſtidater, *Eenen dagh boven en beneden ſetten.*
Antidaté, m. *Den datum in't leſte verandert, of den datum voor-geſtelt.*
l'obligation a été Antidatée, *Daer is eenen anderen datum in de Obligatie geſet.*
Antidote, preſervatif, m. *Een preſervatijf (geven. Medicijne tegen't fenijn.*
Antidoter un homme, *Iemant een preſervatijf*
Antienne, f. *Voor-ſank.*
Antille de bois, f. *Houte wervel of grendel.*
Antimoine, f. *Antimonie, Spiegel-glas.*
Antipathie, f. *Tegen-ſin.*
Antipodes, *Volck, dat met de voeten tegen de onſe gaet.*

un Antipodium, m. *Toe-mate, by-ſettinge, by-doeninge.*
Antique, c. *Oudt, oude.*
à l'Antique, *Op ſijn antijks of oude maniere.*
Antiquité, f. *Outheit.*
Antiquaire, c. *Lief-hebber van oude dingen of antiquiteyten.*
Antiquer, *Out maken, uit de gewoonte brengen.*
Antiſte, peu ou point en uſage, *Een Prelaet.*
Antonomaſie, f. *Is wanneer in een reden een eygen naem voor een appellativum geſtelt wort.*
Antouſiaſme, m. *voyez* Enthouſiaſme.
Antrax, m. *Een kole.*
Antre, m. *Kuyl onder de aerde, een hol.*
Anubiler, *Wolkachtigh, of duiſter maken of worden.*
Anuiter, *ou* annuiter, *Nacht worden.*
Anüiter, faire demeurer juſqu'à ce qu'il ſoit nuit, *Totter nacht toe doen vertoeven.*
il Anüite, *Het wordt nacht.*
Anxieté, f. *Anghſt, benauwtheyt.*

AO

AOuſt, prononcez Oût, *Ougſt-maent.*
AOuter, *Ougſten, Oocxſten.*
Aoutier, m. *Eenen die in den Ougſt dient.*

AP

APaner, *Begaven, begifte.*
APanage, *voyez* Appenage.
Aparier, *voyez* Apparier, *mieux* Aparier.
Apart, *voyez* Part.
Apaſt, *Voedſel, voyez* Appaſt.
Afrodille, *Grond-wortel, Heyden-bloeme.*
Apentis, m. *Dack Luyvel, voyez* Appentis.
Aperitif, apert, apertiſe, *voyez* Appert.
Apertement, *Openlijk, openbaerlijck.*
dire Apertement, *Vry uit ſeggen.*
Apeller, *Roepen, voyez* Appeller.
Aplanir, *Effenen, voyez* Applanir.
Aplommé de ſommeil, *Met vaeck bevangen.*
Apocalypſe, Revelation, f. *Openbaringe.*
Apocryphe, c. *Verborgen.*
écritures Apocryphes, *Schriften die men niet allegeeren en kan voor Gods woort, ende by de Propheten en Apoſtelen niet en zijn geapprobeert.*
Apointer, *Vereenigen, voyez* Appoincter.
Apolis, m. *Balling of Vreemdelingh.*
Apollon, m. *De naem van een valſche God.*
Apologue, m. *Fabel of gedicht, daer de dieren met malkanderen ſpraek houden.*
Apologie, f. *Een beſcherminge of ontſchuldingee.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Apophtegme, m. *Korte ende ſubtijle ſprake of antwoordt van een eerlijk perſoon.*
Apoplexie, f. *Popelſye.*
Apoſeme, *voyez* Apozeme.
Apoſtaſie, f. *Af-keeringe, af-wijkkinge.*
Apoſtat, m. *Verloochent, vluchtig.*
Apoſtaſier, *ou* apoſtater, *Af-keeren, af-wijken.*
Apoſteme, *voyez* Apoſtume.
Apoſter, *voyez* Appoſter.
Apoſtre, *ou* Apôtre, m. *Apoſtel, bode, Ambaſſaet, Legaet.*
Apoſtolique, c. *Apoſtolijks.*
Apoſtrophe, f. *Verkortinge eender ſyllaben, door duſdanigen teeken.*
Apoſtume, f. *Apoſteunie.*
Apoſtumer, *Verſweeren, veretteren.*
Apoſtumé, m. *Verſworen, verettert.*
Apotelême, f. *Arguatie, Diſputatie.*
Apoteque, f. *Een conſerve.*
Apotheoſe, f. *Een verheffinge eens menſche tot eenen Godt, een Godt makinge.*
Apoticaire, m. *Apoteker.*
Apoüé, m. *Verheven van volheidt, die niet meer eeten en kan, verkropt.*
Apozéme, decoction, *Decoctie, Inſiedinghe tot op een ſeker mate of verteeringe.*

APP

APpairer, *voyez* Apparier.
Appaiſer, *Paeyen, ſtillen.*
s'Appaiſer, *Hem ſelven te vreeden ſtellen of payen, Sijn grammſchap ſtillen of ſliſſen.*
Appaiſer la douleur, *De pijne verſoeten of verdrijven.*
Appaiſes toy, *Zijt te vreeden, ſtilt u.*
Appaiſé, m. *Gepaeyt, geſtilt.*
le vent s'eſt appaiſé, *Den wint is gelegen.*
Appaiſement, m. *Payinge, ſtillinge.*
Appaiſeur, m. *Vredemaker.*
Appanager, *voyez* Appennager.
Apparat, m. *Toeruſtinge ende toebereydinge, voyez* Preparation.
Appareiller, *Bereyden, gereet maken.*
Appareillé, *Gereet, bereidt, vaerdig.*
Appareil, m. *Gereetſchap, bereydinge.*
Appareil ſolennel, *Heerlijke bereydinge.*
mettre le premier Appareil ſur une playe *'t Eerſte verbant aen een wonde doen.*
Apparence, Apparent, *voyez* Apparoir.
Apparenter aucun, *Iemant Couſijn heeten, of ſeggen dat hy van ons maeghſchap is.*
Apparenté, *Van grooten geſlachte.*
Apparier, *Paren, verſamelen.*

APP

l'amour les Apparioit, *De liefde voegdenſe te ſamen.*
Apparié, m. *Gepaert.*
Appariement, m. *Paringe, verſamelinge.*
Appariteur, m. *Dienaer, Deurwaerder.*
Appariteur, m. *Sergeant, Beul of Hangdief.*
Apparitoire, *voyez* Paritoire, Herbe, *Kruit dat op de mueren waſt.*
Apparoir, *ou* apparoitre, *Schijnen, blijken.*
Apparu, *Geopenbaert, getoont.*
les lettres n'Apparoiſſent plus, *De brieven en zijn niet meer in eſſe, of en komen niet te voorſchijn.*
faire Apparoir, *Betonen, bewijſen.*
l'iſle s'eſt Apparuë & montrée à eux, *Sy hebben het Eylandt vernomen of ontdekt.*
avant qu'il Apparut, *Eer hy te voorſchijn quam.*
Apparent, m. *Klaerlijk, openbaer.*
les plus Apparens d'une ville, *De principaelſte ende heerlijkſte van een Stadt.*
Apparence, apparoiſſance, f. *Den ſchijn, getuygen, 't blijken.*
l'Apparoiſſance de quelque choſe, qui paſſe outre une autre, *Uit-kijckinge.*
Apparence, *Schijn, ſchijnbaer.*
Apparence reſtant de quelque choſe, *Schijn, werk of teeken, dat van eenig ding overblijft.*
de quelle Apparence eſt l'homme? *Wat gedaente heeft den man? van wat ſtature is den man?*
de premiere Apparence, de prime abord, *Metten eerſten aenſien of ſchijn, in 't aenkomen.*
ville d'Apparence, *ou* de belle apparence, *Een ſtadt die ſchoon ſchijnt te weſen.*
Apparemment, apparentement, *Schijnbaerlijk of in den ſchijn.*
Apparition, f. *Openbaringe, verſchijninge.*
Appartement, *Vertrek-plaets.*
Appartenir *Behoren, toebehoren.*
tu demandes ce qui t'Appartient, *Gy begeert het uwe te hebben.* (*noode?*
qu'Appartient-il? *Wat noodt iſt? wat iſt van*
il ne t'Appartient pas de le faire, *Dat en ſtaet u niet te doen, ten voegt u niet.*
tu n'Appartiens en rien à ceux-cy, *Deſe en gaen u niet met allen aen.* (*hem ſulks na.*
cela luy Appartient, *Dat is ſijn eygen, men geeft*
Appartenance, f. *Toe-behoorte, eygenſchap.*
la maiſon & ſes Appartenances, *'t Huis met ſijn toe-behooren.*
Appartenance, *ou* parenté, f. *Maeghſchap.*
Appas, m. *Aen-lokſel, voyez* Appaſt.
Appâter, *Aſen, metten aſe aen-lokken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Apparer quelqu'un, le tromper, *Iemant in 't net brengen.*
Appâteler, *Voesteren, koesteren.*
Appâté, appatelé, *Geaest, gevoedt.*
Appaſt, m. *Koesteringe, voedinge, lok-aes, aen-lokſel.*
Appauvrir, *Verarmen, arm maken.*
Appauvriſſement, m. *Verarminge, arm-makinge.*
de l'Appe, f. Herbe, *Eppe-kruidt, Juffroumark.*
les Apeaux, plur. *Den voorſlag of voorſpel van d'Uur-klokke.*
Appeller, *Heeten, hoemen genaemt zy.*
comment vous appellez vous, *Hoe heet ghy.*
Appeller, *Roepen.*
Appeller ou accuſer quelqu'un de trahiſon, *Iemant van verraderye beſchuldigen.*
Appeller la cauſe, *Een Proces doen ingaen, inleyden.*
Appeller les cauſes, *De namen van de Proceſſen by-brengen of allegeeren.*
l'Appellant, m. *Een Appelleerder.*
Appeller du nom, *Metten naem noemen.*
Appellé, *Geroepen, geappelleert.*
Appel, m. *Appellatie, Beroepinge op een ander Recht of Rechters, roepinge.*
relever ſon Appel, *Sijn Appellatie releveeren.*
Appellement, m. *Noeminge, roepinge.*
Appellation, f. *Appellatie.*
Appellation verbale, *Appellatie die metten monde haeſtelijk, en op eenen bot gedaen wordt.*
Apprendre, *Aen-hangen.*
Appendant, *Aen-hangende, toe-behoorende.*
Appendance, f. *Aenhanginge.*
Appendix, appendice, m. *By-voegſel, aen-hang.*
Appennage, m. *Een Landt of Heerlijkheyt dat de Vaders hun jongſte Soonen geven.*
Appennager, *ou* Apanager, *De ſulke begiften als voorſeyt is.*
Appens, *ou* Appenſé, *Al wetens en willens.*
de fait, *ou* de guet Appens, *Met voordachten raedt en wille.*
Appents, m. *Loove of dak voor 't huis, luyffel.*
Appercevoir, s'appercevoir, *Merken, gewaer worden.*
on l'Apperçoit, *Men ſiet het uit-kijken.*
Apperceu, *ou* aperçu, m. *Gemerkt, geſien.*
Appercevance, f. *Merkinge, waerneminge.*
Apperitif, m. *Dat macht heeft van te openen.*
il Appert, *Het blijkt, 't ſchijnt, 't is klaer.*
Appertement, *Schijnbaerlijk, openlijk.*

Appeſantir, *Beſwaren, verſwaren.*
s'Appeſantir, *Swaerder worden.*
Appéter, *Seer begeeren.*
Appétis, m. Eſchalote, Racine, *Schaloengnien,*
Appetiſſer, *voyez* Amoindrir.
cela va en Appetiſſant ou amoindriſſant, *Dat vermindert.*
Appétiſſant, m. *Dat luſt of appetijt verwekt.*
Appétit, convoitiſe, f. *Appetijt, luſt, begeerte, begeerlijkheidt.*
Appétit affamé, *Grooten honger.*
Appétit desordonné, *Welluſt, onbetamelijken luſt of begeerte.*
d'un Appétit desordonné, *Welluſtiglijk.*
Applanir, *voyez* Unir.
Applaudir, *De handen t'ſamen ſlaen tot een teken van blijdſchap.*
Applaudiſſement, m. *t'Samenſlaninge der handen van blijdſchap.*
Applaudiſſeur, m. *Die alſoo ſijn handen t'ſamen ſlaet.*
Appliquer, *Aen-leggen, Toe-voegen.*
Appliquer ſon eſprit à, &c. *Sijnen ſin, verſtandt of geeſt aenleggen of begeven tot, &c.*
il ne s'Applique à rien faire, *Hy en voegt noch en ſchikt hem nergens toe, hy en doet niet.*
Appliquer à ſoy, *Tot hemwaerts of voor ſijn eygen nemen, hem ſelven toe-ſchrijven.*
Application, f. *Aenleggинge, byvoeginge.*
Applommer, *Verſwaren, vaeckerig maken.*
Applommé de ſommeil, *Beſwaert van vaecke.*
Appointer, *ou* apointer, *Eenen punt aen-maken, ſcherpen.*
Appointer, *ou* apointer, *Vereenigen, accordeeren.*
Appointer un different, *Een verſchil ſlichten.*
Appointé, *ou* apointé, *Vereenigt, veraccordeert.*
choſe Apointée, *ou* appointée, *Vereenighde ſaecke.*
ſoldat Appointé, *Een Adelborſt.*
Appointement, *ou* apointement, m. *Verdragh, vereeninge, overkominge, accoort.*
Appoiſſonner, *voyez* Empoiſſonner.
s'Appoltronner, *Luyaerden.*
Apporter, *Aen-brengen, by-brengen.* (*ken.*
Apporter foiſon de langage, *Veel woorden maApport, apportement, m. Aen-brenginge, toe-brenginge, of wegh-brenginge.*
Appoſer, *Byſetten.*
Appoſer *ou* metre la main, *De handt aenſlaen.*
Appoſer la main à la poitrine, *Iemant met den boeſem grijpen.*

Ap-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Appoſer une marque, *Teekenen, merken.*
jour Appoſé és lettres, *Den dagh in de brieven geſtelt.*
Appoſter quelcun, *Iemandt toe-maken.*
Appoſter aucun de venir à un temps prefix, *Iemandt eenen geſetten tijd ſetten, of ſeggen om te komen.*
Appoſté, m. *By-geſet, toe-gemaekt.*
Appovrir, *ou* appauvrir, *Verarmen.*
Appovri, m. *ou* appauvri, *Verarmt.*
Appovriſſement, m. *ou* appauvriſſement, *Verarminge.*
Apprecier, *Loven, prijſen, waerderen, op eenen prijs ſtellen, ſchatten.*
Apprecier à argent, *Op gelt ſetten.*
il l'Apprecia un écu, *Hy loofdet een Kroone.*
Apprecié, m. *Geſchadt.*
Apprehender, *Aengrijpen, aentaſten, aenvaerden of begrijpen.*
Apprehender, *Gevangen nemen.*
Apprehender, *Vreeſen.*
Apprehenſif, m. apprehenſive, f. *Aen-nemende, begrijpelijk.*
Apprehenſion, f. *Aengrijpinge, aentaſtinge, aenvaerdinge of begrijpinge, begrijp.*
Apprehenſion, f. *Vreeſe.*
il eſt en apprehenſion, *Hy is vaſt of gevangen.*
Apprendre, *Leeren, verſtaen.*
Apprenant, m. *Leerende.*
Appris & enſeigné, m. *Volleert, geleert ende onderweſen.*
bien Appris, *Wel-geleert, wel opgevoedt.*
mal Appris, *Ongeſchikt, ongemaniert, onbeleeft.*
un Apprenti, *ou* Apprentif, m. *Leer-jongen, Leer-knecht.*
Apprentiſſage, m. *Leeringe, of den leer-tijdt.*
faire ſon Apprentiſſage, *In ſijn leer-tijdt zijn.*
Appreſter, *ou* aprêter, *Bereyden, gereet maken.*
s'Appreſter, *ou* s'aprêter, *Hem bereiden, vaerdigh maken.*
Appréter, *ou* equiper des navires, *Schepen toemaken, toe-ruſten.*
Appreſt, m. *Bereidinge, bereidſel.*
faire Appreſt, *Bereiden, gereetſchap maken.*
faire tous ſes Apprêts, *Al ſijn gereetſchap van te vooren gereet maken.*
Apprêteur de draps, m. *Laken-bereyder.*
Apprivoiſer, *Temmen, tam maken.*
s'Apprivoiſer, *Getemt, of tam worden.*
beſtes Apprivoiſées, *Getemde beeſten.*
Approbation, f. *voyez* Approuver.

Approcher, *By komen, naken, genaken.*
Approcher une choſe d'une autre, *d'Eene ſake by den andere ſetten of brengen.*
s'Approcher prés, *Na by komen.*
il Approche la folie, *Het gelijkt de ſotheidt.*
Approche toy d'ici, *Komt herwaerts.*
s'Approchant, *By-komende, nakende.*
plus Aprochant à la forme & nature de, &c. *Meer gelijckende de, &c.*
faire les Approches, *By de mueren van een Stadt komen, ende het krijgs tuygh daer by brengen.*
Approchement, m. *Bykominge, nakinge.*
Approfiter, métre *ou* tourner à profit, *Te paſſe of profijt brengen.*
Approfondir, *Diep-maken, verdiepen.*
Approfondir le mur de quinze piez de haut, *Den muer vijfthien voeten hooge maken.*
Approfondir une matiere, *Een materie doorgronden.*
Approfondiſſement, m. *Verdiepinge.*
Approprier, *Toe-eygenen, toe-ſchrijven, bequaem maken.*
Approprié, m. *Toe ge-eygent, bequaem gemaekt.*
Appropriation, f. *Toe-eygeninge, bequaemmakinge.*
Approuver, *Approbeeren, toeſtaen, voor goet prijſen en houden.*
Approuvé, m. *Autentijk, voor goet gehouden.*
Approuvement, m. approbation, f. *Betooninge of approberinge, toeſtaninge.*
Appuyer, *Onderſetten, onderſteunen, of ſtutten.*
s'Appuyer à quelque choſe, *Ergens tegen leunen.*
s'Appuyer ſur le conſeil des anciens, *Hem op den raedt der ouderen ſteunen of verlaten, der ouders raedt volgen.*
Appuyé, m. *Onderſet, onderſteunt.*
Appuyé contre un arbre, *Leunende tegen eenen boom.*
Appuy, m. *Leune, ſteunſel.*
avoir Appuy d'amis, *Groote vrienden hebben, macht van vrienden hebben.*
Appuy-pot, m. *Pot-ſchutſel.*
Aprécier, *voyez* apprecier.
Apres, *Na, daer na.*
il eſt Apres dix heures, *'t Is over thien.*
l'un Apres l'autre, *Vervolgens, d'een na d'ander.*
cy Apres, *Hier na, namaels.*
en Apres, *Daer na.*
Apres le travail, *Den arbeidt gedaen zijnde.*
Apres toy, *Naeſt u.*
bien tôt Apres, *Korts daer na.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ce que Jean eſt aprés à chercher, il ne l'obtiendra pas, *'t Geen daer Jan na poogt ofte na ſtaet, en ſal hy niet verwerven.*

Aprés que, *Na dat.*

Apron, m. petit poiſſon reſſemblant à un goujon, *Goviken, klein visken.*

l'Aprés ſoupée, *Den tijt na den avontmael, totter midderzacht.*

Aprofondir, *Verdiepen, diep maken.*

Apte, c. *Bequaem, behendig.*

Aptement, *Bequamelijk, behendiglijk.*

Aptitude, f. *Bequaemheidt.*

Apvril, *April, voyez* Avril.

AQ

AQuatile, *ou* Aquatique, c. *Waterachtig, of dat in 't water leeft.*

vent Aquatique, *Waterachtig en de regenachtige windt.*

oyſeau Aquatique, *Eenen water-vogel.*

Aqueduc, m. *Water-conduyt, watergote.*

Aquerol. m. *Water-drager.*

Aqueux, m. *Waterachtig.*

lieu Aqueux, *Waterachtige plaetſe of vol waters.*

Aquilin, m. *Dat van den arent is, arentachtig.*

nez Aquilin, *Hoogen neuſe, een havix neuſe.*

Aquilon, Septentrion, m. *Den Noorden-wint.*

Aquilonien, m. *Noordiſch, dat uyten Noorden komt.*

païs Aquilonien, *Noorden-landt.*

ARA

ARable, *voyez* Arer.

Araigne, Araignée, f. *Een ſpinne, Spinnekop.*

Toile d'Araignée, f. *'t Spinne-webbe.*

Arain, *ou* airain, m. *Koper.*

maſſe d'Airain, *Eenen klomp kopers.*

couvert d'Airain, *Verkopert.*

Araire, pour Charüe, mot Lionnois, f. *Eenen ploegh.*

Arer, Arairer, *mieux* labourer, *Ackeren, 't landt eggen, ploegen.*

terre Arable, *Bouwelijk landt, landt dat men bouwen en bearbeyden kan.*

Araiſonner, *voyez* Arraiſonner.

Arbaleſte, Arbalétre, f. *Een voet-booge.*

Arbaletrier, m. *Voet-boog-ſchieter of maker.*

Arbitre, m. *Scheyts-man, Rechter.*

franc Arbitre, *Den vryen wille.*

étre en ſon liberal Arbitre, *Sijn ſelfs zijn.*

mettre l'affaire entre les mains des Arbitres, *De ſaecke in handen van goede mannen ſetten.*

Arbitrer, Juger, *Wijſen, ſcheyden.*

Arbitrage, m. Sentence d'Arbitre, *Oordeel, De meyninge van de ſcheydts-mannen.*

Arbitrage, *ou* compromis, *Belofte dat men hem ſelven de ſcheydts-mannen overgeven ſal.*

ſelon mon Arbitrage, *Na mijn oordeel.*

Arboiſe, f. *Een haegh-appel.*

Arboiſier, m. *Een haegh-appelboom.*

Arborer, *Planten, ſetten.*

les Hollandois ont Arboré, ou planté leurs enſeignes dans le pays de leur ennemy, *De Hollanders hebben haer Vaendels in 't Landt van haer vyandt.*

Arbre, m. *Boom.*

Arbre de grande étenduë, *Boom die hem verre ende wijdt uitſpreydt.*

Arbrier d'arbaleſte, m. *Den boom van den voet-booge.*

Arbriſſeau, m. *Boomken.*

Arbuſte, m. *Boſſchagie, Boomgaert.*

Arc, m. *Boge.*

l'Arc en ciel, *Regen-boge.*

en façon d'Arc, *Booghwijs.*

Arcade, f. *Een gewelfſel.*

Arcaſſe, f. *Het achter-kaſteel van't ſchip.*

Arcbalêtre, *voyez* Arbalêtre.

Arc triomphant, *Stellagie van triumphe.*

Arc boutan, *Steek-boge om in de mueren vaſt te houden.*

Arceau, *voyez* Arçon, m. *Boogsken.*

Arceau, *ou* Arçon de ſelle, m. *Zadel-Boom.*

Arceler, *voyez* Harceler.

Arcenal, m. *Een harnas-kamer, wapen-huis.*

Archange, m. *Aerts-Engel.*

Archer, m. *Schutter.*

Archers de la garde *ou* du corps, *Trawanten, Archiers, lijf-bewaerders, lijf-ſchutters.*

Archerot, m. *Schutterken.*

Arche, f. *Koffer, ſchyne, kiſte.*

Arche, f. *Een ſeker ſluytinge of buſſe ontrent het nederſinken van de pompe, om te beletten datter niet tegen de voorſchreven pompe valle of ſtoote.*

les Arches d'un pont de pierre, f. *'t Welfſel van een ſteenen brugge.*

Archer, *voyez* Arc.

l'Archet d'un rebec, *Het booghsken van een vele.*

Archetype, m. *Een voor-beeldt.*

Archeveſque, m. *Aerts-biſſchop.*

Archeveſché, m. *Aerts-biſdom.*

Archicoquin, m. *Aerts-boeve.*

Archidiacre, m. *Opper-miniſter.*

Archi-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Archiduc, m. *Aerts-hertogh.*
Archifol, *ou* archifou, archifolâtre, m. *Aerts-ſot, de meeſte ſot.*
Archifolle, f. *Aerts-ſotinne.*
Archifollie, f. *De meeſte ſotternye.*
Architecte, m. *Werk-meeſter, konſtig-meeſter van eenige timmeragie of metſelerye.*
Architecture, f. *Timmeragie, of de konſte van metſelerye, Bouwmeeſterſchap.*
Architrave *ou* Architrabe, f. *Den grooten balk daer alle d'andere op ruſten, haenbalk.*
Architriclin, m. *Hof-meeſter.*
Archive, f. *De Stadt-kamer, daer men de ſtadts privilegien en gemeene ſchatten, ook Annales bewaert.*
Arçon, m. *Boogsken.*
Arçon, m. arceau de ſelle, *Zadel-boom.*
Arçonné, m. *Gezadelt, in de zadel ſittende.*
faire perdre les Arçons, *Uit den zadel ſtooten, van den paerde ſteken of ſmijten.*
Arctique, pole arctique, *De Noorder pool.*
Arcture, m. *Een ſterre waer af Job in't 38. Capittel vermelt, ſtaende in't teeken van Bootes ofte Wageman, wiens opgank voorſeyde tempeeſten.*
Arcüer, *Welven, overwelven.*
Arcure, f. *Welffel, overwelvinge.*
Ardans, m. *Dwaes of valſch licht of vyer.*
Ardelion, m. peu uſité, *Een albedrijf, een licht-voet en tandt-affeerder.*
Ardillon d'une boucle, m. *Den doorn van een geſpe.*
Ardoiſe, f. *Schalie, leye.* *dak.*
couverture Ardoiſine, *ou* d'ardoiſe, *Schalien-*
Ardoiſiere, f. *Schalien put of mijne.*
Ardre, *Bernen, branden.*
Ardant, m. *Bernende, brandende vyerig.*
ferveur Ardante, *vyerige hitte.* *ren.*
Ardant aux études, *Grytig en vyerig tot ſtude-*
Ardeur, f. *Hitte.*
Ardamment, *Vyeriglijk.*
aimer Ardamment, *Seer lief hebben.*
Arduité, f. *Moeyelijkheydt.*
Aréne, f. Sable, m. *Zandt.*
menüe Aréne, *Zandeken.*
Aréneux, m. *Zandtachtig.*
terre Aréneuſe, *Zandtachtige aerde.*
Arniere, f. *Zandt-kuyl, zant-berg.*
Arenger, *voyez* Arranger.
Arenter, *voyez* Arranter.
Areopage, *Een plaets't Athenen, daer de Rechters groote ſaeken handelden.*
Areopagite, m. *Een van die raedt.*
Arer, *Eeren, voyez* Araire, Labourer.
Areſt, *voyez* Arreſter.
Aréte de poiſſon, f. *Viſch-graet.*
Aréte en maſſonnerie, *Een begonnen werk van metſelerye dat men laet ſtaen.*
Aréte-bœuf, f. *Prang-wortel kruit of ſtal-kruit.*
Argent, m. *Silver, ſilver-gelt.*
Argent monnoyé, *Silveren gelt, gemunt ſilver.*
vif Argent, *Quik-ſilver.*
avancer Argent, *Gelt op de handt, oft van te vorengeven.*
Argent contant, *Gereedt gelt.*
fauſſe piéce d'Argent, *Valſch ſtuk gelt, valſche munte.*
mine d'Argent, *Silver-mijne of kuyl.*
Argenter, *Verſilveren.*
Argenté, m. *Verſilvert.*
Argenteux, m. *Die wel by gelde is, gelt-rijk.*
Argentier, m. *Caſſier, Diſpenſier.*
Argentier, changeur, m. *Wiſſelaer.*
Argentier, m. *Silver-ſmit.*
Argenterie, f. *Silverſmits of wiſſelaers winkel.*
Argenterie, f. *Treſor, Buffet, Cabinet.*
ils ont beaucoup d'Argenterie, *Sy hebben veel ſilver-werk.*
Argentin, m. *Silverachtig, 't ſilver gelijk.*
fontaine Argentine, f. *Fonteyne ſoo klaer als ſilver.*
couleur Argentine, *Silver coleur.*
Argentine, f. *Genſrijk of ganſerijk kruidt.*
Argilier, m. *Witte doorn-boomken, hebbende bladeren als een ruyte, Rhodis hout.*
Argille, f. *Leem, pot-aerde.*
lieu Argilleux, m. *Leemachtige plaetſe.*
Argine, *mieux*, cuiſſe, f. *Een dye.*
les Argots d'un coq, *De ſporen van eenen haen.*
les Argots d'un porc, *De klauwen van een verken.*
Argoté, m. *Geſpoort, dat ſporen heeft.*
Argoter, diſputer, *Diſputeeren, redenkavelen.*
l'Argonaute Jaſon, *Een opperſte des ſchips Argo, daer men't gulde Vlies mede haelde.*
Arguces, f. *Beuſelingen, bedriegeryen, liſtige treecken.*
Argüer, *Sraffen met woorden, argueren.*
Argüer, irriter, *Tergen.*
Argüé, m. *Geargueert, geſtraft.*
Argüation, f. *Argueringe, ſtraffinge, diſputatie.*
Argument, m. *Betooninge, bewijſingen met reden, argument.*
Arguments concluans, *Sluit-reden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Argumenter, *Argumenteren, betonen, en met reden bewijſen, redenkavelen.*
Argumentation, f. *Redenkavelinge.*
ARGUS, *Man met hondert oogen.*
Ari, m. aride, c. *Dorre, droog.*
Arir, *ou* devenir ari, *Verdorren, verdrogen.*
Aridité, ſechereſſe, f. *Dorheyt, droogte.*
Ariſtologe, *voyez* Saraſine.
Ariſtoloche, f. *Hool-wortel, een kruidt.*
Ariſie, f. cecité, aveuglement, *Verblintheidt, verdwelmtheidt.*
Ariſtocratie, f. Gouvernement Ariſtocratique, *Een Republique, die geregeert wort van de eerſte ende beſte lieden, gelijk heden is de hooghvermaerde Policye van Venetien.*
Ariſtocratie, eſt opoſée à democratie.
Arithmetique, f. *De konſte van tellen of cijfferen.*
Arithmeticien, m. *Reken-meeſter, Cijffer-meeſter, of een die de Reecken-konſt verſtaet.*
Armoire, *Schrappraye.*
petite Armoire, f. *Schrapprayken.*
Armentaire, m. *Oſſendrijver, voyez* Bouvier.
Armenteur, m. *Overvloedig of rijk van Vee.*
Armeries, *ou* armoiries, ce ſont oeillers, *Betonie, een kruit.*
Armes, f. *Wapenen.*
les Armes d'un ſanglier, *voyez* Defenſes.
Armes, Armoiries, *De Wapenen van een Geſlachte.*
faiſant tant des Armes que, &c. *Doende ſulcken weer en vromigheit van wapen, dat, &c.*
faits d'Armes, *Feyten van wapenen.*
né aux Armes, & à la guerre, *Strijdtbaer.*
Armer, *Wapenen, opruſten.*
s'Armer, *Hem wapenen.*
Armé, m. *Gewapent.*
Armé à la legere, *Licht gewapent.*
Armée, f. *Heyr of Heyr-kracht, Leger.*
il eſt à l'Armée, *Hy is in den krijg.*
Armée navale, *Een Vloot Schepen.*
Armet, m. *Een Helm.*
Armure f. *Ruſtinge, wapeninge.*
Armures, f. *Wapenen.*
Armure à la legere, *Lichte ruſtinge.*
Armurier, m. *Harnas-maker of verkoper.*
Armoire, f. *Kas.*
Armoiries, f. *De wapenen van een geſlachte.*
écu Armoirié, *Eenen ſchildt daer een wit wapen in ſtaet.*
Armoiſe, f. herbe, *S. Jans kruidt, byvoet.*
Arner, *Outledenen, ontlendenen, de leden breken.*

Arné, m. *Ontleedt, ontlendent.*
Aromates, m. plur. *Specerye.*
Aromatique, c. *Dat na de ſpecerye riekt*
Arondelle, f. *Swaluwe.*
Arpent de terre, m. *Tweebunder-Lands.*
Arpenter, *Lant-meten.*
Arpenteur, m. *Land-meter.*
Arpenterie, f. *ou* Arpentage, m. *Landmetinge.*
Arquebuſe, f. *Een buſſe.*
Arquebuſe à croc, f. *Een roer.*
Arquebuſe à main, *Een cink-roer.*
Arquebuſe à roüet, *Een roer met een vyer-lade ende radt.*
Arquebuſer, paſſer par les armes, *Arkebuſeeren.*
Arquebuſier, m. *Bus-ſchieter.*
Arquebuſade, f. un coup, *ou* trait d'arquebuſe, *Bus-ſcheut.*
Arquemie, *voyez* Alchymie.
Arracher, *Uit-trekken, uit-rukken.*
Arracher des mains, *Uit de handen rukken.*
Arraché, m. *Uit-getrokken.*
Arracheur, m. *Uit-trekker.*
Arracheur de dents, m. *Tandt-trekker.*
Arrachement, m. *Uit-trekkinge.*
Arrachement de dents, *Tandt-trekkinge.*
Arrager, *voyez* Enrager.
Arraiſonner, *Aen of toe-ſpreken met reden, met reden en verſtandt bewijſen.*
Arraiſonnement, m. *Aen-ſprekinge, toe-ſprekinge.*
Arranger, *Op de rye ſtellen.*
Arranger ſon armée, *Sijn heyr in orden ſtellen.*
Arrangé, m. *Op een rye of in orden geſtelt.*
Arrenter, *Verpachten.*
Arrenter une terre, *Een land verpachten of verhueren.*
Arrentement, m. *Verpachtinge, verhueringe.*
Arres, f. *Pandt, of Gods-penninck.*
Arreſter, *mieux* arréter, *Arreſteren, ſtil-houden, vaſt-houden.*
s'Arréter, *Stilſtaen, blijven ſtaen, vertoeven.*
Arréter les navires, ou les mettre à l'ancre, *De Schepen ankeren.*
s'Arréter en quelque opinion, *Op een meyninge of voornemen blijven.*
ſi j'euſſe tant ſoit peu Arrété, *Had ik noch iet langer vertoeft.*
Arrétez vous, *Beydt, houd of ſtaet ſtil.*
Arrétez un peu le pas, *En ſchrijdt niet voorder, houdt wat ſtil.*

Arré-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Arrêter en soy-mesme, *By sich selve besluyten.*
j'ay Arrêté, *Ik heb besloten en voor-genomen.*
il se faut Arrêter à son dire, *Men moet hem gelooven, of geloof geven.*
s'Arrêter au conseil de, &c. *Den raedt volgen van, &c.*
aviser & Arrêter quelque conseil ensemble, *Eenige raedt t'samen sluyten.*
c'est chose toute Arrêtée, *'t Is vast en seker.*
Arrêter ce qu'on veut être fait, *Beschey den 't gene dat men gedaen wil hebben.*
je n'ay point encore Arrêté que je, &c. *Ik en weet noch niet wat ik, &c.*
il n'est point Arrêté, *Men weet noch niet, ten is noch niet besloten.*
Arrêté, m. *Vast gehouden of geset.*
homme Arrêté & posé, *Een stadigh man, een man die ontzag houdt.*
Arrest du Senat, *Het vonnis van den Raedt.*
faire Arrest en la personne d'aucun, *Iemant de handt aenslaen of gevangen nemen.*
Arrest, m. *'t Gene van het harnas daer de Ruyter sijn lancie vast aenset, als hy gaet steken.*
métre la lance en l'Arrest, *De lancie vellen of laten sincken.*
Arrest de quelque chose, *Het slot of besluyt van eenigh dingh.*
par Arrest, *By vonnisse.*
un Arrest, de quoy on retient & Arrête quelque chose, *Een houw-vast.*
Arrest, m. *Toevinge, verbeydinge.*
un homme sans Arrest, *Een onrustigh of wankelbaer mensch.*
l'Arrest, qui engarde quelque chose de passer outre, *Hinder, hinderniss, belet, beletsel.*
Arrérages, m. plur. *De rente, ou* le revenu, *achterstal van inkomste.*
Demeurer en Arrérage, *Noch een deel ten achteren zijn.*
Arriere, *Achter.*
en Arriere, *Achterwaerts.*
Arriere de moy, &c. *Verre van my, &c.*
Arrierer, aller en arriere, *Achterwaerts gaen.*
Arriere ban, *voyez* Ban.
Arriere boutique, f. *Achter-winckel.*
Arriere-chambre, f. *Achter-kamer.*
Arriere-fais de femmes, *De secundyne.*
Arriere-fief, m. *Na-leen.*
Arriere-fils, petit fils; *Een kindts Soon.*
Arriere-neveu, *Een Broeder of Susters kindts Soon.*
Arriere-fosse, m. *Achter-gracht.*

Arriere-garde, f. *Den na-tocht van een Heyr, den hinder-tocht.*
Arriere-main, f. *Den slagh met een averrechte hant gedaen.*
Arriere-maison, f. *Achter-huis.*
Arriere-point, m. *Dobbel stipsel.*
Arriere-pointer, *Dobbel stippen.*
Arriere-saison, f. *Het na-sayson dat buiten tijts komt.*
Arriérer, *Verachteren, achterwaerts houden of gaen.*
Arriver, *Aenlanden, aenkomen.*
ils ne font que d'Arriver, *Sy sijn datelijk gekomen.*
Arriver, *Geschieden, voorvallen.*
il n'est Arrivé aujourd'huy rien d'extraordinaire, *daer is van dagh niets bysonders voorgevallen.*
j'Arrivois ainsi qu'il partoit, *Ik quam aen als hy vertrok.*
Arrivé, m. *Aengedreven, aengekomen.*
Arrivement, m. Arrivée, f. *Aendrijvinge, aenkominge, aenkomste.*
Arroches, *Weede-kruidt.*
s'Arroger, *Poffen, stuyven, hem beroemen.*
Arrogant, m. *Vermetel, verwaent, beroemigh, goedt-dunckende.*
Arrogance, f. *Vermetelheidt, verwaentheidt.*
Arrogamment, *Vermetelijk, verwaendelijk.*
Arrondir, *Ronden, rondt maken.*
s'Arrondir, *Rondt worden.*
Arrondissement, m. *Rondtmakinge.*
les Arrondissemens d'un habillement, *De afsnijtsel of af-kortinge onder van een kleedt.*
Arroser, *Bedauwen, besprengen.*
Arrosé, m. *Besprengt.*
Arrosement, m. *Bedauwinge, besprenginge.*
Arrosoir, m. *Besprenk-vat.*
Arrouter, *Den wegh wijsen, te wegh waert helpen.*
Arroy, m. *Orden, ordonnantie.*
en bel Arroy, *In schoone ordonnantie, ordentlijk*
Arroyer, *Toe-rusten, voyez* Equiper.
Arruner, arranger, *In orden stellen.*
Arrunè, arrangé, m. *In orden gestelt.*
Ars, bruslé, m. *Verbrandt.*
les Ars d'un cheval, m. *De voor-wapenen van een Paerdt.*
Arsenic, *ou* orpin, m. *Arsenic, ratte-kruit.*
Arson, *Zadel, voyez* Arceau *ou* Arçon.
Art, m. *Konste.*
Arts liberaux, *De vrye konsten, ende daer zijnder seven,*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſeven, als Grammatica, Dialectica, Rhetorica, Arithmetica, Geometria, Aſtronomia, *ende* Muſica.

Art mecanique, *Handt-werk.*

fait d'Art, *Konſtig, of konſtig gemaekt.*

Artemon, m. *Een zeyl achter aen 't ſchip.*

Artiſan, m. *Konſtenaar of ambachts-man.*

Artifice, m. *Konſte.*

feux d'Artifice, *Vuyr-werken.*

par grand Artifice, *Seer konſtiglijk.*

Artificiel, m. *Konſtig, konſtiglijk.*

Artificiellement, artiſtement, *Konſtiglijk.*

Artere, *De pols, of ſlag-adere.*

Artétique, *Veld-cipres, voyez* Yve muſcate.

Artichaut, m. *Artiſchocke.*

Article, m. *Lidt, Artijkel.*

les Articles d'une loy, *De Hooft-ſtucken van een Wet.*

Article quoté, *ou* coté, *Artijkelen in 't korte getekent.*

eſtre à l'Article de la mort, *Op 't ſterven leggen.*

Articuler, *Specificeren, van punt tot punt by artijkelen verklaren, ſetten of ſtellen.*

Articulamment, parler articulamment, *Beſcheydenlijk ſpreken ende verſtandelijk.*

Artiller, *Met grof geſchut beſtormen oft beſchieten, of van geſchut voorſien.*

Artillé, m. *Beſchuten met grof geſchut, of van geſchut voorſien.*

Artillerie, f. *Geſchut.*

tirer de l'Artillerie, *Met grof geſchut ſchieten.*

maitre de l'Artillerie, Artillier, *Bus-meeſter.*

Artillier, m. *Bogemaker.*

Artimon, *Een zeylken van 't achter-ſchip.*

Artis, pain, *Broodt,* peu ou point uſité.

Artiſte, m. *Konſtenaer.*

Artiſtement, *Konſtelijk.*

Artoiſien, m. *Die van Artois is.*

Artres, *Motten, Kevers.*

Arture, *voyez* Arcture.

Arunde, f. *Riet.*

AS

ASaiſonner, *voyez* Aſſaiſonner.

un As, *Een Aes.*

Aſçavanter, *Te wete doen, laten weten.*

Aſcendant, *Opvarende.*

Aſcendant, *ou* pouvoir, m. *Macht.*

Aſcenſion, f. *Opklimminge.*

Aſiatique, m. *Bevelhebbers in ſteden in voortijden, die op de borgens en ſpelen acht hadden.*

Aſile, refuge, m. *Toe-vlucht, een vrye plaets.*

Aſne, *ou* âne, m. *Ezel, voyez* Lourdaut.

c'eſt un vray Aſne, *'t Is een rechte of plompen ezel.*

il y a de l'Aſne, *ou* âne, *In hem is groote bottigheyt, hy is ſoo bot als of hy een ezel-ware.*

Aſne baſté, *ou* âne bâté, *Ezel die pakken of laſten draegt, Die een ſcheen-ſadel op heeft.*

Aſneſſe, *ou* âneſle, f. *Ezelinne.*

Aſnon, *ou* ânon, m. *Ezelken.*

Aſnerie, *ou* ânerie, *Ezels-werk, of ezels-kot.*

un trait d'Aſnerie, *Een plomp-ſtuk.*

Aſnier, *ou* ânier, *Ezel-drijver, ezel-hoeder.*

Aſpargés, *ou* aſpergés, m. *Wy-water, quiſpel.*

Aſpect, m. *Aenſchou, aenſchouwinge.*

Aſperges, f. aſperges marines, *Zeekorael-kruyt.*

Aſperger, *Beſprengen, beſproeyen.*

Aſpergoute, *Meerder kruyt, voyez* Eſpargoutte.

Aſperſion, f. *Beſprenginge, beſproeyinge.*

Aſphodiles, *voyez* Aphrodiles.

Aſpic, m. Herbe, *Seker welrieckende kruyt.*

Aſpic, m. *Een kleyne fenijnige Slange, Item kruyt, Spik, of Italiaenſche Nardus.*

Aſpirer, *Verlangen, nae ſtaen.*

Aſpirer de parvenir à quelque choſe, *Tot eenig ding ſoeken te komen, ergens na ſtaen.*

Aſpre, *ou* âpre, Rude, c. *Scherp, rou.*

Aſpre, *ou* âpre, *Vyerig om iet te doen.*

eſtre Aſpre à l'argent, *Gelt-dorſtig zijn, ſeer begeerig zijn na gelt.*

Aſprement, *ou* âprement, *Scherplijk, roulijk.*

ſe couroucer Aſprement, *ou* âprement, *Hem ſeer vergrammen.*

Aſpreté, *ou* âpreté, f. *Scherpigheidt, rouwigheidt.*

l'Aſpreté, *ou* âpreté de l'hyver, *De hardigheit. ſtrengigheit, ende ſtrafheit des winters.*

Aſprelle, herbe, *Peeters-ſtelt, een kruyt.*

Aſpron, m. petit poiſſon, *Goviken, klein visken.*

Aſſabler, *Verſwaren met zandt, of verſanden, op 't zandt ſitten.*

Aſſablé, m. *Verzandt.*

Aſſaillir, *Beſpringen, beſtormen, aenvallen.*

Aſſailli, m. *Beſprongen, beſtormt.*

povreté, *ou* pauvreté les a Aſſaillis, *d'Armoede heeft ſe overvallen.*

Aſſaut, m. *Bevechtinge, beſtorminge, aenvallinge, invaringe.*

donner l'Aſſaut, *Beſtormen, beſpringen.*

prendre d'Aſſaut, *Met vechtender of ſtormender handt innemen.*

Aſſaiſonner, *Bereyden, toemaken, goeden ſmaek of geur geven.*

Aſſaiſonné, m. *Bereydt, toe-gemaekt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Assaisonneur, m. *Bereyder.*
Assaisonnement, m. *Bereydinge.*
Assassiner un homme, *Een man dooden of vermoorden om een seker prijs van gelt.*
Assassinement, assassinat, m. *Doodtslag die geschiedt om loon of gelt.*
Assassin, m. *Moordenaer of dood-slager om gelt of loon.*
Assaut, *voyez* Assaillir.
Assauvagir, rendre, *ou* devenir sauvage, *Wilt maken of worden, verwilderen.*
Assauvagi, m. *Verwildert.*
Assauvagissement, m. *Verwilderinge.*
Assecle, c. *Dienst-bode, pagie.*
Assectation, f. *Convoy, navolginge.*
Assée, mot Poitevin, *ou* becasse, f. *Een sneppe.*
Assecher, *Drogen, opdrogen.*
Asselle, f. *Bert of plancke.*
Assembler, *Versamen, vergaderen.*
Assembler en un, *By een vergaderen of voegen.*
Assemblé, m. *Vergadert.*
Assemblé & joint, *mieux*, reconcilié, m. *Versoent, vereenight.*
Assemblage, m. *Vergaersel, t'samenvoeginge.*
Assemblée, f. *Versaminge, vergaderinge, t'samen-komste.*
Assemblée illicite, *t'Samen-rottinge.*
toute l'Assemblée, *Alle't volk, de gantsche gemeente, Den geheelen hoop.*
Assemblée, f. assemblement, *ou* lestour & combat de deux armées, m. *Gevecht of strijt van twee heyr-krachten.*
à l'Assemblée, *In't vergaderen of aenvallen van de heyr-krachten.*
le Roy est à l'Assemblée, *Den Koning is ter jacht gegaen.*
Assemblement, m. *voyez* Assemblée.
Assemblure, f. *t'Samen-voeginge, vergaersel.*
Assener, *Smijten en iemant treffen, doodt-slaen.*
Assentir, *Toestaen, voyez* Consentir.
Asseoir, *ou* assoir, *Leggen of stellen.*
Asseoir le camp, *Leger slaen.*
Asseoir des embuches, *Lagen leggen.*
s'Asseoir, *ou* s'assoir, *Sitten.*
lieu à s'Asseoir, *Sit-plaetse.*
Assis, m. *Geseten.*
être Assis au bas bout, *Aen de lager kant sitten, onder sitten.*
Assis & situé entre, &c. *Gelegen of staende tusschen, &c.*
Assis sur une montagne, *Gelegen, of staende op een gebergte.*

chose bien Assise, *Dat wel geset of gelegen is.*
les Assises, f. *Vergaderinge of by-een kominge om het recht.*
tenir les Assises, *Vergaderinge houden.*
jour d'Assises, *ou* de plaids, *Recht-dagh.*
Assisement, m. *Sittinge.*
Assiette, f. *Teljoor, tafel-bord.*
Assiétte, f. *Ordonnantie ende stellinge.*
le port n'est point en bonne Assiétte, *De haven en is niet wel gelegen.*
Assiétte des lieux, *De standt, de gelegentheyt der plaetse.*
Assiétte des pierres en une massonnerie, *Plaetse daer men de steenen van eenige metselrye leyt.*
Assentation, f. *Pluym-strijckinge.*
Assentateur, m. *Pluym-strijcker, smeer-schoen.*
Assentatoire, f. *Pluym-strijkstere.*
Assermenter aucun, *Iemandt tot den eedt bedwingen, voyez* Serment.
Asservir, *In slavernye brengen.*
Asservir le peuple à une nouvelle loy, *'t Volk aen een nieuwe Wet onderdanig maken.*
Asservi, m. *Onderworpen, overgeven.*
une personne Asservie à ses voluptez, *Een persoon die sijn wellusten onderworpen is.*
Assesseur, m. *Raets-heer, die by de Rechter sit.*
être Assesseur, *By den Rechter in den raet sitten.*
Assette, f. Copeaux, *Berdeken, spaen.*
Asseurer, *mieux* assurer, *Verseker en, voorseker, toe-seggen, verstouten, aenmoedigen.*
Assurer parfaitement, *Be-eedigen.*
Assurer son argent, *Sijn gelt verseker en.*
Asseurer, *ou* assurer un faucon, *Eenen valk de verschrickinge van de lieden benemen, op dat hy hem niet en verschricke als hyse siet.*
ferme & Assuré, *Vast, seker, verseker.*
Asseuré en bien, *Vast betrouwende.*
chose Asseurée, *Sake die seker en vast gaet.*
homme Asseuré, *Een stout, en onverschaegh mensch.*
Asseurance, *ou* assurance, f. *Betrouwinge, verseker theydt, verseker inge, seker heydt, stoutheyt.*
il a Asseurance, *Hy is bewaert of verseker t.*
en Asseurance, *Sonder perijckel, vry.*
dormir en Asseurance, & sans souci, *Gerust en sonder perijckel slapen.*
Asseurancier, Asseurateur, m. *Verseker aer.*
Asseurément, *Seecker, stoutelijk, onvertsaegdelijk, vastelijk.*
Assez, *Genoegh.*
c'est Assez, il suffit, *'t Is genoegh.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Assideles, Tables, ausquelles s'asseoyent les Flamines, quand ils faisoyent leurs sacrifices, *Tafels, daer aen de Priesters, die by d'oude Romeyne Flamines genaemt wierden, plachten te sitten, als sy hare offerhanden deden.*

Assidu, assiduel, continuel, m. *Geduerig, Sonder ophouden.*

il est fort Assidu à son travail, ou à ses affaires, *Hy past seer wel op sijn werk, of op sijn dingen.*

Assiduëment, *ou* assiduellement, *Geduerighlijck.*

Assiduité, f. *Geduerigheidt.*

Assiéger une ville, *Een stadt beleggen, of belegeren.*

Assiégé, m. *Beleyt, belegen, belegert.*

ville Assiégée, *Belegerde Stadt.*

Assiégement, m. *'t Belegh, belegginge.*

Assiéte, *voyez* Asseoir.

Assiétte, f. *Een telliore, tafelbord.*

Assigner, on prononce assiner & ses dependans pareillement, *Toeschikken, toe-schrijven.*

Assigner quelqu'un, *Iemant dagen, of voor 't recht roepen.*

Assigner charge à quelqu'un, *Iemandt eenige last bevelen.*

Assigner jour, *Dagh setten, bestemmen of bescheyden.*

Assigner temps, *Tijdt stellen.*

Assigner argent, *Gelt bewijsen.*

Assigné, m. *Beschey den, bewesen, bestemt.*

Assignation, f. *Beschey dinge, tijdt settinge, daginge.*

Assignation d'argent, *Bewijs of bewijsinge van gelde.*

Assis, assises, *voyez* Asseoir.

les Assises, *Accijsen.*

Assister, *voyez* Accompagner.

Assister au sermon, *De Predicatie hooren.*

Assister, *Bystaen, bystant doen.*

un Assistant, *Een bystaender, die daer by is.*

Assisté, m. *Bygestaen.*

Assisté, & accompagné de, &c. *Verselschapt met, &c.*

Assistance, f. *Hulpe, bystant.*

Assistance & assemblée de gens de bien, *Vergaderinge van eerlijke lieden.*

Associer, *Verselschappen, geselschap houden.*

s'Associer avec aucun, *Met iemandt kennisse maken.*

Associé, m. *Verselschapt.*

mon Associé, *Mijn mede-gesel en maet.*

Associable, c. *Gemeynsaemlijk.*

Association, f. *Verselschappinge.*

Assommer un veau, *Een kalf dood-slaen of bolen.*

Assommé, m. *Verslagen.*

Assommé & aplommé de sommeil, *Van den vaek overvallen.*

Assommeur, m. *Een slager die de beesten slaet.*

main Assommeresse, *Handt die doodt-slaet.*

Assommer une somme, *Rekenen, in een somme leggen, een somme daer af maken.*

Assommons, *Laet ons in een somme leggen.*

Assommé, m. *In een somme geleidt.*

Assoupir, *Slaperig maken, doen slapen.*

Assoupir quelque noise, *Eenigen twist stillen, sussen, of ter neder leggen.*

Assoupir l'effort du peuple, *Het geweldt van het volk stillen, of bedwingen.*

Assoupi, m. *Slaperig, met vaek bevangen.*

douleur Assoupie, *Pijne die versoet en gestilt is.*

Assoupissant, *Slaperig makende.*

Assoupissement, m. *Vaek, lust om te slapen, slissinge.*

Assortir la boutique, *Sijnen winkel stofferen.*

Assorti, m. *Gestoffeert.*

il est bien Assorty, *Hy is wel versien.*

Assortiment, m. *Sorteeringe.*

Assortable, c. *Schikkelijk.*

s'Assoter de quelque fille, *Op een dochter versot of seer verlieft worden.*

l'Assotée de quelqu'un, *Iemandts lief of beminde daer al sijnen sin op staet.*

Assotir, *Sot of rasende worden of maken.*

Assoti, m. *Versot.*

Assouplir, *Sacht ende morwe maken.*

Assourdir, *Verdooven, doof maken.*

Assourdi, m. *Verdooft.*

Assourdissement, m. *Verdoovinge.*

Assouvir, *Versaden.*

Assouvir ses passions, *Sijn wellusten voldoen.*

Assouvy, m. *Versaedt.*

Assouvissement, m. *Versadinge.*

Assujettir, *Onderwerpen, onderdanig maken.*

Assujettissement, m. *Onderbrenginge, onderwerpinge.*

Assumer, *Aen-nemen, toenemen.*

Assurer, *voyez* Asseurer.

Assumption, *Aen-neminge, toe-neminge, opneminge.*

Asthme, f. obstruction des poulmons, *Enghborstigheit.*

Astmatique, *ou* poussif, m. *Die qualijk sijnen aessem kan verhalen, dempig of kort op de borste.*

Asti-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Aſtipulateur, m. *Toe-ſtemmer.*
Aſtragale, *Het mets-garen, de ſpille met 't garen.*
Aſtrapade, *voyez* Eſtrapade.
Aſtre, m. *Een geſternte, ſterre.*
Aſtré, etelé, etoilé, m. *Geſternt.*
Aſtreindre, *Vaſt aen-binden, of verbinden, verobligeren.*
Aſtreint, m. *Verbonden.*
Aſtreint par neceſſité, *Bedwongen door noot.*
Aſtringent, ſtiptique, *Stoppende.*
Aſtrologie, *ou* Aſtronomie, f. *De konſt of wetentheidt van den loop des Hemels ende ſterren.*
Aſtrologue, Aſtrologien, *ou* Aſtronome, Aſtronomien, m. *Sterre-kijker.*
Aſtromate, m. oyſeau aux Indes, vivant en l'air, *Een vogel in Indien, levende by de lucht.*
Aſtut, aſtutieux, m. *Liſtigh, loos, ſchalk.*
Aſtuce, fineſſe, f. *Liſt, loosheidt, ſchalkheidt.*
Aſur, m. *Water-verwigh, groen-grau.*
Aſurin, m. couleur aſurine, f. *Blau-verwig gelijk den Hemel, hemels-blau.*
Aſurer quelque choſe, *Met water-verwe ſchilderen ofte verwen.*
Aſtrolabe, m. Inſtrument, qui montre le mouvement des étoiles, Aſtrolabium, *Een inſtrument, waer mede men de loop der ſterren weten kan.*
Aſyle, refuge, *Toe-vlucht, een vrye plaets.*

AT

ATermoyer, *Accorderen op term of tijdt, termin of tijdt geven.*
Atermoyement, m. *Tijdt-gevinge.*
Atheiſte, *ou* Atiſte, *Sonder Godt levende, of een, die geen Godt erkent.*
Athlete, m. *Worſtelaer, een Kamp-vechter.*
Atome, m. *Een veesken dat in de ſon vliegt, gelijk een zandeken of ſtofken.*
Atour, *voyez* Attour.
Atre, m. *Den heyrt.*
coucher à l'Atre, *In den heyrt ſlapen.*
s'Atriſter, *Hem bedroeven.*
Atroce, c. *Fel, ſtraf, wreet.*
injures Atroces, *Groote en ſchandelijke injurien.*
Atrocité, f. *Felligheit, ſtrafheit, wreedheit.*
Atrocement, *Felliglijk, ſtraffelijk, wredelijk.*
Atrophe, c. famelique, maigre, *Holkaek, die van eeten niet verzaedt en wordt.*
Atruander, *voyez* Attruander.

ATT

Attacher, *Aen-hechten, aen-binden.*
Attacher au col, *ou* cou, *Aen den hals hangen.*
Attaché, m. *Aen-gehecht, aen-gebonden.*
Attache, f. *Schorshaek.*
avoir de l'Attache à quelque choſe, *Tot iets genegen ſijn.*
Attaches, *Dat men kleeft.*
Attache, *voyez* Affiche.
Attaindre, *Raken, geraken, achterhalen.*
Attaindre, convaincre, il eſt attaint, ou convaincu de vilain cas, *Hy is van een leelijk feyt overtuight.*
Attaindre en chemin, *Op den weg achterhalen.*
il a Attaint l'age de cent ans, *Hy is tot ſijn honderſte jaer gekomen.*
Attaint, m. *Geraekt.*
Attaint de douleur, *Met droefheidt bevangen.*
Attaint de fauſſeté, *In valſcheit bevonden.*
Attaint d'amour, *Met liefde bevangen.*
Attainte, f. *Aenſtoot of ſlagh, ſteek.*
donner une Attainte, *Beriſpen, een ſteek geven.*
Attalenté, m. *Geſint, voyez* Entalenté.
Attaquer, *Aenvallen, aentreffen.*
Attaque, f. *Aenval, aentreffinge.*
bailler, ou donner de vives Attaques, *Steeken, of bockens geven, beſchimpen.*
Attédier, *Verdrieten, quellen.*
je m'Attédie, *Het verdriet my.*
Atteindre, *voyez* Attaindre.
Atteler les chevaux, *De paerden inſpannen.*
Attelier, m. *Werk-huis of winkel.*
Atteles, *ou* ecliſſes, *Spalken, ſchenen van hout, die men om een gebroken arm of been bindt.*
Attendre, *Beyden, toeven, wachten, verbeyden, vertoeven, verwachten.*
s'Attendre aux promeſſes d'aucun, *Hem op iemants beloften verlaten.*
ne t'en Attens pas à moy, *En betrout of en verlaet u op my, ofte en wacht na my niet.*
Attendu, m. *Gebeidt, getoeft, gewacht, of verbeidt, vertoeft, verwacht.*
Attendu que tu, &c. *Nadien of gemerkt gy, &c.*
Attendu ſa preud-hommie, on luy fait credit, *gemerk ende acht genomen hebbende op ſijn vromigheidt, ſoo geloofmen hem.*
Attente, f. *Beydinge, verbeydinge, verwachtinge, vertoevinge.*
venir à ſes Attentes, *Tot ſijn voornemen komen.*
je ſuis fruſtré de mon Attente, *Mijn hope heeft my bedroogen.*
contre toute Attente, *Buyten alle hoope.*
Attendrir, *Vermorwen, ſacht maken.*
s'Attendrir, *Teerkens worden.*
il s'Attendrit aux moindres plaintes, *Hy word*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

wordt door de minſte klachten beweegh t.

Attendriſſement, m. *Vermorwinge, beweeginge.*

Attenir, *onthouden, of vaſt aenhouden.*

Attenu, m. *Schuldigh, gehouden met plicht.*

auſſi ſont ils Attenus à eux, *Ook zijn ſy aen hunlieden gehouden en verbonden.*

Attenter, *Onderſoecken, verſoecken, proeven.*

Attenter à la perſonne d'un Roy, *Na een Koninghs doodt ſtaen.*

Attentat, m. *Pooginge na een Prins of Konings doodt, een ſtout beſtaen.*

Attentat, m. *Dat tegen d'appellatie gedaen is, aentijginge, aenklaegh.*

Attentif, m. *Aendachtigh, vlijtig, ſorgvuldig, neerſtigh.*

Attentivement, *Aendachtighlijk, neerſtighlijk, vlijtighlijk.*

penſer fort Attentivement, *Scherpelijk en wel na overdenken.*

Attention, f. *Aendacht, gaeyſlaninge, opmerkinge.*

Attenüer, *Dunnen, ſmallen, kleyn maken.*

Atténué, m. *Gedunt, kleyn gemaekt.*

Attenuation, f. *Dunninge, Kleynmakinge.*

Attenvrir, *Dun maken, mineren, minderen.*

Atterrer, *Ter aerden werpen, Nedervellen.*

Atterré, m. *Ter aerden gevallen of geworpen.*

Atteſter, *Tuygen, getuygen.*

Atteſter les Dieux, *De Goden tot getuygen nemen.*

Atteſtation, f. *Getuyg, getuygeniſſe, atteſtatie.*

Attiédir, *Lauw maken, lauw worden.*

Attiédi, m. *Lauw gemaekt, lauw geworden.*

Attiediſſement, m. *Lauw-makinge.*

Attifer, ajancer, *Hullen, vercieren.*

Attiffer une barbe, *Eenen baert palleren.*

Attiffé, m. *Gehult, verciert, gepalleert.*

Attiffée, f. *Gehulde, vercierde.*

Attiffement, m. attiffure, f. *Hulſel, vercierſel, cieraedt.*

Atile, un poiſſon qui ſe trouve dans le Pau, *Atyle, Viſch.*

Attiner, *voyez* Irriter.

Attinter, *Hullen en vercieren, palleren.*

Attinté, m. *Verciert, gepalleert.*

Attique, *'t Lant in Grieken daar Athenen in leyt.*

parler Attiquement, *Wel ſprekende zijn, ende ſpreken als de konſtige lieden van Athenen.*

Attirail, m. ſuite, f. *Vervolg of geley.*

Attirer, *Aenlocken, voyez* Attraire.

Attiſer le feu, *'t Vyer ſtoken.*

Attiſe-querelle, m. *Twiſt-maker, ſtook-vyer.*

Atitrer un accuſateur, *Een valſche getuyge toemaken.*

Atitré, m. atitrée, f. *Op-gemaekt om een ander te betichten.*

Atitré, *Valſchelijk toe-gemaekt.*

Attitrement, m. *Toe-makinge van valſche getuyge.*

Attoucher, *Aen-raken, aen-roeren, aen-taſten.*

Attoucher l'argent, *Gelt handelen.*

Attouché, m. *Aen-geraekt, aen-getaſt.*

Attouchement, m. *Aen-roeringe, aen-taſtinge.*

Attourner, attourer, *Toe-maken, vercieren, palleren.*

Attour, m. *Hulſel.*

les Attours d'une femme, *Vrouwen hulſels.*

Attournée d'attours, *Geciert of gepalleert met haer cieraet.*

Attourneur, m. *Vercierder.*

Attourneresſe, *ou* attourreſſe, f. *Toe-maekſtere, Hoey-maekſtere, palleerſter.*

Attraction, f. *Aentreckinge.*

Attraire, *Aen-trecken, aen-locken, aen-halen.*

Attraire, ou attirer dehors, *Uyt-locken.*

Attraire par parolles, *Met woorden verleyden.*

Attrayant, *ou* attractif, m. *Aen-lockende, aen-treckende.*

vertu Attractive, *Aen-treckende of aen-lockende kracht.*

yeux Attrayants, *Aen-treckende of lodderlijcke oogen.*

Attrait, m. *Aen-gelokt.*

Attrait, attrayement, m. *ou* attraction, f. *Aen-lockinge.*

Attraper, *Beknippen, betrappen.*

Attraper un benefice, *Een weldaet of beneficie verkrijgen.*

Attrape, f. *Klippe of valle.*

Attremper, *Matigen, modereren, of mengen.*

Attrempé, m. *Gematigt of gemenght.*

homme Attrempé, *Een ſtadig en zedigh man.*

Attrempé d'eau, *Gewatert.*

Attrempement, m. *Matinge, temperinge, moderatie of menginge.*

Attrempement, *Matighlijk, manierlijk.*

Attrempance, f. *Zedigheydt, getempertheydt.*

Attribüer, *Toe-ſchrijven, toe-ſchicken, toe-wijſen.*

s'Attribüer trop, *hem ſelven te veel toe-ſchrijven.*

on luy Attribüe cela, *Men ſchrijft hem dat toe, men geeft hem dat naer.*

je ne me l'Attribueray pas, *Ik en ſal 't my niet aentrecken,*

s'At-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

s'Attriſter, *Hem bedroeven, droevigh zijn.*
Attriſté, m. *Bedroeft.*
s'Attrouper, *By malkander vergaderen, of komen.*
Attrüander, *Traegh en luy maken, Vertragen.*
s'Attrüander, *Den luyaert maken.*
Atüer aucun, *Iemanden verſnauwen, tot iemanden du ſeggen.*
il n'eſt pas bien ſeant d'Atüer les vieilles gens, *'t Is onbehoorlijk tegen oude lieden du te zeggen.*

AU

AU, *In den, tot of uyt.*
Au grand ſcandale, *Tot groote ergerniſſe.*
beuvez Au pot, *Drinkt uyt den pot.*
il demeure Au pot d'étain, *Hy woont in den tinnen pot.*
Au mieux que je, *Op 't beſte, na't beſte, ten beſten dat ik.*
Au pis aller, *Ten quaetſten.*
Au contraire, *Ter contrarien.*
Au vif, *Naer 't leven.*
Avachir, devenir lâche comme une vache, *Verſluyren, ſlap en luy werden.*
ſon langage s'Avachit, *Sijn ſpraek verflauwt en begeeft hem.*
Avaindre, *mieux*, atteindre, *Uyt-trecken, uyt-halen, voort-reycken.*
je n'y ſçay Avaindre, *Ik en kander niet aengeraken.*
Aval, *Neerwaerts.*
jettez les Aval les degrez, *Worpt ſe van boven de trappen af.*
rouler Aval la montagne, *Van den berge afrollen.*
vent d'Aval, *Weſte-windt.*
Avaler, *Laten dalen, neder laten, af-laten.*
Avaler ſans mâcher, *In-ſwelgen.*
Avaler du vin en la cave, *Wyn-kelderen, of in den kelder doen.*
humer & Avaler, *Suypen of ſlorpen, in-drinken.*
Avaler le vin qui eſt en une taſſe, *Een ſchale wijns uyt drincken.*
s'Avaler, *Neder dalen, neder ſincken.*
s'Avaler, s'eſtendre, *Sigh uyttrecken.*
Avalé, m. *Neder-gelaten, neder-gedaelt.*
Avaleur de biens, m. *Slockaert, ſlampamper.*
grand Avaleur de vin, *Een groot wijnſuyper.*
Avalage, avalement, m. *Neder-latinge.*
Avalement de quelque liqueur, *Suypinge, ſlorpinge.*
Avalüer, *voyez* Appreçier, evalüer.

Avancer, *Profiteren, voorderen, haeſten, voort-ſtellen, voort-ſtieren, voort-brengen.*
Avancer un cheval, *Een paerd ſeer doen gaen.*
Avancer ſes erres, *Ras gaen.*
je t'Avanceray d'aller, *Ik ſal u wel voort doen gaen.*
s'Avancer, *Voort-gaen, toe-nemen, aen-nemen.*
s'Avancer d'entrer, *Hem verſtouten in te gaen.*
Avancer à l'étude, *In 't leeren wel toe-nemen.*
Avancer de l'argent, *Gelt verſchieten.*
la choſe ne s'Avance de rien, *De ſake en heeft geenen voort-gang, of en voordert niet.*
un toict qui Avance, *Een dack dat voor uyt-ſteekt*
aider & faire Avance, *Te hulpe komen.*
rens moy l'Avance, *Geeft my weder datter overſchiet.*
Avancé, m. *Gevoordert.*
Avancé és létres, *Geleert.*
nous ſommes bien Avancez dans l'hyver, *Wy zijn diep in de winter.*
aller à pas Avancé & hâté, *Ras gaen.*
Avancement, m. *Haeſtinge, voorderinge.*
Avanger, peu uſité, *Aen-raken, voyez* Avenir.
Avant, *Voort.*
Avant qu'on ſe depêche, *Voort dat men hem haeſte.*
Avant, *Meer innewaerts, meer voorwaert, diep.*
bien Avant, *Verre of diep innewaerts.*
mettre en Avant, *Te voorſchijn brengen, voorts brengen, voort-ſtellen.*
venir en Avant, *Te voorſchijn komen.*
d'icy en Avant, *Van nu voortaen.*
Avant, *Eer, voor al eer.*
Avant que, *Eer dat.*
d'Avantage, *Dat meer is, boven-dien, daer-en-boven.*
attendre d'Avantage quelque choſe, *Langer na eenigh dingh toeven.*
qui a l'Avantage de la victoire, *Die de victorie behouden heeft.*
bailler d'Avantage, *Meer geven, by-leggen.*
Avantage, m. *Voordeel.*
donner Avantage, *Voordeel geven, voorderen.*
voila l'Avantage qui y eſt, *Dat's de winninge of het voordeel datter op is.*
Avantager, *Voorderen, profijt aen-brengen.*
étre plus Avantagé qu'un autre, *Meer voordeels hebben dan een ander.*
Avantageux, m. *Voordeeligh, profijtelijk.*
Avantageuſement, *Voordeeligh lijk.*
d'Avanture, *By avonturen, miſſchien.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Avant-bras d'un harnois d'un gendarme, *Arm-ſchenen, arm-wapeningen.*
Avant chambre, anti-chambre, *Voorkamer.*
Avant-chien, m. *Een ſterre in den hemel, die in de honds-dagen ſchijnt, hons-ſterre.*
Avant-coureur, m. *Eſpion, voor-loper, beſpieder.*
Avant-courement, m. *Voorloopinge.*
Avant-court, f. *Voor-hof.*
Avant-garde, f. *De voortocht van een Heyr.*
Avant-gouſt, m. *Voor-ſmack.*
Avant-hier, *Eergiſteren.*
Avant-huis, m. *Voor-deur.*
Avant-jeu, m. *Voor-ſpel.*
Avantin, *ou* aventin, m. *Wijngaerts-tronk.*
Avant-logis, m. *Voor-huis, voor-hof.*
Avant-mur, m. *Een voor-muer, een Schans.*
Avant-parleur, m. *Tael-man, lange tonge, die te veel klaps heeft.*
Avant-penſer, *Van te vooren bedenken.*
Avant-pêches, f. *Vroege perſiken.*
Avant-piez, *Voor-voeten.*
Avant-portail, m. *Voor-portael.*
Avant-propos, m. *Voor-reden.*
Avanture, avanturer, avantureux, avanturier, *voyez* Adventure.
Avarice, f. *Gierigheidt.*
Avare, c. *ou* avaricieux, m. *Gierigh.*
Avarement, *ou* avaricieuſement, *Gierighlijk.*
Avaricieuſe, f. *Gierige.*
Avarie de la mer, *De haverye van de zee, de onkoſten die op de zee-lopen, als men 't goet, over-mits tempeeſt, overboort werpt, of genomen wort, en ſulke ſchade van alle Reyſigers of Koop-lieden gelijckelijk moet betaelt zijn.*
Aubade, f. *Laveye of wandelinge voorby ſijns liefkens deure in den morgen-ſtont.*
bailler Aubades, *Laveyen, wandelen of gaen en keeren voorby ſijns Liefkens deure.*
donner des Aubades, devant la porte de ſa Maitreſſe, *Voor ſijns Liefkens deure met violen laten ſpeelen.*
Aubain, m. il ſemble qu'il vienne de ces deux mots Latins, alibi natus, *Lant dat van de natuerlijke bouwers verlaten is, en van andere beſeten wordt.*
Aubains, en fait de navires, ce ſont de groſſes cordes ſervant aux deux bords à tenir le mât droit & ferme dans le navire, & paſſant par la téte du more du mât, *Hooft-touwen daer den maſt mede recht ende vaſt in het ſchip van beyde zijden gehouden wordt, ende gaen boven door het hooft van den maſt.*

Aube de Prétre, f. *De albe of het wit habijt van een Prieſter.*
l'Aube du jour, *Den dageraet.*
à l'Aube du jour, *In den dageraet, 'ſmorgens vroegh.*
Aubel, m. *Een abeelboom.*
Aubepine, aubeſpine, *ou* aubẹ épine, m. *Witten doornboom, witten hage-boom.*
Aubere, c'eſt un cheval de couleur griſatre, ayant de grandes places noiratres, *Gemaelt of geſprickelt paerdt.*
Auberau, *ou* Hobereau, m. *Eenen Sparwer of Havik.*
Auberge, f. *Herbergh.*
Aubeſpine, *Witten haeghdoren, voyez* Aubepine.
Aubier, aubin, *ou* aubour, m. *Het wit van den boom naeſt de ſchorſſe.*
Aubifoin, aucuns l'appellent bleüet. m. *Blauwe koren-bloeme.*
l'Aubin *ou* le blanc d'un œuf, m. *'t Wit van den eye.*
Aubois, haubois, m. *Baſuyn.*
Auctheur, auctorizer, *voyez* Autheur, authorizer.
Auction, f. *Boel-goet, uyt-roep, verhoginge.*
Auctionner, vendre à l'encant, *Met den uitroep verkopen, verhogen.*
Aucun, m. *Iemandt, eenigh.*
Aucune, f. *Eenige.*
Aucuns, m. aucunes, f. *Sommige.*
Aucune choſe, *Eenig ding.*
en Aucun lieu, *Ergens, in eenige plaetſe.*
ſi en aucun lieu vous le trouvez, *Iſt dat gy hem iewers of ergens vindt.*
Aucunefois, *Somtijts, ſomwijlen.*
Aucunement, *Eenighſins.*
Aucunement, *ou* quelque peu, *Een weinigh.*
afin qu'il ne ſçache Aucunement cecy, *Op dat hy dit geenſins en verneme.*
Audacieux, m. *Stout, onverſaegt.*
Audacieuſe, f. *Onverſaegde.*
Audace, f. *Stoutheit.*
Audacieuſement, *Stoutelijk, onverſaeghdelijck.*
Audience, f. *Gehoor.*
il a eu bonne Audience, *Hy heeft goet gehoor gehadt, hy is verhoort geweeſt.*
Audiencier, m. *Auditeur, Audiencier, uitroeper, die in't geding beyde de partyen hoort.*
Auditeur, m. *Hoorder.*
Auditoire, m. *Plaetſe daer men komt om te horen*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ôter à quelqu'un ſon Auditoire, *Iemants toehoorders benemen.*
grand Auditoire, *Grooten loop van toehoorders.*
Avec, *Met, t'ſamen.*
d'Avec luy, *Van hem.*
Avec ce, *Daer en boven, boven dien.*
Avec ces choſes, *Boven of neffens deſe dingen.*
Avecques, *Mede.*
pain Avectif, *Broodt dat wel door-bakken wort.*
Aveille, abeille, *ou* averre, f. *Een Bye.*
Aveindre, *voyez* Avaindre.
Avelaine, f. *Haſelnote.*
Avelainier, m. *Haſelaer.*
Avenant, *Wel-voegende, ſchickelijk, voyez* Advenant.
Avéne, *Haver, voyez* Avoine, ón prononce avéne.
Aveneron, *ou* averon, m. *Onkruidt dat in de garſte waſt.*
Avenaire, f. eſpece de cigale, *Eenen ſekeren ſlach van ſprink-hanen.*
Aventin, m. *Wijngaert-ſtok of tronk.*
Averonne, f. *Averonne-kruit.*
Averer, *Openbaren of uit-brengen, ſeggen waer te zijn.*
Averer une choſe, *Een ſake waer maken.*
Averé, m. *Geopenbaert, uit-gekomen.*
Averie, *voyez* Alvarie.
Averſion, f. *Afkeer, ſchrik.*
Avertin, m. freneſie, f. *Fantaſie, eenighe grille of raſende ſieckte.*
Avertineux, m. *Fantaſtijk.*
beſte, *ou* bête Avertineuſe, *Stege beeſte.*
s'Avertiner, *Steeg blijven, of hertneckig worden.*
Avertir, *voyez* Advertir.
Aveſprir, *ou* avêprir, *Avondt worden.*
il Aveſprit, *ou* Avêprit, *Het wordt avondt.*
Avet, nom d'arbre, ſapin, m. *Dennen-boom.*
Aveu, *Conſent, toe-ſtemminge.*
Aveugle, c. *Blindt.*
Aveugler, *Verblinden.*
Aveuglé, m. *Verblindet.*
Aveuglement, m. *Verblindtheidt, verblindinge.*
Aveuglément, *Blindelijk.*
Auge, f. *Kribbe, bak, troch of buyſe.*
Auget, m. *Trochsken, kribbeken.*
Augive en architecture, *Als de timmerage van een huis tot de kap gekomen is.*
Augmenter, multiplier, *Oprijſen, vermeerderen.*
Augmenté, m. *Vermeerdert.*
Augmentation, f. *Vermeerderinge.*
Augurer, *Waerſeggen, toekomende dingen verkondigen door de vogelen.*
autant que je peux Augurer, *Na mijn giſſing.*
Augure, f. *Waerſeggingen, voor-teken.*
Auguſte, c. *Hooghwaerdig, Heerlijk.*
lieu Auguſte, *Een hoflijcke ende ſeer ſierlijke plaetſe.*
Auguſtement, *Hoflijk, Princelijk, Heerlijk.*
Auguſtins, m. *Auguſtijn broeders.*
Aviander, *Spijſen of voeden, victallieren.*
Avictailler, *Spijſen, voyez* Avitailler.
Avide, c. *Begeerigh, gierigh.*
Avidité, f. *Begeerte, begeerlijkheidt.*
Avidement, *Gieriglijk, vieriglijk.*
Aviler, *ou* avilir, mepriſer, *Verachten, verſmaden, misprijſen.*
s'Avilir, devenir à meilleur marché, *Beter koop worden.*
Avili, m. *Veracht, mispreſen.*
Aviliſſement, m. *Verachting, kleinachting.*
Aviner, *Met wijn vullen.*
Aviner un vaiſſeau, *Een vat met wijn vullen.*
Aujourd'huy, *Heden.*
le jour d'Aujourd'huy, *De dagh van heden.*
un Aviron, m. *Eenen riem.*
Avironner, ou aller à l'aviron, *Roeyen, riemen.*
Aulnée, enula campana, *voyez* Aunée.
Aviſer, *Letten, waerſchouwen, onderſtellen, laten weten, voyez* Adviſer.
Avitailler, *Spijſen, victallieren.*
Avives de chevaux, *De vijver van de paerden, of dempigheit en kortheit op de borſte.*
Aulbe, *voyez* Aube.
Aulne, *Elle, voyez* Aune.
Aultel, *Outaer, voyez* Autel.
Aulx, *Look, voyez* Aux.
Aumelette d'œufs, f. *Een eyer-ſtruyf.*
Aumone, *ou* aumoſne, f. *Aelmoeſſe.*
demander l'Aumône, *Bedelen, truggelen.*
Aumôner, donner l'auſmone, *Aelmoeſſe geven.*
Aumônier, m. *Aelmoeſſenier.*
c'eſt un grand aumonier, *Hy geeft veel aen de armen.*
Aumuce, f. *Een kleedt of habijt van vellen, dat de Canonijcken dragen.*
Aune, m. *Elſen-boom.*
Aunaye, f. *Plaetſe daer Elſen-bomen geplant-ſtaen.*
Aunée, f. *ou* enula campana, *Een kruidt alſoo genaemt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Aune, f. *Een elle.*
Auner, *Metter ellen meten.*
Aunage, m. *Metinge.*
voila l'Aunage, *Dats de mate of lenghte.*
Avoie, *Een ſerpent dat blindt is.*
Avoine, f. *Haver.*
povres Avoines, *Ydel haver.*
Avoine folle, *Het onkruyt dat in de gerſte waſt.*
Avoir, *Hebben.*
je voudrois Avoir, *Ik woude dat ik't hadde.*
Avoir haine contre quelqu'un, *Iemanden haten of haet toe-dragen.*
Avoir ſouvenance, *Gedencken.*
tout ce qu'il A, tout ſon Avoir, *Alles dat hy heeft, alle zijnen ſchat en rijkdom.*
Avoir, avoirs, m. *Rijk, rijkdommen.*
il a grand Avoir, *Hy is rijk, hy heeft het wel.*
Avoiſiner, *Gebuer maken, of worden, naken.*
Avoler, *By-vliegen, toe-vliegen.*
Avolé, m. *By-gevlogen.*
Avolé, m. un avolé, *Een licht-voet.*
Avolement, m. *Toevlieginge.*
Avorter, *Misvallen, misbaren.*
faire Avorter, *De vrucht verdrijven of doen verdwijnen.*
Avorté, m. *Door misval geboren.*
ſon deſſein eſt Avorté, *Zijn voornemen is misluckt.*
Avortée, f. *Vrouwe die door misval voor haren tijdt baerdt.*
Avortement, m. *Misval, misbaringe.*
Avorton, m. *Misval, misboorte.*
Avoüer, *voyez* Advoüer.
Auparavant, *Te voren van te voren.*
Auprés, *By, omtrent.*
je viens d'Auprés de, &c. *Ik kome van by, &c.*
Aureille, f. *Roode ende ſwarte krakebezien.*
Aureille, aureiller, *voyez* Oreille, oreiller.
confeſſion Auriculaire, f. *Oor-biechte.*
Aureole, f. *Kroonken, krans.*
honorer le chef de ſa bien aimée d'une Aureole triomphale, *'t Hooft van zijn alderliefſte met een zege-krans vereeren.*
Aureins, cheveux aureins, *Gout-geel hayr.*
Avril, *April.*
Avron, m. *Het onkruydt dat in de gerſte waſt.*
Avronne, f. aucuns la nomment garderobe *Averone.*
l'Aurore, f. *Den dageraet.*
Auſpice, m. *Waerſegginge, beleyt.*
Auſſi, *Oock.*
Auſſi bien les, &c. *Evenwel, Soo wel de, &c.*

Auſſi docte que &c. *Soo geleert als, &c.*
Auſſi fertile que l'autre, *Even vruchtbaer.*
deux fois Auſſi grand, *Tweemael ſoo groot.*
Auſſi peu, *Even weynigh, alſoo luttel.*
maintenant Auſſi, *Nu ook, ook nu.*
Auſtére, c. *Stuer, hart, ſtraf.*
Auſterité, f. *Stuerheyt, hartheyt, ſtrafheyt.*
Auſtérement, *Stuerlijk, hartelijk, ſtraffelijk.*
Auſtral, *Dat zuyd-waerts leght, voyez* Meridional.
Auſtre, *voyez* Vent.
Auſtruche, *ou* autruche, f. *Eenen Struys.*
Autant, *Soo veele,*
Autant amy à l'un qu'à l'autre, *Den eenen ſoo goet vriend als den anderen.*
d'Autant plus vous devez vous garder, *Soo veel te meer behoort gy u te wachten.*
Autant l'un que l'autre, *Gelijckelijk, d'een ſoo veel als d'ander.*
Autant les bons que les mauvais, *De goede met de quade, ſoo wel de goede als de quade.*
Autant que tu le merites, *Na dat gy verdient, Naer u verdienſten.*
Autant que jamais, *Meer dan oyt.*
Autant que je puis, *Na mijn vermogen, al dat ik vermach.*
Autant que je puis voir, *Na dat ik zien kan.*
d'Autant plus, *Soo veel te meer.*
Autant de fois, *Soo dikwils.*
tout Autant, *Effen of juyſt ſoo veele.*
encore une fois Autant, *Noch eens ſoo veele.*
Autel, m. *Autaer.*
Auteur, *voyez* Autheur.

AUT

Authentique, c. *Autentijk, dat van treffelijcke lieden voor goet beveſtight is, geloofwaerdigh, geapprobeert.*
Authentiquer, *Approberen, toeſtaen.*
Autheur, m. *Inventeerder, Autheur die eerſt iet vint.*
Autheur d'une Loy, *Inſteller van de Wet.*
Autheur, de qui on a acheté quelque choſe, *Een beſchermer, bevryer en bewaerder van wien men wat gekocht heeft.*
Authoriſer, *Volle of volkomen macht geven, Machtigen, Authoriſeren.*
Authoriſé, m. *Gemachtight.*
Authoriſation, f. *Machtighmakinge.*
Authorité, f. *Macht, Authoriteyt.* (*heyt.*
Authorité, f. *Geweld, Heerlijkheyt, vermogentétre en Authorité, Groote macht hebben, wel gezien, geacht of gehoort te zijn, veel vermogen.*

par

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

par Authorité du Roy, *By den Konink, door Koninks bevel.*
par Authorité publique, *Openbaerlijk, in't gemeyne.*
Automne, m. & f. *Den herfst.*
Automnal, m. *Dat van den herfst is,*
Automates, ce sont des instrumens si artistement faits, que d'eux mêmes sans cause aparente, ils se meuvent, comme sont les horloges, *Selfs-roerende dingen, allerley instrumenten, die sich van selfs na de wijse van een ure-werk bewegen.*
Autonomie, f. *Vryheyd om te leven na hun eygen Vaderlijcke Wetten, gelijk Demetrius en Alexander gaven of belooft waren.*
Autoriser, *voyez* Authoriser.
Autour, *ou* Vautour, m. c'est un oyseau de proye, *Gier.*
Autour, *Rondom.*
regarder Autour de soy, *Rondom hem zien.*
Autour de la ville, *ou* Autour la ville, *Rondom de Stadt.*
Autour de luy, *Omtrent, of rondom hem.*
Autre, c. *Ander.*
rien Autre chose, *Niet anders.*
l'Autre d'aprés, *d'Ander daer na, de naeste.*
l'un aprés l'Autre, *Vervolgens, d'een na d'ander.*
ils s'ayment l'un l'Autre, *Sy beminnen malkanderen of onderlinge.*
ils s'ayment l'un & l'Autre, *Sy beminnen d'een en d'andere.*
Autre part, *Elders, op een ander plaetse.*
Autrefois, *Hier voortijds, eertijds, voormaels, t'anderen tijden.*
une Autrefois, *Een andermael, op een ander tijdt.*
Autrement, sans cela, *Anders, sonder dat, ende dat, ten ware dat.*
non Autrement, *Niet anders, anders niet.*
Autruche, *voyez* Austruche.
Autruy, *Anders.*
l'Autruy, le bien d'autruy, *Een anders goet.*
qui n'a que faire d'Autruy, *Die om een ander niet en geeft, Die sijn selfs is.*
Autumne, *Den herfst, voyez* Automne.
Auvent, m. *Somerloove, overschaduwe.*
Auvernas, *voyez* Morillons.
Aux, aul, *ou* ail, m. *Look, ajuyn.*
qui sent les Aux, *Dat na't look stinkt.*
Auxilier, aider, *Bystaen, helpen.*
Auxiliaire, c. *Behulpigh, bystandigh.*
Auxiliateur, m. *Bystander, helper.*

Auxiliation, f. *Bystaende hulpe.*

AX

AXiome, m. *Volkomene sententie, heerlijke Spreucke, die men loven, ende niet aen twijffelen magh.*

AY

AYant, *Hebbende.*
AYder, *voyez* Aider.
Ayeul, *Grootvader.*

AZ

AZgaye, *voyez* Zagaye.
AZimaux, pains azimaux, *Broden sonder heve, of suerdeegh.*
Azile, azyle, refuge, m. *Toe-vlucht.*
Azoares, *ou* chapitres en l'Alcoran de Mahomet, *Afdeelinge der Capittelen in den Alcoran.*
Azur, *Hemels-blauw, voyez* Asur.

BAailler, *ou* bâiller, *Gapen, geeuwen.*
Baaillant, *ou* bâillant, m. *Geeuwende.*
Baaillement, *ou* bâillement, m. *Gapinge, geeuwinge.*
Baaillard, *ou* bâillart, *Gaper, geeuwer.*
Babiller, caqueter, *Klappen, snappen.*
Babil, m. *Geklap, klappinge.*
Babillard, m. *Klappart.*
Babillarde, f. *Klappye, lange tong.*
Babines, f. plur. babines de chien, *d'Overhangende opper-lippen der honden.*
Babines, sur quoy on devide du fil, *Klosjes, daer men't garen op wind.*
Babioles, f. *Kluchten, beuselen.*
Babion, m. *Meerkatte, Simme.*
Babion, m. *Een Gansken.*
Baboin, *Beuselaer, rabbaut.*
Baboiner, *Beuselen.*
Bac à passer l'eau, *Veerschuyte.*
Bacele, castellenie, f. *Castelrye.*
Bacanales, c'étoyent les fêtes, & solennitez, que les anciens Infideles celebroyent en l'honneur de Bacchus, lequel par leur erreur ils estimoyent le Dieu des vins, des vignes, & des yvrongnes, *Feest-dagen, die d'Ongeloovige voortijds hielden ter eeren van Bacchus, den welcke zy door hare dwalinge hielden als den God des wijns, en wijn-stoks, en dronckaerts.*
Bacanalizer, *Droncken drincken, slampampen, vasten-avond houden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Bacanaliſte, c. *Dronckaert.*
Bacanalement, *Op ſijn dronckaerts.*
Bacal, m. *Drink-bak, drink-trog.*
Bacchus, c'eſtoit auprés des payens le Dieu du vin, *De Wijn-Godt.*
Bacha, m. *Een Overſte van een ſtadt of landtſchap by de Turcken.*
Bachelier, m. *Die uyt ſijn proef-jaren is, die ſyn eerſte proeve gedaen heeft.*
Bachelier eſt auſſi un degré en nobleſſe inferieur au Banneret, *Een jongh edel Ruyter, ſtaende om Ridder geſlagen te worden.*
un jeune Bachelier en armes, *Een jongh Ruyter, een nieuw krijghs-man.*
Bachelage, m. aprentiſſage, *Leeringe, proeve, proef-ſtuk.*
Bachelete, f. en langage Picard, ſignifie une petite fille, *ou* ſervante, *Een kleyn dochterken ofte dienſt-meysken.*
Bachot, m. *Schuytken.*
Bacile, *ou* perce-pierre, *Zee-venckel-kruydt.*
Bacon, m. en Lionnois & Daufiné, eſt le même que du lard, *Spek.*
Bacquage, *voyez* Bagage.
Bacquet, m. *Een tobbe.*
Bacul de mulet, *De ſteert-riem van een muyl.*
Baculer, donner la bacule, *Stot-aerden, op de billen ſlaen, geeſſelen, met een ſtok ſlaen.*
Badaut, m. *Wulpſch, ſot ende plomp.*
les Badaus de Paris, *De botterickeu van Parijs.*
Badaude, f. *Wulpſche, ſotte ende plompe.*
Badin, m. *Sinneken of gek in't ſpel.*
Badiner, *Den gek of ſot ſcheeren, of ſpeelen, beuſelen.*
Badinage, m. badinerie, f. *Beuſelinge, geckernye, ſotternye, onnutten klap.*
je ſuis fait à ſon badinage, *Ik kan ſijn parten wel.* (*wel.*
il eſt fait au Badinage, *Hy weet van de ſake*
Baffouër, *Schimpen, beſpotten.*
Baffouëment, m. *Schimpinge beſpottinge.*
Bagage, m. *Bagagie, tuyg, den tros, oorlogs-tuyg.*
trouſſer Bagage, *Packen en ſacken, vertrecken, optrecken, opbreken.*
il a trouſſé Bagage, *Hy is wegh gelopen.*
Bagatelles, *Beuſelryen, dingen van niet.*
Bague, f. *Bagge, Juweel.*
Bagues, f. *Cieraet of juweelen van een vrouwe.*
femme bien Baguée, *Vrouwe die wel voorſien en geſtoffeert is van juweelen.*
il a gaigné la Bague, f. *Hy heeft den prijs gewonnen.*

petites Bagues penduës au tendron des oreilles, *Oor-ringen.*
Bagues ſauves, *Schadeloos, al behouden ſijnde.*
Baguenauder, *Beuſelen, beuſelingen ſeggen.*
Baguenaude, *ou* baguenaudier, m. *Een boom genaemt Lombartſche linſſen, Senil-boom.*
Baguenaudes, *Kriecken van over zee.*
Baguenaude, f. *Schimp, beuſelingen.*
Baguenaudeur, m. *Beuſelaer.*
Baguéte, f. *Een lanckachtigh roedeken, of dun ſtocksken, dat men ghemeynlijk te paerde draeght.*
Baguéte de veneur, *Roede of ſtok 5. of 6. voeten lang, in de handt 2 of 3. duymen dik, daer ſy de honden mede ſlaen die misbruycken.*
commander à Baguette, *Meeſterlijk, of met authoriteyt gebieden.*
Bahu, m. *Een kiſte of koffer.*
Bahutier, m. *Kiſte-maker.*
Bai, baiard, *voyez* Bay. (*kelaer.*
Baïe, f. *De bezie van den Lauwer-boom, Ba-*
Baigner, *Baeyen, voyez* Bain.
Baille, f. *Lene.*
Baille, Nouriſſe, f. *Een minne of voedſter.*
Bailler, *Geven, uyt-reycken, leveren, overgeven.*
Bailler à connoitre, *Verklaren, openbaren.*
Bailler nom, *Noemen, namen.*
Bailler la pelote, *Den bal op-geven, kaetſen.*
Bailler la rente, *Op rente geven of uyt ſetten.*
Bailler autant à l'un qu'à l'autre, *Gelijck uyt-deelen.*
on n'en Baille plus tant, *'t Gelt mindert, den prijs is af-geſlagen.*
Bailler à loüage, *Verhueren, verpachten.*
Bailler en don, *Schencken.*
Bailler à uſure, *Woeckeren, op woecker geven.*
Bailler à caution, *Borge ſtellen.*
Bailler en gage, *Verpanden, te pande ſetten.*
Bailler charge, *Belaſten, bevelen.*
Bailler la chaſſe, *Jagen, doen lopen.*
Bailler fort à faire, *Veel te doen of veel werks geven.*
Bailler une œillade, *Wencken, een oogsken toe werpen.*
Bailler ſur le dos, *Op den rugge ſlaen.*
Bail, f. *Gevinge, gifte, overleveringe.*
Bail à ferme, A rente, *ou* à loüage, *Verpachtinge, verhueringe.*
Baillement, m. *Leveringe*, Bailleur, m. *Gever.*
Bail, f. *Een inſtrument of geſchrift van eenigh ding dat verhuert, of gelevert is.*
Baillet, *ou* paillet, m. *Vael, value.*

Bail-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Baillet, *ou* paillet, *Die een vlecke of witte ſterre in't voorhooft heeft.*
Bailli, *ou* Baillif, m. *Balliou, Droſſaert, Schout.*
Balliage, m. *Balliouſchap, Droſſaertſchap.*
Baillie, f. *Macht, bevel en heerſchappye.*
en vôtre Baillie, *Onder u bevel, bedrang of juriſdictie.*
Bailliſtre, m. *Momboor, Toeſiender, Vooght.*
Baillon, m. *Tap of krane, een gebit, of breydel.*
Baillonner, *Tap of kraen in't vat ſteken, breydelen.*
Bain, m. *Badt, Badt-ſtove.*
Baigner, *Baden, ſwemmen.*
Baigner, arrouſer d'eau, *Nat maken.*
Baigné, mouillé, m. *Nat.*
Baignoir, m. *Badt-kuype, badt.*
Bajoües, f. *De backen.*
les Bajoües remplies, *De backen of kaken vol.*
Baiſer, *Kuſſen.*
Baiſer étroitement, *Wel te degen kuſſen.*
Baiſoter, *Dikwils kuſſen.*
faire les Baiſemains, *De groeteniſſe doen.*
Baiſer, m. *Eenen kus*
Baiſeur, m. *Kuſſer.*
Baiſeuſe, f. *Kuſſerſſe, kuſtere.*
Baiſement, m. *Kuſſinge.*
Baiſſer, *Leegen of bucken.*
Baiſſer la voix, *De ſtem vernederen.*
Baiſſer les voiles, *De zeylen ſtrycken.*
Baiſſer le pont levis, *De brug laten vallen.*
Baiſſer la tête, *'t Hooft laten hangen.*
ſe Baiſſer pour, &c. *Bucken om, &c.*
le jour ſe Baiſſe, *Den dag gaet ten avont-waert.*
Baiſſé, m. *Gebukt.*
Baiſſement, m. *Buckinge, buyginge, vernederinge, ſtrijckinge.*
Bal, *Eenen dans, ballon, voyez* Baller,
Balade, f. *Rijm-gedicht, revereyn.*
Baladin, danſeur, m. *Danſſer.*
Balafre, f. *Een ſnede, een wondt.*
Balafrer, *Snijden, wonden.*
Balafré, m. *Geſneden, gewondt.*
Balaine, f. *Walviſch.*
Balai, balaier, *voyez* Balay, balier.
Balaine, de la balaine, f. *Balyne.*
Balance, f. *Schael, wage, balance.*
Balance d'orfevre, *Gout-balance, gout-gewigte.*
étre en balance de, &c. *Twijffelen, in twijffel, vreſe of ſorge zijn van, &c.*
Balancer, peſer, *wegen.*
Balancer avec une corde, *Schoppen.*
le cerf Balance, *Het hert loopt herwaerts ende derwaerts, niet wetende waer te vlieden.*

l'aigle ſe Balance d'enhaut, *Den Arent komt van boven vliegende.*
Balancer une choſe à une autre, *Het eene tegen het ander gelijcke.*
il Balança l'affaire longuement, mais enfin, &c. *Hy overwoeg, overſloeg, en bedacht langen tijdt over de ſake, maer ten leſten, &c.*
Balancement, m. *Weginge, ſchoppinge.*
Balancines, f. en fait de navire, ce ſont deux petites cordes paſſant par les deux poulies, amarrées aux deux côtez de la poulie guindereſſe, tenant chacune à un bout de la Vergue du beaupré, afin de ſoutenir, balancer, & tenir droite la dite vergue, *Twee toukens, vaſt zijnde aen't hout of roede, daer de blinde gins en weder me getrocken wordt.*
un Balay, m. *Beſſem*, petit balay, *beſſemken.*
Balier & nétoyer, *Keeren en vegen.*
Balieur, m. *Keerder, veger.*
les Balieures, *Het uytkeerſel of de vuyligheydt.*
Balcon, m. *Voor-luyve, of leuning.*
Bale, f. *Kaets-bal, eenen grooten opgeblaſen bal.*
Bale de mouſquet, *Een kogel.*
Balon, m. *Kaets-balleken.*
Bale, ou paille de froment ou d'avoine, f. *Paellije, of kaf van terwe of havere.*
Bale de marchandiſe, f. *Een bale van eenige koopmanſchap.*
Balivernes, f. propos de ſots, indignes de les ouyr & moins d'y répondre, *Onnut geklap en beuſelingen.*
entretenir quelcun de ſes Balivernes, *Iemant met ſijn ſot geklap vertoeven.*
Baleine, *voyez* Balaine.
Balier, *voyez* Balay.
Baligant, m. *Grooten lanteern ſonder light.*
Baliveau, m. ainſi s'appelle l'arbre, qu'on laiſſe debout, quand on abat quelque taillis, *Eenen boom, die men laet ſtaen als men eenigh hout afhouwet.*
Baller, Danſſer, *Danſſen.*
Ballet, ou bal, m. *Een dans.*
Balleur, ballerin, m. *Danſſer.*
Balerine, f. *Danſſereſſe.*
Bal, m. *Eenen dans.*
Balle, *voyez* Bale.
Ballier, *voyez* Balay.
Ballotes, *Baelden, voyez* Bale.
Balloter avec une bale, *Kouffelen, kaetſen.*
Balloter quelqu'un, *Met iemant ſpotten.*
Balſamine, autrement Pommes de Jeruſalem,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

lem, *ou* de merveilles ainſi nommées pour la vertu merveilleuſe de l'huyle faite de ce fruit à refermer toute playe comme le baume, *Balſem-kruyd.*

Balſan, cheval balſan, *Een paert met witte voeten.*

des Baluſtres, *De bloemen van eenen wilden granaet-appelboom.*

Baluſtres de menuiſier, *De bloemen of 't cieraet van't ſchrijn-werk.*

Ban, m. exil, *voyez* Bannir.

Ban, m. cry public à voix, *ou* ſon de trompe, *Openbare roepinge, gedaen met de voys of trompette.*

Bans, m. *Uyt-roepinge van een toe-komende bruyloft gedaen in de voorkercke, de geboden.*

four & moulin Banier, *ou* bannier, *ou* four & moulin à ban, *ou* bannal, *Eenen gemeynen ende vryen oven of meulen.*

appeller à Ban & fiches, c'eſt apeller un abſent à cry public, & atache d'afiches aux lieux publics, *Eenen abſenten openbaerlijk uyt-roepen by geboden, en met brieven.*

rappel de Ban, libre paſſage donné par lettres ſignées, *Wederkomſte of verſoeninge van een ballinghſchap.*

Ban & arriereban, *Uyt-roepinge en na-roepinge, uyt-roepinge eens voor al.*

Banc, m. *Een bank.*

Banc d'argentier, *Bancket of wiſſel.*

Bancs, qui ſont bas, *Leege bancken, onderbancken, voet-bancken.*

Banc de ſable dans la mer, *Bancke in der zee, zee-plate.*

Banquet, m. *Banxken of maeltijd.*

Bande, *ou* bandes, f. *Een geſelſchap die t'ſamen gaen en ſtaen, eenen hoop volcks.*

Bande de gens d'armes, *Bende of heyr van krijgs-knechten.*

ceux de la bande de, &c. *Die van der bende*

de Bande en bande, *Van den eenen hoop tot den anderen, van rot tot rot.*

par Bandes, *Met benden, met hopen, met rotten.*

Bande & ligne, f. *Een bende, rot of ſecte.*

Bande, *ou* ruban de teſte, *Hooft baud, het ſnoer, Spantſel.*

Bande, *ou* bandeléte, f. *Eenen windel.*

Bande, qu'on met autour d'un habillement, *Den boort of beleghſel van een kleed.*

Bander, *Omwindelen, winden.*

Bander une playe, *Een wond verbinden.*

Bander un arc, *Eene boge ſpannen.*

Bander les yeux, *De oogen verbinden, verblinden.*

Bander la teſte, *ou* tête, *'t Hooft bewinden of verbinden.*

ſe bander contre quelqu'un, *Tegen iemand aenſpannen, zich tegen iemant kanten.*

Bandé, m. *Gehult, gewindelt, of in windels gewonden.*

arc Bandé, *Geſpannen boge.*

Bandage d'arc, m. *Spanninge van den boge.*

Bandage d'arbaleſte, m. *Eenen wind of windaes.*

Bandage, m. *ou* bande, *Een windſel, of ſpanſel.*

Bandeau, *ou* fronteau, m. bandelete, f. *Een bandeken of ſpanſel, hayr ſnoer.*

Banderolle, *ou* bannerolle, f. *Het vaenken dat men boven aen een lancie draegt, of boven op de maſt van een ſchip ſet.*

Bandoliere, f. *Bandelier.*

Bandoliers, m. voleurs, *ou* guéteurs de chemins, *Struyk-rovers, ſtraet-ſchenders.*

Bandoüil, ſont bandes, & factions diverſes de Bandoliers, *Benden van ſtruyk-rovers.*

Bandon, m. *Te veel toe-gevens, toe-latinge.*

donner Bandon à aucun, *Te veel toe-geven.*

Banier, moulin banier, *ou* à ban, *voyez* Ban.

Baniere, f. *Vaendel, vaenken, baniere.*

Bannal, four & moulin bannal, *ou* à ban, *Gemeynen en vryen oven of meulen.*

Ban, m. exil, *Ballinghſchap.*

Bannir, *ou* banir, *Bannen, ballingh maken.*

Banni, m. *Gebannen.*

Banni à tousjours, *Ten eeuwigen dage of eeuwelijk gebannen.*

Bannies, f. *Uyt-roepinge gedaen by bevel van de Heeren.*

un Banni, *Ballingh.*

Banniſſement, m. *Banninge.*

Banlieüe, f. *De palen van een ſtadt.*

en la ville & Banlieüe, *Binnen de palen van een ſtadt.*

Banne, m. *Benne, eenen groten ondiepen korf.*

Banneret, *voyez* Baron.

Bannerole, *voyez* Banderolle.

Banniere, *Vaenken, vendel, baniere.*

Banniere, *voyez* Ban.

la Banque, f. *De bancke of wiſſel.*

envoyer de l'argent par la Banque, *Gelt by wiſſel ſenden of doen hebben, overmaken.*

Banquier, m. *Bankier, wiſſelaer.*

Banquier, m. *Tapijt of kleedt om op een bank te leggen.*

Banquiers, tapis de Turquie, *Turcſche tapiſſerye.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Banqueroute, f. *Bankeroete.*
faire Banqueroute, *Bankeroet ſpelen.*
Banqueroutier, m. *Bankeroetier.*
Banquet, m. *Banket-maeltijd, gaſtmael.*
parmy les Banquets, *Over-maeltijd.* (*den.*
Banqueter, *Banketeren, hooveren, maeltijd hou-*
en Banquetant, *Over maeltijdt, banketerende.*
Banqueterie, f. *Onbetamelijcke braſſerye.*
Banqueteur, m. *Bancketeerder, hooveerder.*
Banquetement, m. *Banketeringe.*
Bans, m. *De geboden en uyt-roepingen die men voor trouwinge doet.*
Bapteſme, *ou* batême, *Doop, doopſel.*
Baptizer, *ou* batizer, *Doopen.*
Baptizé, *ou* batizé, *Gedoopt.*
les fons à Baptizer, *ou* à batizer, *De vonte, Een doop-vat.*
Baptiſtere, m. *Doop-boek, doep-zeel.*
Baptifecule, blüet, *ou* aubifoin, *Blauwe koren-bloemen.*
Barater, *Bedriegen.*
Barateur, m. *Bedriegen.*
Barat, m. c'eſt à dire, tromperie *Loosheyt, ſchalckheyt, bedriegerye.*
Barateux, m. *Bedrieglijk.*
Barate, f. Inſtrument à faire le beure, *Boterſtande, kerne.*
Baratter, *Boteren, kernen.*
Barbacane, f. *Bolwerk, of ſchildwacht-huysken.*
Barbare, c. *Vreemt, barbariſch.*
langue Barbare, *Vreemde en ongehoorde tale.*
Barbarie, f. cruauté, *Wreetheyd.*
Barbariſme, m. *Quade tale, ſomtijts betekent het onaerdigheyd, onbeleeftheyd.*
foreſt Barbarique, *Wild of woeſt boſch daer diverſche of veelderley boomen ſonder orden ſtaen.*
Barbariſer, *Ongeſchikte en quade tale ſpreken.*
tant fut ſa cruauté Barbareſque, *Sijn wreetheyt was ſoo barbariſch en vreemt.*
Barbaude, f. *bier.*
Barbaudier, m, *Brouwer.*
Barbe, f. *Baerdt.* (*baen.*
la Barbe d'un coq, *De lelle of den baert van een*
Barbe de bouc, *Boxbaert-kruyt.*
Barbe de renard, *Boxhoorn, boxbaert.*
métre en Barbe, *Tegen ſtellen, of in den baert wrijven.*
dire à la Barbe de quelqu'un, *In iemants tegenwoordigheyt, of aengeſichte ſeggen.*
Barbes, *Een ſieckte en puyſten die op de tonge der paerden komen.*
Barbet, m. *Water-hont.*

Barbéte, f. *Baerdeken.*
Barbu, m *Gebaerdt.*
femme Barbüe eſt beſte teſtüe, *ou* bête têtüe, *Een vrouw gebaerdt, is van quade aert.*
Barbier, faire la barbe, *Den baert ſcheeren.*
Barbier, *Baert ſcheerder, Barbier.*
Barbiere, f. *Barbierſtere.*
Barberie, f. *Barbiers-winckel.*
Barbe rouſſe, m. *Die eenen roſſen baerd heeft.*
Barbeter, *voyez* Barboter.
Barbeau, *ou barbel, Een baers of barbel.*
Barbillon, m. *Baersken of barbelken.*
Barbote, poiſſon, f. *Een viſch, gelijckende de Lampreye.*
mouſtache Barbique, *Knevel, boven-baert.*
Barboter, *Knippertanden van koude of vreeſe.*
Barboter, *Mompelen, preutelen.*
Barbotine, f *Zever-zaedt.*
Barboüiller, *Brabbelen, vuyl en leelijk maken.*
Barboüilleur, m. *Brabbelaer.*
Barbüe, f. poiſſon, *Pladijs-ſchollen.*
Barbute, f. *Een kleyne vrucht of bezie van den Lauwer-boom, &c.*
Barbute, f. robinet pour tirer de la biere, *Tap of kraue.*
Barbute, en ancien langage étoyent hommes d'armes ainſi appellez pour l'habillement de tête à mantonniere qu'ils portoyent, *Mannen van wapenen, ſoo genaemt om de kledinge die zy aen hun hooft hadden.*
Barbute, f. eſt auſſi un habillement de tête maſqué, *ou* non maſqué, qu'on porte en hyver par les champs, quand il fait grand froid, *ou* pluye, on l'apelle chapron de campagne, *Heuvelken of kaproenken dat men aen't hooft treckt, als men over't veld in den winter reyſt.*
Bard, *voyez* Lourd.
Bardane, *ou* lape majeure, herbe, *Een kruyd daer de kliſſen op waſſen.*
Bardane, punaiſe, f. *Een weeghluys.*
Bardeau à couvrir maiſons, m. *Latten of berders om't huys te decken.*
Barder, *Barderen, vercieren.*
Bardé, m. *Gebardeert, verciert.*
Bardes de chevaux, f. *Borduerwerk, of cieragien van paerden.*
Baréte, f. *Bonnette.* (*nette.*
Baretade, f. *Eeringe met't afdoen van den bon-*
homme affectant Baretades, *Eene die geern geeert is.*
Barguigner, *Dingen, afdingen, knibbelen.*
Barguigneur, m. *Dinger, een die zeer dingt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Baril, *voyez* Barril.
Bariquelle, *Schuytken.*
Barisel de la campagne, *Drossaert, Roeyeroede.*
Barlan, Tenir barlan, *t'Huys school houden.*
le Barnago d'un Roy, *voyez* Bernage.
Baron, m. *Vry-Heere, Baenderhere, Baroen.*
Seigneurs Barons, *Gy Heeren, gy Baroenen.*
Baron, m. *Een gehouwt man.*
il est ja Baron, *Hy is alrede huwbaer.*
mon Baron, c'est un mot Picart, pour mon Mary, *Mijnen man.*
Baronnil, m. *Manlijk.*
Baronnillement, *Manlijcken.*
Baronnie, f. *d'Authoriteyt of macht van den Baroen.*
Barque, f. *Barcke, schuyt*, barquette, f. *schuytken.*
Barquerots, m. *Schuyt-lieden, schuyt-voerders.*
Barracan, *Seker stoffe.*
Barrage, m. *Tol of tribuyt.*
Barragoiner, *Onnutten klap uytslaen.*
Barragoinage, m. *Onnut gesnater of geklap.*
Barre, *ou* barriere, f. *Hand-boom, almey-boom ofte draey-boom.*
la Barre de Parlement, *De af-sluytinge van het Parlement, daer de Advocaten by een zijn.*
Barre de timon, *Den helmstok van't roer aen een schip.*
Barre de fer, *Yser-bout.*
Barreau, m. *Hand-boomken, almey-boomken.*
le Barreau de la Cour, *'t Parck of de besloten plaetsen van't Hof, Raedthuys.*
Barreaux, m. *Ysere bouten, geerden of tralien.*
Barrer, *Met de almey-boom, handt-boom, ysere bouten of geerden sluyten.*
Barres, le jeu de barres, *Worstelinge of kegel-spel.*
joüer aux Barres, *Worstelen, kegelen.*
joüeur aux Barres, *Worstelaer, kegelaer.*
Barretade, *voyez* Baretade.
Barriere de charpentier, *Draey-boom, schut-boom.*
Barrieres, la palissade qu'on fait pour les camps clos & combats, *Balien of afschutsel-len die men voor besloten Legers maekt, het sy van voet-volk of paerde-volk.*
Barril, barrillet, m. *Tonneken of vaetken.*
Barrique, barique, f. *Wijn-pijpe.*
Barroir, m. une longue tariere, *ou* foret, de quoy les tonneliers font les trous à mettre les chevilles, qui tiennent la barre du fond du vaisseau, *Een langh spijcker-boor of steeck-boor.*

Barsail, m. *Een doel.*
Bas, m. *Leegh, neder.*
le Bas de toutes choses, *Het fondament of onderste van alle dingen.*
sur le Bas de son âge, *In sijnen onderdom of afgaende kracht.*
ceux qui ont le cœur haut, ne pensent rien de Bas, *De kloeckmoedighe en dencken om geen slechte, leege of geringe saken.*
né de Bas lieu, *Van slechter, leger of kleynder afkomste.*
depuis le fin Bas, *Van het alderonderste.*
en Bas, à bas, au bas, *Om leege, beneden, ter aerden, onder.*
priser au plus Bas prix, *Seer luttel of kleyn achten.*
parler Bas, *Soetkens, heymelijk of properlijk spreken.*
Bas d'asne, *ou* d'âne, *Scheen-zadel.*
Bas de chausses, *Kousen, neer-kousen, neer-hosen.*
Basseur, ou bassesse, f. *Neerheyt, leegheyt.*
Bas, *ou* bassement, m. *Leeghlijk.*
sonner Bassement & grossement, *Een swaer en grof geluyt geven.*
Bassecontre, m. *Basconter, den alderleeghsten en grofsten toon ofte geluyt in de Musijcke.*
Basse-court, m. *Neerhof.*
Basse-dance, f. *Passemede.*
Basane, *De bezane, voyez* Basenne.
Basané de couleur brunne, *Bruynachtig, bruyn-verwigh, gelijk de verbluysterde en half versengde swarte Indianen.*
Bascule, *ou* bacule, f. *Wippe of boom daer men water mede put.*
Base, f. *Fondament, het onderste.*
Baselic, m. *Een Ysere of metalen slangen.*
Basenne, f. *Bezanen, bezaen.*
Basennier, m. *Bezaen-verkoper.*
Basenné, m. *Quellijk.*
visage Basenné, *ou* basané, *Blond-blaeu aensicht.*
Basennic, f. *'t Seyl dat achter naest den mast staet.*
Basilic, m. *Een Serpent, Basiliscus genaemt, basilien-kruyd of basilicum.*
Basilique, f. *Princen-hof, Palleys van de Koning, het Raed-huys of gemeyn Rechters huys, of een principael Kerck op Tempel.*
Basque, *ou* basquain, *ou* biscain, *Biscayer.*
Bassesse, f. *Leegheyt, slechtheyt.*
Bassiere, f. *Een steert wijns of bier dat noch op een vat is.*
Bassin, m. *Becken.*
Bassin à selle percée, *Kak-teylen, schijt-teylen*

le

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

les Baſſins d'une balance, *De ſchale van een balance.*
Baſſinet, m. *Becksken.*
Baſſiner un lit, *Het bedde vyeren of wermen.*
Baſſiner une playe, *Een wonde ſtoven.*
Baſſinoire, f. *Vyerpanne.*
Baſſinement, m. *Vyeringe, verwerminge, of ſtovinge.*
le Baſſinet d'un heaume, *Den opſlagh van een helmet, of ijſeren beckeneel.*
deux mille Baſſinets, *Twee duyſent gewapende mannen met ſtorm-hoeden.*
Baſtant, m. eſtre baſtant, *Mans genoegh zijn.*
Baſt, *ou* bât, *Scheen-zadel, ezels-zadel.*
Baſter un aſne, *ou* bâter un âne, *Een ezel-zadelen.*
Baſtier, *ou* batier, m. *Pak drager, die laſten of packen met een ſcheen-zadel draegt.*
Baſtard, *ou* bâtard, m. *Baſtaert.*
Baſtars, baſtardeaux, *ou* batars, batardeaux, qu'on fait en l'eau, m. *Staketſelen of palen die men in't water ſet.*
Baſtarde, *ou* batarde, f. *Baſtaerde, baſtart-dochter.*
baſtardiere, batardiere, *Een houten baksken, of een plaetsken gemaekt van berderen, in't vierkante vol aerde, daer men jonge ſpruytkens in plant.*
Baſteau, *ou* bateau, *Schuyte, voyez* Bateau.
Baſteler, *ou* bateler, *Guychelen, kamerſpel ſpelen.* (*chelſpel.*
Baſtelerie, *ou* batelerie, f. *Guychelerye, guy-*
Baſteleur, *ou* Bateleur, m. *Kamerſpeelder, guychelaer.*
Baſteleurs, *ou* bateleurs, faiſant ſouplesauts, *Swaert-danſſers.*
Baſteleuſe, *ou* bateleuſe, *Kamerſteelſtere, guychelerſſe.*
Baſtilde, *ou* baſtille, *Sterkte, Bolwerk.*
Baſtiller une ville, *Een Stadt ſterck maken.*
Baſtillon, baſtion, m. *Kaſteelken, ſterkte, bolwerk.*
Baſtir, *ou*, bâtir, *Timmeren, ſtichten, bouwen*, & ainſi tous ſes dependans.
Bâtir un édifice, *Een Huys maken of timmeren.*
Bâtir en ſon eſprit, *Voor hem nemen of ſchicken yet te doen.*
Bâtir une accuſation, *Een aenklachte verçieren of dichten.*
Bâti, m. *Geſticht, gebowt, getimmert.*
corps mal Bâti, *Ongeſchikt ofte ongefatſonneert lichaem.*

Bâtiſſeur, m. *Een die timmert, een houwer of werk-man, als een Metſelaer, Timmerman, &c.*
Bâtiment, m. *Metſinge, timmeragie.*
Bâtiments merveilleux, *Groot en hooge timmeragien, groot gebouw.*
Baſtiment, vaiſſeau, navire, m. *Schip.*
Batiſſage, m. *Timmeringe, bouwinge.*
le Batiſſage de l'homme, *Het maekſel, fatſoen, geſtalte of de ſtature van een menſch.*
Bâton, m. *Stok.*
le Baton de ma vieilleſſe, *Den ſtok of ſteunſel mijns ouderdoms.*
à Baton rompu, *Onordentlijk.*
Baſtonner, donner des baſtonnades, *Met een ſtock ſlaen.*
Baſtonnet, m. *Stoksken.*
joüer au Baſtonnet, *Ellen.*
Baſtonnades, f. *Stok-ſlagen.*
Batable, *voyez*, Batre.
Batates, *Wortelen van Indien.*
Batant de cloche, m. *Den klepel van een klocke.*
Batailler, *Vechten, ſtrijden, wederſtaen.*
Batailler corps à corps, *ou* cors à cors, *Lijf om lijf vechten.*
Bataille, f. *Strijdt, gevecht.*
jour de Bataille, *Geſetten dag om ſlag te leveren.*
il ordonna ſes gens, & en fit quatre Batailles, *Hy ordonneerde en ſtelde ſijn volk in oorden, en maektender vier batalien of heyren af.*
Bataille rengée, *Een Heyr in ſlag-oorden geſtelt.*
ſe mettre au champ en Bataille rangée, *Met vliegende vaendels te velde komen.*
livrer Bataille, *Strijdt of ſlag leveren, ſtrijden, vechten.*
gagner la Bataille, *De victorie hebben, den ſtrijd winnen.*
un Bataillon, *Eenigrot of hoop krijgs-volk, dat in oorden ſtaet.*
Batant de porte, *ou* fenêtre, m. *De poſt of ſteyl van een deure of venſter.*
porte à deux Bâtants, *Een dobbel deur, of een deur met twee vallen.*
Bâte, f. c'eſt un inſtrument de bois, dont ceux qui batent le blé aux granges, aplaniſſent leurs aires, *Een hout of plankſken om den vloer mede te effenen.*
Bâteau, m. *Boot of Schip.*
Bâteau de voyage, *Veer-ſchip, veer-ſchuyte.*
Bâteau de charge, *Vracht-ſchip, laſt-ſchip.*
Bâtelet, m. *Schipken, ſchuytken.*
Bâtelier, m. *Schipper, Schipman, Bootsman, Schuyt-voerder.*

Bâte-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Batelée de bois, f. *Een ſchip vol houts.*
Bateler, bateleur, *voyez* Baſteler.
Batalogie, f. *Sotternye, of overvloedigheyt van woorden en onnodige redenen, die eens gezeyt zijn, en altijts 't ſelve herſeggen.*
Batemare, f. c'eſt un petit oyſeau, qu'aucuns appellent bergeronete, *ou* bergerete, hoche-queüe, *ou* hauſſequeüe, *Quik-ſteert.*
Les vagues de la mer batent contre les murailles de Fleſſingue, *De baeren van de Zee ſpoelen tegen aen de mueren van Vliſſinge.*
Batre, *Smijten, ſlaen, voyez* Combatre.
Batre le pavé, *Leeg lopen.*
Batre aux champs, *Den aftocht ſlaen, of blaſen om te vertrecken.*
Batre la campagne, *'t Landt door-lopen.*
Batre le blé, *Het koren dorſſchen.*
Batre le beurre, *Boteren, kernen.*
Batre l'eau, *Verloren arbeyt en moeyte doen.*
Batre, *Swieren.*
le doigt me Bat, *Mijn vinger ſweirt.*
Batu, m. *Geſmeten, geſlagen.*
Batu en un mortier, *Geſtamt, geſtoten.*
chemin Batu, *Betrede wegh.*
laict Batu, *ou* laict de Beurre, *Kerne-melk.*
Bateur, m. *Smijter.*
Bateur de pavé, m. *Lanterfant, leegwage.*
Bateurs d'eſtrade, *ou* de chemin, *Uyt-lopers, die in tijden van Oorloge beſpieden de vyanden, en hun alle victualie vernielen en afſlaen, en vangen wat zy op de wegen vinden.*
Baterie, f. *Een gevecht.*
l'ennemy a fait eſlever ſix Bateries, *Den vyant heeft ſes batteryen doen oprechten.*
Batement, m. bature, f. *Smijtinge, ſlaninge.*
Batoir, *Eenen blauwel.*
Batable, c. *Dat men beſtormen kan.*
Bau, on dit entre Mariniers parlant de la grandeur d'un Navire qu'il a tant de piez de quille, c'eſt à dire de long, & tant de piez de Bau, c'eſt à dire, de large, & ouverture, & tant de piez de chéte, c'eſt à dire, depuis le Pont juſqu'à la quille, &c. *De breete ende wijte van een Schip.*
Baus, m. en fait de marine ſont ſix *ou* ſept ſoliveaus couchés de travers de proüe à pouppe, & élevez ſept à huit piez par deſſus le fond du navire. Mais en fait de Venerie, Baus ſont chiens blancs, les meilleurs ſurnommez Griffiers, *De kromme balken die dwers in een Schip liggen, Herts-honden.*
tant de piés de Bau, *Soo veel voeten breedt.*

Baude bite, *voyez* Bite.
Bavard, *voyez* Baver,
Bauche de muraille, *Onſtellinge of openinge des muers*, de ce mot viennent Embaucher, debaucher, rembaucher.
Baude, c. *Vrolijk, blijde.*
Baudement, *Vrolijk.*
Baudet, m. *Ezelken, plompaert.*
Bauder, resjoüir, *Verblijden, vrolijk maken.*
Baudir leş chiens courants, *De honden doen huppelen en ſpringen by eenigh geluyt.*
Baudir un faucon, *Eenen valk verheugen of verluſtigen.*
Baudier, m. baudrier à pendre l'épée, *Rappier-gordel, draeg-bandt.*
Baudroyer du cuir, *Leertouwen, huyvetten.*
Baudroyeur, m. *Leertouwer, huyvetter.*
Baudroyerie, f. *Huyvetterye.*
Bauds, m. chiens griffiers, chiens cerfs, *Herts-honden, een ſoorte van honden dienende om Herten te jagen.*
Bave, f. *Zeever, zeeveringe, babbelinge.*
Baver, *Zeeveren, babbelen.*
Baveur, m. *Babbelaer.*
Baver, *Gecken, ſpotten.*
Bavard, m. *Spotter.*
Baverie, f. *Geckernye, ſpotternye.*
Baveux, m. *Geckachtigh.*
Bavete, *ou* baverette, f. *Booſem, ſlabdoek.*
Bauffrer, *Slocken, onmanierlijk eeten.*
Bauffreur, *Slocker.*
Bauffrerie, f. *Slockinge.*
Bauge, f. *Leem.*
Bauge, f. *Eenen hoop ſlijk.*
Bauge, f. *'t Kot of leger van een wilt varken.*
du Baume, m. *Balſem.*
Baume crépu, *Kruysmunte, een kruyt.*
Bavon, *voyez* Bavete.
à la S. Bavon, *Den eerſten Octobris, te bamiſſe*
Baye, c. cheval baye, *ou* bayard, *Eenen beyaert*
jument Baye, *ou* bayarde, *Een bejaerde Merrie.*
Baye, f. *Bezie van een Lauwer-boom.*
Baye, bourde, *Verdichtſel, bedrogh.*
Bayer, c'eſt proprement ouvrir la bouche mais pource que pluſieurs regardans quelque choſe par grand' affection, ils ouvrent la bouche, de là eſt que Bayer ſignifie quelquefois Regarder, *Den mont open ſperren of open doen, aenzien, gapen.*
Bayer à la mamelle, *Na de mamme gapen, a mamme begeren.* (*kenlandi*
il Baye vers la Grece, *Het leyt tegen over Grie*

Bayarc

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Bayard, m. *Gapaert, gaepſtok, die yverigh iet ziet.*
Bayarde, f. *Gaperſſe.*

BEant, m. *Gapende.*
Beat, bien heureux, m. *Zaligh, heyligh.*
Beatifier, *Zaligmaecken.*
Beatification, f. *Zaligmakinge.*
Beatitude, f. *Zaligheyt, heyligheyt.*
Beau, *ou* bel, m. *Schoon.*
tout Beau, *Al zoetkens, properlijk.*
Beau-pere, m. *Stief, Behout of Schoon-vader.*
Beau frere, m. *Swager, mijn ſuſters Man.*
Beauté, f. *Schoonheyt.*
Bellot, m. *Schoonachtigh.*
Beaucoup, *Veel, zeer veel.*
Beaucoup trop, *Veel te vele.*
c'eſt Beaucoup, quand, &c. *'t Is wat te ſeggen, het heeft wat in, als, &c.*
Beaucoup de fois, *Dickwils, menighmael.*
Beaupré, cevadiere, m. eſt une petite voile ſortant hors la proüe, qui fait hauſſer le nez du navire flotant, *De blinde en kleyn zeylken naeſt de zee van vooren uyt-ſtaende.*
Bec, le bec d'un oyſeau, m. *Den bek van een vogel.*
Bec de grüe, m. herbe, *Kranen-bek, bloet-wortel-kruyt.*
Beccadore, dauphin, m. *Dolphijn.*
Becher, bequer, *Met den bek ſteken of picken.*
Becher la terre, *De aerde ſpitten of graven.*
Becu, bequu, *ou* bechu, m. *Gebekt.*
Beche, f. *Spitſige ſpaye.*
Bechée, becquée, f. *Een bek vol, of eenen beet, als eenen vogel neemt.*
Bechée, f. *Quetſure of beet van eenen vogel.*
Beccard, m. la femelle du Saumon, *Het wijfken van een Salm.*
Beccaſſe f. *Hout-ſneppe, of ſneppe.*
Bécaſſe de mer, *voyez* Pie de mer.
Beccaſſeau, Beccaſſon, m. beccaſſine, f. *Snepken.*
Bec d'oye, m. *Een viſch gelijckende den Dolphijn.*
Becfigue, f. *Een vincke, of vogel, by de vijgen levende.*
Becher, *voyez* Bec.
Bechet, m. *Snoek, voyez* Brochet.
Bechiſtre, m. *Onweder in de locht.*
Becouſſe, *voyez* Algarade.
Becquebo, *voyez* Bequebo.
Becycle, *voyez* Beſycle.
Bedaſne, m. *Scheven of hollen beytel.*

Bedeau, *ou* bedeon, m. *Huyſſier of bedel.*
Bedenne, panſe, f. *Buyk.*
Bedon, m. *Bomme of Trommel,* Tambour.
Bedonner, taboriner, *Trommelen.*
Bedonau, *ou* blaireau, *Een Meeuwe.*
Bée, Gueule bée, *Gapenden of openden mondt.*
Beeller, *Bleeten.*
Beellement, m. *Bleetinge.*
Beelſebut, m. *Een afgod gekomen van de vliegen.*
Béer, *Gapen, geeuwen,* voyez Bayer.
Béfroy, m. *Belle-fort, beſpie-toren.*
Begue, m. *Stamelaer.*
Beguéyer, être begue, *Stamelen.*
Beguéyement, m. *Stamelinge.*
Begueyeur, m. *Een ſtamelaer.*
Beguin, m. *Kinder-hooft-doek.*
Beguine, f. *Een Nonne of Begyne.*
Beguinage, m. *Begyne-hof.*
Behitre, mot Picart, orage, m. *Tempeeſt, onweder.*
Bejaune, c. niais, *Leer-jongen, leer-knecht, onnoſelachtigh.*
ce n'eſt qu'un Bejaune *ou* un niais, *'t Is maer een bloetje.*
payer ſon Bejaune, *Zyn wellekom, of inkomgelt geven in de Schoole.*
Bejaunage, f. ſotiſe, *Sotheyt, wulpsheyt, onverſtandigheyt.*
Belaud, bon compagnon, m. *Een luſtigh Kerel, een quant.*
Bel, beau, m. *Schoon.*
Belle, f. *Schoone.*
Belle mere, f. *Stief-moeder, Schoon-moeder.*
Belle ſœur, f. *Swagerinne.*
je l'ay eſchappé Belle, *Ik heb groot perijkel gelopen, ik ben een groot perijkel ontkomen.*
Bellot, m. *Schoonachtigh.*
Bellement, *Properlijk, langh-ſamelijk.*
tout Bellement, *Met gemak, allenxkens, al ſoetkens.*
Bêler, *voyez* Beeller.
Beléte, f. *Een Weſelken.*
un Belier, *ou* belin, m. *Eenen Ram.*
Belingue, tiretaine, f. *Tirenteyn.*
Belitre, m. *Bedelaer, rabbaut.*
Belitrer, *Bedelen, rabbauwen.*
Belitrerie, f. *Bedelarye, rabbauwerye.*
Belliqueux, m. *Strijdtbaer, oorloghachtigh.*
nation Belliqueuſe, gens belliqueux, *Oorlogs, ofſtrijdtbaer volk.*
Belſebut, m. *Een ſoorte van vliegen.*
Bende, bender, bendelette, *voyez* bande, bander, &c.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Beneau, m. *Miſt-wagen.*
Bénédiction, f. *Zeegeninge, Benedictie.*
Bénéfice, m. *Benefice, weldaet.*
intrus en un Benéfice, *Die eenige prebende met fortſe of ſonder recht verkregen heeft.*
Beneficié, m. *Die eenige beneficie heeft of beſit.*
Beneficier, m. *Een die een beneficie heeft.*
Benitier, *voyez* Benoitier.
Benevolence, f. *Goetwilligheyt, goethertigheyt.*
Benit, *ou* benoit, m. *Gebeylight, gewijt.*
pain Benit, *Gewijt broot.*
Benin, *Goedertieren, goethertig*
Benigne, f. *Goedertieren, goethertige.*
Benignité, f. *Goedertierenheyt.*
Benignement, *Goedertierentlijk.*
Benir, *Zegenen, gebenedyen.*
Benit, m. *Gebenedijt.*
eau Benite, *Wij-water.*
Beniſſon, benediction, f. *Benedictie, ſegeninge.*
du Benjoin, m. *Lieflijk kruit of dau.*
Benoitier, m. *'t Wij-waters-vat.*
Benoit, m. *Benedictus, eens mans naem.*
Benoite, *Nagel-kruyt, Benedictie-wortel.*
Bepubo, m. petit oyſeau, *Eenen ſpecht.*
Bequenaud, m. *Klappaert.*
Bequenaude, f. *Klappeye.*
Bequer, *voyez en* Bec.
Bequeter, *Picken.*
Bequet, m. *Eenen ſnoeck.*
Bequillon, bequu, *voyez en* Bec.
Berberis, *ou* Epine vinete, *Een kruyt of ſauſſe-boom.*
Bers, *ou* berceau, m. *Een wiege,*
dés le Berceau, *Van jonks op, van der jeugt af.*
Bercer, *Wiegen.*
je ſuis tout Bercé de cela, *Ik bender vol af, of verzaet.*
Berche, f. ce ſont petites pieces d'artillerie, dont on ſe ſert dans les navires, *Geſchut dat men gebruykt op de ſchepen.*
Bercherie, f. le lieu, où ſe gardent les berches, *Dat is de menighte van ſulke ſtucken geſchut die in een ſchip zijn.*
Berdin, *ou* berlin, m. mot Normand ſignifiant un poiſſon à écailles en latin lepas, *Eenen viſch met ſchubben of ſchellen.*
Brée, f. oyſeau, *Een vinck.*
Berger, m. *Schaep-herder.*
Bergere, f. *Schaep-herderinne.*
Bergerie, f. *Schaeps-koye of ſtal.*
Bergeail, on dit bercail, m. c'eſt le parc, où on ſerre les brebis, *Een beſloten plaetſe in't velt,*

daer zich de ſchapen's nachts in onthouden.
Bergomaſque, c. *Een plompen boer, ongemanier en ongeſchikt, van welke gelijk die van Ber gomo in Italien zijn.*
Bergeronne, bergeronnete, bergerete, hoche queüe, *ou* hauſſe-queüe, f. petit oyſeau *Quick-ſteert.*
Berichot, *ou* roytelet, petit oyſeau, m. *K ninxken.*
Berlaffe, ou coupeure au viſage, f. *Een ſchram me, een houw of ſnee in't aengeſicht.*
Berlaffer, *Schrammen of houwen, een ſnee in aengeſicht geven.*
Berlaffé, m. *Gehouwen, gekerft.*
Berlan, m. tenir berlan, *Tuyſelrye houden.*
Berlander, *Tuyſch-ſpel hanteeren.*
Berlandier, m. *Een tuyſchelaer.*
Berle, f. herbe, *Water-eppe-kruyt, of wate pungen.*
Berlin, *voyez* Berdin, *Een viſch met ſchubbe*
Berlong, m. plus long d'un côté que d'autre *Ongelijk, oneffen.*
cheveux Berlongs, *ou* fenêtrez, *Getrapt hay aen d'een zijde langer.*
Berlüe, f. *Donkerheyt, of duyſterheyt der ooge*
avez vous la Berlüe? *Zijt gy blint?*
Berlüer, *Verdonkeren, verduyſteren.* (ſich
Berlüe, m. *Duyſter van oogen, onklaer van g*
Bernage, m. *Den ſleep van eenigh groot heyr.*
le Bernage de la chaſſe, *ou* l'equipage des v neurs, *De gereedſchap der Jagers.*
Berner, *ou* vanner, *Wannen, uyt-ſchieten.*
Berner quelqu'un, *Met iemant ſpotten.*
tu ſeras Berné, *Gy ſult moeten aenſtaen.*
Bers de chariot, ridelles, *Wagen-leders.*
Berſail, m. *Eenen doel.*
Bertonder, *ou* bertonſer, *Oneffen ſcheeren.*
Beril, m. pierre precieuſe, *Beril, een koſtel geſteente.*
Beſace, f. biſſac, m. *Bedel-ſak, aeſſak, ſpie ſak.*
il vit de la Beſace, *Hy leeft by de Bedel-ſack.*
Beſague, f. *Bijl, of hellebaerde, of ander g weer, ſcherp aen beyde zijden.*
Beſant d'or, *voyez* Byſantin.
Beſche, *ou* bêche, f. *ſpitſige ſpaeye, voyez* Hoü
Beſcher, *ou* bêcher, *Spitten, ſpaeyen.*
Beſer, *Bieſen gelijk de koeyen.*
Beſicle, *Bril, voyez* Beſycle. (noo
Beſoin, m. *Noodigh, noodt, nootſakelijk, v.*
quand il en eſt Beſoin, *Als't van nooden is, als weſen moet, in tijdts.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

nous avons Besoin de vôtre aide, *Wy hebben u hulp van nooden.*
qu'est-il Besoin de, &c. *Wat is't van noode, wat heeft men te, &c.*
Besogne, f. *Werk.*
decouvre nous toute la besogne, *Verhaelt, vertelt ons al de sake.*
qui fait bien sa Besogne, *Die recht handelt en wandelt.*
étre à la Besogne, *Doende, of in't werk zijn.*
faisant sa Besogne, *In't werk, werckende, doende zijn werk.*
Besogner, *Werken.*
cesser de Besogner, *'t Werk staken of laten.*
Besogné, m. *Gewrocht.*
Besson, gemeau, m. *Tweeling.*
freres Bessons, *Broeders van eender drachte, tweelingen.*
sœurs Bessonnes, *Gesusters van eender dracht.*
Bestail, *voyez* Bestiail.
ils ont enlevé tout le Bestail, *Sy hebben alle de beesten wegh genomen.*
Beste, *ou* bête, f. *Beeste.*
Bestes brutes, *Onredelijke dieren.*
Beste chevaline, *Last-dragende dier, of dat packen draeght.*
Beste sauvage, *Wilt dier of gedierte.*
grosse Beste, *Grooten plompaert of botte kroes.*
Bestelette, *ou* bêteléte, f. *Beestken.*
Bêtement, lourdement, *Bottelijk, onverstandelijk, beestelijken.*
Bêtise & faute de sens, f. *Botheyt, onverstandigheyt, beestelijkheyt, beestachtigheyt.*
Bestial, m. *Beestelijk, beestachtigh, wildt.*
Bestiale cruauté, *Beestelijke wreedtheyt.*
Bestialité, f. *Beestelijkheyt.*
Bestiail, *ou* bétail, m. *Vee.*
gros Bestiail, *Groot Vee.*
Bestiole, f. petite beste, *Beestken.*
Besycle, *ou* besycles, f. *Brillen.*
Besyclier, m. *Bril-maker, of verkoper.*
Beterave, f. *Beet-wortel.*
des Bétes, f. *Beete, hof-kruyt.*
Beton, m. *Biest, niewe of dicke melk.*
de la Betone, *ou* betoine, f. *Betonie.*
Beveue, f. *Misslagh, dwalingh.*
Beuf, *ou* bœuf, m. *Een Os.*
Beufs de graisse, *ou* engraissez, *Vette Ossen, of die goet zijn om vet te maken.*
Beufs retifs, *Stege of achter-uyt-slaende Ossen.*
Beuf roti, *Gebraden ossen-vleesch.*
le marché aux Beufs, *Ossen-markt.*

Bouvillon, m. *Jongen Os, Osken.*
Bouvier, m. *Ossen-drijver, Ossen-stouwer.*
Beuratte, *voyez* Baratte.
Beurre, *ou* burre, m. *Boter.*
Beurrée, une beurrée, une piece de pain & de beurre, *Een stuk broot met boter, een boteram.*
Beurrer, *Boteren, boter op doen.*
Beurrier, marchand de beurre, m. *Boterkoper, of verkoper.*
Beuverie, beuveter, beuvette, beuveur, &c. *voyez* Boire.
Bezer, *Biesen gelyk de Koeyen.*
aller à S. Bezer, *ou* trotter, *Gaen bieshouten hier en daer, lanterfanten.*
Bezole, f. espece de poisson du lac de Geneve, *Een visch in't Meer van Geneve.*
Bezycle, *voyez* Besycle.

BI

Biais, m. *Middel, Sin.*
aller de Biais, *Dwers over zijde gaen.*
Biaiser, *Dwers gaen.*
Biaque de Venise, dont les femmes usent en leurs fards, *'t Gene dat de Vrouwen gebruycken in hare blancketsels.*
Bibaille, m. *Drink-penningh, drink-gelt.*
Biberon, m. bon biberon, *Grooten dronkaert, drinke-broer.*
Biberon, m. *ou* eguiere, f. *Lampet.*
la Bible, f. *De Bybel.*
Bibliotheque, f. *Een Bibliotheek, of plaetse met veel boecken.*
Bicarne, f. gros raisin de treilles, dont on fait du verjus, les Parisiens l'appellent goés, *Een soorte van een druyve.*
Biche, f *Een Hinde, 't wijfken van een Hert.*
Bicheteau, m. *Het jongh van een hert of hinde.*
Bicoque, f. *Een kleyn Kasteel of vastigheyt, dat maer alleen dient voor weynigh volks, om op buyten en roven te lopen.* (*plaets.*
ce n'est qu'une Bicoque, *'t Is maer een slechte*
Bicorne, f. *Dat twee hoornen heeft.*
Bidet, petit cheval, *Een kleyn Paerdeken.*
Bidet, m. bidets recrus, *Seer magere en afgelopen Paerden.*
Bief, m. canal d'eau, *Een vore, gracht of gote, daer men 't water door leydt, en in eenige plaetse doet loopen.*
Bien, *Wel.*
non pas si Bien, *Niet seer wel.*
Bien mentir, *Seer of stoutelijk liegen.* (*nemen*
prendre en bien, *ou* en bonne part, *In't goede.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

homme de Bien, *Een vroom man.*
Bien que vous le dites, *Hoewel gy sulks zegt.*
Bien te soit, *'t Ga u wel, u zy vrede.*
soit Bien, soit mal, *'t Zy goet 't zy quaet, het ga wel of qualijk.*
Bien faire, *Deught, of goet doen.*
Bien, *Het zy, wel aen, soo 't u belieft.*
la Bien allée, *De foye.*
Biens, m. *Goedt ofte Rijkdommen.*
le Bien, que le Pere laisse à ses enfans aprés son trépas, *Vaderlijcke goederen.*
le Bien de l'Estat, *'t Best van 't Landt.*
Bien que, *Alhoe wel.*
Bien tenant, m. *Besitter des goedts.*
il a des Biens, *Hy heeft wel, hy is rijk.*
Bienfait, m. *Weldaedt.*
Bienfaisant, m. *Weldadigh.*
Bienfaiteur, m. *Weldoender.*
Bienheurer aucun, *Iemandt geluk-salig maken. iemant geluck bieden.*
Bienheureux, m. *Geluk-zaligh.* (*saemheyt.*
Bienheureusété, f. bonheur, *Geluck, geluck-*
Biensеance, f. *Wel-voeginge, cieragie.*
Biensеant, m. *Wel voegende, gevoeghlijck.*
Bien tost, *Haest, in korten tijdt.*
Bienvenu, *Wellekom.*
Bienvenüe, f. *Wellekomste.*
souhaitter la Bienvenüe à quelqu'un, *Iemant welkom heeten.*
payer sa Bienvenüe, *Zijnen wellekomst geven.*
Bienveillant, m. *Goetwilligh, goethertigh.*
Bienveillance, f. *Goetwilligheyt, goethertigheyt.*
Bienvoulu, *Aengenaem, wellekom.*
de la Biere, f. *Bier.*
Biere fraische, *ou* biere nouvelle, *Versch bier.*
Biére, f *Een doodt-kiste.*
Biére à porter les morts, *Een bare.*
Bifer, *Doorstreepen.*
Biez, aller de biez, *Dwers of over zijde gaen.*
Bievre, m. *Een bever*, est aussi une espece d'oyseau de riviere.
Bifé, m. *Doorstreept, Gecassеert.*
Bigamie, *Den staet, in de welcke men sijn twede Vrouw heeft.*
Biforme, c. *Van twederley gestalten, dat twee gedaente heeft.* (*heeft.*
Bifront, m. *Die een dobbel, of twee voorhoofden*
Bigame, m. remarié, *Die sijn twede vrouw heeft.*
Bigarreaux, m. *Spaensche kriecken.*
Bigarrer, *Schockieren.*
Bigarrer ses propos, *Zijn woorden schockieren of mengelen.*

robe Bigarrée, *Geschockierden rock.*
Bigarrure, f. *Schockiersel.*
Bigarrement, m. *Schockieringe.*
Bigarré, m. *Geschockiert, in schockierels.*
Bigearre, bisarre, phantastique, c. *Wonderlijck, fantastijck.*
Bigearrerie, f. *Wispeltuerigheyt.*
Bigle, c. *Scheel.*
Bigne, f. *Een buyle.*
Bignets, m. *Pannekoecken, struyven.*
Bigorne, m. *Aenbeeldt met twee hoornen,*
Bigorne, m. *Kerstelinck, of wegge.*
Bigot, m. *Ypocrijt, geveynst mensche.*
Bigotie, *ou* bigotise, *ou* bigoterie, f. *Ypocrisie, geveynstheydt.*
par Bigotise, *Geveynsdelijck.*
Bihay, *ou* biais, m. *Dwers, slim, overhoecks*
Bihaiser, *Dwers gaen als een dronckaert.*
Bihoreau, m. un oyseau plus grand que l'aigrette, mais moindre que le Heron, on le nomme autrement Roupeau, c'est une espece de Heron, d'autres l'appellent Bifoureau, *Kleynen Reyger.*
Bile, f. fiel, m. *De gal.*
Bilieux, m. *Galachtigh.*
Bille, f. *Bolle of kloot, kegel.*
Billard, m. *Beytel.*
Biller, joüer au billard, *Klossen.*
Billon, m. *Billoen, koper.*
Billot d'or, m. *Eenen klomp goudts.*
Billot de bois, *Een stuck houts.*
Bimauve, aucuns prononcent guimauve, herbe, *Groote maluwe, een kruydt.*
Bimbelot, m. *De kay, een vierkant gekerft stoxken met 't getal daer men mede werpt.*
Bimestre, c. *Dat twee maenden oudt is.*
Biner les vignes, *Den wijngaert bouwen o snoyen.*
Bineur, m. *Wieder.*
Binement, m. *Wiedinge.*
Binoter, c'est bailler la seconde façon à un terre, *'t Landt sijn tweede vooren geven.*
Binotis, binotage, binotement, m. *Weder bouwinge van den Lande.*
Birrasque, m. Vents birrasques, qui s'éleven de tous côtez, *Tempeest, onweder van contrarie winden.*
Bis, m. pain bis, *Bruyn broodt.*
Bisantin, *voyez* Bysantin.
Bisarre, c. *Fantastijck.*
Bisarrir, *Grillen in 't hooft krijgen.* (*de*
Bisayeul, m. *Oudt Grootvader, Grootvaders V*

Biscain

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Biſcain, m. *Biſcayer.*
Biſcaye au jeu de paume, f. *Een hazaert in 't kaetſen*, on dit biſque.
Biſcuit, m. *Biſſchuyt, twee-back.*
Biſe, f. *Noorden.*
vent de Biſe, *Noorden-windt.*
Biſeau, m. *Schaef-ijſer.*
Biſer, *voyez* Beſer.
Biſet, m. *Een ſoorte van duyve, die blau en bleek-verwigh is.*
Biſque, f. eſt un mot, dont on ſe ſert au jeu de paume, *De vierde deel van vijftien.*
je vous donne quinze & Biſque ſi vous faites cela, *Ik geef u al dat gy wilt, ſoo gy dat doet.*
Biſſac, m. beſace, f. *Aeſſack, bedel-ſack.*
Biſſexte, *ou* l'an biſſextil, *Het jaer alſmen een dagh meer in Februario telt, welk alle vier jaren geſchiedt, Schrickel-jaer.*
le ſecond jour du Biſſexte, *Den ſchrickel-dagh die tweemael getelt wordt.*
le mois de Biſſexte, Fevrier, *Schrickel-maendt, Sprockel-maendt.*
Biſtorte, f. herbe, *Nater-wortel.*
Bites, en fait de marine, ſont deux chevilles de bois fichées dans la bande, bite, *Kevingnagels, in den handel der Schepen.*
Bitume, m. *Lijmachtigh peck, joden lijm.*
Bizarre, c. *Fantaſtijck.*
Bizet, *voyez* Biſet.

BLA

BLaffard, m. *Bleeckachtigh.*
ſolei! Blaffard, *Bleecke Sonne.*
Blaimir, *mieux* blémir, *Verblecken, den luyſter of glans benemen.*
Blaireau, m. *Een Meeuwe.*
Blaierie, & blérie, *Koren-veldt, Koren-landt, daer men koren zaeyt.*
Blanc, m. *Wit.*
un peu Blanc, *Witachtigh.*
vétu de Blanc, *Witte kleeders aen hebben, in 't wit gekleedt zijn.*
les blancs où ſont écrits les noms des Juges, *Een witte Tafel daer de namen der Rechters in geſchreven worden.*
mettre *ou* reduire quelqu'un au Blanc, *Iemant tot ſint reyn uyt brengen, of kael maken.*
tirer au Blanc, *Na 't wit micken, of ſchieten.*
Blanc d'eau, *Water-eppe.*
Blanc d'Eſpagne, *Witte ceruſe.*
Blanchâtre, c. *Witachtigh.*
Blanche, f. *Witte.*
Blanchet, m. *Witteken, wittachtigh.*

du Blanchet, *Wit laken, witten doeck.*
Blancheur, f. *Wittigheydt.*
Blancherie, *ou* blanchiſſerie, f. *Bleyckerye.*
le Blanchiſſage d'une maſſonnerie, *Witſel daer men de mueren mede beſtrijckt.*
Blanchiſſage de linge, *Bleyckerye van lijnwaet.*
Blanchiſſeur, m. *Bleycker.*
Blanchiſſeuſe, f. *Bleyckſter, of waſter.*
Blanchir, *Witten, wit-maken, wit worden, bleycken.*
Blanchir, devenir vieux, *Oudt worden.*
Blanchi, m. *Gewit, gebleyckt.*
Blance, f. eſpéce de blé, *Spelte die zeer wit is.*
les Blancs manteaux, *Monicken met witte kappen.*
Bland, m. *Sacht, gemoeyigh.*
Blande, f. *Sachte.*
Blandices, f. *Smekinge, pluymſtrijckerye.*
Blandir, *Smeecken, aenlocken,* voyez Flater.
Blandiſſeur. m. *Pluymſtrijcker.*
Blandiſſement, m. *Pluymſtrijckinge.*
Blanque, f. *Steeck-ſpel.*
tirer à la Blanque, *Steecken.*
Blareau, m. *Een Meeuwe.*
Blaſme, *ou* blâme, m. *Blameringe, ſchande ende achterklap, laſter.*
Blaſme, *ou* blâme, reprehenſion, *Beriſpinge, ſtraffinge, laſteringe, verwijtinge.*
tout le Blâme en demeure ſur toy, *Gy hebt alleen de ſchult, men wijtet u alleen.*
qui eſt ſans Blâme, *Onberiſpelijck.*
Blaſmable, *ou* blâmable, c. *Laſterlijck, beriſpelijck.*
Blaſmer, *ou* blâmer, *Beſchuldigen, miſprijſen, laſteren, ſchelden.*
Blaſmé, *ou* Blâmé, m. *Geſchelt, beſchuldigt, miſpreſen, gelaſtert.*
Blaſon, m. *Blaſoen.*
Blaſon ſe prend auſſi pour l'écu, *comme*, le chevalier pendit à ſon cou le blaſon du Prince, *Den Ridder hing aen ſijnen hals 't blaſoen van den Prince* (*eere van de rooſe.*
le Blaſon de la roſe, *Een gedicht tot lof, prijs en*
Blaſonner, *Dat is ordentlijk uyt-ſeggen en verhalen het inhoudt en beworp van den blaſoen.*
Blaſonner la perle, la roſe, &c. *In een Refereyn gedicht ſtellen de prijſinge, deugden en volmaecktheden van de peerle, rooſe, & c.*
Blaſonner, médire & detracter d'aucun, *Klappen, kaeckelen, laſteren en van iemant quaedt zeggen.* (*hoon en ſpot.*
Blaſonnement, m. *Klapperye, verachtinge,*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

être en moquerie & Blasonnement aux habitans de la ville, *Ten spot en verſmaetheydt zijn aen al de Burgeren der Stadt.*
ce n'est qu'un Blasonneur, *ou* babillard, *'t Is maer een klappaert, of kaeckelaer.*
Blaſpheme, m. *Laſter, laſteringe.*
Blaſphemateur, m. *Laſteraer.*
Blaſphemer, *Laſteren.*
Blaſſer, *Stoven, weycken, ſoetkens met de handen nat maken,* c'est fomenter.
Blatier, m. *Koren-verkoper.*
se Blatir, *Duyken, bucken, hem verbergen.*
Blaveoles, *ou* abifoins, *Blauwe koren-bloemen.*
Blé, m. *Terwe of koren.*
du Blé trimé, aucuns l'appellent cameline, *Brandt-terwe, brandt-koren.*
de Blé turquet, *Turx-koren, Turxſche terwe.*
Blé locar, *Gebaert koren.*
Blé de mars, *Somer-terwe.*
Blé germé, *Geſchoten koren.*
Blé leger, *Spelte,* epeautre.
Blé niellé, *Onſuyver-koren, dat vol onkruyt is.*
batre le Blé, *Dorſſchen, het koren uyt-treden.*
manger ſon Blé en verd, *Zijn korenken groen eeten.*
pais de Blairie, *Koren-veldt, koren-landt.*
ceres Blaitiere, Ronſart.
Bledier, *mieux* blatier, *Koren-koper.*
Bleſmi, m. *ou* blême, c. *Bleek.*
Bleſmet, *ou* blêmet, m. *Bleekskens, bleekachtigh.*
Bleſme, *ou* blême, comme un drap, *Een die de doodt op de lippen heeft, doodt-verwigh.*
Bleſmir, *ou* blêmir, *Bleek worden of maken, bleecken.*
Bleſmiſſement, *ou* blêmiſſement, m. *Bleekmakinge, bleeckinge.*
Bleſſer, *Quetzen.*
Bleſſé, m. *Gequetſt.*
Bleſſure, f. *Quetſure, quetſinge.*
Blet, m. *Beuzigh.*
Bléte de terre, *Hey-torf.*
Bléte, *Moes-kruyt,* eſpéce de porrée, herbe.
poire Bléte, *Een beuzige peere.*
Bleu, m. *Blau.*
Bleuet, *ou* bluet, m. *Koren-bloeme.*
Bleze, c. *Stamelaer.*
Bloc, comme un bloc, dont ſe ſervent les bouchers pour hacher la viande, m. *Een blok.*
Bloc, en bloc, *In ſomma, in't korte.*
payé en Bloc, *Gantſch af betaelt.*

Blocade, *voyez* Bloquer.
Blocaille, bloccage, *ou* moillon, m. *Gehouwen ſteen, daar men mede meſt.*
Blocul, *ou* bloquil, m. boulevart, *ou* ouvrages de dehors, *Blok-huys of ſterkte van hout gemaekt.*
Blocus, m. *ou* blocade, *Blockeeringe, beſettinge.*
Blond, m. *Goudt-geel, blondt.*
Blondelet, m. *Blondtachtigh, geelachtigh.*
Blondelette, f. *Een diens hayr blondtachtigh of geelachtigh is.*
Blonde, f. *comme,* perruque blonde, *Blondt hayr, gout-geel hayr.*
Blondir, *ou* blondoyer, *Gout-geel hayr krijgen, blont worden.*
Bloquer, arréter un marché, *Eenen koop met iemant ſluyten en doen houden.*
Bloquer une ville, *Een Stadt blockeren, of rondtom bezet houden.*
Blocade, f. *Blockeringe.*
Bloquil, *Paliſſaden of ſterkte van hout.*
Bloüet, m. *Blouwel.*
Bloüettes, *ou* blottes, motes de terre, *Klompen of kloten van aerde.*
Bloutroüer, *Wellen of Wallen.*
Blüettes, f. *Geynſteren of vonxkens vyers, of glinſteringen ende blinckingen, die men in de heetſte dagen van de Somer in de locht ziet.*
Blüeter, *Glinſteren, blincken.*
Blüets, *Koren-bloemen.*
Bluteau, *Meel-buydel, ſtramijn, teemſt.*
Bluter, *Buydelen, ziften.*
Bluteur, m. *Zifter.*

BO.

BObans, m. bobance, bombance, f. *Overdaet of ydel glorie.*
Bobancer, *Overvloedigh in koſtelijkheyt zijn.*
Bobancier, m. *Groot gelt-quiſter of overdadig menſche, Pronckaert.*
Bobeliner, *Schoenen lappen.*
Bobelineur, m. *Schoen-lapper.*
Bobine, f. *Een bobijne.*
Bocage, m. *Boſſchagie, voyez* Bois.
un Bocquet, boquillon, *ou* bucheron, m. *Boſchken.*
Bocal, m. *Water-pot.*
Bocques d'une riviere, *ou* étan, f. ce ſont bondes *ou* écluſes, *De ſpuyen of ſluyzen van een riviere of ſtaende water.*
Boeſſeau, boeſſelet, m. *Een mudde of half ſiſter.*
Boette, *Houten buſſe, voyez* Boiſte.
Bœuf, *Een Os, voyez* Beuf.

Boiau,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Boiau, *voyez* Boyau.
Boileau, m. *Water-drincker.*
Boire, *Drincken.*
Boire l'un à l'autre, *Malkanderen brengen.*
Boire tout, *ou* tout à fait, *Geheel uyt-drincken.*
papier qui Boit, *Vloeyende, of door-ſlaende pampier.*
ils Beurent tant & plus, *Zy droncken boven maten.*
Beu, m. *Gedroncken.*
il eſt Beu, *Hy is droncken.*
Beuverie, *ou* beverie, f. *Drinckinge.*
Beuveur, m. *Drincker Dronckaert.*
Beuvereau, m. *Dronckaerdeken.*
Beuveter, *Dikwils drincken, poyen.*
Beuvéte, vin de dépenſe, f. *Leurwijn.*
Beuveteur, m. *Een poyaert.*
Breuvage, bruvage, m. *Drank.*
Bruvage de mouſt, *ou* moût de miel, *Mee.*
le Boire *ou* boiſſon, *Den drank.*
Bois, m. *Hout.*
Bois, auſſi eſt quelquefois pris pour la lance d'un homme d'armes, *Een lancie of de ſchacht-lancie.*
porter bien ſon Bois, *Zijn Lancie wel dragen, of houden.*
Bois de haute futaye, *Volwaſſen of lang hout.*
Bois madré où il y a tout plein de venes, *Gemarbert hout.*
le Bois d'un cerf, ce ſont les cornes, *Hertshoorn, of kroone des herts*
Bois, *Boſch, voyez* Foreſt.
Boicheron, m. *Hout-breker.*
Boiſe, f. *Half-hout.*
Boiſſeau, m. *Een half ſiſter, een mudde.*
Boiſſelet, m. *Muddeken, een kleyn ſiſter.*
la croix Boiſſée, *ou* boüiſſée, *Het kruys dat met boſch-boom-tacken geteeckent is.*
Boiſſon, f. *Drank.*
Boiſte, f. *mieux* boette, *Houte buſſe, doos.*
Boiſte, *ou* boette marine, *Zee-compas.*
Boiſte, *ou* boéte de gouvernail, *De laeye van't roer.*
Boiſtelette *ou* boettelette, f. *Busken, doosken.*
Boiſter, *ou* boiter, *Hincken, kreupel en mank gaen.*
Boiſteux, *ou* boiteux, m. *Kreupel, mank.*
Boiſteuſe, *ou* boiteuſe, f. *Kreupele, mancke.*
Boiſtement, *ou* boitement, m. *Hinckinge.*
Boitte, *Houten buſſe, voyez* boiſte.
Boituſer, le méme que boiter, *Hincken, kreupel en mank gaen.*
Boivin, m. *Wijn-drincker, Wijn-ſuyper.*

Boline, *Half-wint, voyez* Vent à la Boline.
Bolieuvre, f. *Lippe.*
Bombarde, f. *Een buſſe, een geſchut.*
Bombarder une ville, *Een Stadt beſchieten.*
Bombardier, m. *Bus-ſchieter.*
Bombaſin, m. *Bombazijn.*
Bombance, *voyez* Bobans.
Bon, m. *Goet.*
tenir Bon, *Vaſt-houden, by eenig ding blijven.*
trouver Bon, *Toe-ſtaen, voor goet houden.*
faire bon de quelque choſe, *Voor eenigh dingh ſpreken.*
ſentir Bon, *Wel-riecken.*
tout de bon, *Met ernſt.*
Bonne, f. *Goede.*
Bonté, f. *Goetheyt.*
Bonnace, *ou* bonnaſſe, c. *Goed-aerdigh.*
Bonace, *ou* bonaſſe, f. *Stil weder, ſtilte ter Zee.*
poires de Bonchretien, *Anguiſſe peeren.*
Bonchretien batard, *Valſch Chriſten.*
Bond, m. *Den bot, of ſtuyt.*
le Bond d'une balle, *Den weder bot of weder ſprongh van een bal.*
au premier bond, *Met de eerſte ſtuyt.*
Bonde, f. *ou* bouchon d'un tonneau, *Een ſponsje, of ſtopſel.*
Bondes, *Water-ſluyſen, ſpuyen.*
Bondir, *Stuyten, weder-botten, weder opſpringen.*
le cœur me Bondit, *'t Walgkt my, dat breekt my op.*
Bondir, regimber, *Op-ſpringen, achter uyt ſlaen.*
Bondonner, *Stoppen.*
Bondon, m. *Stopſel, deuvik.*
Bondrée, m. eſpéce d'oiſeau vivant de proye, *Eenen Roof-vogel van des Arents geſlachte.*
Bone, *Paal of ſtack, voyez* Borne.
Bonge, f. boteau, m. *Buſſel.*
Bongette, f. *Buſſelken.*
Bonneur, m. *Geluk.*
Bonnaire, debonnaire, c. *Goedertieren.*
Bonnaireté, debonnaireté, f. *Goedertierenheyt.*
Bonnairement, debonnairement, à la bonne foy, *Goedertierlijk, ſonder bedrogh.*
je ne le ſçaurois bonnement dire, *Ik en ſoudet niet wel of voor ſeker konnen ſeggen.*
Bonnet, m. baréte, f. Ronſart, *Bonnette.*
Bonnet en la téte, *Met gedekten hoofde.*
Bonnetton, m. *Bonnetteken.*

Bon-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Bonnet de fer, *Beckeneel.*
Bonnet de prétre, *Priſters-mutſe.*
Bonnetter aucun, *De bonnet dickwijls voor iemant af doen.*
Bonnetier, m. *Bonnet-maker of verkoper.*
Bonnette f. *De bonnete is het overſchot dat onder aen't groote Zeyl gehecht is.*
Bonnier, m. *Bunder landts.*
Bonté, *voyez* Bon.
Boque, f. *Een ſoorte van viſch.*
Boques d'étan, *voyez* Bocques.
Boquet, m. *Bosken, voyez* Bois.
Bord, m. *Boordt.*
le Bord de l'eau, *Water-kant.*
Bord de la mer, *Den kant en oever der Zee.*
eſtre ſur le Bord de ſa foſſe, *Den eenen been in't graft hebben.*
je l'avois ſur le Bord des lévres, *Ick hadde't in mijnen mondt, of op mijn tonge.*
à Bord, *Aen landt, of aen boort.*
metre à Bord, *Te lande aen zetten, aen't landt zetten.*
venir à Bord, *t' Schepe aen-komen, landen, aen landt komen,*
Bord, *ou* bordage, m. *De buyten en binnen boorden van een Schip, zijn de dicke planken.*
Bord bas, *ou* bas Bord, *Den boort van een Schip aen de ſlincke-zijde, 't leger boort.*
Bordé, m. bordée, f. *Geboort, of beſlagen.*
Border, *Boorden.*
Border d'argent, *Met ſilver beſlaen.*
Bordeur, m. *Boorder, borduer-wercker.*
Bordure, f. *Borduerſel, boortſel.*
Borde, f. eſt une maiſon ſeule aux champs, *Een Huys alleen op't veldt ſtaende.*
Bordier, m *Die in ſulck een Huys woont, hoevenaer.*
un Bordel, *ou* bordeau, m. *Bordeel, hoer-huys.*
courir le Bordel: *By de hoeren lopen.*
Bordelage, m. *ou* bordélerie, f. *Hoererye, bordeel-werck, hoere-werck.*
Bordeler, *Hoer-jagen, in't bordeel-loopen.*
Bordelier, m. *Hoer-jager.*
Bordelois, m. eſpéce de fort gros raiſin, *Sekere groote druyven.*
Bordereau, m. un petit cayer, *Een memorie-boexken.*
Boreal, *voyez* Septentrional, m.
Borgne, m. *Een een-oogh, of die maer een oogh heeft.*
Borgneſſe, f. *Een Vrouw die maer een oogh heeft.*

Barnal, m. *Honighraet of byen-huysken van waſſe, daer de byen den honigh in maken.*
Borne, f. *Pael, paelſteen.*
Borner, aſſeoir ou aſſoir les bornes, *Af-palen, de pael-ſteenen zetten.*
Borner en ſon eſprit, *Iet by hem ſelven beſcheyden of in't herte beſluyten.*
Borner ſes apétits & paſſions, *Zijnen luſt of lijden bedwingen.*
Borné, m. *Af-gepaelt.*
Borneur, m. *Af-paelder.*
Borrache, f. *Angloſſe, bernage-kruydt.*
Borras, m. *Borras, ſoudeerſel van goudt.*
Boſcage, *voyez* Bocage.
Boſquet, Boſquillon, *voyez* Bois.
Boſſe, f. *Eenen buldt.*
Boſſe, f. *Een geſwel of bult.*
ouvrage en Boſſe, *Gedreven of verheven werk.*
la Boſſe d'une pierre precieuſe. *Het hooft van den ringh daer het geſteent in ſteeckt.*
Boſſe d'arbre, *Weer of knobbel van de bomen.*
Boſſe, *ou* monceau de terre, *Heuvel.*
Boſſette, ſ. *Heuvelken, bultken.*
Boſſettes, qu'on met ſur les livres, *Knoppen of doppen.*
Boſſette à bride de cheval, *De buſſen van den toom.*
Boſſetier, m. *Die de buſſen aen de tomen maeckt.*
Boſſuer, *Krommen, krom maken, verheven en gebult maken.*
Boſſu, m. *Bultenaer, gebult.*
lieu fort Boſſu, *Plaetſe vol heuvelkens.*
Bot, *ou* ſabot, m. *Holbloke.*
pied Bot, *Een ſcheef been.*
Bottargues, œufs de poiſſon ſalez, qui excitent l'apetit & la ſoif, & pour ce les bons biberons en font grand état, *Eyeren of rogen van viſſchen die geſouten en gedrooght zijn.*
Bote de foarre, *ou* d'eſtrain, *Een buſſel of bos ſtroo.*
porter une Bote, *Een ſtreeck geven.*
Boteau de foin, m. *Een buſſel hoys.*
Boteler, *By buſſelen leggen, in buſſels binden.*
Botes, f. *Leerſen.*
Boter, *Leerſen aendoen, leerſen.*
Boté, m. *Geleerſt.*
Botines, f. *Leerskens.*
Boton, *Knoppe, voyez* Bouton.
Bouban, *ou* boubance, *voyez* Bobans.
Bouc. m. *Eenen Bock.*
Boucquin, *ou* bouquin, m. *Boxken.*
qui ſent le Bouquin, *Dat ſtinkt gelijk eencn bok.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Boucaner, *Doen gelijck eenen bock.*
Boucaner du poiſſon, *ou* de la chair, *Viſch, of vleeſch roken, of in de rook zetten.*
Boucanier, terme boucanier, *Een ſpreekwoort dat buyten de gewoonte is.*
Bouche, f. *Mondt.*
Bouche médiſante, *Quaedt backhuys, quaet van monde.*
Bouche, *ou* embouchure d'une riviere, *Den mondt of ingang van een riviere in de Zee.*
avoir Bouche en cour, *Den vryen koſt hebben.*
dire de Bouche, *met den monde, of mondelings zeggen.*
moderer ſa Bouche, *Matelijck eeten, of niet te veel klaps hebben.*
eſtre ſujet à ſa Bouche, *Gulſigh zijn, tot zijn buyck genegen zijn.*
il fait la petite Bouche, *Hy hout hem, of hy niet veel eeten kon.*
avoir bonne Bouche, *Wel konnen ſwygen.*
il n'oſoit pas ouvrir la Bouche, *Hy en dorſte niet eens kicken of ſpreken.*
ce ſera pour faire bonne Bouche, *'t Is recht tot een goet beetken achter na.*
tordre la Bouche, *Den mondt vertrecken of een ſcheve mondt zetten.* (*wonde.*
les Bouches de la playe, *De kanten van een*
Bouchette, f. *Mondcken.*
Bouchée, f. *Een mondt vol.*
Boucher, *Stoppen.*
Boucher la veuë, *'t Licht benemen.*
Boucher, m. *Vleeshouwer.*
Boucherie, f. *Vleeshuys.*
faire grande Boucherie & carnage, *Groote moort en bloetſtortinge doen.*
Bouchimbarbe, f. herbe, *Geytenbaert.*
Bouchon, m. *Prop, proppe.*
Bouchon de cabaret, *Een opgehangen krans.*
Bouchonner un cheval, *Een paerdt met ſtroo, of hoy zuyveren, of wrijven.*
Boucle, f. *Een geſpe.*
Boucler, *Geſpen.*
Bouclier, m. *Eenen ſchildt of beuckelaer.*
faire une levée de Boucliers, *Een voorſpel met ſchilden doen.*
Boucon, m. eſt un poiſon, *Een vyge, fenijn.*
bailleur de Boucons, *ou* empoiſonneur, *Een vyge koker, of fenijn gever.*
Boudin, m. *Eenen beulingh.*
Boue & fange, f. *Slyck.*
la Boüe qui ſort d'une playe, apoſtume & ſemblables, *Etter, materie.*

Boüeux, m. *Slijkachtigh, beſlijckt.*
Bouete, f. *Houten huyskenof laeyken.*
Boufer, *Op-blaſen, pruylen.*
Boufer de couroux, *Ontſteken van gramſchap.*
une Boufée de vent, *Een geblaes van windt, een buye.*
c'eſt une Boufée, *'t Is een buye.*
Boufi, m. *Ontſteken van gramſchap.*
hareng Boufi, *Droogen Haring.*
Boufon, *Geck, Nar.*
Boufons, Danſer les Boufons, *Danſſen in 't Harnas, na de wyſe van Pirrhus.*
Boufonner, *Bootzen, de nar ſpelen.*
Boufonnerie, f. *Bootſerye.*
le Bouge *ou* la boſſe d'un bouclier, *Het middelſte, of de pinne van een ſchildt.* (*kamer.*
le Bouge d'une chambre, *Het welfſel van een*
Bouge, bougette, f. vient de bulga, & de bulgula, qui étoit une façon de ceinture, ou de baudrier, dans quoy les ſoldats ſerroyent leur argent, *Bougette of lederen male.*
un Bougeon, *Een bout daer men met de voetboge mede ſchiet.*
Bouger, ſe bouger du lieu, où on eſt, *Vertrecken van de plaetſe daer men is.*
ne Bouger de la maiſon, *In huys blyven, niet uyt gaen of vertrecken.*
ne te Bouges, *Houdt u ſtil, blijft ſtaen, ſta vaſt.*
Bougette, f. *Bougette, lederen male.*
Bougie, f. *Waſſe-keerſſe, was-licht.*
Bougier, *Met was beſtryken.*
Bougiere de fil, *Eenen draet waſſen.*
Bougié, m. *Gewaſt, met was beſtreken.*
Bougre, m. *Bouger, Bugger.*
Boüillir, *Zieden*, je bous, bous, bout, nous boüillons, boüillés, ils boüillent.
Boüillant, m. *Ziedende, vierig, haeſtig.*
Boüillir, *voyez* Bouillir.
Boüilli, m. *Gezoden.*
du Boüilli, m. *Gezoden vleeſch.*
Boüillon, m. *Vleeſch-ſop, hiette.*
Boüillon ſur l'eau, *Bobbel op 't water.*
Boüillonner, *Bobbelen, bobbel en of-werpen.*
Boüillir, *Zieden.*
Boüillon blanc, *Wollekruyt.*
Boüillure du pot, f. *Ziedinge.*
Boujon, *Bout, voyez* Bougeon.
Boujote, *Eenen neſt in 't duyve-kot, daer elcke duyve haer byſonder in hout.*
Boüis, m. *Boſchboom, Palmhout.*
Boule, f. *Een bol, of kloot.*
Bouler, *Bollen, of rollen, den bol werpen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Bouler, jouër à la boule, *Met de kloot ſpelen.*
un jeu de Boule, *Rolbaen, of klosbaen.*
Bouleau, m. arbre, *Een bercken-boom.*
Bouleau de neige, *Sneeu-bal.*
Boulenger, m. *Een Backer.*
Boulengere, f. *Backerſſe,*
Boulengerie, f. *Backerye.*
Bouliſche, m. *Zekere viſſchers net in Provencen, ende Languedock.*
Boulet, m. *Bolleken of klootken.*
Boulets d'artillerie, m. *Buskloten, kogelen.*
Boulever, *ou* boulevart, m. *Bolwerck, een ſterckte.*
Bouleverſer, *Het onderſte opwaerts keeren, ganſch omkeren.*
Bouillie, f. *Kleyn-bier.*
Bouillie, f. *Pap.*
avoir le ſang Bouillant, *Vierigh of haſtigh zijn.*
Boullieux, poupart, m. *Pap-eter.*
Boulingue, *ou* bouringue, *Het op-zeyl dat naeſt de merſſe, aen de groote maſt is.*
Bouquanier, *voyez* Boucanier.
Bouquet de fleurs, m. *Een ruyker, een tuylken.*
Bouquet de laine, *Noppe of vlocke wolle.*
Bouquetiere, f. *Tuyl-maeckſter of verkoopſter.*
Bouquin, *voyez* Bouc.
Bouquiner, *Dikwils leſen.*
Bourbe, f. *ou* bourbier, m. *Slijk of ſlijck-hoop.*
Bourbelier, *ou* bourblier, *De borſt van een varcken.*
Bourbier, où les pourceaux ſe veautrent, *Modder daer ſich de varkens in wentelen.*
l'enfant eſt tombé en un Bourbier, *Het kint is in een modder-put gevallen.*
la lie, Bourbe, *ou* limon de quelque choſe, *Giſt, droeſſem, of de moer van eenigh dingh.*
Bourbeux, m. *Slijckachtigh, modderachtigh.*
Bourbettes, *Lampen.*
Bourblier d'un porc, c'eſt le pis & rencontre d'un ſanglier, qu'on dit hampe en un cerf, *De borſt van een wildt Varken.*
Bourde, f. *Een horde van teenen.*
Bourde, *ou* bourdes, f. *Leugenen, beuſelen.*
Bourder, en faire accroire, *Beuſelen, leugen vercieren, wijs maken.*
Bourdeur, m. *Beuſelaer, leugenaer, guychelaer.*
Bourdelier, *ou* bordelier, m. *Roffiaen, Bordeelbrock, Hoer-jager.*
Bourdon, m. *Hommel, dat's een beye zonder angel, genen heunigh makende, en andere beyen heunigh op eetende. Item, onder de leerlingen in't diſputeren is't dien die verwonnen is.*

Bourdonner, *Drommelen, rommelen, of ruyſchen als de beyen.*
le Bourdon & le bruit des mouches à miel, *Het gedommel of geruyſch van de beyen.*
le Bourdon d'un pélerin, *Palſterſtock, Pelgrimsſtock of ſtaf.*
planter le Bourdon en quelque lieu, s'y eſtablir, *Zich ergens neer zetten.*
Bourdonnement, m. *Gedommel, rommelinge.*
Bourg, m. *Vleck, Dorp.*
Bourgade, f *Gebucht.*
Bourgeois, m. *Borger.*
Bourgeoiſe, f. *Borgereſſe.*
Bourgeoiſie, f. *Borgerſchap.*
Bourgeon, f. *Botte, knoppe, voyez* Bourjon.
Bourgépine, *ou* Burg-épine, *Rhijn-bezie.*
Bourguemaiſtre, m. *Burger-meeſter.*
Bouringue, *Het zeylken boven de meerſſe aen den grooten maſt, voyez* Boulingue.
Bourjon, *ou* bourgeon, m. *De knoppe of botte*
Bourjon à la face, *Een bladerken oft puyskei in't aenſicht.*
Bourjonner, *Botten, uit-ſpruyten.*
Bourjonné, m. *Gebot, uyt-geſproten.*
Bourjonnement, m. *Bottinge, uyt-ſpruytinge.*
Bourlet, m. *Een wronk of cirkel van lijnwaet laken, leer, of andere dingen, gevult met hayren.*
Bournal, m. *ou* rayon de miel, *Honighraet.*
Bourrache, f. herbe, *Bernagie-kruydt.*
Bourras, borax, m. *Soudeerſel van goudt.*
Bourraſque, tempeſte, f. *Onweder, buye, ſtorm.*
Bourre, f. *Scheer-wolle of vlocken, ſcheerhayr.*
Bourrer, *Met ſcheer-wolle vullen.*
Bourrer quelqu'un, *Iemant zeer ſlaen.*
Bourrée, f. *Lichte mutſaerts bant.*
Bourreau, *Hangh-man, Beul.*
Bourreler, *Pijnigen.*
Bourrelerie, f. *Groote pijninge, gebruyckinge van groote wreedtheyt en moordinge.*
Bourrelet, *voyez* Bourlet.
Bourrelier, m. *Gareel-maker.*
Bouroche, f. bugloſe, f. *Bornagie, of bernagie*
Bourton, *Een groote kruycke, mieux,* Cruche f.
Bourru, m. *Gemelijck, korſel.*
vin Bourru, *Geſuyverde wijn.*
Bourſe, f. *Een borſe, of beurſe.*
Bourſe, f. lieu où s'aſſemblent les marchans: *De beurſe.*
Bourſes & filets des chaſſeurs, *Garen van d Jagers, dat bors-wijs gemaeckt.*

cou

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

coupeur de Bourſe, *Borſe-ſnijder.*
Bourſe de paſteur, *ou* de berger, *Borſekens-kruydt.*
Bourſet de hune, m. *Het op-zeyl dat boven de meerſſe aen den grooten maſt is.*
Bourſette, f. *Een borſeken.*
Bourſeron, m. *Een leeren borſeken.*
Bourſeau, m. *Een buydel.*
Bourſicot, gouſſet, m. *Een beursje.*
Bourſin, m. *Een kleyn touwe met eenen ijſeren haeck welcke de blindt vaſt houdt.*
Bourſier, m. *Borſemaker.*
Bourſouflé, *Op-geblaſen.*
il eſt tout Bourſouflé de colere, *Hy is heel op-geblaſen van gramſchap.*
Bourſoufleure, f. *Opblaſinge.*
Bourſoul, m. *Een ſoorte van bomen.*
Bouſcher, *mieux* boucher, *Stoppen.*
Bouſchon, *ou* bouchon, m. *Een ſtopſel, bomme.*
Bouſchement, *ou* Bouchement, *Stoppinge.*
Bouſe, f. *Koeyen-dreck.*
Bouſſole, *ou* buxole, *Zee-kompas.*
Bout de quelque choſe, m. *Het eynde, den top, het uytterſte of opperſte van eenigh dingh.*
Bout d'homme, petit homme, *Een Manneken.*
étre au Bout de ſon ſens, *Uytſinnigh zijn, buyten ſijn ſinnen zijn.*
étre de Bout, *Staen, over-eynde zijn.*
devant qu'il fuſt le Bout de l'an, *Eer 't jaer uyt of om was.*
au Bout de la ruë, *Op een hoek of eynde der ſtrate.*
aler juſqu'au Bout, *Het uyterſte proeven, 't laeſte voor al by zetten.*
métre un Bout à un baton, *Een ſpits of punt aen eenen ſtock maken, of ſcherpen.*
envoyer au Bout du monde, *Verre verſenden.*
au Bout de quinze jours, *Na veerthien dagen.*
venir à Bout de ſes entrepriſes, *Sijn opſet of voornemen volbrengen.*
il en eſt venu à Bout, *Hy is 't door-gekomen.*
toucher du Bout des doigts, *Met het tipken van den vinger aen-taſten.*
Boutade, f. *Buye, haeſtigheyt, drift.*
Boutefeu, m. *Brandt-ſtichter.*
un Boutefeu, *Een ſtoock-vyer, die eenigh oproer aenrecht, Twiſt-maker.*
Boutehors, qui n'a point bon boutehors, *Die niet wel ter talen en is, die iet qualijk kan uyt-ſpreken.*
ils jouënt à Boutehors, *Sy ſpeelen ſchuyf-plaetſe.*
Bouteille, f. *Een fleſſche of bobbel op 't water.*
Bouteillier, m. *Fleſch-maker.*
Bouteillier, Echanſon, m. *Bottelier.*
Bouter, pouſſer, *Stooten.*
Bouter au vent, *'t Zeyl na den windt zetten.*
Bouter cap à la mer, *'t Schip van Landt houden. 't Zeewaerts invaren.*
Boutée, f. *Eenen ſtoot, aenſtoot.*
Bouticlier, Boutiquier, m. *Kramer, of Winkel-knecht.*
Boutine, *ou* boudine, f. nombril, m. *Den navel.*
Boutique, *Winckel, Kraem.*
Bouton, Bourjon, m. *Knop of botte.*
Bouton d'une Roſe, *Roſen-knop, of botte.*
Boutons de verole, *De uytbottinge of puyſten van de pocken.*
Bouton de laine, *Noppe of vlocke van wolle.*
Bouton, *Knoop die men aen de kleederen zet.*
Boutonner, *Botten, knoppen voort-brengen.*
Boutonner, *Knopen, toeknopen.*
Boutonné, m. *Gebot, geknoopt.*
viſage Boutonné, *Een aengſicht vol puyſten.*
Boutonniere, f. *Knoop-gat.*
Boutonnier, *Knoop-maker.*
Bouvier, f. *Een ſcheute.*
Bouvier, bouvillon, m. *voyez* Beuf.
Bouvier, *ou* ruſtaud, m. *Boerachtigh.*
Bouys, *ou* Bouis, m. *Boſch-boom, of palmen-hout.*
la croix Boüyſſée, *Het kruyt dat met boſch-boom-tacken geteeckent is.*
Bouzolle, f. *Zee-kompas.*
Boyau, m. *Eenen darm.*
Boyau culier, *Eers-darm.*
Boyaux, & entrailles, *Ingewant.*

BRA

BRabançon, m. *Brabander.*
Bracelet, *Arm ringh, bracelet, voyez* braſſelet, m.
Brac, Brachet, m. *ou* braquet, chien de chaſſe diminutif de braque, *Bracke.*
Braconnier, m. *Jager.*
Bragard, *ou* bragueur, m. *Moyaert.*
Bragmarines, f. *Boxſens, opper-kouſſen.*
Braguerie, f. *Moyaerdye, bragatie.*
Braguette, f. *De voorſte opening van de broek.*
Braire, *Schreyen, krijten, weenen.*
Brayand, *ou* brayard, m. *Schreyer, krijter.*
Brayement, m. *Schreyinge, krijtinge.*
Brayement, *ou* le braire qu'on fait pour un amy treſpaſſé, *Klaeghlijck, of lijck-geſchrey.*
Braiſe, *ou* braſier de feu, *Gloeyende kole.*
Braſiller, *Over de kolen koken of rooſten.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Brame, m. *Braeſſem, eenen viſch.*
Bramer, c'eſt crier enormement, *Leelijk en luyde ſchreyen of roepen.*
Bramer, *Iet vyerigliken begeren.*
mon ame Brame aprés Dieu, *Mijn ziele krijt en yvert vyerighlijck na den Heere.*
Bran, m. merde, f. *Stront.*
Bran, *ou* ſon, m. *Zemelen.*
Bran d'Angleterre, *Engels ſpeck.*
pain Braneux, *Zemelachtigh broodt.*
Brancar, *ou* Brancal, m. *De ſtellinge, ſtel-boom of draeg-boom van de rosbaer of karre.*
Branc d'acier, m. *Een rapier.*
Branche, f. *Een tack, ranck.*
Branche, Lignée, *Geſlacht, Afkomſte.*
Branchette, f. *Taxken.*
Branchu, m. *Getackt.*
arbre Branchu, *Getackten Boom.*
Branchage, m. *Een deel dunne teere en kleyne taxkens.* (*gen.*
Brancher un larron, *Een dief aen den boom han-*
Brancher comme font les oiſeaux, *Op de tacken ſitten.*
Brancher, m. *Die dickwils in de tacken is.*
Branche-urſine, f. *Beeren-klauw, een kruydt.*
Brandiller, *Touteren.*
Brandillement, m. *Touteringe.* (*ſtock.*
Brandilloir, m. *Een touter, of oock een brant-*
Brandir, c'eſt lancer, jetter & rüer de force, *Schieten, ſteecken, worpen en bewegen met krachte.*
il Brandit de toute ſa puiſſance un dard dans le navire, *Hy ſchoot met gantſcher macht eenen pijl binnen het Schip.*
Brandon, m. *Fackel, brandt-ſtock of toortſe.*
Brandonner, m. *Met fackelen of toortſen branden.*
Branler, *Waggelen, ſwicken, daveren, of drillen.*
l'armée commence à Branler, *Het Heyr begint te verflauwen of te wijcken.*
ne Branlez point, *En roert u niet.*
Branle, m. *Waggelinge, eenen ſwick.*
Branle d'une dance, *Eenen ronden-dans of roy, alſoo genaemt.*
le Branle & maniement du corps, *De geeſten, roeringen en bewegingen des lichaems.*
il eſt en Branle, ſi, &c. *Hy is in twijffel of, &c.*
mener un Branle, *Een dans leyden, reyen.*
Branlement, m. *Schuddinge, waggelinge.*
Branlement de dents, *Leuteringe der tanden.*
Branquars d'une litiere, *De ſtellingen van een ros-baer.*

Branque urſine, f. herbe que les Jardiniers appellent Pate d'ours, *Beeren-klauw.*
Branſqueter, *ou* Braqueter, le premier eſt meilleur, c'eſt rançonner & compoſer le pays, *Een Landt afloopen ofte ſchatten.*
Braque, *Bracke, een Jacht-hondt.*
Braquemar, *ou* braquemart, m. *Een krom ſwaert, weymes.*
Braquer un chariot, *De diſſel van een wagen naer de rechte of ſlinke handt keeren.*
Braquer l'artillerie, *'t Geſchut ſtellen, dat keeren derwaerts men wil.*
Bras, m. *Arm.*
Bras au plurier, *Twee loſſe koorden, die beyde door het eynde gaen van den boegſpriet van 't voorzeylken, genaemt den blindt, en gaen langs het Schip, en dienen daer toe om het voornoemde voor-zeylken in te halen als 't noot is.*
Bras de mer, *Een arm van der zee, plaetſe daer de Zee op en af loopt.*
Bras ſeculier, *De macht van Wereltlijke Rechters.*
Bras de chaire, *Leuning van een ſtoel.*
chaiſe à Bras, *Draeg-ſtoel.*
Braſier, *Gloeyende kole.*
Braſiller, *voyez* Braiſe.
Braſme, m. *Braeſſem, een viſch, voyez* Brame.
Braſſage, m. c'eſt le ſalaire qu'on baille au Maitre qui fait la monnoye, lequel diſtribüe ce ſalaire en trois: une partie pour l'ouvrier qui taille, forge, & arrondit les pieces pour faire monnoye; l'autre part à celuy qui marque les pieces; & la tierce luy demeure pour la peine des fontes, & alliages, *'t Is den arbeydts-loon, die den Muntmeeſter ontfangt, en in drien verdeylt, een deel reykt hy uyt aen de Werk-lieden, die de ſtucken gelts ſnijden, ſlaen, ronden; 't andere geeft hy aen den Munter, die 't merk op de ſtucken ſlaet; het derde behoudt hy voor zich zelven, voor den arbeyt van 't gieten en vermengen.*
Braſſal, *Arm-wapen, arm-tuyg.*
Braſſée, f. *De lengte van twee uyt-geſtreckte armen, een vadem.*
Braſſée de bois, *Eenen arm vol houts.*
Braſſelet, m. *Bracelet, arm-bandt, arm-cieraedt.*
Braſſelets & gantelets de fer, *Yſere hand-ſchoenen of panſier om de handen in te ſteken.*
Braſſer, *Brouwen, zieden, over-zieden.*
Braſſer quelque mal, *Eenig quaet ſtichten ofte aenrichten.*
Braſſeur, m. *Brouwer, Bier-brouwer.*

Braſſe-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Brafſerie, f. *Brouwerye.*
Braſſin, m. *Gebrouw, brouwſel.*
Braſſin, m. *Kleyn-bier, ſcherp-bier.*
Bravache, m. *Een Swetſer, een pocher, poffer.*
Brave, c. *Fraey, luſtigh.*
Bravement, *Fraeykens, luſtighlijck.*
Brave, ſuperbe & hautain, *Hoogmoedigh.*
Braver, faire le brave, *Braveeren, den ſtouten frayaert, of moyaert maken, hem ſtatigh en hooghmoedigh houden.*
Bravade, braverie, braveté, f. *Braveeringe, fraeyigheyt, moyaerdye.*
faire Bravade, *Braveeren, eenige fraeyigheyt doen.*
Bravement, m. *Fraeyelijcken.*
Brayard, brayement, *voyez* braire.
Bravoure, f. *Vermetentheyt, pochinge, kloeckmoedigheyt, groothertigheyt.*
Braye de cocu, f. *Witte Sleutel-bloemen, of enckel Madelieven, voyez* Primevere.
Braye, *Muylbandt, prange.*
Brayer un navire, *Een Schip beteeren of bepecken.*
Brayer, *ou* broiſſer du lin, *Hekelen.*
Brayeuſe, f. *Een Hekelerſſe.*
les Brayes, *De brayen.*
Brayers, m. plur. *Muylpranger.*
Brayes, f. *Een broeck.*
Brayel, m. *Dat een broeck heeft.*
Brayet, m. *Overkouſſen.*
Brayette de chauſſes, *De voorbroeck.*
Brayette d'une balance, f. *De tonge van een balance.*
Bré, m. *Teer.*
Bréer, *Beteeren, bepecken.*
un Breant, m. *Schreewer, roeper.*
Brebis, f. *Een Schaep.*
Brebis de refus, *Verworpen ſchapen.*
étable à Brebis, *Schaeps-koye.*
Brebiéte, f. *Schaepken.*
Brebiaille, f. *Een kudde ſchapen.*
Bréche, f. *Een gat, ſcheur, of vervallen muer.*
faire Bréche, *Een ſcheur, of gat ergens in maken.*
faire Bréche à l'honneur de quelqu'un, *Iemants eer quetſen, of bevlecken.*
Bréchedent, m. *Tandeloos.*
Bredaille, grand ventre, mot Picart, *Dicken, of grooten buijck.*
Bredailler, m. *Dickſack.*
Bredoüiller, *Stammelen.*
Bref, *Kort.*
en Bref, *In't kort, binnen weynigh dagen.*
Brehaigne, f. *Onvruchtbaer wijfken.*

brebis Brehaignes, *Onvruchtbare ſchapen.*
poiſſons Brehaignes, *Viſſchen die milten hebben.*
Brelan, m. *Tuyſch-ſchoole*
Breller, *voyez* Briller.
Bremme, *Braeſſem, een viſch.*
Bren, m. *Stront.*
Breneux, m. *Beſcheten, beſtront.*
Bren de Judas, m. *Sproeten.*
Breſche, *Scheure of gat, voyez* Bréche.
Breſil, m. *Breſilie-hout.*
Breſil, m. *Gerookt Oſſen-vleeſch.*
Breſin, m. *De koorde met twee yſere kaecken, daer men mede ophijſt, de paleye.*
une lieüe Brete, *Een Engelſche mijle.*
Bret, m. *Stamelaer.*
Breteler, *Haren, kyven.*
Breteleur, m. *Haerman, Beuſelaer.*
les Bretelles d'une hote, *De koorde, of banden van een mande, of merſſe.*
Bretequer, *Schermen, ſchermutſen.*
Breton, m. *Een Man van Bretaignen.*
Breve, c'eſt la quantité de l'ouvrage, qu'on a acoûtumé de bailler à l'ouvrier, *ou* monnoyeur pour forger, *De take des Munters.*
Brevet, m. *Een briefken, uytſchrift in't korte.*
Brévet, *Een ſchrift, 't zy Obligatie, Bekentenisſe, of oock Quitantie.*
Bréviaire, m. *Een Brevier, een Gety-boeck.*
Breulet, m. Inſtrument à prendre oiſeaux, *Inſtrument om vogelen te vangen.*
Breuvage, m. *Dranck.*
Breuvoy, *ou* Breuvoir, m. c'eſt le boüillon de la teinture, *Verw-water, 't water dat na 't verwen overblijft.*
Brêze, *Kole vyers, voyez* braiſe.
Briber, *Bedelen.*
Bribeur, m. *Bedelaer.*
Bribe, f. *Gebedelt broot.*
Bribonner, *Brabbelen, mompelen, tuſſchen de tanden, of binnen monts ſpreken.*
Bric, prendre ſa partie au bric, *Ter rechter tijdt van de ſake iet aen rechten, of beſwaren.*
Brichet, m. *De borſt.*
Bricoler, *Wederom botten.*
Bricole, f. *Wederom-bottinge van de bal.*
Bride, f. Frain, *Den toom.*
Bride de bonnet, *Keelbandt.*
à Bride abbatüe, à toute bride, *Den toom gevende, met loſſen toome.*
lâcher la Bride, *Den toom geven.*
Brider, tenir en bride, *Toomen, Breydelen, in den toom houden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Bridé, m. *Gebreydelt, getoomt.*
Brides à veaux, *Beuſelingen.*
Brief, *ou* bref, m. *Kort.*
Brief, Somme, *Ten korſten, om kort te maken.*
à Brief parler, *Ten korſten geſeyt, ſomma.*
de Brief, *Kortelings, onlangs.*
Brievement, m. *Kortelijck, in't korte.*
Briévété, f. *Kortheyt.*
Briére, f. *Heye.*
Brifau, *ou* Brifart, m. *Slampamper, Slockaert.*
Brifer, *Slampampen, ſlocken.*
Brifeur, m. *Slockaert.*
Brigade, f. *Geſelſchap, eenen hoop volcks.*
Brigader, *Geſelſchap houden.*
Brigander, *Rooven, affetten, ſtraetſchenden.*
Briganderie, f. Brigandage, m. *Straetſchenderye, roovery, affettinge.*
Brigand, Brigueur, m. *Affetter, Straetſchender, Roover.*
Brigandeau, m. *Straetſchenderken, Rooverken.*
Brigandine, f. *Een Pantſier, pant-yſer,*
Brigantin, m. *Een Roof-ſchip, beſpie-ſchip.*
Briguer, *Jewers uyt zijn om eenig dinck te verwerven, ſeer begeeren of rooven, knypen.*
Brigue pour, &c. *Naſtaen, de naerſtigheyt, bede, begeerten, ende ſmeeckingen om, &c.*
par Brigues & pourchas, *Met groote bede ende begeerte.*
Brigueur, *Kuyperye, Kuyper, Begeerder.*
Briller, *ou* Breller, c'eſt chaſſer aux oiſeaux de nuit, *By nacht vogelen vangen met ten lichte.*
les chiens Brillent aprés la piſte de la perdrix, *De honden volgen de Patrijſen, of Veldthoenders op't ſpoor.*
Briller, *Glinſteren, flickeren, ſtralen worpen.*
Brillement, m. *Glinſteringe, ſtralinge.*
étoille Brillante, *Glinſterende of blinckende ſterre.*
Brimbaler, *Touteren, waggelen.*
Brimbaler une clochéte, *Bellen.*
Brimber, *Bedelen, voyez* Briber.
Brin, m. Un Brin de Marjolaine, *Een botte of ſpruyte van Mariolijne.*
Brin, m. *Niet een ſiere.*
il n'eſt pas un ſeul Brin étonné, *Hy en is niet een ſiere, of niet met allen verbaeſt.*
Brindelles, f. *Drooge rijskens om't vyer te ontſteken.*
Brioche, f. *Kerlinck.*
Brionie, f. *Witten wijngaert.*
Brique, f. *Kareelſteen, tichelſteen.*
Briquetiere, f. *Tichelerye, tichel-oven, daer men kareelſteenen maeckt of verkoopt.*

Briquetier, m. *Tichel-backer, Kareel-backer of verkooper.*
Bris, m. *Kroock of ſcheure.*
Briſans, m. en fait de marine ſont les écüeils, *ou* bancs de ſable, où le flot de la mer choque, & ſe briſe. Et plus proprement ce ſont les chocs & froiſſures des Vagues de la mer écumans au heurter contre les-dits bancs, *Zee klippen, zee-bancken of platen, of uytkijckende hoofden, die de baren of den vloet der zee breken.*
Briſer, *Morſelen, breken.*
Briſé, m. *Gebroken, gemorſelt.*
Briſée, briſure, f. *Morſelinge, brekinge,*
Briſées, f. *Gebroken tacken, die de Jagers in't jagen affnyden.*
retourner ſur ſes Briſées, *Weder op ſijnen wegh ende eerſte propoſt keeren.*
Broc, m. *Een tinnen of houten kitte, een kruyck.*
Brocar, m. *Geborduerden rock.*
Brocar, m. Satin broché d'or, *Gebeelt, of geſigureert of geborduert Satijn.*
Brocatel, m. drap d'or, *Goude-Laken.*
Brocarder, *Beſchimpen, beſpotten, uytſchelden.*
Brocardeur, m. *Schimper, Spotter.*
Brocard, m. *Spotterye, ſchimp, uytſcheldinge.*
Brocarderie, f. *Spot en ſmadelijcke woorden.*
Broche, f. *Een tap of ſpit.*
mettre à la broche, *Aen't ſpit ſteken, ſpeten.*
Brochéte, f. *Tapken, pinneken, of Spitken.*
Brocher, *Goude-ſtuckskens in de kleederen wewen, Borduerwercken.*
Brocher un cheval des éperons, Piquer, *Een paert de ſpooren geven, of met ſpooren ſteken.*
robbe Brochée d'or, *Een kleet met goude ſtuckskens verciert.*
les Broches d'un cheval, *De ſpeenen.*
les Broches, maladie au fondement, *Speenen of tacken, voyez* Hemorrhoides.
Brochet, m. *Eenen Snoeck.*
Brocheton, m. *Snoecxken.*
Brochette, petite broche, f. *Een ſpitken.*
Brochette de bois, *Houte-pen.*
Brodequin, m. *Bocxken.*
Brodeur, brodure, *voyez* Bord.
Broier, *voyez* Broyer.
Broiſſer, *voyez* Brayer.
Broncher, *Struyckelen.*
Bronchement, m. *Struyckelinge.*
Bronchin, m. c'eſt un neud en l'érable, *Eenen quaſt des Alhorns, of van maſt-boomen hout.*
Bronze, f. *Kooper, metael.*

Broſſe,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Broſſe, f. *Plactſen die met hout-boſchkens en haeghdoornen beſet zijn.*
il n'y a ny bois ny Broſſes, *Daer en is hout noch ſtuck houts.*
Broſſes pour nettoyer, *Kleerbeſem, een ſchuyer.*
Broſſer, nettoyer avec les Broſſes, *Schoon maken, afveegen.*
Broſſer, *Dwers door't boſch loopen, ſonder eens te ſien wat den loop van den Paerde ſoude mogen beletten.*
Broſſer, Broſſer du lin, *Hekelen.*
Brou, *ou* Broüil de noix, m. *Bolſter, of groene ſchelpe van een note.*
Broudier, m. *Den eers.*
Broüée, f. *Miſt.*
Broüet, m. *Vleeſch-ſop.*
du pain moüillé au Broüet, *Geweyckt vleeſch-ſop.*
Broüete, f. *Een Kruywagen, kordewagen.*
Broüeteur, m. *Kruyer.*
Broüil, *voyez* Brou.
Broüir, *Verbluyſteren, voyez* Broüyr.
Broüillard, m. *Nevel, miſt.*
temps de Broüillard, de froidure, *Miſtachtigh en kout weder.*
papier Broüillard, *Kladt-pampier.*
Broüillaſſer, *Verduyſteren, verdonckeren, als door nevel.*
Broüiller, *Brabbelen, ſlabberen.*
Broüiller toute une affaire, *Een gantſche ſake verwerren, of in verwerren ſtellen.*
Broüillon, Broüilleur, Broüillard, m. *Brabbelaer.*
Broüillerie, f. Broüillis, m. *Brabbelrye, verwerringe, vermenginge.*
Brouſſaille, f. *Plaetſe die met Haeghdoornen beſet is.*
Brouſer, *Bekruyſſen, beſmeeren.*
Brouſé, m. *Bekroſen.*
Brouſt, m. *Spijſe, koſt.*
qui ſuit le Brouſt, *Een die den koſt volgt.*
Brouſter, *ou* Brouter, *Af-eten, afweyden.*
Brouſteur, Brouteur, m. *Af-eter, Afweyder.*
Broüyr, bruler, *Verbernen.*
Broüy, *ou* bruy, m. *Verbrant.*
Broye, Muſeliere, f. *Muylbandt, prange.*
Broyer, *Kleyn ſtampen of ſtooten, wel kleyn wrijven.*
Broyer la moutarde, *Moſtaert malen.*
Broyé, m. *Geſtampt, gewreven.*
Broyeur, m. *Wryver of Stamper.*
Brouzer, *Bekruyſen, voyez* Brouſer.

Bru, f. Ma bru, *Mijns ſoons wijf.*
Bru, eſpouſe, f. *Bruydt.*
Bruman, eſpoux, m. *Bruydegom.*
Bruant, *ou* Bruyant, m. petit oiſeau, *Eenen kleynen vogel.*
Bruy, *Verbrandt, voyez* Brouy.
Bruine, f. *Nevel, miſt, of quaet weder, de rijp.*
Bruiné, m. *Verdorven door quaet weder.*
Bruineux, m. *Miſtachtigh, nevelachtigh.*
Bruit, m. *Getier, geraes, gerucht.*
faire, *ou* mener Bruit, *Tieren, getier maken.*
cela cauſera du Bruit, *Dat ſal ſpel veroorſaken.*
Bruit, *Naem, faem, of vermaertheyt.*
emporter le Bruit, *d'Eere en prijs behouden.*
qui eſt en grand Bruit, *Die grootelijcks en ſeer vermaert is.*
le plus commun Bruit l'emporte, *De meeſte ſtemmen, den meeſten hoop behoudt het woort.*
petit Bruit de ville & nouvelle, *Een nieuw mare, nieuw tydinge.* (*mare.*
Bruit dur & amer, *Quade tydinge of nieuw*
le Bruit eſt, *Den roep gaet, men ſeyt, het gerucht is.*
le Bruit en eſt par tout, *Men ſeyt het overal.*
quel Bruit ſe fera-t'il de nous entre le peuple? *Wat ſal het volck van ons weten te ſeggen?*
le Bruit l'a divulgué, *De mare heeft't openbaer gemaeckt.*
les lettres ſont en Bruit *mieux* en vogue, *De ſtudie en geleertheyt in ſijnen fleur.*
aquerir du Bruit ou de la reputation à ſa famille, *Sijn geſlachte een goede naem en faem achter laten.*
cela m'a mis en Bruit, *mieux* en connoiſſance, *Dat heeft my in de kenniſſe gebracht, of bekent gemaeckt.*
n'avoir aucun Bruit, n'eſtre point connu, *Onbekent, of niet vermaert zijn.*
étre en Bruit ou conſideration, *Vermaert zijn, floreeren.*
aquerir le Bruit ou la reputation de &c. *De naem krijgen van &c.*
Bruire, *Geruiſch maken, ruyſſchen.*
les trompetes Bruyent & retentiſſent, *De trompetten ſlaen en geven geklanck.*
Bruyement, m. Bruyerie, f. *Geruyſch, ruyſchinge, getier, gekraeck.*
Bruler, *voyez* Bruſler.
Brumal, m. *Winterſche, of kortſte dagen.*
Brume, f. *Den kortſten dagh van de winter.*
Brun, m. *Bruyn.*
cerf Brun, m, *Kaſtanien-bruyn, doncker-geel.*

Brune,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Brune, f. *Bruynelle, een die bruyn is.*
ſur la Brune, *op den avont.*
Bruner, *Bruyn maken.*
Brunet, m. *Bruynachtigh.*
Brunete, f. *Bruynelleken, Bruynachtige.*
Brunete, f. drap noir, *Swart laken.*
il eſtoit vetu d'une fine Brunete, *Hy was gekleet in fijn ſwarte laken.*
Brunir, *Bruyn, of doncker maken.*
le tems ſe Brunit, *'t Weer verandert, de locht wort doncker en duyſter, of overtreckt.*
Brunir, éclaircir & polir, *Bruyneeren, glinſterende, fray en glat maken.*
Bruni, m. *Gebruyneert.*
le Bruni de cerf, *De vercieringe en toeruſtinge die den hert doet aen ſijn hooft.*
Bruni d'argent, *Met ſilver beſlagen.*
Bruniſſoir, m. *Bruyneer-yſer of tant, daer men mede bruyneert.*
Bruncher, *Stuyckelen of ſtronckelen, voyez* Broncher.
Bruner, brunet, *voyez* Brun.
Bruſc, m. *Stekende Palme.*
vin Bruſc, *Straf of ſuere Wijn.*
Bruſler, *mieux*, Brûler, & ainſi ſes deſcendans ſans ſ. *Branden, verbranden, bernen, verbernen.*
Brûler de paillardiſe, *Ontſteken van onkuyſheyt.*
menacer de tuer & de Bruler, *Met vyer en ſwaerde dreygen.*
Brulé, m. *Verbernt, verbrant.*
maiſon à demy Brulée, *Een huys dat half afgebrant en verbernt is.*
Brulant, m. *Brandende.*
Brulot, m. *Een Brander, een Brant-ſchip.*
Brulure, f. *Den Brandt.*
il y a eu de la brulure, *Daer is brant geweeſt.*
Brulure, *Brant-kruyt.*
Brulement, m. *Brandinge, verbrandinge.*
Bruſque, m. *Onbedacht, hooghmoedigh, wreet, ſterck.*
homme, *ou* vin Bruſque, *Een wreet, hooghmoedigh en haeſtigh Man, of ſtraffe en ſuere Wijn.*
Bruſquement, *Onbedachtelijck, ſtraffelijcken, wreedelijcken, hooghmoedelijcken.*
béte Brute, *Onredelijcke Beeſte.*
Brutal, m. *Beeſtachtig, onverſtandig.*
garde toy de l'homme Brutal, & impie, *Vliet den beeſtelijcken en goddeloſen menſche.*
les Turcs ſont les plus Brutaux d'entre les hommes, *De Turcken zijn de onredelijckſte en beeſtelijckſte van de menſchen.*
Brutalité, bruteſſe, f. *Onverſtandigheyt, onredelijckheyt, beeſtelijckheyt.*
Brutalement, *Onverſtandelijck, onredelijck, beeſtelijck.*
Brutif, m. *Onbeſuyſt, onredelijck, onverſtandigh.*
Brutier, m. *Een Roof-vogel, levende in't veldt van de wormen.*
jamais tu ne feras d'un Brutier un éprevier, c'eſt-à-dire, d'un garçon de méchante nature, un homme de bien, *Gy en ſult van genen Wolf een Schaep konnen maken, dat is te ſeggen, van een Kint van quader inborſten, een Man met eeren.*
Bruvage, *Dranck, voyez* Boire.
Bruxellois, Bruxelloiſe, *ou* Bruſſelois, Bruſſeloiſe, *Een man of Vrouw van Bruſſel.*
Bruy, *Verbrandt, voyez* Brouy.
Bruyne, *Nevel, miſt, voyez*, bruine.
Bruyant, *Eenen kleynen Roof-vogel.*
des Bruyéres, f. *Heyen, Heyden-kruyt.*
Bruyonie, *ou* Bryoine, f. Vigne blanche, *Witten Wijngaert.*

BU

BUander, *Met, of in de looge waſſchen.*
Buandiere, f. *Waſſcherſſe.*
Bube, bubéte, f. *Een puysken, of bladerken.*
Bubons, m. *Klapooren, geſwellen.*
Buccine, f. *Een fluyte, of ſchalmeye.*
Buche, f. *Klopſchene.*
une Buche de bois, *Een groot ſtuck houts.*
une Buche, un lourdant, *Een Botterick, of Plompaert.*
Buchétes, qui cheent des arbres, *Stocxkens, of rijskens die van de boomen vallen.*
Bucher, m. *Een mijte houts.*
Bucher, m. *Een ſtapel houts, op de welcke men eertijdts de doode lichaemen placht te verbranden.*
Bucolic, m. *Een Gedicht, ſprekende van de Oſſen en Beeſten.*
Bucoliquement, *Op ſijn Herders.*
Bucquer à l'huis, *Aen de deure kloppen.*
Büée, f. *Looge.*
Büer, *voyez* Buander.

BUFF

BUffe, *ou* bufe, *ou* ſoufflet, m. *Kinneback-ſlagh, ſoufflet, of oorbant.*
Buffeter, *Een ſoufflet, of kinneback-ſlagh geven.*
Buffet, m. *Richt-diſch, richt-tafel, of buffet.*
Buffet d'or & d'argent, m. *Het goude en ſilverwerck, dat tot de tafel dient.*

Buffet

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

uffet deployé, *Silver-werk dat voor geſet wort.*
uffle, m. *Eenen Buffel of wilden Os.*
ollet de Buffle, *Een leere-kolder.*
uffle, lourdaut, *Plompaert.*
uffon, bouffon, m. *Schalk, Nar, Sot.*
uffonizer, *ou* faire le ſot, *Den ſot of gek ſcheren.*
ugler, *Loeyen, roepen als eenen Os, Koe of Kalf.*
uglement, m. *Loeyinge.*
ugloſe, f. *Oſſen-tonge.*
ugrande, *ou* bugrates, *voyez* Areſtebœuf.
uje, *Een Water-ſlange.*
uire, f. *Een aerden of tinnen kruycke.*
uire, une buire à mettre l'huile, *Olie-kruycke of pot.*
uirette, f. *Oly-potteken.*
uis, m, *Boſch-boom.*
uiſart, m. *Een ſoorte van een Roof-vogel.*
uiſer, *Boren, voyez* Buyzer.
uiſine, f. *Een buyſe of ronde gote, als die aen de fonteynen zijn.*
uiſſet, m. *Boſch-boom.*
uiſſon, m. *Een doren-hage.*
ean a fait l'école Buiſſonniere, *Jan heeft in de haegh ſchole ſchuylen geweeſt, of ſtutten gelopen.*
uiſſonnaille, f. *Een plaetze met haegh-doornen bezet.*
uiſſonnier, m. *Een haegh-tapper.*
ulle, f. *Die groot van ſchamelheyt is.*
ulle, f. *Een Gewelt-brief, Bulle.*
uléte, f. *ou* buletin, m. *Een geſchreven briefken of billet.*
ulletins, m. *Pardoen-briefken.*
uquer à l'huis, *Aen de deure kloppen.*
ur, *ou* bureau, m. habillement de bureau, *Een geſchockiert kleet van kleynen prijſe, dat de ſlaven en't gemeyn ſlecht volk droegh.*
ureau, m. *Zaergie, dekſei.*
le Bureau, *De vergaderinge van 't volk in een plaetze, de Beurſe.*
métre le cas ſur le Bureau, *Het geduyrigh uyt-ſtellen.*
métre le procés ſur le Bureau, *Een Proces in't advijs ſtellen.*
Bureau de foin, *ou* fenil, m. *Eenen hoop hoys, hoy-ſtal, hoy-opper, hoy-bergh.*
Burettes, f. *Pulletjens.*
Burgue-épine, *Rijn-bezie.*
Burin, m. *Een ſchaefmes, ſteek-yſer of graveer-ijſer.*
Buriner, *Snijden, uyt-ſteecken, graveeren.*

Burre, *Boter, voyez* Beurre.
Burron, m. *Een groote kruycke.*
Buſche, *Klopſchene, voyez* Buche.
Buſcheron, m. *Hout houwer.*
Buſe, f. *Een buyſe of ſiecht-hooft.*
Buſer, *Booren.*
Buſe, *ou* buſar, m. oyſeau de proye, *Eenen Roof-vogel.*
c'eſt une vraye Buſe, *ou* buſart, *'t Is een rechte plompaert.*
Buſquer fortune, *Wagen.*
Buſſard, m. eſpece de couteau, mot Poitevin, *Een ſoorte van een mes.*
Buſte, m. *Borſt-weer, borſt-lap, borſt-doek.*
But, m. *ou* bute, f. *Eenen doel.*
le But, à quoy tend le propos d'aucun, *Het eynde daer iemants propooſt toeſtrekt.*
fraper au But, *Den doel raken, in 't wit ſchieten. Recht een ſake treffen of raden op zijn hooft.*
Buter, viſer, *Micken, na't wit ramen.*
voila où ſe Bute, *Dat is mijn ooghmerk.*
j'ay Buté à une pierre, *Ik hebbe my aen eenen ſteen geſtoten.*
Bute, f. *Den doel, ooghmerk, heuvel.*
Butin, m. *Eenen buyt of roof.*
Butiner. *Eenen buyt halen, roven.*
Butoeſne, *ou* betoine, f. herbe, *Betonie, een kruyt.*
Butor, m. *Een ſoorte van eenen Reyger, Putoor.*
ce n'eſt qu'un Butor, *'t Is maer een plompen ezel.*
Buveter, buvéte, beuveur, *voyez* Boire.
étre en Buvéte, *Dronken of by drank zijn.*
Buxolle, f. *Een Zee-compas.*
Buyer, *Boſch-boom, palmen-hout.*
Buyſart, *ou* buiſart, m. *Eenen Roof-vogel.*
Buyſer, *Boren, pomp-maken.*
Buyſe, f. *Een buyze.*

BY

BYble, *Bybel, voyez* Bible.
Byrraſque, *Tempeeſt, voyez* Birraſque.
Byſantin, *ou* beſant d'or, m. eſt une piece d'or ancienne, dite de Conſtantinople. Les Rois de France ont de long temps accoutumé en preſenter tréze à l'ofrande de la meſſe de leur ſacre à Reims, Henry II. en fit forger treize tout exprés pour ſon ſacre, qui furent nommées Biſantins, valans environ un double ducat la piéce, *Een out ſtuk gouts van Conſtantinopelen, weert zijnde omtrent eenen dobbelen Ducaet.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

CA, *Hier, herwaerts, tſa.*
ça venez, *Tſa komt.*
ça & là, *Hier en daer, over en weer, hier en ginder, herwaerts en derwaerts.*
ç'a eſté luy, *Hy heeft geweeſt.*
Cabale, f. *Hoop, geſelſchap.*
Cabale, f. *Een cabale van geconſpireerde quanten.*
Cabane, f. *Een hutte.*
Cabaret, m. *Kroegh, Herbergh, Cabaret, daer men gekoockte ſpijſe verkoopt, Braderye.*
Cabaret, *voyez* Oreille d'homme, c'eſt une herbe.
Cabaretier, m. *Herbergier, Caberetier, hanteerder van tavernen, of herbergen.*
Cabas, m. *Cabas of korf daermen droge vijgen of rozijnen in doet.*
Cabaſſet, petit cabas, *Cabasken.*
Cabaſſet, m. *Helm.*
Cabeſtan, m. c'eſt le bois, autour duquel on entoure la corde, avec laquelle on leve l'ancre, *'t Rond hout, daer men de touwen in't optrecken van den anker om wint.*
Cabinet, *Een ſecreet, een heymelijke plaetſe.*
le Cabinet du Roy, *Des Koninghs Treſoor of Schat-kamer.*
le Cabinet d'une femme, *Der vrouwen properheyt, Juwelen of cieragien.*
les Cabinets des femmes, *De kofferkens daer de Juwelen en koſtelijkheden van een vrouwe inſteken.*
le maitre du Cabinet, *Threſorier, Schat-meeſter.*
Cabinet de jardin, *Een ſchuylplaetſe in eenen hof tegen den regen of hitte der ſonnen.*
Cable, m. *Een groote koorde of zeel.*
Cabo, *ou* cap, m. *Een hooft in of tegen de Zee.*
Caboche, teſte, f. *Het hooft.*
Cabochard, m. *Koppigh, hertneckigh, obſtinaet.*
Cabochon, m. *Hoofdeken.*
Cabochon de pierre precieuſe, *'t Hooft van een koſtelijke geſteente dat verheven geſneden is.*
ſe Cabrer contre quelqu'un, *Hem tegen iemant ſtellen of wederſtaen.*
Cabriole, cabrioler, *voyez* Capriole.
Cabri, m. *Een hamel of wilt geytken.*
Cabus, m. *Gehooft, dat een hooft heeft.*
chou Cabus, *Cabuys-kole of ſluyt-kole.*
Cachenez, m. *Neus-kaproen.*
Cacher, *Bergen, verbergen, ſchuylen, bedecken.*
Cacher en la mer, *Het ſchip meer laſten ende dieper in 't water doen zinken, Een maniere van ſpreken onder de Schippers.*
Cacher ſa folie, *Zijn ſotheyt bedecken of inhouden, hem veynſen.*
être Caché, *Schuylen, verborgen zijn.*
Caché, m. *Geborgen, verborgen, bedekt.*
homme Caché, *Een geveynſt, of bedekt man.*
maladie Cachée, *Een heymelijke ziekte.*
pas Cachez, *Onbekende of onſienlijke voet-ſtappen.*
Cachéte, f. *Een hol, heymelijke of verborgen plaetſe, ſchuyl-plaets, ſchuyl-hoek.*
Cachéte, f. *Een kiſtken of laeyken om iet in te bergen.*
en Cachéte, *Heymelijk, ſecretelijk, in't ſecreet, in't verborgen.*
faire quelque choſe en Cachéte, *Iet in't verborgen, ſteels-wijs of ſecretelijk doen.*
Cachement, m. *Verberginge.*
Cachet, ſignet, m. *Merk, ſignet, zegel-ring, of zegel, daer men mede zegelt.*
Cacheter, *Zegelen, bezegelen.*
Cacheter des létres, *Brieven ſluyten of zegelen, of toe-zegelen.*
Cacheté, m. *Gezegelt, bezegelt.*
Cachoire, f. *Sweepe,* chaſſoire.
Cachot de la terre, *Hol of graf onder d'aerde.*
Cachot, m. priſon. *Gevangeniſſe.*
on l'a mis dans un Cachot, *Men heeft hem in de gevangeniſſe of in een donker gat geſmeten.*
Cacochime, m. *Qualijk geſtelt, vol quaden humeuren.*
Cacidoine, *ou* calcidoine, f. pierre precieuſe, *Een koſtelijke geſteente.*
grand Cad d'eau, grande, & vehemente chutte d'eau, *Een vlage, ſlag-regen.*
un Cadavre, *Een dood lichaem.*
Cadeau, m. létre cadelée, c'eſt à dire, écrite avec de belles & grandes létres ou caracteres, *Geſchakelde letter.* (*maken.*
Cadeler les létres, *Groote letteren met ſchakelen*
Cadenat, m. *Een ſlotje, een mael-ſlot.*
Cadenacer, fermer avec un cadenat, *Met een mael-ſlot ſluyten.*
la Cadence des mots, *Een pauſe of mate.*
une Cadene, *Een ketene.*
Cadet, m. *ou* puiſné, *Den jonghſten of leſten geboren.*
Cadran, m. *Uren-wijſer.*
Caduc, mal caduc, *Vallende ziekte.*
Caduque, c. *Vergankelijke, dat geenen duer en heeft, ongevallijk.*

Cadu-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Caduceateur, m. *Een Krijgs-bode, die Vreede of Oorlog aenbiedt.*
Caducée, m. *De roede of ſtok van Mercurius.*
Cafarder, *Vleyden, vleyſteren, flatteren, den hypocrijt maken, oock luyaerden.* (*luyaert.*
Cafard, m. *Vleyder, vleyſteert, flatteerder,*
Cafardie, cafardiſe, f. *Vleydinge, flatteringe, geveynſtheyd, momaerdye.*
Caffa, m. *ou* capha, *Gebeelt of gebloemt fluweel.*
Cagaſangue, *ou* caqueſangue, m. *Het roode meliſoen.*
Cage, f. *Een vogel-kouw, een kevie, vogel-huys of gevangeniſſe, eenen kelder of hol.*
Cage d'oſier, *Een tralie of kouw van wiſſen.*
métre en Cage, *Op-ſluyten en bewaren.*
prennez garde qu'on ne vous mette en Cage, *Siet wel toe dat men u niet gevangen zet.*
Cageois, *ou* gaſois, villageois, m. *Dorpman, Huysman of Boer.*
Cage, hune de navire, *De meerſſe.*
Cageoler, *voyez* Cajoler.
Cagnarder, *Luyaerden, rabbauwen.*
Cagnard, cagnardier, m. *Lanterfant, luyaert, rabbaut.*
Cagnardiere, f. *Dante, leeg-wage, die langs de huyſen loopt klappen.*
Cagnardiſe, *ou* cagnarderie f. *Luyheydt, traegheyd.*
Cagot, m. *Flatteerder, geveynſt.*
Cagoterie, f. *Geveynſtheyt, pluymſtrijckerye.*
Cahier, m. *Quaterne, voyez* Cayer.
Cahot, m. ce ſont les ſauts, que fait une charette, *ou* chariot roulant par un chemin rabotteux, *Het ſchocken van eenen wagen of kerre op eenen oneffen wegh.*
Cahoter, *Schocken, ſchudden aen den wagen.*
Cahute, cahuete, *ou* cahutelle, *Een butteken.*
Cay, m. *Een kaey.*
Caille, f. *Een quackel.*
Cailler, m. *Net om quackelen te vangen.*
Cailler, *Doen rinnen of rumen, dik maken.*
Caillé, m. *Geronnen.*
du Caillé, m. *Runtſel.*
Caillebotes, f. *Geronnen melk, wrongſel, ſtremſel, runtſel.*
Caille, *ou* cailléte de mouton, f. *Stremſel.*
Cailléte, f. *Beurſe of ſaxken daer de klootkens in liggen.*
pommes de Cailliot, *Een ſoorte van appelen.*
pommes de Caillioroſat, *Een ſoorte van appelen.*

Caillou, m. *Key-ſteen.*
Caillouex, m. *Steenachtigh, oneffen.*
Caimander, *Beedelen, voor den armen ommegaen.*
Caimand, m. *Beedelaer.*
Cajoler, babiller, *Klappen, ſnappen.*
Cajoler une fille, *Een vryſter bepraten.*
Cajolerie, f. *Klapperye, ſnapperye.*
Cajoleur, m. *Een kaeckelaer, ſnapper, of beprater.*
Cajoleuſe, f. *Een ſnapſter, of kaeckelaerſter.*
Caion, m. Porc, m. *Een Varken,* c'eſt un mot Lionnois.
Caiſſe, *Kaſſe, voyez* Caſſe.
batre la Caiſſe, *De trommel ſlaen.*
bander la Caiſſe, *Wegh lopen.*
Cal, m. *Eelt of weere.*
Caleux, m. *Weerachtigh,* en langage Normand ſignifie faineant *ou* pareſſeux.
mains Caleuſes, *Weerachtige of eeltachtige handen.*
Calamar, m. poiſſon, *Kalmaer.*
Calament, herbe, *Berg-kruyt.*
Calamiteux, m. *Ellendigh.*
Calamité, f. *Ellendt.*
Calamite, m. *Magneet-ſteen.*
Calamiter les cheveux, *'t Hayr krollen.*
Calandrin, m. *Jongh kalf, of een wulpe.*
Calciner, *Eenigh metael door 't vyer pulveriſeren, of pulveren, calcineren.*
Calcination, f. *Purgatie, of brandinge tot Poeder.*
Calcitrer, *voyez* Regimber.
Calçons, m. *Onderbroeck.*
Calculer, *Rekenen.*
Calculateur, m. *Rekenaer.*
Calcul, m. calculation, f. *Calculatie, rekeninge.*
Calcul, la pierre, m. *De ſteen, of 't graveel.*
Cale, f. *De kruyne of het opperſte van eenigh fruyt.*
Calendes, f. *Den eerſten dagh van elke maendt.*
Calendre, oyſeau reſſemblant fort à une aloüéte, *Een vogel als een leeuwerik.*
Calandre, f. c'eſt une petite bête, qui ronge le froment, *Een Calender-worm.*
blé Calendré, m. *Koren dat van de calanders bedorven is.*
Calendrer une toile, *Lijnwaet klanderen of doen glinſteren.*
toile Calendrée, *Geklandert Lijnwaet.*
Calandrier, m. *Eenen Calendier, Almanach.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Calendrure, f. *Lysteringe, Kalanderinge.*
Calenger, *Calangieren, voyez* Chalanger.
Caler les voilles, *'t Zeyl strijcken.*
Caleux, m. *Weerachtigh, voyez* Cal.
Calfeutrer un navire, *ou* calfater, *Een Schip calfateren.*
Calfat, m. *Calfater.*
Calfat, m. *De knecht die calfatert.*
Calibre, *ou* qualibre, Homme de bon calibre, *Een Man van goede qualiteyt.*
un Calibre, *Een soorte van een handt-busse.*
Calibrer, *Vergelijcken.*
Calice, m. *Eenen Kelk.*
Caligineux, m. *Doncker, duyster.*
Caliginosité, f. *Donckerheyt, duysterheyt, duysterniſſe.*
Calland, *voyez* Chaland.
Calleoasses, *Cauwoorden.*
Caller, *Kabbelen, jonge katten worpen.*
Caller les voiles, *'t Zeyl strijcken,* Caler.
Calleux, *voyez* Cal.
Calmar, m. *Een visch.*
Calmar, m. *Schrijf-koker, of penne-koker.*
Calme, c. *Stil.*
mer Calme, *Stille Zee.*
Calme, m. *Stilte.*
Calmer, *Stillen, stil worden, versoeten.*
Calomnier, *Lasteren, valschelijk beschuldigen.*
Calomniateur, m. *Lasteraer.*
Calomnie, f. *Laster, lasteringe.*
Calomnieux, m. *Lasterlijk.*
Calomnieusement, *Lasterlijcken.*
Calote, f. *Spinrok-brief, het snoer, een hooftmutse van een Priester in de Wet, een Kalotte.*
Calpêtrer, fouler aux pieds, *Vertreden, onder de voeten treden.*
Calvaire, m. *Het beckeneel, of de schotel van het hooft.*
Calvanier, moissonneur, m. *Een die in den ougst dient.*
Calviniste, *Een die Calvinus leere aenhanght.*
Calus, m. une certaine dureté, qui vient sur la verge, *Een sekere hardigheyt van de mannelijke roede.*
Cam, *voyez* Cham.
Camahe, *ou* camahieu, ce sont pierres fines naturellement peintes, *Steenen die door natuerlijke placken geschildert zijn.*
Camail, f. *Vrouwen hulsel aen 't hooft.*
Camamine, *ou* cameline, f. *Brandt-koren.*
Camais, m. plur. *Baals of der Heydenen Priesters, Regum 2. vers. 13. alsoo genaemt om dat zy swarte habijten droegen.*
Camarade, m. *Macker, byslaper, mede-gesel.*
Camart, *voyez* Camus.
Camboy, m. *Wagesmeer dat van de rayers gedaen wordt.*
Cambre, c. *Krom.*
Cambrer, *Welven, krommen.*
Cambrure, f. *Welvinge, kromminge.*
Cameau, *voyez* Chameau.
Cameleon, m. *Een dier in Indien, dat zijn verwe zeer dikwils verandert,* Item marien-distel, *een kruyt.*
Cameline, f. *Brandt-koren.*
sausse Cameline, f. *Kemelen sausse, of verwe.*
Camelot, m. *Camelot.*
Cameloté, m. habillement cameloté, *Een camelotten rok.*
Camerade, camerisste, m. *Macker, by-slaper.*
Caminet, m. *Forneys-wijs maken en overwelven.*
Camion, m. espéce de petit chariot, *Pype-gale of korde-wagen.*
Camion, f. espéce de petite epingle courte & menue, dont les femmes attachent leurs gorgeas, & colets, *Dun en kort spelleken daer de Vrouwen haer hals-doecken mede vast maken.*
Camisade, f. mot de guerre, *Uytlopinge der Soldaten op de vyanden, hebbende hemden over hen wapenen.*
Camisole, f. *Hemd-rok, of wolle hemde.*
Camomille, f. *Witte camille-bloemen.*
Camp, m. *Den Leger van een Heyr.*
Camp arrété, *Eenen vasten Leger, een Sterkte.*
assoir le Camp, *Leger slaen.*
Camp de bataille, *voyez* Champ.
Campion, m. *Campioen, vechter, voyez* Champion.
Camper, asseoir le camp, *Legeren, 't Leger slaen.*
remuer *ou* lever le Camp, *Optrecken, vertrecken.*
Campement, m. *Legerslagingh.*
Campagne, f. *Een veldt.*
nous avons remporté plusieurs victoires cette Campagne, *Wy hebben veel overwinningen behaelt van dit jaer.*
demeurer à la Campagne, *Op 't landt woonen.*
Campane, cloche, f. *Een klocke.*
Campanete, clochette, petite cloche, f. *Klokskens.*
Campart, *voyez* Champart.

Cam-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Camphre, *Campher.*
Camphrer, *Campheren, met campher mengen.*
eau Camphrée, *Gecamphert water.*
Campleur, m. mot Walon, *Een kraen in de ton, of den tap.*
avoir Campos, avoir congé, *Oorlof hebben.*
Camus, m. *Camuys, vlak of plat van neuse, Eenen korten gedrongen neuse.*
Canaille, *Uytschotsel van't volk, het quaet geboeft of gespuys.*
Canal, m. *Een gote, canael.*
Canard, m. *Endt, of eyndt-vogel.*
Cancean, cancel, cancelon, m. *Een tralie,* peu usité.
Canceler, *Doorstrepen, Uytdoen.*
Cancre, m. *Den kanker.*
Candide, c. *Wit, suyver, reyn.*
il est fort candide, *Hy is zeer oprecht.*
Candeur, f. *Witheyt, suyverheyt, reynheyt, oprechtigheyt.*
Candidement, *Wittelijk, suyverlijk, reynlijk, otrechtighlijk.*
Cane, f. canart, m *Eyndtvogel, Eyndt.*
Canelé, m. *Gestreept, uyt-geholt gelijk een gote.*
colonne Canelée, *Gestreept of uyt-geholde colomne met voren.*
Caneleure de colonne, f. les caneleures, *De strepen, voren of groeven in een colomne.*
Canéte, f. *Eyndt-vogelken.*
Cane, roseau, *Riet.*
Caneter, *Gaen gelijk een Eyndt-vogel, al waggelende gaen.*
Canebasse, f. *ou* calebace, *Een flesschе van een kauwoorde.*
Canelé, canelure, *voyez* Canal.
Canelle, f. *Caneel.*
Canelle à tirer du vin, *Een kraen of tap.*
Canepetiere, oiseau de campagne fort delicieux à manger, *Veldt-hoen.*
Canepin, m. *Keers-korf.*
Canepin, *Een dun schelleken van binnen de schorsse van een Linde-boom of Berke-boom, of het opperste velleken van een bereydt vel, daer men hier voortijdts op schreef.*
Caner, toirer, *Kamer-gang hebben.*
Canette, caneter, *voyez* Cane.
Canevas, *ou* canefas; *Canefas.*
Cangeant, m. *Weerschijn, caniant.*
Canjart, espece d'oiseau de mer, autrement apelé calin, *ou* crisart, *Hael gans, hagel gans.*

Caniculaire, jours caniculaires, *De hondts-dagen.*
Canicule, f. *Hondt-sterre.*
Canin, m. *Hontsch.*
faim Canine, *Een groote en onuytspreeckelijke honger.*
Caninement, *Op zijn hondts.*
Canif, *ou* canivet, m. *Een penne-mes.*
Canne, f. *Een riet, Item, spaens-riet.*
Cannetilles, f. habillements couverts de cannetilles, f. *Kleederen met goude stukskens verciert.*
Canon musical, m. *Den balk van een orgele daer de post of conduyten op liggen, die den windt van d'een pijpe tot d'ander dragen.*
Canon de la Messe, *De Canon of het secreetst van de Misse.*
le Canon d'une fontaine, *De buyze of pijpe van een Fonteyne.*
Canon, m. *Een stuk geschut.*
Canonner une ville, *Een Stadt beschieten.*
Cannonier, m. *Busscheiter, Artillerye-meester, Konstapel.*
Cannonieres, f. *De gaten daer't geschut in leyt.*
Canonique, c. *Kanonijk, wettelijk.*
Canonizer, *Heyligen, heylig maken of achten, In't getal der Heyligen setten.*
Canonization, f. *Heyliginge, heylighmakinge.*
Cantharide, f. *Groenvliege, spaensche vliege.*
Canton, m. *Eenen hoeck.*
Cantonner, *Hoecken ergens aen maken.*
se Cantonner, *Sich verstercken of vry-maken.*
Cantonniere, f *Een gemeyn hoere.*
pierre Cantonniere, *Een hoek-steen.*
Cantique, m. *Lof-sangh, Leyzen, Liedekens.*
les Cantons des Suisses, *De Hoof-stede van Switzer-landt met haer jurisdictie.*
Cap, *voyez* Cabo. *Houft.*
faire Cap, *Resisteren, wederstaen.*
faire Cap à la mer, *Ter Zee waert varen.*
armé de pié en Cap, *Van de hoofde totten voeten toe gewapent.*
Cap de mouton, *Het windaes daer men het zeyl mede op-windt.*
Capable, c. *Begrijpelijk.*
Capable, c. *Bequaem, nut.*
Capablement, *Bequaemlijk.*
Capacité, f. *Begrijp, begrijpelijkheyt, verstant, bequaemheyt.*
Caparasson, m. *Paerde bereydsel en vercierse.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Caparaçonner, *Een paert bereyden, en vercieren.*
Cape, f. *Een hooft-dekſel, een cappe.*
ſous la Cape, *Heymelijk.*
Capeline, f. c'eſt un petit chapeau de ronde & baſſe teſtiere, & bords eſtroits, *Een hoedken boven ronde ende leegh van hoofde, aen de kanten ſmal.*
Capeline de fer, *Een ijſeren beckeneel.*
la Capeline de Mercure, *Den breeden hoedt van Mercurius.*
homme de Capeline, pour dire, un homme d'entrepriſe & d'éfet, *Een daed-vaerdigh man.*
Capha, m. *Kaffa, gebeelt fluweel.*
Capendu, m. pomme de capendu, *ou* carpendu, *Een rabbau-appel of puppink.*
Capitaine, m. *Een Capiteyn of Overſte.*
le grand Capitaine, *ou* le chef de l'armée, *De Opper-veldt-heere.*
Capitaine de marine, *Zee-Capiteyn.*
Capital, m. Ennemy capital, *Doodt of hooft-vyant, de meeſte vyant.*
cas Capital, *De principale ſaken.*
Capitale, ville capitale, *Hooft-Stad.*
peine Capitale, *Pene of ſtraffe van de lijve.*
haine Capitale, *Doodlijcke vyantſchap.*
pechez Capitaux, *Hooft ſonden.*
Capitalement, *Principalijken, als de principaelſte.*
Capitulant, m. qui a voix au chapitre, *Acceſſoir in 't Capittel, die mede gehoor ende voys heeft in 't Capittel.*
Capituler, *Capituleren, de artijkelen van eenig verdrag accorderen, de artijkelen ſetten en nemen.*
Capituleur, m. *Artijkel-meeſter.*
les Capitulations, *De Capitulatie, of de vereenigde artijkelen van eenig verdragh.*
Capo, *voyez* Cabo, Caporal, *voyez* Corporal.
Capot, m. *Cappot.*
Cappe, f. *Een kappe.*
Cappe à femme, *Huycke.*
Cappeër, *ou* fingler à la cappe, *Een van de zeylen onder inhalen, en als een borſſe fronſen.*
Cappres, *Cappers.*
Caprice, m. *Sinnelijkheyt, grillen.*
Capricieux, m. *Hoofdigh, ſinnigh.*
Capriole, f. *Sprong.*
Caprioler, *Springen.*
Captieux, m. *Bedriegelijk.*
ſe Captiver, *Hem bedwingen.*

Captiver, *Vangen, gevangen nemen of ſtellen.*
cercher à Captiver les bonnes graces de quelqu'un, *De gunſt van iemant ſoecken te krijgen.*
Captif, m. *Gevangen.*
Captivité, f. *Gevangeniſſe.*
Capuchon, m. *Caproen of kovel.*
Capulaire, m. *Overſte, Ouderman.*
Caque, f. *Een wijn-pijpe, wijn-vat, of oly-vat.*
Caqueſangue, f. *Het root meliſoen.*
Caqueter, *Klappen en ſnappen, ſnateren.*
Caqueté, m. *Geklapt.*
Caquet, m. *Klap, klappernije, geklap.*
abaiſſer le Caquet, *Doen ſwijgen.*
Caquetément, m. *Klappinge, koutinge.*
Caqueteur, m. *Klappaert, lange-tonge.*
Car, *Want.*
Car quoy, *Want hoe.*
Carabin, m. *Een Soldaet te paerde met een kort roer gewapent.*
Caractere, m. *Character, een merk-teken, letter.*
Caracteriſer, *Teeckenen, mercken.*
Caracole, f. Faire la caracole devant l'ennemy, *Metter haeſt hem omkeeren voor den vyant, om hem aen d'een of d'ander zyde te verraſſchen.*
Caracon, *ou* carraquon, m. petite caraque, *Een kraecksken.*
Caraque, f. c'eſt une eſpece de vaiſſeau de mer rond, de grand port & capacité, *Een ſoorte van een ſchip dat ront en van groter wijdte is, Een krake.*
Caravelle, f. eſpece de vaiſſeau de mer rond, portant voiles latines, *Boeyer of Carveel, een Schip.*
une Carbonnade, *Een ſtuksken vleeſch op de rooſter of kolen gebraden.*
Carcan, m. *Een hals-bant, voyez* Quarquan.
Carçaſſe, f. *Geraemte, gebeente.*
Carchiophe, m. artichaut, *Een artiſchocke.*
Carcois, m. le haut bout du mats d'un navire, où il y a certains poulions atachez pour tirer la corde atachée à la verge, ſur quoy la voile eſt étenduë, *Het hooghſte van den maſt, alwaer ſekere katerollekens zijn om daar door de koorden te trecken, die aen 't ree van den zeyle gehecht zijn.*
Carquois, m. *Pijl-koker.*
Carde, f. *Hekel, of kaerde.*
Carder, *Kaerden.*
Carder, et lever le poil des robes, *De wolle van de klederen ophalen.*

Car-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Cardeur, m. *Kaerdemaker.*
Cardeur de laine, m. *Wollekaerder.*
Cardinal, m. *Een Cardinael.*
Cardinalat, m. *Cardinaelſchap.*
Cardinaliſer, *Root maken, een Cardinael maken.*
Careler, *voyez* Carreler.
Carene, *voyez* Carine.
e Careſme, *ou* carême, m. *Den vaſten.*
Carême prenant, caremeaux, m. *Vaſten avont dag,* carneval.
faire Carême prenant, *Vaſten avondt houden.*
Careſſer, fétoyer, *Strelen, liefkoſen, troetelen, feeſteren.*
Careſſe, f. *Strelinge, troetelinge, feeſteringe.*
Cariage, m. *De bagagie van een Heyr.*
Caribde, m. *Een Steenrotſe.*
Carillonner, *Beyaerden, met de klocke ſpeelen.*
Carillonneur, m. *Beyaerder, Klocke-ſpeelder.*
Carillon, m. *Beyaerdinge, klockeſpel.*
la Carine, *De holligheyt ende buyk eens ſchips.*
Cariner, *Uyt-holen, gelijk een ſchips-buyk.*
Carine, *Tijdt, minder dan een minute, carijne.*
Carler carlure, *voyez* Carreler.
Carlet, m. *Bot,* poiſſon.
Carline, f. eſpéce d'herbe, *Ever-wortel.*
Carlingue, f. en matiere de Navire eſt une groſſe table de bois d'un pié & demy d'epaiſſeur, & de largeur pareille, à la quille du Navire, & de ſeize pieds de longueur, cloüée & chevillée ſur le mitan de la dite quille ayant au milieu un grand trou quarré pour y enchaſſer le pié du grand mats, *Een groote houten tafel in 't vierkant, daer den maſt in 't midden komt.*
Carme, *voyez* Charme.
Carme, m. *Een vers of gedicht.*
Carmes, m. *Carmelijten, vrouwen-broeders.*
Carnage, m. tuerie, f. *Doodinge, verſlaninge van volcke.*
faire grand Carnage, *Groote moort en bloetſtortinge doen.*
Carnaſſier, m. *Een groot moordenaer, een bloetdorſtigh menſch.*
Carneaux, *mieux,* creneaux, m. *De gaten, freeten.*
les Carneaux d'une muraille, *'t Spitſe, het opperſte of de hoofden van mueren.*
muraille Carnellée, *mieux,* crenellée, f. *Eenen muer die ſpits en ſcherp is.*
Carneval, m. *Vaſten-avondt.*

Carnefice, m. *Eenen Beul,* peu ou point uſité, Boureau.
Caroler, danſer, *danſzen.*
Carolée, f. *Eenen dans.*
un Carolus, *Een Carolus, een blancke.*
Carote, f. *Caroot-wortel.*
Carotes jaunes, *Geel peen, wortelen.*
Carotes rouges, *Biet-wortelen.*
Carouge, f. *Een ſoorte van appelen.*
Carous, faire carous, *Slemmen, ſlempen.*
Carpe, f. *Een Carper viſch.*
Carpendu, *voyez* Capendu.
Carpie, f. *Een ſoort van Maſt-hout-boom.*
Carpie, charpie, arbre appellé carme *ou* charme, *Geplukt lijnwaet tot een wicke in een wonde.*
Carpir de la laine, *Wolle kaerden, teeſen, en plucken.*
Carquan, m. *Een hals-bant.*
Carquois, m. *Een cuſtode, pijl-koker.*
Carreau, *voyez* Quarreau.
Carrefour, m. *Kruys-ſtrate, kruys-wegh.*
Carreler les ſouliers, *De ſchoenen lappen.*
Carreleur, m. *Schoen-lapper.*
Carrelure, f. *Lappinge van ſchoenen.*
Carriere, d'où on tire les pierres, *Een ſteenkuyl, of ſteen-put.*
Carriere, f. *Een ſtrate.*
Carriere, f. *Den loop die een man te paerde doet in 't tornoyen, of in 't loopen uyt genoeghte ſoo verre als eenen aeſſem en tornoy-plaetſe ſtreckende is.*
parfaire ſa Carriere, *Sijnen vollen loop doen, ſijnen loop doen.*
donner Carriere à un cheval, *Eenen paert ſijnen vollen loop geven.*
ſe donner Carriere, *Hem de loſſe toom geven.*
Carrillonner, *voyez* Carillonner.
Carroſſe, m. *Karos, koetze.*
Carrotte, *voyez* Carote.
Carrouge, *ou* carroubier, m. arbre en Italie, *Eenen boom in Italien, of de vrucht daer af.*
Carrous, m. beuverie à l'allemande, *Suyperye.*
Cartamus ſauvage, *Wilden ſaffraen.*
Carte, f. *Pampier, Kaert.*
bailler la Carte blanche, *Wit pampier geven, of de keur geven.*
Cartée, f. *ou* cartel, m. *Een Vee-brief of uyt-daegh-brief om tegen malkander te ſlaen.*
Cartier, *ou* quartier, m. *Vierendeel.*
en noſtre Cartier, *in onſe wijk.*
ſe tirer à Cartier, *Uyt den wegh gaen.*

Car-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Cartilage, m. *Het kraek-been of knorſel-been, oft het morwe en weeke der ooren en neus, dat midden tuſſchen vleeſch en been is.*

Cartilagineux, m. *Dat noch van vleeſch noch van been is.*

Cartiſanier, m. faiſeur de bouquets de carte faits de fil d'or, d'argent, & de ſoye, *Goude en zilvere bloem-maken.*

Carton, m. *Bort-pampier.*

Cartouches, plur. m. en termes d'architecture, ce ſont de groſſes pieces de bois ſaillantes en dehors deſſous le toit, *Cartoezen.*

Carvi, m. *Witten comijn.*

Carviſauvage, *Een kruyt waſſende in't gebergte, met groote witte bladeren.*

Cas, m. *Een dingh of ſake, achtinge.*

Cas de malheur, *Een ongeluk.*

c'eſt grand Cas, *'t Is wat, 't Heeft wat te bedieden.*

ô le vilain Cas, *Och wat oneerlijken quaet ſtuk.*

voylà le Cas, *Dats al, dat iſt.*

vû le Cas tel qu'il eſt, *Na dat de ſake ſtaet.*

Cas fortuit, *Een geval, geluk, raek.*

par Cas fortuit, *Onverziens, by gevalle.*

Cas capital, *Een ſake des doodts.*

ce n'eſt pas mon Cas, *'t En is mijn doen niet, het en is mijn werk niet.*

commétre un gros Cas, *Eenigh quaet feyt bedrijven.*

Cas qu'on a commis, *Een misdaedt.*

faire Cas de leze Majeſté, *Iet tegen den Koningh miſdoen.*

faire peu de Cas de quelqu'un, *Iemant weynig achten, van iemant weynig werk maken.*

il eſt queſtion de grand Cas pour toy, *Het gaet u grootelijks aen.*

il n'entend pas le Cas, *Hy en verſtaget hem niet. Hy en heeft'er geen verſtandt af.*

afin qu'on face Cas de toy, *Op dat men u acht, of wat ontzie.*

poſez le Cas que, &c. *Neemt dattet, &c.*

ce Cas me touche, *Dat gaet my aen, die ſake gaet my aen.*

ſelon que le Cas s'adonne, *Naer dat het hem ſchikt.*

en Cas que, &c. *Indien, in alſoo verre, iſt dat, &c.*

quand le Cas écherra, *Als't te paſſe komen ſal.*

céte cloche ſonne Cas, *De klocke en heeft geen goet geklank.*

parler Cas, *Bottelijk, onbeſcheydelijk ſpreken.*

Tu parles fort Cas, *Gy ſpreekt heel leegh.*

Caſebond, m. *Valachtigh, dat dikwils valt.*

Caſaque, f. *ou* Caſaquin, m. *Een Caſak.*

tourner Caſaque, *Van zin of gevoelen veranderen.*

Caſe, cabane, f. *Hutteken, Huysken.*

Caſanier, m. *Aſſe-vijſter, die altijdt t'huys is.*

Caſeret, m. *Kees-ſchene, kees-vat.*

Caſemates, *ou* cazemates, *ou* protereſſes, *Heymelijcke ſluyp-poortkens in de veſten der Stadt, om uyt en in te lopen, en eenigen aenſlagh te doen.*

Caſois, *Die in een hutte woont, voyez* Cageois.

Caſque, m. *Helm.*

Caſſade, m. *Schalkheyt.*

donner une Caſſade, *Verſchalken.*

Caſſant, *voyez* Caſſer.

Caſſaudes, *Dobbel of rode madelieven.*

de la Caſſe, *Caſſe, welrieckende kruyt.*

Caſſe de moulin, m. *Den tremel, den bak daer 't graen in light om te malen.*

Caſſe, f. *Een kaſſe of gelt-kiſte.*

Caſſette, f. *Koffertje.*

Caſſetin, m. *Kasken, laeyken of kofferken.*

Caſſier, m. *Kaſſier, Rentmeeſter.*

Caſſemeuſeaux, m. *Ronde hoexkens.*

Caſſenoix, m. oyſeau, *Een vogel in't gebergte Alpen.*

Caſſe-noix, dont on ſe ſert pour caſſer des noix, *Note-kraecker.*

jouer à Caſſe-pot, *Breek-pot, of blindt-pot ſpelen.*

Caſſer, *Breecken, in twee-en ſtoten.*

Caſſer un teſtament, *Een Teſtament te niet doen.*

Caſſer une noix, *Een note kraken.*

Caſſer les reins, *Den lenden breken.*

Caſſer les gens de guerre, *De knechten uyt-monſteren, af-danken, paſpoort en oorlof geven.*

Caſſé et uſé de vieilleſſe, *Verſleten van ouderdom, af-gegaen.*

Caſſé aux gages, *Uyt-gemonſtert.*

gendarme Caſſé, *Af-gedankt krijghs-knecht.*

homme Caſſé, *ou* caduque, m. *Een oudt Man.*

voix Caſſée, *Heeſche ſtem.*

Caſſant, m. *Broos, dat licht breekt.*

Caſſation, f. *Vernietinge, afdanckinge.*

Caſſure, *ou* Caſſeure, f. *Brekinge, quellinge.*

Caſſeron, m. poiſſon, *Een ſoorte van een viſch. zeer gemeyn te Rochelles, en te Poitiers.*

Caſſetin, *voyez* Caſſe.

Caſſidoine, f. eſpéce de pierre precieuſe, *Een Caſſidonien-ſteen.*

Caſſio-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Cassiopée, f. *Een gesternte also genaemt.*
Cassadour, *ou* pionnier, *Een Pionier of Schans-graver.*
Castagneux, m. *Duyckerken, een kleyn vogelken.*
Castalie, f. *Een Fonteyne by den Berg Parnasses, welcke den Musis toe-gewyt is.*
Caste, *voyez* Chaste.
Caste, f. *Questie, verschil.*
Castille, f. *Deze* ceſtuy-ci a pris la Caſtille pour autruy, *heeft de questie op hem genomen.*
Castonade, *ou* cassonade, f. *Poeyer-suycker.*
Castor, m. *Een Bever.*
Castrametation, f. peu *ou* point usité, *Ontworp, of begrijp, een situatie eens gantschen legers te velde, of voor een Stadt, een Leger-metinge.*
Casüel, m. *Dat by gevalle komt.*
chose Casüelle, *Een zake by geval komende.*
Casüellement, *By geval.*
Catalogue, m. *Een Register.*
Cataplasme, m. *Een pap.*
la Cataracte en l'œil, f. *De drag, loop in d'ooge.*
Cataracte, f. *Dalinge van water dat van hooge valt, en groot geruysch maeckt, Item een Verlaet of Sluys.*
Catarre, m. *Vochtigheyt, komende uyt den neuse of herssenen, Catarre.*
Catastrophe, f. *Het eynde van een spel, fabel, Tragedie of Historie, Item, voor de doodt, die het eynde aller dingen is.*
Catechiser, *Den Catechismus leeren.*
Catechismes, m. *Een Instructie voor de jonckheyt, daer de Artijckelen des geloofs in staen.*
Catechumene, c. *Een die in't Geloof of Religie onderwesen wert.*
Catepleure, *voyez* Voille latine.
Caterolle, f. c'est un petit creux, que la lapine fait à l'écart, où elle fait & nourrit ses petis lapins jusqu'à ce qu'ils soyent grandelets, *Een kleyn Konynen-hol of nest, dat se maken aen d'een zyde, daerse hun Jongen werpen.*
Caterve, f. *Een valleye of dellinge, eenen hoop of bende.*
Cathedrale, f. église Cathedrale, *Een Dom of Hooft-kercke.*
Cathedre, f. peu *ou* point usité, *Een hoogh Gestoelte.*
Catholique, c. Universel, m. *Algemeyn.*
Catir, presser, *Drucken, persſen.*
Caton, m. *Straf, of stuer.*
Catonien, m. visage Catonien, *ou* severe, *Een straf, suer, of statigh gesichte.*
Catoüiller, *voyez* Chatoüiller.

Cavain, m. *voyez* Caver.
Cavale, jument, f. *Merrie.*
Cavaillier, m. espece de fortification, qūe nous appellons platte forme, *'t Bewerp en platte forme van een timmerage.*
Cavallier, m. *Ruyter, Jong-heer.*
Cavallerie, f. *Paerde-volck, Ruyterye.*
Cavallin, *Een jongh Paerdeken.*
Cavallin, m. *Een Katte of verheven sterckte boven andere.*
Caucase, m. une montagne, *Een Bergh.*
Cauchemare, f. qui empesche de prendre son halène en dormant, *De Mare of Nacht-merrye, als iemant in den slaep zijnen aessem niet verhalen kan.*
Caudataire, c. qui porte la robe d'une grand'-Dame, *ou* autre personnage, *De Steert-drager van een statelijke Vrouwe, den Blok-slijper.*
Caudelet, m. *Vlierken.*
Cavechevre, *Een halfter.*
Caveçon, m. *Een toom, of gebit.*
Caver, *Graven, uytgraven en hollen.*
Cavé, m. *Uytgegraven, geholt.*
Cave, f. *Eenen kelder of plaetse onder d'aerde.*
Caves sombres, *Donckere gaten en putten daer men niet eenen steeck en ziet.*
Cavement, m. *Uytgravinge, hollinge.*
Caverne, f. *Speloncke, hol of kuyl.*
Caverneux, m. *Vol holen en gaten, holachtig.*
Caverne de berger, *Schaep-herders hutteken.*
Cavil!er, *Schimpen, lasteren, iemanden valschelijcken beschuldigen en beliegen.*
Cavillation, f. *Schimpinge, lasteringe, bedrog.*
Cavillateur, m. *Schimper, Lasteraer.*
argument Cavillatoire, *Een argument of bewijs daer veel cavillatie en disputatie op valt.*
la Caule, *ou* la tige de quelque herbe, *Den steel of stock van eenigh kruydt.*
Cauquemare, *voyez* Cauchemare.
Causaire, m. *Een die vry is van ter Oorloge te gaen.*
Cause, f. *Oorsake, zake.*
tu as ouy les Causes de mon conseil, *Gy hebt gehoort wat my daer toe port.*
à Cause, *Om dat, daerom.*
à bonne Cause, *Met goede reden.*
à Cause de moy, *Om mijnent wille.*
dire la Cause, *Seggen waerom, d'oorsake seggen.*
j'en suis Cause, *'t Is mijn schuldt.*
tu en es Cause, *'t Is u schult, Gy zijt'er oorsaecke af.*
une Cause et procés, *Een proces of dinge.*
defens ta Cause, *Beschermt u recht of zake.*
gagner sa Cause, *Zyn proces winnen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

faire d'une mauvaiſe Cauſe une bonne, *Recht van onrecht maken.*
il fait tousjours ſa Cauſe bonne, *Hy maeckt altijdt dat hy gelijck heeft.*
Cauſes d'apel, *Proceſſen van appellatien.*
Cauſatif, m. *Dat oorſake geeft.*
Cauſer, *Kijven, twiſten.*
Cauſer, deviſer, *Kouten, praten.*
Cauſer, *Oorſake geven, veroorſaken.*
c'eſt choſe qui Cauſe crainte, *Het brenght vreeſe mede.*
Cauſeur, m. *Kouter, klappaert of twiſter, kijver.*
Cauſereſſe, f. cauſeuſe, *Koutſtere, klappeye.*
Cauſerie, f. *Klapperye.*
Cauſtique, m. *Dat branden doet,* brulant.
Cauſtique, c. *Dat brantachtigh is,* brulant.
Cauteleux, m. *Liſtigh, bedrieghlijck.*
Cautele, f. *Schalckheyt, looſheydt.*
Cauteleuſement, par cautele, *Looſſelijcken, liſtelijcken.*
Cautere, m. *Een brandt-ijſer, een fontenelle.*
Cauteriſer, *Brandt-teken.*
Cauteriſé, m. *Gebrandt-teken.*
conſcience Cauteriſée, *Gebrandt-merckte conſcientie.*
Cauteriſation, f. *Brandt-tekeninge.*
Caution, f. pleige, m. *Een borge.*
Caution bourgeoiſe, *Een vaſte borge.*
donner Caution, *Borge ſtellen.*
Cautionner, *Borge blijven.*
bailler Caution juratoire, *Borge ſtellen met beveſtinge van eedt.*
reception de Caution, f. *Borgh-neminge.*
Cautionaire, m. *Die borge blijft.*
Cay, m. *Een kaeye.*
Cayer, cayed, m. *Een quaterne of gedruckt-bladt,* prononcez ca-yer.
Cayon, Porc, m. *Een Varcken.*
Cazaque, f. *Caſack.*
Cazaquin, m. *Caſaxken.*
Caze, f. *Hutte of Landt-huys.*
Cazemattes, *voyez* Caſemates.

CE

CE, *Dat, dit.*
il s'enquit comme il avoit fait Cela, *Hy vernam hoe hy dat gedaen hadde.*
Ce cheval eſt, &c. *Dit paert is, &c.*
en Ce lieu, *In deſe plaetſe, in dit huys.*
Céte femme, *Deſe vrouwe.*
eſt Ce ma femme? *Iſt mijn wijf?*
ſera Ce? *Sal't zijn.*

fut Ce hier? *Was't giſteren.*
eſt Ce long temps, *Is't lang geleden.*
C'eſt, *pour* ce eſt, *'t Is, dat is.*
C'eſt à ſçavoir, *'t Is te weten.*
Ce jour là même, *Op den ſelven dagh.*
Ce m'eſt tout un, *Het is my even veel.*
Ce même, *'t Selve.*
Ce n'eſt point, *'t En is niet.*
Ce nonobſtant, *Dies niet tegenſtaende.*
Cependant, *Ondertuſſchen.*
Ce que même il fit, *'t Welck hy zelve gedaen heeft.*
Ce qu'autrement, *'t Welck anders.*
à Ce qu'il me ſemble, *Na dat my dunckt.*
Ceans, *Hier binnen, of in huys.*
eſt-il Ceans? *Is hy hier? Is hy binnen? Is hy t'huys?*
Cecy, m. *Dit.*
Cecy même, *Dit zelve.*
de Cecy vient que, &c. *Hier af, of hierom komet dat, &c.*
de Cecy, pour cecy jetoit-il ſes pleurs, *Hierom, of daerom was't dat hy weende.*
Cecité, f. *voyez* Aveuglement.
Ceder, *Wijcken, plaetſe maken, overdragen, tranſporteren.*
Ceder à aucun, *Iemanden toegeven of over laten.*
je vous cede, *Ick laet u over, Ick geef u toe.*
Cedre, m. *Een Cederboom.*
Cedule, f. *Een handt-ſchrift.*
Contre-Cedule, f. *Een tegen-cedulle, of handt-ſchrift.*
connoître ſa Cedule, *Zijn handt-ſchrift kennen, de ſchult kennen.*
Ceindre, *Gorden, aen-gorden, om-gorden.*
Ceindre par deſſous, *Opſchorſſen.*
Ceindre les murailles, *De mueren omcingelen.*
Ceint, part. *Gegort, omcingelt.*
Ceint, m. ceinture, f. *Een riem.*
Ceinte, f. *Den boort of randt van buyten aen den kant van het Schip.*
Ceinturette, f. *Riemken.*
Ceinturier, m. *Riem-maker of gordel-maker.*
Cela, *Dat.*
pour ce qui eſt de Cela, *Wat dat belanght.*
je ſuis en Cela, *Ick ben nu daer.*
il n'y a que Cela, *Daer en is maer dat.*
c'eſt Cela même, *'t Is dat zelve.*
Celebre, c. *Vermaert.*
Celebrer, *Vermaren, vermaert maken.*
Celebrer une feſte, *Een feeſt-dagh houden, of vieren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Celebrer la Meſſe, *De miſſe doen.*
Celebration, f. *Vieringe*
Celebrité, f. *Vermaertheyt.*
Celer, *Swijgen, verſwijgen, verheelen.*
Celerin, m. eſpéce de petit poiſſon de mer, qu'on appelle à Marſeille Harengade, *Kleynen viſch.*
Celerité, f. *Lichtheyt, ſnelheyt, rasheyt.*
Celeſte, c. celeſtiel, m. *Hemelſch, van den Hemel.*
Celeſtins, Religieux, *Celeſtiner Monicken.*
Celeſtes, habitans au ciel, *Die in den Hemel woonen.*
Celeuſme, m. ſignifie le cry & acclamation du Comite d'une galere, par laquelle il admonéte & exhorte les Galeriens, *ou* à travailler, *ou* à deſiſter du travail, *'t Geroep van den Bevel-hebber, die de Galey boeven, op de Galeyen ofte Roey-ſchepen zittende, tot het roeyen aenmaent, of ook altemets vermaent van 't roeyen op te houden.*
Celibat, m. *Den Maeghdelijcken ſtaet.*
Celier, m. cave, f. *Eenen Tap-kelder, Bierkelder.*
Celle, f. *Die.*
Celle là, *Die daer is.*
Cellule, f. petite chambre, *Een kleyn kamerken.*
la Celſitude d'un grand Roy, Celſitude eſt peu *ou* point uſité, ſervez-vous pour un Roy, du mot Grandeur, Majeſté, & pour un autre Prince Souverain, Alteſſe, *De Hoogheyt of Majeſteyt van eenen grooten Koningh.*
Celuy, m. *Den genen, dien, of die.*
Celuy-là, m. *Dien aldaer.*
Cemetiere, m. *Kerck-hof.*
Cenacle, m. *Eet-kamer, Refter.*
Cendal, m. *ou* celle, *Een ſluyer.*
Cendre, f. *Aſſchen.*
Cendre gravelée, *Pot-aſſchen.*
le jour des Cendres, *Aſſchen-woensdagh.*
couleur Cendrée, *Aſch-verwe.*
Cendrier, m. *Aſch-verkoper, of maker.*
Cendrier, m. *Aſſche-vijſter.*
des Cendrées, f. *Rou of ongefineert ſilver.*
Cendrée ſauvage, t. *Wilden Quentel.*
Cene, f. *Avontmael.*
Cengle de cheval, f. *Een cingel van't paerdt.*
les Cengles, *De cingelen van de zadels.*
Cengler un cheval, *Een paert cingelen.*
il eſt Cenglé et bâté, *Hy is gecingelt ende gezadelt.*

Cengler, fouëtter, *Geeſſelen.*
la Cenne, *voyez* Senne, *ou* Synode,
Cenotaphe, m. *voyez* Sepulchre, qui ſert de montre.
Cenſable, c. *Die eenige rente of tol laet betalen, of zelve moet opbrengen.*
Cenſal, *voyez* Courtier.
Cens, m. *Den cijs of cijns.*
Cens, m. cenſe, *ou* rente, f. *Rente, jaerlijcks inkomen.*
Cenſe, *ou* ferme, *Een hoeve.*
Cenſive, f. *Gront-recht dat men den Heere ſchuldigh is.*
heritage roturier, *ou* tenu à Cenſive, *Landt dat met Gront-renten of rechten belaſt is.*
Cenſier, m. *ou* un qui tient une cenſe à ferme, *Een Pachtenaer, Hoevenaer.*
Cenſurer aucun, *Iemant berijſpen, ſtraffen, of tot amende brengen na des Paus Rechten.*
il a à Cenſurer ſur tout, *Hy heeft over al wat te zeggen.*
Cenſurer un Livre, *Een Boeck voor quaet keuren, en verbieden.*
Cenſeur, m. *Schat-meeſter, Item, een Tucht-meeſter die op quade manieren acht heeft, en de quade manieren ſtraft.*
il fait le Cenſeur, *Hy ſpeelt de baes.*
Cenſüel, m. *Dat de Schat-meeſter aengaet.*
peine Cenſuelle, *Boeten of amende.*
Cenſure, f. *Straffinge van de Tucht-meeſter.*
Cent, m. *Hondert.*
Cent mille, *Hondert duyſent.*
Cent-fois, *Hondert-mael, hondert reyſen.*
Cent-fois double, *Hondert-mael dobbel.*
Centeine, *ou* centaine, f. *Een getal van hondert.*
il y a pluſieurs Centaines d'ans qu'on ne le vit, *'t Is veel hondert Jaren geleden, dat men zulx zagh.*
par Centeines, cent à cent, *Met honderden.*
Centenier, m. *Honderſte man, die honders lieden onder ſich heeft.*
Centenaire, c. *Dat van honderden is.*
Centiéme, c. *Honderſte.*
Centaure, m. *Half menſch, half paert.*
Centaurée, f. *Sanctorie kruyt, of centorie.*
Centaurée la grande, *ou* la mineure, f. herbe, *Groote of kleyne centorie.* (gras.
Centinodia, *ou* corrigiole, f. herbe, *Wegh-*
Centeine, centenier, centenaire, *voyez* cent.
Centon, *Dingh gemaekt van veel ſtucken of lappen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Centorie, *voyez* Centaurée.
Centre, m. *'t Middelſte punt van alle ronde dingen, of van de* Sphæra mundi. (*den.*
Centurie, f. *Eenen hoop, of bende van honder-*
Centurion, m. *Een honderſte man.*
Cep de vigne, m. *Wijn-ſtock.*
Cep, m. *Een houten Inſtrument, daer men den hals en beenen van de quaetdoenders in ſluyt.*
enſerrer les pieds de quelqu'un aux Ceps, *Iemants beenen ſluyten in de ſtocke.*
Cependant, *Ondertuſſchen.*
Cephale, *ou* cefale, c. c'eſt à dire doux, amiable, *Lieffelijck, zoet, vriendelijck.*
Cepier, Geolier, m. *Gevanckenis-bewaerder.*
Cerceau, m. *Een cirkel, rondt perck.*
Cercelé, m. *Dat gelijk een cirkel rondtom gaet.*
Cercelle, f. *Teeling, Sweem, een vogel.*
Cercher, *ou* chercher, & ainſi tous ſes dependans, *Soecken.*
Cercher diligemment, *Neerſtelijck onderſoecken en ondervragen.*
Cercher les dictions, *ou* la proprieté d'icelles, *Zijn beſte doen om d'eygenſchap der woorden te hebben.*
Cerchant, *ou* cherchant, m. *Soeckende.*
Cerché, m. *Gezocht.*
Cercheur, m. *zoecker.*
Cerchereſſe, f. *Soekerſſe.*
la Cerche, *ou* recerche, *d'Onderſoeckinge, of ondervraginge.*
Cerchement, m. *Soeckinge.*
Cercle, m. *Eenen hoep, circkel of rondt perck.*
le Cercle de la Lune, *Den circkel of ring om de Mane.*
Cercler, *Ronden, rondt maken.*
Cerclé, *Gerondt.*
Cercle, m. *Hoepel.*
Cercler *ou* joüer avec un cercle, *Hoepelen.*
Cercüeil, m. *Doodt-kiſt, of graf, een bare.*
Cererien, m. de Ceres, que les Poëtes diſent étre Déeſſe de la terre & des blez, *Vruchtbaer, dat van Ceres komt.*
Ceremonies, f. *Ceremonien.*
le Ceremonial, m. *Den boeck der Ceremonien.*
Loy Ceremoniele, *Een wet vol Ceremonien.*
Ceremonieux, m. *Ceremoniachtigh, nauwe toeſiende.*
Ceremonieuſement, *Ceremonieuſelijck, met nauwe toeſicht.*
Cerene, barate, f. *Boter-ſtaende, keerne.*
Cerf, m. *Een Hert.*
Cervelot, *ou* Cerveau, m. *Jongh Hert.*

corne de Cerf, f. *Herts-hoorn.*
Cerfueil, m. *Kervel.*
Ceriſe, f. *Een kriecke, of kerſe.*
Ceriſier, m. *Een kriecken-boom.*
Ceriſaye, f. *Plaetſe met kriek-bomen beplant.*
Cerne, m. *Eenen omkeer ende omdrayinge.*
Cerner, faire cerne, *Eenen cirkel of rondt perk maken.*
Cerner, *ou* enciſer les arbres, *De bomen ſnoeyen.*
Cerner des noix, *Noten open doen en ſnoeyen.*
Cerneau, m. *De keerne.*
Cerot, m. *ou* ceroine, *ou* cerat, c'eſt une compoſition d'huyle & de cire, dont on frotoit anciennement les luiteurs, *Een plaetſter, ceroen of ceruys.*
Cerre, m on l'appelle communement Heſtre, *ou* Hêtre, *Een Heſter-boom.*
Cerres, *ou* pois cerres, *ou* chiches, m. *Kleyne ciceren en vitſen.*
Certes, *Seker, voorwaer.*
Certain & aſſuré, m. *Seker en gewis.*
en Certain temps, *In zekeren tijdt.*
Certain de partir, *Gewis zijnde van te vertrecken.*
pour Certain, *Voorwaer, voorſeker, waerachtigh.*
je ſçay pour Certain, *Ick weet wel en zeeckerlijck.*
c'eſt choſe Certaine que, &c. *'t Is gewis en zeker dat, &c.*
ils n'eſtoyent pas bien Certains, *Zy en waren niet genoeg verzekert.*
Certainement, *Zeekerlijcken, voorwaer.*
Certainement il eſt ainſi, *Gelooft my, het is alſoo, voorwaer.*
Certainement c'eſt luy, *Gewiſſelijck hy iſt.*
Certifier, *Waer maken, verzekeren, laten weten.*
Certificat, m. *Getuygeniſſe, Handtſchrift.*
Certification, f. *Waermaeckinge, verſeeckeringe.*
Certification et paſſeport, f. *Certificatie, waermakinge, Paſpoort-brief.*
Certiorer, *ou* cerciorer, *Verſekeren.*
Certitude, certaineté, f. *Verſekeringe, verzekertheyt.*
avoir quelque Certitude, *Zekerheyt hebben, verſeeckert zijn.*
Cerveau, *ou* Cervelot, m. *Jonck hert.*
Cervelle, f. cerveau, m. *De herſſenen.*
homme de bon Cerveau, *Een Man van verſtandt, een verſtandigh Man.*

hom-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

omme ſans cervelle, *Onverſtandigh menſch.*
voir mal au Cerveau, *Kranck van herſſenen*
ouleur Cerulée, t. *Was-geel coleur.* (*zijn.*
e la Cervoiſe, f. *Bier.*
Ceruſe, f. *Ceruyſe, Lootverwe, of Blancketſel.*
Ceruys, m. *Suycker-peeren, Suycker-wortelen.*
Ces, Ceſſation, Ceſſe, *voyez* Ceſſer.
Céſar, m. *Keyſer.*
Céſarée Majeſté, *Keyſerlijcke Majeſteyt.*
Céſaréement, *Keyſerlijcken, Geweldighlijcken.*
Ceſſer, *Ophouden.*
Ceſſer de, &c. *Ophouden en aflaten van, &c.*
ans Ceſſer, *Sonder ophouden, vervolgens.*
Ceſſer par fois, *Verpooſen.*
Ceſſé, m. *Opgehouden.*
e Ces, *ou* l'Interdit, m. *Als men iemanden doet ophouden, of verbiedt iet te doen.*
Ceſſe, f. *Ophoudinge.*
qui n'a point de Ceſſe, *Die geen ruſte en heeft, niet af en laet, noch op en houdt.*
ſans Ceſſe, *Gedurig, ſonder ophouden, vervolgens.*
Ceſſation, f. *Vacantie, ophoudinge.*
Ceſſion, f. *Ophoudinge, wijckinge.*
faire Ceſſion, *Ceſſie doen, banckroete ſpeelen, den ſleutel op de deur ſteken.*
Cet, m. *Deſen.*
Cete, Ceſte, f. *Deſe.*
Céte-cy, *Deſe die hier is, of daer ick afſpreke.*
Céte là, *Deſe, die daer is, of daer hy afſpreekt.*
à Cete même choſe ay-je, &c. *Op de ſelve ſake heb ick, &c.*
Cete vertu là, *De ſelve kracht.*
Ceterach, herbe, *Steen-varenkruyt, hertstonge.*
Cétuy, ceſtuy, m. *Dien, deſen.*
Cétuy-cy, *Deſen albier.*
qui eſt Cétuy-cy? *Wie is deſe?*
Cétuy-cy même, *Deſe ſelfde, of de ſelfde.*
Cevadere, *voyez* Beaupré.
Ceves, *ou* Civots, m. *Zy-bollen.*

CHA

CHable, m. *Een kabel of touwe.*
le Chable, *Groote zeelen of koorden.*
Chabot, m. petit poiſſon à groſſe tête, *Een viſchken met een groot hooft, Poſtken.*
Chace, *voyez* Chaſſe.
Chacie, f. *Dracht der oogen, gebreck der oogen als ſy loopen.*
Chacieux, m. *Leep-oogigh, een die leepe of loopende oogen heeft.*
Chacun, m. *ou* Chaque, c. *Elck, een iegelijck,*
Chacun à part, *Elck byſonder.*

à Chacun d'eux, *Aen elk in't beſonder.*
Chacun ſon année, *By gebeurte van jaren.*
par Chaque, *ou* Chacun jour, *Alle dagen, dagelijcks.*
Chaque homme, *Iegelijck, of elk menſch.*
Chacune, f. *Elcke, een iegelijke.*
Chacune fois, *ou* Chaque fois, *Elcke reyſe.*
Chagrin et ſouci, m. *Angſt, ſorge, benauwtheyt en ſorghvuldigheyt, droefheyt.*
Chagrin, m. *Droefachtigh, gemelijck.*
elle eſt Chagrine de cela, *Dat quelt haer, ſy is daer van beangſt.*
ôtez ce Chagrin, *Laet varen die ſorge.*
ſe Chagriner, *Sich bekommeren, quellen, benauwen, of bedroeven.*
Chagriner quelqu'un, *Iemanden ſorgen en angſt aenjagen, bedroeven.*
Chahuant, *voyez* Chathuant.
Chaine, f. *Een keten.*
Chainéte, f. *Ketenken.*
la Chaine & ordiſſure d'un tiſſeran, *De keten en ſcheerdraet van eenen Wewer.*
le Chainon du col, *ou* cou, m. *Den neck.*
les Chainons d'une chaine, m. *De ſchakels van een ketene.*
Chair, f. *Vleeſch.*
Chair d'agneau, de brebis, *mieux* de l'agneau, du mouton, &c. *Lamſch-vleeſch, ſchapenvleeſch, &c.*
Chair rotie, fumée, &c. *Gebraden-vleeſch, geroockt vleeſch.*
Chaircutier, m. *Vleeſch-kock, Kabarettier.*
Chaircuterie, *Vleeſch-kokerye, Kabaret.*
Chair morte, *voycz* Gangrénée.
Charnu, m. *Vleesachtigh, welgevleeſcht.*
ventre Charnu, *Vetten buyck, dicken buyck.*
fort Charnu, *Seer bevleeſcht.*
la Charnure d'une perſonne, *De vleesachtigheyt aen iemants lichaem.*
Charongne, f. *Een Kreng, een preye.*
Chaire, f. *ou* Chaiſe, *Eenen ſtoel of zetel.*
Chaire à bras, *Draegh-zetel.*
Chaire apuireſſe, *Leen-ſtoel.*
Chaire percée, *Kack-ſtoel.*
Chaire judiciaire, *Rechter-ſtoel.*
Chaire de Prêcheur, *Preeck-ſtoel.*
dire en Chaire, *Op den preeck-ſtoel ſeggen.*
Chalan, *ou* Chalon, m. eſpéce de moyen bateau, *Een middelbaer ſchip.*
une Chalanée de bois, *Een ſchip vol houts.*
Chaland, m. *Calant, Een die gewoon is van ons te koopen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Chalandiſe, f. *Calandiſe.*
Chalanger, *Kalangieren.*
Chalanger une terre, c'eſt à dire s'en emparer, & la faire ſienne, *Eenigh Landt hem zelven toe-eygenen, dat zijne maken ende beſitten.*
le Roy de N. de long temps Chalange droit en céte terre, c'eſt à dire pretend droit, *De Koningh van N. ſchrijft hem toe, recht te hebben over langen tijdt in dit Landt.*
je vous Chalange la mort de, &c. *Ick ſchrijve u toe de doodt van, &c.*
Chalcidoine, *mieux* Calcedoine, f. *Een peerle.*
Chalemie, f. chalumeau, m. *Een riet of koren-pijpe.*
Chalemer, *Op een pijpe ſpelen.*
Chalenée, *voyez* Chalanée.
Chalenger, *voyez* Chalanger.
Chaleur, f. *Hitte.*
la Chaleur de jeuneſſe eſt refroidie, *De jonckheyt is verkoelt.*
Chaleureux, m. *Hittigh, verhit.*
Chalit, *Een koetſe, of de ſponde van een koetſe.*
Chaline, *voyez* Chagrin.
Challer la femme, c'eſt à dire Encharger, *Beſpringen.*
Chaloir, ne ſe chaloir de rien, *Nergens op achten of ſorgen, onachtſaem zijn.*
il ne m'en Chaut, *Ick en vrager niet na, my en leyt' er niet aen, ick en achtes niet.*
ne te Chailles, *Zijt geruſt, zijt te vreden, en moeyes u niet.*
il ne lui Chaut de vous, *Hy en geeft om u lieden niet.*
il n'en Chaut de pas beaucoup, *Het ſcheelt weynigh, 't en ſcheelt niet veele.*
il n'en Chaut de cela, *Daer en leydt niet aen, daer en is geen verlangh aen.*
Chalumeau, m. *Stroo-halm, ſtroo-pype.*
Chaloupe, f. eſpéce de vaiſſeau de mer, *Boot, Langh-boot, Sloep.*
Cham, *Heer, Overſte, Regent,* on dit Can, qui en langage Tartare ſignifie Seigneur.
le grand Cham de Tartarie, *Den grooten Heere of d'Overſte van Tartarien.*
Chamade, f. *Alarm-geſlag, of oproer ter batalie.*
Chamailler, c'eſt fraper à coups d'épée, de hache, *ou* autre choſe de fer ſur un harnois, *ou* autre fer rude. Il ſemble que ce mot ſoit ainſy dit, parce qu'anciennement les hommes d'armes étoient armez de haubres, qui étoient faits de mailles de fer, ſur lesquels étoient rüez les coups des combatans, tachant à les rompre, & ouvrir, *Schermutſen malkanderen op 't harnas ſmyten dat 't klinkt.*
Chamaillis, m. *Schermutſinge, gevecht.*
Chamaillis, m. *Een grooten of wreden ſtrijt.*
Chamaras, *voyez* Scordion.
Chamarre, m. *Eenen ſamaris.*
Chamarrer, *Met verſcheyde ſtucken en verve maken, ſchaeckieren.*
Chamarré, m. *Geſchaeckiert.*
Chambellan, Chambellam, m. *Kamerling.*
le premier Chambellan, *d'Opper-Kamerling.*
les Chambellans, *De Kamerlingen, Kamer-bewaerders.*
l'avant-Chambre, f. *Een Kamer.*
homme de Chambre, *Kamerlingh.*
Chambre, *De voor-kamer.*
Chambre haute, *Opper-kamer.*
Chambre ſecrete, *ou* ſegrete, *Een ſecreet-kamer.*
l'arriere Chambre, *De achter kamer.*
Chambre de loüage, *Kamer die te huere hangt of ſtaet.*
Chambre de conſeil, *Raedts-kamer.*
tenir *ou* garder la Chambre, *t' Huys blijven, niet uyt gaen.*
baſſe Chambre, *Heymelijck privaet.*
Chambréte, f. *Kamerken.*
une Chambrée de gens de guerre, f. *Een kamer vol Krijghs-knechten, een rot Krijghs-knechten.*
d'une même Chambrée, *Rot-geſel, van een rot.*
Chambrier, m. *Kamerlingh.*
Chambriere, f. *Dienſt-maeght, Jonck-wijf, Kamenier.*
Chambrillon, m. *Dienſtmaeghdeken, Kamenierken.*
Chameau, m. *Een Kemel.*
Chamois, m. *Een wilde Geyte.*
Chamoiſier, m. *Zeem-leer-bereyder.*
Chamoufflet, m. *'t Huysken daer 't kemp-zaedt in waſt.*
Champ, m. *Een veldt.*
plein Champ, *Een open veldt.*
Champ de bonne nature, *Acker van goeden gronde.*
Champ menu & maigre, *Mageren ende dorren acker.*
Champ deſert, *Woeſt en wildt landt.*
Champ fertile, *Dragende of vruchtbaren acker.*
Champ verdoyant, *Een groen veldt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Champ diapré, *Een luſtigh veldt.*
ur le Champ, Subitement, *Terſtont, haeſte-lijks, ſtaens-voets, op ſtaende voet.*
onner réponſe ſur le Champ, *Terſtont antwoorden.*
chaque bout de Champ, *Dickwils.*
fait des fautes à chaque bout de Champ, *Hy miſt elcke reys.*
n plein Champ, *In een vlack of open veldt.*
es Champs, *Veldt, of een open plaetſe op 't veldt.*
ller aux Champs, *Buyten te velde gaen.*
n'eſt que d'avoir la clef des Champs, *Daer is niet beter dan de vryheyt.*
Champ de bataille, *Een ſlagh-veldt, daer twee vyanden tegen malkanderen ſtrijden.*
e Champ luy eſt demeuré, *Hy heeft het veldt behouden, hy heeft den ſtrijdt gewonnen.*
Champart, m. la partition de la moiſſon, *Tiende, tribuyt.*
Champarter, donner la diſme, *De Tiende geven, de vrucht van 't veldt deelen.*
Champarteur, m. *Die Tiende geeft.*
Champeleure, champelure, f. *Kraen.*
Champeſtre *ou* Champêtre, c. *Veldtachtigh, dat van den velde is.*
homme, *ou* habit Champêtre, *Een boerachtigh menſch of kleedt.*
faucon Champêtre, *Eenen wilden Valck die hem ſelven voed met veldt-aes, als Krayen, Spreeuwen, Meerlen, &c.* (*noellie.*
Champignon, *ou* Potiron, m. *Een Camper-*
Champignon d'arbre, *Brandt der Boomen alſſe van de Sonne verbernen.*
Champion, m. *Strijdtbaer Man, Kampvechter, Kampioen.*
Chance, f. *De kanſſe.*
la Chance eſt tournée, *De kanſſe is gekeert, de fortuyn is omgekeert.*
Chanceler, ha, *Waggelen, beven van vervaertheyt, of ſtronckelen.*
Chanceler en ſon opinion, *Niet vaſt zijn in ſijn gevoelen.*
Chanceler en parlant, *Onbeſcheydelijck ende bekommerlijck ſpreken.*
Chancelement, m. *Stronckelinge, waggelinge.*
Chancelier, m. *De Cancelier of Overſte van den Raedt des landts.*
Chancélerie, f. *De Cancelrye.*
Chanceux, m. vous eſtes chanceux; *Gy zijt geluckigh.*
Chancre, m. *De kancker.*
Chancreux, *Kanckerachtigh.*

boſſe Chancreuſe, *Kanckerachtigh geſwel.*
Chandelle, f. *Een kaerſſe.*
il s'eſt venu bruſler à la Chandelle, *Hy heeft ſich ſelve in 't lye gebracht.*
Chandelle de glace, *Een huys-drop.*
Chandelier, m. *Een kandelaer.*
Chandelier, *ou* faiſeur de chandelles, *Een Kaersmaker of Kandelaermaker.*
Chandeleur, f. La feſte de la Chandeleur, *Lichtmiſſe.*
Chanfrain creux, m. ce ſont comme goutieres engravées le long des colonnes de pierre, *Vooren, ſtrepen en ſtremen die langs in de ſteenen colommen gehouwen of geſneden zijn.*
Chanfrain de cheval armé, eſt la piece de harnois, dont on luy arme le front, *Het harnasſtuck of den riem, 't welck een Oorloghspaert aen het voorhooft heeft.*
Changeant, m. *Veranderlijk, wankelbaer.*
Changer, *Veranderen, wiſſelen, mangelen.*
Changer & innover, *Vernieuwen.*
Changer & müer, *Verwiſſelen.*
Changer les clefs, *De ſleutels verwiſſelen.*
Changer de lieu, *Van plaetſe veranderen, verplaetſen.*
Changer de lieu en autre, *Van d'eene plaetſe in d'ander gaen.*
Changer de logis, *Verhuyſen.*
Changer de nature, *Een ander weeſen of natuer aennemen.*
ſe Changer ſelon le temps, *Hem na den tijdt voegen.*
Changé, m. *Verandert, verwiſſelt.*
elle eſt bien Changée, *Sy is ſeer verandert en vervreemt.*
Change, m. *De Wiſſel, verandering.*
donner le Change à quelqu'un, *Jemant met de ſelve maet meeten, of gelijck met gelijck vergelden.*
aller ſouvent au Change, *Dickwils veranderen, wiſpelturigh zijn.*
Change en fait de venerie, *Dat is, als de honden vervolgen een Hert, dat niet geſteecken noch gejaeght en is, in ſtede van 't gene dat hun ontſprongen is.*
prendre le Change, *De ſpore van een Hert niet houden, dat men gejaeght ende geſteken heeft, maer een ander dat hem gemoedt.*
faire quelque Change, *Iet tegen iemant wiſſelen.*
les Changes, *De Wiſſelen, Wiſſelbancken, of Winckels.*

con-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

contre-Change, *Tegen-mangelinge.*
Changeur, m. *Wisselaer.*
Changement, m. *Wisselinge, veranderinge. omkeeringe.*
Changement de forme en autre, m. Transformation, f. *Transformatie, Veranderinge van d'een gedaente in d'ander.*
Chanoine, m. *Canonijck.*
Chanoines en la collation de l'Evêque, *Canonesien onder de collatie van den Bisschop, die van hem moeten geëngageert worden.*
Chanoinie, f. *Canonijckschap.*
Chansi, m. *Beschimmelt, verschimmelt.*
Chansiffure, f. *Schimmel, beschimmelinge.*
Chanteau de pain, m. *Een kant broots.*
les Chanteaux d'un habillement, *Den boordt, of kant van een kleedt.*
Chantepleure, f. *Een water-kompas, of zandtlooper.*
Chanter, *Singen.*
nous en avons Chanté le Te Deum, *Wy hebben der feeste om bedreven.*
Chantonner, *ou* Chantillonner, *Dickwils, of alleen singen.*
Chanté, m. *Gesongen.*
Chant, m. *Sanck, gesanck.*
Chant de dueil, *Een treur-liedt, of drocwigh liedt.*
Chanson, f. *Een liedt.*
Chanson champêtre, *Een boeren-liedt, of gesang.*
Chansonnéte, f. *Liedeken.*
Chantre, chanteur, m. *Sanger.*
le Chantre, *Den Voorsanger in de Kercken.*
Chanterie, f. *De konste van singen, de musijcke.*
la Chanterie, *De musijke in der Kercken.*
Chantereſſe, f. *Sangeresse.*
Chantement, m. *Singinge, gesanck.*
les Chanterelles d'un Luth, *De kleine snaerkens van een Luyt.*
Chantier, m. *Wijngaert-staeck recht over eynde staende.*
Chantier de Bois, m. *Eenen hoop, ofte stapel houts.*
Chantillonner, *ou* Chantonner, *Knorren, kneuteren.*
du Chanvre, m. *Kemp, kennip.*
Chanvriére, *ou* Chenneviere, f. *Plaetse met kemp bezaeyt.*
Chape, *voyez* Chappe, *Een kappe.*
Chapeau, m. *Een hoedt.*

Chapeau de fleurs entrelassées, *Een kroone, of hoet van gevlochten bloemen.*
Chapeau d'épines, *Een doornen kroone.*
Chapeau de femme, *Eenen vrouwen hoet.*
Chapeler du pain, *Broot raspen.*
Chapelé, m. *Geraspt, geraspelt.*
Chapelier, Chappelier, m. *Hoedemaecker.*
Chapeliere, f. *Hoedemackster.*
Chapelier, m. *Die hoedekens, of tuylkens van bloemen maeckt.*
Chapelain, m. *Eenen Capellaen.*
Chapelures, f. *Het afschraepsel, de afschrabbinge en morselinge van de korsten.*
Chapelet, m. *Eenen Paternoster.*
Chapelet, m. *ou* Escliſſe à mettre le plat sur la table, *Tafel-rinck.*
Chapelis, *voyez* Chamaillis.
Chapelle, f. *Capelle.*
Chapelle à distiller, *Klocke om te distileeren.*
Chapelle de chemise, f. *De geeren, of kapelle van een hemde.*
Chaperon, m. *Een cappruyn.*
Chaperon de faucon, *Valcken-huyfken, of capproeu.*
Chaperonner, *Den cappruyn aen doen.*
Chaperonner aucun, *Iemant dickwils eere bewijsen, voyez* Desfuler.
Chaperonné, m. *Gecappruynt.*
Chapiteau, m. Le chapiteau d'un pilier, ou colonne, *Het hooft en den kop van een colomne.*
Chapitons, *Witte Eertbezien.*
Chapitre, m. *Capittel.*
un Chapitre de livre, *Een Capittel van eenen Boeck.*
raporter le Chapitre des recétes au chapitre des dépens, *De rekeninge overslaen.*
Chapitre des Chanoines, *Het Capittel, of Consistoire van de Canonicken.*
le jour du Chapitre, *Den dagh der vergaderinge van't Capittel.*
Chapitrer quelqu'un, le reprimander, *ou* tancer avec de rudes paroles, *Iemant met harde woorden bestraffen.*
Chapon, m. *Een Kapuyn, of Kapoen.*
Chapon de haute graisse, *Vetten Kapuyn.*
Chaponneau, m. *Kapuynken.*
Chaponner, *Den Haen vueren en lubben, Kapuyn maken.*
Chappe, f. *Een Kappe.*
Chappe, qu'on porte dans le Chœur, *Een Coor-kappe.*

Chap-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Chappeler, *voyez* Chapeler.
Enchapé, m. *Die en kappe aen heeft.*
Chapuis, eſt un mot Lionnois & de Daufiné, qui ſignifie Charpentier, m. *Timmerman.*
Chapuiſer, *Schaven, effenen en glat maken, timmeren.*
Chaque, *ou* chaqu'un, *Elck een, ieder een.*
Char, m. chariot, *Wagen.*
Charactere, *voyez* Caractere.
Characteriſer, *Inbeelden, ſnijden, graveren.*
Charanſon, *voyez* Charenſon.
Charbon d'apoſtume, *Een Peſt-kole, of buyde.*
Charbon, m. *Een kole.*
Charbon vif, *Een gloeyende kole.*
Crayonner avec du charbon, *Met kole tekenen ende beworpen.*
Charbonner aucun, *Iemandt bekruyſen.*
Charbonné, m. *Metter kolen beworpen, bekroſen, of op de kolen gebraden.*
Charbonnier, m. *Kool-drager, Kool-verkoper.*
Charbonnerie, f. *Plaetſe daer men de kolen maeckt of brandt.*
Charbonneé, *ou* charbonnade, on dit carbonade, *Een ſtucksken vleeſch op de kolen gebraden.*
Chardon, m. *Een dijſtel.*
Chardon à carder, *Kaerden dijſtele.*
Chardon benit, herbe, *Cardo benedictus-kruyt.*
Chardon argentin, *Witten dijſtel, als by de veſten waſſen.*
Chardonneret, m. petit oiſeau, *Diſtel-vinck.*
Chardonnéte, f. herbe, *Swart Everwortel.*
Chardouſſe, f. herbe, *Witten Everwortel.*
Charenſon, m. qui ronge le blé aux greniers, autrement dit Calendre, *Een Kalender, Korenbijter.*
Charette, f. *Wagen of Karre met twee raden.*
Charettée, *ou* Charée, f. *Eenen wagen vol.*
une Charettée de bois, *Een wagen houts.*
Chareti, m. c'eſt le lieu où on met les chariots à l'abry de la pluye, *Wagen-ſchuer.*
Charge, f. *Laſt, pack.*
à telle Charge, *Op deſe conditie.*
je vous le prête à céte Charge, *Ik leen't u maer op zulcke voorwaerde oft conditie.*
Charge & charrée de bois, f. *Een voeder houts.*
Charge de tourbes, *Een laſt Turven.*
Charge & commiſſion, *Laſt, bevel, commiſſie, ampt.*
avoir Charge, *Laſt, bevel, cõmmiſſie hebben.*
prendre à ſa Charge, *t'Sijnen laſt en koſt nemen.*
ſe mêler de la Charge d'autruy, *Hem met eens anders laſt of zaken moeyen.*
je feray ce que tu veux, à la Charge que tu, &c. *Ick zal u begeerte volbrengen, is't zake dat gy, &c.*
à la Charge, &c. *Op conditie dat, &c.*
ſous la Charge d'un Capitaine, *Onder een Veldheere.*
étre à Charge à aucun, *Iemandt laſtigh zijn.*
Charges & informations, *Beſwaringe en informatien.*
nouvelles Charges, *Nieuwe beſwaringen.*
je te baille céte Charge, *Ick belaſt u dit.*
j'en prens la Charge ſur moy, je le prens à ma charge, *Ick nemet op my, ick nemet op mijnen laſte.*
prendre la Charge de faire une choſe, *Eenigh dingh aenveerden, of aennemen te doen.*
faire ſa Charge, *Doen wat hem bevolen is.*
avoir la Charge du boire d'aucun, *Imandts drincken beſorgen of beſtellen.*
faire *ou* donner une Charge à l'ennemy, *Den vyandt geweldelijck aenvallen.*
Charcher, *Laden, eenigh ſwaer gewicht ergens op leggen, beſchuldigen.*
Charger de coups de baton, *Met ſtocken ſlaen.*
Charger, *ou* fraper l'un ſur l'autre, *d'Een den anderen ſlaen.*
graver, *ou* Charger aucun, *Iemant beſwaren of laſtigh vallen.*
Charger un navire, *Een Schip laden en bevrachten.*
Charger une arquebuſe, *Een buſſe laden.*
ne m'en Charge point aprés, *En geeft my daer na de ſchult niet, en wytet daer na my niet, en ſteket op my niet.*
on le Charge de ce cas, *Men leydt hem dat op.*
Charger l'accuſé, *Den beklaegden beſwaren.*
Charger ſon ennemy, *Sijn vyandt ſlaen.*
Chargeant, m. *Laſtigh.*
Chargé, m. *Geladen, beſwaert, bevracht.*
étre trop Chargé, *Overlaſt en overladen zijn, te zeer geladen zijn.*
étre Chargé de graiſſe, *Onvermeugelijck zijn, overladen met vet zijn.*
Charier, *Metten wagen voeren.*
je vous feray Charier droit, *Ick zal u doen doen 't geen dat behoorlijck is.*
Chariez droit, *Siet toe dat gy niet en ſuft, of dwaelt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Chariot, m. *Eenen Wagen.*
Chariot branlant, *Eenen hangenden Wagen, Koets-wagen, Rosbaer.*
mener, *ou* gouverner le Chariot, *Den Wagen mennen.*
cheval qui méne le Chariot, *Een Wagen-paert.*
Charoy, *ou* chariage, m. *Vracht of bevrachtinge te lande.*
Charoy à bon marché, *Goeden koop vracht, of bevrachtinge.*
mener par Charoy, *Te wagen voeren.*
il n'y a ſi bon Charetier qui ne verſe, *Een goet Schutter ſchiet wel mis.*
Chartier, Charetier, m. *Wagen-man, Voerman.*
Charité, f. *Gemeyne liefde.*
Charitable, *Medelijdende, bermhertig, vriendelijck.*
Charitablement, *Door liefde.*
Charivari, m. *Schavotteringe, getier.*
Charlatan, m. *Quack-zalver, Bottekroes, Plompaert, Stuytvos.*
Charlataner, *Den quackſalver ſpeelen, quackſalven.*
Charlatanerie, f. *Quackſalverye.*
Charme, f. Arbre, *Een zoorte van Maſt-hout boom.*
une Charmoye, *Een plaetſe met alſulcke Boomen beplant.*
Charmant, m. *Aenlockende, aentreckende, bevalligh.*
il eſt Charmé, *Hy iſſer van ingenomen, Hy iſſer op verlieft.*
Charmer, *Toveren.*
Charmeur, m. *Tovenaer.*
Charmereſſe, f. *Tovereſſe.*
Charme, m. *Toverye, aenlockſel.*
Charnage, tuaiſon, m. *Den Vleeſch-tijdt, den Slacht-tijdt.*
il en fit grand' boucherie & Charnage, *Hy ſloeger veel doodt.*
Charnel, m. *Vleeſchelijck, onkuyſch.*
Charnalité, f. *Vleeſchelijckheyt.*
Charnellement, *Onkuyſchelijck.*
Charnier, m. *Een Kerck-hof.*
Charniere, f. *De herre van een deure.*
Charnies, m. Eſchalas, *Wijngaerts-ſtaeck.*
Charnu, *voyez* Chair.
Charon, m. *Wagen-maker, Karre-maker.*
Charongne, f. *Een prye, of krengh.*
Charpentaire, herbe, f. *Een kruyt ſoo genaemt.*
Charpenter, *Timmeren.*

Charpenter un homme, *Iemant te degen ſlaen, Te vuyſken leyden.*
Charpentier, m. *Een Timmerman.*
maitre Charpentier, Architecte, m. *Timmermeeſter.*
Charpenterie, f. Charpentage, m. *Timmeringe, Timmeragie.*
Charpie, f. *Gepluckt lijnwaet, of een wiecke van gepluckt lijnwaet.*
Charpier de la laine, *Wolle kaerden, teezen en plucken.*
de la Charrée, f. *Aſſchen daer men looge af maeckt.*
un Charrié, *Stroo-aſſchen daer men looge af maeckt.*
Charroy, *voyez* Charier.
Charte, *voyez* Carte.
Charté, *voyez* Cher.
Chartée, Chartier, *voyez* Chariot.
Chartre, *ou* Priſon, f. *Gevanckeniſſe, Kercker.*
venir, *ou* étre en Chartre, *Verdwijnen, uytdrogen, verdorven en vergaen.*
Chartrier, m. *Cipier, Kercker-bewaerder.*
Chartrier, m. *Gevangen, die in den Kercker is.*
Chartrier, *ou* paralitique, m. *Lam in alle de leden.*
les Chartres, f. *De Chartes, gemeyne Brieven en Regiſters van een Koninckrijck.*
Charuë, f. *Ploegh.*
le manche de la Charue, *Den ploeg-ſteert.*
Charuër, labourer, *Ploegen.*
Charüi, *voyez* Cherüiz.
Charybde, Caribde, m. *Een Steen-klippe op (Zee.*
Chaſcun, m. *voyez* Chacun.
Chaſeret, *voyez* Caſeret.
Chaſier, m. *Een Kees-huysken, of korf daer men Keezen in maeckt.*
Chaſſe de reliques, f. *Een Heyligdoms-kaſſe.*
Chaſſe, en quoy quelque choſe eſt enchaſſée. *Den lijſt, rant ende kant, als van eenigh tafereel, &c.*
Chaſſe, f. *Wijtte of groote des Landts, ſoo verre als een Meulenaer mach bejagen en gaen halen het koren om te malen op ſijn Meulen.*
Chaſſe de jeu de paume, *De kaetſe in 't kaetsſpel.*
la Chaſſe, *'t Gene dat het water doet op breken, of bortelen in eenige water-leydinge en Conduyten.*
la Chaſſe, *De jacht, een dans.*
la Chaſſe, *De jacht, of neerſtige vervolginge, of naervolginge eenigh dincks.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

a Chaſſe, *Neerſtige onderſoeckinge.*
l luy a donné la Chaſſe, *Hy heeft hem vervolgt, of verjaegt.*
Chaſſe-coquin, m. *Luyſe-vanger.*
Chaſſe-boſſe, *Wederick, een kruyt.*
Chaſſe-diable, m. *Uytmaner, Beſweerder.*
Chaſſe-mal, m. *Dat het quaet verdrijft.*
Chaſſe-marée, *Vispaert, of een Voerman die Zee-viſch voert.*
Chaſſe-nüe, m. *Dat de Wolcken verdrijft.*
Chaſſe-peine, *Dat de pijn verdrijft.*
Chaſſer, *Jagen, ter jacht gaen.*
Chaſſer de prés, *Na-jagen.*
Chaſſer, *Bannen, verdrijven, wegh-jagen.*
Chaſſer hors, *Wegh-jagen, verdrijven.*
Chaſſer, *Voort-drijven, iet achter navolgen.*
Chaſſé, m. *Wegh-gejaeght, verdreven.*
Chaſſer aux oiſeaux, *Vogelen vangen.*
Chaſſeur, Veneur, m. *Een Jager.*
Chaſſeret, m. *Een Jagerken.*
Chaſſereſſe, f. *Jagerſſe.*
Chaſſie, f. *Dracht, of dracht-loop der oogen.*
Chaſſieux, Chacieux, *Leep-oogigh.*
Chaſſis, m. *Een blaffeture.*
Chaſſoire, f. *Sweepe, Men-roede.*
Chaſtaigne, *voyez* Chataigne.
Chaſte, m. *Kuyſch, reyn, zuyver.*
Chaſteté, f. *Kuysheyt, zuyverheyt.*
Chaſtement, *Kuyſſchelijck, zuyverlijck.*
Chaſteau, *Kaſteel, voyez* Château.
Chaſtelain, m. *Caſteleyn.*
Chaſtier, *Kaſtijden, voyez* Châtier.
Chaſtrer, *Lubben, voyez* Châtrer.
Chaſuble, m. *Caſuyle, of caſuyffel eens Prieſters.*
Chat, m. *Een Katte, Kater.*
à bon Chat bon rat, *Loos tegen loos, Schalck tegen Schalck.*
l'herbe au Chat, *Nip, katte-kruyt.*
jetter le Chat aux jambes à quelqu'un, *De ſchult op een ander leggen.*
Chateler, *Kabbelen.*
joüer à Chateler, *Paerdeken op ſpelen.*
Chataigne, f. *Caſtanie.*
Chataigne de mer, *Eenen viſch die doornen aen de voorvoeten heeft.*
Chataignier, *ou* Chataigner, m. *Kaſtanien-boom.*
couleur de Chataigne, f. *Kaſtanien-bruyn, kaſtanien verwe.*
Chataignerie, f. *Plaetſe met Kaſtanien-boomen beplant.*

Château, m. *Kaſteel.*
Château devant en fait de navires, *'t Voorkaſteel van de Schepen.*
Châtelet, m. *Kaſteelken.*
le Chatelet de Paris, *Een plaetſe van Parijs, zoo genaemt, daer men des Rechts ſaken handelt, of een Gevangen-huys zoo genaemt in de zelfde Stadt.*
Chatelain, m. *Caſteleyn.*
il fait ou baſtit des Châteaux en Eſpagne, *Sijne ſinnen ſijn hier niet, zijne zinnen zijn van hier, hy bouwt kaſteelen in de lucht.*
Chatemite, c. *Hypocrijt*, Bigot.
il fait le Chatemite, *Hy doet, of hout hem, of hy geen drie tellen en konde.*
Chatepeleuſe, f. *Eenen Kalander-worm.*
Chat-huant, m. *Een Uyl, Kerck-uyl.*
Chatier, *Caſteyen.*
Chatier par paroles, *Met woorden onderrichten en ſtraffen.*
la guerre Chatie & corrige les excez du peuple, *Den oorlogh ſtraft ende verbetert d'ongebondenheyt des volcks.*
Chatiable, c. *Kaſtijdelijck, dat gekaſtijdt moet worden.*
Chatieur, m. *Kaſtijder.*
Chatiment, m. *Kaſtijdinge.*
je ne ſuis plus ſous ton Chatiment, *Ick en ben onder u bedwangh of roede niet meer.*
Chaton, petit chat, *Een kleyne kat.*
le Chaton, dans quoy la pierre precieuſe eſt enchaſſée, *Het hooft van den ringh daer het geſteente in is.*
Chatoüiller, *Ketelen, kittelen.*
Chatouiller les oreilles de quelqu'un, *Naer iemants welbehagen ſpreecken, ſpreecken ſoo hy 't gaern horen wil.*
Chatoüilleux, m. *Ketelachtigh.*
langue Chatoüilleuſe, *Lange tonge.*
Chatoüillement, m. *Ketelinge.*
Châtrer, *Lubben.*
Châtrer les arbres, *De bomen van onder doorboren, om't quade ſap, dat't goede verdrijft, uyt te doen komen.*
Châtré, m. *Gelubt.*
Châtrement, m. *Lubbinge.*
Chaucée, *voyez* Chauſſée.
Chaucemare, *De Mare, de Nacht-merrie.*
Chaucher, *comme*, le coq chauche la poulle, *treeden, vogelen, als den Haen treed oft vogelt de Henne.*
Chaud, m. *Werm, heet.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

le Chaud, *ou* la chaleur, *De warmte.*
homme Chaud, *Haestigh man, korsel hooft.*
Chaud-mal, m. *Hittige zieckte.*
il fait Chaud, *Het is heet.*
faire quelque chose à la Chaude, *Iets haestighlijck, of by tijdts doen.*
Chaudement, *Hittighlijck, haestelijck.*
Chaudeau, m. *Een kandeel, een zuypen.*
Chaudiere, f. *Eeenen grooten Ketel.*
Chauderon, *ou* Chaudron de cuivre, m. *Eenen kopere Ketel.*
Chauderonnier, m. *Ketel-boeter, Ketel-maker.*
Chaufecires, m. *Zegelaers van de Koninglijke brieven,* Obsignatores diplomatum.
Chaufe-pié, m. *Eenen leege Schouwe of Roockkamerken, Stoofken, een Smuykerken.*
Chaufer, *ou* chauffer, *Wermen, verwermen.*
Chaufé, m. *Gewermt.*
Chaufement, m. *Werminge.*
Chaufage, m. *Hout of turf, of iets diergelijk, daer men zich by warmen kan.*
Chaufête, f. *ou* rechaud, m. *Een konffoor.*
Chaufour, m. *Kalck-oven.*
Chaufournier, m. *Kalk-brander, die kalk brant.*
Chaufrain, *voyez* Chanfrain.
Chauld, m. *Werm, heet, voyez* Chaud.
de la Chaulx, *mieux* Chaux, *kalck.*
Chaulx meslée avec du sable, *Mortel.*
fournaise à Chaulx, *mieux* chaus, *Kalck-oven.*
Chaume, f. *Dack-stroo, halm.*
Chaumer, *De halmen en 't stroo vergaderen.*
les Chaumeurs, m. *Die de halmen vergaderen.*
Chaumont, m. *Kalenbergh.*
Chausse, f. *Kousse.*
haut de Chausses, m. *Een broeck.*
Chaussé, m. *Gekoust, die koussens aen heeft.*
une Chaussée, *Eenen gekasstyden wegh.*
sur chemin Chaussé, fait bon cheminer, *Op een vaste gebaende weg is 't goet te gaen of te treden.*
Chaussée, f. *Den grondt en vlackheydt van der aerde, 't fondament van alle gestichten en timmeragien.*
le mur est abatu à rez de la Chaussée, *Den muer is totten gronde af-geworpen.*
Chaussée, f. *Eenen dijck of over langs een Riviere of staende water, Somer-dijck.*
le rez de la Chaussée, *Den vlacken grondt.*
Chausse-pié, m. *Aentrecker.*
Chausser, *Kousen en schoenen aen doen.*
se Chausser, *Sijn kousen en schoenen aen doen.*
Chaussable, il est bien chaussable, *Aentreckelijk, het koust wel, of 't is goet om te aentrecken*

Chaussé, m. *Geschoeyt.*
Chaussure, f. chaussement, m. *Koussinge, Schoeyinge, over treckinge.*
Chausses, *ou* bas de Chausses, *Kousen.*
haut de Chausses, *Broeck.*
Chaussetier, m. *Koussemaker.*
Chaussetiere, faiseuse de Chausses, f. *Kousmaeckster.*
Chausson, m. *Een socke.*
Chaussetrape, m. *voyez* Truffes.
Chaussetrape, f. *Distelen met de spitse punten, Sterre-distel-kruydt.*
Chaut, *voyez* Chaud.
Chaut, *comme,* Il me chaut bien peu d'être blasmé de vous, *Ick en geev' er niet veel na, al ist dat gy my lastert,* *voyez* Chaloir.
Chauve, c. *Kael.*
occasion, *ou* excuse Chauve, *Een blaeuwe of slechte gelegentheyt, of verschoninge.*
Chauveté, f. *Kaelheyt.*
Chauve-souri, f. *Een Vleer-muys.*
Chaux, *voyez* Chaulx.
Cheau, m. ce mot se prend plus communement pour les petits de Loup, Renard, Blaireau, & telles bêtes puantes, *Een jongen hondt, of het jongh van eenige stinckende beesten, van Wolven, Vossen, Dassen, &c.*
Chef, m. *Den kop, het opperste van den hoofde.*
Chef d'une armée, *Opper-velt-heer, Hooftman van een Heyr.*
le Chef & le premier en quelque chose, *De principaelste of voornaemste.*
Chef d'œuvre, *Een proef-stuck.*
Chef, au chef de la vallée, *In 't eynde des dals.*
au Chef de trois semaines, *Na drie weken, na dat drie weken om waren.*
à Chef de piéce, *Ten lesten.*
métre, *ou* venir à Chef, *Ten eynde brengen of komen, volbrengen.*
Chegros, m. *Bosteldraet, peckdraet.*
Cheignon, m. *De necke des hoofts.*
Chelidoine, f. herbe, *Chelidonie, gouwekruyt, of gout-wortel.*
se Chemer, *Hem zelven quellen en verdrietigh (maken, quelen.*
Chemin, m. *Eenen wegh.*
Chemin, m. *ou* Rüe, f. *Een Strate.*
le grand Chemin, *De heerbane, den grooten of gemeynen wegh, bane of passagie.*
le Chemin qu'on fait en un jour, *Dagh-reyse.*
Chemin frayé, *Een gebaenden wegh.*
Chemin Royal, militaire, consulaire, *ou* public, *Den groote of heere-wegh-baen.*

Che-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Chemin pavé, *Een geplaveyde ſtraet, of wegh.*
il n'y pas grand Chemin d'ici juſques là, *Ten is niet verre van hier.*
ſe métre en Chemin, *De reyſe aenvaerden.*
va t'en ton Chemin, *Gaet uwen wegh heenen.*
tout d'un Chemin, *ou* d'une voye, *Al met eender moeyte, eens gancks.*
Cheminer, *Gaen, reyſen.*
Cheminant, *Al reyſende.*
Chemineur, m. *Reyſer.*
Cheminée, f. *Een ſchouwe, of ſchoorſteen.*
manteau de Cheminée, *Een ſchoorſteen-mantel.*
un tour de Cheminée, m. *Een ſchoorſteen-kleedt.*
Chemiſe, f. *Een hemde.*
Chemiſette, f. *Een hemdrock, of wolle hemde.*
Chéne, f. *Een keetene, mieux* Chaine.
Chéne en maſſonnerie, f. *De note daer den balck op ruſt.*
Chêne, *voyez* Cheſne.
Chénets, m. *Brandt-yſers.*
Chenevé, *voyez* Chanvre.
Chénevi, *ou* Chenevé, m. *Kemp-zaed, Hennip-zaedt.*
Cheneviere, f. *Plaetſe met kemp bezayt.*
Chenevote, f. *De bolſter daer 't kemp-zaedt in waſt.*
Chenil, *ou* chenin, m. la maiſonnette, ou le lieu où les chiens couchent, *Een hondts-kot, een hondts-huysje.*
Chenille, f. *Een rupſe.*
Chenu, m. *Grijsachtigh.*
barbe Chenue, *Grijſen baert.*
Cheoir, *ou* choir, tomber, *Vallen.*
on dit, je Ché, tu chez, il chet, nous chéons, vous chéez, ils chéent, Item je chus, *Ick viel,* & je cherray, *Ick ſal vallen.*
Chéoir, eſcheoir, *Verſchijnen, vervallen.*
nous Cheons d'un inconvenient en un autre, *Wy hebben d'een ongeluck op d'ander.*
Cheant, m. *Vallende.*
Chû, m. *Gevallen.*
la maiſon eſt Chute, *'t Huys is gevallen, vervallen, of ingevallen.*
Chute, f. *Eenen val.*
Chute de cheveux, *Uytvallinge des hayrs.*
dreſſer à autruy une Chute, *Iemant het voetken ſtellen.*
Cher & fort aimé, m. *Aengenaem, waerdt en bemint.*
Cher amy, *Lieve, aengenaem ende beminde Vrient.*

une choſe Chere, *Een dinck dat dier is.*
vendre le plus Cher qu'on peut, *Ten alderdierſten verkoopen dat men kan.*
j'aimerois plus Cher, *ou* j'aimerois beaucoup mieux que, &c. *Ik hadde veel liever dat, &c.*
n'avoir rien plus Cher que la vie, *Niet boven ſijn leven achten.*
Chere, f. *Lieve, beminde.*
Cherté, f. *Dierte.*
Cherement, *Hertelijck, dier.*
Chercher, *voyez* Cercher.
Chercuitier, Chercuitiere, *voyez* Chair.
Chere, mine, f. *Gelaet.*
Chere, trongne, f. *Aenſichte, tronie.*
joyeuſe Chere, *Bly, of vrolick gelaet.*
faire bonne Chere, *Wel onthalen, een goet gelaet toonen, ſich wel tracteeren, goede ciere maken.*
Cherir, *Hertelijck beminnen, ſeer lief hebben.*
Cheri, m. *Bemint, waerdt, liefgetal.*
des Chervis, *Ciceren, of Moren.*
Cheſne, *ou* chêne, m. *Een eycke, eycken boom.*
Cheſnaye, *ou* chênaye, *Een plaetſe, of boſch met eycken bomen beplant.*
Cheſnete, *ou* chenete, f. herbe, *Kruyt, geheeten* Chamedre.
Chéte, f. *De diepte van't ſchip, van't boeve-net tot de kiel, voyez* Eau.
Chetif, m. *Arm, ellendigh, katyvigh, ongeluckigh.*
mais (Chétif que je ſuis) combien grand' eſt ma negligence, *Maer eylacen, armen bloet als ick ben, hoe onachtſaem ben ick.*
Chétive, f. *Arme, ellendige, katyvige.*
Chetiveté, f. *Armoede, ellende, katyvigheyt.*
Chétivement, *Armelijck, katyvelijck.*
Cheu, *voyez* Cheoir.
Cheval, m. *Een paert.*
Cheval de ſelle, *Een ry-paert, of zadel-paert.*
Cheval vif, *Een flucks en ſnel paert.*
Cheval hongre, *ou* chatré, *Een ruyn, geſneden, of gelubt paert.*
Cheval qui va les ambles, *Een telle.*
Cheval de trait, *ou* de charroy, *Treck-paert, wagen-paert.*
Cheval ombrageux, *Schouachtigh paert.*
il fait du Cheval échapé, *Hy is los en ongebonden in manieren.*
Chevaux legers, *Lichte paerden.*
gens à Cheval, *Paerde-volck, krijghs-volck te paerde, ruyteren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Chevale, *mieux*, cavale, f. *Een merrie.*
Chevalet, m. *Een paerdeken.*
le Chevalet d'une viole, rebec, &c. *Het brughsken, of booghsken van een viole en andere instrumenten.*
Chevalier, *In 't net brengen, verstricken.*
Chevaleter, *Naerstigh met de paerden ryden.*
Chevalier, *Een Ridder.*
Chevalier de l'ordre, *Ridder van der oorden.*
faire Chevalier, *Ridder slaen, of maken.*
Chevalereux, vaillant, m. *Vroom, kloeck, dapper, voyez* Preux.
Chevalereusement, *Vroomelijck, Ridderlijck.*
Chevalerie, f. *Ridderschap, of 't recht der Ridders.*
Chevaucher, *Te paerde ryden.*
le cheval se laisse Chevaucher, *'t Paert laet hem wel beryden.*
Chevaucheur, m. *Paerden-beryder, of Ruyter.*
Chevauchement, m. *Rydinge, berydinge.*
Chevance, f. *Rijckdom, goedt, het jaerlijcks inkomen.*
à Chevauchons, *Met uytgespreyde beenen.*
le Chevecher d'une Eglise, *Den Stadthouder eens Bisschops.*
la Chevecherie, f. *Het ampt van sulck een Stadthouder.*
une Cheveluë en vignoble, *Een wijngaert die met de wortel geplant wort.*
Chevelu, *voyez* Cheveux.
Chevelure, f. *'t Hooft-hayr.*
il a une belle chevelure, *Hy heeft schoon hayr.*
fausse Chevelure, *Een pruyck.*
Chevesche, f. hibou, *Eenen uyl, nacht-uyl.*
Chevestre, *ou* licol, *ou* licou, m. *Eenen halter, of halster.*
Chevet, m. Le chevet, *ou* traversin d'un lit, *Een hooft-peuluwe.*
Cheveux, m. *Hayr, of haer.*
il ne m'en chaut pas d'un Cheveu, *Ik en gever niet een hayr om, ick en vraeg'er niet na.*
Chevelu, m. *Hayrachtigh, gehayrt.*
Cheville, f. *Eenen steeck of spie, houten nagel.*
Chevilles des pieds, *De knoessels van de voeten.*
Chevilles de vers, *Bylapsels.*
Cheviller, *Stecken, met houte steecken vast maken.*
Chevillures, *De opperste tacxkens op een na van een harts-hoorn.*
Chevir, venir à bout de quelque chose, *Eenige saecken volvoeren, voleynden, of ten eynde brengen.*
il sera bien aise de Chevir de luy, *'t Sal licht met hem 't overkomen zijn.*
Chevi, m. *Volvoert, voleyndt, volbracht.*
Chevre, f. *Een geyte.*
Chevrille, f. *Geytken*, peu usité.
Chevréte, f. *Een geytken.*
Chevreau, m. *Een ree-bock.*
Chevreuil, m. *Ree, wilde geyte.*
Chevreter, *Reekens, of geytkens worpen, of voortbrengen.*
Chevrefeuille, m. *Mannekens-kruyt, geytenblat.*
Chevrepié, m. *Dat geyten-beenen heeft.*
Chevrie, f. *Moesele, ruys-pijpe.*
Chevrier, m. *Geytenstouwer.*
Chevron, m. *Dackbalck.*
Chevrotin, m. *Reekens- of geytkens-leer.*
Cheute, f. *Val.*
Chez, *By*, chez nous, *by ons.*
Chez moy, *Tot mijnent, t'onsent, tot mijnen (huyse.*
Chez luy, *t'Sijnen huyse, t'sijnent.*
de Chez moy, *Van my, van mijnen huyse.*
Chi, *voyez* Ci.
Chicambaut, en fait de navires, *voyez* aux mots de marine, *Een groot rondt hout.*
Chicaner, *Iemant met list en valscheyt, door eenen anderen die'er toe gehuert is, in't Recht te doen komen.*
Chicaneur, m. *Valsch betrecker in 't Rechte.*
Chicane, *ou* Chicanerie, f. *Valsche daginge.*
Chiche, avare, c. *Nausoeckende.*
Chichement, *Gierighlijck.*
Chicheté, avarice, f. *Gierigheyt.*
Chiches, pois chiches, *Cicers, een soorte van erten.*
Chicorée, cicorée, f. *Endivie.*
Chicotin, m. *Wenden-kruydt, knechtkenskruydt.*
Chien, m. *Een hondt.*
Chienne, f. *Een teeve.*
dîner de Chien, *Hondts-maeltijt, sonder drincken.*
Chien de chasse, *Een jaght-hondt.*
Chien de mer, *Eenen visch te Marseillien, genaemt* Aguillar.
Chiendent, m. herbe, *Honts-gras, of lin-gras.*
Chiens courans, *Jacht-honden, dewelcke het vluchtende Hert niet en verlaten tot dat het doodt is.*
Chiens cerfs, Chiens muts, *voyez* Bruds.
Chien couchant, *Patrijs-hondt.*
faire le Chien couchant, *Vleijen, pluymstrijcken*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

entre Chien & loup, au point du jour, *In 't kriecken van den dagh.*
Chiennot, m. *Hondeken.*
Chiennéte, f. *Een teefken.*
Chienner, *Worpen, of kabbelen.*
Chienneter, *Hondckens, of Jongen werpen.*
Chiennée, *Tyelooſe.*
Chier, *Kacken, Schijten.*
avoir envie de Chier, *Grooten kack hebben.*
Chifetier, m. *Die oude vodden, of lappen verkoopt.*
Chifre, *Getal, cijffer-getal, of letteren, als 1, 2, 3. &c.*
Chifrer, *Cijfferen.*
Chifrer, *Steelen, heymelijck nemen.*
Chimere, *Een bergh* Lycia, *de Poëten dichten dat 'er een monſtrum zy, vyer ſpouwende, wiens hooft en borſt is gelijck een Leeuwen hooft en borſt, heeft een buyck gelijck een geyte, en den ſtaert gelijck een draeck.*
ce n'eſt qu'une Chimere, *'t Is maer een verdichtſel.*
Chimerique, c. *Verdicht, verſiert.*
Chimie, f. *voyez* Alchymie.
la Chiorme, *De plaetſe van een galeye, daer de roeyers ſitten.*
Chiquenaude, f. *Eenen knip.*
bailler une Chiquenaude, *Knippen.*
Chiqueter, *Snipperen.*
Chiqueter l'honneur d'autruy, *Iemants eere te na ſpreken, blameren.*
Chiqueté, m. *Geſnippert.*
Chiqueteur, m. *Snippelaer.*
Chiqueture, f. *Snipperinge.*
en Chiquetant, *Al ſnippelende met ſneden, of ſtucken.*
Chiromancie, f. *De konſte van in de handen te ſien.*
Chiromancien, m. *Alſulcken Waerſegger.*
Chiron, *ou* ciron, *Een ſiere.*
Chirurgie, f. *Genees-konſt, Chirurgie.*
Chirurgien, m. *Een Chirurgijn, een Wondtmeeſter.*
Chlamide, f. peu uſité, *Een ruyters mantel.*
Choc, m. *Hurt, of ſtoot.*
Choquer, *Hurten, of ſtooten.*
le Choc de gens de guerre, *De aenruckinge en de druckinge van krijgslieden.*
Choquer, donner le choc, *Aenvallen, indrucken.*
cela Choque le ſens commun, *Dat ſtrijt tegen de reden.*

Chœur, Chœur d'Egliſe, *De Choor van der Kercke.*
Choier, *voyez* Choyer.
Choir, *Vallen.*
Choiſir, *Keuren, kieſen, uytleſen, uytkippen.*
Choiſir, aviſer de loin, *Oogen, van verre ſien.*
j'ay Choiſi, *Ick ſie, of ick hebbe van verre geſien.*
Choiſi, m. *Gekooſen.*
Choiſiſſeur, m. *Kieſer, uytleſer.*
Chois, m. *Keur, kieſinge.*
avoir le Chois, *Keur hebben, mogen kieſen.*
Chole, cholere, f. *ou* colere, *Gramſchap.*
Cholerer, *ou* colerer, *Gram maken, of worden.*
Cholerique, *ou* colerique, c. *Haeſtigh, korſel.*
Chomer, ceſſer, *Ophouden, ſtille houden, vertoeven, of ledigh gaen, dralen, tryſelen.*
il ne Chome jamais, *Hy en is nimmermeer ledigh, hy is altijdt in't werck, of even beſigh.*
jour Chomable, *Leeghdagh, vyerdagh.*
Choper, *Stronckelen.*
Chopine, f. *Een half pijntjen.*
donner la Chopine, *Boden loon geven.*
Chopiner, boire inceſſamment, *Niet doen dan drincken, met uperkens drincken, al proevende met droncxken drincken.*
Choquer, *voyez* Choc.
Chorde, *voyez* Corde.
Choriaux, m. *Die mede aen den dans zijn.*
Choriſte, enfant de chœur, *Kooraet.*
Choſe, f. *Een dinck, of ſake.*
ce n'eſt pas peu de Choſe, *'t En is geen kleyne ſake, daer is veel, of niet luttel aen gelegen.*
c'eſt Choſe notoire que, &c. *'t Is kennelijck, 't is klaer, of openbaer dat, &c.*
Choſe nouvelle, *Wat nieuws, ongehoort.*
il y a beaucoup de Choſes en cecy, *Hier is veel aen gelegen, dit heeft veel in ſich.*
Chou, *Is een woort, als men groote koude of hitte voelt; ſommige roepen oock* chou, chou, *om hinnen en biggen te verjagen.*
Chou, m. *Een koole.*
Chou de chien, *Wit bingel-kruydt.*
Chou de mer, *Zeewinde-kruydt.*
Chou fleuri, *Bloemkool.*
Choux rouges, *Groote roode koolen, ſlooren.*
Choux cabus, *Cabuyskoole, ſluytkoole.*
je n'en donnerois pas un Chou, *Ick en gaver niet dat om.*
rendre Chou pour chou, *Gelijck met gelijck vergelden, quaet met quaet, ſchalckheyt met ſchalckheyt.*

trou

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

troū de Chou, *Den ſteel van de koole.*
Chouca, choüette, f. *Een kauwe, of nacht-uyl.*
Choyer, contregarder, *Sparen, of bewaren.*
Chreſme, *voyez* Creſme, *ou* crême.
Chreſtien, *ou* Chrêtien, m. *Chriſten, of Kerſten menſchen.*
Chreſtienner, Baptiſer, *Doopen.*
Chreſtienné, Baptiſé, m. *Gedoopt.*
Chreſtiennement, *Chriſtelijck.*
Chreſtienté, f. Chriſtianiſme, m. *Chriſtendom, Chriſtenrijck.*
Chroniques, *ou* Croniques, f. *Chronijcken, Hiſtorien, Jaer-boecken.*
Chroniqueur, m. *Een Chronijck-ſchryver.*
Chryſolythe, f. *Een koſtelick geſteente, gout-verwigh.*
Chuchetter, *Een heymelijck geruyſch maken.*
Chuchetter à l'oreille de quelqu'un, *Iemant iets in 't oor blaſen.*
Chuca, f. *Een kauwe, of doole.*
Churles, *Wilden veldt-ajuyn.*
Churquette, f. mot Picart, c'eſt une ſouriciere, *Muyſenvallen.*
Chymere, *voyez* Chimere.
Chymie, *voyez* Alchymie.
Chyrographe, m. *voyez* Cyrographe.

CI

CI, *ou* Icy, *Hier.*
Ciboire, f. *De Ciborie der Kercken.*
Ciboule, f. *Sibolle, kleynen ajuyn.*
Cicatrice, f. *Lidt-teken van een geneſen wonde.*
Cicatrizer, *Iemant een lidt-teken geven, of quetſen, vel maken.*
Cicatrizé, m. *Die veel lidt-tekenen heeft.*
Ciceau, *voyez* Ciſeau.
Cicerolle, f. *Een ſoorte van erten.*
Cices, m. *Erten.*
pois Cices, *ou* cices de belier, *Ciceren.*
de la Cichorée, *Endivie, Cicoreye.*
Cicogne, *voyez* Baſcule.
Cicogne, f. *Eenen oyevaer.*
Cicognon, m. *Eenen jongen oyevaer.*
Cicurer, *voyez* Apprivoiſer.
Cicutaire, *Wilden kervel, of dulle kervel.*
Cicute, f. *Een fenijnigh kruyt, dulle kervel, ſcheerlinck.*
Cidre, *voyez* Sidre.
Ciécle, m. *ou* Cieclée, f. *mieux*, Siecle, *Eenen langdurigen tijdt, of de ſpatie van hondert jaren.*
Ciel, m. *Den Hemel.*
loüer juſques au Ciel, *Tot den Hemel toe verheffen, of pryſen.*

Ciel ſerain, *Helder en ſchoon weder, klare locht.*
Ciel nubileux, *Donckere locht.*
Cierge, m. *Waſſen-kaerſe, Was-licht.*
Cigale, f. *Eenen krekel.*
Cigne, m. *Een ſwane.*
Cigogne, *voyez* Cicogne.
Cigüe, *voyez* Cicute.
Cil, m. *Ooghbrauwen, ooghdeckſel, opſlagh der oogen.*
Ciller, *Metten oogen blicken.*
Ciller à quelqu'un, *Iemanden toewincken.*
un Cil d'œil, *Oogenblick, winck der oogen.*
Cillement, m. *Winckinge der oogen.*
Ciller les yeux à un oyſeau de proye, *De oogen van eenen roofvogel toedoen, of verblinden.*
Cilindre, f. *Een walle, of welle.*
Cimaiſes, *voyez* Cymaiſes.
Cimbale, f. *Een cimbale in timmeragie.*
Cimbe, f. *Een ſchuyte.*
Cime des monts, f. *Het opperſte, of den toppe des berghs.*
Ciment, m. *Ciment en tichelen met kalck gemengt, Cement.*
Cimenter, *Met cement metſelen.*
ouvrage Cimenté, *Werck gemaeckt van cement.*
Cimenter une amitié, *Een vrientſchap beveſtigen.*
un Cimeterre, m. coutelas de Turquie, *Een Turcks ſwaert.*
Cimetiere, m. *Kerckhof.*
Cimites, *voyez* Cymettes.
Cingler à voiles deployées, *Voor de windt zeylen.*
Cinnabre, m. un mineral croiſſant en Libye plus rouge que vermillon, *Roode verwe.*
Cinnamome, f. *Caneel.*
Cinq, *Vijf, vyve.*
Cinq-fois, *Vijfmael.*
Cinq-cent-fois, *Vijf hondert mael.*
Cinquiême, c. *Den vijfſten.*
Cinquante, *Vijftigh.*
une Cinquantaine, *Een vijftigh.*
Cinquante fois, *Vijftigh mael.*
Cinquantiéme, c. *De vijftighſte.*
Cintre, m. *Een voorvaute.*
Cintrer, *Een voorvaute maken.*
Ciprés, *voyez* Cyprez.
Circoncir, *Beſnyden.*
Circoncis, m. *Beſneden.*
Circonciſion, f. *Beſnydinge, beſnydeniſſe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Circonference, f. *De rondigheyt of omloop eens circkels, waer van 't middelſte punt heet het* Centrum, *ende de linie die de circonference deelt in twee gelijcke partyen, heet den* Diameter.
Circonlocution, f. *Uytſprake in't lange met veel woorden, of bewimpelinge.*
Circonſpect, m. *Voorſichtigh, omſichtigh.*
Circonſpection, f. *Voorſichtigheyt.*
Circonſtant, *Omſtaende.*
Circonſtance, *Omſtaendigheyt.*
Circonvenir, *Bedriegen, uytſtrijcken.*
Circonvenu, m. *Bedrogen, uytgeſtreken.*
Circonvention, f. *Bedrieginge.*
Circonvoiſin, m. *Gebuer-man, Nabuer.*
lieu Circonvoiſin, *Omliggende plaetſe.*
Circüir, *Omgaen, routſom gaen, of omringen, omcingelen.* (*wimpelen.*
Circuir de paroles, *Met woorden bedecken, be-*
un Circuit, m. *Eenen Omgangh.*
Circuit, m. *Omringt, omcingelt.*
Circulaire, c. *Rondt, rondtachtig.*
Cire, f. *Was.*
Cire rouge, *Roodt was.*
Cirer, *Waſſen, bewaſſen, met was beſtrijcken.*
Cirement, m. *Waſſinge, bewaſſinge.*
Cirier, m. *Was-maker of verkoper.*
un Ciron, *Een ſierken.*
Ciſalpin, m. *Die over de gebergten van de Alpes woont, herwaerts-over.*
Ciſeau, m. *Steeck-ijſer, ſteeck-beytel.*
Ciſeau, m. *ou* Forces, t. *Scheere, of ſcheerken.*
Ciſelet, m. *Scheerken.*
Ciſeler, ciſer, graver au ciſeau, *Met een ſteeck-ijſer graveren of ſnijden.*
une Ciſterne, f. *Ciſterne, Regen-back.*
eau de Ciſterne, *Regen-water.*
Citadelle, f. *Een Slot of Kaſteel aen een Stadt.*
Cité, f. *Een Stadt.*
Citoyen, Citadin, Bourgeois, m. *Borger.*
Citoyenne, Citadine, Bourgeoiſe, f. *Borgerinne, Borgers vrouwe.*
Citer, *Stellen, ſetten, of leggen.*
Citer le nom, *ou* les eſcrits d'un Autheur, *De naem of de ſchriften van een Auteur bybrengen, of allegeeren.*
Citation, allegation, f. *Bybrenginge.*
Citer, *Dagen, te recht roepen.*
Citation, f. *Daginge, dagement.*
Citra, *Derwaerts-over.*
Citramarin, m. *Die over zee woont.*
Citramontain, m. *Die over het gebergte woont.*

Citrin, m. Citrine, f. De couleur citrine, *ou* jaune, *Citroen-verwe, geel.*
des Citrons, m. *Citroen-appelen, limoenen.*
jus de Citron, *Limoen ſap.*
Citronnier, m. *Citroen-boom.*
Citroulle, *ou* citroüille, f. *Citrullen.*
Cive, f. peu en uſage, *Cibollen, kleynen ajuyn.*
Civé, m. *Swarte ſauſſe op wildt vleeſch.*
Civéte, f. *Een gedierte daer de Muſſcheliet af komt.*
Civiere, f. *Een Berrie.*
Civil, m. *Heuſch, beleeft, gemaniert.*
procés Civil, *Een Proces van civile ſaken.*
le Lieutenant Civil, *Den Rechter van de gemeyne ſaken.*
Civilement, *Heuſſchelijck, beleefdelijck.*
Civilité, f. *Heuſcheyt, beleeftheyt, manierlijckheyt.*
Ciumor, m. *Een ſieckte, die de paerden aen hun hoofden krijgen.*
Civot, m. *Sibollen, of kleynen ajuyn.*

CL

CLabauder, *Baſſen.*
il ne fait que Clabauder, *ou* il ne fait que parler ſans raiſon, *Hy doet niet als ſnappen.*
Clabau, m. *Gebas.*
Claim, m. clameur de complainte & demande, qu'on fait contre aucun en jugement, *Klachte of eyſch in't Recht.*
Clair, clairement, clairté, *voyez* Cler.
Claires voyes, f. *De doorluchtige gaten in eenigh lof-werck, of cieragie aen't ſchrijn-werck.*
Clairon de guerre, m. *Een kromme ſchalmeye of trompette.*
Claironner, *De trompette ſlaen of blaſen.*
Clame, manteau de pluye, *Een regen-mantel.*
Clame, *voyez* Claim.
Clamer, peu ou point en uſage, ny les trois ſuivans non plus, *Klaer en overluyt zeggen, roepen.*
Clamer en droit, *Te recht eyſſchen of begeeren.*
il le Clama, &c. *Hy hiet of noemde hem, &c.*
il vous Clamera quite, *Hy ſal ſeggen en openbaer belijden dat hy u quijt ſchelt.*
Clameur, f. *Roepinge, geroep.*
Clamide, manteau de Cavalier, *Een ry-mantel, Ruyters-mantel.*
Clamme, f. manteau de Pellerin, *Pelgrimsmantel.*
Clandeſtin, m. *Verholen, verborghen, ſecreet.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Clandeſtinement, *Heymelijcken, ſecretelijcken.*
Clapier, m. *Een hol, of eenen hoop ſteen, daer hun de Konijnen in onthouden.*
Claquer, *ou* claqueter des mains en ſigne de joye, *De handen t' ſamen ſlaen van blijdſchap.*
Claquer des dents, *Klipper-tanden.*
les dents me Claquent déja de froid, *Ick klippertande alreede van koude.*
Claquéte, f. *Een Lazarus-kleppe.* (*len.*
Claquet de moulin, m. *Den ratel van den meu-*
Claquedent, m. *Den krijſſel-tant.*
Clarifier, *Verklaren, klaer maken.*
Clarifié, m. *Klaer gemaekt.*
Clarté, f. *Klaerheyt.*
Claſſe, école, f. *Schoole.*
Claſſe, *ou* bande, f. *Een bende of rije.*
ſe ſeparer, *ou* departir par Claſſes, les uns des autres, *By rijen of benden van malkander ſcheyden.*
Claveau, clavel, *ou* clavet, m. clavelée, f. *Een zieckte onder de Schapen.*
Clavier, m. *Sleutel-riem.*
le Clavier d'une épinéte, *'t Clavier van een Clavekoorde, of Clavercingel.*
Clauſe, f. *Een Artijckel, propooſt, volkomen ſpreucke of reden.*
la Clauſe d'une épitre, *'t Sluyten of beſluyt eens briefs.*
Claye, *ou* clée, f. *Hecken.*
Claye d'oſier, clée, f. *Een horde van wiſſen of teenen.*
Clef, f. *ou* clé, *Eenen ſleutel.*
étre ſous la Clé, & enfermé, *Beſloten of gevangen zijn.*
la Clé d'un Royaume, *Den ſleutel of Frontieren van een Koninckrijck.*
une Clé en charpenterie, *Eenen lat-nagel, houten nagel.*
la Clé d'une voute, *Eenen ronden ſchilde midden in 't welfſel, daer hun de balcken vergaderen of t' ſamen komen.*
il a eſté condamné à être traiſné ſur la Clée, *Hy is veroordeelt om voor over langhs de ſtraet door de Stadt geſleept te worden.*
Clement, m. *Goedertieren, 't Is oock den naem eens Mans.*
Clemence, f. *Goedertierentheyt.*
Cler, clair, m. *Klaer.*
aucunement Cler, *Klaerachtigh.*
qui voit fort Cler, *Die zeer wel of ſcherp ziet.*
ſemer Cler, *Dunne zaeyen.*
Cler ſemé, m. *Dun-gezaeyt.*

Cler, manifeſte & évident, *Klaer en openbaer.*
il eſt Cler, *Het is openbaer of blijckelijck.*
faire Cler, *Dagh worden, of ſchoon weer zijn.*
Cler de Lune, *Mane-ſchijn.*
vin Cleret, *Claretten of rooden wijn.*
Clerement, *Klaerlijcken, openbaerlijcken.*
dire Clerement, *Opentlijck en plat uyt zeggen.*
Clerté, *ou* clarté, *Klaerheyt.*
donner Clerté & lumiere, *Lichten, ſchijnen, klaerheyt en licht geven.*
Clerc, m. *Een Klerck of Schrijver.*
il eſt bon Clerc, *Hy is wel geleert, het is een goet Schrijver.*
faire un pas de Clerc, *Miſſen, een dwalingh begaen.*
Clerical, m. *Klercks.*
Clericalement, *Klerckelijck, als een Klerck.*
Clericature, f. *Klerckſchap.*
étre debouté de ſa Clericature, *Van ſijn kruynletter verſteken zijn.*
Clergé, m. le Clergé, *De Clergie, 't Klerckſchap of Prieſterlijcken ſtaet.*
Cleres-voyes, f. *Tralien.*
Clerté, *voyez* Cler.
Cleron, *voyez* Clairon.
Clevois, m. *Een uyt den Lande van Kleve, Kleefs-man.*
Clichet, m. *Een klincke.*
Client, m. *Een Weeſe, of een die hem onder eens anders beſchuttinge begeven heeft, onderdaen.*
Clientele, f. *Beſchermeniſſe, onderwerpinge eens meerderen Beſchermers.*
Cligner les yeux, *Wincken.*
à Clignétes, *Donckerlings.*
joüer à Clignétes, *Dulle moeyken ſpelen.*
Clignement des yeux, m. *Winckinge.*
Clin d'œil, m. *Een winck of oogenblick.*
Climat & diviſion du Ciel, m. *Een groote wijdheyt des Hemels, een groot Landtſchap.*
le Climat eſt ici fort temperé, *De Locht is hier ſeer getempert.*
Clinquant, m. *Geſlagen gout.*
Cliquer, cliqueter, *Kraken, klacken, kletteren.*
Cliquer les mains, *De handen t' ſamen ſlaen.*
le Cliquet, *ou* la cliquette d'un huys, *ou* d'une porte, m. *De klincke van een deur.*
Cliquete de ladre, f. *Een Lazarus kleppe.*
Cliqueter les feſſes, *Op de billen ſlaen dat het kletſt.*
Cliquetis d'armes, m. *Het geruyſch van de Wapenen.*

Cloa-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Cloaques en terre, *Conduyte in d'aerde.*
Cloche, f. *Een klocke.*
Clocheman, m. c'eſt le mouton, qui arroute le troupeau allant devant branlant la cloche, qu'il a pendüe à ſon cou, mouton clocheman, *ou* ſonnalier, *Belhamel, Belleman.*
Clochête, f. *Klocksken.*
un Clocher, *Een Klock-toren.*
Clocher, *Hincken, manck gaen.*
aller à Clochepié, *Hinckepincken, op een been gaen.*
Cloiſon, f. *Sluytinghe, betuyninghe, omheyninge.*
Cloiſtre, m. *Een Klooſter.*
Clopiner des jambes, *De beenen t'zamen ſmyten en op-heffen.*
Cloporte, f. *Een ſchieter of motte.*
Clorre, *Sluyten, beſluyten.*
on dit, je Clos, *Ick ſluyte*, tu clos, il clot, nous cloons, vous cloez, ils cloent. Item, je clois, *Ick ſloot*, & j'ay clos, *Ick hebbe geſloten*, je clorray, *Ick ſal ſluyten.*
à porte Cloſe, *De poorte geſloten zijnde.*
Clorre le paſſage, *De wegh benemen, de paſſagie ſluyten.*
Clorre d'une haye, *Rondsom betuynen.*
Clorre un conte, *Een Rekeninge ſluyten.*
Clos, m. *Geſloten.*
rendre une maiſon Cloſe & couverte, *Een huys wel gerepareert over geven.*
entretenir Clos & couvert, *Noodelijcke reparatie doen.*
un Clos, *Een beſloten plaetſe met tuynen.*
Cloſſer, *voyez* Gloſſer.
Cloture, cloiſon, f. *Sluytinge.*
Cloture de hayes, f. *Omheyninge, tuyninge, betuyninge.*
la Cloture de ſa charge, *'t Slot oft het eynde van ſijn commiſſie en laſt.*
Cloſe, *voyez* Clauſe.
Clou, m. *Een nagel, of ſpijcker.*
Clou de caravelle, ſont clous d'un pié de long, dont on ſe ſert en la fabrication des navires, *Een dicken nagel, een voet langh.*
Clou d'étoupe, en fait de navires, eſt un clou qui a la téte fort large & la pointe longue, *Een ſtopſel of ſtop-nagel, den welcken breedt van hoofde en langh van punt is.*
Clou de manguiere, eſt ſemblable au precedent, mais il a la pointe plus courte, *Eenen nagel die oock breedt van hoofde, maer kort van punt is.*

je n'en donnerois pas un Clou à ſoufflet, *Ick en gaver niet een ſpelle voor, 't en is niet een platte miſpel weert.*
Clou de girofle, *Een giroffel, of Giroffel-nagel.*
Clou, m. *Een Bloet-ſweer.*
Cloüet, m. *Nagelken.*
Cloüer, *Spijckeren, nagelen, met nagelen vaſt maken.*
Cloutier, m. *Spijcker, of Nagel-maker, of Verkoper.*
Cloye, *voyez* Clayes.
un Clyſtere, m. *Een Clyſterie, een buys of ſpuyte.*

CO

COadjuteur, m. *Een Mede-helper.*
prens un Coadjuteur, *Neemt een hulpe of knecht met u.*
Coagé, m. *Even oudt*, peu ou point en uſage.
Coaguler, *Doen runnen, of ſtollen.*
Coagulé, m. *Geronnen, geſtolt.*
Coagulation, f. *Runninge, ſtollinge.*
Coarcter, *Benauwen, toe-dringen.*
Coarctation, f. *Benauwinge, toedringinge.*
Coaſſer, *Queecken, of roepen gelijck een Vorſch.*
Coc, *voyez* Coq.
Cocard, m. *Glorieus, verwaent.*
Cocardiſe, f. *Verwaentheyt, Glorieusheyt.*
Coccer, *Met de hoornen ſteken, gelijck de Stieren.*
Coche, f. La coche de la noix de l'arbaleſtre, *Den kerf aen den pijl, of van de note aen den Voet-boge.*
Coché, crené, m. *Gekerft.*
Coche, *ou* Truye, f. *Een Zeuge, of Zogh.*
Cochon, m. *Een Verxke.*
Cochonner, *Jonge Verxkens worpen, Biggen.*
Cochonnier, gardeur de cochons, m. *Verken-hoeder, Verken-dryver.*
Cochonnerie, f. *ou* le marché aux cochons, *De Vercken-marckt.*
Coche, m. *Koets-wagen.*
Cocher, m. *Koetſier.*
un Cochet, *ou* petit coq, *Een Haenken.*
Cochevis, m. oiſeau, *Een ſoorte van een leeuwerck.*
Cocodrile, m. *Crocodil, een viſch in de Nijl.*
Cocu, m. *Een Koeckoeck.*
Codignat, m. *Daer Que-appelen ſtaen.*
une Coeffe, *ou* coiffe, toque, *Een huyve.*
Coeffer, *Hullen, de huyve aen doen.*
Coeffé, *Gehult, gehuyft.*
né Coeffé, *Rijck geboren.*
homme Coeffé d'une jeune fille, *Een Man die*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

op een jonghe maeght verlieft of verſot is.
il eſt bien Coeffé, *Hy is wel verſien.*
eſtre Coeffé d'une opinion, *Een gevoel vaſt in 't hooft hebben.*
Coeffure, f. *Hullinge.*
Coërcer, *Straffen, beriſpen, bedwingen.*
Coëtiver, échaufer, *Verwermen, broeden, voeſteren.*
Coëtivé, m. *Verwermt, gevoeſtert, gekoeſtert.*
Coëtivement, m. *Verwerminge, broedinge, koeſteringe.*
Coënne de lard, f. *De ſwaerde of 't zoor van 't ſpeck.*
Coëval, m. *Speel-genoot, van eender ouder.*
Cœur, *Herte.*
de bon Cœur, *Geerne, gewilliglijck, uyt een goet herte, met luſte.*
de Cœur deliberé & franc, *Vaerdiglijck.*
Cœur franc & loyal, *Oprecht herte.*
apprendre par Cœur, *Van buyten leeren.*
grand Cœur, cœur haut, grandeur de cœur ou de courage, *Groot hert, grootmoedigh, manhaftigh gemoet.*
reprendre Cœur, *De moet hervatten.*
le Cœur luy eſt venu, *Hy heeft moet gekregen.*
à Cœur jeun, *Nuchteren.*
le Cœur me bat, *'t Hert klopt my.*
au Cœur, *ou* au plus fort de l'hiver, au fin cœur de l'hiver, *In 't kouſte van de winter.*
mon petit Cœur, *Mijn herteken, of hartken.*
Cœuret, *Herteken, liefken.*
Cofre, coffre, *Een koffer, ſchreyne of kiſte.*
Cofrer, *In koffers toe-ſluyten.*
Cofrer aucun en priſon, *Gevangen leggen, of in de gevanckeniſſe ſluyten.*
Cofrer argent, *Gelt-kiſten, in kiſten doen, of potten.*
Cofret, m. *Kofferken, kiſtken.*
Cofrier, *Koffer-maker en verkoper.*
Cofin, *voyez* Cophin, m.
Cogitation, f. *Een gedachte of bepeynſinge.*
Cognition, f. *Bekenteniſſe.*
Cognoiſtre, *voyez* Connoitre.
Cognom, m. *Toe-naem, by-naem,* peu uſité, dites ſurnom.
Cohabitant, m. *Die mede op een plaetſe woont, huyſgenoot of gebuerman.*
Coherent, *t'Samen-klevende of aenhangende.*
Coherence, f. *t'Samen-houdinge.*
Coheriter, *Mede-erven, of Erfgenaem zijn.*
Coheritier, m. *Mede-erfgenaem.*
Cohiber, *Wederhouden, verbieden, bedwingen.*

Cohorte, f. *Een bende of hoop, vergaderinge.*
de ma Cohorte, *Van mijn geſelſchap en bende.*
Cohuë, f. *Recht-banck, ding-banck.*
Coi, *voyez* Coy.
Coiffe, *voyez* Coëffe.
Coignée, f. *Een aexe of bijl.*
Coigner, *Metten beytel klieven, indryven, inkloppen.*
Coigné, m. *Ingedreven.*
Coigné à force, *Met gewelt ingedreven.*
Coin, m. *Een beytel of wigge.*
Coin, m. *Hoeck.*
le Coin de quelque monnoye, *De keur, ſtempel of ſlagh van den gelde.*
frapper de l'argent du *ou* au Coin, *Gelt ſlaen na den keure.*
monnoye au Coin d'Anvers, *Gelt van den Antwerpſchen keure en munte.*
Coing, m. pomme, *ou* poire, *Quee-appel, of quee-peer.*
Coings ſauvages, *Wilde quee-peeren.*
Coingnaſſes, f. *Sekere quee-peeren, die van beteren reuck, en kleynder zijn dan de gemeyne.*
Coignier, m. *Quee-peere boom.*
Coing, m. *Een zeer kleyn wormken in 't vleeſch.*
Coinquiner, *prononcez* co-inquiner, *Beſoetelen, beſmetten.*
Coinquiné, m. *Beſoetelt, vervuylt.*
Coinquination, f. *Beſmetheyt.*
Coint & joly, m. *Fraey, luſtigh, geeſtigh.*
Cointement, *Fraeykens, luſtelijcken, cierlijck.*
Coiſſin, *voyez* Couſſin.
exercice naturel & Coït venerien, *By-ſlaep.*
Coite de lit, f. *Tycke van een bedt.*
Coitil, m. *Kulckte, tijcke.*
Col, *ou* cou, m. *Den hals.*
couper le Cou à aucun, *Onthalſen.*
le chainon du Cou, *Den necke.*
Colaphiſer, *ou* colafiſer, *Suffletten geven.*
Colateral, m. *Zedelijck, medehulper.*
Colet, m. *De krage, dat naeſt den hals is.*
prens le par le Colet, *Grijpt hem by den halſe.*
Colet, m. *Een collier of hals-doeck.*
Coleter quelqu'un, *Iemant by de hals vatten.*
ſe Coleter, *Malkander aenvatten.*
Cole, f. *Lijm.*
Coler, *Lijmen.*
Colere, *voyez* Cholere.
Coliandre, m. *Coriander.*
Coline, f. *Heuvel.*
la Colique, *Pyne in de dermen.*
Colique paſſion, *Colicompas.*
Coliqueux, m. *Die het colicompas heeft.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Colisée, m. Le Colisée de Rome, *Het groot* Amphitheatrum *te Romen, dat de Italianen* Coloſſeum *noemen, zijnde een Schou-plaetſe daer over de* 25000 *menſchen mochten in ſitten, en ſien ſpeelen, en was van Keyſer Veſpaſiaen gemaeckt.*

Collateral, m. *Zijdelijck, medehulper.*

Heritiers en ligne Collaterale, *Erfgenamen, die van de dwerſche zyde komen.*

Collation, & taille, f. *Impoſt, ſchattinge.*

Collation, f. *Collatie, bancketteringe na de middagh.*

Collation de benefices en tour, *De omgaende collatien en gevinge der beneficien.*

Collation, confrontation, *Confereringe.*

Collationner, *Bancketteeren, collatie houden.*

Collationner ſes pieces, faire collation de ſes pieces, *Sijn ſtucken overſlaen en collationneeren by de rolle, die wederom overſien.*

Collationner une copie avec ſon original, *Een Copye confereeren en overſien met den originael.*

Collationné, m. *Geconfereert, gecollationeert.*

Collauder, *Achten, pryſen, van waerden houden.*

Collaudation, f. *Achtinge, pryſinge.*

Colle, f. *Lijm.*

Colle à bouche, *Mont-lijm, van't vel van viſſchen gemaeckt.*

Colle à or, *Gout-lijm.*

Coller, *Lijmen.*

Collé, m. *Gelijmt.*

Collement, m. *Lijminge.*

Collecte, f. *Vergaderinge van gelt voor den Armen.*

ils feront demain la Collecte, *Sy ſullen morgen met den bos omgaen.*

Collecteur, m. *Een die vergadert.*

Collection, f. *Verſaminge, vergaderinge.*

la Collée, qu'on donne à un nouveau Chevalier, *Het Vlies van een Ridder.*

College, m. *Collegie, geſelſchap.*

Collegue, m. *Een amptgenoot.*

Collet, *voyez* Colet.

Collet de chemiſe, m. *De krage van een hemde.*

Collerette de femme, f. *Een neerſtick.*

Collet, *ou* colletin de bufle, *De leere kolder.*

Collier, m. *Colliere, of een bagge die men aen den hals hangt.*

Collier de chien, *Halsbandt.*

Collier à chevaux, m. *Het gareel der paerden.*

Colliers en fait de navires, *Litſen van koorden onder aen het groote zeyl, en aen het onder-zeyl, daer de koorden van het zeyl aen gehecht worden.*

Colliger, *Verſamen, vergaderen.*

Colline, *ou* collinette, f. *Een berghsken, een heuvel.*

Collocation, f. *Stellinge.*

Colloquer, *Beſteden, ſtellen.*

Collocution, f. *t'Samenſprekinge.*

Colloque, m. Collocution, f. *t'Samenſprekinge.*

Colluder, *Eens ſins zijn, of malkanderen verſtaen om een ander te bedriegen.*

Colluder, *Hem geveynſen en gelaten tegen iemant te dingen, en nochtans met hem eens zijn.*

Colluſion, f. *Heymelick verſtant, colluſie.*

Colludant, *ou* colluſeur, m. *Die t'ſamen met een ander hult, of heymelijck verſtant heeft.*

Colluſtrer la vüe, *ou* les yeux, *'t Geſichte klaer maken, of de oogen herwaerts en derwaerts laten gaen.*

Colocinthe, *voyez* Coloquinte.

Colomb, m. *Het manneken van een duyve.*

Colombe, f. *Een duyve.*

Colombelle, f. petit colomb, *Een duyfken.*

Colombier, m. *Duyven-huys, of kot.*

les trous d'un Colombier, boujotes, *De neſten, of gaten van een duyven-huys.*

Colomne, *ou* colonne, *Een pylaer, of Colomme.*

Colomne, *ou* colonne maſſive, *Eenen pylaer die inwendigh niet hol en is.*

Colonel, m. *Colonel, Een Overſte van een Regiment.*

Colonie, f. *Een nieuwe wooninge van volck uyt een ander groote ſtadt (daer te veel volcks in is) genomen, hebbende deſelve privilegien welcke de ſtadt heeft daerſe uyt komen. Volckplantinge.*

Coloquinte, f. *Coloquinte, Wilde kauwoorde.*

Colorer, *voyez* Couleur.

Coloſſe, m. *Een onmatelijck groot beeldt.*

Coloſſal, m. de petite corpulence, mais de courage Coloſſal, *Kleyn van lichaem, maer groot van gemoedt.*

Coloſſiens, peuple d'Aſie, auxquels écrit S. Paul, *Een volck in Aſia, aen't welcke S. Paulus ſchrijft.*

Coloſtre, ou caillebotes, *Bieſt, nieuwe melck.*

Colporter, porter ſur le cou, *Op den hals dragen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

être Colporté, *Op den hals gedragen worden.*
Colporteur, m. *Een die men op den hals draegt.*
Colyre, m. *Oogen-salve.*
Combatre, combatre, *Vechten, stryden.*
Combatre, & vaincre, *Bestryden en overwinnen.*
si vous le Combatez, *Is 't dat gy hem overwint, of t'enderbrengt.*
se Combatre *ou* plaider, *Harren, pleyten, twisten.*
Combat, m. *Een gevecht, of strijdt.*
Combat à outrance, *Bloedigen, of moordadigen strijdt.*
presenter le Combat, *Tot den strijdt beroepen.*
être au Combat, *Stryden, in den strijdt zijn.*
Combatant, *Vechtende.*
un Combatant, *Een vechter, strijdtbaer man.*
Combe, f. est une valée entre deux montagnes en un bois, où se retirent les voleurs, *Een valeye in de bosschen, of tusschen 't geberchte, daer de Roovers het volck assetten.*
Combien? *Hoe veel?*
Combien que, *Al hoewel.*
Combien pensés tu que, &c. *Hoe grootelijcks meyndy dat, &c.*
Combien pensés tu avoir tôt fait? *Binnen hoe korten tijdt meyndy dat gedaen te hebben?*
Combien tout au plus? *Hoe veel ten hooghsten?*
Combien petit? Combien peu? *Hoe kleyne? Hoe weynigh, of luttel?*
Combien long temps? *Hoe langen tijdt?*
d'icy à Combien de temps? *Tot wanneer? hoe lange?*
Combien y a-t-il? &c. *Hoe lange is 't geleden dat? &c.*
Combien de fois? *Hoe dickmael, of dickwils? hoe menigh werven?*
voyez Combien il, &c. *Siet hoe seer hy, &c.*
Combien fort, *Hoe grootelijcks, hoe seer.*
Combien moins, *Hoe veel te min.*
le Comble, *Toemate, overmate.*
donner le Comble, *Toemate geven.*
c'est le Comble de mes desirs, *Dat is 't slot, of de vervullinge mijnder begeerten.*
le Comble d'une maison, *Den top, of het opperste van een huys.*
détruire de fond en Comble, *Uyt allen sijn goederen setten.*
on a destruit sa maison de fond en Comble, *Men heeft sijn huys van onder tot boven uytgeroeyt.*
Combler, *Vervullen, opvullen, ophoopen.*
Combler ses pechés, *Sijn sonden meerder en meerder maken.*

Combler le ventre, *Den buyck vullen.*
Combler la mesure, *De mate ophoopen.*
ma coupe est Comble, *Mijnen kop is vol.*
Comblé de dücil & d'ennuy, *Vol droefheyts en verdriets.*
Comblement, m. *Ophoopinge, opvullinge.*
Combourgeois, m. *Een medeborger.*
Combourgeoisie, f. *Medeborgerschap, die met malkanderen uyt een Stadt zijn, Borgers.*
Combustible, c. *Verbrandelijck, dat verbrandt kan worden.*
Combustion, f. *Verbrandinge.*
Comedie, f. *Een Comedie, of blyspel.*
Comedien, m. *Schouwspeeler.*
Comedienne, f. *Schouwspeelster.*
Comestible, c. *Etelijck, dat men eten kan, of mach.*
Cométe, f. *Een Comeet, een sterre met een staerte.*
Comiliter, *voyez* Commiliter.
Comin, *Comijn*, herbe.
action Comique, *Comedische daedt.*
le Comite d'une galere, m. *Den oppersten Gouverneur, of Regeerder van een Galeye.*
Commander, *Gebieden, bevelen, belasten.*
Commander, *Opperste, of Overste zijn, te gebieden hebben.*
Commander, *voyez* Recommander.
Commander à soy-même, *Hem selven bedwingen.*
Commandé, m. *Belast, bevolen.*
Commandé & publié, m. *Geboden en verkondight.*
Commandement, m. *Gebodt, bevel.*
avoir tout à Commandement, *Al na sijn handt hebben, tot sijnen gebode en wille.*
faire Commandement, *Gebieden, iet bevelen, een gebodt doen.*
Commanderie, f. *Vergaderinge van sommige die eenderley kledinge dragen, en van een Kloosster onderhouden moeten worden.*
Commandeur, m. *Een Overste, Bevelhebber.*
Commartial, m. *Medegesel in den krijgh.*
Comme, *Gelijck, als.*
Comme j'espere, *Gelijck als ick hope.*
Comme on dit, *Soo men seyt.*
Comme si, *Als of.*
Commemorer, *Verhalen.*
Commemoré, m. *Verhaelt.*
Commemoration, f. *Verhalinge.*
Commemorable, c. *Verhalens waerdt.*
Commencer, *Beginnen.*
quand ce vient à Commencer, *Als 't tot het aenvangen komt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

nal Commencer, *Qualick beginnen, quaet fondament leggen.*
Commencer un procés, *Een Proces aenrechten.*
Commencé, m. *Begonnen, begoſt.*
Commencement, m. *Begin, beginſel, oorſpronck.*
e Commencement de chacune ſcience, *'t Fondament, beginſel, of aenvanck van yder konſte.*
e Commencement de jeune âge, *De kintsheyt, de jeught.*
c'eſt un Commencement de guériſon, *'t Is een teecken dat hy begint te geneſen.*
au Commencement, *In den beginne, in't beginſel.*
pour le Commencement, *Ten eerſten.*
tu en es le Commencement, *'t Is uyt u gekomen, gy zijt 'er den oorſpronck af.*
on n'y voit ne fin ne Commencement, *Men en ſiet 'er hooft noch ſtaert aen.*
Commendataire, c. *Die men iet op goeder trouwe te bewaren gegeven heeft.*
Commenſal, m. *Commenſael, tafelier, tafelgaſt.*
Commenſalité, f. *Waertſchap, gaſterye, tafelhoudinge.*
Commenſuration, f. *Afmetinge.*
Commentaire, m. *Korte beſchryvinge van onſe feyten en handel, of oock de uytleggінge onſes verſtants van andere boecken.*
Commentateur, m. *Een Uytlegger.*
Comment? *Hoe? hoedanigh? in wat manieren? by wat middel?*
Comment qu'il en ſoit? *In wat manieren dat het zy?*
Comment qu'il en fuſt, *Hoe 't was of niet en was.*
Comment cela? *Hoe dat? hoe ſoo?*
Commerce, m. *Koopmanſchap, t'ſamen-handelinge.*
Commere, f. *Doop-peet.*
Commerage, m. *Gevaderſchap.*
Commerizer, caqueter, *Klappen, klappeyen, kommeeren.*
Commétre, *Bedryven, iet doen.*
je ne Commettray pas cette faute-là, *Ick ſal die misſlagh niet begaen.*
Commétre, encharger, *Bevelen, belaſten.*
ſe Commétre à la fortune, *Hem in de avonture ſtellen.*
Commiliter, *t'Samen ſtryden.*
Commilitant, *t'Samen ſtrydende.*
Commis, m. *Ingelaten, gecommitteert.*
Commis, m. *Belaſt, bevolen, of bedreven, gedaen.*
Commis, m. *Die bevel, of volle macht over iet heeft, Commiſſaris.*
le Commis de, &c. *De Luytenant van, &c.*
le Commis d'un maître d'école, *Den Ondermeeſter, of Onder-ſchoolmeeſter.*
juges Commis par la Cour, *Rechters van den Hove geſtelt.*
Commiſſion, f. *Bevel, bevelinge, belaſtinge, Commiſſie.*
Commiſſion en forme, *Bezegelde Commiſſie.*
bailler Commiſſion, *Belaſten, bevelen.*
Commiſſaire, m. *Een Commiſſaris.*
Commiſſaires des montres, *Monſter-Heeren.*
Commin, m. *Comijn.*
Comminüer, *Verminderen, in kleyne ſtucken breken.*
Commiſeration, f. *Deerniſſe, medelijden.*
Commis, Commiſſaire, *voyez* Commétre.
Commiſtionner, *t'Samen onder malkanderen mengelen.*
Commiſtionné, m. *Gemengelt.*
Commiſtion, f. *Mengelinge.*
Commitial, m. mal Commitial, *Vallende ſieckte.*
un Committimus, *ou* une lettre de Committimus, *Octroy van den Koning, om ſijn ſaken tot een ander ding-banck te mogen brengen.*
je feray r'envoyer la cauſe en vertu de mon Committimus, *Ick ſal't Proces door kracht van mijnen Octroy-brief in een ander ding-banck vertrecken.*
Commode, c. *Gemackelijck, bequaem, welgelegen.*
Commodité, f. *Bequaemheyt, wel-gelegentheyt, gemackelijckheyt.*
faire quelque choſe à ſa Commodité, ou à ſon loiſir, *Iets op ſijn gemack doen.*
maiſon garnie de pluſieurs Commoditez, *Een huis vol gemacks van kameren en woningen.*
Commodément, *Bequaemlijck, gemackelijck.*
Commouvoir, emouvoir, *Beroeren, verſtooren, bewegen.*
Commû, émeu, m. *Beroert, beweeght, verſtoort.*
Commotion, f. *Beroerte, geſtoortheyt, beweginge.*
Commüer, changer, *Mangelen, wiſſelen.*
Commun, m. *Gemeyn.*
un dit Commun, *Een gemeyn ſeggen, een oudt ſpreeckwoort.*
le Commun, la commune. *De gemeynte, het gemeyn volck.*

c'eſt

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

c'eſt choſe trop Commune, *'t Is al te gemeyn.*
une Commune, *Een gemeyne vrouwe, hoere.*
une Commune, ou briere, *Een heye.*
Communément, *Gemeynelijck.*
Communauté, f. *Gemeynte.*
Communautez Eccléſiaſtiques, *Kloosteren.*
je renonce à la Communauté d'entre vous & moy, *Ick en soecke u gemeynschap niet meer.*
repreſenter la Communauté des citoyens, *Voor de geheele Gemeynte staen.*
Communier, *Uytdeelen, uytreycken.*
Communier, *Communiceeren.*
il a Communié, *Hy heeft gecommuniceert.*
Communion, f. *Communie.*
Communion, f. *Gemeynschap.*
Communiquer, *Mededeelen, beraden, onder malkanderen raedt houden.*
Communiquer en Commun, *In 't gemeyn brengen.*
Communiquer, *Openbaren, te kennen geven.*
Communicatif, m. homme Communicatif, *Een die licht gehoor geeft, gemeynsaem.*
Communication, f. *Mededeelinge, beradinge.*
par Communication de langage, *Door hanteeringe, of gemeynschap van sprake.*
Commutation, f. *Veranderinge.*
Commutation, eſchange, *Wissel.*
Compagnon, m. *Gesel, medegesel.*
Compagnon de métier, *Werck-gesel.*
Compagnon de table, *Byslaper, of tafel-gast.*
grands Compagnons, *Groote handt-gesellen.*
tes Compagnons, *U geselschap, u medegesellen.*
va, je t'eſtime gentil Compagnon, *Gaet heenen, gy zijt een fijne gast, of gy hebt het wel gemaeckt.*
faire du Compagnon, *Hem by een ander vergelijcken, sich vermeeten.*
il faut faire, ou vivre en petit Compagnon, *Men moet al soetjes leven.*
il fait le Compagnon avec tout le monde, *Hy maeckt hem gemeen met elck een.*
Compagne, f. *Gesellinne.*
ma Compagne, *Mijn vrouw.*
Compagnie, f. *Geselschap, speelmeyt.*
Compagnie & multitude, *Vergaderinge, of bende, eenen hoop.*
faire, ou tenir Compagnie, *Verselschappen.*
en groſſe Compagnie, *Wel vergeselschapt.*
avoir Compagnie avec une femme, *Met een vrouw te doen hebben.*
Compagnable, c. *Geselschappigh, daer men geselschap mede houden kan.*

Comparatif, m. *Is een gradinge, en is meer als* poſitif, *als* meilleur, *beter, of* plus grand, *grooter*, plus beau, *schoonder, want dat is meer als goet, groot en schoon.*
Comparer, *ou* Comparager, *Vergelijcken.*
Comparé, m. *Vergeleken.*
Comparable, c. *Vergelijckelijck.*
Comparaiſon, f. *Gelijckenisse, vergelijckinge.*
ſans Comparaiſon plus miſerable, *Ongelijck meer, of veel ellendiger.*
il n'y a point de Comparaiſon de ceſtuy-ci à ceſtuy-là, *Dit en is daer by niet te gelijcken.*
Comparoir une faute, *Eenige misdaedt dier genoegh betalen.*
Comparoir, *ou* Comparoitre, *ou* Comparetre, *Te voorschijn komen, hem vertoonen.*
Comparoir au jour, lieu & heure, *Op den geſetten dage, ure, en plaetse verschijnen.*
Comparoir, *ou* Comparoitre en perſonne, *In persone compareeren.*
Comparition, f. *Vertooninge, verschyninge.*
Comparition, *Comparitie, samenkomste.*
Compartir, *Deelen, uytdeelen, uytmeeten.*
Compartiment, m. *Deelinge, uytdeelinge, uytmeetinge.*
Compas, m. *Een Kompas, passer.*
Compaſſer, *Meeten, of passen, met den passer meeten.*
Compaſſer ſes heures, *Sijnen tijdt waernemen.*
Compaſſé, m. *Gemeeten, gepast.*
maiſon Compaſſée en ſon eſprit, *Een huys in sijnen zin overleydt en beworpen.*
Compaſſion, f. *Deernisse, medelijden, compassie.*
Compatir, *ou* Comporter, *Verdragen, vast aen den anderen houden.*
Compatir, patir avec quelqu'un, *Met iemant lijden.*
ne ſe pouvoir Compatir, *Malkander niet konnen verdragen of lijden.*
Compatible, c. *Verdraeghlijck.*
offices Compatibles, *Officien die wel met malkanderen over een komen.*
Compatriot, compatriote, m. *Landsman.*
Compendieux, m. *Verkort, kort.*
Compendieuſement, *In 't kort.*
Compenſer, *Vergelden, recompenseeren.*
Compenſer les depens, *De onkosten gelijck stellen.*
Compenſe, f. *Vergeldinge.*
Compenſation, f. *Compensatie, als men het een tegen het ander stelt.*
Compere, m. *Compere, Gevader.*

Com-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Comperes & commeres, *Peters en Meters, Gevaders.*
Comperage, m. *Gevaderſchap.*
Competer, *Toebehooren, bequaem zijn, met een ander iets begeeren,* of *na iets ſtaen.*
ela luy Compéte, *Dat gaet hem aen,* of *dat behoort hem toe, dat is't ſijne.*
ela Compéte, & à nous, & à vous & à luy, & à tous gens de bien, *Dat gaet ons, u lieden, hem, en alle lieden met eeren aen.*
Compétant, m. *Toebehoorende, bequaem,* of *die met een ander jewers na ſtaet.*
'âge Compétant, *Bequaem van ouderdom,* of *van bequaemen ouderdom.*
uge Compétant, *Bequaem Rechter.*
Compétence, f. *Bequaemheyt, toebehoorlijckheyt, mede verſoeckinge.*
Compétemment, *Bequaemlijck, behoorlijck, rechtveerdelijck.*
Compétiteur, m. *Mede-begeerder* of *bidder van 't geene daer ik of meer andere om bidden.*
Compiler, *Vergaderen, by een rapen.*
Compilateur, m. *Die een boek uyt verſcheyde Schrijvers by een raapt of verſamelt.*
Complaindre, *Beklagen.*
'e Complaindre, *Klagen.*
Complaignant, m. *Klagende, aenklager.*
Complainte, f. *Klachte.*
avec Complainte, *Klagelijck.*
Complaire, *Behagen, gedienſtig zijn.*
il eſt fort Complaiſant, *Hy is ſeer bevallig.*
Complaiſance, f. *Bevalligheyt, welbehagen.*
un Complant, m. *Plaetſe daer wijngaerts planten geſet zijn.*
nouveau Complant, *Jongen* of *nieuwen wijngaert.*
vignes de bon Complant, *Wijngaerden van goeden aerde.*
divers Complants, *Menigerley ſtam, geſlacht, ſtruyk, wortel, blok, &c.*
Complet, parfait, & abſolu, m. *Volmaekt, volbracht.*
Complexion, f. *Complexie, de nature* of *aert des lichaems.*
Complexionné, m. *Genatureert, gecomplexioneert, geaert.*
mal Complexionné, *Qualijk gemaniert.*
corps bien Complexionné, *Wel getempert lichaem.*
Complice, c. *Conſoort* of *mede-geſelle in't quade.*
vous êtes des Complices, *Gy hebt meede ſchult aen de miſdaedt.*
les Complices, *De complicen, de meede-ſchuldige.*

Compliment, m. *Beleeftheyt, compliment.*
Complimenter, *Complimenteeren.*
Comploter, *Met iemant raed-ſlagen en overeen-komen om een ander te bedriegen.*
Complot, m. *Raedſlag, accoord, compact.*
vous avez fait Complot entre vous de me tromper, *Gy zijt met malkanderen over-een verdragen, om my door te ſtrijcken.*
les déteurs Complotérent enſemble, pour le métre en priſon, *De ſchuldenaers verdroegen haer met malkanderen, om hem te doen vangen.*
Componction, f. *Berouw, leetweſen.*
Comporter, *Verdragen,* of *t'ſamen dragen.*
Comporter, tenir en état & maintenir, *Iet in ſijnen ſtaet houden en onderhouden.*
ſe bien Comporter, *Hem wel gedragen,* of *comporteeren.*
Comportement, m. *Manier van leven.*
Compoſer, *Compoſeeren, ſtichten, dichten.*
Compoſer contre aucun, *Iet tegen een ander ſchrijven.*
Compoſer avec aucun, *Met iemandt verdragh maken* of *over-een-komen.*
ſe Compoſer, *Hem manierlijk en ſtadig houden.*
Compoſer des vers, *Veerſen maken.*
Compoſé, m. *Gedicht, gemaekt.*
Compoſition, f. *Dichtinge, componeeringe.*
Compoſition & confection, f. *t'Samenſettinge.*
Compoſition & acord, *Verdrag, over-een-kominge.*
ſe rendre à Compoſition, *Sich met accoord overgeven.*
Compoſeurs, *ou* compoſiteurs, m. *Componeerders, dichters.*
Compoſiteur de lettres, *Letter-ſetter.*
Comprendre, *Verſtaen, begrijpen, beſluyten.*
Comprendre tout en un livre, *Al in een boek ſtellen en begrijpen.*
Compris, *Begrepen, beſloten* of *verſtaen.*
Comprehenſible, c. *Begrijpelijk.*
Comprehenſif, m. *Begrijpelijk, verſtandig.*
Compres, compreſſement, *Nau* of *dicht by een.*
Compreſſe, f. *Eens Heeren bezegelde brief in lijnwaedt.*
Compreſſe, dont ſe ſervent les Chirurgiens, *Een compres.*
Comprométre, *Mede conſenteeren* of *beloven.*
Compromis, m. *Mede belooft en verbonden.*
Compter, compte, *voyez* Conter.
Comptoir, *ou* contoir, m. *Cantoor.*
Comte, *voyez* Conte.
Concave, c. *Hol.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Concavité, f. *Holligheyt.*
Conceder, *Toelaten, toeſtaen.*
l'on Concede que, &c. *Men laet toe dat, &c.*
Concelebrer, *t'Samen vieren, feeſt houden.*
Concentrer, *t' Samen loopen, t' ſamen komen, by een vergaderen.*
Concerner, *Aengaen, concerneeren.*
Concernant le cas, *De ſake aengaende.*
Concert de Muſique, m. *Een accoord van Muſijck.*
Concert, m. *Om ſtrijdt.*
Concerter, *Twiſten, ſtrijden.*
ils ont Concerté enſemble, *Sy hebben t' ſamen beſloten, of geaccordeert.*
Concevoir, *Ontfangen, bevrucht worden.*
Concevoir en ſon eſprit, *In ſijn ſin begrijpen.*
qui ſçait la maniere de Concevoir quelque choſe, *Die weet hoe men iet aenleggen of beginnen ſal.*
Conceu, *ou* conçu, m. *Ontfangen, bevrucht, begrepen.*
Conception, f. *Ontfangeniſſe,* of *begrijpinge.*
Concevable, c. *Begrijpelijck.*
Conche, f. vaiſſeau creux fort ouvert comme un baſſin, *Water-pot,* of *een vaetken daer olie of water in loopt uyt een ander plaetſe of vat.*
Conche d'or, *Goudt-ſchelpe.*
un homme bien en Conche, *Een koſtelijck toegemaeckt man.*
Concierge, Portier, m. *Kaſteleyn, gevangenis* of *deur-bewaerder.*
Conciergerie, priſon, f. *Gevangeniſſe, kercker.*
Concile, m. *Concilie, raedt-ſlag.*
Concile generale, *ou* univerſel, *Concilie generael, Generale en gemeyne vergaderinge.*
Concilier, *Verſoenen, vereenigen.*
Concilié, m. *Verſoent, vereenigt.*
Conciliation, f. *Verſoeninge, vereeninge.*
Conciliateur, m. *Verſoender.*
Conciliatrice, f. *Vredemaekſter.*
Concion, f. *Een vergaderinge van volk,* item *een harange,* of *lange reden.*
Concis, m. *Kort.*
Concitoyen, m. *Mede borger, Lands-man.*
Conclavé, m. *Een ſecreet, beſloten* of *ſecreete kamer.*
Conclurre, *Concludeeren, beſluyten, voor hem nemen.*
Conclurre à la mort, *Ter doodt verwijſen.*
je Conclus, *Ik beſluyte, mijn voornemen is.*
Conclu, m. *Beſloten, voor hem genomen.*
Concluſion, f. *Concluſie, beſluyt, beſluytinge.*

froide Concluſion, *Slecht beſluyt* of *voornemen.*
pour Concluſion, *Ten leſten, in 't eynde, om een eynde te maken.*
prendre Concluſion, *Concludeeren, concluſie nemen, vereenigen.*
Concoction, f. *Verteeringe, concoctie, ſiedinge.*
faire Concoction, *Digereeren, verteeren.*
faculté Concoctrice, f. *De kracht van te verteeren* of *verdouwen.*
Concombre, *ou* conconbre, m. *Concommer.*
Concomitance, f. *Verſellinge.*
Concorder, *Accordeeren, vereenigen.*
Concorde, f. *Eendrachtigheyt.*
Concordance, f. *Over-een-kominge.*
un Concordat, *Een accoort.*
Concourir, convenir, *Over een komen.*
Concourir, *S' men loopen.*
Concours, m. *Toeloop.*
Concubinage, m, *Byſlapinge.*
Concubinaire, m. *Byſlaper, pol.*
Concubine, f. *Byſlaepſter, concubijne.*
Conculquer, *Verpletten, vertreden, onder de voeten treden.*
Conculcation, f. *Verplettinge, vertredinge.*
Concupiſcence, f. *Begeerlijkheyt, welluſt.*
Concurrent, *voyez* Competiteur.
Concurrence, f. *t' Samen-voeginge, over-een-kominge.*
il y a grande Concurrence d'opinions, *De meyningen komen ſeer over een.*
choſes à ce Concurrentes, *Dingen daer toe ſtreckende.*
Concuſſion, f. *Monopolie* of *ſchattinge, verdruckinge.*
Concuſſionnaire, m. *Verdrucker, die al te veel ſchattinge doet geven.*
Condamner, condanner, *Verwijſen, veroordeelen.*
Condamné, condanné, m. *Verweſen, geweſen.*
un lieu Condanné, *Verboden plaetſe, daer men niet gaen en magh.*
Condamnation, f. *Verwijſinge.*
Condenſer, *In een,* of *op eenen hoop dringen, runnen.*
Condenſé, m. *Geronnen, in een gedrongen.*
Condeſcendre, *Over-een-komen,* of *accordeeren, toelaten.*
Condeſcendre à l'opinion d'aucun, *Hem naer iemandts wille voegen.*
je Condeſcendois à cela, *Ik begaf my daer toe.*
Condeſcendu, m. *Verwilligt, geaccordeert.*
Condigne, c. *Weerdigh.*

Con-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Condignement, *Waerdiglijck.*
Condile, c. *Kneuckel, knoeſſel, voyez* Condyle.
Conditeur de loix, *Stichter der wetten.*
Condition, f. *Conditie, nature, ſtaet.*
de baſſe Condition, *Slecht, on-eedel.*
par telle Condition, *Op zulcken conditie en voorwaerde.*
retourner à ſa Condition, *Sijn oude manieren aennemen.*
les Conditions, *De artijckelen en conditien.*
changer de Condition, *Van andere ſinne worden.*
Conditionner, *Conditie maken.*
Conditionné, m. *Geconditioneert, genatureert.*
Conditionnel, m. Conditionelle, f. *By conditien geſet,* of *geſeyt.*
Conditionnellement, *Op conditie.*
Condoleance, f. *Medelydinge.*
Condouloir, *Mede droevigh zijn,* of *deerniſſe hebben.*
Conduire, *Geleyden, uytgeleyden, beſtieren.*
ſe Conduire ſagement, *Sijn ſaken wel en wijſſelijk aenleggen, hem wel regeeren,* of *wel dragen.*
Dieu te Conduiſe, *Godt beware u,* of *geleyde u.*
Conduire quelqu'un à ſon opinion, *Iemandt tot ſijnen wille brengen.*
Conduire, *ou* mener quelqu'un à ſa maiſon, *Iemandt t'huys brengen.*
Conduit, m. *Geleydt, geley gedaen.*
Conduit d'eau, m. *Water-conduit,* of *gote.*
Conduits de fleuves, *Den oorſpronk van de rivieren.*
Conduite, f. *Geley, beſtieringe.*
Conduite de l'eſprit, *Luſt, begeerte, genegentheyt.*
ſous la Conduite de, &c. *Onder 't geweldt en macht van de, &c.*
Conducteur, *ou* conduiſeur, m. *Leydtsman, voerder.*
Conducteur de la danſe, *Voor-danſer.*
Conducteur de l'armée, *Hooftman, Capiteyn.*
Condyle, *Kneuckel, knoeſſel.*
Conetable, m. *Conneſtable.*
Conexer, *voyez* Conjoindre, *ou* Connexer.
Confabuler, *t'Samen klappen,* of *kouten.*
Confabulation, f. *t'Samenkoutinge.*
Confanons, *Standaren, roode kolle-bloemen,* of *klapper-roſen.*
Confection, f. *Confectie, confiture, confijtſel.*
Confederer, m. *Verbinden, vereenigen.*
Confederez, m. *t'Samen vereenigt, verbonden.*
amis & Confederez, *Vrienden en bondgenooten.*

Confederation, f. *Vereeninge.*
Conferer enſemble, *t'Samen vergelijcken, confereeren, tegen malkanderen overſien.*
Conferer quelque office, *Eenige officie geven.*
Conference, f. *Vergelijckinge, confereringe.*
Conference, f. *Samenkomſte.*
Confermer, *voyez* Confirmer, *Beveſtigen, vaſt maken.*
Confeſſer, *Biechten, bekennen, belijden.*
Confeſſer quelqu'un, *Iemandts biechte hooren.*
Confeſſer la déte, *Bekennen ſchuldig te zijn, de ſchuldt bekennen.*
Confeſſeur, m. *Biecht-vader, belijder.*
Confeſſion, f. *Biechte, belijdinge, bekenteniſſe.*
Confeſſional, m. *Een Biecht-ſtoel.*
Confident, m. *Een vriendt, die men alles toebetrouwt.*
Confidence, f. *Betrouwinge.*
Confidemment, *Met betrouwinge, ſtoutelijk.*
ſe Confier, *Betrouwen, verlaten, ſteunen.*
ſe Confiant, *Betrouwende.*
Confiance, f. *Betrouwinge.*
j'ay céte Confiance qu'il, &c. *Dat is mijn betrouwen,* of *hoope dat hy, &c.*
Configurer, *Vergelijcken.*
Confiner, *Aen eenig landt* of *palen liggen.*
Confiner, *Af-palen, pael-ſteenen zetten.*
Confiner aucun, *Iemandt bannen in zekere palen.*
Confiné, m. *Gebannen, gelegen, af-gepaelt.*
Confins, m. Limites, *Palen, frontieren.*
champ Confin, *ou* confinant à un autre, *Landt dat aen een ander paelt.*
Confire, *Confijten.*
ſe Confire en ſon ſel, *Sijnen pekel wel nemen.*
Confit, m. *Geconfijt.*
Confit en joyeuſeté, *Vol genoegte.*
Confiture, f. *Confijt, confijtſel.*
Confiturier, m. *Confijt-maker.*
Confirmer, *Beveſtigen, vaſt maken.*
Confirmer, donner le Sacrement de confirmation, *Vormen.*
Confirmé, m. *Beveſtigt, gevormt.*
Confirmation, f. *Beveſtinge, verſekeringe, vormſel.*
Confiſquer, *Verbeuren, verbeurt maken, confiſqueeren.*
Confiſqué, m. *Verbeurt,* of *geconfiſqueert, verbeurt gemaekt.*
Confiſcation, f. *Confiſcatie en verbeurte van goederen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Conflagration, f. *Een verberninge*, of *verbrandinge.*
Conflant, m. *Een water-loop, daer twee rivieren hun vergaderen.*
Conflict, m. *Een ſlagh* of *gevecht.*
Confluant, *t'Samen-vloeyende.*
Confluence, f. *t'Samen-vloeyinge.*
Confondre, *Onder den anderen ſmelten en mengen.*
il ſe Confond en ſes paroles, *Hy weet niet wat hy zegt, hy ſpreekt ſich zelve tegen.*
Confondre & brouiller tout, *Alle ding beroeren.*
Confondre, *Beſchamen, onteeren.*
Dieu te Confonde, *Godt moet u ſchenden.*
ſe Conformer & accorder à aucun, *Hem na eens anders ſin voegen* of *zetten, wel overeen-komen.*
Conforme, m. *Gelijck, gelijckende, gelijckformigh.*
Conformité, f. *Gelijckeniſſe, gelijkformigheyt.*
Conformement, *Gelijk, gelijkformelijk.*
Conforter, *Conforteeren, trooſten, vertrooſten.*
Conforter, animer, *Moedt en couragie geven.*
Conforté, m. *Getrooſt.*
Confort, m. *Trooſt, trooſtinge, vertrooſtinge.*
donner Confort, *Helpen, byſtant doen.*
Confrairie, *ou* Confrerie, f. *Gulde* of *Gilde, Broederſchap.*
les Confreres, *De Gulde-broeders.*
Confronter, *d'Een tegen d'ander overſien.*
Confronter témoins, *De getuygen over een* of *by malkander brengen.*
Confronté, m. *Over-een-gebrocht.*
Confrontation de témoins, f. *De vergaderinge, en over-een-brenginge van getuygen.*
Confus, m. *Confuys, zonder order, onder een gemengt.*
Confus, m. *Beſchaemt.*
Confus & opprimé de témoins, *Met getuygen overwonnen.*
Confuſément, *Onordentlijk, zonder order, al onder een.*
parler Confuſement, *Onordentlijk* of *zonder verſtant* of *reden ſpreeken.*
Confuſion, f. *Verſtooringe, verwoeſtinge, confuſie.*
tout eſtoit en Confuſion, *'t Was alles het onderſte boven.*
Confuter, *Wederleggen.*
Confuter un témoin, *Een getuyge weerleggen,* of *die beſchaemt maken.*
Confutation, f. *Wederlegginge.*

Congé, m. *Dilay* of *uytſtel van rechte, oorlof.*
donner Congé, *Macht, conſent* of *oorlof geven, conſenteeren, toelaten.*
prendre Congé, *Oorlof* of *affſcheydt nemen, Adieu zeggen.*
demander Congé, *Dilay en uytſtel begeeren, verlof vragen.*
Congedier, *Laten gaen.*
Congeler, *Bevrieſen, dik maken* of *worden.*
Congelé, m. *Bevroſen.*
Congelation, f. *Bevrieſinge, dikmakinge.*
Conglutiner, *t'Samen lijmen.*
Conglutination, f. *t'Samen-lijminge.*
Congratuler, *Met woorden bewijſen en betoonen dat men blyde is om welvaert van een ander, iemant geluk bieden* of *wenſchen.*
Congratulation, f. *Verblydinge met een ander, gelukbiedinge, gelukwenſchinge.*
Congre, m. *Een zee-ael.*
Congreger, *Vergaderen, voyez* Aſſembler.
Congregé, m. *Vergadert.*
Congregation, f. *Vergaderinge.*
Congru, m. *Correct en bequaem.*
Congruité, f. *Correctie, bequaemheyt.*
Congruëment, *Bequaemlijk.*
Conjecturer, *Geraden, giſſen, ramen.*
Conjecture, f. *Radinge, giſſinge.*
on prend Conjecture, *Men vermoedt, en heeft ſuſpicie.*
Conjoindre, *Aen* of *by een voegen, verſamen, verſamelen.*
Conjoindre, *Aenplacken en lijmen.*
Conjoint, m. *Verſaemt, verſamelt, aen* of *by een gevoegt.*
Conjoint à, &c. *Vereenigt,* of *zeer eens met, &c.*
Conjonction, f. *t'Samenvoeginge, byvoeginge, verſamelinge.*
la Conjonction du mary & de la femme, *Den houwelijcken ſtaet.*
Conjoinctement, *t'Samen, geſamentlijk.*
Conjoncture, f. *t'Samenvoeginge, gelegentheyt.*
Conjouïr, ſe conjoüir du bien d'autruy, *Hem verblyden in iemants welvaren en geluk.*
Conjouiſſez-vous avec moy, *Verblydt u t'ſamen met my.*
Conjouiſſance, f. *Verblydinge in eens anders geluk.*
Conjugal, m. Lien conjugal, *Den bandt des houwelijks.*
feſte Conjugale, *De feeſte des houwelijks, bruyloft.*

amour

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

amour Conjugal, *De liefde tusschen man en wijf.*
Conjuguer un verbe, *Een werck-woort conjugeeren*, of *vervoegen.*
Conjugaison, f. *Vervoeginge, t'samenvoeginge.*
Conjurer aucun, *Iemant besweeren*, of *bemanen.*
Conjurer, *t'Samen sweeren, t'samen spannen.*
Conjuré, *t'Samen-geswooren*, of *gespannen.*
Conjurer, *Besweeren, bemanen, uytmanen, den Duyvel door besweeringe verdryven.*
Conjurer, prier instamment, *Hertelijk bidden.*
Conjuré, m. *Beswooren.*
Conjurateur, m. *Besweerder.*
Conjuration, f. *Besweeringe, bemaninge.*
les Conjurez, *Die t'samen spannen*, of *t'samen geswooren hebben.*
Connaturalizer, *Aen-aerden.*
Connaturel, m. *Aengeaert, aengebooren.*
Connestable, *ou* Connétable, m. *Connestabel, Coninckstabel.*
Connétre, *voyez* Connoistre.
Connexer, *Versamen, t'samen binden.*
Connexion, conjonction, f. *t'Samen-bindinge, byvoeginge.*
procés Connexez, *Processen die d'een sonder d'ander niet ge-uyt, noch gescheyden en konnen worden.*
Connin, *ou* Connil, m. *Een conijn.*
Connine, f. *'t Wijfken van een conijn.*
Conilleau, m. *Conijnken.*
Conniver, *Ooghluycken, ongemerckt laten heenengaen, door de vingeren sien.*
Connivence, f. *Ooghluyckinge, als men door de vingeren siet.*
Connoitre, *ou* Connétre, *Kennen, bekennen.*
bailler à Connoitre, *Te kennen, en te verstaen geven, uytleggen.*
se donner à Connoitre, se faire connoitre, *Sich laten kennen, hem selven vertoonen*, of *bloot geven.*
il donnoit bien à Connoitre que, &c. *Hy betoonde*, of *bewees wel, hy gaf wel te kennen dat, &c.*
il Connoitra quel je suis, *Hy sal gewaer worden, en gevoelen wie ick ben.* (*dat, &c.*
on a Connu que, &c. *Men heeft bevonden*
je ne Connois rien en toy, *Ick en weet niet van u te seggen.*
qui ne se Connoit en rien, *Die nergens en weet mede om te gaen.*
Connoissant, m. *Verstaende, wetende, kennende.*

estre Connoissant en, &c. *Verstant hebben van, &c.*
gens à ce Connoissant, *Lieden die 't hun verstaen.*
Connû, m. *Bekent, gekent.*
ces choses Connues, *Dese dingen wetende en verstaen hebbende.*
chose Connue de tous, *Een sake die onder den man is*, of *een iegelijck weet.*
Connoissance, *ou* Conneissance, f. *Kennisse, wetenheyt, wetenschap.*
Connoissance, f. *Wimpel*, of *de baniere van een ruyter, in de welcke gemaeckt is 't blasoen van eenigen Heere, daer door hy bekent wort.*
claire Connoissance, *Scherp verstant.*
bailler Connoissance, *Bekent maken.*
n'avoir aucune Connoissance, *Nergens af geen kennisse*, of *verstant hebben.*
venir en la Connoissance de gens, *In de kennisse komen*, of *onder 't volck, en ter ooren komen.*
par faute de Connoissance, *Door gebreck der onwetenheyt, onwetentlijck.*
gens de Connoissance, *Volck van kennisse.*
Conquerant, m. *Overwinnaer.*
Conquerir, vaincre, *Verwinnen.*
Conquerir, *ou* Conquerre à force, *Met gewelt innemen.*
Conquis, m. *Gekregen, gewonnen, verwonnen.*
Conqueste, *ou* Conquête, f. *Victorie, verwinninge.*
païs de Conquête, *Landtschap dat men vechtenderhant*, of *door victorie gewonnen heeft.*
Conquerable, c. *Krygelijck, winbaer.*
Conquereur, *ou* Conquerant, m. *Die veel landtschappen door victorie verkrijght.*
Conquester, *ou* Conquêter, *Conquesteeren, verkrygen, sijn heerlijckheyt*, of *rijckdom vermeerderen.*
Conquêté, m. *Verkregen, geconquesteert.*
le Conquêt, *'t Gene dat men verkregen*, of *gewonnen heeft.* (*ninge.*
Conquête, f. *Conquesteeringe, verkryginge, win-*
Conquêteur, m. *Winner, conquesteerder.*
Conquêt, m. *Gewonnen goedt.*
Conroyer, *Schaven, effen maken.*
Conroyer du cuir, *Leertouwen.*
Conroyeur, m. *Leertouwer.*
Conroyement, m. *Leertouwinge.*
Consacrer, *Wyen, heyligh maken, toeschryven, consacreeren.*
Consacrer à quelque Saint, *Eenigen Sanct toeeygenen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

se Consacrer au service de quelqu'un, *Hem tot iemants dienst geheelijck overgeven.*
Consacré, m. *Gewijdt, geheylight, geconsacreert.*
Consacré à Dieu, *Godt toegeëygent.*
Consacré, *ou* Saint, m. *Heyligh.*
chose Consacrée à Dieu, *Een Heylighdom, iet dat geheylight is.*
Consecration, f. *Heyliginge, heylighmakinge, consecratie.*
Consanguin, m. *Bloetvrient, mage.*
Consanguinité, f. *Maeghschap.*
Conscelerè, m. *Vol schelmerye, besmet met ondeucht.*
Conscience, f. *Conscientie, gewisse.*
examine ta Conscience, *Gaet,* of *bedenckt in u selven, onderscoeckt u selven.*
j'en fais Conscience, *'t Is tegen mijn herte, ick maeck'er conscientie af.*
Conscientieux, m. *Conscientieus, Godtvruchtigh.*
Consecration, *voyez* Consacrer.
Consecutif, m. *Dat volgt.*
Consecutivement, *Gevolgelijck.*
Conseil, m. *Raedt.*
prendre Conseil, *Raedt nemen, hem beraden.*
le Conseil, m. *Den Raedt.*
le grand Conseil, *Den grooten,* of *breeden Raedt.*
Conseil privé, *Den secreten Raedt.*
Conseiller, *Raedt geven, raden.*
Conseille toy par toy-même, *Beraedt u met u selven.*
se Conseiller, demander conseil, *Hem beraden, raedt vragen.*
Conseiller, m. *Raedsheere, raedtsman.*
Conseillere, f. *Raedts-vrouwe,* of *de vrouw van een Raedtsheer.*
Conseillers opinans, *Raedtsheeren die hun advijs geven.*
Consentir, *Toelaten, believen, bewilligen, consenteeren.*
Consenti, m. *Geconsenteert.*
Consentement, m. *Consenteeringe, toelatinge, toestemminge.*
Consequent, m. *Volgende.*
par Consequent, *By gevolg.*
Consequemment, *Achtervolgende, vervolgens.*
Consequence, f. *Vervolg, consequentie.*
de Consequence, *Daer veel aen hangt, daer veel aen gelegen is.*
Conserve, f. Conserve de roses, *Conserve van roosen.*
Conserver, *Bewaren, behoeden.*

Conservateur, m. *Bewaerder, behoeder.*
Conservatrice, f. *Bewaerster.*
Conservation, f. *Bewaringe.*
Considerer, *Aenmercken, bemercken.*
Considerer quelque chose, *Ergens op acht slaen.*
Considerer en soy-même, *By hem selven overleggen.*
Consideré, m. *Aengemerckt, mitsdien.*
il est fort Consideré, *Hy wordt seer geacht, hy is in grooten aensien.*
Considerable, c. *Aenmerckelijck, bemerckelijck, dat overleyt,* of *daer op gelet moet worden.*
les choses sont grandement Considerables, *De saken moeten wel ingesien zijn.*
homme Considerable, *Een aensienelijck man.*
Considerément, *Voorsichtelijck.*
Consideration, f. *Aenmerckinge, aensienelijckheyt.*
sans Consideration, *Onvoorsichtelijck.*
à ma Consideration, *Om mijnent wil.*
Consigner, *Te bewaren,* of *in de handt geven.*
Consigner, *Voorhouden,* of *presenteeren.*
Consignation, f. *Consignatie.*
Consire, *ou* Marguerite, *ou* Paquette, f. *Madelieven.*
Consister, *Wederstaen, tegenstaen in Rechte, bestaen.*
cela Consiste en plusieurs raisons, *Dat bestaet in veel redenen.*
il Consiste, *Het hangt,* of *is gelegen.*
Consistence, f. *Vastigheyt, bestendigheyt.*
Consistoire, m. *Consistorie, Kercken-Raedt.*
Consobrins, m. *Gebroeders* of *gesusters kinderen.*
Consoler, *Troosten, vertroosten.*
cela me Console, *Dat troost my, dat geeft my moedt en couragie.*
Consolé, m. *Getroost, vertroost.*
Consolation, f. *Troost, troostinge, vertroostinge.*
Consolateur, m. *Trooster, vertroosster.*
Consolateur en Architecture, m. *Die de timmeragie beworpt.*
Consolable, c. *Troostelijck.*
Consolatoire, c. *Dat vertroost,* of *eenige troost aenbrengt.*
Consolida major, *Wondt-kruydt, dat de wonden heelt,* Herbe, Consoude.
Consolider, *Vast en hardt maken.*
Consolider une playe, *Een wonde heelen,* of *genesen.*

Con-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Conſolidation, f. *Heelinge, geneſinge, vaſtmakinge.*
Conſommer, *Volbrengen, vervullen.*
Conſommer, *Vernielen, verſlinden, te niete brengen, verteeren, verdoen.*
le feu Conſomme toutes choſes, *'t Vyer vernielt,* of *verſlint alle ding.*
Conſommé, m. *Volbracht, volkomen, verteert.*
un Conſommé, *Een ſeer krachtig nat.*
Conſomption, f. *Verdoeninge, vernielinge.*
Conſommation, f. *Volbrenginge, volmakinge.*
Conſoner, *Accordeeren, eenderley geluyt geven.*
les Conſones, *ou* conſonantes, f. *Mede-klinckers, alle letteren des A, b, c, dat geen vocalen,* of *klinck letters zijn.*
Conſonant, *Welluydende, over-een-komende.*
il n'eſt pas Conſonant, *'t En voegt niet, 't en is niet betamelijk noch behoorlijk.*
Conſonance, f. *Goet geluyt, over-een-kominge.*
Conſors, *Gebueren die eenige landen aen malkanderen hebben leggende.*
Conſors, m. *Conſoorten, medegeſellen in 't quaet.*
Conſors, m. *Conſoorten,* of *deelhebbers eenigs gewins* of *goets.*
Conſorte, f. *Wijf, huys-vrouwe, conſoorte.*
Conſoulde, *ou* conſoude, ſarafine, *Wondtkruydt, heelkruydt.*
Conſpirer, *t' Samen ſpannen,* of *ſweeren, meeſt in't quade.*
Conſpiré, *t'Samen geſpannen,* of *geſwooren.*
Conſpirateur, m. *Bondtgenoot, t'ſamenſweerder.*
Conſpiration, f. *t'Samenſpanninge,* of *ſweeringe.*
Conſtant, m. *Standtvaſtig, geſtadig.*
il eſt Conſtant, *'t Is ſeeker en gewis.*
une verité Conſtante, *Een ſeekere en vaſte waerheyt.*
Conſtance, f. *Standtvaſtigheyt.*
Conſtance de cœur, *Een vaſt gemoedt.*
Conſtamment, *Standtvaſtelijk.*
une Conſtellation, f. *Een geſternte, daer veele ſterren te ſamen in een teecken zijn.*
Conſtellation & influence des aſtres, *Vergaderinge van veel ſterren by een.*
Conſterner, *Verbaeſt maken, ontſtellen.*
Conſterné, m. *Verſlagen, ontſtelt, verbaeſt.*
Conſternation, f. *Ontſteltenisſe, verbaeſtheyt.*
Conſtituër, *Inſtellen, maken.*
Conſtituër en dignité, *Verheffen, macht geven, in authoriteyt ſtellen.* (*len.*
Conſtituër priſonnier, *Gevangen nemen,* of *ſtel-*
la choſe eſt Conſtituée en, &c. *De ſake is geſtelt in de, &c.*
le Conſtitu, *Het geſette beſluyt, daer by dat het blyven moet.*
Conſtitution, f. *Inſettinge, gebodt.*
Conſtitutions & ordonnances, *Ordonnantien en ſtatuyten.*
Conſtitueur & conſtituteur de loy, m. *Inſtelder van eenige Wet.*
Conſtruire, bâtir, *Stichten, timmeren.*
Conſtruire, expliquer, *Uytleggen.*
Conſtruit, bâti, m. *Geſticht, getimmert.*
Conſtruction, f. *Timmeringe, timmeragie, uytlegginge.*
Conſul, *voyez* Dictateur.
Conſul, *Burgermeeſter.*
Conſulat, m. L'état de Conſul, *Borgermeeſterſchap.*
Conſulaire, c. *Dat het Borgermeeſterſchap aengaet.*
Conſulter, *Beraden, raedt vragen.*
Conſultation, f. *Beradinge.*
faire Conſultation, conſulter, *Raedtſlaen, conſultatie nemen.*
Conſumer, *Verſlyten, vernielen, verdoen,* of *verteeren.*
Conſumer ſon bien, *Sijn goedt verquiſten.*
Conſumer tout à fait, *Al verdoen, misbruycken.*
ſe Conſumer, *Verdwynen, uytdroogen.*
le feu eſt Conſumé, *'t Vuyr is vergaen.*
Conſumé, m. *Verſleten, verdaen, vernielt, verſlonden.*
tout Conſumé & mangé, *Al op gegeten.*
Conſumé de faim, *Van honger vergaen.*
Conſumption, f. *Verſlytinge, verdoeninge, vernielinge.*
Conſyre, *voyez* Oreille d'aſne.
Contadin, m. *Huys-* of *dorp-man, boer.*
Contadine, f. *Boerinne.*
Contagieux, m. *Beſmettigh, beſmetachtigh.*
maladie Contagieuſe, *Halende,* of *beſmettende ſieckte.*
Contagion, f. *Beſmettinge.*
Contaminer, *Beſmetten, onreyn maken, ontreynigen, ontſuyveren.*
Contaminé, m. *Beſmet, onreyn, ontſuyvert.*
Contamination, f. *Beſmettinge.*
Contant, *voyez* Conter.
Conte, *ou* Comte, m. *Een Grave.*
Conteſſe, *ou* Comteſſe, f. *Gravinne.*
Conté, f. *Graefſchap.*
Conter, *Rekenen, tellen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il vous ſera Conté bien cher, *Het ſal u duer genoeg gerekent worden.*
ſelon que Conte Jean, *Na dat Jan beſchrijft*, of *ſeyt.*
avoir tout Contant, *Al gereet hebben.*
argent Contant, *Gereet gelt.*
Conte, *ou* Compte, m. *Een reeckeninge.*
à ton Conte, *Nau calculatie, na dat gy rekent.*
abreger ſon Conte, *Sijn woorden kort en goet maken, ſijn rekeninge in 't kort ſtellen.*
faire le Conte rond, *De reckeninge effen ſtellen.*
tu as ton Conte, *Gy hebt ſoo gy't begeert*, of *na uwen wenſch.*
faire Conte, *Reeckenen.*
j'ay fait mon Conte là-deſſus, *Ick heb het daer op aen geleyt, ick heb mijn giſſing daer na gemaeckt.*
je fais mon Conte que, &c. *Ick dencke dat, &c.*
dreſſeur de Contes, *Reecken-meeſter.*
rendre Conte, *d'Oorſake ſeggen waerom.*
retourner à ſon premier Conte, *Wederom op ſijn eerſte propooſt komen.*
je trouve mon Conte, *Het is als ick meende, mijn reeckeninge komt effen uyt.*
Conter, *Vertellen, verhalen, vertrecken.*
tu nous en Contes bien, *Gy ſeght wel, gy verhaelt ons wat.*
Conte, un recit, *ou* narré, m. *Vertellinge, een gedicht*, of *fabel.*
c'eſt le bon du Conte, *'t Is 't verçierſel van de fabel.*
petits Contes, *Kluchten, fabelkens, woorden om te lacchen.*
Contes à dormir debout, *Beuſelingen.*
Conteur de Contes, *Couter, beuſelaer.*
tout Conter de fil en aiguille, *Geheel uyt vertellen.*
il nous en Contera tantoſt de bonnes, *Hy begint een fabel, hy ſal ons wel wat wijs maken.*
les gens en font leurs Contes, *'t is in den mondt van 't volck.*
homme dont on doit tenir Conte, *Achtbaer man.*
faire Conte d'aucun, *Iemant achten*, of *in waerden houden.*
tenir peu de Conte, *Weynigh achten*, of *verachten.*
je n'en fais pas grand Conte, *Ick en geef 'er niet veel om, ick en maeck 'er niet veel wercks af.*
Conteur, m. *Reeckenaer.*
Contoir, m. *Een kantoor.*
Contement, m. *Reeckeninge, tellinge.*

Contemner, *Verſmaden, verachten.*
Contemner l'autorité de juſtice, *Op d'Overheyt niet paſſen*, of *die verſmaden.*
Contempt, *ou* mépriſé, m. *Veracht, verſmaet.*
Contemptible, c. *Verſmadelijck, verachtelijck.*
Contemnement, meſpris, m. *Verachtinge, verſmadinge.*
Contemporains, m. *Die op eender tijdt levende zijn.*
Contempler, *Contempleeren, aenſchouwen, aendachtelijck bepeynſen.*
Contempleur, *ou* Contemplateur du ciel, m. *Aenſchouwer des Hemels.*
Contemplation, f. *Aenſchouwinge, naerſtige bemerckinge, contemplatie.*
Contemplatif, f. *Contemplerende, die hem inwendigh in den geeſt bekommert.*
Contenance, f. *Gelaat, weeſen.*
la Contenance de la ville, *De geſtalteniſſe der ſtadt.*
contrefaire ſa Contenance, *Hem anders gelaten als men is.*
il ne ſçait quelle Contenance tenir, *Hy weet niet hoe hy ſich houden ſal.*
vous en portez bien la Contenance, *Gy ſiet 'er wel na, 't weeſen geeft het wel uyt.*
Contendre & debattre, *Twiſten, kyven*, of *ſtryden.*
Contention, *Twiſtinge, kyvinge.*
Contencieux, *ou* Contentieux, m. *Twiſtigh, kijfachtig.*
juſtice Contentieuſe, *Juſtitie die recht doet tuſſchen partyen.*
Contentieuſement, *Twiſtende, kyvende, twiſtiglijcken.*
Contenir, *Inhouden, begrypen.*
cela Contient beaucoup de place, *Dat beſlaet veel plaetſe.*
que Contiennent elles? *Wat is het inhoudt?*
Contenir, *Onthouden.*
ſe Contenir, *Hem onthouden, bedwingen.*
Contenir, *Verhoeden, beletten.*
Contenu, m. *Gehouden en bevangen.*
le Contenu d'un livre, *Het inhoudt van een boek.*
Contenent, m. *Kuys, matig, gemaniert, die hem kan onthouden.*
Contenence, f. *Kuysheyt, matigheyt, gemaniertheyt, graviteyt.*
ſans Contenence, *Onmatelijck, onmanierlijck.*
Content, m. *Te vreden.*

être

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

tre Content, *Te vreden zijn, hem genoegen.*
Contenter, *Te vreden ſtellen.*
e Contenter, *Hem te vreden houden of ſtellen.*
ne ſe Contenta pas de, &c. *'t En was hem niet genoegh dat, &c.*
l ſe Contente, *ou* il eſt Content de peu de choſe, *Hy is met weynig te vreden, Hy laet hem lichtelijk geſeggen, Hy is lichtelijk of haeſt te payen.*
Contentement, m. *Vernoeginge, Te vreden ſtellinge.*
onner Contentement, *Contenteren, Vernoeginge doen.*
Contentement paſſe richeſſe, *Vernoeginge gaet boven rijkdom.*
Contention, contentieux, *voyez* Contendre.
Conter, *voyez* Conte.
Conteau, petit conte, *Een kleyne Rekeninge.*
Conteſter, *Tegen ſtrijden, tegen ſpreecken, twiſten, ende een of veel tot getuygen roepen, mede tuygen.*
Conteſte, m. *Twiſt.*
Conteſtation, *Tegen ſtrydinge, twiſt, tegen ſprekinge.*
faire Conteſtation de cauſe, *Den eyſch in't recht maken, ende daer op antwoorden.*
Contexte, m. Par un contexte, *Achtervolgens, al met eenen, met eenen wege.*
Contigu, m. *Aen of by den anderen ſtaende of gerakende, aenpalende.*
maiſons Contiguës, *Huyſen die neffens of aen malkanderen ſtaen.*
ils ſont Contigus au, &c. *Sy palen aen, &c.*
Continence, continent, *voyez* Contenir.
Continuer, *Volharden, niet aflaten, vervolgen, verlengen.*
Continuer de joüer toute la nuit, *Den geheelen nacht over ſpelen.*
Continuer à donner, *Vervolgens, of eveneens geven.*
Continué, m. *Volhert, vervolgt.*
Continué, prolongé, *Verlengt.*
Continu & entier, m. *Gedurig ende geheel.*
dix ans Continus, *Tien gantſe jaren vervolgens.*
Continuel, m. *Eenparig, geduerigh.*
Continuellement, *Geduerigh lijken, doorgaens, vervolgens.*
Continuation, f. *Geduerigheydt, continuatie, vervolg.*
Contoir, *Een Kantoor daer men ſchrijft.*
Contourner, *Omkeeren, omdraeyen.*
Contourner, *Omgaen, rontſom gaen.*

le Contour d'un jardin, *Een omgank van eenen Hof.*
Contract, m. *Een contract of voorwaerde.*
Contract de vente, Vendition, f. *Vervreemdinge, verkoopinge,*
Contracter, *Voorwaerden maken.*
Contracter avec, &c. *Accorderen, over-eenkomen, of Contract maken met, &c.*
Contracter amitié avec quelqu'un, *Vriendtſchap met iemandt maken.*
Contracter une maladie, *Een ſieckte behalen.*
les Contractants, *De partyen die vereenigen.*
Contractions de nerfs, f. *Krimpinge der zenuwen.*
Contradiction, f. *Tegen-ſegginge.*
eſprit de Contradiction, *Tegen-ſpreeker.*
qui eſt en Contradiction, *Tegen-ſtrijdig.*
Contraindre, *Bedwingen.*
Contraindre de ſortir hors, *Uyt doen gaen.*
il ſe Contraignit, *Hy bedwanck hem ſelven, hy weerhielt hem.*
Contraint, m. *Bedwongen, veroorſaeckt.*
Contrainte, f. *Bedwanck.*
ſans Contrainte, *Onbedwongen, van ſelfs.*
Contraire, c. *Contrarie, verſcheyden, tegenſpannig.*
Contraire & nuiſant, *Schadelijk, hinderlijk.*
Contraire à la verité, *Contrarie of tegen de waerheyt.*
je ne dis pas le Contraire, *Ick en weygert of en ontſegt u niet, ick ſpreker niet tegen.*
au Contraire, *Daer tegen, anders.*
il eſt du tout Contraire à vous, *Hy is geheel anders, of van anderen ſinne als gy.*
Contrarier à aucun, *Jemandt tegen zijn, contrarieren.*
ſe Contrarier, *Sigh tegen ſpreken.*
Contrarieté, f. *Tegenheyt, verſcheydentheyt, verſchil.*
Contraſte, m. *Twiſt.*
Contre, *Tegen.*
Contre l'edit, *Tegen of boven't gebodt.*
tout Contre, *Dichte by of neffens.*
Contr'amour, m. *Gelijke of tegen-liefde.*
Contre-balance, f. *Tegen gewichte.*
Contre-balancer, *d'Een tegen d'ander wegen ende prijſen.*
Contrebande, marchandiſe de Contrebande, *Verboden goedt.*
Contrebander, *Tegen-ſpannen.*
Contrebas, *Neerwaerts.*
Contrebaſſe, *voyez* Baſſecontre.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Contre-battre, *Tegen-vechten.*
Contre-batterie, *Tegen-gevecht.*
Contre-bondir, *Weder-botten, Weder-ſpringen.*
un Contre-boutant, *voyez* Contrefort.
Contrecarre, *ou* Contrequarre, f. *Een Sophiſterije of bedrieghlijcke tegen-ſprekinge.*
Contre-carrer, *Tegen-ſeggen, Weder-ſtaen.*
Contre-cedule, f. *Tegen-ſchrift.*
Contre-changer, *voyez* Contr'-échanger.
le Contre cœur d'une cheminée, *Den boge of mantel van een Schouwe, Het Mantel-hout, Schouberdt.*
Contre cœur, Il me vient à contre cœur, *Het is my tegen, Tegens heuge en tegens menge.*
faire une choſe à Contrecœur, *Iet tegens ſijn hert, ende met leet doen.*
Contrecourber, *In-buygen, In-trecken, Als twee Worſtelaers die malkanderen in d'armen hebben.*
Contredire, *Tegen-ſeggen, Tegen-ſpreken.*
cela ſe Contredit, *Dat ſtrijdt tegen malkander, Dat verbiedt hem ſelven.*
Contredire à aucun l'entrée, *Iemanden den ingangk beletten of verbieden.*
Contredits, m. *Bewijs-redenen, die yet wederleggen.*
Contredits de lettres, *De wederlegginge der brieven.*
Contrediſant, *Tegen-ſtaende, Wederſtaende.*
un Contrediſant, *Wederſtaender, Tegen-ſegger.*
Contrée, f. Païs, m. *Landtſchap, Contreye.*
Contr'eſcarpe en fortification de villes, *Een halve maen, of binnen-dijck, ende tegen-weer in de beveſtinge der Steden.*
Contr'-échanger, *Vermangelen, Verwiſſelen.*
Contr'-échangé, m. *Vermangelt, Verwiſſelt.*
Contr'-échange, m. *Verwiſſelinge.*
Contr'-écrire, *Copieren, Uyt-ſchrijven, Tegen-ſchrijven.*
Contr'-écrit, m. *Copie of antwoordt, Tegen-ſchrift.*
Contr'-écrit, m. *Gecopieert, Na-geſchreven.*
Contr'-écrit, *Tegen-ſchrift, Tegen-copie.*
Contrefaire, *Conterfeyten, Na-maken.*
Contrefaire le gentil-homme, *Den Eedel-man ſpeelen.*
Contrefaire le malade, *Den Sieckaert maken.*
Contrefaire naïvement, *Na 't leven Conterfeyten.*
ſe Contrefaire, *Hem gelaten of veinſen.*
Contrefaire, rendre difforme, *Miſmaeckt, of leelijck maken.*

Contrefait, m. *Geconterfeyt, Nagemaekt.*
Contrefaiſeur, m. *Nabootſer, Namaker.*
Contrefait, difforme, *Miſmaekt, Leelijk.*
Contrefenêtre, f. *Een venſter tegen een ander ſtaende, een Luyck.*
Contrefin, m. *Loos tegen loos, Schalck tegen ſchalck.*
Contrefineſſe, *Looſheydt tegen looſheydt.*
Contrefort, m. *Sterck tegen ſterck.*
Contrefort en Architecture, *Een feyte of ſteenen Pylaer die men aen den muer ſtelt, om dat hy te vaſter ſtaen ſoude.*
Contregarde, f. *Verhoedinge, Bewaringe.*
Contregarder, *Verhoeden, Beſchermen, Bewaren, Verſien.* (*of ſparen.*
ſe Contregarder, *Hem-ſelven wachten, mijden*
Contregarder la chair par le ſel, *'t Vleeſch in 't Sout goet houden.*
Contrehaute, *voyez* Hautecontre.
Contr'imiter, *Na-volgen, Na-maken, Conterfeyten.*
Contreloüer aucun, *Iemanden wederom prijſen, om dat hy deught van ons geſeydt heeft.*
Contremander, *Wederom ontbieden, of bootſchappen, Weder-ſeggen.*
Contremandement, m. *Tegen-bevel, Weder-roepinge.*
Contremettre, *Tegen-ſtellen.*
Contreminer, *Tegen mineren, Onder d' Aerde tegen graven.*
une Contremine, f. *Tegen-gravinge, Tegen-myninge.*
Contremont, *Van onder opwaerts.*
Contremont l'eau, *Tegen ſtroom.*
aller Contremont la riviere, *Tegen ſtroom op varen.*
Contr'offrir, *Een tegen-preſentatie doen.*
Contre-oppoſite, à l'oppoſite, *Tegen-over.*
Contre-ouvrier, *Tegen werck-man, Die tegen yemant om 't beſte werkt.*
Contrepenſer, *Tegen-bedencken.*
Contrepenſeur, m. *Tegen-bedencker.*
Contrepeſer, *Tegen wegen.*
il n'eſt pas à Contrepeſer à &c. *'t En is niet te gelijcken, of te wegen by, &c.*
à Contre pié, à rebours, *Averechts.*
Contrepleiges, m. *Tegen-borgen.*
Contrepoil, m. *Het voor-hayr, dat van vooren ſtaet.*
à Contrepoil, *Tegen 't voor-hayr, averechts.*
Contrepoint en muſique, m. *Den tegen-toon in de Muſijcke.*

Con-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ontrepointer, *Pickeren, Tegen ſtrijden.*
ontrepointé, m. *Gepickeert.*
ontrepointe, f. *Pickeerſel, Pickeeringe.*
ontrepois, m. *Tegen-gewicht.*
ontrepoiſon, m. *Een Preſervatijf of Medecijne tegen eenigh Fenijn.*
ontreporteur, m. *Tegen-drager, Mede-drager.*
ontreſcarpe, f. *Een halve maen, of binnendijck.*
ontre-riche, *Rijck tegen rijck.*
ontr'-roller, *Tegen-ſchrijven, Tegen-boeck houden.*
ontr'-rolle, m, *Tegen-ſchrift*, of *Tegen-ſchrijvinge, Tegen-boeckhoudinge.*
Contr'-rolleur, m. *Tegen-ſchrijver*, of *Boekhouder.*
Contreſéel, *Tegen oft na-gemaeckten Zegel.*
Contreſéeler, *Tegen-zegelen.*
Contreſigner, *Tegen of mede teeckenen.*
Contreſing, m. *Tegen of na-gemaeckt ſignet.*
Contreſonner, *Anders of tegen luyden.*
Contretaille, f. *Eenen tegen-kerf.*
Contretemps, *Tegen-tijdt, onbequame tijdt.*
Contretenir, *Tegen-houden.*
Contreval, *Neerwaerts.*
tomber Contreval, *Neerwaerts of van boven neder vallen.* (*ren.*
aller Contreval l'eau, *Metten ſtroom neer va-*
Contrevenger, *Wederom of tegen-wreken.*
Contrevenir, *Tegen-komen, Ontmoeten.*
Contrevenir aux loix, *De wetten overtreden.*
Contrevenir au droit, *Van 't Recht wijcken, 't Recht tegen-ſtaen.*
Contrevenant, m. *Overtreder.*
Contravention, f. *Overtredinge.*
Contribüer, *Contribueren, Mede-deelen of geven.*
Contribüer à l'écot pour ſa part, *Sijn gelagh betalen, 't Gelagh helpen betalen.*
Contribution, f. *Contributie, Mede-gevinge.*
Contriſter, *Bedroeven, Droevigh maken.*
Contrit, m. *Bedruckt, Droevigh, Rouwigh.*
Contrition, f. *Bedruktheyt, Droefheyt, Bedroefttheyt, Rouw.*
Controoler, *Beſtraffen, Beriſpen, over te ſeggen hebben.*
Controoleur, m. Qui trouve par tout à redire, *Die over al iets te beriſpen heeft.*
Contr'oppoſite, *Tegen over.*
Controverſe, f. *Twiſt, Geſchil.*
Controverſé, m. *Twijffelachtigh.*

choſe Controverſée, *Een twijffelachtige ſake, die als noch onderſocht wordt.*
Controuver, *Verſieren, Vinden, Uyt-vinden, uyt ſijn duym ſuygen.*
choſe Controuvée, *Verſierde ſake.*
Controuver, m. *Verſierder, Vinder.*
Controuvement, m. *Verſieringe.*
Contubernal, m. *Mede-geſel, Die van een gilde of rot is.*
Contumax, m. *Wederſpannigh, Ongehoorſaem.*
un vray Contumax, *Een die moetwilligh yet veracht of verſmaet.*
Contumace, f. *Wederſpannigheyt, Ongehoorſaembeydt.*
juger ou Condamner quelqu'un par contumace, *Jemant veroordeelen te voldoen aen den aenklager, om dat hy niet gecompareert en heeft.*
Contumacer, *Jemandt van Ongehoorſaembeyt beſchuldigen.*
Contumelie, *Spijt, Smadigheydt.*
dire Contumelies, injures, *Schelden, Laſteren.*
Contumelieux, m. *Verſmaedtachtigh, Laſterigh, Spijtigh.*
parole Contumelieuſe, injurieuſe, *Een ſpijtig, of verachtelijk woordt.*
Contumelieuſement, *Spijtelijck, Verachtelijk, Laſterlijck.*
Contuſion, f. *Stampinge, In ſtucken ſtootinge.*
Contuſion, meurtriſſure, f. *Een blaeuwe geſlagen, of geſtoten plecke.*
Contuteur, m. *Onder of Mede-momboor.*
Convaincre, *Overwinnen, Overtuygen.*
Convaincre une perſonne par ſes paroles, *Jemanden by ſijn woorden vangen.*
Convaincre par témoins, *Overtuygen.*
Convaincu, m. *Overtuygt, Verwonnen, Overwonnen.*
attaint & Convaincu d'une menterie, *Op een leugen bevonden.*
Conviction, f. *Overtuyginge.*
Convaleſcent, m. *Welvarent, Geſont.*
Convaleſcence, f. *Geſondtheydt.*
entrer en Convaleſcence, *Geſont worden.*
Convenance, Convenancer, *voyez* Convenir.
Convenir, *Vergaderen, t'Samen-komen.*
Convenir de quelque affaire, *Ergens af verdrag maken of over een komen.*
Convenir & accorder, *Over-een-komen, Accordeeren, Wel gelijcken.*
ce qu'il te ſemblera y Convenir, *'t Gene dat u ſal duncken daer toe bequaem te zijn.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

faire bien Convenir, *Wel te paſſe brengen, bequaem maken.*
Convenir en juſtice, *In rechte aen-ſpreken.*
Convenu, m. *Aen-geſproken.*
paix Convenuë, *Gemaekt ende beſproken Peys.*
il Convient, *Het behoort, 't is van noode.*
il me Convient, &c. *Ik moet, &c.*
il me Convient, *Het paſt my, het gaet my aen.*
il Convient à toutes cauſes, *Het dient tot alderley ſaken.*
cela ne Convient pas à, &c. *Dat en voeght of en ſtaet niet wel voor, &c.*
Convenant, *Betamende, behoorende.*
bien Convenant, *Wel voegende, bequaem.*
un Convenant, *Een contract ofte voorwaerde.*
Convenable, c. *Wel voegende, voegelijk, ſchickelijk, bequaem, wel dienende.*
Convenablement, *Bequamelijken, behoorlijken.*
dire Convenablement, *Seggen ſoo 't behoort.*
Convenance, f. *Verdrag, over-een-kominge, betamelijkheydt.*
par telle Convenance que, &c. *Op ſulcken conditie dat, &c.*
Convention, f. *Over-een-kominge, verdragh.*
Convention matrimoniale, *Houwelijkſchen voorwaerde.*
Convent, m. *Convent of Klooſter.*
Conventicule, m. *Kleyne verſamelinge.*
Conventuel, m. *Klooſters, klooſterachtigh.*
Convers, m. *Bekeert Menſche, Leeke-broeder.*
Converſer, *Converſeeren, verkeeren, handelen.*
Converſation, f. *Converſatie, verkeeringe.*
Converſation ordinaire, *Dagelijkſchen converſatie.*
Convertir, *Bekeeren, omkeeren, of verkeeren.*
Convertir inimitié en amitié, *Van vyantſchap vrientſchap maken.*
Convertir en eau, *In water verkeeren of veranderen, ſmilten.*
Converti, m. *Bekeert, verkeert, verandert.*
Converſion, f. *Bekeeringe, veranderinge.*
Convexité, f. *Kromte in 't rondt.*
Convicteur, *voyez* Commenſal.
Convice, m. *Schelt-woordt, laſteringe.*
Convicier, *Schelden, laſteren.*
Conviction, *voyez* Convaincre.
Convier, *Nooden, ter maeltijt nooden of roepen.*
Convive, *ou* repas, m. *Maeltijdt.*
Convive, qui diſne, *ou* ſoupe avec un autre, m. *Een Gaſt.*
Convoiter, deſirer, *Begeeren, luſtigh ende begeerigh zijn.*
Convoiter la paix, *Na den Pays haken.*
Convoitant, m. *Begeerlijk, begeerende, hakende.*
Convoité, *Begeert.*
Convoitable, c. *Begeerlijk.*
Convoiteux, m. *Begeerig, luſtig.*
Convoiteux de loüange, *Eergierig.*
Convoiteux d'amaſſer argent, *Gelt-gierig.*
Convoitement, m. *Luſt, groote begeerte, hakinge.*
Convoitiſe, f. *Begeerlijkheydt.*
ardente Convoitiſe, *Vyerige begeerte, grooten luſt.*
Convoler, *t'Samen vliegen, haeſtelijk gaen, of komen.*
Convoquer, *t'Samen roepen, vergaderen.*
Convocation, f. *t'Samen-roepinge.*
Convoyer, *Geleyden, uyt-geleyden.*
Convoyé, m. *Geleyt, uyt-geleydt.*
Convoy, m. *Geley, uyt-geley.*
Convoy d'un trépaſſé, *Uyt-geley des lijcks, uytvaert.*
ſe mondre au Convoy & obſeques, *Ter begraffeniſſe nooden.*
accompagner le Convoy d'un trépaſſé, *Metten lijcke gaen.*
Convulſion, f. *De krampe, een treckinge van zenuwen.*
Cooperer, *Mede-wercken, helpen.*
Cooperateur, m. *Mede-wercker.*
Cooperation, f. *Mede-werkinge, hulp.*
Cophin, m. *Peper-huysje.*
Cophin, *ou* Panier, m. *Een korf of pender van wiſſen en teenen.*
Cophin d'épicier, *Kruyt buſſe.*
Copie, f. *Copye, een uytſchrift.*
Copier, *Copieren, uyt-ſchrijven.*
Copiſte, m. *Copieerder, Uyt-ſchrijver.*
Copieux, m. *Overvloedig.*
Copieuſement, *Overvloedelijken.*
Coupper, *voyez* Couper.
Copuler, *t'Samenbinden, Coppelen.*
Copulation, f. *t'Samenbindinge.*
Coq, m. *Balſem.*
Coq, m. *Een Haen.*
il étoit le Coq à plaider, *Hy was de vermaerdſte in 't dingen en pleyten.*
Coq de village, *De vermaerdſte of principaelſte van 't Dorp, den Meyer.*
faire le Coq, *ou* le maiſtre, *De baes ſpeelen.*
Coq d'Inde, *Kalkoenſchen of Turkſchen Haen.*

Coq

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Coq de bois, *Vuyrhaen, berg-hoen.*
lu Coq, *Indiaenſchen, Kalkoenſchen of rooden peper.*
Coquard, m. *Glorieus, verwaent.*
Coquardiſe, f. *Verwaentheyt, glorieusheydt.*
Coqu, m. *Koeckoek, Hoorn-drager.*
ean Coqu, *Jan licht achter.*
Coquage, m. *Den ſtaet van een Man, die ſijn Wijf met een ander laet te doen hebben.*
Coquatris, m. *Een Baſiliſcus.*
Coque, f. La coque d'un œuf, f. *Eyer-ſchale.*
Coquel, m. *Een Schuyte.*
Coquelicoq, *Het gekakel der Hinnen.*
Coquelicoq, m. *Klapper-rooſe, Winter-rooſe, Kool-bloeme.*
Coquelourdes, f. *Berg-narciſſen,* of *geele Tylooſen.*
Coqueluche, f. *Kieck,* of *Kinck-hoorn.*
la Coqueluche, *Den kinck-hoeſt.*
Coqueluchon, m. *De capille van een kappe.*
Coquemart, m. *Een Ketel.*
des Coquerettes, f. *Joden Kerſſen, Kriecken van over Zee.*
des Coquerettes, f. *Nacht-ſchade.*
Coquet, m. *Een kleyn Schip.*
Coquet, m. *Pronckaert.*
Coquette, eventée, f. *Een lichtvaerdig vrouw menſch, een pronkerſe.*
Coquerterie, f. *Oppronckſel.*
Coquille, f. *Een Schelpe.*
Coquille d'un limaçon, *Sleck-huysken.*
Coquille de noix, *Noot-ſchelpe.*
Coquille d'œuf, *Eyer-ſchale.*
Coquille de femme, f. *Vrouwen kappruyn.*
bailleur de Coquille, *Een Bedrieger.*
dreſſer une Coquille, *Eenig bedrog voor ſtellen.*
faire bien valoir ſes Coquilles, *Sijn goet veel achten en prijſen.*
Coquillon, m. *Schelpken.*
Coquin, m. *Rabbauwt, Bedelaer, Deugh-niet.*
Coquiner, *Rabbauwen, bedelen.*
Coquinerie, f. *Rabbauwerye, bedelrye.*
Cor, m. *Eenen hoorn.*
Cors de Cerf, *De tacken van een Herts-hoorn.*
pourſuivre un procés à Cor & à cri, *Een Proces met alder neerſtigheyt achtervolgen.*
Cor qui vient és pieds, *Eenen ſweer aen de voeten, exter-ooge.*
Corail, *ou* coral, m. *Corael.*
Coraline, f. Herbe, *Hoppe.*
Corbau, *Sweert-viſch.*
Corbeau, m. *Een Rave.*
Corbeau au faîte du bâtiment, *De note daer de balck op ruſt.*
Corbeau, valet qui tranſporte les peſtiferez, *Lijck-drager.*
Corbeille, f. *Eenen korf.*
Corbeillon, m. *Korfken.*
Corbet de cheval, *Ronden paert-ſpronck.*
Corbin, m. *Een Rave.*
Corbiner, Dérober, *Stelen.*
Corbineur, m. *Steler, Dief.*
Corcelet, m. *Een Borſt-harnas.*
Cordage, m. *Touw-werk.*
Corde, f. *Koorde* of *zeel, touw.*
les Cordes d'un inſtrument, *Snaren.*
tu luy as baillé la Corde pour ſe pendre, *Gy hebt hem den baſt, ſtrop* of *ſtrick gegeven om hem ſelven mede te verhangen.*
la Corde d'une bourſe, *Het hangſel* of *ſnoer van een borſe.*
Cordeau *ou* ligne d'un charpentier, *Het recht-ſnoer,* of *recht-linie van een Timmerman.*
Cordeau, Cordelette, m. *Koordeken.*
Cordelle, *ou* Cordelette, f. *Koordeken, ſnoerken.*
Cordeur de terres, m. *Landt-meter.*
Cordon, m. Petite corde, *Koordeken.*
Corder, Cordeler, *Seel-drayen, Lijn-drayen.*
Cordier, m. *Seel-drayer, koorden maker* of *verkooper.*
Cordelier, m. *Minnebroeder, Franciſcaner.*
Cordial, m. *Hertelijk, van herten.*
amour Cordial, *Ongeveynſde liefde.*
poudre Cordiale, *Poeyer dat 't herte verſterkt.*
Cordialement, *Hertelijken, van gantſcher herten.*
aimer Cordialement, *Hertelijken* of *uyterma-ten lief hebben.*
Cordialité, f. *Hertelijke genegentheydt.*
Cordœil, *ou* Cordeuil, m. *Herten-leet, hertſeer.*
Cordon, ruban, m. *Lindt,* of *bandt.*
Cordon de chapeau, m. *Hoed-bandt.*
Cordonnier, m. *Schoen-maker.*
Cordoüan, m. Cuir dont on fait le deſſus des ſouliers, autrement appellé, Empeigne, *Het bovenleer van de ſchoenen, droog-leer.*
ouvroir d'un Cordonnier, Cordonnerie, f. *Schoen-makers winckel.*
Cordonnerie, f. *Schoen-makers ambacht.*
Corrée, *voyez* Freſſure.
Coriace, c. *Tay, taey.*
Coriandre, f. *Coriander-zaedt.*
Corinthes, *Corenten, Corinten.*
Corions de ſouliers, m. *De riemen* of *ſnoeren van de ſchoenen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Corrival, m. *Mede-vrijer.*
Corlis, *ou* Corlieu, m. Oiſeau ainſi nommé, parce qu'en volant & criant il profere Corlieu, *Eenen vogel die men gebruykt op de groote bancketten ende maeltijden.*
Corme, f. *Een ſuyp-peere.*
Cormes aigres, *Suere ſuyp-peeren.*
Cormier, m. *Suyp-peer-boom.*
Corman, m. Corbeau peſcheret, *Een water-rave.*
Cormorand, m. Oiſeau, *Een vogel in't Latijn* Ibis, *die omtrent Egypten leeft in de Woeſtijne, ende Serpenten eet.*
Cornadie, f. *voyez* Cornoüaille.
Cornaline, f. *Een koſtelijck geſteente.*
Corne, f. *Een hoorn.*
beſtes à Cornes, *Koeyen, Oſſen.*
abbatre les Cornes à quelqu'un, *Jemant verneder en, of ſijn trotsheydt wat verminderen.*
Cornu, m. *Gehoornt.*
Corner, *Den hoorn blaſen.*
Corner requête, *Den hoorn blaſen om het ſpoor van't Hert weder te ſoecken.*
Corneur, m. *Hoorn-blaſer.*
Cornement d'oreilles, m. *Tuytinge der ooren.*
Cornet, m. *Tromp-hoorn, blaes-hoorn.*
Cornet à encre, m. *Ink-pot, ink-koker.*
Cornet de papier, m. *Een pampieren hoornken, peperhuysken.*
Corneille, f. *Een Kraeye.*
Corneilles emmantelées, *Bonte-krayen.*
Cornemuſe, Muſette, f. *Ruyſch-pijpe, Moeſele.*
Cornemuſeur, m. *Ruyſch-pijper.*
Corneole, f. *Geel Wederick-kruydt.*
Cornette, f. *Tapdoeck of Cornette.*
Cornette, f. *Eenen wimpel, of bende Ruyters.*
Cornette, m. *Die de wimpel of ſtandaert draegt.*
Cornette, f. *Eenen ſluyer die de Doctoren in de Rechten of Medecijnen aen den hals dragen.*
la Cornette du Roy marche, *De geleye van den Koning die treckt.*
Cornette de femme, *Sante, De tapkens van eenen doeck, of een Cornette.*
Cornette baſſe, *Vrouwen-hoet, Scheen-hoet.*
les Cornettes d'un arc, *De hoornkens aen de twee eynden van eenen booge.*
Corniche, f. *Cieraet dat men op de Pilaren ſet.*
Cornichon, m. *Een hoornken.*
Cornieres, f. *De hoecken of eynden van yet dat krom is.*
Cornilles, *ou* Cornoilles, f. *Cornoelien.*
Cornillier, *ou* Cornoillier, m. *Cornoelien-boom.*

Cornoille *ou* Cornouille, f. *Cornoelien.*
envoyer quelqu'un à Cornoüaille ſans bateau, *Jemandt hanneken maken, Sijn Wijf of Lief af-vryen.*
Cornu, *voyez* Corne.
Corollaire, Surcroit, *Toe-mate.*
Corone, *voyez* Couronne.
Coroſif, *voyez* Corroſif.
Corp, *ou* Corbau, m. *Sweerdt-viſch.*
Corporail, Corporailler, Corporu, *voyez* Corps.
le Corps, *'t Lichaem*, on prononce, Cors.
le Corps & compagnie de gens, *De menighte of geſelſchap van lieden.*
venir en Corps, *Samen komen.*
Corps de logis, m. *Een huys.*
Corps de garde, m. *Wacht-huys, Cordegarde.*
le Corps d'un arbre, *Den block oft ſtronk van eenen boom.*
à Corps perdu, *Met drift, Lichtveerdiglijck.*
mettre Corps & cœur à faire quelque choſe, *Met hert en ſin, of met alder neerſtigheydt poogen te doen.*
s'obliger Corps & biens, *Lijf en goedt verbinden.*
prendre au Corps, *Gevangen nemen.*
biens Corporels, *Goeden die totten Lichaem behooren, Lijf-renten.*
Corpulent, m. *Wel-gelijft, Dick of Kloeck.*
Corpulence, f. *Grovigheydt van lijve.*
Corſu, *ou* Corporu, m. *Groot van Lichaem, Wel-gelijft, Friſch.*
Corſet, Corſelet, m. *Een Lijfken, Lichaemken.*
Corſage, m. Corporance, f. *De geſtalteniſſe of fatſoen van't Lichaem.*
Corporail, m. *Het kuſſenken van der Miſſe.*
Corporailler, m. *De cuſtode of bewaerder van ſulck een kuſſenken.*
Corporal, m. *Corporael, die drie rotten onder hem heeft.*
Corporel, m. *Lichamelijck.*
Corporellement, *Lichamelijcken.*
Corrée, *voyez* Curée.
Correlatif, m, *Dat aenſien heeft, dat ſiet of ſlaet op yet anders, of op yet dat te voren geſeydt is.*
Correſpondre, *Over-een-komen, Gelijcken.*
Correſpondre avec quelqu'un, *Met yemandt handelen, of correſpondentie hebben.*
Correſpondence, f. *Over-een-kominge, Gelijckinge, Correſpondentie, Onderhandelinge.*
Correſpondence d'amitié, *Gelijcke liefde over beyde zijden.*

Cor-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Correſpondant à, &c. *Gelijckende, of Over-een-komende met, &c.*
Corriatre, c. Coriace, *Taye.*
Corriger, *Corrigeren, Verbeteren.*
Corriger, punir, *Straffen.*
Correct, m. *Correct, Goet.*
Correctement, *Correctelijck.*
Correcteur, m. *Corrigeerder, Verbeteraer.*
Correction, f. *Verbeteringe, Corrigeeringe.*
ous Correction, *Met verlof, onder correctie.*
Corrigiole, f. Herbe, *Wech-gras-kruydt.*
Corrival, m. *Mede-vrijer.*
Corroborer, *Verſtercken, Sterck maken.*
Corroboré, m. *Verſterckt.*
Corroboration, f. *Verſterckinge.*
Corroie, *voyez* Courroye.
Corrompre, *Verderven, Bederven, Verrotten.*
Corrompre par dons, *Met giften om ſetten, of de oogen uytſteken, omkoopen.*
Corrompeur, m. *Bederver, Verderver.*
Corrompereſſe, Corruptrice, Corrompeuſe, f. *Bederſſter, verderſſter.*
Corrompu, m. *Bedorven, Verdorven, Omgekocht.*
vierge Corrompüe, *Een Maegt die haer eere of Maegdom verlooren heeft.*
Corrompure, f. *Bederſſeniſſe.*
Corruption, Corruptele, f. *Bedervinge, Verdervinge.*
Corrupteur de femmes, *ou* de filles, m. *Vrouwen-ſchender, Maegden-verkrachter.*
Corruptible, c. *Verderſſelijck.*
Corruptiblement, *Verderſſelijcken, door verdervinge.*
Corroſif, m. *Bytende, ſcherp.*
faculté Corroſive, f. *Macht van uyt te byten of uyt te knagen.*
Corroſion, f. *Uytbytinge, uytknaginge.*
Corroye, *voyez* Courroye.
Corruer, *Vallen ter aerden.*
Corruſcation, f. *t'Samen-ſtemminge van groot getier of geluyt.*
Cors, *voyez* Endoüillers.
Cors, Corſage, Corſet, Corſu, *voyez* Corps.
Corſaire, m. *Zee-roover.*
Corſeſque, f. *Een Javelijne met een lang ende breetachtig yſer met twee oorkens.*
Cortine, f. *Gordijne.*
Corvée, *voyez* Courvée.
Coryphée, *De eerſte, de voornaemſte.*
Coſmographie, *ou* Coſmografie, f. *Beſchrijvinge der Werelt.*

Coſmographe, *ou* Coſmografe, m. *Beſchrijver des Werelts.*
Coſmographique, c. Hiſtoire Coſmographique, *Een Hiſtorie van de Werelt beſchrijvende.*
Coſſon, *voyez* Calandre.
Coſſonnerie, f. c'eſt une place à Paris prés le Chatelet, où l'on vent toute ſorte de volaille, chaſſe, & gibbier, f. *Een Marckt, daer men allerley gevogelte en Wildt gebraedt of Veneſoen verkoopt.*
Coſſoir, *ou* coſſer, *Stooten als de Rammen.*
du Coſt, *ou* Coq, herbe, *Indiaenſche of Calkoenſchen Peper.*
Coſte, f. Côte, *Een ribbe.*
Coſte, f. Coſteau, m. *ou* Côte, Côteau, *Een Berg, een gebergte.*
ils deſcendirent la Côte, *Sy quamen af-daelen van't gebergte.*
la Coſte, *ou* le rivage de la mer, *Den oever ofte duynen van der Zee.*
la Coſte d'Angleterre, *De kuſte van Engelant.*
la Coſte de Biſcaye, *Den oever der Zee langs Biſcayen.*
ſuivre quelqu'un Coſte à coſte, *Neffens of aen yemandts zyde gaen.*
Coſte de ſoye, f. *'t Groffſte, of 't werck van de fijne zyde,* Eſtoupes.
Coſte, *ou* cotte de femme, *Een Vrouwe-rock.*
le Coſté, *ou* Côté, *De zyde.*
de Coſté, *Ter zyden, bezyden.*
d'un Coſté, en partie, *Ter eender zyden, eensdeels.*
de ce Coſté-ci, *Herwaerts, van deſer zyde.*
de ce Coſté-là, *Van derwaerts over, van daer.*
de, *ou* d'un Coſté & d'autre, *Van beyder, of van alle zyden.*
en quelque Coſté que ce ſoit, *Werwaerts dat het zy.*
de tous Coſtés, *Van alle kanten, van alle zyden.*
de quel Coſté iray-je? *Waer, of werwaerts ſal ick gaen.*
être du Coſté d'aucun, *Met yemanden houden.*
du Coſté d'Occident, *Weſtwaerts.*
du Coſté qu'eſt le vent, *Van daer den windt is.*
Coſtier, qui eſt à côté, *Die van onſe zyde gaet, Zijd-genoot.*
Coſtoyer quelqu'un, *Neffens of aen yemants zyde gaen?*
Coſtoyer le rivage de la mer, *Langs den oever der Zee varen.*
Coſtoyer la côte de Normandie, *Voorby Noormandyen zeylen.*

Coſto-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Coſtoyer, *ou* naviger le long de la côte de Bretagne, *Voorby Bretagne zeylen, langs den oever der Zee van Bretagne varen.*
Cote, *voyez* Coſte.
Cote, taxe, *Schattinge, taxatie.*
Coter, citer, *By-brengen, allegeeren.*
Cotiſer, *Schattinge opleggen, taxeeren.*
un Cotret, *Half-hout, een bondt half hout.*
Cotignac, *voyez* Codignac.
Cotiſation, f. *Schattinge, taxatie.*
Cotte d'armes, f. *Krijgs-rock, Palts-rock.*
Cotte de mailles, m. *Pantſier, Pant-yſer.*
Cotte de femme, Cotillon, m. *Eenen vrouwen onderrock of keurs, een ziele of een zielken.*
Cottir, c'eſt à dire heurter de la tête & des cornes, *Metten hoorn of hoofde ſtooten, Tucke-bollen, knicke-bollen.*
du Cotton, m. *Catoen, Boom-wolle.*
Cottonner, *Met Catoen vullen.*
Cottonniere, f. *Rootmeliſoen-kruydt.*
Coüard, m. *Bloode, vreeſachtig, traeg.*
Coüarder, *Bloode en vervaert zijn of worden.*
Coüardement, *Bloodelijk, traeglijk.*
Coüardiſe, f. *Blootheyt, vervaertheyt, vreeſe, traegheyt.*
vent Couchant, *voyez* Occident, *ou* Ponent.
chien Couchant, *Patrijs-hondt.*
Couche, f. *Een Bedſtede.*
eſtre en Couche, *In de Kraem ſijn of leggen.*
Couchette, *Koetsken, of Beddeken.*
Couchette, f. Maillots, m. *Luyeren.*
ſe Coucher, *Leggen.*
le ſoleil ſe Couche, *De Son gaet onder.*
Coucher un malade, *Een ſiecke te bedt leggen.*
Coucher dehors, *Buyten vernachten.*
Coucher avec ſa femme, *By ſijn Wijf ſlapen.*
Coucher en terre, *Pooten of planten.*
Coucher par terre, *Ter aerde werpen, of vellen.*
Couchement, m. *Leggінge.*
Coucher par écrit, *Beſchrijven, in't geſchrift ſtellen.*
Coucher par ſon teſtament, *By teſtament beveelen of maken.*
Coucher, étre Couché, *Liggen.*
il eſt Couché au lit malade, *Hy leydt ſieck te bedde.*
cela eſt Couché dans les annales, *Dat ſtaet in de Kronijcke beſchreven.*
Coucou, m. *Een Koeckoeck.*
Coucourde, f. *Een kauwoorde.*
le Coude, m. *Den elleboge.*
une Coudée, f. *De langte*, of *hoogte van een elleboge.*

Coudre, *Naeyen.*
je Cous, *Ik naeye*, tu Cous, *Gy naeyt*, il Coud, *Hy naeyt*, nous Couſons, *Wy naeyen*, vous Couſez, *Gy naeyt*, ils Couſent, *Sy naeyen.*
j'ay Couſu, *Ik hebbe genaeyt.*
je Coudray, *Ik ſal naeyen.*
Couſu, m. *Genaeyt.*
Couture, f. *Naet.*
Couturier, m. *Naeyer*, of *Snijer.*
Couturiere, f. *Een Naeyſter.*
Coudray, m. Coudraye, f. *Een plaetſe met haſelaren beplant.*
Coudre, coudrier, m. *Een Haſelaer.*
Coüenne de lard, f. *'t Soor van't Speck.*
Coüete, f. *Een Tijcke.*
Coüets, *Twee koorden, de welcke de Focke ende de Blinde vaſt houden*, Chicambaut.
Coüille, m. *De manlijkheyt.*
Coüille de chien, *Standel-kruydt.*
Coulant, m. *Vloeyende, vlietende.*
le Coulant d'une Riviere, *Den ſtroom of loop van een Riviere.*
Coulé & paſſé, m. *Door gedaen.*
Coulement, m. *Vlietinge.*
Couler, *Vloeyen, vlieten, ſluypen.*
Couler & deſcendre, *Leken, af-leken.*
Couler & paſſer par l'étamine, *Zygen, door eenen ſtramijn door doen.*
Couler, *ou* aller à fond, *Zincken.*
faire Couler un navire à fond, *Een Schip doen zincken.*
mes bons jours ſont Coulez, *ou* ecoulez, *Mijn goede dagen zijn al voorby.*
Couleur, f. *Verwe, Couleur.*
Couleur d'azur & d'eau, *Water-verwe, groengraeuw.*
bonne Couleur, *Schoon oft goede verwe, Coleur of luyſter.*
Couleur baye, *ou* bayard, *Bruyn-root, kaſtanien-bruyn.*
Couleur de paille, *ou* de paillet, *Bleeck-root, Vael-valuwe.*
Couleur blafarde, *Bleeck-verwe.*
bonne & vive Couleur, *Een goede ende levende coleur, goede geduerige verwe.*
Couleur brune, Bleue *ou* cendrée, *Bruyn blaeu, oft aſch verwe.*
Couleur de ciel, *Hemels-blaeu.*
haute Couleur, Couleur luiſante, *Blinckende oft ſchijnende coleur, oft dat ſchoonen luyſter oft glants heeft.* (*leur of verwe.*
Couleur changeante, *Schietende of afgaende co-*

Cou-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Couleur fort chargée, *Een volle ende hooge verwe.* (*verwe.*
Couleur paſſée, *Een verbleekte ende ſchietende*
Couleur gaye & vive, *ou* naïve, *Een lieffelijk ende levendigh coleur.*
Couleur morne et triſte, *Donckere ende onlieffelijcke verwe.*
Couleur fauſſe et batarde, *Valſche verwe.*
Couleur aquatique, *ou* d'eau, *Water-verwe.*
Couleur pommelée, *Appel-graeu.*
Couleur jaunâtre, *Appel-groen verwe.*
Couleur rouſſe, *Roſſe* of *doncker-geel verwe.*
Couleur Roan, enfumée, *Doncker-root, Rouwaenſche verwe.*
Couleur de garence, *Moreyten verwe.*
Couleur tanée, *ou* fauve, *Taneyt-coleur.*
Couleur incarnadine, *Incarnaet-root.*
Couleur d'écarlate, *Schaerlaken-root.*
Couleur blonde, *Vlas-verwe.*
Couleur flamboyante, *Vlammende oft vyerige verwe, bly-root.*
Couleur noire, *ou* noirâtre, *Swarte verwe, ſwarte-coleur.*
Couleur paſle, *Doodt-verwe, bleeck-verwe.*
avoir les paſles Couleurs, *ou* la jauniſſe, *Met de Geelſucht gequelt weſen.*
Couleur perſe, *Peerſch.*
Couleur de poil de ſouris, *Muys-vael.*
Couleur tannée, *Herts-verwe, Taneyt.*
Couleur turquine, *Hemels-blaeu.*
Couleur paſſée, *Verwe die vergaen is.*
cette fleur perd ſa Couleur, *Deſe bloeme vergaet.*
Couleurs de Rhetorique, *Cierlijke woorden in de Rhetorijke.*
donner Couleur à ſon parler, *Sijn woorden çieren oft verwe geven.*
ſous Couleur, *Onder 't deckſel, onder 't ſchijn.*
Coloré, m. *Geverwet.*
Colorer une mauvaiſe action, *Een quaet feyt met ſchoone woorden bedecken,* of *goet maken.*
Couleuvrée blanche, f. *ou* feu ardent, m. Elle ſe nomme ainſi, pour la reſſemblance qu'elle a avec une Couleuvre, *Witten wijngaert, bryonie.*
Couleuvrée noire, *ou* Viorne, f. *Wout-wijngaert, ſwarten wijngaert.*
Colorer, *Verwen, verwe geven.*
ſe Colorer, *Verwe nemen* of *vatten.*
Couleuvre, f. *Een ſlange.*
Couleuvrine, *ou* Coulevrine, f. *Een yſeren* of *metale ſlange.*

Coulis, m. c'eſt une épreinte de chapon, *ou* autre chair boüillie à perfection, qu'on paſſe avec le boüillon pour les malades, *'t Sopken dat men van den Kapoen, oft eenig ander geſoden vleeſch neemt voor de ſiecke lieden.*
vent Coulis, *Tocht.*
Couliſſe, f. Porte Couliſſe, *Val-deure, Valpoorte.*
Couloir, m. *Sijge, ſijgh-vat.*
Coulon, m. *Een duyf.*
Coulpable, *mieux*, Coupable, c. *Schuldigh, miſdadigh.*
Coulpable, je n'en ſuis pas Coupable, *Ik bender onnoſel in, ick en hebber geen ſchult in.*
Coulpe, f. *Schult.*
dire ſa Coulpe, *Sijn ſchult bekennen, leetweſen hebben.*
Coulteau, Coultel, *Een mes, voyez* Couteau.
Coultre, *ou* Coutre de charuë, m. *Ploegh-yſer oft kouter.*
Coulure de vignes, *Druppinge* of *leckinge van den wijngaerdt.*
Coulure, *Druppinge, leckinge.*
Counin, *ou* Connin, *mieux* lapin, m. *Conijn.*
Coup, *Eenen ſlagh oft ſteeck.*
boire un Coup, *Een reys,* of *een teugh drinken.*
Coup de dé, *Een teerlinck-worp.*
Coup d'arquebuſe, *ou* de canon, *Eenen ſchoot.*
Coup de lance, *Eenen ſteeck metter lancien.*
le Coup valoit bien la boule, *'t Was wel ſoo veel weert.*
Coup perdu, *Eenen ſlagh die niet en treft.*
à tous Coups, *Elcke reys, dickwils.*
tout d'un Coup, *Met een ſlagh, met eenen, t'ſeffens.*
du premier Coup, *metten eerſten aenval.*
à Coup, tout à Coup, *Terſtonts, ſtaens-voets, onverſiens.*
Coup ſur Coup, *Slagh op ſlagh, allen-eens, ſteedts, ſonder ophouden.*
donner un Coup mortel, *Totter doodt toe worden, een doodelijcke wonde geven.*
on verra à ce Coup, *Men ſal nu ſien.*
Coupant, *Snydende, af-ſnydende.*
Coupé, m. *Geſneden, af-geſneden.*
la Coupe d'un bois, *Den houw* of *af-houwinge van een boſch.*
Coupe, f. *Een drinck-kop, drink-beker, ſchael.*
Coupeau, *ou* Coupet d'une montagne, m. *Top* of *'t ſpits van eenen bergh.*
Coupeaux, m. *Spaenders, ſchavelingen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Coūpelle, f. *Een rafineer-test.*
Coupement, m. *Af-snijdinge, Snijdinge, Houwinge.*
Couper, *Snijden, Af-snijden.*
Couper par le milieu, *In't midden,* of *dwers door snijden.*
Couper tout ric à ric, *Reys aen reys af-snijden.*
Couper la terre par rayons, *Voren maken.*
Couper une montagne, *Eenen Berg door-graven.*
Couper les oreilles, *De ooren korten,* of *af-snijden.*
Couper l'herbe sous le pied à quelqu'un, *Jemant in sijn voornemen beletten.*
Couper chemin, *De pas af-snijden, of de wegh verkorten.*
Couper court, *Kort maken.*
tête Coupée, *Af-gehouwen hooft.*
Couperet de boucher, m. *Een Vleeshouwers Mes.*
Couperose, f. *Coper-root, Vitriol.*
visage Couperosé, *Een dronckaerts oft root gepuckelt aensicht.*
Coupet d'un edifice, *'t Top, ofte het opperste van den huysse.*
le Coupet, *ou* Sommet de la tête, *Den kruyne, den top van't hooft.*
mêtre le Coupet à un ouvrage, *Eenigh werck opmaken oft volbrengen.*
Coupeur, m. *Snijder, Af-snijder.*
Coupeur de bourses, *Borse-snijder.*
Coupier, m. *Voor-snijder.*
Coupier, m. *Die Wijn ter tafelen dient in een kop, Schencker, &c.*
un Coupon de drap, m. *Een lap Lakens.*
Coups, bailler *ou* donner des coups, *Slaen, slagen geven.*
Coupure, f. *Een houw* of *snede.*
Couple, f. *Twee, Een paer* of *koppel.*
une Couple de pigeons, *Een paer* of *koppel duyven.* (*den.*
Couple, f. *De leste oft koppel-bant van de hon-*
aller en Couple, *By paer, oft gepaert gaen.*
Coupler, *Koppelen, Paren, t'Samen-binden.*
Cour, f. *Eens Konings* of *Princen Hof.*
Cour, *Eenen hoop Hovelingen, Officiers* of *Raetsheeren.*
Cour des Etats generaux, *De generale Staten.*
Cour de Roy, *Den staet van een Konings Hof, met sijn toebehoorte.*
Cour de maison, *De plaets van't huys.*
Cour Souveraine, *Den hoogen* of *grooten Raedt.*

Cours Souveraines, *De hooghste rechten daer geen appellatien en vallen.*
faire la Cour à quelqu'un, *Jemant met smekende woorden aenspreecken, oft aenlocken om eenigh profijt.*
le par la Cour, *Van't Hofs wegen.*
se rapporter à la Cour, *Sijn sake in't hof overgeven.*
sçavoir bien sa Cour, *Wel konnen leven, hem wel weten te houden ende voegen na den tijt.*
tenir Cour *ou* table ouverte, *Open* of *vollen hof houden.*
avoir bouche en Cour, *Vrye kost hebben.*
Courage, m. *Moedt, gemoedt.*
perdre Courage, *Verflauwen, de moedt laten sacken.* (*doen.*
faire de bon Courage, *Geerne ende gewilliglijk*
il vient de mauvais Courage, *Hy komt niet geerne,* of *hy komt om wat quaets te doen.*
de bon Courage, *Geerne, Gewilighlijk, met luste.*
Courage de pere, *Vaderlijk herte ende gemoet.*
Courage d'homme, *Een manlijk gemoedt ende herte.*
de grand Courage, *Kloeckmoedigh, stout,*
de petit Courage, *Kleynhertig, kleynmoedigh.*
de tel Courage, *Van sulken sin* of *gesintheydt.*
tu connois mon Courage, *Ghy kent my wel, ghy weet wel mijnen sin,* of *gesintheydt.*
Courage, *Couragie, wel aen, t'sa.*
Courageusement, *Stoutelijk, moedighlijk.*
Courageux, m. *Stout, moedigh, Courragieus.*
Couramment, *Rasschelijk, vaerdighlijk.*
lire Couramment, bien lire, *Wel leesen, doorgaens* of *vervolgens leesen sonder ophouden.*
Courant d'eau, *Water-loop.*
le Courant de l'eau, *Water-vloet, stroom.*
Courbaston, m. Ce mot se déclare assez par sa composition, de court & baston, *Korte stock,* mais en fait de Navires, c'est un bois courbé, qui est appliqué à chaque bout de bau pour renforcer le vaisseau, & on augmente & multiplie les Courbastons, selon qu'on veut rendre fort le Navire, *voyez* aux mots de marine.
Courbe, f. Maladie, qui vient aux chevaux & les fait clocher; cette maladie vient en la jambe de derriere, & est une enflure dure prés du jaret, & quelquefois tient sur la jointure; elle procede de battures, *Een gebreck dat de Paerden achter de knye-schijve krijgen van stooten ende van stock-slagen, waer door sy manck gaen.*

Cour-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Courbe, f. *Krom, oft kromhout, gelijck men aen de ſchuyten van binnen doet, om de zijden vaſt te houden.*
Courbé, m. *Gekromt.*
Courbement, m. *Kromminge.*
Courbement & vouture, *Omwelvinge, overvelvinge.*
Courber, *Krommen, buygen.*
ſe Courber, *Bucken, buygen.*
Courber contremont, *Overwelven.*
Courbes, f. *Weegers,* of *vierkante houten, die van binnen op de horden liggen.*
Courbets des chevaux, *Ronde paerts-ſprongen.*
Courbure, f. *Cromte, kromheydt.*
Courcaillet, *ou* flageolet à prendre des cailles, *Quackel-beenken.*
Courcier, m. Cheval courcier, *Spaenſch paert,* of *dat ſnel loopt.*
Courée de mouton, f. *'t Afval van een Schaep, de kraweye van een Hamel.*
Couretier, *ou* Courtier, m. Il ſemble qu'il vienne de courre, *ou* courir, parce que telles gens courent tantôt à l'une des parties tantôt à l'autre pour moyenner; aucuns prononcent Courratier, *Makelaer.*
Coureur, m. *Looper, Wandelaer.*
Courrier, poſte, *ou* poſtillon, m. *Poſt* of *bode te paert.*
Courir, courre, *Loopen.*
Courir, chaſſer, *Jagen.*
nous avons Couru un cerf, *Wy hebben een Hart gejaecht.*
Courir ſus aucun, *Jemanden toe-varen ende beſpringen.*
Courir fortune, *Op Gods genade varen, perijkel loopen.*
Courir *ou* parcourir quelque choſe legérement, *Iets metter haeſt over-loopen.*
ſe prendre à Courir, *De vlucht nemen, gaen loopen.*
Courre, *Loopen.*
je Cours, *Ik loop,* tu Cours, *Gy loopt,* il Court, *Hy loopt,* nous Courons, *wy loopen,* vous Courez, *ghy lieden loopt,* ils Courent, *ſy lieden loopen,* je Courus, *ick liep.*
la rente ne Court plus, *De rente en windt oft en loopt niet meer.*
il Court les ruës, *Hy loopt langs der ſtraten.*
il Court le cerf, *Hy jaegt het Hert.*
je Courray par la voye de vertu; *Ick ſal den wegh des deughts door loopen.*
Courant, m. *Loopende.*
le Courant de l'eau, *De ſtroom van't water.*
Courement, m. Courſe, f. *Loop, loopinge.*
Coureuſe, femme Coureuſe, *Een loopſter,* of *vrouwe die achter ſtraten loopt, en klapt.*
Couru, m. *Geloopen.*
Courge, f. *Cauwoorde.*
Courge à porter des ſeaux, f. *Eenen ſteck daer men de emmers mede draeght totter Rivieren.*
Courgée, f. *Een ſweepe.*
Couriaſſe, c. *Taey, hart om te kauwen.*
Couronne, *ou* Courone, f. *Een kroone.*
Couronne de fleurs, *Een krans van bloemen.*
Couronne de clerc, *De kruyn van een Klerck, Prieſter* of *Monnick.*
létres de Couronne, *Kruyn-brief.*
Couronné, m. *Gekroont.*
Couronnement, m. Coronation, f. *Krooninge.*
Couronner, *Kroonen, een kroone op-ſetten.*
Couronneure, f. *d'Opperſte tackskens van een Herts-hoorn, kroon-wijs.*
Couroucé, & Courroucé, m. *Gram, vertoornt, verſtoort, geſtoort.*
étes vous Couroucé contre moy, parce que j'ay dit cela? *Zijdy op my vertoornt, om ſulcken woordt?*
la mer eſt Couroucée, *ou* eſmeuë, *De Zee is onſtuymigh.*
Couroucer, *Vergrammen, vertoornen.*
ſe Couroucer, *Gram worden.*
Couroux, m. *Gramſchap, toorn, verſtoortheyt.*
par Couroux, *Grammelijk, door gramſchap.*
tenir ſon Couroux, *Gramſchap oft quaet herte dragen.*
Couroye & Courroye, f. *Eenen riem oft ſnoer, Crawey oft leeren bandt.*
la Couroye d'un ſoulier, *Het ſnoer van een ſchoen.*
faire du bien d'autruy large Couroye, *Uyt een anders mans leer ſnijt men breede riemen.*
Couroyer, *ou* Conroyer, *Leer-touwen.*
Courroyeur, m. *Leer-touwer.*
Cours, m. *Eenen loop.*
Cours, *ou* tour du Ciel, *Den loop en omloop des Hemels.*
Cours d'une riviere, *Den vloet en loop van een Riviere.*
Cours de la vie, *Den loop* of *tijdt des levens.*
il ſçait le Cours du marché, *Hy weet watter ter marckt t'eten is, oft den loop van der marckt.*
cet argent n'a plus de Cours, *Dit geldt is niet ganckbaer meer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Courſaire de mer, *voyez* Corſaire.
Courſe, f. *Loop, loopinge.*
tout d'une Courſe, *Al met een loop, ſonder te ruſten* of *op te houden.*
à Courſe de cheval, *Met vollen loope.*
prendre ſa Courſe droit à aucun, *Sijnen ganck oft loop ſtracks na yemanden nemen.*
faire une Courſe ſur les ennemis, *De vyanden op hun onverſienſte overvallen, ende invaren.*
un Courſier, m. *Een Oorlogs-paert om de lancie te voeren.*
mule Courſiere, *Een Muyl van der hoogte als een Oorloghs-paert is.*
Courſiere de navire, *voyez* aux mots de marine, *Den overloop van 't Schip.*
Courſon de ſep de vigne, m. *Een jonge wijngaert-ſcheut, met twee* of *drie koppen.*
Court, m. *Kort, kleyn.*
Courtage, m. *Makelaerdye.*
Courtaut, m. *Kortachtig.* (*paert.*
Courtaut, m. Cheval, *Een klepper* of *Rey-*
Courtement, *In 't korte, kortachtigh, kortelijck.*
Courtibau, m. c'eſt une Cotte d'armes, un Hoqueton de guerre, c'eſt auſſi un manteau Royal, *Eenen krijghs-rock der Hooftlieden oft Capiteynen.*
Courtiſan, m. *Cortiſaen, Hovelinck.*
Courtiſane, f. *Een Hof-juffrouwe, een Hoere.*
Courtiſer aucun, *Jemanden ſtreelen* of *feſteeren ende aentrecken met woorden.*
Courtier, m. *Makelaer, Middelaer.*
Courtier de chevaux, *Paert-tuyſſcher, Makelaer van paerden.*
Courtier de vin, *Makelaer van wijn.*
Courtil, m. Jardin, *Een hofken.*
Courtine, f. *Gordijne.*
Courtois, m. *Beleeft, heuſch.*
Courtoiſie, f. *Beleeftheydt, heuſcheydt.*
Courtoiſement, *Beleefdelijcken, heuſchelijcken.*
Courve, Courver, *voyez* Courbe.
Courvée, *ou* Corvée, f. *Arbeydt, die men om niet doet, ſonder loon.*
préter une Courvée, *Gelijcke hulpe yemanden bewijſen.*
les Courvées, *Bewijſinge van gelijcke hulpe, als men ſijnen arbeyt om niet doet.*
faire travailler par Courvées, *Werk-lieden ontbieden om voor niet te wercken.*
Couſin, m. *Neve.*
Couſins Germains, *Geſuſters* of *gebroeders kinderen, rechte Neven.*

Couſine, f. *Nichte.*
Couſinage, m. *Neefſchap, maeghſchap.*
Couſin, m. c'eſt un petit moucheron, *Een Mugge.*
Couſſin, m. *Een kuſſen.*
Couſſinet, m. *Kusken.*
Couſt, *ou* Coût, m. *Den koſt en onkoſt die men ergens aen hanght.*
bien traitté à peu de Coût, *Wel getracteert om kleyn gelt.*
Couſter, *Koſten.*
Couſter bon, *Veel koſten.*
Couſtange, *Koſt, koſtinge.*
faire Coutange à un autre, *Jemanden koſten aen doen, op koſten jagen.*
long procés & Coutangeux *ou* qui Couſte beaucoup, *Lange, ende koſtelijcke Proceſſen.*
frais & loyaux Coûts, *De rechte* of *nootſakelijcke koſten.*
Couſteau, m *Een mes, voyez* Couteau.
Couſtume, *voyez* Coutume.
Couſture, *voyez* Coudre.
Couſturier, *voyez* Couturier.
Couteau, m. *Een mes.*
la choſe venoit aux Couteaux, *Sy keven tot mes trecken toe.*
Couteau à veneur, *Een Wey-mes.*
Couteau de taille, *Figuer-ſnijders mesken, kort van lemmet, en lanck van hechte.*
Coutelet, m. *Een mesken.*
Coutelier, m. *Meſſe-maker.*
un Coutelas, m. *Een houw-mes.*
Couter, Coutange, *voyez* Couſter.
Coutil, m. *Een kulckte,* of *tijckte.*
Coutume, f. *Coſtuyme, gewoonte, maniere ende uſantie.*
Coutumes, f. *Coſtuymen, gewoonlijcke rechten.*
c'eſt la Coutume de maintenant, *'t Is nu ſoo de coſtuyme* of *maniere.*
avoir de Coutume, *Voor een gewoonte hebben, gewoon zijn.*
par Coutume, *Uyt* of *door gewoonte.*
Coutumier, m. *Gewoonlijck.*
ce n'eſt pas choſe Coutumiere parmy nous, *'t En is by ons geen gewoonte* of *gebruyck.*
Coutumierement, *Gewoonlijcken.*
Couturier, m. *Kleer-maker.*
Couturiere, f. *Een Naeyſter* of *Kleer-maekſter.*
Couture, *Naeyſel.*
rabattre les Coutures de quelqu'un, *Jemand ſlaen.*

Cou-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Couver, *Broeyen, eyeren broeyen.*
Couvé, m. *Gebroeyt, gebruet.*
eufs Couvez, m. *Gebroeyde eyeren.*
Couvée de pouſſins, *Broeyinge van jonge kieckenen, een gekip jonge kieckenen.*
aire la Couvade, *Binnen ſijn perk, leger* of *tente blijven, den aſch-vijſter maken, te bedt,* of *in de koy blijven.*
Couvement, m. *Broedinge.*
Couvert, *voyez* Couvrir.
Couvret, m. *Lolle-pot.*
Couvrir, *Decken.*
Couvrir de poix, *Bepacken.*
Couvrir de vignes, *Met wijngaerden beplanten.*
Couvrir de terre, *Met aerde bedecken.*
ſe Couvrir d'un ſac mouillé, *Een ſlechte reden, om ſich te ontſchuldigen, by brengen* of *gebruycken.*
Couvert, m. *Gedeckt, bedeckt.*
Couvert, m. *Tafel-gerecht.*
mettre le Couvert, *De tafel decken.*
étre à Couvert, *Onder 't dak,* of *in 't drooge zijn.*
feu Couvert, *Vyer dat gerekent is.* (*lucht.*
temps Couvert, *Duyſter weder,* of *betrocken*
on le ſert à Couvert, *Men dient hem in overdeckte ſchotelen.*
mettre quelqu'un à Couvert de la calomnie, *Jemant van laſteringe bevrijen.*
tout étoit Couvert de neige, *Het lagh over al vol ſneeuw.*
Couvert, m. *Boſſchagie,* of *landt vol boomen.*
Couverture, f. *Deckſel.*
Couverture de lit, *Bedde-kleedt, deecken.*
Couverture de paroles, *Bewimpelinge van woorden.*
ſous Couverture de, &c. *Onder ſchijn van, &c.*
Couvercle, m. *Een ſcheel* of *deckſel.*
Couvrement, m. *Deckinge.*
Couvertement, *Bedecktelijck.*
Couvrechef, m. *Vrouwen hooft-doeck.*
le Couvrefeu, *De vuur-kolcke.*
Couvy, *ou* Couvé, m. *Gebroeyt.*
Coy, m. *Stil, geruſt.*
Coyon, m. *Slap-hertigh, hannen,* of *een man die d'eere niet en bemindt.*
Coyoté, f. *Stilheydt, geruſtheydt.*
Coyement, *Stillijck, geruſtelijck.*
Coyer, *voyez* Cayer.
Coyts de navire, m. Certaines cordes qui ſervent à lier la grande voile par devant, *Sekere touwen om 't groote zeyl van voren vaſt te maken.*

CRabe, f. *Krabbe.*
Cracher, *Spouwen.*
Cracher ſur aucun, *Jemant beſpouwen.*
Cracheur, m. *Spouwer.*
Crachat, m. *Spouwſel.*
Crachement, m. *Spouwinge.*
Craindre, *Vreeſen, ſorgen.*
Craindre aucun, *Jemanden in eere ende reverentie houden* of *ontſien,* & au plur. nous Craignons, Craignez, Craignent.
Craignant, m. *Vreeſende.*
Craintif, m. *Vreeſachtigh, bevreeſt, bloo.*
Craintive, f. *Vreeſachtige, bevreeſde.*
Craintivement, *Met vreeſe, bloodelijcken.*
Crainte, f. *Vreeſe.*
étre en Crainte, *Bevreeſt zijn.*
Cramaille, f. *Hangel, hangh-yſer.*
Cramoiſy, m. *Carmoſijn-verwe.*
velours Cramoiſy, *Carmoſijn-zijde.*
Crampe, f. *'t Flerezijn, de kramp.*
Crampi, plein de plis, m. *Gekronckelt.*
Crampon, m. *Eenen grooten yſeren haeck.*
Cramponner, *Aen-klampen, aen-haecken.*
Crene, f. *ou* Le teſt de la tête, *Het beckeneel des hoofts.*
Cranque, *ou* Crampe, f. *De kramp.*
Crapaud, m. *Een padde.*
Crapaudeau, m. *Paddeken.*
Crapaudine, f. *Een koſtelijck geſteente, item padde-gras.*
Craquelin, m. *Krakelinck, kerſtelinck.*
Craquer des dents, *Metten tanden krijſſelen en knerſſelen.*
grand Craquetis, *Groot gekraeck en krijſſelinge.*
Craſſe, f. *Vuyligheyt, ſmuyſteringe, beſmuyſteringe.*
Craſſeux, f. *Vuyl, beſmeurt, beſmuyſtert.*
Craſtin, jour Craſtin, peu ou point uſité, *Den dagh van morgen.*
Cravant, m. *ou* Oye ſauvage, *Een wilde gans.*
je ſuis tout Cravanté, *Ick ben geheel afgemat.*
Cravanter, *ou* Craventer, *Vermoeyen.*
Cravate, f. *Een das, die men om de hals draegt.*
Craye, *voyez* Croye, *Krijdt.*
Crayon, m. *Een griffie daer men op een leye,* of *ſchalie mede ſchrijft.*
Crayonner, *Teyckenen.*
Crayonné, m. *Geteyckent.*
Crayonnement, m. *Teykeninge.*
Creac, Eſturgeon, m. Poiſſon de mer, *Eenen ſteur.*
Creance, f. *Geloove, authoriteyt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

la Creance des Chretiens, *Het Chriſten geloove.*
Creance, *Een ſchult die men een ander betrout.*
létres de Creance, *Brieven, door dewelcke men bidt den geenen daer men aen ſchrijft, dat hy den brenger van dien geloove.*
avoir Creance de par le Roy, *Bevel* of *Commiſſie van den Koningh te hebben.*
Creancier, m. *Die men ſchuldigh is, Crediteur.*
Creanciere, f. *Eene die een and'ren geleent heeft.*
Createur, *voyez* Créer.
Crecerelle, f. *Een klater.*
Crecerelle, f. Petit oiſeau de proye, *Eenen kleynen roof-vogel.*
Crêche, *Een kribbe.*
Credible, *ou* Croyable, c. *Geloofſlijk.*
le Credit, *Geloove, gehoorſaembeydt.*
étre en Credit, *Gelooft zijn, goet geloof hebben.*
avoir grand Credit envers aucun, *Veel by yemandt vermeugen.*
avoir bon Credit, *Wel geſien ende geacht zijn, goet geloove hebben.*
Credit, m. Créance, f. *'t Geene dat men ons ſchuldigh is.*
prendre argent à Credit, *Gelt ontleenen.*
Crediteur, m. *Die men ſchuldigh is.*
Credule, c. *Licht-geloovigh.*
Credulité, f. *Licht-geloovigheydt.*
Créer, Former, *Scheppen, maken, een forme ende gedaente geven.*
Créer derechef, *Herſcheppen, hermaken.*
Créer un Conſul, *Een Borgermeeſter kieſen* of *maken.*
Créé, m. *Geſchapen.*
Création, f. *Scheppinge, makinge.*
Créateur, m. *Schepper, maker.*
Créature, f. *Schepſel.*
c'eſtoit une de ſes Créatures, *Hy was een van ſijn getrouwſte gunſtelingen.*
Creche, f. *Een kribbe.*
Crême de lait, f. *Zaen,* of *Room.*
Cremaillere, f. *ou* Cremillere, *Hangel, hanghyſer.*
Cremir, Craindre, *Vreeſen.*
Cremeur, *voyez* Crainte.
Creneuſe, f. Herbe, *Een kruyt oock* Agripaume *genaemt, om dat haer bladeren ſoo gekervelt zijn, gelijck de Netelen.*
Cren, m. *ou* Créne, f. *Kerf van den Pijlboge, &c.*
frangé & Crené, *Geboort, gezoomt.*
Créneaux, *voyez* Carneaux.
Crenelé, m. *Gekerft.*
Crennequin, m. Nom des anciens gens d'armes & arbalêtriers, *Kerfken, Spleetken.*
Crême, m. *Salve, ſalvinge.*
Crêmeau, m. *Salve die men op't hooft van de kinderen doet, als menſe doopt.*
Crêpe, *ou* Creſpe, m. *Krips, lampers, rouwbandt.*
Crêpé, *Gekronckelt, gekrolt.*
faire Crêpe, *Kronckelen, krollen.*
Crêpu, m. *Gekronckelt, gekrolt, gerolt.*
cheveux Crêpus, *Gekrolt, en gerolt hayr.*
Crêpelet, *ou* Crépelu, m. *Een weynig gekronckelt en gerolt.*
Crepiller, *Krollen, kronckelen.*
les Crêpons d'une chevelure crêpée, *De locken en kronckelinge van't gekrolt hayr.*
Crêpir, *Beplecken, beſtrijcken met kalck* of *met yet anders.*
Crepiſſure d'une maſſonnerie, f. *Bepleckinge, beſtrijckinge met kalck* of *yet anders.*
Crepuſcule, *ou* jour faillant, m. *Den tijt's morgens,* of *'s avonts, als 't nacht* of *dagh is, de ſchemeringe,* Entre chien & loup.
Creſcent, *voyez* Croiſſant.
Creſme, *voyez* Crême.
Creſpe, *Boeke de koeck.*
faire des Creſpes, *Boeke de koecke backen.*
Creſpe, m. *Rouw-bant, krips, lampers.*
Creſpiller, *voyez* Crêpiller.
Creſpir, *voyez* Crêpir.
Creſſerelle, f. *Eenen Roof-vogel, die hem in de Brem-boſſchen onthoudt, ende langs der aerden vlieght.*
Creſſon, m. *Kerſſe-kruyt.*
Creſſon alenois, *ou* Creſſon de Jardin, m. *Hof-kerſſe.*
Creſſonnerie, f. *Plaetſe daer veel kerſſen waſt.*
Creſſonniere, f. *Een vrouwe die kerſſen verkoopt, groen-verkoopſter.*
Creſte, *ou* Crête, *Hane-kam.*
la Crête des oiſeaux, *Den top van de Vogelen.*
Crête de coq, *Scharleye-kruydt.*
Crête de geline, *Yſer-kruydt.*
Crête marine, *Bacille, een Salaet-kruydt.*
Crête, f. *ou* Sommet d'une montagne, *Den top van den Bergh.*
Crêté, *ou* Crêtu, m. *Dat eenen kam op heeft, gekamt.*
Creſtien, Cretien, *voyez* Chreſtien.
Creu & Creüe, *ou* Crû, Cruë, *voyez* Croiſtre.
Creu, *ou* Cru, m. *Landt ende ſant gewas.*

de

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

e mon Cru, *Gewas van mijn Hoeve* of *Lant.*
Crever, *Berſten.*
Crever les yeux, *d'Oogen uyt-ſteken.*
Crever de manger, *Hem te berſten eeten.*
Crévecœur, m. *Groot lijden ende droefheyt, verdriet des herten.*
Crevaſſe, Creveure, f. *Splete, berſtinge, ſchreve.*
Crevaſſer, *Op-berſten, ſplijten.*
a chaleur Crevaſſe la terre, *De hitte doet de aerde ſplijten,* of *barſten.*
Creuſet, *voyez* Creux.
oiffes Crevelées, *Gebreyde huyven.*
Crevette, f. *Krabbe, garnaet.*
Creux, Creus, m. *Hol, holachtig.*
n Creux, *ou* Creus, *Een hol* of *kot.*
Creuſer, *Hol maken, uyt holen.*
Creuſer une montagne, *Eenen Berg ondergraven.*
Creuſet, m. *Groef-yſer, ſteeck-yſer, een forneyſken, oft Teylken, daer de Goudt-ſmeden 't Gout ende Silver in purgeren* of *ſcheyden.*
ls ont Creuſé une foſſe devant moy, mais ils ſont tombez en icelle, *Sy hebben voor my een put gegraven, daer ſy ſelfs in gevallen zijn.*
Cri, *ou* Cry, *voyez* Crier.
Criailler, *Queecken als een vorſch, dickwils roepen.*
il ne fait que Criailler, *Hy doet niet als raſen.*
Criailleur, m. *Roeper, die niet en doet dan raſen.*
Crible, m. *Een teemſt oft ſifte.*
Cribler, Saſſer, *Ziften.*
ils Criblent, m. *Sy ſiften't uyt.*
Cribleur, m. *Zifter.*
Cribleuſe, f. *Ziffter.*
Cribleure, f. *Ziftinge.*
Crier, *Roepen.*
Crier au feu, *Brandt roepen.*
Crier à haute voix, *Met luyder kelen roepen.*
à qui Criera le plus fort, *Wie meeſt, beſte,* of *luidſte roepen ſal.*
Cri, m. *Geroep.*
bas Cri, *Veſelinge, heymelijck geroep.*
le Cri du peuple d'une ville, *Het gekrijſch en gekarm van een ſtadt.*
Cri public, *Openbare uyt-roepinge.*
il ſe fait un Cri, *Daer wort uyt-geroepen.*
Crieur, m. *Roeper.*
Crieur public, *Den gemeynen uyt-roeper, de Stadts-roeper.*
Criée, f. *Roepinge, uyt-roepinge, geroep.*
par leur Criée, *ou* Crierie, *Door hun-lieden geraes ende getier.*
Criard, m. *Een Roeper.*
Criarde, f. *Roepſter.*
Criement, m. Crierie, f. *Roepinge, geroep, geraes.*
Crime, m. *Een miſdaet.*
Crime de léze Majeſté, *Een miſdaet tegen de Overheere gedaen.*
procés Criminel, *Een Proces van den lijve.*
juſtice Criminelle, *De juſticie over de ſaecken van den lijve.*
un Criminel, m. *Een Miſdadiger,* of *een die door quade feyten de doodt waerdig* of *ſchuldig is.*
Criminellement, *Crimenelijcken, doodtlijk, ter doodt.*
agir Criminellement, *Jemanden van den lijve aenſpreecken.*
Crins, m. *Hayren.*
les Crins d'un cheval au cou, *De mane van een paerdt.*
Crinu, *Hayrachtig, gebaert.*
Cripaume, f. herbe, *Herts-geſpan, een kruydt.*
Criquer, *Ruyſſchen als de drooge bladeren.*
Criquement, m. *Kriekinge en krakinge, ruyſſchinge.*
Criqueur, m. *Metten vingeren kraecken.*
Criqueter, *Dickwils kraken.*
Criſſer comme le fer, *Kiſſen als heet Yſer in't water.*
Critique, c. *Oordeel g beriſper.*
Croc, m. *Eenen haeck.*
pendre un procez au Croc, *Een Proces laten ſteecken.*
Croc à Crocher navires, *Schip-haeck.*
Crochet, m. *Een haeckxken.*
donner le Crochet, *ou* le croc aux jambes, *'t Voetken ſetten,* of *doen vallen.*
les Crochets des chevaux, *de back-tanden en ſcherpe Paerts-tanden.*
Crocher, *Haecken, krommen.*
Croché, Crochu, m. *Gekromt, gehaeckt.*
bec Croché, *ou* Crochu, *Eenen gekromden beck.*
dent Crochue, *Gekromde tant.*
Crochure, f. *Kromte, krommigheyt.*
Crochement de dents, m. *Krommigheyt en uytkijckinge van tanden.*
Croce, *ou* Croſſe, f. *Een kolve* of *kromme ſtock, een kromme ſchalmeye en trompette.*
Croce, *ou* Croſſe d'Eveſque, *Een Biſſchops ſtaf.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il eſt en âge pour tenir Croce, *Hy is oudt genoegh om Prelaet te worden.*
Crocer, joüer à la Croce, *Kolven.*
Crocer, *Trompen, de ſchalmeye op-blaſen.*
Crocette és vignes, f. *Een jonge ranck* of *ſcheute van den geſneden wijngaert.*
Crochet, Crochu, *voyez* Croc.
Crocheter, *Op-breken, de ſloten metten haeck op doen.*
Crocheteur, m. *Arbeyder, die met haecken ſijn packen draeght.*
Crocheteur de ſerrures, *Een die de ſloten op-breeckt.*
Crocheter une ſerrure, *Een ſlot ſonder ſleutel* of *metten haeck open doen.*
Crocodille, m. *Crocodil.*
Crocque, Croque, f. *Krocke, een kruydt.*
Croçquer, Croçqueter, *voyez* Croquer, Croqueter.
Croire, *Gelooven.*
Croy moy, Croyez moy, *Gelooft my, voorwaer.*
qui en veux tu Croire? *Wien wildy't betrouwen?*
étre Crû, *Gelooft en betrouwt zijn.*
c'eſt bien un homme qui merite d'eſtre Cru, *'t Is een geloofwaerdigh man.*
qui Croit de leger, *Die licht gelooft.*
je t'en Croiſ, *Ick betrouw't u.*
on le Crut, *Men geloofde hem.*
Croyance, f. *Geloof, een meyninge,* of *betrouwen.*
Croyable, c. *Gelooflijk, geloofwaerdigh.*
il eſt Croyable que, &c. *'t Is wel gelooflyk,* of *te gelooven dat, &c.*
Croyablement, *Gelooflijcken.*
Croiſade, f. *Kruyſinge, kruys-makinge.*
Croiſade, f. *Een Abdye* of *kloofter, 't welck ſommige ruyters moet op hunnen koſt houden van eenderley kleedinge, die men Kruys-heeren noemt.*
la Croiſade, *De vergaderinge en expeditie der Chriſtenen tegen de ongeloovige, dragende elck een kruys.*
Croiſée, f. *'t Kruys tuſſchen de ſchouderen.*
Croiſée, f. *'t Kruys van een Venſter.*
Croiſée d'une épée, *Kruys* of *geveſt van een rapier.*
fenêtre Croiſée, *Een kruys-venſter.*
Croiſer, *Kruyſſen, kruys-wijs leggen.*
l'ennemy Croiſe avec quelques vaiſſeaux devant le pays, *Den Vyandt kruyſt met eenige Schèepen voor 't Landt.*

Croiſé, m. *Gekruyſt.*
Croiſez ceſ bâtons, *Legt deſe ſtocken kruys-wijs.*
ſe Croiſer, prendre la Croiſade, *Hem begeven onder de vergaderinge der Chriſtenen, om tegen d'ongeloovige te ſtrijden.*
Croiſer uneę écriture, ſes parties ont été Croiſées, *Sijn ſtucken zijn uyt-geſchrabt.*
Croiſer, *Met een kruys aentekenen* of *noteeren.*
Croiſer leſ braſ, *De armen kruys-wijs vouwen.*
la Croiſure des épaules, *Het kruys achter tuſſchen de ſchouderen.*
Croiſtre, *Waſſen, toe-nemen, grooter worden.*
Croiſſant, m. *Waſſende.*
le Croiſſant de la Lune, *De waſſende Mane, het waſſende* of *eerſte quartier der Mane.*
une Creüe, *Een gewas ende vermeerderinge.*
Croiſſance, f. *Waſſinge.*
Cru, m. *Gewoſſen.*
une Croix, f. *Een kruys.*
faire le ſigne de la Croix, *Een kruys maken, hem metten kruyce zegenen.*
Croix, *ou* pile, *Kruys,* of *Munte.*
Croiſette, f. *Kruysken.*
Crucifier, *Kruycen, aen't kruyce hechten.*
Crucifié, m. *Gekruyſt.*
Crucifiement, m. *Kruyſinge.*
Crucifix, m. *Crucifix.*
Cronique, *voyez* Chronique.
Crope, *voyez* Croupe.
le Cropion, Croupion, m. *Den ſtiet van de rugge.*
Croquer, *Kraken.*
Croquelardon, m. *Lecker gebraden ſpecxken.*
Croquenois, *ou* Croquenoiſete, m. *Notekraecker.*
Croqueter, *Kraecken.*
Croqueteur, m. *Kraecker.*
Croqueterie, f. *Kraeckinge.*
Croſler, Crôler, *Waggelen, daveren, ſchudden.*
Croſlé, Crôlé, m. *Gewaggelt, verſchudt.*
Croſlement, *ou* Crôlement, m. *Verſchuddinge.*
une Croſliere, *ou* Crôliere, *ou* Crouliere, f. Terre molle, qui branle ſous les piez, *Broecklandt.*
Croſſe, *voyez* Croce.
Croter, *Kladden, bekladden.*
Crotes, *ou* Croſtes, f. *Kladden.*
Crotes de chévre, *Geyten-dreck.*
Croté, m. *Bekladt.*
Croüaſſer, *Graſſen. roepen gelijck een rave.*

Crou-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Crouaſſement, m. *Graffinge, of roepinge gelijk van een rave.*
Crouler, *voyez* Croſler.
Crouler le menton, *Knippertanden.*
Crouler de vieilleſſe, *Schudden en beven van outheyt.*
Crouler la queüe, *Metten ſteert wiſpelen.*
Croulement, m. *Waggelinge, ſchuddinge.*
une Crouliere, f. terre tremblante, *Broeklant.*
prez Croulliers, *Broeckachtige beemden.*
Croupe, crouppe, f. *Het achterſte van eenig ding.*
un chien aſſis ſur ſa Croupe, *ou* ſur ſon cul, *Een hondt die op ſijn eers of gat ſit.* (*men.*
prendre en Croupe, *Achter hem op't paert ne-*
Croupe de montagne, *Den top van een Berg.*
Croupe-cendre, m. *Aſſchen-vijſter.*
Croupiere de cheval, f. *Het achtertuyg van een paert, den ſteert-riem.*
Croupion, m. *De ſtuyt.*
Croupir en un lieu, *Op een plaetſe ſtil ſitten, duycken.* (*en leven.*
Croupir dans le vice, *In de ſonde blyven ſticken.*
Croupi, m. *Krom, in een gedoken.*
Croupie, f. eau croupie, *ou* Croupiſſante, *Staende water, ſtil water, een poel.*
chaſſer à la Croupie, *Al ſtillekens een haes wachten, en ſijn haſewinden daer op dryven.*
Crouſte, croûte, f. *Een korſte.*
la Croûte d'une playe, *De rove of roofken van een wonde.*
de la Croye, f. *Krijt.*
Croye rouge, *Roode aerde en verwe.*
Croyer, *ou* crayer, *Met krijt teeckenen.*
Croyer, blanchir de croye, *Met krijt witten.*
Croyé, m. *Met krijt gewit of getekent.*
le Croyon, *ou* Crayon, m. *Het beworp of de tekeninge van eenig ding met krijt.*
Cru, *ou* crud, m. *Rauw, onrijp.*
Cru, m. *Gewoſſen, voyez* Croiſtre. (*niet.*
cela n'eſt pas de ſon Cru, *Dat komt van hem*
Crudité, f. *Rouwigheyt of quade verteeringe van de mage.*
Cruauté, *voyez* Cruel.
Cruche, f. *Een kruycke.*
petite Cruche, *Een kleyn kruyckjen.*
Crucier, tourmenter, *Vexeren, quellen, tormenteren.*
Crucifier, crucifix, *voyez* Croix.
Crue, f. *Vermeerderinge, aenwaſſinge.*
Cruel, m. *Wreet.* (*ſtorven.*
mort d'une Cruelle mort, *Een wreede doodt ge-*

Cruauté, f. *Wreetheyt.*
Cruellement, *Wreedelijck.*
Cryſolite, *voyez* Chryſolite.
Cryſtal, *ou* cryſtallin, m. *Criſtal, criſtallijn.*

CU

CUbe, *comme* forme cubique, *Is een corpus, hebbende ſes hoecken gelijk een teerlinck.*
Cubiculaire, m. *Kamerling, of dat tot de kamer behoort.*
Cubique, c. *Seskantig, van ſes zyden.*
Cucule, f. *De kapelle van een kappe.*
Cueillier, f. *Een lepel.*
Cueillerée, f. *Een lepel-vol.*
Cueillier, f. oiſeau, *Lepelaer, een vogel.*
Cueillir, *Plucken, vergaderen, af-leſen.*
Cueilleur, m. *Plucker.*
Cueillette, f. *Het pluckſel, den Oogſt-tijdt.*
faire la Cueillette, *Met de bos omgaen.*
Cuillement, m. *Pluckinge, af-leſinge.*
Cueur, *voyez* Cœur.
Cuider, preſumer, *Meynen, duncken.*
Cuidé, m. *Gedacht, gemeynt.*
un faux Cuider, *Valſche meyninge.*
Cuidereau, *Stout en opgeblaſen menſch.*
une Cuillier, f. *Een lepel.*
Cuin, m. *ou* Coin, *Beytel om hout te klieven.*
du Cuir, m. *Leer.*
le Cuir d'une beſte, *De huit of vel van een beeſt.*
Cuirace, cuiraſſe, m. *Een borſt-geweer van leer of yſer en ſtael, een leeren kolder.*
Cuire, *Koken.*
facile à Cuire & digerer, *Licht om te verteeren of verdouwen.*
Cuit, m. *Gekoockt.*
Cuit au Soleil, *In de Sonne gebacken.*
Cuiſant, m. *Bytende.*
un froid Cuiſant, *Een felle of bittere koude.*
cela me Cuit ſi fort, *Dat quelt my ſoo, dat bijt my ſoo.*
cela vous Cuira, *Dat ſal u rouwen.*
paroles Cuiſantes, *Hinderlijcke of ſchadelijcke woorden, die men niet geerne en hoort.*
Cuiſſon, m. *Kokinge, bytinge.*
Cuiſine, f. *Keuken.*
Cuiſiner, *Koken.*
Cuiſinier, m. *Een kock.*
maitre Cuiſinier, *Opper-kock.*
Cuiſiniere, f. *Een Keuckenmeyt.*
Cuiſinerie, f. *Kokerye.* (*de heupe.*
la Cuiſſe, f. *Het dick van het been, de dijge en*
Cuiſſené, m. *Bachus, na't ſchrijven der Poëten, geboren uyt de heupe van Jupiter.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Cuiſſinet, m. *Kusken.*
Cuiſſon, *ou* bruſure des orties, *De brandinge en bytinge van de netels.*
Cuiſſot, *Een boutken.*
Cuiſſot, m. *Het harnas aen de dijge.*
Cuivre, *Kooper.*
Cul, *ou* cu, m. *Den aers of eers.*
Cul de cheval, *Eenen viſch.*
Cul d'âne, *Een kleyn dick viſchken als een note.*
Culaſſe, *voyez* Arcaſſe.
Culbuter, *Tuymelen.*
Culbute, f. *Tuymelinge, getuymel.*
Culot, m. *Een forneysken, of teylken, daer men't gout en ſilver in zuyvert en ſcheyt.*
Culot, le dernier des enfants, *De jonghſte Soon.*
Culrage, *Water-peper-kruydt.*
Culte divin, m. *Godts-dienſt.*
Culteur de vertus, *Naerſtigh vervolger der deugden.*
Cultiver la terre, *'t Landt bouwen.*
Cultivé, m. *Gebouwt.*
entendement Cultivé de doctrine, *Een verſtandt verciert, of geoeffent met leeringen.*
Cultiveur, m. *Bouwer, Lant-man, Acker-man.*
Cultivement, m. *Bouwinge, Landt-bouwinge.*
Culture, f. Cultivage, m. *Landt-bouwinge.*
Cumin, *Komijn.*
Cunilago, herbe, *Satureye, een ſtinckende kruyt.*
Cupide, c. *Begeerlijck.*
Cupidité, f. *Begeerlijckheyt.*
Curage, herbe, *Een kruyt, hebbende de bladeren of 't loof gelijck brandt-koren.*
Curailles, c. *Het gruys, of uytkeerſel.*
Curateur, curatelle, *voyez* Cure.
Curé, m. *Paſtoor, Prochiaen, of Prochie-pape.*
Cure, f. *Paſtoorſchap, Prochiaenſchap, of Prochie-kercke.*
Curée, *voyez* Corrée, f. *Een kraweye.*
Curée, f. *Het deel van de beeſte dat in't vangen vernielt en gequetſt is, 't welck men den honden geeft.*
donner la Curée aux chiens, *Het ingewant den honden geven.*
Curer, *Geneſen.*
Curer les foſſés, *De grachten ſchoon maken.*
Curer les dents, *De tanden ſuyveren.*
Cure & guériſon, f. *Geneſinge.*
Curé & purgé, m. *Geneſen of geſuyvert, gereynigt.*
Cureur de retraits, *Beerſteker, privaet-ruymer.*
vieilles Cureures, *ou* curailles de maiſons, f. *Oude gebroken muragie, gruys.*
Curedent, m. *Tandt-keuter.*
Cure-oreille, m. *Oor-lepel,* cur'-oreille.
Curation, f. *Geneſinge.*
Curette à nettoyer le coutre de la charruë, f. *Een yſer daer men de ploegkouter mede afſchrabt ende kuyſcht.*
Cure, f. *Sorge, ſorgvuldigheyt.*
avoir Cure de ſa ſanté, *Sijn geſondtheyt wel bewaren.*
métre toute ſa Cure à &c. *Sijn uyterſte beſte, of alle ſijn naerſtigheydt doen om, &c.*
n'avoir Cure à, &c. *Geenen luſt of treck hebben tot, &c.*
Curateur, m. *Toeſiender of Momboor van Weſen.*
Curatrice, f. *Toeſienſter.*
Curatelle, f. *De officie of laſt van eenen toeſiender of momboor.*
métre en Curatelle, *In of onder voogdye ſtellen.*
Curer, *voyez* Cure.
Curieux, m. *Kurieus, te zeer ſorgvuldig.*
Curioſité, f. *Curieusheyt.*
Curieuſement, *Curieuſlijck.*
Curialiſte, *ou* Courtiſan, *Een Hovelingh.*
Curie, f. *Een vijf-en-dertighſte gedeelte van't volck te Romen,* Tribus.
Cuſtode, *voyez* Gardien.
Cuſtode de lit, f. *Het behanghſel des beds, om de muggen te weeren of keeren.*
Cuve, f. *Een kuype, of tobbe.*
Cuve à cuver la vendange, *Wijn-kuype.*
Cuvette, *ou* cuvelle, f. *Kuypken.*
Cuver, *Kuypen, kuypen maken, of in kuypen doen.*
Cuver le vin, *Den wijn kuypen, of in de kuype laten uytſlaen of rechten.*
Cuver ſon vin, *De dronckenſchap uytſlapen, de wijn uytruſten.*
Cuvier, *ou* cuveau, m. *Een kuype of kuypken, een tobbe.*
Cuvier, *ou* cuve à ſe baigner, *Baedt-kuype.*
Cuvelier, Tonnelier, m. *Kuyper.*
Cuyderelles, giroflées, f. plur. *Krayen-bloemkens, pluymkens van genoffelen.*
Cuyvre, m. *voyez* Cuivre.
ouvrage de Cuyvre, *Koper-werck.*

CY

CY, *Hier, albier, voyez* Ci.
Cy aprés, *Hier na, van nu af.*
par Cy devant, *Langs hier, hier voorby; of hier voortijdts, eertijdts.*

voicy

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

oicy Cy prés, *Siet hier voor de handt.*
Cygne, m. *Een Swane.*
Cylindre, m. *Een walle of welle, een rol-steen.*
Cymaises, f. *Seker loof-werck of cieraedt van timmeragie.*
Cymbale, f. *Een Cymbale.*
Cymbe, Nasselle, f. *De schuyte van Caron.*
Cyme d'une montagne, f. *Den top van een bergh.*
Cymeterre, cimeterre, m. *Turcks swaert.*
Cymettes, f. *De spruytkens van den stronck van een koole, dewelcke uyt spruyten na dat de koole afgesneden is.*
Cyon, *voyez* Birrasque.
Cyprés, m. *Cypresse-boom.*
Cyprés de jardins, *Cypres-bloemen, of kleyn cypressen-kruyt.*

DA

DA, *ou* Dea, *comme*, ouy da, Non da, *ja doch, neen doch.*
Dablée, *ou* cueillette, f. *Pluck-sel.*
bonne Dablée, *ou* abondance de vin, *Een goet gewas van wijn, een goet wijn-jaer.*
D'abondant, de plus, *Daer-en-boven.*
Dace, *voyez* Gabelle.
Dactes, dates, f. *Dadels, daeyen.*
Dactier, *ou* Dattier, m. *Dadel-boom.*
Dadvantage, *mieux* davantage, *Daer-en-boven, boven dien.*
une Dague, f. *ou* poignart, m. *Een dagge of ponjaert.*
Daigner, *Verwaerdigen, waerdigh achten.*
ne Daigner regarder, *Niet eens willen aensien.*
il ne Daigne parler aux gens, *Hy is of kent hem te goet om 't volck aen te spreken.*
Daignez faire cela pour moy, *Gelieft dat voor my te doen.*
Daim, m. *Eenen Das.*
Daintiere, m. *Herts-kulleken of klootken.*
Dais, m. *Een Verhemelt boven's Konings stoel.*
Dam, m. *Schade, hinder.*
à mon Dam, *Tot mijnen laste of perijckel.*
Damas, m. *Damast.*
robbe de Damas, *Damasten rock of kleet.*
habillement Damassé, *Een kleet met vele ronde schildekens of circkels.*
eau de Damas, *Een wel-rieckende water van veelderhande kruyden te samen gedistilleert.*
Damasquin, m. *Geboren uyt de Stadt van Damascus.*

à la Damasquine, *Na de wijse van die Stadt.*
Damasquiner, *Damasquineren, Loof-werk maken.*
Damasquiné, m. *Gedamasquineert.*
Dame, Maitresse, f. *Vrouwe.* (wen.
grandes Dames, *Statelijcke of vermaerde Vrou-*
étre Dame de soy, *Sijn zelfs zijn.*
Dameret, m. *Een Courtisaen, die met Vrouwen weet om te gaen.*
Dames, f. *Dam-schijven, damstucken.*
Dame damée, *Een gedamde schijve.*
Damier, m. *Een dam-bert.*
Damer, *Dammen.*
Damnable, dannable, *Verdoemelijck.*
Damnation, *ou* dannation, f. *Verdoeminge, verwijsinge.*
Damné, *ou* danné, m. *Verwesen, verdoemt, veroordeelt.*
Damner, *ou* danner, *Verdoemen, veroordeelen, verwijsen.*
Dandin, m. *Een botterick, bottekroes.*
Dandiner, *Hem bottelijck houden.*
Danois, m. *Denemarcker.*
Danger, m. *Perijckel, dangier, gevaer.*
exposé au Danger, *Gewaegt, geavontuert, in d'avonture of perijckel gestelt.*
je suis en Danger, *Ick sta dus en soo.*
la chose est en Danger, *De zake staet wanckelbaer, ofte sus of soo.*
il y a Danger que, &c. *Het is te sorgen dat, &c.*
Dangereux, m, *Periculeus, gevaerlijck.*
faire le Dangereux, se faire tenir à quatre, *De klocken speelen.*
voye Dangereuse, *Periculeusen of gevaerlijcken wegh.*
Dangereusement, *Perijckeleuslijck, gevaerlijck.*
Dans, *ou* dedans, *Binnen, in.*
Danse, f. *Eenen dans.*
un tour de Danse, *Eenen ronden dans.*
mener la Danse, *Voor-danssen.*
Dansement, m. *Danssinge.*
Danser, *Dansen.*
Danser au son d'une chanson, *Op oft na een liedeken danssen.*
Danser de mesure, *Sijnen pas houden, op den pas danssen.*
Danser en grüe, *Huppelen, op een been springen.*
Danseur, m. *Een dansser.*
Danseresse, f. *Danssersse.*
l'école de Danses, f. *Dans-schole.*
Dard, m. *Een visch, die soo ras voortschiet, als den pijl uyt een booge,* Poisson.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Dard, dart, m. *Een ſchickt, pijl of ſtael, daer men mede werpt of ſchiet.*
Dard-empenné, *Gevederden ſchicht of pijl.*
Dardannier, m. *Een koren-bijter of eeter.*
Darder, *Met een ſchicht worpen of ſchieten.*
Darder & jetter ſes piquants, *Sijn gramſchap over iemant baren.*
Dardeur, m. *Een ſchutter of worper.*
Dardereſſe, f. *Een ſchutterſſe.*
Darioles, f. *Dariolen, hayr worm.*
Dartre, f. *Kleyn loopende ſeerigheyt.*
le mal Dartre, *Geſpickelde of geſchelpte ſchorfdigheyt in't aenſicht, gelijck laſerye.*
Date, m. urine, f. *Piſſe.*
Date, *ou* datte de lettres, f. *Den datum, dag, termijn ofte tijdt dat den brief geſchreven is.*
Dater ſes lettres, *Sijn brieven dateren, of den datum daer in ſtellen.*
lettres Datées, *Gedateerde brieven.*
Date, *ou* datte, f. *Dadelen oft daeyen.*
Davantage, *Meer, Boven dien.*
je dis Davantage, *Ik ſegge noch meer, voorts ofte daer-en-boven ſegge ik.*
tu es icy Davantage, *Gy zijt hier te veele.*
j'auray aſſez, & Davantage, *Ik ſal meer dan genoegh hebben.*
cela eſt Davantage, *Dat is 'er te veel.*
qui a t'il Davantage? *Wat is 'er meer?*
Davier, m. *Een tant-trecker, of treck-tange.*
un Dauphin, *ou* Daufin, m. *Eenen Dolphyn.*
le Daufin de France, c'eſt le fils ainé du Roy, nommé ainſi à cauſe de la Province de Daufiné, *Den oudſte Soone des Franſchen Konings.*
Dautant que, *Om dat.*

DE.

DE, *comme*, de mon temps; tous les mots, qui ſe peuvent eſcrire avec de, ſans S. & que ne ſeront point icy, vous les trouverez eſcrits avec, *Des, In, ofte binnen mijnen tijdt, van.*
De tout temps, *Van over veel jaren, van eerſte af.*
la ſœur De Pierre, *De ſuſter van Pieter.*
De Lyon, *Van of uyt de Stadt van Lions.*
De ce temps, *Doen ter tijt, in dien tijt.*
Dé, *ou* dez, m. *Teerling.*
le Dez eſt jetté, *'t Is al gedaen.*
Dé à coudre, doigtier, m. *Een vinger-hoet.*
Dea, *ou* da, *Voorwaer of zekerlijck.*
non Da, ouy da, *Neen doch, ja doch.*
Deame, *ou* Deaume, m. *Dekenſchap.*
Debagouler, vomir, *Uytbraken.*

Deballer ſes marchandiſes, *Sijn koopmanſchappen los maken, of ontpacken.*
Debander, *Ontſpannen, in deſorder gaen.*
ſoldats Debandez, *Swervende Soldaten, of Krijgs-luyden.*
Debander une playe, *Een wonde ontbinden.*
ſe Debander, quitter ſon Capitaine, *Sijn Vaendel verlaten.*
ſe Debander l'eſprit, *Sijn hert geneugte of verquickinge geven.*
Debarder un cheval, *Een paert ſijn tuyg afdoen.*
Debarquer, *Uyt den ſchepe doen, of gaen.*
Debarraſſer, *Verloſſen, ontwarren, ontwickelen.*
Debarquement, m. *Ontladinge, ontloſſinge.*
Debatre, debattre, *Kijven, twiſten, argueren.*
Debatre quelque propos, *Eenige reden debateren, of onderſoecken.* (*debateren.*
métre en Debat, *Op-worpen om te argueren of*
venir, *ou* tomber en Debat, *Queſtie of twiſt krijgen.*
voicy dequoy on ſe Debat, *Hierom is al't geſchil, den twiſt of gekijf.*
ſe Debatre & Demener, *Tegen hem zelven worſtelen of ſportelen.* (*geargueert, getwiſt.*
Debatu, m. *Onderſocht, overleyt, gedebateert,*
Debat, m. *Twiſt, geſchil, oneenigheyt.*
Débeller, *Verwinnen door ſeyten van oorlogen.*
Débiffé, m. *ou* las, *Vermoeyt, moede en mat.*
armée Debiffée *ou* fatiguée du long chemin, *Een Heyr, dat moede en mat is van den verren weg.*
Debiffé de boire, *Van den dranck overwonnen.*
Debile, foible, c. *Kranck, ſwack.*
Debilement, *Swackelijck.*
Debilitation, f. *Krenckinge, kranckmakinge.*
Debilité, f. *Kranckheyt, ſwackheyt.*
Debilité, m. *Gekrenckt, kranck gemaeckt.*
Debiliter, *Krencken, kranck maken.*
ſe Debiliter, *Swack worden.*
Debit, m. vente en detail, *Verkopinge by ſtuck.*
Debiter de la marchandiſe, *Eenige koopmanſchap metten ſtucke en in't kleyne verkopen.*
Debiteur de marchandiſe, *Uytmeter.*
Debiteur, m. *Schuldenaer.*
Debitrice, f. *Schuldenareſſe.*
Debonnaire, c. *Goedertieren.*
Debonnairement, *Goedertierlijck.*
Debonnaireté, f. *Goedertierenheyt,*
Debout, *Over-eynde.*
étre, *ou* ſe tenir Debout ſur ſes pieds, *Overeynde, of recht op ſtaen.*
Debout, debout, *Op op, ſtaet op.*

Debouté,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

)ebouté, m. *Afgeſlagen, ontſeyt, verſtooten, of afgeſet.*
)eboutement, m. *Verſtootinge.*
)ebouter, *Verſtooten, of ontſeggen.*
)ebouter un homme de ſa negociation, *iemanden ſijn neeringe benemen.*
)ebouter quelqu'un de ſa pourſuite, *Iemant ſijn begeerte ontſeggen, of weygeren.*
)ebriſé, briſé, m. *In ſtucken gebroken, of geſtooten.*
)ebriſer, briſer, *In ſtucken breken, of ſtooten.*
)ebris, m. *In ſtucken-brekinge, puyn.*
:s Debris d'un vaiſſeau, ou d'une armée, *De overblijfſelen van een ſchip, of van een leger.*
)ebriſement, m. *In ſtucken-brekinge.*
)ebte, f. *Schult, voyez* Déte.
)ebteur, m. *Schuldenaer, voyez* Déteur.
e Debvoir, m. *'t Plicht, 't gene dat een iegelijck ſchuldigh is te doen, voyez* Devoir.
)ebuſquer, *Uytjagen, ontdecken.*
)ebuter, *Verſtooten, verwerpen.*
)eça, *Herwaerts, aen deſe zyde.*
)eça & delà, *Herwaerts en derwaerts.*
le Deça, *Van herwaerts, van hier.*
Décade, m. *Dat 't getal van tien begrijpt.*
Décadence, f. *Vervalling.*
ller en Decadence, *Vervallen, verſlimmeren.*
Decagone, m. *Tien-hoeckigh.*
Decaler, *ou* decouler, *Afloopen.*
l'eau Decale, *'t Water loopt af.*
Décalogue, m. *De Tien Geboden.*
Decamper, *Het leger opbreecken, pack en ſack maken.*
Décapiter, *ou* Deſcapiter, *Onthooſden.*
Decapité, m. *Onthooft.*
Décedé, m. *Geſtorven, overleden.*
Déceder, *Sterven, overlyden.*
Décez, Trépas, *Overlydinge, het overlyden.*
Décelement, m. *Ontheelinge, openbaringe.*
Déceler, *Te voorſchijn brengen, ontheelen.*
Déceleur, m. *Openbaerder, ontheelder.*
Decernien, m. *Tien-jarigh.* (*te Romen.*
Decemvirat, m. *Een officie van tien mannen.*
Decengler un cheval, *Een paert ontcingelen, of ontgorden.*
Decent, m. Convenable, c. *Wel-voegende, of behoorende, behoorlijck, betamelijck.*
Decentement, decemment, *Behoorlijcken.*
Decence, f. *Behoorlijckheyt.*
Deceptif, m. *Bedriegelijck.*
Deceptive, f. *Bedriegelijcke.*
Decerné, m. *Geordonneert, beſlooten.*

Decerner, *Ordonneeren, beſluyten.*
Decerner de l'honneur à quelqu'un, *Iemant eer toeſchryven.*
Decret, m. *Een beſluyt, of ordonnantie, een ſententie.*
les ſaints Decrets, *De Pauſlijcke Rechten.*
Decevoir, *Bedriegen.* (*of vervoeren.*
Decevoir de paroles, *Met woorden verleyden,*
Deception, f. *Bedriegerye, bedroch.*
par Deception, *Bedriegelijcken, met bedroch.*
Deceu, *ou* Deçu, m. *Bedrogen.*
Decevable, c. *Die men bedriegen kan.*
Decevant, m. *Bedriegende.*
Deceveur, m. *Bedrieger.*
Décez, *Overlyden.*
Dechainer, *Loſſen, uyt de keetenen laten, ontkeetenen.*
Dechainé, m. *Ontkeetent.*
Dechaſſer, *Verjagen, verdryven.*
Dechaſſé, m. *Verdreven, verjaeght.*
Déchaſſement, m. *Verdrywinge, verjaginge, verſtootinge.*
Decheoir, Dechoir, *Vervallen.*
Dechet, *Den afval, 't verlies en afgang van eenigh ding dat men verſmelt, of beſight.*
Decheu, *voyez* Dechu.
Déchifrer, *Verklaren, uytmaken, uytſchelden.*
Dechoir petit à petit, *Allencxkens vallen, vervallen.*
Dechoir de la bonne grace de quelqu'un, *Van iemants gunſt afvallen.*
Decheant, m. *Afvallende.*
Dechu, m. *Verdweenen, vergaen, of vervallen.*
les païs Dechéent par diſcorde, *De landen vergaen en vervallen door twiſt en tweedracht.*
Décidé, m. *Ge-eynt, voleynt, volbracht.*
Décider, *Voleynden, volbrengen.*
Décider une queſtion, *ou* un procés, *Een queſtie ſolveeren, een geding voleynden.*
Deciller les yeux, *De oogen openen.*
Décime, *ou* Dîmes, f. *De tienden.*
je n'ay pas la Decime, *mieux* dixiéme partie de ſa prudence, *Ick en hebbe het tiende deel ſijns wijsheyts niet.*
Décimer, *Tienden geven, of nemen.*
impoſer Decimes, *Tienden inſtellen.*
les fermiers des Decimes, m. *De Tollenaers die de Tienden verpachten.*
Deciſif du Procés, m. *'t Gene daer 't Proces mede ge-eyndt en volbracht wert.*
Deciſion, f. *Eyndinge, voleyndinge, volbrenginge.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

lettres Decisives du procés, *Brieven die't Proces ten eynde brengen.*
Declamateur, m. *Die eenige reden en uytsprake doet.*
Declamatrice, f. *Eene die eenige redenen en uytsprake doet.*
Declamation, f. *Een uytsprake en reden.*
Declamatoire, c. *Dat tot oeffeninge gedicht wordt.*
Declamer, *Eenige redenen, of uytspraecke voeren, of doen.*
Declaration, f. *Een verhael, uytleggінge, verklaringe, een tellinge, of een register der goederen.*
bailler Declaration d'une ferme qu'on veut vendre, *De hoeve by parceelen en stucken overgeven in't verkoopen.*
Declaration de depens, *De overgevinge en specificatie van de onkosten.*
Declaré, m. *Uytgeleyt, verklaert, betoont, ontheelt, ontdeckt.*
Declarer, *Verklaren, betoonen, uytleggen.*
Declarer la guerre, *Den oorlogh aensèggen, of ontsèggen.*
Declarer en public, *Opentlijck bekennen, of uytleggen.*
Declarer par le menu, *Van punt tot punt vertellen, verhalen, of verklaren.*
Declarer son courage, *Sijn herte ontdecken, of toonen, sijnen zin te kennen geven.*
Declinaison, f. *Declinatie.*
Decliner la jurisdiction, *Voor't Recht niet komen, dat weygeren.*
Decliner, *Afgaen, vergaen, declineeren.*
Declin, m. *Verganinge, onderganinge, afganinge.*
Declin de l'âge, m. *Den afgank des ouderdoms.*
Declin de la Lune, *Het afgaen, verminderen, of 't brekende quartier der Mane.*
Declinant, *Vergaende, afgaende.*
Declinatoire, f. *De onbequaemheyt van rechte voortgebracht.*
exception Declinatoire, *Exceptien van onbequaemheyt van rechte.*
le jour Decline, *ou* est sur son Declin, *Den dag gaet onder, of ten avontwaert.*
Decliné, m. *Vergaen, afgegaen.*
âge Decliné, *Afgaende ouderdom.*
Declinement du jour, *Den ondergangh des daeghs.*
Decliquer, *Verdoven, te niete doen.*
Decoction, f. *Insiedinge, decoctie.*

Decoler, *Ontlymen.*
Decoller, *Onthalsen, onthoofden.*
Decollement, *Onthoofdinge.*
Decolorer, *De verwen benemen.*
Decoration, f. Decorement, m. *Verçieringe.*
Decoré, m. *Verçiert.*
Decorer, *Verçieren.*
Decoulé, m. *Afgeloopen.*
Decoulement, m. *Afloopinge, afvloedinge.*
Decouler, *Afloopen, afvloeden, aflecken.*
Decoulouré, decoloré, m. *Ontverwet, bleeck.*
Decoulourement, m. *Ontverwinge, bleeckheyt.*
Decoulourer, *Ontverwen, de verwe benemen, qualick verwen, bleeck maken.*
Decoupé, decouppé, m. *Afgekapt.*
Decouper, *Afkappen, afsnyden.*
Decoupure, f. *Afkappinge, afsnydinge.*
par Decoupures, *By stucken.*
Decours, m. *Nederwaerts-loopinge.*
le Decours de la Lune, *'t Breeckende quartier der Mane.*
Decrepit, m. *Een stock-oude man.*
aage Decrepit, *Den lesten ouderdom.*
Decret, m. *Besluyt.*
Decreter, *Besluyten, ordonneeren.*
Décreu, decrû, m. *Vermindert, afgenomen.*
Décrier, *voyez* Descrier.
lune Decroissante, *De afgaende, of breeckende Mane.*
Decroissement, m. *Minderinge.*
Decroistre, *ou* decroitre, *Afnemen, mager of minder worden.*
Decroter, *De kladden, of vuyligheyt afdoen.*
Decroter, ou nettoyer les habits, *De kleederen schoon maken.*
Decurions, m. *Raetsheeren, regeerende in bysteden, Item, Rotmeesters over tien knechten.*
Dedecorer, *Onteeren, schenden.*
Dedans, *In, of binnen.*
entrer Dedans, *In huys, of binnen komen.*
Dedans trois jours, *Binnen drie dagen.*
Dedans l'an de, &c. *In't jaer van, &c.*
donner Dedans, *Aenvallen, invallen, indrucken, invaren.*
Dédication, dedicace, f. *Weyinge, heyliginge, opdracht.*
Dedié, m. *Geweyt, geheylight, geconsacreert.*
Dedié à Dieu, *Godt toegeëygent.*
Dedier, *Wyen, heyligen, consacreeren.*
Dedier, *Toeschryven, toe-eygenen, opdragen.*
Deduction, f. *Afkortinge, afhoudinge, of afkortinge van een somme.*

De-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Deduit, contentement, m. *Genoeghte, verheuginge, vermaeck.*
Deduit, m. *Afgetrocken, verhaelt, verlat.*
Deduire, *Aftrecken, afkorten.*
Deduire ſur le principal, *Aen't principael inhouden.*
Deduire par le menu, *Van punt tot punt verhalen, of ſeggen, vertellen.*
ſe Déduire, *Genoeghte hebben, of nemen.*
Déeſſe, *Een Godinne.*
Defaillance & langueur, f. *Quellinge.*
Defaillance de quelque choſe, f. Defaut, m. *'t Gebreck van eenigh ding.*
Defaillance de lune, & de ſoleil, *De verduyſteringe, of verminderinge der Mane en Sonne.*
Defaillance de cœur & de courage, *De verlieſinge en kleynigheyt, of kranckheyt des herten en des gemoedts.*
il eſt tombé en Defaillance, *Hy is in onmacht gevallen.*
Defaillans, m. *Die in't Recht gedaecht zijnde, niet en komen.*
Defaillir, *Gebreken, begeven, vergaen.*
Defaillir de cœur & de courage, *Machteloos worden, den moedt verlooren geven.*
le cœur me Defaut, *Ick wordt flaeuw.*
rien ne me Defaut, *My ontbreeckt niet met al.*
Defaillir à quelqu'un d'aide, *Iemanden afvallen, Hem ſijn hulpe ontſeggen.*
il commence à Defaillir, *Het vergaet, of verſterft.*
Defaillir à ſon aſſignation, *Op den beſcheyden dagh niet compareeren.*
Défalquer, *voyez* Deduire.
Défaroucher, *Temmen.*
Defatigation, f. *Vermoeytheyt, moedemakinge.*
Défaveur, *Ongunſte.*
Défaveriſer, *Miſgunnen.*
Defaveriſé, m. *Uyt gunſte zijn.*
Defaut, m. *'t Gebreck.*
Defaut, m. *Gebreck, faute van op den geſetten dagh in't Recht te komen.*
jamais je n'en eus Defaut, *Ick en had'er noyt gebreck, of verkort by.*
les chiens prennent de grands cernes en leur Defaut, *De honden loopen alom hier en daer, om den verlooren ſpeur van de beeſten.*
Defaut & forcluſion, *Rechtsdagen als men niet te Recht en komt.*
Defectueux, m. *Gebreeckelijck.*
Défectuoſité, f. *Gebreeckelijckheyt.*
Défendre, *Beſchermen, voorſtaen.*
ſe Defendre, *Hem verweeren, te weer ſtellen.*
Défendre, *Verbieden.*
Défendu, m. *Beſchermt, verweert, verboden.*
Défenſeur, *ou* Defendeur, m. *Beſchermer.*
le Défendeur, *Een verweerder in't Rechte.*
Défenſe, *ou* Defence, f. *Verbiedinge, verbodt, of Beſcherminge verweeringe.*
Défenſes, *Verantwoordinge by den Rechter.*
faire inhibition & Défenſes, *Opentlijck verbieden.*
Défenſable, c. *Beſchermelijck, dat men beſchermen kan.*
Défenſes, f. *De borſtweeringe of binnen-ſterckte van een muer.*
les Défenſes d'un ſanglier, *De twee uytkijckende ondertanden van een wildt ſwijn.*
Déferer, *Aenbrengen, bedragen, beſchuldigen, toegeven.*
on luy Defere beaucoup, *Men luyſtert veel na 't geen hy ſeght.*
Deference, *Eerbiedigheyt, reſpect.*
Délateur, m. *Een aenbrenger, beſchuldiger.*
Délation, f. *Aenbrenginge.*
Défermer, *Ontſluyten.*
Deffeuiller, *De bladeren afdoen.*
Deffeuillement, m. *Ontblootinge van bladeren.*
Deffuler, *voyez* Desfuler.
Défier, *Beroepen, uyteyſſchen.*
ſe Defier, *Miſtrouwen.*
ſe Defier de ſes gens, *Sijn volck niet betrouwen.*
Defier au combat, *Ten ſtrijdt beroepen.*
Defi, m. *Beroepinge.*
Defi, m. Defiance, f. *Wanhope, quaet betrouwen, miſtrouwen, ongeloof.*
Défiant, m. *Beroepende, miſtrouwende.*
Défié, m. *Beroepen.*
Défiance, f. *Miſtrouwinge.*
Défigurer, *Miſmaken.*
Défiguré, m. *Miſmaeckt.*
Défigurement, m. Défiguration, f. *Miſmakinge.*
Définir, *Uytleggen, verklaren, onderſcheyden, beſchryven, bepalen.*
Définí, m. *Uytgeleyt, verklaert.*
Definition, f. *Uytlegginge, onderſcheydinge, bepalinge.*
Définitif, m. *Dat uytleyt en onderſcheyt.*
Défleurer, *De bloemen aftrecken.*
ſe Défleurer, defleurir, *Sijn bloeme, of ſijnen luyſter verlieſen.*
Déflorer une vierge, *Een maeght verkrachten, ſchenden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Defloration, f. *Verlieſinge der jeucht en des bloems, verkrachtinge, ſchendinge.*
Défluxion, f. *Sinckinge, of catarre.*
Defoncer un baril, *Een vat de boodem inſlaen.*
Deforme, *voyez* Difforme.
Defortune, infortune, f. Malheur, m. *Ongeluck.*
Defortuné, m. *Ongeluckigh.*
Défrauder, *Bedriegen.*
Défraudateur, m. *Bedrieger.*
Défrayer, *Van koſten verſien en vry houden.*
Défrayé, m. *Koſt-vry.*
Défrayeur, m. *Die iemant koſt-vry houdt.*
Defrayement, m. *Vryhoudinge van koſt.*
Défricher une terre, *Eenigh landt weder bouwen, of vruchtbaer maken.*
Defrichement, m. *Weder bouwinge van eenigh landt.*
ſe Defripper, *Hem krauwen, de ſchouderen wryven en vertrecken.*
Defroiſſer, *Seer blutſen.*
ſe Defroquer, *De Monicks-kap afleggen.*
moine Defroqué, *Een Monick die de kap afgeleyt heeft.*
Defubler, *mieux* Deſcouvrir.
Defuler, *Het hooft ontdecken, den hoet afdoen, voyez* Deſcouvrir.
Defunct, *ou* Defunt, m. *Overleden, geſtorven.*
Degager, *Ontpanden, den pandt loſſen.*
Degager debarraſſer, *Verloſſen.*
ſe Degager d'une affaire, *Sich uyt een ſaecke redden.*
Degagement, m. *Outpandinge, ontwarringe, verloſſinge.*
Degaſter, *ou* Degâter, *Verderven, verdoen, ſchenden.*
Degaſté, *ou* Degâté de fond en cyme, *ou*, en comble, m. *Bedorven, geſchent van onder tot boven.*
Degaſt, *ou* Degât, m. *Verquiſtinge, verdoeninge, verdervinge.*
faire Degât, *Verdoen, onnuttelijck ombrengen, of overbrengen.*
Degâtement, m. *Verdoeninge, verquiſtinge, verdervinge.*
Degel, m. *Doy, doyinge.*
Dégeler, *Doyen, ontdoyen.*
Dégénerer, *Ontaerden, eenen quaden aert aennemen.*
Degluer, *Ontlijmen.*
Dégoiſer, *Karien, kneuteren.*
Dégoiſement, m. *Gekneuter, gekari, kneuteringe, vogelſanck.*
Degoſiller, *Braken, overgeven.*
Degouter, *Druppen, afdruppen, leken.*
Degouter larmes, *Tranen ſtorten, ſeer ſchreyen.*
Degoutant, m. *Lekende.*
Degout, m. *Eenen drup, of druppel.*
Degoutement, *Druppinge, lekinge.*
Dégoûter, *Den ſmaeck, of appetijt doen verlieſen, doen walgen en ſpouwen.*
cecy Dégoûte, *Dit verdrijft, of beneemt den appetijt.*
Degout, m. *Walginge, onluſtigheyt in't eten.*
Dégoûte, m. *Vies, onluſtigh, ſonder ſmaeck.*
Dégrader, *Affetten, Iemants Staet, of Officie benemen, uytmonſteren.*
Dégrader un Prêtre, *Eenen Prieſter ontwyen.*
Dégradation, f. *Uytmonſteringe, ontwydinge, affettinge.*
Dégrafer, *Onthaken.*
Dégrafer deux navires, *Twee ſchepen die aengeklamt waren, van malkanderen doen.*
Degraiſſer, *De ſmeer, of vettigheyt af doen.*
Degré, m. *Een trap, tredt, of trede.*
de Degré en degré, *Allencxkens, van trap tot trap.*
le Degré d'honneur, *De waerdigheyt van eenige Officie.*
être en haut Degré d'honneur, *Een hooge Officie hebben, of bedienen.*
Degrés de juriſdiction, *Achtervolginge van de appellatien in't Rechte.*
il y a trois Degrés, poſitif, *comme* grand, *groot*, comparatif, *comme* plus grand, *grooter*, ſuperlatif, *comme* grandiſſime, *ou* tres-grand, *ſeer groot.*
Déguerpir, delaiſſer, *Verlaten.*
Déguerpir le païs, *'t Lant verlaten, of ruymen.*
Déguiſer, *Veranderen, veynſen, vervalſchen.*
ſe Déguiſer, *Hem vermommen.*
Déguiſer la matiere, *De ſake verdonckeren, of bedecken.*
Déguiſé, m. *Verandert, of vermomt.*
Deguiſement, m. *Veranderinge, vermomminge.*
ſans Deguiſement, *Sonder bedroch, oprechtelijck.*
Dehacher, *Kleyn houwen, of kappen.*
Dehalé, m. *Vermagert, uytgemergelt, ſchrepigh, miſmaeckt.*
Dehancher, *Het ſchouwerblat verſtuycken.*
Dehanché, m. *Dien 't ſchouwerblat verſet is.*

De-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Dehonté, m. *Onbeſchaemt, eerloos.*
Dehors, *Buyten.*
par Dehors, de dehors, *Van buyten.*
il eſt Dehors, *Hy is uyt, buyten of wegh.*
le Dehors, m. *Het buytenſte, het uyterlijck.*
Dejetter, *Verachten, verſtooten, verworpen, af-worpen.*
ſe Dejetter, *Hem zelven wegh-worpen.*
Dejetté, m. *Verſtooten, verworpen.*
Dejettement, m. *Verſtootinge, verwerpinge, wegh of afwerpinge.*
Deifier, *Vergoden, Heyligh maken.*
Deïfié, m. *Vergodt, vergodet.*
Deifique, c. *Goddelijck.*
Deification, f. *Vergodinge.*
Deïté, f. *Goddelijckheyt.*
Delà, *Over, over d'ander zijde.*
Delà la mer, *Over d'ander zijde van der Zee, over Zee.*
Delà les monts, *Over geen zijde 't gebergte.*
Deça & Delà, *Herwaerts en derwaerts, hier en ginder.*
Delabrer, *Verſcheuren.*
Délabré, m. *Verſcheurt, gehackelt.*
Delai, *voyez* Delay.
Delaiſſer, *Begeven, verlaten, afwijcken.*
Delaiſſé, m. *Verlaten.*
un Delaiſſé, *Verlaten, oft verlaten menſche.*
Delaiſſement, m. *Verlatinge.*
Délateur, delation, *voyez* Deferer.
Delayer, *Uytſtellen, vertrecken, uytſtel ofte vertreck nemen.*
en Delayant, *Uytſtellende.*
Delay, m. *Uytſtel, vertreck.* (*ven.*
ſans Delay, *Terſtont, ſonder toeven, ofte vertoe-*
Delays, *Uytſtellinge van rechten.*
Delayeurs, m. *De uytſtel-zoeckers.*
Delayement, m. *Uytſtel, vertreck, uytſtellinge.*
Délecter, *Vervreugen, verheugen, verluſtigen.*
il ſe Délecte en, &c. *Hy verheught hem in &c.*
il Délecte, *Hy is aengenaem, lief en weert.*
Délectable, c. *Verheugelijck, luſtigh.*
Délectation, f. *Verheuginge, genoeghte.*
Déleguer, *Bevelen, verſenden, of wegh zenden.*
Déleguer juriſdiction, *Laſt en macht geven om te rechten.*
juges Délegués, *Rechters die verkoſen zijn.*
Délegation, f. *Bevelinge, verſendinge.*
Déliberer, *Beraden en voor hem nemen, beſluyten.* (*negen*
il eſt bien Déliberé, *Hy iſſer wel toe geſint en ge-*
il eſt ainſi Déliberé, *'t Is alſoo beſloten.*

j'ay Déliberé, *Ick hebbe voor my genomen.*
de propos Deliberé, *Met opſet, al willens.*
Deliberatif, m. *Beradelijck.*
Déliberation, f. *Voorneminge, beradinge.*
métre la matiere en Déliberation, *De zake in het beraedt ſtellen.*
Delicat, m. *Teer, verteert, lecker.*
faire le Delicat, *Veele van hem zelven houden.*
Delicateſſe, f. *Teerheyt, verteerheyt, leckernye.*
vivre Delicatement, *Gemackelijck, ende leckerlijck leven.*
Delices, f. *Welluſt, leckernyen.*
Delicieux, m. *Welluſtigh, lecker.*
viande Delicieuſe, *Welluſtige of leckere ſpijſe.*
Delicieuſement, *Welluſtiglijck, leckerlijck.*
Delict, m. *Miſdaet,* delit.
Délier, rendre delié, *Dunnen, dun maken.*
Délié, m. *Gedunt, dun, fijn.* (*waet.*
plume, *ou* toille Deliée, *Een fijn penne, of lijn-*
Deliement, *Dunnekens, dunnelijck.*
Delinquer, *Ergens in miſdoen.*
un Delinquant, *Eenen miſdadigen.*
Delivrer, *Verloſſen, los maken, oft laten.*
ſe Delivrer d'un enfant, *Baren.*
Delivreur, m. *Verloſſer, oft Leveraer.*
Delivré, m. *Vry, verloſt, oft over-gelevert.*
Delivré de, &c. *Ontſlagen van, &c.*
Delivrance, f. *Verloſſinge, oft leveringe, over-leveringe.*
Delivrance d'enfant, *Baringe.*
Delivrance de priſonniers, *Ontſlaninge, loſſinge en vrylatinge van gevangen.*
Deluge, m. *Deluvie, overvloet van't water.*
un Deluge de, &c. *Ontallijck, of een groot getal en menigte van, &c.*
Demain, *Morgen.*
aprés Demain, *Over-morgen.*
faites cela pour Demain, *Doet dat tegen morgen.*
Demander, *Begeeren, eyſſchen, vragen.*
Demander audience, *Soecken oft verſoecken verhoort te worden.*
Demander une déte, *Manen.*
cette choſe Demande beaucoup de peine, *Deſe zaeck vereyſcht veel moeyte.*
Demandant, *Eyſſchende, begerende.*
Demandé, m. *Ge-eyſcht, begeert.*
Demandeur, m. *Begeerder, eyſſcher.*
importun Demandeur, *Eenen quel-yſer, een ontijdigh vrager en begeerder.*
Demande, f. *Begeerte, eyſch, vrage.*
à ſotte Demande il ne faut pas de réponſe, *Op gecke vragen behoeft men niet te antwoorden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Demande judiciaire, *Eenen eyſch in rechte.*
bailler ſa Demande, *Sijn Requeſte overgeven.*
Demanger, *Jeuckte hebben, jeucken.*
la grattelle Demange, *De krawagie jeuckt.*
Demangement, m. demangeure, demangeaiſon, f. *Jeuckſel, jeuckinge.*
Démanteler, *voyez* deſmanteler.
Demarche, f. *Maniere van gaen, tredt.*
il a une eſtrange Demarche, *Hy gaet wonderlijck.*
Démarer, *Van Lande of Zeewaers in varen.*
Demembrer, *Ontleden.*
Demembrement, m. *Ontledinge.*
Demener, tempêter, *Tieren, gebeeren, razen, ongeruſtelijck liggen.*
Demener & debattre, *Twiſten, kyven.*
ſe Demener, *Worſtelen en ſpartelen.*
Demener un procés, *Een proces beleyden.*
Demener joye, *Vrolijck zijn, blijdſchap tonen.*
Demener marchandiſe, *Koopmanſchappen, koopmanſchap doen.*
être Demené parmy les communs proverbes, *Alle man in den mondt zijn.*
Demener düeil, *Rouwe dragen of maken.*
Demenée, f. *Beleydinge*
Dementir quelqu'un, *Iemant heeten liegen.*
ſe Dementir, *Hem zelven tegen-ſpreken.*
la nature ne ſe Dement jamais, *De natuer toont altijdt wat zy is.*
vos actions Dementent vos paroles, *Gy doet anders als gy zegt, uw doen komt met uw zeggen niet over een.*
un Dementy, *Een verwijt van leugen.*
la muraille ſe Dement & fend, *Den muer ſcheurt.*
Demerite, m. *Verdienſte der quaden.*
ſelon ſes Demerites, *Na dat hy verdient heeft.*
Demêler, *voyez* Deſmeſler.
Demettre, *voyez* Deſmettre.
Demeurer, *Woonen.*
Demeurer, *Toeven, vertoeven.*
Demeurer derriere, *Achterblijven.*
cela me Demeure, *Dat blijft by my.*
Demeurer ſur un propos, *Op een propooſt blijven.*
Demeurer ferme, *Volherden.*
Demeuré, m. *Gebleven, overgebleven.*
nôtre cas eſt Demeuré, *Onſe zake is achter gebleven.*
Demeurer de reſte, *Overſchieten, overblijven, Schuldig blijven.*
Demeure, f. *Toegevinge.*
lieu de Demeure, *Woon-ſtede, woon-plaetſe.*
faire longue Demeure en quelque lieu, *Ergens lange toeven.*
le Demeurant, *Het overblijfſel.*
au Demeurant, au reſte, *Aengaende de reſte.*
Demeurance, *ou* Demourance, f. *Wooninge.*
Demi, *voyez* Demy.
Democratie, f. *Een Republijcke, daer uyt 't gemeene volck, die niet eel en zijn, worden gekoren tot de Overheyts bedieninge, en Democratie is tegen d'Ariſtocratie, zulck een Regeeringe hebben de Switſers.*
Demolir, *Af-breken, af-werpen.*
Demolition, f. *Af-brekinge, af-worpinge.*
Demon, m. *Duyvel.*
Demoniaque, c. *Een bezeten menſch.*
Demonſtrer, *mieux*, demontrer, *Klaerlijck betoonen, bewijſen.*
Demonſtré, *mieux*, Demontré, m. *Beweſen, betoont.*
Demonſtrateur, m. *Bewijſer, Tooner.*
Demonſtratif, m. *Dat iet bewijſt of betoont.*
Demonſtrance, f. *Bewijs, verklaringe.*
Demonſtration, f. *Bewijſinge.*
Démonter, *Af-ſetten, om leege zetten.*
Démonté, m. *Af-geſet.*
cette horloge eſt Demontée, *Dit Uur-werck is ontſtelt.*
Demordre, *Af-laten, verlaten, af-ſtaen.*
Demy, m. *Half, de helft.*
à une heure & Demie, *Te half-twee.*
Demy, *ou* à demy ſauvage, *Woeſt, half wildt.*
à Demy endormy, *Slaep-droncken, vaeckerigh.*
à Demy plein, *ou* Demy plein, *Half vol.*
Demy-ceint de femme, *Vrouwen voorſchoot.*
Denaturé, m. *Onnatuerlijck, onmenſchelijck.*
Deniaiſer, *Fatſoeneren, geſlepen, of geeſtigh en ſubtijl maken.*
un Denier, m. *Eenen penningh.*
Denier de France, *Een duyt, of om beter te zeggen, de twaelfde part van een ſtuyver.*
les Deniers communs d'une ville, *Den gemeynen ſchat of treſoor.*
amaſſer Deniers, *Gelt vergaderen.*
payer juſqu'au dernier Denier, *Ten vollen betalen, tot een mijte toe betalen.*
le Denier à Dieu, *Den Godts-penningh.*
Deniër, *Lochenen, weygeren, ontzeggen.*
Deniëment, m. *Locheninge.*
Denigrer, *Swart maken, verduyſteren.*
Denigrer la reputation d'autruy, *Iemants fame benemen, blameren.*

Deni-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

enigrement, m. denigration, f. *Blame-ringe.*
enombrer, *Tellen, overtellen, of by regiſter overgeven.*
enombrement, m. *Tellinge, overtellinge.*
enombrement, m. *Overgevinge en rekeninge van al't gene, dat een Leen-houder van ſijnen Leen-heere houdende is ten leene.*
eu & Denombrement, *Staet of Regiſter van Weeſen goeden.*
énombrement des ancêtres, *Regiſter van een afkomſte of geſlachte.*
orter ſon Denombrement, *Zijn ſtaet overbrengen.*
enommer, *Den naem geven of beſcheyden.*
enommer, donner un autre nom, *Een ander naem geven.*
énomination de jours, *Beſcheydinge der dagen.*
énoncer, *Bootſchappen, ontbieden, verkondigen.*
énoncer *ou* accuſer quelqu'un de quelque cas, *Iemant van eenigh feyt overdragen.*
enoncer la guerre à quelqu'un, *Iemandt den Oorlogh aenzeggen.*
enoncement, m. denonciation, f. *Bootſchappinge, ontbiedinge, overdraginge.*
enoter, *Bedieden, beteeckenen.*
:eci Denote que, &c. *Dit beteeckent dat, &c.*
Denrée, f. *Koopmanſchap, ware, koop-goet.*
Dent, f. *Tant.*
es Dents de devant, *De voor of botter-tanden.*
es Dents de derriere, *De back-tanden.*
le mal de dents, *Tant-ſweer, tant-pijne.*
D ents fort aigües, *Scherpe tanden.*
Dents machelieres, *ou* maſchoires, *Back-tanden.*
les Dents de deſſus, *ou* ſuperieures, *De opper of boven tanden.*
Dents de nuit, *De eerſt uyt-komende tanden.*
Dents qui ſortent hors la bouche, comme limes *ou* armes du ſanglier, *Slag-tanden.*
parler des groſſes dents, *Grof, of onmanierlijck ſpreken.*
fourche à trois Dents, *Een riecke, vorcke.*
arrache-Dent, m. *Tant-trecker.*
Dent de chien, m. *Gras*, herbe.
Dent de lion, *Popen-kruyt, kancker-blommen.*
la Dentée, f. *De bomigheyt der tanden.*
Denteler, *Peerlen, tanden of peerlen maken.*
Dentelé, m. *Getant, gepeerelt.*
Dentelure, f. *Peerlen-werck.*

Dentelure en architecture, *Kardoeſen, kardouſers, overſtecken.*
Deopilatif, *voyez* laxatif. m.
Deopiler, ouvrir les obſtructions, *Openen, laxeren de verſtoppingen.*
Depaqueter, *Ontloſſen, los maken.* (*&c.*
De par, &c. *Van wegen, door of by bevel van,*
De par le Roy, *Van s'Konings wegen.*
Departir, *Scheyden, deelen, vertrecken.*
Departir le butin, *De buyt deelen.*
Departir un procés, *Een Proces ten eynde brengen.*
Depart, m. Departie, f. *Vertreck, vertreckinge, ſcheydinge.*
Depart de cette vie, *'t Sterven of af-ſcheyden van dit leven.*
dure Departie, *Droevigh ſcheyden.*
Departeurs de procés, *Die eenigh verſchil of hangende Proces effenen.*
Departement, m. *Vertreck, weg-gangh, afſcheyt, vertreckinge.*
Departi, m. *Weghgegaen, vertrocken.*
Departiſſement, m. *Scheydinge, deelinge.*
Dépêcher, *Met haeſte doen en overlopen.*
ſe Depêcher, *Hem ſpoeyen en haeſten.*
Dépêcher un homme, *Iemanden expeditie doen, of beſcheyden van't geen hy begeert, of raſch aen een kant helpen.*
ſe Dépêcher de, &c. *Hem ontſlaen van &c.*
en Dépêcher le pays, *'t Landt daer af verloſſen, quijt maken.*
Dépêché, m. *Verloſt, ontſlagen, aen een kant geholpen.*
Dépêche, f. *Beſchickinge in haeſte, laſt, of 't geen dat men te doen heeft.*
la choſe ſera de longue Dépêche, *De zake ſal lange aenlopen.*
Depeindre, *Ontverwen, de Schilderagie af doen, Uytſchilderen.*
Depeint, m. *Ontverwet, uytgeſchildert.*
Dependre, *afnemen, afhangen.*
Dependre d'ailleurs, *Ergens aenhangen, afhangen.*
la vie en Depend, *'t Leven hangt'er aen.*
nôtre ſalut Depend du vôtre, *Uwe welvaert is de onſe, ons welvaren hangt aen u.*
les Dependances d'une choſe, *Al dat tot eenige zake behoort of daer aen kleeft.*
Deperir, *Gantſchelijck bederven of vergaen.*
Depetrer, *voyez* depeſtrer.
Depeupler, *Verwoeſten.*
Depeuplé, m. *Verwoeſt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Depilatoire, m. *Salve om 't hayr uyt te doen vallen.*
Depit, m. *Spijt, voyez* Deſpit.
Déplacer, deſplacer, changer de place, *Van plaetſe veranderen.*
Deplacer quelqu'un, *Iemant ſijn plaets benemen.*
Déplaire, *voyez* Deſplaire.
Deplaiſir, m. *Ongenoegte, droeſheyt.*
Deplaiſant, m. *Onaengenaem.*
Déplanter, *voyez* Deſplanter.
Déplier, *voyez* Deſplier.
Deplorer, *Beweenen, beklagen, beſchreyen.*
Deplorable, c. *Beſchreyens weert.*
Deploré, m. *Beſchreyt, beweent.*
Deploration, f. *Beſchreyinge, beweeninge.*
Depopuler, *mieux*, Depeupler, *Van volck berooven, verwoeſten, verlaten maken.*
Deport, m. Les deports de benefices, *Het inkomen van beneficien die vaceren.*
benefices tombez en Deport, *Vacerende beneficien, of die open ſtaen.*
Deport, *ou* delay, m. *Verlenginge des tijdts.*
ſans aucun Deport, *Terſtont, zonder eenig uytſtel, vertreck of verlenginge.*
ſe Deporter de, &c. *Hem onthouden, ophouden, ontlaſten, of af-laten van, &c.*
je m'en Deporte, *Ick ſwijge daer af.*
Deporte toy, *Houdt op, laet af.*
on ſe fut bien Deporté de cela, *Men zoude wel zonder dat gedaen of oock geleden hebben.*
Deporté, m. *Uytgenomen, verontſchuldight.*
Deportement, m. *De maniere van leven,* comportement.
Depoſer devant un Juge, *Getuygen, of getuygeniſſe geven voor eenen Rechter, verklaren.*
Depoſer, *Af-ſetten.*
Depoſer aucun de ſon office, *Iemandt af-ſetten, of ſijn officie benemen.*
Depoſition de teſmoins, f. *Getuyginge, getuygeniſſe.*
Depoſitaire, m. *Den Scheyds-man by den welcken de goederen, in queſtie zijnde, te bewaren geleydt worden.*
Depoſſeder, *Ont-erven, uyt ſijne erve ſtooten.*
Depoſt de teſmoins, m. *Verlegginge of wederlegginge van getuygen.*
un Depoſt, *Iet dat te bewaren is gegeven.*
mettre en Depoſt, *Bevelen, te bewaren geven.*
Depoüiller, *voyez* Deſpouiller.
Depourprer, *voyez* Deſpourprer.
Depourvû, *Onvoorſien.*
Depourvû de ſens, *Berooft van ſinnen, ſinneloos.*

à Depourveu, *Onverſiens.*
Depraver, *voyez* Deſpraver.
Deprier, *Seer bidden, af-bidden.*
Deprier quelqu'un qu'on avoit prié, *Iemant die men eerſt genoyt hadde af-zeggen.*
Deprecation, f. *Af-biddinge, verkryginge met bidden.*
Deprimer, *Nederdrucken.*
Depriſer, *voyez* Deſpriſer.
Depriſonner, *voyez* Deſpriſonner.
Depuceller, *Den maegdom nemen.*
Depucellée, *Die den maeghdom verlooren heeft.*
Depuis, *Zedert, van die tijdt af.*
Deputer, *Zenden, deputeeren, ordonneren, inſtellen.*
Deputé, m. *Geſonden, gedeputeert, geordonneert.*
les Deputez, *Gedeputeerde, die beſcheyden zijn omiet te verrechten.*
Dequoy, *voyez* Quoy.
Deraciner, *voyez* Deſraciner.
Deraiſonnable, c. *Onredelijck.*
choſe Deraiſonnable, *Onbehoorlijke zake.*
Deraiſonnablement, *Onredelijcken, onbehoorlijck.*
Deramer, *Snoeyen, de tacken af-ſnijden.*
Deranger, *voyez* Deſranger.
Derechef, *Wederom, op nieuw.*
Deregler, *voyez* Deſregler.
Deréter, *uyt de netten ontwerren.*
Déreumer, *ou* Dérumer, *De ſnotteringe verdrijven.*
Derider, *Ontrimpelen, uytſtreyden, uyt-trecken.*
Deriſion, f. *Beſpottinge.*
Derivatif, mot derivatif, *Af-komſtig woordt.*
Deriver, *Af-leyden, het water ergens elders henen leyden, vylen.*
Deriver, *Af-komen, zijnen oorſpronck nemen.*
ce mot eſt Derivé de, &c. *Dit woort is gekomen of getrocken van, &c.*
Dernier, m. *De leſte.*
être des Derniers, *Van de ongeachtſte zijn.*
au Dernier, *Ten leſten.*
pour le Dernier, la derniere fois, *Ten leſten, voor de leſte reyſe.*
Dernierement, *Laeſtent, onlangs, nu korts.*
Dérober, *voyez* Deſrober.
Deroger, *Af-breken, verminderen.*
acte Derogeant à la Nobleſſe, *Een ſtuck dat voor den Edeldom qualijck ſtaet.*

Dero-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

rogation, f. *Afbrekinge, aftreckinge.*
roidir, *Sacht worden, de ſtyvigheyt afleggen.*
rompre, *In ſtucken breken, afbreken.*
rompu, m. *Afgebroken.*
rompement, m. *Afbrekinge.*
rompure, f. *Ontweebrekinge, geſcheurtheyt.*
rondir, *voyez* Deſrondir.
roquer, *voyez* Deſroquer.
rougir, *Sijn roode verwe, of coleur verlieſen, of benemen.*
roüiller, *voyez* Deſroüiller.
rouler, *voyez* Deſrouler.
route, Dérouter, *voyez* Deſroute.
erriere, *Achter.*
Derriere de la maiſon, *In 't achterſte van 't huys, in 't achterhuys.*
r Derriere, *Van achter.*
ſſer toutes choſes Derriere, *Alle dingen achterlaten, nalaten, of laten ſtaen.*
Derriere, *De overechte zyde, het achterſte deel, den eers.*
erſelet, m. *Eenen ſulcken kleynen hemel.*
ertre, *voyez* Dartre.
és le commencement, *Van 't beginſel af.*
és l'enfance, *Van der kintsheyt.*
és incontinent que, &c. *Soo haeſt dat, &c.*
és, *ou* Depuis ce tems là, *Van doen af, van doen ter tijdt, van dien tijdt af.*
ieu regarde Des cieux ſur, &c, *Godt aenſiet van, of uyt den Hemel, &c.*
és en compoſition donne une ſignification contraire au mot qu'il compoſe, par exemple Loyal, *Getrouw*, Deſloyal, *ou* Deloyal, *ongetrouw.*
eſabuſer, *Onderrechten, uyt den droom helpen.*
eſabuſé, m. *Onderrecht.*
eſaccointer quelqu'un, *Van iemanden vervreemden, iemants vrientſchap verlaten.*
eſaccointer deux hommes, *Twee vrienden ſcheyden, oneenigh maken.*
eſaccorder, *Verſchillen, niet over een komen.*
eſaccordant, m. *Verſchillende, verſcheydende, ongelijck luydende, qualick over een komende.*
eſaccordance, f. Deſaccord, m. *Verſchil, oneenigheyt.*
eſaccoupler, *ou* Découpler, *Ontparen, ontbinden, ontkoppelen.*
eſaccouſtumer, *ou* Deſaccoutumer, *Ontwennen, ongewoon maken.*

Deſaccouſtumé, *ou* deſaccoutumé, m. *Ontwent.*
Deſaccouſtumance, *ou* deſaccoutumance, f. *Ontwenninge.*
Deſacrer, *ou* deſſacrer, *Ontweyen, ontheyligen.*
Deſavanture, f. *Ongeluck, miſval.*
ſe Deſagenoüiller, *Van knielen opſtaen.*
Deſagraffer, *Onthaken.*
Deſagraffé, m. *Onthaeckt.*
Deſagreable, c. *Onaengenaem.*
Deſagreablement, *Onaengenaemlijck.*
Deſagréer, *Mishagen.*
Deſagréement, m. *Mishaginge.*
Deſajancer, *Ontſchicken.*
Deſaigrir, *Ontſueren, verſoeten.*
Deſaigrir ſa colere, *Sijn gramſchap modereren, verſoeten.*
Deſaiſe, f. *Ongemack.*
Deſaiſé, m. *Ongemackelijck*, *voyez* Malaiſé.
Deſaiſir, *voyez* Deſſaiſir.
Deſalterer, *Den dorſt verdryven, laven.*
Deſalteration, f. *Verſlaginge van den dorſt.*
Deſancrer et partir du port, *Ontankeren, het ancker inhalen, van landt varen.*
Deſanger, *voyez* Deſenger.
Deſanimer, *voyez* Deſcourager, Décourager.
au Deſaperceu, *Op ſijn onvoorſienſt.*
Deſappetiſſer, *Den honger, of appetijt doen vergaen, doen walgen.*
Deſappetiſſance, f. *Walginge.*
Deſappetiſſant, m. *Walgende.*
Deſappointer, *voyez* Deſaccorder.
Deſappointer aucun, *Iemant ſijn authoriteyt en macht benemen, van ſijn officie ſetten.*
Deſapreſent, *ou* dés à preſent, *Van nu af, van nu voortaen.*
Deſapprendre autruy, *Iemanden ontleeren, of anders leeren dan hy gewoon is.*
Deſapprendre, *Achterwaerts leeren.*
Deſapprouver, *Niet voor goet houden, verſmaden.*
Deſarborer, caler les voiles, *'t Zeyl ſtrijcken.*
Deſarçonner, *Van den paerde, of uyt den zadel ſtooten, of ſmyten.*
Deſarçonnement, m. *Afwerpinge.*
Deſarmer, *Ontwapenen, de wapenen afdoen.*
Deſarmé, m. *Ontwapent, bloot, ſonder wapenen.*
Deſarroy, m. *Confuſie, verwerringe, verwoeſtinge.*
en Deſarroy et ſans ordre, *Onordentelijck, hobbel, tobbel.*
eſtre en grand Deſarroy, & triſteſſe, *In groote droefheyt en hartſeer zijn.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Desaſſembler, *Verſtroyen, ſcheyden.*
Desaſſemblé, m. *Verſtrooyt, geſcheyden.*
Desaſſieger, *Ontſetten, den Leger opbreken.*
Desaſſiegé, m. *Ontſet, van 't belegh ontſlagen.*
Desaſſurer aucun, *Iemanden vreeſe aenjagen, twijffelachtigh maken.*
Desaſtre, m. *Ongeluck.*
Desaſtré, m. *Ongeluckigh.*
Desaſtrement, *By ongeluck.*
Desaſtreux, m. *Ongeluckelijck.*
Desatteler, *Ontſpannen.*
Desavancer, *Achterwaerts houden, of gaen, ten achteren ſtellen.*
Desavantager aucun, *Iemanden ſchaden, ſchade aen doen, of ten achteren ſtellen.*
Desavantage, à mon grand desavantage, *Tot mijnen grooten nadeel, of ſchade.*
Desavantageux, m. *Schadelijck.*
Desavantageuſement, *Schadelijcken, met nadeel.*
Desaveu, m. *Loocheninge, ontkenninge.*
Desavoüer, *Ontkennen, ontſeggen, loochenen.*
Desavoué, m. *Ontkent, ontſeyt.*
Desbagouler, *Uytbollen, uytklappen, onbedachtelijck uytſpreken.*
Desbagouler, vomir, *Uytſpouwen, braken.*
Desballer, *De balen ontdoen, of ontpacken.*
Desbarboüiller, *Suyveren, de vuyligheyt afdoen.*
Desbarder, *Ontladen, ontlaſten.*
les Desbardeurs, *Die helpen ontladen.*
Desbarder un cheval, *Des paerts cieragien afdoen.*
Desbarrer, *Ontſluyten, opdoen, den handtboom van voor doen.*
Desbâter un aſne, *ou* âne, *Den ſcheen-zadel eenen ezel afnemen.*
Desbauche, f. *Slemperye, ongeſchicktheyt van leven.*
faire la Desbauche, ſe desbaucher, *Slempen, een ongebonden leven leyden.*
Desbaucher aucun, *Iemanden verleyden, eenen Deughniet maken.*
Desbauché, m. *Verleydt.*
enfant Desbauché, *Een Deughniet.*
Desbaucheur, m. *Verleyder.*
Desbauchement, m. *Verleydinge.*
Desbaucher un ſanglier, *Een wildt Varcken opſpeuren, uyt ſijn kot doen oprijſen.*
Desbander, *Ontſpannen.*
Desbandé, m. *Ongeſpannen.*

Desbander une playe, *Een wonde ontwinden, of ontbinden.*
Desbléer, *ou* Desblayer, *Ontwerren, uythelpen, 't beletſel benemen.*
Desboiter, *Verreycken, verſtuycken.*
Desboité, m. Membre deboité, *Een lidt dat verſtuyckt, of verreyckt is.*
Desboitement, m. *Verſtuyckinge, verreyckinge.*
Desbonder, *ou* Desbondonner, *Den tap, of de bomme uyt 't vat trecken, ontſtoppen.*
Desbonder en larmes, *Overvloedige tranen ſtorten, bitterlijck weenen.*
Desbondement, m. *Ontſtoppinge, uytſtortinge.*
Desborder, *Overloopen, overvloeyen.*
Desbordé, m. *Overgevloeyt, of overgeloopen.*
homme Desbordé, *Een ongeſchickt, of ongebonde menſche, of die van quaden leven is.*
Desbordement, m. *Overloopinge.*
Desbordement de vie, *Een quaet, of los leven, ongebondentheyt.*
Desbordement, m. *Overvloet, overdaedt.*
Desbotter, *De laerſen uyttrecken.*
Desboucher, *Ontſtoppen.*
Desboucler, *Onthaken, ontgeſpen.*
Desbourber, *Reynigen, uyt het ſlijck trecken en ſuyveren.*
Desbourſer, *Gelt verſchieten, of verleggen.*
Desbourſé, m. *Verleyt, verſchooten.*
Desbourſement, m. *Verlegh, verlegginge, verſchietinge.*
Desboutonner, *ontbotten, ontknoopen, de botten, of knoppen afbreken.*
Desbraillé, m. *Ontregen, ontdaen, voor open, met de bloote borſt.*
Desbrider, *Onttoomen, ontbreydelen.*
Desbrigandiner, *'t Panſier uyttrecken, en afdoen.*
Desbrodequiner, *Ontlaerſen, de brooskens uyttrecken.*
Desbroüiller, *Ontwerren, ontſtricken, ontdoen.*
Desbrouillement, m. *Ontwerringe, uytwerpinge, uytjaginge.*
Desbuſquer, *Vertrecken, wechtrecken, verſtooten, verwerpen.*
Desbuter aucun, *Iemanden van ſijn eynde en ooghmerck verſteken.*
Deſcacher, *Ontdecken, onthelen.*
Deſcacheter, *Ontzegelen, den zegel breken, opbreken.*
Deſcamper, *Den leger opbreken.*
Deſcapiter, *Onthoofden.*
Deſcapité, m. *Onthooft.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Deſceindre, *Ontgorden.*
Deſceindre un glaive, *Een rapier van ſijn zijde doen, en afleggen.*
Deſceindre une robe, *Den rock neder laten, of laten hangen.*
Deſceint, m. *Ontgort.*
Deſceler, *Ontdecken, openbaren.*
Deſcendre, *Afklimmen, afgaen, nederdalen.*
Deſcendre de cheval, *ou* de chariot, *Van den paerde, of wagen treden.*
Deſcendre une choſe, *Iet af, of nederlaten.*
Deſcendez, *Komt af.*
es Deſcendans de, &c. *Van den geſlachte, afkomſte, of nakomelingen van, &c.*
Deſcendu, m. *Afgeklommen, nedergedaelt.*
Deſcendu de la lignée Royale, *Van Koninglijcke Stamme en Geſlachte.*
Deſcente, f. *Dalinge, nederkomſte, nederganck.*
Deſcente de boyaux, *Darmenbreuck.*
Deſcengler un cheval, *Een paerdt ontcingelen, of ontgorden.*
Deſceu, *ou* deçu, au deceu de moy, *ou* ſans mon ſceu, *Buyten, of ſonder mijn weten.*
Deſchainer, *ou* déchainer, *Loſſen, uyt de keetenen laten, ontkeetenen.*
Deſchainé, *Ontbonden, ontkeetent.*
Deſchalander, *Iemant ſijn kalanten onttrecken.*
Deſchant, *ou* deſdit, m. *Een tegenſanck, wederroepinge.*
Deſchanter, *Misſeggen, quaetſpreken, tegenſingen, ontſeggen, wederroepen.*
Deſchapperonner, *ou* déchapperonner, *Het hooft ontdecken. voyez* Deffubler.
Deſcharger, *ou* décharger, *Ontlaſten, ontladen.*
e m'en Deſcharge, et vous en charge, *Ick ſcheyder uyt, ick vrecker mijn handen af, ick geef het u geheel over.*
e Deſcharger ſur un autre, *De ſchult op een ander leggen.*
Deſcharger ſa conſcience, *Sijn conſcientie quijten.*
Deſcharger les pauvres, *Den Armen onderſtant doen, te hulpe komen.*
Deſcharger ſon cœur, *ou* courroux, *Sijnen moed koelen, ſijn gramſchap uytſtorten, of baren.*
Deſcharger une arquebuſe, *Een buſſe loſſen, los laten, en afſchieten.*
Deſchargé, m. *Ontlaſt, ontladen, geloſt.*

Deſcharge, f. *Ontladinge, quijtſcheldinge, quitancie.*
bailler Deſcharge, *Quijten, quijtſcheldinge doen.*
Deſcharmer, *ou* décharmer, *Onttooveren, de tooverye en beſweeringe te niet doen.*
Deſcharner, *ou* décharner, *'t Vleeſch afdoen, of mager worden.*
Deſcharner les os, *'t Vleeſch van de beenen doen.*
Deſcharné, m. *Gantſch mager, niet dan't vel over de beenen hebben.*
mains Deſcharnées, *Magere en teere handen.*
Deſcharongner, *ou* décharongner, *Verſcheuren.*
Deſcharongnement, m. *Verſcheuringe.*
Deſchauſſer, *ou* déchauſſer, *De hooſen, ſchoenen, en kouſſen uyttrecken, ontſchoeyen.*
Deſchauſſer un arbre, *Eenen boom ontſchoeyen, en los graven.*
Deſchauſſé, *Ontſchoeyt, de kouſſen en ſchoenen uytgetrocken.*
vigne Deſchauſſée, *Wijngaert die open, en niet dick van bladeren en is.*
Deſchauſſement, m. *Uyttreckinge van ſchoenen en kouſſen.*
Déchauſſement d'arbres, *Ontſchoeyinge, of ontloſſinge van boomen.*
Deſcheance, *ou* décheance, f. *Eenen val, raeck, of avonture.*
Deſchevaucher, *ou* déchevaucher, *Van den paerde afwerpen en ſtooten.*
Deſcheveler, *ou* décheveler, *'t Hayr ontbinden, ontvlechten, ontdoen.*
Dechevelée, f. *Een vrouwe met blooten hooſde, en hangenden hayre, ongehult.*
Deſchevêtrer, *ou* déchevêtrer un cheval, *Den halſter, of helfter van den paerde doen.*
je ne me puis Déchevêtrer, *Ick en kan my niet ontwerren, of uythelpen.*
Deſchiqueter, *ou* déchiqueter, *Verſnipperen, doorſnyden.*
Dechiquétement, m. dechiqueture, f. *Verſnipperinge.*
Deſchirer, *ou* déchirer, *Scheuren, verſcheuren.*
Deſchiré, m. *Verſcheurt, geſcheurt.*
Deſchirure, f. *Scheuringe.*
Deſchirement, m. *Verſcheuringe.*
Deſclorre, *ou* déclorre, *Ontſluyten.*
Déclos, m. *Ontſlooten.*
Deſcloüer, *ou* décloüer, *Ontnagelen.*
Deſcloüé, m. *Ontnagelt.*
Deſcocher une fléche, *ou* décocher, *Eenen pijl ſchieten.*

Deſco-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Deſcochement, m. *Schietinge.*
Deſcoëffer, *ou* décoëffer, *Onthullen.*
Deſcoler, *ou* décoler, *Ontlijmen.*
Décolé, m. *Ontlijmt.*
Deſcoller, *Onthoofden, onthalſen.*
Deſcollé, m. *Onthooft, onthalſt.*
Deſcolorer, *Een ander verwe geven.*
Deſcoloré, m. *Dat van verwe verandert is.*
il eſt tout Deſcoloré, *ou* decoloré, *Hy is ſeer bleeck.*
ſe Deſcombattre, *Hem ſelven uythelpen, al vechtende ontkomen.*
je ne me puis Deſcombattre de luy, *Ick en kan van hem niet ontſlagen worden.*
Deſcombrer, *'t Beletſel benemen, vaerdigh maken.*
Deſconfire, *Verſlaen, verdoen.*
Deſconfit, m. *Verſlagen.*
Deſconfiture, f. *De neêrlage, verſlaninge.*
faire Déconfiture, *Verſlaen, ombrengen.*
Deſconforter, *De moedt ontnemen, verſwacken.*
ſe Deſconforter, *Miſtrooſtigh, miſmoedigh en rouwigh zijn, grooten rouw bedryven.*
Deſconforté, m. *Miſtrooſtigh, miſmoedigh, rouwigh.*
Deſconfort, m. *Miſtrooſtigheyt, miſmoedigheyt, rouwe.*
Deſconnoiſtre, *Niet kennen.*
Deſconnu, m. *Niet gekent.*
Deſconſeiller, *Ontraden.*
Deſconſeillé, m. *Ontraden.*
Deſconſoler, *Miſtrooſtigh maken.*
Deſconſolé, m. *Miſtrooſtigh.*
Deſcontenancé, m. *Ongemaniert, ongeſchickt.*
Deſcontenance, f. *Ongemaniertheyt, ongeſchicktheyt.*
Deſconvenue, *Ongeluck, ongeval, miskief,*
Deſcorder, *voyez* Deſaccorder.
Décorder, *ou* décordeler une corde, *Een koorde ontdrayen, of ontdoen.*
Deſcoucher quelqu'un, *Iemant van ſijn bedt af-houden, en daer in te gaen leggen.*
ſe Deſcoucher, *Opſtaen.*
ſe Deſcoucher, pour faire coucher un autre à ſa place, *Hem van ſijn bedt afhouden, om een ander in ſijn plaets te doen leggen.*
Deſcoudre, *Ontnaeyen.*
Deſcouſu, m. *Ontnaeyt.*
Deſcouler, *Afvlieten, afloopen.*
Deſcoulper aucun, *Iemanden ontſchuldigen.*
Deſcoupler, *voyez* Deſacoupler.
Découplé, m. *Dat is als men de honden ontkoppelt, los laet, om na een beeſte te loopen.*

Deſcourager, *De moedt benemen.*
ſe Décourager, *Den moedt laten ſincken, verlieſen, en verlooren geven.*
Découragé, m. *Moedeloos.*
Deſcouragement, *Moedeloosheyt, benemingh van moedt.*
Deſcouronner, *De kroone benemen.*
Deſcours, m. *Afganck, afloopinge.*
Deſcouvrir, *Ontdecken, openbaren.*
ſe Découvrir, decouvrir ſon ſecret, *Sijn hert en ſecreet ontdecken, openbaren en te kennen geven.*
Découvrir et prendre ſur le fait, *Beklippen betrappen, verraſſchen, en op eenigh feyt bevinden.*
ſe Découvrir devant quelqu'un, *Sijn bonnette of ſijn hoet voor iemanden afdoen.*
Découvrir le paſté, *De ſaken uytbrengen.*
Découvrir, *Onderkennen, of van verre ſien.*
Découvrir terre, *'t Landt van in de zee ſien of bekennen.*
Découvert, m. *Ontdeckt.*
hommes touts Découverts, *Eenvoudige en oprechte menſchen, ſonder eenige beveynſtheyt*
à Decouvert, *In 't openbaer, openbaerlijck.*
être à Découvert, *Onder den blauwen Hemel zijn.*
en lieu Découvert, *Voor al de werelt, in 't openbaer, in een open plaetſe.*
la Découverte de quelques gens, *Beklippinge, verraſſchinge, ontdeckinge.*
Deſcrediter quelqu'un, *Iemants goede naem, of credit benemen.*
Deſcri, m. *Een openbare verbiedinge.*
eſtre dans le Deſcri, *Een quade naem hebben.*
Deſcrier une perſonne, *Iemant laſteren.*
Deſcrié, m. *Gelaſtert.*
Deſcrier, *ou* décrier, *Wederroepen, herroepen.*
Deſcrier la monnoye, *'t Gelt afroepen, of aſſetten.*
Décrié, m. *Wederroepen, herroepen, afgeroepen, gepubliceert.*
Deſcrire, *mieux*, Décrire, *Beſchryven.*
Décrit, m. *Beſchreven.*
Deſcription, f. *Beſchrywinge.*
Deſcrocher, *ou* Decrocher, *Onthaken.*
Deſcroitre, *Minderen, minder worden, afgaen.*
Deſcroiſſement, m. deſcroiſſance, f. *Minderinge.*
Deſcrocher, *Onthaken, ontwerren, ontwinden.*

Des-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

)escrotter, *De kladden afdoen.* (*doen.*
n Décrotoir, m. *Borſtel, om kladden uyt te*
)esdaigner, *Verſmaden, verachten, verontwaerdigen.*
)esdain, *ou* dédain, m. desdignation, f. *Verſmaetheyt, verſmadinge, verachtinge, verontwaerdinge.*
)édaigneuſement, par Dédain, *Onwaerdiglijcken, verſmadelijcken, ongewilliglijcken.*
)esdaigneux, m. *Spijtig, onwaerdig.*
)esdaignement, m. *Verſmadinge, verachtinge.*
)esdier, *voyez* Dedier.
: Desdire de ce qu'on a dit, *Wederroepen, ſijn woorden door ſijnen hals halen.*
e me Dédis, *Ick wederroep't.*
a ſon dit & ſon Dédit, *Hy ſegt al dat hy wil, hy weet ſijn beſcheyt, of wat hy doen of laten ſal.*
ans ſe Dédire, *Sonder wederroepen.*
)esdommager, *De ſchade oprechten of vergelden, ſchadeloos houden.*
)édommagement, m. *Bevrydinge van ſchade.*
)esdormir, *Ontſlapen.*
)édormir du vin, *Van den wijn ontſlapen, vernuchteren, nuchter worden met ſlapen.*
)esdorer, *'t Vergult af-doen.*
)esduit, *voyez* Déduit.
)eſeigner, *Af-tekenen, beworpen.*
)esembarquer, *Uyt het Schip loſſen.*
)esembarquement, m. *Af-ſchepinge, of loſſinge uyt den Schepe.*
e Desembucher, *Uyt de ſchuyl-hoecken komen, of ſpringen.*
e Desemparer, *Uyt de plaetſen wijcken.*
Desemparer le champ, *'t Veldt verlaten, gaen lopen.*
Desempenner, *Ontpluymen, de vederen af doen.*
Desempeſtrer, *ou* deſempétrer, *Ontſtricken, ontwerren.*
Desemplir, *Ydelen, ledig en ydel maken.*
Desemplir les vaiſſeaux d'huile, *De oly-vaten ontladen.*
Desempriſonner, *Uyt de gevangeniſſe verloſſen, of laten gaen.*
Desempriſonnement, m. *Verloſſinge uyt de gevangeniſſe.*
Desenchanter, *Ont-toveren.*
Desencoulper, *Ontſchuldigen.*
Desendormir, *Ontſlapen, wacker worden.*
Desendormi, m. *Wacker, ontſlapen.*
Desenfler, *Ontſwellen.*
Desenflure, f. *Ontſwellinge.* (*verdryven.*
Desenfrogner, *De rimpelen uyt 't voorhooft*

Desengager, *Metten wortel uyt-trecken, totten gronde toe afworpen, bevryden.*
Desenhorter, *Ontraden.*
Desenhorté, m. *Ontraden.*
Desenhortation, f. *Ontradinge.*
Desenhorteur, m. *Ontrader.*
Desennuyer, *'t Verdriet uyt der herten ſtellen of ſetten, verheugen, of vrolijck maken.*
Desennuy, m. *Verdryvinge des verdriets.*
Desenrooler, *Afdancken.*
Desenroüiller, *voyez* Desroüiller.
Desenrouler, *voyez* Desrouler.
Desenrumer, *Ontſnotteren, de heeſchheyt verdryven.*
Desenſeigner, *Ontleeren.*
Desenſevelir, *Ontgraven, op-graven.*
Desenſeveli, m. *Ontgraven.*
Desenſeveliſſement, m. *Ontgravinge.*
Desenſorceler, *Ontoveren.*
Desenſorcelé, m. *Ontovert.*
Desenſorcellement, m. *Ontoveringe.*
Desentaſſer, *Scheyden, eenen hoop minderen.*
Desenyvrer, *Vernuchteren, ontnuchteren, nuchter worden, de dronckenſchap verdryven.*
Desenyvré, m. *Nuchter, vernuchtert.*
Deſert, m. *Woeſtijne, wildernisſe.*
lieu Deſert, *Een woeſte, of verlaten plaets.*
appel Deſert, *Appellatie die men laet ſteken.*
Deſerte, deſſerte, f. *Verdienſte.*
Deſerter, *Verwoeſten, onbewoont maken.*
Deſerter, *Overlopen, verlaten.*
Deſerteur, m. *Overloper, verlater.*
Deſertion de cauſe, f. *Als men 't Proces laet varen.*
tomber en Deſertion, *Van ſijn appellatie verſteken zijn.*
Deſervir, *ou* Deſſervir, *Verdienen.*
Deſervi, m. *Verdient.*
Deſervir la table, *De tafel opnemen.*
ſe Deſeſperer, *Sijn hoope verloren geven.*
Deſeſperer, *Wanhopen, miſtrooſtig zijn, deſperaet worden, ſich verdoen.*
choſe Deſeſperée, *Een ſake daer geen hope meer aen en is.*
Deſeſperé, m. *Deſperaet, moedeloos, wanhopig, miſtrooſtig.*
Deſeſpoir, m. *Deſperaetheyt, wanhope.*
joüer à la Deſeſperade, *In de waeg-ſchale hangen, al avonturen, alles wagen.*
Deſeſpérément, A la deſeſperade, *Miſtrooſtelijck, door wanhope.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Deſétourdir, *Wederom bekomen, of tot ſijn ſelven komen.*
Deſintereſſé, m. *Die geen voordeel, of geen profijt heeft.*
Deſfacer, *voyez* Effacer.
Deſfaire, *Ontdoen.*
Desfaire un neud, *Een knoop los maken.*
Deſfaire, *Ombrengen, te niete doen, of breken.*
ſe Deſfaire de, &c. *Hem ontſlaen, ontlaſten of ſcheyden van, &c.*
il t'en faut Deſfaire, *Gy moetet u quijt maken.*
ſe Deſfaire ſoy même, *Hem zelven ombrengen, verdoen, of 't leven nemen.*
Desfaire une armée, *Een Heyr verſlaen.*
Deſfait, m. *Omgebracht, te niete gedaen, verſlagen.*
Desfait, paſle, *Bleeck.*
Desfaite, f. la maiſon eſt défaite, *'t Huys is afgeworpen.*
Desfaite, *Neerlage.*
Desfaroucher, *Temmen, voyez* Défaroucher.
Desfacher, *voyez* Desennuyer,
Desfavoriſer, *Miſgunnen, geen goede gunſte dragen.*
Desfavoriſé de quelqu'un, *Uyt iemants goede gratie of gunſte zijn.*
Desfaveur, f. *Miſgunſte, quade gunſte.*
Desfermer, *Ontſluyten, voyez* Défermer.
Desfermé, m. *Ontſloten.*
Desferrer, *Ontyſeren.*
Desferrer un cheval, *Een paert ontnagelen of 't hoef-yſer af-ſlaen.*
Desfier, *voyez* Defier.
Desfigurer, *voyez* Défigurer.
Desfiler, *Ontdraeyen.*
Desfiler, à cauſe du chemin eſtroit, *Enckelt gaen, om de naeuwte van de weg.*
un Defilé, m. *'t Volck, dat enckelt om de naeuwte van de weg gepaſſeert is.*
Desflammer, *Uyt-bluſſchen.*
Desfleurer, *voyez* Défleurer.
Desfleurer une vierge, *Een maegt onteeren.*
Defloration, f. *Onteeringe.*
Desflourir, *ou* desfleurir, *voyez* Defleurer.
Desfoncer, *ou* défonſer, *Den bodem uytſtooten of inſlaen.*
Desfoncé, m. *Bodemloos, ſonder bodem.*
Desfortune, f. *Ongeluck, voyez* Défortune.
Desfouir, *Ontgraven, uyt-graven.*
Desfrayer, *voyez* Défrayer.
Desfricher, *Het braeck-landt ackeren.*

lieu Desfriché, m. *Braeck-landt dat geploegt wort.*
Desfroncer, *ou* defrongner, *Ontrimpelen, de rimpelen uyt het voorhooft verdryven.*
Desfuler, *ou* desfubler, *Het hooft ontdecken, de bonet af-nemen, voyez* Défuler.
Desgager, *Onpanden, den pandt loſſen.*
Desgainer, *Uyt de ſcheede trecken.*
Deſgainer un glaive, *'t Swaert uyt-trecken, van leer trecken.*
couteau Dégainé, m. *Bloot ſwaert of mes.*
Desgarnir, *Ontbloten, af-nemen, benemen, afhandig maken.*
ſe Desgarnir de, &c. *Hem ſelven ontrieven van, &c.*
Desgarni, m. *Ontbloot, onvoorſien, onbeſchermt.*
Desgeler, *Ontvrieſen, doyen.*
ſe Desgeler, *Lauw worden.*
Desgluer, *ontlijmen.*
ſe Desgorger, *overgeven, ſpouwen, braken.*
il Desgorgea tout ce qu'il, &c. *Hy ſeydet en boldet al uyt dat hy, &c.*
la riviere ſe Desgorge, *De Riviere vloeyt over.*
Desgorgement, m. *Overgevinge, brakinge.*
Desgourdir, *Ontdoven.*
il vous faut faire quelque choſe pour vous Desgourdir, *Gy moet iets doen om uw natuerelijcke beweginge wederom te krijgen.*
Desgourdiſſement, m. *Verdrijvinge van eenige verſtijvinge.*
Desgourmer un cheval, *'t Kin-yſer den paerde af doen.*
Desgoûter, *Den ſmaeck of appetijt doen verlieſen, doen walgen en ſpouwen, voyez* Dégoûter.
Desgrader, *voyez* Dégrader.
Desgrafer, *voyez* Dégrafer.
Desguiſer, *Veranderen, voyez* Déguiſer.
Deshabiller, *Ontkleden.*
Deshabillé, m. *Ontkleet.*
Deshait, *voyez* Déhait, m.
Deshaiter, *voyez* Déhaiter.
Deshalé, *mieux*, Déhalé, m. *Vermagert, ſchrepigh.*
Deshancher, *mieux*, déhancher, *Het ſchouwerbladt verſtuycken.*
Déhanché, m. *Dien't ſchouwerblat verſet is.*
Desharnacher, un cheval, *'t Paert het getuyg af-doen.*
Desheaumer, *mieux*, déheaumer, *Het helmet afdoen.*

Des-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

)esheriter, *Onterven, ontgoeden.*
)esherité, m. *Onterft.*
)esheritement, m. *Ontervinge.*
)eshonorer, *Onteeren.*
)eshonoré, m. *Onteert.*
)eshonneur, f. *Oneere.*
ncourir grand Deshonneur, *Groote ſchande en oneere behalen.*
)eshonneſte, Deshonnête, c. *Oneerbaer, oneerlijck.*
)eshonneſteté, *ou* deshonnêteté, f. *Oneerbaerheyt, oneerlijckheyt.*
)eshonneſtement, *ou* deshonnêtement, *Oneerlijcken.*
)eshonté, *ou* déhonté, m. *Eerloos, onbeſchaemt, die geen ſchaemte noch eere en heeft.*
)eshouſer, *ou* déhouſer, *De laerſen uyt-trecken.*
)eshouſſer *ou* déhouſſer une mule, *Den muyl ondecken, of't deckſel afnemen.*
Desja, déja, *Alreede.*
)esjanter une roüe, *voyez* Jantes.
Deſiccatif, m. faculté deſiccative, f. *De macht van iet te drogen.*
Desjeuner, *voyez* Desjuner.
)eſignation, f. *Betekeninge.*
Deſigner les limites, *De palen ſtellen.*
:es choſes Deſignent que, &c. *Deſe dingen beteeckenen, beduyden en geven te kennen, dat, &c.*
ın deſing, *ou* projet, *'t Beworp op platte forme van eenig werck in timmeragie.*
faire un deſing, *Overleggen, Beworpen.*
Desjoindre, *ou* déjoindre, *Scheyden, van malkanderen doen.*
Déjoint, m. *Geſcheyden.*
Dejoint, disloqué, m. *Uyt het lit, verſtuyckt.*
Dejoignement, m. *Af-ſcheydinge, verſtuyckt.*
Deſirer, *Begeeren.*
Deſirer, *ou* ſouhaiter, *Wenſchen.*
fort Deſirer, *Seer verlangen.*
on te Deſire fort, *Men verlangt ſeer na uw.*
Deſiré, m. *Begeert.*
plus Deſiré et agreable, *Veel aengenamer.*
Deſir, m. *Begeerte.*
Deſir, *ou* ſouhait, m. *Een wenſch.*
grand Deſir, m. *Grooten luſt of verlangen.*
Deſirant, m. *Begeerende, verlangende.*
Deſireux, m. *Begeerig, verlangende.*
Deſirable, c. *Wenſchelijck, wenſchens waerdig.*
Deſiſter, *Laten, aflaten, ophouden.*
Deſiſtement, m. *Aflatinge, ophoudinge.*

Desjuger, *ou* déjuger, *Van den recht doen gaen.*
Desjuner, *ou* déjuner, *Ontbyten.*
le Déjuner, m. *De ontbijt.*
Deſlabré, m. *Die quade geſcheurde klederen aen heeft, verhackelt.*
Deſlacer, *Ontrygen.*
Deſlacé, m. *Ontregen.*
Deſlacher l'artillerie, *'t Geſchut aflaten, loſſen of af-ſchieten.*
ſe Deſlaſſer, *Hem ruſten, verquicken.*
Deſlaſſé, m. *Die geruſt heeft, verquickt.*
Deſlater une maiſon, *Een huys ontdecken, de latten af doen.*
Deſlier, *Ontbinden, ontvlechten.*
ſe Deſlier d'avec ſes creanciers, *Sijn ſchuldenaers betalen.*
Deſlié, m. *onthouden, ongevlecht.*
Deſliement, m. deſliaiſon, f. *Ontbindinge.*
Deſlié, m. *Dun, fijn.*
Deſloger, *Verhuyſen.*
partir & Deſloger, *Vertrecken, weg-reyſen.*
Deſlogement, m. *Verhuyſinge.*
Deſloyal, m. déloyale, f. *ongetrou, trouweloos.*
Deſloyauté, f. *ongetrouheyt, ongetrouwigheyt.*
Deſloyalement, *ou* deſloyaument, *ontrouwelijck, ongetrouwelijcken.*
Desmailler, oter la cote de maille, *'t Pantſier af-leggen of weg doen.*
Desmailler un haubert, *De maillen van een pantſier doen, of ſnyden.*
Desmaillotter, *ontwinden, uyt de doecken of windels doen.*
Desmaillotté, m. *ontwonden.*
Desmaillottement, m. *ontwindinge.*
Dés maintenant, *Nu, vannu af, of voortaen.*
Désmancher, *Den hecht van eenig ding aftrecken of afdoen.*
Desmanteler, *Iemants mantel afnemen, van den lijve nemen.*
Desmanteler une ville, *De mueren en ſterckten van een Stadt afwerpen, de Stadt blooten.*
Desmarcher, *Achterwaerts gaen, of van den weg gaen of treden.*
Desmarche, *voyez* Demarche.
Desmarer, *ou* Desmarrer, *De touwen los maken.*
Desmarier, *'t Houwelijck verlaten, ontrouwen.*
Desmarié, m. desmariée, f. *Die den houwelijcken ſtaet verlaten hebben.*
Desmarrer, deſlier les amarres pour faire voile,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

le, *De touwen loſſen om 't zeyl te gaen.*
Deſmaſquer, *'t Mom-aenſicht afdoen.*
Deſmêler, *voyez* Deſmeſler.
il a quelque choſe à Deſmêler avec luy, *Hy heeft iets met hem te doen.*
Deſmembrer, *Ontleden.*
Deſmembré, m. *Ontleedt.*
Deſmembrement, m. *Ontledinge.*
Deſmentir, *voyez* Dementir.
Deſmeſler, *ou* démêler, *Ontmengen, ontwerren.*
Deſmeſler une bataille, *Eenen ſtrijdt ſcheyden.*
Deſmeſler une difficulté, *Eenige ſwarigheyt verklaren, verlichten, of ſliſſen.*
je ne veux rien avoir à Deſmeſler avec vous, *Ick wil met u niet te doen hebben.*
Deſmeſuré, m. *Onmachtig, onmanierlijck.*
étre Démeſuré en toutes choſes, *Overdadig in alle ſaken zijn, in geen ding mate houden.*
Deſmeſurement, m. *Onmatelijckheyt.*
Deſmeſurément, *Onmatelijcken, onmanierlijcken, boven maten.* (ten.
Deſmettre, *mieux* démettre, *Af-ſetten, af-la-*
ſe Deſmettre de, &c. *Hem ſelven ontlaſten, ontſlaen of quijt maken van, &c.*
Demis, m. *Af-geſet, af-gelaten.*
Demis de ſon office, *Van ſijn officie geſet.*
Demis de leur lieu, *Verſtuyckt, uyt ſijn plaetſe verſet.*
Demiſſion de foy, f. *Af-latinge en ophoudinge van trouwe.*
un vaſſal peut joüir de ſon fief juſqu'à Démiſſion de foy, *Een Leen-houder mach ſijn Leen gebruycken tot dat hy ſijn trouwe afgaet.*
Deſmeubler, *mieux* Démeubler, *Onthuyſraden, den huyſraedt weg doen of benemen.*
Deſmeubler aucun, *Iemant ſijn meublen afhandig maken.*
Deſmoëller, *ou* démoëller, *Uytmergelen.*
Deſmoëllé, m. *Uytgemergelt.*
Deſmonter, *ou* démonter, *Af-ſetten dat ergens op is.*
Démonter un homme, *Een Man van den paerde worpen, ſlooten of helpen.*
Deſmonter un navire, *'t Schip ſijn ruſtinge of gewant benemen.*
Deſmouvoir, *ou* Démouvoir, *Verroeren, afwenden, af-keeren.*
ſe Deſmouvoir de ſa conſtance, *Van ſijn ſtantvaſtigheyt aftreden en afſtant doen.*
Deſmu de ſon opinion, *Van ſijn meyninge geſet, van ander meyninge geworden zijn.*

Desmunir, *ou* démunir, *voyez* Desgarnir.
Desnaturé, *ou* dénaturé, m. *Ontaert, niet geaert, boos, wreet.*
Desnerver, *ou* dénerver, *Swack en krachteloos maecken, de zenuwen benemen.*
Desniaiſer, Déniaiſer un niais, *Een plompaert fatſonneren.*
Desniaiſé, m. *Gefatſonneert.*
Desnicher, *ou* Dénicher, *Uyt den neſt jagen en verdryven, verneſtelen.*
Denicher l'ennemy de ſon fort, *Den vyandt uyt ſijn ſterckte jagen, of verdryven.*
Desnigrer, &c. *voyez* Denigrer.
Desnoüer, *ou* dénoüer, *Ontknopen, ontbinden.*
Desnoüer le nœud de la matiere, *Den grondt van een ſake uytleggen of verklaren.*
ſe Deſnoüer quelque membre, *Eenig lidt verſtuycken of verreycken.*
Desnoüé, m. *Ontknoopt, verſtuyckt.*
Desnüer, *ou* dénuer, *Bloten, ontbloten.*
Desnué, m. *Ontbloot.*
Desnüé d'amis, *Vriendeloos, ſonder vrienden.*
Desobeïr, *Ongehoorſaem zijn.*
Desobeïſſant, m. *Ongehoorſaem.*
Desobeïſſance, f. *Ongehoorſaemheyt.*
Desobliger, *Ongelijck doen.*
vous me Desobligerez, ſi vous ne venez pas, *Gy ſult my geen vriendtſchap doen, ſoo gy niet en komt.*
Desobligeant, m. *Ondienſtbaer.*
il eſt fort Desobligeant, *Hy is niet goet als voor ſich ſelve.*
Deſoler, *Verwoeſten, woeſt, eenſaem en onbewoont maken.*
lieux Deſolés, *Eenſame of onbewoonde plaetſen.*
Deſolé, m. *Bedroeft.*
Deſolation, f. *ou* deſolement, m. *Deſolatie, verlatenheyt, verwoeſtinge, bedroefheyt.*
Desordonné, m. *Ongeſchickt, ongeordineert.*
affection Desordonnée, *Onbehoorlijcke begeerte, onkuyſſche begeerlijckheyt en welluſt.*
amour Deſordonné, *Onbehoorlijcke of onmatige liefde.*
Desordonnément, *Boven maten, ongeſchickt-telijcken, onmanierlijken.*
Desordre, m. *Confuſie, onorden, ongeſchickt-heyt.*
Desormais, *Van nu voorts, of voortaen.*
Deſourdir, *Ontweven.*
Despecer, *ou* Dépecer, *Van een of in ſtucken houwen, verſcheuren.*
Despecé, m. *In ſtucken, van een.*

Deſ-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Eſpécement, m. *Van een, of in ſtucken houwinge.*
Eſpendre, *ou* Dépendre, *Verteeren, uytgeven, beſteden, bekoſtigen, verquiſten.*
Eſpendre, *voyez* Dépendre.
Eſpendre ſes biens, *Sijn goedt onnuttelijck ombrengen.*
Eſpendu, m. *Beſteet, bekoſtight, uytgegeven.*
n'y a pas Dependu un liard, *Men heeft'er niet een oortjen onkoſten aen gehangen.*
i plus Dépend, moins dépend, *Die meeſt beſteet, minſt verdoet.*
Republique Dépend de, &c. *De gemeyne welvaert is gelegen, of hangt aen, &c.*
eſpendeur, *ou* Deſpenſeur, m. *Uytgever, verquiſter.*
Deſpendeur, *Quiſt-goedt, gilde.*
eſpens, m. *Koſt, onkoſt.*
re ſage aux Deſpens d'autruy, *Sich aen een ander ſpiegelen.*
ent les onguens à mes Dépens, *Hy maeckt den Joncker op mijn koſt.*
noins de Dépens, *Met minder koſt.*
igner ſes Dépens, *Sijn broot, of ſijnen koſt winnen.*
es Dépens, *Op ſijn eygen borſe, of koſt.*
nt en Dépens, *Soo veele bedragen de onkoſten.*
eſpenſer, *Verteeren.*
eſpence, f. *Onkoſt, koſt, bekoſtinge.*
eſpence & perte, *Verlies.*
ompeter en Dépence, *In 't uytgeven ſtellen.*
Depenſe monte autant que la recette, *Den ontfanck en het uytgeven komt over een.*
ire Deſpenſe à quelque choſe, *Iet bekoſtigen.*
eſpenſe, f. *Een bottelerye, ſpinde.*
eſpenſeur, m. *Verquiſter, verteerder.*
eſpenſier, m. *Spijsmeeſter, of bottelier, verquiſter.*
tre grand Dépenſier du bien d'autruy, *Iemants goedt te veel, of onnuttelijck uytgeven.*
Dépenſiere, f. *Een botteliere, of die over de ſpyſe 't regement heeft.*
Deſpeſcher, *voyez* Dépêcher.
Deſpeſſir, *ou* Dépeſſir, *Locht en dun maken, dunnen.*
Deſpétrer, *ou* Depetrer, *Ontwerren, ontloſſen.*
e Deſpétrer de, &c. *Hem ontſlaen, of ontlaſten van, &c.*
Deſpétré, m. *Ontſlagen, ontlaſt.*
Deſpeupler, *ou* Dépeupler, *Verwoeſten.*
Dépeuplé, m. *Daer 't volck al weck is.*
ville Dépeuplée, *Onbewoonde, of verwoeſte ſtadt.*

Depeuplement, m. *Verwoeſtinge.*
Deſpit, *ou* Dépit, m. *Spijt.*
avec Depit, *Spytelijck.*
de Dépit, *Van ſpijt en archeyt.*
par, *ou* en Dépit, *Tot ſpyte, te ſpyte.*
homme Dépité, *Haeſtigh, die licht gram is.*
ſe Depiter, *Hem ſpyten, gram zijn.*
Deſpiter aucun, *Iemanden ſeggen dat men t'ſijnen ſpyte iet doen ſal, of uyttarten.*
ſe Deſpitant, *Hem ſpytende.*
Deſpité, m. *Geſpeten, vergramt.*
Deſpiteux, m. *Spytigh.*
Deſpiteuſement, par Dépit, *Spytighlijck.*
Deſplacer, changer de place, *De plaetſe verlaten, daer van wijcken.*
Deſplacer aucun, *Iemanden ſijn plaetſe benemen, of uyt ſijn plaetſe ſtooten.*
Deſplacé, *Van der plaetſe geweken.*
Deſplaire, *ou* Deplaire, *Mishagen, qualijck aenſtaen.*
ne te Déplaiſe, *En belgt u niet, met oorlove.*
il me Déplait, *Het mishaeght my, of 't is my leet.*
je me Déplais, *Ick en heb geen behagen aen my ſelven.*
Deſplaiſant, m. *Onluſtigh, onaengenaem, droevigh.*
Deſplaiſance, f. *Ongenoeghte, mishagen.*
Deſplaiſir, m. *Mishagen, hinder, leet, ſchade.*
prendre Deſplaiſir, *Ongenoeghte maken.*
faire, *ou* cauſer du Deſplaiſir, *Ongenoeghte, leet, of verdriet aen doen.*
prendre à Deſplaiſir, *Qualijck afnemen, noode hebben.*
Deſplanter, *ou* Deplanter, *Ontplanten, de planten wederom uyttrecken.*
Deſplier, *ou* Deplier, *Ontvouwen.*
Deſplier le buffet, *Het ſilverwerck voorts, of te voorſchijn brengen.*
Deſplier, *Uytleggen, verklaren.*
Deſplier ſon ſçavoir, *Sijn verſtant, of wetenſchap te werck ſtellen.*
Deſplié, m. *Ontvouden.*
Deſpliement, *Ontvoudinge.*
Deſplier, *ou* Deſployer les voiles, *De zeylen optrecken.*
Deſplumer, *ou* Déplumer, *Pluyſen, pluymen, ontpluymen.*
Deſpoſſeder, *ou* Dépoſſeder, *Onterven, uyt ſijn erf-goedt, beſit, of poſſeſſie ſtooten.*
Deſpoüiller, *ou* Dépoüiller, *Berooven, of ontkleeden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

se Despoüiller de son naturel, *Sijn nature achter laten, of veranderen.*
Despoüiller quelqu'un de ses biens, *Iemant van sijnen goederen ontblooten.*
Despoüillé, m. *Berooft, of ontkleet.*
la Despoüille, *Den roof.*
Despoüille, *ou* moisson, *Ooghst.*
les Despoüilles du bœuf, *Den afval, het ingewandt des os.*
Despoüillement, m. *Beroovinge, ontkleedinge.*
Despourprer, *ou* dépourprer, *Sijn roode coleur, of purpere verwe verliesen.*
Despourveu, *voyez* dépourvu.
Despraver, *ou* dépraver, *Bederven.*
Despravé, m. *Bedorven.*
Despravation, f. *Bedervinge.*
Desprier, *ou* déprier, *Verbidden, afbidden.*
Despriser, *ou* dépriser, *Mispryssen, blameeren, lasteren, versmaden, verworpen.*
Depriſé, m. *Mispryssen, geblamcert.*
Despriseur, m. *Mispryser, versmader.*
Despriseresse, f. *Blameerster, lastaresse.*
Despris, m. *Misprijs, versmaetheyt.*
Despriserment, m. *Misprijs, mispryssinge, verachtinge, versmadinge.*
Despriſable, c. *Mispryselijck, verachtelijck.*
Despriſonner, *ou* dépriſonner, *Uyt de gevangeniſſe verloſſen.*
Despriſonné, m. *Uyt de gevangeniſſe verloſt.*
Despriſonnement, m. *Loſſinge uyt de gevangeniſſe.*
Despourvû, *mieux* Dépourvu, m. *Onversien.*
Despuceller, *ou* Dépuceller une vierge, *Een maegt ontschaken, of haren maegdom nemen.*
Desraciner, *ou* Déraciner, *Gantschelijck en geheel uytroeyen, den wortel uyttrecken, ontwortelen.*
Desraciné, m. *Ontwortelt, gantsch uytgeroeyt.*
Déracinement *uytroeyinge, of uyttreckinge des wortels.*
Desraiſonnable, c. *Onredelijck.*
chose Déraiſonnable, c. *Onbehoorlijcke sake.*
Desramer, *ou* Déramer, *Snoeyen, de tacken affnyden.*
Desranger, *ou* Déranger, *Uyt de oorden stellen.*
Desrangé, m. *Uyt de oorden geset en gestelt.*
Desrangement, m. *Onordentelijckheyt.*
Desréglé, *ou* Déreglé, m. *Ongeschickt, ongemaniert.*
Desréglement, m. *Ongeschicktheyt, ongemaniertheyt, onmanierlijckheyt, onbehoorlijckheyt.*

Desréglément, *Ongeschicktelijck, onmanierlijck*
Desreter, *ou* Déreter, c'est à dire, delivrer des rets & filets, *Uyt de netten ontwerren.*
Desrhumer, *ou* Dérumer, *De snotteringe verdryven.*
Desrider, *ou* Dérider, *Ontrimpelen.*
Desridement, m. *Ontrimpelinge.*
Desriver, *ou* Dériver, *Afkomen.*
Desriver, *Sijn oorspronck nemen.*
Desrober, *ou* Dérober, *Steelen, afnemen.*
addonné à Dérober, *Diefachtigh.*
se Dérober secretement, *Heymelijcken wech sluypen, of ontsluypen, versteken.*
en Dérobant, *Dieflijck, diefachtiglijck, a steelende.*
Desrobé, m. *Gestoolen, genomen.*
chose Dérobée, *Gestoolen goedt.*
à la Dérobée, *In't heymelijck, secretelijck.*
Desrobeur, m. *Steelder, dief.*
Desrobement, m. *Dieverye.*
Desrocher une maison, *Een huys afwerpen.*
Desrocher de l'or, en oster la crasse, *Gout suyveren.*
Desrompre, *voyez* Dérompre.
Desrondir, *ou* Dérondir, *Ontronden, iet dat ront is wederom anders maken.*
Desroquer un homme, *ou* Déroquer, *Iemanden met worstelen ter aerden werpen.*
Desrougir, *ou* Dérougir, *Sijn roode verwe of coleur verliesen, of benemen.*
Desroüiller, *ou* Déroüiller, *Ontroesten.*
Desroüillé, m. *Ontroest.*
Desrouler, desrooler, *Ontrollen, of uyt de rollen schrabben.*
Desroulé, desroolé, m. *Uyt de rollen geschrabt.*
Desroute, f. *Verstrooyinge.*
mettre une armée en Desroute, *Een Leger verslaen.*
Desrouter, *buyten den wegh treden, of gaen,*
Desroy, *voyez* Desarroy.
Desrumer, *De snotteringe verdryven.*
Desrumer, *Ongeschickt, en onder een leggen.*
Desrumé, *Ongeschickt, of onder een geleydt.*
Deruner, c'est défoncer une chose, qui est bien entassée & ordonnée, *Ontstellen.*
Dessacrer, *Ontwyen, ontheyligen.*
Dessaisir, *Afhandigh maecken, afnemen, benemen.*
se Dessaisir de, &c. *Hem selven ontrieven van, &c.*
se Dessaisir de ses biens, *Van sijn goederen afstant doen.*

il

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ne faut pas vous en Deſſaiſir, *Gy moet het* ... chanter le Deſſus, *Het ſuperius ſingen.*
houden, en niet laten gaen.
m'en Deſſaiſis & t'en ſaiſis, *Ick ontrieve my ſelven, en gerieve u.*
Deſſaiſiſſement, m. *Ontblootinge, afſtant.*
Deſſangler, *ou* Deſſengler un cheval, *Een paert ontcingelen.*
Deſſauvager, *Temmen, tam maken.*
Deſſauvagé, m. *Getemt.*
Deſſecher, *Verteeren, uytdroogen.*
Deſſeeller, *Ontzegelen, den zegel afdoen, of opbreken.*
Deſſeellé, m. *Ontſegelt, ongeſegelt.*
Deſſein, m. *Voornemen, beworp.*
ut ſon Deſſein, *Al ſijnen luſt, voornemen, of begeerte.*
Deſſein, *Met opſet, al willens.*
Deſſeigner, *In ſijnen ſin, of voor hem nemen.*
Deſſeller, *Den ſadel afnemen, ontſadelen.*
Deſſembler, *Van een doen ſcheyden.*
Deſſengler un cheval, *Een paert ontcingelen.*
Deſſerrer, *Loſſen, ontloſſen, of ontſluyten.*
Deſſervir la table, *De tafel opdoen, of ontdecken.*
Deſſervir une cure, *Een Parochie bedienen.*
Deſſert de table, le deſſert, *'t Laetſte gerecht over tafel.*
Deſerte, f. demerite, m. *Verdienſte.*
Deſſiller les yeux, *De oogen opdoen, 't beletſel van voor d'oogen doen.*
Deſſin, m. *Voornemen, luſt, begeerte.*
Deſſoler un cheval, *De hoeft, of hoorn van des paerts voeten afdoen.*
Deſſonger, *Uyt den droom ontſpringen.*
Deſſorceler, *Ontooveren.*
Deſſous, *Onder.*
e Deſſous des yeux, *'t Hol van d'oogen.*
e Deſſous du pied, *'t Hol, of de plante van de voeten.*
ar Deſſous, *Van onder.*
écrire au Deſſous, ſouſcrire, ſigner, *Onderſchryven, onderteeckenen.*
.e Deſſus de toute choſe, *Het opperſte van alle dinck.*
Deſſus, par Deſſus, *Boven.*
courir par Deſſus, *Overloopen.*
parvenir au Deſſus, *Tot boven toe komen.*
venir au Deſſus, *Vermeeſteren, te boven komen, of volbrengen, ten eynde brengen.*
alors nous en aurons le Deſſus, *Dan ſullen wy de overhandt hebben, wy ſullen 't na onſen wenſch hebben.*

Deſtiner en ſoy-même, *Voor hem nemen, of ſchicken iet te doen, toe-eygenen.*
Deſtiné, m. *Verordineert, toegeſchickt.*
par ma Deſtinée, *Door mijn nootlot, door dat 't ſoo met my moeſte weſen.*
Deſtin, m. deſtination, deſtinée, f. *Voorſieninge, toeſchickinge, dat Godt een toeſent.*
Deſtitüer une choſe commencée, *Dat begonnen is verlaten.*
Deſtitué d'amis, *Vriendeloos, ſonder vrienden.*
Deſtitution, f. *Verlatinge.*
Deſtitution de compagnie, *Alleenheyt, ledigheyt, verlatinge van geſelſchap.*
Deſtruire, *Vernielen, verderven.*
Deſtructeur, m. *Verderver.*
Deſtruction, f. *Verdervinge, vernielinge.*
Deſunir, *Van een doen ſcheyden, oneens maken.*
Deſuni, m. *Afgeſcheyden, oneens gemaeckt.*
Deſunion, f. *Tweedracht, ſcheydinge.*
Détacher, *Ontdoen, loſſen, los maken.*
Détacher, *Een plecke uyt doen.*
ſe Detacher des affaires du monde, *Sich van de wereltſche ſaken onthouden.*
Detail, m. *Uytſnydinge, uytmeetinge.*
vendre en Detail, *Uytmeeten, uytverkoopen, met ſtucken en in 't kleyn verkoopen.*
Detailler, *Verſnyden, in ſtucken ſnyden.*
Detailleurs, vendeurs en detail, m. *Uytmeeters, die by de ſnee, of met den ſtucke iet verkoopen.*
Détaller, *Sijn waer en koopmanſchap wechnemen, ſijn kramery opdoen.*
Deteindre, *Ontverwen.*
Deteller les chevaux, *De paerden uytſpannen.*
Détendre, *Loſſen, ontſpannen.*
Détenu, m. *Geloſt, ontſpannen.*
Detenir, *Onthouden, ophouden.*
Detenteur, m. detentrice, f. *Die onrechtelijck eenigh erfgoedt onder hem houdt, en dat beſit.*
Detenu, m. *Onthouden.*
Detenüe, f. *Achterwaerts-houdinge, onthoudinge.*
Detention, f. *Achterwaerts-houdinge, onthoudinge, ophoudinge.*
Deterieur, m. *Het quaetſte.*
Détérioré, m. *Verergert.*
Détériorer, *Verergeren.*
Determiner, *Ordineeren, ſchicken, beſluyten, voor hem nemen.*
Determiner & ordonner un jour, *Eenen dagh beſcheyden, ſtellen, of ſetten.*

De-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Determiné, m. *Beſlooten.*
un homme determiné, *Een booſaerdig menſch, onbeſchroomt.*
Determinance f. *Beſluytinge, voornemen.*
Determination, f. *Ordonnantie, ſchick.*
Determinément, *Onbeſcheydentlijck, booſaerdighlijck.*
Deterrer, *Ontgraven, opgraven.*
Deterré, m. *Opgegraven.*
Deterrement, m. *Ontgravinge, opgravinge.*
Deteſtable, c. *Vervloeckelijck.*
Deteſtation, f. *Vervloeckinge, vermaledydinge.*
Deteſter, *Vervloecken, vermaledyen.*
Detirer, *ou* tirailler une perſonne, *Iemant altoos even ſeer trecken.*
Détordre, *Ontdrayen.*
Détordre le talon, *Den enckel verwringen.*
ſe Détordre & fourvoyer, *Doolen, verdoolen.*
ſe Détordre les bras, *Sijn armen verdrayen, of verwringen.*
Detorſe, f. Détordement, m. *Omdrayinge.*
Détorſes, *Omkeeringen, omwegen.*
Détorſe, f. *Doolinge, verdoolinge.*
Detortoire, f. Détournoire, c'eſt une verge de deux pieds & demi de long, ſervant aux veneurs à détourner les branches, quand ils chevauchent dans un bois eſpais, *Een jagers roede, twee voeten en een half lang, daer ſe de tacken mede in een dick boſch afkeeren.*
Détorquer le dire d'aucun, *Iemants ſeggen verdrayen.*
Detoupper, *Ontſtoppen.*
Detourber, *Verſtooren, beletten, verhinderen.*
Detourbé, m. *Verſtoort, belet, verhindert.*
Detourbement, Detourbier, m. *Verſtooringe, verhinderinge,*
Detourbeur, m. *Verſtoorder, beletter.*
Detour, m. *Een omkeer, of omwegh.*
Detour de la maiſon, *Een ſekreete plaetſe van 't huys.*
Detourner, *Afkeeren, afweeren, aftrecken, afwenden.*
ſe Detourner du chemin, *Van de wegh afdwalen, of afgaen, omwegen gebruycken.*
Detourner quelque choſe, la deſrober, *Iets heymelijck ſteelen, of afhandigh maken.*
Detourner, *ou* changer le propos, *De reden veranderen.*
lieu Detourné, *Plaets die van de rechte wegh af is.*
Detracter, *Achterklappen, quaet van iemanden ſpreken, of ſeggen.*

Detracteur, m. *Achterklapper.*
Detracteuſe, f. *Achterklapſter.*
Detraction, f *Achterklappinge, achterklap*
par Detraction, *Laſterlijck, ſmadighlijck.*
Detrancher, *ou* Detrencher, *In ſtucken, of van een ſnyden.*
ſe Détraquer, *Van den wegh treden, den trede, of ſpeur verlieſen.*
ſe Detraquer, *ou* retirer d'une mauvaiſe affaire, *Hem uyt een quade ſaeck helpen.*
Détrempé, m. *Geweyckt.*
chair Détrempée, *Geweyckt vleeſch.*
Détremper, *Weycken.*
Détreſſe, f. *Benauwtheyt, angſt.*
en grand'Détreſſe, *Seer benauwt, beangſt, of in groote angſte.*
un Détrier, *Een oorloghs-paert.*
Detriment, tort, m. *Schade, verlies.*
recevoir Detriment, *Schade lyden.*
faire Detriment, *Beſchadigen.*
Detroit, m. *Een engte, nauwe plaetſe.*
le Detroit du chemin, *De engte, engigheyt, of ſmalheyt des weghs.*
le Detroit de Gibraltar, *De Strate, de welcke is by Spanjen, een zee die enge is, daer de groote zee door de engigheyt in de zee van Levanten komt, daer Hercules ſijn calomnen geſtelt heeft, ſoo de Poëten ſeggen.*
Detromper, *Onderrechten, uyt een dooling, of uyt den droom helpen.*
Detrompé, m. *Onderrecht, uyt den droom geholpen.*
Detronquer, *Eenen tronck, of block afhouwen.*
Detrouſſe, une Detrouſſe faite ſur les ennemis, *Eenen roof op de vyanden gehaelt.*
Detrouſſé, m. *Ontſchort, neergelaten, afgeſet, berooft.*
Detrouſſement, m. *Affettinge, roovinge.*
Detrouſſer, *Affetten, berooven, ontſchorſſen, afhacken, neder laten, laten hangen.*
Detrouſſeur, m. *Affetter, ſtraetſchender, ſnaphaen, roover.*
Détruire, *Deſtrueren, bederven, te niete doen.*
Détruire & ruiner, *Razeeren, ontworpen.*
Détruire tout à fait, *ou* de fond en comble, *Geheel en al verderven, 't onderſte boven keeren.*
Détruire & Dépeupler, *Afloopen, verwoeſten, verderven.*
Détruire les loix, *Verdelgen de Wetten, de Wetten uytroeyen.*
Détruire & abolir les remedes, *Verderven 't gene tot verbetering dienſtigh is.*

Detruire

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ruire & gater la Republique, *De Repu-*
lijcke of *het gemeyne beſte verderven.*
ruire quelqu'un par ſon témoignage, *Ie-*
mant door ſijn getuygen beſchadigen.
ruire une ville, *Een ſtadt raſeeren* of *ver-*
ſelgen.
truiſant, m. *Verdeſtrueerende.*
truit, m. *Verdorven, verdeſtrueert.*
truiſeur, *ou* deſtructeur, m. *Verderver, de-*
ſtrueerder.
turber, *Neer werpen.*
turper, *Miſmaken, leelijk en vuyl maken.*
u, *ou* dû *voyez* Devoir.
valiſer, *Affetten, berooven.*
valiſé, m. *Berooft, ontbloot.*
valler, *Afvallen, afwentelen, nederlaten*
of *afklimmen, afdalen.*
valler au fond, *Te gronde gaen, ſincken.*
valler du vin en la cave, *Wijn kelderen, den*
wijn in den kelder neerlaten.
vancer, *Voorgaen, te boven gaen, onder-*
gaen, verraſſchen.
le Devance à courir, *Ick ga hem te boven*
in't loopen, of *ik loope ſnelder dan hy.* (ten.
evanciers, m. *De ouders, voor-ouders, voorſa-*
evant, *Voor.*
evant moy, *Voor my, voor mijn oogen, in mijn*
preſentie en tegenwoordigheyt.
Devant, *Het voorſte.*
rens Devant que, &c. *Leert eerſt, eer, &c.*
tenir Devant, *Voor ſtaen.*
Devant de la ville, *Recht voor de ſtadt.*
enir au Devant, *Te gemoete komen, tegen gaen.*
ettre au Devant, *ou* devant les yeux, *Voor*
oogen ſtellen, te vooren leggen.
ar Devant, *Van vooren.*
ar-cy Devant, *Voortijdts, in voorleden tijden.*
out Devant, vis à vis, *Recht tegen over.*
Devant que, *ou* devant de, *Eer dat.*
Devant tout le monde, *Voor al de werelt, in't*
openbaer, openbaerlijk.
Devant toutes choſes, *Voor al, beſonderlijk.*
Devanteau, m. *Voorſchoot, ſchorte-kleedt.*
Devant hier, *ou* avant hier, *Eergiſteren.*
Devaſtation, f. *Afloopinge van't platte landt,*
verwoeſtinge.
Developper, *Ontwinden.*
e Developper d'une preſſe, *Hem uyt den ge-*
drange maken, of *helpen.*
Developpé, m. *Ontwonden.*
Developpement, m. *Ontwindinge.*
Deuëment, *Behoorlijcken, alſoo't behoort.*

Devenir, *Worden.* (den.
Devenir pauvre, *Tot armoede komen, arm wor-*
Devenir à rien, *Vergaen, te niet gaen.*
Devenir ſel, *In't ſout veranderen.*
que Deviendray-je? *Wat ſal mijns geworden?*
que Deviendra cet argent? *Wat ſal men met dit*
gelt doen.
Devenir en herbe, *Groen worden.*
Devenu, m. *Geworden.*
qu'eſt Devenu voſtre livre? *Waer is uwen boek*
gebleven of *gevaren?*
on ne ſçait qu'eſt Devenue la taſſe, *Men weet*
niet waer dat de ſchale gebleven is.
Devers, *Na, tot.*
regarde Devers moy, *Siet my aen*, ot *na my.*
par Devers moy, *By my.*
Devers où? *Werwaerts?*
Devers le midy, *Zuydwaerts*, of *na het Zuyden.*
Devers l'orient, *Na den Ooſten, Ooſtwaerts.*
de Devers la riviere, *Van der rivieren.*
par Devers le Roy, *Na*, of *tot den Koning.*
Deveſtir, *Ontkleeden.*
ſe Deveſtir de quelque choſe, *Hem ergens af*
ontſlaen, ontlaſten, of *hem dat quijt maken.*
ſe Deveſtir de vices, *'t Quaedt verlaten.*
Devideau, devidoir, *ou* devidet, m. *Een haſ-*
pel, ſpoel-radt, wielken.
Devider, *Op een winden.*
Devider du fil par pelotons, *Het garen op klou-*
wens winden.
Devié, *Overleden, geſtorven, verſcheyden.*
Devier, mourir, *Sterven, verſcheyden, van dit*
leeven ſcheyden, overlijden.
Deviner, *Waerſeggen, raeden.*
Devin, m. *Waerſegger.*
Devinê, m. *Geraden.*
Devinement, m. *Waerſegginge, geradinge.*
Devinereſſe, f. *Waerſeghſter.*
Devineur, m. *Gerader.*
Devirginer, *Den maegdom benemen.*
Déviſager, *'t Aenſicht ſchenden.*
Déviſager aucun, *Iemants aenſicht ſchenden.*
Déviſagé, m. *Geſchendt in't aengeſicht.*
Devis, m. *t'Samen-ſpreekinge, kout, koutinge,*
klap. (grijpe.
choſe de grand Devis, *Een ſake van grooten be-*
Deviſe d'aucun, *Iemandts devijs* of *advijs en*
goet duncken, ſpreucke.
Deviſe de quelque peinture, *Het inhout* of *be-*
diedenis van eenige ſchilderye.
quelle Deviſe y avoit-il en cela? *Wat beteeken-*
de dat? of *wat hadde dat te bedieden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Deviſer, *Kouten, praten.*
Deviſer et traitter de quelque choſe, *Raedt-ſlagen, overleggen.*
Deviſer et mettre par ordonnance, *By artijckelen, en in orden ſtellen.*
Deviſer une beſogne, *Eenig werck beſcheyden,* of *ſijn ſin daer van ſeggen.*
Dévoiler, *Ontdecken, ontwimpelen.*
le Devoir, m. *De plicht, 't geene dat een yegelijk na recht en reden behoort,* of *ſchuldigh is te doen.*
faire ſon Devoir, *Sijn beſte doen, ſijn officie bedienen.*
contre ſon Devoir, *Tegen ſijn officie.*
faire le Devoir de ſa charge, *Doen ſoo't hem belaſt en bevolen is.*
le Devoir de l'oiſeau, *Het af-geſneden vleeſch, dat men den roof-vogelen geeft.*
Devoirs, *De wercken van onderdanigheyt en der bekenteniſſen, die den Leen-houder ſijnen Leen-heere doet, gelijk de mont onderdanigh is de handen, en den eedt van getrouwigheyt ſpreekt.*
Devoir, *Schuldigh zijn.*
il Doit plus qu'il n'a vaillant, *Daer is meer ſchult dan goedts, hy is meer ſchuldig dan hy goedt heeft.*
le temps le Devoit, *Den tijdt eyſchtet uyt.*
je Duſſe, &c. *Ik behoorde* of *hadde moeten, &c.*
Dû, m. *Schuldigh gehouden.*
il auroit Dû faire cela, *Hy hadde dat moeten doen.*
Dette, f. *Schuldt.*
Detteur, m. *Schuldenaer.*
Devolu, m. *Geëyndt.*
Devolu, m. Procés devolu en la Cour par appellation, *ou* appel, *Proces ten Hove gevallen* of *gekomen by appellatie.*
impetrer un Devolu, *Eenige beneficie door yemants doodt verwerven.*
par Devolu, *Door yemants doodt in de poſſeſſie van eenige beneficie geſtelt.*
Devolutaire, c. *Die eenige beneficie door yemants doodt verworven heeft.*
Devorer, *Opſlocken, verſlinden.*
Devoré, m. *Verſlonden.*
Devoreur, *ou* devorateur, m. *Verſlinder, opſlocker.*
Devot, m. *Godtvruchtig, godtsdienſtig, aendachtigh.*
Devotement, *Devotelijck, aendachtiglijck, godtvruchtiglijck.*

Devotion, f. *Devotie, godtvruchtigheyt, godtdienſtigheyt.*
eſtre entierement à la Devotion de quelqu'un, *Gantſchelijk tot yemants dienſte zijn.*
Devotieux, m. *Die yverigh is in de godtdienſt.*
homme Devotieux, *Een devotelijck en yverigh man.*
Devoüer, *Toe-eygenen, overgeven.*
Dévoyer, *Doolen, verdoolen.*
Dévoyer aucun, *Iemandt verleyden,* of *van den rechten wegh leyden.*
Dévoyé, m. *Verdoolt.*
chemin Dévoyé, *Een dwael-wegh.*
eſtomac Dévoyé, *Ontſtelde mage.*
Dévoyement. m. *Doolinge, verdoolinge.*
Dévoyement d'eſtomac, *Ontſtellinge der mage.*
Deux, *Twee.*
Deux à deux, *Twee en twee.*
Deux à la fois, *Twee't ſamen* of *t' ſeffens.*
tous Deux, *Alle beyde.*
Deux fois, *Twee mael, twee reyſen, twee werven.*
Deux fois autant, *Twee mael ſoo veel, noch ſoo veele.*
la Deuxieſme fois, *De tweede reyſe.*
Dextre, adextre, *Behendig, geſchikt, ſnel.*
la Dextre, *De rechter handt.*
à Dextre, *Ter rechter handt,* of *aen de rechter zijde.*
vers la Dextre, *Ter rechter zijden waert.*
Dexterité, f. *Behendigheyt, geſchicktheyt.*
Dextrement, *Behendiglijk, geſchicktelijk.*
Dextrier, m. Cheval de lance, *Een oorlogs paerdt, bequaem om de lancie te voeren.*
un Dez, m. *Een teerling.*
joüer aux Dez, *Met teerlingen ſpeelen, dobbelen.*
le jeu de Dez, *Teerling-ſpel, tuyſch-ſpel.*
joüeur de Dez, m. *Tuyſſcher, ſpeeler, dobbelaer.*
Dez, dais, m. *Een verhemelte boven's Koonings ſtoel.*
Dez, m. *Vinger-hoet.*

DI

Diable, m. *Duyvel.*
Diable incarné, *Een duyvelſch menſch.*
Diableſſe, f. *Duyvelinne.*
Diablerie, f. *Duyvelrye.*
Diableyer, *Den Duyvel ſpeelen, by den duyvel ſweeren.*
Diabolique, c. *Duyvelſche.*
Diaboliquement, *Als den duyvel, duyvelſch.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

achilon, *Dat vochtigh maeckt en ſuyvert, reck-pleyſter.*
acre, m. *Diaken.*
aconeſſe, f. *Een bedienareſſe.*
aconat, m. *Diakens ampt.*
aculon, *voyez* Diachilon.
adéme, m. *'t Cieraedt van een Koninghs hooft.*
afane, diaphane, c. *Door-ſchijnig, ſeer klaer.*
alecticien, m. *Die de konſten van diſputeeren weet.*
alectique, f. *Reden-konſte, de konſte van wel te diſputeeren.* (ctica.
alectiquement, *Na de maniere van de Dialalogue*, m. *t'Samen-koutinge, t'ſamenſprekinge.*
iamant, m. *Een diamant-ſteen.*
iamantin, m. *Soo hart als een diamant.*
eur Diamantin, *Een verſteent herte.*
iametre, m. *Een midden door gaende linie van een circkel.*
iane, *ou* Lune, f. *Diana*, of *de Mane.*
iane, temps de la derniere ſentinelle de la nuict, *De vierde ſchildtwacht.*
ttre la Diane, *De trommel ſlaen van de vierde ſchildtwacht.*
iaphane, tranſparent, *Doorſchijnelijk.*
iaphragme, *ou* diafragme, m. *Membrane* of *velleken midden in de nieren, 't welk't herte ende de looſe van der lever en van der milte ſcheydt, het wordt ook genomen voor al wat twee dingen van malkanderen gelijk ſcheydt, als't middelſte der neuſe.*
iapré, m. *Groen*, of *verciert met bloemen.*
hemin Diapré, *Een lieflijcken groenen wegh.*
iareſe, f. Separation, *Scheydinge, deylinge.*
ict, *ou* dit, *Geſeydt, voyez* Dire.
ict commun, *Gemeen ſpreekwoordt.*
ictam, m. *ou* Diptam, *Wilde poleye, dictamkruydt.*
ictateur, m. C'eſtoit anciennement le ſouverain Magiſtrat de Rome, & n'eſtoit créé, qu'en temps d'extreme neceſſité, ou de guerre, ou de ſedition civile, ou quand les Conſuls pour leur abſence, ou autre raiſon, ne pouvoyent donner ordre aux affaires publiques. Il commandoit ſans demander conſeil aux Senateurs, ou autres, & il luy faloit neceſſairement obeïr comme ayant toute puiſſance. Il n'eſtoit que pour ſix mois. *Het was voortijdts een opperſte Heere in Romen, den welcken alle andere Heeren onder daen moeſten zijn, en deeſen werdt alleenlijk gekoren in tijden van noode, tot een ſeekeren tijdt van ſes maenden.*
Dictature, f. *Het ampt van ſoo een Opper-heer.*
Dicter, *Voor leeſen, voor ſeggen om te ſchrijven, ingeven.*
Diction, f. *Woordt.*
Dictionnaire, m. *Een woorden-boek, een boek daer allerley woorden in ſtaen.*
un Dicton, m. *Een ſpreekwoort.*
petit Dicton, *Een heerlijk ſpreuksken.*
Dicton d'arreſts et ſentences, *Een beſchreven boek* of *papier van geweſen vonniſſen.*
Didrachme, *ou* ſtatere, *Een 24 ſtuyvers penning*, of 8 *batſen in Duytſlandt.*
Diéte, f. *Soberheyt en geſchikte ordonnantie in eeten en drincken, Diete.*
Dieu, m. *Godt.*
c'eſt ſon Dieu, *Hy maekt'er ſijnen Godt af, hy maekt'er groot werk* of *heylig dagh af.*
Dieu mercy, graces à Dieu, *Godt danck, Godt lof.*
Dieu vous garde, *Godt beware u.*
de par Dieu, *In Godes name, daer ſla geluck toe.*
à Dieu, *Vaert wel, blijft Godt bevolen.*
à Dieu ne plaiſe, Dieu m'en garde, *Godt behoed'er my voor, dat wil Godt verhoeden.*
Dieu le veuille, *Godt geve het, dat geve Godt.*
Dieu aidant, *Metter hulpe Godts.*
jurer Dieu, *ou* de par Dieu, *Godt tot getuyge roepen* of *nemen, by Godt ſweeren.*

DIF

Diffamie, *ou* infamie, f. *Oneere, ſchande.*
Diffamation, f. *Onteeringe, ſchandvleckinge.*
Diffamatoire, *Onteerende, dat onteert.*
libelle Diffamatoire, *Verſmadelijken* of *ſchandelijken brief, een paſquil.*
Diffamer, *Laſteren, onteeren, quaet van iemant ſeggen.*
Differer, *Uytſtellen, uytſtel* of *vertreck nemen.*
Differer d'une nuit, *Een nacht uytſtellen.*
ſans Differer, *Vervolgens, ſonder ophouden.*
Differer, eſtre different, *Verſchillen, niet over een komen, ongelijk zijn.*
un Different, *Verſchil, twiſt, queſtie.*
eſtre en Different avec aucun, *Oneens zijn, twiſt en queſtie tegen iemant hebben.*
cauſe Differente, *Een ongelijk proces.*
plus Different, *Meer verſchillende, ongelijcker.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Difference, f. *Verſchil, onderſcheydt.*
Differend, m. *Tweedracht, geſchil.*
mettre Difference, *Onderſcheyden.*
il y a peu de Difference, *Het ſchilt*, of *verſchilt ſeer weynigh.*
Differemment, *Verſcheydentlijk.*
Difficile, c. *Swaer.*
Difficile et dédaigneux, *Quellijk, moeyelijk, geemelijk.*
aucunement Difficile, *Swaerachtigh.*
Difficile à faire, *Swaer* of *quaedt om te doen.*
qui fait du Difficile, *Die eenig ding groot acht*, of *op hoogen prijſe houdt.*
Difficulté, f. *Swarigheyt, moeyte.*
Difficulté d'uriner, *De kou piſſe.*
propoſer quelque Difficulté à aucun, *Iemant een queſtie voorſtellen.*
ſoudre une Difficulté, *Een raedtſel raden, een donckere vrage verklaren.*
Difficilément, *Swaerlijk.*
plus Difficilement, *Swaerlijcker.*
Difficiliter une cauſe, *Eenige ſake ſwaer maken* of *achten.*
Diffinir une choſe, *mieux* definir, *Eenige ſake verklaren* of *van malkanderen ſcheyden.*
Diffinition, f. *mieux* Definition, *Verklaringe, beſchrijvinge.*
Diffinitif, m. *mieux* Definitif, *Scheydende, dat verklaert en van malkanderen ſcheydt.*
Difforme, c. *Leelijk, mismaekt.*
Difformité, f. *Leelijkheyt, mismaektheyt.*
Difformement, *Leelijcken, mismaektelijcken.*
Diffuſion, f. *Uyt ſtortinge, uyt ſpreydinge.*
Digerer, *Verdouwen, verteeren.*
Digerer bien un conſeil, *Een raedt wel bepeynſen, overleggen, en herknouwen.*
Digeſtion, f. *Verdouwinge, verteeringe.*
Digeſtible, c. *Dat men verdouwen* of *verteeren kan.*
faculté Digeſtive, *De kracht om te verteeren.*
Digitale, f. *Vingerhoet-kruydt.*
Digne, c. *Waerdigh.*
eſtimer Digne, *Waerdigh achten, in waerden houden.*
Dignité, f. *Waerdigheyt* of *heerlijkheyt.*
conſtitué en Dignité, *In eenige officie geſtelt.*
Dignement, *Waerdighlijk.*
Digreſſion, f. *Als men wijdt uyt loopt in de reden van't voorgenomen propooſt.*
faire des Digreſſions hors le propos, *Wijdt uyt loopen van ſijn voorgenomen propooſt.*
Digue, f. *Dijck.*

Dilater et étendre, *Verbreyden.*
Dilaté, m. *Verbreydt.*
Dilatation, f. *Verbreydinge.* (*verlenge*
exceptions Dilatoires, *Exceptien die 't proc*
Dilation, f. Dilayement, delay, m. *Verlengi ge, uytſtellinge.*
Dilayer, *Uytſtellen.*
Diligent, m. *Vlijtigh, neerſtigh.*
Diligenter, *Beneerſtigen, voorderen.*
ſe Diligenter, *Hem haeſten, ſpoeyen.*
Diligemment, *Neerſtiglijk.*
Diligence, f. *Neerſtigheyt.*
uſer de Diligence, *Metter haeſte doen.*
en Diligence, *Neerſtiglijk, dapperlijk.*
Dimanche, m. *Soendagh* of *Sondagh.*
le Dimanche de Paques fleuries, *Palm-ſoenda*
Dimenſion, f. *Meetinge.*
Dîmes, *De thienden*, *voyez* Decimes.
Dîmer, *De thienden verpachten.*
Dîmeur, m. *Ontfanger* of *verpachter van thienden.*
Diminuër, *Minderen, verminderen.*
Diminuër quelque méchant cas, *'t Feyt ve ſoeten* of *kleynder maken.*
Diminué, m. *Gemindert.*
Diminutif, c. Nom diminutif, *comme* livr de livre, femmelette de femme, Jeannet de Jeanne, &c. *Een woordt dat verkley en minder maekt, als boexken van boek, vro ken van vrouwe, &c.*
Diminution, f. *Minderinge, verminderinge.*
bailler Diminution, *De minuten in 't rec overgeven.*
Dimocratie, *voyez* Democratie.
Dinandier, m. *Ketelaer, ketelboeter.*
Dinanderie, f. *Kooperen* of *eerdenwerk.*
Dîner, *voyez* Diſner.
Dioceſe, f. *Biſdom*, of *een plaetſe iemandt o te regeeren toegeſchickt.*
Dioceſain, m. *Die van de zelfde Biſdom is.*
Dire, *Seggen.*
voulez vous le Dire? Dites vous cela? *Meyn dy't?* of *ſeghdy't ook?* (*ken*
Dire ce qu'on a ſur le cœur, *Sijn herte ontdec*
Dire bien d'aucun, *Iemandt prijſen.*
Dire en brief, *In't korte verhalen.*
Dire le contraire, dire que non, *Ontkennen loochenen.*
ſe Dire maiſtre, *Hem meeſter laten noemen.*
c'eſt à Dire, *Dat is te zeggen, dat beteekent.*
que faut il tant Dire, *Wat noodt is 't ſoo vee woorden te maken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

rous avez beau Dire, *Gy hebt het goet ſeggen.*
Dis moy, *Vertelt* of *ſeght my.*
Dis m'en un, *Noemt'er* of *ſeght'er my een.*
Dis tu? Dites vous? *Ja ſeker? ſou't ſoo zijn? is't oock ſoo wat gy ſeght?*
Dis le, *Seght op, voorts, verklaert, openbaert.*
on me Dit ton frere, *Men ſeyt dat ick u broeder ben.*
c'eſt bien Dit de toy, *Gy hebt het wel vooren, 't is wel van u geſeyt.*
ce rabat là me Dit fort bien, *Die bef paſt my ſeer wel.*
un commun Dit, *Een gemeyn ſeggen* of *ſpreeckwoort.*
il y a bien à Dire, *Daer is groot onderſcheyt, het ſcheelt veel.*
Direct, m, *Recht, gerecht.*
la Directe Seigneurie, *De rechte heerlijckheyt,* of *beſittinge van eenigh ding.*
ligne Directe, f. *De rechte linie.*
Direction, f. *Rechtinge, beſtieringe.*
avoir la Direction de quelque choſe, *'t Bewint van eenige ſake hebben.*
Directement, *Rechtelijck, effen.*
Directeur, m. *Die iet rechtet* of *ſlecht maeckt.*
Directeur de la Compagnie des Indes Orientales, *Bewinthebber van de Ooſt-Indiſche Compagnie.*
Diriger, *Beſtieren, rechten, oprechten,* of *ſlecht maken.*
Diſcepter, *Twiſten, diſputeeren van eenigh verſchil.*
Diſceptation, f. *Diſputatie van eenigh verſchil.*
Diſceptateur, m. *Een die van eenigh verſchil diſputeert, die den twiſt ſcheyt.*
Diſcerner, *Onderſcheyden.*
Diſciple, m. *Leerling, leer-kindt.*
Diſcipline, f. *Tucht,* of *een ſweepken van koorden, om ſijn lichaem te kaſtyden.*
ſe Diſcipliner, *Hem met ſoodanigh een ſweepken geeſſelen.*
Diſcipline militaire, *Krijghs-ordeninge, ſtraffen en rechten.*
les Diſciplines liberales, *De vrye konſten.*
Diſcommoder, *Schade doen, hinderen,* Incommoder.
Diſcommodation, f. *Hinderinge,* Incommodité.
Diſcontinuër, *Ophouden, eenen tijdt lang laten ſtaen, niet volbrengen, laten varen, verlaten.*
Diſcontinué, m. *Onvoldaen, onvolbracht.*
couſtume long temps Diſcontinuée, *Gewoonte die langen tijdt ſtille geſtaen heeft.*
Diſcontinuation, f. *Ophoudinge, aflatinge.*
Diſconvenir, *Verſchillen, niet over-een-komen.*
Diſconvenance, f. *Verſchil, tweedracht.*
Diſcord, m. Diſſenſion, f. *Twiſt, tweedracht.*
mettre en Diſcord, *Twiſt maken.*
Diſcorder, *Twiſtigh en tweedrachtigh zijn.*
l'inſtrument eſt Diſcordé, *ou* n'eſt pas de bon accord, *Het inſtrument is ontſtelt.*
Diſcordant, m. *Twiſtig, tweedrachtig, diſcordeerende.*
Diſcoureur, m. *Een prater,* of *ſnapper.*
Diſcourir, *Overſlaen, overleggen, bepeynſen.*
Diſcourir, *Vertellen, verhalen, diſcoureeren.*
il peut bien Diſcourir, *Hy kan wel praten.*
Diſcours, m. *Overlegginge, overpeynſinge.*
le Diſcours d'un procés, *Het vervolg van een proces.*
Diſcours, m. *Verhael, verhalinge,* of *reden.*
Diſcreper, *Verſchillen.*
Diſcrepance, f. *Differentie, verſchil.*
Diſcret, m. *Beſcheyden, diſcreet, voorſichtig.*
Diſcretion, f. *Onderſcheyt, diſcretie.*
ſe rendre à la Diſcretion de ſon ennemy, *Hem op genade* of *ongenade overgeven.*
Diſcretement, *Beſcheydentlijck.*
Diſcrucier, *Seer quellen, vexeeren.*
Diſcuter pluſieurs opinions, *Veele meyningen wel ondergronden en verklaren.*
aprés avoir tout bien Diſcuté en ſa penſée, *Na dat hy't by ſijn ſelven al wel overleyt hadde.*
faire Diſcuſſion ſur les biens du detteur, *Den ſchuldenaer uyt ſijn goedt ſetten.*
Diſenier, dixenier, m. *Thiende man.*
Diſert, m. *Geſchickt in't ſpreken, welſprekende.*
Diſertement, m. *Geſchicktelijck, welſprekentlijck.*
Diſetteux, m. *Gebrekig, behoeftig, behoeflijck.*
Diſette, f. *Gebreck, behoeflijckheyt.*
avoir Diſette, *Gebreck hebben* of *lyden.*
Diſeur d'avanture, m. *Waerſegger* of *verteller van't geen iemant gebeuren ſal.*
Diſgrace, f. *Quade gratie, wangunſte.*
Diſgrace de, &c. *De ongunſte* of *quade gratie van, &c.*
tu fais cela avec tant de Diſgrace, que, &c. *Gy maeckt dat ſoo leelijck en ongeſien,* of *gy gaet daer ſoo ſlechtelijck mede om, dat, &c.*
Diſgracier, m. *Diſgratie* of *wangunſte brengen.*
Diſgracié, m. *Van de gunſte afgevallen,* of *in wangunſte gebracht.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Disjoindre, *Ontdoen, ſcheyden.*
Disjonction, f. *Ontdoeninge, ſcheydinge.*
Disjonctif, m. *Ontdoenelijck, ſcheydelijck.*
Disloquer, *Verſtuycken, verreycken.*
Dislocation de membre, f. *Verſtuyckinge, verreyckinge.*
Disloqué, m. *Verſtuyckt, verreyckt.*
Diſmes, *ou* Dîmes, *voyez* Decime.
Diſmer, *ou* Dîmer, *De thienden verpachten.*
Diſmeur, *ou* Dîmeur, m. *Ontfanger* of *verpachter van de thienden.*
Diſner, *ou* Dîner, *Het noen-mael eeten, middagh-mael houden.*
le Diſner, *ou* Dîner, *Het noen-mael*, of *middagh-mael.*
Diſné, *ou* Dîné, m. *Het noen-mael gegeten.*
l'aprés Diſnée, f. *Namiddagh.*
Diſparoir, *ou* Diſparoitre, *Verdwynen, uyt 't geſicht varen.*
Diſparu, m. *Verdweenen.*
il Diſparut de devant eux, *Hy verdween voor haer oogen.*
Diſparité, m. *Ongelijckheyt, verſcheydenheyt.*
Diſparité, difference d'humeurs, f. *Verſcheydenheyt*, of *verſchil van humeuren.*
Diſpenſable, c. *Die bevrijt en ontſlagen kan zijn.*
Diſpenſer, *Diſpenſeeren, vryheyt geven om te mogen doen.*
Diſpenſer de la loy, *Van der Wet bevryden en ontſlaen.*
Diſpenſé, m. *Ontſlagen, gediſpenſeert.*
Diſpenſation, f. *Ontſlaginge, diſpenſatie.*
Diſpenſier, *ou* Dépencier, m. *Spijs-bewaerder, Bottelier*, of *Uytdeelder, Uytreycker.*
Diſpoſer, *Schicken, ordonneeren, gebruycken.*
Diſpoſer de ſes biens par teſtament, *Sijn goederen by teſtament maken.*
Diſpoſé, m. *Geſchickt, geordineert.*
Diſpos, m. *Geſont, welvarende, luſtigh.*
mal Diſpos, *ou* Diſpoſé, *Qualijck varende, niet wel te paſſe* of *gediſponeert.*
Diſpoſition, f. *Schickinge, ordonnantie, diſpoſitie.*
Diſpoſition de l'air, *Getempertheyt des luchts.*
eſtre en bonne Diſpoſition, *Geſont* of *wel te paſſe zijn.*
eſtre en la Diſpoſition de quelqu'un, *Tot iemants dienſte zijn.*
Diſproportion, f. *Verſchil.*
Diſputable, c. *Daer men van diſputeeren kan.*
Diſputer, *Diſputeeren, argueren.*
Diſputé, m. *Gediſputeert.*

Diſpute, f. *Diſputatie, argueringe.*
Diſputeur, m. *Die geern* of *dickwils diſputeert.*
Diſſemblable, c. *Ongelijck.*
Diſſemblance, f. *Ongelijckheyt.*
Diſſention, diſcorde, f. *Tweedracht.*
Diſſequer, m. *In ſtucken ſnyden, en ontleden.*
Diſſection, f. *Een ſnydinge in ſtucken*, of *ontledinge.*
Diſſimuler, *Veynſen, geveynſen.*
Diſſimulateur, m. *Ypokrijt, geveynſt menſch.*
Diſſimulatrice, f. *Geveynſde vrouwe.*
Diſſimulation, f. *Geveynſtheyt, geveynſt gelaet.*
Diſſimulément, *Geveynſdelijck.*
Diſſiper, *Verſtroyen, verquiſten, verdryven.*
Diſſipé, m. *Verſtroyt, verquiſt.*
Diſſipateur, m. Diſſipatrice, f. *Verquiſter, verquiſtereſſe.*
Diſſipation, f. *Verſtroyinge, verquiſtinge.*
Diſſolu, m. *Ongeſchickt, ongemaniert, dertel.*
mener une vie Diſſoluë, *Een ongeſchickt leven leyden.*
Diſſolvant, m. *Dat ontbint, ontdoet, en van malkander ſcheyt.*
Diſſolution, f. *Ontdoeninge*, of *ongeſchicktheyt van leven.*
Diſſonant, m. *Qualijck luydende.*
Diſſoudre, *Iemants aenſlagh te niet doen en verſtooren*, of *loſſen, ontbinden, ontdoen, van een ſcheyden.*
Diſſuader, *Ontraden.*
Diſſuaſion, f. *Ontradinge.*
Diſtant, m. *Verſchillende, verre van een ſtaende.*
Diſtance, f. *Verſchil, wijdte, veerheyt.*
quelle Diſtance y a-t'il d'Anvers à Cologne? *Hoe verre is 't van Antwerpen tot Keulen?*
Diſtamment, *Verſcheydentlijck, verſchillijck.*
Diſſenſion, f. *Uytſtreckinge, uytſpanninge.*
Diſtiler, *Diſtilleeren, af-druypen.*
eaux Diſtilées, *Gediſtilleerde wateren.*
Diſtilement, m. Diſtilation, f. *Diſtillatie, af-druypinge.*
Diſtilation d'humeurs, *Catharren.*
Diſtilleur, m. *Diſtilleerder.*
Diſtinguer, *Onderſcheyden, van een leggen.*
Diſtingué, m. *Onderſcheyden.*
Diſtinct, ſeparé, *Onderſcheyden, geſcheyden.*
Diſtinction, f. *Onderſcheydinge.*
Diſtinctement, *Beſcheydentlijck.*
parler Diſtinctement, *Verſtandelijck en beſcheydentlijck ſpreken.*
Diſtique, m. *Twee veerſen* of *rymen.*
Diſtraire, *Van een trecken* of *rucken.*

Diſtrait,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

)istrait, m. *Vaneen getrocken, verſtrooyt.*
voir l'eſprit Diſtrait, *De ſinnen verſtrooyt hebben.*
hoſes Diſtrayantes, *Aftreckſelen, dingen die eenen afkeeren.*
)iſtraction, f. *Aftreckinge, afruckinge, verſtroyinge.*
)iſtribuer, *Uytdeylen.*
)iſtribuer en bandes, *In hoopen ſtellen.*
)iſtribuer argent à chacun, *Iegelijcken gelt geven, uytreycken,* of *uytdeelen.*
)iſtribuer le procés, *Een gefourneert proces laten viſiteeren.*
rocés Diſtribué, m. *Een gefourneert proces, dat gegeven is om te overſien.*
)iſtribué, m. *Uytgedeelt.*
)iſtribution, f. *Uytdeelinge, diſtribuering.*
a Diſtribution de procés, *De overgevinge van een gefourneert proces om te laten viſiteeren.*
)iſtributions qu'on donne aux Chanoines, *De portie van de Canonicken.*
es menues Diſtributions, *De portie der Amen, de aelmoeſſen.*
louble Diſtribution, *Dobbel portie.*
)iſtributeur, m. *Uytdeeler.*
)it, *voyez* Dict.
)ition, f. *Authoriteyt, macht en bevel.*
)ivaguer, *Overdencken, overleggen, overpeyſen,* of *overloopen, overvliegen.*
)ivers, m. *Verſcheyden, menigerley,* of *verſchillende, different.*
lu tout Divers, *Geheel en al divers* of *verſcheyden.*
:n Diverslieux, *In menigerley* of *verſcheyden plaetſen.*
:hoſe Diverſe, f. *Verſcheyden ding.*
)iverſement, *Verſcheydentlijck.*
)iverſifier, *Veranderen, anders* of *verſcheyden maken.*
Diverſion, f. *Scheydinge.*
'aire une Diverſion d'humeurs, *De humeuren een ander cours doen nemen.*
Diverſité, f. *Verſcheydentheyt, ongelijckheyt, verſchil.*
Divertir, *voyez* Détourner.
Divertiſſant, recreatif, m. *Vermakelijck.*
'e Divertir, *Sijn geneuchte nemen, ſich vermaken.*
)ivertiſſement, m. *Geneuchte, vermaeck.*
)ivin, m. *Godtlijck.*
)ivinement, *Goddelijcken.*
)ivinité, f. *Goddelijckheyt.*
quelque Divinité, *Wat Goddelijcks.*

un Divin, *mieux* Devin, *Een waerſegger.*
Diviner, *mieux* Deviner, *Waerſeggen.*
Diviſer, *Scheyden, deelen, parten.*
Diviſer, aborner, *Affſcheyden, afpalen.*
Diviſer & mettre par ordonnance, *By artijckelen en in ordonnantie ſtellen.*
Diviſé, m. *Geſcheyden, gedeelt.*
Diviſible, c. *Scheydelijck, dat geſcheyden kan worden.*
Diviſion, f. *Scheydinge, deelinge, partinge.*
Diviſion, *Scheydinge door tweedracht, afwijckinge.*
Diviſement, *Verſcheydentlijck.*
Divorce, m. *Scheydinge van ſijn Huysvrouwe.*
faire Divorce avec une femme, ſe divorcer, *Sijn Huysvrouwe van hem doen affſcheyden.*
Diurétique, c. Qui a la vertu & faculté de faire uriner, *Dat de kracht heeft om te doen piſſen.*
Diuturnité, f. *Langduerigheyt, geduerigheyt.*
choſe Diuturne, *ou* de longue durée, *Langduerige dingen.*
Divulguer, *Openbaren, openbaer maken, uytſpreyen, verbreyden.*
Divulgué, m. *Geopenbaert, uytgeſpreyt.*
Divulgué par tout, *Over al verbreyt* of *bekent.*
la choſe eſt Divulguée & ſemée par tout, *De ſake is over al verbreyt, men ſpreeckt 'er over-al af.*
Dix, *Thien.*
Dix à la fois, *Thien t'effens.*
Dix pour cent, *Thien ten hondert.*
Dix fois dix, *Thien mael thien.*
Dixieſme, c. *De thienſte.*
Dix-ſept, dix-huict, dix-neuf, *Seventhien, achthien, negenthien.*
Dix-ſept-fois, dix-huit-fois, dix-neuf-fois, *Seventhien mael, achthien mael, negenthien mael.*
Dix-ſeptiéme, dix-huitiéme, dix-neufiéme, c. *De ſeventhienſte, achthienſte, negenthienſte.*
Dixain, m. *Dat thien in houdt.*
une Dixaine, *Een getal van thienen.*

DG

DOcile, c. *Leerſaem, begrypelijck.*
Docilité, f. *Begrypelijckheyt.*
Docte, c. *Geleert.*
Doctement, *Geleerdelijck.*
bailler Doctrine, *mieux* enſeigner, *Onderwyſen.*
Docteur bullé, *ou* licentié, *Gemaeckten doctoor.*
le Doctiſſime, *Den aldergeleertſten.*

Docto-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Doctorat, *Doctoorschap.*
Doctrine, f. *Leeringe.*
Document, m. *Een tooninge* of *bewysinge.*
Dodane, m. *Een sluyse van hout, als een ezels rugge.*
Dodeliner, dodiner, *Troetelen.*
Dodelineur, Dodineur, m. *Troetelaer.*
Dodeline, f. *Troetelaresse.*
Dodu, m. *Vet als een mol, grof, dick.*
Dogmatizer, *Statuyten ordonneeren.*
Dogmatizer, enseigner, *Instructie geven.*
Dogme, m. *Leeringe.*
Dogue d'Angleterre, m. *Een Engelsche dogge.*
un Doigt, doit, *Een vinger.*
un Doigt de vin, *Een teugh wijn.*
faire toucher au Doigt, *Klaerlijck doen verstaen.*
montrer au Doigt, *Met den vinger nawysen.*
Doigt, *ou* Doy, m. *Is een Apotekers gewichte van goude, vier gersten greynen.*
Doitier, m. *Vinger-hoet.*
un Doisil, c'est un fausset, qu'on met à un muy, *Een wijn-roede.*
Dol, m. *Bedroch.*
par Dol & tromperie, *Bedriegelijcken, met bedroch.*
Doleance, *ou* plainte, f. *Geklagh*, of *gekerm.*
Dolemment, d'une voix plaintive, *Klagelijck, jammerlijck.*
Dolent, m. *Droef, droevigh, bedroeft.*
Dolente, f. *Droeve, bedroefde.*
Doleur, *voyez* Douleur.
Dolentement, *Smertelijcken.*
Doler, *Effenen, schaven.*
Doloire, f. *Een schave.*
Doloire, f. *Een acxe, groote byle, daer men 't rouste van eenigh hout mede af-hout.*
Doloreux, *voyez* Douloureux, m. *Pijnelijk.*
Dom Jean *ou* Pierre, *Heer Jan* of *Pieter.*
Dome, m. *Woonstede, een Dom-kercke,* Une Eglise Cathedrale.
Domaine, m. Seigneurie, f. *Des Vorsten* of *Princen leen-goederen, heerlijckheyt.*
Domaine, empire, *Gebiet.*
Domestique, c. *Huysgenoot, van den huyse.*
Domestique, *ou* apprivoisé, c. *Tam, getemt.*
Domestiquement, *Tammelijck.*
Domicile, m. *Een woon-plaetse.*
Domicilié, *Die gehuyst is*, of *in een huys woont.*
Dominer, *Heerschappen.*
Dominer, faire la debauche, *Domineeren, brassen.*

Dominateur, m. *Domineerder.*
Dominateur, *ou* Domineur, m. Dominatrice, f. *Heerschapper, Heerschaeresse.*
Domination, f. *Heerschappye.*
Dominical, m. *Sondaeghs.*
Dominicalement, *Op sijn Sondaeghs.*
Dommage, m. *Schade.*
c'est Dommage, *'t Is schade en jammer.*
Dommageable, c. *Schadelijck.*
Dommageablement, *Schadelijcken.*
Dompter, *voyez* Domter.
Domte-venin, m. *Swaluwe-wortel, een kruyt tegen 't fenijn.*
Don, *voyez* Donner.
Don, *voyez* Dom.
Donc, *ou* Donques, *Dan.*
à toy Donques, *'t Gelt u dan*, of *'t is voor u dan.*
Dond, *voyez* Dont.
Dongeon, *ou* Donjon, m. *Den uytkijck van een kasteel.*
Donner, *Geven.*
Donner à faire, *Te werck stellen* of *geven.*
Donner une loy, *Een wet stellen.*
Donner sur l'ennemy, *Op den vyandt aenvallen.*
Donner bataille, *Den slagh leveren.*
se Donner à quelqu'un, *Hem selven een ander overgeven.*
se Donner de garde, *Hem wachten, toesien en hoeden.*
il se Donne du bon temps, *Hy maeckt goede çiere, hy laet hem wel tracteeren.*
Donner dedans, *Aenvallen, invaren, indrucken.*
Donner réponce, *Antwoorden, antwoordt geven.*
Donner, *ou* bailler en don, *Schencken.*
Donner, *ou* faire bon traittement, *Wel tracteeren* of *feesteeren, goede çiere aen doen.*
en Donnant, *Gevende.*
Donneur, m. *Gever.*
Donné, m. *Gegeven, overgegeven.*
Don, m. *Een gifte, geschenck, present.*
Don de Dieu, *Een gave Godts.*
Donaison, *ou* Donation, f. *Begavinge, giftinge, beschenckinge.*
Donataire, c. *Een die begift is.*
une Donnée, *Een gave, gifte* of *geschenck.*
Donne-vie, m. *Die't leven geeft.*
Donsil, m. *Een speetken.*
Dont, *Met welcke, van de welcke, waer mede, waer van.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Dont il appert que, &c. *Waer uyt het blijckt dat, &c.*
Donter, domter, *Temmen, bedwingen.*
Donter un peuple, *Een volk onder ſijn Heerſchappye brengen.*
Donté, domté, m. *Getemt.*
Donteur, domteur, m. *Temmer, overwinnaer.*
Dontereſſe, domtereſſe, f. *Eene die tam maekt.*
Dontable, domtable, c. *Temmelijk.*
Dontement, domtement, m. *Temminge.*
Donzelle, f. *Een valle, een viſch.*
Dorade et orade, f. *Zee-braeſſem.*
Dorer, *Vergulden.*
Doré, m. *Vergult.*
Doré, m. *Schoon.*
Vénus la Dorée, *De ſchoone Venus.*
Dorure, f. *Vergultſel* of *verguldinge.*
Doreſenavant, *ou* Dorenavant, *Van nu voortaen.*
Dorloter, *Sachtjes handelen, liefkoſen.*
Dorlotement, m. *Liefkoſinge.*
Dormir, *Slapen, ruſten.* (*ſlapen.*
Dormir la graſſe matinée, *Een gat in den dag*
Dormir profondement, *Vaſt ſlapen.*
Dormir à la Flamande, *Vaſt en onbeſorgt ſlapen.*
en Dormant, *Al ſlapende, in den ſlaep.*
Dormeur, m. *Slaper.*
Dortoir, m. *Een ſlaep-kamer* of *dormter.*
Dortoir, *ou* Cimetiere, m. *Een kerck-hof.*
le Dos, m. *Den rugge.*
tourner le Dos, *Den rugge keeren, gaen loopen.*
battre quelqu'un Dos & ventre, *Jemant luſtig af-rotſen.*
écrit à Dos, *Op d'averechte zijde geſchreven.*
Doſe, f. *De groote van een dranxken, t' welk den medecijn den Apoteker ordonneert, om den patient t' eender reyſe in te geven.*
Doſſier, m. C'eſt pour appuyer le dos, *Daer men metten rugge kan tegen ſitten* of *leunen.*
banc à Doſſier, *Bank daer men tegen leunt.*
chaire à Doſſier, *Een leun-ſtoel.*
Doſſier d'un pavillon, *Kleedt dat boven den hoofd-peul hangt.*
s'Adoſſer contre un arbre, *Met de rugh tegen een boom leunen.*
Endoſſer les armes, *Wapenen.*
Doſt, *ou* Dot, f. C'eſt ce qu'une femme donne, *ou* aſſigne à ſon Mary, *Houwelijks-goedt dat men met de vrouwen t en houwelijk belooft.*
Doter ſa fille, *Sijn Dochter een Bruydt-ſchadt geven.*

Doüaire, m. *Het goet dat de Bruydegom in de houwelijkſche voorwaerden de Bruydt geeft.*
Doüairiere, f. *Een die haer geſtorven Mans goederen beſit, een douwagiere.*
Double, c. *Dobbel, twee-voudig.*
un homme Double de cœur, *Een dubbelſinnig,* of *geveynſt menſch.*
le Double de quelque écriture, *De copye van eenig geſchrifte.*
le Double, *Het dobbel, twee-mael ſoo veele.*
au Double, *In 't dobbel, tweevoudiglijk.*
un Double, *Een duyt,* of *de ſeſte-part van een ſtuyver in Vrankrijk.*
Doubler, *Dobbeleren, dobbel maken, voeyeren.*
Doubler, *Dronmen, buygen, toe-vouwen.*
Doublé, m. *Verdobbeleert, gevoeyert.*
nous avons chacun Doublé, *Wy hebben 't elck twee-mael gedaen.*
Doublement, *In twee manieren.*
Doublement, m. *Dobbeleringe.*
Doublure, f. *Voyeringe.*
Doublier, m. *Een lanck ende breet of dobbel ammelaken.*
Doubter, *voyez* Douter, *Twijffelen, vreeſen.*
Douce, f. *Soete.*
la Douce perſonne, *Wat eenen ſoeten babbaert, ſiet het ſoete manneken.*
Doucet, Doucelet, m. *Een teer quantje.*
Douçatre, c. *Soetachtig.*
Douceur, f. *Soetheyt, ſoetigheyt.*
Douceur, et privauté, f. *Sachtheydt, tammigheydt.*
Douceur, *Sachtmoedigheydt, ſachtſinnigheydt.*
ma Douceur, *Mijn ſuyker mondeken.*
Douceur de chant, *Luſtigheydt des geſangs.*
la trop grande Douceur des Juges, *Al te groote ſlappigheydt en toelatinge van de rechters.*
Doucement, *Soetelijk.*
aller Doucement, *Safjes gaen.*
tout Doucement, *Sachtelijk, al ſtillekens; langſaemlijk, met goeder moeyten.*
Doucin, Douſſin, *Zee-eegel.*
Doucine, *voyez* Cymaiſes. (*geven.*
Doüer, *Begaven, begiften, houwelijks-goedt*
Doüé, m. *Begift, begaeft.*
Doüelle, f. Une petite Douve, *Kleyn duyge.*
une Doüille, f. Le canon d'un fer de Javeline, *ou* ſemblable, *De buyſe* of *ſchacht van een ſpieſſe* of *javelijne.*
Doüillet, m. *Lecker, teerachtig, ſoet.*
cela eſt fort Doüillet, *Dat is ſeer ſacht in 't aentaſten.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Doüillettement, *Soetkens, teerkens.*
Douleur, f. *Droefheyt, pijne.*
Douleur de cœur, *Weedom, pijne aen 't herte.*
tres grande Douleur, *Onverdragelijke pijne,* of *seer groote droefheydt.*
se Douloir, *Wee doen,* of *pijne hebben.*
Doulourer, *Jammerlijken klagen.*
Douloureux, m. *Pijnelijck, klagelijck, jammerlijk.*
Douloureusement, *Pijnelijken, klagelijken, jammerlijken.*
Douter, *Twijffelen, vreesen.*
je Doute que, &c. *Ick vreese, sorge* of *ducht te dat &c.*
se Douter de quelque chose, *Muysen riecken, vermoeyen.*
il se Doute que, &c. *Hy heeft geroken dat, &c.*
on Doute, *Men sorgt* of *twijffelt.*
je m'en suis Douté, *Ik hebber sorge voor gehadt, ik sach't komen, ik rook het van verre.*
Doute, m. *Twijffel, twijffelinge.*
Doute, m. *Vreese* of *ontsagh, reverentie.*
avec Doute, *Twijffelachtelijken.*
sans Doute, *Sekerlijken, gewisselijken.*
étre en Doute *Beancxt, benaut, bevreest zijn.*
il est en Doute, *Het staet dus en soo.*
mettre en Doute, *Twijffelachtig maken.*
Doutement, m. *Twijffelinge.*
Douteux, m. *Onseker, twijffelachtig.* (*ke.*
chose Douteuse, *Onsekere* of *twijffelachtige sa-*
s'il y a quelque piece d'argent Douteuse, je, &c. *Is'er eenig stuck gelts, dat u dunkt te licht* of *niet goet te zijn, ick, &c.*
Doutable, c. *Daer aen te twijffelen is.*
Doutance, f. Doutement, m. *Twijffelachtigheydt.*
Douteusement, *Onsekerlijken, twijffelachtelijken.*
Douve, un ais d'un muy, f. *De girgel daer den bodem in komt.*
les Douves d'un chasteau, *De grachten van een Kasteel.*
les Douves d'un tonneau, *De duygen van een vat.*
Doux, *Soet, gracieus, sachtsinnig.*
un Doux parler, *Een liffelijke* of *vriendelijke spraecke.*
Doux à tâter, *Sacht om aen te tasten.*
Doux et courtois, *Courtois, beleeft, lieflijk.*
un Doux dormir, *Eenen geruysten en soeten slaep.*
tout Doux, *ou*, tout doucement, *Al stillekens, sonder gerucht.*

Doux-amer, *Dat half soet ende bitter is.*
Doux-grave, Doucement grave, *Een die stillekens, statich ende degelijk is.*
Doux-inhumain, *Een die half goedertieren, en half wreedt is.*
Douzil, *ou* Fausset, m. *Een tap* of *deuvick.*
Douze, *Twaelf.*
Douze fois, *Twaelf-mael.*
le Douziéme, *De twaelfste.*
une Douzaine, *Een dozijne, twaelf.*
un Doyen, *Eenen Deken.*
Doyenné, *ou* Deaume, m. *Dekenschap.*

DRA

DRachme, f. *Een seven stuyvers penninck* of *vier batsen, het bediet oock in't gewichte by d'Apotekers een vierendeel loots, of zestig granen swaerte.*
Dragée, f. *Eert-suycker, bancket-suycker, tergie.*
Dragée aux chevaux, *Gemengt voeder voor de paerden.*
Dragée pour tirer, *Hagel kogels.*
Drageon, *ou* Bourgeon-pamprier de vigne, m. c'est celuy, qui ne porte que des pampres, & des feüilles sans fruit, *Een wijngaert-ranke, die niet dan bladeren voort en brengt.*
Drageon-fruitier, c'est celuy, qui porte des grappes, *Een vruchtbare wijngaert-scheute* of *rancke.*
Drageon-fourcheron, c'est celuy, qui sort entre deux bras, *ou* branches comme au milieu d'une fourche, *Een rijsken* of *byscheute van den Wijngaert.*
Drageonner, bourgeonner, *Knoppen, botten.*
Dragme, *voyez* Drachme.
un Dragon, m. *Eenen draeck.*
Dragon, mousquetaire à cheval, *Dragonder.*
Draisse, f. *Draf.*
Drap, m. *Laken.*
Drap de couleur blanchet, canelat, leonat, *ou* verdgay, *Laken van witten, leeuwen* of *donker licht verwe.*
Drap delié, *Fijn laken.*
Drap funebre, *Een rouw-kleedt.*
un Drap bien drappé, *Vast laken.*
Drap, linceul, *Slaep-laken.*
Drappeau, *ou* Drappelet, m. *Eenen lijnen doeck, slette* of *vodde.*
le Drappeau d'un fusil, *Het vonck van een vuurstael.*
Drappeau, enseigne, *Vaevdel.*
Drapperie, f. *Een draperye,* of *plaetse daer men Laken maeckt* of *verkoopt.*

Drap-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Drapperie, *voyez* Vignettes.
Drappier, m. *Laken-maker* of *verkooper.*
Drave, f. *Kerſſe van Babylonien.*
Dreſſer, *ou* redreſſer une choſe courbée, *Eenig krom dingh weder rechten* of *recht maken.*
Dreſſer, *ou* relever, *Weder opheffen* of *rechten.*
Dreſſer la viande, *De ſpijſe opſcheppen, opdiſſen.*
Dreſſer, *ou* former quelque choſe, *Fatſoeneren, ergens toe bequaem maken.*
Dreſſer la droite route de la chaſſe, qui fuit devant, *Den rechten ſpeur van de beeſte, die vooren loopt, ontmoeten* of *vinden.*
Dreſſer droit contre mont, *Steyl oprechten.*
Dreſſer un gibet, *Een galch oprechten.*
Dreſſer les doigts, *De vingeren opſteken.* (*len.*
Dreſſer ſon cas, *Sijn ſaken beſchicken* of *beſtel-*
Dreſſer un cheval, *Een paert fatſoeneren* of *gehandtſaem maken.*
Dreſſer des fineſſes, *Bedrog* of *ſchalckheyt voor ſtellen.*
Dreſſer des embuſches, *Lagen leggen.*
Dreſſer un procés à quelqu'un, *Iemandt eenigh proces aenrechten* of *aenjagen.*
Dreſſer les lits, *De bedden maken.*
Dreſſer le linge, *'t Linnen ſtrijcken.*
fer à Dreſſer, *Strijck-yſer.*
ſe Dreſſer et tenir droit, *Recht opſtaen.*
ſe Dreſſer un bonheur, *Sijn ſaken ſoo aenſtellen datſe wel gelukken.*
Dreſſé, m. *Opgerecht, opgeheven, geſtreken.*
Dreſſoir, m. *Recht-banck* of *tafel, treſoor, buffet.*
Driades, *voyez* Dryades.
Drillante flamme, *Een vlamme die glinſtert* of *blinckt.*
Driller, *voyez* Branſler.
Drogue, f. *Een drooge, drooge waer* of *Medecijne voor de Apotekers.*
Droguerie, f. *Droogerye.*
Droguier, *ou* Droguiſte, m. *Een Drogiſt, die droogerye verkoopt.*
Droguet, m. Sorte de Sargéte pour vétemens.
Drogueman, m. Chez les Italiens, eſt ce que nous diſons, Trucheman, *Tael-man, Taelſpreker.*
Droict, *ou* Droit, m. *Recht.*
Docteur en Droict, m. *Rechts-geleerde.*
à Droit, *Stracx*, of *recht door.*
couper à Droit fil, *Recht op den draet af-ſnijden.*
il eſt allé là de Droit fil, *Hy is recht derwaerts benen gegaen.*

tenir à Droit, *Na het recht met yemanden voortvaren*, of *voor goet ende oprecht houden.*
il ſe tient Droit, *Hy ſtaet recht op ſijn beenen.*
Droit en ce lieu, *Recht* of *juyſt op die plaetſe.*
n'aller point Droit en beſogne, *Onrechtelijk* of *niet recht handelen.*
vous ne faites rien à Droit, *Ghy en doet niets te degen.*
Droits, *ou* vrays gens-d'armes, *Oprechte* of *rechtſinnige Krijgs-lieden.*
Droits, m. *Rechten.*
Droitement, *Rechtelijk, gerechtelijk.*
Droitement, à l'heure, *Juyſt op den tijdt, recht van paſſe.*
le Droit, m. *Het recht.*
Droit rigoureux, *ou* rigueur de Droit, *Het ſcherp recht.*
le Droit des Pontifes, *Het geeſtelijk recht.*
un homme Droit, *Een oprecht ende redelijk Man.*
le Droit Civil & Canon, *Het geſchreven Keyſerlijk ende Pauſelijk recht.*
le Droit des chiens, *Het af-geſneden ſtuck vleeſch van de jacht voor de honden.*
faire Droit, *Gerechtigheydt hanteren, gerechtelijk* of *oprechtelijk handelen.*
venir à ſes Droits, *Sijn ſelfs worden, uyt de voogdye gaen.*
à tort *ou* à Droit, *Met gewelt, 't ſy met recht* of *met onrecht.*
à bon Droit, *Met goede reden, met recht.*
vendre avec Droit, *Met recht* of *met eere verkoopen.*
j'ay Droit de le faire, *Ik magh 't wel doen, ik hebbe recht daer toe.*
Droitement, *Rechtelijk, gerechtelijk, ſoo 't behoort.*
Droitier, m. *Een die recht is.*
Droiture, f. *Gerechtigheydt.*
juger contre Droiture et raiſon, *Onrechtelijk oordeelen, een onrecht oordeel geven.*
ſoutenir le Droit, *ou* la Droiture, *Het recht voorſtaen.*
Droiturier, m. *Oprecht.*
Seigneur Droiturier, *De rechte Heere, den rechten Erfgenaem.*
il eſt Droiturier, *Hy is rechts.*
Drolle *ou* Drôle, *Een kluchtig menſch, een ſnaeck.*
un fin Drôle, *Een ſlimme* of *looſe gaſt.*
Drôleſſe, f. *Een kluchtig Vrouw-menſch.*
Drôlerie, f. *Snaeckerye,*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Dromant, *ou* Dromon, m. C'eſt une ſorte de vaiſſeau de mer, *Een karveel oft boeyer.*
Dru, m. *Dicht na malkanderen.*
ils chéent Dru, *Sy vallen dicht by een.*
qui n'eſt pas Dru ſemé, *Dun gezaeyt, ſelden.*
Dru, oiſeau dru, *Een vogel die vlugge is.*
une pluye Druë, *Een dicke regen.*
Dryades, f. *Boſch-goddinnen.*

DU

DU, m. *Van, van den.*
le fruit Du jardin, *De vrucht* of *fruyt van den hof.*
Du depuis, *Van dier tijdt af, ſichtent, doen, ſint.*
Du pain, du vin, &c. *Broot, wijn, &c.*
le bonnet Du maiſtre, *Des meeſters bonnette.*
Du commencement, *In of van den beginne.*
Du temps de, &c. *In den tijdt van, &c.*
Du temps paſſé, *In de voorgaende tijdt.*
Du milieu, *Van den* of *uyt den middel.*
Du moins, *Ten minſte.*
Du temps de la cherté, *In den dieren tijdt.*
Du tout, *Gantſchelijk, geheelijk.*
Duc, m. *Hertoge.*
Ducheſſe, f. *Hertoginne.*
Ducal, m. *Dat een Hertoge toekomt.*
Ducat, m. *Ducaet, een ſtuck gelts.*
Ducaton, m. *Een ducaton.*
Duché, c. *Hertogdom.*
au Duché de Milan, *In 't Hertogdom van Milanen*, et à la Duché.
eriger en Duché, *Tot een Hertogdom kieſen oft maken.*
Ducentaire, *ou* Ducenturion, m. *Capiteyn* of *Regeerder over twee hondert mannen.*
Ductile, c. *Dat men regeeren* of *gouverneeren kan, dat men leyden ende verbreyden kan.*
Dueil, m. *Een jammerlijk geklag met weenen, rouw, droefheydt.*
il porte le Dueil, il eſt vetu de Dueil, *Hy draegt rouw, hy heeft rouw-kleeren aen.*
Dueil, voilà le Dueil, *Daer zijn de lieden die in den rouw metten lijcke gaen.*
habit de Dueil, *Rouw-kleedt.*
ô le Dueil, *Och wat een klaeglijk ding.*
laiſſer ſa robbe de Dueil, *Den rouw afleggen, ſijn rouw-kleedt aflaten.*
avec Dueil, *Klaeglijken.*
faire, *ou* mener Dueil, *Rouw dragen oft hebben, droefheydt maken.*
Duël, m. *Een gevecht van twee.*
ſe battre en Duël, *Lijf om lijf vechten.*

Duire, *Dienen, dienſtig zijn.*
cela me Duiroit bien, *Dat ſoude my wel dienen.*
ſe Duire & accouſtumer, *Hem gewennen.*
Duiſable, c. *Profijtelijk, dienſtig.*
Duiſant, m. *Bequaem.*
cela me Duit, cela m'eſt bien Duiſant, *Dat ſtaet my aen, het dient my wel.*
Duit, m. *Geweon.*
ces choſes Duiſent à ta ſanté, *Deſe dingen dienen, oft zijn goet tot uwe geſontheydt.*
Duiſſon, f. Accouſtumance, *Als men hem yet laet dunken.*
Dulie, *Dienſt der heyligen.*
une Dune, f. *Een Duyne* of *grooten Sant-berg tegen de zee.*
Dunette, f. *Een kleyne duyne.*
Dupe, Duppe, m. *Botterik.*
Duper, Dupper, *Jemant liſtiglijk bedriegen.*
Dupeur, Duppeur, *Liſtigen bedrieger.*
Duplication, f. *Verdobbelinge.*
Duplique, f. *Een duplijke in rechte.*
Dupliquer, *Dupliceren, wederom ſchryven* of *verdobbeleren.*
Duquel, *Van wien, van den welken.*
Duquel tu, &c. *Van dien, van die geenen* of *den welken ghy, &c.*
Dur, m. *Hart, ſtraf.*
Dur et âpre, *Scherp ende bijtende.*
homme Dur, *Een rouw, ſtraf ende wreedt menſche.*
Dur à entendre, *Donker, duyſter oft quaedt om verſtaen.*
Durable, c. *Gedurigh, duurſaem, dat duren kan.*
Durcir, *Verharden, hardt maken.*
Durcir, Devenir dur, *Hardt worden.*
Durant ce temps, *Binnen die tijdt.*
Durant que, *Terwijlen dat, ſoo lange als.*
qui Dure au travail, *Die wel tegen den arbeydt mach.*
coucher ſur la Dure, *Op de aerde leggen.*
Durée, *Geduerigheydt*, longue durée, *Langduerigheydt.*
eſtre de Durée et de garde, *Langen tijdt dueren* ofte *goet blijven.*
Durement, *Hardelijk.*
Durer, *Dueren, verdueren.*
Durer long temps, *Langen tijdt dueren*, ofte *goet blijven.*
Duret, un peu Dur, *Hardtachtig.*
Dureté, f. *Hartheydt, hardigheydt.*

Durcté

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ureté de cœur, *Strafheyt des herten.*
ureté d'un arbre, *Eenen weer, een quaſt.*
urillon, cal, m. *Een weere, eelt.*
uve d'un muy, *De girgel daer den bodem in komt, kimme.*
uvet, m. *Donſt, ſachte pluymen.*
uvet de linge, *Pluckſel van lijnwaet.*

DY

Yſenterie, f. *Den bloedt-ganck, roodt-meliſoen.*
yſenterique, c. *Die den bloedt-ganck, of roodt-meliſoen heeft.*

EA

Au, f. *Water.*
Eau vive, *Springende Fonteyn-water.*
Eau de vie, *Gebranden wijn.*
Eau de pluye, *Regen-water.*
au benite, *ou* luſtrale, *Wy-water, water dat reynigt oft ſuyvert.*
e l'Eau roſe, *Rooſe-water.*
ors de l'Eau, *In't drooge, uyt den water.*
ller par Eau, *Te water,* ofte *ſchepe gaen.*
e ſuis tout en Eau de peur, *Ik ſweet van angſt.*
au entre cuir et chair, *De water-ſucht.*
aurole, *Water-glaesken.*

EB

EBahir, *Hem verwonderen, verbaeſt zijn.*
Ebahi, esbahi, m. *Verbaeſt, verwondert.*
l'Ebahi, m. *Verbaeſdelijk.*
aire l'Ebahi, *Hem gelaten als of men nergens af en wiſt.*
Ebahiſſement, m. *Verbaeſtheyt* of *verwonderinge.*
'Ebattre, *Genoechte bedrijven, hem vermeyden* of *vermaken.*
n s'Ebattant, *Al ſpelende.*
Ebat, m. *Recreatie, genoechte, vermeydinge, vermakinge, ſpel.*
Ebats, m. *Welluſt.*
rendre ſes Ebats, ſe réjoüir, *Sijn vermaeck nemen, ſigh verheugen.*
par Ebat, *In ſpel.*
Ebattement, m. *Vermeydinge, verluſtinge, ſpel van tijt-kortinge, en de om te lacchen.*
Ebaucher, *Uyt den rouwen houwen* of *maken.*
Ebaudir, réjoüir, *Verblijden, verheugen.*
Ebéne, f. *Ebben-hout, ebben-boom.*
Ebeurrer, *voyez* Eburrer.
Ebloüir les yeux, *De oogen verblinden.*
étre Ebloüy, *Verblindt zijn, niet wel ſien.*
eſclair Ebloüiſſant, *Eenen blixem daer't geſichte door verdonckert wordt.*
Ebloüiſſement, *ou* Esbloüiſſon, m. *Verblindinge, ſpriet-ooginge.*
Ebocher, Ebaucher, *Metter bijlen houwen, eenig werk in't grof af-maken, beworpen.*
Ebochement, Ebauchement, m. *Boetſering.*
Eborgner, *Jemanden d'ooge uyt-ſteken.*
Ebouler, *Op-berſten.*
Eboulé, m. *Op-geborſten.*
Eboulement, m. *Op-berſtinge.*
Eboüillir, *Verſieden, inſieden tot minderinge.*
Eboulluë, f. *Verſoden, oft ingeſoden materie.*
Ebourjonner, *ou* ébourgeonner la vigne, *Het loof van den wijngaert af-breken,* of *affnyden.*
Ebourjonnement, m. *Af-brekinge van het wijngaerts loof.*
Ebourjonneur, m. *Wijngaert-man, wijngaerdenier.*
Ebrancher un arbre, *Eenen boom ſnoeyen.*
Ebranché, m. *Geſnoeyt.*
Ebranchement, m. *Snoeyinge.*
Ebranler, *Waggelen, ſchudden, doen beven* of *daveren.*
Ebranlé, m. *Geſchudt, gewaggelt.*
Ebranlé de ſon opinion, *Van ſijn meyninge beweegt.*
la choſe n'eſt pas encore Esbranlée, *De ſake is noch niet beweegt, verandert,* of *omgekeert.*
Ebranlement, m. *Beroeringe, waggelinge.*
Ebranle-rocher, m. *Den Noorden-windt, die ſoo ſterk waeyt dat hy de ſteenrotſen doet beven.*
Ebrecher, *Scheuren,* un mur ébreché, *Een verrotten* of *verſcheurden muur.*
Ebroüer, eſcumer, *Schuymen.*
Ebroüer des narines, comme fait un cheval, *Uyt de neus-gaten ſnuyven* of *bruyſſen gelijk de paerden.*
Ebullition, f. *Overſiedinge.*
Eburrer du lait, oſter la crême, *De room afdoen, boter kernen,* of *kernen.*
lait Eburré, *ou* laict de Beurre, *Boter-melck, kerne-melck.*

ECA

ECailler, *De ſchubben af doen.*
Ecailler du poiſſon, *De viſſchen ſchrabben, de ſchellen* of *ſchubben af doen.*
Ecaille de poiſſons, f. *Viſch ſchelffe* of *ſchulpe.*
Ecailleux, m. *Schubachtig, ſchelfferachtig.*
Ecaillé, m. *Geſchubt, geſchelffert.*
neuves Ecaillures de pierres, *Geſtampte ſteenen om eenen vloer te maken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ecale de noix, f. *De dop van een note.*
Ecaler, *De dop afdoen.*
Ecarlate, f. *Scharlaken.*
robbe d'Ecarlate, *Een Scharlaken rock.*
Ecarquiller, *voyez* Eſquarquiller.
Ecart, m. *Een vertrek* of *ſecreet en ſtille plaetſe.*
à l'Ecart, *Bezijden weegs, ter zijden af.*
s'Ecarter, *Aen d'een zijde gaen, alleen vertrecken.*
ne vous Ecartez pas de nous, *En gaet niet van ons.*
Ecarter quelqu'un, *Jemant wech ſtooten,* of *verdrijven.*
la tempeſte Ecarta les navires, *'t Onweer heeft de Scheepen verſtroyt.*
s'Ecarter de ſon ſujet, *Van ſijn voornemen afwijcken.*
Ecarteler, *Vierendeelen.*
Ecerner en tour, *Rontſom ſchrabben.*
Ecervelé, m. *Herſſeloos, haeſtig, korſel.*
Echaffaut, m. *Een ſtellagie* of *Schavot.*
Echaffaut portatif, *Wagen-borg.*
Echaffauder, *Stellagien oprechten, ſchavotten maken.*
Echalas, *ou* paiſſeau, m. *Een wijngaert-ſtaeck,* of *latte, daer men de wijngaert aen bindt.*
Echalaſſer une vigne, *ou* la paiſſeler, *Den wijngaert ſtaecken* of *binden, met ſtaecken onder ſetten, met latten beleggen.*
Echalotte, f. *Schaloenie.*
Echancrer, *Uyt-holen, uyt-graven, uyt-ſnijden.*
ſouliers Echancrez, *Doorſneden ſchoenen.*
Echancrure, f. *Uyt-ſnydinge, uythoolinge, uyt-gravinge.*
Echandole de bois, f. *Solder-berdt* of *daekbert, daer men de huyſen mede deckt.*
Echanger, *Ruylen, mangelen,* of *wiſſelen.*
Echangé, m. *Geruylt, gemangelt,* of *gewiſſelt.*
Echange, donner en Echange, *Tot wiſſel geven.*
Echanſonner, *Proeven.*
Echanſon, m. *Een proever.*
Echantillon, m. *Het ſtael* of *monſter van eenige koopmanſchap.*
Echantillonner, prendre un echantillon, *Een ſtael* of *monſter van eenige koopmanſchap nemen.*
Echapper, *Ontkomen, ontloopen, ontvlieden.*
laiſſer Echapper d'entre ſes mains, *Uyt ſijn handen laten vallen* of *vliegen.*
Echappé, m. *Ontkomen, geſalveert.*
l'oiſeau luy eſt Echappé, *Den vogel is hem ontvlogen.*
cela m'eſt Echappé de la memoire, *Ik heb dat vergeten.*
une Echappatoire, f. *Een uytkomſte* of *ontkominge, een toevlucht* of *uytvlucht.*
tu trouveras quelque Echappatoire, *Gy ſult wel uyt geraken,* of *wel maken,* of *yet verſieren dat ghy uyt komt.*
Echarbots, *Water-noten.*
une Echarde, f. *Een ſtrael, punt, angel* of *ſplinter.*
Echarpe, f. *Een veldt-teecken* of *arm-bandt, een regen-kleedt,* of *ſluyer.*
Porter le bras en Echarpe, *Den arm in eenen bandt aen den hals dragen.*
donner une grande Echarpe ſur l'épaule, *Eenen grooten ſlag op de ſchoudcren geven.*
Echarpe d'un pelerin, *Een Pelgrims male.*
Echars, m. *Scherp, vroedt, vreck, gierigh.*
Echarcement, *Soberlijk* ot *vreckelijk.*
Echaſſes, f. *Stelten.*
aller ſur des Echaſſes, *Op ſtelten gaen.*
Echauboüillure, f. *Bladerken* of *puyſtken aen het aengeſicht van hitte.*
Echauboüillé, m. *Die het aenſicht vol bladerkens* of *puyskens heeft.*
une Echaudée, f. *Een kerſtelijn, kerſtelinck wegge.*
Echauder, *Verſchouwen, verbluyſteren, warm maken.*
Echaudé, m. *Verſchout, verwarmt.*
Echauffer, *Verwermen.*
s'Echauffer, *Hem wermen.*
faire Echauffer la beſogne, *'t Werck voortdrijven.*
Echauffé, m. *Verwarmt.*
Echauffé & eſmu, *Verhit, verſtoort* ende *ontſtelt.*
le jour eſt Echauffé, *'t Is beter op den dagh geworden.*
Echauffé à faire quelque choſe, *Hittig* of *vierigh tot eenigh werck.*
Echauffement, m. *Verwerminge.*
Echauguette, f. *Eenen wacht* of *beſpie toren.*
Echec, *Damſtucken,* of *ſchijve.*
Echec, dommage, *Schade.*
il a receu un grand Echec, *Hem is een groot ongeluck overgekomen.*
Echef, m. *Slockachtig, gierigh in 't eten.*
Echéle, *ou* Echelle, f. *Een leer,* of *ladder.*
Echeler, *Met leeren beklimmen* of *beſtormen.*

met-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ettre à l'Echelle, *Aen de kaecke ſtellen.*
:hélement, m. *Beklimminge met leeren.*
:hemer, *Swermen.*
:heoir, *Verſchijnen, vervallen.*
:heoir par ſucceſſion, *By aflijvigheydt verſchijnen, aenſterven* of *toekomen.*
ly Echet, *Indien 't zijn moet, indien 't ſoo valt* of *komt.*
payement Echet ce jour là, *De betalinge valt, vervalt, verſchijnt,* of *komt op dien dagh.*
and le cas Echerra, *Alſt de ſake ſal uyt-eyſſchen, alſt te paſſe ſal komen.*
cheu, *ou* Echû, m. *Vervallen, verſchenen.*
la eſt bien Echû, *Dat is wel gevallen* of *gekomen.*
y avoit deux jours Echus, *'t Was twee dagen verſchenen,* of *over den geſetten dagh.*
chequier, *voyez* Echez.
cheveau de fil, m. *Een ſtreene garens.*
chevellée, f. *Een die ongehult* of *met hangende hayre is.*
mme Echevelée, *Een vrouwe die bloots hooft* of *ongehult is.*
chever, Eviter, *Schouwen, mijden.*
cheviſſement, m. *Schouwinge, mijdinge.*
chevin, m. *Een Schepen* of *Raedts-heere.*
es Echez, *ou* Echecs, m. Des dames, f. *Damſtucken* of *ſchijven.*
: jeu des Echez, *Het ſchaeck-ſpel.*
chequier, damier, m. *Schaeck-berdt, verkeer-berdt.*
chiffler une branche d'arbre, *Eenen tak met ſtucken van den boom trecken.*
chine, f. *Rugge-been, den rugh-graedt.*
chiné, m. *Dien den rugge gebroken is.*
chiner, rompre l'échine, *Den rugge breken.*
ne Echinée de porc, *Den herſt van een varcken.*
enir l'Echiquier, *Dingen, recht houden.*
cho, *ou* Echo, m. *Echo, weder-klanck.*
choëte, *ou* Echoite, f. *Erffeniſſe* of *erf-goet dat eenen door aflijvigheyt toe komt.*
choüer, *Het Schip aen landt ſtranden en breken.*
choué, m. *Geſtrandt.*
cient, m. *Al wetende.*
bon Ecient, *Uyt goeden ernſt, al puur willens.*
is tu à bon Ecient? *Meyndy dat oock?*
rendre à bon Ecient, *In ernſte af-nemen.*
e ne l'ay pas fait à mon Ecient, *Ik heb't onverhoets* of *onwetende gedaen.*

Eclabocher, *ou* Eclabouſſer, *Jemandt met water* of *ſlijck werpen.*
Eclair, Eclaircir, *voyez* Ecler.
Eclaire, f. *Gouwe, vergouwe, gou-wortel, ſchelkruydt.*
petite Eclaire, *Speen-kruydt.*
Eclamme, f. manteau de pellerin, aucuns l'appellent Eclavine, *Pelgrims-mantel, reys-mantel.*
Eclanche de mouton, f. *Eenen hamelen bout, de heupe* of *'t dick van eenen hamel.*
Eclat, m. *Splinter.*
les Eclats, *Splinteren, ſpaenderen,* of *ſpanen.*
en Eclats, *In ſtukken, in ſplinters.*
Eclat, m. *Glans.*
Eclat de lumiere, *Het weerlicht, ſchijnſel van eenige klaerheydt.*
ce diamant a bon Eclat, *Deſen Diamant heeft ſchoon luyſter* of *ſchijnſel.*
Eclat de tonnerre, m. *Eenen donderſlagh.*
Eclater en armes flamboyantes *Klaer in 't harnas blinken.*
Eclatter, *Met ſpaenderen* of *ſplinteren afbreken.*
s'Eclater, *Scheteren* of *ſchetteren, als van yet dat breekt.*
s'Eclater de rire, *Schateren van lacchen.*
cela Eclatera, *Dat ſal ruchtbaer worden.*
ſon Eclatant, *Een krakende geluyt.*
homme Eclatant, *Een luydt-roepende menſch.*
oraiſon Eclatante, *Een reden die luyde ende beſcheidelijk uytgeſproken wordt.*
Ecler, *ou* Eſclair, m. *Blixem, weerlicht.*
Eclairer, *Blinken* of *blixemen, weerlichten.*
il Eclaire, *Het weerlicht.*
Eclairer à quelqu'un, *Jemanden lichten.*
Eclairer, *Beſpieden, waernemen, gade ſlaen.*
Eclairer de prés, *Nauwe gade ſlaen.*
edifices bien Eclairez, *Doorluchtige huyſen* ofte *die groot licht hebben.*
chambre bien Eclairée, *Een lichte kamer.*
Eclairement, m. *Blinkinge.*
Eclaireur de procés, m. *Toeſiender in een proces, om dat eenige van de partijen met de rechters niet eens en ſouden worden.*
Eclaircir, Eclercir, *Verklaren, verlichten.*
Eclaircir une choſe, *Een ding licht ende dun maken.*
Eclaircir une cauſe embroüillée, *'Een verwarde ſake in 't net* of *klaer ſtellen.*
Eclaircir la verité, *De waerheyt openbaren.*
Eclairci, m. *Verklaert.*
Eclairciſſement, m. *Verklaringe.*

Ecleré,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ecleré, *voyez* Eclairé.
Eclipſe de Soleil, f. *Den Eclipſis der Sonnen.*
Eclipſe de Lune, *De verduyſteringe* of *Eclipſis der Mane.*
une juſtice Eclipſée, *Een juſtitie die verdorven, verduyſtert*, of *afgegaen is.*
Eclipſer, evanoüir, *Verdonckeren, verduyſteren, vergaen*, of *verdwynen.*
Ecliſſe, f. *Een kees-ſcheen*, of *kees-vat.*
Ecliſſes, qu'on lie autour d'un bras ou jambe rompuë, *Spalcken, ſchenen, die men rontſom eenen gebroken arm* of *been bindt.*
Ecliſſe à mettre le plat ſur table, f. *Tafel-rink.*
Ecliſſer, *Met eenen ſpuyte beſpuyten.*
Ecliſſoire, f. *Een ſpuyt.*
Eclogue, chanſonnette de berger, *Een Herders ſamekoutinge.*
Eclorre, *Op-breken, uyt-broeyen.*
Eclorre des œufs, *Kippen, de eyeren op-picken, daer de kieckenen uyt komen.*
Eclos, ſorti de la coque, m. *Gekipt, open gebroken.*
Ecluine, f. *Pelgrims mantel.*
Ecluſe, f. *Een ſpuye* of *ſluyſe.*
Ecoffier, *ou* Cordonnier, m. *Een Schoen-maker.*
Ecoffraye, *ou* Eſcoffroye de cordonnier, *Het ſchep* of *ſnijt-bert van eenen Schoen-maker.*
Ecole, f. *Een ſchoole.*
lever *ou* dreſſer une Ecole, *Schoole oprechten.*
maiſtre d'Ecole, *School-meeſter.*
Ecolier, m. *Scholier.*
Ecolâtre, m. *Scholaſter.*
Econduire, refuſer, *Ontſeggen, weygeren.*
Econduit, m. *Ontſeydt, geweygert.*
Econome, c. *Huys-houder, huys-houſter.*
Economie, f. *Huyshoudinge, huys-regeeringe.*
une femme Economique, *Huyshoudende vrouwe.*
Ecopette, *ou* Eſcopette, f. *Handt-roer, handbuſſe.*
Ecorce, f. *Schorſſe.*
l'Ecorce d'une noix, f. *De ſchelle* of *bolſter van een Note.*
l'Ecorce d'un arbre, *De baſt van een boom.*
Ecorcer, *De ſchorſſe* of *ſchelle af doen, pellen, ontſchorſſen, ſloeſteren, bolſteren.*
Ecorcement, m. *Pellinge, ontſchorſſinge.*
Ecorces, *Schoor-hout, het onderſetſel* of *balken daer men een ſchip op timmert.*
Ecorcer, *Villen, 't vel af-ſtroopen.*
beau parler n'Ecorche pas la langue, *'t Wel* of *ſchoon ſpreecken en koſt niet.*

tu m'Echorches les oreilles, *Het doet my wee dat ick 't hoore.*
Ecorchement, m. Eſcorchure, f. *Villinge.*
Ecorchement de boyaux, *Den bloetganck.*
l'Ecorcherie, f. *De plaetſe daer men de beeſten vilt.*
Ecorchure, f. *Op-halinge* of *wryvinge des vels.*
Ecorner, *De hoorns af-breeken, verminken.*
Ecornifler, m. *Teljoor-lecken.*
Ecornifleur, m. *Panne-lecker, Teljoor-lecker.*
l'Ecoſſe de féves, *ou* de pois, &c. *De bovenſte ſchelle* of *pelle van Boonen, Erten, &c. Hauwen.*
venir en Ecoſſe, *Beginnen ſchellen te krijgen.*
Ecoſſer des féves, *De ſchellen* of *hauwen afdoen, pellen.*
Ecoſſois, m. *Een Schots-man.*
Ecoſſoiſe, f. *Schotſe-vrouwe.*
Ecot, m. *Gelag-gelt.*
il a payé ſon Ecot, *Hy heeft ſijn gelag betaelt.*
franc d'Ecot, *Koſteloos, koſt-vry.*
payer l'Ecot, *Bekoopen, de pyne voor een ander lyden, 't gelag betalen.*
Ecoüer, *Den ſteert korten* of *benemen.*
Ecoüé, m. *Dien den ſteert benomen* of *gekort is.*
Ecouſle, m. *Wouwe, kieken-dief.*
Ecouſle qu'on fait aller en l'air, f. *Een vlieger.*
Ecoüiller, *Lubben.*
Ecoüillé, m. *Gelubt.*
s'Ecouler, *Af-ſteken, vloeden, vlieten, vergaen.*
s'Ecouler par ruiſſeaux, *Met grachten en overvloediglijk af-loopen.*
s'Ecouler en cachette, *Ontſluypen, heymelijck wech-loopen.*
s'Ecouler petit à petit, *Af-ryſen, allencxkens af-vallen.*
Ecouler ſes ans, *Synen tijdt ſlyten* of *over brengen.*
l'eau s'Ecoule, *'t Water loopt wech.*
fleuve Ecoule, *Riviere die afgeloopen is.*
la beauté s'Ecoule, *De ſchoonheydt vergaet.*
jour Ecoulé, m. *Dag die voorby is.*
Ecoulement d'eau, *Eenen loop* of *vloet van water.*
Ecourgée, f. Foüet, m. *Een ſweepe.*
Ecourter, *Korten, af-korten.*
choſe Ecourtée, f. *Een af-gekort ding.*
Ecouſſe, f. Une grande écouſſe, *Grooten alarm.*
Ecouter, *Hooren, toe-hooren, luyſteren.*

Ecouter,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

outer, eſtre aux ecoutes, *Stillekens of heymelijk toe-luyſteren.*
outer, & bailler audience, *Aen hooren, gehoor geven.*
outer, & entendre, *Verſtaen.*
outer de prés, *Toe-luyſteren, nauw toe-hooren.*
outer de l'huis, *Aen de deure luyſteren.*
oute, *'t Sa, wel aen.*
oute, di moy, *Wel, ſegt my, ſegt op.*
outez, *Hoort.*
is Ecoutez, *Houdt, houdt ghy.*
Ecoute, m. *Een beſpieder,* of *verſpieder.*
e aux Ecoutes par la ville, *De Stadt door wacht houden,* of *luyſteren wat men doet.*
outeur, m. *Toe-hoorder, luyſteraer.*
outement, m. *Toe-hooringe.*
outement, attention, *Toe-luyſteringe, nauwe toe-hooringe.*
outes, f. *Schilt-wachten* of *ſchaer-wachten.*
outes en fait de navires, *Dobbel touwen, daer 't groot zeyl van achter mede vaſt gemaeckt wordt, genaemt ſchooten.*
outilles, f. *Sommige op-gaende deuren* of *welvinge in de denne, waer door men de koopmanſchap in't ſchip neder-laet.*
ouvette, f. *Een kleerbeſſem.* (*gen.*
ouvetter, *Metten kleerbeſſem keeren* of *veouvillon*, m. Mot Picard, *Een oven-beſem.*
ran, m. *Een bert, dat men tot beſchuttinge der hitte by't vuur beſigt.*
ire Ecran, *Jemanden voor den windt* of *hitte ſtaende beſchutten.*
craſer, *Verbryſelen, verpletteren.*
craſé, m. *Verplettert.*
craſement, m. *Verpletteringe.*
crêmer le lait, *Den room van de melk ſcheppen* of *afnemen met blaſen.*
crevette, f. *Een krabbe.*
crevice, f. *Eenen kreeft.*
crevice de mer, *Zee-kreeft.*
Ecrier, *Roepen, ruyſſchen, tieren.*
Ecrier pitoyablement, *Groot geſchrey maken.*
crier aucun, *Om yemandts hulpe roepen.*
cri, *ou* Ecriement, m. *Roepinge, geroep, Krijſſelinge, gekrijſch, getier.*
crain, *ou* Ecrin, m. *Een ſchrijne* of *kiſte.*
crinier, menuiſier, *Schrijn-wercker.*
crinerie, f. *Schrijn-werck.*
crire, *Schrijven.*
Ecrire en vers, *In dicht* of *veerſen beſchrijven.*
pprendre à Ecrire, *Leeren ſchrijven.*
ediger en Ecrit, *In't geſchrift ſtellen.*

proces par Ecrit, *Een geſchreven proces.*
laiſſer par Ecrit, *In't geſchrift achter laten.*
Ecriture, f. *Geſchrifte.*
c'eſt de l'Ecriture de, &c. *'t Is't geſchrift* of *de hant van, &c.*
Ecrivain, *Schrijver.*
Ecriteau, m. *Opſchrift, tijtelken.*
Ecritoire, f. *Een inckt-koker,* of *ſchrijf-koker.*
Ecrouë, Ecrouë de vis, *'t Stucksken hout* of *yſer,* of *gat daer de vijſe in komt* of *draeyt.*
Ecrouë, f. C'eſt le regiſtre d'un Geolier, où il note, par nom & ſurnom, jour, mois, & an, l'entrée & l'iſſuë, *ou* la ſortie des priſonniers, *Het regiſter-boeck van een Cypier.*
Ecroüelles, f. *Klieren, krop-ſweeren.*
Ecrouler, *Waggelen, doen daveren.*
Ecrouter, *De korſt af doen.*
Ecu, m. *Een ſchildt.*
un Ecu, *Een kroone,* of *drie gulden in Vrankrijck.*
un Ecu d'or, *Een goude kroone.*
Ecueil, m. *Een klippe* of *ſteenrotſe.*
Ecuelle, f. *Een komme.*
Ecuelle à oreillons, *Een kommeken met oren.*
Ecuellée, f. *Een kom vol.*
Ecuelles, *Navel-kruydt.*
Eculer, *ou* rompre une aiguille, *De ooge van een naelde breken.*
Eculer un ſoulier, *De hiel van een ſchoen neertreden.*
Ecumer, *ſchuymen, ſchuym uyt-werpen.*
Ecumer de depit, *Schuymbecken van gramſchap.*
Ecume, f. *Schuym.*
Ecumette, Eſcumoire, f. *Schuym-ſpaen.*
Ecumeur, m. *Schuymer.*
Ecumeur de mer, *Zee-roover.*
Ecumeux, plein d'eſcume, m. *Schuymachtig.*
Ecumoir, m. *Schuym-ſpaen.*
Ecureuil, m. *ou* Ecurieu, *Een inkhoorentje.*
Ecurer, *Schueren.*
Ecurie, *ou* Eſcurie, f. *Een Paerde-ſtal.*
Ecurie du Roy, f. *Een hoop paerden van den Koning, ſtal des Konings.*
chevaucheurs d'Ecurie, *Die te poſt moeten loopen* of *rijden.*
Ecuron, m. *Schuur-vodde.*
Ecuſſon, m. *Een ſchildt.*
enter en Ecuſſon, *De botte van een boom in een anderen enten, ſuygen,* dat is, *'t ſap van een anderen boom in een ander trecken.*
Ecuyer, m. *Een Schilt-knecht,* ofte *Wapendrager.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ecuyer d'écurie, m. *Stalmeester.*
Ecuyer trenchant, *Voor-snijder, Proever.*
Ecuyers de salle & de chambre, *De kamerlingen van eenen grooten Heere.*
Ecuyer d'honneur, *Den Staet-pagie, die voor yemanden ter eeren gaet.*
le grand Ecuyer, *d'Opperste Stal-meester.*
un Ecuyer de Cerf, *Het jonck hert dat voor het oude gaet.*
Ecuyer, *ou* faux bourgeon, *Onder-gewas van den Wijngaert, water-scheuten.*

ÉDE

EDI

EDenté, m. *Tandeloos.*
Edenter, *De tanden benemen, tandeloos maken.*
Edict, Edit, m. *Placaet, ordonnantie.*
Edifier, *Timmeren, bouwen, stichten.*
Edifier, *ou* bastir un navire, *Een schip timmeren* ofte *opmaken.*
Edificateur, m. *Een die sticht, bouwt* of *timmert.*
Edification, f. *Timmeringe, bouwinge, stichtinge.*
Edifice, m. *Timmeragie, gebouw.*
Edit, m. *Een gebodt, bevel* of *ordonnantie.*
Edit imposant mort, *Een gebodt op lijf-straffe gedaen.*
Edition, f. *Uyt-gevinge, editie.*
de la seconde Edition, *Van den tweeden druck* oft *uyt-gevinge.*
Education, f. *Voedinge, opvoedinge, koesteringe.*

EFF

EFfacer, *Uyt-schrabben, uyt-wisschen, door-strepen.*
Effacer quelque blame, *Eenige schande benemen.*
Effacement, m. *Wisschinge, uyt-schrabbinge, door-strepinge.*
Effaroucher, *Verwilderen, verbaest maken.*
Effarouché, m. *Verwildert, verbaest.*
Effassure, Effaçure, Effaceure, f. *Wisschinge, uyt-schrabbinge, door-strepinge.*
Effect, m. *voyez* Effet.
Effeminé, m. *Weeck, teer, vrouwachtigh, Sla-hpertigh, kleyn-moedigk.*
Effeminée, prononciation Effeminée, f. *Vrouwachtige sprake.*
Effeminer, *Vrouwachtigh maken.*
Effet, effect, m. *Volbrenginge, voldoeninge, daedt, uyt-werckscl.*
Effet & pouvoir, *Kracht ende vermogenthyt.*

homme de peu d'Effet, *Een mensch van kleyn vermogen.*
montrer par Effet, *Metter daedt betoonen.*
Effectuer, mettre en Effet, *Volmaken, voleynden, volbrengen, tot effectie* of *perfectie brengen, uytwercken.*
Effectif, m. *Uytwerckende.*
Effectivement, *In der daet.*
Effectrice, f. *Eene die yet volbrengt.*
Effeuiller, *voyez* Effueiller.
Efficace, f. *Kracht ende macht, sterkte om yet te doen.*
de grande Efficace, *Vermogentlijck, krachtig.*
Efficacement, *Krachtelijcken, met kracht.*
Efficient, m. Les causes Efficientes, *De oorsaken die het doen, uyt-werckende oorsaken.*
Effigie, f. *Beelt* of *gelijckenisse na het leven.*
Effigier, *Conterfeyten,* of *na het leven maken.*
Effigier, pendre quelqu'un en effigie, *De afbeeldsel van yemant ophangen.*
Effleurer, *De bloeme af trecken.*
cela ne fit qu'Effleurer la peau, *Dat raeckte maer effentjes het vel.*
Effluence, f. *Verdwyninge, uyt-vloeyinge.*
Effondrer un poisson, *Het ingewant uyt den visch doen.*
Effondrer un cheval, *Een paert den buyk doorsteken.*
Effondrer *ou* enfoncer une porte, *De deure op den vloer loopen.*
Efforcement, m. *Arbeydt* of *neerstigheyt om yet te doen.*
Efforcement, *Met groote pijn* of *arbeydt.*
s'Efforcer à, &c. *Trachten, sijn uytterste beste doen,* of *hem poogen om, &c.*
Efforcer trop, *Gewelt aen doen.*
s'Efforcer à l'encontre, *Met gewelt* oft *kracht tegen staen.*
Effort, m. *Arbeydt, pijne, neerstigheyt,* oft *poginge om yet te doen.*
Effort de gens de guerre, m. *Aenval* of *indruckinge van Krijgs-lieden.*
ils font leur Effort, *Sy doen hun uyterste beste.*
Effraindre, *Breken.*
Effray, *mieux* Effroy, m. *Schrick, vervaertheyt, vreese, verschrickinge.*
Effrayable, c. *ou* Effroyable, *Verschrickelijck, vervaerlijck.*
Effrayablement, *ou* Effroyablement, *Verschrickelijken, vervaerlijken, eyschelijken.*
Effrayant, m. *Eyschelijk, vervaerlijk.*

Effraye,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ffraye, *ou* Orfraye, m. nom d'oiſeau, *Eenen vreeſſelijken nacht-vogel.*
ffrayé, m. *Vervaert, verſchrickt, bevreeſt.*
ffrayer, *Vervaren, verſchricken, vervaert maken.*
Effrayer, *Hem verſchricken* of *vervaren.*
ffreinte, ſ. Fiente de beſte, *Miſt.*
ffreinte de chiens, *Honden-ſtront.*
ffrenation, f. *Ontoominge.*
ffrené, m. *Ontoomt, ſonder toom-gebit, onbedwongen, wildt.*
ffrenement, *Ongetoomt, wildt, wildelijk.*
ffrener, *Ontoomen, ontbreydelen.*
ffronté, m. *Onſchamel, onbeſchaemt.*
ffronterie, *Onſchamelheyt, onbeſchaemtheyt.*
ffrontément, *Onbeſchaemdelijken.*
ffroüé, m. *Gemorſelt.*
ffroüer, Eſmier, *Morſelen.*
ffroy, m. *Schrick, vervaertheyt, vreeſe, verſchrickinge.*
ffroyer, *voyez* Effrayer, &c.
ffueillé, m. *Ontbladert.*
rbre Effueillé, *Eenen boom ſonder bladeren.*
ffueillement, m. *De af-brekinge oft uytſcheuringe van de bladeren.*
ffueiller, *Het loof* of *de bladeren af-plucken oft uyt-ſcheuren, ontbladeren.*
ffuſion d'eau, f. *Uytſtortinge van water.*
grande Effuſion de ſang, *Groote bloedt-ſtortinge.*

EGA

EGaier, *voyez* Egayer.
Egal, m. *Effen, gelijck.*
Egaler, *Effenen, gelijk maken.*
Egalement, *Gelijkelijk.*
Egalité, f. *Gelijkheyt.*
Egard, m. *Gadeſlaninge, waerneminge, toeſicht.*
avoir Egard à quelqu'un, *Jemanden gade ſlaen* of *waernemen.*
avoir Egard au temps, *Na den tijdt te wercke gaen.*
n'avoir Egard à rien, *Nieuwers op acht hebben.*
eu Egard à la grandeur, *Aengeſien de grootheyt, oft na dat het groot is,* of *ten opſicht van de groote.*
eu Egard à ſa petiteſſe, *Na dat hy kleyn van perſoon is.*
ſans aucun Egard, *Sonder eenig reſpect, aenſien oft gemerck.*
avec Egard, *Voorſichtelijk, met goede voorſichtigheydt,* ofte *voorſienigheydt.*

Egaré, m. *Verdoolt.*
s'Egarer, *Dwalen, verdoolen.*
Egarer les biens de la ſucceſſion, *De goederen van't ſterf-huys verdonckeren.*
Egayer, *Verblijden, vrolijk maken.*
s'Egayer, *Hem verblijden, blijde* of *vrolijk zijn.*
Egayez vous, *Zijt verblijdt.*
un Eglantier, *Eglentier,* item *een Scorpioen.*
Egliſe, f. *Kercke.*
gens d'Egliſe, *Prieſters, geeſtelijke lieden.*
la cour d'Egliſe, *Het geeſtelijk hof.*
Eglogue, f. *mieux* Eclogue, *Een Herdersliedt, van oſſen, koeyen, ſchapen ende bocken vermeldende.*
Egorgé, m. *Gekeelt.*
Egorgement, m. *Doodinge, keelinge.*
Egorger, *Dooden, vermoorden, kelen, de kele af-ſteken.*
Egoſiller, *Onthalſen, den hals, kele oft ſtrote af-ſteken ende ſnijden.*
Egouſſer des poix, *De erten pellen.*
un Egout, m. *Een gote, riole.*
Egratigner, *Schrappen, krabben.*
Egratigneure, f. *Een ſchrap.*
Egrefin, merlu, m. Poiſſon de mer, *Schelviſch.*
Egueuler, *De kele af-ſnijden, kelen, ſcheuren.*
Egueuler de crier, *de kele ſcheuren van roepen.*
Eguiere, f. *Een water-pot, water-vat, lampet.*
Eguille, Aiguille, f. *Naelde.*
Eguillée de fil, *Een draet garen.*
Eguille de quadran, *De handt van een Sonnewyſer.*
Eguillette, *ou* aiguillette, f. *Neſtel.*
lier l'Eguillette, *De neſtelng knoopen.*
un Eguillon, Aiguillon, m. *Een pickel, ſtichel ende ſtock om te nopen.*
un Eguillon qu'on a de nature, *Een prickel, een toe-ſtokinge, toe-ruſtinge* of *treckinge van naturen om yet te doen.*
Eguillonné, Aiguillonné, m. *Geprickelt, genepen, gepinſt.*
Eguillonnement, Aiguillonnement, m. *Prickelinge, nopinge, pinſinge.*
Eguillonner, Aiguillonner, *Prickelen, nopen, nijpen* ofte *toe-ſteken, toeſtieren.*
Eguillonneur, Aiguillonneur, m. *Een die nijpt ende pinſt.*
Eguillonneuſe, Aiguillonneuſe, f. *Nijpſtere.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

EH

EHanché, m. *Kreupel, dien de heupe gebroken is.*
s'Ehonter, *Geen ſchaemte hebben, onbeſchaemt zijn.*
Ehonté, m. *Onbeſchaemt.*
Ehontement, m. *Onbeſchaemtheyt.*

EI

EJection, f. *Uyt-worpinge.*
Eine, *ou* Aine, f. *De lieſſche by de ſchamelheydt.*
s'Ejoüir, *Hem verblijden, verheugen, genoechte hebben.*
s'Ejoüir du mal d'autruy, *In eens anders qualykvaren behagen ende geneuchte hebben.*
Ejoüiſſance, f. *Verblydinge, blyſchap.*

ELA

ELabourer, *Met grooten arbeyt maken, doormaken.*
Elabouré, m. *Door-maeckt, met groote arbeyt gemaeckt.*
Elan *ou* Elant, m. *Een Elandt.*
Elancer, *Steken, ſchieten, werpen.*
le mal du coſté m'Elance, *Ick heb ſteeckten in mijn zijde.*
Elancer ſon corps pour courir, *Sijn lichaem ſtellen en poogen om te loopen.*
Elancer ſon corps pour ſauter, *Sijn lichaem ſtellen en poogen om te ſpringen.*
s'Elancer ſur ſon ennemy, *Sijn vyandt in-vliegen ende aen-vallen.*
Elancé, m. Chevaux élancez, *Mager-heynen van paerden, af-gereden paerden.*
Elancement, m. *Aenval, oorſprong, worpinge,* of *ſteeck, vloeyinge.*
Elancement naturel, *Een natuurlijke beweginge.*
Elargi, m. *Verbreyt, vermeerdert,* oft *los, ontſlagen, vry.*
Elargir, *ou* Eſlargir, *Verbreyen, vermeerderen, uyt-ſlaen.*
Elargir, *Uyt-reyken, mildelijk geven.*
Elargir un priſonnier, *Een gevangenen verloſſen ende ontſlaen, hem laten uytgaen.*
Elargiſſement, m. *Verbreydinge, vermeerderinge, verloſſinge, uytreyckinge.*
Elargiteur, m. *Uyt-reycker, mede-deyler.*
Elans *ou* elevation d'eſprit, *Een verheffinge des gemoets.*
Elation de cœur, *Grootsheyt des herten.*
Electeur, m. *Verkieſer, voyez* Elire.
Election, f. *Verkieſinge, voyez* Elire.
Electuaire, m. *Een medecijne, die men niet eet, maer langſaem in laet ſmelten.*

ELE

Elegant, m. *Fraey, ſchoon, geſchikt, welſprekende.*
Electorat, *Keur-vorſt ampt.*
Elegance, f. *Cierlijkheyt, Fraeyheyt, ſchoonheyt.*
Elegamment, oraiſon elegante, *Een cierlijke vertoog-reden, geſchiktelijk, welſprekentlijk.*
Elegie, f. *Treur-liedt,* oft *droeflijk geklag.*
Element, m. *Element, hooft-ſtoffe.*
la chaſſe eſt ſon Element, *De jacht is ſijn grootſte vermaeck.*
Elementaire, c. *Dat het Element aengaet.*
Elementaire, m. *Leer-kindt, die eerſt begint te leeren d'eerſte Elementen, dat is het a, b, c.*
un Elephant, *Eenen Olyfant.*
Elephantin, m. *ou* d'Elephant, *Dat van den Olyfant is.*
Elevation, f. *Verheffinge.*
l'Elevation de la voix, *Den toon* oft *de verheffinge der ſtemme.*
Elever, *Verheffen, op-heffen, om hooge heffen.*
Elever des ſtatuës, *Beelden oprechten.*
Eleveren honneur, *Tot ſtaet brengen.*
Elever juſques au ciel, *Totten Hemel toe verheffen* of *prijſen.*
Elever, *ou* nourrir un enfant, *Een kindt voeden, koeſteren, opbrengen.*
il a eſté Eſlevé dans la moleſſe, *Hy is in de welluſt opgebrocht.*
s'Elever, *Hem ſelven verheffen en verhoovaerdigen.*
s'Elever contre la Republique, *Tegens de gemeynte opſtaen* of *rebelleren.*
Elevé, m. *Verheven, hoogh opgevoedt.*
eſprit dreſſé & Elevé, *Een wacker gemoedt.*
Elevé en l'air, *In de locht op-getrocken,* of *opgeheven.*
Elevé, m. *Hoogmoedig, opgeblaſen.*
Elévement, m. *Op-heffinge.*
Elévement de voix, *Verheffinge der ſtemme.*
Elider, *Uyt-ſtaen, uyt-houden.*
Elider la production de ſa partie adverſe, *De beweeringe* oft *ſtucken van ſijn tegen-partye in een proces benemen.*
Elire, *Kieſen, uytſoecken, uytkieſen, uytſonderen, aen d'een zijde leggen.*
Elire pour gendre, *Voor Swager aennemen.*
s'Elire quelque maniere de vivre, *Een maniere van leven voor hem nemen.*
Eleu, *ou* Elû, m. *Gekooren, gekoſen.*
les Eleus, m. *De verkorene.*
Electeur, m. *Een Keur-vorſt* of *Kieſer.*

Ele-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

lection, f. *Verkieſinge.*
lite, f. *Kieſinge, keur.*
ents d'Elite, *Uytgeleſen mannen.*
ire Elite, *Uyt-kieſen.*
lle, f. *Sy.*
uant à Elle, *Soo veel als haer aengaet.*
llebore blanc, *Nies-kruydt.*
llebore noir, *Heyligh kerſt-kruydt, Vuur-kruyt.*
llées, *ou* Ailées, Bailler les ellées à un cheval, *Het paert den toom geven* of *laten loopen.*
llend, *voyez* Elan.
e feu ſainct Elme, *Dwaes-licht.*
locution, f. *Uytſpraeck.*
loge, m. *Lof.*
loigné, m. *Wech geſchickt, wegh geſonden ende gedaen, vertreden, verre afgelegen.*
ne t'Eloignes point, *ou* ne vous Eloignez pas, *En gaet niet verre.*
Eloignement, m. *Wech-gank, wech-ſchickinge, vervremdinge, afwijckinge.*
Eloigner, *Wech-ſchicken, verſenden, wech-ſenden, vervreemden.*
s'Eloigner, *Wech gaen, voorder gaen, vertrecken, hem vervreemden, af wycken, veer gaen.*
Eloigner aucun de faire meſchanceté, *Jemanden beletten* of *hinderen quaedt te doen.*
ne s'Eloigner nullement de quelque choſe, *Geſtadig by eenig ding blyven.* (*gaen.*
il ne s'Eloignera point loin, *Hy en ſal niet verre*
Eloquent, m. *Wel-ſprekende.*
Eloquence, f. *Wel-ſprekentheydt.*
Eloquemment, *Wel-ſpreeckentlijk.*
Elphe, *Kruyt, dat men in't proeven een Spaenſch* Epho *heet.*
Elu, *voyez* Eleu.
Elucider quelque choſe, *Eenig ding verklaren oft uytleggen.*

EM

EMail, m. *Emaille, Gebrant ſchilder-werk.*
Emailler, *Emailleren, met den vyere ſchilderen, met bloemen verçieren.*
Emaillé, m. *Gemailleert, verciert met bloemen.*
Emailler le papier de, &c. *'t Pampier vullen, beſchrijven oft kladden met, &c.*
Emailleur, m. *Emailleerder.*
Emaillure, f. *Emailleringe, emailleerſel, de konſte om met vyere te ſchilderen.*
Emanciper, *Uyt ſijn macht en eygendom ſtellen.*
s'Emanciper d'une choſe, *Sich van een ſake* of *ding ontſlaen.*
s'Emanciper à faire quelque choſe, *Hem verſtouten om iets te doen.*
Emancipé, m. *Uyt ſijn macht en eygendom geſtelt, vrygelaten, ontſlagen.*
Emancipation, f. *Vrylatinge, ontſlaginge.*
Emaner, *Overloopen, overvloeyen.*
Emané, m. *Uytgevloeyt.*
Emanation, f. *Uytvlietinge,* oft *uytvloeyinge.*
Embabouiner, *Wijs maken, met ſoete woorden aenlocken* oft *vleyen.*
Emballer, *Packen, bedriegen.*
Emballé, m. *Gepackt.*
Emballeur, m. *Packer, bael-binder, bedrieger.*
Emballement, m. *Inpackinge.*
Embarquer, *Schepen, te ſchepe doen* of *dragen.*
s'Embarquer, *Te ſchepe gaen.*
Embarquement, m. *Schepinge, te ſchepe doeninge.*
Embarraſſer, *Beſmetten, beſoedelen.*
Embarraſſer ſa lignée, *Sijn geſlachte een quaden naem nalaten.*
Embarraſſer quelqu'un, *Jemant verwarren, verleegen maecken.*
Embarras, m. *Verwarringe.*
Embas, *Beneden, omleege, ter neder.*
d'Embas, *Van beneden, van onder op.*
Embaſſade, *ou* Ambaſſade, f. *Geſantſchap, Ambaſſaetſchap.*
Embaſſadeur, m. *Geſandt, Ambaſſadeur.*
Embatonner, *ou* armer aucun, *Jemanden een ſtock in de vuyſt geven.*
Embates, m. vents, que les Latins nomment Eteſiæ, Eteſiarum. Ils ſouflent tous les ans pendant les jours Caniculaires, *Winden, die op ſekere tijden des jaers waeyen, gelijk na de honts-dagen.*
Embaucher, *In't werk ſtellen, te werke geven.*
Embaumer, *Balſemen.*
Embeguiner, *Een kinder hooft-doeck aen doen.*
Embeguinée, mal coiffée, *Qualijk gehult.*
Embellir, *Verſchoonen, verçieren.*
Embelliſſement, m. *Verſchooninge, verçieringe, verçiertſel.*
Emberlue, m. *Belemmert.*
Embeſongner, *Bekommeren, onledig maken.*
Embeſongné, m. *Beſig, onledig, bekommert.*
Embeurrer, *Van boter voorſien,* of *beboteren.*
Embeurré, m. *Voorſien van boter, bebotert.*
Emblaver, c'eſt proprement ſemer du blé en un champ, *Met kooren bezaeyen.*
un champ Emblavé, & terres Emblavées, pour dire chargées de blé déja levé, *Lant en landen*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Empiegne, *voyez* Empeigne.
Empierrer, *In ſteen veranderen*, of *als ſteen verharden, met ſteenen overladen.*
Empiéter, *Metten klaeuwen* of *voeten grypen, beſpringen.*
Empieter ſur les terres d'autruy, *De beſtemde palen overtreeden, meer nemen als hem toekomt.*
Empiéter une ville, *Een Stadt innemen.*
Empiétement, m. *Het ſtempſel van een ſchoen.*
Empire, m. *Keyſer-rijk, gebiet.*
Empire Romain, *Het Roomſche Rijk.*
avoir Empire, *Bevel ende heerſchappye hebben, domineren, regeeren.*
il a beaucoup d'Empire ſur luy, *Hy heeft veel macht over hem.*
Empirer, *Ergeren, verergeren, erger maken.*
s'Empirer, *Verergeren, erger worden.*
Empiré, m. *Verergert.*
l'Empirement, m. *Ergeringe, verergeringe.*
Empirique, un Empirique, *Een medecijn, wiens wetenſchap beſtaet in de Experientie*, of *varentheyt.*
Empirique, *Vyerig, klaer.*
ciel Empiré, *Den elfſten hemel, ſoo de Theologiens ſeggen, daer 't al louter en vyerig is blinkende, ende daer der Heyligen wooninge is.*
Emplaſtration, *ou* Enture en écuſſon, f. *De entinge van een boom.*
Emplaſter, *Beplaeſteren.*
un Emplaſtre, *ou* Emplâtre, m. *Een plaeſter.*
Emplette, f. *Proviſie van koopmanſchap.*
faire Emplette, *Iets koopen, proviſie doen.*
envoyer à l'Emplette, *Om koopware uytſenden, hier ende daer trafiqueren.*
Emplir, *Vullen.*
Emplir tout à rez, *Juyſt, effen ende gelijck maken.*
Emplir la femelle, *'t Wijfken van eenige beeſten bevrucht* of *ſwaer maken.*
Empli, m. *Gevult.*
Empliſſage, m. *Vulſel, vullinge.*
Emplomber, *In-looden, in 't loodt in-ſluyten.*
Employ, m. *Ampt, beſigheyt, werk, gebruyck.*
Employer, *Beſteden, uytgeven.*
s'Employer, *Sigh begeven.*
s'Employer pour quelqu'un, *Sijn beſt voor yemant doen.*
Employer grand argent à bâtir, *Groot gelt verdoen, verquiſten* ofte *verſmooren in 't timmeren.*
Employer l'aide d'aucun, *Jemant tot hulpe ne-*

Employer & écrire parmy ſes contes, *In ſijn rekeninge ſtellen.*
Employer toute ſa force, à, &c. *Alle ſijn kracht gebruycken tot, &c. Sijn uyterſte beſte* of *grooten arbeydt doen om, &c.*
Employer le verd & le ſec, *Sijn uyterſte beſt doen.*
Employer aucun en quelque affaire, *Jemant ergens toe gebruycken.*
Employer tout le jour, à, &c. *Alle den dagh overbrengen, verſlijten of verquiſten met, &c.*
ne s'Employer point, *Hem ſelven ſparen.*
Employé, m. *Beſteedt, uyt-gegeven.*
il eſt bien Employé qu'ainſi me ſoit avenu, *Ick ben 't wel weert, 't is recht of wel beſteedt dat my ſulcks over gekomen is.*
Employement, m. *Uyt-gevinge, beſteedinge.*
Emplumer, *Bepluymen*, of *van pluymen voorſien.*
s'Emplumer du bien d'autruy, *Sigh met een ander mans goet verrijcken.*
Empoigner, *Vatten of grijpen, in de vuyſt nemen.*
Empoigné par le cou, *By den halſe gevat of gegrepen.*
Empoinçonner, *Nopen, ſtoken, verwecken.*
Empoint, *ou* en ordre, *Gereedt, geciert.*
mal Empoint, *Ongereedt, ongeſien, qualijck toegeruſt.*
Empois, m. *Stijfſel.*
Empoiſer, *voyez* Empeſer, *Stijven.*
Empoiſonner, *Vergeven, vergiften.*
Empoiſonné, m. *Vergeven, vergift.*
Empoiſonneur, m. *Vergifter.*
Empoiſonnement, m. *Vergiftinge.*
Empoiſſer, *Bepecken.*
Empoiſſé, m. *Bepeckt.*
Empoiſſement, m. *Bepeckinge.*
Empoiſſonner, remplir de poiſſon, *Met viſch vullen.*
étang bien Empoiſſonné, *Een vyver vol viſch.*
table bien Empoiſſonnée, *Een tafel daer veel gerechten van viſch op ſtaet.*
Emporter, *Wech dragen, vervoeren, wechnemen* of *ontdragen, verkrygen.*
Emporté et mort de la maladie, *Door de kranckheydt verteert.*
l'Emporter par deſſus quelqu'un, *Jemandt de loef af-ſteecken, hem te boven gaen.*
il l'a Emporté à la chandelle, *Hy heeft meeſt geboden in 't uyt-roepen by der keerſſe.*
Emporter le bruit, *De victorie* of *den prijs behalen* of *behouden.*

s'Em-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Emporter à la colere, *Gram worden, ſigh tot gramſchap laten voeren.*
mporter, peſer plus, *Meer weegen, overhalen.*
mporté, m. *Wech gedragen, ontdragen, gebracht.*
mportement, m. *Wech-draginge, wech-voeringe.*
mpoule, f. *Een bladerken* of *puyſtken.*
mpoupper un navire, *Het ſchip voor de wind ſtellen.*
mpouppé d'un vent calme, *Hebbende den wind van achteren, voor de wind zeylende.*
: vent Empouppant ton navire, *Den windt van achter in u ſchip ſlaende.*
:mpourprer, *Met purper verwe verçieren.*
n trait Empourpré de ſang, *Eenen bebloeden pijl.*
Empreindre, *Indrucken, invaren, invallen.*
Empreint, m. *Ingedruckt.*
Empreinte & marque, f. *Indruckinge, printe* of *teecken.* (*val.*
le la premiere Empreinte, *Metten eerſten aen-*
Empreſſer, *t'Samen-dringen, toe-douwen.*
Empreſſé, m. *Die veele te doen heeft, die ſeer onledig is.*
Empreſſement, m. *Vlytigheyt, yver, aendrynge.*
Empriſonner, *Vangen, gevangen nemen* of *ſtellen.*
Empriſonné, m. *Gevangen.*
Empriſonnement, m. *Vanginge.*
Emprunter, *Leenen, ontleenen.*
demander à Emprunter, *Begeeren geleent te hebben.*
Emprunter de l'argent à intereſt, *Geldt op intereſt ontleenen, opnemen* ot *lichten.*
Emprunté, m. *Ontleent.*
Emprunt, m. *Ontleeninge.*
aller à l'Emprunt, *Iet gaen ontleenen.*
faire un Emprunt de trois mille ſur la ville, *Drie duyſendt van de Stadt ontleenen.*
Emption, f. Achat, m. *Koop, koopinge.*
s'Empuantir, *ou* s'Empunaiſir, *Stincken* of *ſtinckende worden.*
Empuanti, *ou* Empunaiſi, m. *Stinckende.*
Emuler, *Benyden, na-volgen.*
Emulateur, m. *Die iet uyt haet en nijdt na-volgt.*
Emulation, f. *Na-volginge uyt haet* of *nijdt.*

EN

EN, *ou* dans, *In*, Il eſt en ſa chambre, *Hy is in*, of *op ſijn kamer.*
En aprés, *Daer na.*
En bas, *Beneden.*
En chemin, *Op den weg, onderwegen.*
je viens de Roüen, En venez vous? *Ik kome van Rowaen, komdy oock van daer?*
En avez vous à moy? *Hebdy't op my geladen? ſoeckt gy den wolf op my?*
ceux qui ſe confient En l'Eternel ſont les vrais fideles, *Die haer betrouwen in den Almachtigen zijn de waere geloovigen.*
En étes vous ſatisfait? *Zijt gy daer af voldaen?*
je parle En imprudent, *Ik ſpreke als de onwyſe.*
En ce, *Hier in.*
En ce diſant, *Dat ſeggende, dewyle hy dit ſeyde.*
adopter En fils, *Voor* of *als een Soone aen-nemen.*
En fin finale, *Ten alderleſten.*
En haut, *Boven, opwaerts.*
En joüant, *Al ſpelende.*
En quelque maniere que ce ſoit, *Hoe dattet zy, hoe de ſaken ſtaen* of *zijn.*
En outre, *Boven dien, daer-en-boven.*
En paix, *Met pays ende vrede, geruſtelijk.*
En partie, *Eens deels.*
En quoy ay-je, &c. *Waer in heb ick, &c.*
En quatre ans, *Binnen vier jaren, in de tijdt van vier jaren.*
En temps, *ou* tems, *In tijdts.*
vous avertiſſez bien En temps, *Gy ſegget wel by tijdts.*
En tout avenement, *Godt geve hoe't komt, het komt ſoo't wil.*
En tout et par tout, *Over al, alom.*
En viſion d'eſprit, *Door een geſichte* of *viſioen.*
Enaigrir, *Verbitteren.*
ne vous Enaigriſſez pas contre vos enfans ſans raiſon, *En verbittert u niet tegen u kinderen ſonder oorſake.*
Enamourer, s'Enamourer de quelqu'un, *Op yemanden verlieven* of *verlieft worden.*
Enamouré, m. *Op yemanden verlieft* of *verſot zijn.*
Enaſer, *Neuſeloos maken, de neuſe af-ſnyden.*
Enaſé, m. *Neuſeloos.*
Encager, *In de giole*, of *gevangen ſtellen.*
Encager un oyſelet, *Een vogelken in de kevie* of *kouwe ſetten.*
Encagé, m. *Gevangen.*
Encant, vendre à l'Encant, *Metten uytroep verkoopen.*
Encaver, *Uyt-hollen, hol maken, uyt-graven.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Encaver du vin, *Wijn kelderen*, of *in den kelder doen.*
Enceindre, *Omgorden, omringen, omvangen.*
Enceindre de murailles, *Om-mueren* of *bemueren.*
Enceindre dedans certaines limites, *In ſekere palen beſluyten, af-palen.*
Enceint, m. *Omgort, omvangen.*
une ville Enceinte de murailles, *Een bemuurde Stadt.*
femme Enceinte, *Bevruchte vrouwe.*
Enceinte, f. *Een omtreck* of *omganck.*
les Enceintes d'une egliſe, *Den omgank* of *omkeer van der kercken.*
Encens, m. *Wieroock.*
Encenſement, m. *Wieroockinge.*
Encenſer, *Wieroocken, bewieroocken.*
Encenſeoir, m. *Een wieroock-vat.*
Encenſiere, f. *Een ſtinckende kruydt.*
Encenies, f. Pl. *Kerk-wijdinge, kermiſſe.*
Enchainer, *Ketenen, met ketenen binden.*
Enchainé, m. *Geketent.*
Enchainement, m. *Bindinge met ketenen.*
Enchanteler, *Hoopen, in een hoop vergaderen.*
Enchanteler du bois, *Hout taſſen.*
Enchanter, *Betooveren.*
Enchanté, m. *Betoovert.*
Enchanteur, m. *Tovenaer.*
Enchantement, m. *Betoveringe.*
Enchantereſſe, f. *Een tovereſſe.*
Enchanterie, f. *Toverye, guychelrye.*
Enchappé, m. *Die een kappe aen heeft.*
Enchapperonner, *voyez* Chapperon.
Encharger, *Belaſten, bevelen.*
Enchargé, m. *Belaſt, bevolen.*
Enchaſſer en or, *In goudt beſlaen.*
Enchaſſé, m. *Beſlagen.*
Enchaſſeure, f. *Beſlaginge.*
Encherir, mettre à l'Enchere, *Verdieren, dier-maken, uyt-roepen.*
Encherir, devenir cher, *Dier worden.*
Encheriſſeur, m. *Verdierder.*
Enchere, f. *Dierte, verdieringe, vermeerderinge van prijs.*
mettre Enchere, *Het bieden.*
mettre Enchere ſur aucun, *Meer dan een ander bieden.*
vendre à l'Enchere, *Ten dierſten* of *met den uytroep verkoopen.*
Encheveſtrer, *ou* Enchevêtrer, *Breydelen, toomen*, of *den halfter aen doen.*
Encheveſtré, m. *Gebreydelt, getoomt.*

Encheveſtreure, f. *Als een paert met ſijn halfter hem verwerret.*
Encheveſtreure de cheminée, f. *De bindinge van ribben* of *balcken daer de ſchouwe mede vaſt gehouden wordt.*
Enciclopedie, f. C'eſt à dire, un ſçavoir profond & intelligence de toutes ſciences, *Wetenſchap ende verſtant van alle konſten.*
Encirer, *Bewaſſen, met was beſtrijcken*
Encire, m. *Bewaſt.*
Enciſer, *voyez* Inciſer.
Enciſer les arbres, *De boomen inten* of *ſnoeyen.*
Enclaver dedans, *Beſluyten, in-ſluyten.*
Enclavé, m. *Beſloten, in-geſloten.*
ſoliveau Enclavé, *Balck die vaſt beſloten leydt.*
la choſe eſt Enclavée en, &c. *De ſake is beſloten in &c.*
Enclavement, m. *Beſluytinge, in-ſluytinge.*
Encliner, *Neygen, bucken.*
s'Encliner et faire le petit, *Neygen en ſtuypen.*
Enclin, m. *Geneygt, genegen.*
Enclin ſur le devant, *Voorwaerts hellende.*
Encliné vers terre, m. *Ter aerde hellende.*
Enclorre, *Beſluyten, in-ſluyten, binnen ſluyten.*
Enclorre de hayes, *Betuynen, omtuynen.*
Enclorre témoins en même reproche, *De getuygen in't weerleggen bedriegen.*
Enclos, m. *Beſloten, omcingelt.*
Encloſture, f. *Beſloten plaetſe.*
Enclotir, c'eſt un mot dont les Chaſſeurs ſe ſervent, pour étre dans le terrier, & ſignifie enfermer la beſte dans le terrier, *In ſijn hol doen gaen.*
les chiens ont fait Enclotir le lapin, *ou*, connil, *De honden hebben't konijn in ſijn hol doen gaen.*
Encloüer, *Vernagelen, beſlaen, met nagelen vaſt maken.*
s'Encloüer, *Hem van ſcherp nagelen voorſien.*
cheval Encloüé, m. *Een paert dat vernagelt* of *genagelt is.*
Enclume, f. *Een ambeelt.*
Encoffrer, *Kiſten, in een kiſte* of *koffer ſluyten.*
Encoffré, m. *Gekiſt.*
Encoigneure, f. *Kromte*, of *krommen in-ganck.*
les Encoigneures de parois, m. *Kromten* of *bogen tot çieragie in de mueren.*
Encoigneure et retour de voye, *Krommen omganck van den wegh.*
Encombrer, *Beletten, hinderen.*
Encombré de duëil, *Bevangen met droefheyt.*

En-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ncommencer, *voyez* Commencer, *Beginnen.*
ncontre, *Tegen* of *te gemoete.*
n à l'Encontre de l'autre, *d'Een tegen d'ander.*
er Encontre quelqu'un, *ou* luy aller à l'Encontre, *Jemanden te gemoet gaen.*
ncontre, f. *Ontmoetinge, tegen-komste.*
ncontre, f. *Den steke van de lancie, die twee Ridders malkanderen deden.*
nne Encontre, *Goede avonture, geluck.*
al Encontre, *Quade avonture.*
bonne Encontre, *Geluckelijcken.*
mal Encontre, *Ongeluckelijk.*
ncore, encor, *Noch.*
en Encor, pas encore, *Noch niet.*
ncor de presént, *Als noch, noch hedendaegs.*
ncore que, &c. *Hoewel, alhoewel, al waere,* of *al waert soo dat, &c.*
ncor que pis est, *Ja dat meer is, en dat erger is.*
ncornal, m. En fait de navire, c'est l'endroit du grand Mast, où sont deux grands roüets de cuivre tenans à une teste de more, qui est au sommet du dit Mast, par lesquels passent les Estagues qui guindent en haut la vague de la grande voile, *Het opperste van den mast, daer twee groote kopere schijven hangen, door welke de touwen gaen daer men de ree van 't groote zeyl mede opheyst.* (*doen.*
Encorner un arc, *De horenkens aen een boge*
Encorné, m. *Daer horenkens aen zijn.*
Encorneter *ou* Encorner, *In een peperhuysken* of *horenken doen.*
Encourager, *Moet ende couragie geven.*
Encouragé, m. *Gemoet, die gemoet is.*
Encouragement, m. *Moet-gevinge.*
Encourir un grand deshonneur, *Groote schande behalen.*
Encourir l'amende, *In een boete vallen, verbeuren.*
Encourir la disgrace de quelqu'un, *In yemants afgunst geraken.*
Encourir le mesme peril, *De selve perijkel loopen.*
il a Encouru les peines, *Hy is in de boete gevallen.*
Encourtiner, ombrager, *Beschaduwen.*
Encourtiner, *De gordijnen hangen* of *spannen.*
Encourtiner un lit, *Een bedde met gordijnen behangen.*

Encre, f. *Inckt.*
Ecrire à quelqu'un de bonne Encre, *Jemant bekijven.*
Encrier, Cornet à encre, m. *Inckt-koker, inckt-pot.*
Encrouster, *Het kalk besetten* of *bestrijcken.*
Encuirasser, faire devenir dur et roide comme du cuir, *Vetten, huyd vetten,* of *yet dat sacht van hem selven is, door vuyligheyt ende vettigheydt hardt ende stijf maken als leer.*
linge Encuirassé, *Doeck die van vuyligheydt, vettigheydt ende besmeurtheydt als een leer siet.*
la peau de l'homme Encuirassée, *'t Vel van eenen man, dat gelijk leer, ende door het gestadig sweeten, ongemack ende arbeydt, rouw, dick ende hart geworden is.*
Encyclopedie, f. C'est l'intelligence de toutes les sciences, *Diepe wijsheydt ende verstant van alle konsten.*
Encyclopediste, C'est à dire ayant l'intelligence de toute sorte de sciences, *Die hem in alle konsten, veel talen ende wetenschap verstaet.*
Endelechie, *voyez* Entelechie.
Endemené, *Broodt-droncken, dertel.*
Endenter une herse, *De tanden aen een egge maken.*
estre mal Endenté, *Qualijk met tanden versien zijn.*
s'Endetter, *Sich in schuldt steecken, schuldigh blijven.*
être Endetté, *Schuldig zijn.*
Endetté, m. *Schuldenaer geworden, schuldig.*
Endéver, *Rasen.*
il Endéve qu'il ne peut pas faire, &c. *Het spijt hem,* of *hy is als dol dat hy niet kan doen.*
Endévé, m. *Rasende dol.*
Endiabler, faire le diable à quatre, *Raesen, de beest speelen.*
Endiablé, m. *Beseten, dol, verduyvelt.*
Endive, f. Chicorée, *Witte andivie.*
Endizeler des gerbes, les mettre par dixaines, *De schoven met thienen t'samen stellen.*
Endoctriner, *Leeren, onderwijsen.*
Endoctriné, m. *Onderwesen.*
Endommager, *Beschadigen.*
Endommagement, m. *Beschadinge.*
avec Endommagement, *Schadelijk, hinderlijck.*
Endormir, *Slaperig maken.*
faire Endormir, *Doen slapen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Endormir quelqu'un, *Jemandt honing om de mont ſineeren.*
s'Endormir, *ſlaperig werden.*
s'Endormir ſur quelque choſe, *Slappelijk met eenige ſake om gaen.*
je m'Endors, *Ick val in ſlape.*
Endormi, m. *Vakerig, ſlaperig.*
à demy Endormy, *Half ſlapende.*
membres Endormis, *Slappe* of *ſlapende leden, die ſonder gevoelen zijn.*
Endormiſſement, m. *Slaperigheydt.*
Endormiſſon *ou* Endormiſſement de membres, m. *De ſlappigheydt* ofte *vadzigheydt der leden.*
Endoſſer un harnois, *Een harnas aen doen.*
Endoſſer ſur le dos d'une obligation, *Op het achterſte van een geſchrift ſchrijven.*
Endoüille, *ou* Andoüille, f. *Een worſte.*
Endoüiller, m. C'eſt le premier cor, le plus prés des meules de la teſte d'un Cerf, & le ſecond s'appelle le Surendoüiller, les autres plus avant Chevilleures, *ou* Cors juſqu'au faîte, *Den eerſten* of *onderſten hoorn naeſt de opgeheven hardigheyt van 't hooft eens herts.*
vous eſtes gracieux en mon Endroit, *Ghy zijt ſeer vriendelijk, ende genadig tegens my.*
Endroit, m. *Plaetſe.*
en tous Endroits, par tout, *In alle plaetſen, over al.*
en quel Endroit, *In welcke plaetſe, waer.*
en mon Endroit, *Soo veel als 't my aengaet.*
en pluſieurs Endroits, *In veel plaetſen en ſteden.*
ſçavoir les Endroits, *Den gang* of *weg weten.*
Endroit d'une étoffe, *De rechte zijde van eenige ſtoffe.*
robe à deux Endroits, *Een rock aen beyde zijden goedt.*
Enduire, *Beſtrijcken, beſmeeren.*
Enduire aucun à &c. *Jemanden ſtieren, raden* of *brengen tot, &c.*
Enduire de pois, *Bepecken.*
Enduit, m. *Beſtreken.*
Enduit *ou* Enduiſſon, m. *Beſtrijckinge, beſmeringe.*
Endurcir, *Verharden.*
s'Endurcir, *Hem verharden.*
s'Endurcir au travail, *Hem den arbeydt gewoon maken,* of *ſigh verharden.*
Endurci, m. *Verhardt.*
cela l'a Endurci, *Hy is daer mede in de gewoonte gekomen.*
Endurer, *Lijden, verdragen.*

Endurer du mal, *Moeyte en arbeyt hebben.*
Endurer, *Dueren, verdueren.*
Enduré, m. *Verdragen, geleden.*
Endurement, m. *Verdraginge, verdraeglijkheyt.*
Endurant, *Verdragende, lijdende.*
Energie, f. *Kracht ende werckinge.*
Energique, c. *Krachtig.*
Enetver, *Verkrancken, krachteloos maken.*
Enervé, m. *Swack* of *krachteloos gemaekt.*
Enfagotter, lier en fagots, *In buſſels* of *boſſen binden.*
comment Enfagottez, liez, *ou*, accommodez vous cela? *Hoe kluchtig bindt gy dat, hoe gaet gy daer mee te wercken?*
Enfaiſter une maiſon, *De gevel van een huys maken.*
Enfanger, *In-ſlocken.*
Enfant, m. *Kindt.*
Enfançon, *ou* petit enfant, m. *Kindeken.*
les Enfans d'honneur du Roy, *De Pagien* of *Staet-jongeren van den Koning.*
Enfant ſuppoſé, *Een wiſſeling.*
Enfant trouvé, *ou* expoſé, *Een vondeling.*
Enfant beſſon, *Een tweeling*, le mot eſt frequent en Daufiné, Ronſart en uſe.
Enfants perdus, en fait de Guerre, *Krijgsknechten, die ſigh in de grootſte perijckelen begeven.*
fait d'Enfant, *Kinder-werk, kindts bedrijf.*
Enfantin, m. d'Enfant, *Kindts, Kinderachtig.*
Enfance, f. *Kindtsheydt, kindtſchap.*
dés l'Enfance, *Van jongs aen, van kints-been op.*
Enfanter, *Baren, kinder baren.*
en Enfantant, *Al barende.*
Enfanté, m. *Gebaert.*
Enfantement, m. *Baringe.*
Enfardeler, *Packen, inpacken.*
Enfariner, *Bemeelen.*
Enfariné, m. *Bemeelt.*
Enfelonner, *Verwaent, hooghmoedigh ende wreedt worden.*
Enfer, m. *De Helle.*
Enfermer, *In* of *binnen ſluyten, omcingelen.*
Enfermer de hayes, *Omtuynen.*
Enfermer en priſon, *Gevangen ſtellen.*
Enfermé, m. *Ingeſloten.*
Enferme, c Infirme, *Sieck, kranck.*
une Enfirmerie, *mieux* Infirmerie, *ou* hoſpital, *Het ſieck-huys*, of *gaſt-huys.*
Enfermier, *mieux*, Infirmier, m. *d'Overſte van't gaſt-huys.*
Enfermement, m. *Inſluytinge.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

hferrer, *In't yſer* of *in de boeyen ſtellen.*
ivous a cuidé *ou* penſé Enferrer, *Hy meynde* of *heeft gemeynt u te door-ſteken.*
nferré, m. *In't yſer geſlagen, geboeyt.*
s'eſt Enferré, *Hy heeft hem gequetſt aen eenig yſer.*
s Enfers, m. *De Helle.*
nfeſteau, m. *ou* Une Faiſtiere, *Een dack-goot* of *krommen tichel.*
nfaiſter une maiſon, *Een huys met kromme tichelen decken.*
Enfierir, *Hoogmoedig worden* of *zijn.*
s'ils ne s'Enfieriſſent, *Dat ſy hun niet en verheffen* of *verhoovaerdigen.*
nfieri, *ou* enorgueilli, m. *Hoogmoedig.*
nfiler, *Door-ſteecken, door-ſchieten.*
nfiller une aiguille, *Een naelde veſſemen.*
nfiler des perles, *De peerlen aen een draedt doen.*
ne va pas là pour Enfiler des perles, *Hy gaet daer niet om vlooyen te vangen.*
iguille Enfilée, *Geveſſemde naelde.*
s'eſt Enfilé, *Hy heeft hem ſelven in den ſtrick gebracht.*
nfilé és rets, *In't garen verwerret, in 't net gevangen.*
nfin, *Eyndelijk.*
nflammer, *Ontſteecken, vlammig en vyerig maken, doen branden.*
nflammé, m. *Ontſteken, verhit.*
nflammer, *Ontſteken, vlammig* of *vyerig maken.*
nflammer aucun, *Jemandt yverig* of *vyerig maken.*
'Enflammer, *Ontſteken, gloeyende worden.*
nflammé, m. *Ontſteken, vyerig, gloeyende.*
nflammement, m. *Ontſtekinge.*
nflecheures de navire, f. *plur.* Les menuës cordes traverſantes, qui vont en forme d'echellons, & qui ſervent à monter à la hune, & à en devaller, *Kleyne hooft-touwen, leer-wijs gemaeckt, daer men mede in de mars klimt.*
s'Enfler, *Op-blaſen.*
s'Enfler, *Swellen.*
les raiſins Enflent, *ou* groſſiſſent en cuiſant, *De druyven worden grooter al kokende.*
Enflé, m. *Op-geblaſen, geſwollen.*
Enflure, f. *Swellinge, geſwel.*
Enflement, m. *Op-blaſinge.*
Enfolaſtré, m. *Verlieft, verſot.*
Enfoncer, *voyez* Enfonſer.

Enfondrer les navires, *De ſchepen te gronde doen ſincken.*
Enfondrer une porte, *Een deur op breecken.*
je ſuis Enfondré en un bourbier profond, *Ick ben geſoncken in een diepe kuyl, vol modders ende drecks.*
s'Enfondrer, aller au fonds, *Verdrincken, Sinken, te gronde gaen.*
Enfondré, m. *Geſoncken, verdroncken.*
navire Enfondré, *Geſoncken ſchip.*
Enfondrement, m. *Sinckinge.*
Enfonſer, *Te gronde gaen, ſincken.*
Enfonſer le mur de quinze pieds, *Den muer vijfthien voeten dieper maken,* of *uytholen.*
il a Enfonſé la matiere, *Hy weet de gelegentheyt* of *den grondt van der ſake, hy heeft de ſake door-gront.*
Enfonſer un lit, *Een bedde met berderen onderleggen.*
Enfonſer, *ou* enfoncer un baril, *Een vat den bodem inſetten,* of *inſlaen,* m.
Enfonſé, m. *Verdroncken.*
yeux Enfonſez, *Oogen die diep in't hooft ſtaen.*
l'Enfonſure du teſt d'une noix, f. *De bodem van een noot-ſchelpe.*
l'Enfonſure, *ou* l'Enfoncement d'un chalit, f. *De ſolderinge* of *berders van een koetſe,* of *bed-ſtede.*
Enfonſement, m. *Nederſinckinge, inſettinge van een bodem.*
Enfonſement de colonnes, *Uytgeholde voren* of *ſtrepen aen een Pylaer.*
Enfonſer ſon chapeau ſur les yeux, *Sijn hoedt in ſijn oogen ſetten.*
Enforcer, alors s'enforça la feſte, *Doen vermeerderde de feeſte,* of *wierdt de feeſte grooter.*
Enforcir, *Verſtercken.*
s'Enforcir, *Sterck worden.*
Enfoüir, *Begraven.*
Enfoüy, Enterré, m. *Begraven.*
Enfoüiſſement, m. *Begravinge.*
Enfourner le pain, *'t Broot in den oven ſchieten.*
Enfraindre, *ou* Enfreindre, *In ſtucken breken.*
Enfraindre les loix, *De wetten breken en overtreden, tegen't gerecht doen.*
Enfrocquer, couvrir d'un froc, *Een Munnicks kappe aen doen.*
Enfroidir, *Verkoelen, kout maken.*
Enfroidurer, *Verſtijven van koude.*
Enfroiduré, m. *Verkout, verſtijft van koude.*
s'Enfuir, *Ontloopen, weeh loopen, vlieden.*
faire Enfuir, *Vluchtig maken, in de vlucht brengen, verjagen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

'Enfui, m. *Ontloopen, wech geloopen, ontvloden.*
Enfumer, *Beroocken.*
Enfumer une terre, *Een landt meſten.*
Enfumé, m. *Beroockt.*
chair Enfumée, *Geroockt vleeſch.*
Engager, *Verpanden, te pande geven* of *ſetten.*
Engager, *Inwikkelen.*
Engager, *Verbinden.*
Engagé, m. *Verpandt, gewickelt, verbonden.*
Engagement, m. *Pandt* of *verpandinge, verbindinge.*
Engainer, *In de ſchede ſteken.*
eſpée Engainée, *Rapier dat in de ſchede ſteekt.*
Engarder, *mieux*, empecher, *Beletten, verhinderen.*
Engarder que l'eau ne coule, *'t Water ſijnen loop nemen.*
je ne t'Engarde point, *Ick en verbiedt u niet.*
Engeance, *voyez* Enger.
Engeler, *ou* geler, *Bevrieſen.*
Engelé, m. *Bevroſen.*
Engeleure, *ou* Engelure, f. *Verſtijvinge van bloede, koude.*
avoir des Engeleures aux pieds, *Winter-voeten hebben.*
Engendrer, *Voort-brengen, genereren, winnen.*
Engendrer de nouveaux procés, *Ander proceſſen ſtichten* of *oprechten.*
Engendré, m. *Voort-gebracht, gegenereert.*
Engendreur, m. *Een die voort-brengt* of *genereert.*
Engendrement, m. *Voortbrenginge, genereringe.*
Engendrure, f. *Eenig ding dat voortgebracht* of *gegenereert is.*
Engeoler, *ou* pipper, c'eſt à dire abuſer de belles paroles, *Met ſchoone woorden bedriegen.*
Engeolé, m. *Bedrogen.*
Engeolement, m. *ou* Engeolerie, f. *Bedriegerye.*
Engeoleur, m. *Bedrieger.*
Engendrer, *Genereren* of *voort-brengen*, peupler, *menigvuldigen.*
Engence, *ou* Engeance, f. *De genereringe* of *voortbrenginge, ende 't geſlachte van eenig ding.*
garder l'Engeance, *Den aert* of *'t zaedt bewaren.*
Engin, outil, m. *Inſtrument ende gereetſchap.*
Engin, *Schalckheydt ende liſt.*
mal Engin, tromperie, deception, *Argeliſt, bedrog.*
ſans mal Engin, *Oprechte, ſonder eenig argh.*

Englacer, *Verkouden, ſoo kout als Ys maken.*
je m'Englace, *Ick worde verſtijft van koude.*
Engle, Engler, Englet, *voyez* Anglet.
Englentier, *ou* Eſglantier, *ou* Eglantier, eſpece de ronce, Roſier ſauvage, m. *Eglenticr.*
Engloutir, *Inſlocken, verſlinden.*
Englouti, m. *Ingeſlockt, verſlonden.*
arbres Engloutis, *Boomen die geſoncken zijn.*
Engloutiſſement, m. *Inſlockinge, verſinckinge.*
s'Engluër, *Hem ſelven belijmen.*
Englué, m. *Gelijmt, belijmt.*
Engorger, *Slocken, inſlocken, hem verkroppen.*
Engorgement, m. *Inſlockinge.*
Engoüer, s'Engoüer, *Hem verkroppen, verſticken door te ſeer gieriglijk t'eten.*
Engouffrer, le vent s'Engouffre en ce lieu là, *De windt huylt ſeer in die plaetſe.*
Engouffrer, *In-ſwelgen, in-ſlocken, verſlinden, in den afgront werpen.*
Engouler, *Op-ſlocken.*
Engourdir, *Verſtijven.*
Engourdi, m. *Verſtijft*, of *heel ſtijf van koude.*
membres Engourdis, *Stijve*, of *verſtijfde leden.*
Engourdiſſement, m. *Stijvigheyt* of *verſtijftheydt van leden.*
Engraiſſer, *Meſten, vet maken.*
Engraiſſer, *ou* graiſſer les ſouliers, *De ſchoenen vetten*, of *met vet beſtrijcken.*
s'Engraiſſer, engraiſſer, *ou*, devenir gras, m. *Meſten, vet worden.*
Engraiſſement de beſtes, m. *Meſtinge van beeſten.*
Engrais, *Weyde.*
Engranger les bleds, *Het koren in de ſchueren doen.*
Engraver, *voyez*, Graver, &c.
Engreger, *Verſwaren, ſwaerder worden.*
le mal s'Engrege, *De ſieckte verargert.*
Engregement, m. *Verargeringe.*
Engrener, *'t Koren in den trechter van de meulen doen* of *gieten.*
s'Engroſſir, *Dick* of *ſwaer worden.*
Engroſſir une femme, *Een vrouwe ſwaer van kinde maken.*
les grappes s'Engroſſiſſent, *mieux* groſſiſſent, *De druyven worden grooter.*
Engroſſi, m. *Gedickt, vermeerdert.*
femme Engroſſie, *Swangere* of *bevruchte vrouw.*
Engroſſiſſement de femelles, m. *Bevruchtinge, het groot-gaen der wijfkens.*
faire Enhair, *In den haet brengen, doen haten.*
Enhanner, *voyez* Ahanner, *Hygen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Enhanne beaucoup, *Hy hygt van ſwaer arbeydt.*
nhardir, encourager, *Moedt ende couragie geven.*
Enhardir, *Hem verſtouten.*
nhardy toy, *Gaet vry voort, neemt eenen moet.*
me ſuis Enhardy, *Ick hebbe my verſtout.*
nharnacher un cheval, *Een Paert barderen, zaelen en toomen.*
nharnaché, m. *Gebardeert.*
nhaut, *Omhooge, boven.*
Enhaut, *Van hooge, van boven.*
nhorter, *mieux*, exhorter, *Vermanen, onderwijſen.*
nhorteur, m. *Vermaender.*
nhort, *ou* Enhortement, m. *Vermaen, vermaninge.*
nhuy, mot Normand pour Aujourd'huy, *Heden.*
nhuiler, *Olyen, beolyen, met oly beſtrijcken.*
njabler, *Een girgel* of *vore in een tonne maken daer den bodem in komt.*
njabler, *Den bodem in-ſetten* of *ſchicken.*
njablé, m. *In den bodem geſet.*
njamber, *Schryen, ſtappen.*
njamber par deſſus, *Overſchryen, overſtappen.*
ne Enjambée, f. *Een ſchrede* of *ſchree.*
njaveller, mettre en javelles, *In buſſels leggen, kooren-buſſels by een doen.*
njaveliner, *Met een javelijn door-ſteken.*
nigme, m. *Een raedtſel.*
njoindre, *Belaſten, bevelen.*
njoinct, *ou* Enjoint, m. *Belaſt, bevolen.*
njoliver, *Moy maken, verçieren.*
njolivement, *Moy makinge.*
njoncher la terre de fleurs, *d'Aerde met bloemen beſtroyen.*
njoüé, m. Pour laſcif & impudique, *Brootdroncken, dertel.*
tre fort Enjoüé, & plaiſant, *Seer vermaeckelijk, en kortswylig zijn.*
nlacer, *In den ſtrick brengen* of *vangen.*
nlaidir, *Leelijck maken, leelijck worden.*
nlaidi, m. *Leelijk gemaeckt, leelijk geworden.*
nlaidiſſement, m. *Leelijk-makinge.*
nlever, *ou* elever, *Op-heffen, om hooge heffen.*
nlever une vierge, *Met een maegt door-gaen, een maegt ontſchaken.*
nlevé, m. Enlevée, f. *Op-gehéven, ontſchaeckt, wech-gevoert.*

faire des choſes Enlevées, *ou* en boſſe, *Verheven werk maken.*
Enlevement, m. *Wech-voeringe.*
Enleveure, f. *Verheffinge.*
petite Enleveure qui ſe leve ſur le pain en cuiſant, *Kleyne bladerkens* of *bobbelkens.*
Enlumineur, *Verlichten* of *verklaren, affetten.*
Enlumineur de livres, m. *Die de boecken verklaert en affet.*
Enlumineure, f. *Affettinge.*
Enmaigrir, *Vermageren, mager maken.*
Enmaigrir, s'Enmaigrir, *Mager worden.*
Enmailloter, *In doecken winden, luyeren, bakeren.*
Enmailloté, m. *In doecken gewonden.*
Enmancher, *Hechten, eenen hecht aen doen.*
Enmanteler, *Bemantelen.*
Enmantelé, *Die eenen mantel aen heeft.*
Enmantrelé, m. Mot Picard, qui ſignifie Enroüé, Enrumé, *Verſnottert, heeſch.*
Enmatriculer, *In 't regiſter van de Studenten ſtellen tot de meeſterſchap.*
Enmener avec ſoy, *Wech-leyden, met hem leyden.*
Enmené, m. *Wech-geleydt, mede-geleydt.*
Enmenager, Enmeubler, *Van huys-raet ſtofferen,* of *verſien.*
Enmeublé, m. *Wel gehuys-raet.*
Enmy le Palais, *In't midden van't Paleys.*
Enmieller, *Vleyden, vley-ſteerten, met honig beſtrijcken,* of *vermengen, aenlocken.*
Enmieller un cheval, *Een paert ſtreelen ende ſtrijcken.*
Enmiellé, m. *Met honig beſtreecken,* of *gevleyt.*
paroles Enmiellées, *Lieffelijke, en gehonigde woorden.*
Enmiellement, m. Emmiellure, f. *Vleydinge, beſtrijkinge met honig.*
Enmitrer, *Eenen myter op-ſetten.*
Enmoëller, *voyez* Emoëller.
Enmonceler, *Op-hoopen, in hoopen ſtellen.*
Enmont, *ou* amont, *Opwaert, om hooge.*
Enmurer, *Bemueren, om-mueren.*
Enmuſeler, *Muylbanden, den halfter aen doen.*
tu n'Enmuſeleras point le bœuf, qui foule le grain, *Gy en ſult den Os den mondt niet ſluyten* of *muyl-banden, die 't koren dorſt.*
Enmuſquer, *Met muskeliaet perfumeren.*
Ennemy, m. *Vyandt.*
Ennemy mortel, *Een doodt* of *doodtlijk vyandt.*
en Ennemy, *Als vyandt, vyandelijk.*

Enno-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ennoblir, *Edel maken.*
Ennobli, m. *Edel gemaeckt.*
Ennobliſſement, m. *Edel-makinge.*
Ennombrer, *voyez* Nombrer.
Ennuyer, *Quellen, verdriet aendoen.*
s'Ennuyer, *Verdrietig zijn, hem quellen.*
je m'Ennuye de, &c. *Het verdriet my te,&c.*
Ennuyer de paroles, *Balkoorig maken.*
il m'Ennuye, *Het verdriet my, ick ben moede, het ſtaet my tegen.*
Ennuyé, m. *Verdroten.*
Ennuyé et faché, m. *Droevig, verdrietig.*
Ennuy, m. *Quellinge, quellagie, verdriet.*
leger Ennuy, *Kleyne quellagie.*
avec grand Ennuy, *Pijnlijken, moeyelijken.*
avec Ennuy, *Quellijken, verdrietelijken.*
faire avec Ennuy, *Onwillig* of *ongewilliglijck doen.*
donner de l'Ennuy, *Verdriet* of *quellagie aendoen*, of *veroorſaken.*
Ennuyeux, m. *Verdrietig, quellijk.*
Ennuyeuſement, *Verdrietelijken, quellijken.*
Enoder, *Ontknoopen, verklaren.*
Enombrager, *Beſchaduwen.*
Enorgueillir, *Hoovaerdig, en opgeblaſen maken.*
s'Enorgueillir, *Hem verhoovaerdigen.*
Enorgueilli, m. *Op-geblaſen, hoogmoedig.*
Enorme. c. *Onmatig, onmanierlijk.*
Enorme hauteur, *Onuytſprekelijke groote.*
cas Enorme, m. *Grouwelijk, leelijck ende onbehoorlijck feyt.*
l'Enormité du cas, *De grouwelijkheyt, en d'onbehoorlijkheyt* of *ongeſchicktheyt van eenigh feyt.*
Enormement, *Grouwelijcken, onmatelijck, onmanierlijken, ongeſchicktelijken.*
Enquerir, *ou* Enquerre, Enqueſter, *ou* Enquêter, *Onderſoecken, ondervragen, vernemen.*
s'Enqueſter de, &c. *Vragen* of *vernemen na,&c.*
Enqueſte, f. *Onderſoeckinge, verneminge.*
Enqueſte et information, f. *Informatie, bevraginge, Raedtſlaninge.*
faire Enqueſte, *Onderſoecken.*
les Enqueſtes, *d'Oorkondtſchappen* of *getuygeniſſen.*
faire l'Enqueſte, proces, *Informatie nemen, oorkontſchap beleyden van een proces.*
rapporter ſon Enqueſte, *'t Geene dat by informatie vernomen is, te kennen geven.*
Enquis, m. *Ondervraegt, onderſocht.*
Enraciner, *Verwortelen, in-wortelen.*

Enraciné, m. *Verwortelt, in-gewortelt.*
maladie Enracinée, *Sieckte die verwortelt is.*
Enrager, *Raſen, verwoeden, ſchuymbecken vaer gramſchap.*
Enragé, m. *Raſende, dol.*
faire l'Enragé, *Den dulderik* of *dulle-kop maken.*
Enragement, *ſubſt.* m. *Raſerye.*
Enragement, *adverb. Verwoedelijk.*
Enrayer une roüe, *'t Wagen-radt ſperren, om dat den wagen niet te ſeer loopen en ſoude.*
Enregiſtrer, *Optekenen, regiſtreren, in* of *by regiſter ſtellen.*
ſe faire Enregiſtrer, *Hem laten in-ſchrijven.*
Enregiſtré, m. *Geregiſtreert, op-geſchreven.*
Enregiſtrement, m. *Op-ſchrijvinge, in-ſchrijvinge.*
Enrheumer, *Heeſch maken.*
Enrheumé, *ou* Enrumé, m. *Heeſch, verſnottert.*
Enrichir, *Rijk maken, verçieren.*
Enrichir de paroles, *Met woorden verçieren.*
s'Enrichir, *Rijk worden.*
Enrichi, m. *Rijk gemaeckt, rijk geworden, verrijkt.*
Enrichi de, &c. *Verçiert met, &c.*
Enrichiſſement, m. *Verryckinge, vercieringe.*
Enroller, *ou* Enrooller, *In-ſchryven,* voyez Enregiſtrer.
Enroüer, *Heeſch maken.*
s'Enroüer, *Heeſch* of *verkouwt worden.*
Enroüé, m. *Heeſch, verkouwt.*
Enrouement, m. *ou* Enroüeure, f. *Heeſchheyt, verkouwtheyt.*
s'Enroüiller, *Verroeſten.*
Enroüillé, m. *Verroeſt.*
Enroüillure. f. *Roeſt.*
Enrouler, *ou* Enroller, *In-ſchryven, aenſchryven, aennemen.*
Enroulé, *ou* Enrollé, m. *In-geſchreven, aengeſchreven, aengenomen.*
s'Enruiſſeler, *Als een beke vlieten* of *loopen.*
Enrumé, m. *Heeſch, verſnottert, Die verſnottert is,* of *den ſnof heeft.*
Enſabler, *ou* leſter un navire avec du ſable, *Met ſandt ballaſten.*
Enſablonner, *Met ſandt beſtroyen.*
Enſaffranner, *Met ſaffraen beſprengen.*
Enſaffranné, m. *Met ſaffraen beſprengt.*
Enſanglanter, *Bebloeden.*
Enſanglanté, m. *Bebloedt.*
Enſeigne, *ou* un ſigne, f. *Een teecken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſeigne, f. *Een vaendel.*
e Enſeigne de gens, *Een vaendel knechten.*
nſeigne, *ou* Port-Enſeigne, m. *De Vaendrager.*
ſeigne, que l'on pend devant une maiſon, *Een uythang-bordt.*
uelle Enſeigne? *Wat hangter uyt?*
me faut aller à l'Enſeigne du loup, *Ik moet gaen daer den wolf uyt-ſteekt.*
ſeigne reſtant de quelque choſe, *Merk-teeken* of *lidt-teken van yet datter geweeſt is.*
rt petite Enſeigne, *Seer krank bewijs of teken.*
nner Enſeigne, *Eenig teken* of *bewijs doen.*
nſeignes, *Jemants wapenen van afkomſte.*
Enſeignes deployées, *Met vliegende vaendels.*
nſeigner, *Leeren, onderwijſen.*
choſe t'Enſeignera, *Gy ſult al doende leeren.*
nſeigné, m. *Geleert, onderwijſen.*
nſeigneur, Maiſtre qui enſeigne, m. *Leeraer.*
nſeignement, m. *Onderwijſinge.*
nner Enſeignement, *Onderwijſen.*
endre Enſeignement, apprendre, *De onderwijſinge waernemen, leeren.*
nſeignements et papiers, *Kaerten, brieven, bewijſinge der ſaken in geſchrifte.*
nſemble, *t'Samen, t'ſeffens, te gader, gelijklijk.*
ut Enſemble, *Al t'ſamen, al onder een.*
nſemblement, *t'Samen, gelykelijk.*
nſemencer, *Bezaeyen.*
nſemencé, m. *Bezaeyt.*
nſerrer, *In-ſluyten, beſluyten.*
nſerré, m. *Beſloten.*
nſerrement, m. *Beſluytinge, bevanginge.*
nſevelir, *Begraven, in de kiſt leggen.*
nſeveli, m. *Begraven.*
nſeveliſſement, m. *Begravinge.*
nſorceler, *Betooveren.*
nſorcelé, m. *Betoovert.*
nſorceleur, m. *Toovenaer.*
nſorcelement, m. *Betooveringe.*
nſorcelerie, *ou* ſorcelerie, f. *Tooverye.*
nſouffrer, *Met ſolffer beſtrijcken, verſolferen.*
nſouffré, m. *Verſolffert, beſolffert.*
nſuble, *ou* Enſouble, f. *ou* Roüet, c'eſt le bois rond d'un Tiſſeran, autour duquel il enveloppe ſa toille, *Een boom van een Wevers getouw.*
fuſt de la hallebarde de Goliath, eſtoit comme l'Enſuble d'un tiſſeran, *De ſchacht van Goliaths Hellebaerde was gelijk een Wevers weef-boom.*
nſuivre, *Volgen, na-volgen.*

Enſuivre de prés, *Van beyds volgen, conterfeyten.*
Enſuivre Ciceron, *Cicero voor eenen Auteur hebben.*
il s'Enſuit, *Het volghter uyt.*
l'année Enſuivante, *Het navolgende* of *toekomende jaer.*
Entablement de toict, m. *Solderinge, beſettinge met berders.*
Entacher, *Beſmetten, bevlecken.*
Entacher l'honneur d'aucun, *Jemandts faem ende naem benemen, blameren.*
Entaché, *ou* taché, m. *Beſmet, bevleckt.*
n'eſtre point Entaché de vices, *Onbevleckt* of *onbeſmet zijn.*
Entailler, *In-ſnijden, in-graven* of *Graveren.*
Entaillé, m. *In-geſneden.*
Entailleur, m. *Graveerder, Conterfeyter.*
Entailleure, f. *In-ſnijdinge, graveringe.*
Entalenter aucun à, &c. *Jemanden verwilligen* of *luſt ende moet geven om, &c.*
Entalenté, porté, *ou* enclin à quelque choſe, *Tot een ſaecke genegen* of *beluſt zijn.*
Entamer, *In-ſnijden, ontginnen, beginnen.*
Entamer un diſcours, *Een rede beginnen.*
Entamé, m. *Ontgonnen, ontgoſt, begonnen.*
la choſe eſt Entamée, *De ſaecke is ontgonnen* of *begoſt.*
Entamure, f. Entameure d'un pain, *t'Korsje* of *'t begin van een broot.*
Entameure de peau, *Quetſinge.*
Entant que, &c. *Soo veel als, &c.*
Entant qu'en moy eſt, *Soo veel als in my is, ſoo veel als ick kan* of *vermag.*
Entaſſer, *Taſſen, op-hoopen.*
Entaſſé, m. *Getaſt, op-gehoopt.*
Entaſſement, m. *Op-hoopinge.*
une Ente, f. *Een inte* of *griffie.*
Enter, *Inten, griffien.*
Enter en eſcuſſon, *De botte van den een boom in een ander enten.*
Enteur, m. *Een enter.*
Enté, m. *Geënt, gegriffiet.*
Entement, m. *ou* Enture, f. *Entinge.*
Entendre, *Verſtaen, hooren.*
Entendez vous bien? *Hoort ghy wel?*
donner à Entendre, *Te kennen of te verſtaen geven.*
à ce que je puis Entendre, *Na dat ik begrijpen of bemercken kan.*
Entendre au commun profit, *'t Gemeyn profijt voorſtaen of beſorgen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Entendre à quelque affaire, *Neerstig ende vlytig zijn om yet te doen.*
Entendre à quelque chose, *Ergens na staen.*
n'Entendre à affaire quelconque, *Geen bedieninge* of *administratie begeeren.*
s'Entendre avec l'accusateur, *Heymelijk verstaen hebben metten aenklager.*
j'Entens, *Ik versta.*
Entens à toy, prends garde à toy, *Slaet u selven gade.*
Entendez, *Hoort eens, hoort toch.*
Entendu, m. *Verstandig ende wetende.*
Entendu au fait de la guerre, *Ervaren in de oorloge.*
un homme Entendu, *Een verstandig man.*
faire l'Entendu, *Hem veel inbeelden.*
Entendu que, &c. *Mitsdien dat, &c.*
Entendu ce que tu, &c. *Na dat gy, &c.*
Entendement, m. *Verstant.*
homme d'Entendement, *Een kloeck, wijs ende verstandig man.*
de tout son cœur, *ou* Entendement, *Van gantscher herten.*
Entendeur, m. *Een verstandig mensch.*
à bon Entendeur il ne faut qu'un mot, *Den verstandigen is haest genoeg geseyt.*
Entente, mettre son Entente à quelque chose, *Sijn verstant ergens aen leggen.*
respondre à deux Ententes, *Antwoorden soo dat in twee manieren kan verstaen worden.*
mot à deux Ententes, *Een dubbelsinnig woort.*
Entenne, f. *Den spriet.*
Enter, Enteur, Entement, *voyez* Ente.
Enteriner, accorder, *Accorderen, voor goet houden.*
Enteriné, *Geaccordeert, toe-gelaten.*
requeste Enterinée, *Een requeste die geaccordeert* of *toe-gelaten is.*
Enterinement, m. *Consenteeringe, toe-latinge.*
Enterrer, *Begraven.*
Enterrer la semence, *'t Zaedt in de aerde steken.*
Enterré, m. *Begraven.*
Enterrement, m. *Begravinge.*
prier à l'Enterrement, *Ter begravenisse*, of *totten lijke bidden.*
Entester, le vin Enteste, *Den wijn loopt in 't hooft.*
Enthemes, ce sont certaines emplastres, que les medecins mettent sur les playes nouvellement faites, de peur que le sang, *ou* les humeurs ne coulent. Ce sont aussi les surgeons, qu'on ente, & met en la fente d'un tronc, *Eenige plaesters, die van d'artsen* ofte *medecijnen op de versche wonden geleydt worden, om't bloedt te stelpen. Het sijn oock de kleyne scheuten van boomen, die men in de kloven van eenen stronk entet* of *ingriffiet.*
Enthousiasme, Enthusiasme, m. *Een kracht Godts, waer door men Prophetische wyse yet schrijft* of *doet, vol des heyligen Geests zijnde.*
Entier, m. *Geheel, ongeschent, ongebroken.*
remettre en son Entier, *Wederom in sijnen staet* of *eere stellen.*
la chose est encore en son Entier, *Daer en is noch af noch toe gedaen, De sake is noch in't geheel.*
Entier juge, *Een goet ende oprecht Rechter.*
Entiere amitié, f. *Oprechte vrientschap.*
Entierement, *Geheelijk, gantschelijk.*
il est tout Entierement aliené de nous, *Hy is gantschelijk* of *geheel van ons vervreemt.*
payer Entierement, *Ten vollen betalen, gantsch ende al betalen.*
Entité, essence, f. *Wesenheyt.*
Entonner, *Tonnen, in tonnen doen.*
Entonner bien, c'est à dire, donner un bon ton, *Een goede toon geven, luyde spreken.*
il chante bien, mais il Entonne encore mieux, *Hy singt wel, maer hy drinkt noch beter.*
Entonnoir, m. *Eenen trechter.*
une Entorce, Entorse, *Verdraeyinge.*
une jambe Entorce, *Een verdraeyt been.*
Entorces, *Schimpen, scheutkens.*
Entordre, *Verdraeyen.*
Entors, m. *Verdraeyt.*
Entortiller, *t'Samen rollen* of *wentelen, in een draeyen* of *vlechten.*
Entortiller tout à l'entour, *Om-rollen, rondtsom wenden.*
Entortillé, m. *t'Samen-gerolt, gevlochten.*
Entortillonner, *Op een rollen, vlechten.*
Entortillement, m. *Vlechtinge.*
Entoüiller, m. *voyez* Endoüiller.
Entoüiller, Empescher, *Verwerren.*
Entoüillé, m. *Verwerret.*
Entour, circuit, m. *Een randt perck, eenen circkel.*
Entour, *ou* à l'entour d'elle, *Rontsom haer.*
Entourer, *ou* Environner, *Omringelen, omringen.*
Entourer l'ennemy de toutes parts, *De vyandt van alle zyden omcingelen.*
Entouré, m. *Omringelt, omcingelt.*

En-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ntourement, m. *Omcingelinge.*
ntourement d'eaux, *Omloop* of *omloopinge van wateren.*
ntournure, f. *Eenen cirkel.*
ntrailles, f. *Het ingewant.*
ntrainer, *Wegh ſleepen.*
ntrainer avec ſoy, *Met hem ſleepen.*
ntraves, f. *Voet-ſtricken* of *houte ringen, daer men de beeſten aen de kribbe mede bindt.*
ntraver, *Sulke houte ringen aen der beeſten voeten doen.*
ntre, *Tuſſchen, onder.*
ager Entre deux eaux, *Onder water ſwemmen.*
.ntre chien & loup, *voyez* Crepuſcule.
.ntre gens de bien, *Onder* of *by lieden van eeren.*
Entre ſignifiant en Flamen, *D'een den ander,* of *malkander*, & eſtant facile à compoſer, ne l'ayant qu'à adjouter au verbe ſimple, nous n'en mettrons que deux *ou* trois exemples, comme aymer, *Beminnen*, s'entr'aymer; *Malkander beminnen*, Baiſer, *Kuſſen*, s'Entre-baiſer, *Malkander kuſſen.*
ntrebaailler un huis, *Een deure laten op ſtaen.*
ntrebaaillé, m. *Dat open ſtaet ende gaept.*
ſtre fort Entrebaaillé, *Seer wijt open ſtaen en gapen.*
ntrebeu, m. *Half dronken.*
ntrecolomne, f. *De ſpatie tuſſchen de colomnen.*
ntrecouler, *Tuſſchen beyden vlieten.*
ntrecouper, *In't midden over ſnijden.*
ntrecouper ſes paroles de larmes, *Sijn woorden met tranen vermengen.*
Entrecouper en parlant, *Verſinnen, miſſen.*
.ntrecueillir, *D'een onder d'ander plucken.*
.ntre deux, *Tuſſchen beyden, middel-ſlagh.*
n Entredeux de murailles, *De ſpacie* of *plaetſe tuſſchen twee mueren.*
n Entredeux de quelque choſe, *Een ſchutſel, af-ſchutſel* of *middel-muer, een inſetſel.*
Entredeux des eſpaules, *ou* des narines, *Het kruys tuſſchen de ſchouders* of *tuſſchen de neus-gaten.*
e mettre Entredeux, *Tuſſchen beyden komen, en ſcheyden.*
Entrée, *voyez* Entrer.
ur ces Entrefaites, *Daer mede noch beſig zijnde, daer-en-tuſſchen.*
Entrefendu, m. *Half gekloven* of *geſpleten.*
Entrefoüir, *Tuſſchen beyden graven.*

Entrefouler, *In't midden met voeten treden.*
Entrefriſer, *Onder een friſeren* of *krollen.*
Entregarder, *Een ding al doende wachten dat tet niet en breekt.*
Entregent, *Hupſigheyt, aerdigheyt.*
qui ſçait bien ſon Entregent, *Die ſeer aerdigh geſchickt* of *beleeft is, die wel weet te leven.*
ſçavoir ſon Entregent, *Hupſch en geſchikt zijn.*
Entreheurtement, m. *Tegen-ſtootinge.*
Entrejetter, *Onder een* of *tuſſchen beyden werpen* of *ſtellen.*
Entrejet, m. *Tuſſchen-werpinge.*
Entrejet de paroles, *Kyvagie, daer twee hun woorden kort af-breken.*
Entrejoindre, *Onder een*, of *tuſſchen beyde voegen.*
Entrelaiſſer, *Somtijts, onderwijlen* of *tuſſchen beyden ophouden.*
Entrelaiſſé, m. *Achter gelaten, opgehouden.*
Entrelais, f. *Tuſſchenheyt, ophoudinge.*
Entrelas, m. *Tuſſchen geknoopt.*
Entrelarder, *Tuſſchen beyden larderen.*
Entrelardé, m. *Tuſſchen beyden gelardeert.*
Entrelaſſer, *Tuſſchen beyden rijgen, leggen* of *ſetten, t'ſamen vlechten.*
Entrelaſſé, m. *t'Samen gevlochten, tuſſchen gevoeght.*
Entrelaſſement, m. *t'Samen-vlochtinge, by-voeginge.*
Entrelaſſure, f. *Gevlochten werk* of *ſteek.*
des toits accouſtrés & ornés d'Entrelaſſures, *Daken met ſtreekſelen van ſolderen verçiert, gewelfde daken.*
Entrelier, *Onder een* oft *t'ſamen binden.*
Entrelocuteurs, m. *t'Samen-ſprekers, Perſonnagien.*
Entreluire, *Tuſſchen beyden ſchijnen.*
Entreluiter, *t'Samen worſtelen.*
s'Entremander, *Malkander ſchrijven*, of *laten weten, boodtſchappen aen beyden zijden dragen.*
Entremanger, *Onder een* of *met malkanderen eten en verteeren.*
s'Entremanger, *ou* ſe quereller l'un l'autre, *Met malkander kijven.*
Entremeſler, *Onder een mengen.*
s'Entremeſler de quelque choſe, *Hem ergens mede moeyen.*
Entremeſler paroles parmy les propos d'aucun, *In eens anders reden varen.*
ſans rien Entremeſler, *Sonder yet by of toe te doen.*
Entremeſlé, m. *Onder een gemengt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

les mets & Entremets d'un banquet, m. *De gerechten van een maeltijdt.*
Entremettre, *Tusschen steken* of *setten.*
s'Entremettre de quelque chose, *Hem ergens mede moeyen, hem eenig ding onderwinden.*
Entremettre la besogne, *Een begonnen werk eenen tijdt lang uytstellen.*
Entremetteur, *Onderwinder* of *middelaer.*
Entremise, f. *Tusschen komінge, hulp, bystand.*
Entrenager, *voyez* Entrenoüer.
Entrenoüer, *Tusschen beyde swemmen.*
Entrenoüer, *In of tusschen knoopen.*
s'Entr'entendre, *Eens zijn, malkanderen verstaen.*
Entr'-oüir la parole de quelqu'un, *Jemandts woort daer-en-tusschen hooren.*
Entr'ouvrir, Entr'ouvert, m. *Half open.*
il s'Entr'ouvre, *Het springt* of *berst half open.*
Entreparler, *Spreecken terwijle dat een ander spreekt.*
Entreparleur, m. *Middelaer* of *onderhandelaer.*
Entreparleurs, *voyez* Entrelocuteurs.
Entreprendre, *Ondernemen, bestaen, aennemen, aenveerden.*
Entreprendre sur la dignité d'aucun, *Jemants weerdigheydt minderen.*
s'Entreprendre par les mains, *Malkanderen by de handt nemen.*
Entreprise, f. *Aenslag, aenvank.*
haute Entreprise, *Een stouten aenslagh, een stout bestaen.*
laisser son Entreprise, *Van sijn voornemen afstaen,* of *eenig begonnen werk laten varen.*
rompre l'Entreprise d'un voyage, *Eenige reyse achterhouden.*
Entreprises, *Aenslagen.*
Entrepris de maladie, *Met sieckte bevangen.*
Entrepris de ses membres, *Geraekt, berooft van leden.*
Entreprenant & hardy, m. *Stout in bestaen.*
Entrepreneur, m. *Waeg-hals.*
Entrepresser, *Tusschen-drucken* of *douwen.*
Entrer, *In-gaen, inkomen.*
ces racines Entrent avant dans la terre, *Dese wortelen gaen diep in d'aerde,* of *verwortelen seer.*
laisser Entrer, *Binnen laten komen, in laten.*
tu ne peux Entrer en ces choses, *Gy en kont desse sake niet verstaen.*
Entrer en matiere, *Van eenige saken beginnen te roeren.*
Entrer en different, *Een verschil krijgen.*

Entrer d'une pensée en l'autre, *Van d'een gedachten in d'ander vallen.*
Entrer avec quelqu'un à moitié de profit & de perte, *Met yemant van de helft van de winst en schade deelachtig worden.*
Entrer en discours, *Een reden beginnen.*
Entrer en debat, *Oneens worden, in twist raken.*
Entrée, f. *Inganck.*
l'Entrée de la maison, *'t Voor-huys.*
Entrée impetueuse, *Invallinge* of *inbrekinge.*
l'Entrée, f. *Tol die gegeven wort voor eenige koopwaer die men in brengt.*
l'Entrée d'un Prince, *De intrede* of *blijde komste van eenigen Heere.*
à l'Entrée, *In't inkomen, voor aen.*
tout à l'Entrée, *Recht in't beginsel.*
d'Entrée, *ou* de prime Entrée, *Metten eersten aenvank* of *schijn.*
l'Entrée pour parvenir à, &c. *Den weg* of *maniere om te komen tot, &c.*
l'Entrée du port, *Den mondt van der haven.*
clorre l'Entrée, *Den ingank benemen, beletten* of *sluyten.*
donner Entrée, *In laten komen.*
faire Entrée, *Plaetse maken, in laten.*
il fit tant qu'il eut Entrée chez moy, *Hy maekte het soo dat hy mijn vriendt wierd.*
se dresser une Entrée, *Sijnen ingank van te voren maken.*
Entreracler, *D'een onder d'ander schrabben.*
Entreregner, *t'Samen regneren* of *regeeren.*
Entreregne, m. *Den tijdt als een Koning doodt is, ende eer een ander gekoren wort.*
Entrerouler, *Tusschen beyden, of d'een onder d'ander rollen.*
Entresemer, *Tusschen beyden* of *onder een zaeyen.*
taches noires Entresemées parmy, *Swarte vlecken onder een.*
Entreserrer, *Tusschen sluyten, tusschen beyden* of *onder een drucken ende douwen.*
Entresuivre, *Vervolgen.*
qui s'Entresuit, *Dat vervolgt.*
labeurs qui s'Entresuivent, *Doorgaende* of *gedurigen arbeydt.*
Entresuite, f. *Vervolg, achtervolginge.*
Entretailler, *In't midden door-snijden.*
un cheval qui s'Entretaille, *Een paert dat in't voort-gaen den eenen voet* of *d'eene knie tegen d'ander stoot.*
Entretaillement, m. *Stootinge van d'een voet* of *knie tegen den ander.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Etretaillure, f. *Overmidden-ſnijdinge.*
Etretaillure de cheval, *Smertſel, ophalinge der huyt van een paert.*
Etretenir, *Onderhouden, houden.*
Entretenir, paſſer le temps, *De tijdt verdrijven*, of *over brengen.*
Facher les choſes, qui s'Entretiennent, *De dingen, die aen malkander hielden, los maken.*
Etretenir, amuſer, *Ophouden.*
n'a Entretenu de, &c. *Hy heeft my vermaekt* of *by gehouden met, &c.*
Etretenir en ſon ſervice, *In ſijnen dienſt houden.*
Entretient pluſieurs ſoldats, *Hy houdt veele krijgs-lieden op ſijnen koſte.*
Ntretenir une femme, *Een vrouwe onderhouden* of *voorſien van dat ſe behoeft.*
Ntretiens toy le moins mal que tu pourras, *Helpt* of *behelpt u ſoo ghy beſt kondt.*
Ntretenir longuement un propos, *Een propooſt lang maken.*
s paroles s'Entretiennent, *De woorden ſluyten wel.*
Ntretenant, m. *t'Samen* of *aen een houdende.*
Ntretenu, m. *Bewaert* of *onderhouden.*
re Entretenu & repu de, &c. *Onderhouden* of *gevoed worden met, &c*
Ntretenement, m. *Onderhoudinge, aen een houdinge.*
Entretien, m. *Verſelſchappinge* of *vermakinge met kouten, onderhoudinge.*
eſt d'un fort bon Entretien, *Hy is ſeer wel om mede om te gaen.*
Entretiſſu, m. *In* of *tuſſchen geweven.*
'Entretoucher, *Malkanderen geraken, aen malkanderen ſtaen.*
qui s'Entretouche, *Dat neffens* of *aen malkanderen ſtaet.*
Entretouchement de quelque choſe, m. *Aenklevinge, genakinge.*
Entretoüiller, *Onder een mengen* of *roeren.*
Entreveiller, *Somtijdts* of *onderwijlen waken.*
Entrevenir, *Tuſſchen komen, over komen, Verraſſchen.*
Entreverdir, *ou* Entreverdoyer, *Tuſſchen beyden groen worden.*
Entrevoir quelque choſe, *Iet ten halven beſien.*
Entreveüe, f. *Tuſſchen-ſpreeckinge, Samenkomſte.*
Entr'-œil, c'eſt l'eſpace qui eſt entre les deux yeux, *Het tuſſchen-ſchot tuſſchen de twee oogen.*

Envahir, *Invallen, aenvallen, beſpringen.*
Envahi, m. *Beſprongen.*
une Envahie, *ou* invaſion, *Aenval* of *beſpringinge.*
Envelopper, *Inwinden, t'ſamen vouwen.*
Envelopper une playe, *Een wonde verbinden.*
Envelopper aucun, *Jemanden in den ſtrik brengen.*
Envelopper de tous coſtez, *Omcingelen van alle kanten.*
s'Envelopper en procés, *Hem met proceſſen belemmeren.*
une Enveloppe, f. *Omſlag, omhangſel* of *dekſel.*
Enveloppé, m. *In-gewonden, bewonden, omcingelt.*
cauſes Enveloppées, *Verwarde ſaken.*
Enveloppement, m. *Inwindinge, omcingeling.*
Envenimer, *Vergiften* of *vergeven.*
Envenimer la boiſſon d'aucun, *Fenijn in yemandts drank doen.*
Envenimé, m. *Vergift, vergeven, gefenijnt.*
Envers, *De averechte* of *omgekeerde zyde van eenig ding.*
tourner à l'Envers, *Averechts omkeeren.*
Envers, *Tot, jegens.*
Envers moy, *Tot my, tot mywaerts.*
Enversluy, *Tot* of *by hem, te hemwaerts.*
ſelon que vous ſerez Envers moy, *Na dat ghy u by my ſchicken* of *hebben ſult.*
il ſe glorifie Envers moy de, &c. *Hy roemt hem by my van, &c.*
diſputer à l'Envi, *Om ſtrijdt diſputeren.*
ils la cheriſſoient à l'Envy l'un de l'autre, *Sy hadden haer lief d'een om d'ander.*
Envictailler, *ou* Envictuailler une ville, *voyez* Envitailler.
Envie, f. *Afgunſte, nijdigheyt, haet, nijdt.*
faire Envie à quelqu'un, *Jemant de tanden waterig maken*, of, *yemant luſt doen krijgen.*
porter Envie, Envier, *Benijden, behaten.*
à l'Envie l'un de l'autre, *Om't ſeerſte, om't meeſte, om't beſte.*
Envié, m. *Benijdt, gehaet.*
avoir Envie, *Luſt ende verlangen hebben.*
il luy prit Envie de, &c. *Hy kreeg luſt om, &c.*
Envier, *Benijden, begeeren* of *wenſchen.*
Envié, m. *Benijdt.*
Envieux, m. *Hatig ende nijdig.*
Envieux d'argent, *Gelt-gierig.*
Envieuſement, *Af-gunſtelijk, nijdiglijk.*
Envieillir, *Verouden, oudt worden.*
Envieilliſſement, m. *Veroudinge.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Environ, m. *Omtrent.*
Environ midy, *Omtrent middagh.*
Environ dix jours, *Omtrent tien dagen.*
à l'Environ de la maiſon, *Rontſom het huys.*
tout à l'Environ, *Van alle zijden* of *kanten.*
aux Environs, *Rondtom.*
Environner, *Omringen, omringelen, omcingelen.*
Environner de remparts, *Om-bolwerken, omſchanſſen.*
Environné, m. *Omringelt, omcingelt.*
Environné d'eſpies & d'embuſches, *Met heymelijke lagen beleydt.*
fleuve Environnant une ville, *Een riviere die rontſom een ſtadt loopt.*
Environnement, m. *Omringinge.*
Enviſager, *Aenſien, aenſchouwen.*
Envitailler une ville, *Een Stadt ſpijſen* of *victalieren.*
Enule, *ou* Enule campane, f. *Alants-wortel.*
s'Envoler, *Ontvliegen, Weg-vliegen.*
Envoy, m. *Wegh-ſeyndinge, verſeyndinge, weghſchickinge.*
Envoyer, *Seynden.*
Envoyer en exil, *Bannen, in den ban doen.*
Envoyer hors, *Weghſchicken* of *ſeynden.*
Envoyer au haut & au loing, *Verre wegh ſeynden* of *ſchicken.*
Envoyer querir, *Doen halen.*
j'ay Envoyé querir de la mouſtarde, *Ik hebbe moſtaert halen laten.* (*den.*
Envoyer d'avec ſoy, *Verſeynden, van hem ſeyn-*
Envoyé, m. *Geſonden.*
Enyvrer, *Dronken maken.*
s'Enyvrer, *Dronken worden.*
Enyvré, m. *Dronken.*

EO

EOlipile, f. C'eſt une boule d'airain creuſe propre à ſoufler le feu, *Een hollen koopere bol, bequaem om 't vuur daer mede te blaſen.*

EPA

EPais, Eſpais, *Dick.*
Epaiſſir, *voyez* Epeſſir.
Epan, *ou* Empan, m. *Een hant ſpanne* of *palme.*
Epancher, Eſpancher, *Uyt-ſtorten, uyt-gieten.*
Epanché, Eſpanché, m. *Uyt-gegoten ende geſtort.*
Epanché ça & là, *Hier en daer geſtrooyt.*
Epanchement, m. *Uytſtortinge.*
Epandre, *Storten, ſpreyen.*

s'Epandre, *Uyt-vloeyen, hem uyt-ſpreyen.*
les rameaux s'Epandent, *De takken ſpreyen hun ſelven uyt.*
fleur qui s'Epand, *Bloeme die ontluykt.*
Epandu, Eſpandu, m. *Geſtort, geſpreyt.*
la mer eſt Epanduë, *De zee is overgeloopen.*
Epandement, m. *Stortinge, uytſpreyinge.*
Epanir, *ou* Epanoüir, *Ontluyken, ontplukken, open gaen.*
les fleurs s'Epanoüiſſent, *De bloemen beginnen te openen* of *ontluyken.*
cela luy Epanouit la rate, *Dat verheugt hem ſeer.*
Epardre, *Verſtroyen.*
Epars, m. *Verſtrooyt.*
des gens Epars ça & là, *Volk dat herwaerts en derwaerts verſtrooyt en uytgeſpreyt leyt.*
Eparſement, m. *Verſtrooyinge.*
choſes dites Eparſement, *Saken die hier ende daer geſeyt* of *verhaelt worden.*
Epargner, *Sparen.*
n'Epargner perſonne, *Op niemanden acht hebben, niemanden ſparen.*
Epargné, m. *Geſpaert.*
il n'a rien Epargné, *Hy en heeft hem geenen koſt laten verdrieten, hy en heeft geenen koſt geſpaert, hy en heeft niet aengeſien.*
je m'en Epargne, *Ik ſpare* of *behoude daer af voor my.*
Epargne, f. *Sparigheydt.*
le coffre de l'Epargne, *De ſpaer-pot, de geltkiſte, treſoor ende koffer.*
Eparlan, m. *Spierink, voyez* Eperlan.
Eparpiller, *Spreyen, verſpreyen.*
Eparpiller les cendres, *d'Aſſchen uyt-ſcherren,* of *van een ſpreyden.*
Epars, *voyez* Epardre.
Eparvins, le jarret des jambes de derriere des chevaux & autres beſtes, *De haeſſenen ende de knie-boogh achter aen de beenen van de paerden oft andere beeſten.*
cheval qui a les Eparvins, *Een paert dat in de knie-bogen weedom heeft.*
Epatique, hepatique, c. *Die een quade lever heeft.*
Epave, *voyez* Eſpave.
l'Epaule, Eſpaule, f. *De ſchouder.*
Epauler, Eſpauler, *De ſchouder breken.*
Epauler, aider, *Helpen, behelpen, ondersteunen.*
Epaulé, m. *Ondersteunt.*
qui eſt Epaulé, *Dien de ſchouder gebroken* of *verſet is.*

cheval

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

val Epaulé, *Verboegt paert.*
auleure, f. *ou* Epaulement, m. *Verſtuykinge of brekinge der ſchouderen.*
aulu, m. *Groot* of *breedt van ſchouderen.*
e quelque choſe par Epaulées, *Jet doorſaens*, of *ſonder ophouden doen.*
auliere, f. *Het ſchouder-harnas.*
eautre, f. *Spelte.*
ée, Eſpée, f. *Een rapier* of *ſwaert.*
ée poiſſon de mer, *Een ſeker ſoorte van zee-viſch.*
ée, de preſſoir, *Een rondt hout van een wijn-perſſe, om de keernen* of *baſten te leggen, ende de berderen ſtaende houden.*
ée à deux mains, *Een ſlag-ſwaert.*
gainer l'Epée, *ou* mettre l'Eſpée à la main, *'t Swaert uyt de ſcheede trecken, van leer trecken.*
beller, *ou* Eſpeller, *Spellen.*
bellement, m. *Spellinge.*
berdu, Eſperdu, m. *Verſtoort, verbaeſt.*
berdu de peur, *Geheel ontſtelt van vreeſe.*
berduëment, *Verbaeſdelijk, met verbaeſtheyt.*
ner Eperduëment, *Seer beminnen.*
berlan, m. Eſpece de petit poiſſon ſentant la violette de Mars, *Spirink.*
Eperon, Eſperon, m. *Een ſpoore.*
auſſer de prés les Eſperons, *Seer na-jagen, Jemanden kort op de hielen zijn.*
Eperon d'une galere, *De ſnuyte van een galeye.*
peronnade, f. *Spoor-ſteek, ſpoor-ſlag.*
Eperonner, chauſſer les Eperons, *Hem ſpooren, ſijn ſpooren aen doen.*
peronner, *ou* bailler & donner des Eperons à un cheval, *'t Paert de ſpooren geven*, of *met ſpooren ſteken.*
peronner, *Verwecken, prickelen.*
peronnement, m. *Stekinge met ſpooren, verweckinge.*
peronnier, m. *Spooren-maker.*
peſſir, Eſpaiſſir, *Dicken, dick maken.*
Epeſſir, *Dick worden.*
peſſi, m, *Gedickt.*
pés, Eſpais, m. *Dick.*
reſt Epeſſe, *Dick* of *dicht boſch.*
peſſeur, Eſpaiſſeur, f. *Dickte.*
peſſiſſement, m. Eſpaiſſiſſement, *Dickmakinge.*
pi de blé, *ou* Epic, m. *Een aer, koren-aer.*
pier, jetter Epis, *Aren, koren-aren werpen* of *van hem geven.*
pié, m. *Dat aren heeft*, of *tot aren gewaſſen is.*

le blé eſt Epié, *'t Koren heeft aren gekregen.*
collier d'or Epié, *Eenen gouden hals-bant, gemaeckt als koren-aren.*
Epié, m. *Dat na koren-aren gemaeckt is.*
la queüe Epiée d'un chien, *Den ſteert van eenen hont, na 't fatſoen van een koren-aer*, of *die 't eynde ſpits is.*
Epicede, m. Le chant qu'on fait ſur un trepaſſé, devant qu'on l'enterre, *Een treurliedt, dat men over een lijk* of *dooden ſingt, die noch niet en is begraven*, Ce mot n'eſt pas François.
Epicene, c. C'eſt quand ſous un mot ſubſtantif d'un genre on entend le maſle & la femelle, *Dat in twijffel is, of tot manneken oft wijfken behoort, als van een voget.*
Epicer, Eſpicer, *Met kruydt* of *ſpeceryen beſtroyen.*
Epicer une viande, *Eenige ſpijſe kruyden*, of *daer over kruydt* of *ſpeceryen ſtrooyen.*
Epicé, m. *Gekruyt, met ſpeceryen beſtrooyt.*
viande bien Epicée, *Wel gekruyde ſpijſe.*
Epices, *ou* Epicerie, f. *Specerye.*
Epicier, m. *Kruydenier, ſpecerye-verkooper.*
les Epices d'un procés, *Gelt dat van den eyſſcher ende verweerder in 't gerechte voor het geweſene woordt gegeven is te bewaren.*
les Epices des juges, *Den loon, die de Rechters gegeven wordt, voor hun moeyten in 't rechten gedaen.*
grands Epiceurs de procés, *Rechters, die veele voor hun moeyten in het rechten genieten* of *begeeren.*
Epicile, m. *Een Aſtronomiſch woort, ende is een kloot, die door den cirkel wordt getoogen oft gevoert.*
Epicycle, *Bykring.*
Epicurien, m. *Een menſch die gulſig leeft, ende van ſijn buyck een Godt maekt.*
Epiderme, f. *Het opperſte velleken.*
Epidemie, f. *Peſtilentie.*
maladie Epidemique, *Smettelijke ſiekte.*
Epier, Guetter, *Beſpieden, verſpieden.*
Epier le temps, *Den tijdt verbeyden* of *waer nemen.*
Epie, f. Eſpion, m. *Een ſpie, beſpieder, verſpieder.*
Epion, *Een verſpie-ſchip.*
Epies, Embuſches, f. *Heymelijke lagen.*
en Epiant, *Beſpiedende, verſpiedende.*
Epieu, Eſpieu, m. *Swijn-ſpriet.*
Epieur, *ou* Eſpion, m. *Een ſpie, verſpieder.*
Epieur de chemins, brigand, *Straet-ſchender.*

Epie-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Epiement, *ou* Eſpionnement, m. *Beſpiedinge.*
Epionner, *Beſpieden.*
Epigramme, m. *Een op-ſchrift.*
Epilepſie, f. *De vallende ſieckte.*
Epilogue, m. *Concluſie* of *'t ſlot van een relaes.*
Epiloguer, *Sijn reden eynden* of *ſluyten.*
Epinars, *ou* Eſpinars, *Spinagie, ſpenagie.*
Epincette, f. *Een tange.*
Epine, Eſpine, f. *Een doorne.*
l'Epine du dos, *'t Rugge-graet.*
Epine vinette, f. *Berberis, een kruyt,* of *Sauceboom.*
Epinaye, Eſpinaye, f. *Een plaetſe met doornen beplant, Doorn-hage.*
Epineux, Eſpineux, m. *Doornachtig, ſwaer.*
Epinée, *ou* Echinée, f. *Een herſt.*
Epinette, f. *Clave-cymbale.*
Epinette organiſée, *Een clave-cymbe met orgelen.*
Epingle, Eſpingle, f. *Een ſpelle.*
Epingler, *Met ſpellen vaſt maken en aen hechten.*
Epinglier, *Spelle-maker.*
Epinglier, couſſin, *ou* eſtuy à Epingles, m. *Spelle-koker, ſpelle-kuſſeken,* of *berteken.*
Epinoche, Eſpinoche, petit poiſſon, *Een goepe.*
Epinon d'une boucle, m, *Den doorn van een geſpe, het geſp-tongsken.*
Epion, *voyez* Epier.
Epiphanie, f. *Drie Koningen dagh.*
Epiſtre, f. *Een zendt-brief.*
Epiſtres recommandatoires, *Prijs* of *lof-brieven, daer men yemant mede looft ende prijſt.*
compoſer Epiſtres, *Brieven maken* of *dichten.*
Epitaphe, m. *Een graf-ſchrift, een opſchrift van 't graf.*
Epithete, f. *Een by-ſettinge eens woorts, als, ſchoon paert, verdorven tijden.* (*tel.*
Epitoge, m. Long manteau, *Een regen-man-*
Epitome, m. *Een kort extract, begrijp* of *verhael eenigs dings.*
Eploré, *ou* Epleuré, m. *Trooſteloos, vol weenens, ende tranen.*
Eplucher, *Af-plucken, plucken.*
cygne qui s'Epluche au Soleil, *Swaen die haer vederen pluyſt ende droogt in de Sonne.*
Eplucher chaſque lettre d'une loy, *Eenige wet van woorde tot woorde onderſoecken.*
Epode, m. C'eſt une certaine ſorte de vers, *Een ſeker ſoort van veerſen.*
Epoindre, *ou* Epoinçonner, *Steken, pinſſen, pitſen, nopen.*

Epointer, *Den punt breken, punteloos maken.*
Epointé, *ou* Epoinctu, m. *Punteloos.*
Epoint d'un grand deſir de, &c. *Verwekt zijnde met grooter begeerten van, &c.*
Epois, m. *De opperſte tacxkens van een Hertshoorn.*
Eponge, Eſponge, f. *Een ſpongie.*
Epouventer, s'eſpouventer, *Vervaren, verſchricken.*
Epouventé, m. *Vervaert, verſlagen, verſchrikt.*
Epouventable, c. *Vervaerlijk, verſchrickelijk.*
ſonges Epouventables, *Vreeſſelijke droomen.*
Epouventement, m. *Vervaringe, vervaertmakinge.*
Epouventablement, *Vervaerlijken.*
Epoüiller, *Luyſen,* of *de luyſen ſoeken.*
Epouſer, *Trouwen, ten houwelijk nemen.*
Epouſer une femme, *Tot een vrouwe nemen.*
Epouſer l'affaire de quelqu'un, *Jemants ſake op hem nemen.*
Epoux, *ou* Eſpoux, m. *Bruydegom, Bruygom.*
l'Epouſe, *ou* Epouſée, f. *De Bruydt.*
marcher en Epouſée, f. *Soetjes gaen, als een Bruydt gaen.*
Epouſailles, f. *Bruyloſs-dagh, houwelijkſche voorwaerden.*
Epouſſetter, *Het ſtof uyt de kleederen kloppen.*
une Epouſſette, *Klop-roede, klad-borſtel.*
Epoys, *voyez* Epais.
Epraintes, *voyez* Epreintes.
Epreindre, *Douwen, uyt-douwen.*
Epreint, m. *Uyt-gedouwt.*
Epreinte, f. *Uytdouwinge.*
Epreinte, f. *Hartheyt van ſtoel-ganck.*
Epreintes, *ou* Epraintes, *'t Is onder de jagers 't meſt, dreck* of *vuyligheyt van de otters.*
Epreu, tout à Epreu, *Al willens en wetens.*
Eprevier, Eſprevier, m. *Een ſperwer.*
Eprevier ramage, *ou* Branchier, *Sperwer die eerſt uyt den neſt komt, ende van tack tot tack vliegt, ende alſoo gevangen wordt.*
Epris, ſaiſy, m. *Bevangen.*
Epris de folie, de colere, d'amour, &c. *Bevangen* of *ontſteken met ſotheyt, gramſchap, liefde, &c.*
Eprouver, *Proeven, beproeven, goet doen.*
Eprouvé, m. *Geproeft, beproeft.*
choſe Eprouvée, *Sekere ende beproefde ſake.*
Epreuve, *Proevinge, beproevinge.*
faire ſon Epreuve, *Sijn proeve,* of *proef-ſtuck doen.*

mettre

ere à l'Epreuve, *Beproeven, onderſoeken, wercke ſtellen.*
ouvette, *ou* ſonde de chirurgien, f. *Wont-er, proef-yſer, tintel-yſerken.*
cer, *Vloyen, de vloyen vangen.*
ſer, eſpuiſer, *Uytputten.*
iſé, m. *Uytgeput.*
Epuiſée de biens, *Een Stadt die gantſch erarmt is.*
iſable, m. *Dat men uytputten kan.*
iſement, m. *Uytputtinge.*
rer, eſpurer, *Suyveren.*
ré, *Geſuyvert.*
rge, eſpurge, f. *Spring-wortel, ſpringh-ruyt, ſchijt-wortel, ſpurgie.*
rger, eſpurger, *Suyveren, reynigen.*
rger, *Ydelen, ydel ende ledig maken.*

EQU

Qualité, *Gelijkheydt.*
Equalizer, *Gelijken, gelijk maken. Voyez* Égal.
uarrir, *Vierkanten, vierkant* oft *vierkantig maken.*
uarquillé, m. *Wijdt van een geſtelt.*
uarquiller les jambes, *De beenen wijdt van en ſperren.*
uarquiller les yeux, *De oogen ſpalcken,* of *wijdt op ſperren oft ſtellen.*
uarteler, *Vierendeelen.*
uarter, eſcarter, *Hier ende daer verſtroyen.*
uibiens, en cas de navires, ſont les deux rous par leſquels paſſent les amarres qui tiennent le navire à l'ancre, *De twee gaten, daer de touwen door komen, die 't Schip aen den ancker vaſt houden.*
uierre, *ou* eſquierre, f. *Een winckel-haeck, winckel-mate* of *regel.*
in dreſſé à l'Equierre, *Een hoeck recht na den regel oft winckel-haeck geſtelt.*
quilateral, m. *Gelijk de zijde.*
quilibrer, *Gelijken, maken dat d'een niet grooter* of *ſwaerder is dan d'ander.*
quinoxe, m. *Den tijt van den jare, als den dagh ende nacht even lang zijn.*
quinoctial, le cercle qui marque l'egalité du jour & de la nuit, *Een circkel die de nacht ende dagh even lang maekt.*
quiparer, eſgaler, *Vergelijcken, d'een by d'ander gelijken.*
quiparaiſon, f. *Gelijkeniſſe, vergelijkinge.*
quiparable, c. *Redelijk.*
quipper, *Toemaken, toeruſten, opruſten.*

Equippé, m. *Opgeruſt, toegeruſt, gereedt.*
Equippage Royal, m. *Bereydinge van den Koning, koninglijke bereydinge.*
Equippage de guerre, m. *Bereydinge* of *toeruſtinge van oorloge.*
Equipoller, *Even machtig zijn,* of *even veel vermeugen.*
à l'Equipollent, *Even gelijk, na advenant.*
mon eſcriture ne vaut rien à l'Equipollent de la voſtre, *Mijn ſchrift by het uwe te gelijken, en is van geender waerden.*
Equitable, c. *Rechtvaerdig, billijk.*
Equitablement, *Rechtvaerdiglijken.*
Equité, f. *Rechtvaerdigheydt, billijkheydt.*
aller à l'Equité, *Rechtvaerdelijk handelen.*
la vraye Equité, *Reckt en reden.*
juger par Equité, *Rechtvaerdelijken,* of *na recht en reden oordeelen.*
Equivalent, m. *Gelijk waerdig, van eender waerden.*
rendre l'Equivalent, *Gelijk met gelijk vergelden.*
Equivoque, c. *Dobbelſinnig, een woordt met twee meyningen* of *meer.*
Equivoquer, *Met dobbel verſtaent ſpreken.*
Equivocation, ambiguité, f. *Dobbelſinnigheydt, twijfel in wat ſin oft verſtant dat eenig ding geſeyt is.*

ERA

ERable, *ou* plane, m. *Maſt-hout,* of *maſt-houten-boom.*
Eraciner, *Ontwortelen, den wortel weg nemen.*
Eradiquer, *voyez* Extirper.
Erailler, *voyez* Errailler.
Erain, *ou* airain, m. *Koper.*
Ergaſtule, m. *ou* Une priſon où les eſclaves qui ont forfait, *ou* dont on ſe deffie qu'ils ne veuillent fuïr, ſont enchainez & y font la beſogne qu'on leur commande, *Een plaetſe gelijk een Kerker, daer de ſlaven gehouden zijnde in plachten te werken.*
Ergots, *ou* argots de coq, m. *Hane-ſporen.*
monter ſur les Ergots, *Het ſig worden.*
s'Ergoter ſur la pointe du pié, *Op ſijn teenen ſtaen.*
Ergoté, m. *Geſpoort, die ſpooren heeft.*
Ergoter, *ou* Ergotter, *Diſputeeren, twiſten.*
Ergoteur, m. *Twiſter.*
Ergoture, *De achter-ſpooren,* of *achterklauwen.*
Ergotizer, *Twiſtigh zijn, tegen malkanderen kijven.*
Eriger, *Oprechten.*
Erigé, m. *Opgerecht.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Erigé en Duc, *Tot een hertog genomen* of *geſtelt.*
Erection, f. *Oprechtinge.*
Erigoture, *voyez* Ergoture.
une Ermine, *Ermijne* of *Armelijne, een kleyn dier met een koſtelijk vel.*
Erminer une fourrure, *Eenig voeyer den ermijnen gelijk maken.*
Erminette de menuiſier, *Een diſſel.*
Ermite, *voyez* Hermite.
Erner, Erné, Eſrené, *voyez* Arner.
Errailler, *Opſetten, opſperren.*
Errailler les yeux, *De oogen wijdt op-ſlaen.*
œil Erraillé, *Groote opgeſpalckte oogen.*
Erratic, m. *Dolende, dwalende.*
étoille Erratique, *Verſchietende* of *dwael-ſterre.*
Erre, voye, route, f. *Een wegh, gang.*
aller grand' Erre, *Ras gaen.*
Erre de la mer, *Den vloet, ſtroomende gank van der zee.*
Erre de chaſſe, *De toeruſtinge, tuych* of *gereetſchap totter jacht dienende.*
prendre Erre de chaſſe, *Hem gereedt op den weg ſtellen om ter jacht te gaen.*
Erres, reprendre ſes erres, *Hem wederom op den weg maken* of *ſtellen, die men gelaten hadde.*
pourſuivre ſes Erres, reprendre les Erres de ſon propos, *Sijn propooſte voorts vervolgen, weder tot ſijnen propooſte* of *reden komen, daer men af-gelaten hadde.*
pourſuivre les Erres des beſtes, *Den ſpeur* of *treden van de beeſten na-volgen.*
aller grands Erres, *Ras henen gaen.*
limier de hautes Erres, *Een ſeer goeden ſpeurhont* of *bracke.*
Errer, *Dwalen, dolen, falen, miſſen.*
Errant ça & là, *Gaende* of *dolende herwaerts ende derwaerts.*
Erreur, f. *Dolinge, dwalinge.*
propoſer Erreur, *Een ſake appelleren als qualijk geweſen.*
opinion Erronée, f. *Quade en valſche opinie.*
Ers, m. *ou* La veſſe noire, *Erweten, erten.*
les Ers d'un cheval, *voyez* Ars.
Erudition, f. *Geleertheydt.*
Erydane, f. *voyez* Po.
Eryſipele, f. *De roos, de roodvonk, St. Antonis vuur.*

Tous les mots qui ſe peuvent écrire avec ES, dont S ne ſe prononce point, ſe trouveront avec E ſans S, mais marqués d'un accent aigu.

ES, *In.*
Es faubourgs, *In de voor-ſteden.*
Eſcabeau, m. *Schabelle.*
Eſcaffette, f. Mot Picard, c'eſt une grande & longue coquille de moule de riviere en forme d'eſquif, dont les femmes amaſſent la creme du lait pour faire du beurre, *Een lange ende groote moſſel-ſchelpe, zijnde gelijk een ſchuytken.*
Eſcaffignon, m. *Kleyn ſchuytken.*
Eſcaffignon, *ou* Eſcarpin à ſimple ſemelle, *Een ſchoen met eene ſoole.*
Eſcaffignon, *ou* chauſſon de toille, *Een linne ſok.*
Eſcagne, *ou* Eſcheveau de fil, *Een ſtreng garens.*
Eſcalade, f. *Beſpringinge.*
un Eſcalier, une montée, *Een trap.*
Eſcamper, s'enfuir, *Ontgaen, ontloopen, ontvlieden.*
Eſcapade, f. *Vlucht.*
Eſcarbot, m. *Een paerts-vliege.*
une Eſcarboucle, *Een grooten robijn-ſteen.*
Eſcarcelle à double reſſort, *Teſſche met dobbel ſloten.*
Eſcare, *ou* Eſcarre, f. *De korſte* of *rove van een wonde.*
Eſcargot, m. *Een ſlecke.*
Eſcarmoucher, *Scharmutſen.*
Eſcarmouche, *Scharmutſinge.*
faire des Eſcarmouches, *Scharmutſingen doen, ſcharmutſen.*
Eſcarpins, m. *Schoenen met enckele ſolen.*
Eſcoüade, *voyez* Eſquadre.
Eſcandole de bois, f. *Solder-bert* oft *lank-bert, daer men de huyſen mede deckt.*
Eſchopette, f. *Roer, buſſe.*
Eſclandre, m. *Schande, blamatie.*
Eſclandrir, *Schande* of *vileynigheyt aen doen, ſchandaliſeren, blameren.*
Eſclave, m. *Een Slave.*
Eſclavage, m. *Slavernye.*
Eſclavine, *Een rock voor den regen.*
Eſcopette, f. *Hant-roer, handt-buſſe.*
Eſcopetterie, f. *Schietinge* of *ſchermutſinge metter buſſen.*
Eſcort, m. *Voorſienig, voorſichtig.*
Eſcorte, *Geley voor krijgslieden.*
Eſcorter, faire Eſcorte, *Geleyden, geley doen.*
Eſcrimer, *Schermen.*
Eſcrimerie, *ou* Eſcrime, f. *Scherminge*, of *ſcherm-konſte.*
Eſcrimeur, *Scherm-meeſter, ſchermer.*

Eſpa-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ace, m. *Spatie, wijdte tusschen eenig ding.*
ace de temps, *Een wijle tijdts.*
'Espace de deux jours, *Binnen twee dagen.*
pace de la vie, *Den tijdt des levens.*
gnol, m. *Spanjaert.*
gneul, *ou* Espaigneul, m. Chien pour chasr aux oiseaux, *Spilioen*, of *spuglioen.*
rgoute, f. *Let-kruyt*, of *apparitorie*, *oeder-kruydt*, Herbe.
atule, *ou* spatule, f. *Spatel, oft schupken, lijk, daer de Aptekers de confituren mede ytlangen.*
ave, c. *Goedt dat sonder Heere is, onder iemants gewelt.*
ave, biens vacans, c'est-à-dire, qui n'ont oint de maistre, *Goederen die vaceren, daer een Erfgenaem af te voorschijn komt.*
pece, f. *Gedaente, specie, forme, soorte.*
pece de mespris, *Een sekere versmadinge.*
Espece de maladie, *Een maniere* oft *soorte van siekte.*
perance, f. *Hoope.*
ir toute Esperance en, &c. *Alle sijn hoope stellen op, &c. Hem gantsch verlaten* of *berouwen op, &c.*
a quelque Esperance, *Daer is noch hoope aen.*
a Esperance de luy, *Men verhoopt* of *verwacht deugt* of *goet van hem.*
ute Esperance perduë, *Alle hoope verloren, troosteloos, sonder hoope.*
st fort Esperé, *Men verlangt seer na hem.*
sperer, *Hopen.*
Esperer plus, *Wanhoopen, den moet verlooren geven.*
Esperer que tout bien, *Niet dan alles goets verhoopen* of *verwachten.*
spergaute, f. *Sterre-kruydt, padde-bloemen.*
Espion, m. *Een boot, verspie-schip, een fuste, bergantijn.*
spionner, *Bespieden.*
splanade, faire des Esplanades, *Den weg klaer maken, alle boomen ende letselen weg doen.*
spoir, m. *Hope.*
sprit, m. *Geest, sin ende verstandt.*
sprit abattu, *Een verslagen gemoet.*
rand Esprit, *Groot van verstande en begrijp.*
sprit folet, *Een nacht-geest.*
sprit malin, *De boose geest* oft *vyandt.*
sprit sans repos, *Een ongerust gemoet* oft *herte.*
sprit variable, & inconstant, *Wispeltuurige geest, wanckelbare sin.*

Esprit fort vif, *Een kloeck en wacker verstandt.*
l'Esprit luy defaut, *Hy en heeft het herte niet, sijnen geest ontgaet* oft *begeeft hem.*
sans Esprit, *Plomp, onverstandig.*
d'Esprit, *Aerdiglijk, verstandelijk.*
gens d'Esprit, *Aerdige, geestige ende vlytige lieden.*
il n'a pas l'Esprit pour faire cela, *Hy en heeft het herte* otte *de couragie niet om dit te doen.*
appliquer *ou* mettre son Esprit à quelque chose, *Sijn hert, sin ende gemoet ergens aen hangen* oft *leggen.*
ficher en son Esprit, *Voor hem nemen.*
refaire & rafraischir son Esprit, *Hem vermaken, sijnen geest verfraeyen.*
retirer son Esprit, *Sijnen geest, sin, hert ende gemoet aftrecken.*
rendre l'Esprit & mourir, *Sijnen geest geven, sterven.*
grands Esprits, *Subtijle, ingenieuse ende groote geesten.*
Esquadre, f. *Een rot knechten, een esquadre.*
un Esquadron de gens de guerre, *Een hoop Krijghs-knechten in vierkantige slagh-orden.*
Esquif, m. *Een schuyte* of *boot.*
Esquifon, m. *Schuytken.*
Esquignon, m. *Een leer-priem* oft *teken-steek.*
Esquilles & petits éclats d'os rompu, *Kleyne stukskens van een gebroken been.*
Esquinancie, f. *Squinantie, keel-sucht.*
Esquiver, eviter, *Ontgaen, vluchten.*
Essaim de jeunes mousches à miel, *Een hoop* oft *swerm Byen.*
Essaimer, *Swermen als de Byen.*
Essarter un bois, *De tacken van de boomen in een bosch af-houwen die't verdonckeren.*
Essay, m. *Proeve, proevinge,* ot *voorspel.*
faire le coup d'Essay, *Een proef-stuk* of *proefslagh doen.*
faire l'Essay du vin, *Den wijn proeven.*
acheter cherement l'Essay de procés, *Met sijn schade leeren pleyten, ende wat processen zijn.*
Essayé, m. *Geproeft, beproeft.*
Essayer, *Proeven, beproeven, versoecken, trachten.*
Essayer à prendre, *Soecken* oft *toeleggen om te vangen.*
Esseau de tonnelier, m. *De dissel van een kuyper.*
un Esseau, *Een wagen-asse.*
Esseiller, *Verdoen, vernielen*, mot Picard, qui signifie Consumer, Employer.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Eſſence, f. *Het weſen.*
Eſſentiel, m. *Weſentlijk.*
Eſſentielle, f. *Weſentlijke.*
Eſſentiellement, *Weſentlijken.*
Eſſette, *Diſſel.*
Eſſieu, m. C'eſt le bois rond autour duquel tournent les roües, *De aſſche, het rondt hout daer de raders om loopen.*
Eſſil *ou* Eſſelin, à couvrir les maiſons, *Dackbert, een panne.*
Eſſiler, mot Walon, qui ſignifie donner dehors, conſumer & employer, comme or, argent, &c. *Uytgeven, begeven, beſteden.*
Eſſimer, *ou* Amaigrir, *Het vet* of *de vettigheydt benemen.*
Eſſimer un faucon, *Den valk ſijn overvloedige vettigheydt* of *ſmeer benemen.*
Eſſor, *ou* l'air ſerein, m. *Klaer weer.*
aller à l'Eſſor, *In't drooge gaen*, of *in de Sonne gaen droogen.*
s'Eſſorer, Prendre l'eſſor, *De locht nemen, in de locht gaen.*
Eſſorer, *In de Sonne droogen.*
Eſſoré, m. *In de Sonne geſtelt en gedroogt.*
noix Eſſorées, *Noten in de Sonne gedroogt.*
Eſſoreillé, m. *Oorloos, ſonder ooren.*
Eſſoreiller, c'eſt-à-dire, coupper les oreilles, *De ooren af-ſnijden.*
Eſſourder, rendre ſourd, *Doof maecken.*
Eſſuccer, ſuccer, *Uyt-ſuygen.*
Eſſuyer, *Droogen, afdroogen.*
Eſſuyer le haſard de la guerre, *'t Gevaer van den Oorlog onderſtaen*, of *uytſtaen.*
Eſſuyoir, m. *Een droog-doeck.*
Eſt, *ou* Orient, Levant, m. *Ooſten.*
Eſt, vent d'Eſt, *Ooſte wint.*
Eſtaffier, m. *Een lackey*, of *die den ſtegelreep houd als yemant te paert wil ſitten.*
Eſtagues, *Twee touwen, die boven door 't gat van den grooten maſt gaen, om daer mede het groote zeyl op te hijſen.*
Eſtambor, m. *De achter-ſteven van het Schip.*
Eſtambres, m. *'t Bedde van de maſt, dat zyn twee grove ſtucken houts, anderhalven voet breet en dick, daer den maſt in ſtaet.*
Eſtampe, f. *Druckerye, Printerye.*
Eſtaphier, *voyez* Eſtaffier.
Eſtay, m. *Een touwe genaemt den voorſlagh, daer den grootſten maſt mede van vooren gehouden wordt.*
Eſté, quia eſté, *Geweeſt.*
Eſté, m. *Soomer.*

Eſter, ſe preſenter & agir en jugement, *Sich voor 't gerecht ſtellen.*
ne pouvoir Eſter en jugement, *Onbequaem zyn voor 't recht te komen.*
perſonne capable d'Eſter en jugement, *Een die bequaem is voor 't recht te komen.*
Eſtimer, *Achten, taxeren, op een prys ſetten.*
Eſtimer en ſoy meſme, *By hem ſelven dunken* of *oordeelen, hem ſelven voorſtaen.*
Eſtimer, *Achten, pryſen, in waerden houden.*
Eſtimer quelqu'un de ſes amis, *Jemanden voor ſijnen vriendt houden.*
Eſtimer quelqu'un pour ennemy, *Jemant voor vyandt houden.*
Eſtimer beaucoup de la fortune, *Veel van de fortuyne houden, daer ſeer op ſtaen.*
Eſtimer bon, *Voor goet achten* of *houden.*
Eſtimer grandement, *Seer* of *groot achten.*
Eſtimer, *ou* prendre pour un plaiſir, *Voor weldaedt en vrientſchap houden* of *aennemen.*
Eſtimez ſeulement ſi, &c. *Gedenkt* of *overlegt alleenlijk eens of, &c.*
s'Eſtimer, *Veele van hem ſelven houden.*
Eſtimé, m. *Geacht, getaxeert* of *gepreſen.*
Eſtimé en Roy, *Als een Koning geacht.*
n'étre pas bien Eſtimé, *Geen geloof, gehoor, audientie*, of *authoriteyt hebben.*
elle eſt plus Eſtimée que, &c. *Sy is meer vermaert, geacht ende geëert dan, &c.*
les plus Eſtimées, *De vermaerdſte ende voornaemſte.*
l'Eſtime de quelque choſe, *De achtinge* of *waerde van eenig ding.*
Eſtimable, c. *Waerdeerlijk.*
juge & Eſtimateur de quelque choſe, m. *Achter* of *ſchatter van eenig ding.*
Eſtioméne, éryſipéle, feu Sacré, *S. Antheunis vuur, de rooſe.*
Eſtiomener, *De rooſe krijgen of hebben.*
Eſtival, m. *Somerachtig.*
temps Eſtival, *Somertijdt.*
l'Eſtoc & tronc d'un arbre, m. *Een block.*
l'Eſtoc & la ſource d'une lignée, *Den boom* of *wortel van een afkomſte.*
de bon Eſtoc, *Van goeder afkomſte.*
un Eſtoc, *Een ſtockade* of *rappier om te ſteken.*
coup d'Eſtoc, *Een ſteeck.*
d'Eſtoc & de taille, *Met ſteken en houwen.*
Eſtocade, f. *Een ſtockade*, of *rappier.*
porter une Eſtocade, *Een ſteeck geven.*
Eſtomach, m. *De maege.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

tomach languiſſant, *Mage die ontſtelt is.*
tourgeon, m. *Een ſteur.*
tradiot, m. C'eſt-à-dire, homme de cheval, armé à la legere, *Een lichten ruyter, ſnaphaen.*
ſtrade, f. *Weg*, of *toegang.*
ſtramaçon, donner un coup d'Eſtramaçon, *Een houw geven.*
ſtrapade, f. *Straffinge met in de poleye te hangen, ſtroppelkoorde, wipping.*
ſtraye, m. *De voor-ſteven van't ſchip.*
ſtropier, *Verlemmen.*
ſtropiat, Eſtropié, m. *Verlemt, verminkt.*
ſturgeon, *ou* eſtourgeon, m. *Steur.*

ET

Et, *Ende.*
Et auſſi, *Ja ook, ende ook.*
Et certes à bon droit, *Ja ook, en wel te rechte.*
Et davantage, *Ja dat meer is.*
Et eut il, &c. *Ja al hadde hy, &c.*
Et pour te voir, et encore pour ſoupper avec toy, *So om u te ſien, als ook om met u te eten.*
Et puis qu'en eſt-il? *Wat is't dan?*
Et puis, *Nu wel.*
Et puis que, &c. *Nu, nademael dat, &c.*
Et qui plus eſt, *Ja dat meer is.*
Etable, f. *Een ſtal.*
Etable à chevaux, m. *Mieux* eſcurie, f. *Paerde-ſtal.*
Etable à pourceaux, *Varckens-kot.*
valet d'Etable, *Stal-knecht.*
Etabler, loger & mettre à l'étable, *Op ſtal doen, na den ſtal drijven.*
Etablage, m. *Stallinge.*
Etablier de tailleur, m. *Een kleermakers tafel.*
Etablier à boucher, *Vleeſch-houwers bank.*
Etablir, *Oprechten, ordonneren.*
Etablir dans la poſſeſſion de quelques biens, *In't beſit van eenige goederen ſtellen.*
Etablir, dreſſer avec fermeté une choſe, *Eenig ding vaſt, ſterck ende ſtijf maken.*
Etablir, *ou* baſtir une maiſon, *Een huys timmeren*, oft *bouwen.*
Etablir des loix & des Magiſtrats, *Eenige wetten ende Overheydt ſtellen* oft *ordonneren.*
Etablir un Roy, *Een Koning maken.*
Etablir des Commiſſaires, *Commiſſariſſen ſtellē.*
s'Etablir, *ou* établir ſa demeure quelque part, *Jewers gaen woonen, ſijn wooning jewers oprechten.*
Etabli, m. *Opgerecht, ingeſtelt.*
ville Etablie par loix, *Een ſtadt die op de wetten gefondeert ſtaet.*

Dieu a Etabli l'air pour les oiſeaux, *Godt heeft de locht den vogelen toegevoegt.*
Etabliſſement, m. *Oprechtinge.*
Etage, m. *Verdiepinge, gebouw van een huys, een ſtagie.*
maiſon de deux Etages, *Huys dat twee ſtagien hoog is.*
le haut Etage d'une maiſon, *De hoogſte ſtagie oft ſolder van een huys.*
de l'Etaim, *ou* Etain, m. *Tin* of *Ten.*
Etaimer, eſtaimer, *Vertinnen.*
Etaimé, m. *Vertint.*
Etaimier, m. *Tin-gieter, tin-werker.*
Etain, *Tin.*
Etain, m. *Scheer-garen.*
Etalanger, *Staen.*
Etaler, *ou* étaller, *Sijn ware voor ſtellen* of *voor doen.*
Etal, m. *Een kraem, waer in men ſijne Koopmanſchappen te koop ſtelt.*
Etal à boucher, *Vleeſch-houwers bancke.*
Etallier, courtaut de boutique, m. *Winckelknecht.*
un Etalon, *Een ſpring-hengſt.*
Etalonner un ſoulier, *voyez* Acculer.
Etamine, f. *Een hayren kleet, zifte, ſtramijn* oft *Teemſt.*
Etampe, f. *Druckerye, printerye, druck ende printe.*
Etancher la ſoif, *Den dorſt verſlaen* oft *leſſchen.*
Etancher le ſang, *'t Bloet ſtelpen.*
Etanché, m. *Gebluſcht, geſtelpt.*
Etanchement de ſang, *Bloedt-ſtelpinge.*
Etanchement de ſoif, m. *Dorſt-verſlaninge.*
Etandart, *Een ſtandaert, vaen* of *vaendel.*
Etang, *ou* vivier, m. *Een viſch-kuyl, vijver, poel* of *ſtaende water.*
un Etanſon, m. *Een ſchoor, ſtaeck* oft *onderſetſel.*
Etanſonner, *Schooren, onderſetten.*
Etant, *ou* Eſtant, *Weſende* of *ſijnde.*
Etant, m. *Recht op geſet* oft *ſtaende.*
ſe dreſſer en Etant, *Recht op ſijn beenen ſtaen.*
en ſon Etant, *Recht op, recht op ſijn beenen.*
l'Etape, f. *Een ſtapel of principael hooft-markt van wijn* oft *ander koopmanſchap.*
Etarnuër, *voyez* Eternuër.
Etat, m. *Staet, de ſchickinge, orden, voortganck, policie, den loop ende handel van de ſake.*
en bon Etat, *In goeden doene.*
les Etats, *De Staten.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

les Etats ſont mandés à, &c. *De Staten zijn ontboden te, &c.*
cet homme porte grand Etat, *Die man gaet koſtelijk ende heerlijk gekleedt.*
perſonnage d'Etat, *Heerlijck ende ſtatelijck man.*
l'Etat du Roy ſe fera bien-toſt, *De Koning ſal ſeer haeſt den ſtaet van ſijn hof maken.*
eſtre en Etat, *Bequaem zijn.*
il n'eſt pas en Etat de vous parler, *Hy is niet wel diſpoost*, of *hy heeft de gelegentheyt niet om u te ſpreken.*
eſtre couché en l'Etat, *Aengeteeckent zijn als een dienaer des Konings.*
l'Etat des hommes, *Het weſen der menſchen.*
l'Etat du corps, *De geſteltenisſe* oft *welvaren des lichaems.*
l'Etat de Pontife, *Het Pauſdom.*
gens d'Etat, *Statelijke ende heerlijke lieden.*
gens de bas Etat, *Slechte lieden, van ſlechte geboorte* of *ſtamme.*
bailler, *ou* donner quelque Etat *ou* office, *Eenige authoriteyt ende officie geven.*
faire l'Etat *ou* la fonction d'autruy, *Eens anders officie bedienen.*
parvenir à grand Etat, *Hoog verheven werden, tot grooten ſtaet* of *waerdigheyt komen.*
faire Etat de marchandiſe, *ou* faire marchandiſe, *Koopmanſchappen, koopmanſchap doen.*
faire Etat de quelque choſe, *Werck van yets maken, achten.*
être en meilleur Etat, *Beter geſtelt* of *te paſſe* (*zijn.*
cependant la cauſe eſt tenuë en Etat, *Daer-en-tuſſchen is bevolen niet meer te rechten.*
procés mis en Etat de juger, *Proces dat gereet ſtaet om te wijſen.*
lettres d'Etat, *Brieven, by de welke bevoolen wort de ſaken of 't Recht wat te ſtaken.*
l'Etat de la recette, *ou* recepte, *Den Reken-boeck, den boeck van den ontfang, den ſtaet van de goederen.*
faire ſon Etat, *Sijnen ſtaet maken, ſijn rekeninge overſlaen.*
la choſe eſtoit venuë en tel Etat, *De ſake was ſoo verre gekomen.*
les Etats du païs, *De Staten van den lande.*
tenir les Etats, *De Staten vergaderen.*
Etau, *voyez* Etal.
Etay, m. *Een touwe genaemt een voorſlag, daer den grootſten maſt mede van vooren gehouden wordt.*
Etaye, f. *Onderſetſel.*

Etayer, *Onderſetten, onderſteunen.*
Etayement, m. *Onderſettinge, onderſteuninge.*
Eté, Eſté, m. *Den Somer.*
au fin cœur de l'Eté, *In 't heetſte van den Somer.*
Eté, *ou* Eſté, *Geweeſt.*
Eteindre, *Uyt-bluſſchen, uyt-doen.*
Eteindre le feu, *'t Vuur verſmooren* oft *uyt-dooven.*
Eteindre la chandelle, *De keerſſe uyt doen*, of *uyt-bluſſchen.*
Eteint, m. *Uyt-gedooft, uyt-gebluſcht.*
Eteignement, m. *Uyt-doovinge, uyt-bluſſchinge.*
Etellé, *ou* Etoillé, m. *Geſternt.*
ciel Etelé, m. *Geſternde locht.*
Etendart, m. *Een ſtandaert, vaen* oft *vendel.*
Etendre, *Uyt-recken* of *ſpannen.*
Etendre par deſſus, *Over-decken, over-ſpreyen*, oft *ſpannen.*
Etendre par deſſous, *Onder ſpreyden*, oft *leggen*, oft *ſpannen.*
Etendre entre deux, *Tuſſchen beyden ſpreyen* oft *ſtroyen.*
Etendre *ou* tendre à autre cas, *Tot ander dingen ſtrecken.*
cette riviere s'Etend juſqu'à, &c. *Deſe riviere loopt* oft *ſtreckt tot, &c.*
Etendu, m. *Uyt-gereckt* of *geſtreckt, uyt-geſpannen, uytgebreyt.*
Etenduë, f. *Uytſtreckinge.*
ville qui a grande Etenduë, *Een groote ende wijde Stadt.*
toits de grande Etenduë, *Breede ende wijde daken*, oft *die wijde uyt komen.*
Etendement, m. Extenſion, f. *Reckinge, uytreckinge, uytſpanninge.*
Etendement de mains, *Spanninge, overſpanninge.*
Eternel, m. *Eeuwig.*
Eternellement, *Eeuwiglijk.*
Eternité, f. *Eeuwigheyt.*
Eternizer, *Eeuwig maken.*
Eternuër, *Nieſen.*
Eternuëment, *Nieſinge.*
Eteſies, *ou* Embattes, ce ſont vents anniverſaires & commodes és jours caniculaires, *Winden die op ſekere tijden des jaers waeyen, gelijk in de hontsdagen.*
Eteuf, f. *Een bal.*
Eteule, *mieux* Etouple, f. *Stoppele.*
Eteroclite, c. *Kluchtig.*
homme Eteroclite, *Een vreemt menſche.*

Ethio-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

hiopien, *ou* More, m. *Een moor.*
hiopienne, f *Moorinne.*
rique, morale, *Leere der zeden.*
himologie, f. *Waerachtige uytleggінge van enig woort, voyez* Etymologie.
nceller, f. *Geinſteren, glinſteren.*
ncelle, f. *Geinſtere, vonksken.*
ncellé de roſettes, m. *Met rooskens tuſſchen geſcheyden.*
incelant, m. *Blinkende, glinſterende.*
incellement, m. *Glinſteringe.*
incellement d'yeux, *Blinckinge der oogen.*
ique, c. *Die uyt-teert,* of *uytmergelt.*
venir Etique, *uyt-teeren, beginnen uyt te droogen, ende te verdwijnen.*
vre Etique, *Uytteerende koorts.*
iquetter les ſacs d'un procés, *Op de ſaken van een proces eenig geſchrift ſtellen.*
iquettes, f. *Opſchriften, titulen.*
s ſacs Etiquettés, *Sackjes vol rechtspleginge getekent.*
offe, f. *Stoffe ende materie om yet af te maken.*
bonne Etoffe, *Van goeder ſtoffe, qualiteyt* of *afkomſte.*
offer, *Stofferen, voorſien.*
offé de, &c. *Geſtorffeert ende verſien, &c.*
offeur, m *Stoffeerder.*
eſtier d'Etofferie, *Stofferinge.*
loillée, f. *Sterren-kruyt,* Herbe.
oille, f. *Een Sterre.*
Etoille du jour, *De morgen-ſterre, dagh-ſterre.*
oillé, m. *Geſternt.*
ole, f. *Stoole.*
onner, *Verbaeſt en perplex maken, verwonderen.*
tonné, m. *Verbaeſt, verwondert.*
ire l'Etonné, *Hem gelaten als oft men nergens of en wiſte.*
tonnement, m. *Verbaeſtheyt, verwondering.*
tonnement du corps, m. *Ontſtellinge ende ontſettinge,* oft *haeſtige beroeringe des herten, verbaeſtheydt.*
tordre, *Verdraeyen.*
n ne ſçauroit Etordre cela, *Men kan dat niet verdraeyen, men kan daer geen ongelijck in doen.*
tors, m. *Verdraeyt.*
torſe, f. Etorſement, m. *Verdraeyinge.*
torer, Edifier, *Bouwen, maken.*
enir à la cour fête haute & Etorrée, *Open hof ende feeſte houden.*

Etorer, faire proviſion, *Toeſicht tot eenigh ding hebben, ende dat beſorgen.*
Etouble, f. *Stoppele.*
Etoudeau, m. *Een jong haenken.*
Etouffer, *Verſticken, verſmachten, verſmooren.*
Etouffer le feu, *'t Vuur doven.*
Etouffé, m. *Verſmacht, verſtickt, uyt-gedooft.*
Etouffement, m. *Verſmachtinge, verſtickinge, uytdovinge.*
Etouffant, m. *Bedompt, uytdovende, verſtickende.*
il fait un temps fort Etouffant, *'t Is een ſeer bedompt weer.*
Etoupe de lin *ou* de chanvre, *Werck.*
Etouper, *Stoppen.*
Etouper le cours des eaux, *Den loop des waters benemen.*
Etoupé, m. *Verſtopt.*
Etoupillon, m. *Een ſtopſel.*
Etour, m. *Een ſlagh* of *ſtrijdt.*
Etour de la bataille, *Den ſtrijdt* of *'t gevecht van den ſlagh.*
l'Etour de vents, *Een t'ſamenhoopinge van winden.*
l'Etour de ville, *Beſtorminge van een Stadt.*
Etourbillon, *ou* tourbillon de vent, m. *Een buye, drayende windt.*
Etourdir, *Verdooft ende beſwijmelt maken.*
Etourdir, rompre la teſte, *'t Hooft breeken.*
Etourdi, m. *Verdooft, beſwijmelt, los, onbedacht.*
faire quelque choſe à l'Etourdie, *Jet metter haeſten* oft *onvoorſienlijk doen.*
Etourdiſſement, m. *Verdoovinge, beſwijminge.*
Etourneau, m. *Een ſpreeuwe,* oiſeau.
Etrain, m. *Stroo, ſtrooy.*
Etraindre, *Benauwen.*
Etraindre, *ou* Lier fort, *Stijf,* of *hart binden.*
il Etraint, *ou* il tient à peu de choſe, *Het hangt aen een kleyne ſake.*
Etranger, *Vervreemden.*
s'Etranger, *Hem vreemt houden, vervreemden.*
ne vous Etrangez pas de luy, *Hout kenniſſe met hem, vervreemt u niet van hem.*
Etrangé, m. *Vervreemt.*
Etrange, c. *Wonderlijk, vreemt.*
Etrange maniere, *Vreemt fatſoen, vreemde maniere.*
en Etrange façon, *Vreemdelijk, wonderbaerlijk, op een vreemde maniere.*
un Etranger, m. *Een vreemdeling.*
arbre Etranger, *Boom die uyt vreemde landen gebrocht wordt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Etrangement, *Vreemt, vreemdelijk.*
Etrangement tourmenté, *Seer onmatelijk* oft *wreedelijk getormenteert.*
Etrangler, *Worgen, verworgen.*
s'Eſtrangleren mangeant, *In 't eten ſtikken.*
Etranglé, m. *Geworgt, verworgt, verſlonden, verſcheurt.*
Etranglement, m. *Worginge, verworginge, verſtikkinge.*
l'Eſtre, m. *Het weſen.*
Etre, eſtre, *Zijn, weſen.*
Etre à ſoy, *Sijn ſelfs zijn.*
donner Etre à quelque choſe, *Eenig ding het weſen, forme,* oft *fatſoen geven.*
ſe maintenir toûjours en meſme Etre, *In een doen oft weſen blijven.*
Etre continuel à l'étude, *Vaſt aen de leeringe blijven.*
vous y Etes, *Gy hebbet geraden op ſijn hooft.*
c'en Eſt fait, *'t Is als verlooren* oft *gedaen, 't is al qualijk vergaen.*
il Eſt en branſle de, &c. *Hy ſtaet dus en ſoo,* of *is in perijckel te, &c.*
ce n'Eſt pas à nous à faire, *Dat en ſtaet ons niet toe te doen.*
Eſt-ce ſi grand cas? eſt-ce ſi grand' choſe? *Is 't ſoo grooten ſake? Iſſer oock veele aen gelegen? hevet ſoo veele te bedieden?*
Etrecir, *Engen, enger maken, toe-ſtroopen.*
Etreciſſure, f. Etreciſſement, m. *Enginge, toe-ſtroopinge.*
Etreindre, *Benauwen.*
Etreindre le ventre, *Den buyk-loop ſtelpen.*
Etreindre, lier fort, *Stijf,* ot *hart binden.*
Etreint, *Benauwt, ſtijf,* of *hart gebonden.*
Etreignement, m. *Benauwinge, ſtijf,* of *hart bindinge.*
Etreiner, *Handt-giften, handt-gift geven.*
Etreine, f. *Handt-gift.*
Etreiné, m. *Gehandt-gift.*
Etreines, f. *Een nieuwe-jaers-gift.*
Etreiner, donner les étreines, *Een nieuwe-jaers-gift geven.*
va en male Etreine, *Loopt aen de galge.*
Etricher, *Uytſtrijcken, bedriegen, bedodden.*
Etriché, m. *Uytgeſtreken, bedroogen.*
chauſſe bien Etrichée, *Kouſſe die wel opgetrocken ende geſtreken is.*
Etrier, m. *Stegelreep.*
Etriers, *De ſtegelrepen.*
Etrif, débat de paroles, *Twiſt, ſtrijt, gekijf.*
venir en Etrif, *In twiſte vallen.*

avoir Etrif, *Twiſten, gekijf hebben.*
Etriller les chevaux, *De paerden roskammen.*
Etriller quelqu'un, *Iemant ſlaen,* of *af-roſſen.*
Etrille à étuve, f. *Daer men hem in de ſtoove mede afſtrijckt.*
Etrille à chevaux, f. *Ros-kam.*
vous aurez les Etrilles, *Gy ſult geſmeten ende geroskamt zijn.*
Etriper, tirer les tripes, *Het ingewant uytnemen.*
Etriver, *Kijven.*
Etriviere, f. *Den riem van een ſtegelreep.*
il aura les Etrivieres, *Hy ſal ſlagen,* of *op ſijn neers krijgen.*
Etroit, m. *Enge, nauwe.*
un lieu Etroit, *Een engte* oft *enge plaetſe.*
Etroit de mer, *Een engte der zee.*
Etroit eſpace, *Kleyne of ſmalle ſpatie.*
Etroitement, *Nauwelijken, engelijken.*
garder Etroitement une loy, *Een wet wel ende vaſtelijk onderhouden.*
Etron, m. *Een ſtront.*
Etudier, *Studeeren, vlijt ende neerſtigheyt doen om yet te leeren.*
s'Etudier à la vertu, *Sijn beſte doen om deugt te verkrygen.*
ce que je me ſuis auſſi Etudié de faire, *'t Welk ik my ook beneerſtigt hebbe te doen.*
Etude, f. *Studeer-kamer, ſtudie.*
ſe mettre à l'Etude, *Hem wederom tot de ſtudie* of *tot het ſtudeeren begeven.*
Etude de ſapience, f. *Begeerte en vlijtigheyt tot de wijsheyt.*
un Etudiant, *Een ſtudent, ſcholier.*
Etuver, *Stoven, baden.*
Etuve, f. *Stoof, badtſtove, badt.*
Etuvement, m. *Stovinge.*
Etuy, m. *Een koker, een huysken.*
Etuy d'écritoire, *Een ſchriftorie, ſchrijf-koker* of *penne-koker.*
l'Etuy d'une image, *'t Huysken* of *kasken van een beelt.*
Etuyer, mettre dans l'étuy, *In den koker ſluyten.*
Etymologie, f. *Aenwyſing des oorſprongs van eenig woordt.*

EVA

EVacuer, *Ruymen, ydelen, ydel en ledig maken, ledigen.*
Evacuation, f. *Ruyminge, ydelmakinge, ledinge.*
Evader, *Ontgaen, ontloopen.*

Eva-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſalüer, *voyez* Apprecier, *Taxeren.*
ſalüer, *ou* Apprecier à argent, *Opgelt ſchatten.*
ſangile, m. *Evangelie, goede* of *blijde tydinge* of *boodtſchap.*
ſangeliſte m. *Evangeliſt, verkondiger van goede tijdinge.*
ſangeliſer, *Het Evangelie verkondigen, Prediken.*
Evanoüir, *Verdwijnen, beſwijmen, in ſwijm vallen.*
i devient à neant & s'Evanoüit, qui n'a point de vertu, *Die noch macht noch ſterckte en heeft, die vergaet en verdwijnt.*
e eſtoit Evanoüye & pamée, *Sy was van haer ſelven* oft *in onmacht gevallen.*
vanoüy, m. *Verdweenen, vergaen, beſwijmt, in ſwijm gevallen.*
vanoüiſſement, m. *Verdwijninge, onmacht, beſwijminge.*
vantes, f. *Nonnen* of *religieuſe ende heylige vrouwen Bacchi.*
vaporer, *Uytdompen, uytdampen, dompen, domp geven.*
Evaporer, *Uytwaeſſemen, vergaen.*
vaporation, f. *Uytdompinge, uytdampinge.*
vaſion, f. *Een ontkominge, vlucht.*
veiller, *Wecken, ontwaken, wacker maken.*
veiller ſon eſprit & le rendre attentif, *Sijn geeſt ende verſtandt bewegen,* of *verwecken,* of *ontwackeren.*
Eveiller, *Ontwaken, wacker worden.*
veillé, m. *Wacker, ontwaekt.*
prit Eveillé, *Een wacker, kloeck ende verſtandig gemoet.*
omme fort Eveillé, m. *Luſtig, verſtandig, die goeden geeſt ende goet verſtant heeft.*
veilleur, m. *Wecker, opwecker.*
venement, m. *Geval, uytkomſte.*
tout Evenement, *By al geval, Godt geve hoe't vallen magh.*
Evenement d'un procés, *De eyndinge ende uytkominge van een proces.*
vent, m. *Een gat daer veel viſſchen haren aeſſem in't water door halen.*
onner de l'Event à un tonneau, *Lucht aen een vat geven.*
voir la teſte à l'Event, *Los en ongebonden zijn.*
Eventail, m. *Een waeyer.*
Eventer, *Waeyen, metten winde verluchten, verweren, bekent maken, ontdecken.*

s'Eventer, *Verſchaelen.*
un Eventoir, Eventail, m. *Een waeyer.*
un Eventoir à chaſſer les mouches, *Een vlieglap,* oft *waeyer.*
vin Eventé, *Verſchaelden wijn.*
un Eventé, m. *Een lichthooft, een lichtmis.*
Eventement, m. *Waeyinge, verlichtinge, verweringe, verſchaelinge.*
Eventrer un poiſſon, *Een viſch ſchoon maken,* of *de dermen uyt doen.*
Everdumer de la porée, *Het warmoes uyt douwen.*
s'Evertuer, *Moet en couragie nemen, ſijn beſt doen, poogen.*
Evertuer, & animer, *Moedt ende couragie géven.*
aller Evertuement en beſogne, *Vlijtiglijck, neerſtiglijck* of *vyeriglijck yet doen.*
Evertir, renverſer, & ruiner, *Verdeſtrueren, omkeeren.*
Everti, m. *Verdeſtrueert.*
Everſion, f. *Verdeſtrueringe, omkeeringe.*
Eveſque, *ou* Evêque, m. *Een Biſſchop.*
éleu Eveſque, *Tot eenen Biſſchop gekoſen.*
Eveſché, *ou* Evêché, m. *Biſdom.*
Euf, *voyez* Oeuf.
Eufraſe, herbe, *Oogentrooſt, klaer oogen kruyt.*
Evident, m. *Blijckelijk, ſchijnbaer.*
Evidence, f. *Klaerheyt, blijckinge, ſchijnbaerheydt.*
Evidemment, *Klaerlijcken, blijckelijcken.*
Evier, m. *Waterſteen.*
Evincer, *Eenig ding met rechte winnen, by rechte afnemen, afwinnen.*
Evincé, m. *Afgewonnen by rechte.*
Eviction, f. *Afneminge* of *winninge in't rechte.*
Eviſcerer, *Het ingewandt uyt doen.*
Eviter, *Schouwen, mijden, vermijden.*
Evitant, *Schouwende, vermijdende.*
j'ay Evité, *Ik hebbe vermijdt* of *gewacht.*
Evitement, *Schouwinge, vermijdinge.*
Eunuque, *ou* Eunuche, m. *Een gelubden.*
Evolé, m. *Onbeſchaemt, lichtvaerdig.*
un Evolé, *Een licht hooft, ongeſtadig menſch.*
Evoquer, *Uytroepen.*
Evoquer une cauſe par lettres Royales, *Eenig proces by Koninglijke brieven overſetten.*
Evocation, f. *Overſettinge* of *afkeeringe van proceſſen.*
Eupatoire, f. Herbe qu'on appelle proprement Agrimoine, *Agrimonie, lever-kruyt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Euphonie, f. *Goet accort van ſange.*
Euphorbe, f. Herbe, *Euphorbium, een boom in Barbaryen, waſſende by den bergh Atlas, wiens vrucht* ofte *ſap ook ſoo genaemt is.*
Euphraiſe, Euphroſine, f. Herbe qui recrée la veüe ébloüie, *Oogen-trooſt.*
Eur, eureux, *voyez* Heur, heureux.
Euripe, *Een engen arm der zee, tuſſchen Macedonien ende* Negrepont, *die ſeven mael in een etmael (dat is in dagh ende nacht) op ende af vloeyt met ſulcker macht, datſe Schepen ende al mede trekt. Het werdt oock genomen voor een ongeſchickt ende ael-waerdig menſche.*
Euſtague, m. *De girnaet, een touwe, daer men den boot ende koopmanſchap in't ſchip mede ophijſt.*
Euthymie, f. C'eſt à dire tranquillité de cerveau, *Vreedigheyt van de herſſenen.*
Euvre, *ou* œuvre, *voyez* Ouvrer.
Eux, m. *Sy.*

EX

EX, *Uyt*, comme extraire, *Uyt-trecken.*
Exact, m. *Precijs.*
Exactement, *Precijs, precieſelijk, naerſtiglijk, ſorgvuldiglijk.*
Exaction, f. *Schattinge, ſcherpe eyſſchinge.*
Exacteur, m. *Schatter, ſcherp eyſſcher.*
Exactitude, f. *Precijsheyt, naerſtigheyt.*
Exaggerer, *Groot maecken, vermeerderen.*
Exaggeration, f. *Vermeerderinge.*
Exagiter, *Herwaerts ende derwaerts doen loopen, drijven, quellen.*
Exagitation, *Vermoeydinge, quellinge.*
Exalter, *Verheffen.*
Exaltation, f. *Verheffinge.*
Examen, m. *ou* Epreuve, f. *Ondervraginge, onderſoeckinge, een proeve.*
Examiner, *Examineren, onderſoecken, ondervragen, proeven.*
Examinateur, m. *Examineerder, onderſoeker, ondervrager.*
Exarcat, m. *d'Officie van een Stadthouder des Keyſers van Conſtantinopolen.*
Exaſperer, *Tergen en gram maken, verbitteren.*
Exaſperation, f. *Verbitteringe.*
Exaucer, *Verhooren.*
Exaucer & élever, *Verheffen.*
Exaucement, m. *Verhooringe.*
Exaucement du bruit de quelqu'un, m. *Verheffinge van yemants name.*
Exceder, *Te boven* ofte *te buyten gaen, overtreden.*
Exceder les termes, *Boven d'ordonnantie ende regel doen.*
Excellent, m. *Excellent, uytnemende, ſeer ſchoon.*
Excellent en perfection, *Uytnemende in volmaektheydt.*
le plus Excellent, *De vermaertſte.*
être plus Excellent, *Verre te boven gaen.*
choſe Excellente, *Seltſaem* ofte *uytnemende ding.*
Excellemment, par excellence, *Excellentelijk, uytnemelijk, ſeer ſchoon.*
gloire Excellemment excellente, *Een ſeer heerlijken prijs ende glorie.*
Excellence, f. *Excellentie, uytnementheyt.*
faire quelque choſe d'Excellent, *Jets excellents,* of *uytſtekende maken.*
Exceller, Exceder, *Te boven gaen, overtreffen.*
il l'Excelle beaucoup en, &c. *Hy gaet hem verre te boven in, &c.*
Excepter, *Uytnemen, uytkieſen.*
Excepter, *ou* Reſerver, *Inhouden.*
Excepté, m. *Uytgenomen, uytgekoſen.*
Excepté nous, *Uytgenomen ons, behalven wy.*
Exception, f. *Exceptie, uytneminge.*
Exception peremptoire, *Exceptie, daer't proces mede gewonnen* of *verlooren wordt.*
Exceptions dilatoires, *Exceptien, die't proces uytſtellen* oft *verlengen, uytvluchten.*
Exceptions declinatoires, *Exceptien van' proces voor een anderen rechter te willen trecken.*
Excez, *ou* Excés, *Overdaet, moetwil.*
Exceſſif, m. *Overdadig, te ſeer doende.*
Exceſſivement, *Overdadighlijck, onmatighlijk.*
Exciter, *Toe-ſtieren, Hiſſen, verwecken.*
Exciter à devotion, *Tot devotie,* of *Godtvruchtigheydt verwecken.*
Exciter, eſveiller, *Ontwecken, wacker maken.*
Excité, m. *Verweckt, ontweckt.*
Excitation, f. *Verweckinge, toeſtieringe, hiſſchinge* of *ontweckinge.*
Exclamer, *Luydt roepen*
Exclamé, *Luyde geroepen.*
Exclamation, f. *Luyd geroep, luyde roepinge.*
Exclure, *Uytſluyten, uytſtooten.*
Exclus, m. *Uytgeſtoten.*
faire le procés juſqu'à la ſentence Excluſivement, *Het proces totten eynde toe uytvoeren,*
Excluſion, f. *Uytſluytinge, excluſie.*
Excluſivement, *Excluſivelijk.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

pgiter, *Verdencken, verſinnen, bedencken verſieren.*
pgité, m. *Verſint, bedocht, verſiert.*
ommunier, *Bannen ende vervloecken, afnderen ende uyt de gemeynte werpen.*
ommunié, m. *Gebannen, afgeſondert, afſneden.*
ommuniement, m. Excommunication, f. *eeſtelijke banninge, den ban van den Paus.*
oriation, Eſcorchure, f. *Villinge.*
rements, m. *Dreck, ſtront.*
rementeux, m. *Dreckachtig.*
cuſer, *Excuſeren, ontſchuldigen.*
xcuſer, *Hem ontſchuldigen, ſijn excuſe ende ntſchult doen, ergens op ſteken.*
cuſé, m. *Ontſchuldigt, geëxcuſeert.*
cuſe, f. *Excuſatie, ontſchult, uytvlucht.*
cuſe lourde, *Een ſlechte verſchoninge.*
porter, *ou* alleguer quelque Excuſe, *Eenige verſchoninge by brengen.*
re ſon Excuſe, *Sich ontſchuldigen,* of *verſchoonen.*
xcuſable, *Waerdig verontſchuldigt te zijn.*
xcuſation, *ou* Excuſe, f. *Ontſchuldinge.*
xcuſeur, m. *Ontſchuldiger.*
ire Excuſſion de quelque heritage, *De waerde van eenige erffeniſſe wel onderſoecken.*
xecrable, c. *Afgrijſſelijk, grouwelijk.*
xecrablement, *Grouwlijk.*
xecration, f. *Afgrijſſelijkheyt, blaſphemie ende laſteringe.*
xecuter, *Executeren, panden* of *pandt nemen.*
xecuter, mettre en effet, *Volbrengen.*
xecuté, m. *Geëxecuteert, volbracht.*
xecuteur, m. *Volbrenger, executeur.*
xecuteur de la haute juſtice, *Den Scherprechter.*
xecuteur d'un Teſtament, *Een Teſtaments uytvoerder, een Teſtamenteur.*
Execution, f. *Executie, volbrenginge.*
Execution de ſentence, *d'Executie van het vonnis.*
'Execution reélle a eſté faite, *d'Executie is op de goederen gedaen, de panden zijn metten rechte afgenomen.*
mettre en Execution, *Executeren, volbrengen, voldoen.*
Executoire, lettres executoires, *Brieven van executie.*
delivrer un Executoire, *Overleveren om te mogen executeren.*
vie Exemplaire, *Een goet en oprecht leven.*

Exemple, Exemplaire, m. *Exempel, exemplaer, gelijkeniſſe, voorbeeldt.*
alleguer un Exemple, *Een exempel by brengen.*
Exemple, *ou* ſigne d'avarice, *Teeckenen van gierigheydt.*
donner Exemple à aucun, *Een ander tot een ſpiegel* of *exempel zijn.*
prendre Exemple, *Hem ſpiegelen, exempel nomen, navolgen.*
il a les bons pour Exemple, *Hy volgt de goeden naer.*
Exemplairement, *Tot exempel,* of *ſpiegel.*
Exempter, *ou* Exemter, *Uytnemen, uytſonderen, bevrijden.*
Exempté, m. *Uytgenomen.*
Exempté de, &c. Exemté, *Vry van, &c.*
Exempts, privilegiez, m. *Geprivilegiert, die vry zijn.*
Exemt, m. *Die geen deelen heeft.*
vous ſerez Exemt de cette peine, *Ghy en ſult de pijne niet lijden, ghy ſult daer af vry ende ontſlagen zijn.*
Exemt d'aller à la guerre, *Vry van oorloge, ongebonden daer te gaen.*
Exemption, f. *Vryheyt, vrydom van gemeyne beſwaringen.*
avoir Exemption, *Voordeel hebben, vry zijn.*
Exercé, verſé, *Geoeffent, ervaren.*
Exercer, *Oeffenen, hanteren.*
Exercer l'agriculture, *Lant-bouwinge doen.*
Exercer la juriſdiction, *Recht houden, dingen.*
Exercer ſon office, *Sijn officie bedienen.*
s'Exercer, *ou* s'Exerciter, *Hem oeffenen* of *gewinnen.*
Exercé, m. *Geoeffent, geëxerceert, gewent.*
Exercé à la guerre, *Geoeffent* of *geſchickt in d'oorloge.*
Exercite, *mieux* armée, m. *Een heyrleger.*
Exercice, m. *Oeffeninge, exercitie, gewoonte.*
Exhaler, *Roock* of *damp uyt werpen.*
Exhalaiſon, f. *Damp, roock.*
Exhalation, f. *Den rook* of *damp van der aerden.*
Exhalation, f. *Uytſuyginge* of *roockinge, dampinge.*
Exhalation epidemiale, *De Peſte, een ſterflijke ende doodelijke locht ende aeſſem.*
Exhereder, desheriter, *Onterven.*
Exheredé, m. *Onterft.*
Exheredation, f. Desheritement, m. *Onterfinge.*
Exhiber, *Voor houden, over geven, voort brengen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Exhibé, m. *Voortgebracht, overgegeven.*
Exhibition, f. *Voorhoudinge, overgevinge, voortbrenginge.*
Exhorter, *Vermanen, onderwijsen.*
Exhortation, f. Enseignement, m. *Vermaninge, onderwijsinge.*
Exhortateur, m. *Vermaender.*
Exiger, *Eyschen.*
selon l'Exigence du cas, *Na dat de sake eyscht, na gelegentheydt der saken.*
Exil, m. *Banninge* of *verdrijvinge uyt sijn Vaderlandt.*
envoyer en Exil, *Bannen, uyt sijn Vaderlandt verdrijven.*
revoquer d'Exil, *Wederom inroepen, van den ban ontslaen.*
Eximer, *Uytnemen.*
Eximer aucun de tous vices, *Jemanden van alle gebreken purgeren.*
Exinanition, f. *Vernedering, verkleyninge, ledig-makinge.*
Exitial, m. *Schadelijk ende verderflijk.*
Exonier, Excuser, *Jemant met eedt in 't rechte excuseeren, dat hy niet en compareert.*
Exoniés par maladie, *Die door siekte van den krijgh ontslagen zijn.*
envoyer un Exonié, *Een bode senden, die hem met een eedt in 't recht excuseert.*
Exorable, c. *Verbiddelijk.* (*vreemt.*
Exorbitant, *Onmatig, uytsporig, gruwelijk,*
un cas Exorbitant, *Een vreemd voorval.*
Exorcisme, m. *Besweeringe.*
Exorciser, *Besweeren.*
Exorcisé, m. *Besworen.*
eau Exorcisée, *Besworen water.*
Exorciste, m. *Een die den Duyvel besweert.*
Exorde, m. *Beginsel.*
Exorter, *mieux* Exhorter, *Vermanen.*
Expectation, attente, f. *Wachtinge, vertoevinge.*
Expectative, attente, f. *Verwachtinge.*
Expedier, *Afdoen, volmaken, voleynden, beschicken, veerdig maken, redden.*
Expedient, m. subst. *Middel, gelegentheyt.*
Expedient, m. *Oorboorlijk, profijtelijk.*
il est Expedient, *Het is profijtelijk,* of *blijckelijck.*
Expedition, f. *Volmakinge, voleyndinge, expeditie.*
Experimenter, *Versoecken, proeven, ondervinden.*
Experimenté, m. *Ervaren, geschickt,*
chose Experimentée, *Beproefde* of *versochte saeck.*
Experience, f, *Ervarentheyt, experientie.*
faute d'Experience, *Onervarentheyt, by gebrek van ervarentheyt.*
par Experience, *By experientie, by ondervindinge ende proevinge.*
Expert, Experimenté, *Ervaren.*
homme Expert, *Een ervaren en versocht man.*
Expier, *Reynigen, uytwisschen, te niete doen.*
Expié, m. *Uytgewischt, versoent.*
Expiable, *Dat te versoenen en uyt te wisschen is.*
Expiation, f. *Uytwisschinge, zoen-offer.*
Expiateur, m. *Uytwischer, versoender.*
eau Expiatrice, *Uytwissende water.*
Expirer, *Den geest geven, sterven, vergaen.*
le temps est Expiré, *Den tijdt is vervallen.*
Expliquer, *Verklaren, uytleggen.*
Expliqué, m. *Verklaert, uytgeleydt.*
Exploiter, mettre en Execution, *Executeren, volbrengen, voldoen.*
Exploiter, saisir, *ou* mettre en la main du Seigneur, *Aentasten, aenveerden, ende in des Heeren handen leveren.*
faire Exploiter besogne, *Voorderen* of *'t werk voortdrijven.*
Exploiter un chemin, *Weg afleggen.*
c'est bien Exploité à toy, *ou* à vous, *Gy hebt u kloeckelijk gehadt,* of *wel gehaest.*
Exploiteur, m. *Executeur, executeerder.*
Exploit, m. *Het rapport van den huyssier van 't geene dat hy by laste van de justitie gedaen heeft.*
Exploit, m. *Het volbrengen, de volbrenginge ende kracht van eenig werk, executie.*
Exploit de guerre contre les ennemis, *Een tocht op de vyanden.*
genereux Exploits, *Heerlijke daden* of *feyten.*
Explorer, *Vlijtelijk onderscoecken* of *tasten.*
Explorateur, m. *Neerstig onderscoeker.*
Exposer, *Uytleggen, verklaren.*
Exposer & lire quelque chose à quelcun, *Jemanden eenig ding voorleesen en uytleggen.*
Exposer à l'avanture, risquer, *Wagen, in den waegschale hangen, in d'avonture stellen.*
Exposer au vent, *In den windt stellen, in den windt te droogen ende te verweren hangen.*
Exposer en vente, *Te koopen setten.*
Exposé, m. *Uytgeleydt, voorgestelt.*
enfant Exposé, m. *Een vondelink.*
lieu Exposé au Soleil, *Een plaetse die na de Sonne staet.*

nostre

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ıſtre vie eſt Expoſée à mille dangers, *Ons leven is veel perijkelen onderworpen.*
Expoſition, f. *Uytleggínge, verklaringe.*
Exprés, *Expreſſelijk, beſcheydelijk, uytdruckelijk.*
t Exprés, *Al wetens en willens, met opſet en wille.*
voyer un homme Exprés, *Jemant expres, of expreſſelijk ſenden.*
preſſement, *Beſcheydelijken, expreſſelijk, uytdruckelijken.*
re Expreſſement, *Al wetens en willens doen.*
preſſion, f. *Uytdruckinge, uytdouwinge.*
Expreſſions, *Hardtheydt van buyke, als men niet wel ter kamer en gaen en kan.*
primer, *Uytdrucken.*
primer par eſcrit, *By geſchrift te kennen ofte verſtaen geven.*
primé de paroles, *Met woorden uytgeleydt en verklaert.*
probrer, *mieux* reprocher, *Verwijten.*
probration, f. reproche, m. *Verwijt, verwijtinge.*
pugner, *Met gewelt innemen, uytſmijten.*
pugnation, f. *Uytſmijtinge, inneminge met geweldt.*
pugné, m. *Met gewelt ingenomen.*
pugnateur, m. *Domineerder, die met gewelt het inneemt.*
pugnable, c. *Winnelijk.*
pulſer, *Uytſtooten, uytdrijven, verjagen.*
pulſé, m. *Uytgeſtooten, verdreven, verjaegt.*
pulſion, f. *Uytſtootinge, verdrijvinge.*
pulſeur, m. *Uytſtooter.*
rquis, m. *Uytgeleeſen, uytnemende.*
rquiſement, *Sonderlijken, uytnemelijken.*
taſe, f. Raviſſement d'eſprit, m. *Verruckinge, opgetogentheydt van ſinnen, beroertheydt van ſinnen* of *van verſtant, verbaeſtheydt.*
tatique, c. *Een die veel mael opgetogen van ſinnen is.*
tenſion, f. *Uytſprayinge, uytreckinge.*
tenſion de la loy, *Uytleggínge, verklaringe, beduydinge van de wet.*
tenuër, *Kleyn en dun maken, verminderen.*
tenué, m. *Dun gemaekt, vermindert.*
tenuation, f. *Verkleyninge, verminderinge, dunmakinge.*
terieur, m. *Uytwendig.*
Exterieur, *Het uyterlijk.*
teriorité, *ou* ſurface, f. *Uytwendigheydt.*

Exterieurement, *Uytwendiglijk.*
Exterminer & bannir, *Bannen, uyt den lande verdrijven,* of *uytroeyen, ende te niete doen.*
Exterminer racine & tout, *Jet uytroeyen ende vernielen tot den grondt en wortel toe. Voyez* Deraciner & extirper.
Exterminé, m. *Te niete gedaen, gebannen, uytgeroeyt.*
Exterminateur, m. *Die yemanden uyt den lande verdrijft.*
Extermination, f. *Banninge, uytroeyinge.*
Extirper, *Uytroeyen, tot den wortel uyt trecken, affetten, afhouwen.*
Extirpé, m. *Uytgeroeyt, afgeſet.*
Extirpation, f. *Uytroeyinge, affettinge, afhouwinge, extirpatie.*
Extirpateur, *Uytroeyer, affetter.*
Extorquer, oſter par force, *Van yemanden met gewelt nemen.*
Extorqué, m. *Met gewelt genomen.*
Extorqueur, m. *Die met gewelt yet neemt.*
Extorſion, f. *ou* Tort, m. *Afneminge met gewelt en ongelijk.*
Extraire, *Uyttrecken.*
Extraire, *Uytſchrijven, uyt copieren.*
Extrait de, &c. *Getrocken, gecopieert ende geſchreven uyt, &c.*
Extrait de noble race, *Uyt edele ſtam geboren.*
un Extrait de quelque choſe, *Een extract, copye ende kort verhael van eenig ding.*
grand Extrayeur de procés, *Die geerne de proceſſen door ſiet ende uytſchrijft.*
Extraction, f. *Uyttreckinge, copieringe.*
de noble Extraction, *Van edele afkomſte.*
Extraordinaire, c. *Ongewoonlijk, buyten gemeen.*
feſtes Extraordinaires, *Ongewoone* of *ongewoonlijke feeſtdagen.*
Extraordinairement, *Ongewoonlijken, buyten den ordinaris.*
Extravaguer, *Buyten propooſt ofte teem gaen.*
ſans Extravaguer, *Sonder uyt ſijnen propooſte te gaen.*
Extravagance, Extravagation, f. *Uytſporigheyt.*
Extravagant, m. *Een die buyten ſpoor gaet.*
Extréme, c. *Uyterſte, ſeer groot, uytnemende.*
Extremement, *Uyterlijke, boven maten.*
l'Extremité de quelque choſe, f. *Het uyterſte, het eynde, de uyterſte noodt.*
Extropier, *mieux* Eſtropier, *Uytbluſſchen, verduyſteren, verminken, verlemmen, verdempen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Exuberation, *mieux* abondance, f. *Overvloedigheydt.*
Exuberant, abondant, m. *Overvloedig.*
Exulcerer, *Seerig maken, doen verſweeren.*
Exulceré, m. *Verſwooren.*
Exulceration, f. *Verſweeringe.*
Exulceratoire, c. *Dat de magt heeft te doen verſweeren.*
Exulter, *Opſpringen van vreugde.*
Exultation, f. *Verblijdinge, verheuginge.*

FAB

Fable, f. *Een fabel, klucht, verdichtſel, verzierſel.*
Fabuleux, *Leugenachtig, verçiert.*
Fabriquer, *Timmeren, maken.*
Fabrique, f. *Timmeragie, fabrijk.*
Fabrication, *ou* Fabrique, f. *Timmeringe.*
Fabricateur, m. *Een Werk-man.*
la Face, f. *Het aenſicht.*
Faceriante & joyeuſe, *Lacchende en bly gelaet.*
de prime Face, *ou* d'abord, *Metten eerſten, in't eerſte, in't beginſel.*
detourner ſa Face, *Sijn aengeſicht afwenden.*
Facetie, *ou* Facécie, f. *Boerte, kluchte.*
Facetieux, m. *Boetſachtig, kluchtig.*
Facetieuſement, *Geneuglijk, playſantelijk.*
Fâcher quelqu'un, *Iemanden quellen, moeyelijk zijn,* ott *yemandt verdriet aen doen.*
ſe Fâcher, *Hem ſelven quellen, verdrietig zijn, gram worden.*
je me Fâche, *Het verdriet, quelt,* of *vermoeyt my.*
Fâché, m. *Verdrietig, quellijk, moeyelijk, gram.*
Fâcheux, m. *Verdrietig, gemelijk.*
faire le Fâcheux. *Hem ſteeg houden.*
Facile, c. *Licht,* of *goedt om te doen.*
Facilement, *Lichtelijk, gemackelijk.*
Facilité, f. *Lichtigheyt, lichtvaerdigheyt, gemackelijkheyt.*
Faciliter une choſe, *Iet licht om te doen maken.*
Façon, f. *Fatſoen, maeckſel.*
c'eſt la Façon de faire, *'t Is de wijſe, maniere, mode, ende gewoonte van doen.*
mauvaiſe Façon de faire, *Ongeſchiktheydt.*
à la Façon d'un amy, *Als vriendt.*
la Façon couſte plus que la choſe ne vaut, *Het maken koſt meer als de ſake waerdig is.*
prendre la Façon de quelque choſe, *Eenige gedaente ende forme aennemen.*
Façonner, *Fatſoeneren, fatſoen en geſtalteniſſe geven.*

Façonner quelque choſe groſſiérement, *Iet uyt den grooven maken.*
de Façon que, *Zoo dat.*
Façonner un jeune homme, *Een jongman wel op voeden in goede manieren.*
ſe Façonner à quelque choſe, *Hem gewennen tot eenige ſake.*
Façonné, m. *Gefatſoeneert.*
bien Façonné, *Wel gemaniert, geſchickt.*
mal Façonné, *Ongemaniert, ongeſchickt.*
Façonnier, m. Le meilleur façonnier de drap, *Den beſten laken bereyder.*
Facond, Eloquent, m. *Welſprekende.*
Facondité, Eloquence, f. *Welſprekentheyt.*
Facondement, Eloquemment, *Welſprekentlijk.*
Facquin, m. *Arbeyder, voyez* Faquin.
un Facteur, m. *Een Factoor.*
Facture, f. Ouvrage. *Factorye* of *maeckſel.*
Factieux, m. *Oproerig.*
Faction, f. *Secte, aftredinge, oproerigheydt, partyſchap.*
Faculté, f. *Oorlof, macht om iet te doen, faculteyt.*
mes Facultés ſont baſſes, *Mijn macht en vermogen is kleyn.*
Fade, qui n'a point de gouſt agreable, *Onſmakelijk.*
c'eſt un Fade, *'t Is een Keirel die geen eer in ſijn lijf heeft.*
Fadement, *Onſmakelijk, onbequaemlijk.*
Fadaiſes, f. *Beuſelingen.*
un Fagot, m. *Tacke-bos, een mutſaert.*
Fagotter, mettre & liër par Fagots, *In mutſaerts binden.*
Fagotter, mal agencer, *Qualijk ſchicken.*
Fagotté, m. *In buſſels gebonden, qualijk geſchickt.*
Faguë, *ou* glande de porc, f. *De eeckele of 't geſwel dat een varcken heeft.*
Faguena, m. Sentir le bouquin *ou* le Faguena, *Stinken, quaden reuck geven, qualijk riecken.*
Faillant, *ou* defaillant, *Begevende, afgaende.*
Faille de femme, f. *Vrouwen falie.*
cœur Failli, *Krank ende flauw gemoet.*
c'eſt un cœur Failli, *'t is een luyaert.*
homme Failli, *Krachteloos menſche.*
Faillir, *Miſſen, falen,* on dit, je faux, tu faus, il faut, nous faillons, vous faillez, ils faillent.
Faillir, faire banqueroute, *Faillieren, bankroete ſpeelen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Fa ir grandement, *Grootelijk dolen* of *falen.*
Fa ir de promeſſe, *Sijn beloften niet houden.*
Fa ir de ſecours à quelqu'un, *Iemanden on-*
hulpig zijn, hem in den noodt verlaten.
is Faillir, *Ik mag wel onrecht hebben.*
i, m. *Gemiſt, gefaelt, gefaelgeert.*
née de Salomon a Failly, *ou* defailly en
chonias, *Salomons geſlacht heeft een eynde*
nomen in Jechonias.
'ailly à mourir, *Hy is byna geſtorven.*
eur me Faut, *Ik worde flauw.*
n, f. *Honger, luſt.*
ndre, *Veynſen, hem gelaten.*
eindre, ne s'employer point, *Hem ſelven*
aren.
Feins à joüer, *Gy en ſpeelt niet in ernſte,*
en doet u beſt niet.
nt, m. *Geveynſt, geſlepen, verdicht.*
nt Feint, *Simpel, ſlecht, ſonder bedrogh,*
recht.
ſe Feinte, m. *Verſiert ding.*
ate, Feintiſe, f. *Geveynſtheydt.*
ntement, *Geveynſdelijk.*
ne, f. *Bueck, de vrucht van een buecken-*
oom.
neant, m. *Een luyaert, een deughniet, lan-*
erfant.
neantiſe, f. *Luyigheyt, lanterfantinge.*
re, *doen, maken.*
re main baſſe, *Alles doodtſlaen.*
re accroire, *Te verſtaen geven, wijs maken.*
re ſçavoir, *Laten weten, de weet doen.*
eparer ſans rien Faire, *Met onverrichter*
zake van malkander ſcheyden.
re du maiſtre, *De meeſter* of *de baes ſpelen.*
re des armes, *Schermen.*
aire à quelque choſe, *Sig tot yets wennen.*
re à ſon plaiſir, *Na ſijnen ſin*, of *met gemack*
naken of *doen.*
re ſon propre fait d'une affaire, *Den laſt* of
orge van eenige ſaken op hem nemen.
re argent, *Gelt ſlaen*, of *munten.*
re argent de tout, *Alles verkoopen om gelt*
e hebben.
re la renardiere, *Looſlijk ergens mede toe-*
aen.
re eſcorte, *Geleyden.*
re force, *Gewelt aen doen.*
re eau, *Leck weſen.*
re la reverence, *Neygen, buygen.*
re grandes affaires, *Groote ſaken uytrechten.*
re eſtat, *ou* cas, *Achten, jewers voor houden.*

Faire état de marchand, *Koopmanſchappen.*
Faire l'école buiſſonniere, *Stutten loopen, in de*
haeg ſchoole loopen.
je ne Fais que de me lever, *Ik kom eerſt van't*
bedt.
il Fait état d'homme de létres, *Hy hout hem*
voor geleert.
Faire ſemblant, *Hem gelaten* of *veynſen.*
je n'ay que Faire de luy, *Ik en moeye my ſijns*
niet, ik kan hem wel miſſen.
je n'en ay que Faire, *Ik vrager niet na, 't en*
gaet my niet aen.
il luy Faiſoit grand mal de le dire, *Hy en ſeydet*
niet geerne.
il ne ſçait que Faire, *Hy weet niet wat hy doen*
ſal.
cela me Fait grand bien, *Dat bekomt my wel.*
il me Fait mal, *'t Is my leet.*
il me Fait mal de luy, *Hy deert my.*
c'eſt à moy à Faire, *Dat ſtaet my toe te doen,*
het is nu mijn behoorte, het gaet my aen.
ce n'eſt point à Faire aux hommes, *'t En is*
geen mans werk.
qu'ay-je à Faire de depenſer mon argent, *Wat*
hoef ik mijn gelt te verteeren.
j'en ay à Faire, *Ik heb't van noode, van doen,*
of *gebreck.*
il eſt en luy d'en Faire à ſon plaiſir, *ou* ſelon
ſa volonté, *Hy mag 't doen ſoo't hem belieft.*
il a eu fort à Faire à cela, *Hy heeft dat qualijk*
konnen doen, of *te wege brengen.*
je Feray en ſorte que, &c. *Ik ſal doen dat, &c.*
je n'en Feray rien, *Ik en ſal't niet doen.*
j'eſpere qu'il ſe Fera, *Ik hope dat het geſchieden*
ſal.
il Fait beau temps, *'t Is mooy weer.*
il ſe Fait, *Het wordt gedaen, men iſſer mede*
beſig.
c'en eſt Fait, *'t Is al verlooren.*
c'eſt Fait de moy, *'t Is met my gedaen, ik ben*
een verdorven man.
c'eſt Fait de nous, *Wy zijn verraden, 't is*
met ons gedaen.
c'eſt Fait, *'t is geſchiedt*, of *gedaen.*
il s'envolera tout à Fait, *Hy ſal ſtrakx wegh*
vliegen.
la beauté y Fait beaucoup, *De ſchoonheyt doet er*
veel toe.
cela ne Fait rien, *Daer en is niet aengelegen, dat*
en heeft niet te bedieden.
cela ne Fait rien au propos, *Dat en komt niet*
ten propooſte.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

cela vaut autant que Fait, la choſe vaut faite, *'t Is ſoo veel als gedaen, 't is waert gedaen.*
Fait, m. *Gedaen.*
c'eſt un homme Fait, *'t Is een man op ſijn jaren.*
les hommes ſont ainſi Faits, *Soo ſijn de menſchen, ſoo is de Werelt.*
Faits, m. *De principale punten en fayten, de hooft-ſtucken.*
faux Faits, *Valſche ſtucken* of *vergevinge.*
Faiſant, *Doende, beſig, onledig.*
un beau Fait, *Een fraye feyt.*
un bien-Fait, *Weldaedt.*
ayder de Fait, *Metter daedt helpen.*
de Fait il eſt vray, *In der daedt het is waer.*
les Faits & proüeſſes d'aucun, *Jemants daden ende heerlijcke fayten.*
Faiture, f. *Maeckſel.*
Faiſeur de formes de ſouliers, *Een leeſte-maker.*
Faiſable, c. *Dat doenlijck is.*
un Faiſan, *Een faiſant-vogel*, Oiſeau.
Faiſanneau, m. *Jonge faiſant-vogel.*
Faiſant, *voyez* Faire.
Faiſceau de bois, m. *Een buſſel houts.*
Faiſon, *voyez* Foiſon.
Faiſte de maiſon, f. *Huys-gevel.*
Faiſtiere, *voyez* Feſtiere.
Fait, *voyez* Faire.
Faitard, m. *Lanterfant, leegwagen, luyaerdt.*
Faitardiſe, f. *Traegheydt, luyigheydt.*
Faitis, m. *Aerdig, proper,* ot *metter handt gemaeckt.*
un corps beau & Faitis, *Een wel gemaekt ende gefatſoeneert lichaem.*
Faitiſe, f. *Hupſigheyt, properheyt.*
Faitiſement, *Cierlijken, aerdiglijken.*
Faitiſement travaillé, *Wel nettekens en fraeykens gewrocht.*
un Faix, *Een pack, laſt* of *gewichte.*
le Faix de la maiſon, *'t Werk of den laſt des huys.*
obéir aux Faix, plier ſous le faix, *Onder den laſt blijven, te ſwaer vallen.*
Fallace, tromperie, f. *Bedrog.*
Fallacieux, m. *Bedriegachtig, bedrieglijk.*
Fallacieuſement, *Bedriegelijk.*
Fallaiſe, *ou* falaiſe, *Duynen,* of *een verheven Berg tegen de zee.*
Falloir, *ou* faloir, *Moeten.*
il le Falloit faire, *Men moeſtet doen, men waſſer toe gedwongen.*
il ne s'en Falloit preſque rien, *'t En ſcheelde als niet.*

il ne s'en eſt rien Falu qu'il, &c. *'t En ſcheelde als niet of hy, &c.*
il s'en Faut un, *Daer gebreeckter een.*
tant s'en Faut, *Veer daer of, ter contrarie.*
il s'en Faut tant, *Soo veel gebreeckter, ſoo veel ſcheelt het.*
tant s'en Faut que, &c. *Ik late ſtaen dat, &c.*
Falot, m. *Een peckkrans, die men in de vuurpanne brandt.*
gentil Falot, *Edel knechtken.*
une Falourde, f. *Grooten rijsbos.*
Falouſe, Herbe, *Een kruydt, dat de herten eten tegen de beten van de Serpenten.*
Falſifier, *Vervalſchen.*
Falſifiement, m. *ou* falſification, f. *Vervalſchinge.*
Falſificateur, fauſſaire, m. *Een vervalſcher.*
Famelique, c. *Hongerig.*
Fame, *ou* renommée, f. *'t Geruchte, de fame.*
Fameux, m. *Vermaerdt.*
Fameuſe, f. *Vermaerde.*
Familier, m. *Gemeen, gemeynſaem.*
Familiarité, f. *Gemeynſaemheydt, vrientſchap.*
Familiariſer, *Gemeyn maken.*
Familierement, *Gemeynſaemlijk.*
la Famille & race, f. *'t Geſlachte, afkomſte, of ſtam.*
pere de Famille, *Vader des huysgeſins.*
Famine, f. *Hongersnoot.*
un Fan, *ou* faon, *Het jong van eenige beeſte.*
Fanner, *ou* faonner, *Jongen werpen, kabbelen.*
Fanal d'une galere, *De lanteerne of 't licht van een galeye.*
Fanatique, c. *Half ſlecht, beſtoven, bewaeyt.*
ſe Faner, *Verſlentſen, verwelckeren, verdorren.*
Fané, m. *Verſlenſt, verwelckert, verdort.*
Fanfare, f. *Vertooninge met trompetten,* of *groot geklank der trompetten, ſchalmeyen, &c. groote pompe ende hoovaerdigheydt.*
Fanfarer, *Hem in de ſteek-plaetſe vertoonen met geklanck van trompetten, klaroenen, ſchalmeyen, &c.*
Fanfaronnade, Fanfaronnerie, f. *Blaeskakerye.*
Fanfaron, m. *Een Blaeskaeck.*
Fanfaronner, faire le fanfaron, *Blaeskaecken, de grooten hans ſpeelen.*
Fange, bouë, f. *Slijck, dreck.*
Fangeux, m. *Slijckig, ſlijckachtig.*
Fanon, *voyez* Fanal.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Fanon d'un bœuf, *Den wraddel* of *de huyt*, *die den ossen onder aen de keele* ot *hals hangt*,
ntaisie, f. *Fantasie, voorbeeldinge des herten, goet duncken.*
ila ma Fantaisie, *'t Is soo mijnen sin* of *sinnelijckheydt.*
m'a pris Fantaisie, *Ick hebbe voorgenomen, 't is in mijnen sin gekomen.*
y Fantaisie de, &c. *Ick hebbe lust te, &c.*
re à sa Fantaisie, *Na sijnen lust, sin, wille* of *begeerte doen, sijns selfs wil gebruycken.*
anger de Fantaisie, *Van anderen sin werden.*
ntassin, m. *Voetknecht.*
ntastique, c. *Fantastijck, seltsaem* of *wonderlijk van sinnen.*
ntastiquer, *Wonderlijk te werck gaen, Fantaseren, imagineren.*
ntosme, m. *Een vreemt gesichte* of *visioen.*
ion, faonner, *voyez* Fan.
Faquin, *ou* crocheteur, portefaix, homme de neant, m. *Arbeyder, slecht mensch.*
est un glorieux Faquin, *'t Is een hoveerdige vent.*
aquiner, *Arbeyden, last dragen, luyeren.*
aquinerie, affaire de faquin, f. *Arbeydinge, luyaerdye.*
ar, *ou* fare, m. *Een hoogen tooren, aen* of *by de zee, in den welcken nacht-licht gehouden wordt, ende daer de Schippers na zeylen.*
ne Farce, *Een klucht.*
büer des Farces, *Guychelen, klucht en boetsen voor-stellen,* of *speelen.*
a Farce des noces, *Een bruylofts liedeken* of *spel.*
'est une vraye Farce, *'t Is geckens weert, 't is om te gecken.*
Farceur, m. *Guychelaer, klucht speelder.*
Farcerie, f. *Bootse, kluchte, poetse.*
de la Farce, *Vullinge, vulsel.*
Farcir, *Vullen.*
Farci, *ou* farcy d'escus, m. *Gevult met kroonen, stijf van gelde.*
des poulets Farcis, *Gevulde kieckenen.*
Farcissure, f. *Vullinge.* (*laetsheyt.*
Farcin, m. Lepre, *ou* ladrerie, *Laserye, me-*
Farcineux, m. *Die sulke krankheydt heeft.*
Fard, m. *Blanketsel, bedrogh.*
Farder, *Blanketten.*
Farder de langage, *Met woorden verçieren.*
Farder une cause, *Jet eenen schijn, koleur* of *verwe geven.*
Farder, *ou* pallier un mensonge, *Een leugen stoffeeren.*
Farder des marchandises, *Koopwaren vervalschen.*
Fardé, m. *Geblancket.*
femme Fardée, *Geblanckette vrouwe.*
paroles Fardées, *Gemaekte woorden.*
Fardeur, m. *Vervalscher.*
Fardement de vieilles choses, m. *Verçieringe van oude dingen.*
un Fardeau, *Een pack* of *beswaernisse.*
faire son Fardeau, *Pack en sack maken.*
Fardeler, mettre en fardeaux, *Packen.*
Farder, *voyez* Fard.
Fare, m. *voyez* Fanal.
Farfadet, m. *Kabouter-manneken.*
Fariboles, f. plur. *Leugenachtige en onnutte woorden.*
Farine, f. *Meel.*
de la folle Farine, *Stuysmeel.*
Farineux, m. *Meelachtig, vol meels, bemeelt.*
Farlouse, *voyez* Allouette de pré, *gras-leewerick.*
Farouche, c. *Grousaem, wreedt, onhandelijk.*
Farre, *voyez* Foarre.
Fascher, *voyez* Facher.
Fasceoles, *ou* phaseoles, f. *Roomsche boonkens.*
Faste, m. *Trotsheydt.*
Fastueux, m. *Trotsig, hoogmoedig.*
Fastidie, f. *Walginge, verdriet, quellagie.*
Fastidieux, m. *Walgachtig, verdrietig, quellig.*
Fastidier, *Quellen, verdrietig, ende walgende maken.*
Fat, m. *Sot, mal.*
Fatal, ordonné du destin, m. *Toegeschickt van Godt, dat te geschieden staet* of *moet, veeg.*
Fatal, pernicieux, *Verderfelijk.*
Fatale destinée, f. *Goddelijke ordonnantie.*
heure Fatale, *Beschey den* of *gesette ure.*
Fatalité, f. *Toeschickinge Godts, veegheydt.*
Fatalité, ruine, *Verderf.*
Fataliser, destiner, *Toeschicken.*
Fatalement, *By Godts ordonnantie.*
Fatiguer, *Moede en mat maken, vermoeyen.*
Fatigué, m. *Vermoeyt.*
grande Fatigue, f. *Grooten arbeydt.*
Fatigation, f. *Vermoeyinge.*
Fatigable, c. *Vermoeyelijk.*
Fatras, choses de neant, m. *Brabbelingen, beuselingen.*
Fatrouiller, *Futselen, beuselen.*
Fatroüilleur, m. *Beuselaer.*
Fau, m. *Een Beucken-boom,* Arbre.
Faubourg, faux bourg, *Een Voorstadt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Faucher, *Metter ſickelen affnijden, afmaeyen.*
Faucheur de prez, m. *Een Hooymayer.*
Fauchement, m. *Maeyinge.*
Faucille, f. *Sickele,* of *krom ſnymes.*
Faucon, *Een valk.*
Faucon niais. *Een ongeleerde valk.*
Fauconnier, m. *Valkenier.*
Fauconnerie, f. *Valken jacht, de konſte ende wetenſchap van de valken te leeren en te onderhouden.*
Fauconneau, m. *Een ſtuk geſchuts ſoo genaemt.*
Faude, ſorte d'armes, *Een ſoorte van wapenen.*
Faudeteul, fauteuil, m. Chaire, *ou* ſiege Royal ſervant à table, *Koninglijke ſit-ſtoel.*
Favetter, *Met booven looten.*
Faverote, *Eertnote, aerdaecker.*
Faveur, f. Courtoiſie, f. *Gunſte, Jonſte.*
faire une Faveur, *Gehoor geven, een teecken van gunſte toonen.*
par Faveur, *Door gunſte, gunſtelijken.*
à la Faveur de la nuict, *Met het toe doen van de nacht.*
à ma Faveur, *Om mijnent wil.*
Faufiler, *Driegen.*
Faulcille, f. *voyez* Faucille.
Faulcon, m. *Een valk, voyez* Faucon.
Faunes, m. *De boſch-goden.*
Favorable, c. *Gunſtig, goetgunſtig.*
Favorablement, *Gunſtelijk.*
Favoriſer, *Gunſtig zijn,* of *jonſte toedragen.*
Favoriſé, m. *Begunſtigt, bemindt, die voordeel heeft.*
Favoriſeur, Fauteur, m. *Gunner.*
Favori, Favory, *Gunſtelingh, lieftalligh, vriendt.*
Favori, *ou* Favoriſé, m. *Die men gunſtig is.*
ma Favorite, f. *Mijn lieffte,* of *aengenaemſte.*
Fauperdrieu, m. Oiſeau de proye, *Een roofvogel, ſoo genaemt.*
Faus, Faux, m. *Valſch, Argh.*
il l'a accuſé à Faux, *Hy heeft hem met valsheyt beſchuldigt.*
Fauſſe, f. *Valſche.*
Fauſſe alarme, *Een looſen* of *valſchen alarm.*
Fauſſe monnoye, *Gevalſchte munte.*
Fauſſe mine, *Bedrieglijk gelaet.*
Fauſſaire, c. *Valſch* of *meyneedig menſche.*
Fauſſer, *Valſchen, vervalſchen.*
Fauſſer des lettres, *De brieven vervalſchen.*
Fauſſer la foy donnée, *Sijn woordt* of *belofte niet houden.*
Fauſſer compagnie, *'t Geſelſchap verlaten.*

Fauſſer, *Doorſteken.*
il luy Fauſſa écu & haubert, *Hy ſtack hem dat het door ſijnen ſchildt en harnas quaem.*
Fauſſer la tranchée, *De ſchans doorbreken.*
Fauſſer une porte, *Een deur opbreeken.*
Fauſſeur de foy, m. *Geloofbrekig, meyneedig, trouweloos.*
Fauſſe porte, f. *Looſen uytgang, achterdeur.*
Fauſſeté, f. *Valsheydt.*
Fauſſeté de date, *Een valſchen datum.*
Fauſſement, *Valſchelijk.*
Fauſſet, m. *Een wijnroede.*
Fauſſet en muſique, *De diminueringe* of *de ſchetteringe in't ſingen.*
chanter en Fauſſet, *Minueren* of *diminueren in het ſingen, buyten de ſtem ſingen.*
Faut, *voyez* Falloir.
Faute, f. *Miſdaet, faute, ſchuldt, misſlagh.*
c'eſt ma Faute, *'t Is mijn ſchuldt.*
ç'a eſté par ta Faute, *'t Is by u toegekomen,* of *door uwen toedoen.*
eſtre en Faute, *Schuldt hebbe, ſchuldig zijn.*
ſans Faute, *Sonder twijffel.*
ſans Faute, *Onberiſpelijken, ſonder faute.*
un homme en qui il n'y a nulle Faute, *Een oprecht en goet menſch, ſonder argh.*
il n'y aura point de Faute, *Daer en ſal geen foute* of *gebreck aen zijn.*
Faute de quelque choſe, f. *Gebreck van eenig ding.*
il y a Faute, *Daer is gebreck, het gebreekter.*
à Faute d'avoir fait cela, *Om dat dat niet gedaen is.*
Faute d'argent, *By gebreck van gelde.*
Faute de ſçavoir, *Onwetenheydt.*
Faute de ſens, *Onvernuftigheyd, ſinneloosheyd.*
par Faute de maiſon, *Door datter geen huys en is.*
Fauteur, m. *Gunner.*
Fautif, m. *Dat miſſen kan.*
Faux, Faus, m. *Valſch.*
un Faux drole, *Een ſlimme boef.*
accuſer à Faux, *Met valsheydt beſchuldigen.*
une Faux à faucher, *Een ſickel.*
Fauve, m. *Geel, geelachtig.*
bêtes Fauves, *Roſſe beeſten.*
Fauvette, f. *Een vogelken dat geel van koleur is, een goutvinck,* petit oiſeau.
Fayance, f. *Beſonder aerde als Porceleyn.*
Fayant, m. Hêtre, arbre, *Een bucken-boom.*
Faye, f. Une ſorte de robe de femme tres deliée, couvrant tout le corps, *Een huycke.*

Fe-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

FE

Eal, m. Fidelle, c. *Getrouw.*
étre Feal, *Getrouw zijn.*
auté, Fidelité, f. *Getrouwheyd, getrouwigheyd.*
evoir la Feauté de ſes ſujets, *Sijn onderſaten den eedt afnemen, hem getrouwigheyd doen ſweeren.*
alement, Fidellement, *Getrouwelijken.*
ble, c. *Krank, voyez* Foible.
bricitant, m. *De koortſe hebbende,* of *bevende van de koortſe.*
e Febve, *Een boone, voyez* Féve.
bvrier, m. *De tweede maent van 't jaer, Sprockel-maent genaemt, voyez* Février.
écond, m. Fertile, c. *Vruchtbaer.*
éconder, *Vruchtbaer maken.*
écondité, f. *Vruchtbaerheyd, overvloedigheyd.*
écondement, *Vruchtbaerlijk, overvloedelijk.*
edifrage, c. *Meyneedig, eedbreeker.*
ées, f. *Eertsgoddinnen, waerſegſters,* ofte *vrouwen die toekomende dingen plachten te voorſeggen.*
'eindre, *voyez* Faindre.
'elicité, f. *Geluck.*
Dieu vous Felicite, *Godt geve u voorſpoed.*
'eliciter, *Geluckig maken, geluck wenſchen.*
'elle & dépit, m. *Fel, dulkoppig.*
'elon, *ou* Flon, m. *De geele* of *geelſuchte.*
'elon & depit, m. *Fel, wreed.*
'elonnie, f. *Felheyd, wreedheyd.*
'elouque, f. *Een kleyn roey-ſchuytken,* of *roofſcheepjen, met* 5 a 6 *riemen op yder zijde.*
Femelle, f. *Een wijfken.*
Femelles en fait de navires, ſont des anneaux, qui portent le gouvernail, *De vingerlingen of oogen, daer men het roer in haekt.*
Feminin, m. *Vrouwachtig, vrouwelijk.*
honte Feminine, *Vrouwelijke ſchaemte.*
Femininement, *Vrouwelijken.*
la Femme de mon fils, *Mijn behoude dochter.*
la Femme de mon frere, *Mijn ſwagerinne.*
une ſage-Femme, *Een vroetvrouwe, een vroedmoer.*
prendre à Femme, *Tot een huysvrouwe nemen.*
en Femme, *Vrouwelijk, op ſijn vrouws.*
Femmelette, f. *Vrouken, wijfken.*
Fendre, *Klieven, klooven.*
Fendre la preſſe, *Door 't volk dringen.*

ſe Fendre, *Splijten, berſten, opberſten.*
Fendu, m. *Gekloven, geſpleten.*
Fente, f. *Klove, ſplete.*
Fené, m. *Verwelkt, verdort.*
Fener, *voyez* Faner.
Fener du foin, *'t Gemaeyt gras in de Sonne droogen.*
Feneur, m. *Mayer,* of *die 't gras doet drogen.*
Fenaiſon, m. *De maeytijd.*
Feneſtre, *ou* Fenêtre, f. *Een venſter.*
Feneſtré, *ou* Fenêtré, m. *Gevenſtert.*
le Feneſtrage, *ou* Fenêtrage d'une maiſon, *Al de venſteren van een huys.*
un Fenil, *ou* une grange à foin, *Hooy-ſtal, hooy-ſolder.*
du Fenoüil, *ou* Fenoü, m. *Venckel.*
Fente, *voyez* Fendre.
Fenugrec, Fenegre, *ou* Fenegrec, m. *Een griek-kruyd.*
Feodal, *ou* Feudal, m. *Opper-leen-heer.*
ſeigneur Feodal, m. *Opper-leen-heer.*
ſeigneurie Feodale, f. *Opper-leen.*
Fer, m. *Yſer.*
Fer à dreſſer, *Strijck-yſer.*
Fer chaud, *Brandt-yſer.*
le Fer d'une lance, *'t Scherp, 't ſpitſe* of *het yſer van een lancie.*
Fer de cheval, *Hoef-yſer.*
vieux Fers, *Oudt yſer* of *yſer-werk.*
Fers, entraves des criminels, *Boeyens, ketens.*
Ferrement, outil de fer, m. *Yſer-werk.*
Ferraille, ferraillerie, f. *Oudt yſer.*
Ferrer, *Met yſer beſlaen.*
Ferrer un cheval, *Een paerd beſlaen.*
Ferré, m. *Met yſer beſlagen* of *bedeckt.*
Ferré par le bout, *Voor met yſer beſlagen.*
cheval Ferré, *Beſlagen paerd.*
eau Ferrée, *Water daer een gloeyent yſer in gedaen is.*
Ferrure, f. *Yſer.*
Ferronier, marchand de Fer, m. *Yſer verkooper.*
Féries, *ou* vacances, f. *Vyer-dagen, heylige dagen, vacantie.*
Férier, *Vyeren, vyerdag houden,* par trois ſyll.
Ferir, *Slaen, ſmijten.*
Ferir d'un dard, *Schieten, met een pijl werpen.*
Feru, frappé, m. *Geſlagen, geſmeten.*
Fermail, m. Boucle, *Een geſpe* of *haeck.*
Fermaillet, m. C'eſt une bague qu'on pend au cou pour preſerver de poiſon, *ou* pour

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ornement, *Een blecken busken, daer remedie tegen't fenijn in is, een haecksken.*
Ferme, c. *Vaſt, ſtijf, ſtantvaſtig.*
il eſt Ferme ſur ſes pieds, *Hy ſtaet ſtijf of vaſt op ſijn beenen, hy ſtaet vaſt in ſijn ſchoenen.*
il frappe fort & Ferme, *Hy ſlaet ſeer ſtijf,* of *hy ſlaet ſonder ophouden.*
Ferme, *ou* metairie, ſubſt. f. *Een hoeve.*
prendre à Ferme, *Pachten of verpachten.*
ſa Ferme, *Sijn hoeve of pacht goet.*
les Fermes du Roy, *Het inkomen of de domeynen van den Koning.*
bailler à Ferme, *Verhueren, verpachten.*
Fermiers, m. *Pachters, hoevenaers, tollenaers.*
Fermiers des ports, *Pael-meeſters, boom-meeſters, boom-ſluyters, haven-wachters.*
empire Ferme & de durée, *Een geduerigh rijcke.*
il nie fort & Ferme que, &c. *Hy loochent ſeer vaſtelijk en ſterkelijk dat, &c.*
rendre Ferme, *Beveſtigen, confirmeren.*
tenir Ferme, *Stantvaſtig of volherdig blijven.*
tenir Ferme contr'un autre, *Een ander tegen ſtaen.*
Fermeté, f. *Vaſtigheydt, ſtijfheydt.*
Fermeté de cœur, *Stantvaſtigheydt.*
Fermeté de propos, *Hertneckigheydt, obſtinaetheydt.*
Fermement, *Vaſtelijk.*
Fermeillet, m. *ou* ferreteſte, *Een gouden ſpanſel't welk de vrouwen aen't hooft dragen.*
Fermenter, *Deeſſemen.*
Fermer, *Sluyten, toe doen.*
Fermer une lettre, *Een brief toeſluyten.*
Fermer les yeux, *De oogen toeluycken.*
Fermer au verrouil, *Grendelen.*
Fermé, m. *Geſloten.* (*geſloten is.*
Fermeture, fermure, f. *Sluytſel, 't geene dat*
Fermement, m. *Sluytinge, toeſluytinge.*
Ferocité, f. *Wreedtheydt, ſtrafheydt.*
Ferrer, ferré, *voyez* Fer.
Fertile, c. *Vruchtbaer.*
Fertilité, f. *Vruchtbaerheydt.*
Fertilement, *Vruchtbaerlijken.*
Fertiliſer, rendre fertile, *Vruchtbaer maken.*
Feru, *voyez* Ferir.
Ferveur, f. *Hitte, yver.*
Fervent, m. *Heet, vyerig, yverig.*
Fervemment, *Hittiglijk, vyeriglijk.*
Ferule, *ou* verge, f. *Een placke,* of *plecke.*
ſe renger ſous la Ferule de quelqu'un, *Sigh onder yemants tucht of diſcipline ſtellen.*

Ferule, f. *Frule kruydt,* Herbe.
le Fes d'une montagne, *Den top of opperſte eens Bergs.*
les Feſſes, f. *De billen.*
Feſſer, *Billen, op de billen ſlaen.*
Feſſeur, m. *Geeſſelaer.*
Feſſé, m. *Gebilt, op de billen geſlagen.*
Feſſu, m. *Wel gebilt, die groote billen heeft.*
Feſte, *ou* faiſte, m. Le Feſte d'une maiſon, *Opgaende gevel, het top of't hoogſte van een huys.*
Feſte, *Feeſte, vyerdag.*
Feſte, careſſe, f. *Vriendtſchap.*
faire Feſte à quelqu'un, *Jemant vriendtſchap toonen.*
Feſte, *ou* feſtin, *Koſtelijcke maeltijt, gaſterye.*
Feſtes extraordinaires, *Geboden vyerdagen, heylige dagen.*
celebrer une Feſte, *Heylig dagh vyeren, vyerdag houden.*
la Feſte Dieu, *H. Sacraments dagh.*
la Feſte des morts, le jour des morts, *Alderzielen dagh.*
la Feſte S. Pierre, S. Jean, &c. *S. Pieters,* of *S. Jans dagh.*
la Feſte des rameaux, *ou* Paſque fleurie, *Palmſondagh.*
la Feſte des noces, *Bruyloft-feeſte.*
il ne s'eſt jamais trouvé à telle Feſte, *Hy is nooyt ſoo onthaelt geweeſt.*
Feſter, *Vyeren, feeſt of vyerdagh houden.*
Feſtin, m. *Koſtelijke maeltijdt, gaſterye.*
Feſtivité, m. *Feeſtdagh.*
Feſtons, *ou* fêtons, m. *De kanteelen, hoeckſteenen of opperſteenen van huyſen.*
Feſtoyer, careſſer, *Jemant liefkoſen, en vriendtſchap aen doen.*
un Feſtu, fêtu, *Een veesken, een ſtroohalm.*
je n'en donnerois pas un Fêtu, *Ik en gaver niet dat om, ik en gaf'er niet een boon voor.*
Fetide, c. *Stinckende.*
Feu, m. *Vuur.*
crier au Feu, *Brandt roepen.*
pierre à Feu, *Vuurſteen.*
Feu volage, *Wildt vuur.*
le Feu S. Antoine, *De rooſe.*
le Feu S. Elme, *voyez* Furolle.
devenir en Feu, *Vuurig en gloeyende worden.*
à petit Feu, *Allenskens.*
à Feu & à ſang, *Te vuur ende te ſwaerde.*

mettre

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ettre à Feu & à ſang, *Metten vuure en ſwaerde ombrengen, t'eenemael raſeren.*
ettre le Feu à quelque choſe, *Jets in roode koolen ſetten*, of *in brandt ſteken.*
ter ſon premier Feu, *Sijn eerſte drift of furie uytbraken.*
mme qui n'a ny Feu ny lieu, *Een landtlooper, die geen huys en houdt.*
us en avons fait les Feux de joye, *Wy hebben van blydſchap daerom gevyert.*
u ardent, *Witten wijngaert.*
u mon Pere, c'eſt à dire mort, defunt, *Wijlen mijn Vader, mijn Vader ſaliger.*
uchiere, f. *voyez* Fougere.
udal, m. Le Seigneur feudal, *Den Leenheer.*
gneurie Feudale, f. *Een hoogh-leen of opper-leen, voyez* Allodiaux.
ain miſe Feudale, *Eenigh leen aengeſlagen van wegen den opper Leenheere.*
udataire, m. *Onderſaet.*
ve, *Een boon.*
ves de Rome, *ou* de Breſil, *Turkſche*, of *Roomſche boonen.*
tite Feve, *Boonken.*
ve, épeſſe, *Wonden-kruydt*, of *ſmeer-wortel.*
verole, f. *De baſten of ſchellen van boonen.*
ugiere, f. *Varen-kruydt, voyez* Fougere.
uille, *voyez* Fueille.
urre, *voyez* Foarre.
utre, m. *Een vildt* of *reysmantel tegen den regen, gemaekt van ſtroo.*
utrer, *Vilten of reysmantels maken.*
ndre au fermier ſes Feurs, *Den Leenhouder alle ſijn koſten, die hy gedaen heeft, om het voortbrengen en vergaderen van de vruchten, weder geven.*
Feur, à raiſon de, &c. *Ter oorſake van, &c.*
évrier, *ou* febvrier, m. *Den ſprockelle* of *ſprokel.*
ez, *voyez* Faix.

FI

I, fy, *Segt men, als men yet vervloekt, en daer af eyſſelt* of *een afkeer heeft.*
i, fy, qu'il eſt laid, *Fi, fy, hoe leelijk is hy.*
i, que cela put, *Fy, hoe ſtinkt dat.*
iamette, couleur de feu, f. *Vuur-root, vuurverwe.*
iance, f. *Vaſte en ſekere betrouwinge.*
iancer, *Beloven.*
iancer une fille, *Met een dochter ondertrouw doen, een dochter ondertrouwen.*
iancé, m. *Bruydegom.*
ne Fiancée, *Een bruyt.*

Fiançailles, f. *Ondertrouwinge.*
Fic, m. Une ſorte de maladie ainſi nommée, *Een bleyne in't fondament.*
Ficelle, *ou* fiſſelle, f. *Bind-garen, ſeyl-garen.*
Ficher, *Aenhechten, hechten, inſteken, vaſt maken.*
Ficher au devant, *Voor aen binden of hechten.*
Ficher en terre, *In d'aerde ſteken.*
Ficher le pied, *Sijnen voet vaſt ſtellen.*
ils avoient Fiché en leur eſprit, *Sy hadden voor hun genomen.*
Fiché & arreſté, m. *Stijf, vaſt, onbeweeglijk.*
ayons cela Fiché en noſtre memoire, *Laet ons dat vaſt in onſen ſin houden.*
avoir les yeux Fichés à, &c. *De oogen* of *'t geſichte vaſt ergens op hebben.*
Fiction, f. *Verſieringe.*
ſans Fictions, *Ongeveynſdelijk* of *recht uyt.*
Fidejuſſeurs, *ou* pleiges, m. *Borgen.*
Fidejuſſion, *ou* caution, f. *Borginge.*
Fidele, c. *Getrouw.*
Fidelité, f. *Getrouwigheydt.*
Fidelement, *Getrouwelijken.*
Fiduciaire, c. *Dien wat ter goeder trouwe te bewaren gegeven wordt.*
Fiebvre, f. *De koortſe, voyez* Fiévre.
Fief, m. *Een leen*, of *eenig goedt edelwijs gehouden.*
le Fief dominant, *Een hoog leen*, of *opper-leen.*
le Seigneur du Fief, *Den Leen-heer.*
relever un Fief, *Een leen ontfangen.*
Fieffer, *Tot leen geven.*
Fiel, m. *De galle.*
Fiel de terre, herbe, *Centauriaen, kleyne centorie.*
Fielleux, amer comme fiel, m. *Galachtigh, bitter als galle.*
Fiente, f. *Meſt, dreck.*
Fiente de pourceau, *Varkens ſtront.*
Fiente de brebis, *Schaeps keutelen.*
Fienter, *Meſten.*
Fiër, *Betrouwen, gelooven.*
je me Fie à vous, *Ick betrouwe u mijn ſake.*
Fié, m. *Betrouwt, gelooft.*
Fier, Arrogant, m. *Hoogmoedig, opgeblaſen, vermetel*, Par une ſyllabe.
Fier, cruel, m. *Straf, wreedt.*
je me tenois plus Fier à cauſe que, &c. *Ik hiel my veel ſtraffer, om dies wille dat, &c.*
Fiére bataille, *Wreeden en moordadige ſtrijdt.*
Fiérement, *Vermetentlijck, hoogmoediglijck*, of *ſtraflijk, wreedelijk.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

parler à quelqu'un Fierement, *Jemand hard of ſtraf aenſpreken.*
Fierté, f. *Vermetelheyd, hoogmoedigheyd* of *ſtoutigheyd.*
Fierté de courage, *Grootſigheyd.*
Fierté, cruauté, f. *Strafheyd, wreetheyd.*
une Fierte, f. *Een kaſſe, daer men de reliquien van de heyligen in leyt.*
Fievre, f. *De koortſe.*
Fievre continue, *ou* quotidienne, *De dagelijkſche koortſe.*
Fievre tierce, *d'Anderen daegſe*, of *derden daegchſe koortſe.*
Fievre quarte, *ou* quartane, *De derden* of *vierden daegſche koortſe.*
Fiévreux, m. *Koortsachtig.*
un Fifre, m. *Een pijpe* of *fluyt, een pijper.*
Figer, *Rinnen, ſtollen.*
lait Figé, m. *Geronnen* of *dicke melk, wrongel, ſtremſel, runtſel.*
du ſang Figé, *Geronnen bloet.*
de la graiſſe Figée, *Geſtolt vet.*
Figement, m. *Runninge, t'ſamen-runninge.*
une Figue, f. *Een vijge.*
Figue ſéche, *Drooge vijge.*
Figues royales, *Daden, dadelen* of *daeyen.*
Figue folle, *Onſmakelijke vijge.*
un Figuier, m. *Een vijgeboom.*
Figure, f. *Figure, voorbeeldt, geſtaltenis, gedaente.*
Figurer, *Figureren, geſtaltenis geven.*
Figurer par lignes, *Met linien doortrecken.*
ſe Figurer, s'imaginer, *Sig inbeelden.*
Figurez vous, *Beelt u in.*
Figurement, m. *Figureringe.*
Fil, *ou* Filet, m. *Een draedt.*
Fil retors, *ou* Filet retordu, *Getwerent garen.*
continuer ſon Fil, *Spinnen, op ſijnen trant tranten.*
continuer le Fil de ſon diſcours, *In ſijn reden voort gaen.*
paſſer ſes ennemis au Fil de l'eſpée, *Sijn Vyanden door 't ſweert vernielen.*
le Fil de mon canivet eſt rebouſché, *De ſneede van mijn pennemes leyt om*, ofte *is heel bot.*
les Filamens des veines, m. *De ſpruytkens* of *tacxkens van de aderen.*
Filamens qui pendent aux racines des herbes & arbres, *De veeskens, draeykens* of *kleyne wortelkens van kruyden ende boomen.*
Filandres de faucon, m. plur. *Wormen die de valcken in't lijf waſſen.*

chandelle qui File, *Keerſſe die over loopt.*
Filer, *Spinnen.*
Filer, *Uyt een doen of vouwen, en toeſluyten.*
Filer doux, *Betere woorden geven als men van te vooren gedaen heeft.*
Filure, f. *Spinninge.*
la Filace, *ou* Filaſſe, f. *Een leevlaſch, een rock.*
Filereſſe, Filetiere, f. *Spinſter.*
Filet à prendre poiſſon, *Viſſchers net.*
Filet, du Filet à coudre, *Naey-garen.*
Filet de la langue, *De tong-riem.*
un Filet de vinaigre, *Een droppel azijn.*
Filetiere, f. *Garenkoopſter*, of *verkoopſter.*
Filer, aller à la file, *In gelederen gaen.*
Filer, aller trois de File, *Drie dick in oorden*, of *neffens malkanderen gaen.*
amour Filial, *Kinderlijke liefde.*
Filiatre, m. *Behoutſoon.*
Filiere, f. *Den lock-draedt, om den valk weder op ſijn handt te locken.*
une Fille, f. *Een dochter, vryſter, meysje.*
Fille de joye, *Een hoere.*
Fille de chambre, *Kameniere.*
Fille d'honneur, *Staet-dochter, ſtaet-juffer.*
Fillette, f. *Dochterken.*
Filleul, m. *Een kindt dat men over de vonte geheven heeft, peterken.*
Filleule, f. *Peetken.*
Filou, m. *Gauwdief.*
Filouter, *Met boeverye*, of *dieverye omgaen.*
Fils, *ou* Fis, m. *Soone.*
petit Fils, mon petit Fils, *Mijn Kindts-kindt.*
Fils adoptif, *Opgenomen Soone.*
Fils unique, *Een eenig Soone.*
la Fin, f. *Het eynde, het leſte.*
la Fin d'un propos, *De ſluyt-reden, oft het leſte van eenige reden.*
à quelle Fin dites vous cela? *Tot wat meyninge of propooſte ſegdy dat?*
au Fin cœur de l'hyver, *In't midden*, of *hertje van de winter.*
Fin de terre, *Een hooft of berg in de zee.*
Afin, *Op dat, om.*
Enfin, *Ten leſten, eyndelijk.*
ſans Fin, *Oneyndelijk, ſonder eynde, ſonder ophouden.*
à la Fin, *In't eynde, in't leſte.*
faire Fin, *Ophouden, aflaten, een eynde maken.*
Fin declinatoire, *ou* de non proceder, *Uytdinginge, exceptie van niet voorder te dingen, of te procederen.*

obte-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

tenir toutes ſes Fins & concluſions, *Het roces winnen met al datter aenhangt.*
dpuis le principe du monde juſqu'au jour de
à Fin, *Van den beginne der Werelt totten dag van ſijn eynde.*
n, deſlié, m. *Fijn.*
drap, *Goet of fijn laken.*
Fin or, *Fijn goudt.*
nal, qui aura une fin, *Eyndelijk.*
fin Finale, *Eyndelijk.*
nal, m. Sentence Finale, f. *Het leſte vonnis, daer mede't proces eyndet.*
nalement, *Ten leſten, eyndelijk, in't eynde.*
n, finet, m. *Schalk, loos.*
mme Fin, *Een loos, liſtig of practijckig man.*
u Fin, *Bot, onvoorſichtig, ſlecht.*
re le Fin, *Den ſchalckaert maken.*
ait le Fin, *Hy wil ſlim, of arg ſchijnen.*
ne, f. *Looſe, ſchalcke.*
neſſe, f. *Loosheyt, ſchalckheyt.*
neſſe, *ou* ruſe de guerre, *Oorloogſche treke.*
neſſe de procés, *De treken van een proces.*
nne Fineſſe, *Een goeden vondt.*
neſſes, *Looſe treken.*
nement, *Looſlijk.*
u Finement, *Botlijk, onvoorſichtelijk.*
nancer, *Gelt ſchaffen*, of *geven.*
nances, f. *Rijckdommen, goet.*
ande Finance, & chevance, *Groote macht van goederen.*
re Finance, *Finantie maken, op intreſt nemen.*
Finances, *Des Konings finantie en ſchat.*
nanciers, m. *Financiers, dienaers van de finantie.*
rons Financiers, *Dieven van der finantien.*
ner de l'or, *Gout fineeren of ſuyveren.*
nir, *Eyndigen.*
ny, m. *Geëyndigt.*
ns & limites, m. *De palen.*
ſſer les Fins de ſa puiſſance, *Boven ſijn macht* of *vermogen doen.*
ole, *ou* phiole, f. *Fiole*, of *kleyn flesken.*
Firmament, *Den hemel, 't Firmament.*
la Fiſcelle, & fiſſelle, f. *Bindgaren, ſeylgaren.*
ſtule, f. *Fiſtel, een diepe ſweere.*
ſtuleux, m. *Doorholt*, of *vol fiſtelen.*
ſtuler, *Tot een fiſtel worden.*
xe, *Stijf, vaſt, ſtil, onbeweeglijk.*
e eſtoile Fixe, *Een vaſte ſterre.*
xement, ſans bouger ny ſe remuër, *Stijf, en onbeweegelijk.*

regarder Fixement, *Stijf en ſtrack aenſien*, of *kijcken.*

FLacon, m. *Een fleſſche.*
Flageller, *Geeſſelen.*
Flagellation, f. *Geeſſelinge.*
Flageolet, m. *Fluytken.*
Flageoler, *Fluyten, pypen.*
Flageoleur, m. *Fluyter, pyper, een bedrieger.*
Flagorner, *Klappen, ſnappen, overdragen*, of *aenbrengen.*
Flagorneur, m. *Klapper, ſnapper, overdrager, aenbrenger.*
Flagornerie, *Aenbrenginge.*
Flagrant, m. *Hittig, vyerig.*
Flagrant deſir, *Yverige begeerte.*
Flair, m. *Reuck, gereuck.*
Flairer, *Riecken, reuck hebben.*
Flairer, *Riecken, reuck geven.*
Flaireur, m. *Riecker.*
Flairement, *ou* odorat, m. *Rieckinge.*
Flaiſtrir, *voyez* Fleſtrir.
Flamand, m. *Nederduytſcher.*
langue Flamande, *Nederduytſche tael.*
Flambar, *voyez* Flammerolles.
Flambe, *ou* Flamme, f. *Een vlamme.*
Flambe, f. *ou* Glayeul jaune, *Liſch over zee, blaeuwe lelien.*
Flambeau, m. *Flambeel, fackel* of *toortſe.*
Flamber, *ou* Flamboyer, Flammer, jetter de la flamme, *Vlammen, vlamme geven.*
Flamber un cochon à la broche, *Bernende ſpeck op een braedt-vercken druypen.*
couleur Flamboyante, *Een vyerige verwe, glinſterende coleur.*
Flammerolles, *ou* feu follet, m. *Dwaes-licht.*
Flammeſche, f. *Een voncke.*
un Flan, m. *Een vlade.*
Flanc, *ou* coſté, m. *De zyde.*
Flancar, m. *De zyde wapening van een geharnaſt paerdt.*
Flancs, *De zyden onder de korte ribben.*
Flanquer, *Tegen de zyden werpen en raken.*
Flanquer une muraille *ou* fortereſſe, *Borſtweeringe aen een muur of ſterckte maken.*
la cavallerie Flanquoit les gens de pied, *De gewapende ruyters reden aen de zyde van het voetvolk.*
la riviere nous Flanque d'un coſté, *Wy hebben de riviere aen d'een zyde.*
Flaſque, adject. c. *Verſlenſt, verſlentert.*
eſtre Flaſque, *Flaeuwhertig zijn.*

Flatter

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Flatter, *Flatteeren, vleyen, pluym-ſtrijcken.*
Flattant, *Vleydende.*
Flatteur, m. *Flatteerder, pluym-ſtrijcker, vleyder.*
Flatterie, *Vleydinge, flatteringe.*
Flattereſſe, *ou* flatteuſe, f. *Vleydtſter.*
Fleau, m. *Een geeſſel* of *roede.*
le Fleau & tendron de vigne, *De wijngaerdtrancxkens die om een ſtock kronckelen.*
les Fleaux des poiſſons, *De ſcharen* of *vlimmen van de viſſchen.*
Fleau à battre le bled en la grange, m. *Een dorſch-vlegel.*
Fleau à peſer, m. *Een groot Balance, die in de winckels van de groſſiers hangt.*
Fléche, *ou* fleſche, f. *Een pijl.*
Fléche de navire, *voyez* Polaine.
Fléche d'arbre, *Den block, ſtomp* of *ſtronk van den boom.*
Fléche, *ou* fliche de lard, f. *Een zyde ſpeks.*
Fléchir, fleſchir, *Buygen, krommen, bewegen.*
Fléchir le genouil, *Knielen.*
Fléchir à coſté de la voye, *Van den weg treden.*
oraiſon qui Fléchit les cœurs, *Gebedt dat herten vermorwet,* of *beweegt.*
pécheur qui ne Fléchit, *ou* ne ſe convertit point, *Sondaer die ſig niet en bekeert,* of *af en ſtaet van ſondigen.*
Fléchi, m. *Gebuycht, beweegt.*
Fléchiſſement, m. *Buyginge, beweginge.*
Fléchiſſure, f. *Kromte, kromheyt.*
Flegme, *ou* phlegme, m. *Fluyme, moſſel.*
Flegmon, *ou* phlegmon, m. *Een ontſtekingh des bloedts.*
un Flegmon, *Een wijnpuyſte, ſwellinge die ontſteken is.*
Flegmatique, c. *Beſnot, flegmatijk.*
Fleſtrir, ſe fleſtrir, *Verſlentſen, verwelkeren.*
Fleſtri, m. *Verſlentſt, verwelckert.*
une fleur Fleſtrie, *Verſlentſte bloeme.*
Fleſtriſſure, f. *Verſlentſinge, verwelckeringe.*
Flet, m. *Bot,* poiſſon plat.
une Flette, f. *Een ſchipken.*
Fleume, f. *Fluyme.*
Fleur, f. *Een bloeme.*
Fleur de farine, *De bloeme of het fijnſte van het meel, het ſtuyf-meel.*
devenir en Fleur, *Beginnen te bloeyen.*
étre en Fleur, *Bloeyen.*
Fleur de l'âge, *Den bloeyenden en beſten tijdt des levens.*
eſtre en ſa Fleur, *In't beſte van ſijn leven zijn.*

la Fleur des Poëtes, *De paerle of principaelſt van de Poëten.*
Fleur de lis, *Een lelie.*
Fleur d'amour, *Fluweel bloemen.*
Fleuron, m. *Bloemkens.*
Fleuronner, *Bloeyen.*
couronne d'or Fleuronnée, *Een gouden kroon met bloemen verçiert.*
Fleuret, *Vecht-degen.*
Fleurette, f. *ou* Fleuron, m. *Bloemken.*
Fleurir, *Bloeyen.*
la biere commence à Fleurir, *Het bier begint te kiemen.*
Fleurir, *Vermaert* of *geacht zijn.*
Fleuriſſant, m. *Bloeyende,* of *dominerende, triumpherende.*
les Fleurs, f. *De ſtonden,* of *maendt-ſtonden der vrouwen.*
Fleuſte, f. *Een fluyte of pype, voyez* Fluſte.
Fleuſter, *ou* fluſter, *Fluyten, pypen.*
Fleuve, m. *ou* Une riviere, *Een riviere.*
Flexible, pliable, c. *Buygſaem, licht om te buygen.*
homme Flexible, *Een geboogh-ſaem man, die beweeglijk is door gebeden.*
Flexueux, *Krom, bochtig.*
Flexuoſité, f. *Ingebogentheyt, krommigheyt.*
Flic, *ou* Flac, parole dite du ſon qu'elle rend, *Fleck.*
Fliche de lard, f. *Een dunne ſnee ſpecks.*
Flin, m. Quarreau de foudre, les Armuriers en uſent à fourbir leurs eſpées, *Een koſtelijk geſteente, dat met den donder valt, daer de wapenſchuerders't geweer mede ſchueren.*
Floc, *ou* floccon, *Een vlocke wolle.*
Floccon, m. *Een vlocxken.*
Flon, *voyez* Felon.
Floriſſant, *voyez* Fleuriſſant.
Floquet, m. *Een locke hayrs of wolle.*
Flot, m. *ou* Une vague, *Alderley vloedt of waterbare.*
le Flot, *ou* le flux de la mer, *'t Vloeyen ende ebben der zee, 't getye.*
mettre à Flot un navire, *Een ſchip van ſijn ſchooren in't water ſtellen.*
Flots grands à merveille, *Boven maten groote baren.*
Flotte, *ou* armée navale, f. *Een vloot van (ſchepen.*
Flotte de gens, *ou* une multitude, *Een hoop volks,* of *menigte van volke.*
ils y viennent par grandes Flottes, *Sy komender met groote hoopen.*

Flot-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ter, Op't water vlotten, dryven.
té, m. Gedreven op't water.
ant, m Dryvende.
t Flotant, Twijffelmoedig menſch.
tement, m. Dryvinge, vlotinge op't water.
et, Teer.
r, flourir, voyez Fleur.
tueux, m. Baerachtig, vloeyende, dat baren
-werpt.
uctueuſe mer, f. Ongeſtadige, ſtuere of on-
ſtuyme zee.
r, ou couler, Vlieden, vloeyen, vlieten.
de, c. coulant, un langage fluide, Een
loeyende ſpraecke.
e Fluide, Eenig goet, dat wel van der handt
et, of wel verkocht wordt.
dité, f. Vloeyinge.
me, fleume, f. Fluyme.
e, f. Een fluyte of pype.
e au bout de ſes Flutes, In een ſlechte ſtaet
ijn.
te, f. Een Fluyt, of Schip, die nauw is
an achter.
ter, fluſter, Fluyten, op de fluyte of pype
belen.
teur, ou Fluſteur, Fluyter, Pyper.
x de la mer, m. De vloet of ebbe der zee.
x, m. ou fluxion, f. Vlietinge, vlotinge,
loeyinge.
ix de ventre, m. Den buyck-loop.
ix de ſang, Het roode meliſoen.
eſter un Flux de ſang, 't Bloedt ſtelpen.
ixion, f. Zinckinge, of catarre.

FO

Oarre, feurre, m. Stroo.
un chapeau de Foarre, Een Stro-hoedt.
nd Focile, De groote arm-pijp aen de handt.
it Focile, ou focile mineur, d'Opperſte of
kleyne arm-pype.
enir, Verſlentſen, verwelckeren.
ible, c. ou féble, Krank, ſwak.
ibleſſe, ou febleſſe, f. Krankheyt, ſwak-
heyt, onmacht.
ibleſſe de cœur, Kleynigheyt des herten.
iblement, Kranckelijk, ſwackelijk.
ie, voyez Foye. (bladt.
ignaſſe, f. herbe, Een Spaens klaver of drie-
in, m. Hooy.
indur, Herts hooy, een kruydt.
in de Bourgogne, Bourgoens hooy, een kruydt.
iner, voyez Fener.
iner, ou chercher par tout, Overal ſnuffelen.

la Foire d'une ville, Jaer-marckt.
ſignifier, ou ſonner une Foire, Een Jaer-markt
uyt-roepen.
Foire, f. Den buyck-loop, de ſchijterye.
Foireux, m. Die den buyk-loop heeft, of week
in den buyk is.
une Fois, Eens, eenmael.
une fois pour toutes, Eens voor al.
je le feray une autre Fois, Ik ſal het op een an-
der tijdt doen.
deux à la Fois, Twee s'effens.
en deux Fois, In twee reyſen, in twee-mael.
par Fois, de Fois à autre, By wijlen, onderwij-
len, ſomtijdts.
chaſqu'un ſa Fois, d'Een na d'ander, elck ſijn
beurte.
quelque Fois, Somtijdts, ſomwijlen.
le Fois, ou le fau du corps, Het middelſte van't
lichaem.
Foiſon, ou abondance, f. Overvloedigheydt.
à Foiſon & en grande abondance, Overvloe-
delijk.
Foiſonner, Overvloedig zijn.
Fol, ou fou, on prononce fou, m. Sot, dwaes.
le Fol du jeu, Een ſot of ſinneken in een ſpel.
Folle, f. Sotte, dwaſe.
faire le Fou, Den ſot of gek ſcheeren, bootſen
voorſtellen.
faire ſon Fou de quelqu'un, Met yemanden ſij-
nen gek of ſpot houden.
ſage-Fou, m. Een wijs ſot.
Folenchere, porter la fole enchere, Voor een
anders ſchuldt lijden.
Follaſtre, c. Sotachtig, gekachtig.
Follaſtrer, Den gek ſcheeren, of ſpeelen.
Follaſtrement, m. follatrerie, f. Broodt-dronc-
kenheyt, ſotternye, bootſinge.
Folie, f. Sotheyt.
c'eſt Folie de, &c. 't Is geckernye, ſlechtigheyt,
of verloren moeyte te, &c.
Folier, voyez Follaſtrer.
Follement, Sottelijk.
Follet, voyez Gobelin.
Follets, voyez Ardans.
poil Follet, Het eerſte hayr.
Fomenter, eſtuver, Stoven, koeſteren, verwer-
men.
Fomenter, entretenir, Onderhouden.
Fomentation, f. Stovinge, verwerminge.
Foncale, f. ou le fond du navire, De bodem
van't ſchip.
Foncer, Schaffen, geven.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Foncer aux frais, *De onkoſten betalen.*
Foncier, m. *De principaelſte Grondt-heer* of *Erf-heer.*
rente Fonciere, f. *Erf-rente, grondt-rente, cijs-rente.* (*gaet.*
juſtice Fonciere, *Juſtitie die de erf-grondt aen-*
Fonction, f. *Bedieninge, functie.*
le Fond, m. *Den bodem, de grondt.*
depuis le Fond, *Van den grondt af, van onderen op.*
aller à Fond, *Sincken, te gronde gaen.*
couler à Fond un navire, *Een ſchip in de gront booren,* of *ſchieten.*
ruiner de Fond en comble, *Van boven tot beneden af werpen, gantſchelyk ruineeren* of *verderven.*
le Fond d'un lit, *De ſolderinge van een bedde.*
Fond, *ou* le capital du bien de quelqu'un, *Het capitael* of *vermogen van yemandts goedt.*
homme de bon Fond, *Een rijk man.*
entendre le Fond de la matiere, *De ſaecke te recht verſtaen.*
Fonder, *Fonderen, ſtichten, bouwen.*
ſe Fonder, *Sigh ſteunen* of *verlaten.*
Fondé, m. *Gefondeert, geſticht, gebouwt.*
cauſe mal Fondée, *Een proces dat geen goet fondament en heeft.* (*gront.*
un Fondement, *Een fondament* of *fondeerſel,*
Fondement de juriſdiction, *De inſettinge* of *inſtellinge van rechten.*
le Fondement, *Den eers-kiel.*
les Fondements *ou* principes, *De beginſelen.*
Fondamental, m. *Daer de grondt van de ſake in beſtaet, fendamentael.*
Fondateur, *Fondeerder, ſtichter.*
une Fonde, f. *Een ſlinger.*
un tireur de Fonde, m. *Een ſlinger-werper.*
Fondre, *Gieten, ſmilten, vallen.*
Fondeur, m, *Een gieter.*
ſe Fondre, *Beginnen te ſmilten, druppen.*
le beurre ſe Fond, *De boter die ſmilt.*
Fondre ſur l'ennemy, *Op den vyandt aenvallen, den vyandt overrompelen.*
Fondre en delices, *Seer welluſtig leven.*
Fondre en larmes, *Deerlijken weenen.*
Fondu, *Gegoten, geſmolten.*
baſtiment Fondu, *Een ingevallen huys.*
Fondre l'un parmy l'autre, *Onder malkander ſmilten.*
Fonte, f. *Afgietinge, gietinge, metael.*
faire, *ou* jetter en Fonte, *Koper gieten* of *ſmilten.*

Fondrée, *ou* lie de vin, *ou* de biere, f. *De moer van den wijn* of *van't bier.*
Fondriere, f. *ou* Un gouffre, *Grondlooſen kuyl, een groote moeraſachtige diepte.*
Fondrilles, f. *De modder, ſlijck* of *vuylniſſe dat onder,* of *op den grondt ſit.*
Fonſier, *voyez* Foncier.
Fonſu, un plat fonſu, *Een diepe ſchotel.* (*my.*
ils me Font la moüe, *Sy greniken en ſpotten met*
Fonts de bapteſme, *De vunte.*
Fontaine, f. *Een fonteyne.*
la Fontaine de, &c. *Den oorſpronck van,* &c.
Fontaine, *voyez* Canelle.
Fontanelle, f. *Fonteynken, fontenel.*
un Fontenier, m. *Een die den oorſpronck der wateren ſoeckt.*
maiſtre Fontenier, *Fonteyn-meeſter, Meeſter van 't water te leyden,* of *een fonteyne te maken.*
For, c'eſt une diction, laquelle en compoſition ſignifie quelquefois hors, comme, forclorre, & quelquefois ſignifie mal, comme, forfaire, *Uyt, buyten,* of *qualijk.*
Forain, m. Eſtranger, *Van buyten, vreemt.*
marchand Forain, *Uytlandiſch* of *vreemt Koopman.*
femme Foraine, *Vreemde vrouwe.*
Foraine, droit d'impoſt ſur les marchandiſes qui ſortent du royaume, *Vat-gelt.*
Forban, m. *Banninge, ballingſchap.*
Forbannir, *Bannen, uytſeggen.*
cheval Forbeu, m. *Een paert dat verwatert is.*
Forbir, *voyez* Fourbir.
Forçat, m. *Galey-boeve,* of *die yet door bedwank doen moet.*
Force, f. *Kracht, ſterckheydt.*
Force & vigueur, *Kracht en macht.*
il combatit ſi vaillamment que la Force fut ſienne, *Hy ſtreet ſo vroomelijk, dat hy d'overhant behielt.*
Force des arbres & des herbes, *De kracht van de boomen en kruyden.*
Force, *ou* aſpreté, & aigreur, comme d'oignon, mouſtarde, vinaigre, &c. *Scherpheydt* of *ſterkheyt, als van ajuyn, moſtaert, azijn, &c.*
Force leur a eſté de le faire, *Sy hebben't wel moeten doen, ſy zijn daer toe gedwongen geweeſt.*
à Force, *Met menigte.*
conquerir à Force, *Met gewelt innemen.*
à Force de crier, *Met veel roepen* of *ſchreeuwen.*

em-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

oloyer ſa Force, *Sijn beſte doen.*
de Force, *Gewelt* of *overlaſt doen.*
oute ma Force, *Na mijn beſte, na al mijn ermogen.*
Force, *Met kracht ende gewelt, geweldeik.*
toit Force de faire, *Men moſtet doen.*
ute Force, *Met alder neerſtigheyt, met rooten vlijt.*
ce, Abondance, comme Force eſcus, Force erres, Force revenu, *Veel landen ende renen, veel kroonen,* of *een menigte van kroonen.*
rcenant, m. Un chien forcenant, *Een facht-hondt die vyerig is, ende in't jagen niet p en houd,* of *die den arbeydt van het jagen vel verdragen mach.*
rcené, m. *Raſende, dul, ontſinnig.*
rcener, *Raſende, dul en ontſinnig zijn.*
rcenement, m. *ou* Forcenerie, f. *Raſerye, ntſinnigheyt.*
rcer, prendre de Force, *Met gewelt innenen.*
rcer, *Bedwingen.*
e Forceray de venir, *Ik ſal hem doen komen.*
rçable, c. *Bedwingelijk.*
le Forçable, *Een ſtadt die men met gewelt* of *kracht innemen kan.*
rcer une fille, *Een dochter met gewelt nemen* of *verkrachten.*
rcer, *Benauwen.*
cerf Forcé des chiens, *Een Hert dat ſoo benauwt is, dattet niet meer en kan loopen.*
rcer, rompre, il a forcé la porte, *Hy heeft de poorte opgeloopen* of *opgebroken.*
Forcé les gardes de la porte, *Hy is met gewelt door de wacht gegaen.*
rceur, m. *Verkrachter, geweldiger.*
rces, f. plur. *Een ſcheere.*
rcette, f. *Scheerken.*
rchaſſer, *Bezyden* of *niet recht ſchieten, uytjagen.*
rclorre, *Uyt* ofte *buyten ſluyten.*
rclorre, dénier juſtice, *'t Recht weygeren te doen, de juſtitie ontſeggen.*
rclos, m. *Uytgeſlooten.*
rcluſion, *ou* excluſion, f. *Uytſluytinge.*
efauts & Forcluſions, *Verſtekinge van rechte.*
ordrine, f. *Een ſekeren ſteen.*
orer, percer, *Booren.*
oret, m. *Een ſteek-boor.*
oreſt, f. Bois, m. *Een boſch.*
etite Foreſt, *Een boſchken.*

Foreſtier, m. *Een houtveſter, boſch-bewaerder.*
Forfaire, *Miſdoen, qualijk doen, ſondigen.*
Forfait, m. *Miſdaet.*
Forfait, m. Forfaiture, f. *Miſdaet, quaet feyt.*
une Forge à fer, f. *Een ſmiſſe,* of *ſmits winkel.*
Forger, *Smeden.*
Forger quelque ouvrage, *Eenig ding maken.*
Forger quelque tromperie, *Eenig bedrog voorſtellen en bedrijven.*
Forger, *ou* inventer un menſonge, *Een leugen uytvinden.*
Forgé, m. *Geſmeden, bedreven, uytgevonden.*
Forgement, m. *Smedinge.*
Forgeron, *ou* Forgeur, m. *Een ſmit, hoefſmit.*
Forgeur, *ou* inventeur de mots, *Verſierder* of *uytvinder van woorden.*
Forhu, *Een jacht geroep, om de honden aen te moedigen.*
Forhuer, *De jacht-honden met een blaes-hoorn uytroepen.*
Forjet, m. *Iets dat uytſteeckt aen een gebouw.*
Forjetter, *Niet recht werpen, wat uytſteecken.*
Forjetture, f. *Een uytſtekende dack, een voordack* of *luyve.*
Forjuger, *Qualijk oordeelen, onrechtelijk verwijſen.*
Forjuger, desheriter, *Onterven.*
Forjuger ſon enfant, *Sijn kindt baſtaert maken,* of *onterven.*
Forjurer un Royaume, *Een Koninkrijk afſeggen, dat niet willen ſweeren, verlaten en elders gaen.*
Forjurer un meſtier, *Eenig ambacht verlaten.*
Forligner, *Na het geſlacht niet aerden, ontaerden, vervreemden.*
Forlignement, m. *Ontaerdinge, vervreemdinge.*
Forlignant, m. *Ontaerdende, onedel.*
Forlonge, c'eſt un terme de venerie, qui ſignifie fort loin, qui eſt quand la beſte fuit devant, *Wijdt, verre.*
le chien chaſſe de Forlonge, *Den hondt jaegt de beeſte van verre.*
le chien ſent de Forlonge, *Hy rieckt de beeſte die verre vooren is.*
beſte Forlongée, *Beeſte die verre vooren is.*
Forlonger, *Verre vooren zijn* of *achter laten.*
le cerf Forlonge les chiens, *Het Hert ontloopt verre de honden,* of *loopt verre voor de honden.*
Formage, *voyez* Fourmage.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Formalitez, f. *De formen en manieren van procederen.*
apporter beaucoup de Formalitez, *Veel fatsoen maken, veel swarigheyt maken,* of *bybrengen.*
se Formalizer, *ou* formaliser de quelque chose, *Sich ergens over vertoornen, iets qualijck nemen.*
Forme, f. *Een forme, fatsoen, gestaltenis.*
la Forme d'un cordonnier, *Den leest.*
Forme de liévre, *ou* le giste, *Den leger* of *ligstede van den Hase.*
prendre un liévre en Forme, *Den Hase op sijnen leger vangen.* (*stadt.*
la Forme d'une ville, *De gelegentheyt van een*
il n'y a nulle Forme, *Daer en is geen merckteecken.*
Forme de dire, faire, &c. *Maniere van seggen, doen, &c.* (*daente.*
la Forme d'un homme, *De menschelijcke ge-*
une commission en Forme, *Bezegelde commissie.* (*langen zetel.*
une Forme *ou* longue selle, *Een sit-bank* of
Former, *ou* donner une forme, *Fatsoeneren, fatsoen, gedaente* of *gestalteniſſe geven, maken.*
Former un procés, *Iemant een Proces aendoen.*
Formé, m. *Gefatsoeneert.*
Formelier, faiseur de formes, m. *Een leestmaker.*
Formel, m. *Soodanig, in sulke woorden vervat.*
Formellement, *Naer de manieren van procederen.*
Formi, *voyez* Fourmi.
Formidable, c. *Vreeslijk.*
Formosité, beauté, f. *Schoonheyt.*
Formule, f. *Een kleyne gestalteniſſe, maniere, forme* of *regel.*
Formulaire, m. *De forme van eenig ding.*
Fornaise, *voyez* Fournaise.
Fornication, f. *Onkuysheyt, hoerderye.*
Fornicateur, m. *Hoeren-jager.*
Forniquer, *Onkuysheyt doen,* of *bedrijven.*
Forpaïser, c'est errer hors de son païs & loin de sa contrée, *Herwaerts en derwaerts gaen, verre uyt den lande gaen, of doolen.*
Forpaïser, en venerie, *Dat is als eenig wildt sich uyt sijn leger begeeft.*
Forpaistre, *Hier en daer weyden.*
se Forpasser d'un pas, *Een schrede buyten den weg gaen, Een voet-stap missen.*
Forpayer, *Over betalen.*

Forpayser, *Verre uyt den Lande gaen* of *dolen.*
Fors, hormis, *Uyt-genomen, behalven.*
Fors ce, *Uyt-genomen, behalven dit.*
Fors que nous, *Uyt genomen wy,* of *dat wy.*
Forsaires, *ou* forsats, m. *Galey-boeven,* of *die door bedwang yet doen moeten.*
Forsené, *voyez* Forcené.
Fort, m. *Sterck.*
au Fort du combat, *In't heetste van de slagh.*
un Fort larron, *Een grooten dief.*
à combien plus Forte raison, *Hoe veel te meer.*
les plus Forts, *De overste, de machtighste, de sterckste.*
se tenir Fort, *Vastelijck ergens op steunen* of *betrouwen.*
je m'en fais Fort, *Ick nemet op my* ot *mijnen laste.*
Fort & puissamment, *Seer sterckelijk.*
il est Fort riche, *Hy is seer rijck.*
Fortelet, m. *Tamelijk sterk.*
Fortifier, *Stercken, versterckcn, sterck maken.*
Fortifié, m. *Gesterkt, versterkt, sterk gemaekt.*
Fortification, f. *Een vastigheyt* of *sterkte.*
Fortifiement, m. *Versterckinge, sterkmakinge.*
Forteresse, f. *Sterckte, stercke plaetse.*
Fortement, *Sterckelijk.*
un Fort, *Een Schansse, Sterckte, Bolwerk, Blok-huys, Kasteel.*
un Fort & camp arresté, *Beschanssten leger.*
assaillir les ennemis en leur Fort, *Den vyand in sijnen leger bestormen.*
les Forts des forêts, *Daer de boomen van een bosch alderdichst by een staen.*
Fort, beaucoup, *Seer, seer veel.*
Fort beau, *Excellent,* of *seer schoon.*
le feu s'épand Fort, *'t Vyer spreyt hem verre* of *seer uyt.*
parler Fort & ferme à aucun, *Iemanden hart* of *qualijk aenspreken.*
nier quelque fait Fort & ferme, *Stoutelijk en stant vastelijk yet loochenen.*
Forteresse, fortifier, fortification, fortifiement, *voyez* Fort.
Fortitrer, c'est en venerie éviter le pas & endroit, où est le titre des levriers, *voyez* Titre, *Schouwen de poten en plaetsen daer een jacht-hondt gegaen heeft.*
le cerf s'est voulu Fortitrer hors de là où les levriers estoient, *Het Hert heeft willen schouwen de plaetse daer de Hasewinden waren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Fo.in, m. *Hiſſinge* of *gebodt van de jagers tot honden.*
Fo.longe, fortlonger, *voyez* Forlonge, forlonger.
Fo.raire, dérober, *Ontrecken, ſteelen, heymelijck nemen.*
Fo.raire les biens, *ou* la renommée de quelqu'un, *Iemants goederen* of *fame benemen* of *ontrecken.*
Fo.traire, *Qualijck trecken, dat is iemants goedt nemen tot quader meyningen.*
Fortuit, m. *By geval, by fortuyne.*
cas Fortuit, *Met geluk* of *geval, onvoorſiens.*
Fortuitemenr, *Onverſienlyken, by geval.*
Fortune, f. *Geluk* of *ongeluk, geval, fortune.*
Fortune eſtoit jà tournée, *De kans* of *de fortune was alreede gekeert.*
Fourir Fortune, *Op Godts genaden varen, erijkel loopen.*
Par Fortune, *By geval.*
Homme de Fortune, *Een man die van niets tot eenige ſtaet gekomen is.*
Porter à quelqu'un ſa bonne Fortune, *Iemant ſijn geluk ſeggen.*
Fortuner, *Geluckigh maken.*
Homme Fortuné, heureux, m. *Geluckigh.*
Fourvoyer, *voyez* Fourvoyer.
Foſſe, f. *Een put* of *kuyl.*
Foſſe, f. ſepulchre, *Graft.*
Etre ſur le bord de ſa Foſſe, *'t Een been in de graft hebben.*
Foſſe, m. *Een gracht* of *ſloot.*
Foſſés, *ou* Foſſez de la ville ou du champ, *De grachten van de ſtadt*, of *de grachten en ſlooten van de velden.*
Foſſes ſombres, *Donckere kuylen.*
Foſſette, f. *Grachtken, putteken, kuylken.*
Jouer à la Foſſette, *In't putteken ſpeelen.*
Foſſelu, m. *Dat puttekens heeft.*
Menton Foſſelu, *Een kinne met puttekens.*
Mammelles Foſſelues, *Borſtkens die puttekens hebben.*
Foſſoyer, *Graven, delven.*
Foſſoyeur, m. *Graver, Delver.*
Foüace, f. *Een koecxken in d'aſſchen gebacken.*
Foüaille, *Een afgeſneden ſtuck vleeſch van een wildt varcken, 't welck men de honden op 't vyer bereydt, volgens gebruyk van de jacht.*
Foüage, impoſt de feu, *Haertſtede-gelt.*
Foudre, m. *Blixem* of *tempeeſt.*
Foudroyer, *Blixemen.*

Foudroyer une ville, *Een ſtadt met ſchieten verderven.*
Foudroyé, atteint de foudre, m. *Van den Blixem geſlagen* of *geraeckt.*
Foüet, m. *Een geeſſel* of *ſweepe.*
il a eu le Fouet, *Hy is gegeeſſelt geweeſt*, of *heeft de geeſſelinge gehadt.*
Fouetter, *Geeſſelen.*
Fouetté, m. *Gegeeſſelt.*
Fougere, fougiere, feuchere, feucherie, f. *Een heye, vaer-kruyt, varen, wond-varen.*
Fougue, f. *Gramſchap.*
ſe mettre en Fougue, *Gram worden.*
Fougueux, m. *Haeſtigh.*
Foüiller, *Deurwroeten, naerſtelijck ſoecken, doorſoecken.*
Foüiller quelqu'un s'il n'a rien caché ſur ſoy, *Iemanden onderſoecken, doen uytſchudden.*
Foüilleurs, m. *Naerſtige Soeckers.*
Foüillement, m. *Onderſoeckinge.*
une Foüine, *Een weſelken* of *fluwijne.*
Foüir, creuſer, *Graven, uytgraven, uytholen.*
Foüir à l'entour, *Omgraven, begraven.*
Foüir par deſſous, *Ondergraven.*
Foüir fort avant, *Doorgraven, diep graven.*
Foüiſſant, m. *Gravende.*
Foüiſſeur, m. *Graver, Delver.*
Foüiſſement, m. *Gravinge.*
Foudre, *voyez* Foudre.
Foule, m. *Een gedrange* of *groote menichte van volcke.*
les gens ſortent à grand' Foule, *'t Volck gaet met menichte* of *groote hoopen uyt.*
ils entrent à grande Foule, *Sy komen dick*, of *met groote hoopen in.*
Foulées de cert, *De ſpeuren* of *ſtappen van een Hert onbeſcheydelijk blijckende.*
Fouler quelqu'un, *Iemanden dringen, douwen, bedrucken* of *benauwen.*
Fouler un peuple de tailles & d'impôts, *Het Volck met ſchattingen en laſten onderdrucken.*
Fouler aux pieds, *Onder de voeten treden, vertreden.*
Fouler la vendange, *De wijndruyven uytperſſen* of *treden.*
Fouler du drap, *Laken vullen.*
un cheval ſe Foule s'il n'eſt ferré, *Een paert vermoeyt hem als 't niet beſlagen en is.*
Fouler l'honneur d'autruy, *Iemants goede fame benemen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Foulure, f. *Dat betreden* of *geperſt is.*
une Foulerie, f. *Daer men den wijn perſt* of *betreet.*
Fouleur, m. *Betreder* of *vertreder.*
cette voye eſt la plus Foulée, *Dien weg wordt meeſt betreden.*
c'eſt la plus Foulée, *Die zyde wordt meeſt benouwt.*
Foulement, m. *Betredinge, vertredinge, verdruckinge.*
Foulon, m. *Een volder.*
l'ouvroir d'un Foulon, *ou* une foulerie, *Volderye, volders winckel.*
Foulque, *ou* Fouque, m. Oiſeau de riviere, qu'aucuns appellent diable, parce qu'il eſt noir, *Markoet, een ſwarten vogel.*
un Four, m. *Een oven.*
c'eſt pour vous que le Four chauffe, *'t Is om uwent wil dat men arbeyt.*
Four, *Gebint, vierkanten balk, van de lengte van omtrent het achtſte deel van't ſchip, daer 't ſchip vooren mede vaſt gemaekt wordt.*
Four-bannier, m. *Een gemeynen oven.*
Four à chaux, chaufour, *Kalkoven.*
Four à verrier, *Forneys daer men glaſen backt.*
une Fournée de pain, *Een oven vol broodts.*
Fournier, m. *Broodt-backer.*
Fourniere, f. *Backerſſe.*
Fourneau, m. *Een Ovenken.*
Fourni, *ou* Fournil, m. C'eſt le lieu où eſt le four, *Een back-huys.*
Fourbe, trompeur, m. *Bedrieger.*
Fourbe, f. *Bedrog, ſchalkheyt, voyez* Fineſſe *ou* tromperie.
Fourbir, *Schueren, ſchoon maken.*
Fourbi, m. *Geſchuert, ſchoon gemaekt.*
Fourbiſſeur, m. *Schuerder.*
Fourbiſſeur d'eſpées, *Een ſwaertveger.*
Fourbiſſure, f. *Schueringe, ſchoonmakinge.*
Fourc, m. C'eſt tout ce qui fait un angle aigu, ainſi dit-on, le fourc de l'arbre, des doigts, d'un chemin, des ruës, d'où vient ce mot quarrefour par compoſition de quarre & fourc, qui veut dire chemin fourchu & croiſé, *Al't geene dat een ſcherpen hoek heeft.*
la Fourcelle d'un homme, *Het halsbeen* of *putteken onder den hals van een menſche.*
Fourche, f. *Gaffel* of *vorksken.*
Fourcher en parlant, *Verſinnen.*
voſtre langue Fourche, *U tonge ſtamelt.*
Fourché, *ou* Fourchu, m. *Gegaffelt, gaffelwijs.*

chemin Fourchu, *Een weg daer twee wegen komen, twee-weg.*
les Fourchons d'une fourche, *De tanden van een gaffel.*
Fourchette, f. *Vorksken, gaffelken.*
Fourché, *d'Opperſte twee takken van een hertshoorn, gaffel-wijs.*
Fourdrines, *ou* petites prunes, f. *Sleen.*
un Fourdrinier, m. C'eſt une eſpine noire, qui porte des prunelles, *Een Slee-boom.*
un Fourgon, m. *Rakel-ſtock, kool-krabber.*
Fourgonner un four, *Den oven rakelen.*
Fourmage, m. *Keeſe.*
Fourmage pris, *ou* caillé, *Geronne keeſe.*
Fourmage frais, *Verſchen keeſe.*
Fourmage de Brebis, *Schaeps-keeſe.*
Fourmageur, vendeur de fourmage, m. *Kees-verkooper.*
Fourment, Fourmentée, *voyez* Froument.
Fourmi, *Een miere.*
un frappement Fourmillant, m. *Een ſteekte* of *ſtekinge als van een miere.*
Fourmiere *ou* Fourmilliere, f. *Mieren-hol.*
Fourmiller, *Krielen, ſoo overvloedig zijn als mieren in hun hoolen.*
aujourd'huy les Poëtes Fourmillent en France, *De Poëten zijn hedendaegs overvloedigh in Vrankrijk.*
Fournage, m. *Oven-gelt.*
Fournaiſe, f. *Een forneys,* of *gloeyenden oven.*
petite Fournaiſe, *Forneysken.*
Fourneau, fournée, fourni, fournil, &c. *voyez* Four.
Fournir, *Gerieven, ſtofferen, voorſien,* of *beſorgen.*
Fournir, *Geven.*
il Fournira ce qui ſera neceſſaire, *Hy ſalgeven't geen noodig ſal zijn.*
il luy Fournit de bonnes raiſons, *Hy bracht hem goede reden.*
Fourniſſeur, m. *Die yet beſorght ende uytreyckt.*
Fourniſſement, m. Fourniture, f. *Gerievinge, ſtofferinge* of *beſorginge.*
Fourrage, m. *Voeder.*
Fourrager, *Om voeder uyt gaen.*
Fourrager, *Steelen, rooven, plunderen.*
Fourrageur, m. *Roover,* of *een die om voeder uyt gaet.*
Fourreau, *ou* eſtuy, m. *Een ſcheede.*
Fourrer, *In ſchicken, onder een voeyeren* of *mengelen.*

ſe

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

…bourrer par tout, *Hem over al by voegen, alle …ng beſnuffelen.*
…orrer des habits, *Kleederen voeyeren.*
…be Fourrée, f. *Gevoeyer den rock.*
…rragement, m. *Voederinge, rovinge.*
… Fourrée, *Een gemaekte vreede, die niet …cht en vaſt is.*
…oup Fourré, *Een blinde ſlag.*
…rreur, m. *Peltier, Bont-wercker,* of *…oeyeraer.*
…rreure, f. *Voeyeringe,* of *pelterye.*
…rriers, m. *Fourriers,* of *quartier-meeſters.*
…rſer, comme font les carpes en un eſtang, *…onge karpers voort-brengen.*
…rſin, m. *Grom van Viſch.*
…rvoyer, *Dwalen, doolen, verdoolen.*
…ourvoyer, *Doolen, verdoolt gaen.*
…rvoyé, m. *Verdoolt.*
…rvoyement, m. *Doolinge, verdoolinge.*
…iſſiere, f. Poillon, *Een vorſele.*
…iſteau, m. *Een beucken-boom.*
…ouyer, *ou* foyer de la maiſon, *Den heert.*
…y, f. *Trouw, geloove, belofte.*
…mme de Foy, *Een geloofwaerdig menſch.*
…n bonne Foy, *Op goet vertrouwe, ſonder …enig bedrog.*
…ouſter Foy, *Geloove geven, gelooven.*
…iger ſa Foy, *ou* prendre ſur ſa foy, *Op ſijn …woordt nemen.*
…ye, m. *Lever.*
…yer, m. *Den heert.*
…yes en termes de venerie ſont les traces du …cerf & d'autres beſtes rouſſes, f. plur. *De …beuren* of *ſtappen van een hert of andere roſſe …beeſten.*

FRA

…'Racas, m. *Geruyſch, krakent geluyt.*
… Fracaſſer, *Geruyſch* of *een krakent geluyt …maken.*
…action, Fracture, f. *Brekinge.*
…agile, c. *Broos, kortbrekig, ſwack.*
…agilité, f. *Swackheyt, brooſheyt.*
…agment, m. *Een ſpaen* of *ſtuck van iet dat …gebroken is, een deel* of *een ſtuck van een boek.*
…aier, *voyez* Frayer.
…aile, *voyez* freſle, *ou* frelle.
…ain, *ou* Frein, m. *Een breydel, toom* of *ge-…bit.*
…s Frain, *Ongetoomt, ongebreydelt.*
…endre le Frain aux dents, *Moet nemen.*
…aine, *ou* fraiſne, m. Arbre, *Eſſchen-boom.*
…airie, confrairie, f. *Broederſchap, gilt.*

Fraiſe, f. Un colet fronſé de quelques plis - *Een lobbe,* of *gekrulde kraeg.*
une Fraiſe, f. *Aert-bezie.*
des Fraiſes, *Aert-bezien.*
Fraiſier, m. *Aert-bezien-kruydt,* of *boomken.*
Fraiſne, *ou* fraine, m. *Eſſchen-boom.*
Frais, *Friſch, koel, voyez* Frez.
Frais, *ou* fraiz, m. *Onkoſten.*
grands Frais, *Groote onkoſten.*
Frayer, faire les deſpens, *De koſt* of *onkoſt doen.*
Fralater du vin, *Wijn affteken,* of *verlaten,* of *die van een vuyl vat in een ſchoon gieten.*
Fralatement de vin, m. *Affstekinge van wijn.*
Framboiſe, f. *Brambeſie.*
Framboiſier, m. *Brambeſie-boomken.*
Franc, m. *Vrank, vry van tribuyt, oprecht.*
un Franc chevalier, *Een hupſch en vroom ridder.*
un Franc, *Een Franſchen gulden.*
Franc & liberal, m. *Liberael, geeſtig.*
Franche volonté, f. *Vryen wille.*
Franchement, *Vryelijk, onbedwongen.*
dire Franchement, *Vry en rondt uyt ſeggen.*
Franchir le ſaut, *Over de linie ſpringen.*
Franchir une muraille, *Over een muur ſpringen.*
Franchir le pas, *Sigh verſtouten.*
Franchiſe, f. *Vryheyt, oprechtigheyt.*
François, m. *Franſch, een Franſchman.*
Françoiſe, f. *Een Franſche vrouwe.*
parler François, *Franſch ſpreken.*
François, nom propre d'homme, *Frans, Franſoys.*
Franchir, Franchiſe, Franchement, *voyez* Franc.
Francolin, m. *Haſelhoen.*
Frange, f. *Franje, een zoom* of *boordt.*
Frangé, m. *Gezoomt, geboort met franje.*
Frapper, *Slaen, kloppen.*
Frapper, *ou* donner dedans, *Indrucken, invallen.*
Frapper dans le blanc, *In 't witte* of *op de penne ſchieten.*
Frappé, m. *Geſlagen, geklopt.*
Frappé de maladie, *Met ſiekte aengetaſt.*
Frappement, m. *Slaninge, kloppinge.*
Fraſer, Fraiſer, *De lobben uytſetten.*
feves Fraſées, *Doorgedane boonen.*
Fraternel, m. Fraternité, *voyez* Frere.
Fratricide, m. *Doodtſlag van een Broeder.*
Fraude, tromperie, f. *Bedrog, bedriegerye.*

Frau-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Fraudulent, frauduleux, m. *Bedrieghlijk, vol bedroghs.*
Frauduleuſement, *Bedrieghlijk, met bedrogh.*
Frauder, *Bedriegen.*
Fraudé, m. *Bedrogen.*
Fraudeur, fraudateur, m. *Bedrieger.*
Fraudation, f. *Bedrieginge.*
Frayer, *ou* frotter, *Afſchrabben*, of *wryven.*
Frayer la cheminée, *De ſchou vegen*, of *afſchrabben.*
le cerf Fraye ſa teſte aux arbres, *'t Hert wrijft ſijn hooft tegen de boomen.*
Frayer, *ou* faire leſ deſpens, *De keſten en onkoſten doen.*
Frayer, fouler aux pieds, *Vertreden, met voeten betreden.*
Frayer le chemin, *De wegh bereyden.*
chemin Frayé, m. *Betreden wegh.*
champ Frayé, *Vertreden landt, een velt 't welk met voeten vertrapt is.*
Frayement, m. *Betredinge, vertredinge.*
Frayeur, f. *Schrik, vreeſe, verſchriktheyt.*
faire Frayeur, *Vreeſe aenjagen, vervaert maken.*
Fredaine, f. *Eenige looſe trecken* of *liſtigheyt.*
Fredonner, *Diminueren, verkleynen in 't ſingen.*
Fredon, m. *Diminueringe* of *ſchetteringe in de muſijcke.*
Fregate, f. *Een lankachtig en gewapent beſpieſchip, een jacht.*
Frein, *voyez* Frain.
Frelater, *Brouwen, verlaten.*
Frelateur de vin, m. *Een Wijnverlater.*
Frelatement, m. *Wijnverlatinge.*
Frêle, frelle, fraile, *ou* freſle, *Brooſch, dat lichtelijk gebroken wordt.*
Frelon, m. *Weſpe, horſele.*
Frémir, *Beven, ſchricken.*
Frémir de couroux, *Rillen* of *beven van gramſchap.*
tout le ſang me Fremit, *Al mijn bloet verandert* of *wordt my kout.*
Fremiſſement, m. *Bevinge, ſchrickinge.*
Freneſie, f. *Een raſende ſieckte, raſerye, uytſinnigheyt.*
Frenetique, c. *Die een raſende ſieckte heeft, uytſinnigh.*
Frequenter, *Beſoecken, hanteeren, met iemant verkeeren.*
il la Frequente fort, *Hy verkeert veel met haer.*
Frequenter les eſtudes, *De ſtudie beminnen, ſtudeeren.*
lieu fort Frequenté, *Plaetſe die van veel menſchen beſocht wordt, en daer veel lieden verkeeren*, of *gaen.*
maiſon bien Frequentée, *Een huys daer veel volck komt.*
Frequence de gens, f. *Een menighte* of *grooten hoops volcks.*
Frequentation, f. *Beſoeckinge, hanteringe.*
Frequent, m. *Geduerigh, veelderhande.*
Frequemment, *Dickwils, vervolgens.*
Frere, m. *Broeder.* (ders.
Freres germains, *Eygen* of *natuerlijcke Broe-*
Freres gemeaux, *ou* jumeaux, *Tweelingen.*
les Freres Celeſtins, *De Celeſtinen broeders.*
les Freres Mineurs, *Minnebroeders.*
Fraternel, m. *Broederlijck.*
Fraternellement, *Broederlijcken.*
Fraternité, f. *Broederſchap.*
Frerie, *ou* Confrerie, f. *Gemeynſchap, gilt.*
Freſaye, *ou* Effraye, eſpece de chat-huant, *Een ſoorte van nacht-uylen.*
Freſcades, f. *Ververſchingen.*
Freſchement, Freſcheur, *voyez* Frez.
Freſes, *voyez* Fraiſes.
Freſilon, *voyez* Frezilon.
Freſle, *ou* Frêle, *voyez* Fragile.
Freſne, *ou* Fréne, m. Arbre, *Een eſſchen-boom.*
Freſſure de mouton, f. *De kraweye van een Hamel.*
un fin Freté, *Doortrocken ſchalk* of *boeve.*
Fret, m. *Schips vrachte.*
Freter un navire, *Een ſchip toeruſten, een ſchip hueren.*
Fretiller, *Huppelen, dertel zijn.*
Fretillant, m. *Brootdroncken, dertel.*
Fretillard, Fretilleur, m. *Een Albedrijf.*
un Fretillon, m. *Een lackerken*, of *kindt dat dertel is.*
Fretin, m. *Afhaelſel, vuylniſſe.*
Frez, Frés, *ou* Frais, m. *Verſch.*
de Frêche memoire, *Met verſcher daedt.*
Frez, m. *comme*, Au frez de ce bocage, *In de koelte van dit boſchken.*
Frêcheur, *ou* Freſcheur, f. *Koelte, versheyt.*
Frêchement, *Verſchelijk.*
ils viennent tout Frêchement de, &c. *Sy komen ſtraks, of ſtaens voets van, &c.*
Frezaye, *voyez* Freſaye.
Frezillon, *ou* Freſillon, m. *Keel-kruyt, Rijnwilgen, Mondthout-kruyt.*
un Friand, m. *Een lacker tonge.*
Friande, f. *Lacker vrouwe.*
morceau Friand, *Lacker* of *goet beetken.*

Frian-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

'riander, *Lackerlijck*, of *lackernyen eeten.*
'riandiſe, f. *Lackernye.*
'ricaſſer, *Frijten*, *fricaſſeren.*
ricaſſé, m. *Gefrijt*, *gefricaſſeert.*
s ſont Fricaſſez par la cavallerie du Roy, *Sy zijn neergeleydt* of *verjaegt van des Konings volk.*
out eſt Fricaſſé, *Alles is op*, *alles is verteert.*
ricaſſée, f. *Gefricaſſeerde ſpijſe.*
riche, terre delaiſſée en friche, *Braeklandt*, *ongebouwt landt.*
endre une terre en Friche, *Een landt uyt-margelen.*
s Fries du cerf, *De ſpeuren des herts.*
'rigalet, *voyez* Friand.
'rilleux, m. *Koudtachtigh*, *huyverachtigh*, *beefachtig.*
'rimas, *ou* frimat, m. Brouillard froid, *Nevel*, *rijm*, *miſt.*
'ringant, muguet, m. *Een moyaert*, of *pronkertje.*
'ringotter, *Diminueren* of *verkleynen in't ſingen.*
'riolet, *voyez* Friand.
'riper, manger, *Eeten.*
out eſt Fripé, *Alles is op.*
'rippé, m. Habits frippés, *Opgehaelde* of *vernieuwde kleederen.*
n Frippier, *Een oude-kleer-kooper* of *verkooper.*
'ripperie, f. *Oude-kleermarkt.*
'rippiere, f. *Oude-kleer-koopſter.*
'rippon, m. *Een guyt* of *deugniet*, *een ſnoeper.*
'riponner, *Met boeverye omgaen*, *ſnoepen.*
'riponnerie, f. *Guyterye*, *ſnoeperye.*
'riquet, *voyez* Moyneau de noyer.
'riquet, m. *Een krabber*, *daer men de gefrijte viſſchen mede omme keert.*
'riquette, large & platte eſcumoire, *Een ſchuymſpaen.*
'rire, *Fruyten*, of *frijten.*
'rire dans d'huile, *In olie frijten* of *backen.*
'rit, Fricaſſé, m. *Gefryt.*
'riture, f. *Fruytinge*, *fricaſſeringe.*
'riſon, m. *Een Vries.*
'riſer, *voyez* Frizer.
'riſque, gay, leſte, c. *Friſch*, *fraey*, *verſch.*
Friſſonner, *Huyveren*, *beven* of *ſchudden van kouw of vreeſe.*
'riſſon, m. *Bevinge* of *ſchuddinge*, *huyveringe.*
Friteaux à la pelle, *ou* paelle, m. *Pannekoeken.*
Frivole, f. *Een beuſele.*

Frivoles, *Beuſelen*, *beuſelingen.*
diſcours Frivoles, *Slechte of onnutte praetjes.*
Frivoler, *Beuſelen*, *beuſelen ſeggen.*
Frivoleur, ou conteur de Frivoles, *Beuſelaer*, *Guygelaer.*
Frize, *Baey*, *gefriſeert laken.*
Frize, *Friſe*, *gelambriſeert werk tuſſchen twee balcken.*
Frizer la corde, *Het touwken in de kaets-baen effentjes aenraken.*
Frizer un drap, *Een laken friſeren.*
Frizer les cheveux, *'t Hayr krollen.*
perruque Friſée, *Gekrolt hayr.*
ſe Frizoter la barbe, *Sijnen baert metten vingeren dickwils omdrayen en krunckelen.*
Frizure, f. *Gefriſeert werck.*
Froc de Moine, m. *Een Monnicks-kap.*
jetter le Froc aux orties, *De kap op den tuyn hangen.*
Froid, m. *Koudt.*
avoir Froid, *Koudt zijn.*
eſtre tranſy de Froid, *Stijf zijn van koude.*
un Froid aſpre, *Groote* of *felle koude.*
il ſe faut montrer Froid & raſſis, *Men moet hem koelkens* of *ſtillekens houden.*
de l'eau Froide, *Koudt water.*
homme Froid, *Een traegh* of *ſlaperig menſch.*
Froidement, m. *Kouwelijk*, *ſlappelijk*, *ſtatiglijck.*
Froidure, f. *Kouwe*, *koude.*
Froidureux, *ou* frilleux, m. *Koudtachtig*, of *huyverigh.*
Froilon, m. *Horſele*, *weſpe*, *voyez* Frelon.
Froiſſer, *Vermorſelen*, *blutſen*, *quetſen.*
Froiſſement, *ou* froiſſis, m. *Vermorſelinge*, *quetſinge*, *blutſinge.*
Froment, *voyez* Froument.
Frommage, *voyez* Fourmage.
Froncle, *ou* clou, m. *Een bloedt-vin*, of *een negen-oogh*, *een harde buyle* of *ſweere.*
Froncler, *Sweeren.*
Fronde, f. *Een ſlinger.*
Frondeur, m. *Slingeraer.*
une Fronde d'arbre, *Een bladt van een Boom.*
Fronſer, *ou* froncer, *Fronſſen*, *Plooyen.*
Fronſer le front, *Het voor-hooft rompelen.*
Fronſé, m. *Gefronſt*, *geplooyt*, *gerompelt.*
Fronſement, m. *Fronſinge*, *rompelinge.*
Fronſure, f. *Rompeling.*
le Front, *'t Voorhooft.*
dix de Front, *Tien op een rijgh*, of *naeſt malkanderen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Fronteau, m. *Bandeken daer men't hooft mede verbindt*, of *een flep.*
la Frontiere d'une bride, *Den riem of geſpen aen't paerts voorhooft.*
les Frontieres d'un païs, f. *De palen of frontieren van eenig Landtſchap.*
Frontier, m. *Die op de frontieren woont.*
ville Frontiere, *Een ſtadt die op de frontieren gelegen is.*
le Frontiſpice d'une maiſon, *Den voorgevel eens huys.*
Frotter, *Wrijven, krauwen.*
Frotter de quelque liqueur, *Beſtrijcken, beſmeeren.*
ne vous Frottez pas à luy, *Hebt met hem niet te doen.*
Frottés moy bien ce galand, *Smijt dapperlijk dien boef* of *quant.*
Frotté, m. *Gewreven, gekrauwt.*
il a eſté Frotté d'importance, *Hy heeft luſtig knip gekregen.*
Frotté de quelque liqueur, *Beſtreecken, beſmeert.*
Frottement, m. *Wrijvinge, krauwinge of beſtrijckinge, beſmeeringe.*
Froüer, *Morſelen, brijſelen, in ſtucken wrijven.*
Froument, m. *Terwe.*
battre le Froument, *Het koor en dorſſchen.*
Froumentaire, m. *Kooren-bijter.*
Froumentée, f. *Terwen-moes, pap van kooren gemaekt.*
Froumenté, m. Eſpece de raiſin blanc, fort bon & doux, *Een ſoorte van witte druyven, die ſeer goet en ſoet zijn.*
Froyer, *voyez* Frayer.
Frugal, m. *Matig en ſober.*
Frugalement, *Soberlijk, matelijk.*
Frugalité, f. *Soberheydt.*
Fruict, *ou* fruit, m. *Een vrucht*, of *fruyt.*
le Fruict de quelque beſte, *De vrucht* of *dracht van eenig dier.*
il y a du Fruit & profit, *Daer is oorbaer ende profijt in gelegen.*
Fruitier, qui porte du fruit, m. *Vruchtbaer, vrucht dragende.*
arbres Fruitiers, *Vrucht dragende boomen.*
ceſte herbe Fructifie, *Dit kruydt draegt vruchten*, of *brengt vruchten voort.*
Fructifier, porter du fruit, *Vrugt voortbrengen.*
Fruiterie, f. *Fruyt-marckt.*
Fruitier, m. *Vrucht* of *Fruyt verkooper.*
Fruitiere, f. *Fruyt-verkooſter.*

Fructueux, m. *Vruchtbaer.*
Fructuoſité, f. *Vruchtbaerheydt.*
Frugifere, *Vrucht dragende, vrucht gevende.*
Fruition, f. *Volkomen gebruyckinge, genietinge.*
Fruſtrer, *Bedriegen* of *benemen.*
Fruſtrer aucun de ſa renommée, *Jemanden ſijnen goeden naem en faem benemen.*
Fruſtré, m. *Berooft, gefraudeert, bedrogen* of *benomen.*
Fruſtratoire, c. *Dat te vergeefs geſchiedt.*
Fruſtratoirement, *Te vergeefs.*
Fruſtration, f. *Bedrieginge in yemandts hoope.*

FU

Fueillarder, fueillard, *voyez* cy aprés.
la Fueille des arbres, *Een blat, een groen loof.*
une Fueille de papier, *Een bladt pampiers.*
Fueilles de cheſne, m. *De bladeren van een eyckenboom.*
Fueillée, *Somer loof, dat vol loof en bladeren is.*
Fueiller, jetter des fueilles, *Groenen, groen worden, loof voortbrengen.*
Fueillu, m. *Gebladert, bladerachtig.*
Fueilletter les livres, *De boecken door leeſen, veel leeſen*, of *de bladers om keeren.*
Fueilleté, m. *Gebladert, door geleeſen, door gebladert.*
Fueillage, m. *Loof-werck.*
Fueillarder, Eſpier, *Beſpieden, verſpieden, lagen leggen in de boſſchen.*
Fueillard, m. *Een beſpieder in't boſch verborgen.*
Fugitif, m. *Vluchtig, vluchteling.*
Fuir, *Vlieden, ontvlieden, vluchten, ontloopen.*
Fuir le danger, *Het perijkel ſchouwen* of *mijden.*
Fuir, *Uytſtellen, verlengen, vertrecken, vertreck nemen.*
il s'en eſt Fuï, *Hy is wegh geloopen.*
Fuiant, m. *Vliedende, vluchtende, ou* fuyant.
Fuiard, m. *Een bedrieger*, of *die uytſtellinge van rechte ſoekt*, of *weg-looper, vlieder.*
Fuiarde, f. *Een die vliedt* of *weg loopt.*
Fuieur, m. *Een die vlucht.*
mettre en Fuite, *Op de vlucht brengen, doen loopen.*
Fuite, f. *Vlucht.*
prendre la Fuite, *Wegh loopen, de vlucht nemen, gaen loopen.*
Fuitif, fugitif, m. *Vluchtig, vluchteling.*
Fuirolles, f. *ou* Flammerolles, *ou* Flambes, *ou* feux ardans, *Dwaeslicht.*
Fulmination, *Het blixemen en donderen.*
Fulminer, *ou* foudroyer, *Blixemen*, of *tieren.*

Fu-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

mée, f. *Rook.*
n aller en Fumée, *Vergaen.*
mée de terre, *Domp* of *damp van der aerde.*
iens la Fumée de la cuisine, *Ik vieck de geur van de spyse uyt de keucken.*
mées en venerie, f. Ce sont les excrements des beştes rousses, *De keutelen, en den dreck van alle rosse beesten, als van Herten, Hinden, Dassen, &c.*
mement, m. *Beroockinge, mestinge.*
mé, m. *Geroockt, gemest.*
mer, *Roocken* of *mesten.*
mer la terre, *'t Landt mesten.*
meterre, *Eerd-roock, een kruydt.*
meux, m. *Roockachtig.*
omme Fumeux, *Haestig* of *korsel mensche.*
vin est Fumeux, *Den wijn is sterck, den wijn stijgt in't hooft, ende maeckt het hooft krank.*
melle, *voyez* Femelle.
umier, m. *Een mesthoop.*
unction, *ou* fonction, f. Function de quelque estat, *ou* office, *Een bedieninge van eenige officie.*
unerailles, f. *Een uytvaert.*
élébrer les Funerailles, *De uytvaert houden.*
ler aux Funerailles, *ou* à l'enterrement, *Ter begravenisse gaen.*
unebre, c. *Dat tot den lijck behoort.*
rap Funebre, *Rouw-laken, de pelle.*
obbe Funebre, *Rouw-tabbaert* of *rock.*
onvoy Funebre, *Den sleep van den lijcke.*
ervice Funebre, *Den dienst van den uytvaert.*
raison Funebre, *Lijck-reden.*
uneste, c. *Verderflijk, doodelijk.*
nort Funeste, *Een droevige, en rampsalige doodt.*
unestement, *Verderflijk, deerlijk.*
uret, m. *Een fret* of *foret.*
ureter, *Over al soecken gelijck een foret in 't hol doet.*
ureur, f. *Raserye, dulligheydt.*
uries, f. Les furies des payens, *Helsche goddinnen*, of *de goddinnen der raseryen.*
Furie, f. *Raserye, dulligheydt.*
entrer en Furie, *Rasende worden.*
à grand' Furie, *Met haeste.*
Furieux, m. *Rasende, onsinnig, dol, furieus.*
Furieusement, *Door raserye, onsinniglijk.*
Furolle, *ou* feurolle, f. Aucuns l'appellent le feu saint Elme, *Een dwaeslicht.*
Furtivement, *Dieflijk, heymelijk.*

Fuseau, m. *Een spille* of *boutken, daer men spellewerk mede maekt.*
tourner les Fuseaux, *Spinnen, de spille draeyen.*
Fusées avec ses pesons, *voyez* Astragale.
une Fusée de poudre à canon, *Een fusée* of *vuur-pijl.*
achever sa Fusée, *Sijn spille gareus af* of *uol spinnen.*
Fusil, m. *Een vuurstael,* of *vuurslag.*
Fusil, *Een roer om te schieten.*
Fusil d'acier d'un boucher, *Den stalen priem daer de vleeshouwers hun messen op wetten.*
Fust, m. Affust d'une javeline, t. *Een lanck ende ront hout, als van een javelijne, spiesse, &c.*
Fustaille, m. *voyez* Futaille.
Fuste, f. *Een licht scheepjen.*
Fustiger, *Met stocken* of *knuppelen slaen.*
il a esté Fustigé, *Hy is gegeesselt geweest.*
Fustigation, f. *Geesselinge, smijten met stocken.*
Futaille, f. *Wijn-pijpe, wijn-vat.*
Futaillier, tourneur, *Stoel-draeyer,* of *wiel-draeyer.*
Futaine, f. *Fastaen* of *fusteyn, bombezijn.*
Futaye, f. *Lank hout,* of *hout van hooger scheute.*
bois de haute Futaye, *Een bosch van hooge* of *oude boomen.*
Futil, m. *Klapachtig, leck, die niet in houdt, maer uyt klapt wat men hem betrouwt.*
mes souliers sont Futils, *Mijn schoenen zijn leck.*
Futilement, *Door klappernye.*
Futur, m. *Toekomende.*
celuy qui sçait predire les choses Futures, *ou* à venir, *Die toekomende dingen voorseydt.*

GAB

Aban, m. C'est un manteau de feutre qu'on porte contre la pluye, *Een reysmantel tegen den regen, regen-mantel.*
Gabarre, f. Espéce de navire, *Een soorte van een schipken* of *boot.*
Gabelle, f. *Tol, waeg-geldt.*
Gabeller, *Vertollen.*
Gabellé, m. *Vertolt.*
Gabellier, m. *Tollenaer.*
Gaber, mocquer, *Beuselen,* of *beuselingen seggen, jocken.*
Gabes, *ou* Gaberies, f. *Beuselen, beuseryen.*
Gabeur, mocqueur, m. *Beuselaer, spotter.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Gabie, f. *ou* cage de la hune d'un navire, *Den ton* of *meerſſe van een ſchip.*
Gabion, m. *Schans-korf.*
Gabionner, *Schans-korven maken.*
ſe Gabionner, *Sich beſchanſſen, ſich met ſchans-korven ſtercken.*
Gache, f. *Een mael-ſlot.*
Gache, f. *Een riem* of *ſchip-roede.*
Gache, *ou* Agache, agaſſe, pie, f. *Een Exter.*
Gacher, *Riemen, roeyen.*
Gacher, c'eſt à-dire detremper le plâtre ou la chaux avec de l'eau pour en faire du mortier, *Witten kalck oft aerde met water weyken, om daer af mortel te maken.*
Gacher du plâtre, *Mortel maken.*
Gacheurs, *Riemers, Roeyers.*
Gachement, *Rieminge, roeyinge.*
Gachis d'eau, m. *Plompinge* of *plaſſinge in 't water.*
Gagate, f. *Een koſtelijcke geſteente, die men Achaet noemt.*
Gage, m. *Gagie, loon, ſoudye.*
bailler Gages, *Gageeren, gagie geven, loonen.*
que gagne t'il de Gage? *Wat,* of *hoe veel wint hy?*
Gage, m. *Pandt.*
Prendre à Gage, *Te pande nemen.*
degager un Gage, *Een pandt loſſen.*
Gager, donner en gage, *Panden, verpanden, te pande geven.*
Gager, *Wedden.*
Gageure *ou* gajure, f. *Weddinge, weddenſchap.*
Gai, joyeux, *voyez* Gay.
Gaignage, *voyez* Gain.
Gaigner, *Winnen, winſte doen.*
Gaigner le cœur du peuple, *'t Herte van den volke tot hem trecken.*
Gaigner au pied, *Wegh loopen.*
il Gaigne au pied, *Hy gaet loopen.*
Gaigner une maladie, *Eene ſieckte bekomen, in een ſieckte vallen.*
Gaignez chemin, *Haeſt u in 't gaen, kort den wegh.*
il a tant cheminé qu'il a Gaigné le logis, *Hy heeft ſoo lange gegaen, dat hy tot den Herberge geraeckt* of *gekomen is.*
Gaigner la ville, *De ſtadt winnen, tot in de ſtadt komen.*
il y a bien à Gaigner, *Daer is veel te doen,* of *wel te winnen.*
que Gaigne rois-je de mentir? *Wat ſoud my helpen dat ick loge?*

tu n'y Gaignes rien, *Gy en winter* of *en vorder-ter niet mede.*
qu'as tu Gaigné à cela? *Wat heeft u dat geprofiteert* of *gebaet?*
il a Gaigné encore la ville, *Hy is noch in de ſtadt gekomen, hy is noch binnen gekomen.*
je te le donne Gaigné, *Ick geeft u gewonnen.*
Gaigneur, m. *Winnaer.*
Gain, m. *Winſte, winninge.*
eſtimer Gain, *Gewonnen rekenen.*
Gaignage, *ou* gains, les bleds, en termes de venerie, *De vruchten die van eenige landen komen, die gebouwt zijn.*
beau Gaignage, *Schoon koren-landt* of *gebouwt landt.*
terre Gaignable, *Landt dat men bearbeyden (kan.*
Gaigne-denier, m. *Arbeyder.*
Gaigne-petit, eſmouleur, m. *Slijp-ſchaer en mes.*
Gaillard, m. *Bly, vrolijck,* of *fraey, luſtigh.*
le Gaillard d'un navire, *Het achter-kaſteel van een ſchip.*
Gaillardement, *Vrolijken, blydelijken, fraeykens.*
Gaillardiſe, f. *Blyſchap, vrolijckheyt,* of *frayigheydt.*
Gain, *voyez* Gaigner.
Gaine, *Een ſchee* of *ſcheede.*
Gaine à tous couteaux, *Schee tot allerley meſſen goet,* of *bequaem.*
Gajole, f. mot Picard pour Cage, *Vogel-kevie.*
Gajeure, *voyez* Gageure.
Galant homme, *Fraey* of *hupſch man.*
vous eſtes un Galant, *Ghy zijt een gheſchickte quant.*
Galantiſe, galanterie, f. *Vromigheyt, dapperheyt ende ſtoutigheydt.*
du Galbanon, m. *Galboene, een gomme.*
Gale, galle, noix de galle, f. *Gal-note.*
aller en Gale, *Swemmen als korck op 't water.*
Gale, galle, rogne, f. *Krawagie, zeerigheydt.*
Gale d'Eſpagne, *De pocken.*
une Galeace, f. *Een Schip als een Galey.*
ſe Galer, *ou* ſe gratter, *Krauwen, kretſen.*
Galere, f. *Galeye.*
Galerie, f. *Een Galerye.*
Galerne, vent qui fait geler les vignes, *Eenen windt, die de wijngaerden doet vrieſen.*
Galeux, m. *Schorft, ſchorftigh, ſeerig.*
Galimafrée, f. *Een ſtruyve van eyeren.*
Galion, m. *Een groot Oorlogs-ſchip.*
Galiot, *ou* rameur, m. *Een Roeyer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Galiote, f. *Een lankachtig ſnel zeeroversſchip.*
Gale, f. *Galnote, voyez* Gale.
Galeux, m. *Schorft, ſchorftigh, zeerigh, voyez* Galeux.
Galerie, où on ſe promene, f. *Een Galerye, voyez* Galerie.
Galoches, f. *Hooge houte muylen.*
Galop, m. *Den tredt van een paerdt.*
Galopper, *Draven.*
Gambade, f. *Eenen ſpronk* of *pas in't danſſen.*
Gambader, *Diverſche paſſen* of *ſprongen in't danſſen maken.*
Gambre, *ou* Gammare, m. *Een zee-krabbe.*
Gangrene, f. *Vuyl vleeſch, ſtinckend vleeſch.*
Gant, m. *Een hantſchoen.*
Gantelet de fer, m. *Yſeren hantſchoen.*
Gantier, m. *Hantſchoenmaker.*
Gant noſtre dame, m. Herbe, *Vingerhoetkruyt.*
Gantois, *De Gentenaers.*
Gantes, *ou* Jantes, bandes de fer, *De randen of yſere banden van een radt.*
Gaquiere, *voyez* Jachiere.
Garance, f. *Mee, krappe, of rotte.*
Garancier, m. *Mee-verkooper.*
Garant, m. *Beſchermer, die iemanden in rechte van eenigen koop bevrijdt, borge.*
Garant formel, *Een Verkooper in't Recht verbonden.*
Un Garant, *Een Verkooper die ſuffiſant is.*
Garantir, *Beſchermen, iemanden bewaren van eenigen koop.*
Garendre la Garantie, *ou* la defenſe, *De beſchermeniſſe aennemen, de ſaken op hem nemen.*
Garantiſſement, m. *Bevryding.*
Garçon, m. *Een kindt* of *jongen.*
Garçon Fillette, *Die man en vrouwe t'ſamen is.*
Garçonner la femme d'autruy, *Een anders vrouwe aentaſten* of *handelen.*
Garde, f. *comme,* Ce fruit n'eſt pas de garde, *ou* bon à garder, *Die fruit en kan men niet lange houden ſonder verderven.*
Donné en Garde, *Te bewaren gegeven.*
Garde-noble, Garde-bourgeoiſe, *Een die de beſcherminge van een Edelman of Burgers kinderen heeft.*
Garde du Roy, *ou* Prince, *De Lijfknechten, Artſiers, en Hellebardiers van eenen Koning of Prince.*
Eſt en la Garde de N. *Hy wordt bewaert van* (*van N.*
Je prendray Garde ſur ce qu'il fera, *Ick ſal gaey ſlaen* of *acht nemen wat hy doen ſal.*
Garde d'un chateau, *De wacht van een Kaſteel.*
Les Gardes, *ou* la garde d'une eſpée, *Het geveſt van een rappier.*
Garde, *ou* fermier de ports, m. *Paal-meeſter,* of *Boom-meeſter.*
Garde de foreſt, Garde de bois, m. *Houtveſter, Boſch-bewaerder, Foreeſt-wachter.*
Bailler, *ou* mettre en Garde à quelqu'un, *Iemanden doen bewaren.*
Donner en Garde, *Te bewaren geven.*
Dieu vous Garde, *Godt bewaer u, Godt zy met u, en zy u hoede.* (*ven.*
Eſtre de Garde, *Lange goet en geduerigh blijſe donner de Garde, Hem wachten, mijden, of hoeden.* (*nemen.*
Prendre Garde, *Gaey ſlaen, acht* of *gemerck*
Prens Garde à cela, *Slaet dit gaey,* of *neemt hier op acht.*
Garder, *Bewaren, beſchermen, wachten.*
Garder les beſtes aux champs, *De beeſten weyden* of *hoeden.*
Garder d'approcher, *Verre van hem houden, niet laten by komen.*
Je ne me puis Garder de, &c. *Ick en kan my niet onthouden van, &c.*
Je n'ay Garde de faire cela, *Ick ſal my daer voor wel wachten, ick ben geenſins van ſinne ſulcks te doen.*
Gardant, m. *Bewarende.*
Gardeur de beſtail, m. *Een Weyer* of *Herder.*
Garde-beſtail, m. *Een Herder.*
Un Garde bras de gendarme, m. *De arm-ſcheenen,* of *het harnas tot den arm,* of *den hoorn om den arm gewonden, als men met den handboge ſchiet.*
Mon Garde corps, *Mijn Lijfſchut, Knecht,* of *Hellebardier.*
Garde-geſine, f. *Een kraembewaerſter.*
Un Garde-manger, *Een bottelerye* of *ſpinde.*
Garde-robbe, f. *Een kleer-ſchappraeye.*
Garde-robbe de femme, f. *Keurs* of *ſchorte.*
Garde-robbe, *ou* Avronne, f. *Averonne-kruyt, Cypres,* Herbe.
Gardien, m. *Bewaerder.*
Le Gardien d'un Convent, *De Gardiaen,* of *de Overſte van een Convent.* (*klooſter.*
Gardienne, f. *De opperſte van een vrouwe-*
Garée, terre Garée, c'eſt-à-dire, vieille labourée, *Oudt gebouwet landt.*
Garence, *voyez* Garance.
Garenne, f. *Een beſloten plaetſe, met een hage of gracht, of met eenen muer, daer veel konynen in genereren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Garenne, taniere *ou* giſte des beſtes ſauvages, *Het leger van de wilde beeſten.*
Gargarizer, *voyez* Gargoüiller.
Gargate, f. *De keele.*
la Gargoüille, *De ſtroote* of *keele.*
Gargoüiller, *Gorgelen.*
Gargoüillement, *ou* Gargariſement, m. *Gorgelinge.*
Garguillon, *ou* le goſier, m. *De keel.*
Garignon, m. *Kote,* of *bickel.*
Garipole, *Een peckboom.*
Garite, *ou* Guerite, f. *Een plaets daer men vliet om ſeker te zijn.*
Garnement, mauvais Garnement, m. *Een deugniet.*
Garnelle, m. Petit poiſſon, *Garnaet.*
Garnir, *Voorſien, ſtofferen.*
Garnir d'or, *Overgulden, vergulden.*
Garnir contre le froid, *Tegen de koude wapenen.*
Garnir de caution, *Van borge voorſien.*
Garnir la main à quelqu'un, *Jemant de handt vullen.*
Garni, *ou* Garny, m. *Voorſien, geſtoffeert,* of *ſterck gemaekt.*
Garni de menſonges, *Verçiert van logenen.*
Garniſon, f. *Sterkmakinge.*
Garniſon de main, *Pandt-neminge.*
la Garniſon qu'on met dans une ville, *Het garniſoen* of *krijgsvolk van een ſtadt.*
mettre Garniſon dans un chaſteau, *Krijghsvolk in een kaſteel leggen.* (pier.
Garniture d'eſpée, f. *'t Geveſt van een rap-*
Garrer un bateau, *Een ſchuyt binden.*
Garres, f. *Banden.*
Garrigues entre les rochers *ou* montagnes, *De vooren tuſſchen 't gebergte.*
Garrot, m. *Een bout, daer het roer van een ſchip mede vaſt gemaekt is.*
le Garrot d'un cheval, *Een ſtrenge of ſtreme van den paerde.*
un Garrot, trait d'arbaleſte, *Een bout of ſcheut van een voet-boge.*
Garrottement, m. *Vaſtbinding.*
Garrotter, *Stijf en vaſt binden.*
Garçulité, f. Babil, *Snateringe, geſnater.*
Garſe, f. *Een meyſken,* of *hoere.*
Garſon, *voyez* Garçon.
Gaſe, Gaſon, *voyez* Gaze, Gazon.
Gaſoüiller, *voyez* Gazoüiller.
Gaſpiller, deſpenſer en gourmandiſe, *Sijn goet onnuttelijk verteeren en verquiſten.*

Gaſpilleur d'argent, m. *Verquiſter van gelde, quiſt-gelt.*
Gaſtadours, pionniers, m. *Gravers, pionniers.*
Gaſteau, m. *Een koek.*
Gaſter, *Verderven.*
Gaſter ſa force, *Sijn kragt verminderen.*
Gaſter ſon bien, *'t Sijn verquiſten.*
Gaſté, m. *Bedorven, geſchonden.*
Gaſteur, m. *Bederver, ſchender.*
Gaſtereſſe, f. *Eene die yet bederft.*
Gaſtement, m. *Verdervinge, ſchendinge.*
Gaſte bois, *Hout-bederver, quaet timmerman.*
Gaſte-meſtier, m. *Ambacht-bederver.*
Gaſte pavé, m. *Wandelaer, lanterfant.*
Gaſtine, f. *Een onbewoonde, ſantachtige plaetſe, vol ſteen-rotſen.*
Gatte, *ou* jatte, f. *Een holle diepe ſchotel, een kom.*
Gauche, c. *Slinks.*
la main Gauche, *Slinkerhandt.*
à Gauche, vers la Gauche, *Ter ſlinkerhandt of ter zijden.*
un Gauche, *ou* Gaucher, m. *Een ſlinken,* of *een die ſlinks is.*
Gauches pl. *Groote noten.*
Gauchir, *Ter ſlinker handt* of *zijde keeren.*
il Gauchît au coup, *Hy ontweek* of *ontſprong den ſlag ter ſlinker zyde.*
Gauchir ſon cheval, *Sijn paert af keeren.*
noſtre intéreſt nous fait ſouvent Gauchir, *Ons intereſt* of *belang doet ons veelmael van 't recht afwijcken.*
Gauchi, *ou* Gauché, m. *Krom, omgekromt.*
Gaudir, *Gecken, ſpotten, beſpotten.*
Gaudir, faire grande *ou* groſſe chere, *Slampampen, goede çiere maken.*
ſe Gaudir d'aucun, *Met yemanden ſpotten of ſijnen ſpot houden.*
tu te Gaudis, *Ghy jockt, ghy geckter mede.*
Gaudiſſeur, m. *Spotter* of *ſlampamper.*
par Gaudiſſerie, *In jock* of *ſpel.*
Gaudiveau, du hachis de veau, *Gehackt kalfsvleeſch.*
Gaudron, *ou* fer à Gadronner les fraiſes, m. *Een yſer, daer men de kragen of lobben mede opſet.*
Gaudron, *ou* Godran de navire, m. *Peck of teer.*
Gavereau, m. Oiſeau, *Een ſoorte van vogelen.*
Gauffre, *Een waeffele.*
Gaufrer, devorer, *Vreeten.*
Gaufreur, devoreur, m. *Vreeter.*
Gauffrier, m. *Een wafel-yſer.*

Gauf-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ga frure en broderie, f. *Tuſſchen-werck of*
ſchen-naet in eenig borduerſel.
er vin *ou* bois, *Wijn* of *hout meten.*
eur, m. *Wijnmeter.*
avion, *ou* gavier, *De ſtroote, of krop.*
lois, m. *Een Franſoys, Fransman.*
Gaule, *Een recke of roede of rijsken, als de*
er de-beryders gebruycken.
ler, *Met een rijsken ſlaen.*
ler un noyer, *De noten met een rijsken van*
n note-boom ſlaen.
ſches, *ou* gauches, *Groote noten.*
ſſer, *Gecken, ſpotten, beſpotten.*
ſſerie, f. *Spotterye.*
ſſeur, m. *Spotter.*
, m. *Blijde, vrolijck.*
& deliberé, *Wacker, vlijtig, veerdig.*
couleur Gaye, *Een blijde, ſchoone en luſti-*
couleur.
reté, f. *Vrolijkheydt.*
Gayeté de cœur, *Ongedwongen.*
vement, *Vrolijken.*
vole, cage, f. *Een vogel-kouw, vogel-giole,*
levie.
ze, f. *Stramijn-doeck.*
zette, f. *Courant.*
zon de terre, m. *Een ſootje, een torf of*
uſch.
zoüiller, *Karien, queteren of klappen en ſin-*
en als een vogel.
zoüillement, *ou* Gazoüillis d'oiſeaux, m.
Gequeter der vogelen.
zoüillis d'une fontaine, *'t Geruyſch van een*
fonteyne.

GE

GEai, *ou* geay, m. *Markolf of Rotaert,*
Oiſeau.
ant, m. *Een Reuſe.*
ante, *ou* giganteſſe, f. *Een Reuſinne.*
antin, *ou* gigantin, m. *Dat van den Reuſe is.*
me Géantine, f. *De forme, gedaente of ge-*
ſtalteniſſe van een Reuſe.
henne, gehenner, *voyez* Geine, geiner.
eindre, *ou* Gemir, *Stenen, verſuchten of kuc-*
chen van grooten laſt.
einer, *Pynen, pynigen, tormenteren, op de*
pijnbanck werpen.
einé, m. *Gepijnt, gepynigt, getormenteert.*
eine, torture, f. *Pyninge, torment.*
durer la Geine, *De pijnbank uytſtäen.*
el, legel, m. *ou* Gelée, f. *De vorſt.*
la Gelée, *Geleye om t'eeten.*

Geler, *Vrieſen.*
ſe Geler, *Vervrieſen, bevrieſen.*
Gelé, m. *Gevroſen of bevroſen.*
Gelement, m. *Vrieſinge of vervrieſinge.*
Geline, *ou* Poulle, f. *Een hinne.*
Gelines d'Afrique, *Kalkoenſche of Turckſche*
hinnen.
Gelinotte, f. *Een hinneken.*
Gelinier, *ou* Poulallier, m. *Hinnen-hock,*
hinnen-recke.
Gelinette, *ou* Paoneſſe, f. *Een pauwin.*
Gemeau, *ou* jumeau, m. *Een tweeling.*
Gemeaux, *Tweelingen.*
Gemelle, *voyez* Jumelle.
Gemir, *Suchten, verſuchten.*
Gemiſſement, m. *Suchtinge, verſuchtinge.*
Gencive, f. *Tantvleeſch.*
Gendarme, m. *Krijgs-knecht, ſoldaet.*
Gendarmes armez à la legére, *Soldaten licht*
gewapent.
Gendarmerie, f. *Krijgs-volk.*
Gendre, m. *Behout-ſoone.*
Genealogie, f. *Stam regiſter, geſlacht-regiſter,*
afkomſte, geſlachte.
General, m. *Gemeyn.*
en General, *In 't generael, geheelijcken, in 't*
gemeyn.
en General, *ou* en particulier, *In 't geheel of*
in deel.
un General, *Een Overſte.*
le General des monnoyes, *De Munt-meeſter.*
les Generaux des finances, *De overſte der fi-*
nantien, de Financiers.
Generalat, m. *'t Ampt van een Generael.*
Generalement, *Generaelijken, geheelijken,*
al in 't gemeyn.
Generalité, f. *Al het volk.*
Generer, *Voortbrengen, genereren.*
Generé, m. *Gegenereert, voortgebracht.*
Generateur, *ou* geniteur, m. *Genereerder,*
een natuerlijk voortbrenger.
Generation, f. *Genereringe, voortbrenginge.*
Generatif, m. *Dat doet genereren* of *voort-*
brengen.
humeur Generative, f. *Vochtigheydt die doet*
genereren.
Genereux, m. *Edelmoedigh, doorluchtigh,*
edel.
Genereux, liberal, m. *Genereus, milt.*
Generoſité, f. *Edelmoedigheydt, doorluchtig-*
heyt, miltheyt, mannelijkheyt, dapperheyt.
du Genet, m. *Brem.*

Ge-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Genevois, m. *Een man van Geneven.*
Genevoiſe, f. *Een vrouwe van Geneven.*
Genévre, *ou* Genevrier, m. *Genever-boom.*
grains, *ou* graine de Genévre, *Genever-bezien, de Duytſchen heetenſe Wacholters.*
Geniſſe, f. *Een veerſe of jonge koe.*
le Genitif, *Den baerder.*
Genitoires, m. *De klootkens der ſchamelheyt.*
Geniture, f. Royale geniture, *Konincklijck zaedt.*
le Génie d'un chacun, *Den goeden of den quaden Engel, die een iegelijck van ſijnder geboorten af gegeven is om hem te bewaren, of te beſchadigen.*
Genie, m. *Verſtant.*
Genne, Genner, *voyez* Geine.
Genoüil, *ou* Genou, m. *Een knie.*
Genoüiller, *mieux* s'agenoüiller, Ployer le genoüil, *De reverentie doen met buyginge der knien.*
à Genoux, *Knielende op ſijn knien.*
Genoüillere, f. *ou* jaret, m. *Knie-ſchyve.*
Genoüillet, *ou* petit Genoüil, m. *Kicken,* of *den knod* of *knoop aen de ſtroo-halmen.*
Genoüillet, m. *Knodachtigh.*
Genre, m. *Geſlacht.*
Genre humain, m. *Het menſchelijck geſlachte.*
divers Genres de beſtes, *Veele ſoorten van beeſten.*
Gens de bien, *Eerlijcke perſoonen, lieden van eeren.*
Gens de meſtier, *Ambachts-lieden.*
Gens d'Egliſe, *Geeſtelijcke lieden* of *perſoonen, Prieſters.*
il y a Gens & gens, *De menſchen en zijn niet even gelijck, den eenen menſch en is niet gelijck den anderen.*
les Gens du Roy, *Des Konings Voorſpraken, 't Konings volck.*
Gens tenans la cour de Parlement, *De Parlements Heeren.*
Gent, nation, f. *Een natie,* of *volck.*
les Juifs ſont une Gent rebelle, *De Joden zijn een halſterrigh* of *weder ſpannigh volck.*
Gent, m. propre, c. *Fraey, proper en net.*
corps Gent & menu, *Kleyn, proper lichaem.*
femme Gente et jolie, *Een proper, fraey en net wijf.*
Gentement, gentiment, *Properlijck, çierlijck, nettekens.*
Gentiane, f. Herbe. *Gentiaen-kruydt.*
Gentil, m. *Beleeft, eerlijck, fraey, hupſch.*

Gentil faucon, m. *Eenen fraeyen valck.*
Gentilhomme, *Edelman.*
ô le Gentil perſonnage, *Och wat een boer* of *plompaert.*
une Gentille fille, *Eerlijcke, fraeye en beleefde dochter.*
Gentilement, Gentiment, *Beleefdelijcken, eerlijcken, fraeykens.*
Gentilleſſe, f. *Beleeftheyt, edelheyt, fraeyheyt.*
les Gentils, f. *De Heydenen.*
Gentilité, f. Gentiliſme, *ou* Paganiſme, m. *Heydenſchap.*
Gentiliſer, *Doen als de Heydens.*
Genuflexion, f. *Knielinge.*
Géographe, *ou* Geografe, c. *Een Aerdtrijckbeſchrijver.*
Géographie, *ou* Geografie, f. *De beſchrijvinge der aerden.*
Geole, f. *Een vogel-giole, kevie.*
une Geole, *ou* priſon, f. *De gevanckenis.*
Geolier, m. *Een Cipier, gevanckenis-bewaerder.*
Geoliere, f. *Cipiereſſe, een vrouwe die de gevanckenis bewaert.*
Gerbe de blé, f. *Een gerve* of *ſchoof korens.*
Gerber, lier en gerbes, *Het koren in ſchooven binden.*
Gerbée, f. *Eenen hoog van koren-ſchooven.*
Gerbiere, *voyez* Gerbée.
Gerce, *ou* Gerſe, f. *Een motte* of *ſchieter.*
Gercer, *ou* Gerſer, ronger, comme fait la tigne, *Op-eeten als de motten.*
la vermine a Gerſé mes livres, *De motten hebben mijne boecken bedorven.*
Gerceure, f. *ou* rongement de livres, *Bederving der boecken door de motten.*
Gerfaut, m. *Een gier-valck.*
Germain, m. Engendré de meſme Germe, *Van 't ſelve zaed, uyt eenen lichaem gebooren.*
frere Germain, propre frere, *Eygen,* of *volle Broeder.*
couſin Germain, *Volle neef.*
Germandrée, f. Herbe, *Kruydt, geheeten Chamedre, of Gamandrée.*
Germer, germiner, *Spruyten, uytſpruyten.*
Germe, m. *Spruytken.*
la ſemence commence à Germer, *Het zaedt begint uyt te ſpruyten.*
le Germe des oignons, &c. *De pijpe van ajuyn, &c.*
Germe, *ou* Germillon d'un œuf, m. *'t Gevogelte van een ey.*

Ger-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

enement, m. *Uytſpruytinge.*
on, *voyez* Giron.
r, *Liggen.*
mme Giſt, *ou* eſt en geſine, *Sijn vrouwe gelegen*, of *leydt in't kinder-bedde.*
ſtoire Giſt en cela, *De victorie hangt daer n*, of *is daer aen gelegen.*
nt, *Liggende.*
me Giſante d'enfant, *Een vrouwe die inyt van kinde.*
ine, f. *Inlegginge*, of *kinderbedde.*
te, m. *Een weſen* of *gelaet*, *gebeerde.*
Geſte, *Een lieflijk* of *fraey gelaet.*
tes au plur. *Heerlijke feyten*, ptononcez s.
d'eſtranges Geſtes, *Hy heeft wonderlijcke anieren van doen.*
ter une ſomme, *Een ſomme leggen* of *verggen*, *rekenen.*
tons, *ou* mereaux, m. *Reken-penningen*, *g-penningen.*
irlande, *voyez* Guirlande.
, je gis, *Ik legge*, *voyez* Geſir.
obeciere, f. *Een tas* of *borſe.*
bet, m. *De galge.*
t'en au Gibet, *Loopt aen de galge.*
bier, gibbier, m. *Alle gevogelte dat men vangt.*
bier, m. *Wilt-braet*, *of eenig wildt dat gevangen is*, *een Jagt.*
i n'eſt pas de voſtre Gibbier, *'t En is geen ling voor u*, *'t en is geen ſpeck voor uwen bek.*
blet, m. *Een boor.*
boyer, Gibboyer, *Na de vogelen jagen*, *velen*, *vogelen vangen.*
boyeur, m. *Vogel-vanger.*
bolée, *ou* giboulée, f. *Eenen ſlag-regen.*
got de mouton, m. *Een dyehars.*
llée, f. *Slag-regen.*
ngembre, m. *Gingeber*, *gember.*
ngeole, f. *Fruit.*
ngeolier, m. *Een boom*, *die de voorzeyde vruchten voortbrengt.*
rofle, clou de girofle, m. *Geroffel nagel.*
rofflée d'eau, *Water Fiolieren.*
roflée, f. *ou* un œillet m. *Een genoffel*, *een Angelier.*
ron, m. *Den ſchoot.*
ſſeoir ſur le Giron de quelqu'un, *Op iemants ſchoot gaen ſitten.*
rouette, *Een Weerhaen.*
oſier, m. *De krop.*

Giſt, *voyez* Geſir.
Giſte, *m. Ruſt-plaetze*, *ligh-ſtede.*
Giſter, prendre ſon giſte, *Herberg*, of *Logys nemen.*

GLA

GLace, f. *Ys.*
Glace de miroir, *'t Glas van een ſpiegel.*
Glacer, *Vriezen*, *Ys worden.*
ſe Glacer, *Vervrieſen.*
Glacé, m. *Bevrozen.*
de l'eau Glacée, f. *Bevroſen* of *gevroſen water.*
Glaçons, m. *Kegels van ys.*
Gladiateur, *ou* eſcrimeur, m. *Schermer.*
l'art des Gladiateurs, *De Scherm-konſte.*
Glaieul, m. *voyez* Glayeul.
Glaire, f. la glaire d'un œuf, *'t Wit van een ey.*
Glaire, m. *Drijf-zandt*, *ſteenachtig zandt.*
terre Glaireuſe, f. *Steenachtige aerde.*
Glais, glaieul, m. *Blauw Lelyen-kruydt.*
Glaieul jaune de riviere, *Galmis.*
Glaive, m. *Eerdt.*
Gland, m. *Een Eeckel*, *een Aker.*
il a de beaux Glands à ſon mouchoir, *Hy heeft ſchoone akers aen ſijn neusdoek.*
bonne Glandée, f. *Een goet Eeckelen jaer.*
Glande ou fagouë au col d'un porceau, f. *Een geſwel aen den hals van een varken.*
Glande au col de l'homme, f. *Een geſwel in de kele*, *genaemt Amandels*, of *Klieren.*
Glane, glane de bled, f. *Een handt vol koren-aren.*
Glaner, *De aren van't koren rapen*, of *oprapen.*
Glaneur, m. *Een opraper van koren-aren.*
Glaneure, f. ou glanement, m. *Oprapinge van koren-aren.*
Glappir, *Baſſen gelijck een hondt of vos*, *keffen.*
Glappiſſement, m. *Baſſinge*, *keffinge.*
Glaſon, m. *Torf*, *Hey-torf*, *Ruſch daer't gras noch op ſtaet.*
Glatir, *Baſſen*, *keffen.*
Glatiſſant, *Baſſende*, *keffende.*
Glatiſſement, m. *Baſſinge.*
Gletteron, Gloutteron, herbe, f. *Groote kliſſen.*
Gliſſer, *Struyckelen*, *glijden*, *ſlibberen*, *vallen*, *kruypen.*
Gliſſer ſur la glace, *Op't ys ſullen.*
ſe Gliſſer dans une chambre, *In een kamer inſluypen.*
ſe Gliſſer, *Uytſlibberen*, *vallen.*
Gliſſant, m. *Slibberig*, *ſlibberachtig.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il fait Gliſſant, *'t Is glat.*
une Gliſſade, f. gliſſement, m. *Slibberinge, Uytſlibberinge.*
Gliſſoire, grile, f. *Glijdt-bane, zulle-bane.*
Globe, m. *Een bol* of *kloot.*
Gloire, loüange, f. *Lof, prijs en eere.*
vaine Gloire, *Ydele glorie* of *eere.*
convoiteux de Gloire, *Eergierig.*
donner Gloire, *Prijſen, loven.*
faire Gloire, *Sich beroemen.*
plein de Gloire, *Gloricux, opgeblaſen.*
Glorieux, m. *Glorieux, roemachtig, opgeblaſen.*
mort Glorieuſe, *Een eerlycke doodt.*
Glorieuſement, m. *Glorieuſelijk, prijſelijk.*
Glorifier, rendre gloire, *Eeren,* of *loven.*
ſe Glorifier, *Glorieren, hem beroemen.*
Glorification, Exaltation, f. *Verheerlijckinge.*
Gloſe, f. *Uytlegginge, verklaringe.*
Gloſer, *Uytleggen.*
Gloſer ſur les paroles d'autruy, *Een anders woorden qualijk uytleggen,* of *by de ſelve yets voegen.*
Gloſſer, *ou* Glouſſer, *Klocken* of *kakelen gelijck de hinnen die broeden.*
Gloſſement, *ou* Glouſſement, m. *Klockinge* of *kakelinge van hinnen.*
Glout, *ou* Glouton, m. *Een vraet, ſlockaert, gulſigh menſch.*
Gloutement, gloutonnement, *Gulſiglijk.*
Gloutonnerie, f. *Gulſigheydt.*
Glouteron, *ou* gletteron, m. *Kleyne kliſſe.*
Glu, m. *Lijm.*
Glu de foarre, *Een bund* of *buſſel ſtroo.*
Gluer, *Lijmen.*
Gluant, m. *Lijmachtig.*
Gluant, *ou* viſqueux, m. *Lijmende.*
Gluant comme argile, *Van leem.*
Glüement, m. *Lijminge.*
Glüeux, m. main Glueuſe, f. *Haekachtige* of *diefachtige handt.*
Glüon, m. *Lijm-ſtok.*

GOB

GObelet, goblet, m. *Een kroes* of *kelk.*
petit Gobelet, *Kroesken.*
Gobelet de gland, *De ſchale van een eeckel.*
Gobelin, *voyez* Lutin.
Gober, engloutir, *Slocken, inſlocken, verſlinden.*
Gobequinant, m. *Slackaerdeken.*
Goberge, m. *Een zee-viſch,* poiſſon de mer.
Goblet, m. *Kop, beecker.*

un Godet, *Een aerden teyle,* of *kroes.*
il peut bien vuider le Godet, *Hy kan wel drinken.*
Godran, m. *Teer.*
Godranner, *Teren, bepecken.*
Godronner, *Op-ſtrelen, palleren.*
Goes, eſpéce de raiſin, *Een ſoorte van druyve.*
Goffe, un homme goffe, lourdaut, *Een plomp en bot menſche.*
Goffre, gauffre, f. *Een waeffel.*
Gogue, *ou* gogues, *Welluſt.*
Goguelureau, *ou* Godelureau, m. *Schijtvalk.*
Goguenard, m. *Spotter, Schimper.*
Goguenarder, *Spotten, beſchimpen.*
ſe Goguer, *Welluſtelijk en leckerlijk leven.*
tu es en tes Gogues, *ou* goguettes, *Gy leeft naer u gemak* of *naer uwe herten luſt.*
chanter, ou dire des Goguettes à quelqu'un, *Iemant met harde woorden toe-ſpreecken.*
Goguelu, bouffy d'orgueil, m. *Beroemig, opgeblaſen.*
une Goie, *ou* goye, ſarpe, *ou* ſerpe, *Een ſnoeymes.*
un Gojart, une ſarpe, *ou* ſerpe, *Een herp, hou-mes.*
Goilard, m. eſpéce d'oiſeau marin, *Zee-vogel.*
Goiran, *Eenen roof-vogel van de Arents geſlachte,* oiſeau de proye.
Goitre, f. *Den krop van de kele, een geſwel aen de keele.*
Goitreux, m. *Kroppaert, Die eenen krop heeft.*
Golfe de mer, *Eenen arm, kromte* of *boeſem der zee.*
le Golfe de Veniſe, *ou* de la mer Adriatique, *De hoeck der zee, komende uyt de Middelantſche Zee, daer Venetien in leydt.*
Gomite, m. *Overſte van een Oorlog-ſchip,* of *Galeye.*
Gomme, f. *Gomme.*
Gommeux, m. *Vol gomme, gomachtig.*
Gommer, *Gommen, met gomme beſmeeren.*
Gommer de l'encre, *Gomme in den inkt doen.*
Gommé, m. *Gegomt.*
Gommement, m. *Gomminge, beſmeeringe met gomme.*
les Gonds d'une porte, *De herren van een poorte.*
Gondole, f. *Een kleyn ſchuytken van Venetien.*
Gondole d'argent, *Een ſilvere ſchaeltje.*
Gonfanon, m. *Een vaenken aen 't eynde van de Lancie.*
le Gonfanon de l'Egliſe, *d'Opperſte of de meeſte van der kercken,*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

onfanon ou le chef de la guerre, *d'Overſte elt-heere, Kapiteyn-generael.*
dien, nœud gordien, *Een knoop, die niemant ontdoen kan.*
élieroit plutoſt le nœud Gordien, qu'on e vous divertiroit de voſtre propos, *Men ude den knoop van Gordius eer ontbinden, als en u van u voornemen ſoude brengen.*
ge, f. *De ſtroote* of *keele.*
per la Gorge, *Den hals* of *de keele af-ſteken.*
ge d'oiſeau, *Den krop van een vogel.*
va à Gorge nüe, *Sy gaet met bloten halſe.*
dre Gorge, vomir, *Braken, over-geven.*
dre Gorge, ou reſtituer, *Weder geven.*
gerette, f. *Eenen halſdoeck* of *koliere.*
gerin, m. *De ring-krage.*
gerin en architecture, *Een kleyn rondt lidt f biesken in 't vierkant tegen het eynde boven en een colomne.*
Gorgias, *Een halſdoek.*
t Gorgias, *Halſdoexken.*
rre, f. ſe dit pour groſſe verole, *De Spaenſche pocken.*
Gorre, *ou* truye, *Een Zogh* of *Zeuge.*
rret, gorrin, m. *Kleyn verxken, braedtmaekt. vercken.*
rrier, m. ſuperbe, *Fraey gekleedt* of *toegerrier*, qui a la gorre, *Een die de Spaenſche ocken heeft.*
rrierement, ſuperbement, *Fraeykens, fraeyens gepalleert* of *toegemaekt.*
Goſier, *ou* la gorge, m. *De keele* of *ſtroote.*
ſſe, *voyez* Gouſſe.
ſſe d'ail, *ou* coſte d'ail, f. *Look-keerne.*
ucet, *voyez* Goſſet.
udale d'Angleterre, *Engelſchen ael.*
udran, *voyez* Godran.
uffre, m. *Eenen afgrondt, groote diepte in 't water.*
ujar, *ou* Goujat, m. *Troſdrager, Tros-boeve.*
ovion, m. petit poiſſon de riviere, *Govie.*
oulard, m. gourmant, goulart comme qui diroit gueule ard, *Een vraet, ſlockaert.*
oularder, mot Savoyart qui ſignifie gourmander, *Slocken, inſlocken, verſlinden.*
oule, *ou* gueule, *De keele.*
oulet, *ou* bec de quelque vaſe, m. *Den hals van eenig vat,* of *kanne.*
oulu, m. *Gulſigh.*
oulument, *Gulſiglijk.*
oupil, m. Renard qui eſt en ſa taniere, *Een Vos die in een hol ligt.*

Gourdir, *Stijf van koude worden, verſtijven.*
Gourd de froid, m. *Stijf van kouwe.*
devenir Gourd, *Verſtijven, verdoven van kouwe.*
les mains Gourdes de froid, *Verſtijfde* of *dove handen van kouwe.*
Gourmade, f. *Een ſlagh met de vuyſt.*
Gourmand, m. *Slockaert,* of *gulſigh menſche.*
en Gourmand, *Gulſiglijk, als een gulſigh menſche.*
Gourmande, f. *Slockerſſe, gulſige vrouwe.*
Gourmandiſe, f. *Gulſigheyt, overdaet.*
Gourmander, *Slampampen, braſſen, ſlocken, heerſchen.*
Gourmander quelqu'un, *Met yemant qualijk handelen.*
ſe laiſſer Gourmander de quelqu'un, *Hem by de neus laten leyden.*
Gourmandant, *Braſſende, Slockende.*
la Gourme qui vient aux chevaux, *Krop-ſweer.*
Gourmer un cheval, *voyez* Gourmette.
Gourmer, fripper, ou battre quelqu'un, *Iemant ſlaen.*
Gourmet, *Een Koopman van wijn* of *van eenige andere waren.*
Gourmette de bride à cheval, f. *Kin-keten der paerden.*
Gourmer un cheval, *Een Paert het kin-yſer aen doen.*
Gournand, m. Poiſſon, *Een viſch.*
Gouſſe de feve, f. *Boonſchelle* of *booſte, hauwe.*
ſortir en Gouſſe, *Boonſchellen krijgen.*
le Gouſſet d'un harnois d'un homme armé, *Het Harnas van eenen Ruyter onder ſijn oxſelen.*
les Gouſſets d'une chemiſe, *De geren van een hembde.*
Gouſſet, bourſicot, m. *Een beursje.*
Gouſt, *ou* goût, m. *Smaek.*
qui a bon Gouſt, ſavoureux, *Wel-ſmakende, die* of *dat goeden ſmaek heeft.*
je ne prens point de Gouſt à ce que, &c. *Ten ſmaekt my niet,* of *ick en hebbe genen ſmaek in 't gene dat, &c.*
Gouſt ou puanteur de fumier, *Den ſtanck van den meſt-hoop.*
Gouſter, *ou* Goûter, *Smaken, proeven.*
Gouſter du vin, *Den wijn proeven.*
Gouſter petit à petit, *Telckens een ſupken drinken, allenxkens drincken.*
Gouſter bien les parolles, *De woorden wel door-knauwen,* of *verſtaen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Gouſter, le gouſter entre le diſner & le ſoupper, *Het na-noen eten.*
la Goutte aux pieds, *Het flerecijn*, of *gicht in de voeten.*
une Goutte, *Een druppel.*
Goutte à goutte, *Al leckende, druppel op druppel.*
la mere Goutte du vin, *Wijn die van zelfs van de druyven af-lekt, lek-wijn.*
Goutte, *comme*, Je n'en ay ny grain ny Goutte, *Ick en hebber niet een ſiere*, of *niet met allen af.*
je ne voy Goutte, *Ick en zie geenſins niet.*
ne voir Goutte en une affaire, *Gantſchelijk geen kenniſſe van een zake hebben.*
Goutte, *ou* les gouttes, f. *'t Flerecijn* of *Podagra.*
Goutte crampe, *De krampe* of *gichte, krimpinge* of *vertreckinge der zenuwen.*
Goutte ſciatique, *Pijne in de heupe.*
Goutteux, m. *Die 't flerecijn heeft, gichtig.*
Goutter, degouter, *Druypen.*
un Gouteron, *ou* lavemain, m. *Een handt-vat*, of *water-vat, Lampet, Lavoir.*
Gouttiere, f. *Een gote van een dak.*
Goutran, m. *Teer.*
le Gouvernail d'un navire, *Het roer van een ſchip.*
Gouverner, *Beſtieren, Regeeren.*
Gouverner les jeunes enfans, *'t Regiment over de kinderen hebben.*
ſe Gouverner ſagement, *Hem wijſlijk houden, dragen* of *regeeren.*
il faut que tu te Gouvernes par ton conſeil, *Gy moet u zelfs raeds-man zijn.*
Gouverné, m. *Geregeert.*
peuple qui eſt Gouverné par, &c. *Volk dat geregeert wort door, &c.*
Gouverneur, m. *Regent, Regeerder, Gouverneur* of *Overſte.*
le Gouverneur d'un païs, *Beſchermer* of *Beſchorm-heer des Landts.*
Gouvernante, f. *Regente, Gouvernante.*
Gouvernement, m. *Regeeringe, Beſtieringe.*
Goye, goyard, *voyez* Goie, goiard.
Grace, f. *Dank, weldaet*, of *lieflijkheyt, vercieringe.*
bonne Grace, *Fraeyheyt, cierlijkheyt.*
de bonne Grace, *Fraeykens, wel, cierlijk.*
cela n'a point de Grace, *Dat en heeft geen gratie, dat en ſtaet niet wel.*
mauvaiſe Grace, *Onderdigheyt, plompheyt.*
les Graces de la Cour, *De playſdancken van den Hove.*
Grace de quelque forfait, f. *Genade en vergiffeniſſe van eenig miſdaet, Pardoen.*
faire Grace, *Vergeven, Pardoen geven.*
il m'a fait cette Grace, ou faveur, *Hy heeft my die gunſt gedaen.*
le Roy luy a fait Grace, *De Koning heeft het hem vergeven.*
acquerir la bonne Grace du peuple, *Den volcke aengenaem worden, in de gratie van de gemeynte komen.*
remettre en Grace, *Wederom gevrienden* of *goede vrienden maken.*
ſe mettre en Grace avec aucun, *Hem zelven met een ander verzoenen.*
eſtre bien en la Grace du cuiſinier, *Wel te pas ende vet zijn.*
remis en Grace, *Met yemant verzoent zijn.*
rendre Graces, *Dancken, bedancken.*
eſcoutez (de Grace) la, &c. *Hoort (bid iku) de, &c.*
Gracieux, m. *Lieflijk, behaeglijk, bevallijk, minnelijk.*
mal-Gracieux, *Stuer, onvriendelijk.*
Gracieuſement, *Lieflijcken, bevallijcken.*
traiter aucun Gracieuſement, *Beleefdelijk* of *vriendelijk met yemant handelen.*
Gracieuſeté, courtoiſie, f. *Lieflijckheyt, behaeghlijckheydt, bevalligheydt, minnelijckheyt.*
Gradation, f. *Opklimminge*, of *verheffinge tot hoger ſtaet.*
Gradelles, ou petites groſelles rouges, f. *Aelbeſien.*
Graduër, *Verheffen, verhogen, tot hogeren ſtaet brengen.*
Gradué, m. *Tot hogeren ſtaet gebrocht.*
Graduellement, *Van graet* of *trap tot trap.*
Graffigner, *Krabben* of *ſchrabben.*
Graffigneure, f. *Kratſing, opkrabbing.*
Graile, ou greſle, c. *Smal, dun en mager.*
Graile, f. *Hagel.*
Grailer, *Hagelen.*
il eſt Grailé, *Het is gedaen met hem.*
Grain, m. *Graen, aes.*
il eſt trop leger de deux Grains, *'t Is twee aezen te licht.*
Grain de raiſin, *ou* d'autre choſe, *Wijndruyve* of *bezie van eenige ander vruchten.*
Grain, f. *Zaedt, greyn.*
Graine, f. *ou* un grain, *Een keerne.*

de

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

a Graine, *'t Zaedt van warmoes*, of *van nigh hof-kruyt.*
ine d'eſcarlatte, *Scharlaken greyne, welck en in Languedock en Provencen vermillioen eet.*
r en Graine, m. *Purper-verwigh.*
pe teinte en Graine, *Purperen kleet.*
inier, *voyez* Grenier.
iſſe, f. *Vet, ſmeer.*
iſſer les ſouliers, *De ſchoenen ſmeeren.*
iſſerie, f. *Smeeringe.*
iſſier, m. *Diegeerne vet eet* of *mach.*
iſſier, *ou* faiſeur de chandelles, *Keerſe-aker.*
Graiſſet, *ou* verdier, m. *Eenen loof-vorſch, loutveſter.*
millée, f. *Hengel*, of *hangel over't vyer.*
mmaire, f. *De konſte die de letteren, ſylla-en, en woorden leert verſtaen en kennen, Letterkonſt.*
mmairien, m. *Grammatiſt, een die de Let-erkonſt leert.*
mmatical, *Tael-geleerdelijk.*
and, m. *Groot.*
mbien ſont-elles devenuës Grandes? *Hoe zijnſe gewaſſen? Hoe groot zijnſe gewor-den?*
rand peine, *Nauwelijks.* (*groot.*
rand outre meſure, *Byſter* of *uytermaten*
venir grand, *Grooten, grooter worden.*
ſt entre les plus Grands de la ville, *Hy is een van de principaelſte, of voornaemſte van de ſtadt.*
Grand Conſeil, *Den grooten* of *breeden Raet.*
rand marché, *Seer goeden koop.*
Grand, *Soo groot.*
n'y a choſe ſi Grande pour laquelle nous, &c. *Daer en is niet ſoo koſtelijk*, of *geen ding ſoo groot daer vooren wy, &c.*
plus Grand, *'t Meeſte* of *het grootſte.*
randelet, m. *Grootachtigh.*
randement, *Grootelijks.*
randement aimé, *Seer bemindt.*
randeur, f. *Groote, grootheyt.*
e moyenne Grandeur, *Matelijk* of *tamelijck groot.*
randiſſime, tres grand, *Seer groot.*
Grange, f. *Een ſchuere.*
ne Grangée, *Een ſchuere vol.*
Grangette, f. *Een kleyn ſchuertjen.*
Grangeur, m. *Korenmeeſter, die de ſchuere bewaert.*

Grappe de raiſin, f. *Een bos druyven.*
Grapper, *comme*, la vigne commence à Grapper, *De Wijngaert begint druyven te krygen.*
Grappage, m. *De naſoeckinge, als men de principale druyven afgeſneden heeft.*
Grappes, *Een ſieckte van paerden.*
Gras, m. *Vet, dik.*
jours Gras, *Dagen op de welke het geoorloft is vleeſch te eten.*
mardy Gras, *Vaſten-avont.*
le Gras de la jambe, *De kuyt van't been.*
il a la langue Graſſe, *Hy is belemmert van ſpraek.*
Graſſement, *Vettighlijk, koſtelijk.*
Graſſet, graſſelet, m. *Vetachtigh, Dikachtigh.*
dormir la Graſſe matinée, *Een gat in den dagh ſlapen, Lange* of *tot den lichten dagh ſlapen.*
Graſſerie, f. *Een vettewarye.*
Graſſeſſe, *ou* la graiſſe, f. *Vettigheyt.*
Graſſier, *Belemmert van ſprake zijn.*
Gratter, *Krabben, krauwen.*
je vous Gratteray, où il ne vous demange point, *Ick ſal u afſmeeren*, of *ſlaen waer't u niet en jeuckt.*
Gratelle, *ou* demangeaiſon, f. *Drooge krawa-*
Grattelleux, m. *Krauwigh, ſchorft.* (*gie.*
Gratteron, m. *Kliſſe*, aucuns le nomment Rieble.
Grattoir, *Een ſchaef* of *rijf-yſer.*
Gratieux, m. *voyez* Gracieux.
Gratifier, *Gunſtigh zijn, gedienſtigh* of *te wille* (*zijn.*
Gratitude, f. *Dankbaerheyt.*
Gratifier quelqu'un de quelque choſe, *Iemant iets ſchenken.*
Gratin, m. *Het ſchraepſel van den pot* of *panne.*
Gratification, f. *Gunſt.*
Gratuit, *Om niet, uyt beleeftheyt.*
Gratuité, faveur, f. *Dankbaerheyt, gunſt.*
Gratuitement, *Dankbaerlijken, om niet.*
Grave, c. *Statigh, degelijk.*
un homme Grave, *Een deftigh man.*
Gravement, *Statelijken, degelijken.*
Gravité, f. *Statigheyt, degelijkheyt, deftigheyt, grootsheyt.*
tenir ſa Gravité, *Hem ſtatigh* of *groots houden.*
Gravelle, *ou* Cendre Gravellée, *voyez* Cendre.
Gravelle, f. *'t Graveel.*
Gravelleux, *ou* Glaireux, m. *Graveelachtigh, die met den graveele gequelt is.*
terre Gravelleuſe, *Steenachtige* of *gruyſachtige aerde.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Graver, *Graveeren, uythouwen.*
Gravé, m. *Gegraveert.*
Graveur, m. *Graveerder, Beeltſnyder.*
Graveure, f. *Graveeringe, uytſtekinge.*
Gravier, *ou* Gravois, & Gray, m. *Drijf-zandt.*
Gravir, ramper, *Klaveren, klouteren.*
Gravité, *voyez* Grave.
Graye, un Geay, m. Oiſeau, *Kauwe, dole.*
Gré, m. *Wille, welgevallen, behagen.*
Malgré moy, *Tegen mijnen danck en wille.*
je ne vous en ſçay ny Gré, ny grace, *Ick weets u ondanck, ick en weets u geenen danck.*
je vous prie ne me ſçavoir mauvais Gré ſi, &c. *En nemet my niet qualick af, of, &c.*
je vous ſçay bon Gré, *Ick dancke u, ick weets u danck.*
à mon Gré, *Alſoo ick begeerde, na mijn wenſchen.*
cela eſt bien à mon Gré, *Dat is my aengenaem, dat behaeght my.*
de ſon bon Gré, *Onbedwongen, van ſelfs.*
tout de Gré, *Al wetens en willens.*
ſçavoir Gré, *Danck weten.*
prendre en Gré, *In danck nemen.*
bon Gré, mal Gré que tu en ayes, *'t Is u lief of leedt.*
Grec, *ou* Gregois, m. *Een Grieck.*
Gréque, f. *Griekſche vrouwe.*
Grecs en venerie, ce ſont les deux dents de deſſus du ſanglier, *De ſlag-tanden van een wildt vercken.*
Grediller, *ou* Greſiller, *'t Hayr krollen.*
Gredilloir, m. Fer à Grediller les cheveux, *Krol-yſer.*
Greffe, Greffe à enter, f. *Greffie, ente* of *poote.*
Greffer, *Greffien enten.*
le Greffe, *De greffie, ſtadts ſchrijf-kamer.*
Greffier, *Een Greffier, ſchrijver van de ſtadt.*
enregiſtrer au Greffe, *In ſtadts* of *gerichts-boek in ſchryven.*
Gregeois, m. *Een Grieck.*
feu Gregeois, *Vyerwerck.*
Grelle, *voyez* Greſle.
Grelot, m. *Beving van koude.*
Grelotter, trembler de froid, *Beven van koude.*
Gremeler, *voyez* Grommeler.
Gremeleux, *voyez* Grommeleux.
Gremil, m. herbe aux perles, *Peerlen-kruyt, ſteen-zaedt.*
Grenade, f. *Een granaet-appel.*
Grenade, boule de feu, *Een granaet* of *bombe.*
Grenadier, m. *Die ſoodanige granaet werpt.*

Grenadier, m. *Granaet-appelboom.*
une Grenade, f. *Granaet, koſtelyk geſteente.*
Grener, ſe Grener, *Granen, zaedt krygen.*
cette herbe Grene, *ou* commence à Grener, *Dit kruyt begint zaedt te werpen.*
Grenu, Grené, m. *Vol koren* of *graen.*
blé Grenu, *Wel gegraent koren.*
pomme Grenüe, *Een granaet-appel.*
Grenier, m. *Solder, koren-ſolder.*
Grenetier, marchand de blé, m. *Korenkooper, korenbyter.*
Grenoüille, f. *Eenen vorſch.*
Grenoüillette, *mieux* petite Grenouille, *Vorſchken.*
Grenoüiller, *Queecken als de vorſchen.*
Grenouillere, f. *Plaetſe daer veel vorſchen zijn.*
Greſiller, *'t Hayr met een yſer krollen.*
Greſillon, *ou* Grillon de torture, m. *Een boeyt.*
Greſle, c. *Dun.*
la Greſle, *ou* Grelle, *Hagel.*
Greſler, *ou* Greller, *Hagelen.*
Greſlé, *ou* Grellé, m. *Gehagelt.*
Greſleux, *ou* Grelleux, m. *Hagelachtigh.*
Greſnoillette, *ou* Grenoüillette, f. les baſſinets, *Hanevoet, boterbloem.*
Grevance, f. Injure, tort, *Schade, ongelijk, hinder, hinderniſſe, beſchadinge.*
la Greve de la jambe, *De ſchenen, het ſcheenbeen.*
Greve, *ou* Gray, f. *Drijf-ſandt.*
la Greve, *Een plaets daer men Recht doet tot Parijs.*
Grever, *Beſchadigen, behinderen, beſwaren.*
Grevé, chargé, m. *Beſchadight, beſwaert, belaſt.*
Grevable, c. *Schadelijk, of dat men beſchadigen kan.*
Grevez, m. *Geſcheurt, die de geſcheurtheyt hebben.*
Greveure, f. *Geſcheurtheyt.*
Grevable, c. *Dat licht de geſcheurtheyt krijgt.*
des Greves, *Leerſen, knie-harnas.*
Greves de fer, *Yſere ſchenen.*
les Greux, *De nagelen en vingeren* of *klauwen der dieren,* en Picard, les ongles.
Grever, en Picard, c'eſt-à-dire caver avec les ongles, *Met de nagelen klauwen, of kretſen en krabben.*
Grezillon, *voyez* Grillons.
Griboury, m. *ou* gobelin, lutin, *Kabouter-manneken.*
Grief à endurer, m. *Swaer of quaet om verdragen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

m'eſt bien Grief, *Dat valt my heel laſtigh.*
ef, tort, m. *Schade, ongelijk.*
ırer le Grief, *De ſchade vergoeden, verha-*
n, of wederom oprechten.
évement, *Swaerlijk.*
eſche, *ou* Grieche, Ortie Grieſche, *Brau-*
ende netelen.
drix Grieſche, *Een ſneppe.*
ffer, *ou* Agripper, *Klauwen, kretſen.*
Griffade, *ou* Griffée, *Eenen ſlagh* of *quet-*
ſuere met de klauwen gedaen.
ffes, *ou* Grifes, *Klauwen van dieren*, of
vogelen.
Griffon, *ou* Grifon, *Een griffioen, een hontje,*
die men leeuwtje heet.
iffonner, *Qualijk ſchrijven, krabbelen.*
iffonnement, *Krabbelinge.*
Grignon de pain, *Een korſt van broodt.*
ignonner, Grignotter, *De korſten van 't*
broodt ſnyden.
il, m. *Eenen rooſter.*
illé, m. *Gerooſt, op den rooſter gebraden.*
peu Grillé, *Een weynigh gerooſt of verbluy-*
e Grille, f. *Val-deure, val-poorte.* (*ſtert.*
iller, *Op de rooſter braaden, ſlibberen, uyt-*
ſlibberen of *vallen.*
illant, m. *Slibberachtigh.*
hit Grillant, *ou* Gliſſant, *'t Is glat* of *ſlib-*
berigh.
e face Grillée, *ou* ridée, *Gerompelt aenſicht.*
ille d'oſier, f. *Een horde.*
ille de fer, f. *Yſeren tralie.*
illon, m. *Eenen krekel.*
illons, Grezillons, m. *Boeyen.*
ttre aux Grillons, *In de boeyen ſlaen.*
imace, f. *Eenige grimmagie, gryſinge* of *ver-*
reckinge des mondts.
re laide Grimace, *Leelijcke grijſinge voor-*
ſtellen, gryſen.
imper, *Opkruypen, klaveren, klimmen.*
impereau, m. *Een vogelken, 't welck met*
den adelaer vyantſchap heeft.
impeur, m. *Klaveraer.*
impeure, f. Grimpement, m. *Opklimminge,*
Optreckinge, klaveringe.
incer les dents, *Op de tanden knerſſen.*
incement des dents, *Knerſſinge der tanden.*
ringaude, f. petite fleur, *Tielooſe.*
ringotter, *ou* Gringuenotter, *Klappen en*
ſnappen, ſnateren als de vogelen.
ringottant, *ou* Gringuenottant, m. *Snate-*
rende.

Gringuenottis, m. *Snateringe, onnutten klap.*
Griotte, f. *Soete kriecke.*
Griotte, *ou* Gruotte, *Bry, ſekere pottagie van*
bry.
Gripaume, f. Herbe, *Een ſekere ſoort van ge-*
nees-kruydt.
Griphes, *voyez* Griffes.
Grip, *ou* Grippe, f. *Roof.*
Gripper, *Met den klauwen vangen.*
vivre de la Grippe, *Van roof leven.*
joüer de la Grippe, *Roven en ſteelen.*
inclination à la Grippe, *Genegen tot ſteelen.*
Grippeur, m. *Een roover, een dief.*
Gris, m. *Grijs, grauw.*
Griſard, m. *Gryſaert, oudt, grijs man.*
Griſard, m. Oiſeau, *Een meeuwe.*
Griſatre, c. *Grauwachtigh, grijſachtigh.*
Griſe, f. *Gryſe, graeuwe.*
Griſer, *ou* Griſonner, *Grijs worden* of *zijn.*
Griſon, *m. Een grijs paert*, of *grijs man.*
une Grive, f. *Een lijſter, lijſter-vogel.*
Griveler, *Schockieren, ſteelen.*
Grivelé, *ou* Grivolé, m. *Geſpickelt, geſchoc-*
kiert, geſtolen.
Griveleur, m. *Schockierder, Steelder.*
Groin de pourceau, m. *Verckens-muyl.*
Groiſelle, *voyez* Groſelle.
Grole, *ou* Corneille, f. *Kraey, kauwe, doole.*
Grommeler, *Preutelen, binnens mont ſpreken,*
mompelen, murmereeren.
Gronder, *ou* Grogner comme les Chiens,
Knorren als de honden, kyven, murmureeren.
il Gronde toûjours, *Hy kijft altijdt.*
Grongnement, m. *Rochelinge van een vercken.*
Grongnard, grongneure, m. *Grimmer, knor-*
rer.
Gros, m. *Dick.*
le Gros, *Het gros.*
le plus Gros eſt fait, *'t Meeſte werck is'er aen*
gedaen, 't is uyt den groven gemaeckt.
vendre en Gros, *In't gros verkoopen.*
une Groſſe, *Een grootken, twaelf dozijnen.*
la Groſſe, *ou* regiſtre au net, *'t Gemeyn regiſter.*
Groſſoyer, *Groſſeeren, in't lange ſchrijven* of
ſtellen.
Groſſier, qui vent en gros, *Een Groſſier die in*
't gros verkoopt.
Groſſier, Lourdaut, m. *Plompaert, bot, boer-*
achtigh.
Groſſierement, *Plompelijck.*
Groſſir, devenir gros, *Grooten, groot en dick*
worden of *maken.*

Groſ-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Grosseur, f. *Dickte.*
Grosselet, m. *Dickachtigh.*
Grossement, *ou* grossierement, *Bottelijcken, rouwelijcken.*
vivre Grossement, *Een rouw leven leyden.*
sonner Grossement, *Een doncker* of *leegh geluyt*, of *geklanck geven.*
Grosbec, autrement nommé Pinson Royal, m. *Pluvier, een vogel.*
Groselier, *Kruysbesie-boom.*
Grosselles, f. *Kruysbesien.*
Grosse germandrée, *Grooten gemandree.*
femme Grosse d'enfant, *Een vrouwe die groot gaet van kinde.*
elle est Grosse de ton fait, *Sy gaet groot van u.*
Grosseſſe de femme, f. *Het groot gaen van een vrouwe, swangerheyt.*
Grossier, *voyez* Gros.
Grotte, f. *Een speloncke, hol,* of *kuyl onder d'aerde.*
la Grotte de Naples, *Den hollen berg van Pausilypus, die men door passeert om te Napels te komen, daer boven Virgilius begraven is.*
Groter, *Graven, hol maken.*
Grotesque, *ou* Crotesque, c. *Grof, kluchtigh, wonderlijck.*
terre Groüéte, *Steenachtige en gruysachtige aerde.*
Groüiller, *Krielen, vol zijn.*
le fleuve Groüillera de grenouilles, *De riviere sal krielen van vorsschen.*
Groulard, *voyez* Traquet.
une Grüe, f. oiseau, *Een kraen-vogel.*
une Grüe, *De krane*, of *het radt van een krane, om iet swaers op te heysen* of *neder te laten.*
Grüir, *Schreeuwen gelijk een kraen.*
Grumeau, m. *Een heuvelken* of *kerne.*
Grumeleux, m. *Vol heuvelkens* of *molhoopen.*
bois Grumuleux, *ou* Grumeleux, *Rouw en weerachtigh hout, dat vol weeren en onglat is.*
Grumuler, *voyez* Grommeler.
Grupe, agrafe, f. *Een haek.*
Gruper, agrafer, *Aenhaken.*
Gruyer, forestier, verdier, gardebois, m. *Boschbewaerder.*
faucon Gruyer, *Eenen valk, die hem in't bosch houdt.*

GUE

GUarir, *voyez* Guerir.
Gueyer, *voyez* Guéer.
un Gué, *Den gront van't water, een ondiepte* riviere à plusieurs Guez, *Een rivier die veel ondiepe plaetsen heeft daer men door gaen kan.*
Guéer, passer à gué, *Doorwaden, door't water gaen.*
Guéer un cheval, *Een paert door't water doen gaen om hem te spoelen.*
Guéable, c. *Daer men doorgaen kan om de ondieptens halven.*
Guedde, Guéde, *ou* Pastel, f. *Weedt daer men mede verwet.*
Guéde, *ou* Gueudé, m. *Die wel vol is, die wel gebraſt en gedroncken heeft.*
Gueldrois, m. *Gelderschman.*
Guenilles, f. *Vodden, vodderyen.*
une Guenon, f. *Simmeken.*
Guepillon, m. *Wywater-quispel.*
Guerdon, m. *Loon, looninge, vergeldinge, verdienste.*
Guerdonner, *Loonen, vergelden, verdienen.*
Guerdonné, m. *Geloont.*
Guerdonnement, m. *Looninge, vergeldinge.*
Guerdonneur, m. *Looner, Vergelder, Verdiender.*
Guére, *ou* Guéres, c. *Weynigh, niet veele.*
il n'avient Guére souvent, *Dat en geschiet niet dickwils, het komt selden.*
il ne s'en faut Guére, *'t En scheelt niet veele.*
n'a Gueres, *ou* n'y a Guéres, *Onlangs, kortlingen.*
homme de Guére, *ou* de neant, *Een deughniet*, of *een die niet veel en heeft.*
Gueret, m. *Gezayt lant, of't koren, noch staende overeynde, dat noch niet gepickt en is.*
Guerir, *Geneesen, heelen.*
se Guerir, *Geneesen, gesont worden.*
Gueri, m. *Heel, geneesen, gesont.*
elle est Guerie, *Sy is gesont* of *geneesen.*
Guerison, f. *Genesinge.*
Guerpir, *Verlaten en abandonneeren.*
Guerpir son païs, *Sijn landt laten* of *verlaten.*
Guerre, f. *Krijgh, oorloge.*
Guerre embroüillée, *ou* confuse, *Verwerden krijgh.*
Guerre mortelle, *Doodlijcken strijdt.*
Guerre navale, *Oorloge op de zee.*
mener la Guerre, *De oorloge voeren.*
aller à la petite Guerre, *Op buyt loopen, gaen rooven.*
faire la Guerre à l'œil, *Naerstiglijk op letten.*
compagnon de Guerre, *Rotgezel.*
gens de Guerre, *Oorloghs-volk, krijghslieden.*
homme de Guerre, *Krijghsman, krijghsknecht.*

polices,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ce, *ou* fait de Guerre, *Krijgs-handel*; *de wetenſchap en konſt van krijgen*, of *Oorlogen*.
lant en Guerre, *Strijdbaer*, *vroom*.
errier, *Oorlogs-man*.
rage Guerrier, *Strijdbaer* of *oorlogs herte* f *gemoedt*.
val Guerrier, *ou* de Guerre, *Oorlogs-paerd*.
s Guerriers, m. *Feyten van oorlogen*.
erroyer, *ou* guerrier, *Oorlogen*, *krijgen*.
erroyeur, m. *Oorlogs-man*.
eſpe, *ou* Guêpe, Mouche Guêpe, *Een Weſpe* f *Weſp*.
eſpier, *ou* Guêpier, m. oiſeau qui mange les Guêpes, *Spicht*, *een vogel*.
eſpillon, guépillon, m. *Schrobber* of *quiſpel*.
Gueſtres, *ou* guêtres, *Hooge ſchoen* of *boten*.
eſtré, m. *Die hooge ſchoenen* of *boten aen heeft*.
et, m. *Gaeyſlaninge*, *aenmerkinge met bedieninge*.
t au Guet, *Hy luyſtert* of *aenmerkt vlijtelijk*.
it bon Guet, *Hy ſiet wel toe*.
Guet d'une ville, *De wacht van een Stad*.
Guet de nuit, *De nacht-wake*.
Guet de gens de guerre, *Een waek-plaetze van krijgs-lieden*.
not du Guet, *'t Woort*, *de looſe*.
e, *ou* avoir le Guet, *Waken*, *de wacht houden*.
Guet à pens, *ou* exprés, *Al wetens en willens*.
ette, f. *Toren daer men wacht in houd*.
Guette, *Waeker die op zulcken toren waekt*.
ette, *ou* eſpie, f. *Beſpieder*, *een ſpie*.
etter, *Beſpieden*, *verſpieden*, *vlytelijk aenſchouwen*, *gade ſlaen*.
etter à &c. *Liſt zoecken*, *of toeleggen om*, *&c*.
ettant, *Wachtende*, *beſpiedende*.
etteur, m. *Waecker*, of *beſpieder*.
etteur de chemin, m. *Snaphaen*, *Straetſchender*.
ever une terre, c'eſt la rendre au Seigneur duquel on la tient, *Geven*, *eenig Land den Heere wederom leveren*, *van den welcken men dat houd*.
Gueule, *De ſtroote* of *keele*.
Gueule, ou la bouche d'un lion, *De mont van een Leeuw*.
Gueule d'un four, *Den mont van den oven*.
rchandiſe de Gueule, *Etelijcke ware*.
eule bée, *ou* beante, *Openen monde*.
Gueule bée, *Met openen monde*.
eule, *ou* teſte de veau, *Knap-tanden-kruyt*, of *kalf-ſnuyte*.

un Gueus, m. *Een Deugniet*, *Fielt* of *Bedelaer*.
Gueus, m. *Deugnietachtig*, *lanterfantachtig*, *fieltachtig*, *bedelachtig*.
Gueuſe, f. *Fielinne*, *Bedelerſſe*.
Gueuſe, f. *Een groot*, *dik*, *grof ende rondt ding van gegoten ijſer*.
Gueuſer, *Bedelen*.
Gueyer, *voyez* Guéer.
du Gui, m. de la glu, f. *Vogel-lijm*.
Guichet, m. *Het wincket*, *ſterre-poortken*.
gardez Seigneur le Guichet de mes levres, *Heere bewaert mijn lippen ſlot* of *deure*.
un Guide, *Een Leydsman*.
Guider, *Iemant leyden*, *den weg wijzen*.
Guidon de guerre, m. *Veld Wimpel* of *Vendel*.
Guigner, *Lonken*.
Guignement, m. *Lonckinge*.
une Guillée, *Een ſlag-regen*.
Guillemot, m. Jeune pleuvier, *Jonge Spreeuwe*.
Guillochis, terme d'Architecture, *De kroninge op de vorſten van een Huys*, of *van eenige Kercken* of *Kaſteelen*.
Guimauve, *Witten maluwe*, of *witten heemſt*.
Guimple *ou* guimpe, f. *Vrouwen ſpanzel*.
Guinde, f. *Een wind-aes* of *katerol*.
Guinder, *Op-trecken*, *op-hijſen*.
il ſe Guinda ſur le rempart, *Hy liep* of *ſprong met een loop* of *ſprong boven op het Bol-werk*.
Guindereſſe, f. *Katerol* of *ſchijve*, *daer men het Zeyl van den maſt*, *daer 't vaſt aen gemaekt is*, *mede opheyſt*.
Guindal, *ou* guindeau, m. Inſtrument propre à guinder, *Een rame*, *wind-aes*, *katerol* of *poleye*.
poulle de Guinée, *Kalkoenſche hinne*.
Guirlande, f. *Een krans van Rooſen* of *Bloemen*, *Eenen Rooſen-hoedt*.
Guirlandiére, f. *Hoey* of *Krans-maekſtere*.
une Guiſarme, Halebarde, *ou* Partizane, *Een Swijn-ſpriet*.
Guiſe, f. *Maniere*, *mode*, *fatzoen*.
à ma Guiſe, *Na mijn fantaſie*, *mode* of *maniere*.
Guiſnes, *ou* Guines, f. *Kriecken*, *Kerſſen*.
groſſes Guines, *Spaenſche Kerſſen* of *Kriecken*.
Guiſnes noires, *Swarte kerſſen*.
Guiſnier, m. *Krieckelaer*, *Kriecken-boom*, *Kerſſelaer*, *Kerſſen-boom*.
une Guiterne, *ou* guitarre, *Een quiterne* of *quinterne*.
Gurgulion, f. *De ſtroote* of *keele*.
Guy, *Kruydt dat Marentacken heet*, Herbe.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Gymnaſe, college, *Een Collegie* of *gemeyne Schole.*
Gymnaſiarque, m. *Rectoor.*
Gymnaſtique, c. *Dat tot zoo een Schole* of *exercitie behoort.*
Gymnique, jeux gymniques, *Spelen daer in de Kamp-vechters naekt en gezalft vechten.*
Gymnoſophiſtes, m. *Philoſophen by de Indos* of *Babylonie, die naekt in de Boſſchen leefden.*
Gyroſle, giroflée, f. *Een genoffel.*

HAB

HA, ha, *Ha, ha, Een maniere van lachen.*
Ha, *ou* ah, *Bedtedt elk byzonder, hoort eens,* of *hoordy niet.*
Habile, c. *Gaeuw, geleert, behendigh.*
il eſt Habile à parler, *Hy ſpreeckt zeer wel, Hy heeft ſijn tong tot ſijn wil.*
Habile du corps, *Ras van der handt, wacker.*
mal Habile à faire quelque choſe, *Onbehendig, onbehantzaem.*
Habileté, f. *Abelheyt, behendigheyt, bequaemheyt, wackerheyt.*
Habilement, *Geleerdelijk, Abelijck, behendiglijk, wackerlijk, ſnellijk.*
Habiliter, *Fatſonneren, behendig maken.*
Habiller, *Kleeden.*
Habiller ſomtueuſement, *Koſtelijk kleeden, koſtelijcke klederen yemant maken.*
Habillé, m. *Gekleedt.*
Habillé de düeil, *Gekleedt met een rouw-kleedt, rouw dragende.*
Habillement, *Een kleedt.*
changer d'Habillement, *Sijn kleedt veranderen, een ander kleedt aentrecken.*
Habillement à manches, *Een kleedt* of *rok met mouwen.*
Habit, m. *Een kleedt.*
Habit d'homme de ville, *Een ſteedts habijt.*
Habiter, *Woonen.*
Habité, m. *Bewoont.*
un lieu Habité, *Bewoonde plaetze.*
Habitant, *Woonende.*
les Habitans de, &c. *De Inwoonders van, &c.*
Habitation, *ou* demeure, f. *Een wooninge, woonſtede* of *woonplaetze.*
Habitable, c. *Bewoonlijk, dat men bewonen magh.*
Habitacle, m. *Een wooninge.*

Habitude, f. *Converſatie, gemeynſchap, gewoonte, hoedanigheyt.*
avoir Habitude avec quelqu'un, *Met yemant groote converſatie hebben,* of *gemeynſchap houden.*
faire quelque choſe par Habitude, *Iets door gewoonte doen.*
Habitüer, *Gewennen.*
s'Habitüer, *Hem zelven gewennen,* of *in de gewoonte brengen.*
s'Habituër dans une ville, *Sijn woonplaets in een ſtadt nemen.*
Habitué, m. *Gewoon, gewent.*
Habitüation, f. *Gewoonte, gewenninge, gewoonmakinge.*
Hable, *ou* havre, m. port de mer, *Een Haven van de zee, een Zee haven.*
Habler, *Blaes-kaecken, poffen.*
c'eſt un vray Hableur, *'t Is een rechte poffer.*
Hache, f. *Bijl.*
il a un coup de Hache, *Hy heeft een ſlagh van de meulen weg, hy is niet heel wijs.*
Hache d'armes, *Een ijſer geweer, na 't fatzoen van een bijle.*
Hache auſſi eſt une certaine forme de champ, *Een zekere forme en parcele Landts, dat van de zyde ende van voren al krommende ende draeyende yewers aen paelt.*
piece de terre contenant deux arpens en Hache, *Stuk Landts vier gemeten groot by ſtucken, dat niet recht doorgaende aen een leyt.*
Hachette, f. *Bylken.*
Hacher, *Met de byle klieven, hacken.*
Hacher menu, *Kappen, kleyn houwen.*
par Hachemens, *In ſtucken.*
Hachis, m. *Pot-paſteye, gekapt vleeſch.*
Hacquenée, haquenée, f. *Een telle* of *hackenye.*
Hagard, m. faucon hagard, *Een oude valk, die meer dan eens gemuyt en lange in 't wilde geweeſt heeft, ende in 't over-paſſeren gevangen wordt.*
Hagard, m. c'eſt à dire farouche, étrange, *Grouzaem, wreedt, onbehandelijk.*
la fortune m'a tousjours eſté Hagarde, *De fortuyne heeft my altijdts vreemt, contrarie ende hart gevallen.*
Haict, *ou* hait, m. promtitude & alegreſſe à faire quelque choſe, *Vlytigheyt om iet te doen.*
Haidroit, qui hait le droit, m. *Een die 't recht haet.*
Haie, *voyez* Haye.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

llier, *ou* halier, m. *Een dicke* of *dichte ha-*
, *voyez* Haliers. (*de.*
llon, m. *Een ouden verſleten doek, een vod-*
llon, *Oude verſletter de Vrouw* of *vuylneuſe.*
nir de Haillons tout autour, *Met voddekens*
ewinden of *omwinden.*
m, *ou* hameçon, m. *Viſch-haek* of *angel.*
t Haim, *Haexken* of *angelken.*
ine, f. *Haet* of *nijdt.*
ine mortelle, *Grooten* of *doodelijcken haet.*
ourir la Haine de quelqu'un, *Iemants haet*
p hem halen.
ter Haine à quelqu'un, *Iemant haten.*
e en Haine à tout le monde, *Van alle de*
verelt behaet ende benijdt zijn.
ineux, m. *Hater, die yemant benijdt.*
s Haineux, m. *Mijn vyanden.*
e cauſe Haineuſe, *Een hatelijcke zake.*
ïr, *Haten.*
ïr l'eſtat de mariage, *Den houwelijken ſtaet*
verſmaden, geenen trek of *luſt hebben tot het*
houwelijk.
faire Haïr, *Hem zelven in den haet brengen.*
ïr le vin, *Van den wijn walgen.*
aï, *ou* hay, m. *Gehaet.*
y de Dieu & des hommes, *Vyand van Godt*
en de menſchen.
aire, f. *ou* le cilice, m. *Een hayren kleedt.*
airon, *ou* heron, m. *Een Reyger.*
airon, m. *Dat van den Reyger is.*
oir la cuiſſe Haironniere, *Een zeer mager*
dyge hebben, daer niet dan vel en been aen is.
homme Haironnier, *Dor en mager Man.*
faucon Haironnier, *Valk die geleert is om*
Reygers te vangen.
aïſſable, *Hatelijk, dat te haten is.*
aiſe, f. *Hecken.*
aiter, *Na ſijnen wil ende begeerte hebben.*
la me Haite bien, *Dat is wel na mijnen ſin,*
dat ſtaet my wel aen ende behaegt my wel.
a fait cela de bon Hait, *Hy heeft dat geerne*
ofte van goeder herten gedaen.
ci n'eſt pas à mon Hait, *Dit en ſtaet my niet*
aen.
laitié, m. ſain, *Wel te paſſe, fraey en geſont.*
omme Haitié, *Een die wel te paſſe is.*
Halbrené, m. Faucon halbrené, *Een Valk die*
een veder of *vele vederen gebroken heeft.*
Halcyon, oyſeau de mer, *Een vogel die op de*
Zee neſtelt, Ys-vogel.
Hale, *ou* halle, *Een halle* of *pandt, daer men*
yet verkoopt.

la Hale au bled, *De Koren-markt.*
les Hales, *De hallen.*
Hâle, m. *De haringe, vervellinge* oft *ophalinge*
van den windt of *hitte der Sonne.*
Hâler, *Haren, hayren, verhayren.*
de peur que le Soleil ne vous Hâle, *Op dat de*
Sonne u niet en verbrande.
Hâlé, m. *Verhaert van den windt*, of *ver-*
brandt ende verblaeſt van de ſonne of *'t vyer.*
Halebarde, f. *Een Hellebaerde.*
Halebardier, m. *Hellebardier.*
Halebrede, m. *Grof, leelijk en qualijk gemaekt*
Wijf.
Halebrené, *voyez* Halbrené.
Halecret, m. *ou* corſelet de harnois, *Een Borſt-*
harnas, Ring-krage.
Haleine, f. *Den aeſſem.*
tout d'une Haleine, *Al met een aeſſem.*
Haleine puante, *Stinckende aeſſem.*
reprendre ſon Haleine, *Sijnen aeſſem verhalen.*
je ſuis hors d'Haleine, *Ik ben't eynde aeſſem*
of *geheel moede.* (*pen.*
prendre Haleine, *Aeſſemen, ſijn aeſſem ſchep-*
Halener, *ou* laiſſer aller ſon Haleine ſur quel-
que choſe, *Iets beaeſſemen.*
d'une Haleine, *Met eenen aeſſem.*
Haler, *Trecken, optrecken, ophijzen, om hoge*
winden.
Haleter, *Hygen.*
Haletant, m. *Hygende.*
Haliere, haye, f. *Hage.*
Halliers, m. pl. *Dicke ende dichte doornen* of
hagen.
Halle, *voyez* Hale.
Halleluya, *Looft den Heere.*
un Halier, *voyez* Haillier.
Hamadryades, *voyez* Dryades.
Hamé, m. *Krom, gekromt.*
Hameau, m. *Een gehucht, een Dorp zonder*
Kerck.
Hameçon, *ou* Hameſſon, m. *Viſch-haek* of
haexken, angel.
Hameſſonné, m. *Geangelt, dat haexkens heeft.*
Hampe, f. en venerie, c'eſt la poitrine du cerf,
De borſt van een Hert.
Hampe à faillots, m. *Een vyer-panne.*
un Hanap, m. *Eenen beker, kroes* of *ſchale.*
Hanche, f. *De heupe.*
Hanebane, hannebane, f. *Belſel-kruydt*, herbe.
Haneton, *ou* hanneton, m. *Vliegende worm, die*
de vrucht van de boomen verſlint, Kever.
Meulenaer, een Goude-torre.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Hanter un homme, c'eſt le recevoir en la compagnie des bourgeois d'une ville, pour joüir des franchiſes, & privileges de la ville, *Iemant vry maken, gelijk een ander Borger, hem het borgerlijk recht geven.*

Hanté, *ou* afranchi, m. *Gevrijt*, of *vry gemaekt.*

la Hante d'une javeline, *De ſchacht van een ſpieſſe* of *javelijne.*

Hanter une pique, *De ſchacht van een ſpieſſe maken.*

Hanter, *Handelen, hanteren, omgaen.*

il y a long temps que nous nous Hantons, *'t Is lang geleden, dat wy met malkander omgaen.*

il le Hante fort, *Hy is dikwils by hem, hy handelt ende converſeert veel met hem.*

une cour fort Hantée, *Een Hof dat ſeer bewandelt en bezocht word,* of *daer veel volks komt.*

voye fort Hantée, f. *Betreden* of *bewandelden weg.*

Hantiſe, *ou* converſation, f. *Hanteeringe, converſatie.*

Happer, *Snappen, op ſijn onverſiens ſnellijk nemen.*

Happer des mains, *Uyt de handen ſnappen* of *nemen.*

Happelourde, f. *'t Geene daer de ſlechte lieden mede verleydt, geſnapt ende bedrogen worden.*

Haquebute, f. *Een buſſe* of *halven haek.* (*ters.*

Haquebutiers, m. *Buſſchieters, de haekſchut-*

Haquenée, f. *Een hackenye* of *telle.*

Haquet, m. *Een karre met twee wielen en twee lange wagen-leederen.*

Haquetier, m. *Karreman.*

Har, *ou* hart, m. *Een mutſaert-bant* of *ſtrop.*

ſur peine de la Har, *Op lijf ſtraffe, op de galge.*

Harang, *Haring, voyez* Harenc.

Harangue, f. *Een lange reden* of *uyt-ſpraecke, een harangue* of *oratie.*

Haranguer, *Een vertoog, reden* of *een uyt-ſpraecke doen.*

Haranguer au peuple, *ou* le peuple, *Een aenſpraek aen 't volk doen.*

Harangueur, m. *Welſprekende man, die eenige oratie, redene* of *uyt-ſprake doet, Orateur.*

un Haras, *Een menigte* of *hoop van Merrien met de ſpring-hengſten om jongen te teelen.*

Haraſſer, *Iemant door grooten ende langduerigen arbeydt ſijn kracht verminderen* of *benemen, hem beſwaren* of *vermoeyen.*

Haraſſer, *Quellen ende onruſte aen-doen.*

une armée Haraſſée, *Een heyr dat vermoeyt is.*

Harçe, *voyez* Herce.

Harceler, *ou* tourmenter quelqu'un, *Quellen. Moeylijk zijn, veel ſpels maken.*

Harceleur, m. *Krakeel-zoecker.*

Harcelle, f. *voyez* Har.

Harde, f. c'eſt une trouppe de beſtes ſauvages, *Hoop* of *kudde van wilde beeſten.*

Harde d'oiſeaux, *Een gedruys van vogelen.*

une vieille Harde épennaillée, *Een oude verſleterde Vrouwe.*

un Hardeau, *Een jonge lecker.*

Hardelle, *ou* jeune fille, *Een jong Dochterken.*

Harder, troquer, *Wiſſelen, ruylen.*

donnez moy mes Hardes, *Geeft my mijn goet,* of *mijn klederen.*

Hardes, f. *Bagagie, Gereedſchap, voyez* Bagage.

Hardi, m. *Stout, onvertſaegt, vrypoſtig.*

ſois ſi Hardi de nier, *Ontkent het, hebt gy 't hert, Loogenet dorfdy.*

Hardieſſe, f. *Stoutheyt, onvertzaegtheyt, vrypoſtigheyt.*

prendre la Hardieſſe, *De ſtoutheyt nemen.*

Hardiment, *Stoutelijk, onvertſaegdelijk, vrypoſtiglijk.*

le Hardillon d'une boucle, *Den doorn van een geſpe.*

Harenc, m. *Haring* of *Heering.*

Harenc laicté, *Een hommer.*

Harenc ſor ou ſoret, *Drogen Haring, Bucking.*

Harangere, f. *Haring-wijf, eene die met Haring om gaet.*

c'eſt une vraye Harangere, *'t Is een rechte teef,* of *viſch-wijf.*

Harangeaiſon, m. *Den haring-tijdt.*

Harer les chiens, *De honden hiſſen.*

Hare lévrier, m. *Eenen roep, daer de Haſewinden in de Jacht mede verwekt worden.*

Harg̃neux, chagrin, m. *Kribbig, korzel, Kijfachtig.*

Haricot, m. *Poſterye.*

Haridelle, cheval fort maigre, *Mager-heyn van een Paert.*

Harier, importuner, *Quellen ende onruſte aendoen.*

Harle, m. eſpece d'oiſeau de riviere, *Eenen vogel, die zich in 't water onthout.*

Harmonie, f. *Over-een-kominge,* of *Welluydinge der ſtemmen.*

chant Harmonieux, *Wel-luydende zang.*

Harnacher un cheval, *Een Paert zadelen, toomen, &c.*

Harnachement, m. *Zadelinge.*

un

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Harnas de cheval, *Den afval* of *tuyg van een paert.*
Harnas de mouton, *ou* de bœuf, *Den afval van eenen hamel* of *os.*
Harnois, m. *Harnas* of *wapen.*
Mettre bas le Harnois, *De wapenen neêrleggen.*
Harò, crier Harò, *Om hulpe roepen.*
Arondelle, *voyez* Arondelle.
Harpe, f. *Een harpe.*
Harpe d'un chien, *De klauwe*, of *poot van eenen hondt.*
Jouër de la Harpe, *Op de harpe ſpeelen*, metaphoriquement, *ſteelen.*
Joueur de Harpe, *Een Harpſpeelder.*
Herpail, Harpaille, *voyez* Herpail, Herpaille.
Harper, *Vatten, grypen, ſteelen.*
Harper l'un à l'autre, *Malkanderen aenvatten.*
Arquebuze, *voyez* Arquebuze.
Harts, f. *ou* Hart, m. *voyez* Har.
Haſard, *voyez* Hazard.
Haſe, f. *'t Wijfken van een konijn.*
Haſif, m. Coriace, c. *Taey.*
Haſle, m. *De haringe, vervellinge* of *ophalinge van den windt, of hitte der Sonne*, *voyez* Hale.
Haſple, m. *Haſpel.*
Haſpler, *Haſpelen.*
Une Haſte, *Een langen houten ſpit.*
Haſte d'une lance, *De ſchacht van een lancie.*
Haſtaires, m. *Piekeniers.*
Haſte, *ou* Hâte, f. *Haeſte, haeſtigheyt.*
A Haſte, *Met 'er haeſte, raſſelijck.*
Haſter, *haeſten.*
Haſter ſe Haſter, *Langſaemlijck.*
Haſter d'aller, Haſter ſes erres, *Raſch* of *ſpoedig gaen.*
Haſter quelque choſe, *Eenige ſake vorderen* of *voortganck doen hebben.*
Haſter le pas, *Ras gaen*, of *treden.*
Me ſuis Haſté, *Ick hebbe my geſpoeyt.*
Haſtif, *ou* haſté, m. *Haeſtig.*
Suis Haſté, *Ick ben haeſtig.*
Comme Haſtif, *Haeſtig* of *korſel van hoofde.*
Il eſt choſe Haſtive, *'t Is haeſtig, het moet gedaen zijn.*
Poires Haſtives, *ou* de Haſtiveau, *Vroege peeren.*
Haſtiveté, f. *Haeſte, haeſtigheyt, raſſigheyt.*
Haſtivement, *Haeſtelijck, raſſchelijck.*
Hau, *Hou, hou gy*, *voyez* Ha.
Hau, c'eſt tres bien fait, *Jou, och dat is wel gedaen.*

Haula, *ou* hola, *Hoort, hoort een woordt, als men iemant roept.*
Haubereau, m. Eprevier, *Een ſperwer*, of *havick.*
Haubert, haubergeon, m. C'eſt proprement une cotte de maille à manches & gorgerin, *Een harnas* of *pantſier met mouwen tot aen den hals.*
Haubois, *ou* hautbois, m. *Schalmeye.*
Havée, f. *Een greep.*
emporter ſa Havée, *Sijn deel* of *greep weghnemen.*
Have, c. *Vreeſſelijck, Eyſſelijck.*
les yeux Haves, *Vreeſſelijcke oogen.*
Havement, *comme*, manger Havement, *ou* avidement, *Gulſighlijck*, of *gierighlijck eten, ſlocken.*
Haveron, m. *Onkruyt dat in de garſte waſt.*
Havet, *ou* crochet, m. *Haeck.*
main à Havet, *Kromme en diefachtige handt.*
Havi, brulé, m. *Verbrandt, verbluyſtert.*
Havi de froid, *Verhart* of *verſtijft van koude*, *vervroſen.*
un Havre, m. *Een haven.*
un homme Havré, *Een affichtig man.*
Hauſſer, *Opheffen.*
Hauſſer le prix, *Den prijs verhoogen* of *vermeerderen, meer geven.*
Hauſſer le temps, bien boire, *Luſtig drincken*, of *ſuypen.*
Hauſſant, m. *Opheffende.*
Hauſſe, f. *Een ſtuckxken leer, daer de ſoolen van de ſchoenen mede gehoogt worden.*
Hauſſebec, m. *Knickinge met den hoofde* of *kinne.*
donner un Hauſſebec, *Met de kinne groeten.*
Hauſſecol, *ou* hauſſecou, m. *Ring-krage* of *hals-krage.*
Hauſſepied, m. *Een inſtrument om de wolven, voſſen of daſſen mede te vangen.*
Hauſſe queüe, f. *Quickſtaert, vogelken.*
Haut, m. *Hoog*, of *dat ſeer verheven is.*
ſauſſes de Haut gouſt, *Sauſſen die ſterk ſmaken.*
bois de Haute fuſtaye, *Hout dat hoog opgeſchooten is.*
Hautes montagnes, *Hooge bergen.*
un Haut & puiſſant Seigneur, *Een groot Heere.*
parler Haut, *Hart*, of *luyde ſpreken.*
je diray Haut & clair ce que je penſe, *Ick ſal openbaerlijck mijn gevoelen te kennen geven.*
Hauts faits, *Heerlijke feyten, treffelijke daden.*
un homme fort Haut, *ou* de haute taille, *Een lang man.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

une Haute tour, *Een hooge toren.*
loüer quelqu'un tout Haut, *Iemandt opentlijck pryſen.*
il eſt desja Haute heure, *Het is al laet.*
Haut, profond, m. *Diep.* (*zee.*
en Haute, *ou* pleine mer, *Diep* of *verre in de*
voguer en Haute mer, *Verre van landt*, of *diep in de zee varen.*
au plus Haut, *In't hooghſte, in't opperſte.*
en Haut, *Om hooge.*
le plus Haut, *De hooghſte, de opperſte.*
le Haut mal, *S. Jans ſieckte.*
parlez Haut, *Spreeck luyde.*
aller Haut & bas, *Hoogh en leegh, op en neder,* of *boven en onder gaen.*
s'en aller au Haut & au loin, *Verre uyt den lande trecken.*
Haut nez, *Een die van verre rieckt.*
lever en Haut, *Op-heffende, om hooge hoffen.*
Hauteſſe, f. *ou* la grandeur & excellence de l'autorité d'un Roy, *De grootheyt en mogentheyt van eenen Koning.*
prononcer Hautement, *Luyde uytſpreken.*
il ſe faiſoit ſervir Hautement, *Hy dede hem ſelven koſtelijcken en heerlijcken dienen.*
Hautain, m. *Groots, hooghmoedigh, opgeblaſen van herten.*
faucon Hautain, *Valck die ſeer hooge vlieght.*
Hautainement, *Grootſighlijck, hooghmoedighlijck.*
Haute-contre, f. *Den ſuperius* of *boven-ſang in de muſijcke.*
Haute-contre, m. *Een die den ſuperius ſingt.*
Hauteur, f. *Hoogheyt, hooghte.*
Hay, *Ey.*
une Haye, *Een tuyn, een hage.*
Hayer, enclorre de hayes, *Betuynen, omtuynen.*
Hayon, m. *ou* Tente, f. *Een tente* of *kraem.*
Hayr, Hay, *voyez* Haïr.
Hazard, m. *Hazard, geluck, avonture, gevaer.*
jeu de Hazard, *Dobbel-ſpel.*
eſſayer le Hazard de la guerre, *Den ſlagh avonturen.*
Hazarder, mettre au hazard, *Avonturen, wagen, in d'avonture* of *perijckel ſtellen.*
Hazardeur, m. *Avontuerder* of *Avonturier, Waeghals.*
Hazardeux, m. *Gevaerlijck.*
Hazardeuſement, *Gevaerlijcken, avontuerlijcken.*

HE, *Een woort daer men iemanden mede roept, beteeckenende hou, hou ghy.*
Heaume, m. *Eenen helm.*
Heaumer, *Eenen helm opſetten.* (*maeckt.*
Heaumerie, f. *Plaetſe daer men de helmen*
Heaumier, *ou* Armurier, *Een die helmen* of *alderhande harnas maeckt.*
Heaumiere, f. *Een gat aen 't achterſchip daer den helmſtock van't roer door paſſeert.*
Hebene, *ou* Ebene, f. *Ebben-boom* of *ebbenhout.*
Hebenin, m. *Dat van ſulck eenen boom is.*
Heberge, *ou* une hoſtellerie, m. *Logijs* of *herberge.*
Hebergé, m. *Ter herbergen zijn, logeeren.*
Heberger, loger, *Logeeren* of *herbergen.*
Herbergement, *ou* logement, m. *Een logijs* of *logeringe, herberginge.*
Hebeté, m. *Bot, plomp.*
Hebeter, *Bot maken.*
des gens Hebetés, *Botte lieden.*
Hectique, *voyez* Etique.
Helas! *Ach!*
Hellebore, *voyez* Ellebore.
Helvetien, Suiſſe, m. *Switſer.*
Hemerocale, f. Fleur, *een ſeker ſoorte van bloem.*
Hemiſphere, *ou* Hemisfere, m. *Een halven kloot*, of *dat de figuer eens halven kloots*
Hennir, *Brieſſchen gelijck een paert.* (*heeft.*
Henniſſement, m. *Brieſſchinge* of *'t gebrieſch van paerden.*
Hepatique, c. *Die een quade lever heeft.*
Hepatique, *Lever-kruydt*, Herbe.
Heraut, m. *Een Heraut, Krijghs-bode.*
Herbage, m. *Groente, warmoes.*
Herbage, paſturage, *'t Gras, grasachtige plaetſe.*
Herbe, f. *Kruydt, gers* of *gras.*
marché aux Herbes, *Groenmerckt.*
Herbe au charpentier, *Bruynelle.*
l'Herbe des tigneux, *Peſtilentie-wortel, dockebladeren.*
Herbe S. Jean, *Byvoet.*
Herbe à limaçon, *Een aert van hoy, klaveren*, of *gras.*
Herbe aux puces, *Vloy-kruydt.*
Herbe au chat, *Katten-kruydt.*
Herbe au lait, *Wolfsmelck-kruydt.*
Herbe aux crapaux, *Padde-gras.*
Herbe aux langues, *Tongen-blat.*
Herbe aux mites, *Swart Motten-kruydt.*

Herbe

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Herbe aux perles, *Peerlen kruydt, Steen-zaet.*
Herbe aux poulmons, *Longe-kruydt.*
Herbe de prés, *Gras.*
Herbe monnoyer, *Penninck-kruydt* of *Ezels-kruydt.*
Herbe S. Barbe, *S. Barbers-kruydt.*
Herbe terrible, *Alp van den berge, een kruydt.*
Herbir en Herbe, *Groen worden.*
Herger ſon bled en Herbe, ou en verd, *Sijn hooren op eten terwijl het noch groen is.*
Herbier, m. *Kruydt-hof.*
Herbier, *ou* Herboriſte, m. *Een Herbariſte* of *Kruydtkenner.*
Herbier, *ou* Herbaire, m. *Kruydt-boeck* of *Herbarius.*
Herbier, vendeur d'herbes, *Groenverkooper.*
Herbiere, f. *Warmoes-wijf, Groenverkoopſter.*
Herber, Paiſtre de l'herbe, *Gras eten* of *afweyden.*
Herbu, *ou* herbeux, m. *Kruydigh, groen, grasachtigh.*
Herberge, Herberger, *voyez* Heberge, Heberger.
Herbier, Herbu, *voyez* Herbe.
Herbiere d'un oiſeau, f. *De pijpe daer den aeſem* of *windt door komt van de longe tot den mondt toe.*
Herboriſer, *De kracht der kruyden onderſoecken.*
Herboriſte, m. *Een Herbariſte, Kruydtkenner.*
Herce, *ou* Herſe, f. *Val-deure, val-poorte.*
Herce, *voyez* Herſe.
Herceler, *voyez* Harceler.
Here, *ou* Haire, *Hen hayren kleedt*, of *'ramijn.*
Heredité, f. *Erf-goedt.*
Hereditér, *Erf-goedt beſitten.*
Hereditaire, c. *Erflijck.*
Maladies Hereditaires, *Erf-ſieckten.*
Hereſiarque, m. *Hooft-ketter.*
Hereſie, f. *Ketterye.*
Heretique, c. *Een Ketter.*
Hergne, f. *Geſcheurtheyt aen de ſchamelheyt.*
Hergneux, m. *Geſcheurt.*
Hergneux, m. *Korſel, kijfachtigh.*
Herigoté, *Geſpoort, dat ſpooren heeft.*
Herigoture, f. *Een locke hayrs achter aen de pooten van de honden, ſpoorwijs.*
Heriſſer, *ou* Heriſſonner, *Sijn hayr over eynde ſtaen, om hooge ſteeken.*
Heriſſon, m. *Een echele.*
Heriſſonné, *Met prickelen voorſien.*

Heritage, m. *Erfgoedt, erfdeel.*
petit Heritage, *Erf-goeyken.*
Heritage amorti, *Erfgoedt ſonder Erfgenaem.*
Heritage roturier, *Erfgoedt dat lijfrente geeft.*
Heriter, *Erven, het erfgoedt beſitten.*
le fils Heritè de ſon pere, *De ſoon be-erft ſijns vaders goederen.*
Heritier, m. *Erfgenaem.*
Heritiers en ligne collaterale, *Erfgenamen die van de dweerſe zyde komen.*
Hermafrodite, *ou* Hermaphrodite, m. *Half man half wijf.*
Herme, ſterile, c. *Onvruchtbaer.*
Hermes, ſtatuës à demy de Mercure, *Halve beelden van Mercurius.*
Hermine, *voyez* Ermine.
Hermite, c. *Een Heremijt* of *Kluyſenaer.*
vivre en Hermite, *In een ſaemheyt leven.*
Hermitage, m. *Een kluyſe.*
Hermodacte, *ou* mort aux chiens, *Hermodactylen.*
Heros, m. *Een Heldt.*
Heroine, f. *Een Heldinne.*
Heroïque, c. *Heerlijck, dat ſeer kloecke en treffelijcke mannen toebehoort.*
fait Heroïque, *Heerlijcke feyten* of *daden.*
Heron, *voyez* Hairon.
Herondelle, *Een ſwaluwe.*
Herpail, m. c'eſt une harde de beſtes ſauvages, *Hoop* of *kudde van de groote beeſten.*
Herpaille, *ou* Harpaille, bande ou trouppe de mechants garnemens, *Eenen hoop bedelaers die den goeden man 't ſijne nemen.*
Herſe, *ou* Herce, f. *Een egghe.*
Herſe, f. *Een val-poorte, of het heck en de balie die men ſtelt voor de poorten van eenige ſteden, kaſteelen* of *ſterckten.*
Herſer la terre, *Het landt eggen.*
Herſeur, m. *Een die egget.*
Herſement, m. *Egginge.*
ſe Heruper, *ou* Heriſſer, *Dat is als iemanden door gramſchap*, of *vervaertheyt het hayr over eynde ſtaet, grouwen, grouwelen.*
Herupé, heriſſé, m. *Getopt, 't hayr over eynde ſtaende van vreeſe, vergrouwelt.*
Heſiter, *Twijffelen, haperen.*
Heſitation, f. *Twijffel, twijffelinge, haperinge.*
Heſtaudeau, *ou* Hetoudeau, m. *Een jonck tapuyn* of *kiecken.*
Heſtre, *ou* fau, m. *Beucken-boom.*
Heu, m. Batteau Hollandois: *Een Boeyer, een Veerſchuyt.*

Heudri

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Heudri, poufry, linge Heudri, m. *Lywaet daer 't weer*, of *'t vyer in is.*

En tous les mots ſuivans juſqu'à Heurt, H ne ſe prononce point.

Heur, bonheur, m. *Fortuyne, geluck, 't zy goet* of *quaet.*

de bon Heur, *By goede fortuyne, onverſiens.*

mal Heur, m. *Ongeluck, tegenſpoet, voyez* Malheur.

Heureux, m. *Geluckig, zalig.*

le plus Heureux, *De geluckighſte.*

tu as eſté Heureux en cela, *De ſake heeft u geluckt.*

Heureuſement, *Geluckelijck.*

Heure, f. *Een ure.*

dés l'Heure, *Van die tijdt af.*

à cette Heure, *Nu, eensgancks, terſtont, ſtracks.*

à cette Heure, ſi tard? *Nu, ſoo laet?*

voicy l'Heure que, &c. *Nu is 't tijdt dat; &c.*

à l'Heure, *Rechts te tijde, in tijdts, ter rechter tijdt.*

à la bonne Heure, *Ter goeder ure, geluckelijck.*

allez à la bonne Heure, *Vaert af, gaet heenen in Godes naem.*

il eſt desja haute Heure, *'t Is alreede ſchoon dag*, of *diep in den dag.*

de bonne Heure, *Vroeg.*

à la Malheure, *Ongeluckelijck; ter quader uure.*

de meilleure Heure, *Vroeger.*

d'Heure en heure, *Van uure tot uure, allen een, ſonder ophouden.*

ſur l'Heure, pour l'heure, *Doen, als doën, op die tijdt.*

tout à ceſte Heure, *Nu, terſtondt, eensgancks, ſonder vertoeven.*

quelle Heure eſt-il? *Wat ure is 't? wat is 't geſlagen?*

il eſt aprés deux Heures, *'t Is twee uuren geſlagen, 't is over twee.*

Heurt, m. en ce mot & ſes dependans on prononce H, *Tegenſtootinge*, of *ſtronckelinge.*

Heurt, m. *Het opperſte van eenigen heuvel* of *geberghte.*

ſans avoir aucun Heurt, *Sonder ſtoot* of *ſlag, ſonder eenigen aenſtoot.*

le Heurt & le choc de la battaille, *Den aenval* of *indruckinge van de krijgs-lieden.*

Heurter, *Stronckelen, tegen ſtooten.*

Heurter la teſte au mur, *ou* contre la muraille, *Met den hoofde tegen de muur loopen.*

Heurter à la porte, *Aen de deure kloppen.*

Heurter des pieds, *Met de voeten kloppen of ſtooten.*

Heurté, m. *Aen* of *tegen geſtooten.*

Heurtant, m. *Aen* of *tegenſtootende.*

Heurtement, *ou* heurtis, m. *Aen* of *tegenſtotinge.*

Heptagone, m. *Een ſevenhoeck.*

Hexagone, m. *Een ſeshoeck.*

H I

HIbernois, *Een man uyt Yerlandt, een Yerſche.*

un Hibou, *Een uyl.*

il eſt difficile de faire d'un Hibou un eſprevier, *'t Is quaet van de wolf een ſchaep te maken.*

Hibride, c. *Half wildt half tam*, of *half eel, en half oneel.*

Hideux, *Afgrijſelijck, vervaerlijck.*

Hideux à voir, *Eyſſelijck* of *vreeſſelijck om aenſien.*

Hideuſe, f. *Afgrijſelijcke, vervaerlijcke.*

Hideuſement, *Afgrijſelijcken, vervaerlijcken.*

Hideur, f. *Vervaerlijckheyt, verſchrickelijckheyt.*

Hidre, f. *Waterkruycke.*

une Hie, f. *Een hey* of *heyblock.*

Hieble, m. Herbe de pré, *Wilde vliere* of *hadijck.*

Hiémal, m. *Winterachtig, winterſch.*

Hiër, *Heyen, met een heye in ſtampen.*

Hié, m. *Geheydt.*

Hiement, m. *Heyinge.*

Hier, le jour d'hier, m. *Giſteren.*

avant Hier, *Eergiſteren.*

Hierarche, m. *De Opperſte over de heylige dingen.*

la Hierarchie, *Den hoogſten ſtaet over de Geeſtelijcke.*

Hierre, f. *Veyl, eyckloof.*

Hierre terreſtre, *Aerdt veyl.*

Hinard, m. *Stijfhals, die eenen ſtyven hals heeft.*

vin Hipocras, *Hypocras* of *ypocras, koſtelijcken gekruyden wijn.*

Hipocras d'eau, *Honig-water.*

Hirondelle, f. *Een Swaluwe.*

Hiſope, f. *Yſope.*

Hiſſer, terme de marine, qui ſignifie bander & deployer les voiles, *De zeylen optrecken.*

Hiſtoire, f. *Hiſtorie.*

l'Hiſtoire d'une peinture, tapiſſerie, &c. *Het inhouden* of *bediedeniſſe van eenige ſchilderye, tapiſſerye, &c.*

Hiſto-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſtorien *ou* Hiſtoriographe, m. *Hiſtory-ſchryver.*
ſtorier, deſcrire, *Hiſtorie beſchryven*, of *verhalen.*
ſtorier quelque lambris, *Eenige zolderinge met diverſche kleyne Hiſtorien verçieren.*
ſtorique, c. *Van de Hiſtorie, op de wijſe van een Hiſtorie..*
ver, m. *De winter.*
ır d'Hiver, *Een winterſchen dag.*
verner, *Overwinteren.*
vernal, *Winterſch, winterachtig.*

HO

HOber, bouger, *Verroeren, vergaen, verſlaen.*
te Hobes de là, ne te bouges de là, *En gaet noch en roert u niet van daer gy zijt.*
ne Hobe, *Verroeringe.*
obeine, *voyez* Aubine.
obere, m. *Gemaelt of geſpickelt paerdt.*
obbin, m. *Hackenye, Telle.*
oblon, m. *voyez* Houbelon.
obereau, m. *Eenen roof-vogel.*
obereau, jeune aprentif, *Een Leer-knaep*, of *een jonge Leer-knecht.*
oche-queuë, Bate-mare, Oiſeau, f. *Quickſteert-vogel.*
ocher, *ou* branſler, *Bewegen, ſchudden, waggelen.*
ocher la teſte, *'t Hooft ſchudden, neen zeggen metten hoofde.*
ochet de petit enfant, m. *Eenen klater, een ratel.*
ocqueton, *voyez* Hoqueton.
odé, las, laſſé, *Vermoeydt.* (*doen.*
oguiner, tourmenter, *Quellen, onruſte aen*
oguinement, m. *Quellinge.*
es Hoguines *ou* taſſettes d'un homme armé, *De panden van een Ruyter boven de knyen*, of *de arm-wapen aen de ſchouderen.*
oho, ſi toſt? *Hoho, zoo haeſt?*
oigner, *voyez* Grommeler & Grogner.
oir, Heritier, m. *Erfgenaem.*
es Hoirs de, &c. *De Erfgenamen of Nakomelingen van, &c.*
oirie, f. Heritage, m. *Erfgenaemſchap, erfſeniſſe, erfdom.*
ola, hola, *Houſik, hou, hougy, hou.*
ola, hou, *Alzoo roept men als men in een huys gaen wil, en niemant ſiet.*
ola, hola, c'eſt aſſez, *Houdt op of hola, 't is genoeg.*

Hollander une plume, *Een penne door de heete aſſche halen, om harder te maken.*
Hollandois, m. *Een Hollander.*
Holocauſte, victime, f. *Offer, Offerhande, Brandt-offer.*
Homar, m. *Groote ronde Zee-krabbe.*
Homicide, c. *Doodſlager.*
Homicide, m. *Moordt, doodſlag.*
Homelie, *Leſſe, gemeenzaem geſprek.*
rendre Hommage à Dieu, *Goat eer en dienſt bewijzen.*
Hommage, m. *Eedt, dienſt*, of *onderwerpinge die een Vaſſael ſijnen Leenheere doet.*
tenir en foy & Hommage, *Als een Vaſſael beſitten.*
c'eſt un Homme fait, *'t Is een Man.*
Hommaſſe, *ou* Hommace, f. *Mannelijcke of manachtige vrouwe.*
Homme, m. *Menſche.*
bout d'Homme, petit homme, *Een menſchken*, of *manneken.*
Homme de bien, *Eerlijk man, Man met eeren.*
Homme de bon alloy, *Oprecht man.*
Homme de guerre, *Oorlogsman, Krijgsman.*
combattre Homme à homme, *Een tegen een*, of *man tegen man vechten.*
nul Homme, *Geen menſche, niemant.*
mon Homme, mon vaſſal & ſujet, *Mijn knecht, mijn vaſſael en onderzaet*, of *Leen-houder.*
mon Homme, mon mari, *Mijn Man.*
je ne ſuis pas ſi addonnée aux Hommes, *Ik ben zoo mans niet.*
Hommet, *ou* hommelet, m. *Een mannecken.*
Homologuer, *Beveſtigen, van weerden houden.*
Homologué, ratifié, m. *Beveſtigt.*
Hongner, *voyez* Grommeler.
Hongre, m. *Een Ruyn, gelubt paert.*
Hongrois, c. *Een uyt Hongeryen.*
Honneſte, *ou* honnette, c. *Eerbaer, eerlijk.*
Honneſtement, *ou* honnêtement, *Eerlijken.*
Honneſteté, f. *Eerbaerheyt, eerlijkheyt.*
il eſt d'Honnêteté, *'t Is een eerlijcke maniere.*
Honneur, point d'honneur, m. *Eere.*
Honneurs funebres, *Den ſtaet des lyks.*
Honneur & reverence, *Eerbiedinge, eerbewyſinge.* (*eere.*
ſauf voſtre Honneur, *Met oorlove, behoudens u*
avoir en Honneur, *Eeren, in eeren houden.*
bleſſer l'Honneur de quelqu'un, *Iemants eer of faem en naem benemen.* (*heffen.*
élever en Honneur, *Tot eere of ſtate brengen, ver-*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

porter Honneur, *Eeren, eere bewijſen.*
Honorable, c. *Eerwaerdig, eerlijk.*
Honorablement, honorifiquement, *Eerweerdiglijcken.*
Honorer, *Eeren.*
la vertu fait Honorer les hommes, *De deugt brengt de menſchen tot eere.*
Honoré, m. *Ge-eert.*
Honni, *ou* honny, m. *Beſchaemt, onteert.*
Honnir, *Onteeren, laſteren, ſchandvlecken.*
Honniſſement, m. *Onteeringe, laſteringe.*
Honte, f. *Schande, ſchaemte.*
faire Honte à quelqu'un, *Iemant beſchaemt maken.*
avoir Honte, *Hem ſchamen, ſchaemte hebben.*
avec Honte, *Beſchamelijk, beſchaemdelijk.*
ſans Honte, *Onbeſchaemdelijk.*
n'as tu point de Honte? *En ſchaemt gy u niet?*
rougir de Honte, *Beſchaemt zijn, root worden van ſchaemte.*
s'en aller avec ſa courte Honte, *Met groote ſchande en ſpijt vertrecken.*
il a perdu toute Honte, *Hy heeft geen ſchaemte meer.*
Honteux, m. *Schamel, beſchaemt.*
rendre Honteux, *Beſchamen, beſchaemt maken.*
choſe Honteuſe, *Beſchamelijk ding, beſchamelijcke zake.*
fuite Honteuſe, *Schandelijcke vlucht.*
la partie Honteuſe, *De ſchamelheyt.*
Honteuſement, vilainement, *Schandelijken.*
Hopital, m. *voyez* Hoſpital.
le Hoquet, m. *Den hik.*
Hoqueter, *Hicken.*
Hoqueton, m. *Een korten rok.*
Hoqueton de guerre, *Korten Wapen-rok.*
Horée, groſſe pluye, f. *Eenen ſlag-regen.*
Horion, m. *Eenen ſlag met de vuyſt.*
Horizon, m. *De halve deel des Hemels zoo verre men ſien kan, de kim.*
Horloge, f. *Een Uurwerk.*
monter une Horloge, *Een Uurwerk opwinden.*
Horloge à ſable, *Zantlooper.*
Horloge à Soleil, *Sonwijzer.*
Horloge d'eau, *Water-compas.*
Hormis, *Uytgenomen, behalven.*
Horoſcope, ou l'aſcendant de la nativité, *De planeet van iemants geboorte.*
Horreur, f. *Vervaerlijkheyt, grouwel, ſchrik.*
avoir Horreur de quelque choſe, *Van iets een afkeer hebben.*

avoir en Horreur, *Hem verſchroomen, voor grouwel houden, vervloecken.*
Horrible, c. *Vervaerlijk, Vreeſlijk.*
Horriblement, *Vervaerlijken, vreeſſelijken.*
Hors, *Buyten, uyt.*
Hors d'icy, *Gaet van hier, vertrekt.*
Hors du ſens, hors de ſoy, *Ontſinnig, buyten ſinnen.*
Hors de temps & d'heure, *t'Ontyde, buyten tijds.*
hier à ce temps nous ſortimes Hors la ville de Leyde, *Giſter omtrent deze tijdt gingen wy uyt Leyden.*
Hortolan, m. *Een zeker ſoorte van een vogel.*
Hoſpital, m. *Een Gaſt-huys.*
Hoſpitalier, m. *Gaſt-huys-meeſter.*
Hoſpitalité, f. *Herbergzaemheyt.*
droit d'Hoſpitalité, *Het recht van gaſt-vryheyt.*
Hoſte, m. *Weert* of *Gaſt.*
Hoſtel, *ou* Hotel, m. *Een Huys, Woonſtede, Logijs.*
maiſtre d'Hoſtel, m. *Hof-meeſter.*
l'Hoſtel de Bourbon, *'t Huys van Bourbon.*
Hoſtel Dieu, *Een Gods-huys,* of *Gaſt-huys.*
Hoſtel de ville, *Een Stadthuys.*
Hoſtellerie, f. *Een Herberge, Logijs* of *uytſpanninge.*
Hoſteſſe, m. *Weerdinne.*
Hoſtie, f. *Offerhande, Hoſtie.*
Hoſtile, c. camp hoſtile, m. *Der vyanden leger.*
Hoſtilement, *Vyandelijk.*
Hoſtilité, f. *Vyandtſchap.*
Hotte, f. *Een hotte, mande,* of *rugge-korf.*
Hotter, *Den peender* of *den rugge-korf dragen.*
Hottier, m. *Hotdrager.*
Hottons, m. plur. *Uytziftzel* of *vuyligheyt van koorn.*
Hottu, m. *Meerneuſe,* Poiſſon.
Houbelon, *ou* Houblon, m. *Hoppe.*
Houbelonniere, *ou* Houblonniere, f. *Hoplant.*
Houbereau, m. *Havik, Sperwer.*
une Hoüe, *Een houweel* of *ſpade.*
Hoüe platte, *Een ſpade* of *ſchuppe die plat is.*
Hoüe fourchüe, *Een griep, gaffel* of *vork.*
Hoüer, *Spaeyen, ſpitten, delven.*
Hoüé, m. *Geſpaeyt, geſpit.*
Hoüeur, m. *Graver, Spitter, Delver.*
Hoüement, m. *Spaeyinge, ſpittinge, delvinge.*
Houétte, f. *Een kleyne ſchuppe.*
Houveau, *ou* hoyau, *Een ſchuppe.*

une

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

e Houlette de berger, f. *Een Schaep-herders ſtaf, Schupken* of *ſprier.*
Houlette de lopin, *voyez* Catarolle.
Houille, f. *Steen-kolen, Smed-kolen.*
Houplande, *ou* Houpelande, f. *Een vuylhoppe.*
Houplande de berger, f. *Schaep-herders mantel, die hy voor den regen aen doet.*
e Houppe, *ou* huppe, f. *Een quiſpel.*
Houpette, f. *Quiſpelken.*
Houpette de fenoüil, f. *Een trosken*, of *ſtuxken venkels.*
Houppier d'un arbre, *Den top* of *het opperſte van een ſtruyk* of *boom, daer de tacken afgehouwen zijn.*
Hourder, *Beſlijcken.*
Hourdé, m. *Beſlijkt.*
Hourvary, horvary, *Een geſchreeuw des jagers, om de honden aen een andere zijde te doen lopen.*
Hous, *voyez* Houx.
Houſeau, m. *Een Leerze.*
s Houſeaux, *ou* bottes, *Leerzen.*
Houſer, *Leerzen aen doen.*
Houſpiller l'un l'autre, *Worſtelen, malkanderen ſchudden en trecken.*
Houſſaye, f. *Een plaets met ſteek-palmbomen* of *hulſten beplant.*
ne Houſſe, *Een kleedt* of *dekzel, dat men op de Paerden leyt.*
Houſſer un cheval, *Een Paert decken* of *vegen.*
Houſſer une cheminée, *Een ſchouwe keren* of *vegen.*
Houſſeur de cheminée, m. *Schou-veger.*
n Houſſoir, m. *Een beeſem.*
Houſſine, f. *Een jonk ſpruytken van een boomken, genaemt hulſt* of *ſteek-palm,* of *een roedeken om de Paerden voort te doen gaen.*
Houſſiner quelqu'un, *Iemant met een roedeken ſlaen,* of *af-roſſen.*
Houſſu, m. *Dicht,* of *dik van hayr.*
rins Houſſus, *Dik hayr als de mane van 't Paert aen den hals.*
Houtarde, *ou* Outarde, f. *Trap-gans,* Oiſeau.
Houx, m. *Hulſt, ſteek-palm.*
n Hoyau, *Een ſchuppe.*
Hoyau fourchu, *ou* hoyau à deux dents, m. *Een miſt-gaffel.*

HU

HU, m. Huée, f. *Geroep.*
Hubir, c'eſt à dire chevir, *Mede leyden, paſſeren.*
l en faut Hubir, *ou* chevir le mieux qu'on pourra, *Men moet'er hem af wachten,* of *men moet'er een eynde af maken, zoo goed als men kan.*
Huche, f. *Een bak, trog* of *moelie.*
Huche de moulin où le grain eſt engrené pour moudre, *Een kiſte op den meulen daer 't graen in leyt om te malen, den tremel.*
Hucher, *ou* appeller, *Roepen.*
Huché, appellé, m. *Geroepen.*
Huchet, m. *Een horen* of *beenen fluytken daer men de honden of yet anders mede roept.*
Huer, faire des huées, *Roepen.*
Huée, f. *Oproerig geroep van roepende lieden.*
Hüant, *Roepende, ſchreeuwende.*
Huëtte, *ou* Hulotte, f. *Een kleyne Steen-uyle.*
Hui, *ou* huy, Aujourd'huy, *Heden, huyden.*
mes Hui, *ou* mes huy, *Van dezen dag.*
Huict, huictaine, *voyez* Huit.
Huile, f. *Olie.*
Huile d'olive, *Boom-olie, olie van olyven.*
Huile de navette, *Raep-olie, raep-ſmout.*
Huiler, *Met olie beſmeeren* of *beſtrijcken.*
Huileux, *ou* plein d'huile, m. *Olieachtig, vol olie.*
Huilerie, f. *ou* moulin à huile, *Een Oly-meulen.*
Huilier, m. *Oly-maker, Oly-ſlager, of Oly-verkoper.*
Huis, m. *Een deure.*
d'Huis en huis, de porte en porte, *Van deure tot deure.*
l'Huis de derriere, *d'Achter-deure.*
Huiſſet, huiſſelet, petit huis, m. *Deurken.*
Huiſſier, m. *Een Huſſier, Poortier, Deurwaerder.*
les Huiſſiers de Magiſtrat, *Stadts knechten, Deurwaerders.*
Huiſſiere, f. *Poortiere, Deurwaerſter.*
Huiſſerie, f. *Deurwaerderſchap.*
Huiſtres, *voyez* Huitres.
Huit, *Acht.*
Huit fois, *Acht mael.*
Huitieſme, *ou* huitiême, c. *De achtſte.*
Huitain, m. *Een gedicht van acht regels.*
de Huitaine en huitaine, *Van acht dagen tot acht dagen.*
Huitante, *Tachtentig.*
Huitante fois, *Tachtentig mael.*
Huitantiéme, c. *De tachtichſte.*
Huitres, m. *Oeſters, Oeſteren.*
Huitriere, Huiſtriere, Oiſtriere, f. *Oeſtermarkt.*
Hulotte, f. *Een Uyl, voyez* Huëtte.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Humain, m. *Menſchelyk, vriendelyk, beleeft.*
Humainement, *Menſchelyk, beleefdelyk.*
Humanité, f. *Menſchelykheyt, vriendelykheyt, beleefdheyt.*
Humilier, *Vernederen.*
Humble, c. *Ootmoedig.*
Humblement, *Ootmoediglijk.*
Humilité, f. *Ootmoedigheyt.*
Humble & fier, m. *Ootmoedig in 't gelaet ende weſen, maer hoogmoedig ende vermeten als men hem quelt.*
Humecter, *voyez* Humeur.
Humer, *Suypen, ſlurpen.*
Humé, m. *Geſopen.*
Humement, m. *Suypinge, ſlurpinge.*
Hume-ſang, *Bloedt-kruydt*, Herbe.
un Humet, m. *Een ſoopjen of ſuypken.*
Humeter, *Slorpen of ſlorven, allenxkens inſuypen.*
Humeur, naturel d'une perſonne, *De natuyr van een menſch.*
Humeur, humidité, f. *Vochtigheyt.*
Humeur volage, *Lichtvaerdigen aert.*
changer d'Humeur, *Van aert veranderen.*
eſtre en bonne Humeur, *Goet ſchik zyn.*
mettre quelqu'un en Humeur, *Iemant vrolyk maken*, of *ophitzen.*
Humide, c. *Vochtig.*
Humidité, f. *Vochtigheyt.*
Humecter, *Vochtig maken.*
Humilier, humilité, *voyez* Humble.
la Hune d'un navire, f. *De meerſſe van een Schip.*
Huppe, f. *Een hoppe*, Oiſeau.
la Huppe & creſte d'une aloüéte, *Den top van een Leeuwerk.*
Huppé, m. *Getopt, gekamt.*
les plus hauts Huppez, *De voornaemſte*, of *de principaelſte.*
faire le Huppé, ou le morgant, *De trotſaert ſpeelen.*
poulle Huppée, f. *Getopte Hinne.*
Hurbec, m. *Wyngaert-worm*, Liſet.
la Hure, f. *Het hooft van een wilt Vercken, Beer, Wolf, en andere diergelijcke bijtende beeſten.*
la Hure d'un homme, *Eenen verwerden kop*, of *verwerret ende ongekemt hayr van eenen menſche.*
Hurler, *Huylen als een hondt.*
Hurlé, m. *Gehuylt.*
Hurlement, m. *Huylinge.*

Hurque, f. vaiſſeau de guerre, *Een bulke.*
Hurt, hurter, *voyez* Heurt, heurter.
Hurtiner, quereller, *Kijven, twiſt maken.*
Hutin, querelle, m. *Twiſt, tweedracht.*
Hutineux, m. *Twiſtig.*
Hute, *ou* hutte, cabane, f. *Een hutte.*
ſe Hutter, *Hem in een hutte verbergen.*
Hutiner, faire des huttes, *Hutten bouwen.*
Huy, *Heden.*
je ne le vis Huy, *Ik en hebbe hem op heden niet geſien.*
Huyer, *voyez* Huër.
Huyé, m. *Geroepen.*
la Huyée, *voyez* Hüée, *Geroep, roepinge.*
Huys, huyſſier, huyſſiere, *voyez* Huis.
Huyſtres, *voyez* Huitres.

HY

HYacinthe, m. *Purpere*, of *blauwe Meybloemkens*, item *een koſtelijcke geſteente.*
Hydre, f. *Serpent, het wijfken van een Waterſlang.*
Hydromel, m. *Mee.*
Hydrocelle, *ou* hernie, *Water-breucke.*
Hyene, beſte feroce, *Een wreedt dier.*
Hyperdulie, *Dienſt die men aen Maria doet.*
Hydropiſie, f. *Water-zucht, 't water.*
Hydropique, c. *Waterzuchtig.*
Hyeble, *voyez* Hieble.
Hypochondre, *'t Week aen de zyde.*
Hymenée, *voyez* Nopces.
Hymne, m. *Een Lof-ſang.*
Hypochondriaque, c. *Die met een ontſteking* of *inflammatie van 't ingewant gequelt is.*
Hypocras, *voyez* Hipocras.
Hypocriſie, f. *Hypocryſie, geveynſtheyt.*
Hypocriſer, *Hem veynſen* of *geveynſt houden, den hypocrijt maken.*
Hypocrite, c. *Een hypocrijt, geveynſt menſche.*
Hypodrome, m. *Ring of perk, daer men de paerden gewent is te keeren en te draeyen.*
Hypotheque, f. *Een onderpandt.*
rente Hypotheque, *Rente of inkomſte van roerende goederen.*
Hypothequer, *Tot onderpandt ſtellen, verpanden.*
Hypothequé, m. *Verpandt, tot onderpant geſtelt.*
Hypotheſe, ſuppoſition, f. *Een ſtellinge.*
de l'Hyſope, m. *Yſope.*
Hyver, Hyverner, *voyez* Yver, Yverner.

Ja,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

A, *ou* desja, *Nu, alreede.*
il y a Ja, *'t Is alreede.*
Ja n'avienne, *ou* Dieu m'en garde, *Godt behoede my daer voor, nimmermeer moet dat geſchieden.*
aiſon Jaculatoire, *Een innerlijck gebedt.*
belle, f. *Een gerve* of *ſchoof korens.*
ble, m. La raye, *ou* l'enchaſſeure aux bouts des douves d'une piece de fuſtaille, dans laquelle les fonds ſont enchaſſés, & enfuſtés, *De girgel* of *de kroos van een tonne daer de bodem in ſluyt*, of *in gedreven werdt.*
bler, *Eenen girgel aen een vat, ton* of *wijnpype maken.*
bot, m. *ou* goſier d'oiſeau, *Den krop der vogelen.*
chere, f. Terre qu'on laiſſe repoſer en friche, *Braecklandt, een bragge, dreslandt.*
cinthe, f. *Yacinth, een edel geſteente.*
cobins, m. *De Jacobynen* of *Predick-heeren.*
çoit, *Al is't, al is't ſake, hoewel.*
cque, *ou* Jacquette, f. *Een rock.*
cque de mailles, *Een pantſier.*
cture, *ou* perte, & dommage, f. *Schade, verlies.*
culateur, m. *Worper, Schutter.*
dis, *ou* autrefois, *Eertijdts, voortijdts, hier voortijdts, in voorleden tijden.*
llet, m. Ce ſont ces petites boules de terre dont on tire aux oiſeaux, *Eenen kloot*, of *worp.*
illir, *Betten, tegen ſpringen, uytſpringen, opſpringen.*
lous, *ou* Jaloux, m. *Jelours, jalours.*
louſie, f. *Jalourſheyt, jalouſie.*
ne Jalouſie, *Loer-venſterken, kijck-venſterken.*
alouſement, *Jalourſlijck.*
amais, *Nimmermeer, noyt.*
amais il ne le fera, *Hy en ſal 't doch geenſins* of *nimmermeer willen doen.*
Jamais, à tout jamais, *Eeuwelijck, in der eeuwigheyt.*
'eſt fait de moy à Jamais, *Ick ben eeuwelijck bedorven.*
amais depuis je ne le vis, *Ick ſach hem ſedert niet meer.*
n Jamais, *Eenen eeuwigen tijdt.*
ambages, m. Les Jambages, *ou* jambes d'un huis, *ou* porte, *De ſtylen van een deure* of *poorte, de poſten.*
ambe, f. *Het been.*
le gras de la Jambe, *De kuyt van 't been.*
l'os de la Jambe, *De ſcheen.*
Jambe en maſſonnerie, *De note daer den balck op ruſt.*
les Jambes luy faillent, *Sijn beenen begeven hem.*
faire le coup ſelon la Jambe, *Hem ſelven houden na dat hy vermach.*
les Jambes d'un huis, *ou* d'une porte, *De ſtylen van de deure* of *poorte, de poſten.*
Jambes de pierre, *Steene colommen, poſten, pylaren.*
Jambette, f. *Beenken, ſcheen-beenken.*
la Jambette d'un gendarme, *Knie-harnas.*
un Jambon, *Een hamme* of *heſpe.*
Jambonnier, *ou* vendeur de Jambons, m. *Heſpverkooper.*
Jan le blanc, oiſeau, *Wouwe, kiecken-dief.*
Jannettes, *Spaenſche Jennetten.*
Jannequin, *ou* Jannet, m. *Hansken, Hanneken.*
Jangler, *Guychelen, vuyl en ongeſchickt ſpreken.*
Janglerie, f. *Guychelerye, vuyl geſpreck.*
Jangleur, vilain cauſeur, m. *Guychelaer.*
Janiſſaire, m. *Janitſer, een Lijfwachter van den Grooten Turck.*
les Jantes d'une roüe, *De randen* of *yſere banden van een radt.*
Janvier, m. *Loumaendt.*
Jappement, m. *Baſſinge.*
Japper, *ou* abbayer, *Baſſen.*
Jappeur, m. *Een Baſſer, Aenbaſſer.*
une Jaque de maille, *Pantſier.*
un Jaquet, *Een Vleyder, Schoontael.*
Jaquette, f. *Eenen boeren rock, paltrock.*
Jar, *ou* Jars, m. *'t Manneken van een gans, een gent.*
Jarcer, *Klieven.*
ſe Jarcer, *Hem klieven, ſplyten.*
Jarcé, m. *Gekloven, geſpleten.*
Jard, m. *Sout water om ſout te maken.*
Jardin, m. *Een hof*, of *tuyn.*
Jardin à herbes & arbres, *Kruyt-hof* of *boomgaert.*
Jardinet, petit jardin, m. *Hofken.*
Jardinier, m. *Hovenier.*
Jardiner, *Hoven maken en toeruſten.*
Jardinage, m. *Hovinge, toeruſtinge van hoven.*
Jared, *voyez* Jarret.
Jargon, *ou* narquois langage de filou, m. *Een maniere van ſchryven of ſpreken, verſtaen, gelijck kraemers latijn. Guyten-tael.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Jarret, m. *De knie-schyve.*
le Jarret de derriere, *De haessen, knie-boegh,* of *het vouwen van de beenen.*
Jarretier, m. *Scheef been, krom been.*
Jarretiere, *ou* Jartiere, f. *Kousseband.*
un Chevalier de la Jarretiere, *Een Ridder van de Kousseband.*
donner une Jarrée, *Eenen hou* of *slagh geven onder den kousseband, eenen kousseband-slagh geven.*
Jaser, causer, *Klappen en snappen, beuselen.*
tu te Jases, *Gy geckt.*
Jaseur, causeur, m. *Beuselaer, een Klapper.*
Jaserie, cajolerie, f. *Klapperye, beuselinge.*
Jasement, m. *Klappinge, geklap, gesnater.*
Jasard, causeur, babillard, m. *Klappaert.*
Jasarde, f. *Klappeye, een Snapster.*
un Jaseran, *Een silvere vrouwen-gordel.*
Jaspe, m. *Jaspis, een kostelijck gesteente.*
Jasper, façonner en Jaspe, *Schilderen na't coleur van een Jaspis.*
une Jatte, *Een diepe schotel, een kom.*
Jau, *ou* coq, m. *Een haen.*
Javar, maladie de cheval, *Een sieckte der Paerden.*
Javeline, f. *ou* Javelot, m. *Een korte spiesse, een Javeleyne,* of *handt-pijl.*
Javeller, *Het koren in bussels vergaderen.*
Javelle, f. *Een bussel koorn.*
Jauge, m. *Een instrument, waer mede de vaten en maten gemeeten worden, of sy haer behoorlijcke groote hebben.*
Jauger, *De vaten en maten, die gemeten zijn, eycken.*
Jaugeur, m. *Die de vaten en maten eyckt.*
Jaune, c. *Geel.*
le Jaune, moyeu d'un œuf, *Den doyer van een ey.*
Jaunastre, c. *Geelachtigh.*
Jaunir, rendre jaune, *Geelen, geel maken.*
Jaunir, *ou* se Jaunir, *Geel worden.*
Jaunisse, f. *Geelsucht.*
Jaunissure, f. *Geelwordinge, geelinge.*
Jaunement, *Geellijcken.*
Jauneur, f. *Geelligheyt.*
la Jauneur de fin or, *De geelligheyt van fijn goudt.*
Jay, *voyez* Geay.
Jazer, *voyez* Jaser.

IC

Celuy, m. *Dien.*
Icelle, f. *Sy, die.*
Iceux, m. *Sy-lieden.*

Ici, *ou* Icy, *Hier.*
d'Icy jusqu'à, &c. *Van hier af tot, &c.*
d'Icy, d'avec nous, *Van hier, maeckt u van ons.*
va t'en d'Ici, *Gaet wech* of *van hier.*
d'Ici en avant, *Van nu voort aen.*
d'Ici à trois jours, *Binnen drie dagen.*

ID

Dée, f. *Verbeelding, verbeeldenis.*
Idées, f. *Imaginatien, fantasyen* of *voorbeelden, patroonen en figuren van dingen die men op't herte heeft.*
Idem, *'t Selfde, 't selfste.*
Idiome, m. *Eygenschap van spreken.*
Idiot, m. *Een idioot* of *ongeleerden, een slecht mensch.*
Idiotise, f. *Ongeleertheyt.*
Idoine, c. *Bequame.*
Idole, f. *Een Afgodt,* of *gelijckenisse.*
Idolatre, c. *Afgoden-dienaer,* of *dienaresse.*
Idolatrie, f. *Afgoderye, afgodendienst.*
Idolatrer, *Afgoderye doen, Afgoden dienen.*

JE

JE, *Ick.*
Je dy, *Ick segge.*
Jean, *Jan.*
mal de St. Jean, mal caduc, *De vallende sieckte.*
J'en suis content, *Ick bender mede te vreden.*
Ject, *ou* jet, *Worp.*
Jecter, *voyez* Jetter, *Worpen.*
Jenisse, *voyez* Genisse.
Jesier, m. *voyez* Gisier.
Jetter, *Werpen, goyen.*
Jetter au loin, *Verre wech werpen, om verre werpen.*
Jetter une pierre, *Een steen werpen.*
se Jetter dedans, *Hem selven ergens in geven.*
se Jetter dans le peril, *Sich in gevaer geven.*
se Jetter du haut en bas, *Sich van boven neêr storten.*
se Jetter sur l'ennemi, *Op den vyant aenvallen.*
Jetter sa faute sur quelqu'un, *De schult op iemant leggen.*
Jetter des fleurs, *Bloemen voortbrengen.*
Jetter dehors, *Uytstooten, verdryven.*
Jetter sa teste, *Dat is, als in de Sprockel en Maert de horens van de Herten vallen.*
Jetter le chat aux jambes, *De misdaet* of *schult op een ander leggen.*
Jetter, conter avec des Jettons, *Met legh-penningen tellen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ie pouvoit pas Ietter ſes flegmes, *Hy kon ſijn uymen niet loſſen.*
er des larmes, *Tranen ſtorten, kryten.*
é de coſté & d'autre, *Herwaerts en derwaerts gezaeyt.*
é hors, m. *Uytgeworpen.*
e Jettées, *Eenige worpen doen.*
, m. *Eenen worp.*
remier Jet, *d'Eerſte beworp* of *kladde van t gene dat men maken wil.*
e Jettée, f. *Aerde, die uyt eenen put gegraven* of *geworpen is.*
tement, m. *Werpinge.*
on, m. *Legh-penning, reken-penning.*
ton, ou germe d'arbre, m. *Een greffe* of *ſcheute van eenen boom.*
ton de mouches à miel, *Eenen ſwerm byen.*
, m. *Een ſpel.*
de hazard, *Dobbel-ſpel, waegh-ſpel.*
ſt au Jeu de paume, *Hy is in de kaetsbaen.*
eu de merelles, *Het meulen-ſpel.*
ubler un Jeu, *Een ſpel breken* of *verſtooren.*
ndre en Jeu, *In genoeghte* of *in ſpel nemen, voor jock houden.*
r Jeu, *ou* en Jeu, *In jock* of *ſpel, in genoeghte.*
in de Jeu, *Vol genoeghten, boutſen* of *kluchten.*
idy, *Donderdagh.*
n, *ou* Jeune, *Vaſtendagh.*
donner un Jeune, *Eenen vaſtendagh inſtellen.*
eun, *Nuchteren.*
ſner, *Vaſten.*
uſneur, m. *Vaſter, een die vaſt.*
ne, c. *Jong.*
plus Jeune, *De jongſten.*
s ſon Jeune âge, *Van ſijnder jonckheyt af, van jongs op.*
uneſſe, *ou* Juneſſe, f. *Jonckheyt.*
Jeuneſſe, dès ſa Jeuneſſe, *Van ſijn kindtsheyt, of jonckheyt af, van jongs op.*
unement, m. *Jonckachtigh.*

IF

F, m. *Iben-boom, iben-hout.*

IG

gnominie, f. *Schande, oneere.*
Ignominieux, m. *Schandelijck, oneerlijck.*
s Ignominieux, *Een onbehoorlijck, oneerlijck, of ſchandelijck feyt.*
norer, *Niet weten, onbekent zijn.*
n'Ignore point, *Ick weet wel, my en is niet onbekent.*
homme qui n'Ignore rien, *Een menſch die alles weet.*

Ignorance, *Onwetentheyt.*
Ignorant, m. *Onwetende, nergens af wetende.*
Ignorant d'une choſe, *Onwetende van eene ſaeck.*
Ignoramment, *Onwetentlijck.*

IL

IL, m. *Hy.*
Il eſt homme de bien, *Hy is een vroom man.*
Il eſt vray, *Het is waer.*
Ils, *Sy, ſy lieden.*
Il eſt ainſi, *Het is ſoo.*
Il n'en ſera pas tousjours ainſi, *'t En ſal alſoo niet gaen, het en ſal alſoo niet zijn.*
Il faut, *Men moet, het moet.*
Il faut que je, que vous, &c. *Ick moet, ghy moet, &c.*
Il ne s'en faut rien que je, &c. *'t En ſcheelt als niet of ick, &c.*
s'Il eſt ainſi, *Indien 't, of is 't ſake dat ſoo is.*
je m'enquerray s'Il, &c. *Ick ſal vernemen oft'er, &c.*
n'y a t'Il point de lettres? *En zijnder geen brieven?*
Iliaque paſſion, *Lanck-euvel, de braeck-ſieckte.*
Illico, obtenir un relief d'Illico, *Een relievement te Hove krygen, van verlenginge van appel.*
Illec, *ou* là, *Daer.*
par Illec, *Daer langs, langs daer, daer door.*
Illegitime, c. *Onwettelijcken.*
Illegitimement, *Onwettelijcken.*
Illicite, qui n'eſt loiſible, c. *Ongeoorloft.*
Illicitement, *Onbetamelijk, ſonder oorlof.*
Illuminer, *Verlichten.*
Illumination, f. *Verlichtinge.*
Illuſion, *ou* Imagination, f. *Beſpottinge, bedriegerye, verbeeldinge.*
Illuſoire, c. *Te vergeefs.*
Illuſoirement, *Te vergeeflijcken.*
Illuſtre, c. *Doorluchtigh.*
femme Illuſtre & Heroïque. *Doorluchtige en deughdelijcke vrouwe.*
Illuſtrer, *Cieren, blinckende, klaer en doorluchtigh maken.*
Illuſtration, f. *Doorluchtigheyt* of *verlichtinge.*

IM

IMage, f. *Een beelt* of *gelijckenis.*
Image au vif, *Een beelt na 't leven.*
Imager, tailleur d'images, m. *Beeltſnyder, Beeltverkooper.*
Imaginable, c. *Inbeeldelijck.*
Imaginer, *Imagineeren, fantaſieren, in de memorie iet overleggen.*

s'Ima-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

s'Imaginer, *Sich inbeelden.*
s'imaginer de voir quelque choſe, *Hem laten dunken* of *voorſtaen iet te ſien.*
Imaginé, m. *Geimagineert, overleydt.*
Imagination, f. *Inbeeldinge, imagineringe, imaginatie.*
eſpoir Imaginatif, *ou* Imaginaire, m. *Ydele hope.*
Imbecille, foible, c. *Kranck, ſwack, krachteloos.*
Imbecilité, f. *Kranckheyt, ſwackheyt.*
Imbecillement, *Kranckelijck, ſwackelijck.*
Imbeu, *ou* Imbu, m. *Verzaedt, vol, doortrocken.*
il en eſt bien Imbu, *Hy is' er vol af,* of *verzaed.*
Imiter, *Navolgen, doen gelijck een ander, nabootſen.*
Imité, m. *Nagevolgt.*
Imitation, f. *Navolginge.*
Imitateur, m. *Navolger.*
Imitatrice, f. *Navolgereſſe.*
Imitable, c. *Navolgelijck, dat men navolgen kan.*
Immaculé, ſans tache, m. *Onbeſmet.*
Immarceſſible, c. *Onverwelkelijck.*
Immatriculer, *In 't regiſter van den klercken of meeſter ſchryven, tot meeſterſchap promoveeren.*
Immediatement, *Onmiddentlijck, immediatelijck, terſtondt, vanſtonden aen.*
Immediatement de ſa main, *Vanſtonden aen,* of *ſtracks met ſijn ſelfs handt.*
Immedicable, *ou* incurable, c. *Ongeneeſelijck.*
Immemorial, m. *Dat uyt de memorie is, daer geen meer memorie of gedachten van is.*
une poſſeſſion Immemoriale, f. *Een poſſeſſie van oude tyden, buyten iemants memorie.*
Immenſe, c. *Onmatelijck* of *ſeer groot.*
Immenſité, f. *Onmatelijcke grootheyt.*
Immeuble, *ou* Immobile, c. *Onbeweeghlijck, onberoerlijck.*
biens Immeubles, *Onroerlijcke goederen.*
Immiſcer, s'Immiſcer dans les affaires d'autruy, *Hem met een anders ſaken moeyen.*
Immiſericorde, f. *Onbarmhertigheyt.*
Immiſericordieux, m. *Onbarmhertigh.*
Immiſericordieuſement, *Onbarmhertighlijck.*
Immobile, c. *Onbeweeghlijck, onberoerlijck.*
Immobile en ſon opinion, *Onbeweeghlijck* of *onveranderlijck van ſinnen, obſtinaet.*
il ſe tient Immobile comme une ſtatuë, *Hy ſtaet ſoo ſteege* of *onbeweeghlijck als een ſtuck.*
Immobilité, f. *Onbeweeghlijckheyt.*

Immobilement, *Onbeweeghlijcken.*
Immoderé, m. *Onmatigh, ongematigh.*
Immoderation, f. *Onmatigheyt.*
Immoderement, Immodérement, *Onmatelijcken.*
Immodeſte, c. *Ongeſchickt, ongemaniert.*
Immodeſtie, f. *Ongeſchicktheyt, ongemaniertheyt, onmanierlijckheyt.*
Immodeſtement, *Onmanierlijcken.*
Immoler, *Offeren, opofferen.*
Immolé, m. *Geoffert.*
Immolateur, m. *Een die offert.*
Immolation, f. *Offerhande, offeringe.*
Immonde, c. ſoüillé, m. *Onreyn, vuyl.*
Immondice, *ou* Immondicité, ordure, f. *Onreynigheyt, vuyligheyt, vuylniſſe.*
les Immondices, *ou* balieures de la maiſon, *De vuyligheyt* of *keerſſel van den huyſe.*
Immortel, m. *Onſterffelijck.*
Immortaliſer, f. *Onſterflijck maken.*
Immortalité, f *Onſterflijckheyt.*
Immortellement, *Onſterflijcken.*
Immuable, c. *Onveranderlijck, onverroerlijck, Stantvaſtigh.*
Immune, c. *ou* Franc, exempt, m. *Vry, los van eenigen laſt.*
Immunité, f. *Vryheyt, vrydom.*
Impair, m. *Onpaer, oneffen.*
Impalpable, c. *Onhandelijck, ontaſtelijck.*
Imparfait, *Onvolmaeckt.*
Imparfaitement, *Onvolmaecktelijck, onvolkomentlijck.*
Impartir de ſes biens à aucun, *Iemanden van ſijn goederen deelen.*
Impatible, c. *Onlydelijck.*
Impatiblement, *Onlydelijcken.*
Impatient, m. *Onlijdtſaem, onpatient, ongeduldigh*
Impatiemment, *Onlijdtſaemlijck, onpatientighlijck.*
Impatience, f. *Onlijdtſaembeyt, onpatientigheyt.*
s'Impatienter, *Onpatientigh* of *ongeduldigh worden.*
Impenetrable, c. *Dat niet doordringigh is.*
Impenitent, m. *Die ſonder berouw en leetweſen is.*
Impenitence, f. *Herdtneckigheyt in de ſonden.*
Imperatrice, *voyez* Imperial.
Imperceptible, c. *Dat men niet en kan begrypen of verſtaen.*
Imperceptiblement, *Onbegrypelijck.*
Imperer, *Gebieden, beveelen, domineeren.*

Imper-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

perfection, f. *Onvolmaecktheyt, onvolko-*
mentheyt.
perial, m. Imperialiſte, c. *Keyſerlijck.*
peratrice, f. *Keyſerinne.*
perialement, Imperieuſement, *Als Keyſer,*
of ſijn Keyſers, item *gebiedende met kracht* of
authoriteyt.
mmander Imperieuſement, *Hoogmoedelijc-*
en bevelen.
perieux, fier, hautain, *Hoogmoedig.*
periosité, *Streng en Hoogmoedig gebiedt.*
pertinent, m. *Ongeſchickt, dat ten propooſte*
niet en dient.
pertinence, f. *Ongeſchicktheyt.*
mpertinence de ton parler m'eſtonne, *My*
verwondert van u ongeſchikt ſpreken.
pertinemment, *Ongeſchiktelijk.*
petrer, *Verkrijgen, verwerven.*
petré, m. *Verkregen.*
hoſe eſt Impetrée, *Sy hebben't verkregen.*
petration, f. *Verkrijginge, verwervinge.*
petrable, c. *Dat men verkrijgen*, of *ver-*
werven kan.
petueux, m. *Geweldig, krachtig.*
petuoſité, f. *Gewelt, Kracht.*
petueuſement, *Geweldiglijk, Krachtelijk.*
pie, *Goddeloos.*
pieté, f. *Goddeloosheyt, ongoddelijkheyt.*
pitoyable, c. *Ongenadig, onbarmhertig.*
pitoyablement, *Onbarmhertiglijk.*
placable, c. *Onverzoenig.*
pliquer, *Invouwen, inwinden.*
pliqué, m. *Ingewonden.*
plication, f. *Invouwinge.*
plorer l'aide de, &c. *Om hulpe bidden*, of
hulpe begeeren van, &c.
ploration, f. *Aenroepinge.*
ployable, c. *Onbooglijk, onkrommelijk.*
porter, *Aen gelegen zijn.*
n'Importe pas, *Daer is niet aen gelegen.*
portance, f. *Macht, Waerde, Importantie.*
oſe d'Importance, *Sake van Importantie,*
daer macht aen leyt, of *veel aen gelegen is.*
ers de nulle Importance, *Gedicht dat niet en*
deugt, of *niet veel te bedieden heeft.*
portun, m. *Ongetijdig, quellijk, moeye-*
lijk.
portuner, *Moeyen, moeyelijk zijn, laſtig val-*
len of *quellen.*
portunité, f. *Ongetijdigheyt, quellinge, moeye-*
lijkheyt.
portunément, *Quellijcke*, of *t'ontijde.*

Impoſer, *Inſtellen, inzetten*, of *bedriegen.*
Impoſer, *Aentygen, ontygen, opleggen.*
Impoſer ſilence, *Verbieden te ſpreken.*
Impoſition, f. *Inſtellinge, Inſettinge.*
Impoſition de ſilence, *Verbiedinge van ſpreken.*
Impoſſible, c. *Onmogelijk.*
Impoſſibilité, f. *Onmogelijkheyt.*
Impoſſiblement, *Onmogelijk.*
Impoſt, m. *Impoſt, Tol*, of *Tribuyt, Schat-*
tinge.
faire Impoſt, mettre ſus & lever un Impoſt,
Eenige Impoſten inzetten of *inſtellen.*
Impoſteur, trompeur, m. *Aentyger, Bedrie-*
ger.
Impoſture, f. *Bedrieginge, bedriegerye, bedrog.*
Impotent, m. *Lam, verminkt.*
Impourvu, *Onverſien, onbedachtig.*
dire quelque choſe à l'Impourvu, *Iets onver-*
ſiens, of *onverhoets zeggen.*
Imprecation, f. *Vervloeckinge.*
Imprenable, c. *Onwinnelijk, onkrygelijk.*
ville Imprenable, *Stercke* of *onwinnelijcke*
Stadt.
Impreveu, m. *Onvoorſien.*
à l'Impreveu, *Onvoorſiens.*
Imprimer, *Drucken, Printen.*
Imprimer en ſon entendement, *In ſijn verſtand*
beveſtigen.
Imprimé, *ou* Empreint, m. *Gedruckt, Geprint.*
Imprimeur, m. *Drucker, Printer.*
Imprimerie, f. *Druckerye, Printerye.*
Impreſſion, f. *Druck, Printe*, of *Druckinge,*
Printinge.
Improperer, *Verwijten*, *voyez* Reprocher.
Impropre, c. *Oneygen, onbequaem, ongehant-*
zaem.
Improprement, *Oneygentlijk, onbequaem-*
lijk.
faire quelque choſe Improprement, *Onbehen-*
dig ergens mede omgaen.
Improprieté, *Oneygentheyt, onbequaemheyt,*
ongeſchiktheyt.
Improvû, *ou* impourvû, *Onverſien.*
à l'Improvû, *ou* improviſte, *Onverſiens.*
Improuver, *Niet voor goet houden.*
Imprudent, m. *Onvoorſichtig.*
Imprudent conſeil, *Onwyzen* of *quaden raed.*
Imprudemment, *Onvoorſichtiglyk, onwyſlyk.*
Imprudence, f. *Onvoorſichtigheyt, onwysheyt.*
Impudent, m. *Onſchamel, onbeſchaemt.*
Impudence, *ou* effronterie, f. *Onbeſchaemtheyt.*
Impudemment, *Onſchamelyk.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Impudique, c. *Onkuys, onreyn.*
Impudiquement, *Onkuyslijk, onreynlijk.*
Impudicité, f. *Onkuysheyt.*
Impugner, *ou* attaquer, *Bevechten, bestormen.*
Impugné, m. *Bevochten, bestormt.*
Impugnation, f. *Bevechtinge, bestorminge.*
Impuissamment, *Onmachtiglijk, onvermogelijck.*
Impuissant, m. *Onmachtig, machteloos, krachteloos.*
Impuissance, f. *Machteloosheyt, onmacht.*
Impulseur, *ou* instigateur, m. *Toestoker, verwecker.*
Impulsion, f. *Voort-drijvinge, toestokinge, verweckinge.*
Impuni, *ou* impuny, m. *Ongestraft.*
Impunité, f. *Vryheyt, ongestraftheyt.*
Impunément, *Sonder gestraft te zijn.*
Impur, m. *Onsuyver, onreyn.*
Impureté, *Onsuyverheyt, onreynigheyt.*
Imputer, *Toerekenen, aentygen.*
Imputer quelque crime à aucun, *Yemant blameren* of *schandaliseren*, of *een misdaet toeschrijven.*
ne leur Impute point cette faute, *En wijt hun niet dese misdaedt.*
Imputé, m. *Toegereeckent, aengetegen.*

INA

INaccessible, c. lieu inaccessible, *Onganckbare, onganckelijcke* ofte *onbeklimmelijcke plaetze.*
Inaccointable, c. *Ongemeenzaem.*
Inacostable, c. *Idem.*
Inaccoustumé, m. *Ongewoon, ongewent.*
Inaccoustumance, f. *Ongewoonheyt.*
Inadvertence, f. *Onverstenigheyt.*
Inalienable, c. *Onveranderlijck.*
Inalienablement, *Onveranderlijcken.*
Inanimé, m. *Dat geen ziele noch leven heeft.*
Inanition, *ou* exinanition, f. *Ydelmakinge.*
Inaugurer, *Inweyden.*
Inauguration, f. *Inwijdinge.*
Incapable, c. *Onbequaem.*
Incapacité, f. *Onbequaemheyt.*
Incarcerer, *Gevangen stellen*, peu usité.
Incarceré, m. *Gevangen*, peu usité.
Incarceration, f. *Gevangenisse.*
Incarnat, m. *Roodachtige couleur.*
Incarnation, f. *Mensch-werdinge.*
s'Incarner, *Mensch werden.*
Incendiaire, m. *Brandt-stichter.*
Incendie, m. *Brandt.*

Incertain, *Onseker.*
l'Incertain, *ou* l'incertitude de nostre vie, *d'Onsekerheyt onses levens.*
c'est chose Incertaine, *'t Is onzeker, 't is een twijffelachtige zake.*
Incertitude, f. *Onzekerheyt, twijffelachtigheyt, twijffel.*
Incertainement, *Onzekerlijk, twijffelachtelijk.*
Incessamment, *Sonder ophouden, vervolgens.*
Inceste, m. *Bloedt schande, onbetamelijcke hoererye met sijn maegschap* of *geestelijck perzoon.*
Incestueux, m. *Die alzulcke bloedtschande* of *hoererye bedreven heeft.*
Incident, m *Eenige invallende zaken* ofte *questie, verschil uyt den processe rijzende.*
un Incident de recusation, *Questie van niet te willen te rechte staen* of *komen.*
Incidents survenants, m. *Geval, val, raeck* of *avonturen.*
Inciser, faire une incision, *Insnyden, graveren.*
Inciser les arbres, *Inten.*
Incisé, m. *Ingesneden.*
Incision, f. *Insnydinge.*
Incisif, m. *Snydende.*
Incisoires, dents incisoires, *De boter-tanden.*
Inciter, *Verwecken, bewegen.*
Inciter à courroux, *Tot gramschap verwecken, tergen.*
Incitateur, *Een ophitzer.*
Incitation, *Een ophitzing.*
Incitant, *ou* incitatif, *Aenhitzende.*
chose Incitante à, &c. *Eenige zake stierende* of *verweckende tot, &c.*
Incité, m. *Verweckt.*
Incité & irrité, *Getergt.*
Incitement, m. incitation, f. *Verweckinge.*
Incivil, c. *Onbeleeft, ongemaniert, plomp.*
Incivilité, f. *Onbeleeftheyt, ongemaniertheyt.*
Incivilement, *Onbeleefaelijk, onbeuslijk.*
Inclement, m. *Hart, straf, ongenadig.*
Inclemence, f. *Hardigheyt, strafheyt, ongenade, ongenadigheyt.*
Incliner, *Bucken, neygen, genegen zijn.* (*&t.*
Inclinant à, &c. *Neygende* of *genegen zijnde tot,*
Incliné, m. *Genegen.*
Inclination, f. *Toegenegentheyt.*
Inclus, m. *Ingesloten.*
Inclusivement, *Onder 't slot* of *ingesloten zijn.*
Incognû, m. *Onbekent, voyez* Inconnu.
Incombustible, c. *Onverbrandelijk, dat niet gebrandt kan worden.*

Inco-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

olumité, f. *Gezondtheyt, geheelheyt.*
rommode, c. *Ongemackelijk, onbequaem, ngelegen.*
ommoder aucun, *Iemant laſtig zijn.*
ommodité, f. *Ongemak, onbequaemheyt, ngelegentheyt.*
commodément, *Ongemackelijk, onbequaenelijk.*
comparable, c. *Onvergelijckelijk, dat niet geleken en mach worden, noch te vergelijcken is.*
comparablement, *Onvergelijckelijk, buyten alle vergelijckinge.*
compatible, c. *Onverdraeglijk.*
ices Incompatibles, *Officien die by malkanderen niet en dienen.*
competence des juges, f. *De onbehoorlijkheyt, ende onbequaemheyt der Rechters.*
ge Incompetent, *Onbequaem Rechter.*
comprehenſible, c. *Onbegrijpelijk.*
comprehenſibilité, f. *Onbegrijpelijkheyt.*
concevable, c. *Onbegrijpelijk.*
connû, m. *Onbekent.*
erbes Inconnües, *Onbekende kruyden.*
ens Inconnus, *Vreemt en onbekent volk.*
iconſideré, m. *Onbedacht, onvoorſichtig.*
iconſiderément, *ou* inconſiderement, *Onbedachtelijk, onvoorſichtelijk.*
iconſiderant, m. *Niet bedenckende* of *aenmerckende.*
iconſideration, f. *Onbedachtigheyt.*
iconſolable, c. *Onvertrooſtelijk.*
iconſtant, m. *Onſtantvaſtig, lichtveerdig.*
iconſtamment, *Onſtantvaſtelijk.*
iconſtance, f. *Onſtantvaſtigheyt.*
nconſulte, c. *Onbedacht, onberaden, roeckeloos.*
nconſultément, *Onbedachtelijk, roeckelooſelijk.*
ncontinent, *Terſtont.*
out Incontinent, *Soo datelijk.*
ncontinent qu'il fuſt arrivé, *Terſtont, na* of *met dat hy gekomen was.*
ncontinent que, *Soo haeſt als, terſtont na dat.*
ncontinent que le jour fut venu, *Soo haeſt als 't dag was.*
ncontinent, m. *Onkuys, die hem niet bedwingen* of *onthouden en kan van vrouwen, ongeſtadig, ongeduerig.*
ncontinence, f. *Onkuysheyt, ongeſtadigheyt, ongedurigheyt.*
ncontinemment, *Onkuyslijk, ongeſtadelijk, onmatelijk.*

Incontredicible, *Dat onwederſprekelijk is.*
Inconvenient, m. *Miſval, ongeluk.*
tomber en un Inconvenient, *Een miſval* of *ongeluk krijgen.*
Incorporel, m. *Onlichaemelijk, die geen lichaem en heeft.*
Incorporer pluſieurs choſes en une, *Inlijven, van veele dingen een lichaem maken.*
Incorrect, m. *Incorrect, vol fauten.*
un eſcrivain Incorrect, *Een ſchrijver die veelmael miſt.*
Incorrectement, *Incorrectelijk.*
Incorrection, f. *Incorrectie, faute.*
Incorrigible, c. *Onverbeterlijk, dat men niet verbeteren kan.*
Incorruptible, *Die ſich door geen geldt laet de oogen uytſteken,* of *onbederffelijk.*
Incoulpable, incoupable, c. *Ontſchuldig.*
il en eſt Incoupable, *Hy en heefter geen ſchuldt in* ofte *toe, hy is'er onſchuldig in.*
Incourir, *voyez* Encourir.
Incredible, c. *Ongelooflijk.*
Incredible grandeur, *Ongeloofwaerdige* ofte *ongelooflijke groote.*
Incrediblement, *Ongelooflijcken.*
Incredule, c. *Ongeloovig.*
Incredulité, f. *Ongeloof, ongelovigheyt.*
Increper, *Beriſpen.*
Increpé, m. *Beriſpt.*
Increpation, f. *Beriſpinge.*
Incroyable, *Ongelooffelijk.*
Incruſtation, f. *Gravinge* of *voringe in timmeragie,* of *bedeckinge met een korſte.*
Inculpable, c *Onſchuldig.*
Inculquer, *Inſtampen, intreden.*
Incurable, c. *Ongeneſelijk.*
Incurſion, f. *Aenvallinge,* of *toelopinge, ende indruckinge der krijgslieden.*
Indagateur, m. *Groot vernemer, onderzoecker.*
Inde, *ou* indigo, m. couleur azurée, *Lazuerverwe.*
Indécent, m. *Onbetamelijk, onbehoorlijk.*
Indécemment, *Onbetamelijken, onbehoorlijken.*
Indécis, m. *Onvoleynd, onvolbracht.*
procés Indécis, *Ongewezen vonnis* of *proces.*
Indeclinable, c. *Onveranderlijk.*
la mort eſt Indeclinable, *De doodt en is niet te ſchouwen en t'ontgaen.*
Indemniſer, *Schadeloos houden.*
Indemnité, f. *Vryhoudinge, vryheyt van ſchade.*
Indépendant, m. *Die aen niemant hangt,* of *niemant onderworpen is.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Independance, f. *Independentie.*
Independamment, *Independentelijk, zonder yemant onderworpen te zijn.*
Indes, f. plur. *Indien.*
Indes Orientales, *Ooſt-Indien.*
Indes Occidentales, *Weſt-Indien.*
Indien, *Een Indiaen.*
Indefinemment, *Sonder ophouden, vervolgens, ſtedig.*
Indeterminé, m. *Twijffelachtig, onbepaelt.*
Indeu, *ou* indû, m. *Dat men niet ſchuldig is, onbehoorlijk.*
par voyes Induës, *Door onbehoorlijcke middelen* of *wegen.*
Indeument, *ou* indeüement, *Onbehoorlycken, onbetamelycken, tegen recht en reden.*
Indevot, m. *Ongodvruchtig, die geen devotie heeft.*
Indevotion, f. *Ongodvruchtigheyt, krancke devotie.*
Indice, m. *Bewys teecken.*
Indicible joye, *Onuytſprekelijke blydſchap.*
Indifferent, m. *Onverſchillende.*
cela m'eſt Indifferent, *'t Is my even-eens.*
Indifferemment, *Sonder onderſcheyt.*
Indigent, m. *Behoeftig.*
Indigence, f. *Behoeftigheyt.*
Indigeſtion, f. *Onverduwelykheyt van ſpyſe.*
Indignation, f. *Indignatie, onweerdigheyt, gramſchap.*
Indigné, faſché, m. *Verontweerdigt, vergramt.*
Indigne, c. *Onweerdig.*
Indignement, *Onweerdiglijk.*
s'Indigner, *Gram*, of *toornig worden.*
Indignité, f. *Onweerdigheyt.*
Indirect, m. *Krom, dat niet recht is.*
ligne Indirecte, *Kromme linie.*
Indirectement, *Dwers krommelijk, niet rechtelijk.*
Indiſcret, m. *Indiſcreet, onbeſcheyden.*
Indiſcretement, *Indiſcretelijk, onbeſcheydentlijk.*
Indiſcretion, f. *Indiſcretie, onbeſcheydenheyt.*
Indiſert, m. *Die niet wel ter tale is, onwelſprekent.*
Indiſertement, *Sonder eenige wel-ſprekentheyt.*
Indiſpenſable, c. *Die men niet bevryden*, of *ontſlaen kan.*
la mort eſt une neceſſité Indiſpenſable, *De dood is een noot, die men niet ontvlieden kan.*
Indiſpos, c, *Die niet wel te paſſe is.*

Indiſpoſé, m. *Onluſtig, qualijk te paſſe.*
Indiſpoſition, f. *Qualijk vaert, ongeſontheyt.*
Indiſpoſition du temps, *D'onbequaemheyt des tijds.*
Indiſſolu, m. *Gebonden.*
Indiſſoluble, c. qu'on ne peut diſſoudre, *Dat men niet ontbinden kan.*
Indiſſolublement, *Onbindelijk.*
Indiſtinct, m. *Onverſcheyden.*
Indiſtinction, f. *Onverſcheydenheyt.*
Indiſtinctement, m. *Onverſcheydelijk.*
Individu, *Ongeſcheyden, dat men niet deylen kan.*
par Indivis, *Sonder te deelen* of *ſcheyden.*
Indocile, c. *Die men* of *dat men niet geleeren kan.*
Indocte, c. *Ongeleert.*
Indoctement, *Ongeleerdelijk.*
Indomptable, c. *Ontemmelijk, Onbedwingelijk.*
Indomté, m. *Ongetemt, ongedwongen.*
Indubitable, c. *Onget-wyffelt.*
Indubitablement, *Sonder t-wyffel, zekerlijk, ontwyffelijcken.*
Induire, *Wys maken, te verſtaen geven.*
Induire aucun à quelque choſe, *Yemant wys maken* of *raden yet te doen.*
tu m'Induis à le croire, *Gy radet my dat ik hem zoude geloven.*
Induit, incité, m. *Wys gemaekt.*
Induction, f. *Wysmakinge.*
Indulgence, f. *Toegevinge, toelatinge.*
Indulgences, f. *Aflaet.*
Indulgences pléniéres, *Volle aflaet.*
Indulgent, m. *Al te zacht in't beriſpen, die al te veel toelaet*, of *toe-geeft.*
Indult, m. *Toelatinge.*
Induſtrie, *Neerſtigheyt, vlytigheyt.*
Induſtrieux, m. *Neerſtig, vlytig.*
Induſtrieuſement, f. *Neerſtelijk, vlytelijk.*
Inebranſlable, m. *Onbeweeglijk, ſtantvaſtig.*
Inedie, f. *Honger, gebrek, armoede.*
Ineffable, c. *Onuytſprekelijk.*
Ineffabilité, f. *Onuytſprekelijkheyt.*
Ineffablement, c. *Onuytſprekelijken.*
Ineffaçable, c. *Dat men niet uytvegen kan.*
tache Ineffaçable, *Een onuytvegelijcke ſmette.*
Inefficace, f. *Krachteloosheyt.*
Inegal, m. *Oneffen, ongelijk.*
Inegalement, *Oneffentlijk, ongelyckelijk.*
Inegalité, f. *Oneffenheyt, ongelijkheyt.*
Inenarrable, m. *Onuytſprekelijk, dat men niet vertellen kan.*

In-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ote, c. *Onbequaem, ongeſchickt.*
otie, *ou* ineptitude, f. *Onbequaemheyt, ongeſchicktheyt.*
ptement, *Onbequaemlijk, ongeſchicktelijk.*
puiſable, c. *Dat men niet uytputten kan.*
qualité, *voyez* Inegalité.
ſt, m. *Ongeleert, konſteloos.*
rtie, f. *Ongeleertheyt, konſtelooſheyt.*
rtement, *Ongeleerdelijck.*
ſbranſlable, *Onbeweeglijck, ſtantvaſtig.*
ſperé, m. *Ongehoopt, onverſien.*
ſperement, contre toute eſperance, *Op ſijn onverſiens, buyten alle hope.*
ſpuiſable, c. *voyez* Inépuiſable.
itimable, c. *Onwaerdeerlijck, onpryſelijck, onſchattelijck.*
vitable, c. *Onmydelijck.*
xcuſable, c. *Onſchuldelijck.*
xorable, c. *Onvermorwelijk, onverbiddelijk.*
xpiable, c. *Dat men niet verſoenen kan.*
xplicable, c. *Dat men niet uytleggen kan.*
xpugnable, c. *Onwinnelijck.*
t Inexpugnable, *Onwinnelijcke ſterckte.*
exterminable, c. *Dat men met de worte-len,* of *geheelijk niet kan uyttrecken.*
extinguible, c. *Onuytbluſſchelijk.*
extirpable, c. *Dat men niet ontwortelen* of *uytroeyen kan*
extricable, c. *Dat men niet ontwerren kan.*
faillible, *Onfeylbaer.*
faillibilité, *Onfeylbaerheyt.*
failliblement, *Sonder feyl, onfeylbaerlijk.*
fame, c. *Eerloos, faemloos, befaemt, ſchandelijk.*
famer, *ou* diffamer, *Iemants fame en eere benemen, befamen, blameeren.*
famé, m. *Befaemt, onteert.*
famie, f. *Eerlooſheyt, quaden naem en faem.*
té d'Infamie, *Van quaden naem en faem.*
famement, *Schandelijcken.*
nfante, *ou* la fille du Roi d'Eſpagne, *Des Konings Dochter van Spangien.*
nfanticide, m. *Kindermoort.*
nfanterie, f. *Het voetvolk van een leger.*
nfatigable, c. *Onvermoedelijk.*
nfecond, m. Infeconde, f. *Onvruchtbaer.*
nfecondité, f. *Onvruchtbaerheyt.*
nfecondement, *Onvruchtbaerlijk.*
nfecter, *Beſmetten, ontreynigen.*
nfecter d'une mauvaiſe odeur, *Met eenen lelijken ſtanck beſmetten, ontreynigen* of *vervuylen.*

Infect, *ou* Infecté, m. *Beſmet, ontreynigt.*
des propos Infects, *Vuyle en oneerlijcke woorden.*
Infection, f. *Beſmettinge, ontreyninge.*
Inferer, *Beſluyten, een concluſie maken, bybrengen, inbrengen.*
Inferé, m. *Beſloten, ingebrocht, bygebrocht.*
Inferieur, m. *Minder.*
l'Inferieur, *De minſte.*
Inferiorité, f. *Kleynheyt.*
Inferieurement, *Minderlijck, kleynlijck.*
Infernal, m. *Helſch,* of *die onder of beneden is.*
déeſſe Infernale, f. *Helſche Goddinne.*
Infertile, c. *Onvruchtbaer.*
Infertilité, f. *Onvruchtbaerheyt.*
Infertilement, *Onvruchtbaerlijck.*
Infeſter, *Seer quellen* of *tormenteeren.*
Infeſté, m. *Gequelt.*
Infeſtation, f. *Groote quellinge* of *quellagie.*
Infidele, c. *Ongetrouw, ongeloovig.* (*looſ.*
Infidelité, f. *Ongetrouwigheyt, ontrouw, onge-*
Infidelement, *Ongetrouwlijck, ongelooflijck.*
Infime, c. le plus bas, m. *De leegſte, verworpen.*
choſe Infime, *Een verworpen* of *kleyne ſake.*
Infini, m. *Oneyndig, dat geen eynde en heeft.*
nombre Infini, *Ontellijck getal.*
Infinité, f. *Oneyndigheyt, oneyndelijckheyt.*
Infiniment, *Oneyndelijck.*
Infirme, c. *Swak, machteloos, krank.*
Infirmité, f. *Swakheyt, krankheyt.*
Infirmement, *Swackelijk, kranckelijk.*
l'Infirmerie, f. *'t Siekhuys.*
Inflammation, f. *Ontſtekinge.*
Inflation, *ou* Enfleure, f. *Opgeblaſentheyt.*
Inflexible, c. *Dat men niet buygen kan.*
Influence, f. *Influentie, invloeyinge, geſwel.*
Influer, *Invloeyen.*
Inforçable, *ou* Imprenable, c. *Onwinnelijk.*
une ville Intorçable, *Stercke* of *onwinnelijcke ſtadt.*
Informer, *Onderwyſen, inſtructie geven.*
s'Informer de quelque choſe, *Onderſoecken, ondervragen.*
Informateur, m. *Onderſoecker, Onderwyſer.*
Information, f. *Onderwyſinge, informatie, onderſoeckinge, ondervraginge.*
faire Information, *Onderſoecken, onderſoekinge doen.*
Infortune, f. *Ongeluk.*
Infortuné, m. *Ongeluckig.*
Infortunément, *Ongeluckiglijk.*
Infracteur de treve, *ou* de paix, m. *Breker van 't beſtant,* of *die 't beſtant niet en onderhoudt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Infrangible, qui ne ſe peut rompre, c. *Onbrekelijck.*
Infrequent, m. *Onbewoont.*
Infrequence, f. *Onbewoontheyt, daer niet veel volcks en komt.*
Infructueux, m. *Onvruchtbaer.*
œuvres Infructueuſes, *Onvruchtbare wercken.*
Infructueuſement, *Onvruchtbaerlijk, te vergeefs.*
Infus, m. *Ingegoten, ingeſtort.*
Infuſion, f. *Inſtortinge.*
Ingenieux, m. *Subtijl, verſtandigh, vernuftigh.*
fort Ingenieux, *Scherpſinnigh.*
Ingenieuſement, *Verſtandighlijck, ſubtylijken.*
Ingenioſité, f. *Subtijlheyt, verſtandigheyt.*
Ingenieur, maiſtre de fortification en la ville, m. *Voorſiender* of *ſterckmaker van ſteden.*
Ingenu, m. *Oprecht.*
Ingenuement, *Rondt-uyt, vrylijck.*
Ingenuité, f. *Oprechtigheyt.*
s'Ingerer de faire quelque choſe, *Hem eenigh dinck onderwinden* of *poogen te doen.*
je me ſuis ingeré de, &c. *Ick hebbe my onderwonden* of *vervordert te, &c.*
Ingrat, m. *Ondanckbaer.*
Ingratement, *Ondanckbaerlijk.*
Ingratitude, f. *Ondanckbaerheyt.*
Ingredient d'une compoſition médecinale, m: *Een ingredient, iets dat in een compoſitie van een ſalf* of *dranck komt.*
Inhabile, c. *Ongeſchickt, onbequaem.*
Inhabilement, *Onbequaemlijcken.*
Inhabilité, *Onbequaemheyt.*
Inhabitable, c. *Onbewoonlijck.*
region Inhabitable, *Onbewoonlijck landt.*
un païs Inhabité, m. *Onbewoont landt.*
Inhiber, *Verbieden.*
Inhibé, m. *Verboden.*) peu uſités.
Inhibition, f. *Verbiedinge.*)
faire Inhibitions & defenſes, *Verbieden.*
Inhonneſte, c. *Oneerlijck.*
Inhonneſteté, f. *Oneerlijckheyt.*) peu uſités.
Inhonneſtement, *Oneerlijcken.*)
Inhumain, m. *Straf, ongeſtadigh,* of *onbeleeft.*
Inhumanité, f. *Strafheyt, ongenade, ongenadigheyt,* of *onbeleefftheyt.*
Inhumainement, *Straflijcken, ongenadelijcken, Onbeleefdelijcken.*
Inhumer, *ou* Enterrer, Enſevelir, *Begraven.*
Inhumé, m. *Begraven.*
Injection, f. *Inworpinge.*

Inimitable, *Onnavolghlijck.*
Inimitié, f. *Vyantſchap.*
encourir l'Inimitié de quelqu'un, *Iemants ondanck* of *vyandtſchap behalen.*
Injonction, *ou* charge, f. *Bevel, belaſtinge.*
Inique, c. *Onrechtvaerdigh.*
Iniquement, *Onrechtvaerdelijck.*
Iniquité, *Onrechtvaerdigheyt.*
Initié aux ordres ſacrés, m. *Een Diaken* of *onder-Diaken.*
Injure, f. *Injurie, ongelijck.*
Injure verbale, *Smadinge, ſchimpinge,* of *ſpytige woorden.*
dire, *ou* conter des Injures, *Uytſchelden.*
Injurier, *Uytſchelden.*
Injurié, m. *Uytgeſcholden.*
Injurieux, *Schimpig, verſmaetachtig.*
Injurieuſement, *Injurieuſelijck, verſmadelijcken.*
Injuſte, c. *Onrechtvaerdig.*
Injuſtement, *Onrechtvaerdelijcken.*
Injuſtice, f. *Onrechtvaerdigheyt.*
fleuve Innavigable, *Een rivier die men niet bevaren en kan.*
Innocent, *Onſchuldig van eenig dinck.*
Innocent, m. *Onnooſel, ſlecht en recht.*
le jour des Innocens, *Al der kinderen dag.*
Innocence, f. *Onnooſelheyt.*
Innocemment, *Onnooſelijck, ſonder eenig quaet voornemen.*
vivre Innocemment, *Een oprecht leven leyden.*
Innombrable, c. *Ontallijck* of *ontellijck.*
Innover, *ou* renouveller, *Vernieuwen.*
Innové, renouvellé, m. *Vernieuwt.*
Innovateur, m. *Vernieuwer.*
Innovation, f. *Vernieuwinge.*
Innoüer, *Tuſſchen* of *in knoopen.*
Innumerable, Innombrable, c. *Ontallijck.*
Innumerableté, f. *Ontallijckheyt.*
Innumerablement, *Ontallijcken.*
Inonder, *Overloopen, overvloeden.*
Inondé, m. *Overgeloopen.*
Inondation, f. *Overvloedinge.*
Inopie, f. *Armoede, gebreck*, mot peu François.
Inopiné, m. *Onverwacht, onverhoets.*
Inopinément, *Sonder daer op te dencken of te letten, onverſiens.*
Inouy, m. *Ongehoort.*
Inproviſte, à l'Inproviſte, *Onverſiens, onverhoets.*
Inquiéter, *Onruſte aen doen, quellen.*

Inquie-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Inquietation, f. *Quellinge, ongeruſtheyt.*
Inquietateur, m. *Quel-yſer, onruſtig* of *ongeruſt menſche.*
Inquietude, f. *Onruſte, ongeruſtigheyt.*
Inquiet, m. *Onruſtig, ongeruſt.*
Inquiſition, f. *Inquiſitie, onderſoeckinge.*
Inquiſiteur, m. *Onderſoecker, Inquiſitie-meeſter.*
Incurable, c. *ou* Incurable, *Ongeneeſelijck.*
Inſatiable, c. *Onverzadelijck, onverzadig.*
Inſatiablement, *Onverzadiglijcken.*
Inſceu, à mon Inſceu, *Buyten mijn weten.*
Inſciemment, m. *Onwetentlijck.*
Inſcrire, *Inſchryven, opſchryven.*
Inſcrit, m. *Ingeſchreven, opgeſchreven.*
Inſcription, f. *Inſchryvinge, opſchrift.*
Inſcrutable, c. *Dat men niet lichtelijck verſtaen of begrypen kan.*
Inſculper, engraver, *Graveeren, inſteken.*
Inſecable, c. *Onſnydelijck, dat men niet ſnyden kan.*
Inſectateur, m. *Vervolger.*
Inſectes, m. *Beeſtkens ſonder bloet gekorven.*
Inſenſé, m. *Simpelmoos, dul, uytſinnig.*
Inſenſible, c. *Ongevoelijck.*
Inſenſibilité, f. *Ongevoelijckheyt.*
Inſeparable, c. *Onſcheydelijck.*
Inſeparablement, *Onſcheydelijcken.*
Inſerer, *Tuſſchen mengelen* of *ſetten, in doen.*
Inſeré, m. *Tuſſchengeſet, onder een geſet* of *gemengelt.*
Inſidieux, m. *Die liſtige lagen leydt.*
Inſigne, c. *Uytmuntend, de vermaerdſte* of *voornaemſte.*
Inſimuler, *Beſchuldigen.*
Inſimulation, f. *Beſchuldinge.*
Inſinuation, f. *Inſinuatie, aenmeldinge.*
Inſinüer, *Aenmelden, inſinueren, in iemants kennifſe heymelijk iemant brengen* of *inſtellen.*
Inſinüer en la grace de quelqu'un, *Hem ſelven in iemants gratie* of *vrientſchap ſtellen.*
Inſipide, c. *Onſmakelijck, ſonder ſmaeck.*
Inſiſter, *Volherden.*
Inſiſter à faire quelque choſe, *Alle ſijn naerſtigheyt of uyterſte beſt tot eenig dinck doen.*
Inſociable, c. *Stuer, onvriendelijck, die met niemant vrientſchap houden kan.*
Inſolemment, *Dertelijck, ſtoutelijck.*
Inſolent, m. *Dertel, broodroncken, ſtout.*
Inſolence, f. *Dertelheyt, ſtoutigheyt.*
Inſolide, c. *Dat niet geheel noch maſſif is, maer binnen holachtig is.*

Inſolu, *Onbetaelt, onvoldaen.*
Inſoluble, c. *Dat men niet ontbinden, noch ontdoen en kan.*
Inſolvable, c. Inſolvent, m. *Die de macht niet en heeft om te betalen.*
Inſpection, f. *Inſieninge.*
Inſperé, Ineſperé, m. *Ongehoopt, onverhoets.*
Inſperément, *Onverſiens.*
Inſpirer, *Ingeven, inblaſen.*
Inſpiré, m. *Ingeblaſen, ingegeven.*
Inſpiration, f. *Inblaſinge, ingevinge.*
Inſtable, c. *Ongeduerig, ongeſtadig.*
Inſtabilité, f. *Ongeduerigheyt, ongeſtadigheyt.*
Inſtaller, *Voorſtellen, inſtellen.*
Inſtallé, m. *Voorgeſtelt, ingeſtelt.*
Inſtaller la marchandiſe, *De Koopmanſchap voorſtellen,* of *ten toone ſtellen.*
Inſtance, f. *Aenhoudinge, verſoeck.*
Inſtamment avec grande Inſtance, *Sonder ophouden, vervolgens, achtervolgende.*
prier Inſtamment, *Ernſtelijck bidden.*
un Inſtant, *Eenen oogenblick.*
en un Inſtant, *In eenen oogenblick.*
Inſtaurer, *Hermaken, wederom opruſten.*
Inſtauré, m. *Hermaeckt, wederom opgeruſt.*
Inſtauration, f. *Hermakinge, weder opruſtinge.*
Inſtiguer, *Ophitſen, opruyden.*
Inſtigué, m. *Opgehitſt, opgeruydt.*
Inſtigation, m. *Ophitſinge, opruydinge.*
Inſtigateur, m. *Ophitſer, opruyder, opruydig menſche.*
Inſtiller, *Indruypen, inleken.*
Inſtillé, m. *Ingedrupt.*
Inſtillation, f. *Inlekinge.*
Inſtinct, m. *Opruydinge, ingevinge.*
Inſtitüer, *Inſetten, inſtellen.*
Inſtitué, m *Ingeſtelt.*
choſes nouvellement Inſtitüées, *Dingen van nieuws opgerecht.*
Inſtitution, f. *Inſettinge.*
Inſtruire, *Leeren, onderwyſen.*
Inſtruire un procés, *Een proces ordonneeren.*
Inſtruit, m. *Geleert, onderweſen, onderrecht.*
Inſtruction, f. *Inſtructie, onderwyſinge, onderrechtinge.*
Inſtructions qu'on donne aux Ambaſſadeurs, *Regiſter van 't gene dat den Ambaſſadeurs bevolen is.*
Inſtrument à faire quelque choſe que ce ſoit, *Inſtrument, gereetſchap, ruſtinge.*
lentir un Inſtrument, *Eenig inſtrument leegen,* of *leeger ſtellen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

les cordes d'un Inſtrument, *De ſnaren van een inſtrument.*
Inſtrumental, m, *Dat tot den inſtrumente behoort.*
Inſuffiſant, m. *Onbequaem.*
Inſuffiſance, f. *Onbequaemheyt.*
Inſulaire, c. Qui eſt d'une Iſle, *ou* habite en une Iſle, *Die in een eylandt gebooren is*, of *daer in woont.*
Inſulain, *ou* Inſulaire, m. *Eylander.*
Inſulte, f. *Gewelt, aenval, oorſpronk.*
les playes & Inſultes de la fortune, *Het ongeluk, tegenſpoeden, en quade ſtooten der fortuyne.*
Inſuperable, c. Invincible, *Onverwinnelijk.*
Inſupportable, c. *Onverdraeglijk.*
peine Inſupportable, *Onverdraeglijke* of *onlydelijke pyne.*
Integrité, f. *Oprechtigheyt.*
Intelligence, f. *Verſtandt.*
Intelligence, f. *Colluſie, heymelijk verſtandt.*
ils ont Intelligence enſemble, *Sy verſtaen malkander.*
il n'y a plus d'Intelligence, *Daer en is geen verſtandt meer in.*
Intelligent, m. *Verſtandig.*
Intelligible, c. *Dat men verſtaen kan, begrypelijk.*
mots Intelligibles, *Woorden die men verſtaen kan.*
parler Intelligiblement, *Beſcheydelijk*, of *verſtandelijk ſpreken.*
Intemperé, m. *Ongetempert.*
Intemperance, f. *Ongetempertheyt.*
Intemperance de l'air, *De ongeſtadigheyt* of *ongetempertheyt des luchts.*
Intemperément, *Ongetempertlijk.*
Intemperature, *ou* Intemperance de l'air, *De ongetempertheyt* of *ongeſtadigheyt des luchts.*
Intemperie de l'air, f. *Ongetempertheyt des luchts.*
Intendance, f. *Opſicht.*
Intendit, *ou* eſcritures principales, *De principale Schrifturen van de ſake in queſtie.*
Intenter une action de bonne foy, *Tegen iemanden actie op goede meyninge inſtellen.*
mal Intenter un procés, *Een proces qualyk inſtellen.*
Intenter, *Beſtaen, beginnen* of *verſoecken.*
procés mal Intenté, *Een proces qualijk ingeſtelt.*
qui Intentera accuſation contre ſon propre pere? *Wie ſal ſijn eygen Vader betyen* of *beſchuldigen?*

Intentation, f. *Verſoek.*
Intentif, m. *Aenmerckig.*
l'Intention d'une perſonne, f. *De meyninge, voornemen* of *intentie van eenen menſche.*
faire, *ou* dire quelque choſe à bonne Intention, *Iet ter goeder meyninge doen* of *ſeggen.*
de quelle Intention? *Tot* of *met wat meyninge* of *intentie?*
eſtre bien, *ou* mal intentionné, *Wel of qualijk nemen*, of *geſint zyn.*
Interceder pour aucun, *Voor iemanden ten beſten ſpreken, middelaer zyn.*
Interceſſeur, m. *Middelaer, Scheytsman*, of *voorbidder.*
Interceſſion, f. *Voorbiddinge, middelinge.*
Intercepter, *Onderſcheppen, met liſt benemen.*
Interception, *Onderſcheppinge.*
Interdire, *ou* defendre, *Verbieden.*
Interdit, m. *ou* Interdiction, f. *Een verbodt, Verbaeſtheyt.*
Interdit, troublé, m. *Verbaeſt.*
Intereſt, m. *Verlet, ſchade, verlies.*
Intereſt, *Voordeel, profijt.*
propre Intereſt. *Eyge liefde.*
un chacun cherche ſon Intereſt, *Elk een ſoekt ſijn voordeel.*
prendre à Intereſt, *Op intereſt nemen.*
tu n'y as point d'Intereſt, *Ghy en hebt'er geen verlet, ſchade*, of *verlies by.*
j'y ay grand Intereſt, *Ik heb'er groot verlet* of *verlies by.*
nous y avons tous Intereſt, *'t Gaet ons allen aen, wy ſouden'er alle verkortinge by lyden.*
entre le dit & le fait il y a grand Intereſt, *ou* difference, *Tuſſchen 't ſeggen en doen is groot verſchil.*
Intereſſer aucun, *Iemanden ſchade aen doen.*
Intereſſer l'honneur d'aucun, *Iemanden blameeren* of *diffameeren.*
s'Intereſſer, *Sich aen gelegen laten zyn.*
la partie Intereſſée, *De gene die beſchadigt is.*
un homme fort Intereſſé de ſa perſonne, *Een die krank* of *ſwak van lyve is.*
Interjecter, Interjetter, *Tuſſchen worpen.*
ils Interjecterent quelques, &c. *Sy mengelden'er onder ſommige, &c.*
Interieur, m. *De binnenſte, dat meer inwaerts is.*
Interieurément, *Innewaerts, innerlijk, inwendiglyk.*
Interiner une requeſte, *ou* petition, *Iemants begeerte conſenteeren*, of *toeſtaen.*
Interlocution, f. *Tuſſchenſprekinge.*

Inter-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

lo rlocuteurs, m. *t'Samen-ſpreeckers.*
le nterlocuteurs, m. *De tuſſchen-ſpreeckers.*
fe ence Interlocutoire, f. *Een tuſſchen geſpro-*
n vonniſſe voor de diffinitie.
rmettre, *Somtijdts ophouden of achterlaten.*
rmis, m. *Opgehouden.*
rmiſſion, f. *Ophoudinge.*
Intermiſſion, *Geduerighlijk, zonder ophou-*
en.
Intermiſſion, *Uyt-ſtellen, ophouden.*
rminé, qui n'a point de fin, m. *Sonder*
nde.
rmural, m. *Schutzel, tuſſchen-muer.*
rmurer, *Met een muer af-ſchieten.*
rne, m. *Inwendig.*
rpeller, *Tuſſchen beyden ſpreecken, in de re-*
en vallen.
rpeller ſon debiteur, *Sijn ſchuldenaer voor*
recht roepen. (*pooſt.*
rpellation, f. *Belettinge van yemants pro-*
rpellateur, m. *Die in eens anders reden vaert*
ſpreekt.
rpoſer ſon jugement, *Sijn advijs of goet-*
unken geven of zeggen.
rpoſement, m. *ou* Interpoſition, f. *Tuſſchen*
ellinge.
Interpoſition, *Somwijlen, bewijlen, ſomtijts.*
rpreter, *Beduyden, uytleggen, verklaren.*
rpreter au pied de la lettre, *Van woort tot*
oort uytleggen.
rpretation, f. *Uytlegginge, bediedinge.*
rpréte, m. *ou* Interpretateur, Truche-
nent, m. *Uytlegger, Bedieder, Taelman.*
rroger, *Vragen, ondervragen.*
rrogation, f. *Vrage, vraginge, ondervraginge.*
rrogatoires, que l'on fait aux criminels, f.
Examinatien, ondervraginge die men doet aen
le miſdadigen.
rrogateur, m. *Ondervrager.*
rrompre, *Beletten, ophouden, achterla-*
en.
rrompre quelqu'un en ſon diſcours, *Ie-*
nant in ſijn reden overvallen.
rruption, f. Intermiſſion, *Ophoudinge.*
rvalle, m. *Spatie.*
Intervalle de temps, *Door langen tijdt.*
rvenir, *Tuſſchen beyden komen.*
Inteſtins, m. *Het ingewant, de darmen.*
menus Inteſtins, *De kleyne darmen.*
guerre Inteſtine, *Inlandtſchen krijg.*
thronizer, *ou* Introniſer, *In den throon ſtellen.*
tronizé, m. *In den throon geſtelt.*

Intronization, f. *In den throon ſtellinge.*
Intime, c. *d'Aldervoorſte ende binnenſte, in-*
nerlijk.
amy Intime, *Een groote*, of *hertelijcke vriendt.*
Intimer, *Laten weten, de wete doen.*
Intimer la guerre, *d'Oorloge boodtſchappen of*
ontbieden.
Intimé, m. *De wete gedaen, ontboden.*
Intimation, f. *Wete.*
Intimement, *Seer hertelijk, uytermaten.*
aimer Intimement, *Hertelijcken, van herten*
of *uytermaten zeer beminnen.*
Intimider, *Verveeren, vervaert maken.*
Intimidé, m. *Verveert.*
Intituler, *Intituleren, naem of tijtel geven.*
Intitulé, m. *Genaemt, geheeten.*
Intitulation, f. *Intitulatie, tijtelgevinge.*
Intolerable, c. *Onverdraeglijk.*
Intolerablement, *Onverdraeglijken.*
Intraittable, c. *Onhandelijk, ongetemt.*
Intrigue, intelligence, f. *Kuyperye.*
Intrinſeque, *Innelijk, inwendig.*
Intrinſequement, *Inwendelijcken.*
Intriquer, intricquer, *Verwerren, verſtricken.*
Intrication, f. *Verwerringe.*
Introduire, *Inleyden.*
Introduit, m. *Ingeleydt.*
Introducteur, *Inleyder.*
Introduction, f. *Inleydinge.*
Intronizer, *voyez* Inthronizer.
Intrus, m. *Ingedrongen tegen recht.*
Intrus en benefice, *Die zonder recht eenige be-*
neficie aenveert of *aenneemt.*
Intruſion, f. *Onrechte poſſeſſie* of *aenveerdinge.*
Invader, *Invaren.*
Invaincu, m. *Onverwonnen.*
Invalide, c. *Kranck, machteloos.*
Invalider le dire des témoins, *'t Seggen van de*
getuygen te niete doen.
Invaſeur, m. *Invaerder, Aenvaller, Beſprin-*
ger.
Invaſible, c. *Daer men niet invaren noch ingaen*
magh.
lieu, *ou* fort Invaſible, *Een plaetze of ſlot dat*
onwinnelijk of *onbeklimmelijk is.*
Invaſion, f. *Aenval, beſpringinge.*
Invective, f. *Overlaſt van laſterige woorden.*
Inventer, *Uytvinden, verſieren.*
Inventé, m. *Gevonden.*
Inventeur, m. *Vinder, Uytvinder.*
Inventeur de menſonges, *Leugenaer.*
Inventereſſe, *ou* Inventrice, f. *Vinderſſe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Inventif, m. *Ingenieus.*
Invention, f. *Vindinge, uytvindinge.*
c'eſt mon Invention, *'t Is mijn bedrijf* of *voorſtel.*
les Inventions des Advocats, *De dichtinge* of *verſieringe van de Advocaten.*
Inventaire, m. *Een Inventaris* of *regiſter ende tafel.*
faire Inventaire, *Inventarieren, in den Inventaris ſtellen* of *zetten.*
Inverſion, f. *Verkeeringe, veranderinge, omkeeringe.*
Inveſtir, mettre en poſſeſſion, *In beſit ſtellen.*
Inveſtir l'ennemy, *Den vyand omcingelen.*
Inveſtir une ville, *Een Stadt bloqueren,* of *rontom bezet houden.*
Inveſtiture, f. *Beſit, beſittinge.*
Inveteré, m. *Veroud, veroudert.*
mal Inveteré, *Een ingewortelt quaet.*
Invincible, c. *Onverwinnelijck.*
Inviolable, c. *Onverbreeckelijck, onſchendelijk, onbederffelijk.*
Inviolablement, *Onverbreeckelijcken, onverderffelijcken.*
Inviolé, m *Ongeſchent.*
Inviſible, c. *Onſichtbaer, dat men niet ſien kan.*
Inviſiblement, *Onſienlijk.*
Inviter & Inciter, *Opruyden, toeſtieren, noden.*
Inviter au ſoupper, *Ten avondmael noden.*
Invité, m. *Genoodt.*
les Invitez, *De genode, die genoodt zijn.*
Invitement, m. Invitation, f. *Nodinge.*
Involontaire, f. *Onwillig.*
Involontairement, *Onwilliglijken.*
Involution de procés, f. *Belemmeringe van proceſſen.*
Invoquer, *Aenroepen.*
Invoquer Dieu à ſon aide, *Godt te hulpe roepen* of *aenroepen.*
Invocation, f. *Aenroepinge.*
Inuſité, m. *Ongebruykt, ongeuſeert.*
Inutile, c, *Onnut, onbequaem.*
Inutilement, *Onnuttelijken, onbequamelijken.*
Inutilité, f. *Onnuttigheyt, onbequaemheyt, onprofijt.*
Invulnerable, charmé, *Hard, betovert, onwondelyk.*

JO

JOiallier, *voyez* Joyallier.
Joie, *voyez* Joye.
Joindre, *By voegen, aen koppelen.*
ſe Joindre à quelqu'un, *Hem by yemandt voegen.*
Joindre quelqu'un, *Iemant achterhalen.*
Joindre ou lier une choſe à une autre, *d'Een aen d'ander binden,* of *vaſt maken.*
Joint, conjoint, m. *Gevoegt.*
Joint qu'il, &c. *Beneven dat hy, &c.*
Joint auſſi, *Mitsdien ook.*
Joignant, *By* of *vaſt aen.*
tout Joignant, *Vaſt aen een, aldernaeſt.*
il ſe tient tout Joignant la porte, *Hy woont aldernaeſt de poorte,* of *de deur.*
Jointure, f. *Een lidt* of *t'zamenvoeginge van leden.*
Joli, *ou* joly, m. *Luſtig, hupſch, fraey, blyde.*
Joliet, m. *Blyachtig, fraeyachtig.*
Joliment, *Blylijk, fraeykens.*
Joliment veſtu, *Fraeykens* of *koſtelijk gekleedt.*
Joliveté, f. *Blydſchap, vrolykheyt, aerdigheyt.*
Joliveté d'acouſtrement, f. *Cieraet van kleederen.*
qui n'a point de Joliveté, *Swaermoedig, die geen couragie en heeft.*
Jombarbe, Joubarbe, f. *Huyſlook, donderbaert.*
un Jonc, m. *Bieſe.*
Jonc marin, *Merg-bieſe.*
Joncher une ſale, *Een zale met bieſen* of *eenig groen kruydt beſtrooyen.*
Jonchée, f. *Kruyd-bedde,* ot *Prieel van groene kruyden.*
Joncher les fleurs devant les pourceaux, *Rozen voor de verkens ſtrooyen.*
de la Jonchée, *Gras* of *groen kruydt.*
Jonchées, f. *Buſſels van biezen, ſtrooyſel.*
chambre Jonchée d'herbe verte, *Een kamer met gras* of *groen kruydt beſtrooyt.*
Joncheur, menteur, m. *Beſtroyer, Bedrieger, Leugenaer.*
Jongler, *Guychelen.*
Jonglerie, f. *Guychelrye.*
Jongleur, m. *Guychelaer,* mot Picard.
de la Jotte, *Warmoes.*
Jotte blanche, *Witte beete.*
Jou, *voyez* Joug.
Joubarbe, *voyez* Jombarbe.
Joubarbe grande, *Donderbaert.*
la Joüe, *De wange* of *kaecke.*
bailler, ou donner ſur la Joüe, *Een binnebak-ſlag geven.*
Joüée, f. *Een ſouffet* of *kinnebak-ſlag.*
bailler une Joüée, *Een ſouffet, kinnebak-ſlag* of *oorbant geven.*

Joüel,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

:lles, Vignes liées & attachées aux eſcha-
, *Wyngaerden aen de dwerſſe recken ge-*
nden.
:lle, f. *Eenen wagen* of *ſtok, daer men den*
agen op leyt.
:r, *Spelen.*
:r des mains, deſrober, *Steelen.*
:r des mains, ſe battre, *Strijden, vechten,*
okhairen.
)üer à quelqu'un, *Met yemant ſpelen.*
oüer ou ſe mocquer de quelqu'un, *Met*
mant ſpotten, of *de gek ſcheeren.*
er un tour à quelqu'un, *Iemant bedriegen.*
er à caſſe pot, *Breek-pot, blind-pot ſpelen.*
er au chevalet, *Peerdeken op ſpelen.*
er à piquę en cul, *Koeckoeck heerken ryd' ick*
wel ſpelen.
ier à la foſſette, *In't putteken*, of *ſtuyk-put*
ſpelen.
ier à pair *ou* nonpair, *Paer* of *onpaer, effen*
of *oneffen, gelijk* of *ongelijk ſpelen.*
ier pour bon, *Omgoet* of *in ernſte ſpelen.*
üer à la paume, *Kaetzen.*
üer aux cartes, *Kaerten, met kaerten ſpelen.*
ier aux dez, *Dobbelen, tuyſſchen, met dob-*
bel ſteenen ſpeelen.
üer aux quilles, *Kegelen.*
üer aux dames, *Dammen.*
Jouë à ſe perdre, *Hy ſtelt ſich in groot perykel.*
qui Joüera le premier, *Wie de eerſte zijn* of
eerſte ſpelen zal
ſe Joüant, *Al ſpelende* of *geckende, in ſpel*
of *jok.*
)üets, m. *Alle dingen daer de kinderen mede*
ſpelen.
)üeur, m. *Speelder.*
n Joüeur ordinaire, *Dobbelaer, Tuyſſcher.*
)üeur de Fluſte, m. *Een Pyper, Fluyter.*
)üeurs de farces, *Kamer-ſpeelders.*
)üeurs d'eſpée, *Schermers.*
)üeurs de paſſe-paſſe, *Guychelaers, reepkens*
danzers.
oüeuſe, f. *Een ſpeelſter.*
ouflu, m. *Een die opgeblaſen kaken heeft.*
n Joug, *Een jok.*
ıbir le Joug, *Hem onder den jok ſtellen*, of *be-*
geven, hem onderwerpen en onderdaen maken.
oug de bœufs, *Een koppel* of *paer oſſen.*
n beau Joug de gens, *Een fraey paer volks.*
e ſoumettre au Joug matrimonial, *Houwen.*
ovial, de plaiſante humeur, *Luſtig, vro-*
lijck.

Jouir, *Iet gebruycken* of *uſeren zoo 't hem be-*
lieft, genieten.
Jouir d'un heritage, *Eenig erf-goet beſitten,*
ende vruchten daer af genieten.
Jouir durant ſa vie, ou ſa vie durant, *Sijn le-*
ven lang genieten.
Jouiſſant, *Genietende, gebruyckende, beſit-*
tende.
Joüiſſance, f. *Genietinge, gebruyckinge, beſit-*
tinge.
Jour, m. Journée, f. *Dagh.*
quelque Jour, un jour, *Eenige dag, een dag.*
Jour auſſi ſe prend pour vie, *comme* Finir ſes
jours, *Sijn leven voleynden, ſterven.*
dés le point du Jour, *Met het kriecken van den*
dag, zedert 's morgens vroeg.
le Jour s'approche, *Het wort dag* of *licht, den*
dag breekt aen.
le Jour ſe baiſſe ſur le ſoir, *Het wort avondt.*
il eſt desja grand Jour, *Het is alreede ſchoon dag,*
of *hoog dag.*
de Jour, *By dage.*
Jour faillant, *voyez* Crepuſcule.
en plein Jour, *'s Middaegs, in de hitte des daegs,*
of *in ſchonen dage, voor al de werelt, in 't*
openbaer.
au Jour dit, *Ten gezetten dage.*
vivre au Jour la journée, *Niet voor den morgen*
bezorgt zijn, zonder zorge leven.
Jour de ma vie, *ou* de ta vie, *Noyt, nimmer-*
meer.
cela eſt arrivé de nos Jours, *Dat is in*, of *by*
onſe tijdt geſchiet.
ce Jourd'huy, *Deſen dag, van dage.*
au Jourd'huy, *Heden.*
de Jour en jour, *Van dage tot dage, dagelijks.*
de Jour à autre, *Over den anderen dag, om den*
anderen dag.
elle a la fievre de Jour à autre, *Sy heeft de an-*
dere daegſe koorts.
le Jour d'aprés, *ou* enſuivant, *Des anderendaegs.*
le Jour de demain, *Morgen, den dag van*
morgen.
le Jour de devant, *Des daegs daer te voren.*
Jour de ceſſation, *Vierdagen.*
un Jour de fête, *ou* ſolemnel, *Heylig dag.*
Jours caniculaires, *Hondts-dagen.*
Jour de poiſſon, *ou* jour maigre, *Viſch-dag.*
Jour ouvrier, *Werk-dag.*
Jour d'aſſiſes, *Recht-dag.*
eſtre à ſon dernier Jour, *In't eynde van ſijn le-*
ven zijn.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

faire Jour, *Dagen, dag worden.*
faire Jour, *Ergens een gat in maken, om datter den dag door ſchynen zoude.*
faire Jour en une muraille, *Een locht-gat in den muer maken.*
prendre le Jour, oſter le jour, *Het licht benemen.*
percer à Jour d'une lance, *Met een ſpieſſe doorſteecken.*
le Jour d'une peinture, *De klaerheyt of licht van eenige ſchilderye.*
Journée, f. Plaiſante journée, *Eenen luſtigen dagh.*
Journée, f. *Dagh-reyſe.*
Journée, f. *Den arbeyd, moeyte of werk van eenen dagh.*
Il vous eſt deu quatre Journées, *Men is u vier dagen ſchuldig.*
une Journée, *Eenen ſlag of ſtrijdt.*
livrer Journée à l'ennemy, *Den vyand ſtrijdt of ſlag leveren.*
perdre la Journée, *Den ſlag of ſtrijdt verliezen.*
la Journée d'un ouvrier, *Den taecke of dagwerk van een arbeyder.*
beſogne faite à la Journée, *Werk by daghuere, of dag-loon gedaen.*
marcher à grandes Journées, *Groote dag-reyſen doen of gaen.*
Journellement, tous les jours, *Dagelyks, alle dage.*
le Journal, *ou* papier journal, *De kladde, den dagelykſchen handel boek.*
Journalier, m. homme journalier, *Variabel menſch, of die van menigerhande ſinnen is.*
un travail & gain Journalier, *Een dagelijkſe arbeyat en loon.*
Jouſte, f. *Steek-ſpel, Tornoy.*
Jouſter, *Steek-ſpelen, ſteek-ſpel ſpelen, tornoyen.*
faire Jouſter les coqs, *De hanen doen vechten.*
Jouvenceau, *ou* Juvenceau, m. *Jongeling.*
Jouxte, ſelon, ſuivant, *By, omtrent, nae.*
Joyaux, m. *Juweelen.*
Joyallier, m. *Juwelier.*
Joye, f. *Blydſchap.*
donner Joye & lieſſe, *Verblyden, blyde maken, blydſchap aen doen.*
eſtre en Joye, *Bly of verblyd zijn.*
avec Joye, *Blydelijk.*
fille de Joye, *Een Hoere.*
Joyeux, m. *Bly.*
Joyeuſe, f. *Blye, blyde.*
je ſuis Joyeux de, &c. *Ik verblyde my van, &c.*

Joyeux & recreatif, *Geneuglijk, plaiſant.*
choſe Joyeuſe, *Geneuglijcke en drollige zake.*
Joyeuſement, gaillardement, *Blydelijk.*
Joyeuſeté, gaillardiſe, f. *Blydſchap.*

IR

il n'en IRa pas ainſi, *'t En zal zoo niet gaen of geſchieden.*
je m'en Iray de toy, *Ik zal van u weg gaen.*
Ire, colere, f. *Gramſchap, toorne.*
Ironie, f. *Beſchimpinge, beſpottinge, geveynſtheyt.*
paroles Ironiques, *Schimpige of geveynſde woorden.*
Ironiquement, *Spottelijcken, ſchimpelijcken.*
Irraiſonnable, c. *Onredelijk.*
Irraiſonnablement, *Onredelijcken.*
Irreconciliable, c. *Onverzoenelijk.*
Irrecuperable, c. *Dat men niet wederom krygen mach of kan.*
Irrefragable, *Perfect, daer niet tegen te ſpreken is.*
Irrefragablement, *Sonder wederſpreken.*
Irregulier, m. *Ongeregelt, dat de gemeene regel niet en volgt, ongemeen.*
Irregularité, f. *Ongeregeltheyt.*
Irregulierement, *Ongeregeltlijk.*
Irremediable, c. *Onheylzaem, daer geen remedie tegen is.*
Irremiſſible, c. *Onvergevelijk.*
condamner Irremiſſiblement, *Verwyzen zonder eenige remiſſie, gratie of genade.*
Irreparable, c. *Onvergoedelijk, dat men niet vergoeden, verhalen, of vermaken kan.*
Irreprehenſibilité, f. *Onberiſpelijkheyt.*
Irreprehenſible, c. *Onberiſpelijk.*
Irreprehenſiblement, *Onberiſpelijcken.*
Irreprochable, c. *Onverwytelijck, onberiſpelijk.*
teſmoins Irreprochables, *Geloofwaerdige getuygen.*
Irreſolu, m. *Twyfelmoedig, wankelbaer.*
il eſt Irreſolu en ſes entrepriſes, *Hy weet niet waer hy ſich toe reſolveren zal.*
Irreſolution, f. *Wanckelbaerheyt.*
Irreverence, f. *Verachtinge, oneerbiedinge.*
Irreverent, m. *Ongehoorzaem, onbeleeft.*
Irreveremment, *Onbeleefdelijcken, zonder eerbiedinge.*
Irrevocable, c. *Onwederroepelijk.*
Irrevocablement, *Sonder wederroepinge, onwederroepelijcken.*
Irriſible, c. *Dat belachchelijk is.*
Irriſion, f. *Beſpottinge.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

roire, c. Paroles irriſoires, *Spottelijcke en bimpige woorden.*
ioirement, *Spottelijcken, ſchimpelijcken.*
ier, *Tergen, quellen, gram maecken, ver-ammen.*
iter, *Quaet*, of *gram worden.*
er l'un contre l'autre, *d'Een op d'ander iſſen.*
té, m. *Getercht, vergramt.*
tant, m. *Tergende.*
ſe Irritante, *Een ſake die tot gramſchap verweckt*, of *iemanden treckt.*
tation, f. *Terginge.*
uption, f. *Inval, aenval.*

IS

ISlaye, *ou* Ilaye, f. *Een plaetſe daer veel bandt-roeden, viſſen* of *teenen waſſen.*
e Iſle, *Een eylandt.*
tte, f. *Een eylandeken.*
el, m. Promt, viſte, *Ras, ſnel, flucks.*
ellement, viſtement, *Raſſelijck, ſnellijck.*
pe, hiſope & hyſope, m. *Yſope.*
aëlite, m. *Iſraëlyt.*
uple Iſraëlitique, *'t Volck van Iſraël.*
ir, ſortir, *Uytgaen, uytkomen, uytſpringen.*
ant, m. *Uytkomende, in't uytgaen.*
u, m. *Uytgekomen, voortgekomen, afgekomen.*
u de bas lieu, *Van ſlechte afkomſte gekomen*, of *geſprooten.*
ſſuë de quelque choſe, f. *Den uytganck, het eynde* of *voleyndinge van eenigh dinck.*
onner bonne Iſſuë, *Een goede voortgang geven.*
Iſſuë, *Tol* of *tribuyt die men geeft als men eenige koopwaren uyt voert.*
thme, m. *Een engte der aerde tuſſchen twee zeen.*

IT

Tem, de plus, *Noch, daer-en-boven, van gelijcken*
ar petits Item, *By artijckelen, by capittelen.*
terer, *Hernemen, herdoen, verhalen.*
teration, f. *Herneminge* of *herdoeninge, verhalinge.*
teratif, *Dat voor de tweede reys is.*
lefence Iterative, *Verbodt voor de tweede reyſe.*
terativement, *Wederom, anderwerf.*

JU

JUbe, *ou* Jubbe, *mieux* Juppe, f. *Een rock.*
venir à Jubé, ſe ſoumettre, *Soebatten, hem verootmoedigen en onderworpen.*

le Jubilé, m. *Een Aflaet die ten hondert jaren eens gegeven wordt.*
Jubiler, *Verblyden.*
ſe Jucher, *Te recke gaen als de hinnen.*
Juc, Juchoir, m. *Een recke.*
peuple Judaïque, *Het Joodſche volck, de Joden.*
Judaïſer, *Der Joden manieren van leven aennemen.*
Judaiſme, m. *Het Joodtſchap, der Joden ſtaet en conditie.*
Judicature, f. Office de Judicature, *Het officie en ampt om te mogen rechten.*
ſentence Judicielle, *Rechters ſententie.*
Judicieux, m. *Een man van een goet oordeel.*
Judicieuſement, *Ordentelijck met oordeel.*
Ive moſcade, f. *voyez* Yve moſcade.
Ive artetique, *Kruydt, Veldtcypres genaemt.*
Juge, m. *Een Rechter* of *Scheydtsman.*
Juge criminel, *Rechter over ſaken van den lyve.*
Juges ſubalternes, *Rechters van eenige ſteden, die van andere Over-Rechters* of *Heeren hun vonniſſe halen, of hun daer onder laten ſeggen.*
Juges laiz, *ou* laic, *Wereltlijcke Rechters.*
avoir les Juges propices, *De Rechters tot ſijnen voordeele hebben.*
Juger, *Oordeelen, verwyſen.*
Juger & arreſter, *Ordineeren.*
Juger & eſtimer, *Meynen, achten.*
Juger mal de, &c. *Quaet vermoeden hebben van, &c.*
Juger aigrement, *Een ſcherp vonniſſe geven.*
Juger un procés, *Een proces wyſen.*
Juger ſur le champ, *Staens-voets ſententie geven.*
Jugé, m. *Geoordeelt, geweſen.*
choſe Jugée, f. *Geweſen* of *geoordeelde ſake.*
Jugement, m. *Een oordeel* of *vonnis.*
un grand Jugement & vif, *Een kloeck verſtant.*
interpoſer ſon Jugement, *Sijn advys geven, ſijn gevoelen ſeggen.*
faire Jugement de quelqu'un, *Iemanden na den ſchyn oordeelen.*
mener en Jugement, *Voor't Recht leyden.*
au Jugement de, &c. *Na't ſeggen van, &c.*
ſelon mon Jugement, *Na mijn gevoelen, verſtandt* of *meyninge.*
le Jugement d'un procés, *'t Vonnis van een proces.* (*den zijn.*
Jugement nul, *Vonniſſen die van geender waer-*
Jugement precipité, *Vonniſſen, die verbaeſt* of *haeſtigh gegeven zijn.*
Juif, m. *Een Jode.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

femme Juifve, *Een Jodinne.*
Juifverie, f. *Joodtſchap.*
Juillet, m. *De Hooymaendt.*
Juin, m. *De Wiedemaendt,*
Jujubes, fruit, *Jujuben.*
Jumeau, *voyez* Gemeau.
Jumelle, f. *Tweeling.*
Jumelles, *Tweelingen.*
Jumelles ſont auſſi les deux groſſes pieces montantes d'un preſſoir, *De twee groote opgaende houten van een wynperſſe, die ſluyten tuſſchen de ſchroeve, de ſpille tuſſchen het radt, en den balck van de voorgaende wynperſſe.*
une Jument, *ou* cavalle, *Een merrie.*
Juner, *Vaſten, voyez* Jeuſner.
June, Jeuſne, m. *De vaſten.*
Ivoire, m. *Yvoir.*
Juppe, f. *Een rock, een keel, ſchorſe* of *ſchorte.*
elle ſe ceignit de ſa Juppe, *Sy dede ſijn voorſchoot* of *keel aen.*
Jupiter, *Den Koninck van Creten* of *Candien.*
Jupiter, *Een van de ſeven Planeten.*
Jupiter, ſelon les Alchimiſtes, eſt le metal que nous appellons cuivre, *Koper.*
Ivre, *voyez* Yvre.
Jurer, *Sweeren.*
Jurer Dieu, *ou* par Dieu, *By Godt ſweeren*, of *Godt tot getuyge nemen.*
faire Jurer, *Doen ſweeren, den eedt afnemen.*
Jurez, *De geſworen meeſters van eenige konſten.*
Jurement, *ou* ſerment, m. *Sweeringe.*
Jureur, m. *Sweerder.* *(eede.*
caution Juratoire, *Borge met beveſtinge van*
Juriſdiction, f. *Juriſdictie, gebiet, met gewelt* of *gerechtigheyt iet te houden of te beſitten.*
exercer Juriſdiction, *Dingen* of *recht houden.*
Juridique, c. Cette matiere eſt juridique, *De queſtie is gelegen in de Rechten.*
ſentence Juridique, *Sententie van Rechters geweſen.*
ordonner Juridiquement, *ou* arreſter, *Rechtvaerdelijck* of *na recht wyſen* of *ordonneeren.*
Juriſconſulte, *ou* Juriſte, m. *Een Juriſt* of *Geleerde in Rechten.*
Juriſprudence, f. *Rechtsgeleertheyt.*
Ivrongne, *voyez* Yvrongne.
de l'Ivroye, *ou* yvroye, m. *Onkruyt.*
Jus, m. *Sop, nat,* of *druypende en vlietende vochtigheyt.*
du Jus de citron, *Sap van Citroenen.*
Juſier, *ou* Géſier d'oiſeau, m. *De mage* of *krop van eenen vogel.*

Juſner, *Vaſten, voyez* Juner.
Juſque, *ou* Juſques, *Tot.*
Juſqu'à ce que, &c. *Tot dat, ter tijdt* of *tot'er tijdt dat, &c.*
Juſqu'à Anvers, *Tot Antwerpen toe.*
Juſqu'à quand, *Tot wanneer.*
Juſqu'où? *Hoe verre?*
Juſquiame, *voyez* Hanebane.
Juſt, *ou* Jus, *Vleeſch-ſop, kruyt-ſop, dunne pottagie.*
Juſte, c. *Rechtvaerdigh.*
Juſtement, *Rechtvaerdighlijck.*
il avoit Juſtement fait quand je venois, *Hy had effen, of juyſt gedaen doen ick quam.*
Juſteſſe, f. *Fraeyheyt, properheyt.*
Juſtice, f. *Rechtvaerdigheyt.*
faire Juſtice, *Recht doen.*
appeller en Juſtice, *Voor't Recht roepen.*
Juſtice rigoureuſe, f. *Straf Recht.*
Juſtice criminelle, *'t Recht van den lyve.*
Juſtice fonciere, *Grondt-Recht.*
haute Juſtice, *Hoogh-Recht, dat put en galge vermach.*
grand, *ou* bon Juſticier, *Een goet Rechter die goet Recht doet.*
Juſticier, *Straffen, Recht doen.*
ſe Juſtifier, *Hem ſelven onſchuldigh* of *rechtvaerdigh maken.*
Juſtifier, *Effen* of *gelijck maken.*
Juſtification, f. *Rechtvaerdighmakinge, ontſchuldinge.*
Juvenceau, m. *Jongelinck.*

LA

LA, *Daer, de.*
il demeure Là, *Hy woont daer.*
Là où je ſuis, *Daer ick ben.*
Là où tu es, *Daer gy zijt.*
Là ſus, là haut, là bas, *Daer boven, daer beneden.*
Là bas, là en bas, *Beneden, daer beneden.*
ces choſes Là, *Die dingen.*
La trop grande familiarité engendre meſpris, *Al te groote gemeynſaembeyt maeckt verſmaetheyt.*
Labeur, travail, m. *Arbeyt.*
Labeur extréme, *Uytnemende grooten arbeyt.*
Labile, qui manque bientoſt, c. *Swack, ſlap.*
memoire Labile, *Krancke en ſwacke memorie.*
Labirinthe, *ou* Labyrinthe, m. *Doolhof.*
Labourage, m. *Landtbouwinge.*

Labou-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

oourer, *Arbeyden.*
oourer la terre, *Het landt ploegen, ackeren* of *ouwen.*
oouré & fait avec grand peine, *Gebouwt, earbeyt.*
n'eſt point Labouré, *Ongebouwt, onbearbeyt.*
ooureur, m. *Ackerman, Bouwman, Arbeyder.*
oorieux, m. *Arbeydtſaem.*
oorieuſement, *Arbeydtſaemlijck.*
oyrinthe, Labirinthe, *Doolhof.*
, *ou* marais, m. *Een poel,* of *ſtaende water.*
:age, m. *Lakagie.*
:s, *ou* Laqs, *Een ſtrick.*
:er, tendre laqs, *Stricken* of *lagen leggen.*
:er toute maniere de laqs, *Alderley ſtricken ſpannen.*
:er du filet, *ou* quelques rets, *Netten breyen.*
:er, *Rygen.*
:é, m. *Stricken geleyt* of *geſpannen.*
:é, *m. Geregen.*
:et, *ou* Laſſet, *Rijgh-neſtel, rijgh-ſnoer.*
:erer, *Scheuren, verſcheuren.*
:eré, m. *Geſcheurt.*
:eration, f. Dechirement, m. *Verſcheuringe.*
Laceron, laicteron, & laiteron, m. *Konynen-kruydt.*
che, *voyez* Laſche.
:conique, c. Parler laconique, *Een korte ſprake.*
noniſme, m. *Een kort geſpreck* of *verhael.*
coniquement, m. *In't korte.*
coniſer, parler laconiquement, *Kort,* of *in't kort ſpreken.*
dre, lepreux, c. *Melaetſch.*
rc Ladre, *ou* ſurſemé, *Ongantſch* of *gortigh vercken.*
drerie, f. *Lazerye, melaetsheyt.*
drerie de porc, *De ongantsheyt* of *gortigheyt van een vercken.*
dreſſe, f. *Melaetſche vrouwe.*
ai, *ou* Laic, *Een Leeck,* of *die geen Klerck is.*
ais, frere Laic, *Een Leecke-broer.*
ns Lais, *ou* Laïcs, *Leecken,* of *wereltlijcke lieden.*
ai, *voyez* Lé.
aict, *ou* Lait, m. *Melck.*
aict doux, *Soete-melck.*
ait esbeurré, *Boter-melck, keern-melck.*
ait caillé, *Geronnen melck, bieſt.*
air Lait, petit Laict, *Weye.*

Lait de chameau, de jument, d'aſneſſe, de chevre, *ou* de vache, *Melck van kemelen, merryen, ezelinnen, geyten,* of *koeyen.*
frere de Lait, *Die t'ſamen by een voeſter,* of *een memme geſogen hebben.*
Laitage, m. *Suyvel, alderhande ſpijſe van melck gemaeckt.*
Laitée, *ou* Laittée, portée de chiens, *De dragt van een teeve, die haer jongen geworpen heeft, en die ſomtijdts al tſeffens met de melck voedet.*
Laiterie, f. *De plaetſe van een landthuys, daer men kaes, boter en ſuyvel maeckt.*
Laitiere, f. *Melck-boerinne.*
vache Laitiere, *Een melck-koe,* of *koe die melck geeft.*
Laitiere, f. Une herbe, *Wolfs-melck,* of *geyten-melck.*
Laite, *ou* Laitance d'un poiſſon, f. *De hom,* of *melck van een viſch.*
Laiteron, m. *Een ſuygeling.*
Laiteron, *voyez* Laceron.
Laitüe, f. *Lattouwe.*
Laittue pommée, *Knop,* of *geſloten Lattouwe.*
Laid, m. *Leelijck.*
richement Laide & difforme, *Seer leelijck.*
chole Laide à voir, *Leelijck om t'aenſien.*
Laideron, *Een leelijck man, of leelijcke vrouwe.*
Laidement, *Leelijcken.*
Laideur, *ou* difformité, *Leelijckheyt.*
Laidoyer, blaſmer, *Injurieren, blameeren.*
Laine, *Wolle.*
Laine avec le ſuin, *Wolle met' er yecken, ongewaſſchen wolle.*
Lainé, *ou* Lainu, m. *Gewolt, dat wolle heeft.*
Laine appreſtée, f. *Toebereyde wolle.*
tirer la Laine, voler, *Steelen.*
tireur de Laine, voleur, *Een Dief, een Straetſchender.*
Lainier, marchand de laine, m. *Wolverkooper.*
Laiſard, m. *ou* Laiſard, f. *Een echtiſſe,* of *egdiſſe.*
Laiſardin, m. *Dat van den echdiſſe komt.*
Laiſe, largeur, f. *Breete.*
Laiſſer, *Laten, verlaten.*
Laiſſer ſa femme, *Van ſijn vrouwe ſcheyden, ſijn vrouwe verlaten.*
cet arbre Laiſſe ſes fueilles, *Het loof rijſt,* of *valt van den boom.*
Laiſſer courre, *Los laten, ontkoppelen.*
Laiſſer, *ou* quitter un païs, *Een landt verlaten.*

Laiſ-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Laiſſer en paix, *Met vreden laten.*
je l'ay Laiſſé aller, *Ick hebbe hem laten gaen.*
je l'ay Laiſſée, *Ick hebſe gelaten.*
je te le Laiſſe pour, &c. *Ick gevet* of *latet u voor, &c.*
Laiſſer par teſtament, *By teſtament maken* of *achter laten.*
Laiſſer de, &c. *Aflaten, ophouden van, &c.*
Laiſſer une choſe & n'en tenir conte, *Een dink laten varen, daer geen werck af maken.*
Laiſſer toutes choſes pour, &c. *Alle dingen laten, achterlaten,* of *verlaten om, &c.*
on Laiſſa les armes, *Men leydt de wapenen af.*
Laiſſes en venerie, *Den dreck van een wildt vercken, beyr of wolf.*
Laiſſeron, *voyez* Laiteron & Laceron.
Laiſtage, *voyez* Leſt.
Laiteron, m. *Konynen-kruydt.*
Laiton, *voyez* Leton.
Lait, *voyez* Laict.
un Laiz, *ou* Legs, & legat, *Legaet, dat tot eenen teſtament gemaeckt wordt.*
Lambeau, m. *Eenen boordt, bandt* of *zoom, een lappe.*
Lambic, Alembic, *Diſtileer-klock.*
Lambiquer, *Diſtileeren met een klocke.*
Lambiqué, m. *Door den alembick gediſtileert.*
mon cœur s'eſt Lambiqué en larmes, *Mijn hert is verdweenen* ot *geſmolten in tranen.*
Lambourde, f. *De ribbe van een ſolder.*
Lambris, m. *Strickſel* of *çieragien van ſolderen, beſchutſelen.*
Lambriſſer, *Beſchieten met wageſchot.*
maiſons Lambriſſées, *Beſchoten huyſen, gewelfde timmeragie.*
Lambruche, *ou* Lambruſque, f. Vigne ſauvage, *Wilden wijngaert.*
Lame d'Eſpée, f. *Een lemmer* of *klinge.*
Lame de cuivre, f. *Een kopere plaet.*
Lame d'un tiſſeran, *Een wevers kam.*
Lamentation, f. *Kerminge, gekerm, beklaginge.*
Lamenter, *Kermen, beweenen, beklagen.*
Lamenté, m. *Gekermt, beweent, beklaeght.*
Lamentable, *Beweenelijck, beklagelijck.*
Lamie, f. Eſpece de balaine, qui n'a point d'inteſtins, *Een ſoorte van walviſch ſonder ingewandt.*
Laminer, *Tot kleyne plaetkens maken.*
Lampas, *ou* Lampaſt, m. *Een gebreck dat de paerden in den muyl komt, en hun belet te eten, en geneeſt ſoo haeſt als ſe bloeden.*

Lampe, f. *Een lampe.*
bec de Lampe, *De ſchaft van een lampe.*
pincettes de Lampe, *Het tangetje van een lampe.*
Lamperon, *ou* petite lampe, m. *Lampken.*
Lamproye, f. *Lamproye, lampraes.*
Lamproyon, *ou* Lamprillon, m. *Lampreyken, Lampraesken.*
Lampyrides, *Wormen, die's nachts vliegen en ſchynen.*
Lance, f. *Een lancie.*
courir la Lance, *ou* rompre la Lance, *Met'er lantien d'een tegen d'ander loopen.*
Lance morne, *Een ſtompe lancie.*
mettre la Lance en arreſt, *De lancie veſten.*
Lancée, f. *Een ſeker ſoorte van een kruyt.*
Lancer, *Schieten, worpen.*
il luy Lança un dard, *Hy wierp* of *ſchoot na hem een worp-pijl.*
Lancer, *Steken met'et punte van een lancie.*
Lancer, *Het hert met eenen hoop honden uyt ſijn ſterckte en haegh-boſch op de wegen jagen om dat te vervolgen.*
ſe Lancer ſur aucun, *Met'er macht iemant aenvallen* of *invaren.*
il ſe Lança ſur le Chevalier, *Hy viel met macht op den Ridder.*
ſe Lancer dedans, *Met geweldt invliegen* of *toeloopen.*
Lancer, poindre, *Steken.*
Lancé, m. Chevaux lancés, *ou* elancés, *Afgereden paerden.*
Lancé, jetté avec force, *Met gewelt geworpen* of *geſchooten.*
Laceron, brochet mediocre, m. *Een middelmatige ſnoeck.*
Lancette, f. *Een vlieme,* of *lancet.*
Lancier, m. *Een ſpeer-ruyter.*
une Lande, les Landes de Bourdeaux, *Een heyde, de woeſte palen, contreyen en frontieren van Bourdeaux.*
Landgrave, *Den Landtgraef.*
Landier, m. *Brandt-yſer.*
Landreau, m. petit oiſeau, *Krauwelken.*
Langage, m. *Sprake.*
avoir un Langage poly, *Cierlijk van reden zijn.*
un Langage coulant, *Een vloeyende ſprake.*
avoir le Langage en main, *Wel ter talen zijn.*
abondant en Langage, *Die veel kouts heeft.*
Langager, cauſer, *Veel ſpreken* of *klappen.*
Langagier, m. *Een die veel klaps en ſnaps heeft.*
Langes, f. *Kindts doecken, luyeren.*

Lan-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ngouſte després, f. *Sprink-haren.*
ngue, f. *Een tonge*, of *tale.*
oir la Langue bien penduë, *De tong tot ſijn wil hebben.*
Langue Latine, *De latijnſche ſprake.*
ngue maternelle, *Moeder-tale* of *ſprake.*
a la Langue empeſchée, *Een die belemmert net de tonge is.*
r la Langue, *De tonge uytſteecken.*
ngue meſdiſante, *Laſter-tong.*
nguette, f. *Tongsken.*
der, *ou* tenir ſa Langue, *Swijgen, niet veel ſpreecken.*
ngue de cerf, *Herts-tongen-kruydt.*
ngue de chien, *Hondts-tongen-kruydt.*
ngue de bœuf, *ou* bugloſe, f. *Oſſen-tongekruydt.*
Languette d'une balance, f. *De tonge* of *tongsken in een balance.*
nguard, langard, m. *Klappaert.*
nguarde, langarde, f. *Klappeyſter.*
ngueur, f. *Quellinge, flauwigheyt, quijninge.*
ngueur & defaillance, *Krachteloosheyt.*
nguir, *Quelen, flaeuw zijn, quijnen.*
nguiſſant, *Quelende, quijnende.*
ngoureux, m. languide, c. *Queelachtig, flaeuw.*
ngoureuſement, *Flauwelijk, quijnlijk.*
nier, m. Faucon lanier, *Een Gier-valk, die dicke en wolachtige pluymen heeft.*
neret, m. c'eſt le tiercelet du lanier, *Een kleyner ſoort van een Gier-valk.*
nieres, f. *Neſtelen.*
nieres à tenir l'oiſeau ſur le poin, *Snoeren daer men de vogelen mede op de vuyſt houdt.*
nſquenet, *ou* Landts-knecht, m. *Een Landtsknecht* of *duytſchen Krijgs-man.*
e Lanterne, f. *Een Lanteerne.*
nterne ſourde, *Een blinde Lanteerne.*
nterne de corne, *Een lanteerne van hoorn.*
nterner, eſtre long temps à faire ſa beſogne, *Loom en traeg te werk gaen.*
nternier, m. *Loomer, een die traeg* of *langzaem te werk gaet.*
nternier, faiſeur de lanternes, *Een Lanteerne-maker.*
pace, f. *Patientie-kruydt.*
pereau, *ou* Lapreau, m. *Een Lampraesken, Lampreel* of *jong Konijn.*
pidaire, *ou* Joüallier, m. *Een Juwelier.*
pider, *Steenigen, met ſteenen dooden.*
pidé, m. *Geſteenigt.*
pidation, f. *Steeninge.*

Lapin, *ou* Connil, m. *Een Konijn.*
Lappe, f. *ou* gletteron, *Een klitte*, of *kliſſe.*
Lapper, *Slabben gelijck de honden doen.*
Laps, *ou* traite, courſe, comme laps de temps, *Verloop van tijdt.*
ainſi avec Laps de temps aviendra t'il, *ou* il arrivera ainſi avec le temps, *Alzoo zal 't komen metter tijdt.*
Laqs, *ou* lacet, m. *Een ſtrik.*
Laqs de lin, *Vogel-ſtricken* of *garen.*
prendre aux Laqs, *ou* aux lacets, *Stricken, in de ſtricken vangen.*
Laquay, m. *Lackey.*
Laque, m. eſpéce de couleur vermeille, *Lakmoes, een zoorte van roode verwe.*
Laquelle, f. *De welcke.*
Laquelle des deux, *Welcke van tween.*
Lares, m. *Den God des heerts* of *vyers, Huys-god.*
Larcin, m. *Dieverye.*
du Lard, m. *Spek.*
Lardé, m. *Gelardeert.*
Larder, *Lardeeren.*
Larder de flêches, *Met pijlen door-ſchieten.*
Lardoire, f. *Lardeer-priem.*
Lardon, *Een ſneetje ſpek om te lardeeren.*
un Lardon, *ou* broquart, m. *Een ſchimp-woort.*
bailler un Lardon, *Een ſteek geven, al lachende met yemant ſpotten.*
Larége, *ou* Lareze, c. *Een Lorken-boom.*
Large, c. *Breedt.*
au Large, *Volkomelijk, wel en beſcheydelijk.*
demeurer au Large, *In een groot Huys woonen.*
mettre au Large, *In 't ruyme* of *wijde laten, een gevangen los laten.*
ſe Lettre au Large, *De vlucht nemen.*
Large, c. Liberal, *Mildt.*
Largement, *Mildelyk, overvloedelyk.*
promettre Largement, *Veel en mildelijk beloven.*
c'eſt Largement aſſez, *'t Is meer dan genoeg.*
Largeſſe, f. *Mildtheyt.*
faire Largeſſe, exercer la liberalité, *Mildelyk geven.*
crier Largeſſe, *Overvloedelyk, mildelyk roepen.*
Largeur, f. *Breede, breedtheyt.*
la Largeur d'un pouce, *Een duym-breet.*
Dieu, Largiteur des victoires, m. *Godt, een gever der victorien.*
de la Larme, f. *Honig-raedt, maegden-honig.*
une Larme, f. *Eenen traen.*
les Larmes luy vinrent aux yeux, *De traenen ſtonden hem in d'oogen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

elle parle à moy la Larme à l'œil, *ou* les larmes aux yeux, *Sy ſprack my aen met natte oogen, hebbende de tranen in de oogen.*
jetter force Larmes, *Seer weenen* of *krijten, ſchreyen.*
retenir ſes Larmes, *Hem ſelven onthouwen van kryten.*
pleurer à chaudes Larmes *ou* amerement, *Bitterlyk kryten,* of *weenen.*
Larmette, *ou* petite larme, f. *Traenken.*
Larmoyer, pleurer, *Schreyen, weenen.*
Larmoyé, pleuré, *Geſchreyt, geweent.*
Larmoyement, m. *Schreyinge, Weeninge.*
Larmoyable, pitoyable, deplorable, *Schreyelijk, weerdig beweent* of *beſchreyt te worden.*
Larmier, m. *Een luyve,* of *dak dat voorder uyt komt dan den muer.*
le Larmier d'une muraille, *Een ſchutzel aen den muer, dat den regen afdraegt.*
les Larmiers d'une maiſon, *Kranſſen van een huys.*
Larron, m. *Een dief.*
Larron de nature, *Een Grondt-dief.*
un maiſtre Larron, *d'Overſte van de dieven.*
Larronneau, *ou* petit Larron, m. *Diefken, kleynen* of *jongen dief.*
Larronneſſe, f. *Diefegge.*
Larronnerie, *ou* larcin, f. *Stelinge, diefſtal.*
une Larronnerie, f. *Een moorthoek of moortkuyl.*
Larcin, *Diefte* of *dieverye.*
Las, m. *voyez* Laſſé.
Las, *ou* laſſet, *Rijgneſtel, rijgſnoer.*
Laſche, c. *Slap, voyez* Lâche, lâcher.
Laſche, foible, debile, abbatu, *Swak, mat, krachteloos.*
Laſche, *ou* flaſque, qui n'eſt pas ferme, qui ne tient pas ferme, comme une corde d'arc, *Slap, ongeſpannen.*
Laſche, couard, poltron, & timide, *Kleynmoedig, bevreeſt, bloode.*
Laſche, honteux, ignominieux, vilain, *Schandelijk, oneerlijk, ſmadelijk.*
Laſche à la beſogne, *Traeg tot den arbeydt.*
des cordes Laſches, *Loſſe of ſlappe koorden.*
une ame Laſche, & couarde, *Een bloode en vertſaegde ziel, een bloodaert.*
une Laſche & vilaine action, *Een oneerlijke en ſchandelijke daedt.*
Laſché, laiſſé aller, *ou* laiſſé & mis en liberté, *Los, vry, losgelaten.*

eſtre Laſché & delivré, *Vry en los zijn.*
une parole Laſchée, *Een woordt geſproken.*
Laſchement, negligemment, *Langzaem en traeg.*
Laſchement, couardement, *Bloodelijk, vertſaegdelijk.*
Laſchement, honteuſement, *Schandelijk.*
Laſchement, *ou* Flaſquement, *Slappelijk.*
Laſcher, relaſcher, quiter, *Iets los laten.*
Laſcher, debander, *Ontſpannen, los maken.*
Laſcher, laiſſer couler, *Laten loopen.*
Laſcher les priſonniers, *De gevangene los laten.*
Laſcher une parole, *Een woort uyt ſijn mondt laten gaen.*
Laſcheté, moleſſe, froideur, *Traegheyt, luyheyt.*
Laſcheté de courage, coüardiſe, *Vertzaegtheyt.*
Laſcheté, vilaine action, *Een ſchandelijcke daedt.*
Laſcif, m. *Onkuyſch.*
Laſcive, f. *Onkuyſſche.*
Laſcivement, *Onkuyſchelyk.*
Laſciveté, f. *Onkuysheyt.*
Laſſer, *Mat en moede maken, vermoeyen.*
Laſſer, *Rijgen, voyez* Lacer.
ſe Laſſer, *Hem zelven vermoeyen,* of *afmatten.*
ſe Laſſer, devenir las, *Moede worden.*
eſtre Laſſé & rompu de travail, *Afgemat zyn door een onverdragelijcken arbeyt.*
qu'on ne peut Laſſer, *Dat men niet vermoeyen kan, onvermoeyelyk.*
Laſſé, *ou* las, m. *Vermoeyt.*
Laſſé, *ou* lacé, m, *Gebreyt.*
Laſſé *ou* lacé, m. *Geſtrikt, in den ſtrik gevangen.*
Laſſement, *Vermoeyelyk, met vermoeytheyt.*
Laſſitude, f. *Vermoeytheyt, moeyheyt.*
Laſſeron, *voyez* Laceron.
Laſſet, m. *Een rijgneſtel.*
Là ſus, *Daer boven.*
il monte Là ſus, *Hy klimt opwaerts.*
une Late, *ou* latte de toit, *Een latte.*
Later, *Latten zetten.*
Latin, m. *Latyn.*
Latin de cuiſine, *Keucke,* of *kramer-latyn.*
un mot Latin, *Een Latyns woordt.*
tranſlater en Latin, *Overzetten in 't Latyn.*
verſion Latine, *Latynſſe overzetting.*
Latiniſer, parler Latin, *Latyn ſpreecken.*
Latiter, *Schuylen, hem zelven verbergen.*
Latitude, *ou* largeur, f. *Breedte, breedtheyt.*
Latrie, *Dienſt.* Laton, *voyez* Leton.

Latri-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ne, f. *ou* le privé, *Een privaet*, of *ſecreet*.
ce *ou* ravine d'eau, f. *Een overloop van teren.*
nde, f. Herbe, *Lavender-kruydt.*
ndiere, blanchiſſeuſe, f. *Waſſcherſſe.*
et, m. *Een zoorte van viſch.*
ndire, f. *ou* bergeronnette, *ou* hoche-euë, *Een Quik-ſteert.*
-main, *ou* baſſin à Laver les mains, *Een ndt-becken.*
r, *Waſſen.*
r la teſte à quelqu'un, le bien tanſer, *Iemant met harde woorden beſtraffen en bekyken*, of *hem over de hekel halen.*
moy à Laver, *Geeft my water om mijn nden te waſſchen.*
ver d'un cas, *ou* s'en juſtifier, *Hem zelven en eenige zake ontſchuldigen.*
, m. *Gewaſſchen.*
eur, un qui Lave, m. *Waſſcher.*
ement, m. *Waſſchinge.*
ement, *Clyſtere*, *Cliſterie*, *Purgatie van hter.*
Lavete, *Een vaetdoeck*, *een ſchoteldoeck*, *hotel-plagge.*
eure, *ou* lavure, f. *Waſch.*
oir de cuiſine, *ou* eſvier, m. *Een water-een in een keucken*, of *geut-ſteen.*
rcole, f. *Kruyd alzoo genaemt.*
Laurier, m. *Laurier-boom* of *Laurier.*
peau ou couronne de Laurier, *Laurier-ans.*
er, *Laxeeren, loſſen.*
é, m. *Gelaxeert, geloſt.*
ation, f. *Laxeringe, laxatie, loſſinge.*
, *voyez* Lé.
, *voyez* Lai, & laic, *Een Leek.*
, m. *Een liedt om een ronden dans voor te anſſen, rey-liedt.*
e, *ou* Lée, femelle de ſanglier, f. *Een Zogh.*
ve de bois, une rangée d'arbres marquée our les coupper, *Een afgepaelde ſtreek bonen om af te houwen.*
ver un bois, *Een boſch houwen.*
yette, f. *Laeyken*, *doosken.*

LE

E, article maſculin, *Het*, *den.*
Le cheval, le patron, &c. *Het paert*, *den patroon.*
trop boire engendre maladies, *Al te veel drincken veroorzaekt krankten.*

je hay cela Le plus du monde, *Ik hâte dat zoo zeer als een ding ter werelt.*
Le voulez vous eſtre? *Wildy't zijn?*
je Le ſuis, *Ik ben't.*
Le voyez vous? *Siet gy dat? ſiet gy hem?*
je ne Le feray pas, *Ik en zal't niet doen.*
Le Pere de Jean, *Jans Vader.*
le Lé du drap, *De breedde of breydde van't laken.*
il a le Lé de deux aunes, *Het is twee ellen breed.*
de deux Lés, *Van beyde zyden.*
un drap de deux Lés, *ou* lez, *Een laken van tweederley breedde.*
Leal, *voyez* Loyal.
Leans, *ou* là dedans, *Hier binnen.*
Lecher, *Lecken.*
Lechereau, m. *Een Leckerken.*
Lechereſſe, f. *Een Lekſter.*
Lecheur, m. *Een Lecker.*
Lechement, *Leckinge.*
Lechefrite, f. *Een lek-panne, een braedt-panne.*
Leche-plat, m. *Lek-broer, Lekſpit.*
Leçon, f. *Een leſſe.*
rendre la Leçon, *ou* dire la leçon, *De leſſe opzeggen.*
apprendre ſa Leçon, *Sijne leſſe leeren.*
ſçavoir ſa Leçon, *Sijne leſſe konnen opzeggen.*
faire une Leçon à quelqu'un, *Iemant een leſſe geven* of *berijſpen.*
Lecteur, lecture, *voyez* Lire.
Lectrin, *ou* lutrin, m. *Een leſſenaer*, of *Sangers tafel.*
Lée, *ou* laye, f. c'eſt la fémelle du ſanglier, *'t wyfken van een wildt Vercken.*
Legal, m. *Wettelijk, dat de wet aengaet.*
Legalement, *Wettelijcken.*
Legat, m. *Bezettinge by teſtament.*
Legat, *ou* Ambaſſadeur, m. *Legaet*, *Ambaſſaet*, *Gezant.*
Legation, f. *Gezantſchap, uytzendinge der Ambaſſaten.*
Legataire, *voyez* Leguer.
Legende, la legende, *ou* la vie des ſaints, *Een Boek, waer in geſchreven wort het leven en daden der heyligen.*
Leger, *Licht*, *ſnel.*
Leger des pieds, *Ras of licht te voet.*
Leger d'eſprit, *Vlytig van geeſt*, *locht van ſinnen.*
Leger d'opinion, *Lichtveerdig, ongeſtadig van zinnen.*
conſeils Legers, *Onbedachte raedtſlagen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

chevaux Legers, *Lichte ruyters* of *paerden, licht paerde-volk.*
Legérement, viſtement, *Lichtelyk.*
Legérement, *Lichtveerdelyk, onbedachtelyk.*
leve toy Legérement, *Staet ſnellyk op.*
paſſer Legérement par deſſus, *Metter haeſte overloopen.*
Legéreté, f. *Lichtigheyt, lichtheyt.*
Legéreté, inconſtance, *Lichtveerdigheyt.*
une Légion, f. *Een Legioen* of *getal van* 5000 *Voetknechten, en van* 500. *Ruyters, ſomtijdts min of meer.*
Legionaire, c. *Een die uyt den Legioen is.*
Legiſlateur, m. *Een Wet-gever.*
Legiſlature, f. *Wetgevinge.*
Legiſte, m. *ou* Juriſconſulte, c. *Een Juriſt.*
Legitimation, f. *Wettelijkmakinge.*
Legitime, m. *Wettig, Wettelijk.*
Legitimer, *Wettig*, ot *Wettelijk maken.*
Legitimement, *Wettelycken.*
Léguer, *ou* Laiſſer par teſtament, *By teſtamente laten, achterlaten* of *maken.*
Légataire, c. *Die yet by teſtamente gemaekt* ofte *achter gelaten is.*
Legumage, *ou* toute ſorte de Legumes, m. *Potagie, gelyk erten, boonen, &c.*
Legz, *voyez* Laiz.
Leicher, *voyez* Lêcher.
Lende, *ou* Lente de teſte, f. *Een Nete.*
le Lendemain, le jour ſuivant, *Tot's anderdaegs.* (*daer na.*
le Lendemain de ce jour-là, *'s Anderendaegs*
le Lendemain au matin, *'s Anderdaegs 's morgens.*
Lenir, *Verſoeten, verſachten.*
Lenitif, m. *Dat verſacht* of *verſoet.*
un Lenitif, *Een verſachtende Medicament.*
Lent, m. *Luy, traeg, langzaem.*
Lente de teſte, *voyez* Lende.
Lenteur, tardiveté, f. *Traegheyt.*
Lentement, *Traeglyk, langzaemlyk, luyelyk.*
de la Lente, *ou* Lentille, f. *Een vitſe.*
Lentilles, f. *Sproeten*, of *neten.*
Lentilleux, m. *Die't aenſicht vol ſproeten heeft.*
Lentir, *Vertragen.*
Lentez ceſte corde, *Leegt de ſnare.*
Lentiſque, m. arbre dont on fait les cure-dens, *Maſtig-boom.*
Leonce, *ou mieux* Lonce, m. *Een Los* of *Lucht.*
Leonceau, *ou* Lionceau, *ou* Lionneau, m. *Een jonge Leeuw.*

Leonin, de Lion, *Van een Leeuw.*
Leopard, m. *Een Luypaert.*
Leoparde, f. *'t Wyſken van een Luypaert.*
Lepre, f. *Quade ſchorftheyt, Melaetsheyt.*
Lepreux, m. *Melaetſch.*
Lepreuſe, f. *Melaetſche.*
Lequel des deux, m. *Welk van tween.*
Leſquels deux, *Welcke twee.*
Ler, *ou* Loir, m. *Een groote Veldt-ratte.*
Leſart, *voyez* Lezart.
Leſche, *ou* Léche, f. *Een dunne ſnee, een kleyn ſtukje.*
Leſcher, *voyez* Lêcher.
Leſe, *voyez* Laiſe.
Leſer, offencer, Leſer la Majeſté, *Tegen een Vorſte* of *Overigheyt miſdoen.*
Léſe-Majeſté, f. *Miſdaet tegen de Majeſteyt.*
Leſé, offenſé, *Gequetſt, miſdaen.*
Leſinant, eſpargnant, *Karig, gierigh, vreckigh.*
Leſine, eſpargne, chicheté, f. *Karigheyt, ſpaerzaemheyt.*
Leſion, f. *Quetſure, miſdoeninge.*
Leſſe, courroye, f. *Bandt.*
mener en Leſſe, *Metten bandt leyden.*
Leſſe, *ou* fiente de ſanglier, *Drek van een wildt ſwyn.*
Leſſive, *ou* lexive, f. *Looge.*
Leſſive, buée, f. *De Waſch.*
Leſt, *ou* Leſtage, m. *Ballaſt.*
Leſtager, *ou* Leſter un navire, *Een Schip met ballaſt beladen.*
Leſte, diſpos, *Friſch en wacker.*
Leſtement, *Wackerlyk, fraeykens.*
Litanies, f. *Letanye, Kerk-gezang.*
Létargie, *ou* Lethargie, f. *De ſlaep* of *ſlapende ziekte.*
Letargique, *Slaep-ſiek, ſlaep-ſuchtig.*
Létiere, *voyez* Lictiere.
Leton, *ou* Laiton, m. *Latoen.*
Lettre, f. *Een Letter.*
Lettre, Epiſtre, miſſive, f. *Een Brief.*
Lettres, bonnes Lettres, les eſtudes, *De vrye konſten.*
Lettres patentes, *Een patent*, of *opene brieven.*
Lettre de recommandation, *Een brief van voorbidding, Recommandatie-brief.*
couverte de Lettre, *d'Omſlag van een brief.*
ouvrir une Lettre, *Een brief openen.*
prendre quelque choſe au pied de la Lettre, *Iets van woordt tot woordt uyt-leggen*, of *nemen.*

ad-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

dreſſer des Lettres, *Brieven behandigen, d'opſchrift van brieven aen iemant maken.*
mme de Lettres, *Een geleerde man.*
ttré, ſçavant, m. Docte, c. *Geleert.*
ttrin, *ou* Leutrin, & Lutrin, m. *Een leſſenaer, een Sangers tafel.*
u, *Geleſen.*
vain, m. *Heef-deegh, deeſſem, ſuer-deegh.*
pain ſans Levain, *Ongeſuert broodt.*
vant, Orient, m. *Ooſt, voyez* Lever.
an eſt au païs du Levant, *Jan is in Ooſtlandt.*
e Levée, *ou* digue, *Eenen dijck* of *dam.*
vées, f. *De ontbladinge* of *ontblootinge van de vruchten van eenigh erfgoedt.*
re des Levées de gens de guerre, *Volck werven, krijghsknechten aennemen.*
vée, f. Tu nous fais ici une grande Levée de boucliers, *Ghy wilt ons hier wat wonders voorſtellen.*
vée de deniers pour le Prince, *Schatting* of *geldt-heffing voor d'Overigheyt.*
ver, *Oplichten, heffen, opnemen, oprapen.*
ver une difficulté, *Eene ſwarigheyt wechnemen,* of *oploſſen.*
ver en haut, *Opheffen, om hooge heffen.*
ver la table, *De tafel opnemen.*
ver finances, *Paudt nemen.*
Lever, *Opſtaen, opkomen.*
ſoleil ſe Leve, *De ſon komt op.*
ire Lever la pâte, *'t Deegh doen ryſen.*
ire Lever, *Doen opſtaen.*
ver des gens de guerre, *Krijgsknechten aennemen,* of *oplichten.*
ire Lever le ſiege de devant une ville, *Een ſtadt ontſetten.*
luy a fait Lever le ſiege, *Hy heeft hem de ſtadt doen verlaten,* of *de belegering voor de ſtadt doen opbreken.*
ever, *ou* cueillir les impoſts, *De ſchattingen afeyſſchen,* of *oplichten.*
ever boutique, *Eenen winckel oprechten, opſtellen* of *beginnen.*
evé, m. *Op, over eynde.*
evé, m. *Geheven, opgelicht.*
à-deſſus la Cour s'eſt Levée, *'t Hof is daer op vertrocken.*
evement, m. *Opheffinge.*
evement de deniers, *Lichtinge* of *oplichtinge van penningen.*
evant, m. Vent du Levant, *Ooſten windt.*
a mer du Levant, *Het meyr van Levanten, anders* Mer mediterrannée, *die de werelt midden doorloopt, beginnende van de Straet van Gibraltar in Spangien, en ſtootende tot Tripoli en Jaffa in Syrien.*
Leveſche, *ou* Liveſche, f. Herbe, *Leverſche, een kruyt.*
Levier, m. *Eenen handt-boom.*
Levis, pont levis, m. *Een valbrugge.*
vous ne gouſtez que du bout des Levres, *Gy proeft het qualijck.*
Levites, m. *Leviten.*
Leur, *Hare, haer,* Leur nom, *Haer naem.*
Levraut, m. *Een haesken.*
les Levres, f. *De lippen.*
je l'avois ſur le bout des Levres, *Ick had het op de tong.*
Levre de deſſus, *De bovenſte lip* of *lippe.*
Levre de deſſous, *De onderſte lip.*
un qui a des groſſes Levres, *Die groote lippen heeft.*
moüiller les Levres, *De lippen nat maken.*
Levreteau, jeune levraut, m. *Een haesken.*
Lévreter, *Jonge haſen worpen.*
Levrette, *'t Wijfken van een haſewindt.*
Levrier, m. *Eenen haſewindt.*
hare-Levrier, *De roep van de Jagers in 't jagen.*
Levron, m. *Jongen* of *kleynen haſewindt.*
Leure, m. Inſtrument de fauconnier, *Een luyer.*
Leurer, attirer, *Aenlocken.*
Leurer un faucon, *Eenen valck leeren met roepen binnen op den luyer te komen.*
Leurer un homme, *Een plompert fatſoeneeren.*
Lexive, f. *Loge, voyez* Leſſive.
Lezard, m. Lezarde, f. *Eghdiſſe.*
Lézardin, m. *Van eenen Eghdiſſe.*

LI.

Liaiſon, f. *Bindinge, bindtſel.*
Liard, m. *Een oorken.*
du Liarre, un arbriſſeau, m. *Eerdt-vcyl, klim-op.*
le mont Liban, *De bergh Liban.*
Libelle, f. *Citatie-brief* of *daginge.*
Libelle diffamatoire, m. *Een ſchimp-brief, een paſquil.*
adjourner par un exploit Libellé, *Met een citatie-brief dagen.*
Liberal, m. *Mildt, liberael.*
les arts Liberaux, *De vrye konſten.*
Liberalement, *Liberalijck, mildelijck.*
Liberalité, f. *Liberaelheyt, mildtheyt.*
Liberté, f. *Vryheyt.*
en Liberté, *Vryelijck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

eſtre en Liberté, *Vry zijn, vryheyt hebben.*
Libertin, m. *Vrygeeſt, wetteloos.*
langue Libertine, *Tonge die al uytbolt.*
Libertinage, *Een roeckeloos leven omtrent de religie, wetteloosheyt.*
Libraire, m. *Boeckverkooper.*
Librairie, f. *Boeckverkoopers winckel.*
Libre, c. *Vry, vranck, ongebonden.*
Libre en ſon diſcours, *Los van tonge* of *reden.*
Librement, *Vrylijck.*
Lice, f. *Loopbaen, loop-plaetſe.*
entrer dans la Lice, *Het ſteeckſpel aenvaerden, tot den ſteeckſpel komen.*
fuir la Lice, *Het ſteeckſpel weygeren.*
Lice, *ou* chienne, f. *Een teve.*
fauſſe Lice, *Valſche teve* of *hoere.*
une choſe de haute Lice, *Een wichtige ſake.*
Lice, f. *Een lijſte om de bouſſels aen 't voorſchip.*
Lice, *Een geerde* of *koorde, daer men de ree van 't zeyl mede gins en weder haelt van de voorſteven van 't ſchip door het draecks-hooft.*
drap de haute Lice, *Fijn laken.*
tapis de haute Lice, *Tapijten van fijne en kleyne draeyen.*
Licence, f. *Oorlof, conſent, toelatinge.*
la trop grande Licence gaſte la jeuneſſe; *Al te groote vryheyt en toelatinge bederft de jonckheyt.*
ils ont Licence de, &c. *Het is hun toegelaten, ſy hebben oorlof en conſent te, &c.*
Licencier, *Toelaten, conſenteeren, afdancken.*
Licencié, m. *Toegelaten, geconſenteert, afgedanckt.*
Licencié, m. *ou* Licentiat és loix, *Een Licentiaet in de Rechten.*
Licentieux en parlant, *Stout* of *vry in 't ſpreken.*
Lichefrite, f. *Braedt-panne.*
Licher, *voyez* Lecher, *Lecken* of *Lacken.*
Licitation, *ou* enchere, *Steygering in de prijs, als men meer biedt als een ander.*
Liciſque, m. *Een hondt, geteelt van een wolf en een hondt.*
Licite, *ou* Loiſible, permis, *Geoorloft.*
Licol, on prononce licou & pluſieurs l'écrivent auſſi, m. *Een ſtrick, baſt* of *ſtrop.*
Licou de cheval, *Een muylbandt, halfter.*
Licorne, f. *Eenen Eenhoorn.*
Lict, *voyez* Lit, m. *Een bedde.*
Lictiere, f. *Een rosbaer, voyez* Litiere.
la Lie de quelque choſe, *Slijck, moer, geſt.*
la Lie du peuple, *Het kanaelje, 't uytſchot van 't volck, jan-hagel.*
de la Lie de biere, *ou* de vin, *De grondtſop van bier* of *wijn.*
il eſt Liégeois, *'t Is eenen Luyckenaer.*
elle eſt Liégeoiſe, *Sy is van Luyck.*
Liege, m. *Korck.*
arbre de Liege, *ou* ſubier, *Een korck-boom.*
pantoufles Liegées, *Gekorckte pantoffelen.*
Liement, m. *voyez* Lier.
Lien, m. *Eenen bandt.*
Liens à lier les mains, *Arm banden,* of *boeyen.*
Liepard, *ou* Leopart, m. *Eenen Luypart.*
Lier, *Binden.*
Lier de bandes, *Omwinden met banden.*
Lier tout à l'entour, *Rontſom binden.*
Lier par deſſus, *Boven op binden.*
Lier bien ſerré, *Styf binden.*
Lier l'eſguillette, *De neſteling knoopen.*
Lieur, m. *Binder.*
Lié, m. *Gebonden.*
Liement, m. *Bindinge.*
Lieure, *ou* Liaiſon, f. *Bindinge, vaſtmakinge.*
Lierre, m. *Ertveil, klimmer-boom, klim-op.*
Lieſſe, *ou* joye, & alaigreſſe, f. *Blyſchap.*
donner de la Lieſſe, *Verblyden, blyſchap aen doen.*
Lieu, m. *Een plaetſe.*
Lieu, m. raiſon, t. *Reden.*
il a Lieu d'en douter, *Hy heeft reden om daer aen te twijffelen.*
il me tient Lieu de pere, *Hy is my als een vader.*
petit Lieu, *Een plaetsken.*
au Lieu de, &c. *In ſtede* of *plaetſe van, &c.*
de ce Lieu là, *Van daer, van dier plaetſe.*
en quelque Lieu, *Ergens.* (*het zy.*
de quelque Lieu que ce ſoit, *Van waer dat*
de bas Lieu, *Van kleyne* of *onedele ſtamme.*
dire en Lieu, *Seggen als 't pas geeft.*
en premier Lieu, *Ten eerſten.*
en autre Lieu, *Elders.*
en quel Lieu? *Waer?*
par autre Lieu, *Elderwaerts, door eenen anderen wegh.*
les loix de N. ont encore Lieu, *De wetten van* N. *worden noch onderhouden.*
faire Lieu à un autre, *Voor iemanden wijcken* of *opſtaen, hem plaetſe maken.*
Lieu ſolitaire, *Eenſame plaetſe.*
Lieu ſterile, *ou* deſert, *Een onvruchtbare* of *woeſte plaetſe.*

Lieüe,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

üe, f. *Een myle.*
a une Lieüe d'icy, *Het is een uur hier van laen.*
vre, m. *Een haſe.*
a chair de Liévre, *Vleeſch van een haſe.*
vre ruſé, *Eenen ſchalcken en doortrocken haſe, een loos en dubbel menſche.*
vreteau, levraut, *ou* levron, m. *Haesken, eenen jongen haes.*
évreter, *Jonge haſen worpen* of *voortbrengen.*
eutenant, m. *Lieutenant, Stans* of *Stedehouder.*
eutrin, m. *Leſſenaer* of *Sangers kamer.*
gature, *Bindtſel.*
ge, homme lige, vaſſal, m. *Vaſſael* ot *vaſſel.*
on Prince Lige & naturel Seigneur, *Mijn eygen Heere.*
gnage, parentage, m. *Geſlachte, afkomſte.*
grand Lignage, *Van grooter afkomſte.*
gnager, retrait lignager, *'t Recht van naer bede te nemen over onroerlijcke goederen die verkocht zijn.*
gne, f. *Een linie* of *rechten treck.*
gne de maſſon, *ou* de charpentier, *Richtſnoer.*
Ligne, *ou* cordeau de charpentier, *De timmermans rechtſnoer.*
gne à prendre poiſſons, *Angel-roede, viſchroede.*
e Ligne d'eſcriture, *Een regel ſchrifts.*
détourner de la droite Ligne & du droit chemin, *Van den rechten wegh wijcken, doolen.*
ritiers en Ligne collaterale, *Erfgenamen die van de dweerſe zyde komen.*
ent cela de Ligne, *Sijn geſlacht heeft het in.*
gnée, *ou* race, famille, f. *Een ſtam, geſlacht* of *afkomſte.*
gnée à venir, *Toekomende geſlachte.*
gner, *ou* alligner, *Beſpringen.*
oup Ligne la louve, *De wolf beſpringt de wolvinne.*
gneul, m. *Peckdraet, Borſteldraet.*
gnier, *ou* buſcher, m. *Eenen hoop houts.*
gue, f *Samenrottinge, een bende* of *rot, een verbondt.*
gué, m, *t'Samen verbonden* of *vereenight.*
Liguer l'un avec l'autre, faire ligue, *t'Samenſpannen, ſich aen malkanderen verbinden.*
gués, m. *Die t'ſamen verbonden of eens zijn.*
gueur, m. *Een Samenſpanner.*

Liguſtre, m. *Een ſekere witte bloeme, keel-* of *mondthout-kruydt.*
Limace, *ou* Limaçon, m. *Een ſlecke, ſlack.*
eſtre plus tardif qu'un Limaçon, *Langſamer zijn als een ſlecke.*
Limaçon à coquille, *Een ſlecke met een horentjen.*
Limace en architecture, *voyez* Voute.
Limaille, *ou* Limeure, f. *Vijlſel.*
Limande, f. Poiſſon plat, *Een ſcharre.*
Limaſſe & Limaſſon, *voyez* Limace.
les Limbes, *De voorburgh der hellen.*
petites Limbes de tiſſu, *Kleyn ſtuck* of *boord van geweeven werck.*
une Lime, f. *Een vyle.*
Limes, f. *De ſlagh-tanden,* of *de twee uytkykende onder-tanden van een wildt-vercken.*
Limer, *Vylen.*
Limer une œuvre, *Een werck verbeteren, en verçieren.*
Limer en fait de venerie, *Lecken, lacken.*
le liévre Lime ſon levreteau, c'eſt-à-dire leche, *Den haſe leckt ſijn jong.*
langage Limé, poli, *Geſchaefde* of *verçierde ſprake.*
Limure, limeure, limaille, f. *Vijlſel.*
Limier, m. c'eſt un chien de queſte, *Speurhondt.*
Limiter & borner, *Palen, afpalen, bepalen.*
Limité, *Gepaelt, afgepaelt, bepaelt.*
Limiter, preſcrire, *Voorſchryven.*
juriſdiction Limitée, *Sekere beſcheydene macht om te rechten.*
les Limites d'une terre, ou d'un pays, *Palen, frontieren.*
Limitation, f. *Uytſcheydinge, bepalinge.*
Limitrofe, *ou* Limitrophe, voiſin, c. *Dat eens anderen landts-gebuer* ot *naeſt aen gelegen is.*
Limoine, f. Herbe, *Winter-groen.*
Limon, m. *Limoen-appel.*
Limonnier, m. *Limoen-boom.*
le Limon, *ou* timon d'un chariot, *De diſſel van een wagen.*
Limon, de la bouë, m. *Slijck, lijm.*
eau Limonneuſe, f. *Slijckachtigh water.*
Lin, m. *Vlas.*
toille de Lin, *Lijnwaet.*
de Lin, *Vlaſſen-lynen, dat van vlas gemaeckt is.*
Linier, m. *Vlas-bereyder, die met vlas hanteert.*
Linaire, *ou* Lin jaune ſauvage, *Wildt vlas.*
Linceuil, m. *Een ſlaeplaken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

les Lineaments du viſage, m. *De ſtreken of linien van't aengeſicht.*
la Lineature des mains, en quoy giſt la chiromancie, *De ſtrepen in de palm van der handt.*
les premiers Lineaments d'une peinture, *Het eerſte beworpſel*, of *teeckenen van een ſchilderye.*
Linge fort delié, *Seer fijn lijnwaet, ſindael.*
Linge mal ſerré, rare, rude & gros, *Lijnwaet dat qualijck geſloten, ydel, rouw en grof is.*
Lingette, f. *Lijnnen lijfken.*
Linger, vendeur de toile, m. *Lijnwaet verkooper.*
Lingére, f. *Lijnwaet-verkoopſter.*
Lingot de fer, *ou* de plomb, m. *Een kloot* of *klomp van yſer* ot *loot.*
Liniment, graiſſement, *ou* oignement, m. *Beſtrijckinge, beſmeeringe* of *ſalvinge.*
Linir, *Verſoeten* of *loſſen.*
Linotte, f. petit oiſeau, *Cijsken.*
Linſeul, drap de lit, m. *Een ſlaeplaken.*
le Linteau de deſſus l'huis, m. *De boven-durpel* ot *drumpel van de deure.*
Lion, m. *Een leeuw.*
Lion rugiſſant, *Brieſſende leeuw.*
Lionne, f. *Leeuwinne.*
Lionneau, lionceau, m. *Leeuwken, jongen leeuw.*
Lionin, de lion, m. *Leeuws, dat van den leeuw is.*
Lippe, *ou* Levre, f. *Een lippe.*
faire la Lippe, *Muylen, de lippen laten hangen.*
faire la Lippe à quelqu'un, *Met iemant al muylende ſpotten.*
une Lippée, *Een mondt vol.*
chercheur de franches Lippées, *Een pannelecker, een tafel-gaſt.*
ſervir pour la Lippée, *Om den koſt dienen.*
Lippu, m. *Wel gelipt.*
Liquefier, devenir liquide, *Smelten.*
Liquet, *ou* Cliquet d'un huis, *ou* d'une porte, m. *De klincke van een deur.*
Liqueur, f. *Druypende vochtigheyt.*
Liquide, c, *Weeck, vloeyende, dat vliet gelijck water* of *andere vochtigheyt.*
Liquide, c. *Klaer en net, dat blinckt.*
choſe Liquide & notoire, *Openbare ſaeck, die niet duyſter is.*
Liquidement, clairement, *Klaerlijck.*
Liquider les deſpens d'un procés, *De koſten van eenigh proces in't net ſtellen.*
Liquider avec ſon crediteur, *Met ſijn ſchultheere effen rekeninge maken.*
Lire, f. *Een liere.*
Lire, *Leeſen.*
Lire les Poëtes, *De Poëten overleeſen.*
Lire aux enfans, *De kinderen voorleeſen.*
Liſible, c. *Leeslijck, leesbaer.*
Lecteur, m. *Leſer.*
Lecture, *Leeſinge.*
Lis, m. *Een lelie.*
Lis, *ou* lit de vent, en fait de navigation, c'eſt le fil du vent, *Ruymen windt, halven windt.*
aller au Lit du vent, *Ruym zeylen, halven windt zeylen.*
Liſeron, m. Herbe, *Windt-kruydt* of *wrange.*
Liſeur, m. *Leſer.*
Liſet, m. *Wijngaert-worm.*
Liſet, m. *Lint*, mot Normand.
Liſible, liſable, c. *Leeslijck, leesbaer.*
Liſiere, f. *Het uyterſte van eenigh dinck.*
la Liſiere du monde, *Het uyterſte*, of *de uyterſte palen der werelt.*
la Liſiere d'une robbe, *Den boordt* of *randt van eenen rock.*
les Liſieres, *ou* frontieres d'un païs, *De frontieren* of *uyterſte palen van eenig lantſchap.*
Liſſe, *Steeck-baen*, *voyez* Lice.
Liſſe, *ou* Lice, carriere, *Een renbaen.*
Liſſe, *ou* Liſſoir, à liſſer du linge, *Een gladde ſteen van een glas, om't lijnwaet te mangelen, een leckſteen.*
toile Liſſée, *Gekalandert lijnwaet.*
Liſſer de la toile, *Het lijnwaet lijſteeren, doen blincken* of *kalanderen.*
Liſſure, f. *Lyſteeringe.*
Liſte, f. Denombrement, *Lijſte* of *rolle.*
Liſte, f. Egliſe entourée d'une liſte de dueil. *Kercke die behangen is met rouw.*
Lit, *ou* Liçt, m. *Een bedde.*
Lits, *ou* quarreaux de jardin, *Tuyn-beddekens, ledekant.*
Lit de matelas, *Matraſſen-bedde, lodder-bedde.*
petit Lit, *Beddeken.*
Lit de camp, *Veldt-bedde.*
Lit de juſtice, *Volle vergaderinge van Rechte.*
Lits de maſſonnerie, *Lagen van ſteenen in eenige metſelrye.*
Litanie, f. *Kerck-geſang, litanye.*
Litarge, *ou* Litharge, m. *Lithargium, ſilverſchuym.*
Litiere, littiere, f. *Een rosbaer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ére, qu'on fait aux chevaux, *Stroo-bedde*
oor de paerden.
ge, debat, contraſte, m. *Twiſt, gekyf.*
ger, *Kyven, Twiſten.*
gieux, m. *Twiſtig.*
iére, *ou* Litiére, f. *Een rosbaer.*
eau, m. *Metſers regel-garen, voyez* Niveau.
èche, *ou* Liveſche, *Lavas, een Kruydt.*
re, f. *Een pondt.*
re & demie, *Anderhalf pondt.*
re, f. *ou* un franc, *Een gulden.*
re, m. *Een Boek.*
ré, m. *Gelevert.*
reur, m. *Leveraer.*
rée, f. *Een leveringe.*
rée d'habits, f. *Leverye* of *Levreye.*
Livrée du marié, *De Leverye van den gerouden man.*
Livrée des Chanoines, *Den dagelijckſchen penninck* of *koſt die de Canonicken ontfangen.*
rer, *Geven, Leveren.*
rer, *Leveren, in eens anders macht ſtellen.*
rer bataille à l'ennemy, *Slag leveren.*
rer aſſaut à une ville, *Een Storm op een Stadt doen.*
vrer entre leſ mains de, &c. *Leveren* of *overgeven in handen van, &c.*
vrer à mort, *Ter doodt overleveren.*
uilletter les Livres, *De boecken overleſe* of *door leſen.*
vret, petit Livre, m. *Boexken.*

LO

Obes du foye, *Het uyterſte van de lever die de mage rontſom bedekt.*
ocal, m. *Dat plaets beſit*, of *beſitten kan.*
ocataire, *Een huerder* of *verhuerder.*
ocatif, m. *Een Huerling.*
oche, f. *Locke, een kleyne rivier-viſch.*
oche de mer, f. *Spierling.*
ocher, branſler, *Waggelen, ſchudden.*
e dent qui Loche, *Een tandt die waggelt.*
y a tousjours un clou qui Loche, *Daer is altyt wat dat hem let, daer ſchort altyt wat aen.*
ocupleter, *Rijk maken.*
ocution, f. *Sprekinge.*
odier, m. *Bedde-kleedt.*
oḍs & ventes, *Cyns-recht, voyez* Loṭs.
oge, f. *Een hutte* of *huysken.*
ogé, m. *Gelogeert.*
ſtre bien Logé, *Goede huyſinge hebben.*
ogeable, c. *Bewoonelyk.*
oger, *Logeeren, herbergen, woonen.*

LO

Logette, f. *Hutteken, Huysken.*
Logette de mercier, *Een kamer van een kramer.*
Logicalement, *Op ſijn Dialectyks.*
Logique, f. *Reden-konſt.*
Logicien, m. *Reden-konſtenaer.*
Logis, *ou* Logement, m. *Logijs, wooninge.*
Logis pour les paſſans, *Een Herberge.*
petiṭ Logis, *Een Herbergsken.*
changer de Logis, deloger, *Verhuyſen.*
Loi, *voyez*, Loy, f. *Een Wet.*
Loing̃, m. *mieux* Loin.
de Loin, *Van verre.*
Loin d'icy, *Verre van hier.*
eſtre Loin, *Wijdt* of *verre afſtaen.*
prevoir de Loin, *Lange* of *verre van te voren voorſien.*
combattre de Loin, *Van verre ſtryden*, of (*vechten.*
Lointain, qui eſt Loin, *Verre.*
forṭ Lointain, *Seer verre.*
en païs Lointain, *In verre en vreemde Landen.*
un Loir, m. *Een groote velt-rat, water-ratte.*
Loiſible, *Geoorloft* of *toe-gelaten.*
Loiſir, *Moeyte, tijdt om yet te doen.*
eſtre de Loiſir, *ou* avoir Loiſir, *Tydt en ſtondt hebben, ledig zijn.*
faire quelque choſe à ſon Loiſir, *Iets op ſijn gemak doen.*
tout de Loiſir, *Al met moeyte* of *met ſtade.*
Lombard, m. *Lombaert, de bank van leeninge* of *het pandt-huys.*
L'on, *ou* on, *Men*, l'on dit, *Men ſeydt.*
L'once, *ou* loup cervier, m. *Een los, voyez* Once.
Long̃, m. *Lang.*
ſe promener le Long de la riviere, *Langs de Rivier wandelen.*
Long̃ temps devanṭ, *Lange* of *langen tijdt te voren.*
au Long̃ & au large, *Langs en breedts, in de langte en breedte.*
eſcrire touṭ au Long̃, *In't lange ſchryven.*
le faire Long̃, *Dralen, langzaem ergens mede omgaen.*
un Longard, *Een Draelaert.* (*een Kalf.*
Longe de veau, f. *Een gebraden rugge-ſtuk van*
Longe, f. *Een lak-veeter, neſtel van leer daer men den vogel mede vaſt op de handt houdt.*
Longis, un grand Longis, *Een ſeer lang menſche.*
Longue, f. *Lange* of *langheyt van tijden.*
Longue fiévre, *Langduerige koortſe.*
de Longue main, *Van langzamer handt, allenxkens.* (*van tijden.*
à la Longue, *Metter tijt, met* ofte *door lankheyt*
Longuement, *Langen tijdt, Lange.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Longuet, un peu long, m. *Langachtig.*
un peu Longuet, *Een weynig langachtig.*
plus Longuet, *Langer.*
Longueur, *Lengte, langheyt.*
tirer en Longueur, *Verlengen.*
Longitude, f. *Langheyt.*
Loo, m. *Scheeps lengte*, of *Breedte.*
le navire a tant de pieds de Loo, *'t Schip is zoo veel voeten wijdt.*
bouter de Loo, *In den windt ſtieren.*
Looh, *Een ſmeltinge in de mondt gelijck de Apoteeckers maken.*
Lopin, m. *Een beetken.*
qui ſuit les Lopins, *Tafel-gaſt, Teljoor-lecker.*
Loquacité, f. *Overvloedigheyt van woorden, klapachtigheyt.*
Loque, *ou* Loquette, *Een zoom* of *belegſel van een kleedt*, ot *een vodde.*
Loquet d'un huis, m. *Een klinck van een deure.*
Loqueteux, m. *Die armelijk* of *ſlechtelijk gekleedt is.*
Loquette, f. *voyez* Loque.
Lorion, *ou* Loriot, m. *Een geelverwigen Vogel, genaemt Wedewael, Geelgorſe.*
Lors, pour lors, alors, *Dan, doen ter tijdt, ter dier tijdt.*
Lors qu'il eſt tendre, *Terwijle dat hy teer is.*
des Lors que &c. *Van die tijdt af dat &c.*
Los, m, *Loſ, voyez* Loüange.
Loſenge, *ou* Loſange, *Schuyns, Scheef, Ruytswijſe.*
tailler en Loſenge, *Schuyns* of *ſcheef ſnijden.*
une Loſenge, *Een vierkante figure.*
Loſenges d'une feneſtre, *De tralien, ruyten* of *'t glas van een venſter.*
Loſenger, m. *Een kouter, Pluymſtrijcker.*
Loſſec, *ou* le fond du navire, *Den bodem eens Schips.*
Lot, m. *Een lot*, of *gelijcke portie van eenigh dink, gemaekt om te deelen.*
Lot, m. *Een gelt.*
Lote, f. *Leckeren viſſche, by na gelijk Lampreye.*
Loterie, f. *Een Loterye.*
Lotir, *ou* partir, *Loten, 't Lot werpen.*
faire les Lots d'une ſucceſſion à partager, *'t Goet in hoopen ſtellen om daerom te loten.*
jetter aux Lots, Lotir, *Loten, 't Lot werpen.*
Lots, *ou* Lods, m. *'t Gene dat den grond-heer toekomt van den koop van eenige Erve die cijs geven moet.*

Loüable, c. *Loflijk, prijſelijk.*
Loüablement, *Loffelijcken.*
homme Loüable, & de vertu, *Een deugdelijk en eerlijk man.*
Loüange, *Lof, voyez* Loüer.
Loucet, m. *Een Spaeye.*
Louche, m. *Scheel, Byſiende.*
qui eſt Louche, *Scheelaert.*
Loudier, m. *voyez* Lodier.
Loüage, m. *Een hueringe.*
maiſon de Loüage, *Gehuert huys.*
bailler a Loüage, *Verhueren.*
prendre à Loüage, *Hueren.*
Loüager, *ou* Locataire, m. *Een Huerling.*
je luy ay Loüé ma boutique, *Ik hebbe hem mijnen winckel verhuert.*
j'ay Loüé, *Ik hebbe gehuert.*
Loüé, m. *Gepreſen, gelooft, gedankt.*
Loüer, *Hueren* of *verhueren.*
Loüer ſon fils à un Marchand, *Sijn ſoon by een Koopman beſteeden.*
Loüer, m. *Prijſen, Loven.*
Loüer hautement, *Openbaerlijk prijſen.*
Loüer Dieu, *Godt loven en dancken.*
Loüer juſqu'au ciel, *Totten hemel verheffen.*
Loüeur, m. *Pryſer.*
Lougarou, *Weerwolf, voyez* Loupgarou.
un Loup, *Een Wolf.*
Loup-cervier, m. *Een Loſch*, of *wilde Katte van een Luypaert.*
Loup-garou, *Een Nacht-wolf*, of *een boos menſch, die's nachts de menſche quaet doet, een nacht-geeſt.*
Loup-garou, ſorcier deguiſé en Loup, *Een Weerwolf.*
Loup-raviſſant, *Een grijpende Wolf.*
Loup de mer, *Een Zee-wolf* of *Snoeck.*
apartenant à un Loup, *Wolfs, dat van een Wolf is.*
une Loupe, tumeur, f. *Een Kliere, een Kropſweer, een wen.*
Louve, *ou* Louveſſe, f. *Een Wolvinne.*
Louveteau, m. *Wolfken* of *jongen Wolf.*
Louvete, *ou* Louvette, *Een Hondts-luys.*
Louveter, *Huylen als een Wolf.*
Louveter, *Wolven voort-brengen* of *worpen.*
Louvetier, *ou* Louvier, *Een Wolf-vanger.*
Lourd, m. *Bot, grof, plomp.*
Lourdaut, m. *Botterik, grovaert, plompaert.*
Lourdaut & mal-avenant, *Ongeſchikt, qualyk voegende.*
Lourdement, *Bottelyk, groffelyk.*

al-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Lourdement en beſogne, *Bottelyk* ofte *omp ergens mede omgaen.*
omper Lourdement, *Sich verre*, of *grooteks bedrogen vinden.*
ırdin, m. *Botachtig, grofachtig.*
ırdiſe, f. *Bottigheyt.*
Loutre, m. *Een Otter.*
ıvis, goulu comme un Loup, *Een Vraet, ulzigaert.*
nger Louvichement, *ou* goulument, *Gulich eeten.*
uvre, m. c'eſt le Palais du Roy à Paris, *Paleys des Konings te Paris.*
y, f. *Een Wet.*
& ſes ſemblables ont Loy de tout dire, *Sy n haers gelycken hebben vermeugen* of *mogen alle ding zeggen.*
on la Loy, *Wettelycken.*
ix, m. *De Wetten.*
yal, m. *Getrou, oprecht.*
yalement & Loyaument, *Getrouwelyk.*
yauté, f. *Getrouwigheyt.*
yer, Salaire, m. *Loon, verdienſten.*
gner Loyer, *Loon verdienen.*
z, pour Loüange, m. *Lof, prys en eere.*
zenge, f. *Een ruyte van een glas* of *vierkante ſteen*, *voyez* Loſenge.

LU

Ubin, m. Brochet de Mer, *Een Zee-ſnoek.*
Lubrique, c. *Slibberachtig, glat* ot *wanckelbaer.*
ubrique, impudique, c. *Onkuyſch.*
ubricité, inconſtance, f. *Slibberachtigheyt* oft *wanckelbaerheyt, onſtantvaſtigheyt.*
ubricité, impudicité, f. *Onkuysheyt.*
ubriquement, vivre Lubriquement, *Een ongeſtadig* of *onſtantvaſtig leven leyden.*
ubriquement, impudiquement, *Onkuyſchelyck.*
ucarne, f. *Locht-veynſter, locht-gat.*
ucratif, m. *Dat gewin in brengt.*
n labeur Lucratif, *Arbeyt die gewin by brengt.*
ucrative, f. *ou* le gain, *Gewin.*
ivre la Lucrative, *Neringe doen, daer gewin af komt.*
ucre, gain, m. *Winſt.*
Lüette, f. *Het tapken in de keele, den huych.*
uëur, *ou* ſplendeur, f. *Schynſel, Blinckinge.*
Luëur du Soleil, *De ſtralen van de Son.*
etter une Lueur, *Schynen, blincken; een glans geven.*
ugubre, c. *ou* de dueil, *Rouw.*

habit Lugubre, *Een Rouw-kleedt.*
honneurs Lugubres, *Uytvaert, de rouw.*
Luicte *ou* Luitte, f. *Worſtelinge.*
Luitement, m. *Worſtelinge.*
Luiter, *ou* Luicter, *Worſtelen.*
Luiteur, m. *Worſtelaer.*
Luire, *Schynen, blincken.*
Luiſant, *Schynende, blinckende.*
eſtoile Luiſante, *Een blinckende ſterre.*
Luire au travers, *Door-ſchynen.*
Luiton, *ou* Lutin, m. *Een Bitebau, nacht-ſpook.*
la Lumiere, f. *'t Licht.*
la Lumiere du jour, *De klaerheyt des daegs.*
Lumiere fort grande, *Groot licht, groote klaerheyt.*
donner une Lumiere, *Lichten, 't licht geven.*
mettre en Lumiere, *In 't openbaer* of *in 't licht brengen.*
la Lumiere d'un canon, *'t Laetgat van een geſchut.*
Lumignon, m. *'t Lemmet van een keerſſe* of *lampe.*
Luminaire, m. *Een licht* of *lampe, Was-licht.*
Lumineux, clair, m. *Licht, lichtende.*
L'un & l'autre, *d'Een en d'ander, alle beyde.*
L'un l'autre, *Malkanderen.*
Lundy, m. *Maendag.*
Lune, f. *De Mane.*
Lune reſplendiſſante, clair de Lune, *Klare mane* of *maneſchyn.*
il fait clair de Lune, *De mane ſchynt, 't is lichte mane.*
le decours de la Lune, *Het afgaen van de mane, het breeckende quartier van der Mane.*
nouvelle Lune, *Nieuwe Maen.*
le croiſſant de la Lune, *De waſſende Mane, 't waſſende quartier der Mane.*
demie Lune, Fortification, *Halve Mane.*
Lunaire, c. *Dat tot de Mane hoort.*
Lunaiſon, f. *De tydt van d'eene Maenſchyn tot d'ander.*
Lunatique, c. *Maenſuchtig, Fantaſtijk.*
Lunettes, f. plur. *Een brille.*
Lunettes de Hollande, *ou* Lunette d'approche, f. plur. *Een Verre-kyker.*
mettre des Lunettes, *Een Bril op zetten.*
Luppin, m. *Bloemen zoo genaemt.*
Lupin, m. *Hoppe.*
Luſtre, m. Splendeur, f. *Luyſter, Glans.*
donner Luſtre, *Luyſter* of *verwe geven.*
Luſtre, terme de cinq ans, *Een tydt van vijf jaren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Lut, m. *Slijck, Dreck.*
Luter, *Beſlijcken.*
Lut, m. *Luyte*, of *Vele.*
joüeur de Lut, *Luytſlager, Luyt-ſpeelder.*
Lutte, *voyez* Luicte.
Lutin, *voyez* Luiton.
Luxe, m. *Overdaedt.*
Luxure, f. *Weeldrigheyt, Onkuyſheyt.*
Luxurieux, *Weeldrig, Onkuyſch.* (*lijk.*
Luxurieuſement, m. *Weeldriglijk, Onkuyſche-*
Luy, m. *Hy, Hem.*
c'eſt luy & non autre, *Hy iſt en niemant anders.*

LY

LYce, *Steekbaen, voyez* Lice.
Lyce, f. *Vuyle Teeve* of *vuyle Hoere.*
Lypu, m. *Gelipt, die groote lippen heeft.*
faire la Lype, *De lippen laten hangen* of *uyt-ſteken.*
Lypée, *De mondt-koſt, voyez* Lipée.
Lyre, f. *Een Liere.*
Lyſimachie rouge, *Kruydt geheeten Partijcke.*

MA

MA, *Mijne.*
Ma mere, *Mijn Moeder.*
Macareau, *Makereel, voyez* Maquereau.
Macaron, m. maccaron, *Een mandelkoekjen.*
Macelaire, c. *Victaillier, alderley ſpys-verkoper.*
Maceré, mortifié, m. *Vermagert, afgemat.*
Macerer, *ou* mortifier, *Mageren, Vermageren.*
Macerer ſon corps, *'t Lichaem breken* of *quellen.*
Maceration, f. *Vermagering, weyking,* of *inwatering.*
Maceration, *ou* mortification du corps, & de la chair, *De afmattinge des lichaems,* ofte *des vleeſch.*
Machefer, m. *Het ſchuym van yſer.*
dent Macheliere, f. *Bak-tant.*
Macher, *Knouwen, kouwen, voyez* Maſcher.
Maché, m. meurtri, *Beknoſen.*
Machinateur, m. *Een vinder, verſierder* of *inventeerder van 't quaedt.*
Machination, f. *Verſieringe.*
Machination & tromperie, f. *Bedrog.*
Machine, f. *Een groot gebouw* of *timmeragie, Werk-tuyg.*
Machiner quelque fineſſe, *Eenige ſchalkheyt verſieren,* of *uytvinden.* (of *brouwen*
Machiner quelque mal, *Eenig quaet voorſtellen*
Machoire, f. *Het kinnebacke, de kaecke.*
Machuré, m. *Swart gemaekt.* (*caet.*
du Macis, m. *Macis, Foelie, bloem van Muſ-*

Macquereau, *Makereel, voyez* Maquereau.
Macque, f. *Een ruyte* of *vierkante figure.*
les cordes ſont traverſées & croiſées en Macque, *De koorden ſijn dwers en ruyt-wys gevlochten.*
Macreuſe, f. *Een aert van wilde Ganſen in Schotlandt, die zy zeggen van de boomen vallen,* of, *gelijck eenige andere zeggen, een Vogel, die in 't water voort-komt, en zeer ſwart is, hebbende de gedaente van een Eynt-vogel.*
Macule, *mieux* tache, f. *Een ſmette,* of *vlecke.*
ſans Macule, *Onbeſmet, reyn, zuyver.*
Maculer, *Beſmetten.*
Maculé, m. *Beſmet.*
Madame, f. *Me-vrouwe.*
Mademoiſelle, f. *Me-juffer.*
Madré, m. *Gemarbert.*
bois Madré, *Gemarbert hout.*
Madré, fin, cauteleux, m. *Loos, Schalk.*
Madrer, *Krollen, friſeren, Marberen.* (*huys.*
Magazin, m. *Magazyn, Achter-winkel* of *Pak-*
Magdaleons, m. *Lange plaeſters rollen.*
les Mages, *De Wyſen uyt Ooſten.*
Magicien, m. *Tovenaer.*
Magie, f. *Tooverye.*
art Magique, m. *De konſte van Toveryen.* (*ſtem*
Magiſtral, m. *Koſtelijk, meeſterlijk, op ſijn meeſters*
Magiſtrat, m. *d'Overheydt.* (*rigkeydt.*
par ordre du Magiſtrat, *Door laſt van d'Overheydt*
Magiſtrature, f. *Overheydts ampt,* of *geweldt.*
Magnanime, c. *Grootmoedig, groots.*
Magnanimement, *Grootſichlijk, grootmoedelijk.*
Magnanimité, f. *Grootsheyt, grootmoedigheyt.*
Magnificence, f. *Heerlijkheyt.*
Magnifique, c. *Heerlijk, ſtatig, koſtelijk.*
Magnifiquement, *Heerlijcken, koſtelijcken.*
parler trop Magnifiquement, *Al te hoogmoedig* of *opgeblaſentlijk ſpreeken.*
Magnifier, exalter, *Groot maken, Verheerlijken.*
Magnitude, *mieux* grandeur, f. *Grootheyt.*
Mai, *De May-maendt, voyez* May.
une Mai, *Een Moeylie* of *Broodt-kiſt.*
jambons de Mayence, *Weſtfaelſche hammen.*
Majeſté, f. *Majeſteyt, Heerlijkheyt.*
léſe Majeſté, *Tegen de Majeſteyt miſdaen.*
crime de léſe Majeſté, *Een miſdaet van gequeſte Majeſteyt,* of *Overigheyt.*
Majeſtueux, *Heerſchachtig.*
Majeſtueuſement, *Heerlijck.*
Majeur, m. *Een Ouder, Ouderling* of *Ouderman.*
le Majeur de la Ville, *Den Meyer* of *Majoor van de Stadt.*

eſtre

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

de Majeur, *ou* hors de tutelle, *Mondigh zijn.*
Majeurs, *ou* Anceſtres, *Voor-ouders.*
Maignen, m. Chaudronnier, *Ketelboeter.*
Maigre, c. Decharné, m. *Mager.*
Maigrement, *Magerlijck.* (*daer af geven.*
Donner Maigrement, *Soberlijck* of *ſpaerlijck*
Maigreté, maigreur, f. *Magerheyt.*
Maigue, *ou* le clair lait, *Wey* of *weye.*
Mail, *ou* Maillet, m. *Eenen houten hamer.*
Maille, f. *Een myte.* Maille, f. *Maſſele.*
Maille en l'œil, *Een ſchelle in d'ooge.*
Maille de rets, *ou* filet, f. *Een macſche, ſchakel*
of gat van een net. (*geſmeedt wort.*
Maille de fer, f. *Sintele* of *ginſtere van yſer dat*
Cotte de Mailles, *Pantſier, ring-kulder.*
Maillé, m. *Dat een pantſier aen heeft.*
Maille à maille fait un haubergeon, *Malie by*
malie maeckt een pantſier, een ſpreeckwoordt
in Vranckrijck, als of men ſeyde, twee kleyne
maken een groot.
Maillé, *Gebreydt net.*
Mailler, m. *Een houten hamerken.*
Mailleton, m. *Loot*, of *jonge rancke van een*
ſneden wyngaert. (*dinge.*
Maillon, *Eenen knoop, ſtrick* of *t'ſamenbin-*
Maillot de petits enfans, *Kinder windſel, luye-*
n.
Quand il eſtoit en Maillot, *Als hy noch in der*
wiege lagh. (*in windels winden.*
Maillotter, emmaillotter, *Luyeren, bakeren,*
Main, f. *Een handt.*
Main de papier, *Een boeck pampier.*
Main de fer, *ou* un croc à accrocher les navi-
res, *Schip-haeck* of *dregge.*
Main gauche, *Ter ſlincker handt.* (*nemen.*
Changer de Main, *Van d'een handt in d'ander*
Avoir en Main, *Ick heb 't et in mijn macht en*
beſittinge.
Tirer de la Main, *Op ſtaende voet vertrecken.*
Prest & à Main, *Gereedt* ot *voor handen*
zijn. (*maeckt.*
Fait de Main de maitre, *Meeſterlijck, wel ge-*
Longue Main, *Allenxkens, lanckſamelijck,*
van langer handt, van lange tijdt af.
Donner à pleines Mains, *Mildelijck*, of *over-*
loedighlijck geven.
Cette maiſon a changé de Main, *Dat huis komt*
nu een ander toe, of *heeft nu een ander Eyge-*
naer. (*voort geven.*
Aller de Main en main, *Van handt tot handt*
Combattre Main à main, *Een tegen een*, of
handt tegen handt vechten.

mettre la Main ſur quelqu'un, *Iemanden aen-*
vaerden, de hanat aen iemant ſlaen.
mettre la Main à l'eſpée, *Van leer trecken.*
mettre entre les Mains de quelqu'un, *Onder*
iemants ſubjectie, macht of *gewelt ſtellen.*
vendre par les Mains des Officiers, *By den*
heere verkoopen.
eſtre aux Mains, *Vechten, ſlaeghs zijn.*
Main-miſe, f. *Aenſlaninge*, of *handtſlaninge*
op eenigh goedt. (*Heere op het leen doet.*
Main miſe, feudale, *Handtlegginge die een*
donner Main levée, *Den opgeheven handt geven.*
faire Main-baſſe, *Alles doodt ſlaen.*
tomber entre les Mains de ſes ennemis, *In de*
macht of *handen van ſijn vyant komen.*
preſter la Main à quelqu'un, *Iemant helpen*,
of *de handt bieden.*
mettre la derniere Main à quelque choſe, *Een*
ſake het leſte gerecht geven, of *voleyndigen.*
donner les Mains, conſentir, *Toeſtemmen.*
Main morte, *ou* Morte main, f. *Een onver an-*
derlijck beſitter van eenigh leen of *ander erf-*
goedt, gelijck als't eenige Capittelen, Abdyen,
Gemeynten en diergelijcken toekomt.
heritage en Main morte, *Erf-goedt, dat onder*
de heerſchappye van ſulcke huyſen gekomen is,
en op een ander niet komen en mach, mits dat
het niet verkocht kan worden.
Main ſouveraine, *Van hooger handt.*
venant de Main ſouveraine, *Komende van*
Main, m. *Vroegh.* (*hooger handt.*
ſoir & Main, *Vroegh en ſpade* of *laet*, Peu uſité.
Main, *ou* Demain, *Morgen.*
Mainné, m. *Den jongſten, den leſten geboren.*
Maint, m. *Veel, menigh.*
Mainte, f. *Menige.*
Maint cheval, *Menigh paert, veel paerden.*
Mainte jument, *Veel merrien, menige merrien.*
Maints hommes, maintes femmes, *Veel* of
menige mans en vrouwen.
il y en a Maints *ou* pluſieurs qui, &c. *Daer*
zijnder veel of *menige die, &c.*
Maintenance, f. *Onderhoudinge, handthaving.*
Maintenant, *Nu.*
Maintenant l'un, maintenant l'autre, *Als nu*
d'een, als dan d'ander, of *als nu d'een, nu*
d'ander.
dés Maintenant, *Van nu voortaen.*
tout Maintenant, *Van ſtonden aen, eensgangs.*
eſt ce de Maintenant que tu l'as apperçu? *Zijt*
gy't nu eerſt gewaer geworden?
Maintenir, *Onderhouden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Maintenir la juſtice, *Het recht beſchermen*, of *voorſtaen.*
Maintenir ſa dignité, *Sijn heerlijckheyt en ſtaet behouden.*
Maintenir de faux, *Van valsheyt beklagen.*
Maintenir la vertu, *De deught voorſtaen.*
Maintenir ſon opinion, *Sijn gevoelen ſtaende houden.*
Maintenir ſa ſanté, *Sijn geſontheyt bewaren.*
Maintenüe, la pleine maintenüe, *Rechtvaerdige beſittinge, rechte poſſeſſie.*
Maintes fois, *Dickmael, dickwils, menighmael.*
Maintien, m. *Een gelaet, continuatie.*
Maire, *ou* juge, m. *Den Meyer van de ſtadt.*
Maierie, *ou* Mairie, f. *Meyerye.*
Majorité, *Mondigheyt.*
eſtre en Majorité, *Mondigh zijn, uyt momboorſchap zijn.*
Mais, *Maer.*
Mais, maintenant, *Maer nu, en nu.*
Mais, *Nimmermeer.*
Maishuy, *ou* Meshuy, maintenant, *Heden.*
Maiſon, f. *Een huys.*
Maiſon à loüer, *Een huys dat te hueren ſtaet.*
Maiſon de plaiſance, *Hofſtede.*
Maiſon de ville, *Stadthuys.*
de grande Maiſon, *Van grooten huyſe.*
de bonne Maiſon, *Van goeden huyſe, van göet geſlacht.*
Maiſonnette, f. *Huysken.*
Maiſonnette, *ou* cabane de berger, *Een hutte.*
Maiſtre, *ou* Maître, m. *Meeſter.*
Maiſtre d'hoſtel, m. *Hofmeeſter.*
le Maiſtre de, &c. *De principaelſte* of *opperſte van, &c.*
Maiſtre aliborum, *Een ſlecht en onnooſel menſch, die gaeuw wil weſen, een neus wys* of *albeſtel.*
Maiſtre de navire, *Schipper.*
Maiſtre cuiſinier, *De opper-kock.*
Maiſtre d'eſcole, *Schoolmeeſter.*
eſtre Maiſtre ſur la Mer, *De zee inhouden, meeſter op de zee zijn.*
eſtre Maiſtre de ſoy-même, *Hem ſelven konnen bedwingen, ſijn ſelfs meeſter zijn.*
ſe rendre Maiſtre d'un lieu, *Een plaets innemen, en onder ſijn gebiedt brengen.*
paſſer Maiſtre, *Sijn proef doen.*
c'eſt un Maiſtre-homme, *'t Is een kloek menſch.*
Maiſtre des œuvres, *Werckmeeſter.*
le Maiſtre de la chappelle, *Den Sangmeeſter van de Cappelle.*

Maiſtre-valet, *Meeſterknecht, opper-winckelknecht.*
ſous-Maiſtre, *Ondermeeſter.*
Maiſtreſſe, *ou* Maitreſſe, f. *Meeſtereſſe.*
Maitreſſe du logis, *De vrouwe van 't huys.*
une Maiſtreſſe pierre du coin, *Een hoeckſteen in den huyſe* of *bouwinge.*
Maiſtreſſe Egliſe, *De principaelſte* of *opper-Kercke.*
Maiſtriſe, *ou* Maitriſe, f. *Meeſterſchap.*
Maitriſe & empire, *Heerſchappye.*
il a eu de la Maiſtriſe à faire cela, *Dat is meeſterlijck wel gemaeckt, daer is konſt in gebruyckt om dat te maken.*
avec Maiſtriſe, *Meeſterlijck.*
la grande Maiſtriſe, *Het officie van den opperſten Hofmeeſter.*
Maitriſer, *Heerſchappen, heerſchappye hebben, regeeren.*
Maiſtriſer, faire le Maiſtre, *Den haen, den meeſter ſpeelen.*
Maitriſer ſes plaiſirs, *Sijn welluſten verwinnen* of *bedwingen.*
Maitre, Maitreſſe, Maitriſe, *voyez* Maiſtre.
Maïz, *ou* Maïs, *Turcks koren.*
Mal, m. *Quaet.*
il fait Mal, *Hy doet qualijck.*
Mal au cœur, *Pijn* of *weedom aen 't herte.*
cela me fait Mal, *Dat doet my ſeer, dat doet my wee.*
Mal prononcer, *Stamelen, qualijck uytſpreken.*
il luy en faiſoit grand Mal, *Hy nam het ſeer qualijck.*
Mal de la cantine, *Den loop.*
Mal de Naples, *ou* la verole, *De pocken.*
Mal caduc, *De vallende-ſieckte.*
faire du Mal, *Quaet doen.*
Malade, c. *Sieck* of *kranck.*
un procés bien Malade, *Een proces dat ſeer no geſleten is.*
un Malade, *Eenen ſiecken* of *krancken.*
faire le Malade, *Den ſieckaert maken.*
continuelle Maladie, *Byblyvende* of *geduerende ſieckte.*
Maladerie, infirmerie, f. Hoſpital, m. *Sieckhuys, gaſthuys, ſiekkamer.*
Maladie, f. *Sieckte.*
courte Maladie, *Korte ſieckte.*
Maladie contagieuſe, *Halende, ſmettige* of *beſmettelijcke ſieckte.*
Maladif, *ou* valetudinaire, m. *Sieckachtigh, ſieckelijck.*

Mala-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

adroit, Eſtourdy, m. *Een ongeſchickt* of
bequaem menſche.
adventure, *ou* Malaventure, f. *Ongeluck,*
genſpoet.
advis, *ou* Malavis, m. *Onvoorſichtigheyt,*
bedachtheyt.
adviſé, *ou* Malaviſé, m. *Onvoorſichtigh,*
bedacht, qualijck bedacht.
laiſance, f. *Swarigheyt, ongemackelijckheyt.*
laiſé à faire, *Ongemackelijck* of *quaet om te*
en.
laiſé à croire, *Swaer* of *quaet om te gelooven,*
gelooflijck.
l Malaiſé, *Ongemackelijcken* of *ongehandt-*
men pijl.
laiſe, f. *Ongemack.*
iis en Malaiſe, *Ick en ben niet wel te paſſe* of
o mijn dreef.
laiſément, *Swaerlijck, ongemackelijcken.*
x Malaiſez, *Ongemackelijcke wegen.*
lart, *ou* canart, m. *'t Manneken van een*
Entvogel.
lavenant, m. *Ongeſchickt, qualijck voe-*
ende.
laviſé, *Onvoorſichtigh.*
lcontent, *Qualijck te vreden, t'onvre-*
den.
e Malcontent de quelque choſe, *Eenigh*
linck qualijck afnemen, daer in qualijck te
vreden zijn.
lcus, m. *Een krom ſwaert.*
ldiſant, m. Mediſant, *Achterklapper, qua-*
lijck-ſpreker.
ile, *ou* valiſe, f. *Een male.*
lette, f. *Maelken.*
ile, *'t Manneken, voyez* Maſle.
alediction, f. *Vervloeckinge.*
alefice, forfait, m. *Een miſdaedt.*
aleficié, m. *Geſchent, verdorven.*
aleficié par charme, *Betoovert.*
alegrace, *voyez* Diſgrace, f. *Ongenade.*
re en la Malegrace de quelqu'un, *In iemants*
ongunſte zijn.
alement, *ou* Mal, *Qualijcken.*
me va Malement, *Het gaet qualijck met my.*
alencontre, *ou* Malheur, m. *Ongeluck, quade*
fortuyne.
e Malencontre y as tu à faire? *Wat duyvel*
hebt gy'er mede te doen?
alencontreux, m. *Die ongeluck toebrengt.*
alengin, m. Fraude, tromperie, f. *Be-*
drogh.

Mal en gré, *Ondanck, ou* porter Mal en gré.
Malfaicteur, m. *Quaetdoender.*
Malfait, m. *Een miſdaedt.*
Malfaiſant, m. *Miſdoende.*
Malgracieux, malplaiſant, m. *Onaengenaem,*
plomp, bot, niet fracy.
Malgré luy, *Tegen ſijnen danck of wil.*
il eſt parti Malgré ſa mere, *Hy is vertrocken*
tegen ſijn moeders danck en wille.
il faut qu'il faſſe cela Malgré qu'il en ait, *Hy*
moet dat doen, 't is hem lief of leet.
Malhabile à faire quelque choſe, c. *Onbeben-*
digh, onbequaem om iets te doen.
Malhardy, craintif, m. *Bloo, vreesachtigh.*
Malheur, m. *Ongeluck.*
né de Malheur, *Ongeluckelijck gebooren.*
Malheureux, m. *Ongeluckigh, ellendigh.*
choſe Malheureuſe, *Ongeluckige* of *onvoorſpoe-*
dige ſake.
Malheureuſement, *Ongeluckighlijcken.*
à la Malheure, *Te droever tijt, ter quader uren.*
Malice, meſchanceté, f. *Quaet, boosheyt.*
Malicieux, m. *Quaet, boos, boosaerdigh, ergh.*
Malicieuſement, *Quaetwillighlijck, booſlijck,*
erghlijck.
Malier, *ou* Mallier, m. *Een meulen-paerdt,* of
dat ter meulen draeght.
Malin, m. *Argh, boos, quaet.*
Maligne, meſchante, f. *Booſe.*
Malignité, f. *Arghcyt, boosheyt.*
Malignement, *Quaeyelijck, booſlijck.*
Malle, Mallette, *voyez* Male.
Malmener aucun, *Iemanden qualijck tracteeren,*
mishandelen.
il y a eſté Malmené, *Hy heeft daer qualijck ge-*
tracteert geweeſt.
Malotru, m. Miſerable, c. *Ellendigh door 't*
ongeluck van de fortuyne.
Malplaiſant, *Onvriendelijck.*
Malſeant, *voyez* Meſſeant.
Malſoigneux, m. *Onachtſaem, ſorgeloos.*
Maltalent, *Quaden wille.*
il a aquis ſon Maltalent, *Hy heeft ſijn quade*
gratie, ondanck en gramſchap verworven.
il l'a fait de Maltalent, *Hy heeft'et uyt ſpijt*
gedaen.
Maltois, m. *Een van Malta.*
Maltote, f. Tribut, *Schattinge, impoſt.*
Maltotier, m. *Pachter.*
Maltraiter, *Qualijck onthalen* of *tracteeren.*
Maltraitement, *ou* mauvais traittement, *Qua-*
lijcke onthalinge.

Mal-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Malvaiſie, f. *ou* Malvoiſie, *Malveſye.*
Malvivant, m. *Een van booſen* of *quaden leven.*
Malvueillant, m. Malveillant, *Misgunſtigh.*
Malvueillance, Malveillance, f. *Quaetgunſtigheyt, misgunſte.*
Malverſer, *Onrechtelijck handelen.*
Malverſation, f. *Onrecht.*
Mal-voulu, m. *Benijdt.*
M'amie, *Mijn vriendinne.*
Mammelle, f. *Een mamme.*
dés la Mammelle, *Van ſijnder jonckheyt af, van dat hy noch aen de mamme lagh.*
femme Mammelüe, *Een vrouwe die groote borſten heeft.*
Mammeluc, *ou* Mamaluc, *Renegat, een dienaer* of *ſoldaet der Turcken, genomen van de Chriſtenen, en die ſijn geloove verſaeckt heeft.*
Mammon, m. *Rijckdom*, of *de godt der rijckdommen.*
Manade, f. Un coup, *Eenen ſlagh* of *ſtreek.*
donnez encore une Manade, *Geeft noch eenen ſtreeck.*
Manans, ou habitans d'une ville, *Inwoonders, borgers.*
la Manche d'un habit, f. *De mouwe van een kleet.*
le Manche d'un couteau, m. *Een hecht.*
jetter le Manche aprés la coignée, *Den ſteel na de bijl werpen.*
le Manche de la charuë, *Den ploegh-ſtaert.*
Mancheron, *ou* Manchon, m. *Moffe.*
Manchette, f. *ou* poignet, *Een handt-lobbetje.*
Manchot, m. *Die maer een handt heeft.*
Mancipe, m. Peu uſité, *Een ſlave.*
Manciper, *ou* Emanciper, *Eygen maken, tot eygendom verkoopen en overgeven.*
Mand, *ou* Mandement, m. *Een t'ſamenroepinge* of *mandement.*
Mandataire, m. *Een die wat aenbevolen wert.*
Mande, f. Panier, m. *Een korf.*
Mandegloire, *ou* Mandragore, f. *Mandragora, ſlaepkruyt.*
Mander, *Roepen* of *ontbieden.*
Mander les nobles du païs, *De Edelingen van den lande t'ſamen* of *by een roepen.*
Mander, faire ſçavoir, *Schrijven, laten weten.*
Mandé, *Ontboden* of *geroepen, geſchreven.*
Mandement, m. *Een mandement, bevel* of *commiſſie.*
ſi nous donnons en Mandement, *Wy bevelen 't u-lieden.*
Mandement Royal, m. *Koninckx bevel.*

Mandement des tailles, *Schattinge.*
Mandier, *voyez* Mendier.
Mandore, f. *Een inſtrument van muſycke.*
Mandragore, f. *Mandragora.*
Manége, m. *Een rijdt-ſchool.*
Manequin, *ou* Mannequin, m. *Mande, korfken.*
Manequinage d'edifice, m. *Geſneden beeldtwerck aen een huys.*
Manes, *De zielen der dooden.*
Manger, *Eten.*
Manger ſon bien, *Sijn goedt verdoen* of *verquiſten.*
Manger en la main, *Uyt'er hant* of *vuyſt eten.*
Manger tout à l'entour, *Rontom af eten.*
Manger ſon blé en verd, *Sijn koorenken groen eten.*
Manger les mots, *De woorden half uyt ſpreken.*
Manger une ſyllabe, *Een letter-greep* of *ſyllabe achter laten en verſwygen.*
un ſobre Manger, *Een ſlechte* of *lichte ſpyſe.*
à demy Mangé, m. *Half gegeten.*
la Mangeoire d'une étable, creche, f. *Een kribbe.*
Mangeur, m. *Een vraet, eter.*
Mangeaille, f. *Eet-ware, ſpyſe, koſt.*
Mangeaille pour les pourceaux, *Verckens-koſt* of *draf.*
Mangonneau, m. *Een groote oorloghs-boge, daer men in oude tyden ſteenen en pylen met worp.*
Maniaque, inſenſé, *Raſende, dul.*
Manicles, f. *Arm-boeyen* of *banden.*
Manicordion, m. *Klavecorde.*
Manie, rage, f. *Raſernye, dulligheyt.*
Maniër, *Handelen, tracteeren.*
Maniër doucement, *Sachtelijck aentaſten* of *handelen.*
Manier ſouvent, *Alleen in de handt hebben, keeren en wenden, dickwils handelen.*
Manié, m. *Gehandelt, getracteert.*
on l'a Manié fort doucement, *Daer is ſoetelijk mede geleeft.*
Maniable, c. *Handelijk, dat men handelen magh.*
Maniement, m. *Handelinge.*
le Maniement d'une perſonne, *Iemants weeſen, manieren* of *contenantien.*
avoir le Maniement de quelque choſe, *De adminiſtratie* of *handelinge van eenigh dinck hebben.*
Maniere, f. *Maniere* of *wijſe, gewoonte.*
la Maniere d'eſcrire, *Den ſtijl van ſchrijven.*

c'eſt

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

t ma Maniere de faire, *Ik ben zoo gewoon f gepast te doen.*
niere de gens tres méchante, *Quaden aert an menschen.*
n une Maniere de gens, *Daer is een soorte an volck.*
niere de faire, *Maniere* of *mode van doen.*
ourner à sa Maniere de vivre, *Sijn oude uerkens* of *manierkens aennemen.*
Maniere du temps passé, *Na de oude gevoonte* of *maniere.*
Maniere des femmes, *Op sijn vrouws.*
uvelle Maniere, *ou* moderne, *Een nieuw atzoen, mode* of *maniere.*
quelle Maniere? *Hoe?*
par cette Maniere, *Ende alzoo, en in dier voegen* of *manieren.*
e quelque chose par Maniere d'acquit, *Iets nachtzaemlyk doen.*
Maniere que, *Soo dat.*
nifacture, *ou* Manufacture, f. *Handwerk.*
nifeste, c. *Openbaer.*
hose est Manifestée, *ou* Manifeste, *De zake s geopenbaert en kennelijk geworden.*
nifester, f. *Ontdecken, openbaren.*
nifestement, *Openbaerlijk.*
nne, de la Manne, f. *Hemels broodt.*
nne, corbeille, f. *Een mande* of *korf met oren.*
nnequin, m. *Mandeken, korfken.*
noir, m. *Een woonstede.*
notte's, *ou* Menottes, f. *Armboeyen.*
nouvrier, maneuvre, m. *Een handtwercker, een Arbeyds-man.*
anque, c. *Mank, beroost van d'eene handt.*
anquement, *ou* defaut, *Gebrek.*
anquement d'argent, *Gebrek van geldt.*
anquer, *Failleren, gebreken.*
ne nous Manque rien, *Ons en gebreekt niet.*
anquer, *Missen, dwalen.*
anquer une occasion, *Een gelegentheyt verzuymen.*
ansion, *ou* demeure, f. *Woonstede, Blijf-stede.*
y a six Mansions d'icy à Francfort, *Het is ses dagen van hier tot Francfort.*
ansuet, m. Debonnaire, c. *Langmoedig, sachtmoedig.* (*heyt.*
ansuetude, f. *Langmoedigheyt, sachtmoedig-*
ne Mante, f. *Een vrouwe manteltje.*
anteau, m. *Een Mantel.*
s blancs Manteaux, *Monnicken* of *Ridders met witte Mantels.*

Manteau de cheminée, *Schoorsteen-mantel.*
Manteline, f. *Jak, een Vrouwe mantel.*
Manuël, m. Argent manüel, *Gereedt gelt.*
un seing Manüel, *Handt-teocken.*
Manüellement, bailler Manüellement, *Gereet gelt betalen.*
Manufacture, f. *Handtwerck.*
Manumission, *ou* affranchissement, f. *Vrylatinge.*
Manuscript, *ou* Manuscrit, m. *Handt-schrift.*
Manutention, Maintenuë, f. *Handt-havinge, handt-aenslaninge.*
Maquereau, m. *Koppelaer,* of *Roffiaen.*
Maquereau, m. un poisson. *Makereel.*
Maquereaux, m. *Vlecken die men krijgt van te naer by den vyere te sitten.*
Maquerelle, Ruffienne, *Koppelersse.*
Maquerellage, m. *Roffiaenschap, koppelerye.*
Maquignon de serfs, *Een die slaven verkoopt.*
Maquignon de chevaux, *Paerdt-tuysscher.*
Maquignonne, f. *Besteedtster.*
Marais, *ou* Marescage, m. *Een moras* of *broek.*
Marastre, f. *Een Stiefmoeder.*
Maraud, *ou* Maraut, m. *Een Deugniet, Rabaut.*
Marauder, *Beedelen.*
Meraudise, gueuserie, f. *Bedelrye.*
Marbre, m. *Marmer-steen.*
image faite de Marbre, *Een marmeren beelt.*
Marbrer, *Marmeren.*
papier Marbré, *Gemarmert papier.*
Marbin, m. *Dat van marmeren is.*
Marbrier, m. *Marmer-steen-houwer.*
le Marc de toutes choses, *Het draf,* of *de heffe van alle ding.* (*sien.*
le Marc des raisins, *De keerne van de wijn-be-*
Marc, m. poids, demie livre, *Mark,* of *halve pondt.*
Marcassin, m. *Braed-vercken* of *Biggeken, dat eerst van de melck getrocken is.*
Marcassite, f. *Een vyer-steen, vyer-key.*
Marchand, m. *Een Koopman.*
Marchande, t. *Koop-vrouwe.*
Marchander, *Koopmanschappen.*
Marchander la peine d'aucun, *Iemant hueren* of *besteden om yet te doen.*
Marchander, *Dingen.*
Marchanderie, f. *Gedinge.*
Marchandise, f. *Koop-waere, koopmanschap.*
Marchandise de mise, *ou* qui se vend fort bien, *Koop ware die heel van aer handt gaet.*
Marché, m. *Een markt.*
Marché aux bœufs, *Ossen-markt.*

en

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

en plein Marché, *In de volle markt, voor alle de werelt.*
Marché, m. *Den koop.*
bon Marché, *Goeden koop.*
faire quelque Marché, ou contract avec un autre, *Met yemant eenig contract of voorwaerde van koop maken.*
quiter le Marché, *De koop afgaen.*
Marche, f. *Een trede of trap.*
elle a une fort belle Marche, demarche, ou allure, *Sy heeft een deftige tredt, sy gaet treffelyck.*
Marche, *ou* Frontieres, f. *Contreye, Landt of Landtschap.*
habiter és Marches de, &c. *Woonen in de contreyen of Landt van, &c.*
les Marches d'un païs, *De frontieren en palen van eenigh Landt.*
Marche aussi signifie un degré, ou escalier, *Een trap, wendeltrap,* of *leder.*
les Marches, *ou* vestiges de, &c. *De pooten of stappen van, &c.*
les Marches d'un Royaume, *De uyterste palen van een Koninkrijk.*
un Marche-pied, *Een voet-bank.*
Marcher, *Gaen, treden.*
Marcher du pair avec quelqu'un, *Sich by yemant verzelycken, voor yemant niet willen wycken.*
Marcher en arriere, *Achterwaerts gaen.*
Marcher sur quelque chose, *Ergens op gaen* of *treden, yet vertreden.*
Marcher à petit pas, *Al zoetkens treden.*
Marcher en bataille, *In slag-ordre gaen.*
le Marcher d'aucun, *Iemants gang, tredt* of *trede.*
ce païs Marche à, &c. *Dit Lant paelt aen, &c.*
Marchure, *ou* desmarche, f. *Een gang.*
un Marchis, *Veel voetstappen.*
Marcotte, *voyez* Marquotte.
Marcou, *ou* Matou, m. *Een Kater.*
la Mardelle d'un puits, *Den rand* of *overspringenden boort van een put.*
Mardy, m. *Dynsdag.*
le Mardy gras, *Vasten-avond-dag.*
une Mare, *Een poel, vyver* of *visch-put.*
Marés, *ou* Marais, marescage, m. *Een moraesch* of *broek-landt.*
Marescageux, m. *Moraschachtig, broekachtig Landt.*
Marée, f. *Een Zee-visch, snyelink.*
la Marée, t. *Den zee-vloet, 't getye.*
chasse-Marée, m. *Visch-voerder.*
Marein, *voyez* Marrein.
Maréchal, m. *Een Smit, Hoef-smit, een die de paerden meestert of beslaet.*
Maréchal de France, *Maerschalk van Vrankrijk.*
le Maréchal du camp, *Den Provoost* of *Overste van den leger.*
Maréchaux des logis, *Foriers* of *Quartiermeesters, Wyk-meesters.*
la Marge d'un livre, *Den kant of margie van een boek.*
escrire en Marge, *Op den kant van een boek schrijven.*
Marguiller, m. *Kerk-meester.*
Marguerites, *voyez* Cassaudes.
Marguerite blanche, f. *Roomsche camille.*
un Mari, *Gehouwt Man.*
Mari cocu, *Een hannen, Hoorn-beest.*
Mariage, m. *Een houwelyk.*
bailler sa fille en Mariage, *Sijn dochter besteden* of *ten houwelyk geven.*
Marier, *Ten houwelyk geven.*
se Marier, *Met yemant trouwen, houwen.*
Marié, m. *Gehoudt, getrouwt.*
le nouveau Marié, *Den nieuw gehouden.*
la Mariée, f. *De bruydt.*
vigne Mariée, *Wyngaert, die hem om de boomen windt en opwast.*
Mariement, m. *Houwinge, trouwinge.*
Mariettes, f. fleurs, *Marietten bloemen.*
Marin, *ou* de Mer, m. *Dat van de zee is.*
Marine, f. *Peetken, Metre.*
la Marine, *De Zee of erm van de zee.*
Mariner, *Zeylen.*
Marinier, m. *Een boots-geselle.*
Marjolaine, f. *Marioleyne* of *Margeleyne.*
Marjolaine bastarde, *Grove Marioleyne.*
Marisque, f. *Een groote onsmakelycke vyge.*
Maritime, c. *Dat aen de zee-kant gelegen is.*
ville Maritime, *Een Stadt die aen de Zee light.*
Marliere, f. *Een kley-kuyl.*
une Marmite, f. *Een grooten ketel.*
Marmiteux, *voyez* Peneux.
Marmiton, m. *Een Keuken-jonge.*
Marmonner, *ou* Marmotter entre ses dents, *Mompelen, preutelen.*
un Marmot, *ou* une guenon, *Een Meerkatte.*
Marmouset, m. *Een kabouter-manneken* of *geschildert manneken,* of *ook een afgodt.*
Marne, *Mergel, zeker vet landt of aerde om 't landt mede te mesten.*

Mar-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

arner un champ, *Eenig landt mergelen.*
arniere, f. *Margel of mergel-kuyl.*
archemin, m. *Malroven-kruyt of malreunie.*
arone, f. *Marioleyne, voyez* Amaraque.
arons, *voyez* Marrons.
arote, f. *Een marotte, een kleyne of jongen marot* of *ſotteken.*
arque, f. *Verpandinge van yemants perſoon.*
endre pour Marque, *Tot een pandt, teecken* of *lidt teecken nemen.*
arque, f. *Een teecke of merk.*
Marque d'une playe, *Lid-teecken van een wonde.*
igneur de Marque, *Heer van aenſien.*
arques, f. *Maſſelen.*
arques & armoiries, *Iemants wapenen.*
arquer, *Teeckenen.*
arquer d'un fer chaud, *Brand-teeckenen.*
arqué, m. *Geteeckent.*
arqueter, *Marberen, met veelderley couleur ſchilderen.*
arqueté, m. *Geſpickelt, gemarbert, ingelegt werk.*
arqueterie, f. *Marberinge, ingelegt* of *geſneden werk.*
n Marquis, *Een Mark-grave.*
arquiſe, f. *Mark-gravinne.*
arquiſat, m. *Mark-graefſchap.*
arquotte, f. ſep ou branche de vigne, *Loot* of *jonge wijngaerts-rancke.*
arquotter une vigne, *Veele jonge rancken van eenen wijngaert maken.*
arran, m. *Een ongeloovige die geen Chriſten menſch is.*
arraine, f. *Peet, Meeter.*
arrein, m. bois de fabrique, *Timmerhout.*
arrein en venerie ſe prend pour la perche de la ramure d'un cerf, *Den geheelen tak van den Herts-hoorn.*
arri, *ou* marry, dolent, *Bedroeft, droevig.*
tre Marri de quelque choſe, *Bedroeft zijn over eenige zaecke.*
arri en ſon cœur, *Rouwig, bedruckt van herten.*
en ſuis Marry, *Ick bender in bedroeft, 't is my leet.*
ſuis Marry de voſtre perte, *Uw verlies is my leet.*
arriſſement, *ou* marriſſon, m. *Gramſchap, droefheydt.*
arron, m. *Een groote kaſtanie.*
arroquin, m. *Marrokin, ſpaens droog leer.*

un gros Marrouſle, m. *Een groven boer.*
Marrube, *ou* marrubin, m. Herbe, *Witten acndoorn.*
Mars, *Den Godt des oorlogs.*
le mois de Mars, *Meerte, Lente-maendt.*
Marſaux, Bonſaux, *Water-wilgen.*
Marſoüin, m. *ou* Dauphin, *Een Zee-ſwijn, Dolphyn.*
une Marte, *ou* martre, f. *Een Mater* of *maerter.*
Marteau, m. *Een hamer.*
Marteau de porte, m. *De klopper aen een deur.*
Martelet, m. *Hamerken.*
Marteler, *Smeden, metten hamer ſlaen.*
Marteler, donner martel, *Quellen, tergen.*
Martelé, m. *Geſmeedt.*
les dents leur Marteloient de froid, *Sy knipperden* of *knippert anden van koude.*
Marteleur, m. *Een die metten hamer ſlaet.*
Martial, m. *Vroom in den krijg, vechtachtig, ſtrijdbaer.*
un cœur Martial, *Een ſtrijdbaer gemoedt.*
Martialement, *Vromelijcken, ſtrijdbaerlijcken.*
Martinet, m. *Gier-ſwaluwe.*
Martinet peſcheur, *ou* Alcion, m. *Ys-vogel.*
Martinet à bander une arbaleſte, m. *Spanner van den voet-booge.*
Martinet, qui ſert de chandelier, *Een blaecker.*
Martinet à marteau, m. *Een hamer meule.*
Martre, f. *Een maerter, koſtelijcke pelterye.*
Martres ſoublines, *Fijne marters of pelteryen.*
Martyr, m. *Een Martelaer.*
Martyre, m. *Maerteliſatie, pijne.*
Martyrer, *ou* martyrizer, *Pijnigen, martelizeren.*
Mas, *ou* maſt de navire, *Den maſt van een (ſchip.*
Maſcarade, *voyez* Maſquerade.
Maſcher, Mâcher, *Kauwen, knouwen.*
Maſché, *ou* Maché, m. *Gekauwt, geknauwt.*
du Maché, m. *Kauſel, geknaude ſpijſe.*
Mâchement, m. *Knauwinge.*
la Mâchoire, f. *De kaecke.*
les dents Machelieres, *De bak-tanden.*
Maſculin, m. *Mannelijk, dat tot den man behoort.*
Maſette, meſchante monture, *Een ſlechte en mager paert.*
Maſle, *ou* mâle, m. *Een manneken.*
enfant Male, *Een knechtken of jonge Sone.*
bailler le Mâle, *'t Manneken by 't wyfken laten komen.*
Maſque, f. *Een mom-aenſicht, neus kapruyn.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

lever le Masque, *'t Momaengesicht afleggen, sijn quaet hert openbaren.*
Masquer, aller Masqué, *Mommen, vermommen.*
Masqué, m. *Vermomt.*
vertu Masquée, *Geveynsde deught, schijn heyligheyt.*
Masquerade, *ou* Mascarade, f. *Mommerye.*
Masquéte, f. *Vermomminge.*
Massacre, m. *Een moordt, ombrenginge,* of *doodinge.*
le Massacre du cerf en venerie, *De vanginge en verdelginge van een Hert.*
Massacrer, *Deerlijck vermoorden.*
Massacreur, assassin, m. *Moordenaer.*
Masse, f. *Eenen klomp* of *kloot.*
une Masse d'or, *Eenen klomp gouts.*
petites Masses d'or, *Kleyne stucxkens, klontkens,* of *klompkens gout.*
une Masse de terre, *Eenen kloot aerde.*
Masse, *ou* Massuë de jonc, *Dodden* of *donsen die op 't riedt wassen.*
herbe à Masses, *voyez* Marteau.
Massif, m. Solide, c. *Dicht, geheel, niet hol.*
Massivement, *Dicht in een gedrongen.*
Massiveté, f. *Dichtheyt, geheelheyt, vastigheyt.*
Masson, m. *Een metser, metselaer.*
maistre Masson, *Metselaers-baes, de meester* of *principael metsel-meester.*
Massonner, *Metsen.*
Massonné, m. *Gemetst.*
Massonnerie, f. *Metselrye.*
une Massuë, f. *Een kolve* of *knodse.*
Mast, *ou* Mas, m. *Den mast van een schip.*
Mastelot, m. *Bootsgeselle, mieux* Matelot.
Masteret, petit mast, m. *Kleynen mast.*
Master un navire, *Den mast in een schip oprechten* of *opsetten.*
Mastic, m. *Mastick.*
Mastin, m. *Een dogge, grooten hondt.*
homme Mastin, *Een man die van snoode vileynige en wreede complexie is.*
Mastine, chienne, f. *'t Wyfken van sulcken (hondt.*
Mastiner, *Een teve doen bespringen.*
Mastiné, m. *Bespronge van een dogge.*
Mastiner aucun, *Beestelijck, vileynlijck en wreedelijck met iemanden handelen.*
une Masure, *Ouden vervallen muer* of *erve.*
Mat, foible, m. *Verwonnen, vermoeyt.*
Mataffiner des mains, *Met de handen fusselen, fymelen* of *tryselen.*
Mataffin, m. *Een memmery-danser.*

Matelot, *Bootsgeselle.*
Matelas, *ou* Matras à coucher, *Matras* of *matte.*
Materas, dont on tire à l'arbalestе, *Een bout* of *schiet-pijl.*
Mâter, rendre las & mat, *Moede maken.*
Mâter, *ou* matter son corps de jeûnes, *Sijn lichaem door vasten afmatten,* of *verswacken.*
Materiaux, m. *Stoffen,* of *materialen.*
Matériel, m. *Dat totter materie behoort, material.*
esprit Materiel, *Plompen en botten geest.*
Maternel, *Moederlijk.*
amour Maternel, *Moederlijcke liefde.*
Maternellement, *Moederlijcken, als een moeder.*
Mathematique, *ou* Mathése, f. *De Wiskonste.*
Mathematicien, m. *Wis-konstenaer.*
Matiere, f. *Materie* of *stoffe.*
en Matiere de guerre, m. *Oorlogs-zaken.*
la Matiere de laquelle on escrit, *Het inhoudt* of *de materie daer men af schrijft.*
renvoyer la Matiere au Senat, *De zake wederom na den Raedt zenden.*
la Matiere fecale de quelque chose, *De grou* of *onreyne stoffe van eenig ding.*
depescher Matiere, *Saken afdoen, sich haesten.*
Matin, m. *Vroegh.*
au Matin, *'s Morgens, 't smorgens vroeg.*
dés le Matin, *Seer vroeg.*
Matinée, f. *Den morgenstondt tot den middag.*
dormir la grasse Matinée, *Een gat in den dag slapen.*
les Matines, *De Metten* of *morgen-gebeden.*
Matineux, m. *Die vroeg opstaet en neerstig is.*
Matlas, *ou* Materas *voyez* Matelas.
Maton, m. *Matte.*
Maton, m. *Karelsteen, tichel.*
Matois, fin Matois, *Een arg man.*
Matou, *ou* Marcou, m. *Een Kater.*
Matricaire, *voyez* Espargoute.
la Matrice, f. *De moeder* of *baermoeder.*
Matricule, f. un registre, *Een register.*
Matriculer, *Promoveeren tot meesterschap.*
Matriculé, m. *Gemeestert, tot meester gestelt.*
Matrimonial, m. *Dat het houwelijck aengaet, het moederlijck goet* of *erve.*
Matrone, f. *Een eerbaere vrouwe, een deugdelijck wijf.*
Matronal, m. *Dat zulk een vrouwe toebehoort.*
Matter, *Verwinnen en moede maken.*

Mat-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ttacin, m. *Grille, bootſe.*
ttiner, *voyez* Matiner.
turer, *Rypen, ryp worden,* of *by tyde doen.*
turité, f. *Rijpheyt, tydigheyt.*
turement, *Rypelijck.*
turation, f. *Een verſweeringe.*
turatif, m. *Dat doet rypen* of *ryp worden.*
dicaments Maturatifs, *Medecynen die de weeren doen veretteren en ryp worden.*
lau chat mau rat, *Het een quaet tegen't andere.*
udire, *Vervloecken.*
udit m. *Vervloeckt.*
ſe Maudite, *Vervloeckte ſake.*
udiſſon, m. *Vervloeckinge.*
udiſné, m. *Die ſijn noenmael qualijck gedaen heeft.*
udiſné, *ou* maigre, deffait, *Dickſack* of *oock een mager man.*
udolé, m. *Ongeſchaeft, rou en oneffen, onefatſoeneert.*
augracieux, m. *Onbeleeft, niet lieflijck.*
augré, *ou* Malgré, m. *Tegen wille en danck.*
augré qu'il en ait, *Weer hy wilt of niet.*
augré eux, *Tegen hunnen wil of danck.*
augréer, tempeſter, *Vervloecken, raſen.*
aulve, f. *voyez* Mauve.
aunet, m. *Vuyl.*
aupiteux, *ou* impitoyable, m. *Straf.*
auſade, mauſſade, ſale, c. *Vuyl, leelijck, grof, ongemaniert.*
auſadement, ſalement, *Vuyghlijck, leelijck, groflijck, ongemaniert.*
Mauſolée, m. *Een koſtelijck en pompeus graf van eenen Koninck* of *eenigh ander groot Heere.*
auvais, m. *Quaet, arch.*
ntir Mauvais, *Qualijck riecken.*
endre en Mauvaiſe part, *Ten quaetſten afnemen.*
auvaiſement, *Qualijck.*
auvaiſeté, *ou* Mauvaiſtié, f. *Quaetheyt.*
auvaiſtié de temps, *De ongelegentheydt* of *quaetheyt des tijdts.*
auve, f. *Malue, maluwe* of *witten hemſt.*
auvis, f. Oiſeau, *Een lijſter-vogel.*
aux, des maux, m. pl. *Qualen, quaetheden.*
axime, f. *Maniere, een ſpreeckwoort.*
e May à paiſtrir du pain, f. *Een moeylie, een troch.*
mois de May, *De maent Mey, Bloeymaent.*
May, m. *Eenen meyboom.*

planter le May, *Den mey planten.*
Mayal, m. *Een gelte* of *geſneden vercken.*

MEcenas, m. *Gunner en voorthelper van geleerde lieden, die geleerde lieden onderhoudt.*
Mechanique, c. *Die een handtwerck doet.*
Mechanique, c. Abject, m. *Slecht.*
Mechaniquement, *Op ſijn handtwerckmans.*
Méchant, m. *Quaet, boos, ergh, een ſchelm.*
un Méchant cas, *Een ſchelmſtuck.*
une choſe Méchante, *Een valſche en quade ſake.*
Méchanceté, f. *Quaetheyt, booſheyt, ergheyt, ſchelmerye.*
Méchamment, *ou* Méchantement, *Booslijck, als eenen ſchelm.*
Mêche, *voyez* Meiche.
Mechef, *ou* Meſchef, m. *Ongeluck.*
tu porteras tout le Méchef, *Al het ongeluck ſal op u komen.*
Mécheoir, *ou* Mechoir, *Miſvallen, niet wel gelucken.*
il luy Mécherra de ce, *Dit ſal hem qualijck gelucken.*
Méconnoitre, *Niet kennen, ontkennen.*
je vous avois Méconnu, *Ick hadde u voor een ander genomen, ick en hadde u niet gekent.*
Méconnoiſſant & ingrat, m. *Ondanckbaer.*
Meconte, m. *Een abuys, mis-reeckening.*
Méconter, *Mis-reeckenen.*
Meconſeiller, *ou* Malconſeiller, *Qualijck raden* of *quaden raedt geven.*
ſe Mécontenter, *t'Onvreden* of *qualijck te vreden zijn, ſich miſnoegen.*
Mécontentement, m. *Miſnoeginge, onvrede, ongeruſtheyt.*
les Mécreants, *d'Ongeloovige.*
Mecredy, *ou* Mercredy, m. *Woenſdagh.*
Mecroire, *Miſtrouwen, niet* of *qualijck betrouwen.*
Mécreance, f. *Ongeloove, miſtrouwen.*
Medaille, f. *Een medaille* of *figure.*
Medecin, m. *Een medicyn.*
Medecinal, m. *Heelſaem, dat heelt.*
Medecine, f. *Een medecyne, een dranck.*
il a pris Medecine, *Hy heeft een dranck ingenomen.*
l'argent porte Medecine, *Gereet gelt is de leuſe.*
cette herbe porte Medecine, *Dit kruydt is heylſaem.*
Medeciner, *Meeſteren, medecineeren.*
Medecinable, *ou* gueriſſable, c. *Geneſelijck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Medecinement, le medeciner, *Het geneſen.*
Mediateur, m.. *Middelaer, goede man.*
Medicament, m. *Een medicyne* of *medicament.*
Medicament onctueux, *Salve* of *ſmeerachtige medicyne.*
Medicamenter, *ou* Medeciner, *Medicyne ingeven.*
Medicinal, *ou* Medecinal, m. *Dat tot de geneſinge dient, heelſaem.*
Mediocre, m. *Middelbaer, matigh.*
homme de Mediocre condition, *Een man van een gemeene ſtaet* of *conditie.*
Mediocrité, f. *Middelbaerheyt, matigheyt.*
Mediocrement, *Matighlijcken, by maten.*
Médire de quelqu'un, *Van iemanden miſſeggen, achterklappen* of *achterklap ſpreken.*
l'homme de bien ne Médit de perſonne, *Een eerlijck man en faem-rooft noch en laſtert niemant.*
Médiſant, m. *Achterklapper.*
Mediſance, f. *Achterklap, achterklappinge.*
Meditatif, m. Porté *ou* addonné à la meditation, *Die tot overpeynſinge genegen is.*
Mediter, *Bedencken, bepeynſen.*
Medité, m. *Bedacht.*
Meditation, f. *Bedenckinge, bepeynſinge.*
la mer Mediterranée, *De middelandtſche zee.*
region *ou* ville Mediterranée, *Lant* of *ſtadt die verre van de zee* of *midden in't landt leydt.*
Méfaire, Meffaire, *Miſdoen* of *quaet doen.*
Méfait, meffait, m. *Qualijck gedaen, mishandelt.*
Méfier, meffier, *Miſtrouwen, qualijck betrouwen.*
Méfié, meffié, m. *Miſtrouwt, qualijk betrouwt.*
Méfi, m. Mefiance, f. *Miſtrouw, miſtrouwinge.*
Mégarde, f. Par mégarde, *Onverſien, onwetende.*
prendre par Mégarde, *Op ſijn onverhoedts*, of *onvoorſienſte innemen.*
Megiſſier, m. *Zeem-leerbereyder* of *verkooper.*
Megiſſerie, f. *De konſte van zeem-leer te bereyden.*
Megue, m. *Weye, huy.*
Mehaigner un homme, *Iemant uytmergelen, afmatten.*
Mehaigné, m. *Uytgemergelt, afgemat.*
Meiche, f. *Lonte* of *lemmet van een lampe* of *keerſe.*
Meilleur, m. *Beter.*
il a du Meilleur, *Hy heeft van't beſte, hy heeft 't beſte om te doen, hy heeft de overhandt.*

la Meilleure choſe, *De beſte ſake.*
interpreter en Meilleure part, *Ten beſten uytleggen* of *beduyden.*
en Meilleur point, *ou* eſtat, *Op de beter zyde, in beteren doene* of *ſtate.*
le mal ſaint Mein, lépre, *Melaetsheyt.*
Melancolie, f. *Swaermoedigheyt, melancolye.*
Melancolique, c. *Swaermoedigh, melancolijck.*
Melancoliquement, triſtement, *Swaermoedighlijck.*
Melilot, m. *Mallot, een kruyt.* Herbe.
Mélanger, *voyez* Meſlanger.
Melangé, *Onder een gemengt.*
Melange, f. *t'Samenmenginge.*
Meler, *voyez* Meſler.
Melliers, m. *Wyngaert die hem op alle plaetſen laet planten.*
Melze, *ou* Meleſe, *ou* Meleze, m. *Een lorchen boom.*
Meliorer, *voyez* Corriger, *ou* Amender.
de la Meliſſe, *Meliſſe-kruydt.* (*ſangs.*
Melodie, f. *Welluydinge* of *ſoetigheyt des ge-*
chant Melodieux, *Welluydende* of *ſoeten ſang.*
chanter Melodieuſement, *Soetelijck en welluydende ſanck ſingen.*
Melon, m. *Een meloen, komkommer.*
Membre, m. *Een lidtmaet, lidt.*
par Membres, *Van lidt tot lidt.*
Membru, m. *Grof en groot van leden.*
Membrure de bois, *Bert, plancke* of *ſchut-bert.*
Même, le Même, *Deſelve, voyez* Meſme.
Memoire, f. *Memorie, gedachteniſſe.*
digne de Memoire, *Waerdigh te gedencken* of *t'onthouden.*
de bonne Memoire, *Die wel onthoudt.*
de bonne, *ou* heureuſe Memoire, *Wylen, ſaliger gedachten.*
Memoire & inſtruction, *Gedachtenis* of *regiſter-boeck, memorial-boeck.*
de fraiſche Memoire, *Met'er verſcher daedt, onlangs.*
avoir Memoire de quelque choſe, *Geheughnis hebben van een ſaeck.*
avoir bonne Memoire, *Wel onthouden.*
il ſera perpetuelle Memoire de toy, *Men ſal eeuwelijck van u weten te ſpreken.*
il n'eſt plus de luy Memoire, *Hy is al vergeten, men ſpreeckt'er niet meer van hem.*
retenir en ſa Memoire, *Onthouden.* (*dencken.*
reduire, *ou* remettre en Memoire, *Doen ge-*
rendre la Memoire de quelqu'un immortelle, *Iemants naem onſterflijck maken.*

pour

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ur perpetuelle Memoire, *Tot een eeuwige edenckeniſſe.*
Memoire, *ou* Memorial, *Een gedenck-teec-en* of *memoriael-boeck, memorie-briefje.*
morable, c. *Gedenckwaerdigh.*
nacer, *Dreygen.*
te maiſon Menace ruine, *Dat huys wil vallen.*
nace, f. *Dreyginge.*
naces, *Dreygementen.*
naçant, *Dreygende.*
nacé, m. *Gedreyght.*
naceur, m. *Dreyger.*
nacement, m. *Dreyginge.*
nades, *Bachus Prieſterinnen.*
nage, *ou* Meſnage, m. *Huyſraet.*
nage public, *Gemeyn regiment.*
nage de bois, *Houtwerck.*
ndonner ſon Menage, *Sijn huyshouding op-reken* of *overgeven.*
rvoir à ſon Menage, *Sijn huyshouding waer-nemen* of *verſorgen.*
bon Menager, *Profijtelijck, ſoberlijck.*
nager, m. *Huyſman* of *huyshouwende man.*
nager, il eſt fort menager, *Hy is ſeer ſuy-gh.*
nager, tenir menage, *Huyshouden.*
nager le temps, *De tijdt wel beſteden*, of *wel gebruycken.*
nagere, f. *Huyswijf.*
ndier, gueuſer, m. *Bedelen.*
ndiant, m. *Bedelaer.*
ndicité, f. *Bedelrye.*
ner, *Leyden, voeren.*
ner, chaſſer devant ſoy, *Dryven.*
ner, *ou* differer de jour en jour, *Van dage tot dage uytſtellen.*
ner à fin, & achever, *Voleynden.*
ner hors, *Uytleyden.*
ner à cheval, *Te paerde voeren.*
ner la danſe, *Voor danſen.*
ner grande joye, *Groote blyſchap bedryven.*
ner grand train, *Met groot geley gaen.*
ner dueil, *Droefheyt maken.*
ner à l'eſcart, *Op de zyde leyden.*
ner une vie, *Een leven leyden.*
ner quelqu'un à ſon opinion, *Iemanden inſetten* of *tot ſinne brengen.*
aiſſer Mener par quelqu'un, *Na iemants ypen danſen, al doen wat hem behaeght.*
ner un homme, *Iemanden met liſtige woor-en verleyden* of *bedriegen.*

il a eſté fort mal Mené, *Hy is ſeer qualijck getracteert* of *onthaelt geweeſt.*
Menée, f. *comme* elle a eſté Menée à l'Egliſe, *Sy is ter Kercken geleydt.*
Menée, f. *Een ſecrete* of *onbehoorlijcke verſamelinge, conſpiratie.*
faire une Menée, *Aenſlagh* of *conſpiratie doen.*
homme de Menée, *Een practykigh* of *liſtigh menſche.*
faiſeur de Menées, *Een Muyteneerder, Muytmaker* of *oproerigh menſche.*
Menée eſt auſſi la droite route d'un cerf fuyant, *Den rechten ſpeur van een Hert op de vlucht zijnde.*
ſe mettre à la Menée, *Den ſpeur volgen.*
chevaucher à la Menée, *Na den ſpeur ryden.*
beſte mal Menée des chiens, *Een beeſt dat door de honden afgemat is.*
Meneſtrier, m. *Speelman.*
Menottes, *ou* Manottes, f. *Arm-boeyen* of *banden.*
Menſonge, f. *Een leugen.*
Menſonger, *mieux* mentir, *Liegen.*
Menſonger, & faux, m. *Leugenachtigh.*
choſe Menſongere, *Leugenachtige ſake.*
Menſtrual, m. *Dat alle maenden gebeurt.*
Menſtrue, les fleurs, les mois, f. *De ſtonden* of *maentſtonden der vrouwen.*
oraiſon Mentale, *Een innerlijck gebedt.*
Mentalement, *Met aendacht, uyt der herte.*
Menterie, f. *Leugen.*
une joyeuſe Menterie, *Een beuſele* of *klucht.*
petite Menterie, *Kleyn leugenken.*
Menteur, m. *Leugenaer.*
Menteuſe, f. *Leugenaerſter.*
Mente, f. *Munt-kruydt.*
Mente creſpuë, *ou* creſpeluë: *Gekrult munt-kruydt.*
Mentionné, m. *Vermaent.*
Mentionner, *Gewagh maken, vermanen, doen gedencken.*
Mention, f. *Gewagh, vermanen, vermaninge.*
faire Mention de quelque choſe, *Gewagh van iets maken, iet vermanen.*
faire Mention d'aucun, *Van iemant ſpreken.*
il fut fait Mention de, &c. *Men ſprack* of *vermaenden van, &c.*
Menti, *ou* Menty, m. *Gelogen.*
Mentir, *Benſelen, liegen.*
Menton, m. *De kinne.*
Menu, m. *Dun, ſubtijl, kleyn.*
aucunement Menu, *Dunachtigh.*
raconter par le Menu, *Van punt tot punt vertellen.*

coup-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

coupper Menu, *ou* par Menues pieces, *In kleyne ſtucxkens houwen.*
battre dru & Menu, *Luſtigh afrotſen.*
la greſle tombe dru & Menu, *'t Hagelt dick by een.*
le Menu peuple, *'t Gemeyn volck.*
Menuët, m. *Dunnekens, dunachtigh.*
Menuiſement, m. *Verkleyninge, vermorſelinge.*
Menuiſer, *Verkleynen, dun maken, vermorſelen.*
Menuiſer du pain, *Broodt morſelen.*
Menuiſerie, f. *Schrijnwerckers winckel.*
Menuiſeté, f. *Dunnigheyt.*
Menuiſier, *ou* Menuſier, m. *Schrijnwercker.*
Mépriſable, c. *Miſprijſelijck, verſmadelijck, verachtelijck.*
Mépriſer, *Verachten, verſmaden, laſteren.*
Mepriſant, m. *Verachtende, verſmadende, verworpende, laſterende.*
Mépris, mépriſement, m. *Verachtinge, verſmadinge, verworpinge, miſpryſinge, laſteringe.*
Mépris de la mort, *Verachting van de doodt.*
Mépriſeur, m. *Vorſmader, Laſteraer.*
Mépriſereſſe, f. *Verſmadereſſe, Laſtereſſe.*
Mer, m. *De zee.*
Mer, *Den wijnback* of *den back van een wijnperſſe.*
Mer eſpanduë, *De wijde zee.*
par Mer & par terre, *Te water en te lande.*
meſler la Mer & le ciel, *Het onderſte opwaerts keeren, al verwoeſten.*
une Mer de procés, *Een afgrondt van proceſſen.*
une armée de Mer, *Een krijghs-vloot.*
Mercenaire, c. *Een huerlinck.*
il eſt Mercenaire, *Hy doet niet als om gelt.*
Mercereau, m. *Kramerken.*
Mercerie, f. *Kramerye.*
Merci, pitié, f. *Barmhertigheyt, medelijden.*
à la Merci du Roy, *In des Koninckx genade.*
Merci, *ou* Mercy, m. *Vergiffeniſſe.*
criez Merci à, &c. *Bidt om vergiffeniſſe aen, &c.*
je ſuis parvenu à cet office-là Merci à mon maiſtre, *Ik hebbe dit officie verkregen, dank moet mijn meeſter hebben, of by de hulpe, middel en byſtandt van mijnen meeſter.*
Dieu Merci, graces à Dieu, *Godt zy gelooft.*
prendre à Merci, *In genade nemen,* of *ontfangen.*

homme ſans Merci, *Onbarmhertigh menſche.*
ſans Merci, *Onbarmhertighlijcken.*
grand Merci, *Danck hebt, ick bedanck u.*
grand Merci juſqu'au rendre, *Op ſoo goet wederom, het ſtaet te verdienen.*
ſe rendre à la Merci des ennemis, *Sich op genade en ongenade overgeven.*
Mercier, m. *Kramer.*
Mercredi, *ou* Mecredi, *Woenſdagh.*
Mercure, *Een godt der dieven en kooplieden by de Heydenen.*
Mercure auſſi eſt une des ſept Planetes, *Een van de ſeven Planeten.*
Mercure ſelon les Alchimiſtes eſt le vif argent, *Quickſilver.*
Mercurial, m. *Dat geboren is onder de Planeet van Mercurius.*
Mercuriale, *Bingel kruydt,* Herbe.
Mercurialiſte, m. *Een koopman,* of *tot koopmanſchap genegen,* item, *genegen tot gewin en dieverye.*
Merde, f. *Dreck, ſtront.* Merder, *kacken.*
Merde de fer, *De vuyligheyt* of *ſchuym van yſer.*
Mere, f. *Moeder.*
ma belle Mere, *Mijn ſchoon-moeder, mijns mans* of *mijnder huysvrouwen moeder, ſtiefmoeder.*
grand Mere, *Groot-moeder.*
appartenant à la Mere, *Moederſch, moederlijck, dat een moeder toebehoort.*
des Mereaux, m. *Reeken-*of *legh-penningen.*
Meregoute, f. *Leckwijn.*
le jeu de Merelles, *Damſpel.*
Mereville, *Een hooft-ſtadt van eenigh landt of Koninkrijk, gelijk Romen van Italien, Parijs van Vrankrijk, Londen van Engelandt.*
Mergette de Lampe, f. *Het pijpjen van de lampe.*
Meridional, m. *Zuydiſch, middaghs, dat van het zuyden is.*
vers le Meridional, *Zuydwaert.*
Merite, m. *Verdienſte.*
Merité, m. *Verdient.*
Meriter, *Verdienen, waerdigh zijn.*
la choſe Merite bien, &c. *De ſaecke is wel waerdt dat, &c.*
ſelon ſes Merites, *Na ſijn verdienſten.*
Meritoire, c. *Dat verdient.*
Meritoirement, *Als een verdient hebbende.*
Merlan, m. *Bollinck, wyting.*
un Merle, m. *Een meerle, vogel,* oiſeau.
Merlu, m. *Schelviſch.*

Mer-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

rveille, f. *Wonder, Verwondering.*
n'eſt point Merveille, *'t En is* of *'t en geeft ny geen wonder, 't en dunkt my niet vreemt.*
Merveille, *Ik verwondere*, of *'t geeft my vonder, mieux* je m'eſmerveille. (*ken.*
ſerveilles, *Wonderlijcken, wonderbaerlijc-*
ſt grand'Merveille, *'t Is groot wonder* of *rootelijcks te verwonderen.*
rveiller, *Verwonderen, mieux* s'eſmerveiller.
ſe Merveilleuſe, *Een wonderlijcke zake*, of *die te verwonderen is.*
ne Merveilleuſe force, *Met een onuytſpre-elijcke kracht* of *ſterkte.*
erveilleuſement, *Wonderlijcken.*
erveilleux, *Wonderlijk.*
es parens, *Mijn Ouders.*
es, *ou* mets de table, *Een gerecht, ſpijze.*
eſadvenance, f. *voyez* Meſavenance.
eſadvenir, *voyez* Meſavenir.
eſaiſe, *ou* malaiſe, f. *Ongemak.*
eſange, f. *Meeſe*, Oiſeau.
eſange huppée, *Pimpelmeeſe*, Oiſeau.
eſange nonnette, *Koolmeeſe*, Oiſeau.
eſavenance, f. *Ongevoelijkheyt.*
eſavenir, *ou* mesadvenir, *Miskomen.*
uy eſt Meſavenu, *Hem is yet quaets* of *eenig ngeluk overkomen* of *toegekomen.*
eſaventure, f. *Ongeluk.*
eſaventuré, m. *Ongeluckig.*
eſchant, m. *Quaet, boos, erg, voyez* Mêchant.
eſcheance, f. *Ongeluk.*
eſche, *voyez* Méche, *ou* Meiche.
eſchef, m. *Ongeluk, voyez* Méchef.
eſchoir, *Misvallen, niet wel gelucken, voyez* Méchoir.
eſconnoiſſant & ingrat, m. *Ondankbaer, voyez* Méconnoiſſant.
eſconter, *Misrekenen, voyez* Méconter.
eſconſeiller, *ou* malconſeiller, *Qualijk raden, of quaden raet geven, voyez* Méconſeiller.
eſcontentement, m. *Onvrede, ongeruſtheyt, voyez* Mécontentement.
eſcreance, f. *Ongeloove, Miſtrouwen.*
eſcreant, m. *Ongelovig, Miſtrouwig.* (*wen.*
eſcroire, *Miſtrouwen, niet* of *qualijk betrou-*
eſdire de quelqu'un, *Van yemant miszeggen, achterklappen* of *achterklap ſpreeken, voyez* Médire.
eſeau, Lepreux, m. *Een melaetſch menſche.*
eſel, m. *Een melaetſch menſche.*
eſelle, f. *Een Vrouwe die melaetſch is.*
eſellerie, f. *Melaetsheyt.*

Meſfaire, *Miſdoen* of *quaet doen, voyez* Méfaire. (*fier.*
Meſfier, *Miſtrouwen mishandelen, voyez* Mé-
Meſgarde, f. par Meſgarde, *Onvoorſiens, onwetende, voyez* Mégarde.
Meſgnie, *ou* famille, f. *Huysgeſin.*
Meſhuy, deſormais, *Heden nu, in 't toekomende.*
Mes-intelligence, f. *Misverſtant*, Oneenigheyt.
entrer en Mes-intelligence avec quelqu'un, *Met yemant oneenig worden*, of *in tweedracht raken.*
Meſlanger, *t'Samen* of *onder een mengen.*
Meſlange, m. *Onder een gemengt.*
Meſlange, m. *t'Samen-menginge.*
Meſler, *t'Samen mengen.*
Meſler l'un parmy l'autre, *Onder een mengen.*
Meſler l'eau avec le vin, *'t Water onder de wijn mengen.* (*moeyen.*
ſe Meſler de quelque choſe, *Sich ergers mede*
ſe Meſler de la Marchandiſe, *Koopmanſchap drijven, handelen.*
Meſlé, *Gemengt.*
dequoy vous Meſlez-vous, *Wat bekommert gy u daer mede.*
ne vous en Meſlez pas, *Bemoeyt u daer niet mede.*
Meſlée, f. *t'Samen menginge.*
Meſlée, bataille, f. *Scharmutzel.*
alors commença la Meſlée, *Doen begon de ſlag.*
Meſle, f. *Miſpel.*
Meſlier, *Miſpel-boom.*
Meſme, le Meſme, *ou* la meſme, *Die zelve.*
moy Meſme, toy Meſme, *Ik zelve, gy zelve.*
& moy de Meſmes, *Ik deſgelijks.*
quand Meſme, *Al hoewel, Al of ſchoon.*
Meſmement, *ou* Meſmes, voire Meſmes, *Ja, ja ook wel.*
veu Meſmement que, *ou* veu Meſmes que, *Aengeſien ook dat.*
Meſnage, m. *Huys-raet, voyez* Ménage.
Meſoffrir, *Onder de ſteert* of *qualijk bieden.*
Meſparler d'aucun, *Van yemant quaet ſpreecken.*
Meſple, *ou* Neffle, f. *Miſpel.*
Meſplier, m. *Miſpel-boom.*
ſe Meſprendre, ſe tromper, *Sich bedriegen, falen, dwalen.*
vous vous Meſprenez entierement, *Gy zijt heel van de weg, gy dwaelt grootelijks.*
Meſpriſer, *Verachten, verſmaden, laſteren, voyez* Mépriſer.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Mesquin, m. chiche, c. *Karig, gierig.*
Mesquinerie, chicheté, f. *Karigheyt, gierigheyt.*
Message, m. *Een boodschap.*
Messagerie, f. *Het officie van een Bode.*
Messager, m. *Een Bode.*
Messager seur & fidelle, *Sekeren en getrouwen Bode.*
Messagere, f. *Bodinne.*
Messe, f. *Misse.*
Messe solemnelle, *ou* haute Messe, *De Hoogmisse* of *singende misse.*
dire, chanter, *ou* celebrer la Messe, *De misse doen* of *singen.*
Messeamment, *Onbevallijcken, onbehoorlijcken.*
Messeance, f. *Qualijkvoeginge, onbetamelijkheyt.*
Messeant, *ou* Malseant, m. *Onbetamelijk, onbehoorlijk, misstaende, qualijk staende.*
Messel, *mieux* Missel, *Mis-boeck.*
cela Messied, *Dat staet qualijck,* of *en voegt niet wel.*
afin qu'il ne Messée, *Op dat het niet en misse.*
Messier, m. *Wyngaert-snijder,* of *een die den wyngaert, koren-lant en beemden bewaert.*
Messire, *Mijn Heere.*
Messire Jean, *Heer Jan.*
Mestier, m. *Een Ambacht, voyez* Métier.
Mestives, *ou* moisson, f. *Den oogst.*
Mestiver, *ou* Moissonner, *Maeyen, Ooghsten.*
Mestivier, *ou* Moissonneur, m. *Een Maeyer.*
Mestre de camp, *De Overste van 't Leger.*
Mesurage, m. *Metinge.*
Mesurant, m. *Metende.*
Mesure, f. *Een mate.*
Mesure de Musique, *De mate* of *toon in de musijcke.*
la Mesure d'un pied, *Een stadts voet.*
danser de Mesure, *Na den toon dansen.*
passer Mesure, *Geen mate houden, buyten spoor gaen.*
prendre la Mesure, *Meten, de mate nemen.*
avec Mesure, de Mesure, *Matelijk, manierlijk, met maten.*
parler par Mesure, *Niet te veel spreecken.*
à Mesure qu'on estudie, on devient sçavant, *Na dat men studeert, wort men wijs.*
Mesuré, m. *Gemeten.*
Mesurement, m. *Metinge.*
Mesurer, *Meten.*

Mesurer un autre à son aune, *By sijn herte een ander kennen, na sich zelven van een ander oordeelen.*
Mesureur, m. *Meter.*
Mesureur de terre, m. *Landt-meter.*
Mesusage, *ou* abus, *Een misbruyk.*
une Met *ou* mait, f. *Een brood-kiste, Trogh.*
Metable, *ou* de mise, *Bequaem.*
du Metail, m. *Gemenght voeder voor de paerden.*
Metail, m. *Metal, metael.*
Metairie, f. *Een Landt-huys* of *Hoeve.*
Metamorphose, *ou* Metamorfose, f. *Verandering der gesteltenissen.*
Metamorphosé, m. *Verandert, in een ander gedaente getransformeert.*
Metaphoriquement, *ou* Metaforiquement, *Oneygentlijk, by een maniere van spreecken, ontleent van gelijcke saken.*
Metayer, Fermier, m. *Hovenier, Pachter.*
Metayere, Fermiere, f. *Een Hovenierster.*
Meteores, m. *Lucht-vertogen.*
Métes, *Voyez* Bornes, *ou* Limites.
Méthode de faire, *ou* d'enseigner, f. *Een korte maniere om yet te doen* of *leeren.*
Methridat, m. *Metridaet, mieux* Mithridat.
Métier, Mestier, *Ambacht.*
gens de Métier, *Ambachts-lieden.*
il en sçait bien le Métier, *Hy weet'er wel mede om te gaen.*
un sale & vilain Métier, *Een vuyl en leelijck Ambacht.*
il faut croire l'artisan en son Métier, *Men moet een Konstenaer in sijn handtwerk gelooven.*
Metis, m. *Dat van tweederley geslachten der beesten gegenereert is, gelijk een Luypaert van een Leeuw en Panther.*
Metope en architecture, *Een vierkante spatie tusschen twee balcken.*
Metoyen, m. *Middelmatigh, dat in 't midden is.*
paroy Metoyenne, *Een gemeene muur.*
Métre, *ou* vers de Poesie, m. *Een Vers* of *Carmen.*
Metropole, *ou* ville metropolitaine, *Een Hooft-stadt.*
Metropolitain, m. *De Bisschop in een Hooftstadt.*
Mettre, *ou* porter à bord, *Aen boort,* of *na 't Schip brengen,*

Met-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ttre ; *ou* Métre avec un ſimple t, & ainſi
es ſuivants, *Setten, ſtellen, aentrecken,*
en doen.
ttre à terre, *Te lande aenbrengen* of *zetten.*
ttre une fauſſe piece de monnoye, *Een*
valſch ſtuk gelts uytgeven.
ttre à feu & à ſang, *Door ſweert en vyer*
verdoen.
ttre à fin, Finir, Achever, *Voleynden.*
ttre à tond, *Sincken*, of *doen ſincken.*
ttre à l'avanture, *Avontueren, in d'avon-*
ture ſtellen.
ttre à l'enchere, *Steygeren, den prijs ver-*
hogen.
ttre à mort, *Dooden.*
ettre à neant, *Te niete doen.*
ettre à nud, Deſcouvrir, *Ontdecken.*
ettre une armée ſur pied, *Een leger te veldt*
brengen.
ettre à part, *Ter zijden* of *aen d'eene zijde*
leggen.
ettre à point, ajuſter, *Vercieren* of *bereyden.*
Mettre à pied, *ou* Mettre pied à terre, *Van*
den wagen of *paerdt treden, affitten.*
ettre à prix, *Op geldt zetten, op een prijs*
ſtellen.
ettre en vente, *Te koop zetten.*
ettre toutes choſes arriere, &, &c. *Alle*
dingen verlaten, achter laten, laten ſtaen,
ende, &c.
ettre à ſac, *Pilleeren, beroven.*
ettre la main ſur le colet, *Vatten, gevan-*
gen nemen.
ettre au bas, *Verdrucken.*
ettre devant, *Tegen* of *voorſtellen.*
ettre au devant, *Voor-zetten* of *ſtellen, too-*
nen, voorhouden.
ettre au large, *Uytleggen, verklaren.*
ettre bas, *Af* of *neerleggen* of *ſtellen.*
ettre du ſien, *Van den ſijnen toedoen.*
ettre en avant, *Te voorſchijn brengen, voor-*
ſtellen.
ettre en éfet, *In't wercke ſtellen, Voleynden,*
volbrengen.
ettre en, *ou* par eſcrit, *In* of *by geſchrifte*
ſtellen.
ettre en fuite, *In de vlucht dryven, doen*
loopen.
ettre en gage, *Verpanden, te pandt zetten.*
ettre en lumiere, *In't licht* of *in't openbaer*
brengen.
ettre en œuvre, *Te wercke ſtellen* of *leggen.*

Mettre en oubly, *Vergeten.*
Mettre en parade, *Te pronk ſtellen, vertoonen*
met hoogmoet.
Mettre en poſſeſſion, *In't bezit ſtellen.*
Mettre en piéces, *In ſtucken* of *van een ſcheu-*
ren.
Mettre en poudre, *Pulveriſeeren.*
Mettre en, *ou* dedans, *Inſluyten.*
Mettre en teſte, *Wys maken* of *te verſtaen*
geven.
Mettre en peine, *Verlegen maken.*
je Mets le cas, *Ik neme dat zoo zy.*
Mettre outre, *Overzetten, overſchepen.*
Mettre ou jetter par terre, *Ter aerden werpen*
of *vellen.*
Mettre en terre, enterrer, *Begraven.*
Mettre en terre, Planter, *Planten.*
Mettre ſa vie en danger, *Sijn leven wagen* of
in perijckel ſtellen.
Mettre ſus, *ou* impoſer, *Boven op ſtellen, ye-*
mant yets opleggen, optijgen.
ſe Mettre à quelque choſe, *Hem voegen om yet*
te doen.
ſe Mettre à bien faire, *Beginnen wel te doen.*
ſe Mettre au large, *In't wilde loopen dolen.*
ſe Mettre en chemin, *Hem op den weg begeven.*
ſe Mettre en fuite, *ou* s'enfuir, *De vlucht ne-*
men.
ſe Mettre entre deux, *In beſcheet* of *tuſſchen*
beyde komen.
ne ſe Mettre en peine de rien, *Niewers voor*
zorgen, niewers na vragen.
Mettre la charüe devant les bœufs, *Den ploeg*
voor de paerden of *oſſen inſlaen, dat is, een*
ding geheel verkeert doen.
un Mets de table, *Een gerecht van ſpijſe.*
Mis, m. *Geleyt, geſtelt, gezet.*
Mis hors, *Uytgejaegt, uytgeſtoten* of *gedreven.*
Meu, *ou* Mû, m. *Beweegt, voyez* Mouvoir.
Meubile, c. *Beweeglijk, voyez* Mobile.
il a de beaux Meubles, *Hy heeft ſchoonen huys-*
raet.
maiſon bien Meublée, *Wel geſtoffeert huys*, of
wel gehuys-raedt.
Meubler, *Met huys-raedt ſtofferen, van huys-*
raedt voorſien.
Meubles, m. *Roerlijcke goederen, have ende*
huys-raedt.
Meugler, *ou* Mugler, & Mugir, *Loeyen, en*
bulcken als een Os of Koe.
Meule, f. Meule de Moulin, *Een Meulen-*
ſteen, Slijpſteen.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Meule à main, *ou* Moulin à bras, *Handt-meulen.*
les Meules de la teſte d'un cerf, *De opgeheven herdigheyt van't hooft eens Herts.*
Meurs, je Meurs, *Ik ſterve, voyez* Mourir.
Meur, m. *Rijp.*
Meure, f. *Een Moerbezie.*
Meurement, *Rijpelijk.*
parler Meurement, *Wyſſelijck*, of *rijpelijck ſpreecken.*
Meureté, f. *Rijpheyt.*
Meurier, m. *Moerbezie-boom.*
ſe Meurir, *Rijpen, rijp worden.*
Meuriſſon, f. Meuriſſement, m. *Rijpheyt.*
Meugler, *voyez* Mugler.
Meurs, *voyez* Mœurs, f. *Zeden, Manieren.*
bonnes Meurs, *Goede manieren ende inſtellingen.*
Meurtre, m. *Moort, Doodtſlag.*
Meurtrier, m. *Moorder* of *Moordenaer.*
Meurtriere, f. *Moordtſtere.*
Meurtriere, f. *Een gat in de muer om met geſchut daer door te ſchieten.*
Meurtriérement, *Moortdadelijk.*
Meurtrir, *Vermoorden.*
Meurtrir, faire contuſion, *Blaeuwe plecken ſlaen.*
Meurtriſſure, f. *Een blauw geſlagen plecke.*
Meuſnier, *ou* Muſnier, m. *Meulenaer.*
Meuſniere, *ou* Muſniere, f. *Meulenareſſe.*
Meute, f. *Beroerte, voyez* Emeute.
Meute de Chiens, *Een menigte van Jacht-honden.*
Mezange, f. *voyez* Meſange.

MI

MI, pour demy, *Half.*
Mi-cheval, my cheval, *Een half paerdt.*
Mi, *ou* My-chemin, *Half-wegen.*
Mi careſme, *Half-vaſten.*
Miaulé, m. *Gemeeuwt, gemaeuwt.*
Miaulement, m. *Meeuwinge, maeuwinge.*
Miauler, *Meeuwen, maeuwen, gelijck een katte.*
Miche, f. *Een brocke broodts.*
ſe Micourber, *Bucken, hem half krommen.*
Microcoſme, m. *De kleyne weereldt, dat is den menſch.*
à Midi, *ou* Midy, *Op den middag, t'ſnoenens.*
le vent de Midi, *Den Zuyden-windt.*
Midons, *Meluwen, voyez* Mites.
Mie de pain, f. *Een broksken broodts, een kruyme.*

Miel, m. *Honigh.*
rayon de Miel, *Honig-raedt* of *ſtrael.*
une voix Mielleuſe, *Een ſoete, minnelijcke en lieflijcke ſprake.*
Mielleuſement, *Soetelijk als Honigh.*
Mielleux, m. *Honigachtig.*
Mien, m. *Het mijne.*
du Mien, *Van den mynen.*
il eſt des Miens, *Hy houdt*, of *is met my.*
les Miens, mes domeſtiques, *Myn huys-lieden*, of *huys-genooten.*
la Mienne, f. *De myne.*
à la Mienne volonté, *ou* pleuſt à Dieu que, *Godt gaf dat &c.*
Mietter, *Kruymelen.*
Miettes, m. *Kruymelingen.*
Mieux, m. *Beter, liever.*
à qui Mieux mieux, *Om't zeerſte, om't beſte.*
j'ayme Mieux, *Ik hebbe liever.*
ſe porter Mieux, *Beter te paſſe zijn.*
faites du Mieux que vous pourrez, *Doet u beſte, doet dat gy kondt.*
Mignard, m. *Vleyſteert, Pluymſtrycker.*
Mignardement, *Lieffelycken.*
une mere Mignarde ſon enfant, *Een moeder troetelt en vleydt haer kindt.*
Mignarder, *Troetelen, Liefkoſen.*
Mignardiſe, f. *Troetelinge, Liefkoſerye.*
le grand Mignon du Roy, *Den meeſten gunſteling*, of *vriendt van den Koning.*
mon Mignon, *Myn zoeterken, mynen beſten vriendt.*
ma Mignonne, *Myn alderliefſte.*
Mignonnement, *Fraeykens, Lieffelycken.*
Mignonner, *Troetelen myn ſoeterken.*
Mignonnette, f. *Lieffelykheyt, Fraeyigheyt.*
Mignottement, *Smeeckende, vriendelyk liefkozen.*
Mignotter, *Vriendelykheyt bedryven.*
Mignottiſe, f. *Vriendelykheyt, lieffelykheyt.*
Migraine, f. *Scharlaecken.*
Migraine, f. *Hooft-ſweer aen d'eene zyde.*
Migraine, f. *Een Granaet-appel.*
Mil, *ou* Millet, m. *Geerſte.*
Milan, m. *Een Wouwe, een Kiecken-dief*, Oiſeau.
Milice, f. le fait de la guerre, *Kryghs-zaecke, Kryghs-handel.*
Milice, troupe de gens de guerre, *Een hoop Krygs-knechten.*
Milieu, m. *'t Middelſte, de middel-plaetze.*
au Milieu, *In't midden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Milieu de la ville, *Het hert* of *middelſte van der ſtadt.*
ipper par le Milieu, *Overmidſen* of *in't midden door ſnyden.*
endre par le Milieu du corps, *In de middel nemen.*
litaire, *Krijghs, dat tot den krijgh behoort.*
t Militaire, *De konſten om te oorlogen.*
liter, *Krygen, den krijgh volgen.*
lle, c. *Duyſent.*
'ay rencontré à cinq milles de la ville, *Ick heb hem vijf mylen van de ſtadt ontmoet.*
lle-pertuis, *S. Jans kruydt.*
lle-fois, *Duyſentmael.*
lle-grains, *Druyf-kruydt, voyez* Piment.
llet, m. *Hirs, melie.*
Millier, *Een duyſent.*
Milliéme, millieſme, c. *Duyſentſte.*
Million, *Millioen*, of *thien-hondert-duyſent.*
llion de fois, *Hondert-duyſent mael.*
lord en Anglois, *Mijn Heere.*
nce, c. *Dun, kleyn, fijn.*
ncement, m. *Dunninge.*
ncement, *Dunnekens.*
ncer, *Dunnen, dun maken.*
ncer bien menu, *Seer kleyn en dun maken.*
e Mine, *Een mate by de Griecken van drooge ware, houdende ſes mudden.*
ine Attique, *ou* mine d'Athénes, *Seker geldt* of *penninck, waert ſeventhien Carolus guldens en thien ſtuyvers.*
Mine, f. *Gelaet* of *weeſen.*
ines qu'on fait de la face, *Grimmagien.*
bonne Mine, *Hy ſiet'er wel uyt.*
re bonne Mine, *Een goet gelaet toonen.*
la Mine d'homme de bien, *Hy ſchijnt een vroom man te weſen.*
re Mine de, &c. *Hem gelaten* of *veynzen te, &c.*
ine, f. *Een myne* of *kuyl van metael.*
ine, *ou* Miniere de fer, *Yſer-kuyl.*
ine qu'on fait ſous la terre, *Verborgen ganck* of *hol onder de aerde.*
iné, m. *Ondergraven.*
iner, *Ondergraven, myneeren,*
iner & uſer, *Verſlyten.*
ineral, m. *Alderley ſoorte van metael, dat men uyt de mynen graeft.*
ineral, m. *Roode verwe uyt Afrijcken.*
ines, m. *Meluwen, maeyen.*
ineur, m. *Ondergraver, Myneerder.*

Mineur, *ou* Mineur d'ans, m. *Een Weeſe.*
Mineur, qui eſt au deſſous de 25 ans, *Die onder de 25 jaren is.*
frere Mineur, *ou* Minorite, *Minnebroeder.*
Miniere, f. *Een myne* of *kuyl daer men alderhande metael uyt graeft.*
Minimes en muſique, f. *Deminueringe in de muſijcke.*
Minimes, *Seker ſoort van Monnicken ſoo gheheeten.*
Miniſtre, m. *Een Dienaer.*
Miniſtrer, *Dienen.*
Miniſtere, m. *Dienſt, ampt.*
Minons, m. *'t Bloeyſel van haſenooten, katteſtaerten.*
Minorité, *Minderjarigheyt.*
excuſe de Minorité, *Geen momboor willen zijn*, of *ontſchuldiging dat men minderjarigh is.*
Minoire, m. *Minnebroeder.*
Minüer le ſanğ, ſaigner, *De ader laten, bloedt laten.*
Minüer de ſanğ, *ou* ſaignée, f. *Ader-laeting.*
la Minuit, *ou* Minnuit, f. *De middernacht.*
eſtendre ſon propos juſqu'à la Minuit, *Tot de middernacht praten en kouten.*
une Minute d'une heure, *Een minute*, of *minute van een uur.*
Minute, f. *Minute*, of *beworp van eenigh ding.*
les Minutes, *De kladde, het kladtboeck.*
Minutes de contracts, *'t Beworp* of *kladde van eenige handelinge.*
Minuter un contract, *Een contract beworpen.*
Minuter la ruine de quelqu'un, *Iemants verderf met alle liſtigheyt ſoecken.*
Minuter quelque mechanceté, *ou* tromperie, *Eenige boosheyt* of *bedrogh bedencken en uytvinden.*
Mipanché, m. *Half hellende.*
Mipartir, *In de helft deylen*, of *in 't midden door ſnyden.*
Mirabolans, m. *Mirabolaen, een kruydt*, Herbe.
Miracle, m. *Een mirakel.*
choſe Miraculeuſe, *Een wonderlijck* of *ſeltſame ſake.*
Miraculeuſement, *Wonderlijcken, ſeltſaemlijcken.*
Miraculeux, m. *Wonderlijck, ſeltſaemlijck.*
Mire, m. *Een doelwit.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

prendre la Mire, mirer, *Micken.*
ſanglier Miré, *Gewapent ſwyn, dat groote ſlagh-tanden heeft.*
ſe Mirer, *Hem ſpiegelen.*
Mires d'un ſanglier, *De ſlagh-tanden van een wildt ſwijn.*
Miroir, m. *Eenen ſpiegel.*
Miroir ardent, *Brandt-glas.*
Miroitier, *ou* faiſeur de Miroirs, m. *Spiegelmaker.*
Mirond, m. *Halfronde.*
Mirrhe, f. *Mirre, voyez* Myrrhe.
Mirte, *ou* Murte, *ou* Meurte, f. *Een Mirtenboom.*
Miſaille, *Het gelt van een wedding dat men in eens derde mans handt ſtelt.*
Miſaine, f. *De focke.*
Miſantrope, *Eenſaem, vreemt, alleen, een hater der menſchen.*
Miſe, *ou* deſpence, f. *Het uytgeven.*
homme de Miſe, *Een welgeacht man.*
argent, ou monnoye, qui n'eſt point de Miſe, *Gelt dat niet ganckbaer is.*
vos raiſons ne ſont point de Miſe, *Uwe redenen zijn niet goet.*
Miſerable, c. *Ellendigh, onſaligh, arm.*
Miſerablement, *Ellendighlijck, jammerlijck.*
Miſeration, f. *Medelyden, deerniſſe.*
Miſere, f. *Ellendigheyt, katyvigheyt.*
c'eſt Miſere de, &c. *'t Is een miſerie* of *ellendigheyt te, &c.*
Miſericorde, f. *Medelyden, barmhertigheyt.*
Miſericordieuſement, *Barmhertighlijck, ontfermhertighlijck.*
Miſericordieux, m. *Barmhertigh, medelydende.*
Miſſion, f. *Sendinge.*
Miſſive, f. *Sendtbrief.*
Miſtére, *Verborgentheyt, voyez* Myſtere.
Miſtion, *Menginge, vervalſchinge.*
Miſtionné, m. *Gemengt, vervalſcht.*
Miſtionnement, m. *Menginge, vervalſchinge.*
Miſtionner, *Onder een mengen, mengelen.*
Miſtionner le vin, *Den wyn vervalſchen.*
Miſtique, m. *Verborgen, dat een verborgen bediedeniſſe heeft.*
Miſtiquement, *Verborgentlijck, ſecretelijck.*
Mitaines, f. *Een ſoorte van handtſchoenen.*
Mite, *ou* un Miton, *Meluwen* of *maeyen.*
Mithridat, *Metridaet.*
Mitigatif, m. *Dat verſoet* of *verſachten kan.*
Mitigation, f. *Verſoetinge, modereringe.*

Mitigé, m. *Verſoet, gematight.*
Mitiger, *Verſoenen, verſachten, modereeren.*
Mitiger ſon couroux, *Sijn gramſchap matigen.*
Mitons, m. *Meluwen* of *maeyen.*
Mitoyen, m. *Dat in't midden is.*
paroy Mitoyenne, *Een gemeene muer.*
Mitre, f. *Eenen myter.*
Mitré, m. *Die eenen myter aen heeft.*
Mitrer, *Een myter aendoen.*
Mitré, m. *Geſchavotteert.*
Mitrer, *Schavotteeren, aen de kake,* of *op 't ſchavot ſtellen.*
Mixtion, f. *Menginge,* voyez Miſtion.

MO

MObile, c. *Wanckelbaer, roerlijck.*
choſe Mobile, *Beweeghlijcke ſake.*
Mobilité, f. *Wanckelbaerheyt, onſtantvaſtigheyt.*
Mocquer, *ou* Moquer, *Begecken, beſpotten.*
tu te Mocques, *Gy geckt'er mede.*
Mocqué, m. *Begeckt, beſpot.*
en ſe Mocquant, par mocquerie, *Al geckende, al ſpottende, in jock.*
Mocqueur, m. *Gecker, Spotter.*
Mocquerie, f. *Geckernye, ſpotternye.*
Mode, f. *Een maniere.*
à la nouvelle Mode, *Op de nieuwe maniere, mode* of *wyſe, op 't nieuw fatſoen.*
un Modelle, *Een modelle, voorbeelt* of *patroon om daer na eenigh werck te maken.*
Moderer, *Matigen, tempereren, modereren, middelen.*
ſe Moderer, *Hem ſelven bedwingen* of *matigen.*
Moderé, m. *Gemiddelt, gematight.*
Moderé, m. *Zedigh, geſtadigh, manierigh.*
Moderement, *Matelijck.*
porter, *ou* ſupporter quelque choſe Moderement, *Lydtſaemlijck een ſake verdragen.*
Moderation, f. *Matelijckheyt, getemperthey, middelinge.*
Moderateur, m. *Middelaer,* of *die hem zedigh en getempert kan houden.*
Moderatrice, f. *Middelereſſe.*
Moderne, c. Les Poëtes Modernes, *De hedendaeghſe Poëten, de Poëten van deſer tijdt.*
Modeſte, c. *Gemaniert, manierlijck, zedigh.*
Modeſtie, f. *Gemaniertheyt, zedigheyt.*
Modeſtement, *Manierlijcken, Zedighlijcken.*
Modification, reſtriction, f. *Moderatie.*
Modillons en architecture, m. *Karbeelen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ë, *mieux* Moue, f. *Gryſinge, grimmarie.*
Moelle, *ou* Moüelle, *'t Mergh dat in de beenen is.*
ouëlleux, m. *Vol mergh.*
os à Mouëlle, *Merg-pype.*
ëtte, *ou* Mouëtte, f. Oiſeau, *Een mouwe.*
eurs, *ou* Meurs, *Zeden, manieren.*
ien, Moienner, *voyez* Moyen.
s Mœurs ſont ſortables, *ou* ſe reſſemblent, *Onſe zeden komen over een.*
ignon, m. *Een bilſtuck.*
gros Moignons de chair & des muſcles, *Spier* of *hyſe, 't Vleeſch dat geen been en heeft.*
Moignon d'un bras coupé, *Het ſtomp* of *vleeſch van eenen afgehouwen arm.*
bilon, m. *Gehouwen ſteen daer men mede metſt.*
bilon, m. *Gebroken ſteenen, kalckſcherven, gruys van ſteenen.*
bindre, c. *Minder, kleynder.*
bindre d'âge, *Jonger, minderjarigh.*
Moindre des moindres, *De verachtſte van allen.*
ndre à Moindre prix, *Minder verkoopen.*
bine, m. *Een Monnick.*
binichon, m. *Een kleyn Monickxken.*
binerie, f. *Monnicken leven.*
Moineau, m. *Muſſche.*
it Moineau, m. *Een muſchken.*
bineau de noyer, *ou* un friquet, *Een muſſche die in de nooten woont.*
bins, *Min.*
bins que la meſure, *Onder de mate.*
imer Moins, *Niet* of *weynig achten.*
Moins de, *ou* à Moins que, *Ten zy dat.*
out le Moins, tout au moins, pour le moins, au moins, du moins, *Ten minſten, ten alderminſten.*
donner le Moins du monde, *Seer luttel,* of *weynigh geven.*
Moins de rien, *In,* of *op eenen oogenblick, min dan niet.*
Mois, *Een maent.*
r a un Mois, *'t Is een maent geleden.*
Moiſir, *Uytſlaen, verſchimmelen.*
oiſi, m. *Uytgeſlagen, verſchimmelt.*
uleur Moiſie, f. *Uytgeſlagen verwe.*
oiſiſſure, f. *Schimmel, garſtheyt.*
oiſiſſement, m. *Uytſlaninge, verſchimmelinge.*

la Moiſſon, f. *De maeytijdt, den ooghſt.*
Moiſſon, *Een deel graens,* of *korens dat een Pachter gehouden is ſijnen Landtheere te geven voor het beſit van ſijnen lande.*
tenir la ferme d'aucun à Moiſſon, *ou* à moiſſon de grain, *Eenigh landt van iemant hueren, en hem betalen met een ſeker deel korens.*
la Moiſſon d'une vache, *De melck die een koe op een reys geeft.*
Moiſſonner, *Maeyen, de vruchten afmaeyen.*
Moiſſonneur, m. *Een Maeyer.*
Moiſſonnement, m. *Maeyinge.*
Moite, c. *Vochtigh, nat.*
lieu Moite, *Vochtige en humetijcke ploetſe.*
Moitelet, m. *Vochtachtigh.*
Moiteur, *ou* Moiſiſſure, f. *Vochtigheyt.*
Moitié, f. *De helft.*
plus grand de la Moitié, *Noch eens ſoo groot, d'een helft grooter.*
la Moitié plus cher, *Noch eens ſoo duer.*
Moitoyen, *voyez* Metoyen.
Mol, *ou* Mou, m. *Morwe, weeck, ſlap, ſacht.*
Mol, & delicat, m. *Teer.*
Mollir, *ou* molir, mollefier, *Verſachten.*
Mollet, m. *Teerachtigh, teerkens, weeckxkens.*
Molle, f. *Teer, weeck, morwe.*
Mollement, *Weeckelijck, ſlappelijck, teerkens.*
Molleſſe, f. *Morwigheyt, ſachtheyt, teerheyt, welluſt.*
Moleſte, c. *Moeyelijck, verdrietelijck, ſwaer.*
Moleſter, *Quellen, moeyelijck zijn, laſtigh vallen.*
il m'en a fort Moleſté, *Hy heeft'er my ſeer omgequelt en gebeden.*
Moleſtie, f. *Moeyelijckheyt, quellagie.*
Molin, *ou* Moulin, m. *Eenen meulen.*
Molinet, m. *Een meuleken.*
Molinier, m. *Meulder, molenaer.*
Moliniere, f. *Meuldereſſe.*
Mollifier, *Vermorwen, te weyke leggen.*
Mollifié, m. *Te weeck gemaeckt, te werke geleght.*
Mollification, f. *Weyckinge, morwinge, weeckmakinge.*
Mollir, *voyez* Mollifier.
Moluë, *ou* Moruë, f. *Abberdaen,* Poiſſon.
Moluë fraiſche, *Cabeljau.*
Moluë ſeche, *Stockviſch.*
Molure, *voyez* Moulure.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

un Moment, m. *Eenen oogenblick.*
Mommerie, f. *Mommerye.*
Mommeur, *ou* maſcarade, m. *Mommer.*
Mommon, m. *Een Mommery-dans.*
de la Mommie, *ou* mumie, *Gebalſemt menſche vleeſch.*
Mon, m, *Mijn.*
Mon amy, *Mijnen vrient.*
de Mon vivant, *Binnen mijn leven.*
Mon Dieu que, &c. *Ach wat, &c.*
à ſçavoir Mon, *mieux*, pour ſçavoir s'il eſt ainſi, *Om te weten of 't alſoo is.*
c'eſt Mon, *'t Is ſoo gy ſeght, 't is alſoo, 't is toch waer*, peu en uſage parmy ceux qui parlent bien.
Monachal, habit Monachal, *Monicks habijt.*
Monarchie, f. *Een Rijck alleen.*
Monarque, m. *Eenen Potentaet, Koninck* of *Overheer alleen, eenigh Heer.*
Monarchiquement, en Monarque, *Als een Monarche* of *overſte Prince.*
gouvernement Monarchique, *Regeeringe van eenen opperſte Heere.*
Monaſtere, m. *Een Klooſter.*
Monaſtères de vierges, *Vrouwen Klooſters.*
Monaſtique, c. *Klooſters, klooſterachtigh.*
Monceau, m. *Eenen hoop.*
amaſſer en un Monceau, *Hoopen, ophoopen, in eenen hoop vergaderen.*
par Monceaux, *Met hoopen, by hoopen.*
Moncelet, *ou* petit Monceau, m. *Hoopken.*
Monceler, *voyez* Emmonceler.
Mondain, *voyez* Monde.
le Monde, *De Werelt.*
la deſcription du Monde, *Coſmographie, beſchryvinge des Werelts.*
tout le Monde le ſçait, *Al de werelt* of *een iegelijck weetet.*
devant tout le Monde, *Openbaerlijck, voor al de werelt.*
rien du Monde, *Niet met allen, gantſchelijck niet.*
lever du Monde, *Volck werven.*
Mondain, m. *Werelts, dat van de werelt is.*
un homme Mondain, *Een wereltſch menſch, Een beuſch man, die met de werelt weet om te gaen.*
choſe Monde, *Een ſuyver* of *reyn ding.*
tant que le Monde ſera monde, *Soo lang als de werelt dueren* of *ſtaen ſal.*
Monder un arbre, *voyez* Emonder.
Monder, *Reynigen.*

Mondicité, f. *Suyverheyt.*
Mondifier, *Suyveren, reynigen.*
Mondificatif, m. *Suyverende, dat ſuyvert.*
Mondifié, m. *Gereynight, geſuyvert.*
Mondification, m. *Suyveringe, reyniginge.*
Monition, *ou* admonition, f. *Vermaninge.*
Moniteur, m. *Vermaner.*
Monitoire, m. *Dat iemanden doet vermanen.*
Monnoye, le lieu où on bat la monnoye, f. *De Munte.*
Monnoye, f. *Munte, kleyn gelt.*
Monnoye d'or, *Munte van gout.*
forgeur des Monnoyes, *Een Munter* of *Muntſlager.*
maiſtre des Monnoyes, *Muntmeeſter.*
Monnoyer, *Munten, geldt ſlaen.*
argent Monnoyé, *Gemunt gelt.*
Monnoyeur, m. *Eenen Munter.*
Monoſyllabe, c. *Dat een ſyllabe heeft.*
Monopole, faire quelque monopole, *Monopolie maken, t' ſamen loopen en vergaderen, om iet voor te koopen, en daer na dier weer uyt te verkoopen.*
Monopoler, *Monopolie, onbehoorlijcke t' ſamenſpanninge maken om iet uyt te rechten.*
Monopoleur, m. *Pachter,* of *die, die eenigh gelt voor den Koning geeft, om een impoſt op eenige koopmanſchappen te mogen ſetten.*
Monſieur, m. *Mijn Heere.*
des poires de Monſieur & de Madame, *Somer* of *Herfſt-peeren.*
Monſtier, *ou* cloiſtre, m. *Een Klooſter.*
un Monſtre, m. *Een wanſchepſel* of *misgeboorte.*
Monſtre-marin, *Zee-monſter.*
Monſtruëux, m. *Monſterachtigh, onnatuerlijck.*
Monſtruoſité, f. *Seltſaemheyt, vreemdigheyt.*
Monſtruëuſement, *Seltſaemlijcken, vreemdelijcken, wonderlijcken.*
Monſtrer, *Wyſen, toonen, te kennen geven, voyez* Montre & Montrer.
un Mont, *ou* une Montagne, f. *Eenen bergh.*
paſſer les Monts, *Over 't geberchte gaen.*
à Mont, contremont, *Om hooge, opwaerts.*
d'à Mont à val, *Van boven neêrwaerts* of *tot beneden.*
promettre Monts & merveilles, *Veel wonders toeſeggen* of *belooven.*
Montagne, f. *Eenen bergh.*
Montagnard, m. *Die in 't geberchte woont.*
Montagnette, f. *Een kleyn berghsken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

mmet, *ou* le dos, *ou* la croupe d'une Mon-
gne, *De ſpits van't gebergte.*
ontée d'une Montagne, *De opgang van een erg.*
ntueux, *ou* Montagneux, m. *Bergachgh.*
ontant du pié, *Den knooſſel* of *kneuckel aen n voet.*
nter, *Opklimmen, opgaen.*
nter juſques au Ciel, *Totten hemel toe klimen.*
nter une horloge, *Een uurwerk opwinden.*
nter en plus haut degré, *Tot hooger ſtaet koen.*
nter *ou* aller à cheval, *Te paerde rijden.*
mme Monte juſqu'à, &c. *De ſomme is* of *eloopt, &c.*
bien Monte cela? *Hoe veel beloopt het?*
nté, m. *Opgeklommen.*
nté, m. homme bien Monté, *Een die wel paerde* of *wel gemonteert is.*
heval, qui n'a pas encore eſté Monté, *Een erdt, op dewelcke men noyt gezeten heeft.*
ſontant d'une terre, *Den opgang* of *het open van een heuvelken* of *bergsken.*
nter un cheval, *Een paerdt gebruycken.*
ntée, f. *Een opgang.*
ntée de maiſon, *Wendeltrap.*
ntjoye, *Een heuvelken.*
ntre, f. *Vertooning.*
ſontre, *ou* Monſtre de quelque choſe, *et ſtael* of *monſter van eenig ding.*
ntre ſolemnelle, *Pompeusheyt, ſtatigheyt.*
Montre, *ou* Monſtre, *Monſteren, toonen.*
ſontre, f. *De monſteringe.*
ntre generale d'une armée, *De generale onſteringe.*
er Montre, *Monſter paſſeeren, geſmeten* of *geeſſelt worden.*
ntrer, *ou* Monſtrer, *Wyſen, te kennen geven, onen, vertoonen.*
ntrer quelque art, *ou* quelque ſcience, *enige konſt*, of *wetenſchap leeren*, of *onderwijſen.*
ntrer évidemment; *Klaerlijcken bewijſen.*
ntrer ſon couroux, *Sijn gramſchap openaren.*
ntrer les talons, *De vlucht nemen.*
ntrer par effet, *Metter daedt toonen.*
ntrer par ſignes, *Door teekenen te verſtaen n te kennen geven.*
Montrer, *Hem zelven in't openbaer geven.*

ſe Montrer morne, *Hem ſelven treurig gelaten.*
Montrer beau ſemblant, *Schoon gelaet toonen, hem veynzen.*
Montre m'en un, *Noemter* of *toonder my een, laet my'er eene ſien.*
qu'il ſe Montre, *Laet hem*, of *dat hy ten voorſchijn kome en comparere.*
la Montre, *De monſteringe, de Uur-wyzer.*
ce jeune homme a une belle Montre, *Deſe Jonghman toont wel*, of *heeft een fraye gedaente.*
Montrant, *Toonende, wyzende.*
Montré, m. *Getoont, gewezen.*
Montrement, m. *Tooninge, Bewyſinge.*
Montueux, *Bergachtig.*
Monture, f. *Een paerdt* of *eenige andere beeſten daer men op rijdt.*
Monument, m. *Een graf* of *gedenk-teeken.*
Moquer, *voyez* Mocquer, *mieux* Moquer.
Moral, m. *Stichtelyk, dat tot de manieren behoort.*
le ſens Moral d'une fable, *De beteekeninge* of *inhoudt van eenige fabulen* of *gedichten.*
la Morale, *De Zede-konſt.*
Moralité, f. *Stichtelykheyt, moraliſatie.*
Moraliſer, *De zedige uytleggingè* of *bediedingè van eenige fabel geven.*
Moralement, *Sediglycken, ſtichtelycken.*
Morceau, m. *Een ſtuk.*
Morceau de pain, *Een beet* of *brocke broodts.*
mettre en Morceaux, *Breecken, in ſtucken breeken* of *trecken.*
par petits Morceaux, *Met ſtukskens.*
Morcelet, *ou* petit Morceau, m. *Een ſtukskeñ* of *beetken.*
par petits Morcelets, *Met* of *in kleyne ſtukskens.*
Mordre, *Bijten.*
Mordre quelqu'un de paroles, *Iemandt met woorden een ſteek geven.*
Mordre en riant, *Al lachende beſchimpen.*
il en Mordra ſes doigts, il s'en repentira, *Het zal hem berouwen.*
Mordu, m. *Gebeeten.*
Mors de bride, m. *'t Gebidt van een paerdt.*
Mors du diable, *Duyvels bete, een kruyt*, Herbe.
Mordant, *Bytende.*
Morſure, f. *Een beet.*
petite Morſure, *Een beetken.*
Mordacité, f. *Bytende ſcherpheyt.*
More, c. *Een Moriaen*; of *Moor.*
Moreau, m. *Een moor, ſwart paerdt.*
couleur de Morée, *Laſuer-verwe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Morelle, f. *Nacht-ſchaduwe-kruydt*, Herbe.
le Morfil d'un couſteau, *De ſnee* of *ſcherpte van een mes.*
ſe Morfondre, *Verſtyven, verkouden, verſnoteren.*
Morfondu, m. *Verkoudt, verſnotert, verſtyft.*
Morfondure, f. *Verſtyvinge, verkoudtheyt.*
Morgeline, f. *Muer, een kruydt, voyez* Moron.
Morguer, *Trots ſien, ſuer ſien.*
Morguant, *Trots ſiende, ſuer ſiende.*
faire la Morgue, *Den Trotſer* of *den Haen ſpeelen, Braveeren.*
qui fait la Morgue, *Die een weſelyk en degelyk gelaet houdt,* of *die ſtuer ſiet.*
Moribond, m. Qui eſt à l'agonie, *Die op ſterven leydt.*
Morigené, m. *Gemaniert.*
Morillon, m. *Swarte druyve* of *wijn bezie.*
Morion, m. *Een helm* of *ſtormhoet.*
Moriſque, f. *Een Moriskens-dans.*
danſeur de Moriſque, *Morisken danſſer.*
Morne, c. *Plomp, bot en onverſtandig.*
Morne, c. *Droevig, fantaſtijk, gaende al peyſende en bedroeft.*
temps Morne, *Droevig, duyſter en donckerachtig weer.*
Mornement, *Droeflyk, hem bepeyſende.*
Mornifle, f. *Een oorvyg* of *klapbaks.*
Moron, m. *Een kruydt, muer,* of *kleyn vogelkruydt.*
Moron violet, *Knaptandekens-kruydt.*
Moroſité, f. *Stuerheyt, eygenſinnigheyt, gemelykheyt.*
Morpion, m. *Plat-luys.*
Mors, Morſure, *voyez* Mordre.
Mort, f. *De Doodt.*
peine de Mort, *Lyf-ſtraffe.*
à la Mort, *In de leſte ure des doots, totter doot toe.*
il eſt Mort, *Hy is doodt, hy is geſtorven.*
chair Morte, *Verſtorven vleeſch.*
un arbre Mort, *Een dorre boom.*
Mort d'une Mort honteuſe, *Een ſchandelijcke doodt geſtorven.*
reſuſciter des Morts, *Verryſen, van den dooden opſtaen.*
le jour des Morts, *Alder-zielen dag.*
endurer la Mort, *Sterven, de doodt ſmaken.*
à l'article de la Mort, *In ſijn uyterſte.*
ſujet à la Mort, *Sterflijk.*
Mort aux vers, *Worm-kruydt.*
Mort aux rats, *Ratten-kruydt.*
Mortaiſes, f. *De voren* of *gergelen daer yet anders ingevoegt wort.*
Mortel, m. *Sterflijk.*
Mortel, m. *Doodelijk, dat de doodt brengt.*
les Mortels, *De menſchen.*
Mortellement, *Sterflijcken, doodlijcken.*
pecher Mortellement, *Een dood-ſonde doen.*
Mortalité, f. grande Mortalité, *Groote ſterfte.*
frapper Mortement, *Langhzaem* of *traeglijk ſtaen.*
maiſon Mortuaire, *Een ſterf-huys.*
banquet Mortuaire, m. *Een uytvaert-maeltijdt.*
pompe Mortuaire, *Heerlijcke uytvaert.*
Mortifier, *Dooden, verſterven, mortificeren.*
Mortifié, m. *Gedoodt, verſtorven, gemortificeert.*
Mortification, f. *Doodinge, verſtervinge, mortificatie.*
Morte-main, *voyez* Main-morte.
Morte-paye, m. *Krijghslieden die gemeynlyck ende altijdt op de frontieren in garniſoen liggen.*
Morte-paye, m. *Een quaet betaelder.*
Mortier à piler, m. *Een Mortier.*
Mortier, m. piece d'artillerie, *Een grof ende kort ſtuk geſchuts van yſer gemaeckt.*
Mortier, *ou* groſſe lampe, *Een groote lampe.*
Mortier, m. *Mortel* of *kley met ſtroo gemengt.*
Mortier, m. *Kalk.*
Mort-nê, qui eſt né mort, *Doodt geboren.*
Morüe, *voyez* Moluë.
Morve, f. Morveau, m. *Snot.*
Morveux, m. *Beſnot, een Snot-muyl,* of *Snottert.*
Morveuſe, f. *Beſnotte.*
Moſaïque, c. *Een Moſaiſch-werk.*
Moſquée, *Turxſche Kercke.*
Mot, m. *Een woort.*
un Mot à deux ententes, *Een dubbelſinnigh woordt.*
des Mots dorés, *Heerlijcke ſpreucken.*
prendre au Mot, *Beſlaen, op't woordt vatten.*
il a eſté pris au Mot, *Hy is beſlagen geweeſt.*
il a tousjours le Mot pour rire, *Hy brenght altijdt yets boertigh,* of *korswijlig voor den dagh.*
Mot du guet, *De looſe.*
Mots anciens, *Oude ſpreucke* of *ſpreeckwoorden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

dire Mot, *Niet met allen zeggen, ſwijgen.*
'oſe plus dire Mot, *Ik en derf niet eens kic-*
en of *micken.*
tte, f. *Een ruſch, torf* of *klomp aerde.*
pre les Mottes de la terre, *Het Landt ee-*
en, de kloten aerde breeken metter Eggen.
Motte, *Eenen kleynen bergh.*
ttelotte, f. *Ruſchken, klompen aerde.*
Mottet de Muſique, *Een dicht* of *veers van*
le Muſijcke.
oteur, m. l'eſprit Moteur de l'univers, *Den*
eeſt die 't al beweegt.
otif, m. *d'Oorſaek* of *'t gene dat beweeght om*
et te doen.
n eſt le Motif, *Hy iſſer den autheur, inven-*
teerder of *roervink af.*
ſon propre Motif, *Uyt* of *met ſijn eygen au-*
thoriteyt en vryen wille.
otion, f. *Beweginge.*
ouche, *ou* Mouſche, f. *Een vliege.*
ouche gueſpe, *Een weſpe,* item *een kruydt*
Veſpe genaemt, Herbe.
ouches à miel, *Byen, Heunig-byen.*
iſſer aux Mouches, *Vliegen vangen.*
oucherons, m. *Muggen.*
ouche, *ou* Eſpion, m. *Een ſpie* of *verſpie-*
der.
oucher, *Snutten, ſnuten.*
oucher, *Verſpieden, voyez* Eſpier.
oucherons, *Kleyn mugge-kruydt,* Herbe.
ouchez voſtre nez, *Snuyt uwen neuſe.*
ouchet, m. *Een roof-vogel genaemt Mos-*
ket.
ouchettes, f. *Keers-ſnuyters.*
ouchoir, m. *Een Neusdoek.*
ouchoir de col, *Een hals neusdoek.*
oucheter, *Spickelen, marberen.*
oucheter & tacheter, *Onderſcheyden, onder-*
teekenen.
oucheté, m. *Geſpickelt.*
te Mouchetée de taches noires, *Geſpickelde*
beeſte met ſwarte plecken.
oucheture de pers, f. *Hemelsblauwe teke-*
nen.
oucles, *Moſſelen.*
oudre, *Malen,* Moudre du grain, *Koren*
malen.
oudre quelqu'un de coups, *Iemant deerlijk*
ſlaen.
oudre, ecraſer, *Verpletteren.*
outure, f. *Malinge.*
oüe, laide grimace, f. *Greynſinge.*

faire la Moüe, *Greynſen.*
Mouëtte, f. *Een Meeuw.*
Mouffle, f. *Een winde, wind-aes, trek-ſchyve, katerol* of *paleye.*
Mouffle à cinq poulets, *Den balck* of *paleye daer vijf katerollekens aen hangen.*
Moufle, f. *Moffele, Moffe.*
Moüiller, *Natten, nat maken, weycken.*
Moüiller l'ancre, *Het ancker uyt werpen,* or *laten vallen.*
ſe Moüiller, *Nat worden, hem zelven nat maken.*
Moüillé, m. *Genat, nat gemaekt, geweykt.*
Moüillure, *ou* Moiteur, f. *Nattinge, natmakinge* of *nattigheyt, vochtigheyt.*
Moulдre, *Malen, mieux* Moudre.
Moulin, m. *Een Meule.*
Moulture, f. *Malinge, mieux* Mouture.
Moulu, m. *Gemaelt.*
Moulu de coups, *Deerlijk geſlagen.*
Moule de bois, m. *Een geſneden figure in 't hout.*
Moule, m. *Een forme om beelden te maken.*
jetter en Moule, *Een geſneden figure maken, een forme beworpen.*
lettre Moulée, *Een geſneden letter.*
ſe Mouler ſur quelqu'un, *Sich na een ander ſpiegelen.*
Moules, f. *Moſſelen.*
Moulinet, m. *Een kleyne Meule.*
Moulſon, *voyez* la Moiſſon d'une vache.
Moulт, *Veel, ſeer,* peu uſité.
Moulu du chemin, *Moede en mat,* of *vermoeyt van gaen.*
un gros Moulu, *ou* Ruſtaut, m. *Een groven plompaert.*
Moulüe, *voyez* Molüe.
Moulure, & Molure, f. *De figureringe* of *figuerſnydinge, cieragie* of *loof-werk van de Schrynwerckers ende Steen-houwers.*
Mourene, f. *ou* Murene, *Een Zee-viſch gelijk een ael* of *prickel.*
Mourir, ſe mourir, *Sterven.*
je puiſſe Mourir, ſi je le ſçay, *Ik wil ſterven, zoo ik het weet.*
Mourir de deſir, *Seer verlangen.*
je Meurs, *Ik ſterve.*
il Mourut le, &c. *Hy ſtierf* of *ſturf den &c.*
tu me fais Mourir, *Gy quelt my totter doodt toe.*
Mourant, *Stervende.*
Mouron, *voyez* Moron.
jouër à la Mourre, *Met de vingers ſpeelen, de vingers op-ſteecken, en laeten een ander raden hoe veel datter zijn.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

une belle Mutte, *ou* Meute de chiens, *Een ſchoonen trop, hoop,* of *koppel honden.*
Muſle, *ou* Muſeau, m. *Den muyl.*
Muge, *Een Harder,* Poiſſon.
Mugereul, m. *Een Harder,* Poiſſon.
Mugir, *Brullen, tieren, roepen gelijk een Os.*
Mugi, m. *Gebrult.*
Mugiſſement, m. *Brullinge, Loeyinge.*
Mugler, *Loeyen, roepen als een Koe.*
Muglement, m. *Loeyinge.*
Muguet, m. *Meybloemkens-kruydt.*
un Muguet, *Een Moyaert, een Pronckertje.*
Muguetter, courtiſer, *Vryen, den Vryer maken.*
Muguette, *ou* Muſcade, f. *Een kruydt-note.*
un Muid, *voyez* Muy.
Mulette, f. *Een Oſſen* of *Kalfs-muyl, die groote breede lippen heeft.*
une Mule, f. *Een Mulinne* of *Muyl-ezelinne.*
Mule ombrageuſe, *Muyl die ſchouw is.*
ferrer la Mule, derober, *Iet achterhouden, ſteelen.*
Mules aux talons, *Kak-hielen.*
Mules, pantoufles, f. *Muylen.*
Mulet, m. *Een Muyl-ezel* of *Muyl.*
Mulet, m. poiſſon, *Een Harder, een Zee-viſch.*
Muletier, m. *Muyl-drijver.*
Mulette, f. *Een Muylken.*
la Mulette d'un veau, *Runſel.*
Mulon de foin, m. *Een Hooy-opper, Hoytas.*
Mulot, m. *Een Velt-muys, Aerdt-muys.*
Multiplier, *Vermenigvuldigen, vermeerderen, toe-doen, by-voegen.*
Multiplié, m. *Vermenigvuldigt.*
Multiplication, f. *Vermenigvuldiginge.*
Multiplieur, m. *Vermenigvuldiger.*
Multipliable, *ou* Multiplicable, c. *Vermenigvuldelijk.*
Multitude, f. *Een menigte, een grooten hoop.*
Mumie, *voyez* Mommie.
Munier, *voyez* Meuſnier.
Munier, m. Poiſſon, *Een Meulenaer.*
Munifique, liberal, *Mildt, liberael.*
Munificence, f. *ou* liberalité, f. *Mildtheydt, liberaelheyt.*
Munir, *Veſtigen, voorſien, ſterk en vaſt maken.*
Muni, m. *Voorſien, ſterk gemaekt.*
Munition, f. *Munitie, vaſtigheyt, en ſterkmakinge.*
Munition de vivres, *Voorſieninge van proviand* of *eetwaren.*
Munitions de guerre, *Oorlogs toe-ruſtinge,* of *munitie.*

Mur, m. *Een muer* of *waudt.*
les Murs d'une ville, *De mueren* of *veſten van de ſtadt.*
Muraille, f. *Eenen muer.*
Murer une ville, *Een Stadt met mueren omringelen.*
Muré, m. *Gemuert, bemuert.*
Murene, f. Poiſſon, *Een ſoorte van viſch.*
Murmurer, *Morren, reutelen, preutelen, mompelen, geruyſch maken.*
Murmuré, m. *Gemurmureert, gemorret.*
Murmurement, m. Murmuration, f. Murmure, *Murmureringe, geruyſch, getier, gepreutel.*
Murte, *voyez* Mirte.
Murtrir, *voyez* Meurtrir.
Muſaraigne, f. *Een Spits-muys.*
Muſard, *voyez* Muſer.
Muſc, m. *Muſcheliaet.*
Muſcade, f. *Een kruyt-note.*
Muſcadel, m. *Muſcadelle wijn.*
raiſin Muſcadel, *ou* Muſcat, *Muſcadel-druyve.*
Muſcat, vin Muſcat, *Muſcadelle wijn.*
ſavon Muſqué, m. *Zeepe daer Muſcheliaet in is.*
Muſcle, m. *De muys, ſpiere* of *vleeſchachtigheyt van de leden.*
Muſculeux, m. *Vollijvig, wel gevleeſcht.*
Muſe, f. *Een Zang-godin,* of *Konſt-godin.*
le Muſeau, m. *Den Muyl.*
le Muſeau d'un Elephant, *ou* Elefant, *Den ſnuyte van een Olyfant.*
le Muſeau d'un chien, *Een houts muyl.*
Muſeliere, f. *Een muyl-bant, muyl-korf, muyl-rinck.*
Muſeliere à chevaux, *Een Muyl-pranger.*
Muſer, *Dralen, gapen, neſtelen, futſelen.*
faire Muſer quelqu'un, *Iemant ophouden* of *doen draelen.*
Muſard, *ou* Muſeur, m. *Dralaert, gepaert, futſelaer, neſtelaer.*
Muſette, *ou* cornemuſe, f. *Moeſele, ruyspijpe.*
Muſéte, *voyez* Muſaraigne.
Muſique, f. *De konſte van ſingen, Muſijcke.*
Muſical, m. *Dat tot de Muſijcke behoort.*
Muſicien, m. *Muſijck-ſinger.*
Muſquer, *Met muſcheliaten parfumeeren.*
des gans Muſquez, *ou* parfumez, *Geparfumeerde handt-ſchoenen.*
Muſſer, *ou* ſe Muſſer, *Sich verbergen.*
Muſſé, m. *Verborgen, ſecreet.*
Mutabilité, inſtabilité, f. *Veranderlükheyt, onſtantvaſtigheyt.*

Mu-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

utation, f. *Verandering.*
ute, *voyez* Meute.
utiler, *Verminckeu, afgehouwen, ſtomp maken.*
utilé, m. *Verminckt, afgehouwen.*
utilation, *Verminckinge.*
utin, m. *Oproerigh, muytachtigh.*
Mutiner, *Muytineeren, revolteeren.*
utinerie, f. *Oproer, muyterye, ſeditie.*
utuël, m. *Onderling, onder malkanderen.*
our Mutuël, *Gelijcke liefde aen beyde zyden.*
utuëllement, *Onderlings, t'ſamen, van beyde zyden, d'een den anderen, malkanderen.*
Muy, *Een wijn- of olyvat, tonne of pype.*

MY

MYrabolan, m. *Een ſoorte van een noote.*
Myre, m. *Een medicijn.*
yrrhe, *ou* Mirrhe, f. *Mirre.*
yſantrope, c. *Een die 't geſelſchap der menſchen ſchouwt of haet.*
yſtere, m. *Een verholentheyt, verborgentheyt, ſecreet.*
yſterieux, m. *Verborgen, verholen, ſecreet.*
oſe Myſterieuſe, f. *Verborgen ſake.*
yſtique, c. *Dat een verborgen bediedeniſſe heeft.*
yſtiquement, *Verborgentlijck, verholentlijck.*
ythologie, f. *Een geeſtelijcke uytlegginge van een fabel.*
ythridat, *voyez* Methridat.

NA

Abot, petit nain, *Eenen dwerch.*
Nabotte, *ou* naine, *Een dwerginne.*
Nacarat, m. *Couleur den ackerverwe.*
acelle, f. *Een ſcheepje.*
acre de perles, *ou* Nacle, m. *Peerlen-moeder.*
ager, *Swemmen.*
ager entre deux eaux, *Onder water ſwemmen.*
ager outre, *Over ſwemmen.*
ager ſur l'eau, *Op't water vlieten* of *dryven.*
ager dans les delices, *In groote geneughte leven, overvloeden van welluſten.*
ſauver en Nageant, à la Nage, *Oni ſwemmen, ontkomen door't ſwemmen.*
enir, *ou* aller à la Nage, *Aen't ſwemmen gaen.*
agé, m. *Geſwommen.*
agement, m. *Swemminge.*
ageoir, m. *Een ſwem-plaets.*

NA

Nageur, m. *Swemmer.*
les Nageoires d'un poiſſon, f. *De vinnen* of *vlimmen van eenen viſch.*
Nagueres, *ou* N'agueres, *Kortelings, onlangs.*
Naïades, *Zee-goddinnen, de Goddinnen der wateren.*
Naïf, m. *Natuerlijck, recht, aerdigh.*
Naïf, ſincere, *Oprecht, broederlijck.*
j'ay vû le Naïf de voſtre charité, *Ick hebbe geſien uwen broederlijcken aert en liefde.*
une Naïve beauté, f. *Natuerlijcke ſchoonheyt.*
Naïvement, *Oprechtelijck, natuerlijck.*
faire Naïvement, *Natuerlijck wel doen.*
contrefaire Naïvement, *Na 't leven conterfeyten.*
Naïveté, f. *Oprechtigheyt.*
Nain, *ou* Nabot, m. *Dwergh, Dwerghsken.*
Naiſtre, *Geboren worden, voortkomen, waſſen.*
Naiſtre en ce monde, *Ter werelt komen.*
Naiſtre davantage, *Toewaſſen, meer waſſen.*
faire Naiſtre des querelles, *Twiſt veroorſaken.*
Naiſſance, *ou* Nativité, f. *Geboorte.*
c'eſtoit hier le jour de ma Naiſſance, & perſonne ne m'a ſouhaitté le bonheur, *Ick heb giſteren jarigh geweeſt, en niemant heeft my verjaert.*
il eſt de bonne Naiſſance, *Hy is van goede afkomſte.*
choſe qu'on a de Naiſſance, *Dat men van naturen* of *van geboorten heeft.*
Né, Nay, Natif, m. *Geboren, natuerlijck.*
le premier Né, *De eerſte geboren.*
Nés d'une vêntrée, *Van eender dracht.*
Naitre, *voyez* Naiſtre.
Naïve, Naïvement, *voyez* Naïf.
Nantir, *ou* mettre en main tierce la dette dont on eſt en controverſe, *De ſtrydige ſchult in een der de handt ſtellen.*
Nantir ſon crediteur de gage, *Aen ſijn Crediteur een pandt ter handen ſtellen.*
ſe Nantir de quelque choſe, *Een ſtrydige ſaeck in beſit nemen.*
Nantiſſement, m. *Behanding van pandt.*
Napées, f. *Boſch-goddinnen, anders* Dryades *genaemt.*
Naphthe, *ou* Petrolium, m. *Steen-olie.*
Nappe, f. *Een ammelaken,* of *tafellaken.*
oſter la Nappe, *Het tafellaken af nemen.*
Naquet, *ou* petit garçon, *Een kleyne jonge.*
Naquet de jeu de paume, *Een kaetsbaens jonge.*
Naqueter, chicaner, *Twiſten, krakeelen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Naqueter, *Een kaetſe teeckenen.*
Naqueteur, m. *Twiſter.*
Narciſſe, m. *Narciſſe-bloemen.*
Narcotique, c. *Dat de ſlaep aenbrengt, en de leden vaddigh en ſlapende maeckt.*
Nard, m. *Een kruydt gelijck lavendel.*
les Narines, f. *De neusgaten.*
Narrer, *Vertellen.*
Narré, m. *Vertelt.*
Narrateur, m. *Vertelder.*
Narration, f. *Vertellinge.*
Naſarde, f. Donner une Naſarde, *ou* Naſarder aucun, *Iemant een vriendelijck weeſen met den neus toonen,* of *op de neus knippen.*
Naſeaux de cheval, m. *De neusgaten van een paerdt.*
Naſin, m. *Kort-neuſe.*
Naſitort, m. *Hof-kerſſe.*
Naſon, m. *Wel geneuſt.*
une Naſſe, f. *Een viſch korf* of *net.*
Naſſelle, f. *Een ſchipken* of *ſchuytken.*
Naſſelle à peſcher, *Een viſch-ſchoepken.*
Naſu, m. *Wel geneuſt.*
Natif, m. *Natuerlijck gebooren.*
une Nation, *Een natie.*
Nativité, f. *Geboorte.*
Natte, f. *Een matte.*
Nattier, *ou* Nateur, m. *Een Mattemaker.*
Nature, f. *De nature* of *aert.*
la Nature & vertu des herbes, *De natuer, aert en kracht van de kruyden.*
la Nature de la terre, *De eygenſchap van den grondt.*
la Nature du païs, *De conditie, en aert van 't landt.*
contre Nature, *Seltſaem, vreemt, onnatuerlijck.*
Naturel, m. *Natuerlijck.*
Naturel, m. *ou* complexion, f. *Den aert* of *inborſt.*
enfant de bon Naturel, *Een goetaerdigh kindt.*
ſuivre ſon Naturel, *Sijn ſinnen, ſinlijckheyt* of *opinie volgen.*
c'eſt choſe Naturelle que, &c. *'t Is reden* of *natuerlijck dat, &c.*
Naturellement, *Natuerlijcken.*
lettres de Naturalité, *Brieven van borgerſchap* of *als van een ingebooren des landts.*
Naturaliſer, *Den eygenſchap, aert en natuer eenigh dings onderſoecken.*

Naturaliſer, recevoir comme naturel de noſtre païs, *Ontfangen als een Ingebooren des landts.*
Naturaliſé, m. *Die een poorter der ſtadt gemaeckt is,* of *genatureert.*
Naturaliſte, m. *Een onderſoecker der nature.*
Naval, m. *Dat tot den ſchepe behoort.*
guerre Navale, *Krijgh ter zee.*
armée Navale, *Een vloot ſchepen.*
Naveau, m. *Rape, knol.*
Navetiere, f. *Een plaetſe met rapen bezaeyt.*
Navette, f. *Een lange rape, raepzaet.*
la Navette d'un tiſſeran, *Een wevers ſpoele.*
Naufrage, m. *Schipbrekinge, ſchipbreuck.*
faire Naufrage au port, *Een gewonnen ſpel verlieſen, in de haven ſchipbreuck lyden.*
Naufrager, faire naufrage, *Schipbrekinge lyden.*
Naviger, *ou* Naviguer, *t'Schepe varen, zeylen.*
Naviger d'outre en outre, *Doorvaren, doorſchepen, gantſch overvaren.*
Naviger outre, *ou* auprés, *Voorby-varen.*
Navigable, c. *Daer men met den ſchepe varen kan.*
Navigation, f. *Schipvaert.*
Navire, m. *Een ſchip.*
Navire marchand, *ou* de charge, *Koopvaerdy-ſchip.*
Navire de guerre, *Oorlogh-ſchip.*
Navire de l'Admiral, *Het Admiraels-ſchip.*
Navires paſſagers, *Veerſchepen.*
monter au Navire, *t'Schepe gaen.*
equipper un Navire, *Een ſchip toeruſten.*
Naulage, m. *Schip-loon, ſchip-vracht.*
Naulager, *De ſchip-vracht betalen.*
Navrer, bleſſer, *Quetſen, wonden.*
Navré, bleſſé, m. *Gequetſt, gewondt*
Navreure, bleſſeure, f. *Quetſinge, Wondinge.*
Nautonnier, *ou* Pilote, m. *Een Schipper.*
Nayer, *ou* Noyer en l'eau, *Verdrincken.*

NE

NE, *ou* Ny, *Noch.*
Né, *Geboren.*
Ne ceci, ne cela, *Noch dit, noch dat.*
Ne l'un ne l'autre, *Geen van beyden.*
je N'en feray rien, *Ick en ſal niet doen.*
Ne te ſoucies de rien, *Zijt ſonder ſorge, hebt geen ſorge.*
Neant, *Niet, te vergeefs.*
un Neant le met hors des gonds, *Om een beuſeling wordt hy toornigh.*

cho-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

noſes de Neant, *Onnutte dingen, van geender waerden.*
omme de Neant, *Een verworpen, ongeacht menſche.*
n'eſt pas pour un Neant, *'t En is om niet niet.*
ettre à Neant, *Uyt-wiſſchen, te niet doen.*
is à Neant, *Te niet gedaen.*
nir à Neant, *Smilten.*
eantmoins, *Niet tegenſtaende, niettemin.*
eble, f. *Nevel, mieux* Brouillard.
ebuleux, *ou* Nuageux, m. *Nevelachtig.*
mps Nebuleux, *Doncker, en miſtigh weder.*
eceſſaire, c. *Noodigh, nootſakelijck, van noode.*
oſe Neceſſaire, c. *Nootſakelijcke ſake.*
eceſſairement, m. *Nootſakelijcken.*
eceſſité, f. *Nootſakelijckheyt, noodt.*
r Neceſſité, *Door armoede en gebreck.*
n'en ſera point de Neceſſité, *'t En ſal niet noodigh* of *van nooden weſen.*
s Neceſſitez de Nature, *Het gevoegh.*
ire ſes Neceſſités, *Sijn gevoegh doen, kacken.*
eceſſiter, *Dwingen.*
eceſſité, m. *Gedwongen.*
eceſſiteux, m. *Behoeftigh, behoefachtigh.*
ectar, m. *Den dranck der Goden.*
queur Nectarée, *Wijn van moſt en honigh gemaeckt.*
ef, *ou* Navire. *Een Schip.*
Nef d'une Egliſe, *'t Portael* of *den beuck van de Kercke.*
efle, f. *Een miſpel.*
ſont des Neffles, *'t Zijn maer praetjens.*
eflier, m. *Miſpelboom.*
egation, f. *Loocheninge.*
egatoire, c. *Loogenachtigh.*
egatif, m. *Een die loochent.*
iſon Negative, *Logenachtige redenen.*
egliger, *Onachtſaem zijn, verſuymen.*
egligent, m. *Onachtſaem.*
eſt trop Negligent de ſon profit, *Hy neemt of ſlaet ſijn profijt te luttel gaey.*
egligence, f. *Onachtſaemheyt, verſuyminge.*
egligemment, *Onachtſamelijcken, verſuymelijck.*
egoce, *ou* affaire, m. *Trafijcke, hanteeringe.*
egocier, *Koopmanſchappen, koopmanſchap doen, handelen.*
egocié, m. *Gekoopmanſchapt, gehandelt.*
egociation, f. *Koopmans handel, Trafijcke.*
egociateur, m. *Koopman.*

Negromance, *voyez* Nigromance.
Neige, f. *Sneeuw.*
Neiger, *Sneeuwen*, il neige, *Het ſneeuwt.*
Neigé, m. *Geſneeuwt.*
Neigeux, m. *Sneeuwachtigh, vol ſneeuws.*
Neophyte, c. *Nieuwlink.*
Nepenthe, f. *Een kruydt dat droefheyt verdrijft.*
Neples, *voyez* Neffles.
Neplier, *ou* Nefflier, m. *Miſpelboom.*
Neptune, *Den Godt der zee, en den broeder van Jupiter.*
Nepveu, m. *Eenen neve. Voyez* Neveu.
mon arriere Nepveu, *Mijn kindts kindts ſone.*
Nereides, f. au plur. *Zee-Goddinnen.*
Nerf, m. *Een zenuwe* of *peſe.*
petit Nerf, *Zenuken, peesken.*
Nerprun, *ou* Neprun, *voyez* Bourg-épine.
un Nerf retiré, *Een verſtuyckte zenuwe.*
Nerveux, *ou* Nervu, m. *Zenuwachtig, peesachtig.*
Nervin, m. *Een touwtje* of *koordeken, daer de zeylen rondom mede geboordt werden.*
Nés, *voyez* Nez.
Net, m. *Suyver, reyn, ſindelijk.*
Nette, f. *Suyvere, reyne.*
Nettelet, m. *Suyverachtig, reynachtigh.*
Nettement, *Suyverlijck, fraeykens.*
Netteté, f. *Suyverheyt, reynigheyt.*
Nettoyer, *Suyveren, reynigen.*
Neud, *ou* Nœud, *voyez* Noüer.
Neveu, *ou* Nepveu, *Een neve.*
Neuf, m. *Nieuw.*
il eſt encore Neuf en cette affaire, *Hy is noch rouw*, of *onervaren in die ſake.*
Neuf, m. *Negen.*
Neuf-fois, *Negenmael, negen reyſen, negenwerf.*
le Neufieſme, la neufiéme, *Den negenſten.*
Neufieſmement, *Ten negenſten.*
la Neufaine, *ou* Neuvaine, *Een toe-eygeninge* of *verbiedinge om iet binnen negen dagen te doen.*
Neutre, c. *Geen van beyden, neutrael.*
Neutralité, f. *Neutraligheyt.*
ſe Neutraliſer, *Hem neutrael houden, tot geen van beyden hem houden.*
Nez, m. *Neuſe.*
Nez camus, *Een platte Neus.*
avoir bon Nez, *Snoo* of *ſcherpſinnigh zijn.*
voſtre ouvrage n'a point de Nez, *Daer ſteeckt geen aerdigheyt in uw werck.*
un faux Nez, *Een gemaeckte neuſe.*

chien

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

chien de haut Nez, *Eenen hondt, die wijde gespreyde neusgaten heeft.*

NI

NI, *ou* Ny, *Noch.*
Ni auſſi, *Noch oock.*
Niais, un ſimple, *Een botterick.*
Niaiſe, f. *Een larie.*
Niaiſer, *Beuſelen, iets ſottelijck doen.*
Niaiſerie, f. *Plompigheyt, bottigheyt.*
Nice, c. *Domaerdt, Botterick.*
Niceté, f. *Domheyt.*
Niche, mocquerie, f. *Spotterye.*
faire des Niches, *Poetſen, ſpeelen.*
Nicher, *Neſtelen.*
il eſt Niché, &c. *Hy neſtelt* of *heeft ſijn neſt, &c.*
une Nichée, f. *Eenen neſt vol jongen* of *vol eyeren.*
un Nid, m. *Een neſt.*
petit Nid, *Neſtken.*
Nidifier, *Neſtelen.*
Niéce, *ou* Niepce, f. *Nichte.*
Nielle, f. *Brandt in't koren.*
du bled Niellé & gaſté de la nielle, *Koren daer den brandt in is*, of *bedorven door nattigheyt.*
Nielle, f. *Nardus-zaedt.*
Nier, *Loochenen, ontkennen.*
Nier aucunement, *Een weynigh loochenen, wat bewimpelen.*
perſonne ne Nie cela, *Niemant en ontkennet* of *ſeyt'er tegen.*
Niant, m. *Loochenende.*
Nieur, m. *Loochenaer.*
Niement, *ou* Deniement, m. *Loocheninge.*
Niez, m. Oiſeau pris au Nid, *Een jonck vogelken op ſijnen neſt gevangen, dat niet vlugge en is.*
Niez, *voyez* Niais.
Nifler, *ou* Renifler, *De ſnotte ophalen.*
un grand Nigaud, *Grooten Plompaert.*
Nigromance, *ou* Nigromancie, f. *Nigromancie*, of *de ſwarte konſte.*
Nigromancien, m. *Een Swart-konſtenaer.*
Nique, f. *ou* Niquet, m. *Eenen knick* of *knickinge met de kin.*
faire la Nique à quelqu'un, *Een guyſe ſetten.*
je ne donnerois pas un Niquet, *Ick en gaver niet een veeſe om.*
Niqueter, *Knicken.*
il n'y a que Niqueter, *Daer valt niet mede te ſpotten.*
Niſſole, f. *Een viſch als een makreel.*

Nitouche, f. Sainte Nitouche, *Eenen ſchijnheylige vrouw.*
Nitre, ſalpetre, m. *Salpeter.*
Niveau, m. *Een rechtſnoer* of *Metſers paſloot.*
Niveau de plomb, *Een ſinck-loot.*
au Niveau, *Waterpas.*
Niveler, *ou* Niveller, *Met den rechtſnoer afmeten.*
Nivelé, m. *Afgemeten met den rechtſnoer.*
Nivellement, *ou* Nivelage, m. *Afmetinge met den rechtſnoer.*
Niveleur, m. *Afmeter met den rechtſnoer.*

NO

NOble, c. *Edel, edelmoedigh.*
il ſe tient Noble, *Hy houdt hem voor een Edelman.*
un Noble à la roſe, *Een roſenobel.*
Noble Henri, *Hendricus-nobel.*
une action Noble, *Een heerlijcke*, of *treffelijcke daedt.*
terre Noble, Seigneurie, *Heerlijckheyt.*
Noblement, *Edelijcken, heerlijck, treffelijck.*
Nobleſſe, f. *Edeldom, edelheyt.*
Nobiliter, *Edel maken.*
Noces, f. *Bruyloft, voyez* Nopces.
Nocher, *ou* Pilote, m. *Een Schipper*, een *Stuerman.*
Nocturne, c. *comme* viſion Nocturne, *Een viſioen* of *geſichte in de nacht.*
Noël, m. *Kersmiſſe.*
Nœud, Neud, *voyez* Nouër.
Noiau, *voyez* Noyau.
Noir, m. *Swert.*
eſtre veſtu de Noir, *Rouw dragen, een ſwert kleedt aen hebben.*
le Noir en venerie, *Alle ſwerte beeſten, gelijck wilde verckens.*
Noiraſtre, c. *Swertachtigh, bruyn-ſwert.*
Noiraut, m. *Swertachtigh.*
Noirceur, f. *Swertheyt.*
Noircir, *Swert maken, ſwerten.*
Noircir quelqu'un, *Van iemant qualijck ſpreken.*
Noircir, *ou* ravir la reputation de quelqu'un, *Iemants eer en faem benemen.*
Noircir, devenir noir, *Swert worden.*
Noirci, *ou* Noircy, m. *Geſwert, ſwart gemaeckt.*
Noirciſſure, f. *Swertſel*, of *ſwertſel-makinge.*
Noiſe, *ou* crierie, querelle, f. *Kyvagie.*

Noi-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

oiſer, quereller, *Kijven.*
oir Noiſe avec quelqu'un, *Met yemant kijven*, of *woorden hebben.*
oiſeux, querelleux, m. *Kijfachtig.*
oix, f. *Een Note.*
uer aux Noix, *Met Noten ſpeelen.*
oix de gale, *Een Galnote.*
oix de pin, *Pijn-appel.*
oix de muſcade, f. *Een kruydt-note.*
oiſette, *ou* Noiſelle, f. *Nootken* of *Haſelnote.*
oyer, m. *Een Note-boom* of *Ocker-noteboom.*
oiſillier, *ou* Noiſettier, m. *Een Haſelaer* of *Haſelnoteboom.*
om, m. *Een Naem.*
us le Nom, *ou* pretexte de pieté, *Onder den ſchijn*, of *dekmantel van Godtvruchtigheyt.*
opre Nom, *Rechten* of *eygen naem.*
grand Nom, *Vermaert, wel geacht, van grooten naem en faem.*
s Noms & dettes, *De ſchuldenaren* of *ſchulden.*
iller un Nom, *Noemen* ofte *een naem geven.*
s moy ton Nom, *Segt my hoe gy heet.*
lüez le en mon Nom, *ou* de ma part, *Groet hem van mijnent wegen* of *in mijnen name.*
ombrable, c. *Telbaer.*
ombre, m. *Een getal.*
bon Nombre, *Tamelijk veele.*
evenir en petit Nombre, *Minderen, min* of *minder in getal worden.*
tre plus en Nombre, *Veel meer zijn.*
ettez moy au Nombre, *Stelt my onder, rekent my onder het getal.*
ns Nombre, *Ontallijk, ontellijk.*
ombrer, *Tellen.*
ombrer, *ou* conter de l'argent à quelqu'un, *Iemant gelt tellen.*
ombré, m. *Getelt.*
ombrement, *Tellinge.*
ombreux, m. *Veele, dat groot in getal is.*
ombreuſe Armée, *Een groote Krijghsmacht.*
Nombril, m. *Den Navel.*
ominatif, m. *Noemer.*
ommer, *Noemen, een naem geven.*
ommez m'en un, *Noemter* of *zeghter my eenen.*
ommé, m. *Genaemt, voornamentlijk.*
ommément, principalement, *Namelijcken, genaemt.*

Nomination, f. *Noeminge.*
Nompareil, m. *Geen gelijk, daer niet by gelecken kan worden.*
le Nompareil en beauté, *De ſchoonſte zonder weergae.*
Nompareillement, *Onvergelijckelijk.*
Non, *Neen, Niet.*
Non, non, ayez bon courage, *Niet met allen, hebt goeden moedt.*
Nonagenaire, c. *Oudt van negentigh Jaren.*
Nonnain, *ou* Nonne, f. *Nonne.*
Nonante, *ou* quatre-vingt-dix, c. *Negentigh.*
Nonantefois, *Negentig-mael.*
le Nonantieſme, *De negentigſte.*
Nonante & neuf, *Negen-en-negentig.*
Noncer, *ou* annoncer, *Boodſchappen, kondigen, verkondigen.*
Nonce, m. *Een Send-bode.*
Nonce Apoſtolique, m. *Een Pauſelyk Gezandt.*
Nonchalant, m. *Onachtzaem.*
il eſt trop Nonchalant pour ſon profit, *Hy ſtaet* of *en neemt ſijn profijt niet wel waer.*
Nonchalante, f. *Onachtzame.*
Nonchalamment, *Onachtzaemlijk.*
Nonchalance, f. *Onachtzaembeyt.*
Nonnain, *ou* Nonne, ſ. *Een Nonne.*
Nonnette, f. *Nonnetje, Bagijntje.*
Nonobſtant, *Niet te min, niet tegenſtaende.*
Nonobſtant que cela fuſt ainſi, *Al hoewel dat het zoo was.*
Nopces, f. *Bruyloft.*
faire des Nopces, *Bruyloft houden.*
aller aux Nopces, *Ter bruyloft gaen.*
Nord, m. *Het Noorden.*
Nord-eſt, *Noord-ooſten-winde, voyez* Vent.
Nordoüeſt, *ou* norduеſt, vent de nordoüeſt, *Noord-weſten-windt.*
Normand, m. *Een uyt Normandyen.*
Norme, f. *Regel, middel, mate* of *maniere.*
Nos, *Onſe.*
Nos enfans, *Onſe kinderen.*
Noſtre, c. *Onſe.*
Notable, ſingulier, *Vermaert, ſeer excellent, aenmerkens waerdig.*
les Notables d'une ville, *De voornaemſte*, of *principaelſte van een Stadt.*
Notablement, *Merckelijcken.*
Notaire, m. *Een Notaris.*
Notamment, *Merckelijcken, namelijcken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Notariat, *Notariſchap.*
Noter, *Teeckenen, aenmercken.*
cela eſt bien à Noter, *Dat behoort men wel te teeckenen.*
Noté, m. *Geteeckent.*
une Note, f. *Een teecken of merck.*
Notice, f. *Kenniſſe.*
Notifier, *Verklaren*, of *de kenniſſe van yet doen.*
Notoire, c. *Kennelijk, openbaer.*
choſe Notoire, *Een zake die gantſch klaer en openbaer is.*
Notoirement, *Kennelijcken, openbaerlijcken.*
Nôtre, *ou* noſtre, *Onſe.*
le Nôtre, *Den onſen.*
il eſt tout Nôtre, *Hy is onſe vriendt.*
Novales, *Dreflandt, landt dat dref leydt.*
Noüailleux, m. plein de neuds, *Knoopachtig, vol knoopen en knobbelen.*
Novembre, m. *November, de Slacht-maendt.*
Noüer, *voyez* Nager.
Noüer, *Knoopen.*
Noüer enſemble, *Te zamen knoopen.*
Noüet, m. *Een kleyn knoopje.*
le bled ſe Noüe, *'t Koren krijgt knobbelen.*
Noüé, m. *Geknoopt.*
Nœud, *ou* neud, m. *Een knoop.*
le Nœud d'un arbre, *Knor of weer van een boom.*
petit Nœud, *Een knoopken.*
le Nœud de l'affaire git en cela, *'t Is 't principaelſte daer de zake aen hangt.*
Nœud coulant, *Een ſtrik.*
il a un Nœud ſur ſon chapeau, *Hy heeft een ſtrik op ſijn hoedt.*
Nœud d'amour, *Een minnen-ſtrik.*
Nœud gordien, *voyez* Gordien.
Noüement, m. *Knopinge.*
Noüeux, *ou* nouailleux, m. *Knoopachtig.*
bois Noüeux, *Weerachtig hout.*
Novice, c. *Nieuweling, aenkomeling, leerkindt.*
Noviciat, m. *Leer-jaer, leer-tijdt.*
Nourrir, *Voeden, opvoeden.*
Nourri, m. *Gevoedt, opgevoedt.*
Nourri à la guerre, *Opgevoedt ter Oorlogen.*
il eſt Nourri à cela, *Hy is daer opgehouden.*
Nourriſſeur, m. *Een opvoeder.*
Nourriſſier, m. *Voedſter-heer.*
Nourriſſe, *ou* Nourrice, f. *Een Voedſter of Memme.* (*voedzaem.*
Nourriſſant, m. *Voedende, voedzel gevende,*
choſe Nourriſſante, *Iet dat voedt of voedtzel geeft.*

un Nourriſſon, m. *Voedſter-kindt.*
Nourriture, viande, f. *Voedſel, ſpijſe.*
Nourriture, education, f. *Opvoedinge.*
Nourriſſement, m. *Voedinge, opvoedinge.*
Nous, *Wy, wy lieden.*
entre Nous, *Onder ons of ons lieden.*
Nous meſmes, *Wy ſelfs.*
Nouveau, *ou* nouvel, m. *Nieuw.*
tout Nouveau, *Heel nieuw, heel onlangs.*
de Nouveau, *ou* nouvellement, *Nieuwelijck, van nieuws.*
Nouveauté, f. *Nieuwigheydt.*
Nouvelet, m. *Nieuwachtig.*
Nouvelle, f. *Nieuwe.*
Nouvelle, *Boodtſchap, tijdinge.*
Nouvelles, f. *Nieuwe tijdinge.*
il n'en eſt plus de Nouvelles, *Daer en is geen ſprake meer af.*
Nouvellement, *Nieuwlinks.*
Noyau, m. *Een keern* of *kerſſe-ſteen, krieckſteen.*
le Noyau d'une noix, *De pit van een note.*
les Noyaux des olives, *De ſteenen van de olyven.*
le Noyau d'un eſcalier, *De ſtijl van een wendeltrap.*
un Noyer, m. *Een Note-boom.*
Noyer, *ou* ſe noyer en l'eau, *Verdrincken.*
Noyé en dettes, *Veel ſchuldig zijn.*

NU

NU, *ou* nud, *Naekt.*
Nuage, *voyez* Nuée.
un Nuage d'oiſeaux, *Een groote vlucht of geſwermte van vogelen.*
Nuage, *ou* ombrage de peinture, *De ſchaduw in de ſchilderye.*
Nuageux, *Vol wolcken.*
Nubile, c. *Houwbaer.*
Nucque, f. *De nek.*
Nud, m. *Naekt.*
mettre à Nud, *Ontdecken, blooten, bloot leggen.*
Nuë, f. *Naekte.*
Nudité, *Naektheyt, blootheyt.*
Nuée, *ou* Nuë, f. *Een wolcke.*
élever juſqu'aux Nües, *Totten hemel toe verheffen.*
Nüageux, m. *Wolkachtig.*
temps Nüageux, *Doncker weder.*
Nüage, f. *Een wolcke.*
montagne Nüageuſe, *Een donckeren berg met wolcken bedekt.*

Nuë-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

uëment, *Naektelijk, oprechtelijk, klaerlijk.*
üer, *Een lichtachtige verwe geven.*
üer, *Koleur geven gelyk de wolcken.*
Nuict *ou* nuit, *Den Nacht.*
uit cloſe *ou* fermée, *Donckere nacht.*
uit eſtoilée, *Geſterde*, of *ſterre-lichte nacht.*
eſtoit encore Nuit, *Het was noch doncker.*
uitamment, de Nuit, *'s Nachts, by nachte.*
ne Nuit ou nuitée, *Den tijdt van een nacht.*
uire, *Hinderen, hinder en ſchade doen.*
e Nuiſez à perſonne, *En ſchadet ende hindert niemant.*
uire à faire quelque choſe, *Beletten yet te doen.*
uiſant, m. Nuiſible, c. *Schadelijk.*
uiſance, f. *Hinder, ſchade.*
ul, perſonne, m. *Niemant.*
ul des deux n'a, &c. *Sy en hebben geen van beyden, &c.*
jugement eſt Nul, *'t Vonnis en is van geender weerden.*
ulle, pas une, f. *Geene.*
e Nulle valeur, *Van geender waerde.*
ulle part, *Nergens.*
ullement, en nulle façon, *Geenſins.*
ullement du monde, *Gantſchelyk niet met allen.*
ullité, f. *Onnuttigheyt, van geender weerde.*
umerer, *mieux* nombrer, *Tellen.*
umereux, *mieux* nombreux, *Groot van getal.*
umeration, f. *mieux* nombrement, m. *Een tellinge.*
umeroſité, f. *Veelheyt.*
uptial, m. *Dat totter bruyloft behoort.*
uptialement, *Op ſijn bruylofs.*
uque, f. *De necke.*

NY

NY, *Noch.*
Ny par prieres, ny par menaces, *Noch door gebeden, noch door dreygementen.*
Nymphe, *ou* Nymfe, *Een Zee* of *water Goddinne, een Boſch Goddin.*
Nymphal, m. *Dat zulcken Zee-Goddinne toekomt.*
Nymphe, f. *Een bruyt*, item *een Goddinne.*
Nymphes de chémiſe, *De lobben van hemden.*

O

O Moy miſerable! *Och!* of *wee my arm menſche.*
O que je voudrois, *Hoe wel wilde (ik.*
O temerité incroiable! *Och wat een ongelooflijke vermetentheyt.*
O que bien heureux eſt l'homme qui! &c *Hoe zalig is de menſche die! &c.*
O que tu es à ton aiſe! &c. *Och hoe wel zijt gy te paſſe! &c.*

OB

O Beau, *voyez* Aubel.
Obédient, obédience, obédiemment, *voyez*, Obéiſſant, Obéiſſance, &c.
Obéir, *Gehoorzaem en onderdanig zijn, obedieren, obedient zijn, volgen.*
Obéir à l'ordonnance, *d'Ordonnantie volgen* of *daer na doen.*
le bois ſec n'Obeit pas à la main, *Het droogh hout en buygt niet als men wel wou.*
Obéiſſant, m. *Onderdanig, gehoorzaem, obedient.*
mal Obéiſſant, *Ongehoorzaem, rebellig.*
un cœur Obéiſſant, *Een ootmoedig en eenvuldig herte.*
Obéiſſance, f. *Onderdanigheyt, gehoorzaemheyt, obedientie.*
ſous l'Obéiſſance de, &c. *Onder de ſubjectie van &c.*
reduire un peuple ſous ſon Obéiſſance, *Een volk onder ſijn gebied brengen.*
Obédiemment, *Onderdaniglijk, gehoorzaemlijk.*
Obeliſque, f. *Een ſpitſe zuyl of colomme.*
Obice, *ou* verrouil, m. *Een grendel.*
Objecter, *ou* oppoſer, *Tegenwerpen, tegenſtellen, tegenſpreken.*
Objecter, reprocher, *Voorwerpen, verwijten.*
Object, *ou* objet, m. *Een oogmerk, voorwerp.*
Objection, f. *Voorwerpinge, tegenſprekinge.*
Obit, *ou* ſervice pour un trespaſſé, *Een dienſt voor een overleden.*
Objurguer, *mieux* reprendre, *Bekijven.*
Objurgué, tanſé, *Bekeven.*
Objurgateur, m. *Bekijver.*
Objurgation, reprehenſion, f. *Bekijvinge.*
lettres Objurgatoires, *Brieven die bekijven en beriſpen.*
un Oblat de religion, m. *Een Leek.*
Oblation, f. *Een Offerhande.*
Oblecter, *Verluſten, verheugen.*
Oblectation, f. *Verluſtinge, verheuginge, recreatie.*
Oblier, *voyez* Oublier.
Obliger, *Verbinden, obligeren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

s'Obliger corps & biens, *Lijf en goet verpanden*, of *te pande stellen.*

Obligé, redevable, m. *Verbonden, geobligeert.*

vous estes Obligez respectivement l'un à l'autre, *Gy zijt in malkanderen gehouden.*

Obligation, f. *Obligatie* of *obligeringe, Verbindinge, Handt-schrift.*

coucher une Obligation, *Een handtschrift maken.*

avoir Obligation à quelqu'un, *Iemant verplicht*, of *verobligeert zijn.*

Obligeant, *Dienstwillig, Verplichtende.*

Obligeamment, *Vriendelijk, Beleefdelijk.*

Oblique, c. *Dwers, slim, krom.*

chemin Oblique, *Een krommen weg.*

regarder d'un œil Oblique, *Dwers van ter zijden* of *met een slimme ooge aensien.*

Obliquement, *Dwerslijck, sijdelinghs, slimlijk.*

Obliquité, f. *Dwersheyt, kromheyt.*

Oblivieux, *mieux* Oublieux, *Vergeetachtig.*

Obmetre, *voyez* Ometre.

Obnubiler, *Verdonckeren, verduysteren.*

Obnubilation, f. *Verduysteringe.*

une Obole, *ou* denier, m. *Eenen penning, weert omtrent een halven bras-penning.*

Obombrer, *Beschaduwen, met een schaduwe overdecken.*

Obombrant, f. *Beschaduwende.*

Obombration, f. *Beschaduwinge.*

Obscur, m. *Duyster, Doncker.*

Obscur à entendre, *Swaer* of *quaet om verstaen.*

aucunement Obscur, *Duysterachtig, donckerachtig.*

lanterne Obscure, *Duysteren* oft *donckeren Lanteern.*

Obscurcir, *Verduysteren, Verdonckeren.*

Obscurci, m. *Verduystert.*

lune Obscure, *Mane die verdonckert is.*

Obscurcissant, m. *Verduysterende, verdonckerende.*

Obscurcissement, m. *Verduysteringe, verdonckeringe.*

Obscurément, *Donckerlijk, duysterlijk.*

parler Obscurément, *Bedeecktelijk spreecken.*

Obscurité, f. *Duysterheyt, Donckerheyt.*

Obsecration, f. *Ernstige en hertelijke biddinge.*

Obseques, *ou* funerailles, f. *Een uyt-vaert.*

Obsequieux, m. *Gedienstig, Dienstbaer.*

Observer, *Gade slaen, waernemen, onderhouden, bemercken.*

Observable, c. *Onderhoudelijk, dat men onderhouden moet.*

Observance, *ou* Observation, *ou* remarque, f. *Onderhoudinge, achthebbinge, waerneminge.*

ancienne Observance, *Een oude gewoonte* of *onderhoudinge.*

Observateur, m. *Onderhouder*, of *een die gade slaet, en yets aenmerkt.*

Observatrice, f. *Onderhoudster.*

Obstacle, empeschement, m. *Verhinderinge, letzel.*

Obstant, m. *Tegenstaende.*

non Obstant que, &c. *Niet tegenstaende dat, &c.*

s'Obstiner à l'encontre de tous, *Hem obstinatelijk tegen een yegelijk stellen.*

ne t'Obstines pas si fort, *En stelter u zoo seer niet tegen.*

Obstiné, *ou* opiniastre, m. *Hertneckig, obstinaet.*

Obstination, f. *Hertneckigheyt.*

Obstinément, opiniastrement, *Hertneckiglyk, obstinatelyk.*

Obsister, *Wederstaen, Tegenstaen.*

Obstruction, f. *Verstoppinge, Verstoptheyt.*

Obstructif, m. *Verstoppende, verstoppelyk.*

Obtemperé, m. *Onderdanig, Gehoorzaem.*

Obtemperer, obeïr, *Onderdanig zyn.*

Obtemperation, f. *Onderdanigheyt, Gehoorsaemheyt.*

Obtenir, *Verkrygen, verwerven.*

Obtenir la requeste, *Verbidden, verkrygen daer men om bidt.*

permets que j'Obtienne, *Laet ik dat by u verkrygen.*

Obtenir toutes ses fins & conclusions, *'t Proces winnen met alle kosten en interesten.*

Obtenu, m. *Verkregen.*

Obtenuë, f. *Verkryginge, Verwervinge.*

Obtester, *Tot getuygen roepen.*

Obtrectation, mesdisance, f. *Achterklappinge.*

Obtrectateur, m. *Achterklapper.*

Obtus, m. *Plomp, bot.*

Obvier, empescher, *Tegen komen, Verhinderen.*

Obumbrer, *voyez* Obombrer.

OC

OCcasion, *Oorsaecke, Occasie, Gelegentheyt.*

Occasion legitime, *Rechte oorsaecke.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il fait cela à mon Occasion, *Hy heeft dat om mijnent wil gedaen.*
uelle Occasion? *Wacrom, uyt wat oorsake?*
r Occasion, *By gelegentheyt.*
Occasion se presenta, *'t Was recht tijdt.*
Occasion offerte, *De gelegentheyt daer zijnde.*
oir bonne Occasion, *Goede oorsake*, of *recht en reden hebben.*
ndre Occasion, *Een oorsake nemen.*
casion de procés, *De principale punctten daer de processen uyt rysen.*
casionner, donner occasion, *Oorsake geven.*
casionnellement, *ou* par occasion, *Door oorsaecke, mits dat het recht gelegen of tijdt was.*
cident, couchant, m. *West, het deel des Hemels, daer de Sonne onder gaet.*
cidental, m. *Dat westwaerts leyt.*
nt Occidental, vent d'occident, *Westen windt.*
cire, tuër, esgorger, *Dooden, doodt slaen.*
ccir, *Hem selven verdoen*, of *'t leven benemen.*
cis, m. *Doodtgeslagen, gedoodt.*
cision, f. *Doodinge, doodtslaninge.*
se Occulte, *ou* cachée, *Een verborgen en secrete sake.*
culter, *Verbergen, secreet houden.*
cultation, f. *Verberginge, secreet-houdinge.*
cultateur, m. *Heelder, die iet secreet houdt.*
cultément, secrétement, *Verborgentlijck, heymelijck.*
cuper, *Verhinderen, beletten.*
cuper un lieu, *Een plaetse innemen en besitten.*
ccuper à quelque chose, *Hem ergens mede bekommeren.*
Occuper son temps à rien, *Niewers sijn tijdt nen besteden.*
cupé, m. *Besich, onledigh, bekommert.*
cupation, f. *Onledigheyt, besigheyt, bekommernisse.*
nner de l'Occupation à quelqu'un, *Iemant werck geven.*
currence, f. *Voorval, gelegentheyt.*
Occurrence d'une chose, *Den toeval* of *geschiedenisse in eenige sake.*
ses Occurrentes, *Invallende saken.*
cean, t. *De zee die rontsom het aertrijck gaet, de groote wilde zee.*

Oche, f. *Eenen kerf.*
Ocher, *Kerven.*
Oché, m. *Gekerft.*
de l'Ocre m. *Oker, Bergh-geel.*
Octagone, m. *Achthoeckigh.*
Octante, *mieux* quatre-vingts, *Tachentigh.*
Octantiesme, *De tachentighste.*
Octave, f. *De octave in de musijck*, of *achtsten dagh.*
le mois d'Octobre, *De Wijn-maendt, October.*
Octogenaire, c. *Een die tachentigh jaren oudt is.*
Octroyer, *ou* Ottroyer, *Verleenen, toelaten.*
Octroyer une requeste, *Een bede toestaen.*
Octroy, m. *Octroy, toelatinge, geheugenisse.*
Octroyé, m. *Geoctroyeert, toegelaten.*
chose Octroyée, m. *Dat geconsenteert en toegelaten is.*
Oculaire, c. *Dat men voor sijn oogen siet, openbaer.*
témoins Oculaires, *Getuygen, oogh-getuygen, die't met haer oogen gesien hebben.*
Oculairement, *Oogenschijnlijck, klaerlijck.*
Oculiste, *Oogen-meester.*

OD

ODe, f. *Een gedicht tot iemants lof.*
Odeur, senteur, f. *Reuck.*
une forte Odeur, *Eenen stercken reuck.*
jetter, *ou* rendre une Odeur, *Reuck* of *geur van hem geven.*
Odeurs, *ou* senteurs, f. *Welriekende specerye.*
l'Odorat, m. *De reuck.*
Odorer, *Riecken.*
Odorement, m. *Ricckinge.*
Odoriferant, m. *Rieckende, dat goeden reuck geeft.*
Odieux, m. *Dat gehaet wordt, hatelijck.*
chose Odieuse, f. *Een hatelijck dinck.*
Odieusement, *Hatelijcken.*

OE

OEconome, Oeconomie, *voyez* Econome.
Oeil, m. *Een ooge.*
avoir l'Oeil sur aucun, *Sijn ooge* of *gesicht op iemanden hebben* of *slaen.*
avoir l'Oeil au guet, *Een ooge in't zeyl hebben, toesien.*
qui n'a qu'un Oeil, *Een oogigh.*
Oeillé, qui a des yeux, m. *Dat oogen heeft.*
Oeillade, f. *ou* coup d'œil, *Lonckinge, oogenwinckinge.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Oeillader, jetter des Oeillades, *Loncken, een ooghsken* of *loncxken toewerpen.*
Oeillet, m. *ou* la Girofflée, f. *Angeliere, gyroffel-nagel.*
Oeillets à un habit, *Neſtelgaten.*
Oeillieres, f. *Honts-tanden.*
un Oeuf, *ou* Euf, *Een ey.*
Oeuf, *ou* Euf de poiſſon, *Een roge.*
Oeuf molet, *Een weeck ey.*
Oeuf ſans germe, *ou* Germillon, *Een windt ey.*
chef d'Oeuvre, *Een proefſtuck.*
Oeuvre, *ou* Euvre, m. *voyez* Ouvrer.
un maiſtre des Oeuvres, m. *Werckmeſter, een ſtadts dienaer.*

OF

OF, *Ach,* of *och.*
Offenſer, *Miſdoen, beſchadigen, ſchade en hinder aen doen.*
Offenſer quelqu'un, *Tegen iemanden miſdoen, iemanden vertoornen, quetſen.*
s'Offenſer facilement, *Lichtelijck toornigh worden.*
Offencé, m. *Miſdaen, vertoornt, gequeſt.*
Offenſe, f. *Miſdaedt.*
baſton Offenſif, *Een geweer* of *ſtock daer men mede quetſen kan.*
armes Offenſives, *Wapenen om te quetſen.*
Offertoire en la Meſſe, *De offering in de Miſſe.*
Office, m. *Een officie, ampt, werck,* of *dienſt.*
Office, devoir, *Plicht.*
faire l'Office de Conſul, *Borgermeeſter ſijn, het Borgermeeſterſchap bedienen.*
ſe deſmettre de ſon Office, *Sijn officie verlaten.*
Official, m. *Kackſtoel, ſchijt-teyle,* of *pispot.*
Officier, m. *Een Officier* of *Sergeant.*
les Officiers de, &c. *De dienaers van, &c.*
Officier, *Eenige officie bedienen.*
Officier, faire l'office divin en l'Egliſe, *Den Kerckendienſt doen.*
Officieux, m. *Gedienſtigh, dienſtbaer, dienſtwilligh.*
Officieuſement, *Gedienſtelijcken.*
Offrande, *Offerhande.*
Offrant, un qui Offre, *voyez* Offrir.
Offraye, m. *Een viſch-arent.*
Offrir, *Bieden, preſenteeren, offeren.*
s'Offrir à la mort, *Hem ſelven tot in den doodt toe preſenteeren.*
il s'Offre à, &c. *Hy preſenteert hem ſelven den, &c.*

une grande Offre, *Een ſchoon conditie,* of *preſentatie.*
Offrant, m. *Biedende preſenterende.*
le plus Offrant, *Den meeſtbiedende.*
Offre, f. *Preſentatie, aenbiedinge.*
la premiere Offre, *Het eerſte gebodt.*
Offuſquer, obſcurcir, *Verdonckeren, verduyſteren.*
Offuſqué, m, *Verdonckert, verduyſtert.*

OH

OHier, *Verlemmen, vermincken, kranck en ſwack maken.*
Ohié, m. *Verlemt, verminckt, ſwack* of *kranck.*
un homme Ohié de ſon corps, *Een die qualijck geſtelt is in ſijn lichaem.*
une Ohie, f. *Een verkranckinge des lichaems.*
Oho, *Wel, houw.*

OI

OIgnement, m. *ou* Onction, f. *Salve, ſmeer, ſalvinge.*
Oignon, m. *Ajuyn.*
Oignon marin, *Squille* of *Spaenſche zee-ajuyn ſonder bloeme.*
Oignonniere, f. *Plaetſen daer men de ajuynen zaeyt.*
Oillet, *voyez* Oeil.
Oindre, *Smeeren, beſtrijcken, ſalven.*
Oint, m. *Geſmeert, geſalft.*
Oiſeau, m. *Een vogel.*
Oiſeau de proye, *Roof-vogel.*
Oiſellet, *ou* Oiſillon, m. *Een vogelken.*
Oiſeaux de chant, *Singende vogelen.*
Oiſeler, chaſſer aux oiſeaux, *Vogelen, vogelen vangen.*
Oiſeleur, m. *Vogelaer, Vogelvanger.*
Oiſeliere, *ou* voliere, f. *Een vogelhuys, een vogelhock.*
Oiſelerie, f. *De konſt van vogelen te vangen.*
Oiſeux, Oiſif, m. *Leedigh, luy.*
eſtre Oiſif, *Leedigh ſijn, lanterfanten.*
femme Oiſive, *ou* Oiſeuſe, f. *Een luye, tragе* of *leedige vrouwe.*
Oiſiveté, f. *Luyigheyt, leedigheyt.*
un Oiſon, *Een gansken, voyez* Oye.

OL

OLeagineux, *ou* Huileux, *Olyachtigh.*
Oleandre, m. *Een oleander-boom.*
Oleaſtre, *Een wilde olijf-boom.*
Olivaire, *ou* d'Olives, *Van olyven.*
un moulin Olivaire, *ou* à l'huile, *Een oly-meulen.*
Olivaiſon, *De tijdt als men d'olyven pluck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

live, f. *Een olyve.*
livet, m. *ou* Olivaye, f. *Olyf-acker.*
livette, petite Olive, *Een kleyn olyve.*
livaſtre, couleur d'olive, *Dat de couleur van een olyve heeft.*
livier, m. *Een olijf-boom.*
lympe, m. *Den bergh Olympus.*
lympiade, f. *Een tijdt van vijf jaren.*
ux Olympiques, *Olympiſche ſpeelen, die by de Romeynen alle vijf jaren gehouden wierden.*

OM

)Mbre, *Een ſchaduwe.*
ſous Ombre de, &c. *Onder 't deckſel, ſchijn van, &c.*
Ombre des arbres, *De lommere* of *ſchaduwe van de boomen.*
Ombres des morts, *De geeſten* of *zielen der dooden.*
mbrager, *Omſchaduwen, beſchaduwen.*
Ombrager de quelque choſe, *Van iets achterdocht hebben.*
mbrage, m. *Overſchaduwing, lomber, lommere.*
mbrage, ſoupçon, *Achterdocht.*
mbrageux, *ou* Ombreux, m. *Donckerachtigh, lommerachtigh.*
mbrageux, ſoupçonneux, m. *Achterdenckigh.*
e mule Ombrageuſe, *Een ezellinne die ſchouw is.*
nbragement, m. *Beſchaduwinge, achterdenckinge.*
Ombragements des peintres, *De donckergeſchilderde dingen van de Schilders.*
nettre, *Achterlaten.*
nettre quelque choſe à dire, *ou* faire, *Iet verſuymen, vergeten te doen* of *ſeggen.*
nis, m. *Achtergelaten, verſuymt, vergeten.*
niſſion, f. *Achterlatinge, verſuyminge.*
nnipotent, *voyez* Toutpuiſſant.
nnipotence, *voyez* Toutepuiſſance.

ON

N, *Men.*
On dit, on fait, *Men ſeyt, men doet.*
c, *voyez* Oncques.
ce, *ou* lonce, f. *Los*, of *locht, een geſpickelt, wreedt en ſcherpſinnigh dier.*
Once, *Een once gewichts, waer af de* 16 *een ſont doen, item een maet van* 3 *vingers breet.*
ce à once, *ou* par onces, *Once na once, met ncen.*

Oncle, m. *Oom.*
Oncques, *Oyt, eenighmael.*
je ne le vis plus Oncques, *Ick en ſagh hem daer na niet meer.*
Onction, f. *Salvinge.*
Onctueux, m. *Smeerachtigh, ſalfachtigh.*
Onguent, m. *Salve, ſmeer.*
Onguent, onctueux, *Smeer-ſalve.*
Onction, f. *Salvinge*, extreme onction, *Het Olyſel.*
Onctueux, *voyez* Oindre.
Onde, f. *Bare, waterbare, watergolve.*
Ondé, *ou* Ondelé, m. *Gelijck baren gemaeckt.*
du camelot Ondé, *Gewatert camelot.*
une robbe Ondée, *Een rock gemaeckt en geſtreept na 't fatſoen van de baren.*
Onder ſes cheveux, *Sijn hayr krollen* of *friſeeren.*
des cheveux Ondés, *Gekrolt hayr.*
une Ondée de pluye, *Eenen ſlaghregen.*
Ondoyer, *Vloeyen, groote baren opwerpen, bochten maken, gelijck de baren.*
une robbe qui Ondoye, *Een kleet dat vloeyende en volſlegen is.*
les bleds Ondoyent doucement agités du vent, *Het koren waeyde ſoetelijck over en weêr.*
Onerer, *Laden, beſwaren.*
Oneré, m. *Geladen.*
Onereux, m. *Gewichtigh, ſwaer.*
Ongle, m. *Een nagel* of *klauw.*
Onglet, *ou* petit Ongle, m. *Nagelken.*
l'Onglée au bout des doigts, *De winter in de handen of vingeren hebben.*
j'ay l'Onglée aux doigts, *Mijn vingeren zijn ſtijf van koude*, of *verkleumt.*
une Onglade, donner une onglade, *ou* egratigner, *Iemanden krabben, ſchrabben* of *kretſen.*
Onguent, *voyez* Oindre.
Onques, *Oyt, eenighmael, voyez* Oncques.
Onze, c. *Elf, elve.*
Onze fois, *Elfmael.*
Onzieſme, c. *De elffte.*

OP

OPaque, Opacité, *voyez* Obſcur.
Operer, *Wercken.*
Operé, m. *Gewrocht.*
Operateur, *ou* empirique, *Een Geneesmeeſter uyt ervarentheyt.*
Operatif, qui opere, *Werckende.*
Operation, f. *Werckinge.*
Opiat, m. Opiate, *Een bereyding van Opium.*

Opier,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Opier, *voyez* Obier.
Opiler, *voyez* Oppillet.
Opime, c. *Vet, vruchtbaer.*
Opiner, *Meynen.*
Opiner, dire ſon opinion, *Sijn meyninge ſeggen.*
on Opine, *De meyninge is.*
Opinion, f. *Meyninge, gevoelen.*
Opinion enracinée, *Een vaſt voornemen.*
Opinion ſuivie de beaucoup de gens, *Een ſecte.*
changer ſon Opinion, *Van anderen ſin, advyſe en meyninge werden.*
l'Opinion qu'on a de quelqu'un, *'t Vermoeden of gevoelen dat men van iemant heeft.*
Opiniaſtre, *ou* Opiniâtre, c. *Hertneckigh, krygel.*
Opiniaſtriſe, *ou* Opiniaſtreté, f. *Hertneckigheyt.*
Opiniaſtrement, *Hertneckighlijck.*
s'Opiniaſtrer, *Hertneckigh blyven, krygel zijn.*
combat fort Opiniâtré, *Een gevecht daer aen wederzyde hertneckelijck is gevochten.*

Tous les mots ſuivans écris avec deux P, ſe peuvent écrire avec un ſimple.

OPP

Oppiler, *Verſtoppen.*
Oppilatif, *ou* reſtringent, m. *Dat verſtoppende is.*
Oppilation, f. *Verſtoppinge.*
s'Oppoſer, *Beletten, tegenhouden, tegenſtaen, ſich tegen ſtellen.*
un Oppoſant, *Een verweerder in 't geding.*
Oppoſé, m. *Belet, tegen gehouden, tegen geſtelt.*
Oppoſite, *Tegen-over.*
la partie Oppoſite, qui eſt vis à vis, *'t Stuck dat tegen het ander over ſtaet.*
à l'Oppoſite, *Ter contrarien.*
à l'Oppoſite, *Tegen-over.*
Oppoſition, f. *Tegenſettinge, tegenſprekinge.*
Opportun, m. *Wel-gelegen, bequaem.*
Opportunité, f. *Wel-gelegentheyt, bequaemheyt.*
ſi tu as l'Opportunité, *Soo gy de gelegentheyt hebt, indien't u gelegen is.*
Opportunément, *Bequaemlijck, recht,* of *effen te pas.*
Oppreſſer, opprimer, *Verdrucken, benauwen.*
Oppreſſé, opprimé, m. *Verdruckt, benauwt.*
Oppreſſion, f. *Verdruckinge, benauwinge.*
Oppreſſeur, m. *Een Verdrucker.*

Opprobre, m. *Schande.*
Opprobrer, *Schandaliſeeren, blameren.*
Oppugner, *Bevechten, beſtormen, beſpringen.*
Oppugné, *Bevochten.*
Oppugnation, f. *Bevechtinge, beſtorminge.*
Oppugnateur, m. *Bevechter, Beſtormer.*
Opter, *Wenſchen, begeeren, mieux* choiſir.
Option, *Keur, kieſinge.*
Opulent, m. *Rijck, overvloedigh.*
Opulence, f. *Rijckdom, overvloedigheyt.*
Opulemment, abondamment, richement, *Rijckelijck, overvloedelijcken.*
vivre Opulemment, *Weeldelijck leven.*

OR

OR, orſus, orça, *Nu voort, wel aen, 'tza.*
Or, mais, *Maer, maer nu.*
Or, m. *Gout.*
Or bruny, *Gepolijſt gout.*
Or ras, *Geſchroeyt gout.*
Or battu en fueilles, *Gout tot blaetjes geſlagen.*
Oracle, m. *Een Godts-ſpraeck.*
il parle comme un Oracle, *Hy ſpreeckt wonderlijck wel.*
c'eſtoit l'Oracle de ſon temps, *Hy was d'uytnemenſte man in ſijn tijdt.*
Orade, *ou* Dorade, f. *Een zee-braeſſem.*
Orage, m. *Storm, onweder, tempeeſt.*
temps Orageux, m. *Tempeeſtigh weder.*
Orageuſement, *Door ſtorm* of *tempeeſt.*
Oraiſon, f. *Gebedt, oratie,* of *lange reden.*
Oraiſon, *ou* harangue coulante, *Een vloeyende oratie.*
Oraiſon jaculatoire, *Een innerlijck gebedt.*
Orer, *mieux* faire Oraiſon, *Bidden.*
Orateur, m. *Een Orateur, welſprekende man.*
un Oratoire, m. *Kamerken om ſijn gebedt te doen.*
l'art Oratoire, f. *De konſte van wel te ſpreken.*
parler Oratoirement, *Konſtelijck wel ſpreken.*
Orange, f. *Een oranje-appel.*
un Oranger, *Een oranje-appelboom.*
Orangeade, *Ingemaeckte ſtuckjes van oranje-appelen.*
Orbateur, m. *Goutſlager.*
Orbe, c. *Duyſter, dat van ſijn geſicht berooft is.*
une chambre Orbe, *ou* obſcure, *Een kamer die doncker* of *ſonder licht is.*
un coup Orbe, *Eenen dooven ſlagh.*
Orbiculaire, *ou* rond en cercle, *Rondt.*
Orbiculairement, *Rondelijck.*
Orcanette, f. *Wilde oſſen tong,* Herbe.
Ord, gaſté, ſouillé, m. *Vuyl, onreyn.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

lement, Salement, m. *Vuylachtig.*
dinaire, c. *Gewoonlijk, gemeen.*
on Ordinaire, *Na mijn gewoonte.*
ends une lettre par l'Ordinaire de Paris, *Ik erwacht een brief door de poſt van Parijs.*
eſté fait Preſtre par ſon Ordinaire, *Hy is oor ſijn eygen Biſſchop Prieſter gemaekt.*
r quelqu'un à l'Ordinaire, *Iemant op ſijn rtie noden.* (*meenlijk.*
inairement, d'Ordinaire, *Gewoonlijk, Ge-*
lir, *voyez* Ourdir.
lonner, *Ordineeren, ſchicken, gebieden.*
lonner un teſtament, *Een teſtament maken.*
lonner *ou* renger ſon armée en bataille, *Syn eyrkracht in ſlag-oorden ſtellen.*
lonner, *Toeruſten, bereyden, gereet maken.*
rdonna ſes Inſtruments, *Hy bereyde ſijn Inrumenten.*
lonné, m. *Geordonneert* of *ingeſtelt.*
onné à combattre, *Gewapent, toegeruſt en reet om te vechten.*
nd le chevalier fut Ordonné, il, &c. *Als en Ridder toegeruſt en gereedt was, ſoo, &c.*
ce bien Ordonnée, *Goet recht, Juſtitie die el ingeſtelt is.* (*tinge.*
onnance, f. *Ordonnantie, ſtatuyt,* of *inſet-*
onnance, f. *Regel, maniere, gebodt, bevel.*
rdonnance du Roy, *Na des Konings bevel gebodt.*
rver, *ou* garder les Ordonnances, *Het bel in acht nemen.*
par l'Ordonnance de, &c. *Al door den et van, &c.*
'Ordonnance divine, *Door de Goddelijcke ickinge.*
ts & Ordonnances de la Cour, *Mandenten van den Hove.*
Ordonnance de la Cour, *By bevel* of *comiſſie van den Hove.*
onneur, Ordonnateur, m. *Ordineerder, mmiſſie gever.*
onnement, *Ordonneeringe.*
onnement, par ordre, *Ordentlijk, gebiktelijk, in oorden.*
re, m. *Orden, een bevel* of *Ordonnantie.*
en ſon Ordre, *Ordentelijk,* of *vervolgens geſchicktelijk yet zeggen.*
dre, par Ordre, *Ordentelijk, vervolgens een na d'ander, uyt laſt en bevel.*
en Ordre, *Wel gekleedt en in't habyt.*
on Ordre, *Geſchiktelijk, met goeder ordontien.*

il n'y a point d'Ordre, *Het gaet over hoop, daer en is geen ſchik noch ordonnantie.*
les ſaints Ordres, *De Ordenen van den geeſtelijcken ſtaet.*
l'Ordre de Preſtriſe, *De Prieſterſchap* of *Prieſterlijcken ſtaet.*
l'Ordre de Bourgogne, *ou* de la toiſon d'or, *De orden van Bourgoignien,* of *van't gulde vlies.*
chevaliers de l'Ordre, *Ridders van de orden.*
Ordure, *Vuyligheyt, ſlijk, modder.*
faire ſon Ordure, *Sijn gevoeg doen, Kacken.*
l'Ordure, *ou* le pus d'une playe, *Het dracht,* of *etter van een wonde.*
Orée, f. Orée d'un bois, *ou* d'une riviere, *De kant* of *'t uyterſte van een Boſch,* ofte *Oever van een Rivier,* of *Zee.*
Oreille, f. *Een Oore.*
dire tout bas à l'Oreille, *In-luyſteren.*
avoir bonne Oreille, *Goet gehoor hebben, goet van begrijp zijn.*
Oreille de liévre, *Een ſpits gaende zeyl, gelijk de beſane* of *focke.*
Oreille d'aſne, *Wael-wortel.*
Oreille d'homme, *Haſewortel* of *maus-ooren.*
Oreille de rat ou ſouris, *Nagel-kruydt, Muys-ooren* of *Piloſelle.*
l'Oreille des poiſſons, *voyez* Oüye.
dreſſer les Oreilles, *Horcken, opluyſteren.*
rompre les Oreilles, étourdir, *'t Hooft breeken.*
preſter l'Oreille, *Toe-luyſteren.*
preſter l'Oreille aux flatteurs, *De pluymſtrijckers gehoor geven en gelooven.*
avoir l'Oreille du Prince, *By den Prins veel vermogen hebben.*
cur'Oreille, *ou* cur-roille, m. *Een Oor-lepel.*
Oreillé, m. *Gehoort.*
un Oreiller, *Een Oorkuſſen.*
Oreillettes, f. *Oor-ringen.*
Orendroit, à preſent, *Nu, nu ter tijdt.*
Orenge, *voyez* Orange.
Orer, *voyez* Oraiſon.
Ores, maintenant, *Nu, nu ter tijdt.*
Orfelin, m. *Een Weeſe.*
Ortelinage, m. *Weeſe ſtaet.*
Orfelinerie, f. *Wees-huys.*
Orfévre, *ou* orfebvre, m. *Een Goudt-ſmit.*
Orfévrerie, f. *Een Goudt-ſmidts-winckel.*
Orfévrerie, f. ouvrage d'orfevrerie, *Goudt-ſmederye.*
Orfraye, *voyez* Offraye.
Organe, f. *Een lidt in den lichame,* of *Orgele.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Organiſer, former, *Formeeren, 't Gelaet*, of *de geſtalteniſſe geven.*
Organiſé, formé, m. *Geformeert, gemaekt.*
Organiſé, m. *Dat geluyt geeft als een Orgel.*
eſpinette Organiſée, *Een Claveſimbale met Orgelen.*
Organiſte, m. *Een Orgeliſt.*
Orge, t. *Geerſte*
du pain d'Orge, *Gerſten-broodt.*
Orge mondé, *Geſuyverde en gepelde gerſte.*
Orgues, t. *Een Orgel.*
Orgues à fluſtes, *Orgelen die met de windt opgaen.*
joüer des Orgues, *Op den Orgel ſpeelen.*
Orgueil de fabrique, *Een handt-boom* of *rolle daer men yets ſwaers op vervoert.*
Orgueil, m. *Hoogmoedigheyt, Hoveerdigheyt.*
s'en Orgueillir, *Hoveerdig worden.*
Orgueilleux, hautain, m. *Hoveerdig, opgeblaſen, hoogmoedig.*
Orgueilleux, *Een kleyn bultken aen de opperoogſcheel, gelijk een gerſten graenken.*
Orgueilleuſement, *Hoveerdiglijk.*
Orient, *ou* Levant, *Ooſt*, of *opgang der Sonnen.*
Orienté, *ou* ſitué vers l'Orient, *Een dingh dat tegens 't Ooſten gelegen is.*
une maiſon bien Orientée, f. *Een huys ſtaende na den Sonnen opgang.*
Oriental, m. *Ooſtwaerts.*
choſe Orientale, f. *Eenig ding uyt den Ooſten.*
pierreries Orientales, *Koſtelijcke geſteenten uyt den Ooſten.*
l'Oriere, *ou* Orée d'un bois, *Het uyterſte, het eynde* of *den hoek van een boſch.*
Oriere, f. *Een bedſponde.*
Orifice, m. *ou* l'emboucheure d'une choſe, *De mont*, of *bovenſte mont-gat van eenig ding.*
Origan, m. *Wilde* of *grove marioleyn.*
l'Original, m. *Den oorſpronk*, of *eerſte werkſtuk.*
Originaire, c. *Oorſpronckelijk, dat van eenige zake het oorſpronk*, of *beginſel is.*
Originaire d'un païs, *Een ingeboren van een Landt.*
Originalement, *ou* Originairement, *Originalijk, Oorſpronkelijk.*
Origine, f. *Oorſpronk.*
Originel, *Oorſpronckelijk.*
Orion, m. *Een geſternte aen den Hemel.*
Oripeau, & Orpeau, *Valſche goudt-bladeren.*
Orler, *Zomen.*
Orlé, m. *Gezoomt.*

un Orlet, m. *Een zoom.*
Orlure, *ou* Orleure, f. *Zoominge.*
Ormaire, f. Armaire, *Een Schappraye.*
Orme, *ou* Ormeau, m. *Een Olm-boom.*
Ormaye, f. *Een Olm-boſch*, of *plaetſe met Olmboomen beſtant.*
Ormiere, *voyez* Orniere.
Ormin, m. *Scharley-kruydt.*
Orner, *Verçieren, fraey maken.*
s'Orner, *Hem opſchicken, toeruſten en fraey maken.*
celle qui Orne, *Mooymaeckſter, toyſtere, palleerſter.*
Orné, m. *Verciert, fraey gemaekt.*
Ornement, m. *Een vercieringe* of *cieraet.*
Ornement de bras, *Arm-cieraet, arm-banden.*
Ornément, *mieux* elegamment, *Cierlijcken, Fraeykens.*
parler Ornément, *Geſchiktelijk ſpreeken.*
une Orniere, *Een Wagen-leeſe, Wagen-ſpoor.*
Orobe, *ou* ers, *Kleyne wicken.*
Orpin, *ou* Orpiment, & Orpion, m. *Arſenik, operment, ratten-kruydt.*
Orteil, *ou* Ortueil, m. *Een Teen.*
les Orteils des pieds, *De teenen aen de voeten.*
religion Orthodoxe, *ou* Ortodoxe, *'t Rechte en ware geloove.*
Orthographe, *ou* Ortografe, f. *De konſte van wel te ſchrijven* of *ſpellen.*
Orthographier, *ou* Ortografier, *Wel ſchrijven* of *ſpellen.*
Ortie, *ou* Ourtie, f. *Een Netele.*
Ortie blanche, *ou* morte, qui ne pique point, *Doove Netele.*
Ortie grieſche & piquante, *Brandende Netele.*
Ortier, ourtier, *Met netelen geeſſelen* of *rijven.*
Ortolan, *ou* preyer, *Een Regen-vogel, weervogel.*
Orvale, *Scharley-kruydt.*

O S

OS, un Os, m. *Een Been.*
l'Os de la jambe, *'t Scheen-been.*
Oſche, petite entailleure, f. *Een kerf.*
Oſcher, *ou* crener, *Kerven.*
Oſeille brebis, *Schaeps-ſurckel.*
Oſſements, m. *De gebeenten.*
Oſſelet, m. *Een beenken.*
Oſſelets, m. *Koten.*
jeu d'Oſſelets, *Koten-ſpel, Bickel-ſpel.*
Oſſu, m. *Wel gebeent, groot van gebeente.*
Oſer, *Derren, derven.*

je

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

'Oſe dire, *Ik derft niet zeggen.*
é, hardy, *Koen, ſtout.*
oit-il bien ſi Oſé d'aller là? *Soude hy wel der-*
ven of *zoo ſtout zijn om daer te gaen?*
eille, f. *Zuicker* of *Zuyringh.*
ier, *ou* Oſiere, verge d'Oſier, m. *Teen* of
wiſſe.
ier court, *Een kort wisken* of *roedeken.*
eraye, f. *Plaetſe met teenen* of *wiſſen beplant.*
Oſt, *mieux* une armée, *Leger, Krijghs-*
beyr.
donner l'Oſt, *Sijnen Leger in ſlag-orden ſtel-*
len.
tage, m. *Een Pandts-man, een Gyzelaer.*
iller Oſtage, *Gyzelaers geven.*
tenſion, f. *Een tooninge.*
re Oſtenſion, f. *Toonen,* of *ten toone ſtellen.*
tenter, *Met beroeminge toonen,* peu uſité.
tenté, m. *Met beroeminge getoont.*
tentation, f. *Roem, poffinge, tooninge.*
re Oſtentation de ſes forces, *Over ſijn krach-*
ten roemen, en poffen.
ter, *Wegh nemen, benemen, wegh doen.*
ter les liens, *Loſſen, ontbinden.*
ter quelque doute à aucun, *Iemant uyt den*
dut helpen, of *uyt de twyffelinge.*
ſter de quelque lieu, *Vertrecken uyt eenige*
plaetſe.
ſter ſecretement, *Heymelijk ontſluypen, weg-*
ſluypen, of *ontkomen.*
te toy de là, *Maekt u van daer, gae weg.*
ter le bonnet, *De bonnet af-doen* of *af-nemen.*
é, m. *Benomen, weggenomen* of *gedaen.*
tement, m. *Wegneminge.*
ruche, *voyez* Auſtruche.
troy, *voyez* Octroy.

OU

U? *Waer? In wat plaetſe?*
Où eſt il? *Waer is hy?*
, *Oft.*
ntez, Ou vous en allez, *Singt,* of *maekt u*
van hier.
tu eſtois, *Daer gy waert.*
vas tu? *Waer gaet gy?*
bien, *Ofte wel.*
aille, *ou* brebis, f. *Een Schaep.*
aire, m. *Eenen lederen ſak daer men water*
of wyn in draegt.
bli, *ou* Oubly, m. *Vergetenheyt.*
ttre en Oubly, *Vergeten, in 't vergeet ſtellen.*
en Oubli, *Vergeten, in 't vergeet geſtelt.*
bliance, *ou* Oubli, *Vergetenheyt.*

OU

Oublie, *Een Oubli, een ſuycker-koekje.*
Oublié, *Vergeten.*
je m'eſtois Oublié de vous eſcrire, *Ik had ver-*
geten u te ſchryven.
une choſe Oubliée, *Een vergeten zake.*
Oublier, mettre en Oubli, *Vergeten.*
Oublieux, *Een die licht vergeet.*
Oublieur, Oublieux, vendeur d'Oublies, *Een*
die Oublyen verkoopt.
Oüeſt, *voyez* Vent.
Oüi, *voyez* Oüy.
Oüir, *Hooren, aenhoren, toeluyſteren.*
ſe faire Oüir, *Hardt roepen.*
n'Oüir gueres clair, Oüir dur, *Niet wel hooren,*
ſtijf hooren.
par Oüir dire, *Door hooren zeggen.*
à t'Oüir parler, *Na dat men u hoort ſpreken.*
d'Oüir dire on ment ſouvent, *Van hooren ſeg-*
gen liegt men dikwils.
Oüy, m. *Gehoort, Verhoort.*
Oüy, *Ja.*
l'Oüie, *ou* Oüye, f. *'t Gehoor.*
Oüye, *ou* oreille des Poiſſons, *Kuwen, Viſch-*
kaken of *wammen, daer door zy hun aeſſem*
ſcheppen.
Oule, f. *Een bare van de Zee.*
Oulme, *Een Olm-boom, voyez* Orme.
Oultrage, m. *Overlaſt, voyez* Outrage.
Oultre, *Over, voyez* Outre.
Ourdir, *Beginnen, aenrechten.*
Ourdir, ou tramer quelque trahiſon, *Eenige*
verraderye aenrechten.
Ourdir de la toile, *Een webbe weven.*
Ourdiſſeur de fineſſes, m. *Een die liſtigheden*
voorſtelt ende begint.
Ourdiſſure, f. *Beginninge* of *beginſel, weverye,*
weefſel.
Ourler, *voyez* Orler.
Ourque, m. *Een Potviſch.*
un Ours, m. *Een Beer.*
velu comme un Ours, *Ruigh als een Beer.*
Ourſe, f. *Een Beerinne.*
Ourſe, *ou* Orſe, f. *Noord-ſterre.*
Ourſet, Ourſillon, *ou* Ourſon, m. *Een jonge*
Beer.
Ourſillon, *voyez* Ourſet.
Ourſin, Ourſin de mer, *Een Zee-Egel.*
Ourſon, *voyez* Ourſet.
Ourſon, *ou* Heriſſon, m. *Een Egel.*
Ourtie, *voyez* Ortie, f. *Een Netel.*
jetter le froc aux Orties, *De kap op den tuyn*
hangen.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ouſtarde, *ou* Outarde, f. *Een Trap-gans.*
Ouſtardeau, m. *Een jonge Trap-gans.*
Outarde, *voyez* Ouſtarde.
Outil, m. *Alderhande inſtrumenten en gereetſchap dat men beſicht.*
Outrage, m. *Overlaſt, Laſteringe.*
faire quelque Outrage à aucun, *Iemant ongelijk* of *overlaſt aen doen.*
dire Outrage à quelqu'un, *Iemant ſmadige en ſpijtige woorden geven.*
Outrager, *Overlaſt en gewelt aen doen.*
Outrager de paroles, *Injurieren, laſteren, ſchelden.*
Outragement de paroles, m. *Laſteringe met woorden.*
Outragé, injurié, *Gelaſtert, Geſcholden.*
Outrageur, Outrageux, detracteur, m. *Een laſteraer.*
Outrageux, m. *Overlaſtig, Moedtwillig.*
Outrageuſe, parole Outrageuſe, *Laſterlijck woordt.*
Outrageuſement, *Laſterlijk, Verachtelijk.*
Outrance, pourſuite mortelle, f. *Doodelijcke vervolginge.*
combattre à Outrance, f. *Lijf om lijf vechten, malkanderen met geweldt in vliegen.*
il eſt meſchant à toute Outrance, *'t Is den meeſten Schelm die'er ſoude mogen uyt komen.*
perſecuter quelcun à Outrance, *Iemant overvallen, vyandelijk ende onverdachtelijk vervolgen.*
il eſt riche à toute Outrance, *Hy is boven maten ryk*, of *de rykſte van al.*
Outre, *ou* de là, *Over.*
Outre ce, en Outre, *Boven dien, boven dat.*
Outre la peine que &c. *Behalven de moeyte die &c.*
ceux d'Outre mer, *Die van over zee.*
envoyé d'Outre mer, *Van over zee geſonden.*
plus Outre, *Verder, vorder.*
en Outre, *Daer en boven, dat meer is.*
d'Outre en outre, *Door en door.*
Outré, ſurpris, remply, *Vervult.*
Outré de douleur, *Van hertſeer ingenomen.*
une fleur Outrée, *Een verſlenſte bloeme.*
Outrée d'amour, *Gantſch t'onder* of *verdwenen van liefde.*
Outrecouler, *Overvloeden, Overloopen.*
l'eau Outrecoule le bord de la riviere, *Het water loopt over den Oever van de reviere.*
Outrecuider, *Te veel van hem zelven houden.*
Outrecuidé, m. *Opgeblaſen, vermetel, hoveerdig.*

Outrecuidement, *Hoveerdelijcken, opgeblaſentlijk.*
Outrecuidance, f. *Hoveerdigheyt, vermetelheyt, opgeblaſentheyt.*
Outremarche, s'Outremarcher, *Dat is als den achter-voet den voor-voet voorby gaet.*
Outremarcher, *Overſchryden* of *treden.*
Outremarcher, *Voorby-trecken.*
l'Outrepaſſé des Advocats, *De principaelſte, en vermaerſte van de Advocaten.*
Outrepaſſer, *Over paſſeren, over gaen, voorby gaen.*
Outrepaſſer en beauté, *In ſchoonheyt te boven gaen.*
Outrepaſſer les loix, *De wetten overtreden.*
Outrepaſſé, m. *Voorby-gegaen* oft *overtreden.*
Outrepaſſement d'un lieu, *Een plaets die boven alle andere hoog is, en uyt kykt.*
Outrepaſſement, m. *Voorbyganinge, voorbygang en voortgang.*
Outrepercer, *Doorſlaen, doorſteeken.*
Outrepercé, m. *Doorſteeken, doorgeſtoken.*
Outrer, tranſpercer, *Doorbooren, doorſteeken.*
Outres, m. *Geyten vellen.*
Ouvrage, m. *Werk.*
Ouvrage antique, *Een oudt werk.*
Ouvrage de Maiſtre, *Een Meeſters werk.*
l'Ouvrage louë le maiſtre, *'t Werk prijſt den Meeſter.*
voila de bel Ouvrage, *Siet daer een fraey werk.*
Ouvrager, *Met de naelde werken*, *voyez* Ouvrer.
Oeuvre, m. *Een werk.*
chef d'Oeuvre, *d'Eerſte proeve, proefſtuk.*
Ouvrer, beſogner, travailler, *Arbeyden.*
Ouvrier, m. *Werkman.*
loüer des Ouvriers, *Werklieden huuren.*
jours Ouvriers, *Werk-dagen.*
Ouvriére, f. *Werk-vrouwe.*
main Ouvriere, *Een meeſterlijcke handt.*
Ouvrir, *Open doen.*
s'Ouvrir, *Open gaen.*
s'Ouvrir un chemin, *Sich een wegh maken.*
la terre s'Ouvre, *De aerde gaet op.*
Ouvert, m. *Open.*
Ouvert & manifeſte, *Openbaer.*
à demi Ouvert, *Half open.*
Ouvertement, *Opentlijck, klaerlijck, openbaerlijck.*
Ouverture, f. *Openinge, Opendoeninge.*
Ouverture faite pour entrer en, &c. *Gang* of *in't ang gemaekt om te gaen in de, &c.*

faire

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ouverture à quelque choſe, *Eenigh dinck ontdecken en verklaren.*
ire Ouverture, *Hem ſelven eenen inganck maken.*
deux Ouvertures, *Die twee wegen en maieren heeft* of *weet.*
uvroir d'un homme de meſtier, m. *Den winckel* of *werckhuys van een ambachtsman.*
ovroir d'un boulanger, *Backerye.*
Ja.
da, *Ja trouwen, ja al gereet.*
ye, f. *Gehoor.*
yr, *voyez* Oüir.
yſtres, *voyez* Huitres.

OX

'Oximel, Oxymel, m. *Eenen dranck van conigh-water en azijn gemaeckt.*

OY

Oye, f. *Een gans.*
e graſſe, *Een vette gans.*
ſauvage, *Een wilde gans.*

OZ

eille, f. *Zuyring, zulcker* of *zulckel.*

PA

PAche, *ou* Pact, f. *Conventie, beſpreck, voorwaerde.*
Pacificateur, entremetteur, m. *Een Vredemaker.*
Pacification, f. *Vredemaeckinge, vredehandelinge.*
ifier, *In ruſte en vrede ſtellen.*
ifier une contrée, *Een landtſchap ſtillen.*
ifique, c. *Vreedtſaem.*
quet, *voyez* Paquet.
t, m. *ou* Paction, *ou* accord, f. *Een compackt, verdragh,* of *over-een-kominge.*
tionner, *ou* faire un accord, *Compackt en verdragh maken, over-een-komen.*
lle, Paele, *ou* Pelle de fer, à porter feu, *Een panne, voyez* Pelle.
lle à frire, *Een braedt-pan.*
lle à remuer le bled, *Een koren-ſchuppe.*
llonnette, f. *Een kleyne ſchuppe.*
'aganiſme, m. *Het Heydendom.*
ge, m. *Een pagie, Lackey,* of *dienaer.*
ges d'honneur, *Staet* of *ſtatelijcke pagien.*
lſt ſorti de Page, *Hy en is geen pagie meer.*
'age d'un livre, f. *De pagie* of *zyde van een boeck.*
ier, *voyez* Payer.
llace, *ou* Paillaſſe, f. *Een ſtroyen matte* of *ſack.*

Paillard, m. *Hoereerder, Hoerjager.*
un ſin Paillard, *Een oude ſchalk, een looſe boeve.*
Paillarde, f. *Een Hoere.*
Paillarder, *Hoereeren, Hoerejagen.*
Paillardiſe, f. *Hoererye.*
addonné à Paillardiſe, *Luxurieus, onkuyſch, tot hoererye genegen.*
Paille, f. *ou* de l'eſtrain, *Stroo.*
Paille, f. *Kaf.*
Pailles, *ou* Paillettes d'or, *Klomkens en ſtuckskens gouts* of *looverkens.*
Pailles de fer, *De voncxkens* of *glinſterkens de welcke van een gloeyend yſer ſpringen als men 't ſmeedt.*
Paillier, m. *Eenen kaf-ſack.*
Pain, m. *Broodt.*
Pain chapelé, *Geraſpelt broodt.*
Pain blanc, *Witte broodt.*
Pain bourgeois, *ou* pain de meſnage, *Huys* of *Huysmans broodt, gemeyn broodt.*
du Pain bis, *Bruyn broodt.*
du Pain raſſis, *Oudt-backen broodt.*
Pain beurré, *Boteram.*
Pain levé, *Geſuyrt broodt.*
Pain ſans levain, *Ongeſuyrt broodt.*
Pain eſmié, *Gekrummelt* of *gemorſelt broodt.*
on luy a fait de tel Pain ſoupe, *Men heeft hem 't ſelve* of *diergelijcks wederom gedaen.*
Pain de cocu, *Koeckoecks-broodt, kruyt.*
Pain d'oileau, *Meurpeper-kruyt.*
Pain de pourceau, *Verckens-broodt.*
Pain d'eſpices, *Peperkoeck.*
Pain de propoſition, *Toon-brooden.*
Panetier, *ou* Panettier, f. *Een Broodtmeeſter.*
la Panetiére, *ou* Panettiere, f. *De plaetſe daer men 't broot in ſluyt en bewaert.*
la Panetiere d'un berger, *Schaepherders teſſche.*
Paindre, Paintre, Painture, *voyez* Peindre.
Pair, *ou* Pareil, eſgal, ſemblable, *Gelijck.*
Pair de France, *Een Pair* of *Paerheer van Vranckrijck.*
Pair ou non pair, *Even of on-even.*
aller du Pair avec quelqu'un, *Niet minder als een ander willen zijn.*
ſa fortune va du Pair avec ſa vertu, *Sijn geluck komt met ſijn deucht over een,* of *ſijn geluck is ſoo groot als ſijn deucht.*
une Paire, f. *Een paer.*
une Paire de gans, *Een paer handtſchoenen.*
une Paire de chevaux, *Een geſpan, koppel* of *twee paerden.*
une Paire de ciſeaux, *Een ſcheer.*
Païs, *ou* Pays, m. *Een landt* of *landtſchap.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Païs, *ou* Pays coutumiers, *Landen by coſtuymen geregeert.*
né & natif du Païs, *In't landt gebooren.*
il eſt de mon Pays, *'t Is mijn Landtsman.*
Païſan, *ou* Payſan, *ou* Payſant, *Een boer, lantsman* of *huysman.*
eſtre un peu Payſan, *Wat boerſch*, of *boerachtigh zijn.*
Païſane, f. *Een boerinne.*
Païſage, *ou* Payſage, *Een landouwe.*
Paiſible, Paiſibleté, *voyez* Paix.
un Paiſſeau, *voyez* Echalas.
Paiſſeler une vigne, *Een wijnbergh met ſtocken voorſien.*
Paiſſeler, *Staken, bepalen.*
Paiſtre, *ou* Paitre, *Voeden* of *weyden.*
chaſſer *ou* mener Paiſtre, *Ter weyden leyden, in de weyde jagen.*
Paiſtre de paroles. *Met ſchoone woorden paeyen.*
Paiſſu, m. *Afgeweyt, afgegeten.*
le Paiſſage, *ou* Paiſſement de beſtes, m. *'t Voeder* of *weydinge der beeſten, voyez* Paſture.
Paix, f. *Vrede, peys.* ↑ *vrede.*
Paix fourrée, *Een gemaeckte*, of *geveynſde*
laiſſez moy en Paix, *Laet my in ruſte* of *met vrede.*
Paiſible, c. *Vreedtſaem, vreedtſamigh.*
une mer Paiſible, *Stille zee.*
un eſtang Paiſiblë, *Stilſtaende water, een poel.*
Paiſiblement, *Vreedtſaemlijck.*
Paiſibleté, tranquillité, f. *Vreedtſaemheyt.*
Paiſtrir, *Kneden.*
il eſt Paiſtri de la meſme paſte, *Hy is van 't ſelfde deegh gebacken.*
Paitre, *Voeden* of *weyden*, *voyez* Paiſtre.
un Paladin, *Een van de oude doolende Ridders.*
Pal, *ou* Pieu, m. *Staeck* of *ſtock.*
le Palais, m. *Het Paleys*, of *des Koninckx huys.*
les gens du Palais, *De Hovelingen.*
le Palais de la bouche, *'t Gehemelte des mondts.*
Palais au lievre, *Haſen-lattou, dauw-diſtel* of *konijn-kruydt.*
jour de Palais, *Rechts-dagen.*
Palatin, m. Comte Palatin, *Paltsgrave.*
Pale, *ou* Paſle, c. *Bleeck.*
Pale, *ou mieux* Pelle, *ou* Paele, f. *Een ſchuppe.*
Pale, *ou* cuillier, f. *Een lepelaer*, oiſeau.
Palefroy, *ou* cheval de parade, m. *Een handtpaert.*
Palefrenier, m. *Een ſtalknecht.*
Palemail, m. *Eenen hamer* of *kolve daer men eenen houten bolle mede voortdrijft.*

Palene, m. *Een touwe daer men den boot en de koopmanſchap mede in 't ſchip ophyſt, den loop van den girnaet*, voyez aux mots de marine.
Paleron, m. *'t Schouder-blat* of *'t Scholderbeen.*
Palet, f. *Een klos-beytel.*
joüer au Palet, *Kaetſen met den klos-beytel.*
Pali, *voyez* Paſle.
Pali, *ou* Pal, m. *Pael, ſtaeck* of *ſtijl.*
Palier, *voyez* Pallier ſa cauſe.
Palinodie, *ou* retractation de ce qu'on dit, f. *Een wederroep van ſijn woorden* of *ſchriften.*
il a chanté la Palinodie, *Hy heeft 'et wederroepen, hy heeft de woorden door ſijnen hals gehaelt.*
Palir, *Bleeck worden.*
Paliſſade, *voyez* Barrieres.
Paliſſer, *Afpalen.*
Paliſſement, m. *Bleeckheyt.*
Palle, *ou* Paſle, c. *Bleeck.*
devenir Paſle, *Bleecken, bleeck worden.*
aucunement Paſle, *Bleeckachtigh.*
Paleur, *ou* Paſleur, f. *Bleeckheyt.*
Pallement, *ou* Paſlement, *Bleeckelijck.*
le jeu du Pallement, *voyez* Palemail.
Pallier, couvrir, *Bewimpelen en bekleeden.*
Pallier ſa cauſe, *Sijn ſaeck bewimpelen.*
Pallier un menſonge, *Een leugen ſtoffeeren.*
Pallir, *ou* Paſlir, *Bleeck worden.*
Paliſſant, m. *Bleeckverwig*, ot *dat bleeck wort.*
Palme, *ou* Palmier, f. *Eenen palmboom, dadelboom* of *daeyboom.*
Palme, f. *De victorie* of *prijs.*
la Palme, *ou* Paume de la main, *De palme van der handt.*
Palme de Chriſt, *Een ſeker kruyt ſoo genaemt.*
Palpable, *Taſtelijck.*
Palpiter, *Zitteren, beven, ſwymen.*
Palu, *mieux* mareſcage, bourbier, m. *Moeras.*
Paluſtre, *ou* de marais, *Moerasachtigh.*
Pamelle, f. *Kleyn-gerſte, ſomer-gerſte.*
ſe Pamer, *Flauw worden, beſwymen, in onmacht vallen*, *voyez* Paſmer.
Pampre, *ou* Pampe, m. *Een wyngaert-blat.*
Pamprer, m. *Met wyngaert-bladeren bedecken.*
Pan, *ou* Paon, m. *Een Paeuw.*
Pan, *ou* Panneau, m. *Een net dat geſpannen wort om wilde beeſten te vangen.*
un Pan, *ou* Pand de muraille, *Eenen pandt* of *ſtuck muers.*

le

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

an d'une robbe, *Den pandt, lijſte* of *uyter-n boordt van een kleedt.*
ache, *voyez* Pennache.
ade, f. *Broodt met water geſooden.*
ais, *ou* la Paſtenade, m. *Paſtenaken.*
ce, f. *Buyck.*
çu, Pançart, m. *Dickſack, die eenen grooten yck heeft.*
cher, *ou* Pencher, *Hellen, geneyght* of *gen zijn, neygen.*
cher ſur le devant, *Voorwaerts over hangen hellen.*
rer quelqu'un d'un mal qui luy Panchoit r la teſte, *Iemant bevryden van een quaet t hem nakende was*, of *over 't hooft hing.*
chant, *Hellende.*
chant, *ou* Pente, m. *Een afhang.*
chant, m. *Genegentheyt,*
ché, m. *Gehelt, hellende.*
chement, m, *Hellinge.*
on propre Panchant & inclination', *Uyt n genegentheyt en vryen wille.*
decſtes, *Boecken in de Rechten, ſoo genoemt.*
eaux, *ou* haillons, m. *Oude vodden.*
eaux en menuiſerie, *De paneelen* of *lijſten an eenigh ſchrijnwerck.*
eaux de navire, *De deckſelen* of *ingangen n het boevenet, in 't vierkante geleyt*, of *de neelen en venſters van de dennen.*
eaux de chaſſe, *Jaegh-doecken* of *netten.*
egyrique, m. *Lof-reden.*
ets, *voyez* Panais.
etier, Panetiere, Paneterie, *voyez* Pain.
ic, m. *voyez* Panis.
icles, f. *Koeckjens.*
ier, m. *Eenen korf.*
Panier, *Een korfken.*
ier qui eſt au haut du maſt, *De meerſſe.*
niliere, f. Le deſſous du ventre, *Den onder-yck, 't platte onder van den buyck.*
anis, m. *Boeckweyt, panickoren.*
izettes, f. *Boeckweyte-koecken.*
e Pannader & voltiger les chevaux, *De erden doen vlichelen, draeyen en omſprin-n.*
Pannades, *Lichte paerts-ſprongen doen.*
ne, *ou* Peau, f. *Een vel.*
ne, drap de ſoye velu d'un coſté, *Trijp, weel.*
neaux en menuiſerie, m. *Een panneel.*
nonceau, m. Giroüete, f. *Een vaenken op ntoren, huys, ſchip* of *helmet.*

Pans, *Viſſchers netten.*
Panſe, f. *Buyck.*
Panſer, *voyez* Penſer.
Pantalon, *Hanſop, een kleetje, die men's avonts de kleyne kinderen aen doet, om daer in te ſlapen.*
Pantalon, *ou* boufon, *Een guychelaer, rabaut.*
Pantalonade, action de bouton, f. *Guychelerye, bootſe.*
Panteler, *ou* Pantheler, *Slaen* of *kloppen als 't herte.*
Panthere, f. *Een panther-dier.*
Pantois, m. qui ne peut haleter, *Eenen die ſijnen aeſſem qualijck kan halen.*
Pantouffle, f. *Een pantoffel* of *muyl.*
un Paon, *ou* Pan, m. *Een pauw* of *pauwe.*
Paonneſſe, f. *Pauwinne.*
le Pape, *Den Paus.*
Papal, m. *Pauſelijck.*
Papauté, f. *Het Pauſdom.*
Papefif, m. *ou* Papefigue, *'t Groot hangſel van 't zeyl, daer de bonet* of *'t onderſeylken aen gehecht wordt.*
un Papegay, *ou* Perroquet, m. *Eenen Papegay.*
Papelarder, faire l'Hypocrite, *Den Ypocrijt maken.*
Papelard, Hypocrite, m. *Ypocrijt.*
Papelardiſe, hypocriſie, f. *Hypocriſie, vleydinge.*
Papier, m. *Pampier.*
une feuille de papier, *Een bladt pampier.*
une main de Papier, *Een boeck pampier.*
une rame de Papier, *Een riem pampier.*
Papier à eſcrire, *Schrijf-pampier.*
Papiers de Marchands, *Der Kooplieden reken-boeck* of *handtboeck.*
Papiers broüillars, *Klat-pampier* of *klat-boeck.*
Papier journal, *Den dagelijckſchen handelboeck, den journal.*
Papier qui perce, *ou* qui boit, *Pampier dat doorſlaet* of *vloeyt.*
repreſenter ſes Papiers, *Sijn rekeninge voorgeven.*
Papetier, *ou* marchand de papier, m. *Pampier-maker* of *pampier-verkooper.*
Papeterie, f. *Pampierverkoopers-winckel.*
Papeterie, f. *ou* moulin à papier, *Pampier-meulen.*
Papillon, m. *Een Capelletje, witje.*
Papillotes d'or, *Klompkens* of *ſtucxkens gout.*
du Papin, m. *Pap, kinder pap.*

Paquer,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Paquer, *Packen.*
Paquet, m. *Een packxken* of *pack.*
je Pars, *Ick vertreck, voyez* Partir.
Par, *Door.*
Par moy, par mon moyen, *Door my, by mijnen toedoen.*
vaincu Par, &c. *Verwonnen van, &c.*
Par avant, auparavant, *Van te voren.*
Par avant qu'il, &c. *Eer hy, &c.*
Par devant, & par derriere, *Van voor en van achter.*
de Par Dieu, *In Godts name.*
de Par mon pere, *Van mijns Vaders wegen.*
Par où? *Waer door, door wat wegh?*
Par cy, par là, *Hier en daer.*
Par cy devant, *Langs hier, hier voorby, eertijdts* of *hier voortijdts.*
Par compoſition, *By verdragh.*
Par devant tous, *Voor al de werelt, in't openbaer.*
Par deſſus, *Boven op.*
Par deſſus tous les autres, *Boven al d'andere.*
Par fois, *Met pooſen, ſomwylen, onderwylen.*
Par jeu, *ou* en joüant, *Al geckende, al jockende, al lachende.*
jurer Par Dieu, *By Godt ſweeren.*
Par jour & par nuit, *By dage en by nachte, dagh en nacht.*
Par là, *Derwaerts, daer door.*
il faut paſſer Par là, *ou* par la feneſtre, *Dat moet geſchieden.*
il faut payer tant Par teſte, *Elck moet ſoo veel betalen.*
Par dehors, *ou* par le dehors, *Van buyten.*
apprendre Par cœur, *Van buyten leeren.*
jetter Par terre, *Ter aerde werpen.*
aller Par mer, *ou* par terre, *Te water of te lande gaen.*
feru Par le flanc, *In* of *door de zyde geſteken.*
Par tous les carrefours, *Aen alle hoecken en ſtraten.*
Par maniere de parler, *By* of *in maniere van ſpreken.*
Par ma foy, *Op mijn trouwe.*
Par ce qu'ils, &c. *Om datſe, &c.*
Par trop, *Te ſeer en te veel.*
Par tout, *Overal, alom.*
conter Par les doigts, *Op de vingeren tellen.*
Parabole, *ou* ſimilitude, *Een gelijckeniſſe.*
Parachever, *voyez* Achever.
Parade, f. *Vertooninge, bereydinge, bereytſel.*
quel eſt ce nouveau livre doré, dont vous faites

Parade? *Wat is dat voor een nieuw boeck daer gy ſoo fraey mede zijt, dat gy ſoo vertoont en mede pocht.*
mettre en Parade, *Te pronck ſetten.*
Paradis, m. *Paradijs.*
mettre quelqu'un en Paradis, *Iemanden den Hemel ſekerlijck toeſeggen.*
Paradoxe, m. *Een wonder-ſpreuck die tegens de waerheyt ſchijnt te ſtrijden.*
Parage, m. *Gelijckheyt van Edeldom.*
dame de haut Parage, *Een vrouwe die eerlijck, fraeykens en koſtelijck verçiert is.*
Paragon, *voyez* Parangon.
Paragraphe, *ou* Paragrafe, *Een aenteeckeninge bezyden* of *beneden in den boeck.*
Parain, m. *Peter.*
Parallele, c. Egalement diſtant, *Gelijck van malkanderen ſtaende, vergelijckinge.*
faire Parallele de deux choſes, *d'Eene ſaeck by den ander vergelijcken.*
Paralitique, c. *Gichtigh, beroert, lam.*
Paraliſie, f. *De gichte, beroerte.*
Parangon, m. *ou* pierre de touche, *Een toetſteen.*
Parangon, m. *Een ding dat uytgeleſen en ſoo uytnemende ſchoon en volmaeckt is, dat'et alle andere dingen tot een figure, patroon en exempel is.*
Parangon de chevalerie, *De uytgeleſen, uytgekooren, verkooren* of *volmaecktſte onder de Ruyters* of *Ridders.*
Parangon de preud'hommie, *Een exemplaer van vromigheyt.*
Parangonner, confronter, *Gelijck maken, d'een by d'ander vergelijcken.*
Paranymphe, conducteur, *ou* conductrice d'eſpouſe, *Een leyder* of *leydtſter des Bruydegoms* of *des Bruydts.*
Parapet, m. *Een borſtweeringe.*
Paraphraſe, f. *Een verklaringe en uytlegginge met veel woorden.*
Paraphraſer, *Breedt en met veel woorden uytleggen.*
Paraphe, *ou* Parafe, f. *Een çierlijcke handtreck, die men by onderteeckening van ſijn handt gebruyckt.*
Parapher une eſcriture, *Trecken om eenigh geſchrift halen.*
Parapher, *ou* ſigner, *Onderteeckenen.*
Paraphraſte, *ou* Parafraſte, m. *Een uytlegger.*
Paraſite, c. *Een buyck-dienaer, teljoor-lecker, pluymſtrijcker.*

Para-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Parasol, m. *Een Sonne-ſcherm.*
Paravant, *ou* cy-devant, *Voor deſen tijdt, voorijdts, hier voormaels.*
Parc, *Een Perck, een Baan.*
Parc à nourrir beſtes ſauvages, *Een Warande.*
Parc d'arbres, *Een plaets met boomen beplant.*
Parc de brebis, *ou* à brebis, m. *Een perk daer de Schapen's nachts in't veldt leggen.*
Parcelle, petite partie, f. *Een ſtuksken.*
Parcelles, *By ſtucken, by parceelen.*
Parce que, *Om dat.*
Parchemin, m. *Perkement, Francijn.*
Parcheminier, m. *Perkement-maker* of *verkooper.*
Parcombler, *Uytvoeren, volbrengen.*
Parcourir, *Door-lopen.*
Parcy, *ou* Par icy, *Hier door, Hier.*
Pardon, m. *Pardoen, vergevinge, vergiffeniſſe.*
Pardons, *ou* indulgences du Pape, *Den afdonner, Vergeven.* (*laet.*
Pardonné, m. *Vergeven.*
Pardonnement, m. *Vergevinge, Pardoengevinge.*
Pardonnable, c. *Vergevelijke.*
Perdurable, *voyez* Perdurable.
Paré, orné, ajuſté, *Geciert, Opgetooyt.*
Palefrenier, *voyez* Palefrenier.
Pareil, m. *Gelijk.*
Pareil, qui n'a pas ſon Pareil, *Deuytneneuſte.*
Pareil m'eſt avenu, *'t Selve is my ook gebeurt of geſchiedt.*
Pareille, *Op zoo ſchoonen wederom.*
Rendre la Pareille, *Vergelden, goedt met goedt, of gelijk met gelijk loonen.*
Pareillement, *Deſgelijks, deſgelijcken.*
Pareille, f. *Patientie-kruydt*, Herbe.
Parement, Parement de chambre, m. *Een vercieringe van een Kamer.*
Parents & alliés, m. *Vrienden en magen.*
Parens, du meſme ſang, *Bloedt-vrienden.*
C'est mon Parent, *Hy is van mijn Maegſchap.*
Il eſt Parente de, &c. *Sy beſtaet* of *is van en bloede* of *maegſchappe van, &c.*
Parenté, f. *ou* Parentage, m. *Geſlachte, Maegſchap.*
Noble Parenté, *ou* Parentage, *Van edelen ſtam, afkomſte* of *geſlachte.*
Riche Parenté, *Na-maegſchap.*
Parentheſe, f. *Een tuſſchen zettinge, als men in een volkomen ſpreuck tuſſchen de rede zettet, welcke, zonder de reden te breken, weder-om uytgenomen mag worden.*

Parer, *Vercieren.*
Parer les coups, *De ſlagen ſchutten* of *afkeeren.*
Parer les coups avec l'eſcu, *De ſlagh op den ſchildt ontfangen* of *ſchutten.*
faire Parer quelque fruit ſur la paille, *Eenigh fruyt op ſtroo leggen om te meucken* of *vermorwen.*
une pomme Parée, f. *Een morwen appel.*
Paré, m. *Verciert.*
Pareur, qui pare, *ou* orne, m. *Vercierder.*
Pareur de cuirs, m. *Leertouwer, Leerbereyder.*
Parement, m. *Vercieringe* of *Cieraet, properheyt, fraeyigheyt.*
Pareure, *ou* Parure, *Cierſel.*
Pareſſer, *Luyeren.*
Pareſſe, f. *Luyigheyt, traegheyt.*
s'addonner à la Pareſſe, *Hem tot luyardye begeven, luyaerden.*
Pareſſeux, m. *Luy, traeg.*
Pareſſeuſe, f. *Luye, trage.*
eſtre Pareſſeux, *Luyaerden, den luyaerd maken.*
Pareſſeuſement, *Luyelijk, traeglijk.*
faire Pareſſeuſement quelque choſe, *Slaperigh ergens mede toegaen.*
Parfaire, *ou* achever, *Voleynden, volmaken.*
Parfaire un livre, *Een imperfect boek volmaken,* of *voleynden.*
Parfait & entier, *Voleyndt, volbracht, geheel.*
Parfait, m. *Perfect, volkomen, ſeer excellent.*
les choſes Parfaites, *Dingen die voleyndt* of *volbracht zijn.*
Parfaitement, *Volkomelijk, volkomelijcken.*
Parfaitement connoiſtre, *Seer wel kennen.*
à la Parfin, *Ten leſten, nu,* of *immers ten leſten.*
Parfois, *Somwijlen, zomtijdt, altemet.*
Parforcer, ſe parforcer de, &c *Hem pogen* of *ſijn uyterſte beſt doen om, &c.* (*daen.*
il s'y eſt Parforcé, *Hy heeft'er ſijn beſte toe ge-*
Parfournir, *ou* Suppléer, *Vervullen,* of *by doen 't geen datter ontbreekt.*
Parfourni, m. *Vervult, &c.*
Parfumer, *Parfumeeren.*
Parfum, m. *Parfumeeringe, Reuk-werk.*
Parfumé, m. *Geparfumeert.*
Parfumeur, *Parfumeerder.*
Paricide, *voyez* Parricide.
Parier, *ou* gager, faire gageure, *Wedden.*
Pariage, *ou* une gageure, f. *Een wedding.*
ſe Parier, *Trouwen* of *belofte van houwelijck doen, paren.*
on Parie, *Men doet ondertrouw.*
Pariant, m. *Gantſch gelijckende.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Pariage, *Gemeenſchap.*
Parietaire, *ou* Paritoire, f. *Glaes-kruydt.*
ſe Parjurer, *Een quaden* ofte *valſchen eedt doen, verſweeren.*
Parjure, m. *Meyneedig.*
Parjurement, m. *Een quaden en valſchen eedt.*
Parler, *Spreecken.*
de l'abondance du cœur la bouche Parle, *Daer 't hert vol van is daer ſpreeckt de mondt af.*
Parler à demy, *Ten halven zeggen.*
Parler bon Latin, *Wel,* of *goet Latijn ſpreecken.*
Parler bas & entre les dents, *Mompelen, preutelen.*
Parler enſemble, *t'Samen kouten en ſpreeken.*
Parler gros, *Stoute ende opgeblaſen woorden ſpreecken.*
Parler des groſſes dents, *Grof,* of *onmanierlijk ſpreeken.*
Parler à baſtons rompus, *Onordentelijk,* of *confuſelijk ſpreecken.*
Parler à quelqu'un, *Yemant ſpreeken.*
il en a Parlé au vray, *Hy heeft het gezeyt zoo 't komen zoude.*
à t'oüir Parler, *Naer u zeggen, na dat men u hoort ſpreecken.*
ne nous en Parlez plus, *En vermaenter, en ſegter, en ſpreekter ons niet meer.*
le Parler, *Het ſpreeken, de ſprake.*
le Parler de maintenant, *Soo men nu ſpreeckt, de tale* of *ſprake die nu gebruykt wort.*
le bref Parler, *Een korte maniere van ſpreeken.*
par maniere de Parler, *By maniere van zeggen* of *ſpreeken.*
l'art de bien Parler, *Rhetorica, de konſte van wel te ſpreeken.*
Parlant, m. *Spreekende.*
bien Parlant, *Wel-ſpreekende.*
Parleur, m. *Spreeker.*
grand Parleur, *Een groote klappaert.*
Parlement, m. *Spreekinge, t'Samenſpreekinge.*
la Cour de Parlement, *Den hoogen* of *grooten raedt, het Parlement.*
Parlementer, *Parlementeeren, Met yemandt kouten, geſprek houden.*
Parlementé, m. *Geſprek gehouden.*
Parole, f. *Een woordt, de ſpraek.*
donner Parole, promettre, *Beloven, belofte doen.*
amuſer de Paroles, *Bepraten, wys-maken, al klappende houden.*
ce ne ſont que Paroles, *Ten is maer kout, ten zijn maer woorden.*

que faut il tant de Paroles, *Wat ſullen wy veel woorden maken.*
s'acquiter de ſa Parole, *Sijn woorden nakomen, ſijn belofte houden.*
manquer de Parole, *Sijn woort niet houden, ſijn belofte breeken.*
Parlire, *Doorleſen, overleſen.*
Parloir, m. *Een plaetze tot de byeenkomſte geordineert, om met malkander te ſpreeken.*
qui eſt tout à Partluy, *Die heel ſijns zelfs is.*
du Parmeſan, m. *Parmeſaen kaes.*
Parmi, *ou* Parmy, *In 't midden door.*
Parmi les rües, *Over ſtrate, langs der ſtraten.*
Parmi les champs, *Over 't veldt.*
Parmi les gens, *Onder 't volck.*
Paroir, paroiſtre, *ou* ſe faire voir, *Verſchijnen, ſich laten ſien.*
faire Paroiſtre ſa paſſion, *Sijn genegentheyt laten ſien.*
faire Paroiſtre ſon courage, *Sijn dapperheyt toonen,* of *laten blijcken.*
il a grandement Paru à la cour, *Hy heeft ſich prachtig aen 't Hof vertoont.*
il me Paroiſt un peu triſte, *Hy ſchijnt my wat droevig te zijn.*
le jour Parut beau & clair, *Den dag verſchen* ofte *quam ſchoon aen.*
elle me Parut belle, *Sy docht my ſchoon te zijn.*
Paroiſſe, f. *Een wycke, parochie Kercke.*
Paroiſſiens, m. *Parochianen,* of *Volck dat onder de Parochie woont.*
Parole, *voyez* Parler.
Paroy, f. *Een muer.*
Paroy mitoyenne, *Een ſcheyd-muer* of *middelmuer, gemeynen muer.*
Parpaigne, f. *Een vierkantigen ſteen,* of *de note die men onder een balk leydt.*
Parpaye, *ou* fin de quelque payement, *Volle betalinge.*
Parpayé, *Ten vollen betaelt.*
Parpayer, *Ten vollen betalen.*
Parpointer, *Stipſteecken, Stippen.*
Parpointé, m. *Geſtip, ſteek.*
les trois Parques, f. *Drie Goddinnen, dewelcke een yegelijcken ſijnen geordonneerden tijdt van leven en ſterven toeſchicken.*
ſe Parquer, *ou* ſe camper, *Hem om-graven, om-bol-werecken, neer-ſlaen.*
Parqué devant la Ville, *Voor de Stadt neer-geſlagen zijn.*
Parquet, m. *Een perksken.*
le Parquet des juges, *De Raedts-kamer,*

Par-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

rquoy ? *Waerom.*
rquoy, *ou* Par ainſi doncques, *Ende alſo dan.*
rquoy je te prie, *Daerom bidd' ik u.*
le Parquoy, *ou* le pourquoy, *De oorzake, de reden* ofte *den waerom zeggen.*
rrain, *ou* Parrin, *Peter, Gevader.*
ricide, m. *Doodtſlager van ſijn Vader.*
ſemer, *Beſtroyen.*
ſemé, *Beſtroyt.*
ſonnier, *ou* aſſocié, *Een Mede-gezel in eenigen handel.*
t, f. *Een deel* of *portie.*
ir Part, *Mede-deelen, deel ende portie hebben.*
e Part de ſes biens à quelqu'un, *Iemant van ijn goet deelachtig maken.*
perſonne qui a Part à un navire, *Een Reeder.*
Part en Part, *Dwers door, van eynde tot eynde.*
na Part, *Van mijnder zijden, voor my, van mijnent wegen.*
ne Part & d'autre, *Van beyde zijden.*
utre Part, *Van een ander oort*, of *ten anderen.*
quatre Parts, *In vier ſtucken* of *deelen.*
elque Part, *Ergens.*
elque Part qu'il ſoit, *Godt geef waer hy zy.*
re Part, *Elders.*
Part & d'autre, *Aen beyde kanten, hier en daer.*
outes Parts, *Over al, van alle zyden.*
elle Part, *ou* de quel coſté ? *Werwaerts ?*
le Part, *Nergens.*
lus Part, *Den meeſtendeel.*
ndre en bonne Part, *In't goede afnemen.*
ndre en mauvaiſe Part, *Qualijk nemen.*
pluſieurs Parts, *In diverſe plaetzen.*
art, *Byſonder, verſcheyden, aen een kant.*
art ſoy, *By hem zelven, alleen.*
tage, Partager, *voyez* Partir.
tant de &c. *Gaende* of *ſcheydende van, &c.*
tant, Pource, *Om dier oorzake, daerom.*
Parterre, m. *Een effen vloer* of *plaetſe.*
terre, *ou* quarreau de jardin, *Een cier-perk* *een tuyn, tuyn-bedde.*
teſane, *ou* Pertuiſane, f. *Een Parteſane* *f brede Hellebaerdt.*
Parti & condition, *Een conditie.*
beau Parti, *Een ſchoone preſentatie* of *conditie.*
ndre, *ou* accepter le Parti, *De conditie* of *preſentatie aenveerden.*
Parti & querelle, *Een queſtie ſake.*

tenir le Parti de quelqu'un, *Hem houden met yemant.*
il prend mon Parti, *Hy houdet* of *is met my.*
une fille qui ne peut trouver Parti, *Een maegt die niet beſteedt en kan worden*, of *geen deel* of *man kan krijgen.*
un honneſte Parti, *Een eerlyk geſelſchap.*
Partiſan, m. *Die met yemant houdt, een Tollenaer.*
mes Partiſans, ceux qui tiennent mon Parti, *Mijn medegeſellen, die met my houden.*
Partial, m. *Partydig, eenzydig.*
Partialité, f. *Partyſchap, eenzydigheyt.*
Participer, *Mede deelen* of *deelachtig ſijn.*
Participant, m. *Deelachtigh ſijn, Mede-genoot.*
Participant au gain, *Mede-genoot des gewins.*
eſtre Participant, *Mede-deelachtig ſijn, Mede genieten.*
Participation, f. *Deelachtigheyt.*
Particulier, m. *Eygen, byſonder.*
chaſcun en Particulier, *Elk byſonder.*
un Juge qui eſt Particulier en ſes opinions, *Een Rechter die op ſijn eygen meyninge ſtaet.*
choſes Particulieres, *Beſonder ſaken.*
Particulierement, *Beſonderlijk.*
Particulariſer, *Van punte tot punte vertellen, beſcheydelijk* of *beſonderlijk ſeggen.*
Particulariſé, m. *By artijckelen*, of *elk bezonder geſtelt.*
Particularité, f. *Omſtandigheyt, beſonderheyt.*
Partie, f. *Een partye* of *tegen-partye, deel.*
la plus grande Partie, *Den meeſtendeel, de meeſte helft.*
une grande Partie, *Eenen grooten hoop* of *deel.*
une vieille Partie, *ou* debte, *Een oude Schult.*
à la Partie oppoſite, *Tegen over.*
en deux Parties, *In twee manieren.*
d'une Partie & d'autre, *ou* de Part & d'autre, *Over en weer.*
diviſé en quatre Parties, *Gevierendeelt, in vieren gedeelt.*
en Partie, *Eens deels.*
ſa Partie, *ou* Partie adverſe, *Sijn tegen-partye.*
avoir une forte Partie, *Een ſware tegen-party hebben.*
la Parties honteuſe, *De ſchamelheyt.*
les Parties honteuſes de l'homme, *De Mannelijkheyt.*
Partir, *Deylen.*
cela ſe Partit en, &c. *Dat wert geſpleten* of *gedeylt in, &c.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Parti, m. *Gedeylt.*
le procés eſt Parti, *'t Proces is voleyndt, of ten eynde gebracht.*
Partage, m. *Scheydinge, deylinge.*
Partager, faire le Partage, *Scheyden ende deylen.*
Partiment, *ou* Partiſſement, m. *Uytdeylinge, uytreyckinge, deylinge.*
Partiſſeur, Partageur, m. *Deylder, uytdeylder.*
Partir, *Weg gaen, vertrecken.*
Partir de la main, *Opſtaende voet vertrecken.*
au Partir de là, *Eynaelyk, voorders.*
Partez d'icy, *Gaet* of *maekt u van hier.*
Partir viſte, *Haeſtelyk vertrecken.*
Parti, m. *Weg gegaen, vertrocken.*
Partement, m. *Vertreckinge.*
Partiſans, *voyez* Parti.
Parvenir, *ou* arriver, *Komen* of *geraken tot, &c.*
Parvenir à dignité, *Verheven worden, tot ſtaet en eere komen* of *geraken.*
Parvenu à, &c. *Gekomen* of *geraekt tot, &c.*
Parvis, *ou* Porche, m. *Het voorportael van der Kercken.*
Parure, f. *Kleedinge, Vercieringe.*
habillé de ſemblable Parure, *Met gelycke kleedinge* of *habyt gekleedt.*
toute Parure ſied bien à cet homme, *Alle kleedinge ſtaen dezen menſche wel.*
Pas, m. *Een ſchreede van vyf voeten.*
Pas, il y a là un mauvais pas à paſſer, *Daer is een quaedrak,* of *weg om over te gaen.*
Pas d'un homme, *ou* beſte, *Den gang, tredt, ſtap,* of *trede van een menſche* of *beeſte.*
ils viennent à petit Pas, *Sy komender gemackelyk,* of *ſchoonkens aengetreden.*
marcher à grands Pas, *Ras aentrecken* of *gaen.*
Pas, *ou* Paſſage, *Een paſſagie* of *weg.*
je ne veux Pas cela, *Ik en begeer dat niet.*
ce n'eſt Pas à croire, *'t Is ongelooflyk.*
un Pas, *Een ſtap* of *treede.*
un Pas tardif *Een langzamen gang.*
un faux Pas, *Een gemaekten gang, een ſtruykelinge.*
faire un faux Pas, broncher, *Struyckelen.*
aller à petit Pas, *Schoonkens* of *gemackelyck gaen.*
advancer le Pas, *Seerder* of *raſſer gaen.*
Pas à Pas, *Voetken voor voetken.*
un mauvais Pas, *Een quaede paſſagie.*
de ce Pas, *Van ſtonden aen.*
le Pas de la mort, *Den weg, paſſagie* of *gang van der doods.*

Pas d'aſne, *Bloemen van hoef-bladers.*
Paſſage, *voyez* Pas.
ceder le Pas à quelqu'un, *Iemant voor laten gaen.*
Paſlir, *Bleek worden.*
attaquer l'ennemy ſans Paſlir, *Den Vyandt onbeſchroomt aenvallen.*
Paſle, *Bleek.*
devenir Paſle, *Bleek worden.*
Paſle de peur, *Beſtorven van vreeze.*
Paſleur, *ou* couleur Paſle, *Bleekheyt.*
ſe Paſmer, *Flauw worden, beſwymen, in onmacht vallen.*
Paſmé, m. *Flauw, in onmachte gevallen.*
Paſmoiſon, *ou* Pamoiſon, f. *Flaute, flauwigheyt, onmacht.*
tomber en Paſmoiſon, *In onmacht vallen.*
revenir de Paſmoiſon, *Wederom tot ſijn zelven komen.*
Paſmoiſir, *Beſwymen, in onmacht vallen.*
Paſchal, *Dat tot Paeſſchen behoort.*
agneau Paſchal, m. *Paeſch-Lam.*
Paſque, f. *Paeſſchen, Paeſdag.*
les œufs de Paſque, *Paeſch-eyeren.*
Paſque fleurie, *Palm-Sondag.*
Paſque cloſe, *Beſloten Paeſſchen.*
Paſquette, *ou* Marguerite, f. *Kerſſouwen, Madalieven.*
une Paſquille, f. *Een Paſquille.*
Paſquin, *Paſquijn van Romen.*
Paſquis, m. *Weyde, voyez* Paſture.
Paſſable, Paſſage, *voyez* Paſſer.
Paſſade, *Overvaring.*
Paſſage, m. *Doorgang, paſſagie, voyez* Paſſer.
Paſſager, m. *Paſſagier, Reyzer.*
Paſſe, f. *'t Wyfken van een Muſch.*
Paſſement, m. *Paſſement.*
Paſſement traillé, *Brey-naet.*
Paſſementier, m. *Paſſement-wercker.*
Paſſementer, *Met Paſſementen boorden.*
Paſſer, *Paſſeeren, leyden, door-gaen.*
Paſſer en Cypre, *Nae Cypers varen.*
Paſſer devant, *Voor* of *voorby gaen.*
je Paſſay par icy, *Ik quam hier door* of *langs.*
Paſſer par tout, *Over al door* of *voorby gaen.*
Paſſer à la nage, *Over ſwemmen.*
Paſſer la mer, *De Zee over varen.*
Paſſer une riviere, *Een rivier over varen.*
Paſſer maiſtre, *Meeſter worden.*
Paſſer une piece fauſſe, *Een valſch ſtuk gelds uyt geven.*
Paſſer, *Sterven.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſt Paſſé, *Hy is geſtorven.*
Paſſe pour un honneſte homme, *Hy wordt voor een eerlijck man aen geſien.*
e Paſſera bien de vous, *Hy ſal u wel miſſen.*
ſſer *ou* porter de l'autre coſté, *Over ſetten, over brengen.*
re Paſſer par les picques, *Door de ſpieſſen jagen.*
ſſer, *Uytgeven, beſteden.*
ſſer par un linge, *Door zygen, door doen.*
ſſer de ſon droit, *Sijn recht afgaen.*
ſſer ſa colere, *Sijn ſinnen verkoelen.*
aut Paſſer par là, *Men moet daer door, het moet gedaen weſen, het moet alſoo geſchieden.*
ſſer quelque choſe, *Iet overſlaen, voorby gaen* of *onderwegen laten, ſonder iet daer af te roeren* of *te vermanen.*
ſſer legerement par deſſus, *Iet lichtelijck overloopen.*
ſſer ſous ſilence, *Verſwygen, overſlaen.*
uis Paſſé par deſſus, *Ick hebt met'er haeſt* of *met den kortſten overloopen.*
ſſer aucun, *Iemanden te boven gaen, beter meeſter zijn*
ſſer par deſſus le ventre de l'ennemy, *Den vyandt verpletteren.* (*len.*
ſſer par le fil de l'eſpée, *Doodtſlaen, vernie-*
ſſer par les armes, *Arquebuſeeren.*
e peut ſe Paſſer de boire, *Hy kan hem van drincken niet onthouden.*
ſſer les autres de la teſte, *Een hooft langer zijn dan d'andere lieden.*
ſſer aucun en cheminant, *Iemant afgaen.*
n'a Paſſé de deux journées, *Hy is twee dagen voor my wech.*
m'émerveillois ſi cela ſe Paſſeroit ainſi, *Ick verwondere my of dat ſoo vergaen, ſoo ontluypen, ontkomen,* ot *door geraken ſoude.*
ſſer & mener juſques à la fin, *Voortvaren, volbrengen, voleynden, ten eynde brengen.*
ſſer le temps de ſa vie, *Sijnen tijdt* of *leven ver brengen* of *verſlyten.*
naladie ſe Paſſe, *De ſieckte vergaet.*
our eſt Paſſé, *Den dagh is door, voorby* of *ver lopen.* (*vergaet.*
troidures ſe Paſſent, *De koude houdt op* of
ſt deſja Paſſé deux heures, *'t Is alreede twee uren.*
Paſſe à peu de choſe, *Hy is met weynigh te vreden, hy laet hem lichtelijck genoegen.*
s'en-fut bien Paſſé, *Men ſoud'et wel gederft, of ſonder dat konnen gedaen hebben.*

Paſſe toy de moy, *Laet my gaen, laet my in vrede.*
je me Paſſeray bien de toy, *Ick ſal u wel derven, ick ſal wel ſonder u konnen zijn, ick ſal u wel miſſen.* (*gegaen, geſtorven.*
Paſſé, m. *Gepaſſeert, voorby-gegaen,* of *over-*
Paſſé outre, *Over geſcheept met een ſcheepken.*
Paſſé par un ſac, *Door een ſtramijn gedaen.*
face Paſſée, *Een aenſicht dat ſijn natuerlijcke coleur verlooren heeft.*
du Paſſé, *Van den voorgaenden tijdt.*
l'année Paſſée, *'t Voorleden jaer.*
prendre des oiſeaux à la Paſſée, *De vogelen in de vlucht,* of *in't voorby-gaen vangen.*
Paſſées au plurier, *comme,* les paſſées du cerf, *De wegen* of *voetſtappen daer het Hert door gegaen heeft.* (*ſiger.*
un Paſſant, *ou* Paſſager, *Een Reyſer* of Rey-
en Paſſant, *Al paſſeerende, in 't paſſeeren* of *voorbygaen.*
Paſſant le fleuve, *Varende over de riviere.*
Paſſement, m. *Paſſeeringe, overvoeringe.*
Paſſements de temps, *Overbringinge des tijdts.*
Paſſable, c. *Paſſeerlijck, tamelijck.*
Paſſablement, *Paſſeerlijcken, tamelijcken.*
Paſſage, m. *Eenen doorganck* of *paſſagie, plaetſe.*
le Paſſage eſt fait, *Den wegh is gemaeckt.*
oiſeaux de Paſſage, *ou* Paſſagers, *Vogelen die over en weêr komen gevlogen, Paſſagiers-vogels.*
donner, *ou* bailler Paſſage, *Paſſagie verleenen, wegh maken.*
empeſcher, *ou* fermer le Paſſage, *Den wegh benemen,* of *de paſſagie ſluyten.*
lettre de Paſſage, *Geley-brief, paſpoort.*
un Paſſage fort douteux en Droit, *Een ſeer twijffelachtige ſpreucke in de Rechten.*
nous en avons parlé en un autre Paſſage, *Wy hebben'er op een ander plaetſe afgeſproken.*
Paſſager, *ou* Paſſer aiſement cette vie, *Gemackelijcken door de werelt gaen* of *geraken.*
noſtre vie Paſſagere, *Ons verganckelijk* of *ſterflijck leven.*
Paſſager, *ou* Paſſageur, Paſſeur, m. *Een die het volck over't water voert.*
Paſſager, m. *Een Reyſiger die van het een landt in't ander treckt.*
faucon Paſſager, *ou* de paſſage, *Een Paſſagiervalcke die van over zee komt, en van 't een lant tot het ander vliegt.*
une Paſſagere, f. *Een vrouwe die't volck overſcheept* of *voert.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

une nef Paſſagere, f. *Veer-ſchip.*
Paſſe-droit, m. Faire un paſſe-droit, *Sijn eygen recht afgaen.*
il m'a fait un grand Paſſe-droit, *Hy is ſijn eygen recht om mijnent wille afgegaen.*
Paſſefleurs, *Windtkruydt*, Herbe.
un Paſſepartout, m. *Een die overal door geraeckt of gaen mach, een gemeene ſleutel.*
Paſſe-paſſe, *Een verblindinge des geſichts, guychelrye, kamerſpel.*
joüeur de Paſſe-paſſe, *Kamerſpeelder, Guychelaer.*
Paſſe-pommes, f. *S. Jans-appelen, kruylingen.*
Paſſeport, m. *Een paſpoort.*
Paſſeport, *ou* certificat, f. *Certificatiebrief.*
Paſſerage, m. *Peperkruyt.* Herbe.
Paſſerage, f. *Wilde kerſſe, voyez* Naſtort.
Paſſereau, m. *Een muſſche.*
Paſſet, m. *Een voetbanck.*
Paſſetemps, m. *Geneuchte, tijdtverdrijf, tijdtkortinge, vermakinge.*
pour ſon Paſſetemps, *Om den tijdt te vergeten.*
Paſſevelours, m. *voyez* Amaranthe.
un Paſſeur, *ou* Paſſager, m. *Een die 't volck over 't water voert.*
Paſſible, c. *Gevoelijck, dat lyden kan.*
Paſſif, qui patit, m. *Dat lijdt hertstochten.*
Paſſions d'eſprit, f. *Paſſien, beroeringe des herten, quellingen, quellagien.*
Paſſionné, m. *Ingenomen, gepaſſionneert, gequelt.*
ſe Paſſionner, *Hem ſelven quellen, verdrietigh zijn.*
Paſſionnement, *Grootelijcks, ſeer.*
il l'aime Paſſionnement, *Hy heeft ſe ſeer lief.*
Paſſoire, f. *Treſeer-becken, vergiet-teſt.*
Paſt, m. C'eſt la bechée qu'on donne à l'oiſeau de proye, *'t Aes dat men aen een valck of havick geeft.*
Paſte, f. *Deegh.*
la Paſte ſe leve, *De deegh rijſt wel.*
faire lever la Paſte, *De deegh wel doen ryſen.*
mettre la main à la Paſte, *Handt aen 't werck ſlaen.*
Paſté, m. *Een paſteye.*
Paſté en pot, *Pot-paſteye.*
Paſté de requeſte, *Een paſteye van hanekammen, levertjes en maeghjes.*
Paſtée, *ou* colle de farine, f. *Stijfſel.*
Paſtenade, *ou* Paſtenaye, Paſtenaille, f. *Paſtenake*, of *witte peen.*

Paſteur, m. *Een Herder.*
Paſteur, *ou* homme d'Egliſe, *Een Predikant, Paſtoor.*
Paſteux, *Sacht, gelijck deegh.*
Paſtille, tablette, f. *Koexkens uyt de Apotheeck.*
Paſtille à parfumer, *Reuck-koexkens.*
Paſtiſſerie, f. *Allerley paſtey-werck.*
Paſtiſſier, m. *Een Paſtey-backer.*
Paſtiſſiere, f. *Een Paſtey-backſter.*
Paſtoral, *Herderſch, dat een Herder toekomt.*
vie Paſtorale, f. *Een herders leven.*
Paſtoralement, *Op ſijn herders.*
Paſtorelle, f. *Een herders liedcken.*
Paſture, paſturage, nourriture, *Voeder, weyde voedſel.*
Paſtureau, m. *Een herders jonge.*
Paſturer, *ou* Paiſtre, *Op de weyde gaen.*
Paſturier, *Een die gras voor de beeſten ſoeckt.*
Patache, f. *Een ſeker ſcheepken.*
Pataraſſe, *voyez* Petaraſſe.
Pate d'une beſte, *voyez* Patte.
Patelin, m. *Pluymſtrijcker, vleyder, vleyſteert.*
Pateliner, *Pluymſtrijcken, vleyden.*
Patent, m. *Open, open gaende.*
lettres Patentes du Roy, *Des Koninckx open brieven.*
Patenoſtre, *'t Gebedt des Heeren.*
Patenoſtre, *ou* grain de chappelet, *Een greyn of knop van een Paternoſter.*
Paternel, m. *Vaderlijck.*
amour Paternel, f. *Vaderlijcke liefde.*
Paternellement, *Vaderlijcken.*
Paternité, f. *Vaderlijckheyt.*
Pathétique, c. *comme* harangue Pathétique, *Een relaes of verhael dat het herte beweeght tot gramſchap of medelyden.*
Patient, m. *Lijdtſaem, Lijdtſamigh, geduldigh.*
Patience, f. *Patientie, lijdtſaemheyt,* item, *een kruyt alſoo genaemt.*
faute de Patience, *Onlijdtſaemheyt.*
Patiemment, *Verduldelijck, patientelijck, lijdtſaemlijck, verdraeghlijck.*
un Patient, *Eenen krancken* of *ſiecken, een patient* of *miſdadige.*
le membre Patient, *Een gequetſt* of *gewont lit.*
le Patin, *ou* pied d'une colomne, *Het pedeſtal* of *voet van een colomne.*
des Patins, *Platynen, ſchaetſen.*
aller ſur les Patins, *Op ſchaetſen ryden.*
Patir, *Lyden.*

il

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

n Patira, *Hy ſal'er om lyden moeten.*
riarche, m. *Patriarche, Aertsvader, de verſte onder de Vaders.*
ois, m. *Grove, plompe boeren ſpraeck.*
y dit en ſon Patois, *Hy ſeyde tot hem in ſijne oeren ſpraeck.*
riarche, m. *Een Patriarch, een Aertsader.*
atrie, f. *Het Vaderlandt.*
a trahiſa Patrie, *Landtverrader.*
rimoine, m. *Patrimonie, vaderlijcke goedt.*
atron de, &c. m. *Het patroon* of *voorbeelt an, &c.*
re ſon Patron, *Na ſijn exemplaer doen.*
atron de, &c. *Het exempel van, &c.*
ron de navire, *De Patroon, d'Opperſte* of *Meeſter van een ſchip.*
ron, m. *Een Beſchermer.*
rociner, *Beſchermen.*
it de Patronnage, *'t Recht van een Prieſter te noemen, om in de plaetſe van den geſtorven te ſtellen.*
ronner, *Patroneeren*, of *na conterfeyten.*
roüille, f. *Nachtwacht, ſchaerwacht.*
r en Patroüille, *'s Nachts de ronde doen.*
roüiller, *In 't water plaſſchen, morſſen.*
roüiller, *Blameeren, laſteren*, of *bederven.*
roüillé, m. *Bedorven.*
te de colomne, f. *'t Pedeſtal van een colomme.*
te de beſtes, f. *Den poot* of *klauwe van een beeſte.*
te de cheval, *voyez* Pas d'aſne.
tepeluë, *Ruyge* of *hayrige handt.*
u, m. *Geklauwt, gepoot.*
con Pattu, *Gehoofde duyve, ruyge doffer.*
uron de cheval, m. *Den ſtegel*, of *knie-boog van de paerden aen d'achterſte voeten.*
ure, Paturage, *voyez* Paſture.
, *ou* Pal, *Eenen ſtaeck* of *pael.*
icher, *ou* Pocher les yeux, *De oogen uytrabben, uyttrecken* of *uytſteken.*
avé, m. *Den vloer, ſolder, geplaveyde laetſe.*
er, *Eenen vloer maken, plaveyen.*
er d'ais, *ou* de planches, *Beſolderen.*
é, m. *Geplaveyt.*
é de briques, *Met tichel-ſteenen geplaveyt.*
ement, m. *Plaveyinge, plaveyſel.*
eſade, *voyez* Pavoiſade.
illon, m. *Een pavelioen, tente.*
Paume, f. *Een palme*, of *handtbreedt.*

de deux Paumes de large, *Twee palmen breedt.*
le jeu de Paume, *Kaetsſpel, kaetsbaen.*
joüer à la Paume, *Kaetſen.*
Paumée, f. *Eenen palmſlagh.*
Paumelle, f. *Een ſoorte van gerſte.*
Paumier, m. *Ballenmaker* of *meeſter.*
Paumiere, f. *d'Opperſte tacxkens van een hertshoren, daer de vijf of ſes tacxkens by den anderen ſtaen.*
les Paupieres des yeux, f. *Ooghſcheel-hayren, 't hayr van de wijnbrauwen.*
Pavois, m. *Een ſchilt van voetknechten.*
la Pavoiſade d'une galere, *De ſchildekens die rontſom de galeye hangen, om de roeyers te beſchermen.*
du Pavot, m. *Eulzaet, heul, mankop, ſlaepkruyt.*
la teſte du Pavot, *'t Huysken van eulzaet.*
Pavot cornu, *Geheelen eul.*
Pauſer, *Pauſeeren, ruſten, ophouden.*
Pauſé, m. *Opgehouden.*
Pauſe, f. *ou* Pauſement, m. *Ruſte, ophoudinge.*
Pauvre, c. *Erm* ot *arm, kijfachtigh.*
c'eſt un Pauvre maiſtre, *'t Is een ſlechte meeſter.*
Pauvre de conſeil, *Radeloos.*
Pauvret, m. *Armachtigh.*
Pauvreté, f. *Armoede.*
Pauvrement, *Armelijck.*
vivre Pauvrement, *Armelijcken leven, een arm* of *ſober leven leyden.*
Payen, m. *Een Heyden.*
Payenne, f. *Een heydenſche vrouw.*
Payenneté, le paganiſme, f. *Heydenſchap.*
Payable, c. *Dat betaelt moet werden.*
Paye, *ou* ſolde, f. *Betalinge, ſoldye.*
Payé, m. *Betaelt.*
Payer, *Betalen.*
Payer ſon creancier, *Sijnen Crediteur contenteeren* of *te vreden ſtellen.*
Payer d'emprunt, *Met geborcht gelt betalen.*
Payer par avance, *Van te voren betalen.*
Payer tribut, *Tribuyt geven.*
Payer l'amende, *De breucke geven.*
Payer ſa bien-venüe, *Sijnen wellekom geven.*
Payer les dommages, *De ſchaden oprechten.*
ſe Payer de raiſon, *Sich met reden genoegen.*
les mortes Payes, *Garniſoen dat in ſekere ſteden altijdts op de frontieren leydt.*
Payeur, *Betaelder.*
Payement, *Betalinge.*
Pays, payſant, *voyez* Païs.

Peage,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

PEage, m. *Tol*, of *het Tolhuys.*
Peager, m. *Tollenaer.*
Peau, f. *Een vel.*
Peau endurcie *ou* cal, *Eelt*, *weere.*
Peau de beſte, *Huyt.*
Peau de parchemin, *Vliesken* of *velleken van een perckement.*
la Peau, qui couvre les yeux, *Ooghſchillen.*
la Peau au bout du membre de l'homme, *De voorhuyt der mannelijckheyt.*
la Peau, *ou* pelure de quelque fruit, *De ſchelle van eenigh fruyt.*
petite Peau, f. *Een velleken* of *vliesken.*
Peaucier, *ou* pelletier, m. *Een Bondtwercker* of *Peltier.*
Peautre, *ou* le gouvernail d'un navire, *'t Roer van een ſchip.*
Pecher, *Sondigen.*
Peché, m. *Sonde.*
Peché originel, *Erf-ſonde.*
Peché actuel, *Dadelijcke ſonde.*
Peché mortel, *Doodt-ſonde.*
Peché veniel, *Vergevelijcke*, of *dagelijckſche ſonde.*
Pecheur, m. *Eenen Sondaer.*
Pechereſſe, f. *Een Sondareſſe.*
Pecore, f. *Een dom menſch.*
Pectoral, *ou* Poitral, m. *Borſtlap.*
Peculat, m. *Rooving* of *ſteeling van gemeene goederen.*
Peculier, m. *Eygen*, *beſonder*, *principael.*
Peculiérement, *Uytnementlijck*, *beſonder.*
Pecune, f. *mieux* de l'argent, m. *Geldt.*
Pecuniaire, *ou* d'argent, *Van geldt.*
Pecunieux, riche, m. *Die veel geldt heeft.*
Pedagogue, m. *Schoolmeeſter.*
Pedale, *ou* marche d'orgue, *'t Klavier van een orgel.*
juges Pedanées, *Kleyne en laege Rechters die kort beſcheyt geven, en volgens 't vonnis en advijs van andere Rechters.*
un Pedant, Pedagogue, m, *Een Schoolmeeſter, en Schoolſwetſer.*
Pedanterie, f. Pedantiſme, m. *Waenwijſe ſchoolſwetſerye.*
maladie Pediculaire, *Luys-ſieckte*, *luyſe-zucht.*
Pegaſe, m. Cheval volant, *Een vliegend paert.*
Peigne, m. *Eenen kam.*
un eſtuy à Peignes, *Een kam-voeder*, of *kam-koker.*
Peigner, *Kemmen.*

Peigner de la laine, *De wolle kaerden.*
Peigné, m. *Gekemt*, *gekaerdt.*
Peindre, *Schilderen.*
Peindre en couleurs d'huile, *Met olie-verwe ſchilderen.*
Peindre en deſtrempe, *ou* en couleurs d'eau, *Met water-verwe ſchilderen.*
Peint, m. *Geſchildert.*
Peint au vif, *Na't leven geſchildert*, *afgeſet* of *geconterfeyt.*
Peintre, m. *Schilder.*
Peinture, f. *Schilderye.*
Peinturer, *Schilderen.*
Peine, doute, incertitude, *Twijffel*, *ſorge*, *onſekerheyt.*
eſtre en Peine, *Verlegen zijn.*
Peine, f. *Pyne*, *arbeyt*, *moeyte*, *ſtraffe*, *bekommerniſſe.*
Peines terribles, *Grouſame ſtraffinge.*
Peine de mort, *Straffinge met der doodt.*
Peine commune, *Gemeyne ſtraffe.*
ſur Peine corporelle, *ou* de la vie, *Op lijfſtraffe*, *op pene van den hals.*
à Peine que je ne die, *Ten lieght* of *ſchilt niet veele ick en ſegget.*
à Peine le ſçait-il, *Hy weet het nauwelijcks.*
à grand' Peine, *Swaerlijcken*, *met groote pyn en moeyte.*
il vivoit à grand' Peine, *Hy leefde ſtrengelijck*, *hy leyde een hard leven*, *hy leefde nauwelijcks.*
ſans Peine, *Gemackelijck*, *lichtelijck*, *ſonder arbeydt en pyne.*
aider de toute ſa Peine, *Sijn uyterſte beſte doen*, *behulpigh zijn met alle ſijn macht.*
encourir une Peine, *In eenige boete vallen.*
endurer Peine de mort, *Door 't ſwaert* of *de juſtitie ſterven.*
loüer la Peine à quelqu'un, *Sich aen iemant verhueren.*
mettre Peine à, &c. *Naerſtigheyt* of *vlytigheyt doen tot*, *&c.*
mettre toute ſa Peine à eſtudier, *Hert en ſinnen aen't ſtudeeren hangen.*
ſe mettre en Peine, *Sich bekommeren*, *ſich bemoeyen.*
on y mettra Peine, *Men ſal'er ſijn beſte in doen* of *in voorſien.*
eſtre en Peine d'enfant, *In den arbeyt ſijn.*
pardonner la Peine, *De miſdaedt vergeven.*
ne pouvant porter & endurer la Peine de, &c. *Niet konnende verdragen den laſt van*, *&c.*
Peiner, avoir de la Peine, *Moeyten hebben.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ner quelqu'un, *Iemant moeyelyck zyn of quellen.*
Peiner, *Sich pijnigen* of *grooten arbeydt doen.*
Pinible à ſervir, *Een die men met moeyte bedient.*
mme Peinible, *ou* actif, *Een arbeydſaem man.*
ercice Peinible, *Een ſwaren arbeydt.*
glage, *ou* le poil d'une beſte, *Het hayr van een beeſt.*
lain, m. *ou* une foſſe de conroyeur, *ou* de anneur, *Een Leertouwers kuyl.*
lamide, f. *Tonijn, een Zee-viſch*, Poiſſon.
ler, *Kael ende glat maken.*
ler une pomme, *Een appel ontſchellen.*
er un arbre, *Een boom ontſchorſſen.*
lé, m. *Gepeld, geſcheld* of *kael gemaekt.*
lure de quelque fruit, f. *De ſchale* of *ſchelle van eenige fruyt.*
aſſe d'arbre, *d'Onderſte ſchelle* of *ſchorſſe van eenen boom.*
ure de fruit, *De ſchil van een vrucht.*
erin, m. *Een Pelgrim.*
erinage, m. *Pelgrimagie.*
Pelican, m. *Een Pellicaen.*
le, *ou* paele, *Een panne, ſchuppe.*
le à feu, *Een vier-panne, vier-ſchuppe.*
le à enfourner le pain, *Een pael daer men 't broodt mede in den oven ſchiet.*
le à frire, *Braedt-panne.*
lon, *ou* paellon, m. *Een Panneken.*
le, *ou* pellerelle, *Uytvalling des hayrs.*
leterie, f. *Bontwerckers-konſt.*
leterie, trafic de peaux, *Bontwerckerye.*
letier, m. *Peltier, Bontwercker.*
liſſes, f. *Bonte vellen.*
liſſier, pellecier, m. *Bontwercker.*
licule, f. *Velleken* of *vliesken.*
ote *ou* pelotte, f. *Een bal.*
ote à joüer, *Kaetsbal.*
rider du fil en Pelottons, *Garen in klouwens vinden.*
otter, *ou* balloter, *Kaetſen, metten bal ſpelen.*
otton, m. *Een klouwen.*
ttre en Pelotons, *In klouwen* of *op een klouwen winden.*
u, m. *Rouw, hayrachtig.*
en Pelu, *Een rouwen* of *hayrachtigen hondt.*
hates, m. pl. *Hays-godekens.*
ncher, *voyez* Pancher.
ndant, *ou* durant, *Terwijl.*
ndant cela, *Daer en tuſſchen.*
ndant ce, *Hier en tuſſchen.*
ndant que je, &c. *Terwijle dat ik, &c.*

Pendard, m. *Galgen-aes, Galgen-lap.*
Pendre, *Hangen, Verworgen.*
Pendre du linge pour ſecher, *Linnen te drogen hangen.*
Pendre, *ou* dependre, *Van yemant hangen.*
ſe Pendre, *Hem zelven verhangen.*
va te faire Pendre, *Gaet* of *loopt aen de Galge.*
tout Pend, *ou* depend de luy, *Het leyt* of *hangt aen hem, 't Is aen hem gelegen.*
Pendant de clefs, m. *Een ſleutel-riem.*
des Pendants d'une bourſe, *De hangende knoppen, quiſpelen* of *ſnoeren aen een borſe.*
Pendu, m. *Gehangen.*
avoir la langue bien Penduë *De tong tot ſijn wil hebben.*
un Pendu, m. *Een die hangt.*
Pendement, m. *ou* Penderie, f. *Hanginge, verhanginge.*
Pendereau, m. *Galgen-lap, Galgen-aes.*
Pendiller, pendre, *Hangen.*
Pendillant, *ou* pendant, m. *Hangende.*
la Pente d'une montagne, *'t Hangen van een Berg.*
Pente d'un lit, *ou* un rideau de lit, *'t Hangſel* of *behangſel van een bedde.*
Pener, *voyez* Peine.
Penetrer, *Door-gronden, door-dringen, door-gaen, door-ſteecken, door-eeten.*
cette odeur Penetre les habits, *Dien reuk gaet door alle kleederen.*
Penetratif, m. *Doordringende, door-eetende, doorbijtende.*
homme Peneux, *Een geheel ſlecht, veracht en ellendig menſch*, of *arbeydig.*
Peneuſement, *Slechtelijk, verachtelijk, armelijk* of *arbeydelijk.*
Penible, c. *Moeylijk*, *voyez* Peine.
Peniblement, *Swaerlijk, moeylijk.*
Penil, m. *'t Hayr aen de ſchamelheyt.*
Peninſule, f. *Een half eylandt, dat alleen aen de een zijde aen landt leydt.*
Penitence, f. *Penitentie, verſoeninge* of *offerhande tot reyninge.*
enjoindre une Penitence, *Eenige penitentie opleggen.*
Penitencier, *ou* confeſſeur, *Bicht-vader.*
Pennache, *ou* pannache, *Een pluymagie.*
Pennaché, m. *Gepluymt.*
Pennader, faire pennader un cheval, *Een Paerdt al draeyende doen gaen*, of *lochte ſprongen doen doen.* (*paerde.*
Pennade, f. *Draeyinge* of *ſpringinge metten*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Pennage, m. *Alderley ſoorten van pluymen.*
faucon de beau Pennage, *Eenen ſchoonen geveder den Valk.*
Penne, *ou* plume, f. *Een pluyme, veder of ſchacht.*
Penne de comble de toit, *De dak-balken of dakſperren van't top van den huyſe.*
Penne de dard, *De veder van een pijl.*
Penne de voile, ſe prend auſſi pour l'aide de la voile enflée d'un coſté, *De zyde van't zeyl, als't in't zeylen over d'een zijde vaert.*
bouter vent en Penne, *Den ſchoot vieren of over zijde varen.*
Pennon, m. c'eſt l'enſeigne, & l'étendart d'un gentil-homme, *Een Vendel ende Standaert van een jongen Edelman, 't welck een langen ſteert heeft.*
Pennons d'une fleſche, *De veeren van een pijl.*
de guet à Pens, *Moetwillens, al wetens en willens.*
Penſer, *Meynen, dencken.*
Penſer à quelque choſe, *Iets overleggen*, of *overdencken.*
Penſer à ſes affaires, *Sijn zaecken bezorgen.*
Penſez y, *Denckter* ot *letter op, denkter om.*
je n'y Penſois pas, *Ick en bedachtet niet, ick docht'er niet op.*
Penſer en ſon eſprit, *By ſijn zelven overleggen.*
Penſer en ſon cœur, *In ſijn herte ſluyten* of *voor hem nemen.*
Penſer en ſoy meſme, *By ſich zelfs dencken.*
de fait à Penſé, *Al wetens en willens.*
Penſer un cheval, *Een Paerdt van hooy en haver bezorgen.*
Penſer un malade, *Een ſiecke bezorgen.*
Penſer une playe, *Een wonde verbinden.*
Penſé, m. *Bedacht, gepeyſt.*
il a Penſé tomber, *Hy is by na gevallen.*
une Penſée, f. *Een gedachte, gedachteniſſe.*
Penſée pure & nette, *Een reyn en zuyver gemoet.*
ô qu'il a de Penſées en la teſte, *Wat heeft hy al muyſen-neſten in't hooft.*
mettre quelqu'un en ſa Penſée & fantaiſie, *Iemant beherten*, of *ſijnen ſin op yemant ſtellen.*
garder quelque mauvaiſe Penſée, *Een quaedt herte toedragen.*
il me vient en la Penſée que, &c. *My komt te voren*, of *in den ſin dat, &c.*
Penſées, *Penſeen, bloemen.*
Penſement, m. *Peyſinge, denckinge, meyninge.*
Penſement de playe, m. *Een verbindinge van een wonde.*
Penſeur, m. *Bepeynſer.*
Penſif, *Denkachtig, die veel bedenkt.*
Penſion, f. *Penſioen, loon-trecking, teer-geldt.*
petite Penſion, *Kleyne winninge*, of *penſioen.*
Penſionaire, m. *Penſionaris, Loon-trecker.*
Penſionaire, qui eſt en penſion, *Koſt-ganger.*
de guet à Pens, *Wetens en willens, moetwillens.*
Pentagone, m. *Een vijf-hoek.*
Pente, inclination, f. *Genegentheyt.*
la Pente d'une montagne, *'t Hangen van een Berg.*
les Pentes d'un lit, *ou* rideau d'un lit, *'t Hangzel* of *behangzel van een bedde.*
Pentecoſte, f. *Sinxen, Pinxteren.*
Penultiéme, c. *De leſte op een na.*
la Pepie, *Pip*, of *de pippe.*
cette poule a la Pepie, *Dit hoen heeft de pip.*
Pepier, *Pijpen als de jonge kiekskens.*
Pepins, m. *De keernen* of *kernen, 't zaet van appelen, peeren, wijn-bezien, &c.*
Pepiniere, *ou* Baſtardiere, f. *Een plaetze daer veel jonge boomen geplant worden, dewelcke men daer na wederom uyt-trekt om elders te planten.*
Pepon, *ou* Pompon, m. *Pepoen.*
Per, *voyez* Pair.
Peraſtre, *ou* Beaupere, m. *Stiefvader.*
Perçant, m. *Doordringende, doorboorende.*
un eſprit Perçant, une veue perçante, *Een ſcherp verſtandt*, of *geſicht.*
Perceptible, c. *Merckelijk, begrijpelijk.*
Percepierre, *Steen-breeke.*
Percer, *Booren, door-booren, door-ſteecken.*
Percer les parois, *De mueren door-breecken.*
Percer tout outre, *Door-booren, door-ſteecken.*
Percer la biere, *'t Bier op-ſteecken.*
Percé de part en part, m. *Door-boort.*
le vin eſt Percé, *De wijn is opgeſtoocken.*
maiſon bien, *ou* mal Percée, *Een ſeer licht of doncker huys.*
Percement, m. *Booringe.*
Percement de digue, *'t Deurſteecken van een Dam.*
Perce-oreille, *Een oor-worm.*
Perche, f. *Een recke, en langen ſtock, die men dwers leydt om yet op te hangen.*
les faucons ſont en la Perche, *De Valcken zijn op de recken geſtelt.*
Perche de teſte, *ou* les cornes du cerf, f. *'t Gewy van een Hert.*

les

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Perches du bouc, *De horens van een Bok.*
che d'oiſeleur, *Vogelaers ſtok, garen ſtok of vogel recke.*
che à lier les vignes, *Wyngaert-latten* of *ecken.*
che, f. *Een Baers*, Poiſſon.
cher, mettre ſur la Perche, *Op de recke hellen*, of *hangen.*
cher, *ou* pendre un criminel à un arbre, *Een misdadige aen een boom hangen.*
ercher, *Dat is, als de vogelen metter vlucht omen geſtreken op de tacken van de boomen.*
aucon s'eſt Perché ſur un arbre, *Den Valk metter vlucht op een boom geſtreken* of *neer geſeten.*
rcher, *ou* Arpenter quelque terre, *Landt meten.*
f Perché, f. *Geborent Hert.*
eau Perché, *Een Vogel die op een recke ſit.*
rclus de ſes membres, m. *Berooft van leden.*
rcluſion, f. *Lammigheyt der leden.*
rdition, f. *Verlies, verderf.*
rdre, *Verlieſen.*
'erdre, *Vergaen, verloren gaen.*
rdre quelqu'un, le ruiner, *Iemant verderven.*
rdre courage, *Den moet laten ſincken* of *verloren geven.*
rdre la bataille, *Den ſlag verlieſen.*
rdre de veuë, *Uyt het geſicht verlieſen.*
rdre la veuë, *Blindt worden, 't geſichte verlieſen.*
rdre au jeu, *ou* perdre à jouër, *Verſpelen.*
rdre ſa peine, *Verloren arbeydt doen.*
rdre l'inſtance, *'t Gedinge verlieſen.*
rdre ſon temps en, &c. *Sijnen tijdt verquiſten in, &c.*
u ſe Perd, *'t Water mindert.*
rdu, m. *Verloren.*
uis Perdu, *Ik ben een verloren man, 't is met my al gedaen.*
homme Perdu, *Een verloren menſch, die geen couragie heeft*, of *den moet verloren geeft.*
garçon tout Perdu, *Een Deugniet, Rabouwt.*
rdition, ruine, f. *Verlieſinge, verderf, verquiſtinge, ondergang.*
er à Perdition, *ou* en Perdition, *In ſijn verderven loopen.*
rte, f. *Verlies, verlieſinge, ſchade, verderf.*

une campagne à Perte de veüe, *Een ſeer groot Veldt, wiens eynde men niet ſien kan.*
eſtre à Perte de veüe, *Uyt het geſicht zijn.*
recevoir Perte, *Schade lijden, verlies hebben.*
Perdreau, m. *Een jong Patrijs*, of *Veldt-hoen.*
une Perdrix, f. *Een Patrijs* of *Veldt-hoen.*
une Perdrix grieſche, *ou* Perdrix griſe, *Een graeuw Veldt-hoen.*
Perdurable, c. *Geduerig, Eeuwig.*
Perdurablement, *Geduerighlijcken, eeuwelijcken.*
Pere, m. *Vader.*
beau Pere, *Stief-vader, Schoon-vader.*
grand Pere, *Groot-vader.*
Pere de famille, *Huys-vader.*
du Peré, m. *Peere-ſap, Peere-drank*, of *drank van peeren gemaekt.*
Peregrin, *voyez* Pelerin, m. *Een Pelgrim.*
Peregriner, *Reyſen, pelgrimagie doen.*
Peregrination, f. Peregrinage, *mieux* Pelerinage, m. *Pelgrimagie, reyſinge uyt den Lande.*
Peremptoire, c. *Duydelijk, al dat ſliſt.*
raiſon Peremptoire, *Een uytſprake daer niet meer op en valt te kavelen* of *t'appelleeren.*
ſentence Peremptoire, *Een vonniſſe daer niet meer naer gedingt en wordt, maer de laetſte uytſpraek geeft.*
j'ay un autre argument beaucoup plus Peremptoire, *Ik heb noch een doordringender bewijs.*
Peremptoire & deciſif du procés, *Daer't proces mede ten eynde komt* ofte *geſliſt wordt.*
Peremption d'inſtance, f. *Een gedinge dat langen tijdt ſtil gelegen heeft.*
defendre promptement & Peremptoirement, *Een zaek ſtraks en genoeg verdedigen.*
Peremptoriſer, *Iemant in recht ſaken uytſluyten.*
Perennel & Perenner, *voyez* Perpetuel, & Perpetuër.
Perfect, *ou* Parfait, m. *Volmaekt, perfect.*
Perfection, f. *Volmaektheyt, perfectie.*
en Perfection, *Seer wel, volkomentlijk.*
Perfectionner, *Volmaken, Volmaekt maken.*
Perfide, c. deſloyal, m. *Verrader, Ontrouwer.*
Perfidie, deſloyauté, f. *Ontrouw, ongetrouwigheyt.*
Perforer, *Doorboren, voyez* Percer.
Perfum, m. *voyez* Parfum.
Peri, qui eſt Peri, *voyez* Perir.
Peril, m. *Perijckel.*
au Peril de la vie, *Met perijckel des levens.*
je le prends à mes Perils, *Ik neemt op mijn perijckel* of *avonture.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Periller, *ou* Pericliter, *In perijckel ſtellen, vallen* of *zijn.*
Perilleux, *ou* dangereux, m. *Gevaerlijk, Periculeus, ſorgelijk.*
eau Perilleuſe, f. *Sorgelijck, Gevaerlijck water.*
Perilleuſement, *Periculeuſelijk, ſorgelijk.*
Periode, m. *De uytgang, en verloop van eenige tijdt.*
Periode, f. *Een volkomen ſin,* of *het eynde van eenige reden.*
une longue Periode, *Een lange reden,* of *Sententie.*
Periphraſe, f. *Een omſprekinge, als men met veele woorden eenig ding te verſtaen geeft.*
Perir, *Vergaen, verdorven worden.*
Peri, m. *Vergaen, Verdorven, Verdeſtrueert.*
Periſſable, c. *Verganckelijk.*
des biens Periſſables, *Verganckelijcke goederen.*
Perle, f. *Een Peerle.*
il ne va pas là pour enfiler des Perles, *Hy gaet daer niet om vlooyen te vangen.*
Perle louche, *Een Peerle wiens watering niet helder is.*
Perle cornuë, *Een Peerle die niet rondt is.*
Perle en poire, *ou* en toupie, *Een Peerle als een Peer.* (*caet.*
la Perle des Avocats, *De principaelſten Advo-*
Perlette, *ou* petite Perle, f. *Peerelken.*
Permanent, m. Perdurable, c. *Geduerigh, blijvende.*
Permanence, f. *By-blijvinge.*
Permettre, *Toelaten, gehengen, laten geſchieden.*
Permettant, m. *Toelatende.*
Permis, *Toegelaten, Geconſenteert.*
choſe Permiſe. f. *Een ding dat toegelaten is,* of *dat geoorloft is.*
Permiſſion, f. *Conſent, oorlof, toelatinge.*
donner Permiſſion, *Conſenteeren, toelaten.*
Permuter, *Wiſſelen, verwiſſelen, veranderen.*
Permuté, m. *Gewiſſelt, verwiſſelt, verandert.*
Permutation, f. *Wiſſelinge, verwiſſelinge, veranderinge.*
Pernicieux, m. *Verderflijk, ſchadelijk.*
Pernicieuſement, *Verderflijcken, ſchadelijcken.*
Perpein, *ou* une perpeine, f. *Een kraek-ſteen,* of *een ſtut-balk en ſteun-poſt.*
Perpendiculairement, *Snoer-recht op ſtaende.*
Perpendiculaire, c. *Pasloot recht op ſtaende.*
Perpetrer un meurtre, *Een doodt-ſlag doen.*
Perpetrer quelque mal, *Iet quaets voorſtellen* of *bedrijven.*

il a Perpetré quelque mal, *Hy heeft yet quaedts bedreven* of *gedaen.*
Perpétuel, m. *Eeuwig, geduerig.*
joye Perpetuelle, *Eeuwige geneugte.*
Perpétüer, éterniſer, *Eeuwig maken.*
Perpétuer ſon nom, *Sijnen naem onſterffelijck maken.*
Perpetüité, f. *Eeuwigheydt.*
Perpetuellement, *Eeuwiglijk, geduerigliik.*
Perpin, *voyez* Perpein.
Perplex, m. *Verbaeſt, verbijſtert, verwart, en verſtrikt van ſinnen.*
Perplexité, f. *Verbaeſtheyt, verbijſtertheyt.*
mettre en Perplexité, *Verbaeſt* of *bekommert van ſinnen maken.*
Perquiſition, f. *Doorſoeckinge.*
Perriere, *ou* carriere, f. *Steen-groeve.*
un Perron, m. *Een Galerye boven op't huys.*
Perroquet, *Een Papegaey.*
Perroquet, m. Herbe, *Bitter Aloë.*
Perruque, f. *Een hayr, top* of *hayrboſch, een Pruyk.*
fauſſe Perruque, *Valſch en gemaekt hayr.*
Perruqué, m. *Die gepruykt is.*
Perruquier, m. *Eenen die valſche, looſe* of *gemaekte hayrtoppen maekt, Pruycke maker.*
Pers, *ou* bleu celeſte, m. *Peertſch, Hemelsblauw.*
couleur Perſe, *Peertſche verwe.*
Perſecuter, *Vervolgen.*
Perſecuté, m. *Vervolgt.*
Perſecuteur, m. *Vervolger.*
Perſecution, f. *Vervolg, vervolginge.*
Perſepierre, m. *Steenruyte, Muerruyte.*
Perſeverer, *Volherden.*
Perſeverer en ſon opinion, *By ſijn meyninge,* of *propooſt blijven.*
Perſeveres-tu en ton opinion? *Blijf gy daer by?*
Perſeverant, *Volherdig, ſtandtvaſtig.*
Perſeveramment, *Volherdighlijck, ſtandtvaſtelijk.*
Perſeverance, f. *Volherdinge, volherdigheyt, ſtantvaſtigheyt.*
Perſil, *ou* Perſin, m. *Petercelie.*
Perſil ſauvage, *Wilde Petercelie.*
Perſiſter, *Volherden, voort varen, ſtantvaſtelijk in een weſen* of *voornemen blijven.*
Perſiſter en ſon opinion, *Vaſt by ſijn meyninge blijven.*
Perſiſtant, m. *Volherdig, ſtantvaſtig.*
Perſonnage, m. *Perſoon* of *Perſonagie.*
grand Perſonnage, *Een groot en treffelijk man.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

rſonnage d'une farce, *Een perſonagie van ...en ſpel* of *klucht.*
...er ſon Perſonnage, *Sijn rol ſpeelen.*
...e n'y allez-vous en Perſonne? *Waerom en ...aet gy' er ſelve in perſoon niet?*
...'y a Perſonne, *Daer is niemant.*
... a-t-il Perſonne? *Is hier niemant?*
...rſonne, *ou* nulle perſonne, *Niemant.*
...nais Perſonne que, &c. *Noyt menſche*, of *...oyt iemant dan, &c.*
...rſonne ne, &c. *Niemant en, &c.*
...rſonnel, m. *Dat eenen perſoon aengaet, perſoonlijck.*
...rſonnellement, *Perſoonlijcken, ſelfs in perſoone.*
...rſpective, f. *De beworpinge van 't geheele werck van een huys.*
...rſpicu, clair, *Klaer, duydelijck.*
...rſpicuité, f. *Klaerheyt, doorluchtigheyt.*
...rſuader, *Wijs maken*, ot *met reden ergens toe ...brengen, bepraten.*
...erſuader, s'imaginer, *Sich inbeelden.*
...rſuadé, m. *Wijs gemaekt, ergens toe gebracht.*
...rſuadeur, m. *Die iemanden iet wijs maeckt ...of ergens toe brengt* of *raedt.*
...rſuaſible, c. *Die goet en gemackelijck ergens ...oe te brengen* of *raden is.*
...rſuaſiblement, *Door wijsmakinge.*
...rſuaſif, m. *Die iemant lichtelijck wijs maken, ...bepraten, en tot iets brengen kan.*
...ſon Perſuaſive, f. *Een reden die iet krachtelijck betoont en bewijſt waer te zijn.*
...rſuaſion, f. *Overreding, beprating.*
...rſuaſoire, c. *Krachtigh om t' overreden.*
...rte, *voyez* Perdre.
...rtinent, m. Propre, c. *Bequaem.*
...que tu dis n'eſt point Pertinent, ny à pro...os, *'t Geen dat gy ſeght en komt niet ten pro...ooſte.*
...ſe Pertinente, *Geſchickte, welvoegende en ...welſtaende ſake.*
...tinemment, *Geſchickelijck, welvoegelijck, ...wel te propooſte.*
...rtroubler, *voyez* Perturber.
...rtuis, *ou* trou, m. *Een gat.*
...rtuiſer, *ou* troüer, *Booren, een gat maken.*
...rtuiſé, m. *Geboordt, gegaet.*
...rtuiſane, f. *Een ſpieſſe, lancie*, of *ſwijnpriet.*
...rturber, *Verſtooren, beroeren.*
...rturbé, m. *Verſtoort, beroert.*
...rturbateur, m. *Oproerder.*

Perturbation, f. *Verſtooringe, beroerte, beroeringe, ontſteltenisſe.*
Pervanche, f. *Maeghden-palm* of *Venkoorde.*
Pervers, m. *Quaet, ergh, boos, verkeert.*
Pervertir, *Verkeeren, verdrayen, verleyden.*
ſe Pervertir, *Sich verderven*, of *tot een ongebonden en los leven begeven.*
Pervertir les bons, *De goede verleyden.*
Perverſité, f. *Ergheyt, booſheyt, verkeertheyt.*
Perverſement, *Qualijck, verkeerdelijck.*
Peſant, peſanteur, *voyez* Peſer.
Peſcher, *Viſſchen.*
Peſcheur, *Viſſcher.*
la Peſche, f. *Den vangſt der viſſchen.*
Peſcherie, f. *Viſſcherye.*
Peſchement, m. *Viſſchinge.*
Peſche, f. *Een perze* of *Perzick.*
Peſcher, *ou* Peſchier, m. *Perzeboom.*
Peſer, *Weegen, overweegen.*
qui Peſe le poids de deux onces, *Dat twee oncen weeght* of *ſwaer is.*
cela me Peſe plus que tout le reſte, *Dat quelt my meer als al de reſt.*
Peſer une choſe, *Eenige ſake neerſtelijck overleggen.*
Peſant, m. *Swaer, wichtigh, gewichtigh.*
cela vaut ſon Peſant d'or, *Dat is gout waerd.*
un eſprit Peſant, *Een traegh en plomp verſtant.*
la pauvreté eſt un Peſant fardeau, *De armoede is een ſwaer pack.*
devenir Peſant, *Verſwaren.*
le Peſant de quelque choſe, *'t Gewicht, laſt* of *ſwaerte van eenigh dinck.*
Peſanteur, f. *Swaerheyt.*
Peſanteur de teſte, *Hooftpyne, ſwaermoedigheyt, ſwaerheyt van hoofde.*
Peſeur, m. *Een Weger.*
Peſlemeſle, confuſement, *Onordentlijck onder malkander.*
Peſnes de tiſſeur, *De draeyen die den Wever aen den weef-boom bindt, als hy een nieuw ſtuck gaet beginnen, of dat afſnijdt als 't ſtuck af is.*
Peſon, m. *Een ſpin-worvel.*
Peſſaire, m. *Peſſaire, medecyne voor vrouwen om haer ſtonden weder te doen hebben.*
la Peſte, f. *De peſte.*
une Peſte, *Iet dat verderft, gelijck de peſte het lichaem.*
Peſter, *Vloecken en tieren.*
Peſtilence, f. *Peſtilentie.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Peſtilent, peſtilentieux, peſteux, *ou* peſtilentiel, m. *Peſtilentiael, peſtachtigh.*
Peſtifere, c. *Peſtachtigh, dat de peſt by brengt.*
mal Peſtifere, *Een quaet dat groote ſchade en verderffeniſſe mede brengt.*
Peſtiferé, m. *Die de peſte heeft*, of *met de peſte beſmet* of *bevangen is.*
Peſtrir la Paſte, *voyez* Petrir la Paſte.
un Pet, m. *Een ſcheet.*
faire un Pet, *Eenen ſcheet laten.*
Petard, m. *Een Petard, een Poortbreker, een Klapper.*
Petarder, *Met ſulcken geſchut ſchieten.*
Peter, *Scheeten*, of *een ſcheet laten.*
Peter, eſclater, *Kraecken.*
ce bois là Pete dans le feu, *Dat hout ſtinckt* of *ſpringt en kraeckt aen't vyer.*
Petaraſſe, *mieux* Pataraſſe, f. *Een vuyſt-ſlagh* of *oorbant.*
Petelis, petillement qui ſe fait des pieds, *Het trappelen en geraes met de voeten.*
Petiller, *Een geruyſch maken.*
Petiller & trepigner de deſpit, *Spertelen* of *ſtampen van ſpijt* of *quaetheyt.*
feu Petillant, m. *Een krakent vyer.*
Petillement, m. *Spertelinge.*
Petit, m. *Kleyn.*
Petit fils, neveu, *Kindts-kindt.*
Petit nombre, *Luttel, weynigh, kleyn getal.*
fort Petit, *Kleynkens, ſeer kleyn.*
plus Petit, *Kleynder.*
le plus Petit, *De kleynſte, de minſte.*
ſi Petit ſoit, *Een weynighsken, ſoo luttel als't is.*
quelque Petite qu'elle ſoit, *Hoe kleyn datſe is.*
Petit à petit, *Allencxkens.*
faire le Petit, *Stuypen en neygen, hem verkleynen en den ootmoedigen maken.*
le Petit d'une beſte, *Het jong van een beeſte.*
faire ſes Petits, *Jongen voortbrengen* of *worpen.*
Petiteſſe, baſſeſſe, f. *Kleynheyt.*
Petitement, *Kleynkens, kleynelijck, ſoberlijck.*
Petition, *ou* demande, f. *Begeerte.*
Petitoire, m. *Begeerder, Eyſſcher.*
le Petitoire, *Daer men om eenigen tytel dingt.*
action Petitoire, f. *Actie* of *ſtuck daer men eenigh dinck van ſijn partye mede vereyſcht.*
matiere Petitoire, *Een begeerende* of *eyſchende handeling.*
Peton, m. *Een kleyn voetjen.*
Petoncles, *ou* Petoucles, eſpece de poiſſon, *Moſſelen.*

Petrarquiſer, *Petrarchus navolgen.*
Petrifier, *In ſteen veranderen*, of *ſoo hert werden als ſteen.*
Pétrir la paſte, *Het deegh kneeden.*
Pétrir la terre, *Lanterfanten.*
Pétriſſeur, m. *Kneder.*
Pétri, m. *Gekneedt.*
Pétriſſement, m. *Knedinge.*
Petulant, inſolent, *Moedtwilligh, dertel.*
Petter, *voyez* Peter.
Petun, *ou* Tabac, m. *Taback.*
Petuner, *ou* fumer du Tabac, *Taback drincken*, of *roocken.*
Peu, m. *Weynigh, luttel.*
un Peu plus, *Wat*, of *een weynigh meer.*
un Peu plus ou moins, *Weynigh min of meer.*
Peu aprés, *Korts*, of *wat daer na.*
à Peu prés, *Byna, ſchier.*
à Peu de deſpens, *Met weynig* of *luttel koſten.*
dans Peu de jours, *In*, of *op korten tijdt, kortelings, onlangs.*
pour Peu de choſe, *Om een kleyne ſake, om niet.*
Peu ſouvent, *Selden, niet dickwils.*
bien Peu, fort peu, *Seer luttel* of *weynigh, een luttelken* of *weynighsken.*
tant ſoit Peu, *Een weynighsken, ſoo luttel als 't zy.*
tant ſoit Peu plus, *Een weynigh meer.*
Peu s'en faut, à peu prés, *'t Lieght weynigh, 't ſcheelt niet veel.*
ce Peu, *Dit luttelken* of *weynighsken.*
Peu à peu, *Allencxkens.*
ſi Peu que rien, *Weynigh of niet.*
Pevoine, *voyez* Pivoine.
une Peuplade, *ou* Colonie, *voyez* Peuple.
Peuple, m. Populace, f. *Volck, lieden.*
un Peuple, *Een volk* of *natie.*
commun Peuple, *De gemeynte, 't gemeyn volk.*
de Peuple en peuple, par tous les peuples, *Van natie tot natie, onder alle volcken.*
Peupler, *Van volck vermenighvuldigen.*
Peupler une ville, *Een ſtadt bewoont maken.*
ville bien, *ou* fort Peuplée, *Een wel bewoonde ſtadt.*
Peupler une vigne, *Den wijngaert planten.*
Peuplement de vigne, m. *Plantinge des wijngaerts.*
une Peuplade, *Eenen hoop volcks.*
Peupleraye, f. *Een plaets daer veel popelier boomen ſtaen.*
Peuplier, m. Arbre, *Popelier-boom.*
Peur, f. *Vreeſe.*

avoir

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

oir Peur, *Vreesen, bevreest zijn.*
aiez vous Peur que, &c. *Had gy sorge, angst of vreese dat, &c.*
Peur, *Van vreese, uyt sorge.*
re Peur, *Bevreesen, vervaert maken, vreese aendoen,* of *aenjagen.*
s Peur, *Onbevreest, onvertsaeght.*
ureux, m. *Vervaert, vreesachtigh, bloo, bloode.*
ureusement, *Vervaerdelijck, bevreesdelijck.*
ut-estre, *'t Kan zijn, misschien.*
ys, *mieux* païs.

PHA

Hagedene, *ou* Phagedaine, m. *De wolf, een sweere tot het gebeente toe op-etende.*
aisan, *voyez* Faisan.
alange militaire, *Een spitse slagh-ordre.*
igne Phalange, f. *Een aerdt-spinne.*
alot, *ou* Falot, m. *Fackel* of *vyer-panne.*
anal, *voyez* Fanal.
antasie, *voyez* Fantaisie.
antosme, *ou* Fantosme, m. *Visioenen, verschyninge in den droom.*
arasse de poix, *ou* de resine, f. *Een peckrans die men in een fackel* of *vyer-panne ntsteeckt.*
are, m. *Tooren in de zee daer licht op is, daer le schepen na varen, een baeck.*
aseoles, *ou* Faseoles, *Roomsche boonkens.*
enix, m. *Een vogel Phenix.*
les Philandieres, *Worp-netten om te vis-* (*schen.*
lomuse, m. *Liefhebber der musijck en der vrye konsten.*
losophe, m. *Een Philosooph.*
losophie, f. *Philosophye.*
losopher, *Redekavelen, redeneeren, Philopheeren.*
ltre, m. *Een liefdes-dranck, die men iemant geeft om tot liefde te trecken.*
ole, f. *Fiole, een glas met een engen hals, een esche.*
bre, *voyez* Fifre.
ionomie, f. *Gedaente,* of *de konste van te voorseggen uyt des menschen weesen en aencht.*
ionome, *ou* Phisionomiste, m. *Voorsegger t de gedaente.*
botomie, saignée, f. *De aderlatinge.*
gme, m. *Fluyme.*
hlegmon, *voyez* Flegmon.
gmatique, c. *Fluymachtigh.*
cene, f. *Een bruynvisch.*

Phrase, f. *Een maniere van spreken.*
Phrenesie, Phrenetique, *voyez* Frenesie.
Physique, f. *De wetenschap van natuerlijcke dingen.*
Physicien, m. *Een die verstant heeft van natuerlijcke dingen.*
Physionomie, *voyez* Phisionomie.
Phthisie, f. *Een sweeringh der longe, teeringh.*
Phthisique, c. *Die met soodanige sieckte gequelt is.*

PI

Plaffer, faire la piaffe, *ou* le piaffard, *Den grootsen maken, pochen en stoffen.*
Piailler, *Piepen als de kieckens.*
Piailleur, Piauleur, *Een Piepaert.*
Pic, *ou* Piverd, m *Een specht.*
Pic, m. *Een houweel.*
Pic, m. *Een schupken* of *stocxken om wat mede te roeren.*
Pic à piquer herbe de blé, *Een picke, sickele.*
Picotter, *voyez* Piquotter.
Picotin, m. *Een korfken.*
Picorée, f. *Roof, buyt.*
Picorer, aller à la Picorée, *Op buyt loopen, rooven.*
Picque, Picquer, *voyez* Pique.
Pie, m. *Godtvruchtigh.*
Piement, religieusement, *Godtvruchtighlijck.*
Pieté, crainte de Dieu, f. *Godtvruchtigheyt.*
une Pie, f. *Een exter.*
un cheval Pie, *Een bont paert.*
Piéça, il y a longtemps, *Over lange.*
Piéce, f. *Een stuck.*
oyseau d'une Piece, terme de venerie, c'est-à-dire tout d'une couleur, *Een vogel van eenderley vederen.*
Piéce de pain, *Kant* of *stuck broodts.*
Piéce de toille, de drap, de velours, &c. *Een stuck lijnwaets, lakens, fluweel, &c.*
voyla une belle Piéce, *Dat is een fraey stuck wercks.*
Piéce de rosty, *Een stuck gebraets.*
Piéce d'or, *ou* d'argent, *Een stuk gouts* of *gelts.*
une belle Piéce de terre, *Een schoon stuck landts.*
mettre en Piéces, *In stucken breken, verscheuren.*
les Piéces d'un procés, *De principale brieven, artykelen* of *instrumenten van een proces.*
la haute Piéce d'un harnois, *De ringkrage, het harnas aen de schouderen.*

avoir-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

avoir tousjours ces Piéces prestes, *'Altijdt sijne bewysen gereedt hebben.*
petite Piéce, f. *Een stucxken.*
Pied, m. *Een voet, een steunsel.*
Pied frais, *ou* passée fraische, *Verschen getreden voet.*
leger des Pieds, *Lichtvaerdigh, dapper, licht, snel* of *ras te voet.*
bestes à quatre Pieds, *Viervoetige dieren, viervoetigh gedierte.*
devant vos Pieds, *Voor u, voor u voeten.*
un Pied, *Een voetmate* of *duymstock die de timmerlieden en metsers gebruycken.*
Pied de montagne, *Het onderste* of *den voet des berghs.*
à Pied coy, *Staens voets, stil staende.*
aller à Pied, *Te voet gaen.*
avoir bon Pied, *Wel te voet zijn.*
perdre le Pied en quelque eau, *Te gronde gaen.*
lascher le Pied en un combat, *Den strijdt verliesen, wijcken.*
il en arrachera Pied *ou* aisle, *Hy salder wat af trecken, d'een of d'ander, huyt of hayr.*
chercher cinq Pieds en un mouton, *Swarigheyt in eenige sake maken daer geen en is.*
prendre quelque chose au Pied de la lettre, *Iets scherpelijck, en van woort tot woort uytleggen,* of *nemen.*
prendre au Pied levé, *Iemanden met'er haest* of *op sijn onvoorsiens aenvaerden.*
prendre Pied sur quelque chose, *Op iets steunen en sich bevestigen.*
mettre une armée sur Pied, *Een leger te veldt brengen.*
mettre Pied à terre, *Aftreden, van den paerde* of *wagen treden.*
gagner au Pied, *Gaen loopen, de vlucht nemen.*
suivre l'ennemy Pied à pied, *Den vyandt op de hielen volgen.*
reduire au petit Pied, *Benouwen, tot een slechte staet brengen.*
fouler aux Pieds, *voyez* Fouler.
se jetter aux Pieds de quelqu'un, *Voor iemant knielen.*
Pied d'aloüette, *Ridders-spooren, een kruydt.*
Pied de corneille, *Hertshoren-kruyt* of *krayenvoet.*
Pied de lievre, *Hasenpootkens-kruyt.*
Pied de lion, *Onser Lieve-Vrouwen mantelkruyt.*
Pied d'oye, *Ganzenvoet-kruyt.*
Pied de pigeon, *Duyvenvoet-kruyt.*

un soldat armé de Pied en cap, *Een soldaet in 't volle harnas.*
Pieton, m. *Voetknecht* of *een die te voet gaet.*
Pietre, chetif, miserable, *Armhertigh.*
Piédestal, m. *Pedestal, het fondament* of *fondeersel van een colomne.*
Piege, m. *Voetstrick.*
Piege, m. *ou* des embuscades, *Heymelijcke lagen.*
Pierre à feu, marcassite, f. *Een vuyrsteen.*
Piement, *voyez* Pie.
Pienne, f. *ou* Pivoine, *Mast-bloeme,* of *Pionibloeme.*
Pierre, m. Nom propre, *Pieter.*
une Pierre, f. *Eenen steen.*
Pierre à aiguiser, *Slijpsteen* of *wetsteen.*
Pierre de tuf, *Tufsteen, sandtsteen.*
Pierre ponce, f. *Puymsteen.*
Pierre precieuse, *Edel* ot *kostelijck gesteente.*
Pierre de cailloux, *Key* of *keysteen.*
tendre des pieges, *ou* des embuches à quelqu'un, *Iemant lagen leggen.*
jetter des Pierres, *Steenigen, met steenen werpen.*
Pierre de touche, *Een toetssteen.*
jet de Pierre, *Een steen-worp.*
tailleur de Pierres, m. *Steenhouwer.*
la Pierre en est jettée, *'t Is gewaeght.*
la Pierre, f. *'t Graveel, den steen.*
sujet à la Pierre, *Graveelachtigh.*
Pierrerie, f. *Kostelijcke gesteenten.*
Pierrete, *ou* petite Pierre, f. *Steenken.*
Pierreux, *ou* Plein de pierres, *Steenachtigh.*
lieu Pierreux, place pierreuse, *Steenachtige plaetse.*
Pierron, *voyez* Perron.
un Pieu, *ou* Pal, m. *Een tuynstaeck.*
Pieu, *ou* Pal de haye, m. *Pael* of *staeck die met eenen heyblock ergens in gedreven wordt.*
Pieux, *ou* religieux, m. *Godtvruchtigh.*
Pieté, f. *Godtvruchtigheyt.*
Pieusement, *ou* Piement, m. *Godtvruchtiglijck.*
Piffre, *voyez* Fifre.
Pigeon, m. *Een duyve.*
Pigeon ramier, *Wilde duyve.*
Pigeon franc, *ou* domestique, *Een tamme duyve.*
Pigeon houssé, *Een gehoofde duyve.*
les Pigeons de la conciergerie, *Die in eenige gevanckenisse opgevoedt worden.*
Pigeonneau, m. *Een duyfken* of *een jonge duyve.*
Pigeonnier, *ou* colombier, m. *Duyvekot, duyfkot, duyf-huys.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

'igmée, m. *Een Aerd-manneken.*
'igner, m. arbre, *Den boom daer de peck-achtige herſt uyt druypt, roode denne-boom.*
'ignolat, *voyez* Piniolat en pin.
'ignon de maiſon, m. *Den gevel van een huys.*
voir Pignon en ruë, c'eſt à dire, avoir quelque fond, *Een die wel hebbende is.*
ne Pile, *Een ſtapel.*
'ile, f. *ou* Pilier, *Een Pilaer.*
'iler, *In ſtapels zetten.*
roix ou Pile, *Kruys of Munte.*
n'a ni croix ni Pile, *Hy en heeft kruys noch munte, hy en heeft geen geldt.*
'iler, *In ſtucken ſtooten* of *ſtampen.*
'iler dans un mortier, *In een vijzel ſtampen.*
'iler dérechef, *Herſtampen, herſtooten.*
'ileur, m. *Een die ſtoot* of *ſtampt, ſtamper.*
'ilement, m. *In ſtucken ſtootinge, ſtampinge.*
'ilier, m. *Pilaer* of *Colomne.*
iliers boutans, *Schoor-hout, onderzet-hout.*
iller, *Plunderen, Rooven, berooven, verderven.*
illé, m. *Gerooft, berooft.*
'illeur, m. *Roover, Straet-ſchender.*
'illeur, & eſcumeur de mer, m. *Zee-roover.*
'illars, m. *Kleyne Straet-ſchenders.*
'illage, m. *Roof, Plunderinge.*
nettre au Pillage, *Berooven, verderven.*
'illerie, f. Pillement, m. *Beroovinge, roovery, plunderinge.*
'ilon à Piler, m. *Een Stamper.*
Pilori, *ou* carquan, m. *De Kaecke, Hals-yſer.*
'ilorier, *Aen de kaecke ſtellen, ſchavotteren.*
'ilorié, m. *Aen de kaecke geſtelt, geſchavotteert.*
'iloriement, m. *Schavotteeringe.*
'iloſelle, f. Herbe, *Muys-oorkens, een kruyt.*
'ilote, m. *Piloot, Patroon, Stierman.*
'ilotis, m. *Staken met een heyblok aengedreven*, of *zulcke indryvinge.*
'ilotter, ficher des Pilotis, *Inheyen.*
'ilules, f. *Pillen.*
'iment, *ou* Pument, m. Herbe, *Druyf-kruydt.*
'impant, leſte, gaillard, *Friſch, aerdig.*
'impinelle, *ou* Pimpernelle, f. Herbe, *Bevernelle* of *Pimpernelle.*
'in, *ou* Pinier, m. *Pijn-boom.*
omme de Pin, *Pijn-appel.*
'inacle, m. *Top van't opperſte van eenige timmeragie, den Haen* of *Vaenken.*
'inaſſe, f. *Seecker oorlog-ſchip in forme van een Galeye.*
'inaſſe, f. *Boomen daer 't pek* of *teer af druypt.*

Pinaſſe, f. *Een Zee-ſchip varende gemeynelyck met groote ſchepen.*
Pince de cerf, f. *Het ſpits*, of *ſcherpte van een herte klauw.*
Pinceau de peintre, m. *Pinceel.*
Pinceau à blanchir, *Wit quiſpel, wit-quaſt.*
Pince-maille, m. *Vreckaert, gierig menſche.*
Pinçade, f. *Een nijpinge.*
Pincette de drappier, f. *Het tangsken daer men de noppen* of *'t hayr mede uyt trekt.*
Pincettes à prendre le feu, *Vuur-tang.*
Pincer, *Nijpen.*
Pincé, m. *Genepen.*
Pincement, m. *Nijpinge.*
Pincetter, *Dikwils nijpen.*
du Piniolat, m. *Pingelen, de keerne van een Pijn-appel met ſuycker geconfijt.*
une Pinſade, f. *voyez* Pinçade.
Pinſette, f. *voyez* Pincette, *Pinsken* of *tangsken daer men de noppen mede aftrekt.*
Pinſon, m. Oiſeau, *Een Vincke.*
Pinſon royal, *Een Pluvier*, Oiſeau.
Pinte, f. *Een Pinte.*
Pintelette, f. *Een kleyn Pintje.*
Pioler, *voyez* Piauler.
Piolé, m. *Met verſcheyden coleuren verciert, geſtippelt, gemarbert.*
carquan Piolé d'eſmail, *Geamailleerde keten.*
vache Piolée, f. *Een bonte Koe.*
Pionne, *ou* Pivoine, m. *Een Bloedt-vink.*
Pionnier, m. *Pionnier* of *Graver.*
Pipe, *ou* Pippe, f. *Een pijpken* of *fluytken.*
Pipe de vin, f. *Een Wyn-pijpe, wijn-vat.*
Pipée, *ou* Pippée, f. *Het gepijp, het pijpen* of *fluyten van een Vogelaer.*
prendre des oiſeaux à la Pipée, *Vogelen met pijpen* of *fluyten vangen.*
elle a eſté Pipée, *Sy is bedrogen geweeſt.*
Piper, Pipper, *Het pijpen der vogelkens conterfeyten.*
Piper, Pipper, *Bedriegen, uytſtrijcken.*
Piper au jeu de cartes, *Bedriegen in 't kaert-ſpel.*
Pipé, trompé, m. *Bedrogen.*
Pipe à prendre du Tabac, f. *Een Tabaks-pijpe.*
cartes Pipées, *Getekende* of *bedrieglijke kaerten.*
Piperie, f. *Pijpinge, fluytinge*, of *de wetentheyt en maniere van pijpen.*
Piperie, f. *Bedrieginge* of *bedrog in 't ſpel.*
Pipeur, *ou* Pippeur, m. *Pijper.*
Pipeur, *ou* Pippeur, m. *Bedrieger.*
Pipeur de verité, *Een die de waerheyt vervalſcht en verkeert.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Pippeur de dez, *Eenen Botter.*
le Pippis, *ou* Pipis des oiſeaux, *Het pijpen* of *fluyten van de vogels.*
la Pipette du bonnet, f. *'t Nopken van de Bonnet.*
Pique, f. *Lancie, Pijcke,* of *Spieſſe.*
Piquier, qui porte la Pique, m. *Een Spiesdrager.*
avoir quelque Pique contre quelqu'un, *Yemant heymelijk vyandt zijn, heymelijcken haten* of *nijdt toedragen.*
jouër Pique, *Schop ſpeelen.*
Piquer, *ou* Picquer, *Steken, nopen.*
Piquer un cheval des eſperons, *Een paerdt de ſporen geven* of *met ſporen ſteeken.*
Piquer les chiens, *Met den paerde achter de honden draven en aenvoeren.*
Piquer un cheval, *Een paerd doen vlichelen,* ofte *ſpringen om ende wederom,*
Piquer & ficher, *Ergens inſteken* of *aenbechten.*
Piquer de paroles, *Beſchimpen, ſcheutkens geven.*
ſe Piquer de la moindre parole, *Ten eerſten quaet worden.*
Piqueur, m. *Steker, Noper.*
Piqueur, m. *Paerden-berijder.*
Piquant, m. *Bijtende, ſteeckende.*
le Piquant du fer, *De punt* of *ſpits van een ijſer.*
le Piquant, *ou* Piquon de la Roſe, *De ſcherpheyt* of *ſteekinge van een Rooſe.*
choſe Piquante, f. *Een ſteekende ding.*
des Piquants à la proüe d'un navire, m. *De ſnuyt des Schips.*
eſtre Piquant, *Bitter zijn,* of *ſcherpe woorden gebruycken.*
lettres Piquantes, *Schimpige brieven.*
ils ſont en Piques, *Sy zijn geen vrienden, ſy hebben eenige vyantſchap onder malkander.*
Piqueure, f. *Steeckinge.*
Piquotter, *Picken met den beck.*
Piquotter de diverſes couleurs, *Schockieren, ſpickelen, marberen.*
Piquotté de diverſes taches, m. *Geſchockiert, geſpickelt.*
Piquotté de lentilles, m. *Vol ſproeten.*
Piquotteure de bren de Judas, f. *Sproeten.*
Piramide, *voyez* Pyramide.
Pirate, *ou* Corſaire, m. *Een Zee-roover.*
Pire, c. *Erger, quader, ſlimmer.*
il n'eſt pas des Pires, *Hy en is van de archſte* of *quaetſte niet.*
avoir du Pire, *Het ſlimſte hebben, onder liggen.*

Pirenées, *voyez* Pyrenées.
Piretre, f. Herbe, *Bertram, Pyretron.*
Pirolle, f. *Een ſchroef van een fleſſche.*
Piroüette, f. *Wortel* of *Spin-wortel.*
Piroüetter, *Omdraeyen, rontſom draeyen.*
Pis, m. *Den tepel* of *uyer van een koe, geyte, &c.*
Pis, m. *Den navel van een hondt.*
Pis, *Erger, quayer, quader.*
la choſe ne ſçauroit Pis aller, *'t En kan niet qualijcker met de zake ſtaen* of *gaen.*
au Pis aller, *Ten ſlimſten, Ten quaetſten komende, als 't immers zijn moet.*
Pis, m. *ou* la Poitrine, *De Borſte.*
Pis de bœuf, *De Borſt-ſcheutel van een Oſſe.*
Piſcine, f. *Viſch-put* of *Vyver.*
Piſſat, m. *Urine, piſſe.*
Piſſenlit, m. *Piſſebedde.*
Piſſer, *Piſſen.*
Piſſeuſe, f. *Een Piſter.*
Piſſoir, m. *Een pis-hoek.*
Piſte, *ou* trace d'homme, f. *Den voet-ſtap* of *ſpeur van een menſche* ofte *beeſte.*
ſuivre quelqu'un à la Piſte, *Iemant op ſijn voetſtappen volgen.*
Piſte, f *Een grooten hoop.*
il ſe voyoit telle Piſte, qu'on l'eut jugé de trois cens hommes, *Men ſach daer ſulcken menighte al of daer drie hondert menſchen waren.*
une Piſtole, *Een Piſtolet.*
Piſtolet, m. *Piſtool,* of *een kleyn Cinckroer.*
Piſtolier, m. *Een die met het Cinckroer ſchiet.*
Pitance, f. *Toeſpijſe.*
Pitaud, *ou* ruſtre, m. *Een Boer.*
Pitauderie, *Boeren-werck.*
Pite, f. *Een halve mijte.*
Pitié, f. *Medelijden, deerniſſe.*
eſmouvoir à Pitié, *Tot medelijden en ontfermhertigheyt verwecken.*
uſer de Pitié, *Barmhertigh zijn, medelijden hebben.*
Pitoyable, c. *Deerlijck.*
Piteux, m. *Ellendig.*
choſe Piteuſe, *Deerlijcke zake.*
Pituïte, f. *De pippe* of *ſprou gelijck de hinnen hebben,* of *fluymachtigheyt.*
Pituiteux, m. *Fluymachtig.*
Piverd, *ou* Pivert, m. *Een Specht.* Oiſeau.
Piuler, *Pijpen, piepen* of *ſchreeuwen als de jonge vogelkens.*
Pivoine, f. *Pioenen ende Maſtbloemen.* Fleur.
le Pivot d'un huis, m. *De ſtut van een deure.*

le

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Pivot d'une race, *Den ſtock* of *ſteunſel van een geſlachte.*

PL

)Lacars, *voyez* Plaquars.

Place, f. *Een plaetze.*

rte Place, *Sterkte Bolwerk.*

1 cette Place, *Hier op deze ſtede* of *plaetze.*

maiſon n'eſt pas ſituée en Place marchande, *'t Huys en ſtaet niet wel ter neeringe.*

mettre en ſa Place, *Weer in ſijn plaets ſetten.*

acer, *Setten, ſtellen.*

Placer, *Ergens neerſlaen, een plaetze nemen.*

1 Placet, m. *Een Citatie-brief* of *dagement.*

acque, *voyez* Plaque.

lage, *ou* contrée de païs, *Een Streek Landts.*

laider, *Dingen, pleyten.*

aider, *Klappen en ſnappen, ſnateren.*

laider choſe impertinente, *Onnutte* of *onbehoorlijcken klap uyt-ſlaen.*

aidé, m. *Gedingt, gepleyt.*

cauſe a eſté Plaidée, *De zake is in proces geweeſt, men heefter om gedingt.*

aid, *ou* Plaidoyé, m, *Twiſt, geding, proces.*

aidant, m. *Dingende* of *klappende.*

aidant à toutes heures, m. *Een die proceſſen ſoekt, pleytvogel, Haerman.*

aideur, plaidereau, m. *Die niet en ſoekt dan dingen en pleyten.*

aiderie, f. *voyez* Plaidoyrie.

1 Plaidoyé, *ou* Plaidoyer, *Een reden die men in't gedinge doet.*

s briefs Plaidoyers, *Korte redenen* of *artikelen in een gedinge.*

1 Plaidoyeur criard, *Een kryſcher en tierder voor't recht* of *in't gedinge.*

aidoirie, Plaidoyerie, f. *Een pleytinge.*

aidoiries encommencées, *Begonnen proceſſen.*

; jours de Plaidoirie, *Dingh-dagen.*

nir la Plaidoirie, *Rechthouden.*

aidoyable, c. jour plaidoyable, *Recht-dagh.*

urs Plaidoyables, *Ding-dagen, Recht-dagen.*

laie, bleſſure, *voyez* Playe.

lain & uny, f. *Effen, vlak.*

ıe Plaine, f. *Een effenheyt,* of *effen en plat velt.*

Plaine d'un champ, *Het platte Landt.*

aindre, *Beklagen, beweenen.*

Plaindre, *Klagen.*

aint, m. *Beweend, beklaegt.*

lainte, *ou* Complainte, accuſation, f. *Klachte.*

faire ſa Plainte, *Sijn klachte doen, klagen.*

Plaintif, m. *Klaeglijk.*

voix Plaintive, *Klaeglijcke ſtemme.*

Plaire, *Behagen.*

ces choſes Plaiſent à un chacun, *Deſe dingen behagen* of *ſijn aengenaem aen een yegelijcken.*

ſe Plaire à faire quelque choſe, *Vermaek ſcheppen in yets te doen.*

ſe plaire à ſoy meſme, *Veel van hem zelven houden* of *laten duncken.*

il Plaiſt, *ou* plait, *Het is behaeglijck ende verheugt.*

il me plaiſt, *ou* plait, *Het ſtaet my wel aen.*

quand il me Plait, *Als't my belieft.*

ce qui Plait aux uns deſplait aux autres, *Dat den eenen aenſtaet, dat misprijſt den ander.*

que vous Plait-il? *Wat belieft u?*

Pleuſt à Dieu que, &c. *Och of Godt gave* of *wilde dat, &c.*

il luy a ainſi Pleu, *Het heeft hem alzoo belieft.*

à Dieu ne Plaiſe, *Dat verhoede Godt.*

Plaiſant, m. *Aengenaem, geneughlijck, Vermakelijk.*

mal-Plaiſant, m. *Onvriendelijck, onvermakelijk.*

choſe Plaiſante, *Geneuglijcke zake.*

tu fais le Plaiſant, *Gy ſcheert den gek.*

lieu Plaiſant, *Een luſt-plaetſe.*

Plaiſance, joye, f. *Luſtigheyt, lieflijkheyt, vermakelijkheyt.*

lieu de Plaiſance, *Een vermakelijcke plaets, Luſt-plaets.*

jardin de Plaiſance, *Luſt-hof.*

Plaiſanter, *Bootſen voorſtellen, ſotten klap uytſlaen.*

Plaiſanteur, un plaiſant, m. *Bootſen-bedrijver.*

Plaiſanteries, f. *Bootſen, kluchten.*

Plaiſamment, *Geneuglijcken, luſtelijcken, vermakelijcken.*

Plaiſir, m. Bienfait, *Weldaedt, vriendtſchap.*

Plaiſir, m. *Vermaek, Recreatie, tijdt-kortinge, geneugte.*

Plaiſir mondain, *Welluſt, welluſtigheyt.*

mon Plaiſir, *Mijn geneuchte* of *ſolaes, mijn trooſtken.*

à mon Plaiſir, *Na mijnen luſt* of *wille, na mijn zeggen, wil ende begeerte.*

Plaiſir desordonné, *Onbehoorlijcke geneuchte, welluſt* of *onkuyſheyt.*

Plaiſir & ſervice, *Dienſt* of *weldaedt.*

prendre Plaiſir, *Vermaek ſcheppen.*

amaſſer Plaiſir ſur plaiſir, *Den een dienſt* of *d'een weldaedt op d'ander doen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Eſtimer & tenir à Plaiſir, *Voor aengenaem houden, in dank nemen.*
un homme addonné à ſes Plaiſirs, *Iemant die beel tot welluſt overgegeven is.*
tu m'euſſes fait grand Plaiſir, *Gy zoudt my groote vriendſchap gedaen hebben.* (*voldoen.*
accomplir ſon Plaiſir, *Sijnen luſt boeten*, of
fondre de Plaiſir, *Vol welluſten zijn.*
jaſer à Plaiſir, *Sotten klap uytſlaen.*
maiſtriſer ſes Plaiſirs, *Hem zelven bedwingen, ſijn zelfs meeſter zijn.*
Plamide, f. *Tonyn, Een Zee-viſch.*
une Plamuſe, f. *Kinnebak-ſlag.*
Plan, m. *Een bewerp*, of *betrek van eenige timmeragie.*
Planche, f. *Een berdt* of *plancke.*
les richeſſes ſervent ordinairement de Planche pour paſſer aux honneurs, *De Rykdommen dienen gemeenlyk om tot eer te geraken.*
faire la Planche aux autres, *d'Anderen voor gaen*, ot *den weg wyzen.* (*deren.*
Plancher, m. *Een ſolderinge*, of *vloer van ber-*
Plancher, *Solderen, beſolderen, met berderen bezetten* of *plaveyen.*
Planché, m. *Bezoldert.*
Planchement, m. *Bezolderinge, zolderinge.*
Planchette, petite planche, f. *Een plankjen.*
Planchon, m. *Plantſoen, Een poote.*
Plane, arbre, f. *Andoren-boom.*
une Plane, *mieux* rabot, *Een Schave.*
Planer, rabotter, *Schaven, effenen.*
Plané, rabotté, m. *Geſchaeft.*
Planer, Aller de plain, *Effen en de ſtil door gaen.*
oiſeau qui Plane, *Vogel die effen door vliegt ſonder de vleugels te roeren.*
un nageur qui Plane ſur l'eau, *Swemmer die op het water ſwemt ſonder handen of voeten te roeren.*
Planer, Effacer, *Uytwiſſchen, effen maken.*
Planer & effacer de la memoire des hommes, *Uyt de memorie der menſchen doen.*
Planette, f. *Schaefken.*
Planete, f. *Een Planeet.*
Planir, *Effen en gelijk maken, effenen.*
Plain, *ou* applany, m. *Ge-effent.*
mal Plani & uni, *Oneffen.*
Planiſſement, m. *Effeninge, effen-makinge.*
Plantain, m. *Weegblader-kruydt.*
Plantain d'eau, *Water-weegbree.*
Plantal, *voyez* Planchon.
Plantars, m. Plantals, Plantons, *Plantſoenen en Pooten van Willige boomen.*

Plante, f. *Een Plante.*
Plante, *ou* jeunes Plantes, f. *Jongen* of *nieuw geplanten wijngaert.*
Plante du pied, *Het holle* of *onderſte des voets.*
Planté de quelque choſe, f. abondance, *Overvloedigheyt van eenig ding.*
Plantal, m. *ou* Planton, *ou* Planchon, *Een pote, een ſcheute van den boom, een afgeſneden tak om te planten.*
Planter, *Planten, oprechten.*
Planter *ou* dreſſer une potence, *Een galg oprechten.*
il le vous Planta là, *Hy wierp hem ter neder, hy liet hem daer ſitten.*
il ſe Planta ſur ſes ortueils, *Hy ſtondt op ſijn teenen.*
il luy Planta un couſteau dans le cœur, *Hy deede hem een mes in't herte.*
Planter en ordre, *In ordenen planten* of *ſtellen.*
Planté, m. *Geplant.*
Planté de diverſes plantes, *Met diverſe plantſoenen beplant.*
Plantage, m. *Beplantinge.*
Plantement, m. *Plantinge, pootinge.*
Planteur, m. *Planter, een die plant* of *poot.*
Plantin, m. *Weechblader, een kruydt.*
Plantureux, abondant, m. *Overvloedig.*
Plantureuſement, *Overvloedelijk.*
porter Plantureuſement du fruit, *Rijckelijck vruchten dragen.*
loüer Plantureuſement, *Seer hooglijk loven.*
Planture, f. *Effenheyt.*
Plaquar, *ou* placard, m. *Geſchriften, die aen den muer* of *aen alle hoecken van de ſtraten ende kerk-deuren geplackt worden.*
Plaquarder, afficher des Placards, *Biljetten aenſlaen.*
Plaque, f. *Een platte plaet.*
Plaques, *ou* Plaquars de murailles, m. *Plaeſteringe van mueren, plackerye.*
Plaquer, afficher, *Aenplacken.*
il m'a Plaqué & planté là, *Hy liet my daer alleen.*
Plaqueur, m. *Placker.*
Plaſmateur, m. *Een die beeldwerk van Gijps* of *pleyſter maekt.*
Plaſmation, f. *Pleyſter-wercking.*
Plaſtras, m. *Gebroken ſteen* ot *kalk.*
Plaſtre, m. *Pleyſter, Gijps.*
Plaſtrer, m. *Met gijps, pleyſter* of *kalck beſmeeren.*
Plaſtrer ſon crime, *Sijn miſdaet bedecken.*

Pla-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ıſtreur, *ou* Plaſtrier, *Een Pleyſteraer.*
ıſtriere, f. *Een plaets daer men de kalck* of *krijt uyt graeft.*
ıſtron d'un homme armé, m. *Borſt-harnas.*
ıt, m. *Plat, vlack,* of *breedt.*
ınner du Plat de la langue, *Honigh om de mondt ſmeeren.*
Plat païs, *Het platte landt.* (*pen.*
ıer Plat à terre, *Plat neder ter aerden wer-*
ıt, dont on ſe ſert pour mettre les viandes, *Een ſchotel.*
Plat fourny, *Een ſchotel met ſpyſe.*
ıtteforme, f. *'t Beworp, platte forme* of *patroon van een huys* of *timmeragie.*
ır Plat, *ou* tout à plat, *Heel en al ontkennen.*
re ruiné à Plate couſture, *Gantſchelijck geruineert, en verdorven zijn.*
ıtine, f. *Een vlacke plaet.*
ıuder, *De handen t'ſamen ſlaen van blyſchap.*
e Plauderay bien, *Ick ſal u wel hebben* of
ıuſible, ſpecieux, *Schijnbaer.* (*ringelen.*
e Playe, *Een wonde* of *quetſure.*
ıder une Playe, *Een wonde verbinden.*
ıver une Playe, *Een wonde ſuyveren en uytwaſſchen.*
ıſer une Playe, *Een wonde verbinden*, of *beorgen.*
ige, c. *Borge.*
ller Pleige, *Verborgen, borge ſtellen.*
iger quelqu'un, *ou* reſpondre pour luy, *Voor iemanden ſpreken en borge blyven.*
iger aucun corps pour corps, *Sijn lijf* of *leven voor iemant verpanden* of *te pande ſtellen.*
e Pleige de cent eſcus, *Ick blyve ſijn borge voor hondert kroonen.*
in, m. *Vol.*
emy Plein, *Half vol.*
ır & à Plein, tout à fait, *Met vollen recht.*
ine, f. *Een die vol* of *ſwanger is.*
yce, *ou* la louve eſt Pleine, *De teve* of *volvinne is vol jongen* of *draeght jongen.*
ine lune, *Volle Maen.*
Pleine Cour, *Voor't gantſche Hof.*
Pleine ruë, *Op de volle ſtraet.*
inement reſtitué, *Ten vollen herſtelt.*
nitude, f. *Volheyt, overvloedigheyt.*
ulgences Plenieres, *Vollen aflaet.*
toric, m. C'eſt-à-dire, plein de ſang, *Vol*
urer, *Weenen, ſchreyen, kryten.* (*bloet.*
urer à groſſes & à chaudes larmes, *Bitterlijck weenen, overvloedige tranen ſtorten, veemoedighlijck ſchreyen.*

Pleurer à haute voix, *Luyde weenen.*
Pleurer la mort de, &c. *Beklagen* of *beweenen de doodt van, &c.*
Pleurant, m. *Weenende, ſchreyende, krytende.*
Pleuré, m. *Beweent, beklaeght.*
Pleureur, m. *Weener, Schreyer.*
Pleur, *ou* pleurement, m. *Geween, geſchrey, gekrijt.*
les Pleurs de, &c. *Het weenen* of *de tranen van, &c.*
Pleurement, m. *Weeninge, ſchreyinge, krytinge.*
Pleureſie, f. *'t Pleuris.*
Pleuretique, c. *Die van't pleuris kranck is.*
Pleuvir, cautionner, promettre, *Toeſeggen, borge zijn.*
je l'ay Pleuvy franc de, &c. *Ick heb hem gevrijdt* of *vry geſeyt te zijn van, &c.*
Pleuvir une fille, en Picard, c'eſt-à-dire fiancer, *Een dochter ondertrouwen.*
Pleuvine, caution, promeſſe de pleige, f. *Verſekering* of *borghtocht.*
il m'a Pleuvy, *Hy is borge voor my.*
bailler en Pleuvine, aſſurer, *Voor goet toeſeggen.*
} peu ou point en uſage.
Pleuvoir, *Regenen.*
Pleuvoir fort, *ou* à groſſes gouttes, *Sterck regenen.* (*door regenen.*
Pleuvoir au travers de quelque choſe, *Ergens*
il Pleut ſur la table, *Het regent op de taeffel.*
il Pleut au travers des feneſtres, *Het regent door de venſters.*
Pluvieux, *Regenachtigh.*
Pleuvigner, pluvigner, *Stof-regenen.*
Pluye, f. *Regen.*
une groſſe Pluye, *Een ſtercken regen.*
une Plie, f. *Een ſcholle* of *pladijs*, poiſſon.
Plie, *voyez* Plye.
Pli, *ou* Ply, m. *Een vouw.*
Plier, ployer, fleſchir, *Vouwen, vouden, buygen.*
Plier ou rompre, *Buygen of barſten.*
Plier les genoux, *De knien buygen.*
Plier les voiles, *'t Zeyl ſtrijcken* of *inhalen.*
Plier bagage, *Packen en ſacken, vertrecken.*
Pliable, *Vouwelijck, dat men vouwen kan.*
Pliement, m. *ou* Plieure, f. *Vouwinge* of *buyginge.*
Plieur, un qui plie, *Een die vout.*
le Pli de derriere les jambes, *'t Knie-buygh.*
Plis des robbes, *Vouwen* of *ployen in de klederen.*
habit qui a des Plis, *Geplooyt kleet, geplooyden rock.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il a pris ſon Pli, *Hy heeft ſijn vouw al genomen, 't ſal blyven ſoo 't is.*
robbe Pliſſée, *Geplooyde rock.*
Plinthe de collomne, f. *De vierkantige voet van een poſt* of *ſuyl.*
Plis, *voyez* Pli.
Plomb, m. *Loot.*
tomber à Plomb, *Recht neder vallen.*
Plomb de maçon, *ou* de charpentier, *Het pasloot van eenen metſer* of *timmerman.*
une Plombée, *Eenen loyen kloot, om na iemant te werpen.*
Plombeux, *ou* plonbeux, m. *Lootachtigh.*
Plomber, *Loyen, verloyen.*
Plombé, m. *Verloyt.*
Plombier, m. *Een Lootgieter.*
Plommer, meſurer au plomb, *Met het pasloot afmeten.*
Plongeon, oyſeau d'eau, *Een duykerken, water vogel.*
Plonger dans l'eau, *In 't water duyken.*
Plonger, tremper dans l'eau, *In 't water doopen.*
Plongeur, m. *Een duyker, een die duyckt.*
Ploton, *voyez* Pelotton.
Plouſtrer, herſer, *Eggen.*
Plouſtroir, m. Herſe, f. *Een egge.*
Plouvoir, *voyez* Pleuvoir.
Ployable, aiſé à ployer, *Buyghſaem.*
Ployer, courber, & fleſchir, *Buygen.*
ſe Ployer, ſe fleſchir, *Sich buygen.*
Ployer le genouil, *ou* faire la reverence, *Eerbiedinge bewyſen.*
Pluau, vent de midy, m. *De regen-windt.*
Pluchotter, eſpluchotter, *Naeuw uytleſen.*
Plumage, *ou* pennache, plumar, *Een veder-boſch.*
Plumaſſerie, *ou* art de plumaſſier, *De konſt van plumagien* of *vederen op te çieren.*
Plumaſſier, m. *Pluyme-maker, Pluyme-verkooper.*
Plume, f. *Pluyme* of *veder.*
Plume, f. *Een ſchacht* of *penne.*
hollander une Plume, *voyez* Hollander.
Plume en fauconnerie, *Medecijn die men den valcke in geeft om de mage te ſuyveren.*
ſans Plumes, *Pluymeloos.*
Plumette, f. *Een pluymken* of *veerken.*
Plumar, m. *Pluymagie.*
Plumeux, m. *Pluymachtigh, bepluymt.*
Plumer un oiſon, *Een gans plucken.*
Plumé, m. *Gepluckt.*

Plumer quelqu'un, *Iemanden gantſch uytſchudden*, of *geheel bloot en en uytſuypen.*
Plumeuſe, f. *Een Pluckſter.*
Plus, *Meer.*
Plus ou moins, *Min of meer.*
Plus que tous les autres, *Boven al d'anderen.*
au Plus, tout au plus, du plus, *Ten hooghſten.*
de Plus en plus, *Meer en meer.*
de Plus, *Daer-en-boven.*
bien Plus, *Veel meer, te meer, wat meer is.*
pour le Plus, *Voor 't grootſte* of *'t meeſte van al.*
Plus prés de, *Naerder.* (*kan.*
au Plus prés qu'il peut, *Ten naeſten dat by*
tenir Plus fort & plus ſerré, *Nauwer bewaren.*
Plus de fois, *Dickwilder.*
c'eſt choſe Plus humaine, *'t Is menſchelijcker.*
qu'y a-t-il Plus, *Wat noch? wat is 'er meer?*
eſtimer Plus, *Van grooter* of *meerder waerden houden.*
le Plus eſtimé de, &c. *De voornaemſte, vermaertſte* of *meeſt geachtſte van, &c.*
il n'a Plus de honte, *Sijn ſchaemte is uyt* of
Pluſieurs, m. *Veel, menige.* (*wech.*
Pluſieurs fois, *Dickmael, menighmael.*
Pluſtard, *Later.*
aprés demain pour le Pluſtard, *Overmorgen ten alderlangſten.*
Pluſtoſt, *Eer, vroeger, veel liever.*
au Pluſtoſt, *Met den aldereerſten, ſoo haeſt als 't mogelijck is.*
je feray Pluſtoſt cela, *Ick ſal dat eer* of *liever doen.*
Pluton, *Den Godt der Hellen, en der rijckdommen.*
Plutonique, c. *Dat den helſchen Pluto toebehoort.*
Pluvieux, m. *Regenachtigh.*
Pluvier, m. Oiſeau, *Een Water-vogel.*
Pluvir, *voyez* Pleuvir.
une Plye, *Een ſcholle* of *pladijs*, Poiſſon.

PO

un POale, *ou* poele, *Een Kachel, ſtove* of *badſtove.*
Poche, f. *ou* Pochette, *Eenen ſack gelijck men in de broecken en kouſſens draeght.*
Poche de meuſnier, *Koren-ſack* of *meel-ſack.*
Poche d'oiſeau, *De krop* of *de mage van eenen vogel.*
Pochettes, f. *Een net* of *netteken daer men iet in draeght, als vleeſch, viſch, &c.*
Pocher, *voyez* Paucher.
Pocher, *ou* crever l'œil, *'t Ooge uytſteken.*

Pocher

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

cher des œufs, *Eyeren doppen.*
Podagre, *ou* la goutte, f. *'t Flerecijn in de voeten.*
dagreux, goutteux, m. *Een die 't flerecijn heeft.*
ëte, c *Poeët, Vaerſen-dichter.*
ëme, m. *ou* Poëſie, f. *Poëterye* of *vaers van een Poeët, een Carmen* of *Gedicht.*
ëtique, f. *ou* l'art des Poëtes, *Poëterye* of *conſte van vaerſen te dichten.*
ëtaſſer, faire le Poëte, *Dichten, rymen.*
ëtaſſerie, *Dichting, ryming, dichterye.*
ëtaſtre, pauvre Poëte, *Eenen ellendigen Rymer.*
ettons, m. *ou* Prunes jaunes, f. *Pis-pruynen.*
ictral de cheval, m. *Voor-getuygh van den aerde.*
Poictrine, *ou* Poitrine, f. *De borſt.*
couvrir la Poictrine, *De borſt ontdecken,* of *te kennen geven dat men in 't lijf heeft.*
ids, m. *Het gewicht van eenigh ding.*
e tout avec Poids & meſure, *Alles met maete doen.*
ds de balance, *Gewicht om te weegen.*
ds, *ou* une balance, *Een wage.*
ids, *ou* fardeau, *Een laſt.*
grand Poids, *ou* importance, *Van groot gewicht.*
eſcu là n'eſt pas de Poids, *Deſe Kroon is te licht.*
nnez le Poids pour peſer ces pieces d'or, *Geeft het gewicht om 't gout te weegen.*
maiſtre du Poids, *Een Waeghmeeſter.*
gnard, *voyez* Poing.
l, m. *Hayr.*
l follet des garçons, *Stoppel-hayr.*
e le Poil à quelqu'un, *Iemant ſcheeren* of *t hayr afſnyden.*
l des narines, *'t Hayr uyt de neuſe.*
ute de Poil, *'t Uyt vallen des hayrs.*
a force Poil, *Die dick van hayr is.*
nué de Poil, *Ontbloot van hayr.*
le, paele & pelle, f. *Een pan.*
lon, paelon, pellon, m. *Een panneken.*
nçon, *ou* Poinſon, *Een priem, voyez* Poinçon.
nçonner, *Verwecken, prickelen.*
nçonnement, m. *Verweckinge, aenlockinge prickelinge.*

ous les mots ſuivants de Poinct & Poincte, c ne ſe prononce point, & on n'a pas beſoin de l'eſcrire.

Poinct, *ou* Point, m. *Een rondt ſteeckſel.*
il eſt riche au dernier Point, *Hy is ſeer rijck, hy heeft ontelbare middelen.*
il eſt ſur le Point de huict heures, *Het is op 't ſlagh van acht.*
il eſt ſur le Point de partir, *Hy is op ſijn vertreck, hy ſal terſtont vertrecken.*
un Poinct, *ou* Point, *Een punt.*
un Poinct, *ou* Point d'aiguille, *Een ſteeck* of *ſteeckſel van een naelde.*
un Point, *Een ſteeckte, ſtekinge* of *pyne in de zyde.*
le Point du jour, *Het kriecken van den dagh.*
au Point du jour, *In den,* of *omtrent den dageraet, een weynigh voor den dage.*
ſur le Point qu'il arrivoit, *Juyſt* of *recht als hy aen quam.*
attendant ſon Point, *Verwachtende ſijn beurt* of *den gelegen tijdt.*
au Point, s'il l'eſtimoit au point que je fais, *Soo hy hem achtede, gelijck ick doe.*
le Point du temps, *Den bequamen tijdt.*
le Point de la matiere, *ou* du procés, *'t Principaelſte* of *gront van der ſaken daer 't proces al aen hangt.*
Point d'honneur, *Eer.*
il prenoit cela au Point d'honneur, *Hy liet ſijn eer daer aen gelegen leggen, hy meende dat het ſijn eer aenging.*
c'eſt un grand Point, *'t Is een ſake van grooter waerden.*
à Point *ou* bien à point, *Ter goeder uuren, wel te paſſe.*
mal à Point, *Qualijck te paſſe, ter quader uure.*
en ce Point, par ce point, *Hier door, door deſen middel.*
c'eſt un Point arreſté, *'t Is geſlooten.*
bien à Point, tout à point, *Ter rechter tijdt, juyſt van paſſe.*
venez au Point de l'affaire, *Komt tot de grondt van de ſake.*
le Point du jour, *Het aenbreken van den dagh.*
ſçavoir prendre ſon à Point, *De gelegentheyt des tijdts weten waer te nemen.*
bon Point, *ou* mauvais Point, *Het weeſen* of *de vermogentheyt des lichaems in 't goede* of *in 't quade.*
bœufs en bon Point, *Oſſen die wel gemeſt, vet,* of *wel in 't vleeſch zijn.*
qui eſt en bon Point, *Die geſont, wel te paſſe,* of *in goeden doen is.*
de tout Point, *Gantſchelijck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

se mettre en Point, *Hem selven opruſten*, of *vaerdigh en bereydt maken.*
bien en Point, *Wel op-geruſt, fraey toe-gemaeckt.*
une Pointe, *Een punte* of *ſpits, ſcherpheyt.*
la Pointe d'un rocher, *Het opperſte* of *den top van een ſteenrots.*
la Pointe de l'œil, *De ſcherpigheyt des geſichts.*
la Pointe de l'eſprit, *Scherpſinnigheyt, de vernuftigheyt des verſtants.*
pourſuivre ſa Pointe, *In ſijn voornemen voortgaen.*
de Pointe, *Met de punte.*
aller en Pointe, *Puntwijs gemaeckt zijn, puntachtigh zijn.*
le Point droit, *Den rechten ſteeck.*
ce vin n'a point de Pointe, *De wijn heeft geenen ſcherpen ſmaeck.*
Pointer, preſenter la pointe, *De ſpits bieden.*
Pointer le canon contre l'ennemy, *'t Geſchut tegens den vyandt ſtellen.*
Pointu, aigu, m. *Spits, ſcherp, gepunt.*
Pointiller, conteſter ſans ſujet, *Om een haverſtroo kyven* of *twiſten.*
Pointiller, ſubtiliſer, *Naukeurigh onderſoecken.*
Pointilles, ſubtilités, *Spits vinnige woorden.*
Pointilles, conteſtes pour une choſe de neant, *Twiſt om een beuſelinge.*
Pointilleux, *Naeuwkeurig onderſoecker, Twiſtmaker.*
Poindre, *ou* piquer, *Steken.*
la barbe commence à luy Poindre, *Hy begint baerdt te krygen, ſijn baerdt begint voor den dagh te komen.*
cette herbe Poind, *Dit kruydt bijt ſcherp.*
qui nous Poind à faire quelque choſe, *Dat ons verweckt* of *ſtiert om iet te doen.*
qui Poind la conſcience, *Dat de conſcientie vroeght* of *beſwaert.*
le jour Poind, *Den dagh breeckt aen.*
incontinent que le jour Poindra, *Soo haeſt als 't dagh wordt.*
Poignant, m. *Stekende, bytende.*
feuille Poignante, *Scherp-bytende bladt.*
lettres Poignantes, *Scherpe, ſchimpige en beriſpende brieven.*
Poignement, m. *Stekinge.*
le Poing, m. *De vuyſt.*
bailler un coup de Poing, *Een vuyſt geven.*
une Poignée, *Een handt vol.*
Poignée d'eſpée, *Den hecht van een rapier.*
une Poignée de gens, *Kleynen hoop volcks.*

Poignard, m. *Eenen pongiaert* of *dagge.*
Poignarder, *Poignaerdeeren, met een dagge,* of *poignaert doodt ſteken.*
le Poignet de la main, *De voorvuyſt* of *beginſel des arms.*
un Poinſon, m. *Een priem* of *pinſoen.*
Poinſon de chauſſetier, *Een brey-yſer,*
Poinſon de vin, *Een ſtuck wijn van twee amen.*
Point, *Niet, geenſins.*
je ne m'en ſoucie Point, *Ick en vrager niet na.*
des Points, *Oeſel ſchroeyen.*
Point, *voyez* Poinct.
une Poire, f. *Een peere.*
Poires d'angoiſſe, f. *Krop-peeren, worgh peeren.*
Poire tardive, *Een late peer.*
Poires ſeches, *Gedrooghde peeren.*
Poiré, *ou* peré, m. *Peere-dranck, peere-wijn.*
Poirier, m. *Peerboom.*
Poireau, *ou* porreau, m. *ou* Une verruë, f. *Een wratte.*
petit Poireau, *Wratteken.*
Poireaux, poirée, *voyez* Porreau, Porrée.
un Pois, m. *Een erte* of *erwete.*
Pois chiches, *Cicers, kichers.*
Pois verds, qui ſont encore dans les eſcoſſes, *Groene erweten die noch in de baſt zijn.*
Pois cerres, *Een ſoorte van erten.*
Pois ramés, *Klim-erten.*
Pois, *Gewicht, voyez* Poids.
de la Pois, f. *Peck* of *teer, voyez* Poix.
Poiſſer, *Bepecken.*
Poiſſement, m. *Bepeckinge.*
Poiſon, *ou* venin, m. *Fenijn, vergift.*
donner du Poiſon, *Vergiften* of *fenijn ingeven.*
Poiſonneux, m. *Fenynigh, vergiftigh.*
Poiſſon, m. *Viſch.*
Poiſſon de mer, *Zee-viſch.*
Poiſſon de riviere, *Rivier-viſch.*
Poiſſon d'Avril, *ou* macquereau, *Een makreel.*
Poiſſonnet, m. *Viſchken.*
Poiſſonnerie, f. *Viſch-marckt.*
Poiſſonnier, vendeur de poiſſon, m. *Viſchkooper.*
Poiſſonniere, f. *Viſch-wijf.*
Poiſſonneux, abondant en poiſſon, m. *Vol viſch.*
Poitral de cheval, *Voor-getuyg van den paerde.*
la Poitrine, *De borſt.*
deſcouvrir la Poitrine, *De borſt ontdecken, of te kennen geven dat men in 't herte heeft.*
Poivrade, ſauce bi en poivrée, *Een ſterck gepeper de ſauce.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

bivre, m. *Peper.*
bivre long, *Lange Peper.*
bivré, *Gepepert.*
bivrée, une Herbe, f. Creſſon ſouvage, *Wilde water-kerſſe.*
bivrer, *Peperen.*
bivrette, f. Herbe, *Swarte Comijn.*
bivrier, m. groiſſelle noire, *Swarte Aelbeſien.*
bix, f. *Peck.*
ix-reſine, *ou* reſine, *Hars.*
e torche, *ou* falot de Poix, *Een Peck-toorſe.*
Poix, *Van Peck.*
laire, appartenant au Pole, *Tot de Pool beboorende.*
blaine, en fait de navires, *De toeruſtinge van een boeg-ſpriet.*
le, m. *De Pool*, of *Ley-ſterre.*
e Pole, f. eſpece de poiſſon plat comme une ſole, *Een ſchaertonge* of *tongsken.*
lice, f. *Policye* of *regiment van een Landt* of *Stadt.*
blicer une ville, *Een Stadt regeeren*, of *goede policye en regiment daer in ſtellen.*
s villes bien Policées, *Steden die goede policyen hebben*, of *wel geregeert worden.*
litique, f. *Wereldt-wijsheyt.*
litique, m. *Die de policyen onderhoudt*, ot *wereldt-wijſe.*
Politiques, *De wereldt-wijſen.*
lir, *Polyſteren, effenen, cieren.*
li, *ou* Poly, m. *Gepolyſtert, verciert, geeffent.*
liment, *Cierlijcken, Fraeykens.*
liſſement, *ou* poliſſure, f. *Vercieringe, palleringe.*
liſſeur, qui Polit, *Een glad-maecker.*
litique, *voyez* Police.
lluer, ſouiller, ſalir, *Beſmetten.*
llu, m. *Beſmet.*
llution, f. *Een beſmettinge.*
ltron, m. *Een die blode ende zonder couragie is*, of *een Luyaert.*
ltronnerie, f. *Bloodheyt, Luyheyt.*
ltronniſer, *Den Luyaert ſpeelen.*
ltronnement, en Poltron, *Bloodlijk.*
lygamie, *Toelatinge van veel vrouwen te mogen hebben.*
ly, *voyez* Poli.
lype du nez, m. *Een ſweeringe in de neuſe.*
Item, *een viſch met veel voeten, anders genaemt* Pouple.
lypode, m. Herbe, *Boomvaren.*

Pommade, f. *Appel-ſalf.*
une Pomme, f. *Een Appel.*
Pomme de bois, *ou* pomme ſauvage, *Eenen Haeg-appel.*
Pomme de Coin, *Que-appel.*
Pomme de Grenade, *Granaet-appel.*
Pomme de Paradis, *Kruyeling, S. Jans appel.*
Pomme de courpendu, *Pupping.*
Pomme de rouveau, *Somer-guldeling.*
Pomme poire, *Appel-peeren.*
Paſſepommes, *Soete Appelen.*
Pommes de blondurel, *Blomingen.*
Pommes de pin, *Pijn-appelen.*
Pommes meures, *Rijpe ende morwe appelen.*
Pomme de ſenteur, *Een rieck-balletje, een rieck-appel.*
Pomme de garde, *Een appel die duyrzaem is, en lang goet blijft.*
Pomme de renette, *Reynet-appel.*
du Pommé, *ou* cidre, *Appel-drank.*
Pommeau d'eſpée, *Den appel* ot *knop van een rapier.*
Pommes de merveilles, *Balzem-appelen.*
Pommier, m. *Appel-boom.*
Pommier haſtif, *Appel-boom die vroeg appelen draegt* of *voortbrengt.*
Pommeraye, f. *Een Appel-boomgaert.*
Pommette, petite pomme, *Een kleyne appel.*
Pommeler, *Plat peerlen*, of *ront worden als een appel.*
Pommelé, m. *Plat gepeerelt, Appel-graeuw.*
cheval Pommelé, *Een appel-graeu Paert.*
des tettons Pommelés, *Borſten zoo rondt als een Appel.*
Pomon, m. *De Longe*, *mieux* poumon.
Pompe, f. *Pracht.*
Pompe funebre, *Uyt-vaert met pracht en koſtelykheyt.*
renoncer aux Pompes du monde, *De pracht* of *de pompeusheyt des werelts verlaten.*
Pompeux, m. *Prachtigh, opgeblazen, hoogmoedig, werelts.*
Pompeuſement, *Opgeblazentlijk, hoogmoedelijk, prachtelijk.*
Pompe, f. *Een Pompe.*
Pompon, *ou* pepon, m. *Een Pompoen.*
Ponant, *ou* Occident, m. *Weſt.*
vent de Ponant, vent d'aval, *ou* d'occident, *Weſten-windt.*
pierre Ponce, f. *Puym-ſteen.*
Poncer, *Polyſteren, palleren, met puym-ſteen glat maken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ponceau, *voyez* Conſanons.
Ponceau, *ou* Poncet, m. *Een brugsken.*
Ponceau, m. *Wilde Mankop-bloeme.*
Poncirade, *voyez* Meliſſe.
Poncire, *ou* Poncyre, & pomcire, f. *Een Adams-appel.*
Ponctuel, m. *Sorgvuldig, precijs.*
Ponctuelement, *Precieſelijck, Sorghvuldighlijck*
Ponctuer une eſcriture, *Een ſchrift met punctten onderſcheyden.*
Pondre, *Eyeren leggen.*
Ponent, *voyez* Ponant.
un Pont, m. *Een brugge.*
Pont de corde, *Het Boevenet* of *Bovennet van een Schip.*
Pont levis, *Een Valbrugge.*
un Pontife, *ou* Pape, *Een Paus, Hooge-prieſter.*
Pontificat, m. *Het Pauſdom.*
Pontifical, m. *Dat den Paus toebehoort.*
Pontificalement, *Pauſelijk.*
Populace, f. *'t Gemeyne volk.*
Populaire, c. *Gemeynzaem, dat onder 't gemeene volk is.*
villes Populaires, *Volk-rijcke Steden.*
Populairement, *Slechtelyk, op de gemeyne wyſe.*
Populeux, m. *Vol volks, volk-rijk.*
region Populeuſe, f. *Een volk-rijk geweſt* of *landt.*
Populoſité, f. *Veelheyt van volcken.*
Porc, *ou* Porceau, m. *Een Varcken.*
eſchauder un Porc, *Een Varcken broeyen.*
Porc-eſpic, *Een Yſer-varcken.*
Porc ſanglier, *Een wildt Varcken.*
Porc chaſtré, *Een Beer, gelubt Vercken.*
Porceaux ladres, *Gortige* of *ongantſche Verckens.*
Porcerie, f. Etable à Pourceaux, *Verckens kot.*
Porcelet, cochon, m. *Verksken.*
Porcher, m. *Een Verckendrijver.*
Porcinaire, m. *Verckens-vleeſch-verkoper.*
Porcelaine, f. *Hofporceleine-kruydt.* Herbe.
Porcelaine, *ou* Pourcelaine, f. *Porceleyn.*
un Porche, m. *Een Galerye* of *voor-hof.*
Pores, m. *Sweet-gaten.*
Porfiler, *voyez* Pourfiler.
Porphyre, marbre rouge, m. *Porphyrſteen.*
Porpoint, *voyez* Pourpoint.
une Porque, *ou* truye, *Een Zeuge.*
Poreau, *ou* Porreau, m. *Look*, Item *Pareye.*
un Poreau, *Een Vratte.*
de la Porée, *Kruydt warmoes, beet* of *beete.*

Porion, Oignon ſauvage, *Veldt-ajuyn.*
Port de mer, *ou* havre, m. *Een Haven* of *Kaey.*
ſe jetter à Port, prendre Port, ſurgir au Port, *De Haven in varen, In de Haven loopen.*
le Port des lettres, m. *Brief-loon.*
payer le Port, *De vracht* of *vaer-geldt betalen.*
le Port & contenance d'une perſonne, *'t Gelaet ende het weſen van een perſoon.*
Porrete, *ou* eſchalotte, *Een ſoort van praye.*
un Port Royal, *'t Gelaet ende 't weſen van een Koningh.*
homme qui a grand Port, *Een perſoon van een vriendelijk* of *ſtatich gelaet.*
Port, *pour* portage, *voyez* Porter.
Port d'armes, *Draginge* of *een geweldt van wapenen.*
Porte, f. *Een Poorte, een deur.*
Porte à deux battans, *Een geſpleten* of *dobbele poorte.*
Porte couliſſe, *Val-poorte*, of *val-brugge.*
Portail, m. *Een portael.*
Portier, m. *Deur-bewaerder, poortier.*
Portiere, f. *Deur-bewaerſter*, ot *vruchtdragend Dier.*
Portiere, f. *De ſlagh van een Karoſſe*, *voyez* Porter.
Port'auban, m. *Een ſcheeps berk-hout.*
Porte-chappes, m. *Die de Koorkappen van den Kercken dragen.*
Porte-ciel, m. *Die den Hemel draegt, als de Poëten zeggen van Atlas.*
Portecole, *voyez* Protecolle.
Portée, port'enſeigne, porte faix, portepoche, *voyez* Porter.
Port'eſpée, m. *Sweert-drager, Een draeg-bandt.*
Porte-guidon, m. *Cornet*, of *Vaendrager te paert.*
Porte-manteau, m. *Die eenen den Mantel nadraegt*, of *een Kapſtok.*
Porte-peine, *Die arbeydt verdraegt* of *lydt.*
Porte-queüe, m. *Steert-drager, Sleep-houder.*
Porté, m. *Genegen, gedragen.*
Porter, *Dragen, brengen, voort-brengen, bewegen.*
Porter, eſtre fertile, *Vruchtbaer zijn, vruchten voortbrengen.*
Porter du fruit, *Vruchten dragen* ofte *voortbrengen.*
Porter un coup d'eſpée, *Een ſteek met een Degen geven.*
ce canon Porte d'une demie lieuë loin, *Dit geſchut ſchiet een half mijl veer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

orter un enfant, *Bevrucht zijn, groot gaen.*
orter outre, *Overdragen* of *overvoeren.*
: navire Porte, *ou* eſt du port de trois cents tonneaux, *Dit Schip laedt* of *vermach te laden drie hondert tonnen.*
: Porter bien, *Wel varen* of *te paſſe zyn, gezont zyn.*
: Porter vaillamment, *Hem kloeck* of *vroom houden.*
orter patiemment, *Verduldelyck lyden, gehoorzaemlyk verdragen.*
: Porter bien en quelque beſogne, *Een zaecke wyſſelyk uytvoeren.*
: Porter pour heritier, *Hem als erfgenaem houden, hem zelven voor erfgenaem uytgeven.*
'orter de la faveur, *Gunſt dragen, gunſtigh zijn.*
'orter de l'amitié, *Beminnen* of *lief hebben.*
'orter de l'inimitié, *Haten, behaten, haet dragen.*
'orter teſmoignage, *Getuygen, getuygeniſſe geven.*
'orter ſentence, *Vonniſſe geven.*
Portera la parole, *Hy zal d'uytſprake* of *het woordt doen.*
: temps le Portoit ainſi, *De tijdt eyſchte het alzoo, het moſt doen zoo gaen.*
'ortant, m. *Dragende, voortbrengende.*
un Portant l'autre, *d'Een door d'ander, door malkander.*
'orte-Dieu, m. *De prieſter die tot den ſiecken 't Sacrament draegt.*
'ort-enſeigne, m. *Een Vaendrager.*
'ortefaix, m. *Arbeyder.*
'orte-panier, m. *Korf-drager*, of *een Kramer die metter Meerſſen omgaet.*
'orte-poche, Porte-ſac, m. *Sacke-drager.*
'orté, m, *Gedragen.*
lle a eſté Portée, *Sy is gedragen geweeſt.*
'orteur, m. *Een drager.*
'ortage, m. *Draginge* of *varinge.*
a Portée, *ou* le fruit de quelque beſte, *De dracht van eenig beeſt.*
'une meſme Portée, *Tweelingen van eender dracht.*
elon la Portée de mon entendement, *Na dat ik verſtaen* of *begrijpen kan.*
ela paſſe ma Portée, *Dat gaet mijn begrijp* of *verſtandt te boven.*
ette choſe eſt de plus grand' Portée; *Dit is een zake van meerder belang.*
ors la Portée du trait, *Schoot-vry.*

il demeure à la Portée d'un mouſquet d'icy, *Hy woont een muſquet-ſchoot hier van daen.*
Portées de cerf, f. plur. *De gebroken tacken die op d'aerde liggen, die 't Hert met ſijn hooft en hoornen in 't paſſeeren afgeſtoten heeft.*
Portiere, f. *Een wijfken van de beeſten dat jongen draegt*, of *een deur-bewaerſter*, *voyez* Porter.
brebis Portieres, *Vruchtbare Schapen.*
Port, Portement, *ou* portage, m. *Draginge, wech-draginge, voeringe.*
Portion, f. *Een deel* of *portie.*
Portionner, *Deelen, portie maken.*
Portique, m. *Galderye*, of *wandel-plaetze.*
Poſer, *Stellen*, of *zetten.*
Poſé, m. *Geſtelt, gezet.*
homme Poſé & raſſis, *Een die graviteyt* of *ſtaet houdt, een zedig en weſentlijk man.*
Poſez le cas, *Genomen*, of *ſtelt dat het zoo zy.*
Poſe, f. *Pauſe, Ruſtinge* of *ophoudinge.*
faire Poſe, *Pauſeeren, ruſten, ophouden.*
Poſement, m. *Stellinge, zettinge, leggінge.*
Poſément, *Statiglijk, zediglijk.*
Poſition, f. *De gelegentheyt eender plaetze, ſtelling.*
Poſſeder, *Bezitten.*
Poſſedé, m. *Bezeten.*
Poſſeſſeur, m. *Bezitter.*
Poſſeſſeur de bonne foy, *Die yet ter goeder trouwe bezit.*
Poſſeſſif, *Dat men bezit.*
matiere Poſſeſſoire, *voyez* Matiere.
le plein Poſſeſſoire, *De volkome poſſeſſie* of *bezit van eenig ding.*
Poſſeſſion, f. *Bezittinge.*
Poſſeſſion, *Erfgoet, goedt dat men bezit.*
prendre en Poſſeſſion, *In bezit nemen.*
Poſſeſſion immemoriale, *Bezittinge buyten menſchen gedachteniſſe.*
entrer en Poſſeſſion, *Ge-erft worden, in 't bezit komen.*
mettre en Poſſeſſion, *In 't bezit ſtellen, erven, erfgenaem maken.*
Poſſible, *Mogelijk, misschien.*
faire ſon Poſſible, *Sijn beſte doen.*
s'il t'eſt Poſſible, *Indien 't u mogelijk is.*
il n'eſt pas Poſſible, *'t Is Onmogelijk.*
ſe réjoüir au Poſſible, *Hem boven maten verblijden*, of *ſeer vermaken.*
cela eſt au delà de ſon Poſſible, *Dat gaet ſijn macht te boven, dat is buyten ſijn kracht.*
Poſſibilité, f. *Vermogentheyt, vermeugen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſelon ma Poſſibilité, *ou* ſelon mon Pouvoir, *Na mijn vermogen.*
Poſte, f. *De Poſt.*
courir la Poſte, *Te Poſt loopen.*
Poſte, volonté, gré ou deſir, *Wenſch, begeeren.*
à ma Poſte, *Na mijnen ſin, wenſch* of *wil.*
fait à Poſte, *ou* à deſſein, *Al willens gedaen.*
cela eſtoit fait à Poſte, *Dat was al willens zoo gedaen.*
à la Poſte, *Na ſijn beliefte en begeeren.*
le Poſteau d'un huis, m. *De poſt* of *ſtijl van een deure.*
Poſter, courir, *Te poſt loopen.*
Poſterieur, m. dernier, *d' Achterſte* of *leſte.*
à la Poſterité, f. *Voor de Nakomelingen.*
Poſtidater, *Een datum in een brief ſtellen dat noch niet verſchenen is.*
Poſtidate, *Een dagh die later geſtelt wort.*
lettre Poſtidatée, *Brief daer den datum later geſtelt is.*
Poſtillon, m. *Een poſt*, of *Poſt-bode.*
Poſtpoſer, *Achter ſtellen, achter zetten.*
Poſtpoſé, m. *Achter geſtelt.*
Poſtuler, *Dingen, begeeren, verzoecken.*
Poſtulé, m. *Begeert, ge-eyſcht.*
un Poſtulant, m. *Begeerder* of *eyſcher.*
Poſtulation, f. *Begeerte* of *eyſch.*
Poſture, f. *Stellinge des lichaems, ſtandt, geſtalteniſſe.*
ſe mettre en Poſture, *Sich vaerdig maken.*
Pot, m. *Een Pot.*
Pot à boire, *Drink-pot.*
Pot à eau, *Water-pot.*
Pot à huile, *ou* cruche à huile, *Olie-pot.*
Pot à piſſer, Pot de chambre, *Pis-pot.*
Pot à feu, *Vleeſch-pot, Zied-pot.*
à Pot & à feu, *De gemeynſchap van vyer ende water.*
ils ne font qu'un Pot & un feu, *Sy hebben vyer ende water gemeyn.*
Pot de vin, *Een pot* of *kanne wijn.*
faire ſon Pot à part, *Sijn eygen koſt doen.*
Potage, *ou* bouillon, m. *Nat, Bry.*
Potage, m. *Sop, Moes, Potagie.*
Potager, *Dat tot de Sop dient.*
Potager, *Een die geerne Sop eet.*
herbes Potageres, *Kruyden tot Sop dienſtelijk.*
Potagier, *ou* cuiſinier de potage, *Een Sop-koker.*
Pote *ou* gourde, engourdie, *Bevrozen, ſtijf van koude.*
une main Pote, engourdie de froid, *Een handt ſtijf van koude.*

Potée; f. *Een pot vol.*
une Potée de chair, *Een pot vol vleeſch.*
Poteau d'un huis, *De ſtijl* of *poſt van een deure.*
Poteau, gibet, m. *Pael, galg.*
Potelé, *Bol, poeſelachtig, vet.*
fille Potelée, *Een bol en poeſelachtig Meysje.*
Potence, f. *Een halve galg, wip-galg.*
Potence de boiteux, *Een kruk.*
Potencé, *Kruks-wijze gemaekt.*
Potent, *Machtig, mieux* puiſſant.
Poterie, f. *Een Potte-backers Winckel.*
Poterie, f. *Potte-backers werk.*
Poterne, f. *Een heymelijcke deure.*
Potie, f. *Somer-draedt.*
Potier, m. *Potte-backer.*
Potieux, *Geemlijck, moeyelijk.*
eſtre Potieux, *Seer geemlijk zijn.*
Potion, f. breuvage, m. *Een drank.*
Potiron, f. *Een Campernoelje, een Padde-ſtoel.*
Pou, *voyez* Poux.
Poüacre, *Vuyl, verrot.*
un vilain Poüacre, *Een vuyl menſch, een vuylen Rochelaer.*
Poulce, *ou* Pouce, m. *Een duym.*
la largeur, *ou* l'eſpaiſſeur d'un Pouce, *Een duym-breedt.*
Pouce, *ou* gros doigt du pied, *Den grooten teen aen de voeten.*
Poucier, *ou* doitier, m. *Een vinger-hoedt.*
Poucins, *voyez* Pouſſins, m. *Kieckenen.*
Poudre, f. *Stof, Poeder, Pulver.*
reduire & mettre en Poudre, *Pulveriſeeren.*
la Poudre qui chet quand on ſcie, *ou* ſcieure, f. *Zaeg-meel,* of *Zaegzel.*
Poudre à canon, *Buspoeder, Buskruyt.*
Poudre d'amorce, *Laet-poeder, Laet-kruyt.*
Poudre de ſenteur, *Welrieckent poeyer.*
Poudre de limaille, *Vijl ſtof.*
Poudrette, Pouſſiere, f. *Stofken, Poeyerken.*
Poudriere, f. *Een geſtuyf* of *ſtof in de locht.*
Poudrer, *ou* Poudroyer, *Tot ſtof maken.*
Poudrer, *Stuyven, beſtuyven.*
Poudrer les cheveux, *'t Hayr poeyeren,* of *met poeyer beſtroyen.*
Poudré, m. *Gepoeyert.*
Poudrer de ſel, *Met ſout ſprengen* of *beſprengen.*
chair Poudrée de ſel, *Geſprengt vleeſch.*
Poudrier, *ou* ſablier, m. *Een Sant-koker.*
Poudroyer, *Pulveriſeren, tot ſtof maken.*
Poudroyer, *Beſtuyven.*
Poudroyé, m. *Gepulveriſeert.*
Poudrement, m. *Pulveriſeeringe, pulveriſatie.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

oudreux, plein de poudre, m. *Stofachtigh, vol ſtof.*
u Poudreuſe, f. *Water dat vol ſtof is.*
buil, *voyez* Poux.
builler, chercher les Poux, *Luyſen, luyſen vangen.*
buillerie, *ou* gueuſerie, vilaine pauvreté, *Luyſerye, armoede.*
builles, *ou* injures, *Smaedt-woorden.*
uy a chanté mille Pouilles, *Hy heeft hem duyſent ſmaedt-woorden gegeven.*
builleux, m. *Luyſigh.*
bulaillerie, poullaillerie, f. *Een hoender-marckt.*
bulaillier, Poullaillier, m. *Een hoender-kraer.*
bulain, m. *Een veulen.*
bulain à encaver du vin, m. *Een wijn-leer daer men de wijn mede in de kelders arbeyt.*
bulains en l'aine, m. *Klap-ooren.*
bulainer, *ou* Pouliner, *Een veulen maken.*
bulce, *voyez* Pouce.
bulciere, *voyez* Pouſſiere.
bulcier, *ou* doigtier, *voyez* Poucier.
bulcin, *voyez* Pouſſin.
buldre, Pouldrer, Pouldreux, Pouldrette, *voyez* Poudre.
bule, Poulle, f. *Een hinne* of *henne.*
bulier, m. *Hoender-kot.*
buldroyer, Pouldroye, *voyez* Poudroye.
bulie, f. *Een katrol* of *winde.*
bulieu, pouliot, m. *Polye-kruyt.*
bulle, Poullaillier, Poullaillerie, *voyez* Poule, Poulaillier, &c.
bulle glouſſe, *Een klock-hinne.*
bulle d'Inde, *Een kalkoenſche hinne.*
bulle d'eau, *Een meeuwe.*
bulle laſſe de pondre, *Een hinne die geene eyeren meer leght, uytgeleyde hoen.*
bulle grivelée, *Een geſprenckelt hoen.*
bulle qui a des pouſſins, *Een henne die kieckens* of *kuyckens heeft.*
chauder une Poulle, *Een hoen broeyen.*
bullet, m. *Een jong hoen*
bullet, *ou* cartel, *Een uytdaegh brief.*
e couvée de Poullets, *Een broeyſel van kieckens.*
bulmon, *ou* Poumon, m. *De longe.*
l de Poulmon, *Longe-ſuchtigh.*
bulpe du corps, *Dick vleeſch.*
bulpitre, *ou* pulpitre, *Een leſſenaer.*
bulpeux, *ou* charnu, *Vleysachtigh.*
buls, *ou* pous, *ou* Poulx, m. *De pols.*

le Pouls bat, *De pols ſlaet.*
taſter le Pouls, *De pols taſten.*
Pouls entrecouppé, *Een gebroken pols.*
Poulſe et Poulſer, *voyez* Pouſſé & Pouſſer.
Poulſer, *Stooten*, *voyez* Pouſſer.
Poulſiere, f. *Stof, vuyligheyt*, *voyez* Pouſſiere.
Poulſif, *voyez* Pouſſif.
Poulſins, m. *Kieckens*, *voyez* Pouſſins.
la Poultre, f. *Eenen balck*, *voyez* Poutre.
une Poultre, f. *Een merrie.*
Poulx, *voyez* Poux.
Poupart, *ou* pouppart, m. *Kleyn jongetje.*
Poupe, Poupée, Poupin, Poupon, avec les autres derivés, *voyez* Poupe.
Pouppe de navire, f. *Het achterſte deel van een ſchip.*
avoir vent en Pouppe, *Voor de windt hebben.*
Pouppe, *ou* pouppée d'enfant, *Een poppe.*
Pouppetiere, f. *Een Poppemaeckſter.*
Poupette, *ou* pouppillon, *Een popje.*
Pouppon, m. Mon petit Pouppon, *Mijn kleyne manneken.*
Pour, *Voor, om.*
Pour demain, *Tegen morgen.*
donnez moy cela Pour cela, *Geeft my dat in de plaets van dat.*
Pour qui ? *Voor wien ?*
Pourquoy ? *Waerom ?*
Pourtant, Pour ce que, &c. *Daerom, om dat, &c.*
il fait Pour moy, *Hy is* of *houdt 't met my.*
Pour l'amour de vous, *Om uwent wille, ter cauſe van u.*
Pour mon regard, *Mijnent halven.*
Pour moy, *Mijns deels, van mijnent halven, ſoo veel als my aengaet*
Pour ce temps-là, *In dien tijdt* of *doen ter tijdt.*
faites le Pour ce temps-là, *Doet het tegen die tijdt.*
Pource, Pour cette cauſe, *Daerom, hierom.*
Pour paſſer le temps, *Om tydt-verdrijf.*
Pour dire vray, *Om de waerheyt te ſeggen.*
cela fait Pour moy, *Dat dient my.*
Pour le moins, *Ten minſten.*
tenir Pour bien fait, *Toeſtaen, Voor goet en wel gedaen houden.*
Pour le plus, *Ten hoogſten, ten meeſten.*
Pour la pluspart, *Den meeſten deel.*
Pour neant, *Om niet, ſonder iet te geven.*
Pour neant, *Sonder oorſake, te vergeefs.*
c'eſt Pour neant, *'t is te vergeefs, 't is verlooren moeyte.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Pour une parole, *Om een woordt.*
Pour quelle cauſe? *Waerom? om wat oorſake?*
Pour dire vray, *Om de waerheyt te ſeggen.*
s'en ſervir Pour chambriere, *Tot*, of *voor een dienſtmaeght houden.*
Pource, *voyez* Pour.
Pourceau, *voyez* Porc.
Pourcelaine, *voyez* Porcelaine.
Pourchaſſer, *Sijn jaght vervolgen ſonder ophouden* of *af te laten.*
Pourchaſſer, pourſuivre avec inſtance, *Benaerſtigen, ſonder ophouden ſolliciteeren.*
Pourchaſſer l'amitié de quelqu'un, *Iemants vrientſchap ſoecken.*
Pourchaſſer l'ennemy, *Den vyant vervolgen.*
Pourchaſſer la mort de quelqu'un, *Na iemants leven ſtaen, om iemants doodt uyt zijn.*
l'amour me Pourchaſſe, *De liefde treckt en dwingt 'er my toe.*
Pourchas, m. *Naerſtige vervolginge, vyerigh vervolg.*
Povre *voyez* Pauvre.
Pourfil, deſſein & crayon d'une choſe, *ou* image, *De omtreck* of *fatſoen van eenigh ding* of *beeldt.*
le Pourfil de l'homme, *Het maeckſel, fatſoen en geſtalteniſſe des menſchen.*
Pourfiler, *Zoomen, beſteecken, een omtreck maken.*
Pourfilé, m. *Gezoomt, beſteken, gefatſoeneert.*
Pourfilure d'or, f. *Met gout doorweving.*
Pourfiterole, *ou* Profiterole, f. *Aſch-koeck, koeck onder d'aſſchen gebacken.*
Pourmenade, f. *Een wandeling.*
Pourmener, ſe pourmener, *Wandelen.*
Pourmener quelques penſées en ſon eſprit, *Eenige gedachten door ſijn herſſenen laten gaen.*
Pourmené, m. *Gewandelt.*
Pourmeneur, m. *Wandelaer.*
Pourmenement, le pourmener, m. *Wandelinge.*
Pourmenoir, m. *Wandel-plaetſe* of *galderye.*
Pour neant, *Om niet.*
Pourparler de quelque choſe, *Met malkanderen van eenigh ding onderſpreken.*
durant le Pourparler d'entre eux, *Terwylen dat ſy t'ſamen ſpraken, geduerende de overlegging.*
Pourpelures, *ou* Pourpeleures, f. plur. ou petite verole, f. *De kinder pocken.*
Pourpenſer, *Verdencken, bedencken.*

une reſolution bien Pourpenſée, *Een welbedacht voornemen.*
Pourpens, m. *Bedenckinge, nadenckinge.*
Pourpier, m. *Porceleyne.*
Pourplanter, *Beplanten.*
Pourplanté, m. *Beplant.*
Pourpoint, m. *Een wambays, wambas.*
en Pourpoint, *Met een wambas gekleet.*
mis en Pourpoint, *Tot groote armoede gebracht.*
Pourpre, de pourpre, f. *Purper* of *purpur.*
Pourpriſant, m. *Purper-verwigh werden.*
Pourprin, m. *Purper-verwigh.*
Pourprendre, contenir en ſoy, *Begrypen.*
Pourpris, m. *Eenen omvank* of *beſloten plaetſe.*
le Pourpris d'une ville, *Den omvank der ſtadt, de rondigheyt en 't begrijp daer de ſtadt in light.*
Pourquoy? *Waerom?*
dire Pourquoy, *De reden ſeggen waerom.*
Pourquoy ne le ſçaurois-je pas? *Waerom ſoude ick 't niet weten?*
voila Pourquoy, c'eſt pourquoy, partant, *Daerom, dies-wegen.*
Porreau, m. *Loock, parey.*
Pourrette, Pourrotte, Eſchalotte, f. *Bieſloock, voyez* Echalotte.
Pourrir, *Verrotten.*
Pourrir quelque choſe, *Yet doen verrotten.*
Pourrir d'oyliveté, *Van ledigheyt* of *luyheyt vergaen.*
Pourri, *ou* Pourry, m. *Verrot.*
il ſent le Pourri, *Het rieckt verduft.*
Pourriture, f. *Verrottinge.*
Pourſemer, *Bezaeyen.*
Pourſemé, m. *Bezaeyt.*
Pourſuivre, *Vervolgen, achtervolgen.*
Pourſuivre ſa courſe, *Sijn gang gaen.*
Pourſuivre de prés, *Vannaby volgen.*
Pourſuivre en diligence, *Vervolgen* of *vorderen met haeſt.*
Pourſuivre en Juſtice, *Met Recht aenſpreken.*
Pourſuivre ſon droit en jugement, *Sijn Recht achtervolgen, vervolgen, voorſtaen* of *beſchermen.*
Pourſuivre un propos, *Een reden voorts uyt ſeggen, vertellen* of *vervolgen.*
Pourſuivez, *Vaert voort.*
Pourſuivre audience en Juſtice, *Verſoecken om gehoort te werden in Rechten.*
Pourſuivre quelqu'un de paroles outrageuſes, *Iemant ſmadelijck toeſpreken.*
Pourſuivre une choſe juſques à la fin, *Een ding vervolgen tot den eynde.*

Pour-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ourſuivant, *Een Vervolger.*
Pourſuivant d'audience, *Een die verſoeckt gehoort te werden.*
ourſuite, f. *Vervolg* of *vervolging.*
ourſuivy, *ou* Pourſuivi, *Een die vervolgt*
ourtant, m. *Daerom, evenwel.* (*wert.*
ourtant que, pour ce que, *Daerom dat, om dat.*
ce Pourtant, *ou* pour cela que? &c. *Is dat de oorſake? is't daerom dat? &c.*
urtraire, *ou* deſſigner, *Eenigh dinck bewerpen.*
urtraire groſſement, *In't gros bewerpen* of *verſlaen.*
urtraire au vif, *Na't leven conterfeyten.*
urtrait, m. *Beworpen, afgeſet.*
Pourtrait, *Een beworp, beeldt,* of *patroon.*
urtrait fait au vif, *Conterfeytſel na 't leven.*
urtrait eſlevé, *Verheven beeldt.*
urtraiture, l'art de pourtraire, *De konſt van ewerpen.*
urtraiture, image, f. *Een beeldt.*
rveu, *Verſien, verſorght.*
rveu d'une charge, *ou* d'un office, *Met een mpt* of *bedieninge verſien.*
rveu que, *Als maer, ſoo by aldien maer.*
rveu que cela ne vous incommode, *Als t u maer geen ongelegentheyt veroorſaeckt.*
rvoir, *ou* Pourveoir, *Verſien, verſorgen.*
rvoir, *ou* remedier, *Helpen, raedt ſchaffen.*
rvoir à ſes affaires, *Sijn ſake gade ſlaen.*
t qu'il y Pourverra, *Hy ſeydt dat hy'er in erſien ſal.*
ourvoir de pain et de vin, *Sich voorſien an broodt en wijn.*
rvoyance, f. *Voorſichtigheyt, voorſieninge.*
rvoyant, *Voorſichtigh.*
rvoyeur, m. *Een Inkooper, Verſorger, Proviant-meeſter.*
rvoyeuſe, f. *Een Verſorghſter.*
ous, m. *De pols, voyez* Pouls.
s, m. *Een luys, voyez* Pou, Pouil, Poux.
eaux Pous, *Luys-kruydt.*
illeux, m. *Luysachtigh, luys-poock.*
illerie, *ou* gueuſerie, f. *Bedelarye, ſchandelijcke armoede.*
ſſer, *Stooten, dryven, aenkitſen, voortrengen, uytſpruyten.*
ſſer une affaire, *Een ſaeck vervolgen.*
ouſſer, s'advancer, *Sich voort-helpen* of *oort-voeren.*
ſſer avant, *Aen* of *na toe dryven en ſtooten, oort-ſtieren* of *dryven.*

Pouſſer avant en terre, *Diep in d'aerde ſteken.*
Pouſſer hors, *Uytſtoten, wech jagen, verdryven.*
Pouſſer, *ou* inciter aucun à faire quelque choſe, *Iemant ſtieren* of *raden iet te doen.*
Pouſſer un cheval, *Een paert voort-ſtieren,* of *voort-jagen.*
Pouſſer hors la crainte, *De vreeſe verdryven.*
Pouſſer ſes feuilles, *Uytſpruyten, groen werden, bladeren voortbrengen.*
Pouſſé, m. *Geſtooten, aengehitſt, opgeweckt, gedreven.*
vin Pouſſé, *Bedorven* of *verſchaelde wijn.*
Pouſſement, m. Pouſſade, f. *Stootinge.*
Pouſſiere, f. *Stof, vuyligheyt.*
jetter à quelqu'un de la Pouſſiere dans les yeux, *Iemant ſtof in de oogen werpen.*
Pouſſiere de tourbes, *Turf-mol, turf-gemul.*
Pouſſif, m. *Dempigh, eng-borſtigh.*
Pouſſins, m. *Kieckenen, kuykens.*
Pouſſiner, *Uytkippen, uytbroeden.*
Pouſſiniere, f. *De klock-hinne.*
eſtoile Pouſſiniere, f. *Een geſternte, de klockhinne genaemt.*
Poutre, f. *Een balck.*
Poutre, f. *Een jonge merrie.*
Pouvoir, m. Force, puiſſance, & authorité, f. *Kracht, macht, mogentheyt, vermogen.*
cela ſurpaſſe mon Pouvoir, *Dit gaet mijne krachten te boven.* (*gen.*
chacun ſelon ſon Pouvoir, *Elck na ſijn vermo-*
donner Pouvoir, & permiſſion, *Iemant macht, toelatinge geven.*
Pouvoir, *Konnen.*
Pouvoir beaucoup, *Veel vermogen.*
n'en Pouvoir plus, *Niet meer konnen,* of *de krachten verlieſen.*
ſi je Peux, *Soo ick kan.*
je ne Peux, *ou* puis, *Ick kan niet.*
la force Peut, *Het geweldt vermach veel.*
le plus ſage Peut auſſi faillir, *De wijſte kan oock dwalen.*
Puiſſe-je mourir s'il n'eſt vray, *Ick moet ſterven ſoo't niet waer is.*
faire, *ou* employer tout ſon Pouvoir, *Al ſijne krachten inſpannen.*
je n'en Puis plus, *Ick kan niet meer.*
quand tu Pouras, *Als gy ſult konnen.*
je n'ay nul Pouvoir, *Ick en heb daer geen ſpreken of ſeggen in, 't en mach na mijnen wil niet gaen.*
bailler Pouvoir & puiſſance, *Krachtigh en machtigh maken, authoriteyt geven.*

de-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

de tout mon Pouvoir, *Na mijn uyterſte vermogen, macht en kracht.*
donner tout Pouvoir, *Volkomen macht geven.*
Poux, pou il, pou, m. *Een luys.*
Poyvre, m. *Peper*, *voyez* Poivre.

PRA

PRactiquer, *ou* prattiquer, *ou* pratiquer, *Practiſeeren, bedryven.*
Pratiquer la vertu, *De deucht oeffenen.*
cela ſe Pratique tous les jours, *Dat geſchiet*, of *wort dagelijcks gedaen.*
Practiqué, m. *Gepractiſeert.*
il a Pratiqué toutes manieres de larcin, *Hy is doordreven in alderley ſchelmerye.*
Practicien, *ou* praticien, m. *Een Practeſijn.*
homme de Pratique, *Practijckigh* ot *liſtigh menſch.*
la Pratique, *De practijck, de maniere en uſantie van alle konſten in't kort, d'ervarentheyt.*
par Pratique, *By practijcken, door behendigheyt.*
Pragmatique, c. *Geſchickt en wel ervaren in Rechts ſaken.*
Prain, *ou* preige pleine, *Een beer* of *eenigh ander dier vol jongen.*
une brebis Prain, *ou* pleine, *Een ſchaep met jongen.*
Prairie, *Een weyde*, of *beemt.*
Praticien, *voyez* Practicien.
Pratique, *voyez* Practique.
Pré, m. *Een veldt, een weyde.*
aller ſur le Pré, *ou* s'aller battre en duel, *Lijf om lijf gaen vechten.*
des Prez, une prairie, *Een groot veldt.*
Preage, *ou* paſturage és prairies, *Het weyde op 't veldt.*
Préau, petit pré, *Een kleyne weyde.*
Preallable, *Te vooren, van te vooren.*
cela eſt Preallable, *Dat moet voor al gaen* of *beſchickt worden.*
Preallablement, au preallable, *Voor't alder-eerſten, ten eerſten, voor al.*
Preallegué, m. *Te vooren geallegeert.*
Prealleguer, *Te vooren allegeeren* of *bybrengen.*
Preambule, m. *Een voorreden, voorſpel.*
Prebende, f. *Prebende* of *beneficie.*
Precaution, f. *Voorſichtigheyt.*
Precedence, f. *ou* Prerogative, *Grooter achtinge, voordeel.*
Preceder, *Voor gaen, te boven gaen.*
Precedé, m. *Voorgegaen.*
Precedent, *Voorgaende.*

l'année Precedente, f. *'t Voorleden* of *'t voorgaende jaer.*
Predeceſſeur, m. *Voorganger.*
Preceller, *ou* exceller, *Te boven gaen.*
Precepte, m. *Een gebodt.*
Precepteur, m. *Leermeeſter.*
Precieux, m. *Koſtelijck, waerdigh.*
Precieuſe, f. *Koſtelijcke.*
Precieuſement, m. *Koſtelijcken, waerdighlijcken.*
Precipiter, *Verhaeſten*, of *van boven neder werpen.*
Precipité, m. *Verhaeſt*, of *van boven neder geworpen.*
jugements Precipités, *Vonniſſen die te haeſt geweſen* of *gegeven worden.*
Precipitation, f. *Verhaeſtinge*, of *van boven neder werpinge.*
un Precipice, m. *Steyle plaetſe, periculeus* of *ſorgelijck om af te vallen.*
Precipice d'un valon, *Dellinge* of *neder dalinge van een valleye.*
Precipitamment, *Haeſtelijck, onvoorſichtelijck.*
Preciper, *Eenigh voorrecht geven.*
Preciput, m. *Voorrecht, voordeel.*
Precis, m. *Nauwelijcks, kortelijcks, gelijck, effen uyt, dat'er niet over en ſchiet.*
au temps Precis, *Op de beſtemde tijdt.*
Preciſement, *In't korte.*
Precloſture, f. *Tuyn* of *beſloten plaetſe.*
Precogiter, *Voor-dencken, te vooren dencken.*
Predeceſſeur, m. *Een Voorganger.*
nos Predeceſſeurs, *Onſe voorouders* of *voorſaten.*
Predeſtiner, *Te vooren beſchicken.*
Predeſtiné de Dieu, m. *Van Godt geordineert* of *toegeſchickt.*
choſes Predeſtinées, *Dingen van Godt geordineert*
Predeſtination, f. *d'Ordonnantie* of *voorſchicking Godts.*
Predicateur, m. *Een Predikant* of *prediker.*
Predication, f. *Prekinge* ot *Sermoen.*
Predire, *Voorſeggen, waerſeggen.*
Predit, *Voorſeyt, gewaerſchouwt.*
Prediction, f. *Voorſegginge, waerſchouwinge.*
Preéminence, f. *Grootachtinge* of *voordeel.*
Preface, f. *Voor-reden van een boeck.*
Prefect, m. *Overſte* of *Overheer.*
Prefecture, f. *Vooghdye, gebiedt.*
Prefecter, *Voor ſetten, meer achten.*
Preference, f. *Voorſettinge.*
Prefire, *Te vooren beſcheyden* of *beſpreken, maſe ſtellen.*

à jour

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

jour Prefix, *ou* conſtitué, *Ten gezetten dage.*
efixion de temps, f. *Beſcheydinge des tijdts.*
reigne, f. *voyez* Prain.
rejudice de, m. *Achterdeel, nadeel.*
ns Prejudice, &c. *Sonder nadeel van, &c. behoudens de eere van, &c.*
ne porte point de Prejudice, *'t En brengt geen achterdeel, 't en let niet.*
rejudicier à aucun, *Iemant eenig letzel* ofte *ſchade aen doen.*
rejudiciable, c. *Schadelijk, hinderlijk.*
rejudiciablement, *Schadelijcken, tot nadeel.*
rejugé, m. *Voor-oordeel.*
relat, m. *Een Prelaet, Geeſtelijk perſoon.*
relature, f. *Prelaetſchap.*
rele, m. *Peeters-ſteert, een kruydt,* Herbe.
rematuré, fruit Prematuré, m. *Vroege vrucht.*
remediter, *Voordencken.*
remedité, m. *Voordacht.*
remeditation, f *Voordenckinge.*
remices, f. pl. *De eerſte Vruchten van 't jaer die men Godt offert.*
remier, *ou* principal, m. *d'Eerſte.*
Premier des Chevaliers, *d'Opperſte* of *principaelſte, voornaemſte* of *vroomſte van de Ridders.*
remier, *comme,* Quand il la vit Premier, elle luy ſembla, &c. *Eenmael, eerſte, d'eerſte reyſe, als hy haer eerſtmael* of *eerſt werf zag, zoo docht hem, &c.* (*dat.*
remier que, Avant que, *Ten zy, voor dat, eer*
ne bougeray d'icy Premier que les, &c. *Ten zy* of *voor dat de, &c.*
Premier, *Den eerſten.*
Premier lieu, *De hooghſte ende beſte plaetſe.*
Premier lieu, *Ten eerſten, voor al.*
ous irons les Premiers, *Wy zullen eerſt gaen.*
remier que je, &c. *Eer dat ik, &c.*
Premiere fois, *Eerſt werf, d'eerſte reyſe.*
remierement, *Ten eerſten.*
ut Premierement, *Nu eenſgangs, nu even.*
remunir, *Te vooren ſterk maken.*
rendre, *Nemen, vangen, grijpen.*
Prendre, ſe cailler, *Stremmen, runnen.*
Prendre à rire, *Beginnen te lachen, een lach krijgen.* (*ſtelen.*
rendre en cachette, *Heymelijk wech dragen,*
n'en ſçait par où Prendre, *Ten heeft hooft noch ſteert, men weet niet waer men 't grijpen zal.*
rendre à ſoy, *t'Hemwaerts* of *voor hem nemen.*
rendre à cœur, *Ter herten nemen.*

Prendre pour remede, *Voor remedie accepteren, aennemen* of *aenveerden.*
Prendre la copie de quelque eſcriture, *Uyt copieren, uyt ſchrijven.*
Prendre quelqu'un à partie, *Iemant voor ſijn tegen-partye nemen.*
Prenez courage, *Neemt* of *grijpt moet.*
Prendre force, *Sterk* of *kloek worden.*
Prendre terre, *Wech winnen, aen landt komen.*
Prendre le ſerment, *Den eedt afnemen.*
Prendre une ville, *Een Stadt innemen.*
Prendre à loüage, *Hueren.*
Prendre eſgard, *Waer nemen, acht ſlaen.*
Prendre garde, *Gade ſlaen, acht nemen, gemerk nemen.*
Prendre garde & eſpier, *Beſpieden.*
Prendre par écrit, *In geſchrifte ſtellen.*
on ne s'en peut Prendre à moy, *Men kan 't my niet wijten, op my houden,* of *aentijgen.*
je Prens garde à cela, *Ick ſie dat aen, Ick hebber 't ooge op.*
le vin Prend à la teſte, *De wyn maekt het hooft ſwaer.*
Prendre feu, *Vuyr geven.*
ſon mouſquet ne Priſt pas feu, *Sijn Roer* of *Mosket en gaf geen vuyr.*
lire en y Prenant garde, *Iet met aendacht leſen.*
Prendre plaiſir, *Genoechte ſcheppen, rapen, nemen* of *hebben.*
Prendre autrement une choſe qu'on ne l'a dite, *Eenige dingen anders verſtaen* of *opnemen dan 't geſeydt wort.*
Prendre en bonne part, *In 't goede* of *ten beſten nemen.*
Prendre à honte, *Hem ſchamen.*
Prendre à injure, *Voor injurien houden.*
Prendre à gré, *In danck nemen.*
Prendre au mot, *Beſlaen, op 't woort vatten.*
Prenez le pour vous, *Houdt het voor u.*
ſe Prendre à la fortune, *De fortuyne wijten, toeſchrijven* of *de ſchult geven.*
Prendre ſur le fait, *Op de daedt bevinden, op 't feyt betrappen,* of *vangen.*
Prendre quelqu'un par ſes Paroles, *Iemant in ſijn woorden vangen* of *vatten.*
je Prens le cas, *Ick laet het zoo zijn, ick neme 't zy zoo.*
Prenez le cas qu'il en ſoit ainſi, *Neemt dat het zoo zy.*
il luy eſt bien Pris, *Het is hem wel te goede vergaen* of *gelukt.*
il vous en Prendra mal, *'t Sal u qualyk bekomen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

en-a-t-il bien Pris à Jean qu'il, &c. *Is't Jan wel vergaen* ofte *bekomen, dat &c.*
Prendre d'entre pluſieurs, *Uytkiezen.*
Prens le pour toy, *Behoudet voor u.*
ne vous en Prenez pas à moy, *En wijt het my niet, en geeft: my de ſchult niet af.*
voila comment il m'a Pris, *Siet hoe hy my gehadt heeft.*
il leur en Prit bien que, &c. *'t Was haer geluk,* of *zy waren geluckig dat, &c.*
il luy Prend bien, *Het gelukt hem wel.*
il n'y Prend ni n'y met, *Hy en doet'er af of toe, hy laet het zoo 't is.*
hier aprés diſner nous Primes terre, *Wy quamen giſter na noen aen landt, &c.*
Prendre ſes erres vers, &c. *Trecken* of *reyzen na, &c.*
il leur Prit bien, &c. *Het was goedt* of *gelukte hun wel, dat, &c.*
Prendre à quelque choſe, *Aenkleven, aen eenig ding blijven hangen.*
faire Prendre enſemble, *Aen een hechten, 't ſamen lijmen, aen malkanderen doen houden.*
Prenotion, f. *Voorſieninge, voor-kenniſſe.*
Prins, *voyez* Pris.
Pris, m. *Genomen, gevangen.*
le feu s'eſt Pris dans ſa maiſon, *Sijn huys is in brandt geraekt.*
Priſe, f. *Neminge, grijpinge vanginge.*
ce navire eſt de bonne Priſe, *Dat ſchip is prijs verklaert.*
Priſe de corps, *Macht om yemant gevangen te nemen.*
eſtre en Priſe avec l'ennemy, *Slaegs*, of *in ſtrijdt zijn met den vyandt.*
la Priſe des poiſſons, *Den vangſt van de viſſchen.*
Preneur', m. *Nemer.*
Prenoncé, m. *Voor-bode, te vooren geboot ſchapt.*
Prenoncer, *Te vooren boodt ſchappen.*
Prenoncement, m. *Boodt ſchappinge van te vooren.*
Preoccuper, *Voor innemen, voor bezitten.*
Preoccupé, m. *Voor ingenomen.*
Preoccupation, f. *Voor inneminge, voor-kominge.*
Preordonner, *Te vooren ſchicken* ot *ordineren.*
Preordonné, m. *Van te vooren geordineert.*
choſe Preordonnée de Dieu, *Een ding te voren van Godt geordineert.*
Preparer, *Bereyden, toeruſten, veerdigh maken.*
Preparé, *Bereydt, toegeruſt.*

Preparatoire, c. *ou* Preparatif, m. *Bereyding, toeruſtinge.*
faire ſes Preparatifs pour s'en aller, *Pack en zack* of *gereedtſchap maken om te vertrecken.*
Preparation, f. Preparement, m. *Bereydinge, voorbereydinge, toeruſtinge.*
Prepoſer, *Voorſtellen, hooger achten.*
Prepoſé, m. *Voorgeſtelt* of *gezet.*
Prepoſition, f. *Voorzettinge.*
Prepuce, m. *De voorhuyt* of *'t voorvelleken der mannelijkheyt.*
Prerogative, f. *Een grooter achtinge* of *voordeel.*
Prés, *By, na by, tegenwoordig.*
Prés de la maiſon, *By huys.*
eſcrire trop Prés, *Te dicht aen malkander ſchrijven.*
de Prés, *Van by, van na by, van dichte by.*
à regarder de Prés, *Van by te ſien, als men wel ſcherp ende nauw beſiet.*
il ne faut pas regarder de ſi Prés, *Men moet zoo nauw niet ſien.*
plus Prés, *Naerder.*
à peu Prés, *'t En liegt* of *ſcheelt by na niet veel.*
Preſage, m. *Een voorteken, een voorzegginge.*
Preſagieux, m. choſe Preſagieuſe, *Die tot een voorteken is van toekomende dinge.*
Preſager, *Toekomende dingen voor-zeggen.*
Preſagé, m. *Voorzeydt.*
Preſageant, m. *Voor-zeggende.*
Presbyterial, m. *Prieſterlijk, dat tot den prieſter behoort.*
le Presbytére, m. *Prieſter-huys, 't huys van den Paſtoor.*
Preſcher, *Prediken.*
Preſché, m. *Gepredikt.*
le Preſche, *ou* ſermon, *Het Sermoen, de Predikatie.*
Preſcheur, Predicateur, m. *Prediker.*
Preſcience, f. *Voorſichtigheyt.*
Preſcient, m. *Voorſint, voorſichtigh.*
Preſcrire, *ou* ordonner, commander, *Voorſchrijven, gebieden en belaſten.*
Preſcript, *ou* Preſcrit, *Voor-geſchreven, geboden.*
Preſcrire, *Verkrijgen door lange bezittinge* of *langheyt des tijdts.*
procés peri & Preſcrit, *Proces dat door langheyt des tijdts vergaen is.*
Preſcription, f. *Voorſchrijvinge, verkrijginge door lange bezittinge.*

Pre-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

eſeance, f. *Voor-zittinge.*
nner la Preſeance, *De voor-plaets geven.*
eſent, m. *Preſent, tegenwoordig.*
Preſent, *In ſijn preſentie ende tegenwoordigheyt.*
ur le Preſent, à Preſent, *Nu ter tijdt, op deſen tijdt.*
ſt aſſez pour le Preſent, *'t Is voor deſe reyſe,* of *nu genoeg.*
s à Preſent, *Van nu af, van deſen tijdt af.*
eſence, f. *Tegenwoordigheyt, preſentie.*
eſentation, f. *Aenbiedinge, tegenſtellinge* of *preſentatie, preſenteringe.*
eſentement, à preſent, *Tegenwoordiglijk, nu ter tijdt.*
ut Preſentement, *Straks, nu ter ſtond, ſtaens voets.*
eſenter, *ou* offrir, *Preſenteren, bieden, aenbieden, aendienen, ſchencken* of *te voorſchijn brengen.*
Preſenter, *Hem vertoonen.*
Preſenter, *Gedienſtig zijn, gereet zijn om yemant dienſt ende vriendtſchap te doen, ſich vertoonen.*
Preſenter à la barbe de quelqu'un, *Hem teen yamant ſtellen.*
ſenter ſes contes, *Sijn rekeninge overgeven.*
ſenté, m. *Gepreſenteert, aengeboden.*
Preſent, m. *Een geſchenk, een preſent, prentatie, gave* of *gifte.*
e un Preſent à un Prince, *Een groot Heer egaven en begiften* of *beſchencken.*
ſentir, *Een vermaninge* of *gevoelen van te voren hebben.*
ſentiment, m. *Gevoelinge van te voren.*
ſerver de malheur, *Voor ongeluk bewaren, behoeden* of *beſchermen.*
ſervé, m. *Bewaert, behoedt.*
ſervatif, m. *Een preſervatijf, Medecijne tegen eenig fenijn.*
ſervation, f. *Bewaringe, behoedinge.*
ſider, *Voor-zitten, als een Overſte zitten.*
econd Preſident Preſidoit, *Den tweeden Preident ſat de Opperſte in de Dingh-bank.*
reſida aux jeux, *Hy was Opperſte van de ſpeen.*
ſident, m. *Preſident, d'Overſte van de Raedts-heeren.*
ſidence, f. *Preſidentſchap, 't Officie van en Preſident.*
ſidial, m. Siege de juſtice preſidiale, *Een Recht-plaets.*

Preſomtion, preſomptueux, *voyez* preſumer.
Preſque, *Byna, bykans.*
Preſque ſix heures, *By* of *niet wijd van ſes uren.*
ce qui ne luy arrivoit Preſque jamais, *Het welk hem zelden* of *nooyt en gebeurde.*
Preſſer, *Douwen, dringen, drucken* of *perſen.*
ſe Preſſer, *Hem zelven bedwingen* of *ergens toe poogen.*
Preſſer aucun de faire une choſe, *Iemant dringen* of *aendringen yet te doen.*
Preſſant, m. *Dwingende* of *dringende.*
homme Preſſant & importun, *Moeyelijk ende laſtig menſche.*
Preſſé, m. *Gedouwt, geperſt.*
Preſſé de, &c. *Gedwongen* of *gedrongen om, &c.*
choſe Preſſée, *Een haeſtige zake,* of *daer verlang aen leydt.*
la Preſſe, *Het gedrang.*
fendre la Preſſe, *Door 't gedrang gaen.*
fuir la Preſſe, *Uyt 't volk* of *uyt 't gedrang gaen.*
Preſſe, f. *Een Perſe.*
Preſſement, m. *Douwinge, dringinge, druckinge, perſinge.*
des Preſſes, f. *Harde perſingen.*
Preſſoir, m. *Een Wynperſe.*
Preſſurer, *Uyt perſen, uyt douwen.*
Preſſurier, m. *Wyn-treder, Wyn perſer.*
Preſſurage, m. *Uytperſinge, uytdouwinge, uytdouſel.*
vin de Preſſurage, *Moſt leſt uytgeperſt.*
Preſſuré, m. *Uytgedouwt, uytgedruckt, uytgeperſt.*
Preſſoirée, f. *Drukſel, 't gene dat uytgeperſt is.*
Preſſure, f. *Runſel, ſtremſel.*
Preſt, m. *Gereedt, bereydt.*
eſtre Preſt & à main, *Gereedt ende gedienſtigh zijn.*
eſtre Preſt, *Vaerdig en gereedt zijn.*
Preſto, viſtement, *Flux, Vaerdiglijk.*
Preſt, le Preſt, *m. Een Leeninge.*
Preſtable, *Leenbaer, dat goedt is om te leenen.*
Preſtance, port de corps, f. *Een fraye geſtalteniſſe des Lichaems.*
Preſter, *Leenen.*
Preſter de l'argent, *Geldt leenen.*
Preſter l'oreille, *Gehoor geven.*
Preſté, *Geleent.*
une choſe Preſtée, *Een geleende zaek.*
Preſter la main, *Behulpzaem zijn.*
Preſteur, *Een die leent.*
Preſtiges, m. *Guycheleryen.*
Preſtigateur, m. *Een Guychelaer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Preſtre, m. *Een Prieſter.*
ſe faire Preſtre, *Een Prieſter worden.*
Preſtreau, m. *Een Prieſterken.*
Preſtreſſe, f. *Een Prieſterinne*, of *Nonne.*
Preſtriſe, f. *De Prieſterſchap.*
Preſumer, *Vermoeden, twijffelen, dencken, achterdencken hebben.*
Preſumer de ſoy, *Van hem zelven veel houden, hem ſelven veel toeſchrijven* of *laten dencken.*
Preſomtueux, m. *Die veel van hem zelven hout, hem zelven veel toeſchrijft* of *laet duncken, opgeblazen.*
Preſomtueux, *Vermoeyig, achterdenckig.*
Preſomption, f. *Vermetelijcke toeſchrijvinge, opgeblaſentheyt, hoogmoedigheyt.*
Preſomption, f. *Vermoeden, vermoedinge, achterdenken, achterdenkinge, ſuſpitie, argwaen.*
Preſomtueuſement, *Vermetelijk, opgeblaſentlijk, hoogmoediglijk.*
Preſuppoſer, Preſuppoſé qu'il ſoit ainſi, *Neemt dat het zoo zy, latet zoo zijn, en of 't al ſchoon zoo waer.*
Preſuppoſition, f. *Voorſtellinge.*
Preſure, f. *Runſel.*
Pretendre, *Begeeren, Ergens na ſtaen, uyt zien om yet te verkrijgen, voorwenden.*
je ne ſçay ce que tu Pretends par, &c. *Ick en weet niet wat gy meynt* of *verſtaet met, &c.*
je voy bien où tu Pretends, *Ik zie wel waer na dat gy ſtaet*, of *waer op gy uyt zet.*
Pretendant, m. *Ergens na ſtaende, voorwendende.*
il a Pretendu à, &c. *Hy heeft voor hem genomen, uyt geweeſt* of *geſtaen na, &c.*
Pretendu, m. *Begeert, voorgewent daer men naſtaet.*
Pretenſion, f. *Voorneminge, begeerte.*
Preterit, m. *Voorleden, gepaſſeert.*
Preterition, omiſſion, f. *Overſlaninge, 't nalaten.*
Pretermettre, *Agter laten, onderwegen laten* of *vergeten en verzuymen*, *mieux* Omettre.
Pretermis, m. *Achtergelaten, vergeten.*
Pretermiſſion, f. *Achterlatinge, verzuyminge.*
Preteur, m. *Schout.*
le Pretoire, *ou* le Palais du Senat, m. *Des Schouten* of *Amptmans huys, Raedthuys.*
Pretexte, m. *Bedekzel, dekzel, couleure* of *ſchijn.*
ſous Pretexte de, &c. *Onder 't dekzel, ſchijn* of *voorwendtzel van, &c.*
ſous ce Pretexte, *Onder 't dekzel van dien.*
Pretieux, *voyez* Precieux.

Preture, office ou charge de Preteur, f. *Schoutſchap, Schout-ampt.*
Preud, Preux, m. *Goedt* of *eerlijk.*
Preux, m. *Vroom ende kloeck in feyten van wapenen.*
les neuf Preux, *De negen bezonderſte Ridders in vromigheyt.*
Preud'homme, m. *Vroom ende kloek van wapenen.*
l'un des plus Preud'hommes du monde, *Een van de vroomſte ende kloekſte Ridders van de wereldt.*
Preud' homme, m. *Een oprecht ende trouw menſche, een man met eeren.*
Preude femme, f. *Deugdelijcke ende eerlijcke vrouwe.*
Preud' hommie, f. *Eerlijckheyt, vromigheyt, deugdelijkheyt, getrouwigheyt.*
Prevaloir, *Te boven gaen.*
qui ne ſe ſçait Prevaloir de telle choſe, *Die van eenige ſaken geen deugt of profijt en kan krijgen*, of *daer mede niet en weet om te gaen.*
ſe Prevaloir d'une occaſion, *Een gelegentheyt waernemen.*
ſe Prevaloir de l'amitié de quelqu'un, *Op yemants vriendſchap ſich verlaten* of *ſteunen.*
Prevariquer, *Overtreden, tegen recht ende reden doen, ſijn partye verraden.*
Prevariqué, m. *Overtreden, tegen recht en reden gedaen.*
Prevarication, f. *Overtredinge.*
Prevaricateur, m. *Een overtreder* of *verrader van ſijn partye.*
Prevenir, *Te voren komen, verraſſchen.*
Prevenu, m. *Voorgekomen, verraſcht.*
Prevenant, m. *Voorkomende, verraſſchende.*
Prevention, f. *Voorkominge, verraſſchinge.*
Preveoir, *ou* Prevoir, *Te voren ſien* of *mercken.*
Preveu, m. *Voorſien, te voren geſien.*
tu as tout Preveu, *Gy hebt het al van te voren geweten* of *geſien.*
Prevoyance, f. *Voorſieninge, voorſienigheyt.*
avec Prevoyance, f. *Voordachtelijcken.*
Prevoſt, m. *Provooſt.*
Prevoſt des Mareſchaux, *De Roo-roede, de Bloedt-rechter.*
la Prevoſté, *De Provooſtſchap.*
Preuve, *voyez* Prouver.
Prier, *Bidden, verzoecken, ſmeecken.*
dis moy je te Prie, *Segt my doch, ſegt my ick bid u.*
Prier Dieu, *Godt aenroepen* of *bidden.*

Prié,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

rié, m. *Gebeden.*
le veut eſtre Priée, *Sy wil gebeden zijn.*
riant, m. *Biddende.*
riere, f. *Een bede* of *gebedt, verſoeckinge, ſmeeckinge.*
rieres exaucées, *Verhoorde beden* of *gebeden.*
r Priere, *Door bidden* of *gebeden.*
grand Priere, *Met groot bidden en ſmeecken.*
rieur, un qui prie, m. *Aenſpreker* of *Bidder.*
rieur Eccleſiaſtique, m. *Een Prioor.*
Prieure, f. *De Vooghdeſſe des Kloosters.*
rieuré, f. *Een Prioorſchap.*
Prim, m. Prime, premier, c. *d'Eerſte.*
rime lune, nouvelle lune, *'t Begin der Maen, nieuwe Maen.*
Prime face, *Ten eerſten, met de eerſte reyſe.*
Prime entrée, *Eerſtgancks.*
rimacie, f. *Eenen geeſtelijcken ſtaet die boven de Biſſchoppen en Aerts-Biſſchoppen gaet.*
Primat, m. *Een die ſulcken ſtaet bedient.*
Primats *ou* principaux d'une ville, *De Opperſte en principaelſte van een ſtadt.*
ime, *voyez* Premier.
ime, *Dun, fijn,* of *reyn.*
ime plume, *Een reyne pen.*
merain, m. Fruit Primerain, *Een vroegh-tydige vrucht.*
mevere, f. Le Prim, *ou* Printems, m. *Den Lenten,* item Fleur printanniere, *S. Peters-cruyt, ſleutel-bloemen.*
mices, *ou* premices, *d'Eerſte vruchten van den jare die men Godt offert.*
mitif, m. *Oorſpronckelijck, 't beginſel.*
t Primitif, *Een grondt-woordt.*
gliſe Primitive, f. *d'Eerſte Kercke.*
mogeniture, f. *'t Recht des eerſt-gebooren ſoons.*
mtemps, *voyez* Printemps.
nce, m. *Een Prince, Vorſt,* of *Opper-Regent.*
nce du ſang, *Prins van Konings bloedt.*
rince des Poëtes, *De voornaemſte der Poëten.*
nceſſe, f. *Princeſſe.*
rinceſſe, *Princelijck, als een Princeſſe.*
ncipauté, f. *Vorſtendom.*
ncipal, m. *Principael, de uytneemenſte.*
tre Principal ſecours, *Ons meeſte hulpe en oevlucht.*
rincipal & l'intereſt, *De hooftſomme met de koſten.*
rincipal, *ou* Regent d'un College, *De Opperſte van 't College.*
rincipale partie, *'t Beſte* of *principael deel.*

le Principal, *'t Principaelſte, 't hooftſtuk.*
la cauſe Principale eſt, &c. *De voornaemſte,* of *principale oorſake is, &c.*
les Principaux, *d'Opperſte, d'overſte,* of *principaelſte en excellentſte.*
Principalement, *Voornamelijck, beſonderlijck.*
Principauté, *voyez* Prince.
Principe, m. *Beginſel.*
Prinſaut, *ou* Primſaut, m. *Eerſten ſpronck.*
de Prinſaut, *Met den eerſten ſpronck.*
dire incontinent, & de Prinſaut, *Terſtont* of *van ſtonden aen ſeggen.*
Printannier, m. *ou* de Printemps, *Van de Lente.*
Priorité, f. *Voorigheyt.*
Printemps, m. *De Lente.*
à la fin du Printemps, *In 't eynde van de Lente.*
Pris, Priſe, *voyez* Prendre.
Pris, *ou* prix, m. *De waerde* of *prijs.*
un collier de Prix, *Een koſtelijcke hals-bandt,* of *hals-cieraet.*
à quel Prix que ce ſoit, *Hoe veel* of *hoe dier dat het zy* of *koſte.*
le Prix en eſt, &c. *Sy koſten* of *gelden, den prijs is, men verkooptſe, &c.*
le Pris accroit, *Het verdiert* of *ſlaet op.*
le Prix eſt ravallé, *Het is afgeſlagen* of *beter koop geworden.*
acheter à moindre Prix, *Beeter koop koopen.*
vendre à vil Prix, *Goeden koop geven* of *verkoopen.*
mettre à Prix, *Schatten, eſtimeren, op prijs ſtellen, homme de vil Pris, Een ongeacht menſche.*
au Prix, en comparaiſon, *By,* of *te vergelijcken met dat.*
les eſtoilles paroiſſent petites au Prix du Soleil, *De Sterren ſchynen kleyn by de Son vergeleecken zijnde.*
ce n'eſt rien au Pris de la noſtre, *'t En is niet te vergelijcken by d'onſe.*
qui n'eſt pas de grand Prix, *Dat niet veel waerdt en is* of *koſt, verworpen, veracht.*
donner le Pris à quelqu'un, *Iemandt den prijs* of *d'eere geven.*
on donne le Prix à ceux d'Italie, *Men geeft* of *ſchrijft die van Italien d'eere toe.*
emporter le Prix, *Den prijs en eere behalen.*
Priſer, mettre à Prix, *Pryſen, achten, ſchatten, op eenen prijs ſtellen.*
ſe Priſer, *Hem ſelven pryſen.*
ſe Priſer beaucoup, *Veel van hem ſelven houden.*
ſe Priſer peu, *Luttel van hem ſelven houden, hem nergens toe goet kennen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Prisé & loüé, *Gepresen en verheven.*
Prisé & estimé, *Geacht en ge-eert worden.*
Prisé, m. *Gepresen, geschat.*
Priseur m. *Lover* of *Schatter.*
Prison, f. *Gevangenis, gevangen-huys.*
être detenu en Prison, *Gevangen zijn.*
Prisonnier, m. *Een gevangen.*
constitué Prisonnier, *Vast* of *gevangen gestelt.*
les Prisonniers de la Conciergerie, *De gevangen van den Hove* of *des Koninckx.*
Privation, *voyez* priver.
Privativement, *Besonderlijck, in't particulier.*
Privé, apprivoisé, m. *Familiaer, gemeensaem.*
Privé, secret, m. *Secreet* of *heymelijck.*
le Conseil Privé, *Den Secreten Raedt.*
estre fort Privé avec quelqu'un, *Groote conversatie* of *gemeenschap met iemant hebben.*
en Privé, *In't secreet, secretelijck.*
vouloir être à son Privé, *Heymelijck* of *alleen begeeren te zijn.*
homme Privé, *Een privaet persoon, een vergeten burger.*
un Privé & retrait, *Een privaet, kackhuys* of *heymelijckheyt.*
bestes Privées, *Tamme* of *getemde beesten.*
Privément, *Gemeensaemlijck, vrylijck.*
Privément, *Heymlijck, secretelijck.*
Privauté, f. *Gemeensaembeyt, vryheyt.*
Privauté d'une beste, *Tamheyt* of *tammigheyt van een beest.*
Priver, *Beroven, benemen.*
Priver quelqu'un de sa charge, *Iemant sijn Officie af-nemen* of *af-setten.*
Priver de lumiere, *Iemants licht benemen.*
Privé, m. *Berooft, benomen.*
Privé de secours, *Sonder hulpe, hulpeloos.*
Privation, f. *Berovinge, beneminge.*
Privilege, m. *Privilegie, voor-recht* of *sonderlinge vryheyt.*
Privileger, *ou* privilegier, *Privilegeren, eenigh voor-recht geven.*
Privilegé, m. *Geprivilegeert, die* of *dat eenige besondere vryheyt* of *voordeel heeft.*
Privilegés, *Geprivilegeerde.*
point Privilegé, *Niet togelaten* of *vry, onvry.*
Prix, *voyez* Pris.
Privauté, f. *Gemeensaemheyt, vriendelijckheyt.*
Probable, Probablement, Probabilité, Probation, *voyez* Prouver.
Probité, prud'hommie, f. *Goetheyt, vroomheyt.*
Probleme, m. *Een questie, een vraegh-stuck.*

Problematique, c. *Dat duyster* of *quaet om te raden en t'ontbinden is.*
Proceder, *Procedeeren, voortgaen, voortvaren, voortkomen.*
la chose ne Procede point, *De saecke en heeft geenen voortganck.*
il faut Proceder sagement, *Men moet wijsselijck daer mede toegaen.*
Proceder criminellement contre aucun, *Iemandt van den lyve aenspreken.*
Proceder selon l'ordonnance, *d'Ordonnantie volgen daer na doen* of *voortvaren.*
d'où Procede, *ou* d'où vient que, &c. *Hoe komt dat, &c.*
Procedé, m. *Geprocedeert, voortgegaen.*
Procedure, f. *Voortganck, procedure.*
mauvaises Procedures, *Quade proceduren, quaden voortganck van een proces.*
Procés, m. *Voortganck* of *proces.*
Procés criminel, *Een proces van den lyve.*
avoir un Procés contre quelqu'un, *Tegen iemandt dingen,* of *in't geding en proces zijn.*
mettre en Procés, dresser un Procés à quelqu'un, *Iemanden te Recht roepen, proces aenjagen, in krackeel smacken.*
on luy fera son Procés, *Men sal hem gaen veroordeelen.*
les gros Procés, *Processen van grooter waerden.*
Procés bien malade, *Proces dat seer na verlooren is.*
Procés sommaire, *Proces dat licht en kort is.*
Pendre un Procés au croc, *Een proces laten steken.*
Procession, f. *Ommegang, Processie, Godtsdracht.*
faire une Procession, *Een ommegang doen.*
Prochain, m *Na by, de naeste.*
Prochain, *ou* Proche parent, m. *Maeghschap, Bloedt-vriendt, 't naeste bloedt.*
fort Prochain de nous, *Seer na by ons.*
un danger Prochain, *Een aenstaende perijckel.*
estre prest & Prochain, *Naken, by zijn.*
Prochain, m. *Gebuer, buerman.*
la maison Prochaine, *Hier naest, 't naeste* of *ons gebuermans huys.*
la semaine Prochaine, *Toekomende weecke.*
Prochainement, bientost, *Ten naesten, onlangs.*
Prochaineté, f. *Gebuerschap* of *maeghschap.*
Prochasser, *voyez* Pourchasser.
Proche, *Na by,* il demeure icy tout proche, *Hy woont hier dichte by,* of *hier naest.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

'roche, c. *De naeſte.*
'roche parent, *Naeſte vriendt.*
roclamer, *Uytroepen.*
roclamé, m. *Uytgeroepen.*
roclamation, f. *Uytroepinge.*
rocréer, *Genereeren, jongen voortbrengen.*
rocréé, m. *Gegenereert, voortgebracht.*
rocréation, f. *Genereringe, voortbrenginge.*
rocréateur, m. *Genereerder.*
rocréatrice, m. *Eene die voortbrengt.*
rocurer, *Benaerſtigen, beſorgen.*
rocurer la paix, *Den peys vorderen, beſorgen.*
rocurer quelque mal, *Iet quaets berocken.*
rocuré, m. *Beſorght, benaerſtight, gevordert.*
choſe a eſté bien Procurée, *De ſake is wel beloopen en benaerſtight geweeſt.*
rocuration, f. *Procuratie, beſorginge.*
rocureur, *ou* Procurateur, m. *Een Procureur of Voorſprake in Rechte.*
rocuratrice, f. *Voorſprekereſſe.*
rodige, m. *Een wonder of ſeltſaem teeken, een dinck dat tegen de loop der nature geſchiet.*
rodigieux, m, *Seltſaem, vreemt, wonderbaer.*
oſe Prodigieuſe, *Wonderbare* of *vreemde ſake.* (*lijcken.*
odigieuſement, *Seltſaemlijck, wonderbaer-*
odigue, c. *Quiſtachtigh, verdoenachtigh.*
s Prodigue, *Milden pol, verlooren ſone.*
odiguer ſes biens, *Sijn goedt onnuttelijck ombrengen* of *verquiſten en verteeren.*
odigalement, *Onnuttelijck, overdadighlijck.*
odigalité, f. *Overdaedt, verquiſtinge.*
e Prodigalité de dons, *Eene overdadige verquiſtinge.*
oditeur, *ou* traiſtre, m. *Verrader.*
odition, f. *Verraderye.*
oditoirement, en traiſtre, *Verraderlijck.*
oduire, *Voortbrengen.*
oduire, *Voorwenden, te voorſchijn brengen.*
oduire & porter, *Dragen, vruchtbaer zijn.*
oduire ſa fueille, *Beginnen te bloeyen* of *te groeyen.*
Produit beaucoup, *Vruchtbaer.*
oduit, m. *Voortgebracht.*
oduction, f. *Voortbrenginge, voorſtellinge.*
pieces & Productions des parties, *De brieven en inſtrumenten van den proceſſe.*
ëme, m. *ou* Une preface, *Een voorreden.*
faner les choſes ſacrées, *Heylige dingen ontyligen, ontwyen* of *ontreynigen.*
fane, c. Non ſacré, *Ongewydt, ongeheyght, onreyn, ongeſuyvert.*

homme de condition Profane, *Een leeck* of *wereltlijck menſche.*
Profané, m. *Ontwydt, ontheylight.*
c'eſt un Profane, *'t Is een godtloos menſch.*
Profanation, f. *Ontwyinge, ontheyliginge, ontſuyveringe, ontreyninge.*
Profanement, m. *Onreynelijck, onſuyverlijck.*
Proferer, *voyez* Propoſer.
Proferer, *Uytſpreken.*
Proferé, m. *Uytgeſproken.*
Prolation, *ou* prononciation, f. *Uytſpraeck* of *uytſprekinge.*
Profeſſer, *Opentlijck bekennen,* of *leeren.*
Profeſſeur, m. *Een openbaer Leeraer, die gegageert wordt van de Overheyt, een Profeſſoor.*
Profeſſion, f. *Openbare leere* of *leeringe.*
faire Profeſſion de quelque choſe, *Hem voor meeſter in eenige konſte uytgeven, ſijn werck van iets maken.*
faire Profeſſion de Religion, *Profeſſie in eenigh Klooſter doen.*
faire Profeſſion de quelque Religion, *Van eenigh geloof belydeniſſe doen.*
Profez, profés, religieux profez, *Ordens-luyden die geprofeſſijt zijn.*
Profil, *voyez* Pourfil.
Profit, m. *Profijt, bate, gewin.*
Prouſit, *voyez* Profit, m. *Profijt, bate.*
petit Profit, *Kleyn profijt, luttel gewins.*
c'eſt ton Profit, *'t Is u profijt* of *voordeel.*
il eſt addonné à ſon Profit, *Hy ſoeckt ſijn profijt te ſeer, hy is te gierigh* of *begeerlijck.*
bailler ſon argent à Profit, *Sijn gelt op winſte* of *intereſt uytgeven.*
ils font plus de Profit à, &c. *Sy winnen meer,* of *doen meerder profijt met, &c.*
rendre grand Profit, *Veel geven, groot voordeel doen in't geven.*
ne regarder point à ſon Profit, *Sijn kans verſien, ſijn profijt verſuymen.*
au Profit de, &c. *Tot voordeel van, &c.*
Profiter, avancer, *Baten, winſt doen.*
Profiter en biens, *Sijn goedt vermeerderen, rijck worden.*
faire Profiter ſon argent, *Sijn geldt op winſte, woecker* of *intereſt geven.*
bien Profiter és eſtudes, *Seer aennemen, toenemen* of *vorderen in't ſtudeeren.*
je ne Profite gueres, *Ick en winne* of *vordere als niet.*
Profiter à autruy, *Een ander nut zijn* of *profijt doen.*

Pro-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Profitable, c. *Profijtelijck, nut en bequaem.*
il leur a eſté Profitable, *Hy heeft hun profijtelijck geweeſt* of *profijt gedaen.*
qui n'eſt point Profitable, *Onnut, onprofijtelijck, onbequaem.*
Profitablement, *Profijtelijcken, nuttelijcken.*
Profiterolle, f. *Een deegh-brocke op den haert gebacken, aſch-koeck.*
Profligation, defaite, f. *Verdervinge, vernielinge.*
Profligateur, deſtructeur, m. *Verdrucker, Vernieler.*
Profond, m. *Diep.*
du Profond du cœur, *Uyt ganſcher herten, uyt den gronat* of *binnenſte des herten.*
Profond en ſcience, *Seer geleert.*
Profond ſilence, *Seer groote ſtilſwyginge,* of *ſtilte.*
faire Profond, *ou* creuſer, *Diepen, diep maken.*
Profondement, *Diepelijck.*
juger plus Profondément, *Iet grondelijcken oordeelen.*
Profonder, *ou* approfondir une matiere, *Een materie doorgronden.*
Profondeur, *ou* profondité, f. *Diepte.*
Profuſement, *Overdadighlijck, rijckelijck.*
Profuſion, prodigalité, f. *Overdaedt.*
Progeniteur, *ou* pere, *De vader.*
Prognoſtiquer, *Uyt het geſternte voorſeggen.*
Prognoſtiqué, *Voorſeydt.*
Prognoſtication, f. *Voorſegginge.*
Prognoſtiqueur, m. *Een Voorſegger.*
Prognoſtique, m. *ou* Une prediction, *Eene voorſegginge.*
Progrés, m. *Voortganck, vorderinge.*
faire de grands Progrés, *Grooten voortganck doen, ſeer vorderen.*
Prohiber, *Verbieden, mieux* defendre.
Prohibé, m. *Verboden, mieux* defendu.
Prohibition, f. *Verbiedinge.*
Prohibitoire, m. Interdiſant, m. *Dat verbiedt.*
Proie, *voyez* Proye.
choſe Projectée et faite à poſte, *Een ding bedachtelijck* of *wel wetens en willens gedaen.*
Projecter, *ou* Projetter, *Iet beworpen* of *overleggen.*
un Project, *ou* Projet, m. *Een beworp* of *overlegginge.*
Prolation, *voyez* en Proferer.
Prolixe, ample, c. *Lanck, breedt.*
une harangue Prolixe, *Lange oratie* of *reden.*
Prolixité, f. *Lanckheyt, breedtheyt, mildtheyt.*

Prolixement, *In't lange, breedelijck.*
Prologue, m, *Een prologe, voorreden.*
Prologuer, *Een voorreden maken, ſtellen* of *ſeggen.*
Prolonger, *Uytſtellen, verlengen.*
Prolonger la vie, *'t Leven ſalveeren* of *verlengen.*
Prolongé, m. *Verlengt, uytgeſtelt.*
Prolongation, f. Prolongement, m. *Verlenginge, uytſtellinge.*
Promener, *voyez* Pourmener.
ſe Promettre, *ou* eſpérer, ſe perſuader, *Sich inbeelden.*
ſe Promettre beaucoup, *Sich veel inbeelden.*
Promeſſe, f. *Belofte, toeſegginge.*
faire de grandes Promeſſes, *Veel beloven.*
faillir, *ou* manquer de Promeſſe, *Sijn woordt niet houden, trouwloos zijn.*
s'acquitter de ſa Promeſſe, *ou* tenir ſa parole, *Sijn woordt houden.*
ſe deſdire de ſa Promeſſe, *Sijn woordt in den hals halen.*
Prometteur, m. *Een die wat belooft.*
grand Prometteur, petit faiſeur, *Een die veel belooft, en weynigh na komt.*
Promettre, *Belooven.*
Promettre monts & vaux, *Groote beloften doen.*
Promettre avec ſerment, *Met eede belooven.*
Promettre en mariage, *Verlooven.*
Promettre pour autruy, *Voor yemant goet ſpreken,* of *borge blyven.*
ſe Promettre l'un à l'autre, *Malkanderen wat beloven.*
Promeu, *ou* avancé, *Gevordert.*
Promis, *Verſproken, toegeſeyt.*
Promis, m. *Bruydegom.*
Promiſe, f. *Een Bruydt.*
la foy Promiſe, *De trouw toegeſeyt.*
une fille Promiſe, *Een verloofde dochter.*
Promiſſion, *ou* Promeſſe, f. *Belofte.*
Promontoire, m. *Kleynen uytkijckende bergh in de zee.*
Promoteur, m. *Promotoor, die de Promotien aen de Studenten, die tot hoogheyt komen, volbrengt.*
Promouvoir, *ou* avancer, *Vorderen* of *recommandeeren.*
Promotion, f. *Vorderinge.*
Prompt, m. *Vaerdigh, geruſt en toegeruſt.*
Prompt et habile, *Behendigh, bequaem, dapper.*
Prompt, chaud, bouillant, impatient, m. *Haeſtigh, geſwint, heet, ongeduldigh,*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

rompt de la langue, *Veerdig ter tonge.*
romptement, *Veerdiglijk, behendiglijk.*
:fpondre Promptement, *Wel ende terſtondt, op ſtaende voet te antwoorden.*
romptitude, f. *Haeſtigheyt, behendigheyt, veerdigheyt.*
Prone, *ou* proſne, *Een korte reden over het Evangelium.*
ronoms, m. *Pronomina, voornamen,* Je, tu ſoy, *Ick, gy, zy.*
rononcer, *Pronouceren, uytſpreken.*
rononcé, m. *Gepronouceert, uytgeſproken.*
rononciation, f. *Pronouciatie* ofte *uytſprekinge, uytſprake.*
ropagation, *Stam, geſlachte, verbreydinge, voortteelinge.*
rophane, *voyez* Profane.
rophete, m. *Een Propheet,* of *waerzegger.*
ropheteſſe, f. *Een Propheterſſe,* ofte *Waerzeghſter.*
rophetie, f. *Een Prophecye* ofte *waerzegginge.*
rophetique, *Dat propheteert.*
rophetizer, *Propheteren, waerzeggen.*
rophetizé, m. *Geprophecteert.*
choſe a eſté Prophetizée, *De zake is geprophecteert* ofte *voorzeyt geweeſt.*
ppice, c. *Die iemant gunſtig is ende een goedt herte toe draegt, genadig.*
oir un juge Propice, *De Rechters tot ſijnen voordeele* of *genadige Rechters hebben.* (*gen.*
endre Dieu Propice, *Gods genade verkrijopice*, propre, c. *Bequaem, genadig.*
oſe Propice à &c. *Een ding dienende* ofte *bequaem zijnde om, &c.*
ppiciateur, m. *Verzoender.*
ppiciation, f. *Verzoeninge.*
ppiciatoire, m. *De genaden-ſtoel des ouden Teſtaments.*
pportion, f. *Proportie,* of *gelykmatigheyt.*
dant la Proportion et la meſure, *Volgende den regel* of *de mate ende proportie.*
pportionner, *Een proportie* of *fatſoen ende mate geven, proportionneren, fatſoenneren.*
pportionner la deſpenſe à ſes moyens, *Syn neering na ſijn neering zetten.* (*neert.*
pportionné, m. *Geproportionneert, gefatſoen-*
pportionnement, *ou* proportionnellement, *Na de proportie, fatſoen* ofte *mate en regel.*
pos, diſcours, m. *Een t'zamenſprekinge* of *t'zamenkoutinge tuſſchen twee* ofte *veele, en reden, kout.* (*van, &c.*
ont Propos de, &c. *Sy ſpreken* of *kouten*

par ſon Propos j'ay entendu que, &c. *Ick heb verſtaen uyt ſijn ſpreken, zeggen* of *reden dat, &c.*
Propos, m. *Meyninge, voornemen.*
à quel Propos faites vous cela? *Waer toe dient* of *doet gy dat? wat meynt* of *verſtaet gy daer mede?*
Propos, *ou* commodité, *De gelegentheyt* of *bequaemheyt tot eenig ding.*
c'eſt bien à Propos, *Dat komt wel.*
mal à Propos, *t'Ongelegener tydt* of *ſtondt, onbequaemlyk.*
Propos ambigus, *Twyffelachtige redenen.*
Propos aviſés, *Wel bedachte redenen.*
Propos legers, *Lichtveerdige woorden* of *redenen, lichtveerdigen kout.*
Propos amoureux, *Minnelycke koutinge.*
tout ſon Propos eſt de, &c. *Hy en ſpreeckt* of *en denkt niet dan, &c.*
à Propos, *Ter rechter* of *gelegender tydt, bequaemlyk, te paſſe.*
mais à Propos, *Maer doch, maer ten propooſte.*
il parle à tout Propos de cela, *Hy ſpreekt daer geduerig,* of *altydt van.*
ayant ferme Propos, *Obſtinatelyk, met een vaſt voornemen.*
changer de Propos, *Van anderen ſin* of *meyninge worden.*
il a changé de Propos, *Hy heeft hem anders beraden, hy is anders van ſinnen geworden.*
avoir divers Propos, *Van diverſche zaken ſpreken.* (*maken.*
faire venir à Propos, *Te paſſe brengen, bequaem.*
mettre en Propos, *Aenſpreken.*
rompre le Propos de quelqu'un, *In iemants reden varen* of *ſpreken, verſtooren.*
tomber en Propos de, &c, *Beginnen te ſpreken van, &c.* (*pooſte.*
ce n'eſt rien à Propos, *'t En komt niet ten pro-*
de Propos deliberé, *Al wetens en willens, met opgezetten ſin, moetwillens.*
Propoſer, *Voornemen, voor hem nemen, in ſijnen ſin ſtellen, voor-ſtellen.*
j'ay Propoſé de, &c. *Ik hebbe bedacht* of *voor my genomen te, &c.*
Propoſer et mettre au devant, *Voor-houden, voor-ſtellen, voor-leggen.*
Propoſer ſes defences, *Hem by den Rechter verantwoorden ende ontſchuldigen.*
Propoſer quelque erreur, *Dolinge opbrengen.*
Propoſition, m. *Voorſtellinge, vrage en queſtie,* of *een voorhoudinge daer van wy ſpreken willen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Propre, c. *Eygen, bequaem, welvoegende.*
c'eſt le Propre d'un bon pere d'avoir ſoin de ſes enfans, *'t Is het doen, of d'eygenſchap van een goede Vader ſorgen voor ſijn kinderen te dragen.*
le nom Propre, *Iemants eygen naem.*
la qualité Propre de chaque choſe, *d'Eygenſchap van alle dingh.*
des Propres heritages, *Erf-goeden.*
gaſpiller ſon Propre bien, *Al ſijn goedt door de billen lappen, jagen* ofte *verquiſten.*
de ſa Propre main, *Met ſijn zelfs* of *eygen hant.*
ce Propre jour là, *Dien zelfſten dag.*
Propre à quelque choſe, *Bequaem* ot *dienende tot eenige ſake.*
fort Propre, *Wel ſtaende, wel voegende.*
mal Propre, *Qualijck ſtaende, qualijck voegende.*
mal Propre à faire quelque choſe, *Ongehandtzaem, onbehendig.*
Proprement, *Eygentlijk, bequamelijk, behendiglijk.*
aſſez Proprement, *Redelijk, geſchikt.*
mal Proprement, *Onbequaemlijck, onbehendiglijk.*
Propreté, gentilleſſe, netteté, f. *Nettigheyt, bequaemheyt, aerdigheyt, cierlijkheyt.*
Proprieté, f. *Eygenſchap, bequaemheyt, welvoegentheyt.*
la Proprieté d'un chacun, f. *d'Eygenſchap van een yegelijk.*
Proprietaire, m. *Eygenaer, Grondt heer.*
Proroger, *Uytſtellen, verlengen.*
Prorogé, m. *Verlengt.*
Prorogation, f. *Verlenginge.*
Proſcrire, *Veylen, te koope ſtellen* of *zetten.*
Proſcrire aucun, *Iemant bannen.*
Proſcrit, m. *Geveylt, te koope geſtelt, gebannen.*
Proſcription, f. *Veylinge.*
Proſcription, f. *Banninge, ballingſchap.*
Proſe, f. *Een rede die niet op dicht en is.*
Proſelyte, m. *Een die nieuwlijcks het geloof aengenomen heeft.*
Proſne, *ou* prône, m. *De vermaning die de Prieſter doet, als hy de groote Miſſe zegt.*
Proſpective, f. *De bewerpinge van eenigh gebouw.*
Proſperer, *Proſpereeren, voorſpoet ende geluck hebben.*
faire Proſperer, *Voorderen ende helpen.*
Proſperé, c. *Die welvarende is.*
Proſperité, f. *Voorſpoet, geluk, proſpereeringe.*

Proſperement, *Geluckiglijk, voorſpoedelijk.*
Proſterner, *Ter aerden leggen, ſlaen* of *worpen.*
Proſterner devant les pieds de, &c. *Neder-knielen, neder vallen,* of *hem verootmoedigen voor, &c.*
Proſterné, m. *Geknielt, geſtreckt, ter aerde geworpen.*
eſtant Proſterné, *Gereckt ende geſtreckt liggende.*
Proſternation, f. Proſternement, m. *Neder knielinge, verootmoedinge.*
Proſtration, f. *Nederlegginge, nedervallinge,* of *worpinge ter aerden.*
Proſtituer, *Gemeyn maken.*
Proſtituër ſon honneur, *Sijn eer en faem niet ontſien,* of *gade ſlaen.*
Proſtitué, m. *Gemeyn gemaeckt.*
femme Proſtituée, *Een Hoere.*
Proſtitution, f. *Gemeynmakinge.*
Proteger, *Voorſtaen, beſchermen.*
Protection, f. *Beſcherminge, behoedt.*
Protecteur, m. *Beſchermer.*
Protectrice, f. *Beſchermerſe.*
Proteſtation, f. *Een opentlijcke betuyginge.*
Proteſter, *Proteſteeren, opentlijk betuygen.*
Proteſter au contraire, *Wederſpreken, daer tegen beroepen.*
Proteſté, m. *Wederſproken, betuygt.*
je Proteſte à tout homme, *ou* à tout le monde, *Ik betuyge* of *beroepe my op* of *aen een yegelijk.*
Protocolle, minute, f. *Protocol, Schrijf-rol.*
Protonotaire, m. *Opperſte Gerecht-ſchrijver des Paus.*
Prototype, m. *Voor-beelt.*
Prou, beaucoup, *Veel, ſeer.*
bon Prou vous face, *God zegene u, wel bekomt u.*
la Proüe, f. *Het voorſchip.*
Provenir, *Voortkomen, ontſtaen.*
Proverbe, m. *Een gemeyn ſeggen* of *ſpreeckwoort.*
on en a fait un Proverbe, *Het is een ſpreeckwoort geworden.*
ſentence Proverbiale, f. *Een ſententie* of *ſin dat een ſpreeckwoort gelijckt.*
Proueſſe, f. *Een ſtout ende vroom feyt.*
les Proueſſes de quelqu'un, *Iemants vrome feyten* of *daden.*
Prouſiterolle, *Een koeck onder d'aſſchen gebacken, aſch-koeck.*
Provident, m. *ou* prevoyant, *Voorſienigh, wijs, voorſichtigh.*
Providence divine, f. *Goddelijcke voorſienigheyt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

'rovidemment, *ou* ſagement, m. *Voorſichtelijk.*
'rovin, *ou* Proving, m. *Eenen ouden wijngaert-ſtock die in de aerde geleyt wort, om jonge ſcheuten voort te brengen.*
'rovigner une vigne, *Eenen ouden wijngaert-ſtock in d'aerde leggen om dat hy verbreyden zoude.*
rovigner des procés, *Het een proces uyt het ander maken.*
rovignement, m. *Uytſpreydinge des wijngaerts.*
rovigneur, m. *Uytſpreyder des wijngaerts.*
rovince, f. *Landtſchap.*
rovincial, m. *Landtſaet* of *Provinciael.*
rovince, *ou* charge, f. *Bevel, laſt, commiſſie.*
roviſion, f. *Voorraet, verſorgingh.*
ur Proviſion, *Op voorraet, by proviſie.*
roviſion de bled, *Voorraet van koorn.*
roviſionnel, *Op voorraet, en by proviſie gedaen.*
roviſionnellement, *Tot naerder goetvinden, by proviſie.*
rovoquer, *Beroepen, verwecken, uyteyſſchen, uytdagen.*
rovoquer, *ou* inciter à penſer à Dieu, *Stieren* of *vermanen om op Godt te dencken.*
rovoqué, m. *Beroepen, verwekt, uytgedaegt.*
rovoqueur, m. *Beroeper, verwecker, uyteyſcher.*
rovocation, f. *Beroepinge, uytey ſchinge, uytdaginge.*
rovoyeur, *voyez* Pourvoyeur.
rouvende des chevaux, f. *Meng-voeder voor paerden.*
rouver, *Proeven, goedt maken, waer maken, bewijſen.*
rouver ſon cas, *Sijn zaken proberen, goet maken.*
rouver par raiſon, *Met reden toonen.*
ne le Prouve pas par ouyr dire, *Ick en zegt niet van hooren zeggen.*
rouvé, m. *Geproeft, goet gemaeckt, beweſen.*
n cas bien Prouvé, *Een zake die klaer is.*
robable, c. *'t Gene dat men bewijſen, goet* of *waer maken kan.*
robabilité, f. *Bewijſlijkheyt.*
robablement, *Met groten ſchijn der waerheyt.*
robation, *ou* Preuve, f. *Proevinge, bewijſinge.*
reuve, *ou* eſpreuve, f. *Een Proeve.*
reuve de quelque choſe, *Bewijſinge ende betoninge van eenige zake.*
onner une Preuve, *Een bewijs doen.*

Preuve par écrit, *Betooninge by geſchrifte.*
faire la Preuve, *Een proeve doen, proeven, verzoecken.*
Prouvoir, Prouveu, Provoyance, Prouvoyant, *voyez* Pourvoir.
Proximité, *ou* Prochaincté de lieu, *Nabuyrſchap.*
Proximité, *ou* Prochaineté de parentage, *Na-verwandtſchap, Na-maeghſchap.*
Proye, f. *Een roof.*
oiſeau de Proye, *Een Roof-vogel.*
ſe donner en Proye à l'amour, *Zich aen de liefde heel overgeven.*
Proyer, *ou* Preyer, m. *Een Regen-vogel.*
Prudent, m. *Voorſichtig, wijs.*
un Prudent conſeil, *Wyzen raedt.*
Prudence, f. *Voorſichtigheyt, wijsheyt.*
Prudemment, *Voorſichtiglijk, wijſelijk.*
Prunaye, f. *Een plaets met pruym-boomen beplant.*
Prune, f. *Een Pruyme.*
Prunes de Damas, *Pruymen van Damaſt.*
Pruneaux, *Drooge Pruymen.*
Prunier, m. *Pruym-boom.*
Prunellier, *ou* Prunier ſauvage, *Slee-doren.*
Prunelle, m. *Een Haeg-appel.*
la Prunelle de l'œil, *De oog-appel.*
Prunelles, f. *Sleen.*
Pruyer, *voyez* Proyer.

PS

PSalmiſte, m. *Een Pſalm-ſinger.*
Pſaume, *ou* Pſeaume, *Een Pſalm.*
Pſalmodie, f. *Gezang der Pſalmen.*
Pſalmodier, *Pſalmen ſingen.*
Pſalterion, m. *Een Clave-coord.*
Pſeautier, m. *Een Pſalm-boek.*

PT

PTiſane, *ou* Tiſane, f. *Gekoockt gerſten-water.*

PU

PUant, m. *Stinckende, eene die ſtinkt.*
Puanteur, f. *Stanck.*
Puanteur d'haleine, *De ſtanck des aeſſems.*
Puberté, *Jonkheyt onder de veertien jaren.*
pleine Puberté, *Volkomen ouderdom van veertien jaren.*
Public, m. Manifeſte, notoire, *Gemeen en openbaer voor een yeder.*
bien Public, *'t Gemeene beſte.*
en Public, *In't openbaer, openlijk.*
la choſe eſt Publique, *De zaek is openbaer.*
Publicain, *ou* peager, m. *Een Tollenaer, Accijſenaer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Publication, *Uytroeping, publicatie.*
Publication de ſentence, *Opening van de uytſpraek* of *ſententie.*
Publié, *Uytgeroepen, verkondigt.*
Publier, proclamer, *Uytroepen, verkondigen.*
Publieur, m. *Een Uytroeper.*
Publique, f. *Gemeene, openbare.*
Publiquement, *Opentlijk, in 't openbaer.*
une Puce, f. *Een Vloye.*
plein de Puces, *Vol vloyen.*
avoir la Puce à l'oreille, *Bekommert,* of *beangſt zijn.*
Puceau, m. *Jongman.*
Pucelle, f. *Een maegt, jong meysken.*
Pucellage, m. *Maegdom, maegdelijcken ſtaet.*
Puceron, m. *Kleyne muggen, mier-vliegen.*
Puçon, m. *Een aerd-vloo, boon-worm.*
Pudeur, f. *Schaemte.*
Pudique, c. *Eerbaer, kuyſch, reyn, zuyver.*
Pudicité, f. *Eerbaerheyt, kuysheyt.*
Pudiquement, *Eerbaerlijk, kuyslijk.*
Pueril, c. *Kindts, kinderlijk.*
Puerilité, f. *Kindtsheyt, kinderachtigheyt.*
Puerilement, *Kindtslijcken, kinderlijcken.*
Püir, *Stincken,* on dit je puş, pus, put, nous puons, puez, puent.
Puir de vin, *Na wijn ſtincken.*
Puis, puis aprés, *Daer na.*
Puis que je, &c. *Aengeſien* of *gemerckt dat ick, &c.*
Puis qu'ainſi eſt, *Nademael het nu alzoo is.*
et Puis? *Wat is 't dan? Wat heeft het te bedieden.*
depuis, du depuis, *Na deſen mael, ſint, ſedert.*
depuis quand? *Sint wanneer? Van wanneer af?*
depuis hier, *Sint* of *van giſteren.*
depuis, n'aguere, *Onlangs.*
Puis, *ou* depuis le Soleil levant, *Na der Sonnen opgang.*
depuis le fondement, *Van de grondt af.*
depuis ce lieu là, *Van de plaetze af.*
et Puis qu'y a-t-il, *Maer wat is dat? wat is 't nu?*
et Puis qu'en eſt-il? *Wat is 't dan? wat leyt daer aen?*
Puiſné, m. *De oudſte op een na.*
un Puys, *Een Put, voyez* Puits.
Puiſer de l'eau, *Water putten.*
Puiſé, m. *Geput.*
Puiſement, m. *Puttinge.*
Puitier, m. *Put-maker, graver, delver.*
Puiſſance, f. *Vermogentheyt, vermoginge, ſterkte, ſterkheyt, macht ende kracht.*

amaſſer une grande Puiſſance, *Groote macht* of *menigte van volck vergaderen.*
avoir Puiſſance, *Vermogen, vermogen hebben.*
avoir tout en ſa Puiſſance, *Al onder ſijn bedwang, macht, gebiedt ende bevel hebben.*
il eſt en voſtre Puiſſance de, &c. *Gy vermeugt* of *het is in uwe macht te, &c.*
de grande Puiſſance, *Krachtelijk, geweldelijk.*
de pleine Puiſſance, *Sijnde geauthoriſeert, hebbende authoriteyt, volle macht ende kracht.*
ſous la Puiſſance de, &c. *Onder 't gewelt, macht, bevel ende ſubjectie van, &c.*
la Puiſſance de Dieu, *De vermogentheyt, kracht ende macht Godts.*
Puiſſant, m. *Sterk, machtig, krachtig.*
Puiſſant et riche, *Rijk ende machtig.*
haut et Puiſſant Seigneur, &c. *Hooghgeboren ende vermogende Heere, &c.*
Puiſſant, m. robuſte, c. *Sterk van lijve.*
Puiſſant homme, *Sterk ende vroom menſche.*
il eſt fort et Puiſſant, *Hy is ſterk van lichaem.*
Puiſſant, m. *Vermogende, die veel vermag.*
Dieu Puiſſant, *Machtige Godt.*
Puiſſamment, *Machtiglijk, vermogentlijk.*
Puits, m. *Een Put.*
une Pulce, *Een Vloye, voyez* Puce.
Pulluler, *Uytſpruyten.*
Pulmonaire, *ou* herbe pulmonaire, f. *Longer-kruyt, longen.*
Pulmonique, c. *Longers ſiek.*
Pulpitre, *voyez* Poulpitre.
Pulveriſation, f. *Stoting van poeyer, poeyer-making.*
Pulveriſer, *Pulveriſeeren, tot ſtof* of *poeder maken* of *ſtoten.*
Pulveriſé, m. *Gepulveriſeert.*
poivre Pulveriſé, *Geſtampten* of *geſtoten peper, peper-poeyer.*
Pulverin, m. *Een zandt-buſſe, een laed-kruydt-koker.*
Punais, *ou* puant, *Stinckende, vuyl.*
un vaſe Punais, *Een ſtinkend vat.*
un homme Punais, *Die eenen ſtinckenden aeſſem heeft.*
Punaiſe, f. *Een Wand-luys* of *Weeg-luys.*
Punaiſe, *ou* puanteur, f. *Stank* of *ſterck en rieckenden aeſſem.*
Punction, *ou* picqueure, f. *Stekinge* of *ſtippinge, voyez* Ponction, poncture.
Punir, *Straffen, kaſtijden.*
Puni, m. *Geſtraft.*
Puniſſable, *Strafweerdig.*
Puniſſeur, m. *Straffer.*
Punition, f. *Struffe, Straffinge.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

nition arbitrale, *ou* arbitraire, *Een ſtraffe na des Rechters goet duncken geſtelt.*
Pupille, *ou* orfelin, *Een weeſe.*
pillarité, pupillage, f. *Den tijdt die men onder momboirſchap is.*
put, *ou* cochet, m. Lahuppe, *Een Hoppe*, oiſeau, *voyez* Huppe.
puter, *Singen als een hoppe.*
r, clair, net, m. *Suyver, net, reyn.*
ſt un Pur menſonge, *'t Is een loutere leugen.*
n'eſt que Pure pareſſe, *'t Is maer enckele luyigheyt.*
r et entier, *Geheel, ongequetſt.*
ur et à plein, *Ten vollen, met allen rechte.*
rement, *Suyverlijck, nettelijck, reynelijck.*
e Purement la verité, *De naeckte waerheyt ſeggen.*
reté, f. *Suyverheyt, reynigheyt, nettigheyt.*
reté et innocence, *Onnoſelheyt, ſimpelheyt.*
reté et entiereté, *Gantsheyt, geheelheyt.*
rée de pois, f. *Een ert-ſoppe.*
rée de féves, *Boon-ſoppe.*
rée de Septembre, *Wijngaerdt-ſop.*
rer, ſuppurer, *Veretteren, tot etter worden, of rijp worden en uytbreken.*
rger, *Purgeeren, reynigen, ſuyveren, ontſchuldigen.*
Purger de quelque choſe, *Hem van eenige miſdaedt ontſchuldigen.*
rgé, m. *Geſuyvert, gereynight, gepurgeert.*
rgement, m. *ou* Purgation, f. *Purgatie, purgeeringe, reyninge, ſuyveringe.*
rgatif, *Dat ſuyvert, ſuyverende.*
rgation, f. *Purgatie.*
rgation de quelque faute, *Verſoeninge van eenige miſdaedt.*
rgatoire, m. *Het Vagevyer.*
rifier, *Reyn maken, reynigen, ſuyveren.*
rifié, m. *Gereynight, geſuyvert.*
rification, f. *Reynmakinge, reyninge, ſuyveringe.*
rificatif, *Reynigende, dat reynight.*
rification, *ou* chandeleur, *Vrouw lichtmiſſe.*
rpurin, *voyez* Pourpre.
s, dupus, m. *Etter.*
ter du Pus, *Etter uytwerpen.*
Pus eſpais, *Dicke etter.*
ſillanime, craintif, coüard, lâche, *Kleynmoedigh, kleynhertigh, weemoedigh.*
ſillanimité, laſcheté, f. *Kleynmoedigheyt, kleynhertigheyt, weemoedigheyt.*

Puſillanimement, lâchement, coüardement, *Kleynmoedelijck, weemoedelijck.*
Puſtule, f. *Een puyſtken.*
Puſtuleux, m. *Vol puyſtkens.*
il Put, *Het ſtinckt.*
Putain, f. *Een hoere.*
Putaſſer, hanter les putains, *Hoerjagen.*
Putaſſerie, paillardiſe, f. *Hoererye.*
Putaſſier, *ou* paillard, m. *Hoerjager.*
Putatif, m. Pere, *ou* fils putatif, *Die iemants vader* of *ſone meent te zijn.*
fille Putative, f. *Dochter die men meent de ſijne te zijn.*
Putoir, m. Oiſeau, *Eenen putvoor, reyger*
ſe Putrefier, ſe corrompre, *Verrotten.*
Putrefié, m. *Verrot.*
Putrefaction, f. *Verrottinge.*
Putrefactif, corroſif, m. *Dat doet verrotten.*
Puy, *ou* Puys, *voyez* Puits.

PY

PYgmée, *ou* nain, m. *Een dwergh* of *dwerghsken.*
Pyment, *voyez* Piment.
Pyralides, *Kleyne viervoetige en vliegende beeſten in 't Eylandt van Cypres, levende by en in 't vyer, en ſtervende als 'er wat te verre af zijn.*
Pyramide, f. *voyez* Piramide.
Pyrate, m. *Een Zee-roover.*
Pyrenées, les monts Pyrenées, *'t Geberght dat Vranckrijck van Spangien ſcheyt.*
Pyretre, f. *voyez* Peretre.
Pyrole, Pyrolle, *voyez* Piroile.

QUA

QUadragenaire, c. *Die veertigh jaer oudt is.*
Quadrain, m. *Dat vier in heeft, gedicht van vier regels.*
Quadran au ſoleil, m. *Sonnewijſer.*
Quadran de mer, *Een zee-compas.*
Quadrangle, quadrangulaire, c. *Vierkantigh, een vierhoeck, vierhoeckigh.*
Quadrer, *Wel paſſen,* of *vierkantigh maken.*
Quadrin, m. *Een oort, een vierendeel, een pennincxken of duyt.*
Quadruple, m. *Viervoudigh, vierdobbel, viermael ſoo veele.*
payer le Quadruple, *Viermael dobbel betalen.*
le Quadruplique du procés, *De quadruplijcke,* of *vierde antwoort van den verweerder.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Quadrupler, *Vier-voudigh maken, vier mael meer toe doen.*
Quadruplé, m. *Vier mael meer toe gedaen.*
Quadruplication, f. *Vermenighvuldinge met vieren.*
Quai, *voyez* Quay.
Quaiſſe, f. *voyez* Caiſſe.
Qualibre, *voyez* Calibre.
Qualifier, *Macht en kracht geven, authoriſeeren en bequaem maken.*
Qualifier, ſpecifier, *Qualificeeren, door omſtandigheden beſchryven.*
Qualifié, m. *Gequalificeert.*
un homme bien Qualifié, *Een man van qualiteyt.*
Qualité, f. *Qualiteyt, hoedanigheyt, geſtalteniſſe.*
un homme d'honneur & de Qualité, *Een man van eere en hoogen ſtaet.*
de quelle Qualité eſt-il? *Van wat ſtaet*, of *conditie is hy?*
les Qualitez des parties, *De perſoonen van die tegen malkanderen dingen.* (*ninck.*
la Qualité de Roy, *De perſoone van den Ko-*
en Qualité de Juge, *Macht hebbende als een Rechter.*
ſelon la Qualité du temps, *Na de gelegentheyt, qualiteyt* of *geſtalteniſſe des tijdts.*
Quand? *Wanneer?*
Quand bien, *Al hoe wel.*
Quand il m'en ſouvient, *Als ick'er om dencke.*
Quand il voudra, *Als't hem geluſt en belieft.*
Quand ſera-ce? *Wanneer ſal't zijn.*
Quand vous aurez fait, *Als*, of *ſoo haeſt als gy gedaen ſult hebben.*
Quand bon luy ſemble, *Als't hem goet dunckt.*
& Quand cela ſeroit ainſi, *En al hoe wel het ſoo was.*
Quand et quand, *Al met eenen, op eenen tijdt.*
Quand et moy, *Met my.*
d'icy à Quand? *Van nu, en wanneer? hoe lange?*
Quant à ce qu'il, &c. *Aengaende van dat hy, &c.*
Quant au regard de luy, ce n'eſt rien, *By hem te gelijcken is't niet.*
Quant à ce que tu m'écris, *Van dat*, of *aengaende van dat gy my ſchrijft.*
Quant à moy, *Soo veel als my aengaet.*
Quant au reſte, *Van de*, of *met de reſte, aengaende de reſte.*
mal pourveu, Quant à l'argent, *Qualijck voorſien, wat het geldt belangt.*

Quant ores elle m'en prieroit, *Al badt ſy'er my nu om, al waer't dat ſy'er my nu ſchoon om badt.*
toutes et Quantes fois, *Soo dickmael en ſoo menighmael.*
Quantieſme, c. *De hoe menighſte, de hoe veelſte.*
le Quantieſme livre et chapitre, *Het hoe veelſte boeck en capittel is het.*
Quantité, f. *Veel, eenen hoop, groote* of *menighte.*
ſelon la Quantité de, &c. *Na de menighte, veelheyt*, of *getal van, &c.*
Quaqueter, *voyez* Caqueter.
Quarante, c. *Veertigh.*
Quarantefois, *Veertigh-mael.*
Quaranteneuf, *Negen-en-veertigh.*
Quarantiéme, c. *Den veertighſten.*
Quarantaine, f. *Den tijdt van veertigh dagen.*
la Quarantaine de penitence, *Het vaſten* of *onthoudinge eeniger ſpyſe, geduerende veertigh dagen.*
une Quarantaine de ſous, *Veertigh ſtuyvers.*
Quareſme, la quarantaine, *ou* careſme.
un Quarquan, *voyez* Carquan, *Een halsbandt.*
Quarquois, m. *Pijlkoker, voyez* Carquois.
Quarré, m. *Vierkantigh.*
un Quarré, *Een vierhoeck.*
un homme bien Quarré, *ou* membru, *Een welgelijft menſch.*
Quarrer, *Vierhoeckigh* of *vierkantigh maken.*
Quarreure, f. *Dat vierhoekig* of *vierkantig is.*
en Quarreure, *In't vierkante, vierkantigh.*
un Quarreau, m. *Een vierkant kuſſen.*
coucher ſur le Quarreau, *Op d'aerde leggen.*
laiſſer ſon ennemy ſur le Quarreau, *Sijn vyant verſlaen.*
un Quarreau, *Een vierkante tichelſteen.*
les Quarreaux d'une colomne, *Het vierkant van de pedeſtal.* (*hoven.*
Quarreaux de jardins, m. *Beddekens in de*
Quarreaux de foudre, *Blixem.*
Quareler, paver de Quarreaux, *Paveeren, plaveyen.*
Quarreure, f. *De vierkantigheyt.*
la Quarreure des dez, *De vierkantigheyt der dobbelſteenen.*
Quarrefour, m. *Kruys-ſtrate, kruys-wegh.*
Quarreler des ſouliers, *voyez* Carreler.
ſe Quarrer, *Trotſigh gaen, den trotſaert maken.*
Quarriere, f. *voyez* Carriere.
Quarrieres, f. *Steen-putten, Steen-kuylen.*
Quarrier, m. *Steenhouwer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Quart, *mieux* quatrieſme, *Den vierden.*
uart, un quart, *Een vierendeel.*
uarte de vin, ſ. Mot qui eſt en uſage à Paris & aux environs, *Een kanne wijns.*
uarte de bled, *De vierde deel van een mudde.*
n Quartier, *Een vierendeel.*
n Quartier de mouton, *Een ſchapen bout.*
ller à Quartier, *Aen een zyde gaen.* (*daen.*
és à Quartier, retirez vous, *Gaet hier van*
eſt de nos Quartiers, *Hy is van ons landt van daen, 't is onſe Landtsman.*
s Quartiers d'une ville, *De wijcken van een ſtadt.*
s quatre Quartiers du monde, *De vier deelen des werelts.*
n Quartenier de la ville, *Een Wyckmeeſter.*
uartement, *Ten vieren* of *vierſten.*
uarteron, m. *Een vierendeel pondts.*
uaſi, preſque, *Bykans, byna.*
uatorze, *Veertien.*
uatorze fois, *Veertien mael.*
uatorziéme, c. *De veertienſte.*
uatrain, *voyez* Quadrain.
uattre, *ou* Quatre, *Vier.*
uatre fois, *Vier mael.*
uatre fois au double, *Vierdobbel, viervoudigh.*
uatre vingts, *Tachtentigh.*
uatre vingts fois, *Tachtentigh mael.*
uatre vingtiéme, *ou* Quatrevintiéme, c. *De tachtentighſte.*
uatre vingt et dix, *Negéntigh.*
Quatre temps, m. *De vier tyden des jaers, Quatretempers.*
uatriéme, c. *De vierde* of *vierſte.*
Quatriéme fois, *De vierde reyſe.*
uatriémement, en quatriéme lieu, *Ten vierden, voor de vierde mael.*
Quay, m. *Verheven plaetſe aen den oever des waters.*
r le Quay, *Op de haven, op de kaeye.*

QUE

Que? *Wat?*
je ſçay Que, &c *Ick weet dat, &c.*
veux que vous faſſiez cela, *Ick wil dat gy dat doet.*
i'eſt cela? *Wat is dat?*
i'en eſt il? *Wat is't dan?*
i'y at-il à faire? *Wat moet men dan doen? wat is'er te doen?*
i'y ferois je? *Wat ſou ick'er doen?*
utoſt Que moy, *Voor my, liever als my, of ick.*

me veux tu rien dire, Que je m'en aille, *Belieft u my wat te ſeggen, dat ick gae?*
je ne me puis garder Que je ne te l'envoye, *Ick kan my niet onthouden, of ick moet het u ſenden.*
auſſi fier Qu'un lion, *Soo moedig als een leeuw.*
tu me dis des injures, meſchant Que tu es, *Gy ſpreeckt my laſter na, ô du boeve als gy zijt.*
Que ne t'en vas tu? *Waerom en gaet gy niet?*
Que ne demandez vous congé au maiſtre? *Waerom en vraegt gy den meeſter geen oorlof?*
Qu'aucun ne, &c. *Dat niemant en &c.*
Que te ſemble? *Wat dunckt u?*
c'eſt bonne choſe Que de ſçavoir, *Wetenſchap of wijsheyt is een ſchoone ſake.*
Quel? m. Quelle, f. *Wie? dewelcke? wat?*
Quel? *ou* lequel des deux, *Wie?* of *welcke van beyde?*
Quel âge a-t-il? *Hoe oudt is hy?*
Quel qu'il ſoit, *Hoedanigh hy zy.*
Quel eſt le pere, tel eſt le fils, *Sulcken vader, ſulcken ſoon.*
Quelle heure eſt-il? *Hoe laet is't?*
de Quelle choſe eſt il queſtion? *Waer aen ligget? wat geſchil* of *vrage is'er?*
Quelle qu'elle ſoit, *Hoedaenigh het zy.*
de Quelle diligence, *Met wat naerſtigheyt.*
pour Quelle raiſon? *Om wat oorſake? by wat redenen? waerom?*
en Quelle maniere ou ſorte? *Hoe? in wat manieren?* (*ſelijck.*
tellement Quellement, *Soo wat heen, ſoo paſ-*
Quelque choſe, *Een dinck.*
Quelque gain, *Eenigh* of *wat profijts.*
Quelque jour, *Eene, eens daeghs.*
Quelque peu, *Een luttel* of *weynigh.*
en Quelque lieu, *Ergens, op eenige plaetſe.*
en Quelque lieu qu'il ſoit, *Godt geve waer hy zy.*
en Quelque lieu que tu voudras, *Daer't u belieft.*
Quelques fois, *ou* Quelquefois, *Somtijdts, ondertuſſchen, onderwylen.*
Quelque temps, *Eenen tijdt lanck.*
Quelque choſe que ce ſoit, *Wat dat het zy.*
Quelques petites qu'elles fuſſent, *Hoe kleyn dat ſy zijn* of *waren.*
eſtre Quelque choſe, *Iet groots zijn.*
Quelconque, c. *Soo wie, een iegelijck.*
Quelqu'un, m. *Iemant.*
Quenoüille d'un lit, *Bedtſtock.*
Quenoüille, f. *Een ſpinrock.*

filer-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

filer ſa Quenouille, *Sijnen ſpinrock af ſpinnen.*
ce ſont des contes de la Quenouille, *Dat zijn vrouwe practjes.*
la Couronne de France ne tombe pas en Quenouille? *De Kroon van Vranckrijck valt geen vrouw te beurt.*
Quenouille de filace, f. *Gerockt vlas, een ſpinrock vol vlas* of *wolle.*
Querelle, f. *Twiſt-klachte, queſtie* of *verſchil.*
avoir Querelle avec quelqu'un, *Queſtie tegen iemant hebben.*
Querelleux, m. *Klachtigh, twiſtigh, kijfachtigh.*
Quereller, *Kyven, twiſten.*
Querir, *Soecken* of *halen.*
aller Querir, *Gaen halen* of *ſoecken.*
envoyer Querir, *Doen halen.*
Queſſe, *ou* quaiſſe, *ou* caiſſe, f. *Een kas.*
Queſte, diligente recherche, *Een naerſtigh onderſoeck.*
Queſte de chaſſe, *'t Naſpeuren van't wildt op de jacht.*
ſe mettre en Queſte pour trouver quelqu'un, *Sich op den wegh begeven om iemant op te ſoecken.*
faire la Queſte d'aumoſnes, *Aelmiſſen bedelen.*
lettre de Queſte, *Een bedel-brief.*
Queſter l'aumoſne de porte en porte, *Bedelen van huys tot huys.*
Queſter, chercher diligemment, *Naerſtigh onderſoecken.*
Queſter le ſanglier, *Het wildt ſwijn opſoecken.*
Queſtion, diſpute, f. *Queſtie, krackeel.*
Queſtion, *ou* demande, f. *Een vrage.*
Queſtion, *ou* torture, f. *De pijnbanck.*
faire une Queſtion, *Een vrage doen.*
il eſt Queſtion de la vie, *Het leven hangt daer aen.*
il n'eſt pas maintenant Queſtion de cela, *Men ſpreeckt nu daer niet van, dat komt nu niet te pas.*
c'eſt encor la Queſtion ſi cela eſt, *'t Is noch de vrage of dit ſoo zy.*
traiter quelque Queſtion, *Een vrage verhandelen.*
debattre une Queſtion, *Een queſtie ſliſſen.*
quand il eſt Queſtion du bien & de l'honneur, *Als men ſal ſpreecken van de eerbaerheyt* of *'t goedt.*
bailler la Queſtion, *Pynigen.*

Queſtionner, *Kyven, twiſten, ondervragen.*
Queſtionner aucun, *Iemanden vragen* of *onderſoecken.*
Queſtionneux, m. *voyez* Querelleux.
Querelleur, m. *Een twiſter.*
Queus, *ou* Queux, m. *Eenen Kock.*
le maiſtre Queus, *Opper-kock.*
Queuë, f. *Eenen ſtaert.*
Queuë à queuë, *Achter malkander, vervolgens.*
la Queuë de quelque choſe, *Het eynde* of *den ſtaert van eenigh dinck.*
Queuë de fruit, *De ſteel.*
Queuë d'une robe, *Den ſleep van een rock* of *tabbaert.*
la difficulté ſera à la Queuë, *Het eynde ſal den laſt dragen.*
remuër la Queuë, *De ſtaert roeren.*
donner à la Queuë d'une armée ennemy, *Van achter in de vyanden* of *in den ſtaert ſlaen* of *vallen.*
la Queuë ſera le plus difficile à eſcorcher, *Het eynde ſal den laſt dragen.*
en la Queuë giſt le venin, *Het vergift ſteeckt in de ſtaert.*
il s'en va la Queuë entre les jambes, *Hy gaet met de ſtaert tuſſchen de beenen*, dat is, *hy is beſchaemt.*
Queué, qui a une Queuë, *Geſtaert.*
Queux, *voyez* Queus.
le grand Queux du Roy, *De opperſte Kock des Koninucks.*

QUI

QUi? *Wie?*
Qui que tu voudras, *Wie*, of *welcken gy wilt, die't u belieft.*
Qui que ce ſoit, *Hy zy wie hy zy*, of *wil.*
Qui ſeroit ce? *Wie ſoudt weſen?*
Qui eſt cet homme là? *Wat man is dat? wie is dit?*
à qui es tu? *Wien gaet gy aen? wiens komt gy toe?*
à Qui en avez vous? *Op wien hebt gy't?*
Qui plus eſt, *Daer-en-boven, dat meer is.*
Qui eſt la ſeule choſe que, &c. *'t Welck alleen is dat, &c.*
Qui ça qui là, *Als nu hier, als nu daer, dan hier, dan ginder.*
Quiconque, c. *Soo wie, een iegelijck.*
celuy qui aura fait cela, ſera puni, Quiconque il ſoit, *Die dat heeft gedaen ſal geſtraft zijn, wie't ook is, of hy zy wie hy zy.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Quiete, c. *Geruſt.*
Quietement, *Vredelijk, geruſtelijk.*
Quiétude, f. *Geruſtheyt.*
Quignon de pain, m. *Een kant broodts.*
petit Quignon, *Een hoek* of *hoexken.*
la Quille d'un navire, *De kiele van't Schip.*
le navire a tant de pieds de Quille, *Soo veel voeten is't ſchip lang.*
Quilles, m. *Kegelen* of *houtkens daer men ſpeelwerk mede maekt.*
jouer aux Quilles, *Kegelen, met kegelen ſpelen.*
trouſſer ſes Quilles, *Sijn goedt inpacken, doorgaen.*
Quille quilles, f. Chervis, racines douces, *Ciceren* of *Moren.*
Quinaud, m. Singe, *Een meerkatte* of *Simme.*
tu es un laid Quinaud, *Gy zijt een lelijcke meerkatte.*
Quine, faire Quine, *ou* grimace à quelqu'un, *Iemandt begrijſen.*
Quinette, f. baſton duquel ſe ſervent les boiteux pour marcher, *Een Krucke.*
peu ou point en uſage.
Quinquallier, m. *Een Maeldenier, een ijſerkramer.*
Quinquenelles, *Een vijf-jarige vry-brief eens Schuldenaers.*
Quint, m. *De vijfſte.* (*naem.*
Charles Quint, *Karel den vijfden van dien naem.*
le Quint, *ou* la Quinte partie, *'t Vyfde deel.*
Quint denier, le Quint, *Den vijfden penning.*
jouſter à la Quintaine, *Na ſulk eenen ſchildt, aen ſulken ſtaek ſteeken.*
Quintal, m. c'eſt le poids de cent livres, *Hondert pondt gewicht.*
Quintefueille, f. *Vyf-vinger-kruydt.*
Quintement, *Ten vijfſten.*
Quinteux, capricieux, *Wonderlijk van ſinnen.*
Quinteſſence, *ou* quint'eſſence, *De kracht van eenig ding* of *kruydt.*
Quinteſſencier, *De kracht ergens uyt trecken.*
Quinze, c. *Vyftien.*
dans Quinze jours, *Binnen veertien dagen.*
Quinze fois, *Vyftien mael.*
Quinzieſme, f. *Vyftienſte.*
Quitance, f. *Quitantie, een quijtſchelding.*
faire une Quitance, *Een quijtſchelding geven.*
Quitarre, *voyez* Guiterne.
Quitte, libre, c. *Vry.* (*mede.*
je te tiens Quitte pour cela, *Ik houd u vry daer*
tenir quelqu'un Quitte de quelque choſe, l'en

Quiter, *Iemant van eenig ding ontſlaen, quijten,* of *quijt ende vry houden.*
jouër Quitte, *Gelijk ſpelen.*
joüer à Quite *ou* à double, *Quijt,* of *dobbel ſpelen, avontueren.* (*ophouden.*
Quitter, *Quijtſchelden, uytſcheyden, verlaten,*
Quitter de travailler, *Ophouden* of *uytſcheyden van wercken.*
Quitter à quelqu'un la dignité, *Iemant eenig officie overlaten.*
Quitter le procés à la partie adverſe, *'t Proces verloren geven, 't gedinge ſijn partye gewinnen geven.*
du ſouper je t'en Quitte, *Met het avontmael ſult gy ontſlagen zijn,* of *ſchelde ik u quijt.*
Quitter ſon droit, *Sijn recht afgaen.*
Quitter la place, *De plaetze verlaten.*
Quitter le ſerment, *Van den eed ontſlaen* of *ontlaſten.*
Quitté, m. *Gequijt, quijt geſcholden, verlaten.*

QUO

QUodlibet de viandes, *Een mengelmoes.*
Quoquemar, *ou* coquemar, m. *Een ketel.*
Quote part, *Een yeders deel.*
Quote, *ou* taille impoſée ſur un chacun, *Taxatie, Schattinge.* (*kenen.*
Quoter, & marquer, *Tekenen, aen de kant te-*
Quotidien, *Dagelijks.*
Quotiſation, *ou* cottiſation, *Een algemeene ſchatting, daer een yeder een zeker gedeelte geldt op te brengen opgelegt werdt.*
Quotiſer, cottiſer, taxer, *Schatten, een ſchatting opleggen.* (*leggen.*
Quotiſer le peuple, *Een ſchatting op 't Volk*
Quoy, *Wat! Ba! Hou!*
Quoy, qu'eſt cela? *Hoe* of *wel, ba, hou, wat is dat.*
Quoy! il n'y eſt plus, *Hoe ſus! Hy en iſſer niet meer.*
me demandes tu Quoy? *Vraegdy my hoe* of *wat?*
Quoy que, *Al hoe wel.* (*dat koſt.*
Quoy qu'il couſte, *Hoe dier dat het zy, 't koſt*
Quoy qu'il en ſoit, *Hoe 't daer mede is* of *niet.*
Quoy qu'il en doive avenir, *'t Komter af dat*
à Quoy faire? *Waer toe?* (*wil.*
à Quoy ſert cela? *Waer toe dient dat,* of *komt dat te paſſe?*
à Quoy tient-il? *Waer aen ligget?* of *houdet? wat lettet?*
Quoy faire là? *Waerom daer? wat zullen wy daer doen?*
de Quoy luy ſert-il d'eſtre ſi fort, *Waer toe helpt hem ſijne groote ſterckte.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

avoir bien de Quoy, *Wel hebbent zijn, Rijk zijn.*
avoir bien de Quoy vivre, *Genoeg hebben om te leven.*
il a de Quoy payer, *Hy kan't wel betalen.*
j'ay de Quoy faire ces choſes, *Ik heb genoeg om deze dingen uyt te voeren.*
Quoy faiſant tu ſeras ſauvé, *'t Welck doende, ſuldy behouden en uyt perijckel zijn.*
Quoy, m. *Stil, voyez* Coy.

RA

Abaiſſer, *Af-ſtaen, af-trecken, af-korten, verminderen.*
Rabaiſſer une perſonne, *Iemant vernederen,* of *van ſijnen ſtaet af-zetten.*
Rabaiſſer l'orgueil de quelqu'un, *Iemants hoogmoedt wat doen ſincken,* of *verminderen.*
cecy luy a bien Rabaiſſé le caquet, *Dit heeft hem het klappen wat benomen* of *doen ſwichten.*
Rabais, m. *Af-ſlagh* ofte *verminderinge, af-kortinge.*
aller au Rabais, *Af-ſlaen, af-trecken.*
Rabaiſſement d'eſtat, m. *Verminderinge van ſtaet.*
Rabans, *De toukens daer het zeyl aen ſijn ree boven mede vaſt gemaekt wordt.*
Rabat, *ou* collet, m. *Een bef.*
le Rabat du jeu de paume, *Het Dak van een Kaets-baen.*
Rabattre du prix, *Van den prijs af-ſlaen* of *trecken.*
Rabattre le courage, *De moet doen ſincken, de couragie verminderen.*
Rabattre un coup d'eſpée, *Een ſteek ſchutten* of *af-weeren.*
Rabattre les cornes de quelqu'un, *Iemant vernederen, en ſijn hoogmoed wat verminderen.*
Rabbat-joye, *Een Bode van droefheyt* ofte *van quade tijdinge.*
Rabbatu, m. *Af-geſlagen, af-getrocken, vermindert.*
Rabbatement, m. *Af-kortinge, af-treckinge, verminderinge.*
Rabiliter, *ou* Rehabiliter, *Weder op-maken* of *vernieuwen, herſtellen.*
Rabiller, *Verkleden.*
Rabillé, m. *Verkleedt.*
Rabillement, m. *Verkledinge.*
Rabin, m. *Een Rabbi,* of *Joden Leeraer.*
Rabituër, *Weder bewoonen.*

Rable, m. *Een ſchrabber* of *rakel-ſtok daer mede men het zandt onder't kalk mengelt.*
le Rable d'un lievre, *De lenden* of *'t rug-been van een Haſe.*
le Rable d'un ſanglier, *Den Herſt van een wildt Swijn.*
Raboliere, *voyez* Caterolle.
Rabot, m. *Een Schave, Schaef.*
Rabot, *voyez* Rable.
Rabotter, *Schaven.*
Rabotté, m. *Geſchaeft.*
Rabotteux, m. *Oneffen, rouw* of *ſcherp om te handelen.*
chemin Rabotteux, *Een rouwen, oneffenen en quaden weg.*
des racines Rabougries, *Wortelen die haer natuerlijcke vochtigheyt verlooren hebben.*
des arbres Rabougris, *Verſlenſte* of *verdorde boomen.*
Rabrouëment, m. *Toeſnauwing.*
Rabrouër, *Toeſnauwen, ſtraffen, beriſpen.*
Rabroüeur de petits enfans, *Toeſnauwer, een ſtraf onderrechter van de jonkheyt.*
Racaille, f. *Drek, ſlijk* of *uytkeerzel, ſchraepſel.*
la Racaille du peuple, *Rapalje, het gemeyn gepeupel,* of *ſchuymſel van't volk.*
Raccointer, *Weder bevredigen.*
Raccoller, *Weder ombelzen.*
Raccommoder, refaire, *Vermaken, verſtellen.*
Raccommodé, m. *Vermaekt, verſtelt.*
ſe Raccorder, *Weder accorderen* of *vereenigen.*
Raccorder un Inſtrument de muſique, *Een Inſtrument herſtellen.*
Raccouppler, *Weder aen een hechten* of *koppelen.*
Raccourcir, *Korter maken, verkorten.*
Raccourcir, ſe Raccourcir, *Korter worden, Hem zelven weder inhalen* of *intrecken.*
Raccourci, *Ingetrocken, ingekrompen, verkort.*
Raccourciſſement, m. *Intreckinge, inkrimpinge, verkortinge.*
un Raccourci, *ou* abbregé, *Een kort begrijp.*
Raccouſtrer, *Herkleden, vermaken, weder op ruſten.*
Raccouſtrer les lits, *De bedden weder op-maken.*
Raccouſtré, m. *Herkleedt* of *vermaekt.*
Raccouſtreur, m. *Een brodder* of *lapper.*
Raccouſtrement, m. *Verkledinge, vermakinge, vernieuwinge.*
Raccouſtumé, *Herwent, wederom in de gewoonte gebracht.*
Raccouſtumer, *Herwennen, weder in de gewoonte brengen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Race, famille, f. *Een geſlachte* of *afkomſte.*
faire Race, *Een geſlacht* of *vrucht voortbrengen, genereren.*
il tient cela de Race, *Hy heeft dat van naturen* of *afkomſten.*
Rachalander, *Sijn kallanten* of *kooplieden wederom roepen.*
Rachaſſer, *Wederom hier na toe drijven.*
Racheter, *Wederom koopen.*
ſe Racheter, *ou* delivrer, *Sich zelfs verloſſen.*
il s'eſt Racheté des mains de, &c. *Hy heeft ſich zelven verloſt uyt de handen van, &c.*
Racheter aucun des galeres, *Iemant uyt de ſlavernye van de Galeye helpen, loſſen* of *kopen.*
Racheter à poids d'or, *Iet tegen 't gout opwegen,* of *yet uytermaten dier betalen.*
Rachat, m. *Wederkopinge.*
Rachat, m. Rançon, f. *Ranzoen.*
Racine, f. *Een Wortel.*
prendre Racine, *Wortelen, Wortel krijgen.*
il y a pris Racine, *Het iſſer in verwortelt.*
Racinete, *ou* petite Racine, f. *Wortelken.*
Racler, *Af-ſchrabben.*
Raclé, m. *Af-geſchrabt.*
c'eſt une choſe Raclée, *'t Is een zake die gedaen,* of *geſloten is.*
Racleux, m. *Schubachtigh, ſchelferachtigh, ſchelachtig.*
Raclure, f. *Schrabſel* of *af-ſchrabbinge.*
Racloir, m. *Een ſchrabber* of *kool-ſchrabber.*
le Racloir d'un meſureur de bled, *Den rol-ſtok* of *ſtrijk-ſtok van een Koren-meter.*
Racointer, *voyez* Raccointer.
Raconter, *Vertellen, verhalen, zeggen.*
Racontez moy, *Verhaelt my, vertelt my.*
digne d'eſtre Raconté, *Weerdig om verhaelt te werden.*
Raconté, m. *Vertelt, verhaelt.*
Raconteur, m. *Vertelder.*
Racontement, m. *Vertellinge, ſegginge.*
Racorder, *voyez* Raccorder.
Racoupler, *voyez* Raccouppler.
Racourcir, *voyez* Raccourcir.
Racourir, *Wederom hier na toe lopen.*
Racouſtrer, *voyez* Raccouſtrer.
Racouſtumer, *voyez* Raccouſtumer.
Racquette, *voyez* Raquette.
Racueil, *voyez* Recueil.
Rade de mer, f. *Den Oever van de Zee.*
un navire qui eſt à la Rade, *Een Schip dat op de Ree ligt.*
Radeau, m. *Een vlot, Vlot houts.*

Radical, m. humeur Radicale, *Een vochtigh voetzel van een dier,* of *een vochtigheydt die in den wortel is.*
Radicalement, *Wortel en al, tot den wortel toe.*
Radieux, m. *ou* Rayonnant, *Glinſterende* of *ſchijnende Sterren.*
Radoter, *Suffen, razen, kindts worden.*
vieillard qui Radote, *Een ouden Suffer.*
Radoté, m. *Verſuft* of *geſuft.*
Radotement, m. *Suffinge.*
Radoteur, m. *Oude griek, oude ſuffert.*
Radoubber, *Vermaken, lappen.*
Radoubbé, m. *Vermaekt, gelapt.*
Radoubbement, m. *Vermakinge, lappinge.*
Radoubbeur, m. *Vermaker, brodder, lapper.*
Radreſſer quelqu'un qui eſt hors de ſon chemin, *Iemant weder op ſijnen weg helpen.*
Radreſſé, m. *Weder op den weg geholpen.*
Radreſſement, m. *Weder brenginge op de weg.*
Radreſſeur, m. *Die yemant weder op de weg helpt.*
ſe Radviſer, *voyez* ſe Raviſer, *Van andere ſinne* of *meyninge worden.*
Raf, ny Rif ny Raf, *Noch kruys noch munt.*
Raffe, f. *Een brake, Vlas-brake.*
Raffer le lin, *'t Vlas braken.*
Raffermir, *Wederom vaſt maken, verzekeren.*
Raffermiſſement, *Weder vaſtmaking, weder beveſtiging.*
Raffinage, *ou* Raffinement, m. *Loutering, reyniging.*
Raffiné, eſpuré, *Geloutert, gezuyvert.*
Raffiné, ruſé, m. *Argliſtig, doortrapt.*
un fin Raffiné, *Een looſe doortrapte gaſt.*
Raffiner, *Suyver en reyn maken.*
Raffiner quelqu'un, *Iemant arg, loos, en liſtig maken.*
Raffineur d'or, *ou* d'argent, *Een die goudt en ſilver reynigt.*
Raffle, Raffle de raiſin, f. *De ſteel van een druyf.*
Raffle, Raffle de dez, f. *Drie gelijcken met teerlingen geworpen.*
Raffler, *Te zamen ſchrapen.*
Raffoler aprés quelque choſe, *Ergens na verzot zijn.*
Raffolé de quelque choſe, *Ergens op verlieft en verzot zijn.*
Raffraiſchir, *Ververſſen, vernieuwen, verquicken.*
Raffraiſchi, m. *Vernieuwt, ververſcht, verquikt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Raffraiſchiſſement, m. *Ververſchinge, verquickinge.*
Raffraiſchiſſeur, m. *Ververſcher.*
Ragaillardir, *Vermaken, verluſtigen.*
ſe Ragaillardir, *Weder op de been komen, vrolijk worden,* of *verquicken.*
Ragaillardi, m. *Verquikt.*
Ragaillardiſſement, m. *Verquickinge.*
Ragalice, f. Regliſſe, *Caliſſie-hout, Soethout.*
Ragas d'eau, m. *Overvloet* of *Watervloedt.*
Rage, f. *Dertelheyt, dulheyt, raſernye.*
il fait Rage, *Hy doet wonder, hy heeft veel te beſchicken.*
une Rage de dents, *Groote tant-pijn* of *razende pijn in de tanden.*
entrer en Rage, *Dol worden.*
avec Rage et fureur, *Furieuſelijk, ongetempertlijk.*
Raggrandir, *Vergrooten, meerderen, vermeerderen.*
Raggrandiſſement, m. *Een vergrooting.*
Ragotter, *ou* gronder, *Morren, knorren.*
Ragotteur, *ou* grondeur, *Een knorre-pot, een grimmer.*
Ragouſt, m. *Iets dat den appetijt* of *eet-luſt doet verwecken.*
Rai, *ou* Ray, Rayon, m. *Een ſtrael.*
Ray, *ou* Raſé, *voyez* Raire.
Raie, *ou* ſeillon, *Acker-vore.*
Rajeunir, *Wederom jong werden.*
Rajeuniſſement, m. *Verjonging, Jong wording.*
Raifort, m. *Radijs.*
Raifort ſauvage, *Meer-radijs.*
Railler quelqu'un, *ou* ſe Railler de quelqu'un, *Met yemant gecken, ſpotten,* of *den ſpot houden.*
Raillant, *Geckende, ſpottende.*
Raillerie, f. *Geck, ſpot* of *geckinge, ſpottinge* of *geckernye.*
plein de Raillerie, *Geneuglijk, vol boetzen.*
par Raillerie, *In ſchimp, ſpot* of *jok.*
Railleur, m. *Spotter.*
Raim, *ou* Rameau, m. *Eenen tak.*
une Raine, Grenoüille, f. *Eenen Vorſch.*
Raimceau, *ou* Rainceau, m. *Een kleyn taksken.*
Raion, *voyez* Rayon.
Raiponce, Reponce, f. *Reponſel, ſalaet-kruydt.*
Raire, *ou* Raſer, *Scheeren.*
un barbier Rait l'autre, *Den eenen Schalk bedriegt den anderen.*
Ray, *ou* Raſé, m. *Geſchoren.*
Rais, *voyez* Rez.

Raiſin, m. *Een Roſijn, een druyve.*
une grappe de Raiſin, *Een bos Druyven.*
Raiſins de Corinthe, *Corenten.*
Raiſins tournez, *Druyven die beginnen te rijpen.*
Raiſins de Renard, *Wolfs-bezie-kruydt.*
Raiſins confis, *ou* de cabas, *Rozijnen.*
les Raiſins de liere et ſemblables, *Bezien van eyk-loof ende diergelijcke.*
Raiſon, f. *Redene, recht, oorzaecke.*
homme de Raiſon, *Een redelijk en verſtandig menſche,*
Raiſon naturelle, *Natuerlijcke redene.*
Raiſon Pourquoy, *Reden waer door, waerom,* of *waer by.*
à Raiſon, *ou* à Raiſon de ſa vertu, *Om ſijn deugt.*
à quelle Raiſon? *Waerom? uyt wat oorzake?*
à plus forte Raiſon, *Soo veel te meer.*
pour Raiſon de, &c. *Om dat, &c.*
pour Raiſon de cela il a, &c. *Daerom heeft hy, &c.*
pour les grandes Raiſons, *Om de groote redenen.*
contre Raiſon, *Tegen recht en reden.*
ſans Raiſon, *Sonder reden, te vergeefs.*
c'eſt Raiſon, *'t Is recht ende reden, 't is behoorlijk en betamelijk.*
il a Raiſon, *Hy heeft recht* of *geljik.*
faire Raiſon, *Beſcheyt doen.*
faire Raiſon, ſatisfaire, *Voldoen.*
faire plus que de Raiſon, *Meer doen als 't behoort,* of *billijck is.*
j'en auray, *ou* en tireray Raiſon, *Ick zal't wreken.*
demander Raiſon, *Recht eyſſchen.*
donner, *ou* faire Raiſon, *Redenen* of *beſcheyt zeggen.*
mettre quelqu'un à la Raiſon, *Iemant brengen tot het geene dat recht en reden is.*
mettre quelqu'un à Raiſon, *Met yemant beginnen te kouten.*
il trouve quatre Raiſons pourquoy, &c. *Hy vindt vier punten* of *redenen waer door, &c.*
uſer de Raiſon, *Diſcreet zijn, diſcretie en redenen gebruycken.*
Raiſonnable, c. *Redelyk, diſcreet, billyk.*
Raiſonnablement, *Redelycken,* of *redelycker wys, met recht.*
Raiſonner, *Redekavelen, met ſeekere woorden beſluyten, een ſluyt-reden maken.*
Raiſonné, m. *Geredekavelt, met ſeekere woorden beſloten.*
Raiſonnement, m. *Redekavelinge, een ſeeker ſluy-*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſluytinge met woorden, een concluſie, een beſluyt-reden.

Ralentir, *Verflauwen, verminderen.*

Ralentir ſes pas, *Lanckſamer* of *trager gaen.*

Ralentiſſement, m. *Vertraging, verflauwinge, verminderinge.*

Raliƈter, *ou* raliter, ſe raliter, *Weder te bedde (gaen leggen.*

Raller, m. *Reutelen, den reutel inde kele hebben.*

on Ralle de la gorge, *Men reutelt door de keele.*

Raller, *ou* r'aller, *Wederkeeren.*

R'allier, *Weder t'ſamen* of *by een brengen, weder vergaderen.*

R'allier, *Vereenigen, wederom verſoenen.*

R'allié, m. *Vereenight, veraccordeert.*

R'alliement, m. *Vereeninge, verſoeninge.*

R'allumer, *Weder ontſteken* of *doen bernen.*

ſe R'allumer, *Weder gaen bernen.*

R'allumé, m. *Weder ontſteken.*

R'allumement, m. *Weder ontſtekinge.*

Ramadoüer, *Wederom vleyen, en pluymſtryken.*

Ramadoux, m. *Een groote Indiaenſche muys, die de crocodil om't leven brengt.*

Ramage, m. *Boom-tacken.*

Ramage, m. *Wildt dat in de tacken van de boomen woont* of *hanteert.*

Ramage, m. *Vogele-ſang.*

Ramager, *Singen als de vogelen.*

Ramaigrir, *Weder mager worden.*

Ramaigri, *Weder mager geworden.*

un Ramas de pluſieurs choſes enſemble, *Een menginge van veele dingen, vergaderinge.*

Ramaſſer, *Vergaderen, by een rapen.*

ſe Ramaſſer au champ de battaille, *Hem ſelven in ſlagh-orden ſtellen.*

Ramaſſé, m. *Vergadert, by een geraept.*

un procés Ramaſſé de, &c. *Een proces geraept en vergadert van, &c.*

une Rame de papier, *Eenen riem pampier.*

Rame d'arbre, *Den tack van eenen boom.*

arbre Ramé, *Getackten boom.*

une Rame, *Een rieme daer men mede roeyt.*

Ramer, aller à la rame, *Riemen, roeyen.*

Ramé, m. *Geroeyt.*

Rameur, m. *Riemer, Roeyer.*

Ramer des pois, *d'Erten met rijs onderſetten.*

pois Ramés, *Geſtockte erten, die met rijs onderſet zijn.*

Rameau, m. *Eenen tack.*

la feſte des Rameaux, *Palm-ſondagh.*

Ramée, f. *Somer-love, een hutte van bladeren en tacken.*

eſtre ſous la Ramée, *In 't groene* of *onder de boomen zijn.*

Ramure, f. *Daer't vol tacken is.*

la Ramure, *ou* les rames d'un cerf, *De getackte horens van een Hert.*

cerf Ramé, *Gehoorent Hert.*

Ramender, *ou* amender derechef, *Verbeteren.*

Ramender, *ou* ravaller de prix, *Affſlaen, beter koop worden.*

Ramener, *Weder leyden* of *brengen.*

Ramener à, &c. *Bedwingen* of *brengen tot, &c.*

Ramener la balle, *Den bal keeren, weder-keeren, weder-ſmyten.*

Ramené, m. *Weder geleyt,* of *gebracht.*

Ramentevoir, *Doen gedencken* of *vermanen.*

je me Ramentevray de tous vos bienfaits, *Ick ſal uwer weldaden altijdt indachtigh ſijn.*

Ramer, *voyez* Rame.

Ramieller, *voyez* Amieller.

Ramier, m. Pigeon ramier, *Een wilde duyve*

Ramiere, garce ramiere, f. *Een hoere.*

Raminagrobis, m. *Een jock-woordt, om met eenen te gecken die ſtatelijck de graviteyt maeckt.*

faire du Raminagrobis, *Hem ſtatigh houden, met grooter graviteyt* of *hooghmoedigheyt tre-*

Ramoindrir, m. *Verminderen.* (*den.*

Ramoindri, m. *Vermindert.*

Ramoindriſſement, *Verminderinge.*

Ramoindriſſeur, m. *Verminderaer.*

un Ramoiſon, m. *Eenen afgehouwen tack.*

Ramoitir, *Weder vochtigh maken.*

Ramoitiſſement, m. *Weder bevochtiging.*

Ramollir, *Verſachten, vermorwen.*

ſe Ramollir, *Sacht en morwe worden.*

Ramolli, m. *Verſacht, vermorwet.*

Ramon, *ou* balay, m. *Een beeſſem.*

Ramonner, *ou* balier, m. *Keeren, veegen.*

Ramonner la cheminée, *De ſchoorſteen veegen.*

Ramonné, m. *Gekeert, geveeght.*

Ramonnement, m. *Keeringe, veginge.*

Ramonnettes, *ou* vergettes, f. plur. *Een bor-*

Ramonneur, m. *Keerder.* (*ſtel.*

Ramonneur de cheminée, *Schouvager, Schoorſteen-veeger.*

Rampart, *voyez* Rempart.

Ramper, *Kruypen, klimmen, klaveren.*

Rampant, m. *Kruypende, klimmende, klaverende.*

Rampement, m. *Klimminge, klaveringe.*

Rampement ſur le ventre, *Kruypinge.*

Ran, mot picard, m. *Eenen ram.*

Rance, ranci, *Gerſtigh.*

ſe Rancir, *Gerſtigh worden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ranciſſure, f. *Gerſt, gerſtigheyt.*
un Rançon, m. *Spies met drie gaffels* of *vorken.*
Rançon, Rançonner, *voyez* Rençon.
Rancœur, *ou* Rancune, f. *Heymelijcken haet, vyandtſchap.*
'enfuir à grand Randon, *ou* Randonnée, *De vlucht nemen en loopen met ſes voeten, met alder macht wech loopen.* } peu ou point en uſage.
Randonner, fuir de grand Randon, *Met alder macht de vlucht nemen.* } peu ou point en uſage.
Rang, *Orden, rije.*
de Rang, *Op een rije,* of *d'een na den anderen.*
faire tout de Rang, *Iet doorgaens* of *vervolgens doen.*
aller de Rang, *ou* en ordre, *Met orden gaen.*
ſe preſenter ſur les Rangs, *Hem in de loopplaetſe* of *tornoy-plaetſe vertoonen.*
mettre au Rang des anciens, *Onder d'ouders reeckenen* of *ſtellen.*
mettre au Rang des autres, *Onder* of *by d'andere ſtellen.*
quatre Rangs, *Vier rijen, in vieren.*
il eſtoit mis ſur les Rangs, *Men ſprack van hem, hy reed op de tonge.*
tenir le premier Rang, *De eerſte plaetſe hebben, in de eerſte rije gaen.*
Ranger, *In orden ſtellen, ſchicken.*
ſe Ranger à l'opinion d'aucun, *Na iemants wille doen.*
ſe Ranger à la raiſon, *Hem tot redenen begeven, na redenen hooren.*
ſe Ranger du coſté de quelqu'un, *Met iemant houden.*
Ranger quelqu'un à ſon devoir, *Iemant tot ſijn plicht brengen,* of *aenvoeren.*
ſe Ranger de ſon gré au devoir, *Gewilligh,* of *van ſelfs ſijn plicht doen.*
une Rangée, f. *Een rije.*
Rangée de gens, *Een rije volcks.*
le Rangement d'une armée en battaille, *d'Ordonnantie en ſchickinge van een heyr in ſlagh orden.*
Rangier, m. *Ren-dier.*
Rangreger, *voyez* Rengreger.
R'animer, *Wederom doen leven, moedt geven.*
Animé, m. *Gemoed, gemoedight.*
Rapacité, f. *Roofachtigheyt, begeerlijckheyt om te rooven.*
Rapaille, canaille, *Janhagel, 't ſchuymſel van 't volck.*
Rape, *ou* Raſpe, f. *Een raſp,* of *vyle.*

Rape douce, *Een gladde vyle.*
Rapetaſſer, *Hermaken, verlappen.*
Rapetaſſé, *Hermaeckt.*
Rapetaſſeur, m. *Lapper, Verlapper.*
Rapide, *Snel, ſnel-loopende.*
un fleuve Rapide, *Een ſnelle rivier.*
Rapidement, viſtement courant, *Snel, geſwindt.*
Rapidité, f. *Snelligheyt, geſwindtheyt.*
Rapiecer, *voyez* Rappiecer.
Rapiere, f. *Raep-landt, landt met rapen bezaeyt, een ouden degen.*
Rapine, f. *Roof.*
oiſeau de Rapine, *Roof-vogel.*
Rapiner, voler, *Rooven, ſteelen.*
Rapineux, m. *Roofachtigh, diefachtigh.*
Rappel, m. *Wederroeping.*
un Rappel de ban, *Een vry geleydts-brief.*
Rappeller, *Wederroepen.*
Rappellé, *Weder geroepen.*
Rappellé au pais, *Weder na huys geroepen.*
Rappiecer, rappetaſſer, *Lappen, verlappen, verſtellen.*
Rappiecé, rappetaſſé, *Verlapt, herſtelt.*
Rappieceur, rappetaſſeur, m. *Lapper, Verlapper, Verſtelder.*
Rappointer, *Weder ſpitſigh maken.*
Rappointement, m. *Herſtelling van iemandt in ſijn ampt, &c. Weder verdraging* of *vereeniging.*
Rappointer une aiguille, *Een naelde ſcherpen.*
Rappointer deux amis, *Twee vrienden verſoenen,* of *vereenigen.*
Rapporter, *Weder brengen.*
Rapporter la victoire, *De victorie van eenige ſake brengen.*
Rapporter à aucun, *Iemanden iet overdragen, boodtſchappen en ſeggen.*
Rapporter quelque choſe d'aucun, *Van iemanden iet overdragen* of *aenbrengen, beklagen, beſchuldigen.*
Rapporté fauſſement, *Valſchelijck beklaeght, aengebrocht en beſchuldight.*
on Rapporte qu'il eſt l'un des trois, *Men rekent hem* of *ſeyt hem te zijn een van de drie.*
Rapporter une choſe contre une autre, *Confereeren, vergelijcken, het een tegen* of *by het ander beſien en gelijcken.*
ſe Rapporter, *ou* avoir de la convenance, *Overeen-komen.*
il Rapporte fort à ſon pere, *Hy gelijckt ſijn Vader ſeer wel.*

ces

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ces choſes ſe Rapportent bien l'une à l'autre, *Die dingen paſſen wel*, of *hangen aen malkander.*

ce champ Rapporte beaucoup, *Dien acker is ſeer vruchtbaer*, of *geeft veel vruchten.*

cette vigne a Rapporté cent muids de vin, *Deſen wijngaert heeft hondert amen wijns gedragen* of *voortgebracht.*

ſe Rapporter aux juges, *Hem de Rechters overgeven*, of *ſtellen in 't ſeggen van de Rechters.*

je m'en Rapporte à vous, *Ick gevet u-lieden over, ick ſet't et t'uwer diſcretie.*

je m'en Rapporte à vous ſi cela eſt, *Ick laet u oordeelen*, of *ick neme u tot getuygen of het ſoo is.*

où ſe Rapportent les rayons, *Daer de ſtralen recht tegen komen* of *ſchynen.*

Rapporter et meſurer tout à ſon profit, *Al tot ſijnen profijt afmeten.*

Rapporter, *Sijnen rapport* of *boodtſchap doen.*

il ſe Rapporte à la ſomme, *Het accordeert* of *komt met de ſom over een.*

j'euſſe Rapporté mes lettres à cela, *Ick ſoud'er mijn brieven na gedicht, geſchreven*, of *geſtelt hebben.*

bien Rapporter un procés, *Het inhouden van een proces klaerlijck aen den Raedt vertoonen* of *verhalen.*

Rapport, m. *Overdraginge* of *verhael van 't gene dat men geſien, gedaen, gehoort* of *verſtaen heeft.*

le Rapport qu'on fait d'aucun, *'t Beſcheyt dat men van iemanden doet.*

il fit Rapport de ſon Ambaſſade, *Hy dede beſcheyt van ſijn Ambaſſaetſchap.*

faux Rapport, *Valſche aenbrenginge, beklaginge*, of *beſchuldinge.*

le Rapport des parties l'une à l'autre, *Overeen-kominge van partyen.*

grand Rapport de terre, *Vruchtbaerheyt* of *voortbrenginge van landen.*

champs de grand Rapport, *Vruchtbare ackers.*

Rapport, comparaiſon, *Vergelijckinge.*

Rapport, ſemblance, *Over-een-kominge.*

un Rapporte-nouvelles, Rapporteur de nouvelles, *Een die nieuwe tydinge brengt.*

Rapporteurs de paroles, *Klappaerts, Overdragers.*

faux Rapporteur, *Valſch Overdrager.*

Rapporteur d'un procés, *Een die 't inhoudt van een proces klaerlijck aen de Rechters vertoont*, of *verhaelt.*

Rapprendre, *Herleeren.*

Rapſodie, f. *Een verwerde verſameling.*

Rapt, *ou* Raviſſement, m. *Roof, roovinge.*

Raquedenaze, *ou* Raquedenare, m. *Een Gierigaert.*

Raquette, f. *Een raket om te kaetſen.*

Raquettier, m. *Een raket-maker.*

Raquit, *ou* nouvel acquit de dette, *Een afbetalinge*, of *effen-makinge.*

Raquiter une dette, *Een ſchult effenen.*

Raquoiſer, *ou* Rappaiſer, *Wederom bevredigen.*

Rare, c. *Selden, ſeltſaem, dat niet veel geſien* of *gevonden wordt.*

ſe Rarefier, *Dun en kleyn worden.*

Rarefaction, *Verduwninge, verkleyninge.*

Rareté, f. *Seltſaemheyt.*

Rarement, *Selden, niet dickwils*, of *ſeltſaemlijk.*

Ras, *ou* Raſé, m. *Geſchooren.*

du drap d'or Ras, *Ongefriſeert goude laken.*

Raſeau, m. *Vlot-balck.*

Raſe campagne, *Open en vlack veldt.*

Raſer, *t'Eenemael af houwen, reys en reys afſnyden.*

Raſer, Raire, *Scheeren.*

Raſer une ville, *Een ſtadt raſeeren, vernielen*, of *te niet doen.*

Raſer une maiſon, *Een huys gantſchelijck verdeſtrueren en afwerpen.*

Raſer de fond en comble, *'t Onderſte opwaerts keeren, t'eenemael te niet doen.*

Raſé, m. *Geſchooren* of *gedeſtrueert, verdeſtrueert.*

Raſement, m. *Scheeringe* of *verdeſtrueeringe.*

Raſoir, *Een ſcheer* of *ſcheermes.*

Raſure de lettres, mots, f. *Uytwiſſinge* of *uytdoeninge van letteren* of *woorden, doorſtrepinge, doorſchrabbinge.*

lettre pleine de Raſures, *ou* Rayeures, *Brief die vol doorſtreepte woorden is.*

Raſpe, f. Outil à polir le bois, *Een raſpe.*

Raſper, *Raſpen.*

Raſpé, m. *Geraſpt.*

Raſper d'une lime, *Vylen.*

Raſſaillir, *Wederom beſpringen, aenvallen.*

Raſſaſier, *Verzaden, verzadigen.*

qu'on ne peut Raſſaſier, *Onverzadelijck.*

Raſſaſié, m. *Verzaedt, verzadight.*

Raſſaſiement, m. *Verzadinge.*

Raſſembler quelque choſe, *Eenig dinck weder by een vergaderen.*

Raſſembler ſes gens et les rallier, *Sijn volck weder by een vergaderen.*

ſe Raſſembler enſemble, *Weder t'ſamen komen.*

Raſſem-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Raſſemblé, m. *Vergadert.*
Raſſemblement, m. *Vergaderinge.*
Raſſeoir, *Wederom ſitten.*
Raſſis, m. *Wederom geſeten.*
Raſſurer aucun, *Iemanden verſekeren, geruſt maken.*
ſe Raſſurer, *By ſich ſelve komen, ſijn ſinnen by een vergaderen.*
Raſſis, *Getempert, zedigh.*
quand ſon couroux fut Raſſis, *Als ſijn gramſchap over* of *geſtilt was.*
il ſe faut monſtrer froid et Raſſis, *Men moet hem koelkens houden.*
vin Raſſis, *Geſetten* of *geſchoncken wijn.*
ſens Raſſis, *Bezadighde* of *koele ſinnen.*
Raſſotter, *Sot* of *verſuft worden.*
Raſſotté, m. *Verſot, verſuft.*
un Raſteau, m. *Een egge.*
Raſteler le blé en herbe, *'t Bezaeyt* of *beploegt veldt, dat groen ſtaet, be-eggen.*
Raſtelée de foin, *'t Hooy dat men met een egge by een vergadert.*
dire ſa Raſtelée, *Sijn gevoelen,* of *meyning ſeggen.*
Raſtelier de chevaux, *Een die de paerden kemt.*
Raſure, *voyez* Raſer.
Rat, m. *Een ratte.*
Rat d'eau, *Water-rat.*
Rate, *voyez* Ratte.
Rateler, *voyez* Raſteler.
Rateure, *voyez* Raſure.
Ratiere, *ou* ſouriſſiere, *Een ratte-* of *muyſe-val.*
Ratification, f. *Beveſtiging.*
Ratifié, *Beveſtight.*
Ratifier, *Beveſtigen.*
Ratine, ratinne, f. *Baey.*
Ratiocination, f. Raiſonnement, m. *Een rede, redekavelinge.*
Ratiociner, raiſonner, *Redekavelen.*
Rational, *voyez* Raiſonnable.
Ratiſſer, *ou* Racler, *Schaven.*
Ratiſſer, *ou* eſmier du pain, *Ryven.*
du pain Ratiſſé, *Gereven broodt.*
Ratiſſoire, f. *Een rijf.*
Ratiſſeure, *ou* Ratiſſure, *Afſchraepſel.*
Ratoire, *voyez* Ratiere.
Ratoire, *voyez* Racloir.
Raton, petit rat, m. *Een kleyne rat.*
Ratraper, *voyez* Rattrapper.
Ratte, f. *De mildt.*
mal de Ratte, m. *'t Steken van de mildt.*
Rattacconner des ſouliers, *Schoenen lappen.*

Rattacher, *Weder aenhechten.*
Rattacher avec des eſpingles, *Met ſpellen vaſt maken.*
Rattaindre, *Achterhalen.*
Rattelée, raſtelée, dire ſa raſtelée, *Sijne meening ſeggen.*
Rattendrir, *Wederom weeck maken.*
Rattepenade, et rattepelage, *ou* chauve-ſouris, *Een vleermuys.*
Rattiere, *voyez* Ratiere.
Rattine, *voyez* Ratine.
Rattiſer, *ou* Rattizer, *Wederom aenſteken.*
Rattrapper, ratraper, *Weder achterhalen, weder krygen, weder betrappen.*
Rattrapé, *Weder gevangen, &c.*
Ravage d'eau, *Overloop van water* of *wechſpoelinge.*
Ravage, m. *Roovinge, plunderinge.*
Ravager, *Geweldt doen op de vyanden, landen, rooven, plunderen, wech ſpoelen.*
Ravaller, *Weder inſuypen* of *ſlorpen.*
Ravaller une perſonne, *Iemanden vernederen.*
Ravaller, et abaiſſer le courage, *Den moedt laten ſincken* of *verlooren geven.*
mon argent Ravale, *Mijn geldt mindert.*
Ravallé, m. *Weder ingeſopen* of *vernedert, vermindert.*
un eſprit Ravallé, *Een ſlap* of *ſwack gemoedt, een nederigh hert.*
la nature a Ravallé la teſte des animaux à la paſture, *De nature heeft het hooft van alle beeſten leege gemaeckt om te weyden.*
Ravallement, m. *Minderinge, verminderinge, vernederinge.*
Ravallement, *Weder-inſuypinge.*
Ravaſſer, *Reven, revelen, droomen.*
Ravaſſer en dormant, *In ſijn ſlaep raſen, droomen.*
Ravauder, dire mal à propos, *Onpaſſelijck,* of *ontydelijck iets ſeggen.*
Ravauder, *Kleerlappen.*
Ravaudeur, m. *Kleerlapper, Brodder.*
Ravaudereſſe, f. *Kleerlapſter.*
Rauder, *voyez* Roder.
Rave, f. *Een radijs.*
Ravigourer, ravigotter, *Wederom verquicken.*
Raveul, m. *Rel-muys, aert-muys,* of *ſlaep-muys.*
Ravelin, ravenelle, f. *Kleynen radijs.*
Ravelin, m. *Kleyne ſterckte* of *bolwerck.*
Ravine d'eau, *Een watervloedt* of *overloopinge van wateren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ravir *Met gewelt nemen.*
Ravir l'honneur de quelqu'un, *Iemants eere benemen.*
Ravir de joye, *Met vreugde of blijdtſchap vervullen.*
Ravir une vierge, *Een Maegt ontſchaecken* of *met geweldt weg leyden.*
Ravi en admiration, *In verwondering opgetogen.*
Ravi, *Met geweldt weg geleydt.*
Ravi d'amour, *Met liefde bevangen.*
Ravi de joye, *Ontſtoocken* of *opgenomen van vreugde.*
la Ravie, *d'Ontſchaeckte weg geleydt.*
ſe Raviſer, *Van meyninge veranderen.*
Raviſſant, m. Loup-raviſſant, *Grijpende wolf.*
Raviſſant, m. Admirable, c. *Treffelijck, uytnemende.*
Raviſſeur, m. *Een Roover.*
Raviſſement, m. *Roovinge, wegneminge.*
Raviſſement d'eſprit, *Een verruckinge* of *opruckinge des geeſts.*
Raviſſement de joye, *Optoginge van vreugde.*
Ravoir, *Weder hebben, weder krijgen.*
ſe Ravoir, *Weder tot ſich zelven komen.*
ſe Ravoir d'une maladie, *Verquicken.*
Ravoler, *Wederom vliegen.*
Ray, *ou* Rayon du Soleil, m. *Den ſtrael der ſonne.*
Rayer, Rayonner, jetter des Rayons, *Stralen van hem geven, glinſteren.*
ſoleil Rayant, *ou* Rayonnant, *De blinckende* of *glinſterende Sonne.*
Rayonnement, m. *Glinſteringe.*
une Raye ou ligne, *Een regel, linie* of *ſchreve.*
les Rayes qui ſont le long des arbres, *De ſtreepen die langs in de boomen zijn.*
Raye, f. un poiſſon, *Een Roch.*
Raye bouclée, *Steen-roch.*
Rayer, Effacer, *Uyt ſchrabben, uyt doen.*
Rayé, m. *Uytgeſchrabt, uytgedaen, doorſtreept.*
on luy a Rayé ſes gages, *Men heeft hem ſijn ſoldy benomen.*
les Rayés, *De gekaſſeerde, afgedankte,* of *doorſtreepte.*
Rayeure, f. *Iets dat met een ſtreep onderhaelt,* of *geteeckent werdt.*
Rayon du ſoleil, m. *Den ſtrael der Sonne.*
Rayonner, jetter des Rayons, *Glinſteren, ſtralen van hem geven.*
Rayon de terre labourée, *Een acker-vore.*

Rayon de miel, *Honig-raet.*
Rays, *voyez* Raſé.

RE

REadjourner, *Wederom dagen.*
Readopter, *Weder voor ſijn eygen kindt aennemen.*
Reagal, m. *ou* la mort aux rats, *Ratte kruydt.*
Real, *ou* Reel, m. *Dadelijk,* Item *een reael penningh.*
Realement, *ou* Reellement, *Metter daet.*
Rebailler, *ou* Redonner, *Wederom geven.*
Rébailler une forme, *Herſcheppen* of *Hermaken.*
Rebaiſer, *Wederom kuſſen.*
Rebaiſotter, *Dikwils weder kuſſen.*
Rebaiſſer, *Neder ſtrijcken, neder drucken.*
Rebaiſſez la couture, *Strijkt den naet neder.*
Rebaiſſé, m. *Neeergeſtreken.*
Rebaiſſement, m. *Nederſtrijckinge.*
Rebalier, *Weder keeren.*
Rebannir, *Wederom bannen* of *in den ban doen.*
Rebanqueter, *Wederom banketteeren.*
Rebaptiſer, *Wederom doopen, herdoopen.*
Rebaptizé, *Herdoopt, wederom gedoopt.*
homme Rebarbatif, m. *Straf* of *wreet man.*
Rebarder un cheval, *Een Paerdt weder toeruſten, zadelen* of *toomen.*
Rebaſter un aſne, *Een Ezel ſijnen zadel weder (aen doen.*
Rebaſtir, *Wederom ſtichten, Herbouwen.*
Rebaſti, *Herbouwt.*
Rebattre, *Wederom ſlaen.*
Rebaudir, *Doen huppelen* of *ſpringen met woorden* of *eenig ſpel, voyez* Baudir.
Rebaudir un chien, *Een hondt verheugen en met vriendelijkheden weder verquicken.*
Rebaudy, *Luſtig, floks en veerdig.*
Rebec, m. *Een Boere viool.*
Rebecquer, *Preutelen, tegen preutelen, tegen ſpreken.*
Rebecqué, m. *Tegen gebekt* of *gepreutelt.*
Rebeller, *Rebelleren, weder ſpannig zijn.*
Rebellé, c. *Rebel, ongehoorzaem, weder ſpannigh.*
Rebellion, f. *Rebelligheyt, ongehoorzaemheyt, weder ſpannigheyt.*
Rebender un arc, *Een Boge weder ſpannen.*
Rebenir, *Weder wyen* of *revnigen.*
Rebiner, *Herhacken, herhouwen.*
Rebineurs de choſes convenues en jugement, m. *De wederroepers van dingen die met recht beſloten en geaccordeert zijn.*
Reblanchir, *Weder witten, wederom wit maken.*
Rebobeliner, *De ſchoenen herlappen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Rebondi, enflé, m. *Opgeſwollen.*
Rebondir, *Weder botten.*
le Rebond, *ou* Rebondiſſement d'une balle, m. *De weder-bottinge* of *weder-ſpronck van een bal, De weder-ſtuyt.*
Rebondonner un muy, *Een wijn-pijpe ſtoppen.*
Reborder, *Herboorden* of *wederom boorden.*
Reborner une terre, *Een landt wederom palen* of *bepalen.*
Rebotter, *De leerſe weder aen doen, wederom leerſen.*
Rebotté, m. *Wederom geleerſt.*
Reboucher un trenchant *ou* pointe, *De ſnede* of *punt bot maken.*
Rebouché, m. *Stomp ende bot gemaekt, weder geſtompt.* (*bot.*
mon couteau eſt Rebouché, *Mijn mes is om,* of
Reboucher, *Weder toeſtoppen.*
Rebouché, m. *Weder toegeſtopt.*
Rebouchement, m. *Weder toeſtoppinge, ſtomp, bot ende plomp-makinge.*
Reboucler, *Wederom geſpen.*
Rebouffer, *Weder opblazen.*
Rebougier, *Weder bewaſſen met een was-licht.*
Rebouler, *Den bol wederom rollen* of *worpen.*
Reboüillir, *Wederom zieden,* of *doen zieden.*
Rebourjonner, *Wederom uyt ſpruyten,* of *nieuwe ſpruyten voortbrengen.*
Rebourjonnement, m. *Wederſpruytinge.*
à Rebours, *Verkeerdelijck, averechts.*
tourner au Rebours, *Averechts keeren.*
commencer à Rebours, *Van achter beginnen.*
un homme Rebours, *Wederſpannigh,* of *verkeert menſch.*
Reboutonner, *Wederom knoopen.*
Rebranler, *voyez* Branler.
le Rebras d'un bonnet, *Den omſlag van een Bonnet.*
collet à Rebras, *Omſtaende krage.*
le Rebras d'un manteau, *De ſchoeve van een mantel.*
Rebraſſer ſon bonnet, *Sijn Bonnet om* of *opſlaen.*
} peu ou point en uſage.
ſe Rebraſſer juſqu'aux coudes, *Totten elleboge toe opſtrijcken.*
Rebraſſer, *Wederom wat voorſtellen, bedrijven* ofte *brouwen.*
Rebrider, *Weder toomen* of *den toom aen doen.*
Rebriſer, *Weder breken* of *kroken.*
Rebrocarder, *Wederom beſchimpen, ſmaet met ſmaet woorden betalen en vergelden.*
Rebroüiller, *Weder onder een mengen* of *werren.*

Rebrouſſer, *Te rugge keeren, aerſelen.*
Rebrouſſer chemin, *Te rugge keeren.*
Rebrouſter, *Wederom afbijten* of *afweyden.*
Rebroyer, *Wederom vryven* of *morſelen.*
Rebrunir, *Wederom* of *noch eens polijſteren.*
Rebut, m. Le Rebut de, &c. *'t Gene dat verworpen, veracht* of *niet met allen weert is.*
des brebis de Rebut, *Schapen die verſteken* of *verworpen worden.*
eſtre le Rebut de tout le monde, *Van elk een verſtoten worden.*
Rebuter, *Verdryven, verſtooten, uytmonſteren.*
Rebuté, rejetté, m. *Verſtooten, uytgemonſtert.*
Rebuté, m. *Een verſtooteling,* of *die van andere veracht ende verſtooten is.*
Recacher, *Wederom bergen* of *verbergen.*
Recacheter des lettres, *De brieven weder ſluyten,* of *toeſluyten en zegelen.*
Recaner, *Ruchelen, kryſſchen, gelyk een Ezel.*
Recapituler, *In't korte weder verhalen* of *begrypen alle de voorzeyde dingen.*
Recapitulé, m. *In't korte weder verhaelt al dat voorzeyt is.*
Recapitulation, f. *Een verhalinge* of *begryp der voorzeyden dingen in't korte.*
Recarder, *Herkaerden,* of *weder kaerden.*
Recarreler, *Herlappen.*
Recaſſer, *Wederom uytdoen, caſſeren, doorſtrepen* of *breken.*
Receindre, *Weder omringen* of *omgorden.*
Receler, *Verheelen, verſwygen.*
Receler le ſerviteur d'autruy, *Iemants knecht onthouden* of *verborgen houden.*
Recelé, m. *Verſwegen.*
Receleur, m. *Verheeler, verſwyger.*
Receleur de larrons, *Een die dieven aenhoudt.*
Recelereſſe, f. *Een die verſwygt, heelſter.*
Recelement, m. *Verheelinge, verſwyginge.*
Recelement, *Verholentlyk, ſecretelyk, heymelyk.*
Recengler un cheval, *Een Paerdt wederom cingelen.*
Recent, m. *Verſch, nieuw.*
Recemment, *Kortelings, onlangs.*
Receper une muraille, *Den muer van onder hermaken.*
Recepiſſe, *Een Quitantie.* (voir.
Recepte, Reception, receptacle, *voyez* Rece-
Recercher, *ou* Rechercher, *Herzoecken, neerſtelyk zoecken.*
diligente Recerche, *ou* Recherche, f. *Neerſtige zoeckinge.*

Recer-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Recercheur, *ou* Rechercheur, m. *Neerſtigh zoecker.*
Recerciller, *voyez* Regrediller.
Recevoir, *Ontfangen, onthalen.*
Recevoir perte, *ou* dommage, *Schade leyden.*
Recevoir de la honte, *Schaemte behalen.*
Recevoir, *ou* tirer de l'edification, *Stichtinge krygen.*
Recevoir ſon loyer, *Geloondt worden.*
Recevoir ce qu'on nous, &c. *Genieten* of *krygen, ende ontfangen 't gene dat men ons, &c.*
Recevoir en amitié, *Lief krygen, beginnen lief te hebben* of *te beminnen.*
Recevoir pour citoyen, *Als een borger aennemen* of *paſſeeren.*
je le Reçois volontiers, *Ik wacht het geerne.*
Receu, m. *Ontfangen, aengenomen.*
Recevable, c. *Ontfangelyk.*
cette raiſon eſt Recevable, *Die reden kan gaen,* of *paſſeeren,* of *is redelyk goet.*
Receveur, m. *Ontfanger.*
Receveurs des amandes, *Inhaelders* of *ontfangers van gevallen breucken.*
la Recepte, *Den ontfang.*
coucher dans la Recepte, *In den ontfang ſtellen.*
la Recepte et la miſe, *Den ontfangh ende uytgeef.*
Reception, f. *Ontfanginge, onthalinge.*
Receptacle, m. *Schut-plaetze, plaetze daer men zonder zorge in ontfangen wort in zekerheyt.*
Rechanger, *Wederom veranderen.*
Rechangé, m. *Weder verandert.*
Rechangement, m. *Veranderinge.*
Rechanter, *Herſingen.*
Réchapper d'une maladie, *Wederom uyt een ſieckte ontkomen.*
Recharger, *Herladen, weder op-leggen.*
Recharger ſes ennemis, *Syn vyanden weder op een nieuw aenvallen.*
Recharger une arquebuſe, *Een haek-buſſe herladen.*
Recharge, f. *Herladinge.*
faire une Recharge ſur ſes ennemis, *Op nieuw ſijn vyanden aenvallen,* of *aentaſten.*
Rechaſſer, *Verdryven, weg dryven.*
Rechatoüiller, *Wederom ketelen* of *kittelen.*
Rechauffer, *Wederom verwermen* of *heet maken.*
Rechauffer un chien, *Een hont hittig maken.*
ſe Rechauffer d'aller, *Warmte krygen* of *warm worden met gaen, hem verwarmen met gaen.*
Rechauffé, m. *Weder verwarmt.*
ſe Rechauffer, *Syn ſchoenen* of *kouſſen weder aen doen* of *trecken.*
Rechauffer un arbre, *Een boom die los gegraven is wederom met aerde* of *meſt bedecken.*
Rechaut, m. *Een kaffoir* of *konfoor.*
Recheance, f. *Genietinge ende beſittinge van eenig ding onder den naem van Koninck.*
Rechef, *voyez* Derechef.
Recheminer, *Wederom gaen reyzen.*
Recheoir, *ou* Rechoir, *Hervallen, weder vallen.*
ce mal Recherra ſur moy, *Men zal't my wederom wyten, men zal my daer af weder de ſchult geven.*
Rechercher, *Herzoecken, neerſtelyk zoecken,* of *doorzoecken.*
Rechercher une fille en mariage, *Een dochter vryen, om een dochter uyt gaen.*
Recherche, f. *Soeckinge.*
diligente Recherche, f. *Neerſtige zoeckinge.*
Rechercheur, m. *Neerſtig zoecker.*
Recheute, f. *Weder-inſtortinge, inval.*
Recheviller, *Weder ſteeken* of *ſpien-ſteeken.*
Rechigné, m. *Grimmende, zuer, ſtuer,* of *verrimpelt van aengeſichte.*
Rechigner, *Morren, grimmen, het aengeſicht rimpelen en vertrecken.*
en Rechignant, *Al grimmende.*
un Rechignard, m. *Een Greynſaert, die zuer* of *ſtuers van geſichte is.*
Rechignerie, f. *Greynſinge.*
Rechoir, *voyez* Recheoir.
Rechoiſir, *Herkieſen.*
Recidive de maladie, *voyez* Recheute.
Recidiver, *Hervallen.*
Reciner, *Achternoen-eeten, eeten.*
le Reciner, *ou* Reciné, m. *Veſper-broot, het achternoen-eeten.*
un Recipé d'Apoticaire, *Een Recepte* of *briefken dat den Apoteecker van de Medecijns ontfangt.*
Reciproque, c. *Wederkeerigh, dat wederom keert van daer't gekomen is.*
amour Reciproque, *Gelycke liefde over beyde ſijden.*
Reciproquer, *Wederkeeren* of *vergelden.*
Reciprocation, f. *Wederkeeringe, weder-vergeldinge.*
Reciproquement, *Van beyde zyden.*
aimez moy Reciproquement, *Hebt my oock* of *wederom lief.*
Reciſion de contract, *Te niet-doeninge van eenig contract* of *voorwaerde.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Reciter, *Vertellen, vertrecken, verhalen.*
Reciter ſa leçon, *Sijn leſſe opzeggen.*
Reciter par cœur, *Van buyten opzeggen.*
Recit, m. *Vertellinge, verhalinge.*
Recitateur, m. *Vertelder.*
Reclamer, *Vyeriglyk en hertelyk aenroepen.*
je te Reclame à ſecours, *Ik roepe u vyeriglycken ende hertelycken aen om hulpe.*
Reclamer un faucon, *Een Valk roepen en herroepen, om op de vuyſt* of *luyer te doen komen.*
Reclamer, *Tegen-zeggen* of *tegenſtaen met woorden.*
Reclamer en jugement, *Sijn recht begeeren,* of *eyſchen.*
Reclam, m. *Een klachte gedaen aen een Overſte om hulpe,* of *een aenklachte in recchte.*
Reclamation, f. *Tegen-zegginge, tegen-roepinge.*
Reclorre, *Weder toeſluyten.*
Reclos, *ou* Reclus, m. *Ingeſloten.*
Recloüer, *Hernagelen.*
Recoiffer, *Herhullen, verhullen.*
Recognoiſtre, *voyez* Reconnoiſtre, *Herkennen, bekennen.*
Recoigner, *Weder in kloppen* ofte *indrijven.*
un Recoin, m. *Een hoeckske* of *vertrek-plaetsken.*
Recoller, *Herlymen.*
Recoler des témoins, *De getuygen wederroepen en verhoren.*
Recolement de teſmoins, m. *Wederroepinge* of *vergaderinge der getuygen.*
Recolés, l'ordre des Recollés, *Een ordre van Monnicken.*
Recolliger, *ou* recueillir ſes penſées, *Sijn gedachten by een vergaderen.*
ſe Recolliger, *By ſich zelve komen* of *wat bedaren.*
Recolte des fruits, f. *Afpluckinge der vruchten.*
faire la Recolte, *Maeyen,* of *de vruchten af plucken.*
Recollationner, *Weder tegen malkander overſien.*
Recolorer, *Herverwen.*
Recommander, *Recommanderen, bevelen.*
Recommander à Dieu, *Godt bevelen.*
Recommander, *ou* Loüer, *Loven, prijzen.*
il ſe Recommande fort à toy, *Hy doet u ſeer groeten, hy gebiedt hem ſeer t' uwaert.*
je n'ay aucune choſe plus Recommandée que, &c. *Ick en zie* of *en hebbe niet lievers dan, &c.*
femme grandement Recommandée pour ſa

beauté, *Een vrouwe die ſeer gepreſen wert om haer ſchoonheyt.*
Recommandation, f. *Een recommandatie* ofte *groeteniſſe.*
avoir une choſe en Recommandation, *Op eenige zake acht hebben.*
Recommandable, louable, c. *Prijſelijck, loofweerdig.*
ſe rendre Recommandable, *Maken dat men geacht, en geprezen wert.*
choſe Recommandable, c. *Een zaeke die te prijſen,* of *prijſens weerdig is.*
Recommandereſſe de ſervantes, f. *Beſteedtſter.*
Recommencer, *Weder* of *op een nieuw beginnen.*
voicy à Recommencer, *Dit's wederom op een nieuw, dit's wederom te doen* of *te beginnen.*
ce ſera tous les ans à Recommencer, *'t Sal alle jaer te doen,* of *op een nieuw te beginnen zijn.*
Recompenſer, *Loonen, vergelden.*
Recompenſer les dommages, *De ſchaden inſtaen, te goede komen* of *helpen draegen.*
ſe Recompenſer de ſes pertes, *Sijn ſchade verhalen* of *inhalen.*
Recompenſé, m. *Geloont, vergolden.*
Recompenſe, f. *Vergeldinge, looninge.*
Recomter, *Hertellen.*
ſe Reconcilier avec quelqu'un, *Hem wederom met yemant verzoenen.*
Reconcilier une Egliſe, *Een Kercke die ontheylight was wyen,* of *weder reynigen.*
Reconciliateur, m. *Verzoener.*
Reconciliatrice, f. *Verbidderſe, verzoenerſe.*
Reconciliation, f. *Verzoeninge.* (*len.*
Recondamner, *Weder verwyſen* of *veroordee-*
Reconduire, *Wederom geleyden,* of *uytgeleyden.*
Reconfeſſer, *Weder beleyden.*
Reconfiner, *Herbannen, wederom bannen.*
Reconfire, *Weder op een nieuw confyten.*
Reconforter, *Vertrooſten, verſtercken.*
Reconforté, m. *Vertrooſt, verſterkt.*
Reconfort, m. *Vertroooſtinge, trooſt.*
voila mon Reconfort que, &c. *Dat is alle mijn hope ende trooſt dat, &c.*
Reconfronter, *Wederom over een brengen.*
Reconjurer, *Weder t' ſamen ſpannen* of *ſweeren.*
Reconnoiſtre, *Kennen, herkennen, bekennen.*
Reconnoitre, *ou* avouër avoir fait quelque cas, *Bekennen* of *belijden eenigh feyt gedaen te hebben.*
Reconnoitre ſon ſigne, *Sijn handteecken herkennen, bekennen* of *herkennende worden.*

Recon

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Reconnoiſtre, *Mercken, bemercken.*
il Reconnut bien qu'il avoit fait mal, *Hy merckte wel dat hy qualijck gedaen hadde.*
Reconnu, m. *Bekent, herkent.*
Reconnoiſſant, m. *Herkennende, bekennende, erkennende, danckbaer.*
Reconnoiſſance, f. *Herkenteniſſe, danckbaerheyt, bekenteniſſe.*
avec Reconnoiſſance, *Danckbaerlijck, met danckbaerheyt.*
Reconſoler, *Weder*, of *op een nieuw vertroo-ſten.*
Reconter, *Hertellen.*
Reconteſter, *Wederom tegen ſeggen.*
Recontracter, *De voorwaerde hermaken.*
Recontraindre, *Weder op een nieuw bedwin-*
Reconvenir, *Wederom accordeeren.* (*gen.*
Reconvenir, ſe conſtituer demandeur en defendant, *Hem in 't verantwoorden als een eyſſcher ſtellen.*
Reconvention, f. *Den eyſch die door het verantwoorden komt.*
Reconvertir, *Wederom* of *noch eens bekeeren.*
Reconvier, *Wederom ter maeltijdt nooden.*
Reconvoyer, *Weder geleyden.*
Reconvoyé, m. *Weder uyt-geley gedaen.*
Reconvoy, m. *Weder-geley.*
Reconvoyeur, m. *Weder-geleyder.*
Recopier, *Weder copieren* of *uyt ſchryven.*
Recoquiller, *Herdraeyen.*
cheveux Recoquillés, *Opgekrult*, of *opgerolt hayr.*
Recoquilleure de cheveux, *Opkrullinge*, of *oprollinge des hayrs.*
Recorder, *ou* Recordeler une corde, *Een koorde die ontdraeyt is, herdraeyen.*
ſe Recorder, *Gedencken, gedachtigh weſen.*
Recordez luy ſa leçon, *Wijſt hem, en ſeght hem eens ſijn leſſe over.*
je me Recorde, *ou* je me ſouviens, *My gedenckt*, of *ick ben indachtigh.*
Recordé, m. *Gedachtigh geweeſt.*
Record, m. *Tot getuygen geroepen.*
un Records, *ou* Recors, *Een oorkonde* of *getuyge.*
ſans Records, *ou* Recors, *Sonder getuygen.*
Recordation, f. *Gedenckinge.*
Recorriger, *Wederom beteren* of *verbeteren.*
Recoucher, *Herliggen, weder-liggen.*
aprés m'eſtre Recouché, *Na dat ick weder gaen liggen was.*
Recoudre, *Hernaeyen.*

Recouſu, m. *Hernaeyt.*
Recouſure, *Hernaeyinge.*
Recouler, *Weder te rugge vlieten.*
Recoulourer, *Ververwen, herverwen.*
Recoupper, *Herſnyden* of *weder afhouwen.*
Recouppes, f. *Afſnijdtſel, afkortſel.*
Recouppler, *Wederom koppelen.*
Recourber, *Omboogen, krommen.*
Recourbé, m. *Omgebooght, gekromt.*
Recourir, *Weder loopen.*
Recourir quelque choſe, *Iet lichtelijk* of *met' er haeſt doorloopen, overloopen en overſien.*
on ne ſçait à qui Recourir pour en avoir raiſon, *Men weet niet met wat recht dat men 't aengaen wil.*
Recourir, *ou* avoir ſon recours à, &c. *Sijn vlucht nemen* of *hebben aen, &c.*
Recours, refuge, m. *Toevlucht.*
Recourſe, f. *Wederloopinge* of *toevlucht.*
Recourre, *Salveeren, weder krygen.*
ſe Recourre du danger, *Hem ſelven helpen* of *ſalveeren uyt perijckel.*
Recourre un priſonnier, *Een gevangen ſalveeren* of *los krygen.*
Recous, m. *Geſalveert, weder gekregen.*
Recouſſe, f. *Salveringe, weder-kryginge.*
il n'y a plus de Recouſſe, *Daer en is geen remedie toe*, of *helpen aen.*
Recouſſe, f. *Hulpe.*
Recouſu, *voyez* Recoudre.
Recouvrer, *Verhalen, verkrygen, weder krygen.*
Recouvrer la ſanté, *Weder geſont worden.*
Recouvrer ſon bien, *'t Sijne verhalen.*
Recouvrer la perte, *De ſchade verhalen.*
Recouvrable, c. *Verkrygelijck.*
Recouvré, m. *Verkregen* of *weder gekregen.*
Recouvrement, m. *Verkryginge.*
Recouvrir, *Herdecken, weder decken.*
Recoy, eſtre à recoy, *Stil en geruſt zijn.*
ſe tenir à Recoy, *Hem ſtil en geruſt houden.*
Recreance, *ou* laſcheté de courage, f. *Flauwigheyt* of *ſlappigheyt van gemoedt.*
Recreer, *Vermaken, verluſtigen.*
ſe Recréer, *Hem verheugen.*
cela Recrée l'eſprit, *Dat verheught* of *verblijt den geeſt.*
Recreé, m. *Verheught, verluſtight.*
Recreance, f. *De poſſeſſie* of *genietinge van eenig ding door toelatinge van de Overigheyt.*
Recreation, f. *Recreatie, vermakinge.*
prendre Recreation, *Hem vermaken.*
Recreatif, m. *Vermakelijck, geneughlijck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Recreativement, *Vermakelijcken, geneughlijcken.*
Recrépir une muraille, *Eenen muer herplecken, wederom ſtrijcken* of *beſetten.*
Recreu, *ou* recrû, m. *Laf, moede, mat, vermoeyt.*
Recruë, *ou* recreute de gens de guerre, f. *Nieuw gworven krijghsvolck, om de benden te verſtercken.*
Recreuſer, *Wederom uytgraven* of *uytholen.*
Recribler, *Herſiften*
Recrire, *Herſchryven* of *wederom ſchryven.*
Recroiſer, *Wederom kruyswijs leggen.*
Recroiſtre, *ou* recroitre, *Wederom waſſen.*
cette herbe Recroit, *Dat kruyt komt weder op.*
Recroquillé, m. *Verkreuckt, in een gewrongen,* of *gedraeyt.*
Recrotter, *Wederom bekladden.*
Rectangle, c. *Dat eenen rechten hoeck heeft.*
Recteur, m. *Rector, Regent, Regeerder.*
Rectorat, m. *'t Recktoors-ampt.*
Recueillir, *Verſamelen, vergaderen, oprapen.*
doucement Recueillir aucun, *Iemant vriendtlijcken onthalen* of *tracteeren.*
Recueillir du fruit, *'t Fruyt leeſen* of *plucken.*
Recueillir les propos de quelqu'un, *Op iemants woorden acht nemen, en die in 't herte prenten.*
ſe Recueillir, *Bedaren, by ſich ſelven komen.*
Recueillir beaucoup de fruict de ſes eſtudes, *Veel vruchten* of *nuttigheyt uyt ſijn ſtudien genieten.*
Recueilli, m. *Vergadert, verſamelt.*
Recueil, abbregé, m. *Verſaminge, vergaderinge, kort begrijp.*
Recueil, accueil, m. *Onthalinge, tracteeringe.*
Pierre m'a fait bon Recueil, *Pieter heeft my wel onthaelt.*
Recuire, *Herkoken, herbacken.*
Recuit, m. *Herkoockt, herbacken.*
Reculer, ſe reculer, *Achterwaerts gaen, wijcken, ſchicken.*
faire Reculer, *Achterwaerts* of *wederom doen gaen* of *keeren.*
tu t'es trop Reculé d'icy, *Gy zijt te verre van hier gegaen.*
un peu plus Reculé, *ou* plus eſloigné de la mer, *Wat verder* of *voorder van de zee.*
Reculer quelque affaire, *Eenigh dinck achter houden, verleggen* of *uytſtellen.*
choſes Reculées, *Dingen die verſteken* of *verborgen zijn.*

Reculement, m. *Achterwaerts deynſinge, afwijckinge.*
à Reculons, en reculant, *Achterwaerts.*
aller à Reculons, *Achterwaerts gaen.*
Recuſer, *Weygeren, ontſeggen.*
Recuſer un Juge, *Een Rechter verwerpen.*
je le Recuſe, *Ick en begeer 't niet.*
Recuſé, *Geweygert.*
Recuſable, c. *Dat men met recht weygeren,* of *verwerpen kan.*
Recuſation, f. *Weygeringe.*
Recuſation de conſeillers, *Verwerpinge van Raedtsheeren.*
Redanſer, *Wederom* of *op nieuw danſſen.*
Redarder, *Den pijl weder werpen* of *ſchieten.*
Redargüer, *Beriſpen.*
Redargüé, m. *Beriſpt.*
Redargution, f. *Beriſpinge.*
Redater ſes lettres, *Den datum van de brieven veranderen.*
Reddition, f. *Wedergevinge, overgevinge.*
Redebvable, *voyez* Redevable, *Die ſchuldigh is.*
Redebvoir, *voyez* Redevoir.
Rededier, *Wederom eygenen, heyligen* of *wyen.*
Redelivrer, *Weder overleveren.*
Redemander, *Hervragen,* of *weder begeeren* of *eyſſchen.*
Redemolir, *Wederom afbreken.*
Redemption, f. *Verloſſinge.*
Redempteur, m. *Verloſſer.*
Redevable, c. *Die ſchuldigh is.*
demeurer Redevable, *Schuldigh blyven, borgen.*
Redevance, f. *Een reſte van de ſchult.*
Redevaler en bas, *Weder uytwaerts rollen* of *aflaten, wentelen.*
Redevider, *Wederom opwinden.*
Redevoir, *Wederom ſchuldigh ſijn.*
Redhibition, f. *Wederom-gevinge.*
Redifier, *voyez* Réedifier.
Rédiger, reduire, *Tot iets brengen, bedwingen 't gene dat ſijn ſelfs is.*
il m'a Redigé à, &c. *Hy heeft my bedwongen* of *gebracht tot, &c.*
Rediger, *Vergaderen, verſamelen dat verſtrooyt is.*
il l'a Redigé tout en un livre, *Hy heeft 't et al geſtelt, verſamelt en vergadert in eenen boeck.*
Rediger une armée par bandes, *Een heyr in orden ſtellen.*
Rediger par eſcrit, *By geſchrifte ſtellen.*

Redi-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Rediger, *ou* reduire à neant, *Tot niete brengen.*
Redimer, *Verloſſen.*
Redimé, m. *Verloſt.*
Redire, *Herſeggen, weder ſeggen.*
Redire, ou chanter toûjours la même chanſon, *Altijdt 't ſelfde liedtje ſingen, den Koeckoeck ſlachten.*
elle l'a Redit, *Sy heeft het herſeydt.*
Redire ſouvent une meſme choſe, *Een ſaeck dickwils verhalen* of *vermanen.*
il n'y a rien à Redire, *Daer en is niet op te ſeggen* of *te beriſpen.*
Redite, f. *Herſegginge, wederſegginge.*
ce n'eſt que Redite, *'t Is altijdt 't ſelve, 't is al eenen ſanck.*
Redompter, *ou* redomter, *Op een nieuw* of *wederom temmen.*
Redonder, *Overvloeyen.*
ma douleur Redondera ſur toy, *Mijn droefheyt ſal op u vallen, komen* of *eynden.*
Redonner, *Weder geven.*
Redonné, m. *Weder gegeven.*
Redorer, *Wederom* of *her-vergulden.*
Redormir, *Wederom ſlapen* ot *in ſlape vallen.*
Redoubler, *Dubbelen, weder voeyeren.*
Redoubler, faire quelque choſe pour la ſeconde fois, *Iets voor de tweede mael doen.*
Redoubler la force, *Verſtercken.*
Redoubler la joye, *De blijdtſchap vermeerderen.*
Redoublé, m. *Gedobbeleert, weder gevoeyert.*
Redoublement, m. *Dobbeleeringe.*
Redouter, *Seer vreeſen, ſeer bevreeſt zijn.*
eſtre Redouté, m. *Ge-eert en ontſien zijn.*
Redouté de tout le monde, *Van al de werelt ontſien en gevreeſt.*
Redoutable, *Vreesbaer, vreeſlijck, dat te vreeſen en t'ontſien is.*
Redreſſer, *Weder oprechten, verbeteren.*
Redreſſer une choſe tortuë, *Iet kroms rechten,* of *recht maken.*
Redreſſer un affligé, *Eenen bedruckten vertroo-ſten* of *moedt geven.*
Reduire, *Brengen, wederom brengen.*
Reduire une ville ſous ſa puiſſance, *Een ſtadt onder ſijn macht brengen.*
Reduire à neant, *Te niet doen* of *brengen.*
Reduire en poudre, *Pulveriſeeren, tot poeder* of *ſtof maken* of *ſtampen.*
Reduire en memoire, *Iet weder bedencken* of *gedachtigh worden.*
Reduire un enfant gaſté, *Een bedorven kindt bekeeren en omſetten.*

Reduire les loix à l'égalité, *De wet in't gelijck ſtellen.*
Reduit, m. *Een ſecreet* of *ſecrete plaetſe.*
Reduit au petit pied, *ou* à pauvreté, *Tot armoede gebracht.*
Reduction, f. *Toebrenginge.*
Reduction d'une ville, *Onderbrenginge* of *onderwerpinge van een ſtadt.*
Reëdifier, *Wederom timmeren, hermueren, herbouwen.*
il Reëdifie ce qu'il a deſtruit, *Hy timmert op 't gene hy verdorven* of *neêr-geworpen heeft.*
Réel, m. *Daedlijck, wercklijck, weeſentlijck*
Réer, *Schreyen* of *roepen als een hert, hinde* of *das, alsſe hittigh zijn.*
Réement, m. *Roepinge als een hert.*
Refaçonner, *Een ander fatſoen geven, op een ander fatſoen maken.*
Refaillir, *Wederom miſſen* of *falen.*
Refaire, *Herdoen, hermaken.*
ſe Refaire, *Wederom verquicken en tot hem ſelven komen.*
il commence à ſe Refaire & guérir, *Hy begint te geneſen.*
Refait, m. *Vermaeckt, herſtelt, verquickt.*
c'eſt un homme Refait, *'t Is een geſet* of *dickkeerle.*
Refarder, *Op een nieuw blanckeiten.*
Refaſcher, *Wederom verdriet aen doen.*
Refaucher, *Hermaeyen.*
Refection, f. *Bekomſte, voedtſel.*
prendre ſa Refection, *Sijn voedtſel nemen, eten.*
j'en ay mangé m'a Refection, *Ick heb'er mijn bekomſt van gegeten.*
Refectoire, m. *Eet-plaets, eet-kamer.*
Refendre, *Weder-klieven.*
Referer, *ou* rapporter, *Vertellen, ſeggen, toeſchryven.*
Refermer, *Wederom ſluyten.*
Referrer, *Wederom be-yſeren,* of *in't yſer beſlaen.*
Referrer un cheval, *Een paerdt wederom beſlaen.*
Refeſſer, refouëter, *Wederom op de billen ſlaen.*
Reflairer, *Wederom riecken.*
Reflater, *Weder vleyen* of *pluymſtrijcken.*
Refleſchir, *Herbuygen, herkrommen* of *weder omkrommen.*
Refleurir, *Wederom bloeyen.*
Refleuter, *ou* refluter, *Weder ſluyten.*
Reflotter, *Weder* of *wederom vloeyen* of *dryven.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Refondre, *Hergieten, herſmelten.*
Reforger, *Herſmeden.*
Reforgé, m. *Herſmeedt.*
Reforgement, m. *Herſmedinge.*
Reformer, *Veranderen, een ander geſtaltenis geven.*
Reformer, *Hermaken, herſtellen, in beter ordinantie ſtellen.*
Reformer, corriger, *Verbeteren.* (*ſtellen.*
Reformer la Juſtice, *Beter Wethouders in-*
Reformé, m. *Verandert, vermaeckt.*
ſoldat Reformé, *Een oudt krijghsman, die van ouderdom niet meer dienen kan.*
Reformation, f. *Hermakinge, herſtellinge, veranderinge.*
Reformation, *Reformatie in Rechte.*
Reformateur, m. *Een die iet vermaeckt.*
Refort, m. *Peper-wortel* of *radijs.*
Refouler aux pieds, *Wederom met, of onder de voeten treden.*
Refouler, *Plomp en bot maken.*
ſe Refouler, *Plomp en bot van ſnede worden.*
Refoulé, m. *Plomp en bot.*
Refoulement, m. *Botmakinge.*
Refourbir, *Herſcheuren, weder polyſteren.*
Refourbiſſeure, f. *Herſcheuringe, weder ſchoonmaking.*
Refractaire, reveſche, c. *Wederſpannigh.*
Refrain, m. *Een refereyn* of *gedichte.*
Refraindre, *voyez* Refreindre.
Refraiſchir, *voyez* Raffraiſchir.
Refranchir le ſaut, *Wederom over ſpringen.*
Refrapper, *Weder ſlaen.*
Refrappé, m. *Weder geſlagen.*
Refrappement, m. *Wederſlaninge.*
Refreindre, *ou* refrener, *Toomen.*
ſe Refreindre, *Hem ſelven temmen, bedwingen, en matigen.*
Refreindre ſon ire, *ou* moderer ſa colere, *Sijn gramſchap inhouden* of *bedwingen.*
Refrener, *Bedwingen, in bedwanck houden.*
Refrequenter, *Weder* of *op een nieuw hanteeren.*
Refretter un navire, *Een ſchip weder toeruſten.*
Refricaſſer, *Wederom* of *op een nieuw fryten.*
Refrigerer, raffraiſchir, *Verkoelen.*
Refrigeré, m. *Verkoelt.*
Refrigeration, f. *Verkoelinge.*
Retrigeratif, m. *Verkoelende, dat verkoelt,* of *de kracht heeft van te verkoelen.*
Refriquer, *Een geweſen ſake wederom opwerpen.*
Refriquer une playe, *Een wonde weder opkrauwen.*
Refrire, *Wederom* of *noch eens fryten, herfryten.*
Refriſer, *Wederom friſeeren.*
Refriſſonner, *Wederom* of *op een nieuw ſchudden en beven van vreeſe* of *van koude.*
Refroidir, *Verkoelen, verſlaen, kout maken, kout worden.*
Refroidir les eſtudes de quelqu'un, *Iemants leeringe verachteren, beletten* of *doen verflauwen.*
ſe Refroidir fort, *Ys-kout worden.*
le combat ſe Refroidit, *Den ſtrijdt verflauwt, ceſſeert en houdt op.*
Refroidi, m. *Verkoelt, verkout, verſtijft.*
Refroidiſſement, m. *Verkoelinge, verkoudinge, verflauwinge.*
Refroiſſer, *Weder blutſen, herquetſen.*
ſe Refrongner, *'t Voorhooft rimpelen* of *vertrecken.*
viſage Refrongné, m. *Verrimpelt aenſicht.*
Refrongnement, m. *Rimpelinge.*
Refrotter, *Herkrauwen, herwryven.*
Refuge, m. *Toevlucht.*
ſe Refugier, *ou* prendre ſon refuge à, &c. *Sijn toevlucht nemen* of *vlieden tot, &c.*
Refuir, *Weder vlieden, ſchouwen.*
Refuyant le travail, *Schouwende* of *vliedende den arbeyt.*
Refuſer, *Weygeren, ontſeggen.*
Refuſer tout à plat, *Plat afſeggen* of *weygeren.*
Refuſer obéiſſance, *Ongehoorſaem zijn.*
Refuſé, m. *Geweygert, ontſeyt.*
eſtre Refuſé, *Geweygert* of *afgeſlagen zijn.*
Refus, m. *Weygeringe, ontſegginge.*
donner un Refus, *Weygeren, weygeringe doen.*
Refus, *Uytſchot.*
Refus qu'on fait d'aucun, *Verſtootinge, verachtinge.*
brebis de Refus, *Verſteken* of *verworpen, ſchapen.*
Refuter, *Tegen ſeggen en verwerpen, verſtooten, verachten, weêrleggen.*
Refuté, m. *Weêrleyt, verwerpen, veracht.*
Refutation, f. *Weêrlegginge, verwerpinge, verachtinge.*
Regagner, *Wederom op een nieuw winnen.*
ſe Regaillardir, *Hem wederom verblyden.*
Regain, m. *Een winſte op een nieuw,* of *'t hooy dat laet gemaeyt is, na-weyde, toe-mate.*
la pluye fera grand bien au Regain, *Den regen*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

gen zal groot goet doen op 't landt dat hermaeyt is.

Regal, *ou* Royal, m. *Koninckl ijck, Koninghs, dat des Koninghs is.*

Regalement, *Koninckl ijcken, als een Koningh.*

le droit de Regale, *Het Koninckl ijcke recht.*

Regaliſſe, f. *Soet-hout, Caliſſie-hout.*

Regaler, *ou* Regaller, traitter à la Royalle, *Regaleeren, treffelijk*, of *heerlijk onthalen.*

Regaller, *ou* régratter, *Herkrauwen.*

Regarder, *Sien, aenſien, aenmercken, aenſchouwen, kijcken.*

Regarder autour de ſoy, *Rondt-om hem ſien.*

Regarder de prés, *Van dichte by ſien, van beyds beſien.*

Regarder le moyen de &c. *De middel* of *maniere zoecken en bedencken om, &c.*

Regarder à, &c. *Acht nemen* of *gemerck hebben op, &c.*

Regarder à l'année qui vient, *Voor het toekomende jaer bezorgen.*

Regardes que tu, &c. *Siet* of *maekt dat gy &c.*

ſe Regarder et glorifier, *Hem verhoveerdigen, veel van houden.*

Regard, m. *Aenſchouwinge*, ofte *geſichte, betrachtinge, bedenckinge.*

Regard, m. *ou* veuë, f. *Uyt-ſicht.*

cette maiſon a un beau Regard, *Dat huys heeft een ſchooneuyt-ſicht.*

un ferme Regard, *Een vaſt geſichte.*

Regard amiable, *Minnelijk gelaet.*

ayant Regard à, &c. *Acht nemende* of *gemerk hebbende op, &c.*

jetter un Regard de pitié ſur quelqu'un, *Iemant met barmhertige oogen aenſien.*

au Regard du temps, *Na den tijdt, gemerkt den tijdt.*

au Regard de moy, *Aengaende van my, zoo veel als 't my aengaet.*

cela n'eſt rien au Regard de, &c. *Dat en heeft niet te bedieden by 't geene dat, &c.*

la lune eſt petite au Regard du ſoleil, *De Maen is kleyn ten opſicht van de Son.*

tant pour le Regard du voyage, que pour, &c. *Soo wel om het reyzen, als om, &c.*

Regardeur, m. *Aenſiender, beſiender.*

Regardement, m. *Aenſchouwinge, aenſieninge.*

Regardure de travers, *Lonckinge, aenſieninge van ter zyden.*

Regarnir, *Wederom ſtofferen* of *voorſien.*

Regaſter, *Wederom bederven.*

Regeler, *ou* geler derechef, *Wederom vrieſen.*

il Regele, *Het vrieſt weder op een nieuw.*

Regenerer, *Herbooren*, of *weder geboore worden.*

Regeneré, m. *Herbooren, weder geboore.*

Regeneration, f. *Weder geboorte.*

Regent, m. *Een Regeerder*, of *Schoolmeeſter.*

Regente, f. *Regente, Regeerſter.*

Regence, f. *Regeeringe.*

Regenter, commander, *Gouverneren, regeren.*

Regermer, *Weder uyt-ſpruyten.*

Regimber, *Van achter uytſlaen.*

Regimber contre les aiguillons, *Tegen den prickel ſtooten, dat is, hem tegen yemant ſtercker ſtellen.*

Regimber contre ſes ſuperieurs, *Tegen ſijn overſten opſtaen*, of *weder ſpannig ſijn.*

Regimbier, m. *Een paerdt dat achter uytſlaet.*

Regimbement, m. *Uytſlaninge van achter.*

Regime, Gouvernement, m. *Regeeringe.*

Regime de vivre, *ou* bonne diete, *Een regel, mode* of *maniere van leven.*

Regiment de gens de guerre, m. *Een Regiment Krijgsknechten.*

Region, f. *Een Landtſchap.*

Region deſerte, *ou* inhabitée, *Een woeſt ende onbewoont Landtſchap, Woeſtijne.*

Regir, *ou* Gouverner, *Regeeren, Gouverneren.*

Regi, m. *Geregeert.*

Regiſtre, m. *Een Regiſter.*

Regiſtre, *ou* papier journal, *Den journael* ofte *dagelijckſchen handt-boek.*

le Regiſtre au net, la groſſe, *'t Geheym Regiſter* of *Stadt-boek.*

tenir Regiſtre de ce qui a eſté fait, *Boek houden, in't Regiſter ſtellen al datter gedaen is.*

Reglacer, *Weder bevriezen* of *ijs worden.*

Régle, *ou* Reigle, *Een Regel* ofte *Linie.*

Régle de vivre, *Regel* of *maniere van leven.*

ſans Regle, *Ongeſchiktelijk, zonder mate.*

Regler, *Regelen door trecken, beſtieren, beſchicken.*

Reglé de rouge, *Met een roode linie onderſtreken.*

Regler les choſes, *Een ordinantie* of *regel op alle dink ſtellen.*

ſe Regler ſur quelqu'un, *Iemant tot een Exempel nemen, en na volgen*

Regler ſa vie ſelon la raiſon, *Sijn leven na de redelijkheyt regeeren.*

Regler les parties, *De perſoonen van de partye in rechte ordentelijkheyt ſtellen.*

Reglé, m. *Geregelt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

une republique Réglée par, &c. *Een gemeynte die geregeert wort van, &c.*
Reglement, m. *Regeeringe, Schickinge, Beſtieringe.*
Reglement, *ou* Regulierement, *Na den liniael of gemeynen regel.*
Reglet d'imprimeur, *Druckers* of *Letter-ſetters Regel-houtjen.*
Regliſſer, *Weder ontſlibberen.*
Regnard, m. *Een Vos, voyez* Renard.
Régner, *Regneren, domineren.*
Regné, m. *Geregneert.*
Regne, m. *Een Rycke, Regeringe.*
ſous le Regne de, &c. *Onder 't Rijcke, geweldt of dominatie van, &c.*
eſtre en Regne, *ou* en vogue, *In ſwang zijn, beroemt en geacht zijn.*
Regorger, *Uytſpouwen, overgeven, braken.*
Regorger, deborder, *Overlopen, overvloeden.*
Regorgé, m. *Uytgeſpogen, overgegeven.*
Regorgement, m. *Uytſpouwinge overgevinge.*
Regorgement, *ou* debordement d'eau, *Overloop* of *overvloet van water.*
Regourmer un cheval, *Een Paert het kin-yſer weder aen doen.*
Regouſter, *Weder proeven* of *ſmaken.*
Regraiſſer, *Weder vetten, meſten* of *vet maken.*
Regratter quelque choſe paſſée, *Eenig out dinck ophalen, opkaerden en vernieuwen.*
Regratté, m. *Weder opgehaelt en vernieuwt.*
Regrattier, *ou* Regratteur, frippier, m. *Een die oude dingen ophaelt, opboetſt ende vernieuwt.*
Regrattiere, frippiere, f. *Eene die weder yet ophaelt ende vernieuwt.*
Regrattement de vieux habits, m. *Vernieuwing van oude kleederen.*
Regraver, *Weder uyt-ſnyden* of *graveren.*
Regrediller, *ou* friſer les cheveux, *'t Hayr weder doen krollen* of *friſeren.*
des cheveux Regredillés, *Gekrolt hayr.*
Regretter, *Beklagen*, of *ergens om wenſchen*, ofte *groot verlangen hebben.*
Regretter ſon païs, *Sijn Vaderlandt beklagen* of *wenſchen daer te zijn.*
Regret, m. *Leedt wezen, berouw.*
à Regret, *Noode, tegen ſijnen dank en wil, onwilliglijk, ongeerne.*
je n'ay point de Regret, *'t En is my niet leedt.*
Regrettable, m. *Beklaeglijk.*
Reguerir, *Weder genezen* of *gezont worden.*

Regulier, m. *Een Regulier, Monik.*
Regulier, conforme à la regle, *Dat na de gemeyne regel is.*
Reguliérement, *Na den gemeynen regel* of *maniere.*
Rehabiliter, *Wederom op een nieuw maken, vernieuwen, weder bequaem maken.*
Rehauſſement, m. elevation, f. *Verhooginge, verheffinge.*
Rehauſſer, *ou* encherir, *Weder verhoogen* of *opheffen.*
Rejaillir, *Wederom botten, uytberſten*, of *omhoog ſpringen.*
Rejailliſſement, m. *Weder bottinge, omhoogh ſpringinge.*
Rejaſer, *Weder beuſelen* of *klappen.*
Rejauger, *Weder yicken, her-yicken.*
Rejaunir, *Weder geelen* of *geel maken.*
Rejecter, *mieux* Rejetter, *Verwerpen, verachten, miſprijzen.*
Rejetter ſa femme, *Sijn Huysvrouwe verſtoten.*
Rejetter une affaire au mois de Mars, *Eenigh werk tot in de Maert uytſtellen.*
Rejetter la balle, *Den bal wederom ſlaen.*
Rejetter la faute ſur quelqu'un, *De ſchult op yemant leggen.*
Rejetté, m. *Verworpen, verſtoten.*
Rejettement, m. *Verworpinge, verſtotinge.*
un Rejetton, *Een uytſpruyt* of *uytbot-ſcheut van den Wyngaert.*
Rejetton de mouſches, *Een ſwerm byen.*
jetter hors force Rejettons & petites branches, *Uytſpruyten.*
Rejection, f. *Verworpinge, verachtinge.*
Reigle, *voyez* Regle.
Reine, *ou* Royne, f. *Koninginne, mieux* Reine.
les Reins, m. *De Lendenen.*
Reincer, Reinſer, *ou* Rinſer, *Spoelen.*
Reinſé, *ou* Reincé, m. *Geſpoelt.*
Reinſement, m. *Spoelinge.*
Reintegrer, *Wederom beginnen, vernieuwen.*
Réintegré, m. *Vernieuwt.*
Réintegration, f. *Vernieuwinge.*
Rejoindre, *Weder aen een voegen.*
Rejoint, *Weder te zamen gevoegt.*
Rejonction, f. *Weder aen een voeginge.*
Rejoüer, *Wederom ſpelen.*
Rejoüir, *Verblijden.*
ſe Rejoüir, *Hem verblijden, hem verheugen.*
Rejoüy, m. *Verheugt, verblijdt.*
cela Rejoüit, *Dat verblijdt, verheugt, ende geeft eenen geeſt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Rejoüiſſant, m. *Verblijdende.*
Rejouïſſance, f. *Verblijdinge, verheugine.*
Reiterer, *Herdoen, herhalen.*
Reiteré, m. *Herhaelt, weder gedaen.*
Reiteration, f. *Herhalinge, herdoeninge.*
Reitre, gendarme Allemand, m. *Een duytſche Ruyter.*
Relabourer le champ, *'t Landt herbouwen.*
terre Relabourée, *Aerde die herbout* of *herploegt is.*
Relabourement de terre, m. *Herploeginge van het Landt.*
Relacher, Relaſcher, *Loſſen, ontloſſen, los maken.*
Relacher de ſon droit, *Sijn recht afgaen.*
ſe relacher en quelque choſe, *In yets verflauwen,* of *vertragen.*
Relacher ſon eſprit, *Sijn geeſt verquicken.*
Relacher quelque choſe d'une ſomme, *Iets van een ſomme afkorten.*
Relacher, *Weder keeren.*
Relaché, m. *Geloſt, ontloſt.*
Relache, f. *Ontloſſinge, ontſlaginge.*
donner Relache à ſon eſprit, *Sijnen geeſt ruſt geven* of *verluſtigen.*
nos vaiſſeaux ont Relaché à cauſe du vent contraire, *Onſe ſchepen ſijn om de contrarie wint weder gekeert.*
Relache de travail, m. *Ontlaſtinge van arbeyt.*
Relache de guerre, *Ophoudinge van Oorlog.*
Relachement, m. *Ontlaſtinge, yverloosheyt.*
Relaiſſer, *Weder verlaten* of *laten gaen.*
Relancer, *Weder ſteecken, worpen* of *ſchieten.*
Relant, m. *ou* relanteur, f. *Beſchimmeltheyt, verduftheyt.*
il ſent le Relant, *Hy riekt al verduft.*
Relaps, *ou* decours de temps, *Verloopinge des tijdts.*
Relaſcher, *voyez* Relacher, *Loſſen, ontloſſen, los maken.*
Relation, f. *Vertellinge, verhael* of *relaes.*
Relateur, m. *Een Verteller.*
Relaver, *Herwaſſen.*
Relavement, m *Herwaſſchinge, ende nieuwe zuyveringe.*
Relaxion, *ou* relaſche, f. *Ontſlaginge, ontſlaninge.*
Relayer, *voyez* Relais.
Releguer, bannir, *Bannen, balling maken.*
Relegué, m. *Gebannen, balling gemaekt.*
Relegation, m. *Banninge, ballingmakinge.*
Relevee, f. *Den geheelen tijdt van den noene af tot drie uuren toe.*

ſur les trois heures de Relevée, *Ontrent drie uuren na den noene.*
Relevé, m. *Opgekomen, opgeſtaen, verheven.*
un lieu Relevé, *Een verheven* of *uytſtekende plaets.*
un diſcours Relevé, *Een hoog dravende reden.*
un homme Relevé, *Een aenſienelijk menſch.*
ils ſont nez pour des choſes plus Relevées, *Sy ſijn geboren tot grooter en aenſienelijker ſaken.*
Relever, *Opheffen, vercieren.*
Relever de geſine, *Uyt gaen, uyt de kraem ſijn.*
elle Relevera dimanche, *Sy zal Sondag haer eerſte Kerk-gang doen.*
ſe Relever, *Opſtaen, opkomen.*
il eſt Relevé d'une grande maladie, *Hy is van een groote ſieckte opgekomen,* of *opgeſtaen.*
Relever quelqu'un du ſerment, *Van den eedt ontſlaen* of *ontlaſten.*
Relever des vieux foſſés, *d'Oude grachten ſchoon maken* of *weder opmaken.*
Relever ſon appel, *Appelleeren, appellatie doen.*
Relever un fief, *Een Leen verheffen.*
ce fief Releve d'un tel, *Dat Leen wort van zulk een te leen gehouden.*
Relever, *ou* eſtre dependant de quelqu'un, *Onder yemant zijn,* of *van yemant dependeeren.*
ſe faire Relever, *Sich van een quade koop,* of *accoort doen ontſlaen.*
Relever de fatigue, *Van den arbeyt verloſſen.*
Relever une colomne renverſée, *Een omgeſmeten Pilaer weder oprechten.*
Relever quelqu'un de ſentinelle, *Iemant van de ſchildtwacht verloſſen.*
Relever un vieux procés, *Een ſlapende proces weder optrecken* of *te voorſchijn brengen.*
Relevement, m. *Een Relevement, vryinge en verrichtinge van een proces.*
Relief, m. *Overblyfſel, overſchot, verheffing van een verzuymde zaek.*
les Reliefs de la table, *Het overſchot* of *de morzelingen ende brockelingen van de Tafel.*
Relier, *Herbinden.*
Relier les livres, *Boecken binden.*
Relier un tonneau, *Een vat verbinden, kuypen.*
Relié, m. *Herbonden, gebonden, verbonden.*
Relieur de livres, m. *Boeck-binder.*
Relieur de tonneaux. *Kuyper.*
Relieure de livres, f. *Het bindtzel van boecken.*
Religion, f. *Religie, Godts-dienſt, Klooſter.*
il eſt allé en Religion, *Hy is in 't Klooſter gegaen,*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Religionaire, *ou* ſectaire, m. *Een die een ſecte toegedaen is.*
Religieux, m. *Religieus* of *devotig menſche.*
Religieuſe, f. *Religieuſe* of *Nonne.*
Religieuſement, *Devotelijck, Godtvruchtiglijck.*
Reliquat qu'on doit de quelque conte, *De reſte die men ſchuldig is gebleven van eenige rekeninge.*
un Reliquat de la maladie, *De reſte van de ſiekte.*
Reliques, f. *Blevelingen, dat overgebleven is.*
les Reliques des morts, *Reliquien, gebeenten,* of *achtergelaten teeckenen van dooden.*
Reliquaire, m. *Een plaets om reliquien der heyligen te bewaren.*
Relire, *Herlezen.*
Reloüer, *Wederom hueren, verhueren.*
Relüire, *Blincken, ſchijnen.*
Reluire par fois, *Glinſteren.*
faire Reluire, *Glicken, glat ende blinckende maken.*
Reluiſant, m. *Blinckende, klaer ſchijnende.*
Reluitter, *Weder worſtelen.*
Remacher, Remaſcher, *Herkauwen, herknouwen.*
Remaché, m. *Herkauwt, herknouwt.*
Remachement, *ou* ruminement, m. *Herkauwinge, herknouwinge.*
le Remanent, *ou* le reſte, *Het overſchot* of *overblijfſel, reſte.*
Remander, *Weder ontbieden.*
Remanger, *Weder eeten.*
Remanier, *Weder handelen.*
Remaniement, m. *Weder aentaſtinge.*
Remarchander, *Herkoopen* of *wederom koopen.*
Remarcher, *Weder gaen, wandelen* of *treden.*
Remarier, *Herhouwen, weder trouwen.*
Remarié, m. *Herhouwt, weder getrouwt.*
Remarquer, *Aenteeckenen, aenmercken, toeſicht hebben, ſijn oogen yewers op ſlaen.*
Remarqué, m. *Aengeteeckent, aengemerkt.*
Remarquable, c. *Aenmerckelijk, treffelijck.*
Remarque, f. *Aenmerckinge, bemerckinge.*
Remarqueur, m. *Een die aentekent* of *eenigh aenmerck neemt.*
Remaſcher, *voyez* Remâcher.
Remaſſonner, *Hermetſen.*
Remaudire, *Weder vervloecken.*
Remaudiſſon, f. *Wedervloekinge, hervloekinge.*
Rembade, *De dennen van een Schip.*
Remballer, *Herpacken.*
ſe Rembarquer, *Weder te ſchepe gaen.*

Rembarquer, *'t Schepen, te ſchepe doen.*
Rembarrement, Repouſſement, m. *Voortdrijvinge.*
Rembarrement, m. refutation, f. *Wederlegginge.*
Rembarrer, *Met redenen weerleggen, te rugge doen keeren,* of *in 't yſer,* of *gevangen doen zetten.*
Remboiter, *ou* remettre un os, *ou* membre diſloqué, *Een been* of *lidt dat uyt ſijn plaetze is weder in ſtellen.*
Remboitement, m. *Weder inzettinge van een been, dat uyt ſijn plaets is.*
Rembourer, *Weder met hayr-noppen vullen.*
Rembourſer, *'t Verſchotene betalen.*
Rembourſé, m. *Van 't verſchoten betaelt.*
Rembourſement, m. *Betalinge van 't verſchotene.*
Rembourſeur, m. *Betaelder van 't verſchotene.*
Rembraſer, *Weder gloeyen* of *gloeyende worden.*
Rembraſſer, *Weder-omhelzen.*
Rembrocher une piéce de chair, *Een ſtuck vleeſch herſpeeten.*
Rembroüiller, *Weder beſlommeren.*
Rembucher, Rembuſcher, *Weder lagen leggen.*
Remede, m. *Remedie.*
un ſouverain Remede, *Een voortreffelijcke Remedie.*
ſervir de Remede, *Hulpe en bate doen.*
ſe ſervir de Remede, *Hulpe en bate gebruyken.*
il n'y a plus de Remede, *Daer en is geen hulpe meer aen.*
mais quel Remede? *Maer wat raedt?*
uſer du dernier Remede, *Sijn uyterſte beſte doen.*
Remedier, *Helpen, bate doen, heelen, geneſen.*
ils le penſent bien Remedier, *Sy meynen 't wel te beletten* of *te remedieren.*
on y a Remedié, *Men heeft 'er in voorſien.*
Remediement, *ou* remede, *Heelinge, geneſinge, geſontmakinge.*
Remembrer, *Gedencken, gedachtig wezen.*
Remembrance, *ou* reſouvenance, f. *Gedenckeniſſe,* of *een gedenk-teecken.*
Remembrance, figure, *Een beeldt.*
Rememorer, *Gedencken, gedachtig zijn.*
Rememorer, *Doen gedencken.*
Remenacer, *Weder dreygen.*
Remener, *Wederom leyden, brengen* of *voeren.*
Remené, m. *Wederom geleydt* of *gebracht.*
Remenement, m. *Wederom leydinge.*
Remercier, *Bedancken.*
Remercié, *Bedankt.*
Remerciment, m. *Bedanckinge.*
Remeſler, *Hermengen, weder mengen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Remelurer, *Hermeten.*
Remettre, *Stellen, herſtellen, herſetten, wederſetten, uytſtellen.*
je Remets cela à voſtre diſcretion, *Ick laet,* of *ſtelle dat in uw diſcretie.*
Remettre en joye, *Weder verblyden.*
Remettre en uſage, *Weder opbrengen,* of *in gewoonte brengen.*
Remettre en la memoire, *Doen gedencken.*
Remettre ſus quelque perſonne malade, *Eenen ſiecken weder op de beenen helpen.*
Remettre tout à quelqu'un, *Iemant al overgeven, overlaten* of *overſetten.* (*ture ſtellen.*
Remettre à l'avanture, *Wagen* of *in d'avon-*
Remettre la peine, *Ongeſtraft laten.*
Remettre et pardonner, *Vergeven.*
je luy Remets pour, &c. *Ick vergevet* of *ſchelde het hem quijt om, &c.*
Remettre à un autre temps, *Tot op een ander tijdt uytſtellen* of *verlengen.*
ſe Remettre à l'eſtude, *Hem wederom begeven tot de leeringe.*
ſe Remettre à quelqu'un d'une affaire, *Iemant een ſake overgeven.*
ſe Remettre un peu, *Wat bedaren.*
il ne ſe Remettra jamais, *Hy ſal noyt tot ſijn voorige geſontheyt raken.* (*daert.*
Remis, m. *Herſet, weder geſtelt* of *geſet, be-*
Remiſſion, f. *Vergevinge, pardon.*
donner Remiſſion, *Vergeven.*
Remiſſible, c. *Vergeeſlijck.* (*geven.*
ce cas n'eſt pas Remiſſible, *'t En is niet te ver-*
Remeubler, *Weder van huysraet verſien.*
Remiuer, *Weder* of *tegen graven.*
Remirer, *Weder ſpiegelen.*
Remis, Remiſe, Remiſſion, Remiſſible, *voyez* Remettre.
une Remiſe, *Een uytſtel.*
Remmailloter, *Een kindt verwinden.*
Remmancher, *Een hecht weder aen doen.*
Remonſtrer, *Vermanen, ernſtelijck voorhouden.*
Remonſtrance, f. *Vermaninge.*
Remonter, *Weder opklimmen* of *opgaen.*
Remonter à cheval, *Weder te paer de klimmen, gaen ſitten* of *helpen.* (*op winden.*
Remonter une horloge, *Een uurwerck weder*
Remonter, rehauſſer, *Omhoogh heffen.*
Remontrer, *Betoonen, bewyſen.*
Remontré, m. *Geweſen, getoont.*
Remontrance, f. *Betooninge, bewyſinge.*
à force de Remontrances, f. *Met veel bewijsredenen.*

Remordre, *Wederom byten.*
Remors de conſcience, m. *Knaginge* of *vroeginge der conſcientien.*
Remoucher, *Wederom ſnuyten.*
Remoudre, *Hermalen.*
Remoudre un couſteau, *Een mes ſlypen.*
Remoüiller, *Weder nat maken.*
Remouvoir, *Herroeren, verroeren.*
Rempaqueter, *Herpacken.*
Rempart, m. *Een bolwerck* of *ſchanſſe.*
Remparer, environner de Rempars, *Ombolwercken, beſchanſſen* of *bewallen.*
Remparé, m. *Ombolwerckt, beſchanſt, bewalt.*
Remparement, m. *Beſchanſſinge.*
Rempenner une fleche, *Eenen pijl hervederen.*
Remplacer, *Verplaetſen, herplaetſen.*
Remplacement, *Herplaetſing.*
Remplir, *Vervullen* of *weder vullen.*
Remplir de joye, *Met blijdſchap vervullen.*
Rempli, *ou* Remply, m. *Vervult.*
Rempliſſement, m. *Vervullinge.*
Remplage, *ou* Rempliſſage, m. *Vulſel.*
Remploye, *Wederom beſteden en uytgeven.*
Remplumer, *Weder met pluymen vullen.*
ſe Remplumer, *Sich verrijcken,* of *weder rijck maken.*
Rempoigner, *Wederom vatten* of *grypen.*
Rempoiſſonner un eſtang, *Een vyver* of *viſchput weder met viſch beſetten.*
Remporter, *Wederom brengen* of *dragen.*
Remporter la victoire, *De ſlagh winnen.*
Remporter de l'advantage ſur quelqu'un, *Voordeel over iemant behalen.*
Remporter beaucoup de fruit des eſtudes, *Veel vruchten,* of *nuttigheyt uyt de Studien genieten.*
Rempriſonner, *Weder vangen* of *in de gevanckeniſſe ſtellen.*
Remprunter, *Wederom ontleenen.*
Remuant, m. *Onruſtigh, woelende.*
Remüer, *Verroeren, bewegen, oproer maken.*
Remuer ciel & terre, *Alles in 't werck ſtellen, ſijn uyterſte beſt doen.*
Remüé, m. *Verroert, beweeght.*
terre Rémuée, f. *Aerde die verroert is.*
Remüement, m. *Verroeringe, beweginge.*
par un Remüement, *Door een beweginge* of *waggelinge.*
Remüable, c. *Verroerlijck, beweeghlijck.*
Remugle, c. *Verduft, ſtinckende.*
lieu Remugle, *ou* qui ſent le remugle, *Een verdufte* of *ſtinckende vochtige plaetſe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Remunerer, *Vergelden.*
Remuneré, m. *Vergolden.*
Remunerateur, m. *Vergelder.*
Remuneration, f. *Vergeldinge, looninge.*
Remy, m. A la ſaint Remy, *Te Bamiſſe.*
Renager, *Wederom ſwemmen.*
Renaiſtre, *Herbooren worden.*
Renard, m. *Eenen vos.*
Renarde, f. *'t Wijfken van een vos.*
Renardeau, m. *Vosken.*
à Renard renard & demy, *Loos tegen loos.*
eſcorcher le Renard, *Braken, ſpouwen.*
faire le Renard, *Eenige loosheyt bedryven om iemant te bedriegen.*
Renaviger, *Wederom 't ſchepe varen.*
Renavrer, *Weder quetſen.*
Renchainer, *Wederom met ketenen binden.*
Rencherir, *Verdieren, opſteken, opjagen.*
faire le Renchery, *Veynſen, ſwarigheyt maken.*
Rencheri, *Dier, koſtelijck.*
Rencheute de fievre, f. *Wederkomſte* of *aenkominge van der koortſen.*
Renclorre, *Weder beſluyten.*
Renclos, *Ingeſlooten.*
Rencloüer, *Weder op een nieuw beſlaen.*
Rencocher, *Weder op de peſe van den boge ſtellen.*
Rançon, f. *Rantſoen.*
Rançonner, *Rantſoeneeren, op rantſoen ſtellen.*
Rencontrer, *Ontmoeten, in 't gemoete komen, voor-komen.*
Rencontré, m. *Ontmoet, tegen-gekomen.*
ne Rencontrer point bien, *Niet wel ten propooſte ſpreken, de ſaeck niet wel treffen.*
voila bien Rencontré, *Dat is wel gevallen, getreft en geſeyt.*
Rencontre f. *Ontmoetinge, tegenkomſte.*
aller à la Rencontre, *Te gemoet gaen.*
Rencontre, f. *Gelegentheyt, voorval.*
il montra avoir du courage en cette Rencontre, *Hy toonde in die voorval moed te hebben.*
la premiere Rencontre fuſt fort rude, *d'Eerſte aenval was ſeer hevigh.*
Rencontres de bonne grace, *Geneuchlijcke kluchten.*
homme de bonne Rencontre, *Een man die een goede gratie in 't ſpreken heeft.*
par bonne Rencontre, *Welſprekentlijck*, of *geneuchlijck.*
Rencontreur, m. *Een droogen Spotter.*
Rencourager, *Wederom moedt geven.*

Rencuſer, *ou* trahir, *Weder aenbrengen*, of *beſchuldigen.*
Rendenter une herce, *Een egge hertanden.*
Rendetter, *Op een nieuwe ſchult maken.*
ſe Rendormir, *Weder ſlapende worden* of *in ſlape vallen.*
Rendormi, m. *Wederom in ſlape gevallen.*
Rendormiſſement, m. *Weder in ſlaep vallinge.*
Rendre, *Weder geven*, of *reſtitueeren, maken.*
Rendre, produire, *Voort-brengen.*
Rendre la pareille, *Gelijck met gelijck loonen, doen ſoo men ons doet.*
Rendre honneur, *Eere bewyſen.*
Rendre, *pour* faire, *comme* je vous le Rendray tributaire, *Ick ſal hem u onderworpen maken, ick ſal maken dat hy u tribuyt geve.*
Rendre juſtice, *Recht doen.*
je vous Rendray tantoſt raiſon de tout, *Ick ſal u terſtont van alles rekenſchap doen* of *bewyſen.*
Rendre tout fait, *'t Eenemael voldoen* of *volmaeckt leveren.*
Rendre conte, *Rekeninge doen.*
Rendre gorge, *Braken, overgeven.*
Rendre l'ame, *Den geeſt geven, ſterven.*
Rendre clair, *Klaer maken, verklaren.*
Rendre à l'obeiſſance de l'Empire Romain, *Het Roomſche Rijck onderwerpen en onderdaen maken.*
Rendre bonne odeur, *Eenen lieflijcken reuck geven, wel riecken.*
qui Rend beaucoup, *Vruchtbaer, dat veel voort brengt.*
il a Rendu cent pour un, *Het heeft hondert tegen* ot *voor een voort gebracht.*
ces choſes l'ont Rendu fier, *Deſe dingen hebben hem opgeblaſen*, of *hooghmoedigh gemaeckt.*
ſe Rendre à aucun, *Hem ſelven iemant overgeven*, of *in ſijn behoedt en beſchermeniſſe ſtellen.*
ſe Rendre, devenir, *Worden.*
je me Rens à toy, *Ick geve my over.*
Rendre ſa leçon, *De leſſe opſeggen.*
Rendre par la gorge, *Braken, overgeven.*
Rendre graces, *Bedancken.*
Rendre pain pour foüace, *Dobbel vergelden.*
Rendre chou pour chou, *Gelijck met gelijck loonen.*
Rendre à bord, *Te lande aenbrengen* of *ſetten.*
il ſe Rend dans le Rhin, *Het komt in den Rhijn geloopen.*
Rendement, m. *Wedergevinge.*

Ren-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Rendez-moy mon reſte, *Geeft my mijn reſtant.*
un Rendez-vous, *Rendez-vous*, of *beſproken plaets.*
Renduire, *Weder ſtrijcken* of *plaſteren.*
Rendurcir, *Weder verharden.*
Rene de bride, *voyez* Reſne, *Den teugel aen den toom.*
un Renegat, apoſtat, m. *Een verloochent Chriſten.*
Reneiger, *Weder ſneeuwen.*
il Reneige, *Het ſneeuwt wederom.*
Renettoyer, *Weder reynigen.*
Renfardeler, rempacqueter, *Herpacken.*
Renfermé, m. *Weder ingeſlooten.*
air Renfermé, *Een bedorven en beſmettelijcke lucht.*
Renfermer, *Weder inſluyten.*
ſe Renfermer dans ſon logis, *Sich in ſijn huys verbergen*, of *verſteken.*
Renferrer, *Wederom in't yſer ſlaen* of *beſlaen.*
Renfiler une aiguille, *Een naelde weder veſſemen.*
Renflamber, *ou* Renflammer, *Weder ontſteken* of *vlamme geven.*
Renfler, *ou* Enfler, *Opſwellen, weder ſwillen*, of *ſwellen.*
Renfondrer, *Weder te gronde doen ſincken.*
Renfoncer, *Wederom ſincken* of *te gronde gaen.*
Renflure, f. *Opſwellinge.*
Renforcer, *Weder verſtercken, ſtercker worden*, of *maken.*
les vents ſe Renforcent, *Het waeyt hoe langer hoe meer, de winden ſteken hun meer en meer op.*
nous ſommes bien Renforcés par, &c. *Wy zijn wel verſterckt door, &c.*
Renforcé, m. *Verſterckt.*
la flamme eſt Renforcée, *De vlamme is grooter en meerder geworden.*
Renforcer un baril, *Een vat den bodem weder in ſetten.*
Renfort, m. *Verſterckinge op een nieuw.*
Renfort de gens de guerre, *Verſtercking van krijghsvolck.*
Renfoüir, *Wederom in d'aerde graven.*
Renfourner, *Weder in den oven doen* of *ſteken.*
Renfrongner, *'t Voorhooft weder rimpelen.*
Renforcement, m. *Verſterckinge.*
Reng, *voyez* Rang.
Rengager, *Weder verpanden.*
Rengainer, *'t Rapier weder in de ſchede ſteken.*
Rengendrer, *Weder genereren* of *voortbrengen.*

Renger, *voyez* Ranger.
Rengloutir, *Weder inſlicken.*
Rengluer, *Wederom belymen* of *beterren.*
Rengorger, *Weder inſlicken.*
Rengouffrer, *Weder inſwelgen.*
Rengourdir, *Wederom verſtyven.*
Rengraiſſer, *Wederom vetten* of *vet maken.*
Rengréger un mal, *Een quaet verargeren* of *meerderen.*
ce mal ſe Rengrége, *Dit quaet* of *de ſieckte wort langs hoe erger* of *meerder.*
ceci Rengrégera le fait, *Dit ſal de ſake meer beſwaren en arger maken.*
Rengrégé, m. *Verargert.*
Rengrégement, m. *Verargeringe.*
Rengréner, *Hermalen, 't koren weder in den tremel doen, weder van koren verſien.*
Rengroſſir, *Weder groot*, of *dick worden.*
Renguainer, *voyez* Rengainer.
Renhardir, *Wederom moedt en couragie geven.*
ſe Renhardir, *Hem weder verſtouten, weder eenen moedt en couragie nemen.*
Renjanter une rouë, *Een radt weder met yſere randen beſlaen.*
Renicher, *Herneſten, eenen anderen neſt maken.*
Renier, *Loochenen, ontkennen, verſaken.*
Renier fort et ferme, *Sterckelijck loochenen.*
Renié, m. *Geloochent, ontkent, verſaeckt.*
Renieur, m. *Loochenaer, Ontkenner.*
Reniement, m. *Loocheninge, ontkenninge, verſakinge.*
Renifler, *Den ſnot door de neus-gaten weder ophalen.*
Reniflement, m. *Weder ophalinge van den ſnot.*
Renjoindre, *Wederom belaſten* of *beveelen.*
Renoircir, *Herſwerten, wederom ſwerten.*
Renoiſer, *Weder kyven* of *kyvagie hebben.*
Renom, m. *ou* Renommée, f. *Naem en faem, vermaertheyt.*
un homme de Renom, *Een man die grootelijcks ge-acht en ge-eert wordt.*
de grand Renom, de grande Renommée, *Vermaert.*
avoir de la Renommée, *Vermaert zijn, grooten naem en faem hebben.*
Renommé, m. *Vermaert* of *ge-acht en ge-eert.*
fort Renommé, *Seer beroemt.*
Renommer, *Anders noemen, hernoemen*, of *eenen anderen naem geven.*
Renoncement, m. *Ontſeggінge, af-ſeggінge, af-ſtant.*
Renoncer, *Ontſeggen, af-ſeggen, af-gaen, af-ſtaen.*

Renon-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Renoncer à la Cour, *'t Hof verlaten.*
Renoncer l'alliance, *'t Verbont opſeggen.*
Renoncer à ſon appel, *Sijn appellatie ontgaen.*
Renoncer à la ſucceſſion, *'t Sterfhuys met de voeten ſlooten, den ſleutel op 't graf leggen.*
Renoncé, m, *Ontſeyt, geweygert.*
Renonciation d'appel, f. *Wederroepinge van appellatie.*
Renoter, *Herteeckenen.*
Renoté, m. *Herteeckent.*
Renover, *Vernieuwen.*
Renovation, f. *Vernieuwinge.*
Renoüer, *Herknoopen, wederom knoopen.*
Renoüer l'amitié entre les parens, *De vrientſchap onder de vrienden vernieuwen.*
Renoüé, m. *Herknoopt, weder t'ſamen* of *in een geknoopt.*
Renoüement, m. *Herknoopinge.*
Renoüeur de vieux procés, m. *Een die oude verſtorven en vervallen proceſſen weder op haelt.*
le Renouveau, *Den uytkomende tijdt, de Lenten.*
Renouveller, *Vernieuwen, nieuw maken, verwecken.*
ſe Renouveller, empirer, &c. *Wederom veranderen, verargeren en valſcher worden.*
ce mal ſe Renouvelle, *Dit quaet ſtaet* of *komt weder op.*
Renouveller quelque choſe, *Iet oudts opbootſen* of *verçieren en vernieuwen.*
Renouvellé, m. *Vernieuwt, verçiert en opgebootſt.*
Renouvellement, m. *Vernieuwinge.*
Renſemencer, *Weder op een nieuw beZaeyen.*
Renſerrer, *Wederom inſluyten.*
Renſevelir, *Wederom begraven.*
Rentamer, *Weder ontginnen.*
Rentaſſer, *Wederom op hoopen ſtellen.*
Rente, f. *ou* Revenu, m. *Een rente, inkomſte.*
Rente, *voyez* Intereſt, *ou* Uſure.
vivre de ſes Rentes, *Op ſijn renten leven* of *leech gaen.*
Renter un homme, *Eenen perſoon met renten verſien.*
homme bien Renté, m. *Een die veel renten heeft.*
Rentier, *ou* cenſier, *Een die op ſijn renten leeft.*
Renter, *ou* enter derechef, *Weder enten* of *griffien.*
Renterrer, *Weder begraven* of *in d'aerde ſteken.*
Rentortiller, *Weder in een wringen* of *draeyen.*

Rentrainer, *Wederom wech ſleepen.*
Rentraire, *Stoppen, naeyen, dat men't niet en ſiet.*
Rentrayeur, m. *Stopper.*
Rentrayeure, *ou* Rentraiture, f. *Stoppinge, ſtopſel.*
Rentrer, *Weder in komen.*
Rentrer en ſoy meſme, *By ſich ſelve komen.*
Renvahir, *Weder aenvallen* of *beſpringen.*
Renvelopper, *Weder in een winden.*
Renvenimer, *Weder vergiften.*
Renverſer, jetter à la renverſe, *Omſtooten, omverre ſmyten.*
coucher à la Renverſe, *Achter over*, of *op ſijn rugge leggen.*
Renverſer, *Omkeeren, omſtooten.*
Renverſer, abolir, et deſtruire, *Ruineeren, deſtrueeren en afwerpen.*
Renverſer et gaſter tout, *Gantſch en geheel bederven.*
Renverſer, *ou* troubler l'eſprit, *Den Geeſt beroeren* of *turbeeren.*
Renverſer ſens deſſus deſſous, *Het onderſte opwaerts keeren* of *werpen.*
Renverſer les bleds, *'t Kooren dat groen ſtaet weder met den ploegh omkeeren.*
Renverſé, m. *Omgekeert* of *omgeſtooten.*
coup donné à la Renverſe, un revers, *Eenen averechtſen ſlagh, ſlagh met eenen averechtſche handt gegeven.*
Renverſement, m. *ou* Renverſure, f. *Omkeeringe, omkeerſel, omſmytinge.*
Renverſement de chariot, m. *Omvallinge*, of *omſtootinge van een wagen.*
Renvoyer, *Verſenden, wederom ſenden.*
Renvoyé, m. *Wederom geſonden*, of *verſonden.*
Renvoy, m. *Verſendinge, weder ſendinge.*
cheval de Renvoy, *Een paert dat men wederom moet ſenden.*
Repaire, m. *Een herberge, vertreck plaetſe.*
faucon de Repaire, *Een valck, dewelcke, na dat hy den heelen dagh in 't wilde geweeſt is, hem gemeynlijck begeeft in een beſonder plaetſe.*
Repairer ſouvent en un lieu, *Dickwils in een plaetſe verkeeren.*
Repairer, *Sijn vertreck* of *herberge hebben.*
il Repairoit ordinairement és, &c. *Hy hielt* of *onthielt hem gemeynlijck in de, &c.*
Repaiſtre, *Weyden, ſpyſen, voeden, voedtſel*, of *noodtdruft nemen* of *geven.*
Repeu, m. *Geweydt, geſpijſt, gevoedt.*
la Repüe, *ou* repas, m. *Refectie, voedſel* of *maeltijdt.*

pren-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

prendre ſa Repüe, *Sijn refectie of voedſel nemen.*
un chercheur de Repeuës tranches, *Een panne-lecker.*
avoir Repeuë tranche, *Vrye koſt hebben.*
Reparée, f. *Beete* of *beet, warmoes.*
Reparer, *Verbeteren, vermaken, vergoeden, repareren.*
Reparer un dommage, *De ſchade vergelden* of *oprechten.*
Reparer une injure, *Eenig ongelijck verſoenen.*
Reparé, m. *Verbetert, gemaekt, gerepareert.*
Reparation, f. *Reparatie, verbeteringe, vermakinge, vergoedinge.*
faire Reparation d'honneur, *De eer vergoeden* of *repareeren.*
Reparable, c. *Dat men repareeren, verbeteren* of *vermaken kan.*
Reparateur, m. *Repareerder, vermaker.*
Reparement, renouvellement, m. *Repareringe.*
Repargner, *Verſparen.*
Reparler, *Wederom ſpreken.*
Repartie, f. Reſponſe, *Antwoordt.*
Repartir, *Weder vertrecken, antwoorden, weder antwoorden.*
Repartir, diviſer derechef, *Wederom deylen.*
Repas, m. *Maeltijdt, voedſel.*
au Repas, *Onder de maeltijdt.* (*den.*
prendre ſon Repas, *Eeten* of *ſijn maeltijdt houden.*
Repaſſer, *Wederom paſſeren.*
Repaſſer la mer, *Wederom over de Zee varen* of *ſchepen.*
Repaſſer par où l'on eſt venu, *Weder door gaen* of *kruypen daer men langs gekomen is.*
Repaſſer quelque choſe en ſon eſprit, *Iets in ſijn gemoet herkauwen*, of *overdencken.*
Repeigner, *Herkemmen.*
perruque Repeignée, *Hayr dat gekemt is.*
Repeindre, *Wederom* of *op een nieuw ſchilderen.*
Rependre, *Wederom hangen* of *verhangen.*
penſer et Repenſer en ſon eſprit, ruminer, *Dencken ende herdenken, by hem zelven overleggen.*
penſé et Repenſé, m. *Gedacht ende herdacht, overleyt.*
Repenſement, m. *Herdenckinge, overleggинge, overpeinſinge.*
un Repentir, *Een berouw*, of *leetweſen.*
ſe Repentir, *Hem berouwen, leetweſen en berouw hebben.*
il ſe Repent, *Hy heeft leedtweſen, het berouwt hem, het is hem leedt.*
Repentance, f. *Berouw, leedtweſen.*
Repentant, m. *Die berouw en leetweſenheeft.*
Repenties, les filles repenties, f. plur. *Een ordre van boetveerdige dochters.*
Repercer, *Weder booren* of *doorbooren.*
Repercuter, *Wegh drijven, verdrijven.*
medicament Repercuſſif, m. *Verdrijvende medecijne* of *repercuſſif.*
Repercuſſion, f. *Weg drijvinge, verdrijving.*
Reperdre, *Weer verlieſen.*
Repertoire, *mieux* inventaire, m. *Een Inventaris.*
Repeſcher, *Wederom op een nieuw viſſchen.*
Repeſer, *Herwegen.*
Repeſtrir, *Herkneden.*
Repeter, *Verhalen* of *herhalen, herzeggen.*
Repeté, m. *Verhaelt, herzeyt.*
Repetition, f. *Verhalinge, herzegginge.*
Repeter, redemander, *Wederom begeeren* of *eyſſchen.*
Repeu, repeüe, *voyez* Repaiſtre.
Repeupler, *Wederom bewoont maken* of *met volk vermenigvuldigen.*
Repeupler une vigne, *Een wijngaert planten*, of *verplanten.*
Repigeonner, *Wederom uytſpruyten* of *botten.*
Repigeonné, m. *Weder uytgebot.*
Repigeonnement, m. *Weder uytſpruytinge* of *uytbottinge.*
Repi'er, *Wederom in eenen mortier ſtampen* of *ſtooten, herſtampen.*
Repiller, *Wederom plunderen.*
Repincer, *Hernijpen.*
Repiquer, *Wederom ſteken.*
Repiſſer, *Weder* of *op een nieuw piſſen.*
Replaindre, *Wederom op een nieuw klagen.*
Replancher, *ou* replancheyer, *Wederom plaveyen.*
Replanter, *Herplanten.*
Replaſtrer, *Op een plaſteren.*
homme Replet, corpulent, *Vollijvig ende wel gedaen menſche.*
Repletion, f. *Vervullinge, volle dikte.*
Repletion d'humeurs, *Overvloedigheyt van humeuren.*
Repleurer, *Wederom weenen* of *ſchreyen.*
Replier, *Hervouwen.*
Replié, m. *Hervout.*
Repli, m. *Hervouwinge.*
les gros Replis et engroſſiſſements des veines, *De groote oploopinge* of *ſwellinge der aderen.*
les Replis d'une riviere, *De keeringe ende omdrayinge van een riviere.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Repliquer, *Antwoorden, herſchrijven, her-zeggen, herhalen, repliceren.*
Replique, f. *Antwoort ſchrift.*
Replique, duplique, triplique, *Eerſte, tweede en derde antwoordt.*
Replomber, *Wederom op een nieuw verloyen.*
Replonger, *Weder duycken in't water.*
Reployer, *Hervouwen.*
Replumer, *Herplucken, wederom de pluymen uyt trecken.*
Repoindre, *Herſteken, weder ſteken.*
Repoiſſer, *Herpecken, wederom bepecken.*
Repolir, *Wederom polyſteren*, of *effenen.*
Reponce, *ou* raiponce, *Reponcel.*
Reponce, *voyez* Reſponce.
Repondre, *Wederom eyeren leggen.*
Repondre, *Antwoorden, voyez* Reſpondre.
Repondant, *voyez* Reſpondant.
Reporter, *Wederom brengen* of *dragen.*
Reporté, m. *Wederom gebracht* of *gedragen.*
Repos, m. Tranquillité, f. *Ruſte.*
Repos d'eſprit, *Geruſtheyt des geeſts.*
ſe donner Repos, *Hem in ruſte begeven, hem ledig ende geruſt ſtellen.*
Repoſée de cerf, m. *Het leger ende ruſt-plaetſe van een Hert.*
Repoſer et dormir, *Slapen.*
Repoſer, *ou* cuver ſon vin, *Synen wijn uytſlapen.*
Repoſer, *ou* ſe repoſer, *Ruſten.*
ſe Repoſer ſur quelqu'un, *Op iemant betrouwen.*
Repoſes toy, *Zyt geruſt, ruſt u.*
Repoſé, m. *Stil ende geruſt.*
Repoſoir, m. *Ruſt-plaetſe, ſlaep-plaetſe.*
Repoſitoire, *ou* armoire, m. *Plaetſe daer men iet inſluyt* of *bewaert.*
Repouſſer, *Verdryven, verſtoten, weg ſtoten.*
Repouſſé, m. *Verdreven, verſtoten, weg geſtoten.*
Repouſſement, *ou* rembarrement, m. *Verdryvinge, verſtotinge, wegſtotinge.*
Repous, m. *Een plaveyſel van gebroken* of *geſtampte ſteenen gemaeckt.*
Reprendre, *Hernemen.*
Reprendre ſon diſcours, *Syn reden hervatten.*
Reprendre ſon haleine, *Synen aeſſem verhalen, herſcheppen* of *hernemen.*
Reprendre une choſe vendüe, *Iet dat men verkocht heeft wederom nemen.*
ce qui eſtoit rompu ſe Reprend, *'t Gene dat gebroken was houdt wederom vaſt aen.*
Reprendre, *Beriſpen* of *ſtraffen.*

il n'y a rien à Reprendre, *Daer en is niet op te zeggen.*
Reprendre le procés, *Een proces weder op een nieuw aengrypen.*
Repris, m. *Hernomen, wederom genomen* of *weder vaſt aen een gehouden, geſoldeert.*
Repris, m. *Beriſpt.*
Repriſe, f. *Herneminge* ofte *verhalinge van eenig ding.*
à diverſes Repriſes, *Op verſcheyde reyſen.*
Repreneur, m. *Beriſper.*
Reprehenſible, c. *Beriſpelyk.*
Reprehenſion, f. *Beriſpinge.*
Repreſailles, *Repreſaille, Wederneming voor geleden ſchade.*
Repreſenter, *Repreſenteeren, Toonen, voorhouden, voor oogen houden*, of *ſtellen.*
Repreſenter au vif, *Na het leven af-beelden.*
Repreſenter les meurs de ſes parens, *De zelffte maniere hebben als ſijn Ouders hadden.*
Repreſenter ſes papiers, *Sijn ſchriften* of *rekeningen overgeven* of *aenbieden.*
Repreſenté, m. *Voorgehouden, getoont.*
Repreſentation, f. *Repreſentatie, Vertoogh, vertoninge.*
la Repreſentation d'une farce, *De uytleggінge* of *bediedeniſſe van eenigh guychel-ſpel*, of *klucht.*
Repreſſer, *Weder douwen, dringen* of *perſſen.*
Repreſter, *Wederom leenen.*
Reprier, prier derechef, *Wederom bidden.*
je vous prie et Reprie, *Ik bidde en herbidde u.*
Reprimander, *Beſtraffen, hart beriſpen.*
Reprimande, f. *Beſtraffinge, beriſpinge.*
Reprimer, *Bedwingen, ringelen, kort houden.*
Reprimer ſon courroux, *Sijn gramſchap bedwingen.*
Reprimeur, m. *Bedwinger.*
Repriſer, *Wederom ſchatten, op een nieuw eenen prijs ſtellen* of *zetten.*
Repriſé, *voyez* Reprendre.
Reprobation, *voyez* Reprouver.
Reprocher, *Verwijten.*
Reprocher des teſmoins, *De getuygen verwerpen, weerleggen.*
Reproché, m. *Verweten.*
Reproche, m. *Verwijt, verwijtinge.*
ſans Reproche, *Daer niet op te zeggen en is, onberiſpelijk, onſtraffelijk.*
Reproches, *Wederlegginge, verwerpinge.*
Reprochable, c. *Verwijtens weerdigh, dat men verwijten* of *verwerpen moet.*

Re-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Reprouver, *Wederom bewijſen.*
Reprouver, *Verachten, verwerpen.*
Reprouvable, c. *Verachtens weerdig.*
Reprobation, f. *Verwerpinge.*
Reptiles, *Kruypende dieren.*
Republique, f. *Republijcke, de gemeente,* of *des ſtadts gemeene welvaert.*
Repudiation, f. *Verwerpinge, verſtotinge.*
Repudier, *Scheydinge van man ende vrouw, verwerpen, verſtoten.*
Repudier ſa femme, *Sijn huys-vrouwe verſtoten* of *verlaten, ende daer van ſcheyden.*
Repudié, m. *Verworpen, verſtoten, verlaten.*
Repudiable, c. *Verſtotelijk, verwerpelijk.*
la Repuë, *ou* refection, *De maeltijdt.*
avoir la Repuë franche, *Den vryen koſt hebben.*
Repugner, *Tegenzeggen, wederſtaen, contrarie zijn.*
Repugner, avoir de l'averſion, *Af-keeren hebben.*
ces choſes Repugnent l'une à l'autre, *Deſe dingen ſtrijden tegen malkander,* of *en accordeeren niet.*
Repugnance, f. *Tegenzegginge, tegenheydt, tegenſtrijdinge.*
Repulluler, *ou* rejetter, *Wederom uytſpruyten.*
Reputer pour, &c. *Houden* of *achten voor, &c.*
on le Repute tres ſçavant, *Men houdt hem voor een geleert Man.*
Reputation, f. *Achtinge, houdinge,* ofte *meyninge.*
Reputation, renommée, *Naem,* of *faem.*
bonne Reputation, *Goeden naem en faem.*
ternir ſa bonne Reputation, *Sijn eere wat minderen* ofte *te kort doen.*
avoir bien peu de Reputation, *Seer weynigh geacht worden.*
de moindre Reputation, *Van kleynder authoriteyt en achtinge.*
Requerant, m. *Suppliant, die verſoekt.*
Requerir, *Her* of *wederom ſoecken.*
Requerir, *Seer hertelijck zonder ophouden bidden.*
Requerir, exiger, *Eyſſchen, vereyſſchen.*
Requerir une courtoiſie de quelqu'un, *Iemant om eenig geval aenſpreken, iet ootmoedelijck verzoecken.*
Requerir à ſon aide, *Tot ſijner hulpe roepen, om hulpe roepen.*
Requerir en jugement, *In 't recht te vereyſſchen.*
le temps le Requiert, *Den tijdt eyſſchet.*

où la choſe le Requiert, *Daer 't van nooden is* of *zijn zal.*
Requis, m. *Verzocht, vereyſcht.*
choſe Requiſe, *Dat gezocht* of *begeert wordt.*
Requiſition, f. *Verzoek, verzoeckinge.*
Requeſte, f. *Een requeſte, ſupplicatie* of *bede.*
maiſtre des Requeſtes, *Requeſt-meeſter.*
Requeſte de beſte de chaſſe, *De herzoeckinge van de Herts ſpeuren.*
corner la Requeſte, *Den horen blazen om den ſpoor weder te zoecken.*
faire Requeſte, *Ootmoedelijcken bidden, een bede doen.*
enteriner une Requeſte, *Een requeſte accordeeren,* of *toeſtaen.*
faire Requeſte pour un autre, *Voor een ander iet begeeren.*
les vivres d'une année ne ſont point de Requeſte, ſi ce n'eſt, &c. *Den lijf-tocht van een jaer en is niet van waerden, voor goet gehouden of begeert, 't en zy dat, &c.*
bailler Requeſte, *Requeſte* of *ſupplicatie overgeven.*
repondre les Requeſtes, *Apoſtille op de Requeſten geven.*
Requeſte répondue, *Een Requeſte die geapoſtilleert is,* of *daer apoſtille op is.*
chien Requerant, *Een hondt die wel weet te herzoecken het ſpeur daer hy af gedoolt is.*
Requipper, *Weder toeruſten.*
Requoy, *voyez* Recoy.
Reſacrer, *Weder reynigen, wyen* of *heyligen.*
Reſaigner un homme, *Iemant weder laten.*
Reſaillir, *Weder ſpringen.*
Reſalüer, *Wederom groeten.*
Reſapper une muraille, *Een omgeworpen muer op maken.*
Reſarcler, *Wederom eggen.*
Reſaſſer, *Herſiften.*
Reſbaudir, *Verheugen, verblijden, voyez* Rebaudir.
Reſchapper, reſchaper d'une maladie, *Wederom uyt een ſiekte ontkomen.*
Reſchauffer, *Wederom verwermen, voyez* Rechauffer.
Reſciſion des ſtatuts, f. *Een vernieuwinge van ordinantien.*
ſe Reſcourre du danger, *Hem zelven helpen* of *ſalveeren uyt perijckel, voyez* Récourre.
Reſcrire, *ou* Récrire, *Herſchrijven* of *wederom ſchrijven.*
le Reſcrit, *ou* Récrit, *De Copye dat b ſchreven is.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Reſcription, f. *Herſchrijvinge.*
Reſembler, *Gelijcken, gelijk zijn, voyez*, Reſſembler.
Reſemeler, *Wederom verſoolen.*
Reſemer, *Herzaeyen, wederom bezaeyen.*
Reſentir, *voyez* Sentir.
cela Reſent ſon honneſte homme, *Dat doet blijcken*, of *geeſt te kennen dat hy een eerlyk man is, dat lykt een eerlyk mans doen.*
ſe Reſentir de quelque injure, *Gevoelig zyn van't onrecht.*
Reſentiment, m. *Gevoelen.*
Reſequer, *Af-ſnyden* of *verſnipperen.*
Reſequé, m. *Af geſneden, verſnippert.*
Reſection, f. *Af-ſnydinge, verſnipperinge.*
Reſerrer, *Verbergen, weder weg ſteken.*
Reſerrer, *Styf toeprangen, weder toe ſluyten.*
Reſerrer le ventre, *Den loop in den buyk ſtelpen.*
Reſerrer et mettre à l'eſtroit, *Benauwen, naeuw ſluyten.*
Reſerrer une lettre, *Eenen brief weder toe ſluyten.*
medicaments Reſerrants, *Stoppende medicynen.*
Reſerré, m. *Styf toe geprangt* of *toe geſloten.*
Reſerrement, m. *Weder toeſluytinge.*
Reſerver, *Bewaren tot een ander tydt, achterwaerts houden.*
Reſerver, excepter, *Uytnemen, uytſonderen.*
Reſervé, m. *Achterwaerts gehouden, tot een ander tydt bewaert.*
Reſervé, excepté, m. *Uytgenomen, behalven.*
cela eſt expreſſement Reſervé, *Dat is expreſſelyk uytgenomen* of *uytgeſondert.*
Reſerve, f. *Bewaringe.*
à la Reſerve, *Uytgenomen, uytgeſondert, behalven.*
Reſervoir, m. *Een plaetſe daer iets in bewaert wordt.*
Reſervoir à mettre du poiſſon, m. *Een plaetſe daer men viſch in ſluyt ende bewaert, een vyver.*
Reſervir, *Wederom dienen.*
Reſeul, m. *Breydinge* of *wevinge gemaekt met gaten* of *ſchakelen als netten*, *voyez* Gaze.
collets de Reſeul, *Gebreyde hals doecken.*
Reſider, *Reſideeren, woonen.*
il Reſide à, &c. *Hy reſideert, woont* of *onthoudt hem te, &c.*
Reſidence, f. *Reſidentie, wooninge.*
qui fait Reſidence à, &c. *Die woont* of *woonachtig is ende reſideert te, &c.*
le Reſidu, m. *Het overblyfſel* of *overſchot.*

Reſigner, *Over geven.*
Reſigner ſon office, *Syn officie een ander over geven*, of *quyt maken.*
je Reſigne tout, *Ick gevet al over en maket my quyt.*
Reſigné, m. *Overgegeven.*
Reſignation, f. *Reſigneringe, overgevinge, quytmakinge.*
Reſine, *ou* poix reſine, f. *Herſt.*
frotté de Reſine, *Beherſt, met herſt beſtreken.*
Reſineux, m. *Herſachtig, vol hers,* of *daer veel hers af komt.*
Reſjoüir, *voyez* Rejoüir, *Verblyden.*
Reſipiſcé, m. *Bekenteniſſe van ontfangen te hebben.*
Reſipiſcence, f. *Wederkominge tot ſijn verſtant, weder wys wordinge, boetveerdigheyt, berouw.*
Reſiſter, *Tegenſtaen, wederſtaen, reſiſteren.*
beaucoup Reſiſtent à l'encontre, *Daer zynder veel tegen.*
Reſiſté, m. *Wederſtaen.*
il m'a Reſiſté, *Hy is my tegen* of *contrary geweeſt.*
Reſiſtance, f. *Wederſtant.*
la Reſne d'une bride, *Den teugel aen den toom.*
Reſolu, m. *Gereſolveert, gedelibereert.*
eſtre tout Reſolu, *Vaſt voor hem nemen*, of *by hem zelven beſluyten.*
un homme Reſolu, *Een onvertſaegt* of *wel gemoet menſche.*
cela eſt ainſi Reſolu, *Dat is ſoo beſlooten.*
Reſolument, *Vryelyk, ſtoutelyk.*
Reſolution, f. *Reſolutie, Voornemen, beſluytinge, beſluyt.*
c'eſt ma Reſolution, *Dat is't, ſulx is myn meyninge.*
Reſolutif, m. *Dat macht heeft om iets te ontlaſten, uyt te dryven,* of *te doen ſcheyden.*
faculté Reſolutive, *Macht om iet t'ontlaſten,* of *uyt te dryven ende te beſluyten.*
Reſonder, *'t Sink-loot wederom werpen.*
Reſonger, *Wederom droomen.*
Reſonner, ſonner derechef, *Wederom luyden.*
Reſonner, *Weer-galmen, tegen-luyden, een tegen-geluyt* of *weder klanck geven.*
Reſonnant, m. *Weer-galmende, tegen luydende.*
Reſonnance, f. *Weer-galm, tegen-geluyt, tegen-klank* of *weder-geklank.*
Reſonnement, m. *Idem.*
Reſortir, reſſortir, *Wederom uytgaen.*
Reſortir, *Recht hebben om aen een hooger Rechter te mogen appelleren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Reſortir en Cour, *Weder onder het Hof ſorteeren, ſijn Recht te Hove halen.*
juge Reſortiſſant en la Cour par appel, *Een Rechter die door appellatie ſijn Recht te Hove halen moet.*
Reſort, *ou* Reſſort, *Macht en authoriteyt te oordeelen, juriſdictie, werckſel.*
juges ſouverains et en dernier Reſſort, *Rechters van welcke geen appellatie meer en is.*
les ſecrets Reſorts de la providence divine, *De heymelijcke raedt der Goddelijcke voorſienigheyt.*
un Reſſort de ſerrure, *ou* de monſtre, *Een horologies werckſel.*
il a fait jouër tous les Reſorts de ſon eſprit, *Hy heeft al ſijn kracht in't werck geſtelt.*
Reſouder, *Wederom ſoudeeren.*
Reſoudre, *Solveren, uytleggen en met bewijsredenen betoonen.*
Reſoudre, *Ontloſſen, ontbinden, van een doen ſcheyden, verteeren.*
Reſoudre, *Beſluyten, voornemen.*
Reſoudre une difficulté, *Een ſwarigheyt op loſſen.* (*reſolveren.*
ſe Reſoudre à quelque choſe, *Hem tot iets*
Reſolutif, m. *Dat kracht heeft om te loſſen.*
Reſous, m. *Gereſolveert, van een geſcheyt, verteert.*
Reſouffler, *Vederom* of *tegen blaſen.*
Reſouhaiter, *Wederom wenſchen.*
Reſoupper, *Wederom het avondtmael eten.*
ſe Reſoudre, ſe relever, *Wederom opſtaen.*
ſe Reſoudre d'une maladie, *Wederom van een ſieckte opſtaen en geneſen.*
Reſource, *voyez* Reſſource.
Reſouvenance, f. *Gedachteniſſe.*
avoir Reſouvenance, *Gedachtigh zijn.*
ſe Reſouvenir, *ou* Reſſouvenir, *Gedencken* of *gedachtigh zijn, beugen.*
faire Reſſouvenir, *Doen gedencken.*
Reſpandre, *Uytſtorten.*
Reſpargner, *Verſparen*, *voyez* Eſpargner.
Reſpect, m. *Aenſchouwinge, achtinge, achtbaerheyt.* (*ben, voor, &c.*
avoir Reſpect, *ou* eſgard à, &c. *Ontſagh hebſauf le Reſpect, Behoudens de eere.*
Reſpecter une perſonne, *Iemanden eeren* of *eer bewyſen.* (*ge-eert is.*
homme Reſpecté, m. *Een man die geacht en*
les parties ont Reſpectivement appellé, *De Partyen hebben malkanderen van beyde zyden ten Hove beroepen.*
Reſpectueux, *Aenſienlijck, eerbiedigh.*

Reſpectueuſement, *Eerbiedighlijck.*
Reſpeſſir, *ou* Reſpaiſſir, *Wederom dicken* of *dick maken.*
Reſpi, *ou* Reſpit, Delay, m. *Reſpijt, uytſtel.*
demander Reſpit pour, &c. *Reſpijt* of *dagh en beraedt begeeren om &c.*
Reſpirer, *Aeſſemen, ſijnen aeſſem verhalen.*
Reſpiré, m. *Geaeſſemt.*
Reſpirement, m. *ou* reſpiration, f. *Verhalinge des aeſſems, adem-haling.*
Reſpirer la cruauté, *Bloedt dorſtigh zijn.*
Reſpirer aprés une choſe, *Ergens na verlangen.*
il ne Reſpire que le gain, & l'argent, *Hy tracht maer na gewin en geldt.*
Reſplendir, *Blincken, glinſteren* of *ſchynen.*
Reſplendiſſant, m. *Blinckende, ſchynende.*
Reſplendeur, *ou* ſplendeur, f. *Schijnſel, ſchyninge, blinckinge.* (*ſteringe der Sterren.*
Reſplendeur d'eſtoilles, *De blinckinge* of *glin-*
Reſpondre, *Antwoorden, belooven.* (*brief.*
Reſpondre à une lettre, *Antwoorden op een*
Reſpondre à l'attente de quelqu'un, *Iemants verwachte nakomen*, ot *doen gelijck hy verwacht hadde.*
Reſpondre, *ou* juſtifier, *Verantwoorden.*
Reſpondre, deſdommager, *Schadeloos houden, vry houden.*
Reſpondre pour quelqu'un, *Voor iemant borgh blyven.* (*vrage.*
Reſpondez à ma demande, *Antwoort op mijne*
je vous Reſponds & promets que vous n'aurez que plaiſir de cet homme-là, *Ick verſekere en belove u, dat gy niet als behagen ſult hebben aen dien man.*
en Reſpondez vous? *Zijt gy'er borge voor?*
il vous faut Reſpondre du dommage que me fait voſtre beſtail, *Gy moet de ſchade boeten die my uw' beeſt aengedaen heeft.*
les effets ne Reſpondent pas aux paroles, *De daedt komt niet met de woorden over een.*
une chambre qui Reſpond ſur un jardin, *Een kamer die tegens een tuyn aen komt*, of *die ſijn uytſicht op een tuyn heeft.*
Reſpondant, m. *Een die antwoordt.*
Reſpondant, pleige, m. *Een Borge.*
Reſpondant ſuffiſant, *Een vaſte Borgh.*
Reſponſable, m. *Een die gehouden is iet te doen.*
vous n'en ſerez pas Reſponſable, *Gy behoeft het niet te verantwoorden.*
Reſponſe, *ou* Reſponce, f. *Een antwoordt.*
avoir Reſponce, *ou* recevoir une reſponſe, *Antwoordt bekomen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Reſponſe, caution, f. *Borghſchap, borgh-blyvinge.*
Reſponſifs, eſcrits reſponſifs, en matiere de procés, *Verantwoorts-ſchriften.*
lettres Reſponſives, *Brieven van antwoort.*
Reſpouſer, *Hertrouwen, wederom trouwen.*
Reſprouver, *voyez* Réprouver.
Reſſayer, *Herproeven, weder op een nieuw proeven.*
Reſſeant, Reſſeance, *voyez* Reſident, Reſidence.
Reſſembler, *Gelijcken, gelijck zijn.*
il luy Reſſemble, *Hy is hem gelijck.*
il Reſſemble à une fueille de laurier, *'t Schijnt een laurier-bladt te zijn.*
Reſſemblance, f. *Gelijckeniſſe.*
Reſſemblance faite au vif, *Gelijckeniſſe* of *conterfeytſel na 't leven.*
Reſſemblant, *Gelijckende.*
Reſſemblement, m. *Gelijckinge, gelijckeniſſe.*
Reſſemeler, *Verſoolen.*
Reſſentir, *voyez* Reſentir.
Reſſort, *voyez* Reſort.
double Reſſort, *Met dobbele ſlooten*, of *ſpanveders.*
Reſſource, f. *Nieuwe oorſpronck.*
je ſuis perdu ſans Reſſource, *Ick ben gantſchelijck verlooren, of ſonder hope van weder op te komen.*
Reſſourdre, *voyez* Reſourdre.
Reſſouvenir, *voyez* Reſouvenir.
Reſſuyer, *Weder droogen.*
Reſtablir, *Weder ordineeren, herſtellen.*
Reſtabliſſement, m. *Herſtellinge in ſijn eerſte ſtaet.*
Reſtancher, *voyez* Rétancher.
Reſtaurer, *Hermaecken, wederom geheel opmaecken* of *opruſten en oprechten.*
Reſtauré, m. *Hermaeckt, weder opgemaeckt.*
Reſtaurateur, m. *Hermaker* of *weder oprechter.*
Reſtauration, *Hermakinge, weder oprechtinge.*
Reſte, c. *De reſte* of *het overblijfſel.*
eſtre de Reſte, *Over gebleven* of *ſchuldigh zijn.*
jouër de ſon Reſte, *Om 't leſte, dat men heeft, ſpeelen.*
il n'y a rien de Reſte, *Daer is niet overigh.*
nous n'avons gueres de temps de Reſte, *Wy hebben niet veel tijdt overigh.*
il eſt de Reſte, *Dat is overgeſchooten.*
Reſté, *ou* excepté, *Uytgenomen.*
demeurer de Reſte, *Schuldigh blijven* of *zijn.*
il Reſte quelque choſe, *Daer is wat overigh.*

au Reſte, *Vorders.*
quant au Reſte, *Aengaende d'ander*, of *de reſte.*
Reſter, eſtre de reſte, *Reſteeren, overblijven*, of *overgeſchooten zijn.*
Reſtit, *voyez* Retif.
Reſtipuler, *Tegen belooven* of *begeeren.*
Reſtipulé, m. *Tegen belooft* of *begeert.*
Reſtipulation, f. *Tegen belofte* of *begeerte.*
Reſtituer, *Wederom oprechten, weder geven, herſtellen.*
Reſtituer en ſon lieu, *Wederom op ſijn plaetſe ſtellen.*
Reſtitué, m. *Wederom opgerecht* of *gegeven.*
Reſtitution, f. *Weder oprechtinge* of *gevinge.*
Reſtituteur, *Die iet in ſijn eerſte ſtaet ſtelt.*
Reſtiver, *Wederſpannigh zijn.*
Reſtraindre, *Vaſt binden, ſtijf toe prangen, voyez* Reſtreindre.
Reſtrecir, *voyez* Retrecir.
Reſtreindre, *ou* eſtreindre, reſerrer, *Intrecken, erger maken, inhouden, inbinden.*
Reſtreindre un priſonnier, *Eenen gevangenen nauwer bewaren.*
Reſtreindre les frais & deſpens, *De onkoſten intrecken* of *ſparen.*
Reſtreindre une loy, *De Wet intrecken.*
ſe Reſtreindre, *Sich intrecken, ſich in een nauwer plaets begeven.*
Reſtreinte, f. *Een bedwang, intrecking.*
Reſtrictif, *ou* reſtringent, *Stoppende, te ſamen treckende.*
Reſtrictif, *ou* limitant, *Verminderende, en dat binnen nauwer palen is beſluytende.*
Reſtriction, moderation, f. *Matiging.*
Reſtroiſir, *ou* Reſtrecir, *voyez* Retrecir.
Reſtudier, *Sijn leſſe weder leeren.*
Reſtuver, *Wederom ſtooven.*
Reſveiller, *Ontwecken, weder wacker maken, voyez* Réveiller.
Reſver, *Raſen, droomen, voyez* Réver.
Reſuer, *Weder ſweeten.*
Reſuivre, *Weder volgen.*
Reſulter, *Weder botten, uytkomen.*
le Reſultat d'une conference, *Het ſlot* of *'t geen beraemt is in de by-een komſte.*
Reſumer, *Hernemen, verhalen.* (*verrijſen.*
Reſuſciter, *Verwecken, weder op doen ſtaen,*
Reſuſcité, m. *Verweckt, verreſen.*
Reſuſcitation, f. Reſurrection, *Verweckinge, verryſeniſſe.*
Ret, *ou* filet à prendre quelques beſtes, *voyez* Rets.

Réta-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Rétablir, *Wederom ordineeren, herſtellen.*
Retai'ler, *Herſnyden.*
Retailles de tailleurs, f. *Snippelinge van kleermakers.*
un vieux Retail de drap, m. *Een oude verſlete vodde.*
Retaillé, m. *Herſneden.*
Retaillement, m. Retaillure, f. *Herſnydinge.*
Retancher, *Weder verſlaen* of *leſſchen.*
Retarder, s'arreſter, *Verſterven.*
Retarder et tenir en bride, *Breydelen, toomen, bedwingen en achterwaerts houden.*
Retarder quelqu'un, *Iemanden ophouden, beletten* of *hinderen iet te doen.*
il t'a Retardé de mille pas, *'t Heeft u een myle geſchaedt* of *verachtert, en ten achteren geſtelt.*
Retardement, *ou* empeſchement, m. *Achterhoudinge, verlenginge, ophoudinge.*
Retaſter, *Hertaſten, weder taſten.*
Retaxer, *Weder ſchatten* of *taxeeren.*
Reteindre, *Weder verwen.*
Retendre, *Wederom uyt trecken* of *verſpreyen.*
Retenir, *Houden, onthouden, achterwaerts houden,* of *ophouden, wederhouden, tegen houden.*
Retenir de l'argent auprés de ſoy, *Gelt by hem houden.*
Retenir en la memoire, *Onthouden, gedencken, gedachtigh weſen.*
je le Retiens avec moy, *Ick houde hem by my.*
ſe Retenir, *Hem ſelven bedwingen.*
Retenu, m. *Onthouden, achterwaerts gehouden.*
Retenu, moderé, *Zedigh, ſtadigh, matigh.*
Retenue, f. *Zedigheyt, matigheyt, onthoudinge, bedwinginge.*
la Retentive, *De macht van iet achter* of *tegen te houden.*
Retention, f. *Onthoudinge, achterwaerts-houdinge.*
Retention d'urine, *Ophoudinge van water.*
Retenter, *Weder beproeven* of *quellen.*
Retentir, *Klincken, geluydt* of *wederklanck geven, wedergalmen.*
les oreilles me Retentiſſent de &c. *Mijn ooren tuyten my van, &c.*
Retentiſſement, m. *Geluyt* of *weder-geklanck.*
Retentiſſement des foreſts, *De ruyſſchelinge van boſſchen.*
le Retentiſſement des harnois, *Het geklanck van't harnas.*

Rétif, reſtif, m. *Steegh, halſtarrigh, hertneckigh, dat niet voort wil gaen.*
cheval Rétif, m. *Een ſteegh paert.*
beſte Retive, m, *Steege beeſte.*
Retirer, *Aftrecken, verloſſen, krygen.*
Retirer, donner retraite, *Onthalen.*
ſe Retirer, ſe retrecir, *Inkrimpen.*
ſe Retirer, s'en aller, *Vertrecken, iewers van daen,* of *na toe gaen.*
faire Retirer quelqu'un, *Iemant aen een zyde doen gaen,* of *vertrecken.*
cette maiſon là Retire fort à la voſtre, *Dat huys gelijckt d'uwe ſeer wel.*
Retirer en arriere, *Achterwaerts trecken.*
Retire toy là, *Maeckt u derwaerts.*
Retirer le col, *Den hals intrecken.*
Retirer quelqu'un de mal faire, *Aftrecken van quaet te doen.*
Retirer quelqu'un de quelque malheur, *Iemant uyt eenigh gevaer verloſſen.*
Retirer une image, contrefaire, *Iemant uytſchilderen.*
Retirer à la maniere de vivre de ſon pere, *Sijn vaders leven navolgen.*
Retirer à ſoy le ſerviteur de quelqu'un, *Iemants knecht ontrecken.*
ſe Retirer en ſa maiſon, *t'Huyswaerts gaen.*
ſe Retirer à part, *Aen d'een zyde gaen* of *trecken.*
lieu où on ſe Retire à part, *Vertreck-plaetſe.*
il eſt temps de me Retirer d'icy, *'t Is tijdt dat ick van hier ga* of *my verſien.*
chacun ſe Retire vers, &c. *Een iegelijck begeeft hem onder, &c.*
ſe Retirer du jeu, *Sich van't ſpeelen onthouden.*
ſe Retirer des vices, *Van den quaden afſtaen* of *afſtandt doen.*
Retiré, m. *Wederom getrocken, ingekrompen.*
homme Retiré, *Een ſaem menſch.*
Retirement, m. *Wederom-treckinge.*
Retirement de nerfs, *Intreckinge* of *inkrimpinge der zenuwen.*
Retiſtre, *ou* Retiſſer, *Wederom weven dat ontweven is.*
Retomber, *Vervallen, wederom vallen.*
Retomber en meſme propos, *Weder in ſijn eerſte propooſt vallen.*
Retondre, *Herſcheeren.*
Retordre, *Omdraeyen* of *wringen, weder in een draeyen* of *wringen.*
Retordre du fil, *Gaeren tweernen.*
fil Retors, *Getweernt gaeren.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Retorquer, ſe ſervir contre quelqu'un des meſmes arguments & raiſons qu'il a propoſées, *Tegens iemandt de ſelve redenen gebruycken die hy tegen ons gebruyckt heeft.*

je Retorque cela contre vous, *Ick werp het u wederom tegen.*

un Retouble, m. Une terre qu'on ſeme tous les ans, *Bouwlandt dat alle jaren bezaeyt wort.*

Retoucher, *Wederom raken* of *aentaſten.*

Retoupper, reſtoupper, *Wederom ſtoppen*, of *toe ſtoppen.*

Retourner, *Wederkeeren.*

ſe Retourner, *Hem omkeeren.*

Retourner ſur ſes pas, *Wederkeeren door den wech die men gekomen is.*

Retourner en ſon eſtat, *Weder tot ſijn ſelven komen.*

il Retourne à la meſme faute, *Hy neemt ſijn oude manierkens weder aen.*

ſi vous y Retournez, ſi vous le faites jamais, *Soo gy't weder doet.*

Retourner, rendre, *Weder geven.*

que me Retourneras tu, et je te, &c. *Wat ſuldy my geven* of *wederkeeren, en ick ſal u, &c.*

Retourné, m. *Wedergekeert* of *gegeven.*

il faut que vous me Retourniez dix ſous, *Gy moet my tien ſtuyvers wederom geven.*

Retour, m. *Wederkeer, wederkeeringe.*

qui eſt de Retour, *Die op ſijn wederkomen is.*

baillez moy mon Retour, *Geeft my wederom 't geen my noch komt.*

eſtre de Retour, *Weder gekomen zijn.*

Retracter ce qu'on a dit, ſe retracter et deſdire, *Sijn woordt eten, herroepen*, of *door ſijnen hals halen.*

Retractation, f. *Wederroepinge, herroepinge.*

Retrait, *ou* Retiré, m. *In een gekrompen.*

ce drap eſt Retrait, *Dit laken is in een gekrompen.*

un Retrait, m. *Een privaet* of *vertreck-plaetſe.*

il ne peut aller au Retrait, *Hy en kan ſijn gevoegh niet maken, noch ter kameren gaen.*

Retraitte, f. *Een vertreck-plaetſe.*

Retraitte, *Wederkeeringe van daer men afgekomen is, afwyking.*

Retraitte, f. *Toevlucht.*

ſonner la Retraitte, *Van den gevechte* of *ſtrijdt roepen, de aftocht blaſen* of *trommelen.*

Retraitte en Architecture, *t'Samen-treckſelen* of *intreckſelen van werck in eenige timmeragie, eenen intocht.*

Retraitter, *Weder handelen en overſien.*

Retraitter une matiere, *Van een materie weder tracteeren.*

Retrayant, m. *Een die een vervreemt goedt weer inkoopt.*

Retrayeur, m. *Een die wederom inkoopt.*

Rétraindre, *voyez* Reſtreindre.

Retraire, *ou* retirer, tirer en arriere, *Na ſich trecken, te rugge trecken.*

Retraire, prendre & recevoir chez ſoy, *Opnemen, iemant in ſijn huys herbergen.*

Retraire quelque bien, *ou* heritage aliené, *Eenigh ding* of *erf-goedt wederom inkoopen*, of *aen ſich trecken.*

Retrait, *voyez* Retracter.

Retrait lignager, *Loſſing van eenigh goedt dat een vriendt vervreemt hadde.*

Rétrecir, *Engen, benauwen, intrecken.*

Retreci, m. *Benauwt, ingetrocken, gekrompen.*

le drap eſt Rétreci de trois quarts, *'t Laken is ingekrompen drie quarten.*

Retreciſſement, ſ. *Enginge, intreckinge, benauwinge.*

Retremper, *Weder weycken.*

Retrenchement, m. *Afkortinge, affnydinge, verminderinge.*

Retrenchement, trenchée d'un camp, *Schantſe.*

l'ennemy s'eſt Retiré dans ſes retrenchements, *Den vyandt heeft ſich verſchanſt.*

Retrencher, diminuër, *Affnyden, afkorten.*

Retrencher les gages, *Den loon minderen.*

Retrencher de ſon train, *Sijnen ſtaet minderen.*

Retrencher ſon camp, *ou* ſe retrencher en campagne, *Het leger beſchanſſen* of *verſchanſſen.*

Retrencher un peu de ſa ſeverité, *Iets van ſijnen ſtrengigheyt nalaten.*

Retribuër, recompenſer, *Loonen, vergelden.*

Retribué, recompenſé, m. *Vergolden.*

Retribution, f. *Looninge, vergeldinge.*

Retrograder, reculer, *Achterwaerts gaen.*

Retrogradé, m. *Achterwaerts gegaen.*

Retrogradation, ſ. *Achterwaerts-ganinge, eerſeligen ganck.*

Retrouſſer, *Weder opſchorſſen.*

Retrouſſé, m. *Opgeſchorſt.*

les bras Retrouſſés, *Met bloote en opgeſlage armen.*

un nez Retrouſſé, *Een opgekrompen neus.*

homme Retrouſſé, femme retrouſſée, *Een man* of *vrouwe die hun rocken opgeſchorſt hebben.*

Retrouſſement de chappeau, *Het opſtaen van een hoedt.*

Retrouſ.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Retrouſſer les manches, *De mouwen opſlaen.*
Retrouver, *Wederom vinden.*
Rets, m. *Een net.*
Rets, *ou* bote d'aux, *Een bosjen knooplook.*
Rets de venerie, *Het jagers garen.*
un petit Rets, *Een kleyn net.*
fait à guiſe de Rets, *Gevenſtert, en als een net gemaekt.*
border les Rets, *De eynde aen de netten maken.*
tendre les Rets, *Het garen ſpannen.*
abbatre les Rets de la chaſſe, *Het jagers garen ont ſpannen.*
Rets, Baſtons de la rouë, m. *Speecken van 't wiel* of *radt.*
Reu, *ou* un ru, ruiſſeau, m. *Een beeck.*
Reubarbe, Rhabarbe, f. *Rabarber-wortel.*
Revaloir, recompenſer, *Vergelden.*
Revanger, *voyez* Revenger.
Revanche, *voyez* Revenge.
Revaſſer, *voyez* Ravaſſer.
Revêche, *voyez* Reveſche.
Réveil, au reveil, *Als men uyt den ſlaep komt, als men wacker wort.*
Réveiller, *Ontwecken, weder wacker maken.*
ſe Reveiller, *Wacker worden.*
Réveiller un procés aſſoupi, *Een verſtorven proces weder te voorſchijn brengen.*
Réveiller le chat qui dort, *Oude koeyen uyt de gracht halen, dat vergeten is weder ophalen.*
Reveillé, m. *Wacker, ontweckt.*
Réveille-matin, m. *Wecker, morgen-wecker, horologie dat wacker maekt.*
Reveillement, m. Suivant le Soleil, *Kroonkens-kruydt,* Herbe.
Réveillement des vignes, *Duyvels-melck, een kruyt,* Herbe.
Reveler, *Openbaren.*
Revelé, m. *Geopenbaert.*
choſe Revelée, f. *Geopenbaerde zaecke.*
Revelation, f. *Openbaringe.*
Reveleur, m. *Openbaerder.*
Revendre, *Weder verkoopen.*
Revendu, m. *Weder verkocht.*
Revenduë, *ou* revendition, f. *Uytverkopinge.*
Revendeur, m. *Verkooper* of *Groſſier.*
Revendeuſe, f. *Een uytdraegſter, uytverkoopſter.*
ſe Revenger, *Hem weder weeren ende wreken.*
il s'eſt bien Revengé, *Hy heeft hem wel gewroken.*
la Revenge, f. *De weerwrake, revéngie.*
joüons la Revenge, *Laet ons ſpelen of 't quyt is of dobbel, laet my myn verlies of ſchade veghalen.*

prendre ou avoir ſa Revenge, *Syn wraek nemen* of *hebben.*
j'en auray ma Revenge, *Ick zal't wreken.*
je ne joüe pas qu'à condition de Revenge, *Ick ſpele niet als op conditie, van zoo ik verlies, dat gy my ſult mijn weerwraek geven.*
Revenir, retourner, m. *Weder komen.*
ce mal Revient tousjours, *Dit quaed bot altijdt weder op.*
Revenir à ſoy, *Wederom tot ſijn zelven komen.*
Revenir en vigueur, ſe revenir et ravoir, *Wederom geſont ende welvarende worden.*
faire Revenir le cœur, *Wederom hert, moedt ende courage geven.*
faire Revenir les choſes aux mots, *De woorden met de wercken doen over een komen.*
cela me Revient tousjours à la bouche, *Dit komt en ſtijgt altijdt weder opwaerts.*
cela Revient tout à un, *Dat gelijkt malkander, dat komt op een uyt, dat is het zelfde.*
Revenir, *ou* couſter, monter de prix, *Komen te koſten, en te gelden.*
combien vous Revient-il? *Hoe veel moet gy te rugge hebben?*
à combien vous Revient cela? *Hoe veel komt u dat te koſten?*
il ne m'en Revient que de la peine, *Ick heb'er niet als moeyte en arbeyt van.*
Revente, revendition, f. *Weder verkoping.*
Revenu, m. *Wederom gekomen.*
Revenu annuël de quelque heritage, *Het inkomen van eenig erfgoet.*
il a tant de Revenu, *Hy heeft jaerlijks zoo veel inkomen* of *renten.*
elle eſt Revenue, *Sy is wederom gekomen.*
Réver, *ou* reſver, *Raſen, droomen.*
Rever profondement ſur une choſe, *Een zake ſeer overpeynſen,* of *overdencken.*
Réverie, *ou* reſverie, f. *Raſernye, ſuffinge, verſuftheyt.*
c'eſt Réverie, *'t Zijn maer beuſelen, 't is gek.*
Réveur, *ou* reſveur, m. *Een droomer.*
vieux Réveur *ou* radoteur, *Een oude ſuffer, oude griek.*
Reveoir, *Weder ſien, voyez* Revoir.
on a fait icy Revüe, *Men heeft hier gemonſtert.*
Revüe, reviſion, f. *Weder overſieninge.*
Reverberer, *ou* faire resjaillir, *Wederom ſlaen* of *ſmijten.*
Reverberé, *Weder geſlagen.*
la Reverberation du Soleil, *Den wederſlag* of *wederſchijnſel der Sonne.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Reverdir, *Wederom groen worden.*
Reverdiſſement, m. *Weder groen-wordinge.*
Reverend, m. *Eerweerdig, eerbiedende* of *beleeft.*
Reverence, f. *Eerbiedinge, reverentie.*
Reverer, *ou* reſpecter, *Eeren, eerbieden, in weerden ende eerbiedinge houden.*
faire la Reverence, *Eer bewijſen, neygen.*
à qui feray-je la Reverence? *Wien ſal ick eer bewijſen.*
qui fait la Reverence, *Hofſch, beleeft.*
Reveremment, *Eerbiedigliyk, eerbiedelijk.*
Reverendiſſime, *ou* tres-reverend, *De weerdigſte.*
Revers, un revers, m. *Een averechtſen ſlag.*
un coup de Revers, *Slag van ter zijden.*
le Revers de, &c. *De averechtſe zijde van, &c.*
à Revers, *Averechts, verkeert.*
Revers de fortune, *Tegenſpoet.*
Reverſer, *Wederom ſchencken* of *ingieten.*
Reverſures, *ou* reverſailles, *Den dranck die overgebleven is in de glazen, die men in een pot te zamen giet.*
Reveſche, *ou* revêche, c. *Suer, ſtuer, onvriendelijck.*
un vin Reveſche, *Amperen* of *ſueren wijn.*
une perſonne d'humeur Reveſche, *Een ſtuur en onvriendelijck menſch.*
Reveſche, friſe, Reveſche de Florence, f. *Baey, Baey van Florencen.*
Reveſtir, *ou* revétir, *Wederom kleeden, herkleeden.*
Reveſtir, *De klederen boven andere aentrecken.*
ſe Reveſtir pour dire la Meſſe, *De kleederen aendoen* of *aenſchieten om Miſſe te doen.*
Reveſtir, couvrir de quelque choſe, *Overdecken.*
un baſtion Reveſtu de pierre de taille, *Een bolwerck dat rondtſom met gehouwen ſteen overdeckt is.*
Reveſtir un homme de quelque terre, *Iemant in beſit ſtellen van eenig landt.*
Reveu, *voyez* Revoir.
Revigourer, *Op een nieuw ſterk en fris maken.*
Reviré, *Omgedraeyt.*
Revirer, *Omdraeyen.*
Revirade, f. *Een omdraeyinge.*
Reviremarion, *ou* un ſoufflet, m. *Een oor-vijg.*
Reviſion, f. *Overſiening.*
Reviſion de contes, *Nieuwe overſiening van rekeningen.*
Reviſiter, *Weder overſien* of *beſoecken.*

Reviſitée, f. *Weder beſocht.*
Reviſiteur, m. *Een onderſoecker.*
Revitailler, *Weer ſpijſen.*
Revivre, *Wederom leven.*
Reume, *ou* rume, m. *De ſnof,* of *loop der neuſe, verkoutheyt.*
Reünir, *Weder vereenigen,* Par trois ſyllabes.
Reüni, m. *Weder vereenigt.*
Reünion, f. *Weder vereeninge.*
Revocable, revocation, f. *voyez* Revoquer.
Revoir, *Weder ſien.*
juſqu'au Revoir, *Tot wederſiens.*
Revoir un procés, *Een Proces wederom overſien.*
Revû, m. *Overſien.*
Revuë, f. *d'Overſieninge* ofte *monſteringe van knechten.*
faire la Revuë, *De knechten overſien* of *monſteren.*
on a fait icy Revuë, *Men heeft hier gemonſtert.*
Revuë, reviſion, f. *Weder overſieninge.*
juſqu'à la Revuë, *Tot wederſiens.*
Revoler, *Weder op een nieuw vliegen.*
ſe Revolter, *Sijn eygen Heere afgaen* of *afvallen, en hem by de vyanden begeven, revolteren.*
Revolté, m. *Gerevolteert.*
Revoltement, m. *ou* revolte, f. *Revolteringe, afwijckinge van ſijn eygen Heere.*
Revolu, expiré, m. *Ten eynde.*
Revolu, m. L'an revolu, *'t Gantſch, geheel* of *rondt jaer.*
devant que l'an ſoit Revolu, *Eer dat het jaer omme was.*
Revolution des choſes du monde, *De veranderinge ende omkeeringe der dingen van de werelt.*
Revolution du Soleil, f. *Den omkeer* of *omloop van de Sonne.*
Revomir, *Wederom uytſpouwen* of *braken.*
Revoquer, *ou* retracter, *Wederroepen, herroepen* of *wederom roepen.*
Revoquer une ſentence, *ou* arreſt, *Een vonniſſe* of *beſluyt wederroepen, en te niet doen.*
Revoquer quelque choſe en doute, *Eenigts twijffelen.*
Revoqué, m. *Wederom geroepen, herroepen.*
Revocable, c. *Wederroepelijck.*
Revocation, f. *Wederroepinge, herroepinge.*
Reüſſir, *Ten goeden effect ende eynde maken, gelucken.*
ſi la choſe Reüſſit heureuſement, *Soo de zake wel geluckt.*

Revul-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Revulſion, f. *Aftreckinge, uytſcheuringe.*
Reyne, *ou* Reine, f. *Koninginne.*
Rez, *ou* rais, raſé, *Geſchooren.*
Rez, *De vlackheyt* of *effenheyt ſonder hoogte, die haer uytwendiglijk toont aen een yegelijk dingh.*
Rez terre, *Neffens* of *vlak by der aerden.*
poil coupé Rez la peau, *'t Hair tot het vel toe afgeſchoren.*
le Rez de toute choſe, *De bodem* of *'t fondament van alle dingen.*
la ville eſt raſée Rez pied rez terre, *De ſtadt is tot de grondt toe vernielt, ende 't onderſte boven gebracht.*

RH

RHabarbe, *voyez* Reubarbe.
Rhabiller, rhabituer, *voyez* Rabiller, Rabituer.
Rhapontique, *ou* Reupontic, *Aerd-appel.*
il tient les Rhenes, *ou* le timon de l'eſtat, *Hy houdt het roer van de Staet.*
vin de Rhin, *Rhijnſe wijn.*
Rhetorique, *ou* Retorique, f. *De konſte van wel te ſpreken, Welſpreeckentheyt, Rethorijcke.*
Rhetoricien, m. *Een Reden-rijcke konſtenaer, een Orateur.*
Rhetoriquement, *Welſpreeckentlijck, Rethorijckelijck.*
Rheume, *voyez* Reume.
Rhu, *ou* rhus, *Rinne, Smak, ſchorſſe van eyken-boom.*

RI

RIagal, *ou* Reagal, *Ratten-kruydt.*
Riant, joyeux, m. *Lachende, vrolijck.*
Riard, *ou* rieur, m. *Een lacher.*
Ribaud, *ou* Ribaut, Paillard, m. *Een Hoeren-dop, een Fielt.*
Ribaude, Paillarde, f. *Een Hoere.*
Ribauder, paillarder, *Hoereren.*
Ribaudiſe, *ou* paillardiſe, f. *Hoerery.*
Ribes, f. *Aelbeskens over zee.*
Ribler, *ou* ravager, *Afzetten, berooven.*
Ribleur, voleur, m. *Afzetter, Roover.*
Riblerie, volerie, f. *Afzettinge, beroovinge* ofte *rooverye.*
Riblettes, f. *Gefrijt* of *gerooſt ſpek.*
des œufs à la Riblette, *Een eyerkoek met ſpek gebacken.*
Ribon ribaine, à toute force, à quel prix que ce ſoit, *Kort beraet, het koſte wat het wil.*
il faut Ribon ribaine que nous chaſſions l'ennemy de nos frontieres, *Wy moeten, 't koſte wat het wil, den vyandt van onſe grenzen,* of *landt-palen verdrijven.*
Ric, *ou* ric à ric, *Effen, glad af.*
prendre le mal Ric à ric, *Het quaedt tot de grondt toe wech nemen.*
il y va Ric à ric, *Hy gaet ſeer ſtrengh met de zaek om.*
Ricaner, *Dertel,* of *broodt-droncken zijn.*
Riche, c. *Rijck.*
des Riches meubles, *Koſtlijcke huys-raet.*
Richeſſe, f. *Rijckdom.*
ſelon nos Richeſſes, *Na onſe macht.*
Richeſſe de bien parler, *Groote ende overvloedige welſprekentheyt.*
Richement, *Rijckelijk, koſtelijk.*
mentir Richement, *Seer* of *byſter liegen.*
Ricochet, la chanſon du Ricochet, *Het liedeken zonder eynde.*
Ride, f. *Een fronſe, een rimpel.*
Ridé, *Gefronſt, gerimpelt.*
Rideau, m. *Een voorhangſel, gordijn.*
Rideau de lit, *Een bed-gordijn.*
Rider le front, *Het voorhooft fronſen.*
les ſoucis vous Rident le viſage, *De ſorgen doen u 't aenſicht rimpelen.*
Ridicule, c. *Belachelijk, beſpottelijk.*
choſe Ridicule, *Belachelijcke zake.*
Ridiculeuſement, *Belachelijcken* of *al lachende.*
Rie, c. Terre en friche, *Ongeboudt landt.*
Rieble, f. *ou* Gratteron, m. *Een Kliſſe.*
Rien, *Iet* of *niet.*
Rien, *ou* quelque choſe, *Een weynigh.*
Rien du monde, rien qui ſoit, *Niet ter wereldt.*
Rien du tout, *Gantſch niet, geheel niet.*
Rien autre, rien autre choſe, *Niet anders.*
il ne s'en eſt Rien falu que je ne ſois tombé, *Het ſcheelde geen hayr, of ick zoude gevallen hebben.*
ce n'eſt plus Rien que de moy, *Het is met my niet meer als 't plagh, 't is met my gedaen.*
ſi je puis Rien faire pour vous, *Soo ik iets voor u doen kan.*
un Rien vaut, un vaut rien, *Een Deugeniet.*
avant qu'on euſt Rien reſolu, *Eer dat men iets beſloten hadde.*
cela n'y fait Rien, *Dat doet ter zake niet.*
Riere, *Achter, mieux* Arriere.
Rieur, *voyez* Rire.
Rifler, *Met geweldt weg-nemen* of *ontnemen.*
on n'y a laiſſé ny Rifle ny raffle, *Daer en is niet met allen overgebleven.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Rigaliſſe, f. *Soet-hout.*
Rigide, c. *Hart, ſtraf.*
Rigolage, *ou* rigolement, m. *Een uytlaching, beſpotting.*
Rigole, *ou* rigolle d'alembic, m. *Het Bad,* of *het water waer in een diſtilleer-ketel ſtaet.*
Rigoler, *Beſpotten, uytlachen.*
Rigoureux, m. *Streng, ſtraf, ongenadig.*
femme Rigoureuſe, *Een ſtrenge vrouw.*
Rigoureuſement, *Strengelijk, ſtraffelijk.*
Rigueur, f. *Strengheyt, ſtrafheyt.*
à la Rigueur, *Strengelijk, ſtraffelijk.*
à toute Rigueur, *Met alle ſtrengheyt.*
la Rigueur de juſtice, *De ſtrengheyt des rechts, 't ſcherp recht.*
la Rigueur du froid, *ou* de la froidure, *De ſtrengheyt der koude.*
Rimaille, f. *Een by een geraept rijm-dicht.*
Rimailler, & rimaſſer, *Sober dichten.*
Rimailleur, *Een ellendig Verſen-dichter.*
Rimé, f. *Rijm gedicht, een rijm.*
il n'y a ny Rime ny raiſon en cela, *'t En ſluyt* of *voegt niet met allen, 't is geen recht en reden.*
Rimé, *Gedicht, gerijmt.*
Rimer, *Dichten, rijmen.*
Rimeur, m. *Rijm-gedicht-maker.*
Rimprimer, *Herdrucken.*
Rinſeau, *mieux* rainſeau, m. *Een taksken.*
Rincer, *voyez* Reinſer.
Rioler, *Schockieren, veelverwig maken.*
Riolé, m. *Geſchockiert, veelverwig.*
Riotter, *Veel woorden maecken, kijven, kneuteren.*
Riotter, ſouſrire, *Grenicken.*
Riotte, f. *Een gekijf met woorden, een twiſt.*
Riotteux, m. *Kijfachtig, kneuterachtig.*
femme Riotteuſe, *Twiſtighe* of *kijfachtighe vrouwe.*
Ripaille, bonne chere, *Zuypery, vrettery, goede cier.*
faire Ripaille, *Luſtigh ſlempen, eeten en drincken.*
donner quelque choſe à la Ripaille, *Iets te grabbel maken.*
Rire, *Lachen.*
Rire outre meſure, *Schetteren, luyden lachen.*
Rire à gorge deſployée, *Onmanierlijck ende luyden lachen.*
Rieur, m. *Een lacher,* of *ſpotter.*
il Rit à tout le monde, *Hy lacht een yegelijk aen.*
les gens ſe Rioyent de toy, *De lieden gekten* of *hielden hunne ſpot met u.*

c'eſt pour Rire, *'t Is om mede te lachen* of *gecken.*
Rire du bout des dents, *Geveynſdelijck lachchen.*
Ris, m. *Gelach.*
Riſée, f. *ou* Ris deſmeſuré, *Schetteringe, een ontbonden ende ongeſchikte lachinge.*
eſtre la Riſée de tout le monde, *Van al de wereldt beſpot* of *belacht worden.*
Riſpoſte, f. *Een tegenſtoot in't ſchermen.*
avoir la Riſpoſte prompte, *Veerdig met den tegenſtoot zijn.*
Riſque, *ou* danger, m. *Gevaer, perijckel.*
courir Riſque, *Gevaer loopen.*
eſtre en Riſque, *In gevaer zijn.*
ſe mettre en Riſque, *Sich in gevaer ſtellen.*
Riſſole, f. *Rooſtachtig, frijtachtig, een kleyne half-ronde vleeſch-taert* of *paſtey.*
Riſſolé, *Gefrijt, gerooſt, bruyn gebacken.*
Riſſoler, *ou* fricaſſer quelque choſe juſqu'à ce qu'elle devienne brunaſtre, *Iets in de panne fryten tot dat het bruyn werde.*
Rivage de la mer, *Kant* of *Oever der Zee.*
Rival, m. *Die een lief heeft die van een anderen ook gemint wort, een mede boeler.*
Rive, f. *Een waterkant* of *oever.*
la Rive d'un bois, *'t Beginſel, den hoek* of *kant van eenig boſch.*
Riverots, m. *Strand-luyden.*
pain de Rive, *Broot dat wel rijſt.*
River un clou, *Een nagel omſlaen en breeder uytſmyten, om dat hy te vaſter ſoude houden.*
Rivé, m. *Omgeſlagen.*
River, *Afſchuyven.*
Rivet de ſoulier, m. *Een uytrijſinge van den ſchoen,* of *het ſtem-reepken.*
nœud à Rivet, *Een rijſende knoop.*
une Riviére, *Een Riviere.*
eau de Riviére, *Vloedt-water, rivier-water.*
du Ris, m. *Rijs, rijs en bry.*

RO

Robbe, *Een kleedt* of *rock.*
une longue Robbe, *Tabbaert.*
Robbe de chambre, *Nacht-tabbaert.*
Robbe de dueil, robbe funêbre, *Rouw-kleedt, Rouw-tabbaert.*
gens de Robbe longue, *Raeds-heeren, Rechtsgeleerden.*
Robin, m. *Een kraen,* of *tap.*
un plaiſant Robin, *Een kluchtigen haen.*
Robinet, m. *Een kleyn kraentje.*
Roborer, *Stercken, verſtercken, ſterk maken.*
Roboré, m. *Verſterkt, ſterk gemaekt.*

Ro-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Roboration, f. *ou* Roborement, m. *Sterckinge, ſterckmakinge.*
Robuſte, c. *Vroom, ſterck, vaſt, kloeck.*
l'âge Robuſte, *Stercken en vroomen ouderdom.*
Robuſtement, *Sterckelijck, krachtelijck.*
Roc, *ou* Rocher, m. *ou* Roche, f. *Een rotſe, ſteenrotſe,* of *klippe, ſteenklippe.*
de Roche, *Van ſteen.*
un cœur de Roche, *Een herte ſoo hardt als ſteen, onbeweeghlijck.*
Rocher, *voyez* Roc.
Rochet, *voyez* Roquet.
Rochoir, m. *Een vaetjen van berg-groen.*
Rocquette, citadelle, *Een ſlot van een ſtadt.*
Rocquette, *ou* Roquette, f. *Katte-kruyt.*
Rodelle d'un clou, *Het platte van een nagel.*
Roder, *Herwaerts en derwaerts gaen, verhuyſen.*
Roder le païs, *'t Landt doorwandelen* of *doorloopen.*
un Rodeur, *ou* coureur, m. *Een die de landen doorloopt* of *doorwandelt.*
Rodomont, *ou* fanfaron, bravache, m. *Een Snorcker, een Grootſpreker.*
faire le Rodomont, *Opſnyden, pralen, grootſpreken, pochen.*
Rodomontade, f. *Pocherye, ſnorckerye, ſwetſerye.*
Rogations, f. plur. *Kruys-dagen, bid-dagen.*
Rogatons, m. *Bedel-brieven, aflaet-brieven.*
porteur de Rogatons, *Bedelbrief-drager.*
Roger bon temps, *Sorghloos, weeldigh.*
Rogne, *ou* galle, f. *Schurftheyt.*
Rognement, m. *Affſnyding, ſnoeying.*
Rogner, *Affſnyden, ſnoeyen.*
Rogner les cheveux, *De hayren een weynigh affſnyden.*
Rogner les ongles, *De nagels affſnyden.*
Rogner la monnoye, *'t Gelt ſnoeyen.*
Rogner les aiſles à quelqu'un, *Iemants vleugelen korten.*
Rogneure, f. *ou* Rognement, m. *De affſnyding* of *ſnoeying.*
Rogneux, *ou* galleux, m. *Ruydigh, ſchurft.*
Rogue, f. *ou* Les œufs d'un poiſſon, *De kuyte van een viſch.*
Rogue, hautain, glorieux, arrogant, m. *Trots, vermetel.*
Roi, Roial, Roialement, Roiaume, Roiauté, *voyez* Roy.
Roide, *Stijf, ſterck, ſnel, ſteeg en onbuyghſaem.*
Roide, engourdy, *Stijf, verkleumt.*
un homme Roide, *Een ſtant vaſtigh man.*
une montagne Roide, *Een ſteyle bergh.*
tenir Roide & bien bandé, *Stijf en geſpannen houden.*
un peuple Roide de col, *Een hartneckig volck.*
tenir Roide, ne ceder point, *Stijf op ſijn ſtuck blyven, niet wijcken.*
tomber Roide mort, *Mors doodt vallen.*
Roidement, impetueuſement, *Streng, ſnel.*
Roidement, *Stijf, ſtrack, ſtreng.*
Roideur, *ou* impetuoſité, force, viſteſſe, f. *Snelligheyt, ſtrenghеyt, geſwintheyt.*
Roideur, *ou* fermeté, f. *Stijfheyt, ſterckte, vaſtigheyt.*
de grande Roideur, *Snellijck, raſſelijck.*
Roide, *ou* Roidy, m. *Verſtijft, verkleumt.*
Roidir, rendre roide, *Stijf maken, ſtyven.*
Roidir, devenir roide, *Stijf worden.*
ſe Roidir contre quelqu'un, luy reſiſter, *Iemant wederſtaen.*
Roidir, *ou* bander, tendre roide, *Spannen, ſterck uytrecken.*
Roigne, Roigner, Roigneure, *voyez* Rogne.
Roignon, m. *De niere.*
les Roignons, *De nieren.*
le mal de Roignons, *ou* de reins, *Lenden-wee, kranckheyt der nieren.*
Roine, *ou* reine, f. *Een Koninginne.*
la Roine Mere, *Des Koncincks Moeder.*
Roiſons, *Kruys-dagen, voyez* Rogations.
Roitelet, oiſeau, m. *Een koninckxken, een winter-koninckxken.*
Rolle, rollet, *voyez* Roole.
Roman, m. *Een verſier de liefs beſchryvinge.*
Romarin, *ou* roſmarin, m. *Rooſmarijn.*
Romain, m. *Een Romeyn.*
femme Romaine, *Een Roomſche* of *Romeynſche vrouwe.*
à la Romaine, *Op ſijn Roomſch* of *Romeyns.*
Rompre, *Breken.*
Rompre de coups, *Deerlijck ſlaen.*
Rompre les oreilles à quelqu'un, *Iemant baloorigh maken,* of *'t hooft breken met klappen.*
Rompre par le milieu, *Over 't midden breken.*
Rompre par devant, *Voor af breken.*
Rompre le propos d'aucun, *Iemants propooſt verſtooren, in iemants reden varen* of *ſpreken.*
à tout Rompre, *Om het onderſte opwaers te keeren.*
Rompu, m. *Gebroken.*
Rompu aux affaires, *Seer ervaren in de ſaken.*
Rompu de coups, *Deerlijck geſlagen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

homme qui eſt Rompu, *ou* grevé, *Een die gescheurt is.*
Rompure, fente, crevaſſe, t. *Een breuck.*
Rompeur, m. *Breker.*
Rompure, f. *Een ſcheur, ſpleete* of *kroock.*
Rompure, rupture, f. *Geſcheurtheyt.*
Rompement, m. *Brekinge.*
Roncayë, f. *Geſtruyck, ſtruyck-boſch.*
une Ronce, *Een brem, hooge brem-boſch.*
Rond, m. *Rondt.* (*kloot.*
Rond comme une boule, *Soo rondt als een*
Rond comme un cercle, *Soo rondt als een cirkel*, of *hoep.*
Rond en longueur, *Langwerpigh rond.*
Rond, franc, loyal, m. ſincere, c. *Oprechtigh, openhertigh.*
Rond, complet, parfait, entier, *Rondt, volkomen, voluyt.*
un homme Rond, *Een oprecht man.*
faire le conte Rond & complet, *De rekening volkomen, effen, en klaer ſtellen.*
à la Ronde, *In't ronde, op een rye.*
boire à la Ronde, *Op de rye drincken, rontom drincken.*
Rondache, f. *Een rondas, ſchildt, beuckelaer.*
faire la Ronde des gens de guerre, *De Wacht beſichtigen, de ronde doen.*
Rondeau, *ou* un cercle, m. *Een hoep, circkel, rondt-perck.*
Rondeau, *ou* rouleau de paſtiſſier, m. *Een Paſtey-backers rol.*
Rondeau à danſer, *Een dans in't ronde.*
Rondelier, m. *Een Schilt-drager.*
Rondelle, *voyez* Rondache.
une petite Rondelle, *Een kleyn ſchiltken.*
Rondement, franchement, *Rondt uyt, oprechtighlijck.*
nier Rondement & tout a plat, *Rondt afſlaen, en loochenen.*
aller Rondement, & à la bonne foy, *Oprechtigh handelen.*
Rondeur, f. *Rondtheyt.*
Rondeur, *ou* candeur, franchiſe, integrité, t. *Oprechtigheyt.* (*luwe.*
Rondele, arondelle de mer, f. *Een zee-ſwa-*
Ronfle, jouër à la ronfle, *'t Roffel* of *ronfelſpel met de kaerten ſpeelen.*
Ronflement, m. *Ronking, ſnorcking.*
Ronfler, *Ronken, ſnorcken.*
Ronfleur, m. *Een Ronker, Snorcker.* (*Herte.*
Ronge de cerf, *Het wederkauwen van een*
Rongement, m. *Knaging.*

un Rongement de cœur, *Een knaginge des herten.*
Ronger, *comme* Ronger un os, *Knagen, een been knagen.*
Ronger avec regret, *Invreten eenigh leedt, tot een ſaeck die ons mishaeght ſtil ſwygen.*
du bois Rongé, *Hout dat van de wormen doorbeten is.*
la tigne & vermine Ronge les habits, *De motten en't gewormte knagen de kleederen.*
Ronger ſon frein, *ou* Ronger ſa colere, *Op de tanden byten, ſijn toorn inſwelgen, ſich ſelfs quellen.*
Rongeoter, *Heen en weder aen iets knagen.*
Rongerie, f. Rongement, m. *Knaging.*
Rongerie, volerie, des eſcorcheries des gens, *Knevelerye*, of *onrechtmatigh roven van een ander mans goedt.*
Rongeur, m. *Knager.*
Rongeur, eſcorcheur de gens, *Een knevelaer*, of *roover der menſchen.*
Rongné, Rongner, Rongneur, Rongnement, *voyez* Rogner.
Rongne, Rongneux, *voyez* Rogne.
Roole, *ou* rolle, m. *Een rolle.*
jouër bien ſon Roole, *Sijn perſonagie wel ſpeelen.*
appeller les gens à l'audience à tour de Roole, *Lieden ter audientie roepen vervolgens de rolle.*
il eſt au bout de ſon Roole, *ou* roolet, *Hy is ten eynde van ſijn rolle.*
Roquet, m. *Een rock, een over-rock.*
Roquet d'homme d'Egliſe, *Een Prieſters rock.*
Roquette, *voyez* Rocquete.
Roquille, f. *Een halve pint* of *halfpintjen.*
Roſace, f. *Loofwerck van rooſen, gemaeckt in eenige timmeragie.*
Roſace, f. *Beeren-klaeuw*, Herbe.
Rolage, *ou* Roſaigne, m. *Een Oleander-boom.*
Roſat, *Dat van rooſen gemaeckt is.*
Roſe, f. *Een Rooſe.*
de l'eau Roſe, *Rooſe-water.*
le bouton d'une Roſe, *Een rooſe-knop*, of *bot.*
Roſe, *ou* l'eryſipéle, un certain mal, *De roos.*
Roſe de noſtre Dame, *ou* pivoine, *Peonien.*
une Roſe ne fait point de printemps, *Een rooſe maeckt geen ſomer.*
Roſeau, m. *Een riet* of *bies.*
de roſeau, *Van bieſen* of *riet gemaeckt.*
Roſée, f. *Den dauw*, of *douw.*
de Roſée, *Van den dauw.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

de l'eau de Roſée, *Dauw-water.*
la Roſée tombe, *Den dauw valt.*
Roſeraye, f. *Een plaets daer veel riet waſt.*
Roſette pour farder, *Root-blancketſel.*
Roſette à eſcrire, *Roode inckt.*
Roſier, m. *Een Rooſeboom.*
Roſine, il roſine, *Het dauwt.*
Roſinement, m. *Dauwinge.*
Roſiner, *Dauwen.*
Roſmarin, romarin, m. *Roſmarijn.*
Roſſe, *ou* meſchante haridelle, f. *Een uytgemergelt paerdt.*
Roſſignol, m. *Nachtegael.*
Roſſignol de muraille, *Rootſtaertken.*
Roſſignol de riviere, *Een ys-vogelken dat ſingt.*
Roſſignoler, *Singen als een Nachtegael.*
Roſſignolet, m. *Een Nachtegaelken.*
Roſtir, *Braden.*
faire Roſtir ſur le gril, *Rooſten, op de rooſter braden.*
Roſtir à la broche, *Aen't ſpit braden.*
Roſti, m. *Gebraden.*
du Roſti, *ou* Roſty, m. *Gebraedt, gebraden vleeſch.*
une Roſtie, du pain roſty, *ou* roſtie, f. *Geherſt broodt.*
Roſtiſſerie, f. *Braderye, gaer-keucken.*
Roſtiſſeur, m *Een Brader.*
Rot, *ou* rottement, m. *Een ruſping, rupſing.*
l'eſtomach te Rotte puamment, *De mage rupſtu met grooten ſtanck.*
Rotter, *Rupſen, ruſpen.*
Roture, f. *Den ſtaet en conditie van onedele en gemeyne perſoonen.*
ſon domaine n'eſt que Roture, *Sijn jaerlijcks inkomen is maer gemeyn goedt.*
Roturier, m. *Een gemeyn man die onedel is.*
Roturiere, f.. *Een gemeyne ſlechte vrouwe.*
Roturierement, *Als eenen gemeynen perſoon.*
Roüable, *ou* rable, m. *Een oven-gaffel* of *rakelſtock, kool-krabber.*
Roüaiſons, *De kruys-dagen*, Rogations, roiſons.
Roüanette, *Een merck-yſer om de vaten te teeckenen.*
Roüart, m. *Roo-roede, Bloedt-rechter.*
Roucouler, *Roeckoen, roepen als een duyve.*
Roucoulement, m. *Roekoejing, 'of 't geluydt der duyven.*
une Roüe, *Een radt.*
faire la Roüe, *Omdraeyen.*

le paon fait la Roüe, *Den pauw draeyt den ſtaert om*, of *ſpreyt dien uyt.*
une petite Roue, *Een raeyken* of *raderken.*
la maiſtreſſe Roüe d'une horloge, *Het groote radt aen een uurwerck.*
Roüe à ſouslever les fardeaux, *Een windt-as.*
Roüelle, f. *Een kleyn radt, rayken.*
Roüelles d'oignon, *Ronde ſchijfkens van ajuyn.*
cheval Roüen, *ou* roüan, *Een roothayrigh paert.*
Roüer, *Rondtom gaen, omdraeyen, omkeeren.*
Roüer, *ou* rompre ſur la roüe, *Rabraken.*
Roüé, m. *Omgedraeyt, omgekeert, gerabraeckt.*
Roüet à filer, m. *Een ſpinwielken.*
Roüette, f. *Een kleyn radtken.*
Rouge, c. *Roodt.*
tirer ſur le Rouge, *Roodtachtigh uyt ſien.*
marquer de Rouge, *Tot bloedens toe ſlaen.*
Rougeur, f. *Roodtheyt.*
Rougeaſtre, c. *Roodtachtigh.*
Rougir, faire rouge, *Roodt maken* of *worden.*
Rougir de honte, *Roodt worden van ſchaemte, hem ſchamen.*
Rougir un papier, *Pampier roodt maken.*
roſe Rougiſſante, *Een roode rooſe*, ot *die glinſtert van roodtheyt.*
Rougeolle, f. *De maſelen, kleyne pocxkens.*
Rouget, m. *ou* rouſſet, poiſſon, *Een Roeyelinck.*
Rouget barbé, m. *Een Zee-koninck.*
Roüille, *ou* roüillure, f. *Roeſt.*
Roüille de fer, *Yſer-roeſt.*
Roüir du lin, *Vlas ſwingelen.*
un Roüiſſoir, m. *Blouwel* of *vlegel daer men 't vlas mede ſwingelt.*
Rouler, *ou* tourner, *Omdraeyen, omwinden.*
Rouler, *ou* plier, *Rollen, te ſamen rollen.*
ſe Rouler, *Sich omdraeyen, omkeeren.*
Roulant, *Rollende.*
Roulé, m. *Gerolt.*
Roulement, m. *Rollinge.*
la meule Roule & ſe tourne, *De meulenſteen draeyt om.*
cela ne Roule pas bien, *Dat rolt niet wel*, of *is niet wel rondt.*
Rouler ça & là, *Gins en weêr rollen.*
Rouler en avant, *Voor ſich rollen*, of *draeyen.*
Rouler, *ou* tourner les yeux dans la teſte, *De oogen in 't hooft omdraeyen.*
Rouler en ſon ame, *In ſijn gemoedt overdencken*, of *overpeynſen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Rouler ſa vie dans les malheurs, *Sijn leven in ellenden overbrengen, een ongeluckigh leven leyden.*
Rouleau, m. *Een rol-wagen, een rolle.*
Rouleau, *ou* racloir de boiſſeau, pour raſer la meſure de bled, *Een ſtrijck-ſtock, koren-ſtock.*
Roulade de voix en chantant, *Het coloreeren in 't ſingen.*
Roulier, *ou* chartier, m. *Een Voerman.*
un cheval Roulier, *ou* cheval de trait, *Een wagen-paert* of *Voermans paert.*
Roupeau, *ou* bihoreau, m. *Een kleyne reyger.*
Roupie, f. *Een ys-druppel, neus-druppel.*
oſtez cette Roupie qui vous pend au nez, *Veeght de ſnot af die u in de neus hangt.*
Roupieux, m. *Een druyp-neuſe, neus-druypende.*
Roupille d'homme, f. *Een kaſack met hangende mouwen.*
Roupille de cheval, f. *Een paerts deckſel, dicht aengebonden.*
Rovre, *voyez* Rouvre.
Rous, *ou* Roux, Rouſſeau, m. *Ros, die root hayr heeft.*
un Rouſſeau, *Een die root hayr heeft.*
Rouſſe, f. *Een die ros is.*
beſtes Rouſſes, *voyez* Fauve.
Rouſſelet, *ou* Rouſſaſtre, m *Rosachtigh.*
Rouſſerolle, f. Oiſeau, *Een ys-vogelken dat ſingt.*
une Rouſſette, f. Poiſſon, *Een baers.*
Rouſſette, f. Autrement becquefigue, oiſeau, *Een vincke, eenen vogel die geern vygen eet.*
Rouſſir, m. *Ros maken, ros worden.*
Rouſſaſtre, c. *ou* Rouſſelet, m. *Rosachtigh.*
Rouſſeur, f. *Rootachtigheyt.*
Rouſſoyer, *Root worden.*
Route, f. *ou* chemin, *De wegh eens reyſenden mans.*
Route de cerf, f. *'t Spoor van een Hert.*
Route, *ou* deſfaite, confuſion & deſordre, *De nederlage van krijghsvolck.*
mettre en Route, *Verſlaen, in de vlucht ſlaen.*
prendre la Route de Paris, *De wegh van Parijs nemen.*
Router, chaſſer à la route, *Het ſpoor na-jagen.*
Router, *ou* rotter, *Rupſen, ruſpen.*
Routes, au plurier, f. *Het ſpoor van de wilde beeſten.*
Routier, *ou* experimenté, m. *Een die de wegen wel weet.*
Routier de mer, *Een bedreven Piloot.*
Routier, *ou* brigand, voleur, m. *Een Rover* of *Moordenaer.*
un fin ou vieux Routier, *Een doorſlepen Schalk.*
les ans Routiers, *De volgende jaren.*
Routine, f. *ou* Longue practique de quelque choſe, *Een lange oeffening van een ſaeck.*
apprendre quelque choſe par Routine, *Een ſaeck door lange oeffening leeren.*
il a la Routine du Palais, *Hy heeft de oeffening en ervaring van Rechts-ſaken.*
Routiner, *Oeffenen, gebruycken.*
Rouveau, m. Pommes de rouveau, *Soomer-guldelingen, ſoomer-appelen.*
Rouvraye, *ou* foreſt de rouvres. f. *Een eycken woudt.*
Rouvre, m. *ou* Une yeuſe, *Steen-eycke, een hagen eycke.*
Roux, *ou* Ros, qui a des cheveux Roux, *voyez* Rous.
quelque peu Roux, *Een weynigh rosachtigh.*
Roüy, qui eſt roüy, comme du lin, *ou* chanvre roüy, *Vlas* of *hennip.*
Roy, m. *Een Koning.*
Roy de la féve, *Een Koning op H. drie Koningen-dagh.*
Roy des abeilles, *Een Bye-Koning, die den wegh aenwijſt.*
Roy des cailles, *De Wachtel-Koning.*
eſtre Roy, *ou* regner, *Regneeren* of *Koning zijn.*
Roy d'armes, *Een Heraut.*
les Rois, la feſte *ou* le jour des Rois, la veille des Rois, *Dertien dagh, drie* of *aller Koningen-dagh.*
Royal, m. *Koincks, Koincklijck.*
dignité Royale, f. *Koincklijcke Majeſteyt* of *Macht en Waerdigheyt.*
Royalement, *Koinclijcken, Heerlijcken.*
Royaume, m. *Koinckrijck.*
Royne, f. *mieux* Reine, *ou* Reyne, *Koninginne.*
Royauté, *ou* dignité Royale, f. *Koincklijcken ſtaet.*
Roye, *ou* Royon, *voyez* Ray.
Roye, f. *Scheele* of *ſcheyde op 't hooft.*
Roytelet, m. *Koincxken, winter-koincxken.*

RU

un RU, m. *Een loopende water, beke.*
Ruade, *voyez* Ruer.
Ruban, *ou* ruben, m. *Een bandt* of *lint.*
Ruban, *ou* ruben de teſte, à lier les cheveux d'une femme, *ou* treſſe de cheveux, *Een hair-*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

hair-ſnoer, hair-ſpanſel, of *hooft-bandeken.*
Ruban de ſoulier, m. *Een ſchoen-bandt.*
Rubannier, un faiſeur de Rubans, *Een bandt* of *Lint-wercker.*
Rubarbe, *voyez* Rheubarbe, *Rabarber-wortel.*
Rubette, f. *Een Loof-vorſch.*
Rubican, m. *Een bruyn rood Paerd, een ſteyl-hayrige Vos.*
Rubicond, rubicon, *Ros, rood, ſeer rood.*
Rubis, m. *Een Robijn.*
Rubis balais, *ou* Balay, *Een bleke Robijn, die als perſebloeyſel uyt ſiet.*
Rubis ſur le nez, *ou* viſage, *Een roode puyſt op de neuſe* of *aengeſicht.*
Rubrique, *ou* roſette, encre rouge, f. *Rood-ſteen, rood-krijt, roode inkt.*
Ruche à miel, *ou* Ruche d'abeilles, f. *Eenen Bye-korf.*
Ruche, *ou* cabane champeſtre, cabane, *Een Hutte* of *Landt-huys.*
Rude, c. *Rouw, hardt, ſtraf.*
Rude et difficile, *Gemelijk, vies.*
Rude, rabotteux, *Ruyg, ongelijk, hobbelig.*
temps Rude, *Hardt, ſtraf, rouw ende ſtuer weder.*
Rude à manier, *Rouw en ſcherp om te handelen.*
Rude en ſes eſcrits, *Ongeſchickt en plomp in ſijn ſchrijven.*
Rudement, *Rouwelijk, bottelijk* of *ſtraffelijk.*
Rudeſſe, f. *Hardigheydt, ſtrengigheyt, rouwigheyt.*
Rudeſſe de diſcours, *Een ſtuere, ſtraffe,* of *onlieffelijcke ſprake.*
Rudoyer, uſer de rudeſſe, *Straffelijk ende ongenadelijk tracteren, rouwelijk aentaſten* of *handelen.*
Rudoyement, *ou* rude traittement, *Straffelijk, ſtrengelijk,* of *harde bejegening.*
Ruë, une ruë, f. *Een ſtrate, een wegh.*
Ruë, de la Ruë, f. *Wijn-ruyt, Ruyte-kruydt.*
Ruë de muraille, f. *Steen-ruyt.*
une grande, *ou* large Ruë, *Een breede ſtrate.*
courir les Ruës, *De ſtraten op en neer loopen.*
de Ruë en ruë, *D'eene ſtraet uyt, d'ander in.*
emmy la Ruë, *ou* au milieu de la ruë, *In 't midden van de ſtrate* of *wegh.*
Rüelle, f. *Een ſtraetken.*
Rüelle de lit, *Een gang bezijden een bedt-ſtede.*
Rüer, *ou* jetter avec roideur, *Worpen, ſmijten.*
Rüer coup ſur coup, *Iemant d'eene ſlag op d'ander geven.*

Rüer bas, *ou* abbattre, *Afworpen.*
Rüer par terre, *Vellen, ter aerden worpen.*
Rüer des pierres, *Met ſteenen werpen.*
Rüer des pieds, *Met voeten ſchoppen* of *ſtooten.*
ſe Ruer ſur quelqu'un, *Iemant aenvliegen,* of *aenvallen.*
Ruër, *Achter uyt ſlaen.*
ce cheval-là Ruë, *Dat Paerdt ſlaet achter uyt.*
Ruades, *Achter uyt ſlaningen.*
c'eſt un coup Rué, c'en eſt fait, *'t Is gedaen werck.*
Rueur, m. *Een uyt ſlaende Paerdt.*
Ruffien, *ou* maquereau, m. *Roffiaen.*
Ruffienne, *ou* maquerelle, f. *Een Koppelaerſter.*
Ruffienner, *Roffiaenſchap houden.*
Rugir, *Grimmen* of *brieſſchen als een Leeuw.*
Rugiſſant, m. *Brieſſchende, grimmende.*
Rugiment, *ou* rugiſſement, m. *Brieſſchinge.*
Ruiner, gaſter, *Verderven, verdeſtrueren, vernielen.*
Ruiner de fond en comble, *Tot de grondt toe bederven.*
Ruiné, m. *Vernielt, verdeſtrueert, geruineert.*
Ruiné d'honneur & de reputation, *Eer-loos, van eer en faem berooft.*
maiſon Ruinée, *Een huys dat vernielt, vervallen en geruineert is.*
Ruine, f. *Vervallinge, vernielinge, verdeſtrueringe, verdervinge* of *verderffeniſſe.*
aller ou tomber en Ruine, *Te gronde gaen, in duygen vallen.*
Ruineux, m. *Schadelijck, tot vallen geneygt.*
Ruir, Ruiſſement, *voyez* Rugir.
Ruiſſeau, *Een Beeck.*
Ruiſſelet, m. *Een Beeckjen.*
le ſang luy Ruiſſeloit, *'t Bloedt druppelde* of *liep hem als een goot.*
Ruiſſeler, couler comme un ruiſſeau, *Loopen als een beek* of *goot.*
Ruit de cerf, *De hittigheydt van de beeſten tot de Wijfkens.*
eſtre en Ruit, *Hittig* of *heet zijn na het wijfken.*
Rume, *ou* reume, m. *Den ſnof* of *loop der neuſen.*
Rumatique, c. *Die de ſnof* of *loop der neuſen heeft.*
Rumeur, f. *Een geruchte, rumoer, een mare.*
Ruminer, *Eerricken, de ſpijſe herknauwen.*
Ruminer quelque choſe en ſon eſprit, *Iets in ſijn gemoedt overdencken,* of *overpeynſen.*
Ruminer ſa leçon, *Sijn leſſe herleſen* of *weder verhalen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ruminé, m. *Eerrickt, herknauwt.*
Ruminement, m. *Herknauwinge.*
Ruption, f. *Een breucke.*
Rupture, f. *ou* Rompement, m. *Een ſcheure.*
Rupture, f. *Brekinge, berſtinge.*
Rural, champeſtre, m. *Boerſch, landachtigh.*
Ruſe, f. *Schalckheyt, looſheydt.*
Ruſe de guerre, *Een krijgs-aerdigheydt* ofte *practijcke.*
Ruſé, m. *Die wel ervaren* of *doorſlepen is.*
Rulé, m. *Loos, ſchalck, liſtig, doortrocken.*
un Ruſé, *Een oude ſchalck, looſe boef.*
Ruſe, faire des ruſes, *Eenige ſchalkheyt voorſtellen.*
Ruſtaut, groſſier, lourdaut, m. *Een plompaert.*
Ruſtaut, m. Ruſtique, c. *Boers, boerachtigh, plomp.*
qui ſent ſon Ruſtaut, *Dat op ſijn boers is.*
Ruſtiquement, *Boerachtelijck, onbeleefdelijck.*
Ruſticité, f. *Boerachtigheydt, ongeſchickheydt.*
un Ruſtre, m. *Een Boer.*
Rut, *voyez* Ruit.

SA

SA, f. Sa femme, *Sijn wijf.*
Sable, *ou* Sablon, m. *Savel, ſandt.*
Sa fille, s'entendant d'une mere, *Haer dochter.*
Sabath, *ou* Sabbat, m. *Den Sabbath, den Saterdag* of *Vyerdag der Joden, Ruſt-dagh.*
Sabatiſer, *Den Sabbath vyeren.*
Sable mouvant, *Dwael-ſandt, dwael-grondt.*
il porte le Sable, ſemé de fleurs d'or, *Hy voert in ſijn wapen een ſwart velt, beſaeyt met goude bloemen.*
Sable, coutelas, *ou* cimeterre, m. *Een ſabel.*
Sablier, horloge à ſable, m. *Een ſand-uyr,* of *ſandt-loper.*
Sabliere, f. *De voor-balcken van een huys, daer d'andere op ruſten.*
Sablon, m. *Sandeken, kleyn ſant.*
Sablonneux, m. *Santachtig, ſavelachtig.*
Sablonnier, m. *Een die op't ſandt worſtelt,* of *een Sandt-verkoper.*
Sablonniere, f. *Een ſandt-kuyl.*
Sabord, *Een achter-venſter in een Schip om't geſchut daer in te ſtellen.*
un Sabot, m. *ou* toupie, f. *Een Top,* of *Tol om te ſpelen.*
Sabot, *ou* ſoulier de bois, *Hol-block, Platijnen, Klompen, houte Schoenen.*

le Sabot d'un cheval, *Den hoef van den paerde.*
Saboter, *Toppen, den top ſlaen, met den top ſpelen.*
Sabouler, *Met voeten intreden* of *indrucken.*
Saboulé, *Met voeten ingetreden.*
Saboulement, *Indruckinge.*
Sabourre, *ou* ſaburre, f. *Grof zandt of ſavel daer men de Schepen mede ballaſt.*
Sabourrer, *ou* leſter un navire, *ou* baſteau, *Een Schip ballaſten.*
Sac, m. *Een Sack.*
Sac à vin, yvrongne, *Een dronckaert een dronckebloedt.*
Sac, *ou* biſſac, *ou* une malle, *ou* valiſe, *Een weid-ſack,* of *reys-ſack.*
Sac, *ou* ſaccagement de ville, m. *Plonderingh van een Stadt.*
emboucheure, *ou* gueule de Sac, *De openingh van een ſack.*
un cul de Sac de ruë ſans iſſuë, *Een kleyn ſtraetjen zonder uytgang.*
gens de Sac & de corde, *Luyden die de galgh* of *koorde verdient hebben.*
mettre une ville à Sac, *Een Stadt plunderen.*
mettre à Sac & à l'eſpée, *Alles neder houwen en plunderen.*
trouſſer ſon Sac, *Sijne ſacken inpacken.*
Saccade, f. *Nedervalling eens Paerdts.*
Saccade, *ou* vilaine garce, f. *Een vuyle Hoer.*
Saccade, *ou* ſecouſſe, f. *Een ſchudding, een machtige beweging.*
Saccager une ville, *Een Stadt plunderen en verwoeſten.*
Saccager le pais, *ou* le ravager, & le gaſter, *Het land verwoeſten, en verderven.*
S'accoſter de quelqu'un, *Sich tot iemant naderen, by iemant komen.*
S'accoſter à l'oreille de quelqu'un, *Iemant wat heymelijck in't oor luyſteren.*
Sacerdoce, m. *Prieſterſchap, Prieſterdom, Prieſterlijck Ampt.*
Sacerdotal, m. *Prieſterlijck.*
Sachée, f. *Een ſack vol.*
une Sachée de pommes, *Een ſack vol appelen.*
Sachet, m. *Een kleyn ſackjen.*
Sacqueboute, Saqueboute, f. *Een Schuyftrompet.*
Sacquer, *ou* ſaquer, *Met geſwindtheydt uyttrecken,* of *met geſwindtheyt in ſteken.*
Sacquer, *ou* deſgainer l'eſpée, *Den degen geſwind en met een vaert uyt trecken, met geſwindtheyt de handt aen den degen ſlaen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il luy Sacqua, *ou* arracha l'eſpée des mains, *Hy ruckte hem met geſwindtheydt den degen uyt de vuyſt.*

il luy Sacqua, *ou* fourra, & planta un poignard dans le ſein, *Hy ſtak hem een degen in de borſt.*

Sacraire, *ou* Sanctuaire, f. & la Sacriſtie, *'t Heylighdom, de ſacriſty.*

Sacramental, *ou* Sacramentel, *Van't Sacrament*, of *tot het Sacrament gehoorig.*

une proprieté Sacramentale, *Een eygenſchap tot het Sacrament behorende.*

Sacre, m. *ou* Conſecration, f. *Wying, heyligingh, inwying, heyligmaking.*

Sacre du Roy, *D'inwying* of *hulding des Koonings.*

Sacre, m. Oiſeau de proye, *Een Stock-arendt, een Zaker, een Roof-vogel.*

Sacré, *ou* conſacré, *Gewijdt, geheyligt.*

des choſes Sacrées, *Ingewyde zaken.*

Sacrement, m. *Een Sacrament*, of *verholentheydt.*

Sacrer, *ou* conſacrer, *Wyen, inwyen.*

Sacrer un Eveſque, un Roy, *Een Biſſchop* of *Koning inwyen.*

Sacrer une Egliſe, m. *Een Kerck wyen.*

Sacrificateur, m. *Een Prieſter, een Offer-prieſter.*

Sacrifice, m. *Een Offer*, of *Offerhande.*

faire, *ou* offrir un Sacrifice, *Offeren, een Offerhande doen.*

faire un Sacrifice d'encens, *Een Roock-offer doen*, of *met wieroock offeren.*

Sacrifier, faire un Sacrifice, *Offeren, Op-offeren.*

Sacrifier ſa vie au ſervice de ſa patrie, *Sijn leven op-offeren tot dienſt des Vaderlandts.*

Sacrifier quelqu'un à ſa vengeance, *Iemant uyt wraekgierigheyt ombrengen.*

Sacrilege, m. *Een Kercken-roof*, of *dief-ſtal van geeſtelijck goedt.*

Sacrilege, m. *Een Godt-looſe daedt, een Godts-laſterlijcke daedt.*

Sacriſtain, m. *Een Koſter, een Kerck bewaerder.*

Sacriſtie, *De Sacriſty, de Kercken-kamer, daer men de dingen van de Kerck bewaert.*

Sadayer, pateliner, careſſer avec flatterie, *Vleyen, troetelen, pluymſtrijcken.*

comme il Sadaye & careſſe cette femme, *Hoe weet hy die vrou te pluymſtryken en te vleyen.*

Sade, c. *ou* Sadinet, m. Mignon, mignard, *Een Troetelaer.*

Sadinete, f. *Troetelerſſe.*

Saffran, *Saffraen.*

Saffran de navire, *De ſchegge aen 't roer, een ſtuck houts aen 't roer.*

Saffran baſtard, *Wilden ſaffraen.*

aller au Saffran, *Ter poorten uyt varen, arm ende berooyt worden.*

envoyer au Saffran, *Arm ende berooyt maken.*

Saffraner, *Met Saffraen toe maken.*

Saffrané, m. *Geſaffraent, met ſaffraen toegemaekt.*

Saffranier, m. *Een Banckeroetier, een die alles verteert heeft.*

Saffraniere, f. *Een Saffraen-veldt*, of *acker.*

Saffre, c. Laſcif, m. *Dertel, brood-droncken*

Saffreté, f. *Moetwilligheydt, dertelheyt.*

Saffrette, f. *Een dertel vrouw-menſch.*

Sage, c. *Wijs.*

faire le Sage, *Sich wijs gelaten, de wijs-neus ſpelen.*

Sage fol, *Een Schalck naer, een die de ſot maer maeckt.*

Sage-femme, *Een Vroe-vrouwe, Vroed-wijf.*

Sagement, *Wijſſelijck.*

ce n'eſt pas trop Sagement fait, *'t Is niet wijſſelijck gedaen.*

Sageſſe, f. *Wijsheydt.*

un homme de grande Sageſſe, *Een ſeer wijs en geleerd Man.*

Saget, m. *Een wijs jongsken.*

Sagette, *ou* ſayette, une fleſche, f. *Een Pijl.*

Sagittaire, m. *Een Schutter.*

Sagittaire, *ou* archer, ſigne celeſte, m. *De Schutter aen den Hemel.*

Sagut, hoqueton, m. *Een wapen-rok*, of *krijgsmantel.*

Saignée, f. *Bloed-* of *aderlating.*

la premiere Saignée ſauve l'homme, *ou* ſauve la vie, *De eerſte aderlating ſpaert een menſch het leven.*

ſelon le bras la Saignée, *Men moet de teeringh na de neering zetten.*

Saigner, *Bloeden, laten, bloed-laten.*

Saigner quelqu'un, *Iemant ader-laten.*

Saigner beaucoup, *Stark bloeden.*

Saigner du nez, *Uyt de neus bloeden.*

Saigner du nez, perdre courage, *Den moedt verloren geven.*

il Saigne du nez, *Hy bloedt uyt de neuſe.*

la playe Saigne encore, *De wonde bloedt noch.*

ſe faire Saigner, *Sich doen laten.*

Saigneux, ſanglant, m. *Bloedig, bebloedt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Saillant, *Springende, loopende, ſpruytende.*
des eaux Saillantes, *Springende wateren.*
Saillie, f. *ou* Sault, m. *Een ſprong, &c. Uyt-val, uytvaert, &c. Een loſſe daedt.*
Saillie ſur l'ennemy, *Een uytval op den vyandt.*
Saillie de colere, *Een ſchielijcken uytvaert van gramſchap.*
les aſſiegés font de rudes Saillies, *De belegerde doen harde uytvallen.*
Saillie de maiſon, *Een ſprong* of *overhanging van een huys*, of *een gaelderye van een huys, die buyten 't huys uyt ſteeckt.*
Saillir, *ou* ſauter, *Springen.*
Saillir la femelle, *'t Wijfken beſpringen.*
faire Saillir une jument, *Een Merry laten beſpringen.*
Saillir, *Met een geweldt uyt ſpringen en uytberſten.*
Saillir hors du païs de ſon Pere, *Sijn Vaderlandt verlaten.*
je ſuis Sailli incontinent de là, *Ick hebbe my van daer gemaekt.*
Sain, m. *Geſont, wel te paſſe.*
mal Sain, m. *Ongeſont.*
Saine conſcience, *Een goede conſcientie.*
Sain et entier, m. *Geheel, ongeſchent ende ongebroken, oprecht, reyn.*
Sain & ſauf, *Friſch en geſont.*
eſtre Sain, *Wel varen* of *te paſſe zijn.*
ſois Sain, *Adieu, blijf geſont, vaer wel.*
Sain, *ou* graiſſe de porc, m. *Verckens-ſmeer* of *vet.*
du Sain doux, *Smeer, verckens-ſmeer.*
Sainct, *ou* Saint, m. *Heyligh.*
Sainct, *ou* Religieux & devot, *Heyligh, geeſtelijk, devoot*, of *godtſalig Man.*
à chaque Sainct ſa chandelle, *Aen yder Heylige ſijn keers.*
Saincte, *ou* Sainte, f. *Een Heylige.* (*ſel*
une Saincte Nitouche, *Een ſchijn-heylige Que-*
faire la Saincte ſuccrée, *Sich heel vroom en heylig houden.*
Sainctement, *ou* Saintement, devotement, *Heyliglijk.*
Saincteté, *ou* Sainteté, f. *Heyligheyt.*
Sainement, juger ſainement & ſans paſſion, *Wel*, of *rechtig van een zaek oordeelen.*
Saiſi, *ou* ſaiſy, *Genomen, aengetaſt, gevangen genomen.*
eſtre Saiſy de l'argent, *'t Geldt by hem hebben.*
Saiſi par les archers, *Van Dief-leyders gevangen genomen.*

Saiſi, *ou* eſpris de peur, *Van ſchrik bevangen, en ingenomen.*
une frayeur le Saiſit, *Een ſchrik bevong hem.*
il s'eſt trouvé Saiſi d'un piſtolet, *Men heeft een Piſtool by hem gevonden.*
on le trouva Saiſy de quelques papiers, *Men vond eenige brieven* of *ſchriften by hem.*
Saiſie, f. *ou* un Saiſiſſement, m. *Een aentaſting, een gevangen neming, een hand aenlegging der goederen.*
Saiſie, *ou* priſe de quelque poſſeſſion, *Het beſit*, of *iets in beſit genomen.*
prendre poſſeſſion et Saiſine, *Iets in beſit nemen.*
Saiſir, prendre, empoigner, apprehender, *Nemen, vangen, aengrijpen, aentaſten.*
ſe Saiſir de quelque choſe, *Iets nemen.*
ſe Saiſir d'une perſonne, *Iemandt gevangen nemen.*
ſe Saiſir du gouvernement, *De regeering aennemen.*
Saiſir une ville, *Een Stadt innemen.*
Saiſir quelqu'un au collet, *Iemant by den hals vatten.*
Saiſir l'heritier de ſon heritage, *Een Erfgenaem in ſijn erfdeel zetten.*
Saiſiſſement, m. *voyez* Saiſie.
Saiſon, f. *Een zekere tijdt van't jaer.*
Saiſon, *ou* certaine durée et condition de temps, ſoit d'un an, ou de pluſieurs années, *Tydt*, of *tyden, en jaeren.*
Saiſon, occaſion, f. Temps propre & commode à faire quelque choſe, *Gelegentheyt, bequamigheyt, goede* of *bequame tydt om iets uyt te rechten.*
ces diſcours ne ſont pas à preſent de Saiſon, *Die praetjes komen nu niet te paſſe.*
la Saiſon des Roſes, *De tydt van de Rooſen.*
les quatre Saiſons de l'an, *De vier tyden des jaers.*
la premiere Saiſon, l'arriere ſaiſon, *De voortydt* of *lente, de achter-tydt* of *herfſt.*
la Saiſon eſt paſſée, *De tydt is voorby.*
de Saiſon, *ou* de bonne heure, *Tydelyck, by tydts.*
ces fruits là ne ſont plus de Saiſon, *Die vruchten zyn uyt hun tydt.*
Salade, f. *ou* Heaume, *Een helm* of *ſtorm-hoed.*
mettre une Salade ſur ſa teſte, *Een Helm op 't hooft zetten.*
Salade, une Salade à manger, f. *Een ſalaet.*
Salaire, *ou* loyer, m. *Loon, Soldye.*

dou-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

double Salaire, *Dubbelt loon.*
retenir à quelqu'un ſon Salaire, *Iemants loon inhouden*, of *onthouden.*
Salamandre, f. *Een Salamander.*
Salarier, *Iemant ſijn loon geven*, of *loonen.*
Salaude, f. *Een vuylick*, of *een vuyl vrouws-perſoon.*
Sale, ſubſtant. f. *Een zale.*
Sale de Palais de ville, *ou* de maiſon de ville, *Een zale van't Stadthuys.*
Sale d'armes, *Een vecht-ſchoole*, of *ſcherm-ſchoole.*
Sale de danſe, *Een dans-ſchoole.*
Salette, f. *Een kleyne zale.*
Sale, m. Ord, vilain, c. Adject. *Vuyl, onreyn, onſuyver.*
une choſe Sale, *Een vuyl ding.*
une Sale et vilaine ruë, *Een vuyle ſtraet.*
un Sale homme, *Een vuyl menſch, een onkuyſch menſch.*
une Sale & vilaine parole, *Een ongeſchickt en vuyl woordt.*
il fait Sale, *Het is vuyl weder.*
Salé, à quoy on a mis du ſel, *Geſouten.*
trop Salé, *Verſouten, te veel geſouten.*
le potage eſt-il Salé? *Is de ſop geſouten?*
manger du Salé, *Geſouten vleeſch eten.*
Salement, *Vuylighlijck, onreynlijck.*
parler Salement, *Vuyl ſpreken.*
Saler, *Souten.*
Saleté, ordure, f. *Vuyligheyt.*
Saleur, m. *Een Souter.*
Saleure, f. *Souting, inſouting.*
Saleure, *ou* Saumure, f. *Pekel.*
Sali, *ou* Saly, *Beſoedelt, bevuylt.*
Salicoque, ſauterelle, f. *Garnaet.*
Saliere, f. *Een ſoutvat.*
Saligot, m. *Een water-note.*
Saline, f. *Een ſout-kuyl, een plaets daer men ſout maeckt.*
Salir, *Vuyl maken.*
Salir, *ou* ſe ſalir, devenir ſale, *Vuyl worden.*
Saliſſure, f. *Beſoedeling, vuylmaking.*
Salive, f. *Speeckſel, ſpoch, quijl.*
jetter de la Salive, *Quylen, ſpouwen.*
frotter avec de la Salive à cœur jeun, *Met nuchteren ſpoch vryven*, of *beſtrijcken.*
Saloir, *ou* ſalloir, m. *Een ſout-ton, een vleeſch-kuyp, een kamer om geſouten waeren in te bewaren.*
Salnitre, *ou* ſalpetre, m. *Salpeter.*
Salpetreux, m. *Vol Salpeter.*
Salpetrier, m. *Een Salpeter-zieder.*
Salüade, *ou* ſalutation, *Een groetenis.*
Salvatelle, f. *De mild-ader, de ader op de handt tuſſchen de twee kleynſte vingeren.*
Salvation, redemption, delivrance de tout malheur, f. *Heyl, verloſſing.*
Salvation, en matiere de procés, *Een antwoording op de tegenſpreecking van een gerechts-ſaeck.*
Salvation de lettres, f. *Beveſting van eenige brieven.*
Salve, une ſalve de mouſquets, *ou* de canons, *Een los-ſchieten van veele muſquetten*, of *grof-geſchut.*
Saluer, *Groeten.*
Saluër quelqu'un de la part d'autruy, *Van iemants wegen iemant groeten.*
il nous faut Saluër cette Dame là, *Wy moeten die Juffrouw groeten.*
mon frere vous Saluë, *Myn broeder groet u.*
Salure, *voyez* Saleure.
Salut, *ou* bonheur, m. Felicité, *Heyl*, of *welvaert, ſaligheyt, geluckſaligheyt.*
Salut, m. *ou* Salutation, f. *Een groet*, of *groetenis.*
le Salut de la Vierge, *De groetenis des Engels aen de Maget Maria.*
Salutaire, c. *Heylſaem, geſont.*
un remede Salutaire, *Een heylſame remedie*, of *heel-middel.*
Salutation, f. *Een groetenis.*
Saly, *ou* Souillé, *voyez* Sali.
Sambacin, m. *ou* Huile de jaſmin, *Jaſmijn-oly.*
Sambucin, m. *ou* Huile de ſureau, *Vlier-oly.*
Samedy, m. *Saturdagh.*
Samoireau, m. Eſpéce de raiſin noir, *Een ſoorte van dicke ſwarte druyven.*
Samy, m. Eſpéce de drap fort ſemblable au ſatin, *Een ſoorte van een laken, gelijckende ſeer het ſatijn.*
Sanctificateur, m. *Heylighmaker.*
Sanctification, f. *Heylighmakinge.*
Sanctifier, *Heylighmaken, heyligen.*
Sanctimonial, ſaint, devot, craignant Dieu, *Heyligh, Godt vreeſent, Vroom.*
Sanction, *ou* paction, ordonnance, f. *Beveſting, inſtelling, ordening.*
Sanctuaire, m. *'t Heylighdom, een plaets daer men de heylige dingen bewaert.*
Sandal, m. *Sandel-hout.*
Sandarache, *ou* ſandaraque, *ou* ſandarac, *Bergh-root, Arabiſch vernis.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Saner, *ou* ſanner, *ou* ſenner, *Honden* of *ſwynen lubben.*
Sang, m. *Bloet.*
il l'a tué de Sang froid, *Hy heeft hem met een koele moedt om hals gebracht.*
Sang, m. *ou* Maiſon, race, famille, *Een geſlacht, ſtam,* of *maeghſchap.*
du Sang corrompu, *Bedorven bloet.*
du Sang Royal, *Van Koninglijcken bloede, afkomſt,* of *geſlacht.*
les Princes du Sang, *De Vorſten van Koninglijcken bloede,* of *die des Konings Bloetverwanten zijn.*
tirer du Sang par la ſaignée, *Bloet laten door ader-laten.*
eſpandre du Sang humain, *Menſchen bloet vergieten.*
ſucer le Sang de quelqu'un, *Iemant uytſuypen.*
mettre tout à feu & à Sang, *Te vuer en te ſwaert vervolgen.*
Sanglamment, & ſanglantement, *Bloedigh, bloedighlijck.*
combattre Sanglamment, *Bloedigh vechten.*
Sanglant, m. *Bloedigh, bebloet, bloet-dorſtigh.*
Sanglanter, *ou* enſanglanter, *Bloedigh maken, met bloet beſprengen.*
Sangle, *ou* cengle, f. *Een gord riem van een paert,* of *cingel.*
de la biere Sangle, *Scherp-bier, dun bier.*
Sanglé, *Gegordt, gecingelt.*
un aſne Sanglé et baſté, *Een ezel die gegordt en gezadelt is.*
Sangler un cheval, *Een paert gorden.*
Sangler, *ou* eſtriller quelqu'un, *Iemant wacker afroſſen.*
Sanglier *ou* porc ſanglier, m. *Een wildt ſwijn.*
Sanglier miré, *Een ſwijn met groote ſlach-tanden.*
du Sanglier, *ou* de la venaiſon de ſanglier, *Swynen vildt-braedt.*
chaſſer aux Sangliers, *Wilde verckens jagen.*
Sanglot, m. *Een ſucht, de hick, de nock.*
Sanglotter, *Suchten, hicken, nocken.*
Sangmeſlé, homme ſangmeſlé, *Een menſch diens bloet door ſchrick koudt geworden is.*
Sangſuë, *ou* ſanſuë, f. *Een bloedt-egel, bloedtſuyger.*
Sanguin, m. *Bloet-rijck, roodt gelijck bloet.*
Sanguinaire, c. *Bloetdorſtigh, wreet.*
Sanguine, f. *Een bloet-ſteen, die den loop des bloets ſtelpt.*

Sanguine, *ou* ſanguinaire, f. *Seker kruyt dat het bloet ſtelpt, bloet-gras.*
Sanguine, abondante en ſang, adject. f. *Bloetrijck, die veel bloets heeft.*
Sanguinité, *ou* conſanguinité, f. *Maeghſchap, bloet-vrientſchap.*
Sanicle, f. *Sannickel* of *ſenickel,* Herbe.
Sannes blanches, *Lampſant-kruyt,* Herbe.
Sans *Sonder.*
Sans cela, *Anders, anderſins, ſonder dat, &c.*
Sans cauſe, *Sonder oorſake, om niet.*
Sans dire mot, *Sonder ſpreken, ſtil ſwygen.*
Sans fin, *Sonder eynde, ontallijck veele.*
Sans la voiture, *Behalven* of *boven de vracht.*
Sans ordre, *Onordentlijck, ongeſchicktelijck.*
Sanſonnet, *ou* eſtourneau, m. *Een ſpreeuw.*
une Sanſuë, *Een echele, voyez* Sangſuë.
Santé, f. *Geſontheyt.*
recouvrer ſa Santé, *Tot voorige geſontheyt komen.*
bonne Santé *Welvarentheyt.*
remettre en Santé, *Iemant weder geſont en welvarende maken.*
avec Santé, *Geſondelijck, met geſontheyt.*
Saoul, *ou* ſoul, *Verzaedt, zadt, droncken.*
Saoul de dormir, *Moede van ſlapen.*
je ſuis Saoul de poiſſon, *Ick ben moede,* of *zadt van viſch te eten.*
manger ſon Saoul de quelque choſe, *Sich zadt aen iets eten.*
Saoulement, m. *Verzading, zadtheyt.*
Saouler, *ou* ſouler, *Verzaden, verzadigen.*
ſe Saouler, *Sich verzadigen.*
je ne me peux Saouler de raconter, *Ick kan my niet verzadigen daer van te vertellen.*
ne vous Saoulez vous pas de manger du poiſſon? *Wort gy niet moede van viſch te eten.*
Sape, f. *Een ondergraving, voyez* Sappe.
Saphir, m. *Een Saffier, edel geſteente.*
Sapience, *ou* ſageſſe, f. *Wijsheyt.*
Sapin, m. *Een dennen-boom* of *maſt-boom.*
un chalit de Sapin, *Een bedſtede* of *koetſe van dennen-hout.*
Sappe, ſape, f. *Een ondergraving.*
une fortereſſe hors de Sappe, *Een veſtingh die niet ondergraven, of ondermijnt kan worden.*
Sapper, *ou* fouir & miner par deſſous terre, *Ondergraven, ondermijnen.*
Saqueboute, *ou* ſaqueboutte, f. *Een baſuyn, een ſchuyf-trompet.*
jouër de la Saqueboute, *Op de baſuyn* of *ſchuyf-trompet blaſen.*

Saquer,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Saquer, *Rucken, uyt trecken, voyez* Sacquer.
Saqueur, *voyez* Sacqueur.
Saracineſque, herſe ſaracineſque, *Een valdeur, een val-poort.*
Saraſine, f. *Lange Oſterlucie-kruyt.*
une Sarbatane, *ou* ſarbacane, *Een buyſe.*
Sarcelle, f. *Een teerlinck* ot *taerlinck, een taling.*
Sarcler, *Wyen, 't onkruyt uytroeyen.*
Sarcler les bleds, *Het koren eggen.*
Sarclé, m. *Uytgeroeyt, uytgewiedt.*
Sarclement, m. *Uytwiedinge.*
un Sarclet, *ou* ſarcloir, m. *Een egge* of *regge.*
Sarclettes entrelacées de ſoye, *Smallekens met zyde geweven.*
Sarcleuſe, f. *Een Wiedſter.*
Sarcloir, *voyez* Sarclet.
Sarcocolle, f. *ou* Anſarot, *'t Wondt-lijm, de Perſiſche wondt-balſem.*
Sarcophage, m. *Een vleeſch-vertecrende ſteen.*
Sarcotique, medicament ſarcotique, *Iets dat fris vleeſch maeckt.*
Sarcleur, m. *Een Wieder.*
Sarcueil, m. *ou* Biere, f. *Een doodt-kiſte.*
Sarde, ſardelle, ſardine, f. *Een viſchken, genaemt Plasken, ſprot,* of *ſardijn.*
Sardoine, f. *Een ſardonick,* of *ſardoni-ſteen.*
Sardonien, & ris ſardonien, *Een gedwongen gelach,* of *valſch gelach.*
Sarfouage, *ou* ſarclement de jardin, *Uytwieding.*
Sarfouer, *ou* ſarfouir, *Wyen, het onkruyt uyt de tuynen roeyen.*
Sarfouette, *Een wied yſer, een egge.*
Sargo, f. *Saeye ſtof.*
Sargette, *ou* Sergette, f. *Dunne ſaeye ſtoffe.*
Sariette, f. *Kleyne yſope, peper-kruyt.*
Sarment, m. *Eenen afgeſneden tack* of *rijs van eenen wijngaert.* (*mes.*
Sarpe, *ou* ſarpette, f. *ou* Sarpillon, m. *Snoey-*
Sarpette de vigneron, f. *voyez* Serpe.
Sarpilliere, f. *Pack-doeck, grof lijnwaet.*
Sarrazin, m. *Sarazijn.*
Sarriette, *voyez* Savorie.
Sas, *ou* crible, m. *Een ſifte.*
Saſſet, m. *Een ſiftken, een kleyne ſifte.*
paſſer par un Sas, *Sygen, door doen.*
Saſſer, *Siften.*
Saſſeur, m. *Een Sifter.*
Satin, m. *Satijn.*
Satire, *ou* Satyre, m. *Een woudt-duyvel, een woudt-* of *boſch-god.*

Satire, *ou* Satyre, f. *Een ſmaedt-dicht, een beſtraf-dicht, ſpot-dicht.*
Satirion, *ſtandel-kruyt.*
Satirique, *ou* ſatyrique, *Scherpachtigh, ſpotachtigh.*
Satisfaire, *Voldoen, betalen.*
Satisfaire à la ſentence, *'t Recht volbrengen en voldoen, dat onderdanigh zijn.*
ne Satisfaire point à la volonté de ſon amy, *Sijnen vriendt iet weygeren* of *ontſeggen.*
Satisfait, m *Voldaen, betaelt, vernoeght.*
Satisfaction, f. *Voldoeninge, vernoeginge.*
Sative, *Smalle cicorye.*
Satrape, f. *Een Droſt, Landtvooght,* of *Regeerder eens landts.*
Saturne, le pere de Jupiter, *Saturnus, den vader van Jupiter, een van de ſeven Planeten.*
Saturne, ſelon les Alchymiſtes, *Loot.*
Saturnales, f. *ou* Les feſtes qu'on celebre à l'honneur de Saturne, *De feeſtdagen van Saturnus.*
Satyre, *voyez* Satire.
Poëte Satyrique, m. *Een Poëet die ſulcke ſtraffe gedichten maeckt.*
Satyriquement, *Scherpelijck, bitterlijck.*
Savate, *ou* ſavatte, f. *Eenen ouden lap* of *ſchoenlap.*
la Savatterie, f. *Schoenlapperye, ſchoenlappinge.*
Savetier, m. *Schoenlapper.*
Saveur, f. *Smaeck* of *geur.*
il a la Saveur du poivre, *Het ſmaeckt na peper.*
elles ont meſme Saveur, *Sy ſmaken eeven eens.*
la Saveur ſe pert, *Den ſmaeck* of *geur vergaet.*
ſans Saveur, *Sonder ſmaeck, onſmakelijck.*
Savorie, *ou* ſavriete, f. *Keule,* een kruyt.
Savourer, *Smaken, eenen ſmaeck hebben.*
Savourer quelque choſe, *Iet ſmaken.*
j'en ay bien Savouré la douceur, *Ick heb de lieflijckheyt daer van wel beproeft.*
Savoureux, m. *Smakelijck.*
cela eſt bien Savoureux, *Dat is wel ſmakelijck.*
choſe Savoureuſe, *Smakelijck dinck.*
Sauf, excepté, hormis, *Behouden, behalven.*
Sauf voſtre honneur, *Behoudens u eere.*
Sauf, entier, non endommagé, *Geheel, geſont, onbeſchadight.*
Sauf que, ſauf qu'il, *Behalven dat.*
Sauf mon droit, *Behoudens mijn recht.*
Sauf conduit, m. *ou* Lettre de Sauf conduit, *Geley-brief, paſpoort.*

de

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

de la Sauge, *Savie, ſaly.*
il n'y a ny ſel ny Sauge, *Daer en is geen wijsheyt* of *reden te halen, daer en is geen ſap noch kracht by.*
vin Saugé, m. *Savie-wijn*, of *dunne ſauſſe van ſavie gemaeckt.*
Saugier, m. *Savie-ſtruyck, ſavie-boſch.*
Savinier, m. *Een ſavel-boom.*
Saule, m. *Een wilgen-boom.*
Saulſaye, *voyez* Sauſſaye.
Saulter, *voyez* Sauter.
Saumon, m. *Salm.*
Saumure, f. *Pekel.*
Saumure de chair, *ou* poiſſon ſalé, *Pekel van ingeſouten vleeſch* of *viſch.*
Saunier, m. *Sout-verkooper* of *Maker.*
Sauniere, f. *Een ſoutvat.*
Saunerie, f. *Sout-maeckt.*
Savoir, *voyez* Sçavoir.
Savon, m. *Zeepe.*
Savon muſcat, *Welrieckende zeepe, rieckbal.*
Savonner, *Zeepen, met zeepe beſtrijcken.*
Savonné, n. *Gezeept.*
Savonneux, m. *Zeepachtigh.*
Savonnier, m. *Een Zeepſieder.*
Savourer, Savoureux, *voyez* Saveur.
Savoureuſement, *Smakelijcken.*
Saupicquet, m. *Dunne ſauſſe die een ſuere ſmaeck heeft.*
Saupoudrer, *Met ſout beſprengen.*
Saupoudré, *Met ſout beſprenckelt.*
Saur, *ou* ſaure, *Ros, roock-verwigh.*
Sauret, hareng ſauret, *Een bocking, gedroogh-den haring.*
Saurir, *ou* ſaurer, *Droogen, haring roocken.*
Sauriſſeur de harengs, *Een bocking-drooger.*
Saus, *ou* ſaulx, *ou* ſaux, *ou* ſaule, f. *Een wilgen-boom.*
Sauſſaye, f. *Een wilgen boſch, daer veel wilgen-boomen waſſen.*
Sauſſe, f. *Een ſauſſe, ſoppe, doope.*
Sauſſe bien aſſaiſonnée, *Een toegemaeckte*, of *wel ſmakende ſauſſe.*
du pain Sauſſé *ou* trempé, *Ingedoopt broot.*
Sauſſer, *ou* tremper dans la Sauſſe, *Indoopen.*
Sauſſiſſe, f. *Een ſaucijs.*
Sauter, *Springen.*
Sauter au colet, *Iemant aenvliegen*, of *aen-ſpringen.*
Sauter, obmettre, *Achter laten, overſlaen.*
Sauter en arriere, *Te rugge ſpringen.*
en Sautant, *Al ſpringende.*

Saut perilleux, *Een gevaerlijcke ſprong.*
de plein Saut, d'abord, *In een volle ſprong; dadelijck.*
par Sauts, en ſautant, *Al ſpringende.*
donner un mauvais Saut, *Eenen quaden ſtoot geven.*
Sauteler, ſauteller, *Huppelen.*
Sautellement, ſautement, *Springinge, huppelinge.*
Sauteur, m. *Springer.*
Sauterelle, f. *Sprinckhaen, Springereſſe.*
Sautereau, m. *Sprinckhaenken, een kaes-worm.*
une Sautelle, m. *Een jonge wijngaert-ranck.*
Sauvage, c. *Wildt.*
Sauvagement, *Wildelijck, als een wildt menſche* of *dier.*
Sauvageons, *Wilde boomen.*
Sauvageté, f. *Wildtheyt.*
Sauvagine, *ou* venaiſon, *Wildt gebraet, wildt vleeſch.*
Sauve, le feminin de ſauf, *Geſont, behouden.*
bagues Sauves, *Al behouden zijnde.*
Sauvegarde, f. *Beſcherminge die den eenen van den anderen heeft.*
Sauvegarde, f. *Het ſchildeken daer de wapenen van dien in ſtaen, die ons aengenomen heeft te beſchermen.*
la Sauvegarde d'un Roy, *De lijf-ſchutten* of *lijf-knechten en wacht van eenen Koninck.*
recevoir une ville en ſa Sauvegarde, *ou* protection, *Een ſtadt onder ſijn beſcherminge nemen.*
Sauver, *Bewaren, behouden, van quaet* of *prijckel beveyden* of *beſchermen.*
ſe Sauver, *Hem ſelven ſalveeren.*
cela les Sauva, *Dit was hun behoudeniſſe.*
ſe Sauver à fuir, *ou* à la fuite, *Ontvlieden, ontloopen, ontkomen met loopen.*
Sauver des teſmoins, *De getuygen beveſtigen.*
Sauvé, *Behoedt, beſchermt, bevrijdt.*
Sauvé, eſchappé, m. *Ontkomen, ontloopen.*
tu t'es Sauvé, *Gy zijt een behouden man, gy en hebt geen noodt meer.*
Sauvement, m. *ou* Salvation, f. *Behoudinge, ſalveeringe, beſcherminge* of *ontkominge.*
Sauveur, m. *Behouder* of *Salighmaker.*
Sauveté, f. *Welvarentheyt, behoudeniſſe.*
eſtre à Sauveté, *Uyt allen perijckel, of behouden zijn.*
Saxifrage, f. *Steen-ruyte, muer-ruyte, ſteenbroke.*
Saye, *ou* ſayon, m. Sayette, f. *Eenen rock of rocxken.*

Sca-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

SCabelle, *ou* eſcabelle, f. *ou* Eſcabeau, m. *Een Schabelle, voet-banckje.*
Scabieuſe, f. Herbe, *Kruydt genaemt Scabioſe, Etter-kruydt.*
Scabreux, rabotteux, m. *Oneffen, rouw en de ſcherp om te handelen.*
chemin Scabreux, *Rouwen ende oneffen wegh.*
homme Scabreux, *ou* cabreux, *Korſelijck menſch.*
Scabroſité, rudeſſe, & ineſgalité, f. *Ruygheyt, oneffenheyt.*
Scabroſité des dents, f. *De vuyligheyt op en tuſſchen de tanden.*
Sçachant, *Wetende, voyez* Sçavoir.
Scammonée, f. *Een ſoort van purgeer-kruydt.*
Scandale, m. *Ergerniſſe, oneer, ſpot.*
donner Scandale, *Ergerniſſe geven.*
au grand Scandale de tout le monde, *Tot groote ergerniſſe van al de werelt.*
Scandaleux, m. *Ergerlijk, aenſtootelijk.*
Scandaleuſement, *Ergerlijcken, aenſtootelijcken.*
Scandaliſer, *Ergeren* of *ergernis geven, iemants eere benemen.*
Scandaliſer quelqu'un, *Iemant een ſchimp aendoen.*
le peuple ſe Scandaliſe du mauvais comportement du Prince, *De onderdanen ergeren ſich over 't quade leven des Princen.*
Scandaliſé, *Ge-ergert.*
Scaphe, *ou* ſcafe, m. *Boot* of *Schuytken.*
Scapulaire, m. *Een Mis-gewaedt* of *ſchouderrock.*
Scarifier, ventouſer, *Koppen, met koppen laten ſchroppen* of *ſchrappen.*
Scarifié, m. ventouſé, *Met koppen gelaten, geſchrapt.*
Scarification, f. *Koppinge, ſulcke bloed-latinge.*
Scariolle, f. *Smalle Cicorye.*
Scarpins, *ou* chauſſons, m. *Socken.*
Sçavoir, *ou* ſavoir, *Weten, kennen.*
faire Sçavoir à quelqu'un, *Iemanden de wete doen* of *laten weten.*
Sçavoir bon gré, *Danck weten, danckbaer zyn.*
ne Sçavoir rien en Latin, *Geen Latijn met allen weten.*
Sçavoir par cœur, *Van buyten weten.*
à Sçavoir, *Te weten, namentlijck.*
Sçavoir, le ſçavoir, *De wetenſchap.*
Sçavoir parler, *Weten te ſpreken.*
il Sçaura ſi, &c. *Hy ſal weten* of *gewaer worden of, &c.*

je ne Sçaurois, *Ick en ſoude niet konnen.*
Sçachez de vray, *Houdet voor ſeker en waer ach-tig.*
je ne Sçay que dire, *Ick bender uyt, ick en weet niet te ſeggen.*
Sceu, m. *Gekent, geweten.*
au veu et Sceu de tous, *In't openbaer, voor al de werelt, voor een yegelijk.*
ſans mon Sceu, *Sonder* of *buyten mijn weten.*
Sçachant, m. *Wetende* of *kennende.*
Sçavant, m. *Verſtandig, geleert.*
Sçavant et connoiſſant, *Wijs ende voorſichtig.*
Sçavant et expert, *Expert, ervaren.*
en homme Sçavant, *Als een geleert man.*
Scavamment, *Geleerdelijk, verſtandelijk.*
le Scavoir de bien parler, *Welſprekendheyt.*
grand Scavoir, *Groote wetenſchap* of *kenniſſe ende experientie.*
Scedule, *ou* cedule, f. *Een obligatie, Cedule* of *Handt-ſchrift.*
Scelereux, m. *Schelmachtig.*
Scelerat, m. *ou* Meſchant homme, *Een boos menſch.*
Scene, f. *De ſtellagie* of *het ſchavot daer men op ſpeelt.*
Scene, repreſentation, *Uytkomſte, vertooninge.*
Scenique, c. *Dat tot een ſpel-ſtellagie behoort ende gedaen wordt.*
Sceptre, m. *Een Scepter* of *Rijks-ſtaf.*
Sceptre Royal, *Eenen Koninklijcken Stepter* of *ſtaf.*
Sceu, *voyez* Scavoir.
Schelete, ſquelete, eſquelete, f. *Een geraemte.*
Schiſmatique, *Dat tweedracht en ſcheydingh veroorſaeckt, ſcheurmaker.*
Schiſmatiſer, *Een ſcheuring* of *tweedracht maken.*
Schiſme, m. *Een tweedracht in de Kercke* of *geeſtelijcke leere.*
Scholaſtique, m. *Een Schoolier, School-leeraer,* of *ſchoolachtig.*
Scholiaſte, m. *Een die allerley aenmerckingen over een boek ſchrijft.*
Sciable, c. *Dat men zagen kan.*
Sciage, m. *Saegſel, voyez* Scier.
Sciagraphie, *De perſpective.*
Sciatique, goutte ſciatique, f. *Heup-wee, de jicht der heupen.*
Scie, f. *Een zaeg.*
Sciette, *ou* une petite ſcie, *Een kleyn zaegje.*
Sciemment, *Al wetens, met opſet, voor bedacht.*
Science, f. *Wetenſchap, kenniſſe.*
la Science du droit, *De wetenſchap in de rechten*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

un homme Scientifique, *ou* fort entendu, *Een wijs en verſtandig man.*
Scientifiquement, fort ſçavamment, *ou* ſagement, *Heel wyſſelijk, geleerdelijk.*
Scier & ſier, *Zagen.*
Scier du bled, *Het koren met een ſeyſe af-ſnyden.*
Sciette, *voyez* Scie.
Scieur, m. *Een Zager.*
Scieure, f. *Zaegh-meel, zaeghſel.*
Scimeterre, *ou* ſabre, *Een ſabel.*
Scintille, *ou* eſtincelle, f. *Een voncke viers.*
Scintiller, *Geinſteren, glinſteren, blincken.*
Scintillation, f. *Glinſteringe, geinſteringe.*
Scion d'arbre, *ou* plançon, *Een pote* of *plant-ſoen, een jonge plante.*
Science, f. *Kennſſe, wetenſchap.*
la Science du droit, *Verſtant* of *wetenſchap der rechten.*
un homme Scientifique, *Een menſch die vol konſten is*, ofte *van veelderhande dingen verſtant heeft.*
Scipoulle, f. *ou* Oignon marin, *Zee-ajuyn.*
Sciſme, *voyez* Schiſme.
Scorpene, f. *Een Zee ſchorpioen.*
Scorpion, m. *Een Schorpioen.*
de Scorpion, qui eſt de ſcorpion, *Dat van een Schorpioen is.*
Scourgeon, f. *Een ſoort van gerſte.*
Scribe, m. *Een Schrift-geleerde.*
Scriptule, *ou* ſcrupule, *De ſwaerte van twintigh aeſen.* (le.
Scrupule de poids d'Apoticaire, *voyez* Scriptu-
Scrupule, m. *Een twyffel*, of *ſwarigheyt.*
Scrupule de conſcience, *Een ongeruſtheyt in't gemoet, een knaging der conſcientie.*
faire Scrupule de quelque choſe, *Ergens een geweten* of *conſcientie werk van maken.*
Scrupuleux, m. *Scrupuleus, conſcientieus, beangſt, ende benauwt van conſcientie.*
Scrupuleuſement, *Sorgvuldelycken, met angſt ende ſorge.*
Scruter, *ou* ſcrutiner, *Neerſtelyck doorgronden, onderſoecken* of *vragen.*
Scruté, *ou* ſcrutiné, m. *Onderſocht, gegrondeert.*
Scrutation, *ou* ſcrutine, f. *Neerſtige doorgrondinge* of *onderzoeckinge.*
Scrutin, *ou* ſuffrage, m. *Keur-ſtem.*
Scrutineur, ſcruteur, *ou* ſcrutateur, m. *Neerſtigh onderzoecker.*
Sculpteur, m. *Een Beeldt-houwer.*
Sculpture, f. *Beeld-houwers konſt, beeld-ſnyding.*
Scurbut, m. *'t Scheurbuyck*, maladie.

SE, *ou* ſoy, *Sich, hem zelven.*
Se récréer, *Hem verheugen.*
Seant, m. *Sittende.*
Seant, *Wel voegende, betamelyck.*
bien Seant, *Wel voegende, wel paſſende.*
mal-Seant, *Qualyck voegende*, of *paſſende.*
il eſt bien Seant, *Het ſtaet wel.*
cet habit t'eſt bien Seant, *Dit kleedt ſtaet* of *paſt ende voegt u wel.*
Seance, f. *Welvoegentheyt, betamelyckheyt.*
Seance, lieu à s'aſſeoir, *Sit-plaets.*
Seance, tenuë de ſiege, *Vergadering.*
Seamment, *Welvoegentlycken, betamelycken.*
un Seau, *ou* ſeille à porter de l'eau, *Een emmer.*
Seau, *ou* ſceau, & ſeel, m. *Een zegel* of *zegel-rinck.*
garde des Seaux, m. *Zegel-bewaerder.*
Sec, ſeiché, deſſeiché, m. *Droog.*
Seche, *ou* ſeiche, f. *Drooge.*
Seche, f. Sorte de poiſſon, *Een zeker viſch.*
Secher, *Verdorren, verdrogen.*
Secher d'ennuy, *Uytdrogen, uytteeren.*
Seché, *ou* ſeiché, m. *Verdort, verdroogt.*
Sechement, ſeichement, m. *Drooginge.*
Secheur, *ou* ſechereſſe, f. *Droogte, dorheyt.*
Seclus, *ou* forclos, m. *Uyt-geſlooten, uyt-geſtooten.*
Seclus de la bonne grace de quelqu'un, *Uyt iemants gratie geſtooten.*
Second, *ou* deuxieſme, m. *De tweede.*
Second, ayde, *Hulp.*
un Second moy meſme, *Myn doen en laten, myn beſte ende getrouwſte vriendt die ick hebbe, een ander ick.*
la Seconde fois, *De tweede reyſe.*
femme qui n'a point de Seconde en beauté, *Vrouwe die ſoo ſchoon is datſe alle d'andere vrouwen in ſchoonheyt te boven gaet.*
en Second lieu, ſecondement, *Ten tweeden, geluckelyck.*
Secondaire, c. Pain ſecondaire, *Huys-backen-broodt.*
Seconder, *Iemandt aldernaeſt zyn*, ofte *meeſt gelycken.*
Seconder un autre, *Een ander navolgen*, ofte *doen als een ander.*
Seconder aucun, *Iemanden byſtaen ende helpen.*
Seconder, *Geluckigh maken.*
Seconder à pied, *Gelyck te voet zyn.*
Secoüer, *Schudden* of *waggelen.*

Se-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Secoüer le joug, *Rebelleeren, wederſpannigh zyn*, of *worden.*
un cheval qui Secoüe ſon homme, *Een hart dravigh Paerdt, 't welck geerne af werpt.*
Secouſſe, f. *Hartdravinge, ſchockinge, ſchuddinge.*
donner une Secouſſe, *Schocken.*
bailler une mauvaiſe Secouſſe, *Eenen quaden ſtoot geven.*
Secoüement, m. *Schuddinge, waggelinge.*
Secourgeon, *voyez* Scourgeon.
Secourir, *Helpen, byſtaen*, of *onderſtandt ende byſtant doen.*
Secours, m. *Hulpe, onderſtant, byſtant.*
le Secours d'Eſpagne, *Hulpe die ſpaey by komt.*
venir au Secours, *Ter hulpe komen.*
uſer de ſon dernier Secours, *Syn uyterſte beſte doen, alle ſijn macht ende kracht by ſtellen die men heeft.*
Secourable, c. *Behulpig, behulpzaem, byſtaende, byſtandigh.*
un Secret, m. Choſe ſecrette, *Een ſecreet* of *heymelyck ding*, on prononce ſegret.
un Secret, *ou* lieu ſecret, *Een ſecreet* of *heymelycke ende ſecrete plaetſe.*
un homme Secret, *Een ſecreet menſch.*
Secretement, *ou* en ſecret, *Heymelycken, ſecretelycken, verborgentlyck.*
Secretain, *voyez* Sacriſtain.
Secretaire, m. *Secretaris, Heym-ſchryver.*
Secretairie, f. *Secretarye.*
Secretariat, m. *Het Secretarisſchap.*
Secte, f. *Een Secte.*
une Secte et bande, *Een bezonder rot* of *bende.*
Sectaire, c. *Sectaris, die eenige Secte navolgt.*
Seculier, laique, *Een leecke*, of *gemeen man.*
habit Seculier, *Een wereltlyck kleedt.*
un Preſtre Seculier, *Een wereltlyck Prieſter.*
Secularité, f. *Den wereltlycken ſtaet.*
Seculierement, *Wereltlycker wys.*
Securité, ſeureté, f. *Sekerheyt, ſorgeloosheyt.*
Sedentaire, *Sittende, die al ſittende ſijn werk doet.*
vie Sedentaire, *Een ſtil ſittend leven.*
Sediment, *ou* affaiſſement, m. *De grondt-ſop*, of *de vuyligheyt onder in een vat.*
Sedition, f. *Seditie, oproer.*
eſmouvoir quelque Sedition, *Oproer maken* of *berocken.*
Sedicieux, *ou* ſeditieux, m. *Oproerigh.*
Seditieuſement, *Oproeriglycken.*
Seduire, *Verleyden, bedriegen.*
Seduit, m. *Verleydt, bedrogen.*
Seducteur, m. *Verleyder, bedrieger.*
Seduction, f. *Verleydinge, bedrieginge.*
Sedulité, f. *Neerſtigheyt, vlyt.*
Seel, m. *Eenen zegel* of *zegel ring.*
Seeller, *Zegelen* of *toe-zegelen.*
Seellé, m. *Gezegelt* of *toe-gezegelt.*
lettre Seellée, f. *Gezegelden brief.*
Seelleurs, m. *Zegelaers.*
Segle, *voyez* Seigle.
Segnal, *voyez* Signal.
Segond, ſegonder, *voyez* Second.
Segreger et mettre à part, *Scheyden ende bezyden* of *aen d'een zyde ſtellen.*
Segregé, m. *Van den anderen geſcheyden, aen d'een zyde geleyt.*
Segregation, m. *Scheydinge, uytſchietinge.*
Segret, ſegretaire, &c. *voyez* Secret.
Seguë, Ciguë, f. *Scherleye, dulle Kervel, Scheerlingh.*
Sehu, *ou* ſu, *ou* Sureau, m. *Vlier-boom.*
Seicher, *Verdorren, verdrogen, voyez* Secher.
du Seigle, m. *Rogge.*
pain de Seigle, *Roggen-broodt.*
Seigneur, m. *Een Heer.*
il fait du Seigneur, *ou* du maiſtre, *Hy ſpeelt de haen*, of *de baes.*
Seigneur feudal, *Een Leen-heer.*
Seigneur de marque, *Een groot heer.*
les Seigneurs d'un pays, *De Overheyt* of *Heeren van een Landt.*
ſe faire Seigneur ſur une nation, *'t Regiment over eenig volk aennemen* of *maken te hebben.*
eſtre Seigneur de ſoy meſme, *Syn zelfs zyn, ſijn zelfs meeſter* of *voocht zyn.*
Seigneur toncier, *Den Grond-heere.*
Seigneur proprietaire, *Den Eygenaer.*
Seigneurial, m. *'t Gene dat een Heere toe komt.*
droits et devoirs Seigneuriaux, *Rechten ende profijten die eenen Heere toe komen van de erfgoeden onder hem ſtaende.*
Seigneurie, *Heerlyckheyt.*
Seigneurie et maiſtriſe, f. *Heerſchappye.*
mettre ſous ſa Seigneurie, *Onder ſijn heerſchappye, macht*, of *geweldt brengen.*
la droite Seigneurie, *De volle macht ende heerſchappye*, ofte *de rechte proprieteyt.*
Seigneurie feudale, *Het opper-leen, van 't welcke andere leenen gehouden worden.*
Seigneurier, *Heerſchen, Heerſchappye hebben.*
Seille, f. *ou* un ſeau à porter de l'eau, *Een water-emmer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Seille, *ou* faucille à ſeiller les bleds & de l'herbe, *Een Sichel.*
Seiller les bleds, *'t Koren ſnijden.*
Seilleur, *ou* Moiſſonneur, m. *Een Maeyer of Koren-ſnijder.*
Seillon, m. *De verheven aerde* of *hoogheyt des ackers tuſſchen twee vooren, daer 't koren op waſt.*
Seillon pour égouter l'eau, *Een acker-voren.*
Seillonner la terre, *'t Landt voren* of *met voren maken.*
Seillonner une preſſe de gens, *ou* fendre la preſſe, *Eenen hoop volcks langs door-ſcheyden* of *door-dringen.*
Sein de porc, *Verckens-vet* of *ſmeer.*
le Sein *ou* les mammelles, m. *Den boeſem.*
cette femme a du Sein, *Deſe vrouwe is wel geboeſemt*, of *heeft eenen groten boeſem.*
porter en ſon Sein, *In ſijnen ſchoot* of *boeſem dragen.*
les femmes modeſtes ne deſcouvrent point le Sein, *Eerbare vrouwen ontblooten den boeſem niet.*
une Seine, f. *Een groot net om viſſchen te vangen.*
Seing, *voyez* Sing.
Sejourner en quelque lieu, *In eenige plaetſe vertoeven* of *lang blijven.*
Sejourné, m. *Vertoeft.*
Sejour, m. Tardation, f. *Vertoevinge.*
vous faites trop long Sejour, *Gy vertoeft te lange*, of *blijft te lange achter.*
Sejour, m. *Wooninghe ende reſidentie in een plaetſe.*
il fait Sejour au château; *Hy heeft ſijn wooninge in 't Kaſteel.*
Sejour, m. *De plaetſe daer men woont, woonplaetſe.*
voyez le plaiſant Sejour que voicy pour nous repoſer, *Siet de luſtige woonplaetſe die wy hier hebben om te ruſten.*
Seize, *Seſtien.*
Seize fois, *Seſtien mael.*
le Seizieſme, *De ſeſtiende.*
Sel, m. *Sout.*
Sel commun, du gros Sel, *Grof Sout.*
du menu Sel, *Ziedt-ſout.*
ſans Sel ny ſaveur, *Sonder ſmaeck.*
une Selle, *Eenen ſtoel zetel* of *banck.*
Selle percée, pour aller à la ſelle, *Kack-ſtoel.*
aller à la Selle, *Gaen kacken, ter kameren* of *ter ſtoele gaen.*

Selle de cheval, *Een zadel.*
Seller les chevaux, *ou* chevaus, *De paerden zadelen.*
Sellé, m. *Gezadelt.*
Sellier, m. *Zadel-maker.*
Selon, *Nae.*
chacun ſera jugé Selon ce qu'il aura fait; *Een yeder ſal naer ſijn wercken geoordeelt worden.*
Selon que je, &c. *Soo of na dat ick &c.*
Selon que l'occaſion ſe preſentera, *Na dat de gelegenheyt ſich ſchicken ſal.*
Selon que tu dis, *Na u ſeggen, ſoo gy ſpreekt.*
Selon qu'il m'en ſouvient, *Na mijne gheheugniſſe.*
Semaille, *voyez* Semer.
Semaine, *Een weeke.*
la Semaine ſainte, *De goede week.*
la Semaine prochaine, *Toekomende weeke.*
Semblable, c. *Gelijk.*
tout Semblable aux, &c. *Gelijckende gantſche de, &c.*
autres Semblables, *Andere gelijcke, diergelijcken.*
eſtre Semblable, *Gelijcken, gelijk zijn.*
eſtre tousjours Semblable à ſoy meſme, *Altijdt de ſelfde blijven.*
du tout Semblable, *Geheel ende al gelijk.*
il eſt plus Semblable à ſa mere qu'à ſon pere, *Hy is ſijn moeder gelijcker als ſijn vader.*
chercher ſon Semblable, *Sijns gelijk ſoecken.*
Semblablement, *Gelijckende, desgelijks.*
Sembler, *Duncken, ſchijnen.*
il Semble que, &c. *Het ſchijnt dat, &c.*
il me Semble que, &c. *My dunkt dat, &c.*
que te Semble-t'il? *Wat dunkt u? wat ſegt gy 'er af?*
il te Semble ainſi, *Gy laet het u ſoo voorſtaen, het dunkt u ſoo.*
il Semble qu'il veuille pleuvoir, *Het ſchijnt te willen regenen.*
dites librement ce qu'il vous en Semble, *Segt u meening rond uyt.*
Semblant, beau ſemblant, m. *Een ſchoon bedekt gelaet.*
faux Semblant, *Geveynſtheyt.*
faire Semblant, *Veynſen, hem anders houden dan men is.*
faire Semblant de, &c. *Hem gelaten te, &c.*
faites Semblant d'eſtre malade, *Houdt u of gy ſiek waert.*
Semblance, f. *Gelijckeniſſe.*
Semblance de quelqu'un, *Iemants conterfeytſel* of *na-beeldt.*

faire

faire à la Semblance d'un autre, *Een ander volgen, na doen.*
porter la Semblance d'un autre, *Een ander gelijcken.*
à la Semblance de, &c. *Na de gelijckeniſſe van, &c.*
Semeler, *voyez* Semeller.
Semelle de ſoulier, f. *De ſole* of *onderlap van den ſchoen.*
Semelle de bas de chauſſe, *Solen van kouſſen.*
Semeller, *ou* ſemeler un bas, *ou* ſoulier, *De kouſſen* of *ſchoenen verſolen.*
Semellé, *ou* ſemelé, *Verſoolt.*
Semer, *Zaeyen.*
Semer ça & là, *Herwaerts en derwaerts werpen, ſtrooyen* of *zaeyen.*
Semer par tout, *Overal ſtrooyen, ſeggen en openbaer maken.*
Semé, m. *Bezaeyt, dat met zaedt bedeckt is, geſtrooyt.*
un champ Semé, *Een veldt dat bezaeyt is.*
viſage Semé de taches de rougeur, *Een roodt gepuckelt aenſicht.*
Semer guerre, *Oorloge berocken.*
Semer de la diſſention, *Tweedracht maken*, of *veroorſaken.*
Semé, *ou* ſemencé, m. *Gezaeyt* of *bezaeyt.*
clair Semé, *Dun bezaeyt* of *gezaeyt.*
choſe clair Semée, *Dat qualijck te bekomen* of *te krygen is.*
telles gens ſont bien clair-Semées, *Sulcke luyden zijn dun gezaeyt.*
Semence, f. *Zaedt* of *graen dat men zaeyt.*
la Semence de perles, *'t Gruys* of *de kleyne Paerlen.*
ce n'eſt que Semence, *'t En is maer gruys* of *poeder.*
Semence de diſcorde, *Zaedt van tweedracht.*
Semaille, *ou* la ſaiſon de Semer, f. *Zaeyinge*, of *den tijdt van zaeyen.*
Semeur, m. *Zaeyer.*
Semeſtre, c. *Dat van ſes maenden is*, of *ſes maenden oudt is.*
Semiton, *ou* demy-ton, *Een half geluydt.*
Semillant, m. *Saſſem, dertel, broot-droncken.*
Seminaire, *voyez* Pepiniere.
Semonce, *ou* invitation, f. *Noodinge.*
Semondre, *ou* inviter, *Nooden.*
Semondre à ſouper, *Ten Avondtmael nooden.*
Semondre aux nopces, *Ter Bruyloft bidden.*
Semonneur, m. *Een Nooder* of *Vermaner.*
Sempiternel, m. *Eeuwigh, dat altijdt duert.*

une vieille Sempiternelle, *Een oude vrouw die niet ſterven wil.*
le Senat, m. *Den Raedt.*
Senateur, m. *Een Raedsheere.*
Sendal, m. Eſcharpe, f. *Een ſluyer.*
du Seneçon, *ou* ſanicle, m. *Kruys-wortel, crauſette, kruys-kruydt.*
du Senegré, *ou* fenugrec, m. *Fenegrieck.*
Sene, *ou* Senne, *voyez* Synode.
Sener un porc, *Een vercken lubben.*
Seneſchal, m. *Opperſte Rechter van eenigh landtſchap.*
Seneſchaucée, f. *Des opperſten Rechters ampt.*
Seneſſon, *voyez* Seneçon.
Seneſtre, *ou* gauche, c. *Slincks.*
la main Seneſtre, *ou* gauche, *De ſlincker handt.*
à Seneſtre, *ou* du coſté ſeneſtre, *Ter ſlincker handt*, of *ter ſlincker zyde.*
Senévé, m. Graine de mouſtarde, *Moſtert-zaedt.*
Sengle, c. *Enckel.*
une robbe Sengle, *Enckelen* of *ongevoeyerden rock.*
de la biere Sengle, *Scherp-bier, dun bier.*
Senglier, *voyez* Sanglier.
le Senglot, *ou* hoquet, m. *Den hick, voyez* Sanglot.
Sengloter, *Hicken, den hick hebben.*
Senicle, f. Herbe, *Sanikel-kruydt.*
Senner, *ou* ſanner, *ou* chaſtrer, *Lubben.*
le Senne de l'Eveſque, *De t' ſamenkominge* of *vergaderinge der Prieſteren, voyez* Sene.
Sens, m. *Sin* of *gevoelen.*
de Sens raſſis, *Nuchteren, met bedaerde ſinnen.*
Sens et entendement, m. *Verſtant.*
homme de bon Sens, *Een verſtandigh man, van goeden verſtant.*
il eſtoit au bout de ſon Sens, *Hy was by na uyt ſijn ſinnen.*
le Sens luy defaut, *Sijn ſinnen* of *verſtant begeven hem.*
eſtre en ſon bon Sens, *Wel by ſijn ſinnen ſijn.*
être hors du Sens, *Uytſinnigh zijn.*
mettre ſes cinq Sens de nature à quelque choſe, *Sijn vijf ſinnen ergens aen hangen* of *te werck ſtellen.*
le Sens moral d'une fable, *De beteekeniſſe, het inhoudt*, of *de verklaringe en uytlegginge eeniger fabulen.*
Senſé, *ou* doué de ſens & de jugement, *Een man die van een goet oordeel is.*
Senſitif, m. *Sinnelijck* of *gevoelijck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

la Senſualité de l'homme, *De ſinnelijckheyt of welluſt des menſchen.*
Senſuel, voluptueux, m. *Welluſtigh.*
Senſuellement, *Welluſtighlijck.*
Senſible, ſenſiblement, *voyez* Sentir.
il S'enſuit, *Het volgt* of *vervolgt en accordeert.*
que S'enſuit-il? *Wat is daer uyt te verſtaen?*
que S'enſuit-il? qu'en eſt il? *Wat leyt'er aen? wat is't dan?*
une Sente, f. *ou* Sentier, m. *Eenen voet-wegh* of *padt.*
petites Sentes ſortants hors le grand chemin, *Kleyne zy-weeghskens.*
faire une Sente, *ou* ſentier, *Van den wegh treden, eenen nieuwen wegh maken.*
Sentence de juge, f. *Sententie* of *vonniſſe.*
Sentence definitive, *Een ſententie daer 't proces mede neder geleyt wordt.*
donner la Sentence, *Sententie* of *vonnis geven.*
Sentence et opinion d'aucun, *Iemants meyninge en opinie* of *voornemen.*
belles Sentences, *Heerlijcke ſpreucken.*
Sentencier, *Sententie* of *vonniſſe geven, veroordeelen.*
Sentencieux, *ou* ſententieux, m. *Vol heerlijcke ſpreucken.*
lettres Sentencieuſes, *Brieven vol heerlijcke ſpreucken.*
Sentencieuſement, *Met veelderhande heerlijcke ſpreucken.*
Sentier, m. *Een voet-padt.*
Sentine, *ou* l'eſgouſt, & l'oſſec d'un navire, *De kiel* of *bodem eens ſchips.*
Sentinelle, f. *De Schildtwacht.*
faire la Sentinelle, *De ſchildtwacht houden.*
loge de Sentinelle, *'t Schildt-wachts huysken.*
Sentinelle perduë, *De verloren ſchildtwacht.*
aller en Sentinelle, *Op ſchildtwacht gaen.*
relever la Sentinelle, *De Schildtwacht afloſſen.*
poſer une Sentinelle, *Een Schildtwacht ſetten.*
viſiter les Sentinelles, *De Schildtwachten beſoecken en beſichtigen.*
Sentir, *Gevoelen* of *gewaer worden.*
Sentir et rendre odeur, *Riecken, reuck geven.*
Sentir et avoir une odeur, *Eenen ſmaeck* of *reuck hebben.*
Sentir bon, *Wel riecken, goeden reuck hebben.*
il Sent la myrrhe, *Het rieckt na de myrrhe.*
Sentir et flairer, *Riecken* of *eenen reuck hebben* of *ontfangen.*
Sentir le bruſlé & la fumée, *Na de brandt en roock ſmaken.*
Sentir le fuſt *ou* le bois, *Na 't vat* of *hout ſmaken.*
Sentant, m. *Rieckende, gevoelende.*
Sentiment, m. *Gevoel, rieckinge, meyninge, oordeel.*
qui n'a point de Sentiment, *Die* of *dat niet en rieckt*, of *genen reuck en heeft.*
mes Sentimens, *Mijn ſinnen*, of *goet duncken.*
Senteur, f. *Reuck, geur.*
Senſible, c. Senſitif, m. *Gevoelijck, dat gevoelt* of *gevoelen heeft.*
Senſiblement, *Gevoelijcken.*
ſe Seoir, ſoir, *Sitten.*
Sep de vigne, m. *Wijngaert-ſtock.*
les Seps, *Hals-yſers*, of *houte ringen daer men den hals* of *beenen in ſteckt*, *voyez* Cep.
mis aux Seps, *In yſers geſloten, geboeyt.*
Separer, *Scheyden, deelen.*
Separé, m. *Geſcheyden.*
Separation, f. *ou* Separement, m. *Scheydinge.*
Separément, *Verſcheydentlijck van een, alleen op een zyde, afgeſondert.*
Sept, c. *Seven.*
Sept fois, m. *Seven mael.*
Septieſme, *ou* ſettiéme, c. *De ſevenſte.*
la Septieſme fois, *De ſevenſte reyſe.*
Septieſmement, pour la Septieſme fois, *Voor de ſevenſte mael* of *reyſe.*
Septante, c. *ou* ſoixante dix, *Seventigh.*
Septante fois, *Seventigh mael.*
Septantieſme, c. *De ſeventighſte.*
l'an Septantieſme, *In 't ſeventighſte jaer*, of *in't jaer van ſeventigh.*
Septantieſme fois, *De ſeventighſte reys.*
Septembre, m. *De Herfſt-maent, September.*
Septentrion, m. *Noorden, het Noordtſche*, of *Noordtſche deel.*
Septentrional, m. *Noordtſch, dat van den Noorden is.*
lieu Septentrional, *Een plaets uyt den Noorden.*
partie Septentrionale, *Het Noordtſche deel.*
Septenaire, du nombre de Sept, *'t Getal van ſeven, van't getal ſeven.*
Septuagenaire, m. *Die ſeventigh jaer oudt is.*
Sepulchre, *ou* ſepulcre, m. *Een graf.*
Sepulchre honoraire, *ou* de montre, *Een ſtaet-graf.*
Sepulchral, ſepulcral, m. *Dat tot de graven behoort.*
Sepulture, f. *Begravinge* of *begraveniſſe.*
Sepulturer, *ou* enterrer, enſevelir, *Begraven.*
Sequelle, ſequéle, f. *Volginge.*

Jean

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Jean et Pierre avec toute leur Sequelle ſont punis, *Jan en Pieter met al hun complicen* of *adherenten zijn geſtraft*, of *om den hals*.
Sequeſtre, c. *Scheydtman, een die twee (twiſt hebbende) van malkanderen ſcheydt.*
Sequeſtrer, *Scheyden*, of *den ſcheydtsman in handen geven.*
Sequeſtré, m. *Den ſcheydtsman in handen gegeven.*
Sequeſtration, m. *Stellinge* of *gevinge in des ſcheydtsmans handen.*
Serail, m. *ou* Serrail, *Des Grooten Turcks Paleys* of *Vrouwen Hof.*
Seran, *ou* peigne dont on peigne le lin, m. *Een hekel.*
Serancer du lin, *Vlas hekelen.*
Serancier, m. *Een Hekel-maker.*
Seraphin, m. *Een Seraphijn* of *Engel.*
Seraphique, c. *Engelſch, op de wyſe der Engelen.*
Seraphiſer, *Godt loven en pryſen.*
Serée, le temps du ſoir, f. *Avondt-ſtondt.*
Serée, ſur la ſerée du jour, *Op den ſpaden avondt, den dagh onder zijnae.*
Serein, beau et clair, m. *Klaer, licht en helder.*
viſage, *ou* front Serein, *Een bly en vrolijck gelaet.*
Serein, air du ſoir, *Avondt-lucht.*
temps Serein, *Klaer en licht weêr.*
Sereiner, *ou* rendre ſerein, *Klaer, licht en helder maken* of *worden.*
Sereiner les yeux, *ou* ſon viſage, *Sijn geſichte* of *ooghkens verklaren* of *klaer maken.*
Sereiner la tempeſte, Ronſard, *Het onweder ſtillen.*
Sereniſſime, c. *Doorluchtighſte.*
Serenité, f. *Schoonheyt* of *klaerheyt des luchts, ſchoon weder.*
la Serenité de l'air, *De klaerheyt van de lucht.*
Serenade, *Een avondt-ſpel.*
Serene, *ou* ſereine, f. *Een Meerminne.*
un Serf, *ou* eſclave, m. *Een Slave.*
affranchir un Serf, *Een Slaef vry laten.*
Servile, c. De condition ſervile, *Slaefachtigh, dienſtachtigh.*
choſe Servile, *Verworpen* of *veracht ding.*
Servilement, *Verworpentlijck, als een ſlave.*
Servilement et avec crainte, *Bevreeſdelijck.*
Servage, *ou* eſclavage, m. Servitude, f. *Slavernye, dienſtachtigheyt.*
Sergent, *ou* archer, m. *Diefleyder, Dienaer, Stêe-bode.*

Sergent de foreſts, *ou* foreſtier, *Hout-veſter, Boſch-hoeder, Foreeſt-wachter.*
un Sergent de tonnelier, *Kuypers diſſel.*
Sergentiſe, *ou* ſergenterie, f. *Een Dieſleyders ampt, het officie van een' Sergeant.*
Seri, m. Temps doux et ſeri, *Stil weder.*
la mer tranquille et Serie, *Een ſtille zee.*
il ſe tient coy et Seri, *Hy houdt hem ſtil en geruſt.*
Serier, *Stil* of *ſchoon weder.*
Serieux, *Ernſtelijck.*
choſe Serieuſe, f. *Een ernſtige ſake.*
Serieuſement, *Ernſtelijcken.*
Seriosité, gravité, f. *Ernſtigheyt.*
Serin, m. Petit oiſillon bien chantant, *Cijsken, een kleyn geel vogelken dat wel ſingt.*
Seringue, Seringuer, *vojez* Siringue, Siringuer.
Serment, m. *Eedt.*
faire Serment, *Sweeren, met eedt beveſtigen.*
preſter Serment de fidelité, *Den eedt van getrouwigheyt doen.*
fauſſer ſon Serment, *Sijn eedt breken.*
faire faire Serment, *Een eedt doen laten.*
Sermon, *ou* preſche, m. *Een Predicatie.*
on fait le Sermon, *Men preeckt.*
hommes de Sermon, *Lieden die geerne ter predicatie gaen.*
Sermoner, *Predicken, ſermoen doen.*
Sermonné, m. *Gepredickt.*
Sermonneur, diſcoureur, m. *Predikant.*
Sermontaine, f. *Kruyt dat Sermonteyne heet.*
Serpe, f. *Een hou-mes, ſnoey-mes.*
Serpette, f. *ou* Serpillon, m. *Een ſickele* of *ſnymes.*
Serpent, m. *Een ſerpent, een ſlange.*
Serpentin, m. *Serpentigh, fenynigh.*
langue Serpentine, f. *Een fenynige* of *valſche tonge.*
Serpentine, f. *Een ſlange, een lang ſtuck geſchuts.*
Serpentine à diſtiller de l'eau de vie, *Diſtelleer klocke.*
Serpentine, f. Herbe, *Draken-wortel* of *ſpeerwortel-kruyt.*
fleuve Serpentant, m. *Een riviere die omdraeyt* of *al draeyende loopt.*
du Serpolet, m. *Onſer vrouwen bedſtroo, wilden tymis*, Herbe.
le Serrail, *Het Hof des Grooten Turcx.*
Serrer, eſtreindre, *ou* preſſer, *Drucken, prangen.*

Ser-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Serrer, *Bergen, wech ſteken.*
Serrer, *ou* clorre, & fermer, *Sluyten, toeſluyten.*
Serrer quelque lien, *Eenen bandt toe trecken,* of *toe doen.*
Serrer en termant, *Tuſſchen ſluyten.*
Serrer quelqu'un à l'eſtroit, *Naeuw ſluyten.*
celuycy m'a Serré le cœur, *Deſen heeft my 't herte ontſtelt, ontſet en t'onvrede gemaeckt.*
eſtre Serré de douleurs, *Grooten rouw* of *druck in 't herte hebben.*
ſe Serrer, *Hem tot boven toe vullen.*
Serrer les blez pour les vendre plus cher, *Het koren op hoopen,* of *op de ſolder leggen, om daer na duerder te verkoopen.*
tenir Serré, *Wel en ſeer vaſt houden.*
fraper bien Serré, *Hart ſlaen.*
Serré, m. *Geſlooten, gebercht, wech geſtoken, gedruckt, geprangt.*
labourage Serré, *Acker-werck dat dicht aen een,* of *wel geſlooten leyt.*
oreilles Serrées contre la teſte, *Ooren die vaſt aen 't hooft ſtaen.*
Serrement, m. *Sluytinge, toeſluytinge.*
Serrement, eſtroitement, *Vaſtelijck, engelijck.*
Serres, f. En fait de fauconnerie, *De klauwen van eenen roof-vogel.*
Serres en fait de navires, *Sekere dicke plancken daer de knien* of *vierkante houters van binnen mede vaſt gekouden worden op de kiele.*
Serre-teſte, *voyez* Fermaillet.
Serrure, f. *Een ſlot.*
Serrures, *Slooten.*
Serrurier, m. *Sloot-maker.*
Servage, *voyez* Serf.
Servante, Serviable, *voyez* en Servir.
Serviette, f. *Een ſervette.*
Servile, Servilement, *voyez* en Serf.
Servir, *Dienen.*
à quoy Sert cela? *Waer toe dient dat?*
ſi je vous puis en rien Servir, appellez-moy, *Indien gy mijns van doen hebt, roept my.*
Servir en vaiſſelle de terre, *In aerdt-werck dienen, voor ſetten en voor dienen.*
Servir beaucoup à faire quelque choſe, *Veel vermeugen* of *wel te paſſe komen om iet te doen.*
ſe Servir de quelque choſe, *Eenigh ding beſigen* of *gebruycken.*
ſe Servir de quelqu'un, *Iemant tot hulpe nemen.*
Servir et aider, *Te profijt komen* of *nut zijn en helpen.*
ces choſes Servent à, &c. *Deſe dingen dienen* of *zijn nut en goet tot, &c.*
Servir de proverbe, *Voor een gemeyn ſpreeckwoort gebruyckt worden.*
cecy ne Sert de rien, *Dit en dient nergens toe.*
Serviable, c. *Gedienſtigh.*
Serviteur, m. *Dienaer* of *dienſtbode.*
les Serviteurs domeſtiques du Roy, *Des Konings dienaers, officiers en familie.*
Serviteur en matiere d'amour, *Een vryer.*
Servante, f. *Dienſtmaeght, jonck wijf.*
Service, m. *Dienſt.*
homme de Service, *Een gedienſtigh* of *behulpſamigh man.*
le Service Divin, *Den Godtsdienſt.*
le Service des morts, *De uytvaert, vigilien,* of *dienſt voor de dooden.*
Service de table, *Gerecht, tafel-gerecht.*
apportez le dernier Service, *Brengt 't leſte gerecht.*
Servitude, *voyez* Servage.
Seſterce, m. *Penninck, waerdt by de Romeynen een ſtuyver.*
Seſtier, m. *Een ſekere koren-mate.*
demy-Seſtier, *'t Is te Parijs een mate dat ſoo veel is als hier de vierde deel van een pinte.*
Seu, *ou* ſu, *ou* ſureau, m. *Een vlier-boom.*
Seve, f. *'t Sap van eenen boom.*
les arbres ſont en leur Seve, *De boomen zijn in haer ſap.*
chaque vin a ſa Seve, *Elcken wijn heeft ſijnen beſonderen ſmaeck.*
Seveux, m. *Vol ſap.*
Severe, c. *Streng, ſtraf, ſtuer.*
Sevérité, f. *Strengigheyt, ſtrafheyt, ſtuerheyt.*
Sevérement, *Strengighlijck, ſtraflijck, ſtuerlijck.*
la Severonde du toit, f. *De heuſel van een huys, den hooſdorp, het overſteeckſel* of *oorſpronck van een dack.*
le Seuil de la porte, *Den drumpel,* of *dorpel van de deur.*
Seul, ſeulet, m. *Alleen.*
un Seul fils, m. *Eenigh ſoon.*
Seul et pur, *Louter, ongemengt.*
pas un Seul, *Niet een.*
nommez en un Seul, *Noemt' er my eenen.*
Seule, *ou* ſeulette, f. *Eene die alleen is.*
Seulet, m. *Eenſaem, eenigh* of *eenlijck.*
Seulement, *Alleenlijck, maer.*
il y a ſeulement cette difference, *Dat onderſcheyt is' er maer.*
Seur, aſſeuré, certain, m. *Seker, veyligh, getrouw.*

con-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

conſeil Seur, *Eenen goeden en trouwen raedt.*
eſtre Seur de quelque choſe, *Eenig ding voor ſeecker houden* of *ſeeckerlijk weten.*
en lieu Seur, *In een ſeecker plaetſe, daer 't ſonder ſorgen* of *perijckel is.*
mettre en Seure garde, *Vaſt ende wel bewaert* of *op een ſeeckere plaetſe ſtellen.*
Seur de ſa main, *Vaſt* ot *ſeecker van der handt, die niet en faelt.*
Seureté, *ou* ſeurté, f. *Seeckerheyt, vrydom.*
eſtre en Seureté, f. *Uyt alle perijckel* of *zorgen zijn.* (*leven.*
vivre en Seureté, *Geruſtelijck en zonder zorge*
la Seureté et la garde de la Republique, *De bewaerniſſe, verſeeckertheyt ende pandt van den gemeynen Staet.*
Seurement, *Seeckerlijck, vaſtelijck, getrouwelijck.*
Sevrer, oſter la mammelle, *Speenen.*
enfant Sevré, *Geſpeent kindt.*
ſe Sevrer d'un plaiſir, *Hem van eenig vermaek onthouden.*
Sevrement, m. *Speeninge.*
Sexagenaire, c. *Die ſeſtig jaer oudt is.*
Sexangle, m. *Een ſes-hoeck.*
Sexangulaire, c. *Ses-hoeckigh, dat ſes-hoeckigh is.*
Sexe, m. *Geſlachte, nature, aerdt.*
Sexe maſculin, *Des mans geſlachte.*
Sexe feminin, *Het vrouwelijck geſlachte.*
Sextile, c. *d'Oogſt-maendt.*
Seyeur, *ou* ſeilleur, & moiſſonneur, m. *Een Koren-ſnijder.*
Sezain, ſizain, *Een vierendeel van een once,* of *een half loot.*
Seze & Sezieſme, *voyez* Seize.

SI

SI, *Is het,* of *indien dat, is 't zake dat, zoo by aldien.* (*zijt.*
Si vous eſtes Chevalier, *Is 't dat gy een Ridder*
Si, *ou* tant, ſi fort, tellement, *Soo ſeer.*
Si, neanmoins, toutesfois, pourtant, *Nochtans, doch, evenwel.*
Si Dieu plaiſt, *ou* s'il plaiſt à Dieu, *Soo 't Godt belieft.*
Si eſt ce, ſi eſt ce que, ſi eſt ce pourtant que, *Doch, evenwel zoo is 't, evenwel zoo moet men.*
Si fay ſi feray, *Ja ik doe, ja ik zal 't doen.*
Si faut, *Ja men moet.*
Si faut il qu'il paye, *Hy moet echter betalen.*
Si ferez, *Gy ſult het doch doen,* of *gy ſult het noch doen moeten.*

Si ne faut-il pas, *Men moet echter niet.*
Si petit qu'il eſt, *Soo kleyn als hy is.*
Si que, *Soo dat.*
Si meſchant que rien plus, *Soo boos dat niets daer en boven.*
cela eſt beau, & ſi il ne couſte pas beaucoup, *Dat is ſchoon, en echter 't koſt niet veel.*
il veut aller promener, & ſi il ne ſçauroit ſe tenir ſur ſes pieds, *Hy wil gaen wandelen, en evenwel hy kan op ſijn voeten niet ſtaen.*
Si ce n'eſt, *'t En zy dan.*
Si ce n'eſt que, *'t En zy dan dat.*
il dit que Si, *Hy zegt ja daer toe, hy zegt dat het zoo is.*
et Si il n'avoit nulle connoiſſance de lettres, *Ende oock en was hy niet met allen geleert.*
Si ſon pere, &c. *Waer 't dat ſijn vader, &c.*
Si ce n'eſtoit que je, &c. *'t En dede* of *'t en ware dat ik, &c.*
Si ce n'eſt pourtant que, &c. *'t En zy nochtans dat ik, &c.* (*en is.*
S'il n'eſt ainſi, *Is 't dat,* of *indien 't alſoo niet*
Si d'avanture il, &c. *Of by avonture hy, &c.*
Si petites qu'elles ſoyent, *Soo kleyn alſſe zijn, hoe kleyn dat ſe zijn.*
par tel Si, *Op zulcker conditie.*
Si comme, *Gelijckerwijs, gelijk als, alſoo als.*
Si fort, *Soo ſeer, zoo vaſt* of *ſterk.*
Sinon, *'t Zy, 't en ware.*
une Sibile de preſſeur, *De ſpille van een perſſe.*
Sibille, f. *Een Sibille, Propheterſſe en vrouwe die toekomende dingen voorzeydt.*
Sibillin, m. *Dat zulcke vrouwkens toebehoort.*
propheties Sibillines, *Gedichten* of *waerzeggingen van Sibillen.*
Siboule, *voyez* Ciboule.
Siccité, f. *Droogte, droogheyt* of *dorheyt.*
Sicle, certain argent des anciens Juifs, *Een Silverling, een Joodſche munt.*
Sicomore, m. *Een wilde vygeboom.*
Sidre, f. *Appel-drank.*
une Sie, *Een Zage, voyez* Scie, *ou* Scier.
Siecle, m. *Eenen tijdt van hondert jaren.*
Sied, *voyez* Seant.
il luy Sied bien, *Het voegt hem wel.*
cét habit te Sied bien, *Dat kleedt ſtaet u wel.*
Siége, m. *Stoel, zetel, ſit-plaetſe.*
les gens tenans le Siege preſidial, *Die in den hoogen raedt ſitten om recht te doen.*
le Siege Epiſcopal d'un dioceſe, *Een Stadt daer een Dom-kercke is,* of *daer den Biſſchop ſijn reſidentie in houden moet.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Siege de l'homme, *Eers van een menſche.*
le Siege d'une ville, *De belegeringe* of *'t belegh van eenige Stadt.*
mettre le Siege devant une ville, *Een Stadt belegeren* of *beleggen.*
lever le Siege de devant une place, *De belegering opbreken voor een Stadt.*
faire lever le Siege de devant une ville, *Een Stadt ontſetten.*
ſouſtenir le Siege, *De belegeringh uytſtaen.*
petit Siege, *Stoelken* of *ſetelken.*
le Siege du Juge, *Des Rechters ſtoel.*
Siege Royal, *Koninckklijcken ſtoel* of *geſtoelte.*
eſtre en Siege, *Als eenen Rechter ſitten om recht te doen.*
Sien, m. *'t Sijne.*
chacun y a mis du Sien, *Een yegelijck heeft'er wat aengehangen* of *van 't ſijne toegedaen.*
retourner auprés des Siens, *By de ſijne weder komen.*
c'eſt la Sienne, *Het is de haere.*
des Siens, *Van den ſijnen.*
Sier, *Zagen.*
Sier une gerbe de bled, *Eenen ſchoof korens afſnijden* of *afmaeyen.*
Sié, *Gezaegt.*
une Sie, f. *Een Zage.*
petite Sie, *Zaegsken.*
Siement, m. *Zaginge.*
Siement de bled, *Afſnijdinge, of afmaeyinge van 't Koren.*
de la Sieure, f. *Het afſnijdtſel.*
Sieure, f. *Zaegmeel.*
Sieu, m. Parmy les veneurs, c'eſt le ſuif des beſtes rouſſes, *Het ſmeer alleenlijck van roſſe beeſten.*
Sieur, *ou* Seigneur, m. *Heere.*
le Sieur de, &c. *Den Heere van, &c.*
Siffler, *Fluyten, ſiffelen.*
Siffler quelqu'un par deriſion, *Iemant beſpotten.*
Siffé, m. *Gefluyt, beſpot.*
Sifflement, m. *Fluytinge.*
Sifflet, *ou* chifflet, m. *Fluytken.*
Siffleur, m. *Een Fluyter.*
Signal, m. *Een teecken.*
Signal de feu, *Een vyer-teecken.*
Signaler, *Specificeren*, of *kieſen.*
Signalé, m. *Geſpecificeert.*
chevaliers Signalez, *Ridders van uytnemende vroomigheyt ende feyten.*
Signamment, *Namelijck, principalijck.*
la Signature d'un Notaire, *d'Onderteeckeninge van een Notaris.*

un Signe, m. *Een teecken.*
Signe manuël, *Een handt-teecken.*
un Signe, qui nous repreſente quelque choſe, *Een merck-teecken, bediedeniſſe.*
faire Signe de la teſte, *Wencken.*
Signes d'amour, *Teeckens van liefde.*
qui eſtoit Signe que, &c. *'t Welck te zeggen was* of *te bedieden hadde dat, &c.*
Signer, *Teeckenen*, prononcez Siner.
Signer de ſa main, *Met ſijn handt onderteeckenen.*
Signer de ſon ſang, *Met ſijn bloedt onderteeckenen.*
Signer et ſéeller, *Zegelen, toe zegelen, toeſluyten.*
lettre Signée, *Gezegelden brief.*
Signet, *ou* cachet, m. *Een Signet.*
Signet de Salomon, Herbe, m. *Salomons zegel, een kruydt.*
Signifier, *Beteeckenen, verklaren, uytleggen.*
Signifier à, &c. *De wete doen aen, &c.*
que Signifie cecy? *Wat is dit te zeggen? wat heeft dit te bedieden?*
Signifiance, ſignification, f. *Beteeckeniſſe, bediedinge.*
Significatif, m. *Beteeckenende.*
Silence, m. *Stilheyt, ſtilſwijginge.*
en Silence, *Stilſwijgentlijck, ſtilſwijgens, ſtillijck.*
faire Silence, *Stil ſwijgen.*
impoſer Silence, *Gebieden te ſwijgen.*
paſſer quelque choſe ſous Silence, *Iets met ſtilſwijgen voor by gaen.*
Silenes, f. plur. *Teeckeninge* ot *ſchildering op Apoteeckers dooſen* of *potten.*
Siler, m. Une ſorte d'arbre ſauvage, *Een ſoorte van wilgen-boom.*
Sili, *ou* ocre, m. *Berg-geel, Oker.*
Siliquaſtre, m. *Breſilie* of *Indiaenſchen peper.*
Siliques, f. *Schellen.*
Siller, *ou* ciller les yeux à aucun, *Iemants oogen toe doen, hem verblinden* of *het geſichte benemen.*
Simagrée, f. *Een wonderlijcke treckingh des mondts.*
Simboler, *voyez* Symbolizer.
Simier de venaiſon, *Een rugge-ſtuck van eenig wiltbraedt.*
Simier, *ou* cimier de heaume, *De cieraet boven op een helm van een wapen.*
Similitude, f. *Gelijckeniſſe.*
Simme, *ou* cime de montagne, *voyez* Sommet.

Simo-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Simonie, f. *Verkoopinge van beneficien.*
Simoniaque, c. *Beneficien verkooper.*
Simphonie, *voyez* Symfonie.
Simple, c. *Simpel, ſlecht, onnooſel.*
les Simples gens, *De ſlechte* of *onnoſele menſchen.*
habit Simple, *Een ſlecht kleedt.*
Simple, c. *Eenvoudig, oprecht.*
Simplicité, f. *Eenvoudigheyt, oprechtigheyt.*
Simpler, *Proncken, den ſimpelen maken, bedriegen.*
Simplement, *Simpelijck, ſlechtelijck, onnoſelijck.*
Simplement, *Recht en ſlecht, recht uyt, zonder bedrogh.*
Simples, les Simples, *Medicinale kruyden.*
Simpleſſe, *ou* ſimplicité, f. *Simpelheyt, onnoſelheyt.*
une Simplette bergere, *Een ſimpele ende ſlechte* otte *onnoſele Schap herders-vrouwe.*
Simptome, c. *Een toval,* of *dat men van een ſieckte behaelt.*
Simulachre, *ou* ſimulacre, m. *Een beeldt.*
Simuler, *Veynſen, hem geveynſt houden.*
Simulation, f. *Geveynſtheyt.*
par Simulation, *Geveynſdelijk.*
Simulateur, m. *Een geveynſt menſche.*
Sincere, c. *Oprecht.*
Sincerité, f. *Oprechtigheyt.*
Sincerement, *Oprechtiglijck.*
Sincope, *voyez* Syncope.
Sindic, ſindiquer, *voyez* Syndic, ſyndiquer.
Sinelles, f. *Sleen.*
Sing, *ou* ſeing, ſignature, *Een teecken.*
un Sin manuël, *Een Handt-ſchrift.* (*nen.*
reconnoiſtre ſon ſing, *Sijn Handt-ſchrift ken-*
Sing qu'on porte de nature, *Een teecken* ofte *lidt-teecken dat men van naturen heeft.*
Sing, aucunefois ſignifie une cloche, ou le ſon de la cloche, *Een klocke of 't geluyt van een klocke.*
tu n'en as pas fait ſonner les Sings, *ou* ſeings, *Gy en hebt 'er de klocken niet om doen luyden,* of *daerom eenig gerucht gemaeckt.*
Singe, m. *Een Simme,* of *Aep.*
un petit Singe, m. *Een Simmeken.*
Singerie, f. *Albedrijf, albeſtieringe, aepen-ſpel.*
Singeſſe, f. *Een Aepin.*
Singlade, *voyez* Singlée & ſinglage.
Singlage, f. *Het kletſen* of *raſen van een ſweep.*
Singlant, *Kletſende met een ſweep.*
un coup Singlant, *Een ſlag met een ſweep die kletſcht.*

Singlée, *ou* ſinglade, *voyez* Singlage.
Singler, *Kletſchen met een roede* of *ſweep.*
Singler quelqu'un, *Iemant met een ſweep waecker af ſmeeren.*
Singler, *ou* voguer à pleines voiles, *Zeylen, met volle zeylen varen.*
Singler en haute mer, *Zeewaerts in voor de windt zeylen.*
Singulariſer, *Uytzonderen* of *excellent maken.*
Singulier, m. *Bezonder, uytnemende.*
beauté Singuliere, f. *Uytnemende ſchoonheyt.*
Singulier en ſes opinions, *Hertneckig.*
Singulierément, *Bezonderlijk, uytnemelijk,*
faites Singulierément que, &c. *Maeckt boven al* of *principael dat, &c.*
Singularité, f. *Beſonderheyt, omſtandigheyt.*
Siniſtre, *ou* gauche, c. *Slinks.*
opinion Siniſtre, *Een quaet en verkeert gevoel.*
Siniſtre accident, *Ongeval, ongeluk.*
Siniſtrement, *Qualijk, ongeluckelijk.*
Sinode, *voyez* Synode.
Sinon, *'t En zy, 't en ware, dan alleen, uytgenomen.*
Sinon à cette heure, *Dan alleen nu.*
Sinonymes, m. *Veel-woorden, die een ding bedieden.*
Sinope, f. *Roode aerde, Vermillioen.*
Sinople, couleur verte, *Groene coleur* of *verwe.*
il porte de Sinople à un Lion d'argent, *Hy heeft* of *voert voor wapenen een groen veldt met eenen gouden Leeuw.*
Sinüeux, tortu, ſerpentant, m. *Krom.*
Sinüoſité, f. *Kromte.*
un Sion et jetton d'arbre, *Een jonge ſcheute* of *loot, afgeſneden om te planten, voyez* Scion.
Sire, tiltre du Roy, m. *Heere.*
Sire, *ou* Monſieur, *Heer* of *Meeſter.*
Sire Jean, *Meeſter Jan.*
au Sire du païs, *Den Heer van den Lande.*
le Sire de la maiſon, *De Vader des huysgeſins.*
une Siringue, f. *Een ſpruyte, ſpuyte.*
Siringuer, *Spruyten, ſpuyten.*
Siroco *ou* ſudeſt, vent de ſudeſt, m. *De Zuydweſte windt.*
Sirop, *ou* ſyrop, m. *Sieroop.*
du Siſame, m. *Siſame, een ſoorte van Kooren.*
Sitibond, m. *Dorſtigh.*
Situer, *Stellen, leggen.*
Situé, m. *Geſtelt.*
la ville eſt Située ſur une montagne, *De ſtaedt leyt* of *is op een berg gelegen.*
la Situation de quelque lieu, *De gelegentheyt van eenige plaetſe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

du Sivé, m. *Swarte ſauſſe op wilt vleeſch.*
Sivé, ſivette, ſivoir, *voyez* Cive, Civette, &c.
Six, ſis, *Ses.*
Six fois, *Ses mael.*
Six cents fois, *Ses hondert mael.*
l'an Six cents, *In 't jaer ſes hondert.*
Sixieſme, c. *De ſeſte.*
la Sixieſme fois, *De ſeſte reyſe.*
Sixieſmement, *Ten ſeſten.*

SO

SObre, et retenu, c. *sober, matigh, nuchteren.*
Sobrement, *ou* moderement, *Soberlijk, matighlijk.*
Sobrieté, f. *Soberheyt, matigheyt.*
Sobriquet, *Een ſmadelijcke toenaem.*
le Soc d'une charue, m. *Een Ploeg-ijſer.*
Sociable, *ou* aſſociable, c. *Gemeynzaem, geſpraekzaem.*
Societé, f. *Gemeynſchap, gemeynzaemheyt.*
Soef, *ou* ſoüef, m. *Soet, lieflijk.*
Soeveté, f. *Soetigheyt, lieflijkheyt.*
Soevement, *Soetelijk.*
Sœur, f. *Een ſuſter.*
Sœur de cloiſtre, *ou* Nonne religieuſe, f. *Een Nonne.*
Sœur germaine, de pere & de mere, *Een volle ſuſter, van vader en moeders wegen.*
belle Sœur, *Schoon-ſuſter, ſtief-ſuſter, ſwagerinne.*
Sœur de par le pere ſeulement, *Een ſuſter van 's vaders kant alleen.*
Sofiſte, ſofiſtiquer, *voyez* Sophiſte.
Soi, *ou* ſoy, *Sich, ſich zelfs.*
Soie de porc, *voyez* Soye.
Soif, f. *Dorſt.*
avoir Soif, *Dorſt hebben.*
Soif, *ou* convoitiſe, f. *Luſt en begeerte.*
Soif inextinguible, *ou* inſatiable, *Een onleſſelijcken dorſt.*
eſtancher la Soif, *Den dorſt leſſchen.*
j'ay la bouche toute ſeche de Soif, *Mijn mont is droog van dorſt.*
Soil, *voyez* Sueil.
Soilure et eſcorcheure faite en la peau, f. *Het ſmertſel ende ophalinge der huyt.*
Soi-meſme, c. *Hem* of *ſijn zelven, voyez* Soy.
Soigner, avoir ſoin, *Sorgen, ſorg dragen.*
Soigneux, *ou* ſoigneus, m. *Sorgvuldig, ſorgachtig.*
trop Soigneux de ſon profit, *Al te begeerlijk om profijt te doen.*

mal Soigneux, m. *Sorgloos, niet vlijtig.*
Soigneuſement, *Sorgvuldelijk, neerſtelijk.*
écouter Soigneuſement, *Naeuw toehooren.*
Soil du ſanglier, *voyez* Sueil.
Soin, m. *Sorge.*
avec grand Soin, *Sorghvuldelijck, met groote ſorge.*
on aura Soin que tout, *Men zal ſorge dragen dat alles.*
le Soir, *Den avondt.*
il vient ſur le Soir, *Het wordt avondt, het gaet ten avondwaerts.*
au Soir, *Des avondts.*
la Soirée, f. *Den avond-tijdt.*
Soit, qu'il ſoit, *Sijt, dat het zy.*
Soit bien, ſoit mal, *'t Sy wel* ot *qualijk, 't zy goet of quaet.*
Soit ainſi, *'t Sy alſoo, alſoo zy het.*
Soixante, *ou* ſoiſſantaine, c. *Seſtig.*
Soiſſante et dix, *Seventig.*
Soiſſante fois, *Seſtig mael.*
une Soiſſantaine de pommes, *Seſtig appelen.*
Soiſſantieſme, c. *De ſeſtigſte.*
Soiſſantieſme fois, *De ſeſtigſte mael.*
Sol, m. *ou* La terre, *De bodem* of *fondement van alderhande metſinge* of *timmeragie.*
Sol, *ou* ſoleil, m. *De ſonne.*
un eſcu-Sol, *Een Sonne-kroone, drie gulden.*
Sol ſelon les alchémiſtes, *Goudt.*
ſe Solacier, *Hem zelven trooſten* ofte *verheugen.*
un Sol, *ou* ſou, m. *Een ſtuyver.*
Soldat, m. *Een ſoldaet.*
Soldat de garde, *Soldaet van de gaerde.*
un vieux Soldat, *Een oudt Soldaet.*
eſtre Soldat à pied, *ou* à cheval, *Een Soldaet te voet* of *te paerdt zijn.*
Soldateſque, *Krijghs-volck, krijghs-mansachtigh.*
à la Soldateſque, *Op krijgsmans gebruyk.*
Solde, f. *Soldye, betaling, beſolding.*
eſtre à la Solde de quelqu'un, *In iemants dienſt* of *beſolding zijn.*
Soldoyer, *voyez* Soudoyer.
Sole du pied, f. *'t Hol* of *de plante ende onderſte vlakheyt van een voet.*
Sole, f. *De zole van iet dat men onder den voet draegt.*
Sole, f. *Een ribbe, grooten balk.*
la Sole du pied du ſanglier, *De aerde daer een wildt Vercken op gegaen heeft.*
Sole, f. Poiſſon de mer, *Een Tonge.*

Sole-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Soleciſme, m. *Een ongeſchiktheyt in 't ſpreken, of ſchryven tegen de gemeyne uſantie.*
Soleil, m. *De Sonne.*
Soleil levant, *d'Opgaende Sonne,* of *den opganck der Sonne.*
depuis Soleil levé, *Van dat de Sonne op ginck.*
Soleil couchant, *d'Ondergaende Sonne,* of *der Sonnen onderganck.*
dés Soleil couchant, *Van dat de Sonne onder ginck.* (*dagh.*
un jour de beau Soleil, *Eenen ſchoonen klaren*
Soleiller, *In de ſonne voortbrengen, ſtellen en verweeren, in de ſonne vluggen.*
Soleiller du linge, *Linnen bleecken.*
Soleiller du foin, *Hooy droogen in de ſonne.*
ſe proumener au Soleil, *In de ſonne* of *ſonneſchijn wandelen.*
Soleillé, m. *Verbrant in de ſonne.*
Solennizer, *Vyeren, vereeren.*
Solenniſé, m *Gevyert, ge-eert.*
Solenniſation, f. *Vyeringe, eerbiedinge, feeſthoudinge.*
Solennité, f. *Feeſte, ſolemniteyt.*
Solennel, m. *Dat alle jaer op eenen ſeeckeren tijdt gevyert* of *gedaen wort.*
Solennel, m. *Prachtigh, heerlijck.*
feſte Solennelle, *Hooge feeſt-dagh.*
Solennellement, m. *Feeſtelijcken, heerlijck, prachtighlijck.* (*windt.*
Solerre, nom du vent d'Orient, *Den O ſten*
Soliciter, *ou* ſolliciter, *Aenhouden, om iets ſterck aendryven.*
Soliciter aucun de faire quelque choſe, *Iemanden ſolliciteeren, aenſoecken en porren om iet te doen.*
Soliciter une fille à meſchanceté, *Een dochter in oneere ſoecken.*
Soliciter un procés, *Een proces achtervolgen.*
Solicité, m. *Geſolliciteert.*
Soliciteur, m, *Solliciteerder.*
Solicitude, f. *Bekommerniſſe, ſorghvuldigheyt.*
Solicitation, f. *Bejach* of *vervolg, ſoliciteeringe*
à voſtre Solicitation, *Op u verſoeck, door u aenporren.*
Solidairement, *Geheellijck, gantſchlijck.*
Solide, c. *Geheel, dicht, ongequetſt, ongeblutſt.*
Solider, *Vaſt en dicht maken.*
Solidité, f. *Vaſtigheyt, dichtachtighgheyt, dat uytwendigh niet hol en is.*
Solier, m. *Een koren-ſolder.*
Solitaire, c. *Eenſaem, op ſijn ſelven, alleen levende.*

lieu Solitaire, *Eenſaem en onbewoonde plaetſe.*
Solitude, f. *Eenſaemheit* of *een verlaten plaetſe.*
Solive, f. *Eenribbe gelijck de Timmerlieden tuſſchen twee balcken leggen.*
Soliveau, m. *Een ribbeken,* of *balckjen.*
Solſtice, m. *Den langſten en kortſten dagh van den jare, Sonne ſtilſtant.*
Solſticial, m. *Dat tot ſulck een dagh behoort.*
Solvable, c. Qui a dequoy payer, *Die te betalen heeft.*
eſtre Solvable, *Machtigh genoegh zijn om te betalen.*
Solution, f. *ou* Payement, *Betaling.*
Solution d'une queſtion, *Oploſſing van een vraegh-ſtuck.*
donner la Solution d'une difficulté, *Een ſwarigheyt oploſſen.*
Solution de mariage, *Scheyding des houwelijcks.*
Som, pour du ſon, *Zemel.*
Sombre, c. Obſcur, ombragé, *Doncker, duyſter.*
Sombre, triſte, melancolique, c. *Treurigh, droevigh, ſwaermoedigh.*
la nuit Sombre, *De donckere nacht.*
un temps Sombre & couvert, *Duyſter en droevigh weder.*
il fait ſi Sombre qu'on ne void goutte, *Het is ſoo doncker dat men niets ſien kan.*
Sombre coup, *Eenen dooven ſlagh.*
Sombrer la vigne, *De wijngaert graven.*
Sommaire, *Kort begrijp, 't geheel begriip in 't korte.* (*kort is.*
un procés Sommaire, *Een proces dat licht en*
Sommairement, *Ten leſten, in 't korte, ten kortſten.*
Somme, f. *Een ſomme.*
en Somme, bref, enfin, *Met den kortſten geſeyt, om kort te maken, eyndelijck.*
Somme, *ou* ſome, charge de ſommier, f. *Een laſt* of *voeder.*
beſte de Somme, *Laſt-dragende beeſten.*
Sommer, *Iet tot ſijn volkomen hoogheyt brengen, het opperſte* of *den top ergens aen maken.*
les pennes du faucon ſont toutes Sommées, *De vederen van den valck zijn al volwaſſen.*
Sommer, *Sommeeren, een ſomme van veel kleyne maken.*
Sommer aucun de faire ce que, &c. *Iemanden ſommeren* of *vermanen te doen dat, &c.*
je l'ay Sommé à garant, *Ick hebbe hem gebeden en geroepen, dat hy my verſeeckeren ſoude van den koop die ick tegen hem gedaen hebbe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Sommer, *De wete doen, laten weten.*
Sommation, f. *Sommeeringe.*
Somme, *ou* ſomne, ſommeil, m. *Den ſlaep.*
Sommeil, m. *Vaeck, ſlaep-luſt.*
un profond Sommeil, *Een diepe ſlaep.*
achever ſon Sommeil, *Uytſlapen.*
accablé de Sommeil, *Van de ſlaep overvallen.*
reveiller quelqu'un de ſon Sommeil, *Iemant uyt den ſlaep wecken.*
Sommeiller, *Slaperigh zijn, drooſen, ſluymeren.*
il commence à Sommeiller, *Hy begint te ſlaepen.*
en Sommeillant, *Slaperachtigh zijnde, drooſende.*
Sommeilleux, m. *Die vol vaeck is, ſlaperachtigh.*
Sommeilleur, ſommeillard, m. *Een ſluymer, een grooten ſlaper, ſlapaert.*
un Sommelier, *Een Kelder-meeſter, Bottellier.*
la Sommellerie, f. *Den wijn-kelder* of *bottelrye.*
le Sommet de quelque choſe, *Het opperſte* of *den top van eenigh dinck.*
le Sommet de la teſte, *Den top* of *kruyne van 't hooft.*
Sommier d'orgues, *voyez* Canon muſical.
un Sommier, m. *Een laſt-dragende paert.*
un Sommier de baſtiment, *Eenen langen doorgaenden balck van een ſtuck, een worminge.*
Somptuëux, m. *Koſtelijck, prachtigh, overvloedigh.*
Somptuoſité, f. *Koſtelijckheyt, prachtigheyt, overdaedt.*
Somptueuſement, *Koſtelijcken, prachtiglijck.*
Son, m. *Een geluyt* of *geklanck.*
faire Son, *Luyden, geluyt en getier maken.*
Sonnaille, *ou* ſonnette, f. *Een belle.*
Sonnaillier, m. *Die een belle aen den hals draeght,* of *die de belle luydt.*
moutons Sonnailliers, *Belhamels.*
Sonner, *Luyden, bellen, klincken.*
Sonner l'alarme, *Alarm ſlaen.*
Sonner la retraite, *Den aftocht, 't vertreck,* of *retret ſlaen* of *blaſen.*
Sonner *ou* appeler aucun, *Iemanden roepen.*
Sonner le tambour, *De trommel ſlaen.*
Sonnerie, f. *Luydinge.*
Sonneur, m. *Een Luyder.*
Sonneur de cloches, *Een Klock-luyder.*
Sonnette, f. *Een belle* of *klocxken.*
Son, m. *Sijn* of *ſijne.*
Son manteau, *Sijnen mantel.*
du Son, m. *Zemelen* of *zemele.*

plein de Son, *Vol zemele.*
une Sonde, f. *Sinck-loot.*
Sonder la riviere, *Een riviere gronden* of *peylen.*
Sonder du beurre, *Boter geuten.*
Sonder quelqu'un, *Iemant uythooren.*
il faut Sonder plus avant, *Men moet voorder* of *dieper ondervragen en onderſoecken.*
Sondeur, m. *Lootsman.*
Songer, *Droomen.*
Songer, penſer, *Dencken, peynſen en overleggen.*
Songer, trouver et inventer, *Verdichten, verdencken, verſieren.*
Songer à mal faire, *Iets quaets brouwen* of *verdencken.*
en Songeant, *Al droomende in de ſlaep.*
Songe, m. *Eenen droom.*
conter des Songes, *Leugenen* of *fabulen vertellen.*
Songeart, *ou* ſongeur, m. *Droomer* of *groot ſlaper.*
un Songe-malice, m. *Een die iet quaets verſiert* of *voorſtelt.*
Sonner, *voyez* Son.
un Sonnet, m. *Een liedeken.*
Sonoreux, m. *Dat geluyt* of *geklanck geeft.*
Sophiſme, *ou* ſofiſme, m. *Een bedriegelijcke reden.*
Sophiſte, ſofiſte, m. *Kijfachtigh en arguerende Philoſooph, vol quade treken.*
Sophiſterie, f. *Een bedriegelijcke en looſe reden, die quade trecken heeft, bedroch.*
Sophiſtiquer, *ou* ſofiſtiquer, *Quade treken verſieren, ſchalckachtige looſe reden ſpreecken.*
Sophiſtiquer la marchandiſe, *ou* ſofiſtiquer, *De koopmanſchap opbootſen en vervalſchen.*
Sor, m. Faucon ſor,, *Een roode valck onder een jaer, die niet gemuyt en nochtans gevloogen heeft.*
hareng Sor, *Droogen harinck, buckinck.*
Sorbe, f. *Een vrucht een peer gelijckende.*
Sorbier, m. *Een ſorben-boom.*
Sorbone, f. *Plaetſe van de geleerde lieden te Parijs in de Theologie.*
Sorboniſte, *Een Godts-geleerde van de Sorbone.*
Sorceler, *ou* ſorceller, *Betooveren.*
Sorcellerie, f. *Tooverye.*
Sorcier, f. *Toovenaer.*
Sorciere, f. *Toovenereſſe, Toovereſſe.*
Sordide, *voyez* Vilain.
Soret, hareng ſoret, m. *Eenen droogen harinck, voyez* Sor.

Soris,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Soris, *voyez* Souris.
une Sornette, f. *Een kluchte, bootſe,* of *genoeghlijcke reden, beuſeling.*
conteur de Sornettes, m. *Guychelaer, bootſer.*
Sort, enſorcellement, m. *Tooverye, betooveringe.*
Sort, *ou* lot, *Het lot.*
jetter le Sort, *ou* tirer au ſort, *Looten, het lot werpen.*
eſchoir par le Sort, *Door 't lot te beurte valmettre* quelque choſe au Sort, *Iets op avonture ſetten.*
de Sorte que, *Soo dat.*
de la Sorte, *Alſoo.*
les hommes vont de la Sorte, *Soo doen de menſchen, ſoo gaet het in de werelt.*
Sorte et maniere, f. *Een ſoorte* of *maniere.*
la Sorte de l'arbre, *De geſtalteniſſe des booms.*
quelle Sorte de gens ieront là? *Wat ſal'er voor volck zijn?*
il eſt de telle Sorte et nature, *Hy is van ſulcker aerdt, conditie en nature.*
fait de la bonne Sorte, *Gemaeckt ſoo 't behoort, op een goede maniere.*
cherche gens de ta Sorte, *Soeckt uws gelijcke.*
faire maintenant d'une Sorte, maintenant d'une autre, *Als nu dus, als nu ſoo doen, als dan op d'een maniere, als dan op d'ander doen.*
Sortable, convenable, c. *Wel dienende* of *voegende.*
parti Sortable, *Wel dienende* of *bequaem houwelijck.*
Sortilege, m. *Waerſeggінge door looten.*
Sortilege, enſorcellement, *Betooveringe, tooverye.*
jetter Sortilege ſur le beſtail, *'t Vee betooveren.*
Sortir, *Sorteeren elck by ſijn prijs, plaetſen, gelijck ſchicken.*
Sortir, *Uyt gaen, buyten gaen,* of *uyt komen, uyt ſpringen.*
les dents Sortent hors au porc ſang'ier, *De tanden ſteken 't wilde vercken ten backhuys uyt.*
Sortir, *ou* aller au devant de quelqu'un, *Iemanden tegen* of *tegemoet gaen.*
Sortir de chez aucun, *Verhuyſen, van iemant gaen.*
Sortir du monde, *Sterven.*
Sortir hors de propos, *Uyt ſijn propooſt treden.*
Sortir hors d'enfance, *De kintsheyt verlaten.*
Sortir, *ou* ſe depeſtrer d'une affaire, *Hem uyt een ſake redden,* of *helpen, ten effecte komen, volbracht worden.*

Sorti de ſervitude, *Van de ſlavernye verloſt.*
Sortir en public, *Compareeren, te voorſchijn* of *midden op de plaetſe komen.*
Sortir de ſa charge, *Van ſijn ampt afgaen, ſijn dienſt verlaten.*
faire Sortir de ſon ſiége, *Uyt ſijnen ſtoel ſtooten, dryven* of *doen gaen.*
Sorti, *ou* aſſorti d'un, &c. *Geſtoffeert en voorſien van een, &c.*
cela ne Sortit jamais de ma bouche; *Sulcks quam noyt uyt mijnen monde.*
Sorti, m. *Uytgegaen, uytgekomen.*
Sortie, f. *Eenen uytganck.*
faire une Sortie, *Een uytval doen.*
Sorti de filet & d'aiguille, *Van alles voorſien en geſtoffeert zijn.*
Sot, m. *Sot, dwaes.*
un Sot, *Eenen ſot* of *dwaes.*
Sot glorieux, *Een verwaendt en opgeblaſen ſot* of *menſch.*
les Sots, *ou* bouffons de la comedie, *De ſotten van een comedie.*
Sotane, *ou* Soutane, *Een lange Papen rock.*
Sotte, f. *Sotte, dwaeſe,* of *een ſottinne.*
choſe Sotte à dire, *Niet waerdt om te ſeggen.*
un petit Sot, *Een Sotjen.*
Sottement, *Sottelijck, dwaſelijck.*
Sottiſe, f. *Sotheyt, dwaesheyt.*
un Sou, *ou* ſol, *Een ſtuyver.*
Sou, eſtable de pourceaux, *Verckens-kot.*
Sou, m. Du ſou de porc, *Den voet van een vercken dat geſouten is, ſulte.*
Soubaſſement de colomne, m. *Den voet* of *het onderſte van een pylaer.*
Soubaſſement de lit, m. *De voet* of *het onderſte van een bedſtede.*
Soubchantre, m. *Die den bas-conter ſingt.*
Soubcontrolleur, m. *Die in de plaetſe is van den Tegenhouder, een Onder-controleerder.*
Soubcurateur, m. *Onder-momboor.*
Soubdeſpenſier, m. *Onder-kelderbewaerder, Onder-bottelier.*
Soubdiacre, m. *Onder-diaken.*
Soubgardien, m. *d'Onder-gardiaen.*
Soubmettre, *Onder ſetten* of *onder leggen, voyez* Soumettre.
Soubminiſtrer, *Aenreycken, voortbrengen, voyez* Subminiſtrer.
Soubminiſtré, ſubminiſtré, m. *Een die iet aenreyckt.*
Soubpenduë, *voyez* Souſpendue.
Soubpeſer, *Wichten.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Soubresaut, *ou* Sobresaut, *Een sprong in de lucht.*
faiseur de Soubresauts, m. *Een Tuymelaer.*
Soubriquet, m. *Een toenaem*, of *oock eenen bynaem die de lieden malkanderen naseggen tot schimp en spot.*
Sourire, *Een weynigh lacchen, greniken.*
Soubscrire, *Onderschryven*, *voyez* Souscrire.
Soufigner, *Ondertekenen*, *voyez* Soussigner.
Soupson, Soupsonner, *voyez* Soupçon.
Soutenir, *voyez* Soustenir.
Soutraire, *voyez* Soustraire.
Sous, *Onder*, *voyez* Sous.
Sousmaistre, *ou* Sousmaistre, m. *Ondermeester.*
la Souche d'un arbre, *Den tronck* of *block van een boom.*
d'une mesme Souche, *Van eenderley afkomst* of *geslachte.*
du Souchet, *Wilden Galigaen.*
Souci, *ou* Soucy, m. *Sorghvuldigheyt*, *sorge*, *bekommernisse.*
estre en Souci d'aucun, *Voor iemanden besorght zijn.*
mettre en Souci, *Iemanden in sorge brengen*, *sorghvuldigh maken.*
sans Souci, *Gerustelijck en sonder sorge*, *sorgeloos.*
se Soucier, *Sorghvuldigh zijn.*
se Soucier beaucoup des richesses, *De rijckdommen veel achten.*
je ne me Soucie pas de cela, *Ick geef'er* of *vraegh'er niet na.*
ne t'en Soucies pas, *En sorght'er niet voor*, *en quelt'er u niet mede.*
cela me Soucie, cela me fait Soucier, *Dat doet my achterdencken hebben*, *dat maeckt my ongerust van herten.*
Soucieux, m. *Sorghvuldigh.*
la Soucie, f. Souci, m. *Gouts-bloeme.*
Soudain, incontinent, *Haestigh*, *terstont.*
Soudaine victoire, *Een korte victorie*, *die subytelijck aen komt.*
tout Soudain, *Stracks*, *terstont.*
si Soudain, *Soo haest.*
Soudainement, *Haestelijck.*
Soudaineté, f. *Snelheyt*, *rassigheyt.*
Soudan, *Een Koninck*, *Prince* of *opperste Heere.*
Soudre, *Soudeeren.*
Soudure, f. *Soudeeringe*, of *Soudeersel.*
Soudie, f. *Soldt*, *soldye*, *gagie* of *betalinge die men een krijghsman geeft.*

Soudoyer, *Soldt geven*, *soldaten betalen.*
la Soute, f. *ou* Solde, m, *Soldt*, *soldye*, *gagie*, of *betalinge van krijghslieden.*
qui est à la Soute, *Die in dienste is* of *soldye wint.*
qui ont double Soute, *Dubbel Soldenaer.*
Soudart, *voyez* Soldat.
Soudre, *Ontbinden.*
Soudre, *ou* resoudre une difficulté, *Eene swerigheyt* of *twijffelachtige vrage oplossen.*
Souef, *voyez* Soef.
Souffler, *Blasen.*
Souffler aux oreilles d'aucun, *Iemanden wat in den oore blasen*, of *heymelijck seggen en insteecken.*
le vent Souffle de toutes parts, *Het waeyt van alle zyden*, *den windt komt van alle kanten.*
Souffle, *ou* souflement, m. *Een blasinge.*
tirer son Souffle, *ou* son haleine, *Sijn aessem halen.*
Souffleur, m. *Een blaser.*
Souffleur par derriere, *Een Oorblaser.*
Soufflet à soufler le feu, m. *Blaesbalck.*
Soufflet, m. *Eenen oorbandt*, of *kaeck-slagh.*
Soufleter, *Oorbanden*, of *kinneback-slagen geven.*
Souffre, *ou* soulphre, *Solffer.*
Souffré, *ou* soulphré, *Gesolfert.*
Souffreux, plein de souffre, *Solfferachtigh*, *swavelachtigh.*
Souffretté, disette, pauvreté, f. *Armoede.*
Souffriere, *Een swavel-kuyl*, of *solffer-put.*
Souffrir, *Lyden*, *verdragen.*
Souffrir et laisser faire, *Toelaten*, *laten geschieden.*
il y a bien à Souffrir en cette vie, *Men moet in dit leven veel lyden.*
il ne le peut Souffrir, *Hy mach hem niet dulden* of *lyden.*
Souffrance, f. *Lijdtsaemheyt*, *verdraeghlijckheyt.*
Souffrance, *ou* disette, f. *Gebreck*, *noodt*, *armoede.*
demander Souffrance, *Met bidden't besit van eenigh goedt begeeren*, *uytstel begeeren.*
Souffretté, disette, f. *Gebreck*, *noodt.*
Souffreteux, m. *Gebrekigh*, *arm.*
Souhaiter, *Wenschen*, *gunnen*, *begeeren.*
Souhaiter d'estre mort, *De doodt aenroepen.*
Souhaité, m. *Gewensscht.*
Souhaitable, c. *Wenschelijck.*
Souhait, m. *Eenen wensch.*

tout

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

tout nous vient à Souhait, *'t Komt ons al na onſen wenſch.*
Soüillard, *voyez* Soüillon.
papier Soüillard, m. *Klad-papier.*
Soüiller, *Vuyl maken, beſmetten.*
Soüillé, m. *Vuyl gemaekt, beſmet.*
Soüillure, f. *Vuylmakinge, beſmettinge.*
un Soüillon, *ou* ſouillard, m. *Smodder-kok, Schommel-kok*, of *een vodde.*
petit Soüillon, *Een Schommel-koksken.*
Soulas, m. *Solaes, verheuginge.*
donner quelque Soulas, *Solaes ende genoechte aen doen.*
mon Soulas, *Mijn genoechte, mijn verlichtinge.*
Soulager, *Verlichten, verſachten, verſoeten.*
Soulagé, m. *Verlicht, verſacht, verſoet.*
Soulagement, m. *Verlichtinge, verſoetinge.*
Souſci, *voyez* Souci, m. *Sorgvuldigheyt, ſorge, bekommerniſſe.*
Soldoyer, *voyez* Soudoyer.
Souldre, *voyez* Soudre.
Souler, *ou* ſaouler, *Verzaden, verzadigen.*
ſe Souler, *Hem verzaden, ſijn bequame noodruft nemen.*
qu'on ne peut Souler, *Onverzadelijk.*
Soulé, m. *Verzaedt, verzadigt.*
Soul, m. *Sadt.*
il eſt Soul de ſa femme, *Hy is ſijn vrouw al zadt* of *moede.*
prendre ſon Soul de voluptez, *Sijn luſten ten vollen boeten.*
Souleté, ſaouleté, f. *Zadtheyt.*
Soulever, ſouſlever, *Ontlaſten, verlichten, opheffen.*
ſe Soulever contre, &c. *Tegen iemant opſtaen, rebelleeren.*
Soulevement, m. *Oplichtinge, opheffinge.*
Soulevement, ſedition, *Oproer.*
Soulerre, *voyez* Solerre.
Soulfre, m. *Solffer.*
Soulfriere, f. *Daer men ſolffer maekt.*
Soulfreux, ſouffreux, m. *Solfferachtig, beſolffert, daer ſolffer aen is.*
un Soulier, *Een ſchoen.*
petit Soulier, *Een ſchoenken.*
Souliers à pontlevis, *Schoenen met hooge hielen.*
Souliers à haute ſemelle, *Schoenen met dicke ſoolen.*
Souliers deſchiquetés, *Geſnede ſchoenen.*
Souliers de maroquin, *Spaenſch teere ſchoenen.*
Souliers à poulaine, *Opene ſchoenen, ſchoenen met riemen* of *met geſpen.*

qui a les Souliers chauſſez, *Geſchoent, die ſchoenen aen heeft.*
faiſeur de Souliers, m. *Schoenmaker.*
Souloir, *Plegen.*
je Soulois, *Ick plach.*
Soulphre, *voyez* Soulfre.
Soumettre, *ou* ſouſmettre, *Onderzetten* of *onderleggen.*
ſe Soumettre, *Hem verootmoedigen*, of *onderwerpen.*
ſe Soumettre au jugement d'autruy, *Hem onder iemants goet duncken ſtellen.*
je me Soumets à vous, *Ik geve my u over, ik ſtelle my in uwe macht.*
Soumis, m. *Onderzet, onderworpen.*
Soumiſſion, f. *Onderwerpinge, verootmoedinge, onderſettinge, onderſtellinge, onderlegginge.*
Soupçon, m. *Quaet vermoeden, achterdencken, ſuſpitie.*
il y a Soupçon, *Daer is vermoeyen af.*
Soupçonner, *Suſpitie, quaedt vermoeden* of *achterdencken hebben.*
Soupçonné, m. *Suſpect, daer men quaedt vermoeden op heeft.*
eſtre Soupçonné, *Suſpect zijn.*
on me Soupçonne, *Men heeft vermoeden op my.*
Soupçonneux, m. *Vermoeyachtigh.*
Soupçonneuſement, m. *Met ſuſpitie ende quaet vermoeden.*
une Souppe, *Een ſoppe.*
yvre comme une Souppe, *Droncken als een beeſt.*
Souppe à l'oignon, *Ajuyn ſoppe.*
tu me fais de tel pain Souppe, *Gy geeft my van den zelven ſoppe.*
Soupper, *Avondtmael eeten.* (*den.*
j'ay Souppé, *Ik hebbe mijn avondtmael gehou-*
un Soupper, *Een avondtmael.*
Soupirer, ſouſpirer, *Suchten, verſuchten.*
Soupir, ſouſpir, *Een ſucht* of *verſuchtinge.*
juſqu'au dernier Soupir, *Tot ſtervens* of *tot den leſten druppel bloets toe.*
un Soupirail, *ou* ſouſpirail de cave, *Een kelder-gat* of *locht-gat, een rook-gat van een kelder.*
Soupirer aprés quelque choſe, *Na iets ſeer verlangen, iets ſeer begeeren.*
Souplement, habilement, *Behendiglijk.*
Soupple, maniable, c. *Taey, tay.*
Soupple, habile, *Behendig.*
du cuir Soupple, f. *Sacht leder.*
Soupleſſe, f. *Sachtheyt, behendigheyt, liſtigheyt.*
tour de Soupleſſe, *Een looſe treck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

jouer des tours de Souppleſſe, *Kamer-ſpel ſpelen.*
un joüeur de Souppleſſes, m. *Kamer ſpeelder.*
Souquenie, *Een boven-rock.*
Source, f. *Eenen oorſpronk.*
jetter des Sources, *Water-aderen opworpen.*
Sourcer, *Een Fonteyn-adere voort brengen.*
le Sourcil, *ou* ſourcils, m. *De wijnbrauwen.*
Sourciller, *De wijnbrauwen vertrecken* of *daer mede blicken.*
Sourcilleux, m. *Die groote wijnbrauwen heeft,* of *die de wijnbrauwen vertreckt, trotſigh, hovaerdigh.*
Sourd, m. *Doof, qualijck hoorende.*
un Sourd, m. *Eenen dooven.*
parler à un Sourd, *Voor een doof mans deur kloppen.*
Sourde, f. *Doove.*
faire le Sourd, *ou* la ſourde oreille, *Iemant niet willen hooren.*
il court un bruit Sourd, *Daer loopt een ſtil gerucht.*
Sourdaut, m. *Doofachtigh.*
Sourdeſſe, ſurdité, f. *Doofheyt, doofachtigheyt.*
Sourdement, *Dooflijk.*
Sourdement, occultement, *Heymelijck, bedekteliik.*
Sourdement, ſans bruit, *Stillijk.*
Sourdine, f. Sonner la ſourdine, *Den ſtillen alarm ſlaen.*
à la Sourdine, *Stillijk, ſtillekens.*
Sourdre, *Opkomen, uytkomen, uytſpruyten.*
la fontaine Sourd de la terre, *De Fonteyne ſpruyt* of *ſpringt uyt der aerden.*
le faucon Sourd contremont, *Den Valk vliegt rondt op,* of *heel in de locht.*
Sourdre, ſe lever, *Op ſtaen, hem laten ſien.*
Sourdre hors de l'eau, *Uyt het water op komen.*
Sourdant, m. *Opkomende, opſtaende, uytſpruytende, uytſpringende.*
Sourgeon d'arbre, m. *Een ſcheute* of *ſpruyte van een boom.*
rejetter des Sourgeons, *Wederom uytſpruyten.*
Sourgeon d'une fontaine, *Fonteyn-adere.*
Souris, f. *Een Muys.*
une petite Souris, *Een Muysken.*
la chauve Souris, *Een Vleer-muys.*
les Souris du corps, *De muyſen aen de leden.*
une Souriciere, *ou* rattiere, f. *Een muyſen-val.*
Sous, *ou* ſoubs, deſſous, *Onder.*
Sous condition, *Op conditie.*
Sous ombre, *Onder 't dekſel, onder 't ſchün.*

Sous quelqu'un, *Onder iemant.*
Souſchantre, *voyez* Soubchantre.
Souſcontrolleur, *voyez* Soubcontrolleur.
Souſcrire, *Onderſchrijven.*
Souſcrit, *Ondergeſchreven.*
Souſcription, f. *Onderſchrijvinge.*
Sous-curateur, *voyez* Soubcurateur.
Sous-deſpenſier, *voyez* Soubdeſpenſier.
Sous-diacre, *voyez* Soubdiacre.
Sous-gardien, *voyez* Soubgardien.
Sous-main, *Heymelijk.*
Sous-maiſtre, m. *Onder-meeſter.*
Sous-mettre, *voyez* Soumettre.
Souſpendre, *Ophangen.*
Souſpendu, m. *Opgehangen.*
Souſpendue, *ou* ſouſpente, f. *Een overhankſel, luyve* of *dak.*
Souſpeſer, *Een ding een weynig opheffen, om te weten hoe ſwaer het zy.*
Souſpirer, *Verſuchten, voyez* Soupirer.
Souſrire, *voyez* Soubrire.
Souſris, *Een lachje.*
Souſſigner, *Onderteeckenen.*
Souſſigné, *Onderteeckent.*
une Soutane, *Een vrouwen zielken* of *ziele.*
un Souſtenant, *Een vermeerder.*
Souſtenir, *Op* ofte *omhooge houden, op dat het niet en valle.* (*derhouden.*
Souſtenir, *Onderzetten, onderſteunen,* ofte *on-*
Souſtenir un aſſaut, *Een beſtorminge weder-ſtaen, tegenſtaen* of *ſtaende houden.*
Souſtenir, proteger, *Beſchermen.*
Souſtenir, *ou* maintenir une opinion, *Een gevoelen ſtaende houden,* of *defendeeren.*
à peine ſe peut-il Souſtenir, *Hy kan qualijk op ſijn voeten ſtaen.*
Souſtenir le parti d'aucun, *Met iemant zijn.*
luy ſeul Souſtient toute ſa famille, *Hy alleen onderhoudt ende bezorgt ſijn gantſche huys.*
le Souſtenement de quelque choſe, m. *d'Onderhoudinge ende voedſel van eenig ding.*
Souſtenement, *ou* ſouſtien, m. *Onderzetſel, ſteunſel.*
Souſtenable, c. *Verdraeglijk,* of *'t geen men verdedigen kan.*
un procés qui n'eſt point Souſtenable, *Een proces dat niet ſtaende gehouden kan werden.*
Souſterrain, m. *Dat onder de aerde is.*
Souſtraction, f. *Aftreckinge.*
Souſtraire, *ou* retrancher, & diminuer quelque choſe à quelqu'un, *Iemant iets aftrecken* of *onthouden.*

Sou-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Souſtraire, *ou* oſter, *Iets wech nemen.*
Souſtraire, *ou* desbaucher quelqu'un, *Iemant afſpannig maken.*
ſe Souſtraire de l'obeiſſance de ſon Prince, *Wederſpannig worden, ſijn Overſte niet willen onderdanig zijn.*
Souſtraire, *ou* desbaucher le ſerviteur d'autruy, *Iemants knecht ontrecken.*
Soutane, f. *Een Prieſters rock, een onder rock.*
Soute, *ou* ſoulte, *Wedergevinge van geldt, dat men in eenige deeling meer heeft als een ander, Soldye.*
ſe Souvenir, *Heugen, gedencken, gedachtigh weſen, onthouden hebben.*
faire Souvenir, *Gedachtig* ofte *indachtig maken, doen gedencken.*
le Souvenir de vous fait que, &c. *'t Gedencken van u doet dat, &c.*
Souvenance, f. Le ſouvenir, m. *Gedachteniſſe, gedenckeniſſe.*
j'ay Souvenance, *My heugt, my gedenkt, my is indachtig.*
Souvent, *ou* ſouventes fois, *Dikwils, menigmael, menigwerven.*
le plus Souvent, *Gemeynlijck, meeſt* of *den meeſte deel.*
Souverain, ſupreme, le plus grand, le plus haut, *De Hoogſte, de Opperſte.*
Souverain remede, m. *De principaelſte ende beſte remedie.*
les cours Souveraines, *d'Opperſte* of *principaelſte Hoven* of *hoogſte Raeden.*
par main Souveraine, t. *Van hooger handt, uyt macht van den hoogen Raedt.*
Souveraine puiſſance, f. *Volle macht.*
Souverainement, *Uytnemelijck, uytnemende wel.*
la Souveraineté de la Cour, f. *De hoogheyt des Hofs, de macht des hoogen Raedts.*
Soy, *Hem.*
Soy-meſme, c. *Hem* ofte *ſijn zelven.*
il s'eſt tué Soy-meſme, *Hy heeft hem zelven doot geſtoken.*
un autre Soy-meſme, *Sijn doen ende laten, ſijn getrouwſte vriendt.*
eſtre à Soy-meſme, *Sijn zelfs zijn.*
n'eſtre pas à Soy, *Sijn zelfs meeſter niet zijn.*
appartenir à Soy, *Hem toebehooren.*
Soye de pourceau, f. *Verckens-borſtel.*
de la Soye, f. *Sijde.*
Soye à coudre, *Naey-zijde.*
ver à Soye, *Sijde-worm.*

les Soyes, qui viennent à la gorge des pourceaux, *'t Hayr dat de verckens in de keele krijgen.*

SP

SPacieux, m. *Ruym, wijdt ende breedt.*
SPacieuſement, *Ruymelijk, breedelijk.*
Spadacin, m. *Rapier-drager.*
Spalmer, *voyez* Calfeutrer.
Sparron, *ou* geneſt d'Eſpagne, un arbriſſeau, *Braem.*
Spaſme, *ou* retirement des nerfs, m. *Den Kramp ende krimpinge der zenuwen.*
Spatule, f. *Spatel, roer-ſtoksken, een plat yſer, ſpaenken,* of *ſchupken.*
Special, ſingulier, m. *Speciael, byzonder.*
Specialement, *Specialijk, byzonderlijk.*
Specialité, f. *Byzonderheyt.*
mots Specieux, m. *Schoone woorden.*
Specieux, m. *Uytneemende ſchoon.*
Specieuſe, f. *Uytermaten ſchoone.*
Specifier, *Specificeeren, bedieden* of *verklaren.*
Specifique, *Dat klaerlijk ſpecificeert,* of *bediedt.*
Spectacle, m. *Aenſchouwinge, ſpectakel.*
Spectacle public, m. *Een ſchouw-ſpel.*
Spectateur, m. *Aenſchouwer, een gaper* of *beſiender.*
Spectatrice, f. *Eene die gaept, aenſchouwt* of *beſiet.*
Spectre, *ou* phantoſme, m. *Een ſpook, nacht-gedrocht.*
Speculer, *Aenſchouwen, wel bedencken ende overpeyſen, ſpeculeeren.*
Speculé, m. *Geſpeculeert.*
Speculation, f. *Speculatie, ſpeculeeringe.*
Speculateur, m. *Aenſiender, aenſchouwer.*
Speculatrice, f. *Een die yet vlytigs aenſchouwt* ofte *bedenkt.*
Speculatif, m. *Bepeyſinge,* of *aenſchouwinge weerdig, ſpeculeerachtig.*
conſideration Speculative, *Neerſtige bedenckinge.*
Spelonque, f. *Een ſpeloncke* of *hol onder de aerde.*
Sphere, f. *Eenen kloot* of *bol.*
Spherique, c. *Dat rondachtig* of *als een kloot is.*
Spinal, de l'eſpine du dos, *Van* of *in de rugge-graet.*
Spinelle, *Een ſoort van roode granaten.*
Spiracle, m. *Een aſem-gat, het gat daer de lucht* of *den rook door trekt.*
Spiritüel, m. *Geeſtelijk, geeſtig, geeſtrijk.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Spirituellement, *Geeſtelijcken, geeſtrijk, verſtandigh.*
Splendeur, f. *Klaerheyt, glans, doorluchtigheyt, heerlijkheyt.*
Splendide, c. *Doorluchtig, heerlijk* of *klaer.*
Splendidement, *Doorluchtiglijk, heerlijcken* of *klaerlijcken.*
Splenetique, c. *Die de milte ſeer doet.*
Spolier, *Berooven, afzetten.*
Spolié, m. *Berooft, afgezet.*
Spoliation, f. *Beroovinge, afzettinge.*
Spoliateur, m. *Beroover, afzetter.*
Spoliatrice, f. *Roofſtere.*
Spondyle, m. *De knokel* of *been van den ruggraet.*
Spongieux, m. *Spongiachtigh.*
Spongioſité, f. *Spongiachtigheyt.*
Sportule, *Een korfken,* of *een morgen geſchenk, dat de Romeynen plachten te geven aen die haer 's morgens quamen groeten.*
Squadron de gendarmes, eſquadron, m. *Een vierkantige ſlag-oorden.*
Squelete, *ou* ſchelete, & eſquelete, m. *Een geraemte van de doots-beenderen,* of *een lichaem dat heel uyt-geteert is.*
Squenie, chiquenille, f. *Een ſomer-rokjen,* of *onder-rokjen.*
Squille, *ou* eſcaille d'os, f. *Been-ſchilfers,* of *ſtukskens van een gebroken been.*
Squinancie, *ou* ſquinance, f. *Den huygh,* of *keelſucht.*

ST

St, *Is een blaſinge als men wil zeggen, ſwijgt, mondeken toe.* (*zaem.*
Stable, durable, c. *Stantvaſtigh, vaſt, duer-*
Stabilité, f. *Stantvaſtigheyt, vaſtigheyt.*
Stade, m. *Loop-plaetſe voor menſchen ende paerden lang weſende hondert en vijf-en-twintigh ſchreden,* of 600 *voeten.*
Staffette, f. *Poſtlooping.*
Staffier, *ou* eſtaffier, m. *Een lakay.*
Stambouque, *ou* daim, *Een Steen-bok.*
Stance de vers, f. *Een Rijm van acht veerſen.*
Statere, f. *Een pennink van acht duytſche Batſen,* of *xiiij ſtuyvers Brabants,* voyez Didrachme.
Stationner, *Ergens ſtellen,* of *zetten.*
Stationné, m. *Geſtelt, gezet.*
Station, f. *Staninge.*
Statüer, ordonner, *Stellen, ordineeren.*
Il eſt Statué, *'t Is geordonneert* of *gezeyt.*
Statüe, *Een gehouwen* of *gegoten beelt.*
Statüe de fonte, *Een gegoten beeldt.*
une Statüe de bronze, *Een kopere beeldt.*
Statüaire, m. *Beeldt-ſnijder,* of *Beeldt-houwer.*
Stature, f. *Een ſtature, de forme, geſtalteniſſe* of *grootheyt des lichaems.*
Sachée eſtoit de petite Stature, *Zacheus was van kleyne geſtaltenis ende lengte.*
Statut, m. *Een ſtatuyt ende ordinantie.*
Stechade, f. Herbe, *Stichas kruyt.*
Stellion, m. *Een beeſte gelijckende ſeer een Echdiſſe, hebbende den rugge geſpickelt, zijnde ſeer giftig.*
Sterile, c. *Onvruchtbaer.*
terre Sterile, *Onvruchtbare aerde.*
Sterilité, f *Onvruchtbaerheyt.*
Sterilement, *Onvruchtbaerlijk.*
Stile, *voyez* Style,
Stimuler, *Nopen, toeſteeken, verwecken.*
Stimulé, m. *Verwekt, genoopt.*
Stimulation, *ou* inſtigation, f. *Nopinge, verweckinge.*
Stimulateur, m. *Noper, verwecker.*
Stimulatrice, f. *Een die noopt* ot *verwekt.*
Stipendier, donner la ſolde, *Soldt geven.*
ville Stipendiaire, f. *Stadt die onder tribuit ſtaet.*
Stiper, *Met geweldt ergens inſteken* of *voeyeren.*
Stiptique, reſerrant, *Stoppende.*
Stipuler un autre de faire quelque choſe, *Een ander manen* of *ſtieren ende ſtooten om iet te doen.*
Stipulation, f. *Eyſſchinge* of *bevraginge van een begeerte ende belofte.*
Stipulateur, m. *Eyſſcher* ofte *vrager van beloften.*
à la Stoïque, *Ernſtig op ſijn Philoſoophs, Philoſoophiſcher wijſe, ende ſtatig.*
Stomacal, *Iets dat de mage verſterkt.*
Storax, *Een boom,* ſtyrax *genoemt, waer uyt een welrieckende gom druypt.*
Strade, f. *Den wegh.*
batteur d'eſtrade, *ou* de chemin, *Een vrybuyter.*
Stradiot, *voyez* Eſtradiot.
chevaucher à la Stradiote, *Met lange ſtegelreepen rijden als een lichte ruyter.*
Strangulation, f. *Verworging.*
Stratagéme, m. *Een oorloogſe treke* of *ſchalkheyt ende liſtigheyt.*
Strin, *Een valſchen diamant.*
Structure, f. *Een gebouw* of *bouw-werk.*
Studieuſement, *Vlijtiglijk.*
Studieux, diligent, m. *Vlijtig, neerſtig.*

un

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

un homme Studieux, *Een die hem geheelijck tot ſtudeeren begeven heeft.*
Stupide, c. *Bot, plomp.*
Stupidité, f. *Botheyt.*
Stupre, m. *Hoererye, die met een gehouwde* of *ongehouwde vrouw bedreven wert.*
Style, *ou* maniere d'eſcrire, m. *Een ſtijl*, of *ſeker maniere van ſchryven.*
Style, *ou* touche à eſcrire, *Een grifje*, of *priem.*
Style de haut appareil, *Prachtige woorden.*
le Style, la pratique, *De practijcke, de maniere van procedeeren.*
cela eſt du Style, *Dat gaet de practijcke aen.*
Styler, *Oeffenen.*
Stylé, *Geoeffent.*
Styptique, c. *Dat ſtopt*, of *verſtopt, verſtoppende.*
Styrax, *voyez* Storax.

SU

SUader, conſeiller quelque choſe à quelqu'un, *Iemanden ergens toe raden.*
Suaſion, perſuaſion, f. *Toeradinge.*
Suaſeur, *ou* Inſtigateur, m. *Een raeyer, toeſtoker.*
Suaire, *ou* linge à s'eſſuyer, m. *Eenen ſweetdoeck.*
Suaire de treſpaſſé, m. *Een doodt-kleet.*
Suave, *ou* agreable à l'odorat, *ou* au gouſt & à l'oüye, c. *Soet.*
Suavité, f. *Soetigheyt.*
Suavement, *Soetelijck.*
Subalterne, m. *Een die onder een ander is.*
juges Subalternes, *Rechters van ſteden* of *dorpen, Onder rechters.*
Subdeleguer, *Aen een ander beveelen.*
Subdelegation, f. *Een aenbeveeling* of *overgeving ſijns ampts aen een ander.*
Subhaſter, *Met den uytroep* of *openbaerlijck verkoopen* of *doen verkoopen.*
Subhaſtation, f. *Uytroep* of *openbare verkoopinge, principalijck onder de ſoldaten.*
Subjacent, m. Toute la terre Subjacente à la zone torride, *Alle het landt leggende onder 't heetſte deel van de werelt.*
Subject, Subjection, *voyez* Sujet.
Subier, *ou* arbre de liege, m. *Een korck-boom.*
Subjoindre, *Toevoegen, toeſetten.*
Subjoint, *Toegevoeght, toegeſet.*
Subir quelque choſe, ſe ſoumettre à une choſe, *Sich aen iets onderwerpen*, of *onderſetten.*

Subir, *ou* accepter une condition, *Een conditie*, of *voorwaerde aennemen.*
Subit, *ou* ſoudain, m. *Subijt, haeſtigh, terſtont.*
Subit, *ou* ſubitement, *Subytelijck, haeſtelijck.*
Subjuguer, *t' Onder brengen, onderworpen, onderdanigh maken.*
Subjugué, m. *Onderdanigh gemaeckt, t' onder gebracht.*
Subjugation, f. *Onderbrenginge, onderdanighmakinge.*
Suble de tiſſeran, *Een wendelboom eens wevers.*
Sublime, c. *Hooge, uytnemende.*
Sublimer, *Verhoogen, verheffen.*
Sublimer l'argent vif, *'t Quickſilver ſublimeeren*, of *ſuyveren.*
Sublimement, *Hooghlijcken.*
Sublimité, f. *Hoogheyt.*
du Sublimé, m. *Quickſilver.*
Submerger, *Verdrincken.*
Submergé, m. *Verdroncken.*
Submerſion, *Verdrinckinge.*
Submettre, *voyez* Soumettre.
Submis, m, *t'Onder gebracht.*
Submiſſion, f. *Onderſettinge, onderſtellinge, onderlegginge.*
Subminiſtrer, *Aenreycken, voortbrengen.*
Subminiſtré, m. *Aengereyckt, voortgelangt.*
Subminiſtration, f. *Aenreyckinge, voortlanginge.*
Suborner aucun, *Iemant heymelijck ergens toe opmaken.*
Suborner des teſmoins, *Valſche getuygen toemaken.*
Suborneur de filles, m. *Een die de dochters van haer eere ſet*, of *dieſe verleyt.*
Subornement, m. Subornation, f. *Heymelijcke toeruſtinge*, of *toemakinge.*
Subroger, *ou* Suroguer, *Iemant in de plaetſe van een ander ſtellen.*
Subrogation, f. *Stellinge in de plaetſe van eenen ander.*
Subrogé, m. *In de plaetſe van een ander geſtelt.*
Subſecutif, *Dat haeſt op iets anders volgt.*
Subſecutivement, *Vervolgens, korts, ergens op volgen.*
Subſide, *ou* ſecours, m. *Byſtant, onderſtandt, hulpe.*
Subſidiaire, c. *Behulpigh, behulpſaem.*
Subſiſtance, f. *Middel om beſtaen*, of *leven.*
Subſiſter, *Van hem ſelven beſtaen, ſtaende blijven.*
il ne peut pas Subſiſter avec cela, *Hy kan daer mede niet leven.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

matiere Subſiſtante, *Iet dat van hem ſelven beſtaet.*
Subſtance, f. *Selfs-ſtandigheyt, ſubſtantie, goet.*
Subſtancieux, m. *Dat veel kracht heeft.*
Subſtantiel, *Weſentlijck, ſapachtigh, vol ſap.*
Subſtantiellement, *Weſentlijcken.*
Subſtantif, m. *Self-ſtandigh.*
Subſtituer, *In eens anders plaetſe ſtellen.*
Subſtitut de Procureur en quelque procés, *Een Subſtituyt van de Procureur.*
Subſtitution, f. *Stellinge in eens anders plaetſe.*
Subterfuge, f. *Een uytvlucht.*
chercher des Subterfuges, *'t Futſel-boeck* of *'t verlangen van de galge ſoecken.*
Subtil, m. *Subtijl, ſcherpſinnig, dun.*
une choſe Subtile, *Een ſubtyle en ingenieuſe ſake.*
une plume Subtile, *Een kleyne penne.*
Subtilement, *Subtijllijck, dunnekens.*
Subtilité, f. *Subtijlheyt.*
Subtilité d'eſprit, *Scherpſinnigheyt.*
Subtiliſer les humeurs, *De vochtigheyt verminderen, benemen, verkleynen,* of *dun maken.*
Subtiliſer quelque trahiſon, *Eenige verraderye ſubtijllijck aenleggen* of *voorſtellen.*
Subtiliſer ſur quelque matiere, *Scherpſinnighlijck over een materie handelen.*
Subtiliſer, comme on pourra faire quelque choſe, *In ſijn memorie verſinnen en overleggen hoe men iet ſoude mogen doen.*
Subvenir, *Te hulpe komen, byſtaen.*
Subvenu, *Te hulpe gekomen.*
Subvention, aide, ſecours, aſſiſtance, f. *Hulpe.*
la Subvention, qui ſe fait envers les pauvres, *De noodtdruft verſorgende die gedaen wordt aen den Armen.*
Subvertir, *Het onderſte opwaerts keeren, omkeeren, bederven.*
Subverti, m. *Omgekeert, bedorven.*
Subverſion, f. *Omkeeringe, bedervinge.*
Suc, m. *Sap, ſop, natuerlijcke vochtigheyt.*
Succulent, plein de Suc, *Vol ſap, ſapachtigh.*
ſuccer le Suc, *Het ſap uyt ſuygen.*
Succeder à aucun, *In een anders plaets komen, na iemants doodt in ſijn beſit komen, erven.*
Succeder, réüſſir, *Gelucken.*
cela te Succedera mal, *Dat ſal u qualijck gelucken* of *bekomen.*
droit Succeſſif, *ou* de Succeſſion, *'t Recht van ſucceſſie, en in een anders plaetſe en erve te vallen.*
Succeſſeur, m. *Een nakomelinck.*
Succeſſeur, heritier, *Erfgenaem.*
Succeſſion, f. *Erffeniſſe, verſtorven goedt.*
il m'eſt venu une Succeſſion, *My is wat aen geſtorven.*
joüir d'une Succeſſion, *In 't beſit van eenigh erf goedt zijn.*
renoncer à la Succeſſion, *Den ſleutel op 't graf leggen.*
par Succeſſion de temps, *Met 'er tijdt, door veranderinge des tijdts.*
Succeſſivement, *Vervolgens.*
Succés, m. *Voortganck, uytganck,* of *uytkomſte.*
Succint, Suceinct, brief, m. *Kort.*
Succinctement et en peu de paroles, *Kortelijk, in 't korte, met luttel* of *korte woorden.*
Succomber, *De nederlage hebben, onder leggen,* ot *verdruckt worden.*
Succer, *Suygen.*
Succement, m. *Suyginge, het ſuygen.*
Succre, m. *Suycker.*
Succrer, *Suyckeren, met ſuycker beſtroyen.*
Succré, m. *Geſuyckert.*
ma Succrée, *Mijn ſuycker-mondeken, mijn ſoete lief.*
des amandes Succrées, *Geſuyckerde amandelen.*
paroles Succrées, *Geſuyckerde woorden.*
Succrier, faiſeur de Succre, m. *Suycker-backer.*
Sud, *ou* midy, *Den Zuyden windt.*
Sud-eſt, *Zuyd-ooſten windt.*
Süeil, m. *Eenen dorpel, drompel.*
le ſur Süeil, *Den boven-dorpel.*
le bas Süeil, *Den onder-dorpel.*
Süeil, *ou* ſouil, ſe prend auſſi pour le bourbier, où le porc ſanglier ſe veautre, *Den modder* ot *moeraſch daer een wildt vercken ſich in wentelt.*
Süer, *Sweeten.*
il a bien Sué pour obtenir cela, *Hy heeft ſeer gearbeyt om dat te verkrygen.*
Süer ſang & eau, *Bloet en water ſweeten.*
Süeur, m. *Een die ſweet.*
Süeur, f. *Sweet.*
Sueux, m. *Beſweet, nat van den ſweete.*
Süant, m. *Sweetende.*
Süement, *ou* Süerie, f. *Sweetinge.*
Süette, f. *De ſweet-ſucht.*
Suffire, *Genoegh zijn.*
Suffire à quelque labeur, *ou* eſtre ſuffiſant, *Sterck genoegh zijn tot eenigen arbeyt.*
cela vous Suffiſe, *Laet het u genoegh zijn.*

Suffi-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Suffiſant, m. *Genoeghſaem, bequaem.*
faire le Suffiſant, *ou* du ſuffiſant, *De gauwer ſpeelen, roemen, pocchen.*
auteur Suffiſant et digne de foy, *Eenen Auteur die van waerden is.*
une choſe Suffiſante et d'importance, *Een ſake van importantie.*
Suffiſamment, *Genoeghſaemlijck.*
Suffiſance, f. *Genoeghſaemheyt.*
Suffiſance d'eſprit, *Bequaemheyt.*
j'ay des biens à Suffiſance, *Ick hebbe goedts genoegh, en meer dan genoegh.*
Suffoquer, *Verſticken, verworgen, verſmachten.*
Suffoqué, m. *Verſtickt, verworcht, verſmacht.*
Suffocation, f. *Verſtickinge, verworginge, verſmachtinge.*
Suffragant, m. *De Suffragaen* of *Vicaris van een Biſſchop.*
Suffrage, m. *Keur-ſtem*, of *gunſte in iemanden te kieſen.*
bailler ſon Suffrage, *ou* voix, *Sijn ſtemme geven.*
Suffumigation, f. *Wierookinge*, of *beroockinge.*
Suffuſion, f. *Stortinge, den dracht-loop der oogen.*
Suffuſion de bile, *Overloop van de gal.*
Suget, *voyez* Sujet.
Suggerer, inſpirer, *Ingeven, in de memorie brengen.*
Suggeré, m. *Ingegeven, in de memorie gebracht.*
Suggeſtion, f. *Ingevinge.*
Sugles, *ou* Soles, poiſſons, *Tongen.*
Sujet, m. *Onderdanigh, onderworpen.*
Sujet, obligé, *Verplicht.*
tenir Sujet, *Kort houden.*
lieu expoſé & Sujet aux vents, *Een plaetſe die wel na alle winden ſtaet.*
Sujet, *ou* perſonnage, *Een perſoon.*
un Sujet, *Een onderſaet.*
Sujet, matiere, *Stof, materie.*
Sujet, occaſion, *Reden, gelegentheyt.*
il ſe fache ſouvent ſans Sujet, *Hy wordt dickwils quaet ſonder oorſake* of *reden.*
Sujettion, f. *ou* Subjection, *Onderdanigheyt, onderworpinge.*
Suif, m. *Ruet, roet, keersſmeer, ongel.*
Suiffe, f. Vandoiſe, eſpece de poiſſon, *Een revier viſch.*
Suin, m. Laine avec le Suin, *Ongewaſſchen wolle.*

Suineux, craſſeux, ord & ſale, *Vuyl, vet, ſmeerigh.*
Suinter, *Een ſmeerige vettigheyt van ſich geven.*
la playe Suinte, *De wonde draeght*, of *geeft vochtigheyt.*
Suite d'une choſe, *ou* conſequence, *Gevolg, nagevolg, navolging.*
trois fois de Suite, *Drie mael na malkanderen.*
Suite, f. *Geley, ſtatie, gevolg.*
en Suite, *Daer na.*
un mois de Suite, *Een maent lang*, of *achter een.*
Suivant, *Volgende.*
le jour Suivant, *Den volgenden dagh.*
Suivante, Demoiſelle ſuivante, *Een Staetjuffrouw.*
Suivi, *ou* Suivy, *Gevolcht.*
le Roy, Suivi des Princes du ſang, *De Koning, gevolgt van de Princen van den bloede.*
Suivre, *Volgen.*
Suivre quelqu'un, *Iemant volgen.*
Suivre le conſeil de quelqu'un, *Iemants raet volgen.*
vous Suivez Ariſtote, *Gy volgt de leere van Ariſtoteles.*
Sulphureux, m. *Solfferachtigh, beſolffert.*
Sultan, *ou* Soldan, *Een Turcx Prins.*
Superabonder, *ou* Surabonder, *Te veel* of *t'overvloedigh zijn.*
Superabondant, *ou* Surabondant, m. *Te veel, overvloedigh.*
Superabondance, *ou* Surabondance, f. *Overvloedigheyt.*
Superabondamment, *ou* Surabondamment, *Overvloedelijcken.*
Superbe, c. *Hovaerdigh, opgeblaſen, hooghmoedigh.*
Superbe, f. *Hovaerdigheyt.*
femme Superbe, *Een hovaerdige, opgeblaſene vrouwe.*
un baſtiment Superbe, *Een heerlijck*, of *koſtelijck gebouw.*
Superbement, *Hovaerdighlijck, opgeblaſentlijck, koſtelijck.*
Superbité, *ou* Superbe, f. *Hovaerdigheyt, opgeblaſentheyt.*
Superer, *Verwinnen, te boven gaen.*
Supercherie, f. *Een arge liſt, een heymelijcke en booſe treck*, of *looſe bedriegery.* (*ken.*
uſer de Supercherie, *Arghliſtige lagen gebruyc-*
Superrogation, *Eenigh werck dat men doet boven ſijn ſchuldige plicht, overtolligheyt.*

œuvres

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

œuvres de Superrogation, *Overtollige werken.*
Superficie, f. *De vlackheyt* of *breetheyt die haer uytwendelijck toont aen alle dinck.*
Superficiel, m. *De uytwendige vlackte aen eenigh dinck.*
le Superficiel de quelque chose, *Al't gene dat men uytwendigh aen eenigh dinck siet.*
Superficiellement, *Los over heen, uytwendelijcken.*
Superflu, m. *Overvloedigh, overtolligh, onnuttigh.*
estre Superflu, *Overschieten, te veel zijn.*
Superflu en paroles, *Veel klaps en snaps, overvloedigh in woorden.*
Superfluité, f. *Overdaet, overtolligheyt, overvloedigheyt.*
Superfluëment, *Overvloedelijck, overdadelijck.*
Superieur, m. *Een Overste.*
Superiorité, f. *Overheyt.*
Superlatif, m. *De voortreffelijckste.*
Superlativement, *Voortreffelijck boven alle anderen.*
Supernaturel, Supernaturellement, *voyez* Surnaturel.
Supernel, *ou* qui est d'enhaut, *'t Geen in't opperste is, van't opperste.*
Supernellement, *Van boven, van boven af.*
Supernumeraire, *Het overschot boven't getal.*
un soldat Supernumeraire, *Een krijghsman boven't getal aengenomen.*
Superscription, f. *Opschrift.*
Superstition, f. *Bygeloove, arghwaenheyt, superstitie, valschen Godtsdienst.*
Superstitieux, m. *Superstitieus, scrupeleus, bygeloovigh, arghwanigh.*
Superstitieusement, *Met te grooten bygeloof en arghwaen.*
Suppléer, *Vervullen,* of *voldoen dat'er ontbreeckt.*
vostre courtoisie Suppléera aux defauts de ma capacité, *Uw' beleeftheyt sal't gebreck van mijn onbequaemheyt vervullen.*
Suppléement, et rempliſſement, m. *Een vervullinge* of *volmakinge en voldoeninge.*
Supplice, m. *Straffinge, pyninge.*
mener au Supplice, *Ter doodt* of *ter galge brengen* of *leyden.*
Supplicier, *Straffen, rechten.*
Supplicié, *Gestraft, gerecht.*
Supplier aucun, *Iemant ootmoedelijck bidden.*
Suppliant, m. *Ootmoedelijck biddende.*
un Suppliant, *Een smeker,* of *ootmoedige versoecker.*
Supplication, f. *Een ootmoedelijcke bede.*
Supporter, *Verdragen.*
Supporter et favoriser aucun, *Iemant favoriseeren en gunstigh zijn.*
trop Supporté, *Die men veel toelaet en verdraeght.*
Supporter la despense, *Den kost dragen* of *doen.*
Support, m. *Gunste, hulpe, steunsel.*
avoir du Support, *Vrienden in't spel hebben.*
Supportable, c. *Verdraeghlijck.*
Supposer, *Onderleggen, ondersetten.*
Supposer un testament, *Een valschen testament maken,* of *voor den dagh brengen.*
Supposé, m. *Eenen die gestelt, of geset is in de behoorlijcke plaetse van eenen anderen.*
enfant Supposé, *Een wisselinck* of *wissel-kint.*
testament Supposé, *Een valsch testament.*
il me sera donné, Supposé que je, &c. *Het sal my gegeven worden, op conditie dat ick, &c.*
Supposons qu'il ait dit cela, *Laet ons nemen,* of *vast stellen, dat hy dat geseyt heeft.*
Supposé que cela fust ainsi, *Genomen dat het soo was.*
personne Supposée, *Toegemaeckte persoon.*
Supposeur de faux tesmoins, m. *Voortbrenger* of *onderrechter van valsche getuygen.*
Supposement de faux tesmoins, *Voortbrenginge van valsche getuygen.*
Supposition, f. *Suppositie, legginge, stellinge.*
Supposition d'enfant, *Een wisselinge van een kindt.*
un Suppositoire, m. *Pille, clisterie, steeck-pille, set-pille.*
Supprimer, *Onderdrucken, verdrucken* of *versteken, verborgen.*
Supprimer un testament, *Een testament te niet doen.*
Supprimer un livre, *Een boeck verbieden.*
Supprimé, m. *Versteecken, verborgen, onderdruckt, te niet gedaen, verboden.*
Suppression, f. *Verstekinge, verborginge, onderdruckinge, afsettinge, te niet doeninge.*
Suppression, *ou* rétention d'urine, *Ophoudinge van water, last om sijn water te maken.*
Suppurer, *Veretteren, versweeren, tot etter worden.*
Suppuration, f. *Veretteringe.*
Suppuratoire, c. *Dat doet rypen, en tot etter worden.*
Supputation, *ou* calculation, f. *Rekeninge, overtellinge.*

Sup-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Supputer, conter, *Rekenen.*
Supputé, conté, m. *Gerekent.*
Sur, du Sureau, m. *Een Vlier-boom.*
Sur, aigre, aigret, m. *Suer, amper.*
Suret, un peu ſur, m. *Sueracht ig, amper-achtig.*
Sur, *ou* ſus quelque choſe, *Boven*, of *op eenig ding.*
Sur tout que, &c. *Boven al dat, &c.*
tout Sur le point, *Juyſt van paſſe, ter rechter tijdt.*
Sur le champ, *Terſtont, ſtaens voets.*
payer Sur 'e champ, *Met gereet geldt betalen.*
Sur le vespre, *Ontrent den avondt.*
Sur ces entrefaites, *Ondertuſſchen, terwijl dit gedaen wiert.*
Surabonder, *Te veel en t'overvloedig zijn.*
Surabondant, m. *Overvloedelijk.*
Surabondance, f. *Overvloedigheyt.*
Surabondamment, *Overvloedelycken.*
Suracheter, *Te dier kopen.*
Surajouſter, *ou* ſurajouſter, *Meer by doen.*
Surajouſté, *ou* ſurajouſté, m. *Noch daer en boven by gedaen.*
Suranné, m. *Overjarig, dat ſeer oudt is.*
une parole Surannée, *Een oudt woordt, een woordt dat niet meer in 't gebruyk is.*
Surattendre aucun, *Iemant ſachtjens voor gaende verwachten.*
je vous ay Suratendu, *Ik hebbe uw allenkskens voor gaende verwacht.*
Surboire, *Daer op*, of *daer en boven drincken.*
Surbon, m. *Boven maten goet.*
Surcharge, f. *Nieuwe laſt.*
Surcharger, *Overladen.*
Surchargé, m. *Overgeladen.*
Surconcevoir, *d'Eene vrucht over d'ander ontfangen.*
un Surcot, *ou* Surcotte, m. *Een mantel* of *boven-rok.*
Surcoude, *Het gedeelte des arms boven d'elleboog.*
Surcouvrir, *Overdecken.*
Surcouvert, *Overdekt.*
le Surcroit, m. *Toemaete, toegift, overſchot, de overwas.*
Surcroiſtre, *ou* ſurcroitre, *Overwaſſen, meer hooger* of *te ſeer waſſen.*
Surdire, *Daer en boven noch meer zeggen.*
Surdité, f. *Doofheyt.*
Surdoré, m. *Overguldt.*
Surdorer, *Overgulden.*

Sureau, m. *Vlier-boom, ou* Suſeau.
Surelle, f. *Zurcker* of *Zuerink.*
Surerogation, f. *Toegift*, of *toemate.*
Sureſcot, *'t Geen dat boven 't gelag verteert is.*
Surface, *Het uyterlijcke aenſien van eenig ding.*
Surfaire, *Overloven.*
Surfait, m. *Overgelooft.*
Surfaix, m. *Een over-gordel, overlaſt.*
Surexcellent, m. *Seer excellent.*
Surfleurir, *Na bloeyen, gelijk men in de kouwkommers en kawoerden ſiet.*
Surflotter, *Boven op vlotten* of *vloeyen.*
Surfondre, *Overſmelten.*
Surfriſer, *Op krullen, over krullen.*
Surge, *ou* laine ſourge, *Vers geſchooren wolle.*
Surgeon, *voyez* Sourgeon.
Surgir, *Aen landt komen, anckeren.*
Surgir à bon port, *In de haven komen.*
Surguinder, *Met een wind-as op winden.*
Surhaſter, *Verraſſchen, verhaeſten, overhaeſten.*
il s'eſt Surhaſté, *Hy heeft hem verhaeſt.*
Surhauſſer, *Verhoogen.*
Surintendance, f. *Opſicht, opper-voogdye.*
Surintendant, m. *Opſiender*, *Opper-voogd.*
Surintendant des finances, *Schat-meeſter, Rente-meeſter.*
Surmonter, *Verwinnen* of *overwinnen.*
Surmonter quelqu'un, *Iemant te boven gaen.*
une montagne qu'on ne peut Surmonter, *Een berg daer men niet kan overgaen.*
Surmonté, m. *Verwonnen.*
Surmulet, *ou* barbeau, m. *Een Barbeel-viſch.*
Surnager, *Boven op ſwemmen* of *vloeyen.*
Surnaiſtre, *Daer en boven noch toewaſſen* of *geboren worden.*
Surné, m. *Toegewaſſen.*
Surnaiſſance, f. *Volwaſſinge.*
Surnaturel, *Boven natuerlyk.*
Surnaturellement, *Boven natuerlycken.*
Surnom, m. *Toenaem.*
Surnommer, *Een toenaem geven, toenamen.*
Surnommé, m. *Getoenaemt.*
Suroindre, *Boven op ſmeeren, overſmeeren.*
Suronder, *Op de baren vlieten.*
Sur-os, m. *'t Bovenbeen dat aen de paerden uytſteekt.*
Surpaſſer aucun, *Iemant te boven gaen.*
Surpeau, f. *Het buytenſte vel.*
Surpendre, *Over* of *onhooge hangen.*
Surpendant, m. *Boven op hangende, overhangende.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Surplis, m. *Een Koor-kleedt, overrok.*
le Surplus, *Het overſchot.*
le Surplus qu'on a outre la meſure, *Toemate.*
au Surplus, *Daer en boven, boven dien.*
Surpoids, *Den uytſlag als men met gewigte weegt.*
Surprendre, *Verraſſen, op ſijn onverſiens grijpen* ofte *overvallen, betrappen, beklippen.*
Surprendre en menterie, *Op leugenen bevinden.*
Surprendre et tromper, *Bedriegen.*
Surpris, m. *Verraſcht, overvallen, betrapt, beklipt.*
Surpris en adultere, *In overſpel bevonden.*
Surpriſe, f. *Verraſſinge, overvallinge, beklippinge.*
Surpreneur, m. *Verraſſcher, een die de lieden overvalt.*
Surpreneurs et trompeurs practiciens, *Bedrieglijcke practiſijns.*
Surpriſer, *Overloven, overſchatten.*
Surroger, *voyez* Subroger.
Surſaut, m. *Een onverſienige aenvallinge* of *aengrijpinge*, of *opſpringinge.*
ſe reſveiller en Surſaut, *Uyt den ſlaep ontſpringen.*
il ſe leva en Surſaut, *Hy ſtont op ſijn onverſiens op.*
Surſeance, *voyez* Surſoir.
Surſemer, *Boven op zaeyen.*
Surſemer un champ, *Een landt te dik zaeyen.*
Surſemé, m. *Bezaeyt, boven op gezaeyt.*
un porc Surſemé, *Een engantſch vercken.*
Surſeoir, *ou* ſurſoir, *Ophouden, aflaten, uytzetten, uytſtellen.*
Surſoir le jugement d'un procés, *'t Vonnis van een proces uytſtellen* of *verlengen.*
Surſeance, f. *Ophoudinge, uytzettinge, uytſtel.*
Surveiller, *Ergens op wachten* of *waken.*
un Surveillant, m. *Die ergens op wacht* of *yet gade ſlaet ende waer neemt.*
Survendre, *Te dier verkoopen.*
Survendu, m. *Te dier verkocht.*
Survenir, *Overkomen.*
il eſt Survenu une guerre, *Daer is een oorloge opgereſen.*
il n'eſt rien Survenu de nouveau, *Daer en is niet nieuws geſchiedt* of *by gekomen.*
Survenant, m. *Overkomende.*
Survenuë. f. *Overkominge, geſchiedenisſe.*
Surverſer, *Boven over gieten.*
Surveſtir, *Boven aen doen, overkleeden.*
Survivre, *Overleven.*
Survivant, m. *Overlevende, lank levende.*
Survivance, f. *Het overleven, lanklevigheyt.*
Survivance, *Toezegginge eens ampts* of *officie na de doodt van een ander.*
Survoler, *Boven op* of *over vliegen.*
Survolé, m. *Boven over gevlogen.*
Survoleter, *Allenxkens boven* of *over vliegen, over ende weder vliegen.*
Survuider, *Ydel ende ledig maken, van het een vat in't ander doen.*
Sur, *ou* ſus, *Op, boven.*
remis Sus, *ou* remis en eſtat, *Weder opgeheven* of *opgerecht.*
Sus devant, *'t Sa wel aen, 't ſa voorts.*
Suſceptible, c. *Annemelijk, begrijpelijk.*
Suſciter, exciter, *Verwecken.*
Suſciter un procés, *Proceſſen ſtichten.*
Suſciteurs de procés, m. *Stichters van Proceſſen.*
un Suſeau, *ou* ſureau, *Een Vlier-boom.*
vinaigre de Suſeau, *Vlier-azijn.*
Suſpect, m. *Suſpect, daer men quaet vermoeden op heeft.*
Suſpection, f. *Suſpitie* of *quaet vermoeden.*
Suſpendre, arreſter, *Ophouden, uytſtellen.*
Suſpendre quelqu'un de ſon office, *Iemant een tijdt lang ſijn officie benemen.*
eſtre Suſpens, *ou* en ſuſpens, *In twijffel zijn, twijffelen.*
Suſpendu de ſon office, m. *Die ſijn officie eenen tijdt lang benomen is.*
Suſpenſion, f. *Twijffel, uytſtel, ophoudinge.*
Suſpenſion d'armes, *Stilſtant van wapenen.*
Suſpenſion d'office, f. *De beneminge van iemants officie voor eenen tijdt lang.*
Suſtenter, *Onderhouden, voeden, opvoeden.*
Suſtenté, m. *Onderhouden, gevoedt, opgevoedt.*
Suſtentation, f. *Onderhoudinge, voedinge.*
le Sutin d'Angleterre, m. *d'Engelſche ſweetſiekte.*
Suye, f. *'t Roet van de ſchoorſteen.*
Suyer, m. Nom d'arbre, *Een Vlier-boom.*
Suyvre, *Volgen, navolgen, voyez* Suivre.
Suzeau, m. *Een Vlier-boom.*

SY

SYcomore, m. Arbre, *Een wilden Vygeboom*, of *een boom in Egypten, half een Vyge- en half een Moerbezien-boom.*
une Syllabe, *Een Syllabe* of *Letter-greep.*
un mot de deux *ou* trois Syllabes, *Een woordt van twee* of *drie Syllaben.*
Syllogiſme, m. *Een ordentlijk begrijp daer men met*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

met redenen wat besluyt, een besluyt-reden.
Symbole, m. *Teecken der kenniſſe* of *waerheyt.*
le Symbole des Apoſtres, *d'Artijckelen des geloofs.*
Symboliſer, *ou* Symbolizer, *In 't korte ſpreken* of *overkomen, gelijcken.*
il a une tres mauvaiſe femme, avec laquelle il luy faut Symboliſer, *Hy heeft een arge vrouw, met welcke hy moet veynſen ende overkomen, om beters wille.*
Symboliſé, m. *In 't korte geſproken.*
Symboliſation, m. *Sprekinge met korte woorden.*
Symmetrie, f. *Gelijkformigheyt.*
Sympathie, f. *Mededoogzaemheyt, compaſſie.*
Symphonie, f. *Accoort van ſtemmen,* of *eenige inſtrumenten der Muſijcke.*
Symptome, m. *Dat men van een ſiekte behaelt, een toeval.*
Synagogue, f. *Een t'ſamen vergaderinge.*
Syncere, c. *Puer ende zuyver, oprecht.*
Syncerité, f. *Puerheyt, zuyverheyt, oprechtigheyt.*
Syncerement, *Suyverlijk, oprechtiglijk.*
Syncope, f. *Afkortinge van een ſyllabe* of *letter in een woordt.*
Syncoper, *ou* ſyncopiſer, *Afkorten, abbrevieren.*
Syndereſe, f. *Een wreeging des gemoedts.*
Syndic et procureur d'une communauté, m. *Voorſpraek van een gemeynte.*
Syndiquer, *Voor de gemeynte iet bedingen.*
Syndiquer quelqu'un en ſes paroles, *Iemant in ſijn woorden beriſpen.*
il Syndique les actions de tout le monde, *Hy heeft van een yeder wat te zeggen.*
Syndicat, m. *Het officie van een voorſprake voor de gemeynte, een Penſionaris.*
Synode, m. *Een vergaderinge, bezonderlijk van geeſtelijcke dingen ende perſoonen.*
Synodal, *Dat tot de geeſtelijcke vergaderinge behoort.*
Synonyme, *voyez* Sinonime.
Synople, *voyez* Sinople.
Syntheſe, f. *Een ſeker kort kleedt.*
Syntheſe, f. *Uytteerende* of *verdrogende ſiekte.*
Synthetic, m. *Uytteerende, uytdrogende, die uyt droogt.*
Syre, m. *Een Heere, voyez* Sire.
Syringue, f. *Een ſpuyte,* of *pijpe.*
petite Syringue, *Een ſtroo-pijpken.*
Syringuer, *Spuyten, pijpen.*

TA, *Dijne, uwe,* comme, Tabonté, *Uwe goetheydt.*
Ta mere t'a enfanté, *Uw moeder heeft u gebaert.*
Tabac, petun, *Tabak.*
Tabellion, m. *Een Notaris, een Brief-drager* of *Bode.*
Tabellionage, m. *Den Notaris Schrijf-kamer,* of *ſchryf-plaets.*
Tabernacle, m. *Een Tabernakel* of *Tente.*
la Tablature du Lut, *ou* d'autre inſtrument ſemblable, *De Tablature,* otte *d'eerſte fondamenten van de Luyte,* ofte *van andere diergelijcke inſtrumenten.*
Tablature, enſeignement, *Onderwijſinge.*
je vous en donneray la Tablature, *Ik zal u dat leeren* ofte *onderwijſen.*
Table, f. *Een Tafel.*
Table à tous venans, *Gemeyne maeltijdt-tafel.*
honneſte Table, *Een goede tafel* of *goeden koſt.*
Table de cuivre, *Kopere Plate.*
Table pour joüer aux dames, *Een Dam-bert.*
Table d'autel, *Den diſch van den Outaer.*
la Table d'un livre, *De Tafel* of *Regiſter van een boek.*
Table de geografie, *Een Kaerte.*
Table d'attente, *Tafel daer niets op geſchreven* of *geſchildert is.*
Table à chiffrer, *Een Leye,* of *Reken-tafel.*
lever la Table, *De Tafel wech nemen,* of *opnemen.*
Tablette, f. Petite table, f. *Tafelken.*
Tablettes en menüiſerie, *De Paneelkens van eenig Schrijn-werk.*
Tablettes à eſcrire, f. *Tafel-boexken, Tafel-lettekens.*
Tableau de peinture, m. *Een Tafereel.*
Tablier, *ou* damier à joüer, *Een Verkeen-berdt, Tiktak-berdt.*
Tablier, *ou* devantier de femme, *Vrouwen voorſchoot.*
Tablier de tailleur, *Een Kleermakers Tafel.*
Tablier de cordonnier, m. *Scherp-berd, Schoenmakers ſny-berdt.*
Tabourement, *ou* ſonnement de tambour, m. *Trommel-ſlaninge.*
Tabouret, m. *Spelle-kuſſenken* ofte *herteken.*
Tabour, Tambour, Tabourin, m. *Een Trommel.*
Tabourer, tabouriner, ſonner le tambour, *De trommel ſlaen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tabourer des pieds, *Met de voeten ſtampen.*
Tabourinet, petit tabourin, m. *Trommelken.*
Tabourineur, Tambour, m. *Trommel-ſlager.*
Taby, Tabis, eſtoffe de Taby, *Tabyn.*
Tacet en Muſique, *Het ſtilſwygen in de Muſijke.*
Tacconner, *Schoenen verzoolen.*
Taccon, *Een ſchoen lap.*
Tâche, *ou* taſche, m. *De taeke* of *het geſet werk.*
Tache, *Een vlek, plek*, of *ſmette.*
Tache à l'œil, *Een grauwe vlek in 't oog.*
oſter une Tache, *Een vlek uyt doen.*
Taché, *Vleckig, bevlekt.*
Tacher, *Bevlecken, vuyl maken.*
Tacheté, *ou* marqueté, *Gevlekt, gemarbert.*
une poulle Tachetée, *ou* grivolée, *Een geſprenkelt hoen*, of *henne.*
Tachette, *ou* petite tache, *Een kleyne vlek.*
Tacite, c. ſecret, m. *Heymelijk en ſtille.*
affection Tacite, *Een bedekte affectie en genegentheyt.*
Tacitement, *Heel heymelijk* of *bedektelyk.*
Taciturne, m. *Swygachtig, die weynig van woorden is.*
Taciturnité, f. *Stilſwygentheyt.*
Tacle, m. *Een met veeren.*
Tacon, *voyez* Taccon.
Tacquet, m. *ou* Cheville, f. *Een houten ſpie* of *nagel.*
Tacquin, m. *Een grooten vrek* of *gierigaert.*
Taffetas, m. *Taftas.*
Tahon, *Een paerts-vliege.*
Taie, *voyez* Taye.
Taillade, f. *Een ſneede.*
Taillandier, m. *Een Smit die bylen* of *kliefbeytels, houmeſſen, en andere grove inſtrumenten om te ſnyden* of *te houwen maekt.*
Taille, *ou* couppeure, f. *Snydinge* of *kervinge.*
une Taille de bois, *Een kerfhout, om t'onthouden 't getal van het geene dat men haelt.*
pierre de Taille, *Gehouwen* of *vierkantige ſteen.*
Taille, f. *Impoſt, ſchattinge.*
Taille auſſi eſt la ſtature du corps, *De proportie, fatſoen en maekſel van't lichaem, de geſtalteniſſe.*
il eſt de belle Taille, *Hy is wel geproportioneert en gefatſonneert van lichaem.*
cheval de legere Taille, *Paerdt dat rank van lijve is.*
pourſa Taille, *Na de grootheyt* ofte *kleynheyt ſijns lichaems.*
frapper de pointe & de Taille, *Al houwende ſlaen.*

coup de Taille, *Een houw* of *ſlag.*
Taillable, c. *Dat tribuyt geeft* of *geven moet.*
Tailler, *Snyden, afhouwen.*
Tailler les arbres, *De boomen ſnoeyen* of *afhouwen.*
Tailler la vigne, *Den wyngaert ſnyden.*
Tailler et graver, *Graveeren.*
Tailler au vif, *Nae't leven houwen* of *graven.*
Tailler une plume en petite lettre, *Een penne kleyn ſnyden.*
le Taillant, *De ſneede* of *'t ſcherp.*
Taillé, *ou* couppé, m. *Geſneeden, gehouwen.*
marbres Taillés, *Gehouwen marmer-ſteen.*
Taillement, m. *Snydinge.*
Taillement, m. *Afhouwinge* ofte *blootinge eens Boſch.*
un bois Taillis, *Boſch daer men hout uyt houwt.*
une Taillade, f. *Een houw.*
Tailleur, *ou* couſturier, m. *Een ſnyder*, of *kleermaker.*
Tailleur de pierres, m. *Steen-houwer, Steen-ſnyder.*
Tailleur, *ou* Graveur, m. *Graveerder.*
Tailleur d'images, m. *Beeld-ſnyder, figuerſnyder.*
Tailleure, *ou* couppure, f. *Snydinge, afhouwinge.*
Taillure, *ou* eſmondement d'arbres, *Afhouwinge* of *ſnoeyinge der boomen.*
Taillure, *ou* graveure, f. *Graveeringe.*
Taion de bois, *voyez* Baliveau.
Taire, ſe taire, *Swijgen.*
ſe Taire d'aucune choſe, *Iet verſwijgen.*
faire Taire tout le monde, *Al de werelt haren mondt ſtoppen.*
Tay toy, *Swijgt.*
Taiſſon, m. *Een Das*, of *Grevel.*
Talc, pierre tranſparente, *Een deurſchijnende ſteen.*
un Talent, *Een ſomme geldts van ſes hondert kronen.*
Talent, *ou* affection, & inclination, *Luſt en begeerte.*
mal-Talent, m. *Haet.*
Talent, *ou* don de nature, *Een byzondere gave van de natuere, een genegentheyt.*
avoir un bon Talent pour les eſtudes, *Een byzondere genegentheyt hebben tot het ſtudeeren.*
employer bien ſon Talent, *Sijne gaven wel beſteden.*
Talion, *ou* revange, m. *Gelijcke vergeldinge.*
la Loy de Talion, *De Wet van Talion, de welke eyſch-*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

eyſchte, dat die een tant of *handt af geſlagen hadde, moeſte deſelve pyne lyden, en een lidt wederom verlieſen.*

Talmouſe, f. *Een kees-taerdt, van kees en eyeren, binnen Parijs ſoo genaemt.*

Taloche, *Een plack* of *ſlagh in de handt.*

Talmuth, m. *Der Joden Wetten en Ceremonie-boeck.*

le Talon, *De hiele.*

Talon de gouvernail, m. *Het onderſte van 't roer dat in 't water gaet.*

montrer les Talons, *Gaen loopen, de vlucht nemen, ſijn lappen laten ſien.*

Talonner de prés, *Iemanden kort op de hielen volgen.*

les maux qui nous Talonnent, *De qualen die ons over 't hooft hangen.*

chemin hanté et Talonné, *Betreden wegh.*

Talonner un cheval, *Een paert alleen met de hielen, ſonder ſpooren, ſtooten.*

Talus, *ou* talud, m. C'eſt la pente d'un foſſé, *De ſchuynſigheyt, 't zy van aerde of ſteen, onder van een ſchanſſe* of *dijck, daer 't water tegen* of *op ſpoelt.*

Taluer, *De ſchuynsheyt van een wal maken.*

Tamarinde, *Seker kruyt alſoo genaemt.*

Tamaris, m. *Tamariſten-boom.*

Tambour, m. *Trommel.*

Tambour, m. *Een Trommelſlager.*

Tambouriner, *De trommel ſlaen.*

Tamis, m. *Een Zifte.*

Tamiſer, m. *Ziften.*

Tamiſé, f. *Gezift.*

Tampon, m. *Eenen tap*, of *ſtopſel van een fleſſche.*

Tamponner, *Stoppen.*

Tan, *ou* taon, m. *Paerts-vliege.*

Tan de tanneur, m. *Pulver van ſchorſſen van jonge eycken boomen, loog van Leer-touwers.*

Tanche, f. Poiſſon, *Seele, zeelt.*

Tandis que, cependant, *Terwylen dat, ter tijdt toe.*

Tanieres, f. *Holen van wilde beeſten.*

Tanné, m. *Tanneyt, kaſtany-bruyn.*

couleur Tannée, *Tanneyt verwe* of *couleur.*

drap Tannée, *Tanneyt laken.*

Tanné obſcur, *Moreyt, kaſtany-bruyn.*

Tanner, *Leer-touwen.*

cuir Tanné, *Getouwt leder.*

Tanneur, m. *Leer-touwer.*

Tannerie, f. *Leer-touwerye, leer-touwers winckel.*

Tanſer, *Kyven, bekyven.*

Tanſer quelqu'un, *Iemant hardt bekyven*, of *door ſtrijcken.*

Tanſé, m. *Gekeven* of *bekeven.*

Tanſatif, querelleux, m. *Kijfachtigh*, of *dat tot kyven weckt* of *genegen is.*

Tant, *Seer, ſoo veel.*

riche Tant et plus, *Overmaten rijck.*

Tant, ſi fort, *Soo ſeer, ſoo verre, ſoo veel.*

je ne ſçaurois Tant attendre, *Ick ſouw ſoo lang niet konnen wachten.*

Tant que le monde durera, *Soo lang als de werelt ſtaen ſal.*

autant de Temps, *Soo langen tijdt.*

il n'a pas du pain, Tant s'en faut qu'il ſoit riche, *Hy heeft het broot niet, ſoo veel ſcheelt het dat hy rijck ſou zijn.*

Tant ſeulement, *Alleenlijck, alleenlijck maer.*

Tant de temps que, &c. *Soo lange dat, &c.*

Tant petit ſoit, *Hoe kleyn dat het zy.*

Tant que c'eſt, juſques à tant que, &c. *Tot'er tijdt toe dat, &c.*

demeurez icy Tant que je vienne, *Blijft hier tot dat ick kome.*

Tant que vous voudrez, *Soo veel en ſoo lange als gy wilt.*

ſi Tant eſt que, *By alſoo verre maer, indien maer, is 't dat maer.*

Tant s'en faut que, &c. *Ick late ſtaen dat, veel min dat, &c.*

Tant ſoit peu, *Hoe luttel dat'et is.*

Tant plus on a, tant plus on veut avoir, *Hoe meer men heeft, hoe meer men hebben wil.*

& a Tant de cette matiere, *En ſoo veel van deſe ſaecke.*

nous voila tant à Tant, *Nu zijn wy gelijck, d'een heeft ſoo veel als d'ander.*

Entant que c'eſt une des, &c. *Voor ſoo veel*, of *is 't ſake dat'et is een van de, &c.*

Tante, f. *Een moeye* of *moeyken.*

un Tantinet, un petit peu, *Een weynigh* of *weynigsken.*

Tantoſt, bientoſt, *Flus, haeſt.*

Tantoſt il jouë, tantoſt il eſtudie, *Dan ſpeelt hy, dan ſtudeert hy.*

il veut cela Tantoſt d'une façon, tantoſt de l'autre, *Dan wil hy 't ſoo hebben, dan weêr ſoo.*

Taon, *voyez* Tahon.

un Tapinois, *Een Geveynſde, een Hypocrijt.*

en Tapinois, *Al huckende en buckende om niet gehoort te worden, in 't ſecreet, geveynſdelijck, bedecktelijck.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tapir, Tapi, *voyez* Cacher, Caché.
ſe Tapir, *Bucken, duycken, hem verbergen.*
Tapir des pieds contre la terre, *Met de voeten op d'aerde ſtooten*, of *ſtampen.*
Tapis, m. *ou* Tapiſſerie, f. *Tapijt* of *Tapiſſerye.*
mettre une queſtion ſur le Tapis, *Een vrage op 't tapijt*, ot *op de baen brengen.*
Tapiſſer, *ou* orner de Tapiſſerie, *Met Tapiſſery behangen, betapyten.*
Tapiſſerie, f. *Tapyt-werk.*
Tapiſſerie de Turquie, *Turks Tapyt-werk.*
Taquet, m. *Een ſpie* ofte *houten nagel.*
Taquin, m. *Een die ſeer karig* ot *vrek is.*
Taquinement, *Kariglijk.*
Taquinerie, f. *Vroetheyt, ſparigheyt en gierigheyt.*
Taraut, *Een lange boor.*
Tard, *Spade* ofte *laet.*
il arriva Tard, *Hy quam ſeer ſpade* of *laet.*
il vient ſur le Tard, f. *Het word avondt, het gaet ten avondtwaert.*
pour le plus Tard, *Ten langſten*, of *leſte.*
ſi Tard? *Nu meer? eerſt nu?*
Tarder, *Wachten, vertoeven.*
il me Tarde que nous ne partons, *'t Verdriet my dat wy noch niet vertrecken.*
qui Tard arrive, mal loge, *Die laet komt, krygt quade herberge.*
Tardant, m. *Dralende, vertoevende.*
homme Tardif, *Slap ende traeg menſche.*
Tardiver, *Langen tijdt in een plaetſe vertoeven.*
pommes Tardives, f. *Winter ooft, appelen die laet rijp worden.*
Tardivement, *Traeglijk, langzaemlijk.*
Tardiveté, f. *Traegheyt, langzaemheyt.*
Tare, f. *ou* Dechet & diminution de quelque choſe que ce ſoit, *Afſlag ende minderinge van eenig ding, den tarre, de laccagie.*
il y a une Tare de dix eſcus en cette marchandiſe, à cauſe de la pluye, *Daer is ſchade ende verlies in die koopmanſchap van tien goude kroonen, door den regen.*
la Tare pour le change de quelque piece d'or, *'t Verlies ende de ſchade van eenig ſtuk goudts door de wiſſel.*
Tarelle, *ou* tarriere, f. *Een ſpycker-boor.*
Tarelet, m. Une petite tarriere, *Een kleyn boorken, een ſpycker-boorken.*
Targe, *ou* targue, f. Un petit bouclier, *Een targie* of *kleynen ſchildt voor voet-knechten.*
Targer, *ou mieux* targuer, couvrir, garantir, *Bedecken, bewaren, verzorgen.*
Targer, *ou* targuer ſon fait de quelque pretexte, *Sijn zack verſchoonen* of *bedecken.*
ſe Targer d'une raiſon, *Met eenige reden hem waren* of *ontſchuldigen ende excuſeeren.*
Targette, petite targe, *ou* targue, *Een kleyn ſchildeken.*
Targue, *voyez* Targe.
Tarir, *Verdorren, verdroogen.*
Tari, m. *Verdort, verdroogt.*
Tarin, *ou* chardonneret, m. Nom d'oiſeau, *Een Cys-vogeltje.*
une Tariere, f. *Een boor* of *ſpycker-boor.*
Tartane, f. *Een ſoort van groote ſchepen, een Tartaen.*
Tartares, m. *De Tarters*, of *die uyt Tartaryen.*
une Tarte, *ou* Tourte, f. *Een Taerte.*
Tartevelle, *ou* Triquette, f. *Een Ratel.*
Tartiere, f. *Een Taert-pan.*
Tartre de vin, *Wynſteen.*
Tas, *ou* amas de choſes, m *Eenen hoop, een ſtapel.*
porter en un Tas, *Hoopen, ophoopen, op eenen hoop dragen.*
un Tas de gens, *Eenen hoop* of *veel volks.*
un Tas de bois, *Een mijte houts.*
en un Tas, *In eenen klomp* of *hoop.*
la Taſche, *De taeke* of *gezet werk.*
Taſcher de &c. *Trachten, hem pijnen* of *ſijn beſte doen om &c.*
Taſcher de tout ſon pouvoir, *Sijn uyterſte beſte ende vermogen doen.*
Taſcher de ſurprendre et decevoir aucun, *Iemant zoecken te bedriegen.*
il a Taſché de, &c. *Hy heeft gezocht* of *ſijn beſte gedaen om, &c.*
Taſchement et effort de faire quelque choſe, *Neerſtigheyt om iets te doen.*
une Taſſe, *ou* couppe à boire, *Een Schale.*
Taſſer, entaſſer, *Stapelen.*
Taſſettes, un pourpoint à taſſettes, *Een wambays met ſchootkens.*
Taſter, tâter, *Taſten.*
Taſter, gouſter, *Proeven.*
Taſtevin, m. *Een Wyn-proever.*
Taſtonner les chevaux, *De paerden ſtreelen.*
aller Taſtonnant et à taſtons, *Al taſtende* of *metter taſt gaen.*
comme un aveugle Taſtonne en tenebres, *Gelijk een blinde gaet taſten in't doncker.*
Taſté, m. *Getaſt, geroert.*
Taſtonnement, m. *Taſtinge.*
Tavayolle, *Kerk-doek.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

un Taudis, m. *Een ſtroo-of riet-dack, een arme hutte.*
Taveler, *ou* mouſchetter, tacheter, *Sprencke-*
Tavelé, *Geſprenckelt, gemarbert.* (*len.*
chien Tavelé, *Spilioen, eenen bonten hondt.*
vache Tavelée, f. *Een bonte koe.*
Taveleure, f *Strepinge, ſtreepſel, ſpickelinge.*
Taverne, f. *Taverne* of *herberge.*
frequenter les Tavernes, *In de herbergen loopen.*
Tavernier, m. *Waerdt* of *herbergier.*
Taverniere, f. *Waerdinne.*
Taupe, f. *Een Mol.*
Taupiniere, f. *Een mol-hoop.*
un Taureau, *ou* Toreau, m. *Een ſtier* of *verre.*
Taureaux ſauvages, *Wilde ſtieren.*
Taute, *Een ſoorte van viſch.*
Taute, *ou* rouleau, *Een welle* of *rolle daer men iet ſwaers mede voort rolt, een ſchuyf-rolle.*
Tauter, pouſſer en avant ſur de tautes, *Op een welle,* of *ſchuyf-rolle voort rollen.*
Tautologie, f. Redites, *Verhalingen en repetitie des ſelven ſins door andere woorden.*
Taux, m. *mieux* Taxe, f. *Schattinge, taxeeringe, taxatie.*
Taxer, priſer, *Schatten, waerderen.*
Taxer, reprendre, cenſurer, *Beſtraffen, beriſpen.*
Taxer d'imprudence, *Iemant van onvoorſichtigheyt beſtraffen.* (*ten.*
Taxer le peuple, *Het volk* of *onderdanen ſchat-*
on le Taxe, *ou* on l'accuſe de perfidie, & de menſonge, *Men leyt hem ontrouw en leugens te laſt.*
Taye de noix, *ou* le zeſt d'une noix, *Het ſchelletje dat tuſſchen een noote is.*
une Taye blanche en l'œil, *'t Wit in d'oogen.*
Tayes de l'œil, *De vellekens* of *ſchellen in d'oogen.*
Taye d'oreiller, *Een ſloop, een fluwijne van een oorkuſſen.*
Tayon de bois, *voyez* Baliveau.

TE

TE, *Dy, u.*
Té, té, *Een woordeken daer men de honden* je Tediray, *Ick ſal't u ſeggen.* (*mede roept.*
je Te cherche, *Ick ſoeck u.*
Tect, m. *voyez* Toict, *ou* Toit.
le Tect d'une maiſon, *'t Dack van den huyſe.*
Tect à pourceaux, *ou* à oyes, *Verckens-kot,* of *ſchaep-ſtal, een kooye.*
Teigne, f. Eſpece de vermine qui ronge les livres & les Habits, *Een motte.*

Teigne, f. *Schorftheyt.*
Teigneux, m. *Schorft, ſchorftigh, rappigh.*
Teigneuſe, f. *Schorfte, eene die ſchorft is.*
Teil, *voyez* Tillet.
Teiller, *ou* Tiller du chanvre, *Swingelen.*
Teindre, *Verwen.*
Teindre en cramoiſy, *Karmoſijn verwen.*
Teint, m. *Geverwet.*
du Teint, m. *Schoenmakers ſwertſel.*
le Teint, *De coleur.*
beau Teint de femme, *Een ſchoon blooſende* of *bloosachtigh aengeſicht van een vrouwe.*
homme de bon Teint, *Een blooſende man.*
Teinture, f. *Verwinge* of *verwe.*
Teinturerie, f. *Verwerye.*
Teinturier, m. *Verwer.*
Tel, m. *Soodanigh.*
Je ſuis Tel, *Ick ben ſulcks.*
Tel qu'il ſoit, *Hoedanigh hy zy.*
Tel quel, mediocre, *Middelmatigh.*
Telle, f. *Soodanige.*
ſa nature eſt Telle *Hy is ſoo van nature.*
Telle vie, telle fin, *Soo't leven is, ſoo is het ſterven.*
Tellement, *Op ſulcke manieren, alſoo.*
Tellement que, *Soo dat.*
Tellement quellement, *Soo wat heen, eenighſins, ſoo en ſoo.*
Tellement quellement eſcrire, *Seer ras met ſchryven overloopen.*
Telier, *ou* Toilier, un tifferan, m. *Een wever.*
du Telon, *voyez* Tiretaine.
Temeraire, c. *Lichtvaerdigh, onbedacht, onbeſuyſt, die niet met rade* of *redenen doet.*
Temerairement, *Lichtvaerdighlijck, onbedachtelijck.*
Temerité, f. *Lichtvaerdigheyt, onverſienigheyt, onbedachtheyt, roeckeloosheyt.*
Témoin, m. *Een getuyge, voyez* Teſmoin.
Temperer, *Temperen, matigen, mengen.*
Temperament, m. *Getempertheyt des luchts,* of *des menſchen.*
Temperé, m. *Getempert, gematight, zedigh.*
un air Temperé, *Een milde lucht, fraey weder.*
Temperance, f. *Matigheyt, getempertheyt, geſtadigheyt.*
Temperant, *ou* ſobre, m. *Matigh, nuchteren.*
Temperant, *ou* chaſte, *Kuyſch.*
Temperature, f. *Temperinge, modereeringe.*
Temperamment, temperement, *Matighlijck, geſtadighlijck, kuyſchelijck.* (*hoofts.*
les Tempes, Temples de la teſte, *De ſlaep des*

Tem-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tempeſte, f. *Tempeest, onweder.*
Tempeſter, *Getier maecken, raſen, groote beroerte* of *oproer maken.*
Tempeſter, *Tormenteeren, ongeruſt maken.*
Tempeſtatif, m. *Tydigh, getydigh.*
homme Tempeſtatif, tumultueux, *Een oproerigh menſch, die ongedurigh en ongeſtadigh is.*
Tempeſtativement, *Met grooter beroerten.*
Tempeſtuëux, m. *Tempeestigh.*
la mer Tempeſtuëuſe, f. *Een zee die hol gaet, een oproerige en ongeruſte zee.*
les flots Tempeſtueux, m. *Baren die hol gaen.*
Temple, m. *Eenen Tempel* of *Kercke.*
les Temples, *ou* tempes de la teſte, f. *Den ſlaep van den hoofde.*
Templettes que les femmes mettent à leur teſte, f. *Vrouwen hulſel, bandeken die de vrouwen gebruycken omtrent de ſlaep van 't hooft.*
Temporel, m. *Tydelijck, verganckelijck.*
Temporellement, *Tydelijcken.*
il ne faut pas trop ſe fier aux choſes Temporelles, *Men moet hem niet te ſeer betrouwen op de wereltſche en tydelijcke dingen.*
Temporiſer, aller patiemment, *Geduldigh zijn, met gedult opnemen.*
Temporiſer, dilayer, *Uytſtellen.*
Temporiſer, s'accommoder au temps, *Sich na den tijdt ſchicken, de huyck na de windt hangen.*
Tempre, *ou* de bonne heure, tempeſtivement, *Getydelijck, wel ten tyde, raſſchelijck.*
Temps, m. *De tijdt.*
tu as bon Temps, *Gy hebt goede dagen.*
beau Temps, *Schoon weder.*
Temps calme, *Stil weder.*
Temps facheux, temps d'adverſité, *Ongeluckigen tijdt* of *verdrietigh weder.*
ſe donner du bon Temps, *Goede cier maecken, hem ſelven* of *ſijn lichaem goet aen doen.*
paſſer le Temps à, &c. *Den tijdt verdryven* of *overbrengen met, &c.*
eſtre à Temps, *In tijdts* of *van tyde zijn.*
toutes choſes ont leur Temps, *Alle dingen hebben haer tyden.*
perdre le Temps, *Verlooren moeyte* of *arbeyt doen.*
perdre le beau Temps, *Den ſchoonen tijdt voorby laten gaen.*
prendre ſon Temps, *De tijdt*, of *de gelegentheyt waernemen.*
vivre peu de Temps, *Van kort leven zijn, niet lange leven.*

le Temps paſſé, *Voortijdts, den voorleden tijdt.*
ce Temps là eſt paſſé, *Dat is leven en bleven, dat is al vergeten, deen tijdt is deur.*
de mon Temps, *In mijne tyden, binnen mijn leven* of *gedencken.*
dés long Temps, *Al over lang.*
il y a long Temps, *'t Is lang geleden.*
de tout Temps, *Alſoo lange als de werelt geſtaen heeft, ſoo lange als ons gedenckt.*
pendant ce Temps là, *Daer en tuſſchen, hier en tuſſchen.*
du Temps de nos peres, *By onſe vaders tyden.*
en Temps et lieu, *Ter rechter tijdt, recht van paſſe, wel ter tyde, in tijdts.*
hors du Temps, *t'Ontyde, buyten tijds en ſayſoen.*
juſqu'au Temps preſent, *Tot nu toe, tot deſen jare* of *dage toe, tot deſer uuren.*
les quatre Temps, m. *Quatertemper, de vier tyden des jaers.*
Tenable, c. *'t Gene dat gehouden en beſchermt mach worden tegen eenigh gewelt.*
ce chaſteau eſt Tenable, *Dit kaſteel is weerbaer.*
Tenace, *ou* tenant & chiche, c. *Vreck, gierigh.*
Tenacité, *ou* chicheté, f. *Vreckheyt, ſcherpheyt.*
Tenaille, f. *Een tange.*
Tenailler un malfaiteur, *Een quaetdoender met gloeyende tangen 't vleeſch uyttrecken* of *nypen.*
Tenaillé, m. *Met gloeyende tangen genepen.*
Tenant, chiche, m. *Een karigh menſch.*
Tenant ſa maiſon, *Aldernaeſt ſijn huys.*
tout Tenant l'hoſpital, *Aldernaeſt 't gaſthuys.*
Tenant, m. *Eenen die een ſteeckſpel houdt ſtaende tegen een iegelijck die komen wil.*
les Tenans et aſſaillans, *De Beſchermers en Beſpringers van een Tournoy-ſpel.*
Tenant, *ou* continuation de quelque choſe, *De continuatie en het gevolgh van eenigh dinck.*
tout d'un Tenant, *Vervolgens, ſonder ophouden.*
eſtre Tenant de quelque contrée, *Vaſt aen eenige contreye leggen, daer aen palen.*
voiſin Tenant à moy, *Mijn naeſte gebuer.*
Tenche, f. Poiſſon, *Zeelt.*
Tendon, *ou* tendron, *Een Zeene.*
Tendre, *Recken, ſtrecken, ſpannen, uytrecken, gaen.*

Ten-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tendre à la ruine de quelqu'un, *Iemants verderf zoecken.*
Tendre au devant, *Voor hangen, voor ſpannen.*
Tendre la voile, *'t Zeyl optrecken.*
Tendre, *ou* bander un arc, *Een booge ſpannen.*
Tendre à tous moyens, *Alle middelen ſoecken.*
où Tend ce propos? *Waer toe dient* of *ſtrekt die reden?*
où Tendez vous? *Waer gaet gy? waer* ofte *werwaerts hebt gy 't hooft heenen?*
Tendre aux oiſeaux, *Uyt zijn om vogelen te vangen.*
Tendre des filets, *De netten ſpreyen.*
Tendre des embuſches, *Iemant lagen leggen,* of *zoecken te bedriegen.*
Tendre la main, *De handt geven.*
Tendu, m. *Gerekt, geſtrekt, geſpannen.*
Tendu au devant, *Voor gehangen.*
Tenture, f. *Spanſel* ot *hangſel.*
Tendre, c. *Morwe, teer, ſwak.*
avoir du Tendre pour quelqu'un, *Iemant beminnen,* of *liefde toedragen.*
Tendret, *ou* tendrelet, m. *Teerkens, ſwakskens, teerachtig, ſwakachtig, weeckachtig.*
Tendrement, *Teerlijk, ſwackelijk, weeckelijk.*
aimer Tendrement, *Hertelijk beminnen,* of *lief hebben.*
Tendreté, *ou* tendreſſe, f. *Teerheyt, ſwakheyt, weekheyt.*
Tendreſſe, *ou* intime affection, *Een teerheyt van liefde tot iemant.*
Tendrillon, petit tendron, m. *Een teer ſpruytjen,* of *teer kraek-beentje.*
Tendron de l'oreille, *ou* du nez, *Het week* of *lelleken der ooren,* of *van de neus.*
le Tendron du bout des arbres, *Nieuwe ſcheutkens* of *ſpruytkens.*
les Tendrons de la vigne, *De teere Wyngaertrankskens, die om de ſtaken loopen en krollen.*
Tenebres, f. *Duyſterniſſe.*
Tenebreux, m. *Duyſter, doncker.*
Tenement, m. C'eſt le païs & la contrée que quelqu'un tient & poſſede, *Het landtſchap* of *de landen en contreyen die iemant in ſijn beſit houdt.*
Tenir, *Houden, begrijpen, beſitten, hebben.*
Tenir bon, *Aenhouden.*
Tenir les Eſtats, *De Staten vergaderen.*
il ne Tiendra pas à moy, *'t Sal my niet ontbreecken.*
il ne Tiendra pas à un jour, *'t Sal op een dag niet aenkomen.*

Tenir au vent, *In den windt houden* of *zeylen.*
nous Tenons l'homme, *Wy hebben hem vaſt, de man is ons.*
Tien-le, *Neemt dat.*
j'aime mieux un Tien, que deux tu l'auras, *Ik hebbe liever een vogel in de handt, dan twee in de locht.*
Tien toy icy, *Blijft hier ſtaen.*
Tenir le plus haut lieu de la ville, *d'Overſte* of *principaelſte in een ſtadt zijn.*
Tenir le parti d'aucun, *Met iemant houden.*
Tenir ſa promeſſe, *Sijn beloften houden.*
Tenir train de marchandiſe, *Koopmanſchap doen,* of *drijven.*
Tenir court, *Kort* of *in bedwang houden.*
Tenir ſecret, *Verſwijgen.*
ſe Tenir à genoux, *Knielen, op ſijn knyen liggen.*
ſe Tenir debout, *Over eynde ſtaen.*
Tenez vous droit, *Stae recht.*
ſe Tenir ferme ſur quelque choſe, *Vaſt op eenig ding blijven.*
ſe Tenir à cheval, *Te paerde ſitten.*
ſe Tenir en ſa maiſon, *Te huys blijven.*
ſe Tenir coy, *Stil ſtaen.*
il ſe Tient avec ſa mere, *Hy woondt by ſijn moeder.*
je ne me puis Tenir que, &. *Ik en kan my niet wachten* of *onthouden, &c.*
Tenir à quelque choſe, *Aen eenig ding blijven hangen, aenkleven.*
Tenir la main à une affaire, *Op een zake paſſen,* of *gade ſlaen.*
il Tient à luy, *Het leyt, ſchort,* of *gebreekt aen hem.*
à moy ne Tienne, *En laet'et om mijnent wille (niet.*
eſtre Tenu à aucun, *Aen iemant verbonden* of *gehouden zijn.*
je ſuis plus Tenu à moy qu'aux autres, *Mijn hemdeken is my naerder dan mijn roksken.*
Tenir contre aucun, *Hem tegen iemant ſtellen* of *houden ſtaende.*
Tenir quelqu'un le bec dans l'eau, *Iemant met goede woorden ophouden, en hope geven.*
il Tient tant de luy, *Hy houd zoo veel van hem, hy betrouwt zoo veel op hem, dat hy, &c.*
cela Tiendra, *Dat zal vaſt blyven ſtaen.*
il ne ſe Tiendra pas à cela, *Hy en zal daer mede niet te vreden zijn.*
s'il ne T'enoit qu'à dire, *Als 't maer met zeggen te doen was.*
il ſe Tient en cette ville, *Hy woont in deſe Stad.*
Tenant à l'égliſe, *Naeſt de Kercke.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Teneur en Muſique, f. *Den Tenor in de Muſike.*
Teneur, *Den inhoud, orden* of *vervolg.*
lettres de meſme Teneur, *Brieven van eenderley inhoudt en materie.*
le Tenon qui ſe met dans une mortaiſe, *Het afgeſteken hout dat men in een ander voegt.*
les Tenons d'un eſcu, *De houvaſten van binnen den Schildt daer men d'armen door ſteeckt.*
Tenſer, *voyez* Tanſer.
Tente, f. *Een Tente, Pavilloen, Hutte,* of *Kraem.*
Tente qu'on met dans une playe, f. *Een wieke.*
Tenter, *Beproeven, verzoecken, onderzoecken.*
Tenter à faire quelque choſe, *Trachten om iet te doen.*
Tenté, m. *Onderſocht, beproeft.*
Tenteur, tentateur, *Beproever, verzoecker, onderzoecker.*
Tentereſſe, f. *Onderzoeckerſſe.*
Tentation, f. *Beproevinge, verzoeckinge.*
Tentation du diable, *Tentatie des duyvels.*
la Tentative des Theologiens, *'t Proef-ſtuk van de Godts-geleerden, eer zy Doctoren worden.*
Tenu, m. *Gehouden, verbonden, verplicht.*
Tenuë, f. *Belofte, beloftenisſe, een lange rye van iets dat aen malkander volgt, beſittinge.*
la Tenuë des Eſtats, *De vergaderinge der Staten.*
Tenu, m. *Dun, fijn.*
Tenuité, *ou* minceté, f. *Dunheyt, fijnheyt.*
Tenuëment, *Dunnekens, teerkens, fijnachtig.*
Tepide, tiede, c. *Lauw.*
Tepidement, *Lauwelijk.*
Tepidité, tiedeur, f. *Lauwigheyt.*
Tercer, *ou* tiercer la terre pour la troiſieſme fois, *d'Aerde de derde mael omworpen* of *beploegen.*
Terebinthe, f. *Boom daer Terpentijn af drupt.*
Terebinthine, f. *Terpentijn.*
Terelle, *ou* tarelle, f. *Een kleyn boorken.*
Terme, m. *Termijn* of *tijdt, eynde.*
mettre des Termes ou des limites, *Landtpalen zetten.*
long Terme, *Langen termijn* of *dag.*
en brief Terme, *In korte ſpatie, tijdt* of *ſtondt.*
né devant le Terme, *Voor ſijnen tijdt gebooren, mis-geboorte.*
mettre quelque choſe en Termes, *Sijn beraet op eenig ding nemen.*
les Termes de la prattique, *De termijn* ofte *manieren van ſpreken van de Practiſijns.*

en meſmes Termes, *Met eenderley woorden.*
Terme Grec, *Een Grieks vocael* of *woort.*
quel Terme tient il? *Wat gelaet* of *contenantie houdt by?*
n'uſez pas de ces Termes là envers moy, *Gebruykt zulcke woorden niet tegens my.*
quels Termes trouveray-je pour bien exprimer cela, *Wat woorden zal ik vinden om dit genoegzaem uyt te drucken.*
parler en mauvais Termes de quelqu'un, *Van iemant quaet ſpreken.*
exceder les Termes de la raiſon, *Buyten recht ende reden doen.*
Terminer, *Eynden, eyndigen, voleynden.*
Terminer, *ou* decider une queſtion, *Een queſtie afmaken,* of *accordeeren.*
Terminé, f. *Ge-eyndt, voleyndt.*
Termination, *mieux* terminaiſon, f. *Eyndinge, voleyndinge, uytgang.*
Termoyer, *Uytſtellen, lange vertrecken* ofte *vertoeven.*
Ternaire, m. *Dat dry begrypt.*
Ternir, *Blecck, doncker maecken, bevlecken, den glans wech nemen, verduyſteren, verſterven.*
Ternir, ſe ternir, *Bleeck worden, verſterven, afgaen.*
la ſplendeur du Soleil ſe Ternit, *De Son wordt bleekverwig.*
Ternir la reputation d'aucun, *Iemants eer en faem verminderen,* of *quetſen.*
Terni, m. *Bleek, blauw, verſtorven.*
une couleur Ternie, *Verſtorven* of *afgegaen ende bleecke verwe.*
Terniſſeur, m. *Een die bleek maekt* of *doet verſterven.*
l'eſté Terniſſeur du clair teint d'une femme, *De Somer die de ſchoone ende klare couleur van een vrouwe verandert en bruyn maekt.*
Terniſſure, f. *Verbleycking.*
Terrace, *ou* terraſſe, f. *Een dijk,* of *wal van aerde.*
Terraſſer, *Ter aerden ſlaen* of *worpen, vallen.*
Terraſſer une muraille, *Een muer afworpen.*
Terraſſé, m. *Ter aerden geſlagen* of *geworpen, gevelt.*
Terre, region, f. *ou* Pays, m. *Een Landt,* of *Landtſchap.*
Terre, Seigneurie, *Heerſchappye, heerlijkheyt.*
Terre, f. *Aerde.*
petite Terre, *Kleynen Acker, Veldt* of *Landt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Terre labourable, *Bouw-landt.*
Terres deſert e, *Woeſt landt.*
meſureur de Terres, m. *ou* Arpenteur, *Landmeeter.*
meſurement de Terres, m. *Landt-meetinge.*
prendre Terre, *Landen, te lande aen komen.*
mettre par Terre, *Ter aerde werpen.*
ouvrage, *ou* vaiſſeaux de Terre, *Aerd-werk*
le Terroir, *ou* territoire d'une ville, m. *'t Land dat onder 't gebied van een ſtadt licht.*
le principal Territoire pour le blé, *Het principaelſte Koren-landt.*
ce vin ſent ſon Terroir, *Deſen wijn ſmaeckt nae 't landt.*
Terreſtre, c. *ou* Terrien, *Aerts.*
Terrien, poſſeſſeur de terres, *Een die eenige Landen beſit.*
Terraſſe, *ou* terrace, f. *Eenen Dijk* ofte *Wal van aerde.*
Terrier, m. *Een Konijnen* of *Voſſen kol.*
Terreur, f. *Verſchrickinge, vervaertheyt.*
donner de la Terreur, *Vreeſe aenjagen.*
Terrible, c. *Vreeſſelijk, verſchrickelijk.*
Terriblement, *Vreeſſelijcken, verſchrickelijcken.*
une Terrine à mettre ſous une ſelle percée, *Een kak-teyle, een teſt.*
Tertre, m. Monceau, *Een bergsken, een verheven plaetſe.*
Teſmoignage, f. *Getuygeniſſe, teecken.*
Teſmoignant, *Betuygende.*
Teſmoigné, *Betuygt, getuygt.*
Teſmoigner, rendre temoignage, *Getuygen.*
Teſmoigner, faire voir, faire paroiſtre, *Doen blijcken, bewijſen, ſien laten.*
Teſmoigner de l'amitié à quelqu'un, *Iemant vriendtſchap bewijſen.*
Teſmoin, m. *Een getuyge.*
Teſmoin qui a oüy le fait de ſes oreilles, *Een getuyge die de zaeck gehoort heeft met ſijn ooren.*
Teſmoin irreprochable, *Een onbeſproken getuyge, een onverwerpelijcke getuyge.*
Teſmoin ajourné, *Een gedaegde getuyge.*
Teſmoins ſubornés, *Valſche en opgemaekte getuygen.*
Teſmoins chancellans, *Onbeſtandige getuygen.*
appeller à Teſmoin, *Tot getuyge roepen.*
j'en appelle Dieu & le monde à Teſmoin, *Ick roepe Godt en de wereldt tot getuygen.*
produire des Teſmoins, *Getuygen voor den dag brengen.*

un Teſmoin oculaire, *Een oog-getuyge, een getuyge die 't geſien heeft.*
recuſer les Teſmoins, *De getuygen verwerpen.*
recoler les Teſmoins, *De getuygen van nieuws overhooren.*
Teſnieres, *voyez* Tanieres.
Teſſier, *voyez* Tiſſeur.
Teſſion, *ou* teſt, m. *Een ſcherf.*
le Teſt de la teſte, *De harſſen-pan, het beckeneel.*
Teſtament, m. *Een Teſtament.*
Teſtament ſuppoſé, *Een valſch Teſtament.*
Teſtament noncupatif, m. *Een Teſtament met woorden ende zonder ſchrift gemaekt.*
Teſter, *ou* faire Teſtament, *Een Teſtament maken.*
Teſtamentaire, c. *Dat tot den Teſtament behoort.*
Teſtateur, m. *Die het Teſtament maekt.*
Teſte, m. *'t Hooft.*
la Teſte d'un clou, *'t Platte* of *'t hooft van een nagel.*
la Teſte de l'armée, *ou* l'avant garde, *'t Voorſte des heyrs.*
mettre à la Teſte, *Voor aen zetten.*
faire à ſa Teſte, *Na ſijn ſin doen.*
avoir quelqu'un en Teſte, *ou* contre ſoy, *Iemant tegen hebben.*
il a une Teſte, *Hy heeft een hooftken*, of *korſel hooft.*
Teſte de more, *'t Hooft van een Moriaen*, of *een Paert dat het hooft* ofte *ten minſten de kruyn ſwart heeft, ende de reſte anders.*
la Teſte d'un anneau, *De kaſſe van een ring daer het geſteente in ſtaet.*
faire, *ou* tenir Teſte à aucun, c'eſt luy reſiſter et tenir bon, *Hem tegen iemant zetten* of *ſtellen.*
laver la Teſte à quelqu'un, *Iemant over de heket halen, hem beſchaemt maken.*
mettre à quelqu'un en Teſte quelque choſe, *Iemanden iet in 't hooft ſteecken* of *in den ſin geven.*
le Roy mit en Teſte contre l'Anglois une armée de &c. *De Koning zondt* of *zette den Engelsman een Heyr tegen van, &c.*
Teſte à teſte, *Hooft voor hooft, d'een ſoo veel als d'ander.*
parler Teſte à teſte, *Gemeenzaemlijk met malkanderen ſpreecken.*
j'y ay part pour une Teſte, *Ik heb 'er voor eene man gedeelte aen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Teſtu, opiniaſtre, m. *Korſel-hooft, korſel-kop.*
Teſtu, m. *Groot-hoofdig, wel gehooft, die een groot hooft heeft.*
Teſtelette, f. *Hoofdeken.*
Teſtiere, f. *Storm-hoet* of *helmet.*
la Teſtiere de bride de cheval, *'t Gareel.*
Teſticule, m. *Kloksken* of *klootken van de ſchamelheyt.*
Teſtifier, *Betuygen.*
Teſtifié, m. *Betuygt ende verklaert.*
Teſtification, f. *Betuyginge.*
Teſton, f. *Een oven* of *forneys.*
Teſtonner, *'t Hayr krollen, rollen* of *ſtreelen.*
Teſtonné, *Gekrolt.*
Teſtonnement, m. *Krollinge, rollinge* of *friſeeringe des hayrs.*
Teſtonner quelqu'un, *Iemant dicht affmeeren.*
Tetard, tetaſſe, tetin, teton, *voyez* Tettard.
Tettard, tetteur, *Die veel zuygt.*
Tettaſſe, groſſe mammelle, *Groote en dicke borſten.*
Tettaſſiere, *ou* femme mammeluë, *Een vrouw met groote borſten.*
Tette, *ou* mammelle, f. Le tetton, *De mamme,* of *borſte.*
donner la Tette à l'enfant, *Het kindt de borſten geven.*
Tetter, *Suygen.*
Tetterolle, *ou* tutterolle d'enfant, un ſucceron d'enfant, *Een tuyte, waer uyt de kinders zuygen.*
Tetteur, tettard, *Die veel zuygt.*
Tettin, *voyez* Tette.
Tettine, de la tettine de vache, f. *De uder van een koe.*
Tettine de porc, *ou* de truye, *Uder van een varcken.*
Tettineux, *ou* mammelu, *Die groete borſten heeft.*
Tetton, m. *Een mamme* ofte *borſt.*
des Tettons pommelus, *Appel-ronde borſten.*
Tevot, un bravache couard, *Een bloden en opgeblaſen Sot.*
Texte, m. *De Text.*
Textuël, m. *Dat tot den Text behoort.*
juges qui ſont bien Textuëls, *Rechters die den Text,* of *de letter volgen.*
Tez *ou* teſt, m. Hure de ſanglier, *Een wilde Swijns-kop.*

THeatre, m. *Toneel, Schou-plaets.*
Théme, téme, *Een opgave, een voorſtel.*
Theologie, f. *Godts-geleerdtheyt.*
Theologien, m. *Godts-geleerde, Doctoor* of *meeſter in de Godtheyt.*
Theologique, m. *Dat tot de Godts geleerdtheyt behoort.*
Theologal, m. *Godt-geleerdelijk.*
Theologalement, Theologiquement, *Godts-geleerdelijcken.*
Theorique, c. *Konſte zonder practijcke,* of *een neerſtige en vlijtige overpeynſinge.*
Theriaque, *voyez* Thriacle.
Thermes, m. Bains, *Warme Badt-ſtoven die van haer zelven warm zijn.*
Thermometre, m. *Een Weer-glas.*
Théſe, f. *Stellinge, voorſtellinge.*
Thon, m. *Een Tonyn,* poiſſon.
un Thraſon, m. *Een opgeblaſen en verwaent Sot.*
Thraſoniſer, *Verwantheyt toonen.*
Threſor, *ou* Treſor, m. *Een Schat.*
vuider le Threſor, *De gelt-kiſte ledigen.*
Theſauriſer, *ou* Teſauriſer, *Schat vergaderen.*
un Threſorier, *ou* Treſorier, m. *Een Rentmeeſter* of *Schat-meeſter, Threſorier.*
Threſorerie, *ou* Treſorerie, f. *Schat-kamer,* of *het ampt der Threſoriers.*
du Thriacle, *Triakel, Driakel.*
Thriacleur, *ou* Triacleur, m. *Driakel-verkoper, Quak-ſalver.*
Thrône, *ou* Trône, m. *Een Throon.*
du Thym, m. *Tymis-kruydt.*
Thyrſe, m. *Een Lancie van Bachus met veyl bekleedt en gevlochten.*

TIA

TIare, f. *Een Turkſche Tulband* of *Hoed, die by oude tijden der Koningen hooficieragie was.*
Tictac, *ou* Trictrac, *Tiktak-ſpel.*
Tiéde, c. *Lauw.*
Tiédir, *Lauw maken.*
Tiédir, *ou* ſe tiédir, *Lauw worden.*
Tiédeur, f. *Lauwigheyt.*
Tiédement, *Lauwelijk.*
Tien, m. *U, dijn.*
Tienne, *Uwe, dijns.*
Tien ton ton, *Houdt uwen toon.*
le Tiers, *Den derden.*
un Tiers, la tierce partie, *Een derde part.*
un Tiers, *Een Middelaer* of *derde man.*
fiévre Tierce, *ou* tertiane, qui vient de jour à autre, *Den anderendaegſche koortſe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tiercer, *ou* tercer, *Eenigh landt ten derden*, of *voor de derde reyſe bouwen.*
Tiercer, *Modereeren, middelen.*
Tiercement, en troiſieſme lieu, pour le troiſieſme, *Ten derden, voor de derde reyſe.*
Tiercelet d'autour, *ou* de faucon, *Een teſſel*, of *'t manneken van eenen havick* of *valck.*
Tifer, *ou* attiffer, *Hullen, palleeren, opſchicken.*
la Tige de quelque herbe que ce ſoit, *Den ſtruyck, ſtronck* of *ſteel van eenigh kruyt.*
de bonne Tige, *Van goeden geſlachte, afkomſte* of *generatie.*
Tigéte, *ou* tigelette, petite tige, f. *Steelken.*
Tigne, f. *Schorftheyt.*
Tigne, *ou* teigne de la teſte, *Schorftheyt des hoofts.*
Tigne, *Een kleer-worm*, of *mot.*
Tigreſſe, f. *Ronſard, 't wijfken van een tyger.*
Tigrin, de tigre, *Tygerſch.*
Til, *voyez* Tillet.
le Tillac d'un navire, *De denne* of *den overloop van't ſchip.*
Tillaquer, *Den overloop in een ſchip maken.*
Tiller du chanvre, *Swingelen.*
Tiller un drap, *Kaerden.*
Tillet, tilleul, *ou* til, *Een linde* of *linde-boom.*
de la Tille, *Eenen baſt.*
Tiltre, *voyez* Titre.
Timbre de cloitre, *Schellen van een Klooſter*, of *Convent.*
Timbre d'heaume, *Het verçierſel dat men boven een helm ſet.*
Timbrer un heaume, *Eenen helm met pluymagien*, of *iet anders verçieren.*
Timbré, m. *Met pluymagien opgemaeckt*, of *verçiert.*
il a le cerveau mal Timbré, *Hy is niet wel by ſijn ſinnen.*
Timide, f. *Vreesachtigh, bevreeſt, bloo.*
Timidité, f. *Blooheyt, bevreeſtheyt.*
Timidement, *Met vreeſe, bloodelijck.*
Timon d'un chariot, m. *De dijſſel van eenen wagen.*
Timon, *ou* gouvernail d'un navire, *Het roer van een ſchip.*
Tine, *ou* tinette, f. *Een kuypken.*
un Tinet, *ou* tinel, m. *Eenen handt-boom*, of *grooten ſtock, daer twee lieden eenigh ſwaer gewichte aen dragen.*
Tinette, f. *Een tobbetje* of *kuypje.*
Tintamarre, m. *Groot geluyt* of *getier.*

Tinter, *ou* retinter, reſonner, *Bellen, klincken.*
Tintant, *ou* retentiſſant, m. *Klinckende.*
Tinté, *ou* retenty, *Gebelt, geklinckt.*
le Tintin, *ou* tintement, m. *Klinckinge, geklanck.*
Tintiner, *ou* faire tintin, *Klingen, bellen.*
Tintonner, *voyez* Tintiner.
Tintouïn, *ou* cornement d'oreilles, *Het gereyſch in de ooren.*
Tique, f. *ou* Tiquet, m. *Een hout-luys.*
Tirade, f. *Een trecking, treck* of *ſcheut, voyez* Tirer.
tout d'une Tirade, *Met een aeſſem, vervolgens, ſonder ſtil te houden.*
Tirade de quelque metal en filets, *Een trecking van eenigh metal tot draden.*
Tirailler, *ou* tiraſſer, *Trecken, tucken.*
Tiran, *voyez* Tyran.
Tiran, *ou* tirant, m. *Eenen ſtrick* of *koorde daer men iet mede toe treckt.*
les Tirans d'une bourſe, *De ſnoeren van een borſe.*
Tire, f. *Den ganck van eenen tredt allen, ſonder eens te ruſten.*
Tire d'habit, f. *Het doortreckſel dat aen eenige geſneden kleederen door kijckt.*
tout d'une Tire, *ou* tirée, *Eensgancks, ſonder ophouden, ſonder ſtil te houden.*
boire tout d'une Tire, *Met eenen teugh uyt drincken.*
voler à Tire d'aile, *Met groote kracht vliegen.*
le pigeon vole à Tire d'aile, *De duyve vlieght een ſtercke vlucht deur.*
Tirer, *Trecken, aftrecken, winden* of *opwinden.*
Tirer, allonger, *Verlengen.*
Tirer, *ou* encliner, *Hellen.*
la France Tire un peu vers le ſeptentrion, *Vranckrijck leyt wat Noordwaerts.*
il Tire de groſſes pierres, *Hy windt groote ſteenen op.*
la beſte Tire païs, *Het beeſt is beſich met omwegen te ſoecken, ſchouwende den rechten wegh.*
Tirer par force, *Met gewelt wech nemen.*
Tirer de diverſes parties, *Verſcheuren, in ſtucken ſcheuren.*
Tirer, *ou* attirer à ſon opinion, *Tot ſijnder meyninge brengen.*
Tirer du plaiſir de quelque choſe, *Genoeghte van eenigh ding ſcheppen* of *nemen.*
Tirer, *ou* puiſer de l'eau, *Water putten.*
mes ſouliers Tirent l'eau, *Mijn ſchoenen drincken* of *trecken water.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tirer le lait d'une mammelle, traire, *Melcken.*
Tirer la langue, *De tong uyt ſteken.*
Tirer du vin, *Wijn tappen.*
Tirer de l'arc, *Met den booge ſchieten.*
Tirer des armes, *Schermen.*
Tirer les vers du nez, *Met vragen uyt halen, ondervragen, doorvragen, en ſoecken uyt te hooren, de worm uyt de neus trecken.*
on ne peut Tirer de l'argent de luy, *Men kan geen gelt van hem krygen.*
ſe Tirer arriere, *Achterwaerts gaen* of *deyſen.*
ſe Tirer prés d'aucun, *By iemanden komen.*
ſe Tirer de la preſſe, *Uyt het gedrang gaen.*
Tirez vous d'icy, *Packt u van hier, gaet hier van daen.*
Tirer à l'aviron, *Roeyen.*
elle Tire ſur l'or, *Sy gelijckt den goude.*
Tirer à la fin et ſe mourir, *Op ſijn ſterven* of *uyterſte leggen.*
Tirer à conſequence. *Tot exempel nemen.*
Tirer, *ou* conclure de quelque choſe, *Uyt iets beſluyten.*
Tirer à bord, *Te lande aenhalen.*
Tirer avant, *Voort varen, ſijn wegh houden.*
Tirer, *Schieten.*
à qui le ventre Tire, *Die ſteeckte in den buyck heeft.*
Tirer quelque choſe groſſement, *Eenigh ding in't groſſe beworpen.*
Tirer au vif, *Na 't leven beworpen* of *conterfeyten.*
Tirer au ſort, *Looten, 't lot werpen.*
Tirer un trait de plume, *Eenigh ſtrick* of *treck met de penne maken.*
Tiré, m. *Getrocken.*
Tirade, f. *Ronſard, enen treck* of *ſcheut.*
Tireur, m. *Trecker, ſchieter.*
Tireurs à l'aviron, m. *Roeyers.*
Tirement, m. *Treckinge.*
un Tiretond de tonnelier, *Een wring-boor* of *wijn-boor.*
Tirelire, *ou* pot d'eſpargne, *Spaer-pot.*
de la Tiretaine, f. *Tirenteyn.*
Tiroir, m. *Een plaets daer men ſchiet.*
Tiroir, *ou* layette, *Een layken.*
Tirquoyſe, f. *Treck-tangen.*
de la Tiſane, f. *Tiſane, gerſte water.*
Tiſon, m. *Brant-ſtock, brant-hout.*
un Tiſon allumé, *Eenen aengeſtoken brant-ſtock.*
Tiſonner, *Stoken, de brant ſtoken, by een leggen.*

Tiſſerant, *ou* Tiſſerand, m. *Een Wever.*
Tiſſeran de toile, *Een Linnen-wever.*
l'ouvroir d'un Tiſſeran, *Een Wevers winckel.*
Tiſſerande, f. *Een Weefſter.*
Tiſſer, *Weven.*
Tiſſer de la Tapiſſerie, *Tapijt weven.*
Tiſſer dedans, *ou* entretiſſer, *Tuſſchen in weven.*
Tiſſer tout autour, *Rondtom weven.*
Tiſſeur, m. *Een Wever.*
Tiſſu, m. *Geweeft.*
Tiſſu, du tiſſu, *Dat geweven is.*
un Tiſſu de malheurs, *Een hoop van ongeluck.*
Tiſſure, f. *Een weeving, weefſel.*
la Tiſſure d'un diſcours, *Het gevolg van een reden.*
Tiſtre, *ou* Tiſſer quelque choſe, *Weven.*
Titre, m. *Het tittelken,* of *ſtreepken en linieken dat men ſtelt op gekorte letteren.*
où il y a tant de Titres, il n'y a gueres de lettres, *Die veel hooge tytulen en heerlijckheden hebben, zijn gemeenlijck weynigh geleert.*
Titre, m. *Tytel, den naem van eenigerhande waerdigheyt, ſtaet en heerlijckheyt van eenige perſonagie.*
Titre, f. *Een opſchrift.*
bailler quelque qualité & Titre, *Iemant eenen grooten naem geven.*
à bon Titre, *Met recht en verdienſte.*
à faux Titre, *t'Onrecht, valſchelijck.*
ſous Tiltre, *ou* pretexte, *Onder ſchijn,* of *pretext.*
Titrer, Tiltrer, qualifier, appeller, *Tytuleeren, noemen, een eernaem geven.*
Titulaire, c. *Die een tytel* of *opſchrift heeft.*

TO

TOcque, f. *voyez* Toque.
Tocquer, bucquer, *Kloppen.*
Tocquement, bucquement, *Klopping.*
Tocſein, *ou* Tocſin, ſigne d'allarme, m. *Brandt-klock, ſtorm-klock.*
ſonner le Tocſin, *Storm luyden* of *ſlaen.*
Togue, *ou* longue robbe, dont uſoient les Romains, *Eenen langen rock* of *tabbaert,*
Toi, *voyez* Toy.
Toict, *ou* Toit, m. *Een dack.*
Toile, *ou* Toille, f. *Lijnwaet.*
Toile de lin, *Lijnwaet* of *webbe van linnen.*
Toile de Cambray, *Kamerijcx-doeck.*
Toile d'Hollande, *Hollandts Lijnwaet.*
Toile philandiere, *Worp-net.*
Toilier, m. *Lijnwatier, Linne-wever.*

Toi-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Toiliere, f. *Lynwatierſter, Linne-weeffter.*
Toiſage, m. *Meetinge, uytmeetinge.*
Toiſe, f. *Een vadem.*
Toiſer, *Met'er vademen meeten.*
Toiſeur, m. *Die met'er vademen meet.*
Toiſon, f. *Een Vlies.*
Toiſon d'or, *'t Gulde Vlies.*
Toit, *ou* toict, m, *Een dack.*
Toit de tuilles plattes, *Een dack met platte pannen.*
Toit de paille, *ou* de foarre, *Een ſtroo dack.*
un Toit de roſeaux, *Een dack van riet.*
mettre les vaches ſous le Toit, *De koeyen onder 't dack brengen.*
Tolerable, c. *Verdraeghlijck.*
Tolerablement, *Verdraeghlijcken.*
Tolerance, f. *Verdraeghlijckheyt.*
Tolerer, *Verdragen, lyden.*
Tollard, m. *Eenen Beul.*
Tollerer, *voyez* Tolerer.
Tollir un edit, *Een gebodt te niet doen.*
Tombe, f. *ou* Tombeau, m. *Een tombe* of *graf dat trappen heeft als een kelder.*
Tombe, *Graf-ſteen.*
Tomber, *Vallen, voyez* Choir.
ce fleuve là Tombe dans le Rhin, *Die riviere loopt*, of *valt in den Rhijn.*
tout Tombera ſur luy, *'t Sal al op ſijn kap druypen, hy ſal't moeten bekoopen.*
Tomber en maladie, *Sieck worden.*
Tomber en ruine, *Te niet* of *te quiſte gaen, vergaen, vervallen.*
Tomber d'accord, *Accordeeren, eens worden, over een komen.*
voir où la choſe Tombe, *Mercken* of *ſien werwaerts de ſake ſtreckt.*
Tombé, m. *Gevallen.*
Tombement, m. *Vallinge.*
un Tombereau, m. *Eenen meſt-wagen.*
un Tombereau de fiente, *Een voeder meſt.*
Tombiſſement, *mieux* tremblement, *Geruyſch en beevinge der aerde 't welck de paerden in het treden maken.*
Tombir, *mieux* Trembler, *Schudden en beeven van't treden der paerden.*
la ruë Tombit, & fait du bruit quand il y paſſe un caroſſe, *De ſtraet maeckt een geruyſch als'er een karoſſe over heen rijdt.*
Tome, c. *Een deel van een boeck.*
Ton, m. *Eenen toon.*
Ton, m. *Uwe.*
tien Ton ton, *Houdt uwen toon* of *mate.*

Ton, *ou* thon, m. Poiſſon, m. *Tonijn, eẽn zeeviſch.*
Tonnine, *Den buyck van een ſulcken viſch.*
Tondre, *Scheeren, 't hayr korten.*
Tondre tout à fait, *Geheel ſcheeren.*
Tondre ſur le peigne, *Op den kam ſcheeren.*
Tondre ſur un œuf, *Op 't minſte te ſeggen hebben*, of *de Moriaen waſſchen.*
Tondu, m. *Geſchooren.*
Tondeur, m. *Scheerder.*
Tondeur de draps, m. *Drooghſcheerder.*
Tondereſſe, f. *Een die ſcheert.*
Tonſure, *ou* toiſon, f. *Scheeringe, 't ſcheeren.*
Tonſure clericale, *De kruyne van een klerck.*
lettres de Tonſure, *Kruyn-brief.*
homme Tonſuré, *Klerck die een kruyne heeft.*
Tonneau, m. *Een tonne*, of *vat.*
Tonneau, m. *Laſt.*
un vaiſſeau de cinq cents Tonneaux, *Een ſchip van vijf hondert laſten.*
Tonneau de vin, *Een ocxhooft wijn.*
Tonnelet, m. *Tonneken.*
Tonnelier, m. *Tonne-maker* of *Kuyper.*
Tonnelle, f. *Eenen os of paert van geſchildert hout, 't welck den Vogelaer voor hem heenen ſtoot na de patryſen, om die in't garen te doen komen dat daer vooren is.*
Tonneller, *De patryſen ſoo vangen.*
Tonnelleur, m. *Een die patryſen op ſulcken wijſe vangt.*
Tonner, *Donderen.*
le Tonnerre, m. *Den Donder.*
Tonſure, *voyez* Tondre.
Topaſe, *ou* Topaze, f. *Een Topas, een koſtelijck geſteente.*
Toque, f. *Een hooftdoeck* of *hullinge, hulſel, een Studenten muts*
Toquer, *Hullen, palleeren.*
Toquer, *Slaen, ſmyten.*
Toqueſin, m. *voyez* Tocſin.
Torche, f. *Een tortſe.*
Torche, f. *Eenen wiſch, wronck*, of *wrongel, die men op't hooft leyt als men draeght.*
Torcher, *Vegen, afvegen, afwiſſchen.*
Torcher quelqu'un, *Iemant ſlaen*, of *affmeeren.*
Torché, m. *Geveecht, afgewiſcht, geſlagen.*
Torchon, m. *Een veech-doeck, vodde*, of *ſlette.*
Torcol, *voyez* Hinard, petit oiſeau.
Tordoir à faire de l'huile, m. *Smout-meulen, oly-meulen.*
Tordre, *Wringen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tordre le col à quelqu'un, *ou* l'eſtrangler, *Iemanden den hals omdraeyen.*
Tordre le col à un pigeon, *Den hals omdraeyen aen een duyve.*
Tordre la bouche, *Een ſcheeve mont ſetten.*
ſe Tordre et tourvoyer, *Verdoolen.*
Tors, *ou* tordu, m. *Gewrongen.*
Torſe, f. *Verdoolinge.*
Torſement, m. *Wringinge.*
Torture, f. *Pijnbanck* of *pyninge.*
bailler la Torture, *Pynen, pyninge, op de pijnbanck leggen.*
Toreau, *ou* taureau, m. *Eenen ſtier* of *varre.*
Torment, *ou* tourment, m. *Torment, pyne,* of *quellinge.*
Tormente, tourmente, m. *Storm, tempeeſt, onweder.*
les Tormentes de procés, *De woelinge van proceſſen.*
Tormenter, tourmenter, *Quellen, pynen, tormenteeren, torment, onruſt en verdriet aen doen.*
Tormentant, tourmentant, m, *Quellende.*
Tormenté, tourmenté, m. *Gequelt, onruſt aen gedaen.*
Tormenteur, tourmenteur, m. *Quel-yſer, tormenteerder.*
Tormentilles, f. *Tormentille-kruyt.*
de la Tormentine, f. *Termentijn.*
Torneſol, m. *Sonnewende-kruyt.*
Torpille, f. Poiſſon, *Een viſch die hem in 't ſlijck verberght, en de andere viſſchen die voorby hem ſwemmen traegh* of *vad maeckt, en deſelve daer na verſlint.*
Torquer une ente, *Een inte,* of *griffie rondtom binden,* of *winden.*
Torquement, m. *Ombindinge, omwindinge.*
Torrent, m. *Een Beecke.*
Torride, f. La zone torride, *Een deel van de werelt, dat dorre en van de Sonne verbrant is, daer onder een deel van Africa is, dat onbewoont is om de hitte.*
Torrion, m. *Torenken.*
Tors, Torſe, Torſement, *voyez* Tordre.
Tort, m. *Ongelijck, ſchade.*
j'ay Tort, *Ick heb ongelijck.*
mettre le Tort ſur aucun, *De ſchult op iemant leggen* of *ſteken.*
à Tort, *t'Onrecht.*
à Tort, *ou* à droit, *Met recht* of *onrecht.*
Tortionner, *Met gewelt iets willen hebben.*
Tortionnaire, m, *Geweldiger.*

Torte, *voyez* Tourte.
Tortelle, *ou* mouſtarde ſauvage, *Wilden moſtaert.*
Torterelle, *ou* tourterelle, f. *Een tortel-duyve.*
Tortillement, *voyez* Entortillement.
Tortiller, *voyez* Entortiller.
Tortillon, m. Tortillon de cheveux, *Een verwarde hayr-vlecht.*
Tortillonner, envelopper en un tortillon, *In malkanderen wickelen.*
Tortis, m. *Kalck met kaf beſlagen,* of *eenen hoop modder* of *ſlijck.*
un Tortis de fleurs, *Eenen krans* of *hoet van bloemen, rooſen-hoet.*
un Tortis de cire, *Een tortyſe, een gedraeyde waſſen keerſſe* ot *tortſe.*
Tortuer, *Buygen, krommen, verkeeren, verdraeyen en onrecht maken.*
Tortuer en pluſieurs plis, *Dickwils toeſlaen, veel vouwen geven.*
Tortu, m. *Krom, gekromt, gebooght.*
fleuve Tortu, *Een riviere die krom loopt.*
choſes Tortuës, *Kromme dingen.*
Tortuëux, m. *Kromachtigh.*
Tortuëment, m. *Buyginge, kromminge.*
Tortuëuſement, *Al draeyende, krommelijck, verkeerdelijck.*
Tortuoſité, f. *Verdraeytheyt, kromheyt.*
une Tortuë, f. *Een ſchildt-padde.*
Toſt, de bonne heure, *Vroegh.*
Toſt, bientoſt, *Terſtont, haeſtelijck.*
Toſt aprés, *ou* bien toſt aprés, *Kort daer na.*
plus Toſt, *Eerder, beter te tijdt.*
plus Toſt que faire cela, *Eer* of *liever dan iek dat ſoude doen.*
le plus Toſt que, *ou* auſſi toſt que, &c. *Soo haeſt als, &c.*
Totalement, *Geheelijck, gantſchelijck.*
la Totalité, *ou* le total de la choſe contencieuſe, *De geheele queſtieuſe ſake.*
payer la Totalité, *ou* le total, *Gantſch en geheel afbetalen.*
Toüage, m. *Veranckeringe van 't ſchip, als 't ſchip van een quade reê op een goede gaet leggen.*
Toüaille à mains, f. *Handt-doeck, handt-dwale.*
une Totée, *ou* roſtie, *Een ſtuck gebraden broot.*
Touche, f. *Toet-ſteen, gout-ſteen, daer men 't gout aen proeft.*
la Touche dont on eſcrit ſur des tablettes, *Priem* of *ſpille daer men mede in de tafelken ſchrijft, griffie.*

rece-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

recevoir la Touche d'autruy, *Straffinge van iemant ontfangen.*
la Touche des petits enfans apprenans à lire, *Een teekenſtek*, of *leer priem.*
Toucher, *Raken, aentaſten, aenroeren.*
ne me Touchez point, *Raekt my niet aen.*
Toucher des deniers, les ſoldats toucheront des deniers, *De krijgs-knechten zullen geldt ontfangen.*
Toucher dans la main, *In de handt ſlaen.*
cela ne Touche pas la ville, *Dat gaet de ſtadt niet aen.*
tu as Touché le point, *Gy hebbet juyſt geraden.*
Toucher quelqu'un en paroles, *Iemant met woorden beriſpen.*
cela me Touche, *Dat gaet my aen.*
pour ce qui Touche, &c. *Soo veel als aengaet, &c.*
Toucher de parenté, *In maegſchap beſtaen.*
Toucher une harpe, *Op een harpe ſpeelen.*
Touchement, m. *Aenroeringe, aentaſtinge, rakinge, nakinge.*
Touchant cela, *Aengaende dat.*
Touché, *Geraekt.*
Touché de compaſſion, *Door mededegentheyt*, of *bermhertigheyt bewogen.*
Touffe, f. *Een bosjen van dingen die t' ſamen gevlochten zijn.*
une Touffe de cheveux, *Een gevlochten* of *gekrolde lok hayrs.*
une Touffe de bois, *Dikheyt* of *dichtheyt van een boſſche.*
bois Touffu, *Boſch dat dicht* of *dik van tacken* ofte *bladeren is.*
des cheveux Touffus, *Kroes hayr, gekrolt hayr dik by een ſtaende.*
Touffillon, m. *voyez* Touffe.
Touiller, *voyez* Embrouiller.
Toüillon, *voyez* Soüillon.
Toujours, *voyez* Tousjours.
le Toupet, m. *De bleſſe, de voorſte hayr-locken.*
Toupie, f. *Een top*, ofte *tol.*
Toupier, *Toppen, den tol ſlaen.*
Toupier, *Draeyen, om gaen.*
Toupil, m. *Top, tol.*
Toupillon, t. *Topken, tolleken.*
Tour, f. *Een Tooren.*
Tour, circuit, m. *Een omgank*, of *omkeer.*
Tournelle, *ou* tornelle, f. *Torenken.*
Tournelle, *Een werp-hoornken, daer men de teerlinge in werpt om te ſpeelen.*
la Tour du guet, *De Wacht-tooren.*

un fin Tour, *Een looſe vondt.*
c'eſt un Tour de Cour, *'t Is een practijcke, liſtigheyt*, of *looſe vondt van den Hoove.*
faire un Tour d'amy, *Hem vriendt toonen.*
faire un Tour de ſon meſtier, *Toonen wat men in der daedt is.*
Tour de cloiſtre, *Een draey-ſchijf* of *tafel, gelijk in de beſloten Klooſters ſtaet.*
faire un Tour de marche, *De markt eens om gaen.*
faites un Tour juſqu'icy, *Komt* of *maekt, en neemt uwen gang tot hier toe.*
le Tour du ciel, *De revolutie, omkeer en omloop des Hemels.*
il m'a joué un vilain Tour, *Hy heeft my een part geſpeelt.*
Tour à filer, *Een wielken.*
un Tour, *ou* tournoir de coureur de foires, m *Een draey-ſpel.*
ouvrage fait au Tour, *Gedraeyt werck.*
filer au Tour, *Op*, of *met het wiel ſpinnen.*
chacune choſe a ſon Tour, *Alle dingen hebben haeren loop, keer en veranderinge.*
chacun ſon Tour, *Elk ſijnen keer, d'een voor d'ander na.*
ſçavoir les Tours d'amour, *De trecken* of *treken der liefde weten.*
ſoixante pieds de Tour, *'t Seſtig voeten in't ronde.*
un Tour qu'on a fait pour ſe promener, *Een Galderye.*
aller faire un Tour, *Om een kuyer gaen*, of *wat gaen wandelen.*
nous ferons un Tour vers, &c. *Wy zullen eens gaen na, &c.*
par Tour, *In't ronde, al rondt om.*
Tour à Tour, *d'Een voor d'ander na, by beurte.*
le Tour rond du roole, *De verhalinge van de namen op de rolle ſtaende.*
c'eſt un Tour de maiſtre mouche, *Hy heeft ons rechtſchapen bedrogen.*
le Tour des roües, *Den omkeer* of *'t rollen des rats.*
Tour de lit, *Omhangſel van een bedde.*
Tour de cheminée, *Een ſchoorſteen kleedt.*
Tourban, *voyez* Turban.
Tourbe à bruſler, f. *Turf, torf.*
Tourbe de gens, f. *Een hoop volks.*
ils jugent en Tourbe, *Sy geven 't oordeel alle gelijk.*
Tourbillon de vent, m. *Eenen ſtercken draeyenden windt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tourdre, *ou* une grive, m. Oiſeau, *Lyſter-vogel.*
Tourdion, m. Oiſeau, *Lyſter-vogelken.*
Tourer, garnir de tours, *Met Torens verſien.*
Touré, m. *Vol Torens, verſien* of *beſloten met Torens.*
Tourelle, tourette, *ou* tournelle, f. *ou* Torrion, m. *Een Torenken.*
Touret, *ou* foret, *Een boor daer men iet mede uytholt.*
Touret de nez, m. *Neus-capruyn.*
la Touriere religieuſe, *De Nonne* of *Suſter die de draeyſchyve in een Klooſter gade ſlaet.*
Tourment, *voyez* Torment.
par Tournées, *By beurte, d'een na den anderen, d'een voor, d'ander na.*
Tournelle, *Een kleyne Toren.*
chambre de la Tournelle, *Een plaets te Parys, daer van crimineele,* of *hooft-zaken gehandelt werden.*
Tourner, *ou* faire et façonner au tour, *Draeyen,* of *met het draey-yſer iet maken.*
Tourné, *ou* fait au tour, m. *Gedraeydt.*
ouvrage Tourné, *Gedraeydt-werk.*
Tourner, *Omkeeren, keeren, draeyen.*
ſe Tourner, ſe gaſter, *Bederven.*
Tourner à l'envers, *Verkeeren, verdraeyen.*
Tourner le dos, *Gaen loopen, de rugge toewenden.*
Tourner et retourner, *Gaen ende keeren, over en weer gaen.*
Tourner à mal, *Voor ſchande* of *oneere achten, ten quaetſten af nemen, voor ſchande gerekent worden.*
Tourner à jeu, *Iet in jok opnemen.*
Dieu vueille que cecy te Tourne en bien, *Godt geve dat het u wel verga* of *gelucke.*
ſe Tourner à oiſiveté, *Hem tot ledigheyt begeven.*
Tournons vers cette part premierement, *Laet ons eerſt derwaerts gaen.*
Tourner, *ou* traduire d'un langage en un autre, *Overzetten, tranſlateeren.*
Tourner ſens deſſus deſſous, *'t Onderſte boven keeren,* of *wenden.*
Tourner ſens devant derriere, *Het achterſte voor wenden.*
Tourner la truye au foin, *Niet ten propooſte antwoorden.*
Tourner à gauche, *Ter ſlinckerhandt af gaen* of *keeren.*
Tourner autour du pot, *Niet willen tot reden komen, eenig uytvlucht zoecken.*

Tourner, faire au tour, *voyez* Tour.
Tourne-ſol, m. *Een Sonne-blom.*
Tourné, m. *Gekeert, gedraeyt.*
vin Tourné, *ou* pouſſé, *Bedorven,* of *verſchaelde wyn.*
par Tournées, *By beurten.*
Tournement, m. *Keeringe, draeyinge.*
Tourneur, m. *Een draeyer.*
Tourniquet, m. *Een ſpel in 't ronde, een wervel.*
Tournoir, *ou* tour de tourneur, *Een draeybank.*
un Tournis, m. *Een kleyne munt als drie myten* of *diergelycken te Lyons.*
il n'a pas un Tournois vaillant, *Hy en heeft niet met allen by te zetten.*
Tournoy, m. *Een Tornoy-ſpel.*
combattre au Tournoy, *Tornoyen, met de lancie loopen* of *ſteken.*
Tournoy à pied, *Een Tornoy-ſpel te voet.*
Tournoyer, *ou* tourner, *Omdrayen.*
Tournoyer à l'entour de quelque choſe, *Ronds-om een ding draeyen* of *loopen.*
Tournoyant, *Omdraeyende, om wandelende.*
Tournoyement, quand on va ça & là en tournoyant, *Een omdraeyinge, een wandeling gins en weer rondsom eenig ding.*
Tourte, *ou* tarte, *Een Taerte.*
Tourteau, *ou* gaſteau, *Een koek.*
Tourterelle, f. *Een Tortel-duyve.*
Tourterin, *ou* tourtourin, *Een jonge Tortel-duyfje.*
Tourtiere, *ou* tartiere, f. *Een Taert-pan.*
Tous, m. *Alle.*
Tous les ans, *Alle jaer, elk jaer.*
il t'aime ſur Tous, *Hy bemint u meeſt* of *boven alle de anderen.*
Tousjours, *ou* toujours, *Altydt, alle dagen.*
à Tousjours, *In der eeuwigheyt, tot aller tydt.*
qui dure Tousjours, *Eeuwigduerende.*
la feſte de Tous Saincts, *ou* la feſte de tous les Saints, *ou* la Tous-ſaints, *Alderheyligen dag.*
Touſſer, *voyez* Toux.
Tout, m. *Al, gantſch, geheel.*
un homme à Tout faire, *Een menſch tot alles veerdig en bereyt.*
Tout autant, *Effen zoo veel, ten meeſten.*
Tout ainſi comme ſi, &c. *Even eens al of, &c.*
ce m'eſt Tout un, *'t Is my even eens.*
aller Tout droit à la maiſon, *Recht voorts na huys gaen.*
Tout le mieux que nous pouvons, *Ten alderbeſten dat wy konnen.*

Tout

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tout beau, tout bellement, *Al ſafjes, al ſoetkens.*
Tout de bon, *Met ernſt.*
Tout de gré, de plein gré, *Al wetens en willens.*
Tout autant, *Even zoo veel.*
Tout un, *Gelyk, even gelyk.*
Tout ſeul, *Alleen.*
par Tout, *ou* tout par tout, *Over al, allesſins, van alle zyden ende wegen.*
par Tout où ils ſont, *Waer datſe zyn.*
Tout à fait, totalement, *Gantſchelyk en geheelyk, t'effens* of *t'eenemael.*
Tout à point, *ou* tout à temps, *Wel te pas, recht in tydts.*
Tout vient à point qui peut attendre, *Alles geſchiedt eens op ſijn tydt.*
Tout à l'aiſe, *Gemackelijk, met gemak.*
Tout d'un coup, *Met een ſlach, te gelijk.*
Tout à coup, tout incontinent, *Eens ganks, nu terſtont, gelijckelijk.*
Tout premierement, *Nu eerſt.*
du Tout, *Gantſchelijk en geheelyk.*
à Toute heure, *t' Aller uuren* of *ſtonden.*
Toutes et quantefois, *Soo dikwils.*
Toutesfois, *Nochtans.*
Tout puiſſant, m. *Almachtig.*
Toutpuiſſamment, *Almachtiglijk.*
Toutepuiſſance, f. *Almacht, Almachtigheyt.*
la Toux, *ou* la touſſe, *Den hoeſt.*
Touſſer, *Hoeſten*, on dit, je touſſe, touſſes, touſſe, nous touſſons, touſſez, touſſent.
Toy, *Gy*, *ou* toi.
c'eſt à Toy à faire, *Gy moet dat doen, 't is u werk.*
il eſt en Toy de faire, *'t Is in u, 't hangt aen uw, 't is in uwer macht.*
Toy-meſme, *Gy zelve.*
Toye, f. *Fluwijne van een oorkuſſen.*

TRA

TRac, nier tout à trac, *Plat afzeggen en loochenen.*
reſpondre tout à Trac, *Plat uyt antwoorden.*
le Trac d'un liévre, *De voetſtappen* of *ſpeuren van een Haſe.*
Trac, *ou* chemin, m. *Eenen weg.*
Tracas, m. *Een gewemel, ſwerming, gins en weer looping.*
le Tracas du monde, *Het gewemel en 't geſwier des werelts.*
Tracaſſer, *Loopen, draven, rennen, gins en weer loopen.*

Tracaſſerie, lanternerie, *Trentelerye, hoetelerye.*
Tracaſſeur, chicaneur, lanternier, tricotteur, m. *Een trentelaer, hoetelaer, krackeel-ſoecker.*
Trace, f. *Streep.*
Trace, f. *Het ſpoor*, of *voetſtappen van een menſch* ot *beeſte.*
Tracer, *Door ſtreepen.*
Tracer, chercher, *ou* ſuivre à la trace, *Naſpeuren*, of *het ſpoor zoecken en volgen.*
ſentir ſa Trace, *Het ſpoor ruycken.*
marcher ſur les Traces des anceſtres, *De voetſtappen der voor-ouderen na volgen.*
Tracement, *Naſpeuring.*
Tracer, *Beworpen, afteekenen.*
Tracer un chemin, *Een weg nemen.*
Tracer une figure, *Een figuere afteekenen.*
Tracette, f. *Een kleyne voetſtap.*
Traceur, *Een Afbeelder van eenig ding.*
Tradition, f. *Een overleveringe.*
Tradition, doctrine des hommes touchant la Religion, *Overleveringen van handt tot handt, menſchelijcke inzettingen.*
Traditive, *Eene leeringe die men iemant geeft.*
Traduire, *Overzetten, tranſlateeren, van d'eene ſprake in d'ander ſtellen.*
Traduit, m. *Overgezet, getranſlateert.*
Traducteur, m. *Overzetter.*
Traduction, f. *Overzettinge, tranſlateeringe.*
Traffic, m. *ou* Traffique de marchandiſe, f. *Trafijcke, handelinge van koopmanſchap.*
Traffiquer, *Handelen, trafiqueeren, koopmanſchap dryven.*
Traffic aucunefois ſignifie tromperie, *Bedrog, bedriegerye.*
Traffiquer, tromper, *Bedriegen.*
Traffiqueur, m. *Die trafijcke* ofte *handelinge doet.*
Tragarganter, *Door de keele jagen, in ſlocken.*
Tragedie, f. *Een treur-ſpel*, of *klaeglijk ſchouſpel van heerlijcke perſonagien, het welk een droef eynde heeft.*
Tragique, c. *Klaeglijk, droevig, wreedt, ſtraf.*
hiſtoires Tragiques, *Tragediſche* of *klaeglijcke hiſtorien.*
poëte Tragique, *Die alſulcke ſpeelen ſchrijft en dicht, gelijk* Seneca *ende* Euripides.
Tragiquement, *Klaeglijk, grouwzaemlijk* of *ſtraflijk.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tragi-comedie, f. *Bly-eyndend Treur-ſpel*, of *comedie*, of *ſpel dat half geneuchlijk en half treurlijk gaet.*

Trahir, *Verraden.*

Trahi, m. *Verraden*, of *een die verraden is.*

Trahiſon, f. *Verraderye.*

par Trahiſon, *Door verraderye, verradelijk.*

Traiſtre, m. *voyez* Traitre.

Traict, m. *Een pijl* ofte *ſchicht*, *voyez* Trait.

Trajet, m. *Overzettinge, overvoeringe, overpaſſeringe.*

Trailler en venerie, *Na loopen* of *zoecken.*

Traime, *ou* trame de tiſſeran, f. *Den inſlag van wollen* of *linnen laken.*

Traimer, *ou* tramer, *Den inſlag van linnen* of *wolle laken maken.*

Traimer quelque choſe, *Iet bedrijven* of *aenrechten.*

Traimer, *ou* tramer la ruine de quelqu'un, *Iemants verderf zoecken.*

Train, m. *Den ſtaet* of *ſleep van eenige groot Heere.*

faire Train à une beſte, *Eenige tacken* of *rijs van boomen aen beyde zijden van den weg leggen, om dat de beeſten daer tuſſchen* of *midden door ſouden gaen.*

Train d'une beſte, *Den ſpor* of *paſſagie van een beeſte.*

il connut au Train de la lionne que, &c. *Hy zach wel aen de ſpeur* of *voet-ſtappen van de Leeuwinne dat, &c.*

Train, en outre ſe prend pour le derriere de la crouppe d'une beſte, *Het achterſte des rugs van een beeſte.*

cheval qui a, *ou* va grand Train, *Paerdt dat eenen ſtercken gang* of *tred heeft* of *gaet.*

tout d'un Train, *Eensgangs, al met eenen.*

le Train de guerre, *De maniere en practijcke* of *den handel van d'oorloge.*

mener le Train de guerre, *Oorloge voeren, oorlogen, d'oorlogen hanteeren.*

Train de marchandiſe, *Den handel* of *treyn van Koopmanſchap.*

le Train d'une perſonne, *De ſtaet en diſpoſitie van eenen menſche.*

eſtre en Train de faire quelque choſe, *Met iets doende weſen.*

quel Train mene-t-il, *Wat doet hy? hoe leeft (hy?*

prendre le Train des eſtrangers, *De vreemdelingen na doen* of *navolgen.*

remettre en ſon Train, *In ſijnen eerſten ſtaet ſtellen.*

les choſes ſont en bon Train, *De ſaken zijn op een goede voet, ende ſtaen wel.*

Trainer, *Trekken* of *ſleypen.*

il Traine une corde, *Hy trekt* of *ſleypt achter hem een koorde.*

il Traine une grande ſuite de gens, *Hem volgt eenen grooten hoop volks achter aen.*

ſe Trainer, *Kruypen.*

Trainer ſa robbe, *Sijn rok ſleypen.*

Trainer ſes mots, *Sijn woorden langſaemelijck ſpreken.*

faire *ou* laiſſer Trainer une affaire, *Een ſaeck ſleepende houden.*

Trainé, m. *Geſleypt, gekropen.*

Trainement, m. *Sleypinge.*

un Traineau, m. *Een ſlede.*

une Trainaſſe à peſcher, *Schaekel, ſleyp-net, een net dat met kork op 't water gehouden wort.*

une Trainée pour prendre les loups, *Eenen ſtrik daer men de wolven mede vangt.*

mener une Trainée de gens, *Eenen hoop volks achter hem houden gaende.*

grandes Trainées de flots, *Groote ende lange baren* of *golven.*

Traine pied, m. *Trippeler, die de aerde ſchroomt te geraken.*

un Trayoir, *Melk-ſtoop, melk kanne* of *melkemmer.*

Traire, *ou* tirer, *Trekken.*

Traire une vache, *Een Koe melken.*

Traiſner, *voyez* Trainer.

Traiſtre, *voyez* Traitre.

Trait, m. *Getrokken.*

la vache eſt Traite, *De Koe is gemolken.*

Trait, m. *Een pijl* of *ſchicht.*

Trait de folie, *Een geks-ſtuk*, of *werk.*

les Traits du viſage, m. *De linie*, of *teeken van 't aengeſicht.*

les gens de Trait, *Schutters.*

Trait d'arc, *Een bogeſchoot.*

voſtre maiſon eſt à un Trait d'arc d'icy, *'t Huys ſtaet eenen boogſcheut van hier.*

Trait tiré d'un peintre, *ou* d'un eſcrivain, *Een linie* of *trek van eenen menſche.*

voila un beau Trait & un trait hardi, *Dat is eenen fraeyen* of *ſtouten trek.*

le Trait de la perſonne, *'t Fatſoen ende de geſtalteniſſe van eenen perſoon.*

Trait de temps, *Langduerigheyt des tijts.*

cette affaire ne prendra pas un long Trait, *Die ſake en ſal niet lange dueren.*

Trait auſſi eſt le progrés, cours & ſuitte d'une choſe

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

choſe depuis le commencement juſques à la fin, *Voortgank ende vervolg van een ſake van't begin totten eynde toe.*

il faut que cette melancolie prenne ſon Trait, *Deſe ſwarigheyt moet ſijnen loop hebben.*

Trait de cheval, m. *Den loop* of *het trekken van een Paert.*

Trait *ou* acte ingenieux, *Een ſubtijle daet.*

il a uſé en cette affaire d'un Trait admirable, *Hy heeft ſubtijtijken indie ſake te werke gegaen.*

un Trait, *Eenen teuge.*

il boit de grands Traits, *Hy drinkt groote teugen.*

tirer les premiers Traits, *Beworpen, 't beworp maken.*

tout à Trait & à loiſir, *Met gemak, allengskens, properlijk, al ſoetkens.*

parler à Trait, *Met ſinnen en lankſaem ſpreken.*

le procés a pris ſon Trait, *'t Proces is ten eyndegebracht,* of *voleynt ende ge-uyt.*

par Trait de temps, *Metter tijdt, ten laeſten, door lankheyt van tijde.*

aller tout d'un Trait, *Met eenen gank gaen.*

Traittable, *voyez* Traitter.

l'eſpée Traite, *Een bloot ſwaert uytgetoogen.*

Traite, une longue traite de temps, *Een lange wijle* of *pooſe tijdts.*

Traite de lait, *De melkinge van een Koe.*

Traitter, *Handelen, tracteren, aentaſten.*

ſe bien Traitter, *Een goede Tafel houden, goet cier maken.*

Traitter de quelque choſe, *Eenige ſake handelen.*

Traittons cette affaire plus amplement, *Laet ons breeder van die ſake ſpreken.*

Traitter avec aucun, *Met yemant over-een-komen* of *accorderen.*

Traitter, *ou* medicamenter quelqu'un, *Over yemant gaen, hem cureeren.*

Traitter & penſer une playe, *Een wonde helen* of *geneſen.*

Traitter quelqu'un honneſtement, *Iemanden eerlijken ontfangen* of *tracteren.*

je t'ay Traitté trop delicatement, *Ick heb al te ſoetelijk met u gehandelt.*

Traitter mal, *Qualijk ontfangen* of *onthalen.*

eſcrivez moy comme on Traitte, &c. *Laet my weten,* of *ſchrijft my hoe men met N. handelt, leeft* of *omgaet.*

Traitté, m. *Gehandelt, onthaelt.*

Traitté, m. *Accoort, tractaet* of *over-eenkominge.*

Traitté de mariage, *Houwelijkſche voorwaerde.*

Traitté, *ou* accord de paix, alliance, treve, *ou* ſurſeance d'armes, *Een verdrach van peyſe* of *beſtant van wapenen.*

un Traitté & livret, *Een tractaet* of *boeksken.*

Traittement, m. *Onthalinge* of *ontfanginge, handelinge.*

Traittable, c. *Dat getrokken* of *gehandelt magh worden, tracteerlijk.*

homme Traittable, *Een Man daer wel mede om te gaen is.*

Traitoire de tonnelier, f. *Kuypers hoep-tange.*

Traitre, traiſtre, *Een verrader.*

Traitreſſe, f. *Een ontrouwe vrouw.*

Traitreuſement, en traiſtre, en trahiſon, par trahiſon, *Verradelijk.*

Trame, *voyez* Traime.

Tramer, *voyez* Traimer.

drap bien Tramé, *Vaſt laken.*

Tramer quelque fineſſe, *Eenige ſchalkheyt voorſtellen* of *bedrijven.*

Tramontain, m. *Dat van over 't geberghte is.*

lieu Tramontain, m. *Plaetſe ten Noorden.*

la Tramontane, f. *Den Noorden wint.*

Tranchant, tranchet, m. Tranche-plume, *voyez* Trencher.

Tranquille, paiſible, c. *Vreedſamig, ſtille.*

Tranquilliſer et pacifier une contrée, *Eenig Landtſchap ſtillen* of *in ruſte en vrede ſtellen.*

Tranquillité, f. *Vreedſaemheit, ſtilheit, geruſtheit.*

Tranquillité d'eſprit, *Geruſtheyt des gemoets* of *des herte.*

Tranquillement, *Geruſtelijk, vredelijk.*

Tranſacteur, tranſaction, *voyez* Tranſiger.

homme Tranſalpin, *Een van over geen zijde het Italiaenſche geberghte.*

Tranſcrire, *Uytſchrijven, copieren, overſetten.*

je l'ay Tranſcrit de ton livre, *Ik heb't uyt uwen boek geſchreven.*

Tranſcrit, m. *Uytgeſchreven, gecopieert.*

Tranſcription, f. *Uytſchrijvinge, copieringe.*

Tranſe, f. *Angſt, verbaeſtheyt.*

étre en Tranſe, *In groote vreeſe* of *beangſt zijn.*

Transferer, *voyez* Transporter.

Transfigurer, Changer d'une forme en autre, *Van't een geſtaltenis in het ander veranderen.*

Transfiguré, m. *In een ander geſtalteniſſe verandert.*

Transfiguration, f. *Veranderinge van het een geſtaltenis in het ander,*

Transformer, *Transformeeren, in een ander geſtaltenis veranderen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Transformé, m. *Getransformeert, verandert.*
Transformateur, m. *Transformeerder, een veranderaer.*
Transformation, f. *Transformatie,* of *de veranderinge in een andere geſtalteniſſe.*
Transgreſſer, *Overtreden.*
Transgreſſer les limites de la raiſon, *Onredelijk leven, buyten recht en reden doen.*
Transgreſſé, m. *Overtreden.*
Transgreſſeur, m. *Overtreder.*
Transgreſſion, f. *Overtredinge.*
Transgloutir, *Door ſlocken.*
Transglouti, m. *Door-geſlokt.*
Tranſir de peur, *Door angſt van hem ſelven vallen, ſeer verbaeſt zijn.*
Tranſir de froid, *Stijf van koude zijn* of *worden.*
Tranſi de froid, *Stijf van koude.*
Tranſi, m. *Half doot, verbaeſt.*
Tranſi de peur, *Half doot van vreeſe.*
un amoureux Tranſi, *Een drooge en koele vryer.*
elle eſtoit toute Tranſie, *Sy was van haer ſelven, of half doot.*
Tranſiger, accorder, faire quelque accort, *Van eenig verſchil over een koomen.*
Tranſacteur, m. *Een makelaer, of een die accoort maekt.*
Tranſaction, f. *Accorderinge, verdraginge, over-eenkominge.*
Tranſitoire, c. *Vergankelijk.*
Tranſlater, *Tranſlateeren, overſetten.*
Tranſlaté, m. *Getranſlateert, overgeſet.*
Tranſlation, f. *Tranſlatie, overſettinge.*
Tranſlateur, m. *Tranſlateerder, overſetter.*
Transmettre, *ou* transferer, *Overgeven, overſtellen.*
Transmettre un heritage à, &c. *Een erffenis over laten aen &c.*
Transmigrer, *Over varen* of *door gaen.*
Transmigration, f. *Overganinge, overgank, door-gank, verhuyſinge.*
Transmüer, *Veranderen.*
Transmüé, m. *Verandert.*
Transmutation, f. *Verandering.*
Transparent, m. *Seer klaer* of *doorluchtig.*
Transparoir, *Doorſchijnen.*
Transpercer, *ou* percer d'outre en outre, *Doorſteken.*
Transpercer d'un trait, *Met een pijl door ſchieten.*
Transpercé, m. *Door-ſteken.*
Transplanter, *Verplanten, van d'een plaetſe in d'ander planten.*

Transplanté, m. *Verplant.*
Transplantation, f. Transplantement, m. *Verplantinge.*
Transporter, *Over dragen.*
Transporter d'un lieu à un autre, *Verplaetſen, van d'een plaetſe tot d'ander dragen.*
ſe Transporter, *ou* aller en quelque lieu, *Ergens gaen.*
Transporté, m. *Overdragen.*
Transporté et hors de ſoy, *Uytſinnig, raſende* of *van ſijn zelven.*
tu a l'eſprit Transporté, *Gy hebt uwen ſin elders.*
Transporter, *ou* ceder ſon droit à un autre, *Sijn recht aen een ander overgeven.*
Transport, *ou* transportement, m. *Overdraginge.*
droit par Transport, *Brief en recht van overdrag.*
Transport de colere, *Een groote ontſteltenisſe uyt toornigheyt.*
Transporté, *ou* ravy de joye, *Opgetogen* of *opgenomen van blydſchap.*
Transporteur, m. *Overdrager.*
Transpoſer, *Verzetten, verſtellen.*
Transpoſer les arbres, *De boomen verplanten.*
Transpoſé, m. *Verſtelt, verzet.*
Transpoſition, f. *Verzettinge.*
Tranſubſtantiation, *Verandering eens weſens in een ander.*
Tranſport de joye, m. *Optoginge van vreugde.*
Transvaſer, *Van 't een vat in 't ander doen.*
Transvaſation, *ou* transvaſement, *Een aftapping van 't een in 't ander.*
Trantran, *Het geluyt van een blaes-hoorn.*
Trapan, *voyez* Trepan.
Tranſubſtantier, *Een weſen in een ander veranderen.*
Trape, *ou* amorce, *Aes.*
un bœuf Trappe, *Een Os die vollijvig en wel gemaekt van leden is.*
homme Trappe, *Een wel gefatſoenneert man.*
Traquenard, *ou* traquenar, m. *Een hackenye* of *telle.*
Traquet, m. *Een Quick-ſteert,* oiſeau.
Traquet de moulin, m. *De klippe van een meulen.*
Traſſé, *voyez* Trace.
Travail, m. *Arbeyt, moeylijkheyt.*
Travail à faire quelque choſe, *De pijne, arbeyd ende moeyte die men ergens toe doet.*
avec grand Travail, *Swaerlijk, met groote pijne en arbeydt.*

le

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

le Travail d'une femme pour enfanter, *'t Kinder baren*, of *den arbeyd der vrouwen.*
eſtre en Travail d'enfant, *Den arbeydt hebben, in barens noot zijn.*
le Travail d'un Mareſchal, *Een hoef-ſtal ofte hoef-ſmiſſe.*
Travaux de procés, *Quellagie van proceſſen.*
Travailler, *Arbeyden, wercken.*
je Travaille à, &c. *Ick ben beſig met, &c.*
Travailler aucun, *Yemandt quellen.*
Travaillé, m. *Gewrocht, gearbeydt, gequelt.*
Travaillé de procés, *Met proceſſen gequelt, of overvallen worden.*
Travaillant, m. *Arbeydende, werkende.*
Travaillement, m. *Arbeydinge, werkinge.*
Travaiſon, f. *'t Geſpan van een ſolder of gewelfſel.*
Travaux, m. plur. *Moeyelijkheden.*
Travée, f. *De ſpatie tuſſchen twee balcken.*
Travers, m. *Dwers.*
de Travers, *Overzijde, van ter zijden, zijdelinks.*
regarder de Travers, *Dwerſelijk aenſien, loncken.*
aller de Travers, *Dwers, zijdelinks ofte averechts gaen.*
paſſer une eſpée au Travers du corps, *Een degen door 't lijf ſteeken.*
dire quelque choſe à tort & à Travers, *Iets onordentelijk, of confuſelijk ſeggen.*
Traverſant, qui va du travers, m. *Dat dwers door gaet, leyt of komt.*
plumes Traverſaires, *Veederen die te dwers waſſen.*
Traverſe, f. *Eenen zy-wegh.*
maiſon Traverſe, *Een huys dat dwers over de ſtrate gemaekt is.*
Traverſe, f. *Hinderniſſe, letſel, moeylijkheyt,* of *ongeluk.*
Traverſer tout outre, *Dwers door ſteken.*
Traverſer, paſſer outre, *Over varen, over gaen.*
Traverſé, m. *Doorſteken, aengevochten, gequelt.*
Traverſant, m. *Doorſtekende, doorgaende.*
Traverſement, m. *Doorſtekinge.*
Traverſin de lit, m. *Een hooft-peuluwe.*
Traverſin de lit en menuiſerie, *De zijde balkskens ofte gergelen ende voren daer men de panneelkens in ſet.*
Traye, f. oiſeau, *Een ſoorte van een Lijſtervogel.*
Trayeur de vaches, m. *Een Koe-melker.*
Trayeuſe, f. *Een Melkſter.*

Trayoir, m. *Een melk-emmer.*
Trayon, m. *Speen van een beeſt.*
Trébucher & tresbucher, *Voor-over vallen, Strunkelen, aenſtooten.*
faire Trébucher, *Doen ſtrunkelen of vallen.*
Trébuchant, *Strunkelende.*
piſtole Trebuchante, *Een piſtolet, die gewichtigh is.*
Trébuché, m. *Geſtronkelt, aengeſtooten.*
Trebuchement, *ou* bronchement, m. *Stronkelinge, aenſtootinge.*
Trebuchet à prendre oiſeaux, *Vogel-ſlagh.*
un Trebuchet à peſer de l'or, ou de l'argent, *Een gout-gewichte.*
Tref, m. *Een onder-balk.*
Tref, voile de navire, *'t Zeyl van een ſchip.*
à plein Tref, c'eſt à dire à pleines voiles, *Met volle zeylen.*
Tref, ou pavillon de camp, *Tente of pavilloen.*
il fit dreſſer les Trefs, *Hy dede de tenten ſlaen.*
Treffle, m. *Klaverbladt.*
Treffle odoriferant, m. *Seven-getijdt-kruydt.*
jouer Treffle, *Klaver ſpeelen.*
une Treille, f. *Een enen gank in de hoven aen beyde de zyden met wijngaert-ranken beſet.*
berceau de Treille, *Een wiege van teenen of wijngaert-ranken gemaekt.*
Treillis, m. *Een Tralie.*
Treillis d'oſier, m. *Horde van teenen.*
Treilliſſer, *ou* treiller, *Met tralien beſetten.*
feneſtre Treillée, treilliſſée, *ou* à treillis, *Tralien-venſter.*
Treillis, *Zwilk, canefas, grof linne.*
Treize, *voyez* Tréze.
Treluire, *Blinken, flickeren, doorlichten, doorſchijnen, mieux* reluire.
Tremail, m. *Gemengt voeder voor de beeſten.*
du Tremble, m. *Ratelaer, of Niſpen-boom in het Walſch.*
Trembler, *Beven, daveren, dreunen.*
la mer Tremble, *De Zee verroert haer.*
Trembler de froid, ou de peur, *Verſchricken, ſchudden of t beven van koude of vreeſe.*
Tremblant, m. *Bevende.*
Tremblement, m. *Bevinge.*
Tremblotter, *Dikwils en ſterk beven.*
Tremblottant, *Dikwils en ſterk bevende.*
la Treme du tifferan, *Den inſlag van wollen of lijnen laken.*
Tremé, bled marſé, *Maerts of Mey-koren.*
la Tremie d'un moulin, f. *Een en Trechter, dese tremele van den meulen.*

Tre-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Tremouſſer, c'eſt ſe remuer; *Hem bevende verroeren.*
Tremouſſement, *Een bevende beweging.*
Trempe, *Weyking* of *harding*, *als men het yſer of ſtael tempert*, *gematigheyt*, *getempertheyt.*
un ferrement de bonne Trempe, *Eenig yſer of ſtael dat wel gehard is.*
donner la Trempe à quelque ferrement, *Het yſer temperen of harden.*
Trempé, *ou* ſauſſé, *Ingedoopt.*
Trempé, *ou* amolly, *Geweykt.*
Trempement, *Indooping*, *weyking.*
Tremper, *ou* ſauſſer en quelque choſe, *Ergens indoopen.*
Tremper, *ou* ſe tremper, & s'amollir, *Weyken*, *week worden.*
Tremper quelque ferrement, *Eenig yſer of ſtael in 't water harden.*
Tremper ſes mains dans le ſang, *Handt-dadig zijn aen yemants doodt*, *de handen in yemants bloet ſteken.*
Tremper ſon vin, *Wat water by ſijn wijn doen.*
il faut que le merlus Trempe cinq ou ſix heures, *De ſtokviſch moet vijf of ſes uren weyken.*
Trempis, *ou* trempement, *Indooping*, *weyking.*
Trempis de chair ſalée, *Weyk-water*, *water daer yets in geweykt heeft.*
Tremuye, *voyez* Tremie, f.
une Trenche, *Een ſnee*, *of ſtuk.*
Trenchée de ventre, f. *Weedom ende ſteekte des buyks.*
Trenchée, f. *Een Wal*, *Gracht*, *Borſt-weer* of *Schants.*
Trenchement d'un mord de bride, *Het tongetje van 't gebit*, *dat men de paerden in den muyl doet.*
Trenchement, m. *ou* coupeure, f. *Snijdinge.*
Trencher, *Snijden*, *af-houwen.*
Trencher une montagne, *Een gebergte doorhouwen* of *doorgraven.*
Trencher le col, *Onthalſen* of *'t hooft af-houwen.*
Trencher, s'en faire accroire, *Hem ſelve veel laten voorſtaen.*
il Trenche du maiſtre, *Hy ſpeelt de baes.*
faire Trencher une eſpée, *Een degen ſcherpen* of *wetten.*
Trenchant, m. *Scherp*, *ſnijdende.*
une eſpée à deux Trenchants, *Een degen die aen beyde zyden ſnijt.*

le Trenchant d'un ferrement, *De ſnede* of *ſcherpte van yſerwerk.*
fraper du Trenchant, *Houwen.*
mettre, ou paſſer au Trenchant de l'eſpée, *Met den ſwaerde* of *ſcherpte des ſwaerts vernielen.*
le Trenchet d'un cordonnier, *Een Schoenmakers ſny-mes*, *krom mes.*
un Trenchoir, *Een Teljoor.*
Trenche-plume, m. *Een Penne-mes.*
Trenes, f. *Trenſen*, of *toukens met dry koordekens.*
Trente, *Dertig.*
une Trentaine de poires, *Dertig peeren.*
une Trentaine de meſſes, *Een wytvaert die tot dertig dagen* of *jaren lank geſtelt is.*
Trentefois, *Dertigmael.*
Trentieſme, c. *Dertigſte.*
Trente deux, trente trois, &c. *Twee-en-dertig*, *dry-en-dertig.*
Trente deuxieſme, *De twee-en-dertigſte.*
Trente deux-fois, *Twee en dertigmael.*
Trepan de Chirurgien, m. *Een Chirurgijns boor daer hy de hern-ſchale mede opent.*
Trepaner, *Booren*, *een gat met een egger maken.*
Trépas, trépaſſé, trépaſſer, *voyez* Treſpas, trespaſſé, treſpaſſer.
un Trepied, m. *Een dry-voet* of *treſier*, *pot-yſer.*
Trepigner, *Huppelen*, *op ende neder ſpringen.*
Trepignement, *Huppeling*
Tres, *ſeer*, comme, Tres ſçavant, Tres riche, *Seer geleert*, *ſeer rijk.*
Tresbuchant, tresbuché, tresbucher, *voyez* Trébuchant, trébuché, trébucher.
Treſeau, *'t Achtſte deel van een once.*
Treſme & Treſmer, *voyez* Traime.
Treſpas, *ou* trépas, *Het overlijden* of *de doodt.*
Treſpaſſé, *ou* mort, *Geſtorven*, *overleden.*
Treſpaſſer, *Sterven*, *overlyden.*
Treſor, *voyez* Threſor.
Treſorier, *voyez* Threſorier.
Treſſaillement, m. *Ophuppeling van vreugde.*
Treſſaillir, *Ophuppelen.*
le cœur me Treſſaillit de joye, *Het hert ſpringt my op van vreugde.*
Treſſe, f. *Een hayr ſnoer*, *hayr-band.*
Tréſſe, f. *ou* cheveux treſſés, *Een hayr-top*, *een top hayrs.*
Treſſer, *Vlechten.*
Treſſer les cheveux d'une femme, *ou* fille, *De hayren van een Vrouw* of *dochter vlechten.*

Treſſon,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Treſſon, m. *Een ſtuck van een koorde die men vlechten wil.*
Treteau, *ou* Tretteau de table, m. *Een taefel-ſchraegh.*
Tretteau de lit, *Een bed-ſchraegh.*
Treu, Tru, *ou* Treüage, Truage, peage, tribut de peage, *Tol, Tol-geld.*
Treve, *ou* Treves, *Beſtant, ſtilſtant van wapenen.*
durant, *ou* pendant la Treve, *Geduyrende het beſtant.*
rompre la Treve, *Het beſtant breken.*
ſans faire la Treve d'un ſeul moment, *Sonder een oogenblik ſtille te ſtaen.*
Trezain, un trezain, une trezieſme partie, *Een dertienden deel.*
Treze, c. *Dertien.*
Treze fois, *Dertien-mael.*
Trezieſme, c. *De dertienſte.*
Triacle, Thriacle, m. *Driakel.*
Triage, m. *Uytkieſinge, uytſoekinge.*
Triangle, m. *Dry-hoek, figure van dry hoeken.*
Triangulaire, c. *Dry-hoekig.*
Triboulet, *Een kort, vet, en dick Menſch.*
Tribu, f. Une compagnie, *ou* corps, *ou* college de bourgeois, *Een gilde.*
Tribu, *ou* race, famille, *Een ſtamme* of *een geſlacht.*
Tribu, f. *Deylinge des volks in ſonderlinge ordinantie* of *geleden.*
par Tribus, *Stam-wijſe.*
Tribule, *ou* truffe, truffle, f. ſaligot, *Een water-noote.*
Tribulation, f. *Tegenſpoet, tribulatie, katijvigheydt, quelling, ongeruſtheydt.*
Tribun, m. *Een Beſchermer der Gemeente, een Deken van't gildt.*
Tribunal, m. *Een Rechter-ſtoel.*
Tribunat, *'t Ampt van een Beſchermer der Gemeente.*
Tribunaux, *Recht-banken, Rechter-ſtoelen.*
Tribune, f. *Een verheven plaets waer van men tot het volk ſpreekt.*
Tribut, m. *Schattinge, tribuyt.*
payer Tribut, *Schattinge betalen.*
Tributaire, *Schatbaer, Tol-plichtig.*
rendre Tributaire, *Cijnsbaer maken.*
Tric, *ou* cric, *Krack, 't geluydt van yets dat kraekt.*
Tric-trac, *'t Spel van Tik-tak.*
Trichard, *ou* Tricheur, *Een Tuyſcher, een Valſch ſpeeler.*
Tricher, tricotter, tromper en jouant, *Valſch ſpeelen.*
Tricherie, f. *Bedriegery, bedreg.*
Tricheur, *ou* trompeur au jeu, *Een Tuyſcher, een onheus Speelder.*
Tricheuſe, *ou* Trompeuſe, *Een bedriegſter.*
Tricon, trois cartes pareilles, *Trits in't kaert-ſpel.*
Tricottage, *ou* badinage, badinerie, lanterne-rie, *Hoetelerye, trentelerye.*
Tricottage, *ou* laſſis de bas, *Kouſſe-breyding, het kouſſe breyden.*
Tricotter, *ou* laſſer, & faire des bas à l'aiguille, *Kouſſen breyden.*
Tricotter, chicaner, lanterner, *Trentelen, met een ſaek langſaem voort-varen.*
Tricotteur, un qui fait des bas à l'aiguille, *Een Kouſſe-breyder.*
Tricotteur, chicaneur, lanternier, m. *Een Trentelaer, een Semmelaer.*
Tricotteuſe, qui laſſe, *ou* qui fait des bas à l'aiguille, *Een Kouſſe-breydſter.*
Trictrac, *voyez* Tric-trac.
Trident, m. *Een vorke* of *gaffel met dry ſpitſige yſere tanden.*
le Trident de Neptune, *De gaffel van Neptunus met dry tanden* of *ſpitſen.*
Triennal, m. *Dry jarigh.*
Triennale poſſeſſion, *Dry-jarige beſittinge.*
Trier et eſlire, *Uytſoeken, uytſcheyden.*
la Trieule d'un puits, *Een windaes,* of *de rolle en ſchijve daer de koorde om gaet.*
Triglyphes, ce ſont ornemens en maſſonnerie, & menuiſerie, où il y a des concavitez, *Verciertſelen van ſchrijnwerk van drie uytgeſchaefde ſtreeken.*
Trimeſtre, c. *Van dry maenden.*
Trigone, m. *Een dry-hoek.*
Trigonal, *voyez* Triangulaire.
un Tringle, m. *Een rijchele, een Schrijnwerkers pers.*
Trinité, f. *Dryvuldigheydt.*
Trinquet, *De maſt van't voor-ſchip.*
Triompher, *Triompheeren, in eenige ſake uytſteken, zegepralen.*
il Triomphe de moy, *Hy overtreft my.*
Triomphe, m. *Heerlijke inkomſte van eenige victorie verkregen, zege-pracht,* of *prael.*
Triomphal, m. *Dat tot de triomphe behoort.*
couronne Triomphale, *Triumph kroone.*
Triomphé, m. *Getriumpheert, gezegepraelt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Triomphant, m. *Triumpherende, zegepralende.*
Triomphamment, *Heerlijken, triumphantelijken, zegeachtig.*
Triomphement, m. *Triumpheringe, zegeprael.*
de quoy eſt la Triomphe, *Wat is troef.*
de la Triomphe, à tout, *Troef uyt.*
des Tripes, *ou* Trippes, f. *Penſſen.*
Tripier, Trippier, m. *Pens-verkooper.*
Tripiere, Trippiere, f. *Pens-verkoopſter.*
la Triperie, Tripperie, f. *De Pens-merkt.*
Triple, c. *Dry-dobbelt* of *dry-voudig.*
Triplement, *ou* Triple, *Driemael ſoo veel.*
Tripler, *Dry-voudig maken.*
Triplication, f. *Dry-voudig-makinge.*
la Triplique du demandeur, *De derde aenſpraeke in rechte van den eyſſcher.*
on ne Triplique gueres, *Men doet niet dikwils of vele de derde aenſpraeke in rechte.*
Tripoly, dont uſent les lapidaires à polir les pierres pretieuſes, *Aerde daer men de koſtelijke geſteenten mede polijſtert.*
un Tripot, m. *Een Kaets-ſpel, een Kaets-baen.*
Tripoter, *ou* balotter au jeu de paume, *Malkanderen de bal toekaetſen.*
Tripoter, *ou* tripotter, chicaner, *Drenteren, Futſelen.*
Tripoteur, m. *Een Semmelaer.*
Tripotier, m. *Een Kaetsbaen-meeſter.*
Tripotage, Tripottage m. *Gemenghde kokinge.*
fay tellement ton Tripotage, que tu ne m'y meſles point, *Beſchikt ſoo u ſaken, dat ik'er niet mede gemoeyt werde.*
Triquebalarideau, m. *Een Beuſelery.*
Triquehouſe, f. *Slijk-hoſe* of *Leerſe daer men mede in't ſlijk gaet.*
Triquemadame, *Huys-look.*
Triqueniques, *Beuſelingen.*
diſputer pour Triqueniques, *Kijven om een hayr, ſtroo* of *beuſelinge.*
Triquetrac, m. *Tikketak* of *Verkeer-ſpel.*
Triquette, *Een ratel.*
Triſte, c. *Droevig* ofte *bedroeft.*
aucunement Triſte, *Droefachtigh.*
Triſteſſe, f. *Droefheyt.*
Triſtement, *Droeflijk.*
Trivial, m. *Gemeyn.*
Trivialement, *Gemeynlijk.*
Triule, *voyez* Trieule.
Triumvirat, m. *Het gebiedt't welk de dry Heeren te Romen gehadt hebben.*
Troc, Trocquer, *voyez* Troquer.

Trochet, f. *Het uyterſte eyndeken van eenen appel-boom* of *peer-boom, daer tien of twaelf peeren* of *appels by een hangen.*
Trocheure, f. *Het opperſte van een Herts-horen, daer drie of vier takskens by malkanderen ſtaen.*
Trochiſque, m. *Een kleyn raeyken.*
des Trochiſques, *Een purgeer-koeksken.*
Troêne, *voyez* Frezillon, *ou* Liguſtre.
Trofée, *voyez* Trophée.
Trogne, *ou* face, f. le viſage, *Trony, aengeſicht.*
Trognon d'une pomme, *Het Klok-huys van eenen appel*
Trois, c. *Dry.*
Trois fois, *Drymael.*
Trois fois trois, *Drymael dry.*
Troiſieſme, m. *De derde.*
la Troiſieſme fois, *De derde reyſe.*
Troiſieſmement, *Ten derden.*
Trompe, trompe muſicale, f. *Een baſuyn.*
Trompe d'enfant, *Een muyl-trompe.*
Trompe d'un Elephant, f. *De Snuyte van eenen Olifant.*
Trompe, ou Sabot, *Eenen Dop*, of *ſweep-tol.*
Trompe, la pompe du navire, *De pompe van het Schip.*
Trompe, *ou* Trompette, f. *Een Trompette.*
bannir à ſon de Trompe, *ou* Trompette *Openbaerlijk ende met een Trompette bannen.*
ſonner de la Trompette, *Trompen, het Trompet ſteken, ſlaen of blaſen.*
Trompetteur, *ou* Trompette, m. *Trompetblaſer.*
Tromper, *Bedriegen, uytſtrijken.*
Tromper les Trompeurs, *De ſchalke verſchalken.*
ſe Tromper, *Miſſen, faelen, dwaelen.*
Trompé, m. *Bedrogen.*
Tromperie, f. *Bedrog.*
par Tromperie, *Door bedrog, bedrieglijken.*
Trompeur, m. *Bedrieger.*
à Trompeur, Trompeur et demy, *Loos tegen loos.*
affiner un Trompeur, *Eenen ſchalken verſchalken.*
Trompeux, m. *Bedrieglijk.*
des paroles Trompeuſes, *Bedrieglijke woorden.*
le Tronc d'un arbre, *Stam des booms.*
Tronçon de lance, *De ſtomp van een lancie.*
Tronçonné, *Afgeſtompt, tot aen de ſtam toe afgehouwen.*
Tronçonner, *Tot aen de ſtam toe afhouwen, ſtompelen.*

Tron-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Trondeler, *ou* Tourner, rouler, *Draeyen, wentelen.*
Trone, *voyez* Throne.
Trongne, *voyez* Trogne.
Tronquer, *ou* rogner, coupper court, *Afhouwen, ſtompen.*
Tronſon, Tronſonner, *voyez* Tronçon, Tronçonner.
Trop, *Te ſeer, te veel.*
Trop toſt, *Te ras, te haeſt.*
par Trop, *Al te ſeer* of *te veel.*
Trop long temps, *Al te lange, te langen tijdt.*
le Trop de bien le gaſte, *Hy verergert en wort ondeugdelijk door ſijn groote goet.*
Trop & Trop peu gaſte tout jeu, *Al te veel of al te weynigh bederft het ſpel.*
Trophée, *ou* Trofée, m. *Een victorie-teeken van machtige Heeren ten toone geſtelt, na dat hun vyanden verſlagen zijn, 't welk men behing met wapenen ende buyt der vyanden, een zege-teeken.*
dreſſer un Trophée, *Een victorie-teeken rechten.*
Troquer, *Mangelen.*
Troq, *ou* change, m. *Mangelinge of verwiſſelinge van koopmanſchap.*
Trotter, *Aentreden, draven.*
ce cheval là Trotte, *Dat Paert ſchokt.*
Trot de cheval, m. *De ſchokkinge of draf ende trot van den Paerde.*
Trotteur, m. *Een Wandelaer* of *ganger.*
cheval Trottier, *Dravende* of *ſchokkende paert.*
une Trottiere, *Een Wandelerſſe,* ot *loopſter.*
Trou madame, *Een ſeker ſpel.*
Trou, m. *Een gat.*
je ne ſçavois trouver tant de Trous, qu'il ne me trouvat autant de chevilles, *Ik koſt hem ſoo veel niet ſeggen, of hy wiſter my al een tegen.*
Troüer, *Booren.*
Troüé, m. *Gegaet, door-geboort.*
Trouble, m. *Een beroerte* of *geruchte.*
un petit Trouble, *Een kleyn geſchil.*
une choſe Trouble, *Duyſtere* of *donkere ſake.*
de l'eau Trouble, *Onklaer en beroert water.*
temps Trouble, *Droevigh ende regenachtigh weder.*
Troubler, *Beroeren.*
Troubler aucun, *Yemanden verſtooren, beroeren* of *perturberen.*
Troubler un bon teſmoin, *Een geloof-weerdige getuyge wankelmoedig maken.*
Troubler la feſte, *Den Feeſt-dagh breken, de Feeſte verſtooren.*

le vin luy a Troublé la teſte, *De wyn heeft hem 't hooft ontſtelt.*
Troublé, m. *Beroert ende verſtoort.*
eau Troublée, f. *Onklaer of droef water.*
homme Troublé, *Een menſch die vol rumoers of verwerringe is.*
Troublement, *ou* Trouble, m. *Beroeringe, beroerte.*
un Trouble feſte, *Een breek-ſpel.*
Troüer, *voyez* Trou.
une Trouppe de gens, *Een menigte* of *groote hoop volks.*
en Troupe, par troupe, *By hoopkens, met troppen.*
Trouppeau, m. *Hoopken.*
Trouppeau de beſtail, *Een kudde van vee, eenen hoop beeſten.*
par Trouppeaux & bandes, *Met kudden ende benden.*
une Trouſſe à mettre des fleſches, *Een pijl-koker.*
Trouſſe, trait de fineſſe, *Schalkheyt, Liſtigheyt.*
bailler à quelcun une Trouſſe, *Yemanden bedriegen* of *uytſtryken.*
Trouſſeau, m. *Een bundel,* of *buſſel.*
Trouſſeau d'une nouvelle mariée, *Een bruyds houwelijks goet.*
Trouſſer la robbe, *Sijnen rok op-ſchorſſen.*
ſe Trouſſer, *Hem opſtrijken ende bereyden.*
Trouſſer une bourſe, *Een borſe ſnijden.*
Trouſſer, emporter, *Wech rukken.*
Trouſſer bagage, *Opbreken, pak en ſak maken, vertrekken.*
Trouſſer un homme en priſon, *Een man gevangen nemen.*
Trouſſe-bourſe, m. *Borſe-ſnijder.*
une Trouſſoire, *Een ſchors-vel, ſchote* of *voorſchoot, een ſchors-haek.*
Trouſſure, f. *Opſchorſſinge.*
Trouve-danſe, m. *Die eenigen nieuwen dans vind.*
Trouver, *Vinden, bevinden.*
aller Trouver quelqu'un, *By yemant gaen.*
faire Trouver bon, *Goedt doen blijken* of *toonen goedt te zijn.*
cecy faict Trouver le vin meilleur, *Dit maekt den wijn beter en ſmakelijker te zijn.*
je Trouve cela mauvais, *Ik bevinde dat quaet.*
je ne Trouve pas bon que, &c. *Ik en bevinde* of *my dunkt niet goedt* of *geraden dat, &c.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

se Trouver au jour assigné, *Hem op den gesetten dagh laten vinden.*
ne s'oser Trouver devant aucun, *Onder yemants gesicht niet dorven komen.*
Trouver à sa fantaisie, *Versinnen, versieren, verdichten.*
Trouver en chemin, *Ontmoeten.*
Trouver par experience, *By experientie bevinden.*
tu Trouveras que, &c. *Ghy sult bevinden dat, &c.*
tu t'en Trouveras bien, *Ghy sulter u af beloven* of *wel mede bevinden.*
nous serons demain là où vous sçavez, Trouvez vous y aussi, *Wy sullen morgen zijn daer ghy wel weet, maekt dat ghy 'er ook zijt.*
Trouvé, m. *Gevonden.*
Trouvé sur le fait, *Beklipt, betrapt, op 't feyt bevonden.*
Trouveur, m. *Vinder, die yet nieuws versiert.*
Trouveuse, f. *Een die vindt.*
Trouvement, m. *Vindinge.*
Truage, *voyez* Treu.
Truand, *ou* Truan, m. *Een deugniet, traegh mensche* of *lanterfant.*
Truande, f. *Een luye dante, onnuttig Wijf, Lary-moer.*
Truandeau, m. *Luyaertje.*
Truander, *Den luyaert of lanterfant spelen.*
Truandise, paresse, f. *Lanterfantinge* ofte *boosheyt ende schelmerye.*
Truandaille, f. *Een hoop kamerspeelders*, of *ook een menigte van deugnieten, rabauwen* of *bedelaers, ravaillie.*
Truble, f. *Een net om de visch in den houwer te vangen.*
Trucheman, m. *Tael-man*, of *Tael-spreker.*
les Truchemans de quelque larron, *De verklikkers van eenen dief.*
Truëlle, f. *Een Trueel.*
Truëlle de plastre, *Een Trueel vol met plaesteringe.*
Truffer, *Bespotten, begecken.*
Truffe, trufferie, mocquerie, f. *Bespottinge.*
Truffe, bosse, *Een buyle*, of *geswel.*
Truffes, *voyez* Saligots.
une Truye, f. *Een zogh.*
Truyette, f. *Een kleyne zogh.*
tourner la Truye au foin, *Qualijk* of *niet ten propooste antwoorden.*
Truyettes, f. *Massieken.*
Truitte, f. Poisson, *Een Forel.*

TU, *Ghy, du.*
Tuaison, f. *Slacht-tijdt.*
Tuberosité, f. *Bultigheyt.*
Tudesque, m. *Een Hoogh-duytsch.*
Tudesque, f. *Een Hoogh-duytsche vrouwe.*
Tudesquement, *Op sijn Hoogh-duytsch.*
Tuër, *Doorsteken, dooden, verdoen, ombrengen.*
Tuër cruellement, *Vermoorden, een wreede doot aen doen.*
Tuër tout à fait, *t' Eenemael verslaen.*
tu me Tues, *Ghy quelt my tot stervens toe.*
Tué, m. *Gedoodt.*
il s'est Tué de boire, *Hy heeft hem selven dood gedronken.*
Tuë-chien, m. *Hondt-slager.*
Tuëur de gens, m. *Doodt-slager.*
Tuërie, f. *Doodinge, doodt-slagh.*
Tuf, *ou* Tuffeau, *Een tuf-steen.*
Tuiau, *voyez* Tuyau.
Tuille, f. *Een Tichele*, of *panne.*
Tuillerie, f. *Tichelerye, Tichel-oven.*
Tumbe, tumber, tumbereau, *voyez* Tombe, tomber, tombereau.
Tumeur, f. *Geswel, eenige dickte.*
Tumulte, m. *Beroerte* of *geruchte.*
Tumultuaire, c. *Oproerigh.*
peuple Tumultuaire, *Oproerigh volk.*
Tumultuer, *Beroerte* of *geruchte maken.*
Tumultueux, m. *Vol beroerten, oproerig.*
Tumultueusement, *Met oproer ende beroerte, oproeriglijk.*
Tunique, *ou* robbe, f. *Roksken, lijf-rok, onder-rok.*
Turban, *Een Turks hooft-cieraet.*
prendre le Turban, *ou* se faire Turc, *Een Turkse muts aennemen*, of *Turks werden.*
Turbateur, *ou* perturbateur, m. *Een Oproermaker, een Beroerder.*
Turbentine, *voyez* Terebenthine.
Turbin, m. *Een Kink-hoorn.*
Turbit, m. *Turbit*, Racine.
Turbot, *ou* un Rhom à Montpelier, *Een Tarbot.*
Turbulent, *Ongestuymig, oproerig.*
Turc, m. *Een Turk.*
Turcot, m. *Een draey-halsje*, Oiseau.
Turlupin, m. *Een lompen deugniet.*
Turonde, f. *Yets dat men een vogel door de bek steekt voor de pip, een pip-veder.*
Turpille *ou* Toupille, f. *Een kramp-visch.*
Turque, f. *Een Turksche Vrouwe.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Turquesque, *Turks.*
à la Turquesque, *Op sijn Turks.*
cimeterre Turquesque, *Een Turkse sabel.*
Turquin, *ou* bleu, *Blaeuw.*
Turquois, un arc Turquois, *Een Turkse booge.*
Turquoise, *Een kostelijk gesteente.*
Tutayer, *ou* Tutoyer, *Tegen yemandt du seggen.*
Tuteur, m. *Een beschermer, voocht,* of *momboor.*
Tutelle, *ou* Tutele, f. *Momboorschap, voogdye.*
Tutelaire, *Dat tot de momboorschap behoort, behoedende, bewarende.*
estre en Tutelle, *Onder de voogdy* of *momboors staen.*
mettre quelqu'un en Tutelle, *Yemandt onder momboors stellen.*
sortir de Tutelle, *Sijn eygen voogt werden.*
Tutië, *ou* Tuthië, *Niet, een oogh geneesmiddel.*
Tutoyer, *voyez* Tutayer.
Tutrice, f. *Mombersse.*
Tuyau, m. *Een pijpe* of *buysse.*
Tuyau de plume, *De schacht van een veder.*
le Tuyau de blé, *De stroo-pijpe van't Koren.*
Tuyau de fontaine, *Een buysse van een fonteyne.*
Tuyau, *ou* canal de cheminée, *Een schouwpijpe.*

TY

TYgre, *voyez* Tigre.
Tymbre, m. *Het verciertsel ende devijse die men op een Helmet stelt.*
Type, *Een voorbeeldt.*
Tyran, m. *Een Tyran, Dwingelandt.*
Tyrannie, f. *Tyrannye, dwingelandye.*
par Tyrannie, *Tyrannelijk, door dwingelandye.*
Tyrannique, *Tyrannisch, wreedt.*
Tyranniquement, *Tyrannelyk, wreedelijk.*
Tyranniser, *Tyranniseeren, Tyrannye* ot *groote wreedtheyt bedrijven.*
Tyrannisé, m. *Getyranniseert, daer wreedelijk mede geleeft is.*

VA

VA, va t'en, *Gaet, gaet van hier.*
Va par icy, *Gaet* of *komt lanks hier.*
Va legerement, *Vliegt, fluks, gaet ras.*
comment Va? *Hoe is 't al? hoe gaen* of *staen de saken?*

la chose Va bien, *De sake staet seer wel.*
il y Va de son honneur, *Het gaet sijn eer aen, sijn eer hangt 'er aen.*
Vacance, f. *Vacantie, als men niet en dingt, Vier-dagh.*
Vacant, m. *Ledigh.*
Vacarme, m. *Gerucht, alarm, jammer en noot.*
faire de grands Vacarmes pour peu de chose, *Om een haver-stroo veel spuls maken.*
Vacation, f. *Neeringe, hanteringe, belediginge.*
de quel estat *ou* Vacation estes vous? *Wat neeringe doet ghy?*
Vacation et cessation de plaids, *Vacantie des rechts, als men niet en dingt.*
une Vache, f. *Een Koe.*
Vache laitiere, vache à laict, *Een Melckkoe.*
Vachette, f. *Koey, kleyn koeyken.*
estable aux Vaches, *Een Koe-stal.*
Vacher, m. *Koe-drijver.*
du Vaciet, m. *Ridders sporen, bruyne violen, Jacinthen bloemen.*
Vaciller, *ou* chanceller, *Waggelen.*
Vacillation, f. *Waggelinge.*
Vacuer, *voyez* Vuider.
Vacuité, f. *Ledigheydt, ydelheydt.*
Vagabond, m. *Een Landt-looper* of *Leeg-gangger.*
esprit Vagabond, leger, *ou* volage, *Een vliegende geest.*
Vagabonder, *Leegh gaen* of *lanterfanten.*
une Vague, f. *Een bare van de zee.*
faire de grandes Vagues, *Groote baren opwerpen.*
fille Vague, *Een schoone jonge Dochter.*
Vague, *ou* Vagabond, *Landt-looper.*
discours Vague et diffus, *Een wijdt loopende reden.*
Vaguer, *Herwaerts ende derwaerts gaen, gaen al swevende.*
Vaguer, *Vlieten, vloten, golven op-werpen.*
Vay, je Vay, *Ick gae.*
j'y Vay, *Ick gae derwaerts.*
Vaillant, tout mon Vaillant, *voyez* Valant,
Vaillant, m. *Kloek, Vroom, dapper.*
il s'est porté Vaillamment en cela, *Hy heeft hem daer in kloekelijk gedragen.*
Vaillamment, *Kloekelijk, vroomelijk.*
Vaillance *ou* Vaillantise, f. *Kloekheyt, vroomheydt.*
Vain, m. *Ydel.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

paroles Vaines, *Ydele woorden.*
en Vain, *Te vergeefs.*
Vainement, *Ydelijck.*
Vaineté, f. *Ydelheyt*, *mieux* vanité.
Vaincre, *Verwinnen*, *overwinnen.*
ſe laiſſer Vaincre aux prieres de quelqu'un, *Hem door yemants gebeden laten bewegen*, of *gezeggen.*
Vaincre aucun en quelque choſe, *Iemant in eenig ding te boven gaen.*
Vaincu, m. *Verwonnen*, *overwonnen.*
Vainqueur, m. *Overwinnaer*, *verwinder.*
Vairole, *voiez* Verole.
Vaiſſeau, m. *Een vat*, of *ſchip.*
Vaiſſeau à eau, *Water-pot* of *pis-pot.*
Vaiſſeau de mer, *Een Schip dat over zee vaert.*
Vaiſſeaux de terre, *Aerde-werk*, *potten.*
laver les Vaiſſeaux, *ou* la vaiſſelle, *De vaten waſſchen.*
Vaiſſelle d'argent, f. *Silver-werk.*
Val, m. *ou* Vallée, f. *Een dal.*
de mont à Val, *Van boven neder.*
à Val de route, on dit, à vau de route, *Met vollen loope.*
Valable, valant, *voyez* Valoir.
Valet, m. *Een Knecht.*
Valet de chambre, m. *Een Kamerling.*
Valet de cuiſine, *Een Keucken-knecht.*
maiſtre Valet, *Meeſter-knecht.*
Valeter, *ou* valetter, *Hem zelven te ſeer vernederen.*
Valetudinaire, c. *Quelachtig*, *ſiekachtig.*
Valeur, *voyez* Valoir.
Valide, c. *Geldig*, *goet van waerde*, *krachtigh.*
choſe Valide, *Een weerdig ding*, *iets dat geldig is.*
Valider le dire des teſmoins, *'t Seggen van de getuygen beveſtigen.*
Validation, f. *Bekrachtiging.*
une Valiſe, *ou* malle, f. *Een male.*
Vallée, f. *Een dal* ofte *valleye.*
Vallon, m. *Kleyn dal* ofte *valeyken.*
Valoir, *Deugen*, *weerdig zijn.*
il Vaut ſon peſant d'or, *Het is zoo veel goudts weerdt als 't ſwaer is.*
la choſe le Valoit bien, *'t Was wel zoo veel weerdt.*
il le Valoit bien, *Hy was 't wel weerdt.*
combien Vaut cela? *Hoe veel koſt het* of *is dat weerdt?*
il Vaut mieux, *Het is beter* of *mee weerdt.*

l'un Vaut l'autre, c'eſt la meſme choſe, *d'Een is zoo goet als d'ander*, *'t is even eens.*
Valable, c. *Dat altijdt goedt ende in weerden blijft.*
eſtre plus Valable, *Van meerder weerde zijn.*
Valant, qui vaut, *Dat weerdig is.*
tout mon Valant, *Al dat ik in de werelt heb.*
il doit plus qu'il n'a Valant, *Hy is meer ſchuldig*, *dan hy in de werelt heeft.*
Valeur, f. *De weerde van eenig ding.*
Valeur, f. *Dapperheyt*, *kloeckmoedigheyt*, *vroomheyt.*
homme de grande Valeur, *Seer geacht man.*
Valeureux, m. *Kloek*, *vroom*, *dapper.*
Valeureuſement, *Kloeckelijk*, *vroomelijk.*
Valeriane, f. Herbe, *Speer-kruydt.*
Vallons, m. *De Waelen.*
Van, m. *Een wan.*
Vandange, vandanger, *voyez* Vendange.
Vandoiſe, f. *Kolf-oogje*, *rood-oogje*, *wit-viſch*, *bliek.*
Vaneau, vanneau, m. *Een Kievit.*
Vangeance, vanger, &c. *voyez* Venger.
Vanité, *ou* une choſe vaine, f. *Ydelheyt.*
Vanner, *Wannen.*
Vannerie, f. *Een wanne-makerye.*
Vanneur, m. *Wanner.*
Vannier, m. *Een Wanne-maker.*
Vannoyer, ſe perdre & devenir à rien, *Vergaen*, *te niet gaen*, *verdwijnen.*
ſe Vanter, *Hem beroemen.*
il s'eſt Vanté de, &c. *Hy heeft hem beroemt te*, *&c.*
Vanterie, f. *Beroeminge.*
Vanteur et glorieux, m. *Een beroemer* ofte *glorieus en verwaent menſche.*
Vanteuſe, f. *Een roemſter*, *pochſter.*
Vapeur, vaporation, f. *Rook*, *damp van der aerden.*
Vaporeux, *Dampig.*
Vaquer, *Onledig* of *beſich zijn.*
Vaquer à quelque choſe, *Neerſtigheyt tot eenig ding doen*, *en hem iewers toe beledigen.*
Vaquer à jeuſne, *Vaſten*, *hem beledigen tot vaſten.*
le juge Vaque à l'expedition de ton affaire, *Den Rechter doet ſijn beſte om u zaecke t' expedieren.*
Vaquer l'aprés-dinée, *Vacantien van Rechten na den noen houden.*
Vacant, m. *Ledig*, *vierende.*
Vacant à &c. *Sijn beſte doen tot*, *&c.*

Vaca-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Vacation d'office et dignité, f. *Den tijdt dat eenig Officie leeg is.*
Varangue, *Een bark-hout*, of *ribbe in het schip, die in de kiel vast is.*
Varier, diversifier, *Veranderen, hermaken.*
Varier en ses propos, *Wanckelbaer in sijn redenen zijn.*
Variable, c. *Veranderlijck* of *wanckelbaer, ongestadig.*
Varieté, f. *Verandering, verscheydentheyt.*
Varin, *ou* guindal, m. *Een wind-aes.*
Varinet, petit varin, *Een kleyn wind-aes.*
Varioles, *voyez* Verole.
Varlet, *mieux* Valet.
Varlop, m. *ou* Varloppe, f. *Een groote schaef.*
Vase, *ou* vaisseau, *Een vat.*
Vasquine, f. *Een onder-rok, onder-zieltjen.*
Vassal, m. *Een Leen-houder, onder-zaet, Leenman.*
Vasselage, m. *Vassaelschap, leenmanschap.*
Vastadour, *ou* pionnier, *voyez* Gastadour.
Vaste, grand, *ou* de grande estenduë, *Groot, wijtloopig.*
la grande et Vaste mer, *De groote vlacke* ofte *ruyme zee.*
Vastines de mer, *Zee-bancken.*
Vaticiner, *Toekomende dingen voor-zeggen.*
Vaticiné, m. *Voorzeydt.*
Vatication, f. *Voorzegginge van toekomende dingen.*
Vaticinateur, m. *Waersegger* of *Propheet.*
Vau, *ou* val, m. *Een dal.*
à Vau de route, *Met vollen loope.*
à Vau l'eau, *Met een vallende* of *afgaende water.*
Vau verd, *Een groen dal.*
Vavasseur, *ou* valvasseur, m. *Een Heere hebbende onder hem ondersaten en vassalen, wiens Land en Heerlijkheyt nochtans hy houdende is van een anderen Leen-heere boven hem.*
Vavassorerie, f. *Den staet en heerlijkheyt van zulk een Leen-houder.*
Vaucrer, *Herwaerts en derwaerts ledig gaen.*
Vaucrer sur la mer, *Vlooten, laveeren.*
fuïr à Vauderoute, *Al dalende af* of *wech lopen.*
Vaudevilles, f. *Liedekens die langs de stadt gesongen worden.*
Vaudrier, m. *Oven-bessem.*
Vauneant, m. *Deugniet.*
Vautour, m. *Een Gier.*
Vautre, m. *Een Hondt daer men Beyren ende wilde Varckens mede jaegt.*

Vautrier, *Met sulcke honden jagen.*
Vautroy, m. C'est un sanglier, mot usité en venerie, *Een wildt Vercken.*
Vaut, *voyez* Valoir.

VE

un VEau, m. *Een Kalf.*
du Veau, *Kalfsvleesch.*
Veau, *Aerde die in't bouwen na* ofte *achter gelaten is, dewelcke den ploeg niet geraekt noch gebroken heeft.*
Veau de mer, *Een Zee-hondt.*
Veautre, f. Toison de mouton, *Het vlies* of *vacht van een hamel.*
se Veautrer en la boüe, *In't slijk wentelen.*
Veautrement, m. *Wentelinge.*
Veautreur, m. *Een die sich wentelt.*
Veautroir, m. *Een modder-kuyl.*
Vedette, incessamment aux escoutes & en vedette, *Luysteraer.*
Veeller, *voyez* Veller.
Vef, *ou* veuf, m. *Een Wewenaer.*
Vefve, *ou* veuve, f. *Weduwe.*
Vefvage, *ou* veuvage, m. *Den weeduwelijcken staet.*
vertu Vegetative, f. *Kracht die sterkte geeft, levende kracht.*
ame Vegetative, *Groeyende ziel.*
esprit Vegetatif, m. *Kloeck ende scherp verstandt.*
Vehement, m. *Heftig, fortsig, krachtig.*
une fureur Vehemente, *Krachtige rasernye.*
Vehementement, avec vehemence, *Forselijk, krachtelijk.*
Vehemence, f. *Fortse, fortsigheyt.*
Veiller, *Waken.*
Veiller sur quelque chose, *De oogen op iets hebben.*
Veillant, m. *Wakende.*
une Veille, f. *Een wake.*
la Veille S. Martin, *S. Martens avondt.*
estre à la Veille de son malheur, *Sijn ongeluk over't hooft hebben.*
estre à la Veille de sa mort, *Op sterven leggen.*
Veillement, m. *Wakinge.*
Veincre, *voyez* Vaincre.
Veine, f. *Bloedt-ader.*
la Veine cave, *De lever-ader.*
Veines d'or et d'argent, *Gout en silver-aderen in de Bergen.*
Veine de dire, *Stijl* of *manier van spreken.*
aiguiser sa Veine, *Sijnen stijl oeffenen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il a du ſang aux Veines, *Hy is ſterk.*
Veinu, m. *Vol* of *groot van aderen.*
Velin, m. *Kalf-francijn*, of *perkement.*
Veller, *Kalveren, jonge kalveren worpen.*
Velocité, f. *Raſſigheyt, ſnelheyt.*
Velours, m. *Fluweel.*
Velours pelu, *Rouw fluweel.*
Velours renforcé, *Dik fluweel.*
Velours à deux *ou* à trois poils, *Fluweel van twee* of *drie hayren.*
Velours bien couvert & baſti, *Fluweel dat wel gedekt en gemaekt is.*
Velu, m. *Rouw, gehayrt, hayrachtig.*
Velu à gros poil, *Rouw en dik hayr hebbende.*
Velüe, f. *Rouwe, eene die gehayrt is.*
Veluëtte, *voyez* Oreille de rat *ou* ſouris.
Venaiſon, f. *Venezoen, wildt vleeſch.*
paſté de Venaiſon, *Venezoen-paſteye.*
quand le cerf eſt en ſa Venaiſon, *Als het hert op ſijn vetſte is.*
Venal, m. Qui ſe vend, *Dat te koop is.*
choſe Venale, *Dat te koop geſtelt is.*
Vendable, c. *Dat verkocht kan worden*, of *lichtelijk verkocht wort.*
Vendange, f. *De wijn-tijdt, den tijdt dat men de wijn-druyven plukt* of *leeſt.*
faire ſa Vendange, *Potten, t'zamen ſchrapen en vergaderen.*
Vendanger, *De druyven lezen* of *plucken.*
Vendangeur, m. *Druyven-lezer*, ofte *wijn-perſſer.*
Vendre, *Verkoopen.*
Vendre à l'encant, *ou* à l'enchere, *Metten uytroep verkoopen.*
Vendre en detail, *By de elle verkoopen.*
Vendre en gros, *In 't gros* of *by 't ſtuk verkoopen.*
ſe Vendre, *Verkocht werden.*
Vendeur, m. *Verkooper.*
Vendeuſe, f. *Een Verkoopſter.*
Vendition, f. *Verkoopinge.*
Vente, f. *De verkoopinge van eenige ding gedaen met een ſeecker ſomme geldts.*
Ventes au pluriel, *Hout van een boſch dat geteeckent is om af te houwen en te verkoopen.*
choſe de bonne Vente, *Dat wel* of *ſeer verkocht wordt.*
mettre en Vente, *Te koop ſtellen* of *zetten.*
Vendredy, m. *Vrydag.*
le Vendredy ſainct, *Goe-vrydag.*
Venelle de lit, *voyez* Ruelle.
Veneneux, *voyez* Venimeux.

Vener, *ou* chaſſer, *Jagen.*
Venerie, *ou* la chaſſe, f. *De jacht.*
les termes de Venerie, *De woordbeduydingen van de jacht.*
Veneur, *ou* chaſſeur, m. *Jager.*
le grand Veneur, *d'Opper-jager.*
Venaiſon, f. *Veneſoen, wildt-braedt.*
Venerable, c. *Eerwaerdig.*
Venerablement, *Eerwaerdiglijcken.*
Venerer, *Eeren, in eeren ende reverentie houden.*
Veneré, m. *Ge-eert.*
Veneration, f. *Eeringe, eerbiedinge.*
Venerien, m. *Hoerachtig*, of *dat Venus toege-eygent is, geyl, onkuyſch.*
homme Venerien, *Hoer-jager*, of *die tot onkuyſheyt genegen is.*
Venger, *Wreecken.*
Vengé, m. *Gewroken.*
elle s'eſt Vengée, f. *Sy heeft haer gewroken.*
Vengeur, m. *Wreecker.*
Vengereſſe, f. *Wreeckerſſe.*
Vengeance, f. *Wraecke.*
prendre Vengeance, *Wreecken, wraecke nemen.*
Veniel, m. *Dat vergevelijk is.*
pechez Veniels, *Dagelijckſe*, ofte *vergevelijcke zonden.*
Venin, *ou* poiſon, m. *Fenyn, vergift.*
Venimeux, m. *Venynig, vergiftig.*
une langue Venimeuſe, *Een fenynige en vergiftige tonge.*
Venir, *Komen.*
Venir et arriver, *Aenkomen.*
Venir à bout de quelque choſe, *Een zaeck ten eynde brengen.*
Venir à bout de quelqu'un, *Met iemant te recht geraken.*
Venir à la raiſon, *Tot kenniſſe komen.*
Venir aux mains, *ou* aux priſes, *Handt gemeen werden, malkander by de kop vatten.*
faire Venir quelqu'un à la raiſon, *Iemant tot reden brengen.*
toutes tes promeſſes Viennent & vont à neant, *Alle uwe beloften loopen tot niet.*
Venir à neant, *Vergaen, te niete komen.*
Venir contre la couſtume, *Tegen de coſtuyme doen.*
il Vient ſur le ſoir, *Het gaet ten avontwaert.*
Venir au devant, *Tegen* of *te gemoet komen.*
Venir en bruit, *Goede faem krygen.*
s'il Vient à point, *Soo 't te paſſe komt, indien 't gelegen komt.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il Vient de ſe lever, *Hy komt eerſt van ſijn bedt, hy is datelijk eerſt opgeſtaen.*
Venant, m. *Komende.*
Venu, m. *Gekomen.*
bien Venu, *Wellekom.*
ſoyez le bien Venu, *Weeſt wellekom.*
Venüe, *Komſte, kominge.*
tout d'une Venuë, *t'Samen, t'effens.*
à ma Venüe, *Soo ick aenquam, op mijne komſte.*
Vent, m. *Windt.*
Vent ſe prend auſſi en venerie pour l'odeur et ſentiment qu'une beſte laiſſe de ſoy, *Den geur* of *reuk die een beeſte van haer laet gaen.*
le ſanglier a eu le Vent du gland, *'t Wildt verken heeft den reuk van d'eekel gekregen.*
il a eu le Vent de telle menée, *Hy heeft de tijdinge van ſulke ſake* of *aenſlag vernomen.*
prendre le Vent, *In den windt gaen, gaen van daer den windt komt.*

Les noms des Vents.

Vent Oriental, *ou* d'orient, d'amont, le ſolaire, & l'eſt, *De ooſte windt.*
Vent Occidental, *ou* d'occident, l'oueſt, d'aval, & d'embas, *De weſte windt.*
le Vent Meridional, *ou* de midy, le ſud, le plueau, & le marin, *De zuyde windt.*
le Vent Septentrional, *ou* de Septentrion, le nord, & la biſe, *De noorde windt.*
le Sudeſt, *ou* ſuëſt, *De zuyd-ooſte windt.*
le Sudueſt, *ou* ſudouëſt, le libeche, *De zuyd-weſte windt.*
le Vent de Galerne, *ou* de Nordeſt, *De noord-ooſte windt.*
le Vent de Nordoueſt, *De noord-weſte windt.*
Vent en pouppe, *Voor de windt.*
Vent à quartier, *Een windt tuſſchen in den windt ende half windt.*
Vent à boline, *ou* à bouline, *Half windt.*
Vent, m. *Waeyinge, verweeringe.*
expoſer au Vent, *Te verweeren* of *te verwaeyen hangen.*
Vent à proue, *ou* vent devant, *In de windt, tegen de windt.*
fendre le Vent, *Tuſſchen de windt door varen.*
petit Vent, *Een windeken.*
il ne faiſoit point de Vent, *'t En waeyde niet.*
Vent à gré, à ſouhait, *ou* favorable, *Goeden windt, voor de windt.*
le Vent ſe leve, *De windt verheft hem.*
jetter ſon Vent, *Aeſſemen, ſijnen aeſſem geven.*
tout d'un Vent, ſans reprendre ſon vent, *Met eenen aeſſem, ſonder ſijnen aeſſem te herhalen.*

bailler Vent au Vin, *Den wijn locht geven.*
leger Vent et bruit, *Een kleyn gerucht* of *nieuwe tijdinge.*
Venter, faire du vent, *Waeyen, windt maken.*
il Vente, *Het waeyt.*
Venteler, *ou* ventiller, *Soetelijk waeyen, een windt maken.*
Venteux, m. *Windigh, windtachtigh.*
Ventoſité, f. *Windigheydt, windachtigheydt.*
la Ventaille d'un heaume, *De lochtgaten van het Helmet.*
Vente et ventes, *voyez* Vendre.
ſe Venter, *voyez* Vanter.
une Ventouſe, f. *Een ventoſe,* of *buſſe ende kopken daer men bloedt mede laet.*
Ventouſer, *Koppen ſetten, met de buſſe laten.*
le Ventre, m. *De buyk.*
petit Ventre, *Buyksken.*
lacher le Ventre, m. *Kakken.*
reſerrer le Ventre, *Den buyk-loop ſtelpen.*
la Ventrée, *ou* Portée, *Een dracht* of *de vrucht die een vrouwe draeght.*
d'une meſme Ventrée, *Tweelingen van eender draght.*
Ventricule, m. *De maegh.*
Ventriere, f. *Paerdts cingelen.*
Ventru, m. *Dikſack, die eenen groeten buyck heeft.*
Venuë, *voyez* Venir.
Venus, *Vrouw Venus, by ons de Goddinne der liefde, welluſt,* of *onkuyſcheydt.*
un homme conſacré à Venus, *Een wulps menſch, een hoer-jager.*
Venus, une des ſept Planetes, *Een van de ſeven Planeten.*
Venus ſelon les Alchimiſtes, *Ten* of *tin.*
Venerien, m. *Wulps, onkuyſch, lieflijck, hoflijck, welluſtigh.*
Venuſte, beau, joly, gentil, *Aerdigh, fraey, çierlijk.*
Venuſtement, *Aerdighlijken, çierlijken.*
Veoir, *ou* voir, *Sien.*
Veoir, *ou* regarder, *Aenſien, aenſchouwen.*
Veoir, *ou* conſiderer, *Sien, bedenken, betrachten.*
aller Voir quelqu'un, *Yemant gaen beſoeken.*
il y a long temps que vous ne nous eſtes venu Veoir, *Ghy zijt in langen tijdt niet by ons geweeſt.*
à ce que je Voy, *Na dat ick ſie.*
ſelon que je puis Veoir, *Na ick ſien kan.*
Veu, *Geſien.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

je l'ay Veu, *Ick heb hem geſien.*
on n'a jamais Veu telle choſe, *Men heeft noyt ſoo een ſaek geſien.*
Veu que, *Nademael dat.*
Veu ſon imprudence, *Aengeſien ſijne onbeſchaemtheydt.*
Veuë, f. *Het geſicht.*
deſtourner la Veuë, *De oogen van yets afwenden.*
Esblouir la Veuë, *Het geſicht verblinden.*
jetter la Veuë ſur quelqu'un, *Sijn geſicht op yemand ſlaen.*
il a bonne Veuë, *Hy heeft een goet geſicht.*
voilà une belle Veuë, *Siet daer een ſchoon uytſicht.*
vous m'oſtez la Veuë, *Gy beneemt my het geſicht* of *het licht.*
que ſert la Veuë ſans la joüiſſance, *Wat helpt het geſicht ſonder het genot.*
deſtourner ſa Veuë, *Sijn oogen* of *'t geſicht afkeeren.*
il l'a perdu de Veuë, *Hy is hem ontgaen* of *uyt den geſichte.*
il n'a jamais perdu ſon clocher de Veuë, *Hy heeft noyt uyt ſijn moeders keuken geweeſt.*
tourner ſa Veuë en bas, *Sijn oogen* of *geſicht nederwaerts ſlaen.*
Veuë ſur le lieu, *Tegenwoordige aenſchouwinge op de plaetſe.*
un Ver, m. *Een worm.*
un Ver qui mange la chair, *Een maeye.*
Ver de terre, *Een pier*, of *aerd-worm.*
Ver à ſoye, *Sy-worm.*
tirer les Vers du nez, *Yemant ondervragen en ſoeken uyt te hooren, den worm uyt de neus trekken.*
Verangenes, *Kruydt, Verangenes geheeten.*
Vermiſſeau, m *Wormken.*
Vereux, *ou* Verreux, m. *Wormachtigh, vol wormen.*
noix Vereuſe, *Vuyle* of *verrotte note.*
Veraire, *ou* veratre, hellebore, m. *Nieswortel, nies-kruydt.*
Verbal, *Met woorden, woordelijk.*
ſentence Verbale, *Mondelijk oordeel, een vonnis uytgeſproken.*
Verbe, m. Un verbe, *Een woordt, werckwoordt.*
Verbene, *ou* vervene, f. *Worm-kruydt.*
Vercoquin, m. *Een wijngaert-worm.*
Verd, m *Groen.*
eſtre Verd, *ou* verdoyant, *Groen zijn* of *ſtaen.*

employer le Verd & le ſec, *Sijn uyterſte beſt doen.*
Verd de gris, *Spaens-groen.*
Verd de terre, *Bergh-groen.*
Verdatre, verdaſtre, c. *Groenachtigh.*
Verd gay, *Licht groen.*
Verd brun, *Donker-groen.*
Verdier, m. *Boſch bewaerder, Hout-veſter.*
Verdier, m. *Loof vorſch.*
Verdier, m. *Een goudt-vink.* Oiſeau.
Verdir, *ou* verdoyer, *Groen worden.*
Verdiſſant, *ou* verdoyant, m. *Groen zijnde* of *ſtaende.*
chemin Verdoyant, *Eenen groenen wegh.*
Verdeur, *ou* verdure, f. *Groenheyt, groenigheyt.*
la Verdeur de la jeuneſſe, *De groene kracht der jeught.*
Verdoyer, *Groen zijn* of *worden.*
Verdillon, m. *Suere* of *ampere druyve.*
Verdon, *ou* verdin, m. Petit oiſeau, *Een grasmusken*, of *vogelken, die de jongen van andere vogelen opvoet, in de plaets van de ſijnen.*
Verdugade, *ou* vertugadin, *Een breede vrouwen rok-wrongh.*
Verdun, m. *Wey-mes* of *landt-mes.*
anis de Verdun, *Muskus-erten.*
le Verdurier és maiſons des Princes, *Die der Princen huyſen van groen kruyt, Salaet en Warmoes voorſiet, Warmoes-verkooper.*
Verduriere, f. *Warmoes* of *Groen-verkoopſter.*
Verecond, m. *Schamele, beſchaemde*, mieux honteux.
Vereux, *ou* verreux, m. *Wormachtig.*
une Vergaye, f. *Een manier van een dans.*
Verge, f. *Een roede.*
Verge d'or, *Gulden roede kruyt.*
Verge, *ou* vergue, *Een ree van het zeyl.*
la Verge de l'homme, *Het manlijk lidt, de roeye.*
Verges molles & aiſées à plier pour lier, *Teenen, wiſſen* of *weeke roedekens om te binden.*
Verge ſinglante, *Een ſcherpe roede.*
Vergette, f. *Een roedeken.*
Vergettes, *ou* verges à nettoyer, *Kleer-beeſem.*
Verger, m. *Groeyende hof, luſt-hof, Speelhof.*
Verglas, m. *Yſſelinge, yſel, glat.*
Verglacer, *Yſſelen, glad yſen.*
Vergogne, *mieux* honte, f. *Schaemte.*
avoir de la Vergogne, *Hem ſchaemen, ſchaemte hebben.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſe Vergogner, *ou* avoir honte de quelque choſe, *Sich eenigh dings ſchamen.*
Vergogneux, *ou* honteux, qui eſt digne de honte, *Schaemachtigh, daer voor men ſich ſchamen moet.*
c'eſt une choſe Vergogneuſe, *ou* honteuſe, *Het is een ſchandelijke en beſchaemde daedt.*
Verifier, *Waer maken, krachtigh ende van weerden maeken, beveſtigen.*
Verifié, m. *Waer gemaekt, beveſtiget.*
Verification, f. *Waer-makinge.*
Veriſimilitude, *ou* vrayſemblance, f. *Waer-ſchijnelijkheyt, gelijkeniſſe der waerheydt.*
Verité, f. *Waerheydt.*
loin de la Verité, *Der waerheyt ongelijk, verre van de waerheyt.*
fouler la Verité, *De waerheyt verdrukken.*
à la Verité, en verité, *In der waerheyt, voorwaer, waerachtigh.*
eſcrire la Verité, *Recht uyt ſchrijven ſoo de ſake is.*
Veritable, c. *Waerachtigh.*
Veritablement, *Waerlijk, waerachtelijk.*
Verjus, m. *Onrijpe druyven, Verjuys.*
Vermiſſeau, m. *Een wormken.*
Vermeil, m. *Roodt, roodtverwigh.*
le Vermeil des joües, *De roodtheydt* of *bloosachtigheyt van wangen.*
Vermeille, f. *Roode.*
Vermeillet, m. *Roodtachtigh.*
du Vermillon, m. *Vermilioen, ſchaer-laken roodt.*
Vermillonner, *ou* teindre de Vermillon, *Roodt verwen, maken* of *worden.*
Vermine, f. *Gewormte.*
Vermineux, *ou* plein de vermine, m. *Vol gewormte.*
ſe Vermoulir, *ou* vermouldre, *Verrotten, rot* of *wormachtigh worden.*
Vermoulu, m. *Verrot, van de wormen geſteken.*
Vermouliſſure, *ou* vermoulure, f. *Vervuyltheyt, verrotheyt.*
Verner, *ou* hiverner, *Overwinteren.*
du Vernis, m. *Vernis.*
Verniſſer, *ou* vernir, *Verniſſen, met vernis beſtrijken.*
Verniſſé, m. *Verniſt.*
Verniſſeur, m. *Verniſſer.*
Verniſſeure, f. *ou* verniſſement, *Verniſſinge.*
Verole, f. *Kleyne pokskens, kinder-pokskens.*
la groſſe Verole, *De pokken.*

un Verolé, m. *Pokkenaer, een die de pokken heeft.*
Veron, œil verron, *Een glaſigh oogh.*
Veronique, f. *Eeren-prijs, grontheyl-wortel,* Herbe.
Veroüil, m. *Wervel.*
un Verrat, m. *Een Beer,* ofte *ongelubt Verken.*
Verre, m. *Glas* of *glas.*
Verre à boire, *Drink-glas.*
Verrier, m. *Glas-maker, glas-blaſer, glaskasje.*
une Verriere, f. *Een glaſen venſter.*
Verriere, *ou* verrerie, f. *Glas-makers* of *verkoopers winkel, daer men glaſen maekt* of *verkoopt.*
Verri, du parchemin verri, *Klaer Perkement.*
un Verroüil, *ou* verrou, m. *Een grendel.*
Verroüiller l'huis, *De deure grendelen.*
Verroüillé, m. *Gegrendelt.*
une Verrüe, *ou* un porreau, *Een wratte.*
petite Verrüe, *Een wratteken.*
un Vers, *Een veers* of *gedicht.*
Vers, *Tegen.*
Vers moy, *Te mywaerts, aen* of *tegen my.*
Vers lequel il, *By den welken hy, &c.*
Vers, devers, *ou* par devers, droit à, *Tot* of *na.*
aller Vers, &c. *Gaen na* of *tot, &c.*
Vers la fin, *Omtrent het eynde.*
levant les mains Vers le ciel, *De handen ten hemelwaerts reykende,* of *opheffende.*
Vers le dedans, *Innewaerts, binnewaerts.*
Verſatil, c. *Lichtveerdigh, ongeſtadigh.*
Verſer, *Schenken* of *gieten.*
Verſer bien ou mal en un office, *Een Ampt wel of qualijk bedienen.*
Verſer des larmes, *Tranen ſtorten,* of *uyt-ſtorten.*
Verſer dehors, *Uytgieten.*
Verſer à boire, *Te drinken ſchenken.*
Verſer és autres vaiſſeaux, *Vergieten, in andere vaten gieten.*
Verſer, *ou* converſer avec aucun, *Met yemant handelen, verkeeren* of *converſeren.*
Verſer, renverſer, *Omvallen, omkeeren.*
Verſé, m. *Ingeſchonken* of *ingegoten.*
Verſé, renverſé, m. *Omgevallen, omgekeert.*
homme Verſé dans toutes ſortes de ſciences, homme ſçavant. *Een geleert man.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

il eſt fort Verſé dans l'eſcriture ſainte, *Hy is ſeer ervaren in de Heylige Schriftuur.*
Verſement, m. *Inſchenkinge* of *ingietinge.*
Verſures, f. *Den wyn die in de glaſen van een maeltijdt overgeſchoten, by malkanderen in eenen pot gegoten is.*
Verſet, m. *Een veersken van een Poëet.*
Verſifier, *Veerſen dichten* of *maken.*
Verſion, f. *Overſettinge.*
Verteau d'un tonneau, m. *Het ſtopſel* of *tap van een wijn-vat.*
Verte, f. *Groen, onrijp, ontijdigh.*
une pomme Verte, *Een onrijpen appel.*
en la Verte ſaiſon de ſon âge, *In ſijn bloeyende jeught.*
Vertement, vivement, *Friſch, wakker.*
la Vertebre, *ou* un os de l'eſchine, f. *De kneukel van de rug-graet.*
Vertical, *'t Geen ſich draeyt*, of *daer yets aen omdraeyt.*
Vertige, *Draeyinge in 't hooft.*
Vertin, m. *Fantaſie.*
Vertoil *ou* vertueil, *Een ſpin-worvel.*
Vertu, f. *Deught* of *kracht.*
gens de Vertu, *Kloeke* of *degelijke lieden.*
avoir force et Vertu, *Kracht ende macht hebben.*
Vertueux, m. *Deugdelijk, krachtigh, krachtelijk.*
Vertuëuſe, f. *Deughdelijke, deughtſamige.*
Vertuëuſement, *Deughdelijken, krachtelijken.*
Vertugad'n, f. *Een breede wijfs rok-wrongh.*
Verve, f. fantaiſie, *Sin, fantaſie.*
Verve, folie, *Sotternye.*
Verveine, f. *Verbene, Yſer-kruyt.*
Verveu à prendre des poiſſons, m. *Slijp-net, een viſſchers garen*, of *net.*
de la Veſce, *Een vitſe.*
Veſceron, m. *Wilde vitſen.*
Veſcu, *Geleeft.*
il a aſſez Veſcu, *Hy heeft lang genoeg geleeft.*
Veſpertinal, m. *Dat van den avondt* of *weſten is.*
le Veſpre, *ou* ſoir, *Den avont* of *avont-ſtond.*
ſur le Veſpre, *Tegen* of *omtrent den avondt.*
au Veſpre, *Des avondts.*
il eſt deſ-ja Veſpre, *'t Is nu alreede ſpade ende avondt.*
Veſpres, f. *De veſperen.*
la Veſprée, *ou* ſoirée, *Den avondt-ſtont.*
une Veſſe, f. *Een veeſt.*

Veſſir, *ou* veſſer, *Vijſten*, on dit, je veſſe, veſſes, veſſe, nous veſſons, veſſez, ils veſſent, item j'ay veſſi, *Ick hebbe geveeſten.*
Veſſeur, m. *Vijſter.*
Veſſeuſe, f. *Een vijſtere*, of *vijſterſſe.*
la Veſſie, f. *De blaſe.*
Veſſiette, f. *Blaesken, kleyne blaſe.*
Veſtige, *ou* une trace, m. *Voet ſtap*, of *ſpeur.*
Veſtir, habiller, *Kleeden.*
Veſtir par deſſus, *Boven over aen doen* of *aentrekken.*
Veſtu, *ou* habillé, m. *Gekleedt.*
Veſtement, habillement, m. *Een kleedt* of *kleedinge.*
Veſture, *ou* façon de veſtement, f. *Kleedinge.*
Veu, m. *Geſien*, *voyez* Voir.
Veu que, *Aengeſien dat.*
Veuf, m. *voyez* Vef, *Een Weeuwenaer.*
Veuglette, aller à veuglette, *Donkerlinks* of *blindelinks gaen.*
Vexer, *Quellen, moeyelijk maken.*
Vexé, m. *Gequellen, gequelt.*
Vexation, f. *Quellinge.*
Vexateur, m. *Quelder.*
Vezé, m. un gros vezé, *Eenen grooten dickſack.*

VIA

Viable, c. *Die leven magh* of *ſal, leefbaer*, peu uſité.
l'homme n'eſt point Viable, s'il eſt né devant le ſeptieſme mois, *De menſch en kan geen leven in hem hebben* of *levende blijven, die voor de ſevenſte maent geboren wordt.*
Viage, *De beſittingh van yets voor yemandts leven.*
Viager, m. Rente viagere, f. *Lijf-rente.*
Viande, f. *Koſt, ſpijſe.*
oſter la Viande, *De koſt* of *de portie minderen.*
Viande, chair, *Vleeſch.*
Viander, terme de venerie approprié aux ſeules beſtes rouſſes, pour dire paiſtre, *Weyden, voeden.*
Viandis, m. Le lieu ou paiſſent les cerfs & autres beſtes rouſſes, *Een weyde* of *plaetſe daer een hert* of *andere roſſe beeſten weyden.*
Viatique, m. *Reys-penning, Reys-gelt.*
Vibailly, *ou* vibaillif, m. *Een Onder ſchout.*
Vibrequin, *ou* villebrequin, m. *Spijcker-boorken.*
Vicaire, m. *Vicaris, die eens anders officie bedient.*

Vi-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Vicariat, m. *Vicaris ampt.*
Vice, m. *Misdaet* of *gebrek.*
Vicier, *Corrompeeren, bederven* of *verleyden.*
Vicieux, m. *Gebreckelijk, gecorrompeert, bedorven* of *genegen tot quaedt.*
Vicieusement, *Gebreckelijcken.*
Vice-curé, m. *Onder-Prochiaen.*
Vice-maistre, m. *Onder-meester.*
Vice-regent, m. *Stadt-houder.*
Vice-Roy, m. *Des Koninks Stadt-houder, Onder-Koningh.*
Vice-comte, *ou* Vicomte, m. *Onder-Grave.*
la Vicomté, *Onder-Graefschap.*
Vicinité, voisinage, f. *Gebuerschap, nabuerschap.*
Vicissitude, f. *Veranderinge, omkeeringe, omloopinge van zaken.*
Victaille, *voyez* Victuaille.
Victime, f. *Slacht-offer, dat geslacht wordt.*
Victimaire, m. *Die den offer doet.*
Victoire, f. *Victorie.*
emporter la Victoire, *De victorie krijgen* of *behalen, 't veldt behouden.*
Victorieux, m. *Victorieus, die de victorie behaelt.*
Victorial, Trophée victorial, *Een Victorieteecken, opgerecht tot een teecken en gedachteniss van eenige victorie.*
Victuaille, m. *Victualie, proviande.*
Victuailler, *Victualieren, proviandeeren.*
Victuallier, m. *Victaillier, Proviand-meester.*
Vidame, m. *Stadt-houder* of *Regent van eenen Heere.*
la Vidamie de, &c. *Den staet* of *regeeringe des Stadt-houders van, &c.*
Viduité, *ou* vefvage, f. *De weduwelijcken staet.*
Vie, f. *Het leven, voyez* Vivre.
Vie, vie, c'est à dire, marche, marchez, *Voorts voorts, haest u, treedt aen.*
gagner sa Vie, *Sijn kost winnen.*
Vieil, *ou* vieux, m. *Oudt.*
Vieille estoffe, *Oude en verlegen stof.*
cela est tout Vieux, *Dit is al oudt en lang geleden.*
il est desja Vieux et fort âgé, *Hy is alreede oudt en bedaegt.*
Vieillard, m. *Een oudt man.*
une Vieille, *ou* vieille femme, *Een oude vrouwe.*
Vieillot, m. *Een oudt manneken.*
Vieillotte, f. *Een oudt vrouwken* of *wijfken.*

Vieillesse, *Ouderdom.*
en sa Vieillesse, *In sijn oudtheyt* of *oude dagen, in sijnen ouderdom.*
usé & cassé de Vieillesse, *Versleten van oudtheyt.*
Vieillissement, m. *Oudtwerdinge, veroudinge.*
une Vielle, *Een Liere.*
Vielleur, m. *Liere-speelder.*
Vierge, f. *Maegt.*
Virginité, f. *Maegdom.*
Virginal, m. *Maegdelijk.*
Virginalement, *Maegdelijcken, als een maegt.*
Virginal manicordion, m. *Een Klavecimbale.*
Vif, m. *Levendig, levende.*
esprit fort Vif, *Een kloek, wacker, en levendig verstant.*
fait au Vif, *Na 't leven gemaekt.*
toucher au Vif, *ou* vivement, *Seer raecken.*
remercier de Vive voix, *Mondelijk bedancken.*
Vive, f. *Levendige, levende.*
Vivement, *Levendiglijk, kloeckelijk, wackerlijck.*
Vivacité, f. *Langleventheyt, wackerheyt.*
Vivacité d'esprit, *ou* de cœur, *Scherpheyt en vernuftigheyt des verstants.*
Vigilant, m. *Wacker, wakende, sorgvuldig en neerstig.*
Vigilance, f. *Wackerheyt.*
Vigilamment, *Neerstelijk, sorgvuldelijk.*
Vigile, *ou* veille de quelque feste, f. *Vigilie.*
la Vigile de Noël, *Kers-avond.*
Vigne, f. *Een Wyngaert.*
jeune Vigne, *ou* vigne nouvelle, *Een nieuwen geplanten Wyngaert.*
Vigne qui est en friche, *Ongesnoeyden* of *ongesneden wyngaert.*
Vigne couchée, *Een Wyngaert die langs der aerden wast.*
Vigne à grosse souche, vigne testuë, *Een Wyngaert die een grooten struyk heeft.*
planter une Vigne, *Een Wyngaert planten* of *zetten.*
Vigneron, m. *Wyngaert-houwer, Wyngaerdenier.*
Vignoble, f. *Wyngaert-velt* of *Wyngaert-berg, Item een kruydt anders Mercuriale geheeten, Bingel-kruydt.*
Vignettes et fleurs qu'on fait en menuiserie, *Bloemen* of *Loof-werk 't welk de Timmerlieden,* of *Schrijnwerckers maken.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Vignetter, *Bloemen*, of *Loof-werk maken.*
Vigoureux, m. *Krachtig, ſterk en fris.*
Vigoureuſement, *Krachtelijk, ſterckelijk.*
Vigueur, f. *Sterkheyt, kracht.*
eſtre en ſa Vigueur, *In ſijn jeucht zijn, bloeyen.*
Vil, m. *Slecht, ſnoode, onachtbaer.*
vendre à Vil prix, *Goeden koop geven.*
choſe Vile et baſſe, *Een ſlecht ende veracht dingh.*
Vileté, f. *Goeden koop van alderhande dingen.*
par la Vileté de la perſonne, *Om de ſnoodheyt en ongeachtheyt des perſoons.*
Vilain, incivil, m. *Onbeleeft, boerſch, boerachtig.*
Vilain, chiche & ingrat, *Karigh, ondanckbaer.*
Vilain, meſchant, m. *Een boeve, rabaut* of *ſchelm.*
Vilain exemple, *Leelijck* of *ſchandelijck exempel.*
Vilainement, *Leelijcken, ſchandelijcken.*
Vilainer et deshonorer aucun de paroles, *Iemand laſteren* of *ſchande na zeggen.*
Vilainie, f. *Schande, leelijckheyt, vuyligheyt.*
Vilainie, f. *Onbeleeftheyt, karigheyt, vreckheyt.*
Vilenaille, *Rappallie, een hoop deugnieten.*
Vileté, *voyez* Vil.
Vilipender, meſpriſer, *Miſprijſen, verachten.*
Vilipender, *Onteeren, diffameeren, blameeren.*
Village, *ou* vilage, m. *Een Dorp.*
petit Village, m. *Een Gebucht* of *Dorpken.*
Villageois, *ou* Paiſan, m. *Een Boer, Dorp-man, Huys-man, Landt-man.*
en Villageois, *Op ſijn boerſch, boerachtelijck.*
Villageoiſe, *ou* Paiſane, f. *Boerinne* of *Dorp-vrouwe.*
Ville, *ou* Cité, f. *Een Stadt* of *Stede.*
Ville franche, *Een vryheyt, vrye Stadt. die op haer zelven is.*
Ville bien policée, *Een wel geordonneerde Stadt.*
Ville bien peuplée, *Een volk-rijcke Stadt.*
Ville de tonnelier, *Een lange ſpijcker-boor die de Kuypers gebruycken.*
Villebrequin, m. *ou* Villette, f. *Spijcker-boorken.*
les Villes de la vigne, f. *Kleyne wijngaert-ranksken.*
Villette, petite ville, *Een Stedeken*, of *kleyne Stadt.*
Villette, f. *Een boorken.*

Vin, m. *Wyn.*
Vin qu'on donne par deſſus le marché, *Toegift.*
Vin delicieux, *Milden* of *aengenaeme wyn.*
Vin vineux, *Stercken* of *krachtigen wyn.*
Vin blanc, *Witte wyn, Franſe wyn.*
Vin clairet, *Rooden wyn.*
Vin de Rhin, *Rynſchen wyn.*
Vin eſventé, *Verſchaelden wyn.*
Vin pouſſé, *ou* moiſy, *Bekaemden* of *bedorven wyn.*
Vin de preſſurage, *Geperſten wyn.*
Vin pur, *Ongewaterden wyn.*
Vin trempé, *Gewaterden wyn.*
Vin miellé, *Wyn meedt, geheunigden wyn.*
Vin hipocras, *Ypocras, wyn van wel-rieckende kruyden gemaekt.*
Vin muſcat, *Muſcadelle wyn.*
Vin fait ſous le pied, méregoutte, *Leck-wyn.*
Vin de bonne ſéve, *Wyn van goeden ſmake.*
Vin de deſpence, *Slechte wyn, tafel-wyn.*
le Vin s'en va, *Den wyn leckt.*
repoſer ſon Vin, *Op ſijn wyn ruſten, den roeſch uytſlapen.*
le Vin des valets, *'t Verval.*
homme qui a mauvais Vin, *Een man die een quade dronck over ſich heeft*, of *een die als hy gedroncken heeft boos en moet willig is.*
Vinée, f. *Overvloedigheyt van wyn.*
bonne *ou* grande Vinée, *Groote overvloedigheyt van wyn.*
Vineux, m. *Wynig* of *wynachtigh.*
Vinoſité, f. *Kracht des wyns.*
Vinot, vinet, *ou* petit vin, m. *Wynken, kleynen* of *ſlechten wyn.*
Vinotier, m. *Wyn-verkooper* of *wyn-tapper.*
Vinaigre, m. *Azyn, edick.*
Vinaigrette, f. *Een azyn kanneken.*
une ſaulce à la Vinaigrette, *Een ſauſſe van azyn.*
Vinaigrier, m. *Azyn-vatje* of *fleſſche.*
Vincible, c. *Winbaer, overwinnelyk.*
Vindicateur, *mieux* vangeur, m. *Wreecker.*
Vindicatif, m. *Wraeckgierig.*
Vindicte, *mieux* vengeance, f. *Wraecke.*
Vinette, f. *Zuering, zurckel.*
Vingt, c. *Twintig.*
Vingt et trois, *Drie-en-twintig.*
quatre Vingts, *Tachtentig.*
quatre Vingts et dix, *t' Negentig.*
quatre Vingt fois, *Tachtentig-mael.*
Vingt fois, *Twintig-mael.*

une

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

une Vingtaine, *Twintig.*
Vingtieſme, c. *De twintigſte.*
Violent, m. *Hevig, geweldig, fortſig.*
un ſon Violent, *Een ſterk en groot geluyt.*
Violenter leș loix, *De wetten overtreden* of *gewelt aen doen, die ſchenden* of *breken.*
Violence, f. *Fortſe, geweldt.*
faire Violence à aucun, *Iemant geweldt* of *overlaſt aendoen.*
Violemment, *Heviglyk, geweldelycken, fortſelycken.*
Violer une fille, *Een maegt ſchenden,* of *verkrachten.*
Violer le droit, *'t Recht breken, verkeeren, overtreden* of *misbruycken.*
Violé, m. *Gevioleert, verkracht.*
Violation, f. *Schendinge, verkrachtinge.*
Violateur de filles, m. *Maegden-ſchender* of *maegden-verkrachter.*
Violet, m. *Violette verwe.*
teindre en Violet, *In Violette verwe verwen.*
Violette, f. *Een Violette.*
Violier, m. *Violetten bedde, daer Violetten ſtaen,* of *Bloemaert.*
Violes, violons, *Veelen.*
Violes des dames, *Damaſt-bloemen,* of *Winter violieren.*
Violes des murs, *Steen-violieren.*
Violettes de mars, *Dobbel Violetten.*
Viorne, f. Herbe, *Kruydt, Lijnen geheeten.*
Vipere, f. *Een Slange,* of *Adder.*
Vipereau, m. *Een adderken,* of *kleyne adder.*
langue Viperine, *Fenijnige tonge.*
une Vire, *ou* trait d'arbaleſte, *Een ſcheut van een voet-boog.*
Virer, *ou* tourner, *Keeren, omkeeren.*
Viré, tourné, m. *Gekeert.*
Viremain, *ou* tournemain, m. *Omkeering,* of *omdraeying des handts.*
à moins d'un Viremain, *In een oogenblik.*
Virement, virade, m. *Omkeeringe, omdraeyinge.*
Vireton, m. *Een wervel.*
Virevaut, m. *De ſpille daer men't anker mede op windt.*
Virevolter, *ou* virevouter, *Omkeeren* of *omdrayen in't ronde.*
Virevolté, *In't ronde omgekeert* of *omgedraeyt.*
Virevolte, f. *Omkeeringe, omdraeyinge in 't ronde.*
Virginal, virginité, *voyez* Vierge:
Viril, m. *Manlijk.*
Virilement, *Mannelijcken.*
Virilité, f. *Mannelijkheyt.*
une Virole, f. *Een myter, een yſeren rink* of *rinxken dat men aen 't eynde van eenig hout doet, om dat het niet ſplyten en zoude.*
Virole d'un couteau, *Den myter van een mes.*
Vis, f. *Een ſchroeve.*
compas à Vis, *Paſſer met een ſchroeve.*
Vis, f. *Een trap.*
Vis de preſſoir, *Windel-ſtok* of *vyſe en ſpille van een Wyn-perſſe.*
Vis à monter, *Een wendel-trap.*
Vis à vis, *Tegen over.*
le Viſage, f. *Het aenſicht.*
faire bon Viſage, *Een bly gelaet toonen.*
avoir tousjours le même Viſage, *Altijdt gelijkmoedig zijn, altijd een zelfde gelaet toonen.*
Viſage de preſſurier, *Dronckaerts tronie.*
homme à deux Viſages, *Dobbel en geveynſt menſche.*
un faux Viſage, *Een mom-aenſicht.*
je luy diray à ſon Viſage, *Ik zal't hem in ſijn aenſicht* of *tegenwoordigheyt zeggen.*
Viſant, *Mickende.*
Viſcide, c. *Slymachtig.*
Viſcoſité, f. *Slijmachtigheyt.*
Viſcueux, *voyez* Viſqueux.
Viſer bien droit, *Recht micken.*
Viſer au bien public, *Het gemeen beſt gade ſlaen,* ofte *voorſtaen.*
Viſer à l'avenir, *Toeſien voor den toekomende tijdt.*
qui ne Viſe point à l'avenir, *Onverſichtig.*
Viſée, f. *Een mickinge,* of *oog-merk.*
prendre ſa Viſée trop haut, *Al te hoog ſien.*
Viſible, c. *Sienlijk, ſichtbaer.*
Viſiblement, *Sichtbaerlijk, ſienlijcken, oogenſchijnlijk.*
Viſiere, f. *De gaten van een helmet daer den Ruyter door ſiet.*
Viſiere d'arquebuſe, *'t Mick-gat van een buſſe* of *roer.*
Viſiere en fait de navires, *Een kleyn drichoekig gat, gemaekt aen 't gank-boort van 't voorkaſteel van den ſcheepe, om daer in het haekgeſchut te leggen, en daer door te ſchieten.*
Viſion, f. *Een geſichte,* of *viſioen.*
Viſion qu'on voit en dormant, *Een droom* of *nacht-geſichte.*
Viſiter quelqu'un, *Iemandt viſiteeren* ofte *bezoecken.*
Viſiter ſon armée, *Sijn Heyr-leger overſien.*

les

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

les Viſiteurs, *ou* viſitateurs, m. *De viſiteerders* of *bezoeckers*.
Viſité, m. *Bezocht*.
Viſite, *ou* viſitation, f. *Bezoeckinge, gang*.
il a autant pour chaque Viſite, *Hy heeft zoo veel voor elcken gang*.
Viſqueux, m. *Slijmachtig*.
Viſte, *ou* viſtement, c. *Haeſtig, ſnel, ras*.
Viſteſſe, f. *Snelheyt, haeſtigheydt*.
Vit, m. *'t Mannelijk lidt, de ſchamelheyt van een man*.
Vit de coq, *voyez* Beccaſſe.
Vital, m. *Dat leven heeft*.
eſprit Vital, *Een levende geeſt*.
Vitieux, *voye* Vice.
Vitre, f. *Gelas* of *glas*.
Vitrer une chambre, *ou* galerie, *Een kamer* of *gaelderye met glaſen ſtofferen*.
galerie Vitrée, f. *Een galderye rondtſom met glaſen*, of *geſtoffeert met glaſen*.
Vitrier, m. *Glaes-backer, blaſer* of *maker*.
Vitriol, m. *ou* De la Couperoſe, f. *Koperroot*.
Vituperer, *Blameeren, miſprijſen*.
Vituperé, f. *Geblameert, miſpreſen*.
Vitupere, m. *ou* Vituperation, f. *Schande, blâmatie, miſprijſinge*.
Vituperable, c. *Miſprijſelijk, verachtelijk*.
Vituperablement, *Blameerende*.
Vitupereur, blaſmeur, m. *Blameerder, miſpryſer*.
Vivacité, vivement, *voyez* Vif.
Vivandier, m. *Victaillier* of *Soetelaer*.
Vivandiers de la Cour, *De Spys-meeſters van den Hove*.
Vive, f. Poiſſon, *Eenen viſch zoo genaemt, Pieterman*.
de Vive force, *Met aller macht*.
Vivier, m. *Een Vyver* of *ſtaende water*.
Vivifier, *Levendig maken*.
Vivifié, m. *Levendig gemaekt*.
Vivificateur, m. *Levendig maker*.
Vivification, f. *Levendigmakinge*.
Vivifique, c. *ou* Vivifiant, m. *Levendig makende*.
Vivre, *Leven*.
laiſſer Vivre, *Te lijve laten*, of *laten leven*.
Vivre entierement et ſans reproche, *Onſtraffelijk leven*.
Vivre en langueur, *Queelen, quijnen*.
il a Veſcu cent ans, *Hy is hondert jaer oudt, hy heeft hondert jaren geleeft*.
Vivant, m. *Levende, levendig*.
du Vivant de mon pere, *Als mijn Vader noch leefde*.
Vivotter, *Schamelyk, en armelyk leven*.
Vivottant, m. *Armelyk leven*.
le Vivre, m. *Den koſt, al 't gene daer men by leeft*.
les Vivres, *De victaillie* of *proviande*.
cherté de Vivres, *Dieren tijdt*.
coupper les Vivres aux ennemis, *De vyanden de victaillie benemen* of *ontjagen*.
Vie, f. *Het leven*.
ma Vie, *Myn herteken* of *liefken*.
Vie active, *Een woelachtig leven*.
bonne Vie, *Goeden dag, wel moet gy varen*.
Vie auſtere, *Een ſtraf leven*.
la Vie paſſée, *'t Voorleden* of *'t voorgaende leven*.
toute ma Vie, *ou* tout le temps de ma vie, *Alle mijn leefdage, alle mijn leven lang*.
gagner ſa Vie, *Sijn broodt* of *koſt winnen*.
chercher ſa Vie, *Sijn broodt* of *koſt zoecken, bedelen*.
uſer, *ou* paſſer ſa Vie à la guerre, *Sijnen tijd* of *leven in d'oorloge verſlijten*.
ſauver la Vie à aucun, *Iemandt ſalveeren, hem 't leven ſchencken* of *geven*.
demeurer en Vie, *Levende* of *te lyve blyven*.
Viable, c. *Dat leven mach* of *leven zal*.
enfant Viable, *Een kindt dat leven in hem hebben mach*.
Vivres, *voyez* Vivre.

UL

ULcere, m. *Een ſweere*.
Ulcerer, *Sweeren*.
Ulcerer l'ame, *'t Gemoet ſmerte* of *pyne aendoen, bedroeven*.
Ulceration, f. *Sweeringe*.

UM

UMbelle, *mieux* ombelle, f. *Een beſcherm, een ſtruyksken venckels*.
Umble, m. Eſpéce de poiſſon du lac de Geneve, *Een ſoorte van viſch in 't Geneefſche Meer*.
Umbre, *Schaduwe*, *voyez* Ombre.
Umbrager, *voyez* Ombrager, *Beſchaduwen*.

UN

UN, m. *Een*.
Une, f. *Eene*.
Un à un, *Een voor een, elk byzonder, d'een voor d'ander na*.
l'Un des deux, *Een van tween*.
l'Un l'autre, *Malkanderen, d'een den anderen*.
l'Une de ces deux, *d'Eene van de twee*.

l'Un

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

l'Un aprés l'autre, *Vervolgens, d'een na d'ander, d'een voor d'ander na.*
ſeparer l'Un d'avec l'autre, *Van malkanderen ſcheyden.*
juſqu'à Un, *Tot eenen toe.*
ce m'eſt tout Un, *'t Is my al eens* of *even veel, ik en vraeg'er niet na.* (*gen.*
c'eſt tout Un, *'t Is al eens, daer is niet aen gele-*
Unanime, c. *Eens, eenſins, eendrachtig.*
Unanimité, f. *Eendrachtigheyt.*
Unanimement, *Eendrachtelijk.*
Unguent, *voyez* Oindre.
Unicorne, *ou* une licorne, f. *Een Eenhoorn.*
Uni, *ou* uny, *Effen en gelijk.*
Uniforme, c. *Eenvormig, van een gedaente, gelijk.*
Uniformité, f. *Gelijkheyt, gelijkformigheyt.*
Uniformement, *Gelijckelijk.*
Unir, *ou* applanir, *Effen en gelijk maken.*
Unir, joindre enſemble par affection, *Met liefde ſich onder malkander vereenigen.*
Unir, *ou* applanir du bois, *Hout glat maken.*
Unir les deſirs & les volontés, *Het willen en begeeren vereenigen,* of *t'zamen voegen.*
ils ſe ſont Unis enſemble, *Sy hebben ſich vereenigt.*
Uni, *ou* uny, *Effen en gelijk.*
mal-Uni, m. *Oneffen.*
Union, f. *Eenigheyt, eendracht, vereeniging.*
Unique, *Eenig, eenige.*
fils Unique, *ou* fille unique, *Eenigen ſoon* of *eenige dochter.*
Uniquement, *Eeniglijcken.*
aimer Uniquement, *Seer beminnen, beminnen boven alle anderen.*
Unité, f. *De eenigheyt.*
Univerſel, m. *Generael, algemeyn.*
Univerſellement, *Generalijcken, algemeynlijcken.*
Univerſité, f. *Al de vergaderinge en de geheele gemeynte.*
Univerſité, f. *Een Univerſiteyt* of *hooge School.*
Univers, m. *Den gantſchen Aerdbodem, de geheele Weereldt.*
Uny, *voyez* Uni.

VO

VOarre, *voyez* Verre, *Gelas* of *glas.*
Vocable, *ou* un mot, m. *Een woort* of *t'zamen geſprek.*
Vocabulaire, m. *Een woord-boek.*
Vocal, c. *Dat geluyt geeft.*
Vocalement, *Luydende, hel klinckende.*

VO

Vocatif, m *Daer men mede roept* of *noemt.*
Vocation, f. *Een beroep.*
Vœu, *voyez* Voüer.
Vogue, *mieux* vague, f. *Een water-bare* of *golve.* (*water.*
Vogue, *De vaert* of *de gang van een ſchip op 't*
Vogue d'une choſe, *Het opkomen van eenigh ding, als een ding in ſwang raekt.*
avoir la Vogue, *ou* eſtre en vogue, eſtre en eſtime & reputation, *In ſwang zijn, beroemt en wel geacht zijn, voor anderen hooggeacht zijn.*
entrer en Vogue, *In ſwang geraken, een goeden naem bekomen.*
cette mode là eſt maintenant en Vogue, *Deſe mode* of *dracht van kleederen is tegenwoordigh gebruyckelijk.*
toutes meſchancetez y ſont en Vogue, *Alle boosheden gaen daer in ſwang.*
Voguement, m. *Zeylinge.*
Voguer, *Zeylen.*
Voguer, tirer à la rame, *Roeyen.*
Voguer à rames & à voiles, *Met zeylen en met roeyen varen.*
Voicy, voilà, *voyez* Voy.
Voicture, *voyez* Voiture.
Voie, voielle, *voyez* Voye, Voyelle.
Voile, m. *Een wiele* of *den hooft-doek van een Nonne* of *vrouwe.*
prendre le Voile, *Een Nonne worden.*
Voile, f. *Een zeyl.*
aller à la Voile, *Zeylen.*
Voile ſe prend auſſi pour tout vaiſſeau, ſoit navire, galere, *ou* autre, *Een Schip, Galeye,* of *iet anders diergelijck.*
il a une armée de deux cents Voiles, *Hy heeft een Vloot* of *Heyr van twee hondert ſchepen.*
Voile latine, *voyez* Aux mots de marine, *De lul van't ſchip.*
Voiles eſtenduës, *Geſtrekte en opgetrocken zeylen.*
Voile de moulin, *'t Zeyl van een meulen.*
Voile de chariot, *De huyve van een wagen.*
deployer, *ou* eſtendre les Voiles, *'t Zeyl op trecken.*
faire Voile, *Zeylen,* of *t'zeyl gaen.*
caler et abbaiſſer les Voiles, *'t Zeyl ſtrijcken.*
à Voile deſployée, *Met volle zeylen.*
Voile, m. *Een dekzel.*
ſous Voile, *Onder't dekzel* of *ſchijn.*
Voiler, *Bedecken, bewimpelen, verbergen.*
Voir, *Sien.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

pourquoy ne me venez vous pas Voir ? *Waerom komt gy my niet beſoecken.*
je Verray maintenant, *Nu zal ik bekennen* of *weten en gewaer worden.*
bien Voir & entendre un procés, *Eenig proces wel overſlaen* of *in ſijnen ſin overleggen.*
ne fait-il pas beau Voir, &c. *Is't niet fraey, &c.*
Veu, *Geſien.*
Veu, conſiderant, *Aengeſien, gemerkt, na dien.*
Veu l'occaſion, *Gemerkt de bequaemheyt des tijdts.*
la Veüe, *ou* vüe, f. *Geſichte.*
vous m'oſtez la Veüe de, &c. *Gy beneemt wy het uytſien* of *'t geſichte van, &c.*
voila une belle Veüe, *Dat is een ſchoon uytſicht* of *uytſien en aenſchouwinge.*
deſtourner ſa Veüe, *Sijn oogen* of *geſicht afkeeren.* (*geſichte.*
il l'a perdu de Veüe, *Hy is hem ontgaen uyt den*
tourner ſa Veüe en bas, *Sijn oogen* of *geſicht, nederwaerts ſlaen.*
nous en parlerons plus amplement à la premiere Veüe, *Wy ſullen breeder daer van ſpreeken met d'eerſte gelegentheyt.*
dans cette Veüe, *Ten dien opſichte, om die reden.*
Voire, *Ja, ſeker, waerachtigh.*
Voire da, ouy da, *Ja ſeeker, ja voorwaer,* of *ja al gereedt.*
dire Voire, *Voor de waerheyt ſeggen,* of *toonen.*
il fait cela pour dire Voire, *Hy doet dat om ſoo te ſchijnen,* of *als kacks.*
vrayement Voire, *ou* voire vrayement, *Ja trouwen.*
Voire et qui plus eſt, *Ja dat meer is.*
Voire encore qu'il, &c. *Ja al waer hy, &c.*
mais Voirement, qui me garde que je n'entre? *Maer wat houdt* of *let my dat ik niet in en ga? waerom en ga ik niet in?*
Voirie, f. *ou* au pluriel Voiries, f. *Vuyligheden van wegen, ſlijk, modder,* of *de plaets daer men de vuyligheyt van een ſtadt giet.*
jetter à la Voirie, *Voor de honden werpen.*
Voiſin, m. *Een gebuer.*
eſtre Voiſin de la mer, *By de zee-woonen.*
elle eſt prochaine Voiſine de, &c. *Sy is by* of *na en niet verre van, &c.*
Voiſiner, *Gebuerlijk zijn* of *werden.*
Voiſiner, aller viſiter ſes voiſins, *Sijn gebueren beſoecken.*
Voiſinage, m. *Gebuerte, gebuerſaemheyt, gebuerſchap.*
Voiture, f *Vracht.*

Voiturier, chartier, m. *Voerman* of *wagenman.*
chemin Voiturier, *De wagenwech, de heerbaen.*
la Voix, f. *De ſtemme, de voys.*
Voix effeminée, *Een ſoete en lieffelijcke ſtemme, een vrouwen ſtemme.*
la Voix ſe perd, *De ſtemme vergaet, 't geroep ceſſeert* of *mindert.*
dire à haute Voix. *Overluyt* of *ſeer luyde ſeggen.*
chacun a ſa Voix, *Een yegelijk heeft'er te ſeggen,* of *mach'er ſpreeken.*
avoir Voix en chapitre, *Iets te ſeggen hebben.*
remercier de vive Voix, *Mondelijk bedancken.*
Volage, c. *Wanckelbaer, woeſt, wildt en ongeſtadigh.*
Volaille, f. *Gevogelte, alle vogelen.*
Volatil, m. *Vliegende, dat vliegt.*
Voler, *Vliegen.*
tuer en Volant, *In de vlucht ſchieten.*
s'en Voler, *Wech vliegen.*
Voler, *Stelen, roven.*
Voler quelqu'un, *Iemandt plunderen* of *berooven.*
Voler la vache, *De koe wech nemen.*
Voleurs, m. *Vrybuyters, roovers, dieven.*
Volerie, f. *Plunderinge, beroovinge.*
Volerie, chaſſe d'oyſeaux de proye, *Vogelvanginge.*
Vol, m. *Vlucht, vogel-vlucht, roof, beroovingh, roovery, dievery.*
le Vol des oiſeaux, *De vlieginge* of *vlucht van de vogel.*
une Volée d'oiſeaux, *Een vleuge, gevogelte,* of *grooten hoop vogelen t'ſamen vliegende.*
Volée de canon, *Een heele lage van geſchut.*
à la Volée, *Onbedachtelijk* of *onvoorſichtelijk.*
Volement, m. *Vlieginge.*
un Volet, *Een dunnen lichten pyl met kleyne vederen, een luyk.*
fermer les Volets, *De luycken toe doen.*
Voleter, *Vlichelen, over en weder vliegen.*
Voletement, m. *Vlichelinge, over en weder vlieginge.*
Voliere, f. *Een vogel-huys* of *kevie.*
Volonté, Volontaire, *voyez* Vouloir.
Volter, *ou* voltiger un cheval, *Vlichelen, licht met den paerde ſpringen.*
cheval Voltant, *ou* voltigeant, *Een lucht en ſnel paerdt dat vlichelt* ofte *lichte ſprongen doet.*
Volte, f. Voltigement, m. *Vlichelinge, lichte omdraeyinge* of *omſpringinge.*
la Volte de France, *De wech na Vrankrijk.*

pren-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

prendre la Volte des monts, *Na de bergen trecken.*
un Volume, m. *Een deel* of *ſtuk van een boek.*
Volupté, f. *Welluſt, welluſtigheyt, genoegte, begeerlijckheyt.*
fondre en delices et Voluptez, *Gantſch welluſtig* of *vol welluſten zijn.*
Voluptueux, m. *Welluſtig, begeerlijk.*
Voluptueuſement, *Welluſtiglijk.*
Volute, *ou* limace en architecture, *'t Loofwerk aen't hooft van een pilaer.*
Vomir, *Spouwen, braken, overgeven.*
Vomitif, m. *Spouwachtig, braekachtig.*
Vomitoire, m. *Dat tot ſpouwen en overgeven verwekt.*
breuvage Vomitoire, *Een drank die ſpouwen doet.*
Vomiſſement, m. *Brakinge, overgevinge.*
Voracité, f. *Inſlockinge.*
Vos freres, *Uw broeders.*
Voſtre *ou* vôtre, *U,* of *uwe.*
par Voſtre, *ou* vôtre moyen, *Door u, by uwen toedoen.*
Voüer, *Belofte doen aen Godt, hem aen Godt verbinden om iet te doen.*
Vouër, conſacrer, *ou* dedier, *Opofferen, toewyen.*
Vouër quelqu'un et le donner au diable, *Iemant den duyvel overgeven.*
Voüé, m. *Gode belooft,* of *aen Godt verbonden om iet te doen.*
Voüé, dedié, *ou* conſacré, m. *Opgeoffert, toegewyet.*
Vœu, m. *Belofte* of *verbindinge aen Godt.*
accomplir, *ou* rendre ſes Vœux, *Sijn belofte Godt gedaen volbrengen.*
Vouge, *ou* eſpieu de chaſſe, m. *Eenen ſwijnſpriet.*
Vouloir, *Willen, begeeren.*
je Voudrois que, &c. *Ik wilde dat, &c.*
je le Veux bien, *Ik ben te vreden, latet alſoo zijn.*
que Veut dire cela? *Wat is dat te zeggen, wat heeft dat te bedieden?*
s'il le Veut ou non, *Of hy wil of niet.*
Dieu le Veuille, *Godt geve dat 't ſoo ſy of kome.*
Veuillent ou non, *Of ſy willen of niet en willen.*
il luy en Vouloit, *Hy zocht het op hem.*
ils n'en Veulent qu'à moy, *Sy zoecken 't op my alleen.*
le Vouloir, m. *Den wille en meyninge.*
Vouloir du bien à quelqu'un, *Iemant wel willen,* of *goedts toe wenſchen.*
en Vouloir à quelqu'un, ſe prendre à luy, *Het op iemant gemunt hebben.*
de ſon plein & franc Vouloir, *Uyt ſijn eygen en vrye wille.*
cela eſt venu ſelon mon Vouloir, *Dat is na mijnen ſin* of *wille geſchiedt.*
Volonté, f. *Wille en begeerte.*
il m'aida de bonne Volonté, *Hy hielp my geerne, vryhertelijk, en gewilliglijk.*
faites de moy ſelon voſtre Volonté, *Doet met my dat u belieft.*
avoir quelque Volonté, *Iet in den ſin hebben.*
à la mienne Volonté que, &c. *Och of Godt gave dat, &c.*
Volontiers, *Geerne, gewilliglijk.* (*naris.*
Volontiers, ordinairement, *Gemeenlijk, ordi-*
un menteur eſt ordinairement larron, *Een leugenaer is gemeenlijk een dief.*
Volontaire, *Gewillig.*
Volontairement, *Gewilliglijcken.*
Vous, *Gy* of *gy lieden.*
Vouter, *Overwelven.*
Voute, f. *Een gewulf,* of *welfſel.*
Vouté, m. *Overwelft.*
chambre Voutée, *Een overwelfde kamer.*
Vouture *ou* volture, f. *Overwelvinge* ofte *een welfſel.*
Voycy, *Siet hier.*
Voyjà, *Siet daer.*
Voyla ce que j'avois à dire, *Dat is 't geen ik te zeggen had.*
le Voycy, *Siet hem hier, hier is hy.*
le Voyla, *Siet hem daer, daer is hy.*
la Voyla, *Daer is zy.*
la Voye, f. *Den wech.*
Voye, moyen, *Middel.*
Voye croiſée, *Een kruys-ſtraet.*
Voye fourchuë, *Een twee-wech.*
Voye royale, *Den grooten en gemeynen wech.*
faire Voye, *Plaetſe maken, laten paſſeeren.*
ſuivre la Voye du peuple, *De wijſe* of *maniere van den volcke volgen.*
s'il n'y a rien en Voye, *Is 't dat 'er geen letſel* of *hinder en bekommerniſſe en is.*
par toutes Voyes convenables, et raiſonnables, *By alle behoorlijcke middelen.*
une Voye, *ou* voiture de quelque choſe, *Een voeder van eenig ding.*
une Voye de foin, *Een voeder hoys.*
Voyage, m. *Reyſe.*
Voyager, *Reyſen.*
Voyageur, m. *Reyſer.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Voyagement, m. *Reyſinge.*
Voyelle, les ſix voyelles, *Vocalen, de ſes vocalen*, a, e, i, o, u, y.
Voyer, *Een die de wegen afpaelt.*
Voyerie, *voyez* Voiries.
Voyerie, f. *Het ampt van op de wegen en ſtraten te paſſen.*
Voyez, *Siet.*

VR

VRay, m. *Waer, waerachtigh.*
un Vray calomniateur, *Een rechten* ofte *rechtſinnigen laſteraer.*
Vray-ſemblable, c. *Waerſchijnelijk, de waerheyt gelijck.*
il eſt plus Vray-ſemblable que, *'t Is beter* of *meer te gelooven dat.*
Vray-ſemblablement, *Waerſchijnelijcken.*
Vray-ſemblance, f. *Waerſchijnelijkheyt.*
pour Vray? eſt il vray? *Is't waer? is't zoo?*
mon Vray nom eſt N. *Mynen rechten naem is N.*
c'eſt le Vray du jeu, *Het ſpel heeft het.*
Vrayement, *Waerachtelijk, voorwaer.*
Urbec, m. *Een wijngaerd-worm.*
Ure, *ou* uron, *Een oer-os.*
Urgent, preſſant, m. *Dringende, benauwende.*
une cauſe Urgente, *Een nootzakelijcke oorzake.*
chaleur Urgente, f. *Een zeer ſteekende hitte.*
Urine, f. *Piſſe.*
Uriner, *ou* piſſer, *Piſſen.*
Urinal, m. *Urinael pot* of *glas.*
Urler, *Huylen, voyez* Hurler.
Urlement, m. *Huylinge.*
une Urne, f. *ou* Une cruche de pierre, *Een groote ſteene water-kruycke.*

US

USage, m. *ou* Couſtume, *Gebruyk, gewoonheyt.*
Uſage *ou* exercice, m. La pratique & l'experience, *De dagelijkſe ervaringe.*
eſtre en Uſage, *In gebruyk zijn.*
eſtre hors d'Uſage, *Buyten gebruijk zijn.*
on apprend tout par l'Uſage, *Men leert alles door de oeffeninge.*
Uſance, couſtume, & maniere, *voyez* Uſage.
Uſé, dont on a uſé, *Dat gebeſigt is.*
Uſé, tout uſé, *Afgeſleten* of *gebeſigt.*
une robbe toute Uſée, *Een afgeſleten rok.*
Uſer, *Beſigen, gebruycken.*
Uſer, *ou* exercer, employer, *Oeffenen, gebruyken.*
Uſer beaucoup de ſouliers, *Veel ſchoenen verſlijten.*

Uſer de medecine, *Artſenye gebruycken.*
n'Uſez point de ces termes là en mon endroit, *Gebruykt ſulcke woorden niet tegens my.*
Uſité, qui eſt en uſage, *Gebruyckelijk.*
Uſuël, c. *Gebruykelijk, 't geene dat men gebruykt* of *beſigt.*
Uſufruit, m. *Tocht* of *vrucht-gebruyk.*
Uſufructuaire, c. *Die 't recht heeft van eenig goet te gebruycken en te genieten dat een ander toe komt.*
Uſure, f. *Woecker.*
donner à Uſure, *Op woecker geven, woeckeren.*
Uſuraire, uſurier, m. *Woeckenaer* of *Finanſier.*
argent Uſuraire, *Gelt op woecker genomen* of *gegeven.*
Uſurper, *Tegen recht houden* of *beſitten.*
Uſurpé, m. *Tegen recht gehouden.*
mot ſouvent Uſurpé, *Een woort dat dikwils gebruykt en ge-uſeert wordt.*
Uſurpateur du bien d'autruy, m. *Onrechtveerdig beſitter van iemand anders goet.*
Uſurpatrice, f. *Eene die iet onrechtveerdelijk beſit.*

UT

UTenſile, c. *Al't gene dat om gebruyken nut*
Utenſiles de meſnage, f. *Huysraet.* (*is.*
maiſon bien en Utenſiles, f. *Een wel geſtoffeert huys.*
Uterin, m. Frere uterin, *Een halve broeder, die eenderley moeder, maer niet eenen vader gehad hebben.*
ſœurs Uterines, f. *Geſuſters, die een moeder, maer verſcheyden vaders gehadt hebben.*
Utile, c. *Nut, profijtig.*
Utilement, *Nuttelijcken, profijtelijcken.*
Utilité, *ou* profit, *Profijt, nuttigheyt.*

V

VUandrée, f. Un vaudrier, *Een oven-beſſem* of *dweyl.*
Vuidange, m. *ou* Vacuité, & evacuation, *Lediging, uytgieting, uytvaegzel, uytwerpzel.*
Vuide, c. *Ledig.*
Vuidé, m. *Geledigt.*
le Vuide d'une porte, *De opening van de deure.*
la bouteille eſt Vuide, *De fleſch is ledig.*
à mains Vuides, *Met ledige handen.*
Vuidement, vuideure, *voyez* Vuidange.
Vuider un procés, *Een recht-zake ſlichten, effenen, ſliſſen,* of *ten eynde brengen.*
Vuider, *Ledig maken, eyndigen, effenen.*
Vuider, verſer dehors, *Uyt gieten.*
Vuider, partir de quelque lieu, *Van eenigh plaets vertrecken,* of *gaen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Vuider le ſac, *De ſack leedigh maken.*
Vuider un conte avec quelqu'un, *Een reecke-ning met iemant effenen.*
Vuider le pais, *Het landt ruymen.*
Vulgaire, commun, *Gemeen.*
Vulgaire, le vulgaire, le commun peuple, *Het gemeene volck.*
Vulgairement, *Gemeenlijck.*

Y

Y Particule relative, *Daer, derwaerts.*
allons Y, *Laet ons derwaerts gaen.*
Y a-t-il du pain? *Is'er broot?*
Y a-t-il choſe en quoy je vous puiſſe ſervir? *Is'er iets daer in ick u kan dienen?*
Yacinthe, m. *ou* Hyacinthe, *Blaeuwe Mey-bloemkens-kruyt*, of *een edel geſteente ſoo genaemt.*

YE

YEble, *voyez* Hieble.
Yeuſe, f. *Een ſteen-eycke.*
Yeux, m. *Oogen.*
s'oſter de devant les Yeux d'aucun, *Hem uyt iemants geſicht* of *ooge maken.*
Yeux ardans, *Bernende oogen.*
Yeux eſtincelans & eveillez, *Glinſterende en wackere oogen.*
cela me vient tousjours devant les Yeux. *Dat komt my altijdt voor d'oogen.*
faire les doux Yeux, *Lieflijck aenſien, den Hypocrijt ſpeelen.*
attirer les Yeux de tout le monde ſur ſoy, *d'Oogen van al de werelt tot ſich trecken.*
s'oſter de devant les Yeux de quelqu'un, *Sich uyt iemants geſicht houden.*
bander les Yeux, *Blint hocken.*
cligner les Yeux, *d'Oogen toe nypen.*
eſblouir les Yeux d'une luëur reſplendiſſante, *d'Oogen door al te helderen licht verdonkeren.*
pocher les Yeux à quelqu'un *d'Oogen iemant uyt den kop ſtooten.*
je vous aime auſſi cherement que mes Yeux, *Ick bemin u niet minder als mijne eygen oogen.*
Yf, m. *Buecken-boom, Ipen-boom.*
Yſſir, *ou* ſortir, *voyez* Iſſir.
Yſſuë, *voyez* Iſſuë.

YV

YVe muſquée, f. *Eenderley kruyt, genaemt Velt-cypres*, of *hoe langer hoe liever.*
Yver, *ou* Hiver, m. *Winter.*
temps d'Yver, *ou* Yvernal, *Winter* of *winter-achtigh weder.*
Yverner, *ou* paſſer l'yver en quelque lieu, *De winter lanck in eenige plaetſe blijven.*

Yvoire, m. *Yvoor.*
d'Yvoire, *Dat van yvoor is.*
Yvre, c. *Droncken.*
Yvreſſe, yvrognerie, f. *Dronckenſchap.*
Yvrogne, m. *Dronckaert.*
Yvrogneſſe, f. *Dronckereſſe.*
Yvrogner, *Droncken drincken.*
Yvrognerie, f. *Dronckenſchap.*
Yvroye, *ou* Yvraye, *Onkruyt.*

ZA

ZAgaye, *ou* Azagye, f. *Een Barbariſche ſpieſſe.*
Zebelline, *Een fijne marter*, of *pelterye.*
Zedoaire, f. *Zeever-zaet.*
Zéle, m. *Het beteeckent ſomwylen afgunſtigheyt, ſomwylen groote liefde, ſomwylen een navolginge uyt haet*, of *eenen yver en wil van te verwinnen en te boven te gaen*, of *ten minſten van hem ſelven eenen menſch gelijck te maken in eenige ſake.*
Zelé, m. *Yverigh, die groote yver heeft.*
Zelateur, m. *Een die ſeer groote liefde en yver heeft om iets te doen.*
Zenit, *ou* Zenith, *Het top-punt*, of *het punt recht boven ons hooft in den Hemel.*
Zephire, m. *Den Weſten windt, ſomer-windt.*
Zero, *ou* un o en chiffre, *Een teeken in 't cijffer dat* niet *beteekent, een* o *in 't cijffer.*
Zeſt, m. *ou* La taye de la noix, *'t Schelletjen dat in 't midden van een note is.*
Zin, m. Chien, cheval, &c. qui eſt tout d'une couleur, *Een paert* of *eenen houdt die van eenerley hayr ſijn, en gantſch geen plecken hebben.*
Zint, m. *Comme* le zint d'un arbre retentiſſant, *'t Geruyſch* of *gekraeck van eenen boom.*
Zizanie, f. *Onkruyt, voyez* Yvroye.
le Zodiac, *ou* Zodiaque, *De circkel des Hemels daer de twaelf teeckens zijn, Sonnen-circkel.*
Zoïle, c. *Een Benyder* of *Laſteraer.*
Zone, f. *Eenen riem* of *gordel.*
la Zone torride, *Een deel van de werelt, dat dorre en van de Sonne verbrant is, daer onder een deel van Africa leyt, dat onbewoonelijck is om de hitte.*
Zonaire, m. *Riem-maker* of *Beſlager.*
Zonaire, m. *Borſe-ſnyder.*
Zoucet, m. Oiſelet, *Duyckerken, een kleyn vogelken.*
Zud, m. *Den Zuyden windt.*
Zumac, *ou* Zumach, *Rinne, ſmack, ſchorſſe van eycken boomen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

LES TERMES ET MANIERES

De parler appartenans à la Marine & à la Navigation.

A

Admiral, *ou* Amiral, *Admirael, d'Overſte der zee.*

Admirauté, *ou* Amirauté, *Admiraelſchap, het officie van den Admirael.*

Admirauté ſe prend auſſi pour la cour & ſiege des officiers d'iceluy, *Het Hof en de wooninge van d'Officieren van den Admirael.*

Aileures, *ou* traverſins de navire, ſur le tillac, ſur leſquels ſont deux gros Soliveaux le long du tillac, *Twee groote dwers-balcken, gaende langs 't boevenet.*

Aller à la boline, *ou* bouline, *Het zeyl dwers zetten, en met halven windt zeylen.*

Amarres, *De groote kabele* of *touwe daer het ancker vaſt aen 't ſchip mede gehouden wordt.*

Amarrage, le gros cordage d'un navire, *'t Groot gewant* of *getouw van een ſchip.*

Amarrer, c'eſt à dire lier & garroter, *Met touwen by een binden en vaſt maken.*

l'Arbre du navire, *ou* le maſt, *Den maſt.*

Arcaſſe du navire, eſt le derriere du grand gaillart, autrement appellé Culaſſe du navire, *Het leſte van 't achter kaſteel.*

Artemon, *ou* artimon, *ou* trinquet, c'eſt la voile de derriere, depuis la grande, tirant à la pouppe, *Een zeylken van 't achterſchip, naeſt het groot, het gaet met de punt opwaerts.*

Aubans, *De boot-touwen, daer de maſt recht in 't Schip aen beyde zijden mede gehouden word, boven door het hooft van de maſt gaende.*

Aureille de lievre, eſpece de voile en pointe, autrement appelleé voile latine, *De lul van het ſchip.*

B

BArre du timon, *Den helm ſtok van 't roer aen een ſchip.*

Basbords, *De ſlincker zyde des ſchips.*

Bau, le navire a tant de pieds de bau, c'eſt à dire de large & ouverture, *Het ſchip is ſoo veel voeten breedt.*

Baus, *Sekere dwerſe houten tot ſes* of *ſeven toe, liggende dwers van 't voor ſchip tot het achter ſchip.*

Beaupré, *De voor-maſt*, of *blinde-maſt.*

B

Bites, f. *De twee groote ſpillen daer het anckertouw aen vaſt gebonden wordt.*

Boite de gouvernail, *De lay van 't roer.*

ſingler à la Bouline, *In den windt zeylen.*

Bonnette, *De bonnette in een ſchip.*

Bonnette traineresſe, *De derde bonnette in 't ſchip, die men aen 't groote zeyl doet.*

Bords, *ou* le bordage, *De buyten-boorden van een ſchip.*

Bord plat, *ou* plat bord, eſt le bord du pont auquel on met la groſſe artillerie, *Den boort* of *kant van 't boevenet.*

Bord bas, c'eſt le bord du navire qui eſt à gauche, *Den boord* of *kant van 't ſchip aen de ſlincker zyde.*

Bouter, *ou* faire cap à la mer, c'eſt à dire tourner la proue du navire devers le profond de la mer, *t'Zeewaerts in varen, de diepte kieſen.*

Bouter de loo, c'eſt à dire au vent, ſuivant la bouline, afin que le navire bouline & coule mieux, *In den windt ſteeken, op dat 'et ſchip te beter laveren mochte.*

Bouter au vent, *'t Zeyl na den windt zetten.*

Bouter vent devant, c'eſt trop aprocher le vent, *'t Zeyl te veel na den windt zetten, 't zeyl te ſeer den windt geven.*

Bouter vent en penne, *Dat is als een ſchip voor de windt zeylende, te leech den windt neemt, zoo dat het zeyl zoo ſtijf tegen de maſt ſlaet, dat men 't niet af doen en kan als men wilt.*

Breſin, m. Crochet de fer à un des bouts d'une corde du navire, *Een haek aen een touw, daer mede men iets uyt of in ladet.*

Brigantin, *Een Jacht op zee, een roof-ſchip* of *beſpie-ſchip.*

Briſans, les chocs, *ou* heurts des vagues de la mer contre les bancs & eſcueils, *Het aenſtoten der baren tegens de klippen.*

C

CAbeſtan, m. C'eſt un chable de navire, *Het dik zeel*, of *den kable van een ſchip.*

Cabo, *ou* Cap, m. C'eſt une pointe de terre haut élevée, avançant en mer, qu'on appelle Promontoire, *Kape* of *een uytkijckende Berg*, of *Hooft in de zee.*

Ca-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Cacher en mer, pour bouter & enfoncer en mer, *'t Schip doen dieper gaen.*

Calfeutrer, *ou* Calfater un navire, c'eſt boucher les trous avec des eſtouppes & de la poix, *Calfaten.* (*Schip.*

Calfat, *ou* Calfeutreur, m. *Calfater van een*

Calfatin, m. *Den knecht van den Calfater.*

Cap de mouton, une piéce de bois platte, percée de douze *ou* quinze trous, qui ſert pour rider l'étay du grand maſt, *Het windaes daer men 't zeyl mede opwindt.*

Capper, *ou* ſingler à la cappe, *'t Zeyl met den ſpriet los maecken en alſoo zeylen, 't welck geſchiet in grooten tempeeſte.*

Caravelle, f. Eſpéce de vaiſſeau rond, portant voiles latines, dont ſe ſervent fort les Portugais, *Een Boeyer* of *Carveel.*

la Carine, le fond *ou* pance du navire, *Den ſchip-bodem.*

Carlingue, *'t Bedde van den maſt, een dik hout, van der dickte van anderhalf voet, daer den grooten maſt van 't ſchip in ſtaet.*

Carraque, f. C'eſt une eſpéce de vaiſſeau rond de grand port & capacité, *Een ſoorte van een ſchip dat ront en van groote wijdte is.*

Carracon, *ou* Carraquon, m. Petite caraque, *Sulk een ſcheepken.*

Catepleure, f. *De lul van 't ſchip.*

Cavadere, *voyez* Beaupré, *De blinde maſt.*

Chable, f. *Een kabel* of *touwe.*

Chete, f. *De diepte van 't ſchip, van 't boevenet af tot de kiel, voyez* Bau.

Chicambaut, une eſpéce de bois de quinze pieds de long, ſervant à amarrer la miſaine & le beaupré, quand le navire va en courſe, *ou* à la bouline, *Een groot rondt hout.*

Clou de caravelle, une cheville de bois longue d'un pied, *Groote houte nagelen, eenen voet lanck.*

Clou d'eſtouppe, clou large de teſte & long de pointe, *Een maniere van eenen nagel met een breet hooft, en lanck van punte.*

Clou de maniguiere, *Eenen nagel met een breet hooft, maer kort van punte.*

Coits, *voyez* Eſcoutes.

Coſtoyer, *Langs de palen* of *kuſten varen.*

Courbaſton, *ou* Courbaton, m. C'eſt un bois courbé, qui eſt appliqué à chaque bout de bau pour enforcer le vaiſſeau, *Een vierkant hout 't welk in groote menighte by de dweerſe houten geſtelt wordt, na dat men 't ſchip vil ſterck maken.*

Courbes, *Wegers* of *vierkante houten, die van binnen op de boorden leggen.*

Courſiere de navire, *Den overloop van 't ſchip.*

la Culaſſe du navire, *Het leſte van 't achterkaſteel van den ſchepe, voyez* Arcaſſe.

D

Deſmarrer, *ou* Demarer, Demarrer, *ou* Déborder, c'eſt delier les amarres dont le navire au port eſt tenu à l'ancre pour faire voile & ſingler en mer, *De touwen los maken van den ancker, om te gaen zeylen uyt een haven, 't zeyl gaen, uyt de haven vertrecken.*

E

Empoupper un navire, *'t Schip alſoo ſtellen dat den wint van achter daer in mach.*

le vent Empouppant ton navire, *Den wint van achteren in u Schip ſlaende.*

Enfleceures, *Kleyne hooft-touwen leerwijs gemaeckt, daer men mede in de meers op en afklimt.*

Erre de la mer, c'eſt le flot, *De vloedt van der zee.*

Eſcores, ſont les eſtançons ſoutenans le navire, pendant qu'on le fabrique. *Het onderſetſel van eenige balcken* of *timmer-hout, daer 't ſchip op ſtaet terwijl het gemaeckt wort.*

Eſcoutes, ſont les cordes doubles qui tiennent la grande voile par derriere, *Dobbelde touwen daer 't groot zeyl van achteren mede vaſt gemaeckt wort, genaemt ſchooten.*

Eſcoutilles, ſont les ouvertures faites au tillac, par leſquelles on devale la marchandiſe, & les vivres, pour les mettre ſous le tillac, *Luycken*, of *welvingen in den overloop gemaeckt, waer in de koopmanſchap en ettelijcke waren bewaert wordt.*

Eſtagues, *Twee touwen die boven door 't gat van de groote maſt gaen, om daer mede het groote zeyl op te hijſſen.*

Eſtambor, *d'Achterſteven van 't ſchip.*

Eſtambre, *'t Bedt van den maſt, voyez* Carlingue.

Eſtrave, m. *De voorſteven van 't ſchip.*

Eſtribor, m. Le bord du navire qui eſt à droit, le contraire s'appelle bas bord, *Den boort* of *kant van 't ſchip aen de rechter zyde.*

Euſtague, *Een koorde, genaemt de girnaet, daer men gemeynlijk de koopmanſchap mede ophijſt.*

F

la Fermeuſe, f. C'eſt une groſſe corde dont les mariniers retiennent & attachent le vaiſſeau au port, *Meer-touw.*

Flêche,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Flêche, *Den hooghſpriet, voyez* Polaine.

Fregate, *Een licht zee-ſchip gelijck een heu.*

Fuſte legere, c'eſt une eſpéce de vaiſſeau long & armé, moindre que le Brigantin, qu'on méne ordinairement à la ſuitte des galeres, pour envoyer des nouvelles en diligence ça & là, *Een ſnel oorloghs-ſchip.*

G

GAlion, eſpéce de vaiſſeau de mer rond, & de guerre, dont les Princes uſent ordinairement pour chef & principale piéce en leur armée de mer, *Een rondt oorloghs-ſchip, 't welcke de groote Heeren gemeynelijck voor een Admiraels-ſchip voeren.*

Galiotte, vaiſſeau de mer long, de grandeur entre Brigantin & Galere, à deux rames pour banc, propre à faire courſes, & dont ſe ſervent ordinairement les Corſaires, Turcs & Mores, *Een lanck zee-ſchip, van der groote tuſſchen een Bergantijn en een Galeye, zijnde van twee riemen tot elcke banck.*

Galere, *Een galey.*

Gaſcher, ramer, *Riemen, roeyen.*

Genouil, *Den ſteundert* of *ſtaets, 't welk boogswijs komt aen beyde zyden van den achterſteven.*

Guinder, tirer en haut, *Optrecken, hyſen.*

Guindereſſe, poulie guindereſſe, eſt celle qui ſert à tirer en haut la voile du maſt où elle eſt amarrée, *Een ſchyve daer men 't zeyl mede aen den maſt ophijſt.*

H

HEaulmiere, *Een gat aen 't achter-ſchip, daer den helmſtock van 't roer door paſſeert.*

L

LIce, *ou* Liſſe, *Een lyſte om de bouſſels van 't voor-ſchip, 't is ook een gaerde daer men de ree van 't zeyl mede gins en weder haelt voor aen de ſteven van 't ſchip, door het draecks-hooft, voyez* Polaine.

Loo, c'eſt la retraite & longueur d'un navire depuis le maſt juſqu'à un bord ou autre, *Den ganck, 't fatſoen en de lengte van een ſchip, van den maſt af tot het een of het ander boort, gelijck 't laveert.*

le navire a tant de pieds de Loo, *Het ſchip gaet ſoo wijdt* of *diep in 't laveren, van den maſt af tot het een* of *het ander boort van den ſchepe.*

bouter de Loo, c'eſt-à-dire au vent, *voyez* Bouter.

M

MAcque, c'eſt-à-dire loſenge, *Een vierkante figure als een ruyte.*

les cordes ſont traverſées et ridées en macque, c'eſt-à-dire croiſées en forme de loſenge, *De touwen zijn dwars gevlochten met vierkantige gaten.*

la Marine, *De zee*, of *een arm van der zee.*

Mariner, *Zeylen.*

Marinier, m. *Schipper.*

Maſt, *ou* Mas, m. *Den maſt van een ſchip.*

Maſteret, m. Les mariniers entendent tous les maſts du navire excepté le grand, *De ſtenge van den maſt die boven de mers ſtaet*, of *alle d'andere maſten, ſonder den grooten maſt.*

Maſtelot, *ou* Matelot, m. *Een Bootsgeſelle.*

Maſter un navire, c'eſt luy planter le maſt, *Den maſt in 't ſchip opſetten.*

Mediterranée, la mer Mediterranée, *De zee die midden door de werelt loopt.*

Miſaine, f. eſt la voile qui eſt entre le beaupré & la grande voile, *De focke.*

Molinet, en fait de navires eſt une piéce de bois large et longue d'un empalon, appliquée ſur le tillac du gaillard, par où la barre du timon paſſe et ſaute par deſſus, *Een meulenken.*

N

le NAvire du Roy, Empereur *ou* Chef de l'armée, *Het Admirael-ſchip.*

Naulage, *Schip-loon.*

Naulager, *Vracht van een ſchip betalen.*

P

PAlene, c'eſt une corde qui paſſe par dedans la poulie, qui eſt attachée à l'un des bouts de l'eſtague, pour guinder le batteau & la marchandiſe dans le navire, *Den loop van den girnaet.*

Papeſif, eſt la grande pente de la voile à laquelle les boittes ſont attachées comme des chauſſes à un pourpoint, *'t Groot hangſel van 't zeyl daer 't bonnet* of *onder-zeylken aengehecht wordt.*

Paſſeur, *ou* Paſſageur, *Een Schuyt-boeve die 't volck over 't water voert.*

la Pavoiſade, *ou* Pavigeade d'une galere, c'eſt le grand nombre de pavois, qui ſont aux deux coſtés de la galere, pour couvrir & defendre ceux qui rament, *Het groot getal van de ſchilden over beyde zyden van de galeye.*

Penteur, eſt une corde où la premiere poulie de l'eſtague eſt attachée, *Den ſtrop van de girnaet, daer het block van den girnaet in hangt.*

Po-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Polaine, *De toeruſtinge met alle ſijn behoorten van den boef-ſpriet.*

Pompe, *ou* trompe, *De pompe.*

Pont de corde, *Het Boevenet van een Schip.*

Portauban, une piéce de bois d'un grand pied de large, & de quatre doigts d'eſpais, cloüée par dehors le navire de chacun bord, depuis le grand maſt juſqu'au gaillard, *Een houten planke eenen grooten voet breedt, ende vier vingeren dik, die buyten elk boordt van den ſcheepe genagelt wordt, van den grooten maſt af tot het voor-kaſteel, onderſet met vijf of ſes knien of vierkante kouters.*

à Ponge, à my Vent.

la Proue, la partie de devant, *Het voor-ſchip.*

Q

QUille, f. *De kiele.*

le navire a tant de pieds de Quille, *De kiel van't ſchip is ſoo veel voeten lang.*

R

RAde de mer, *Den oever van de zee.*

Rade, *Een ſchip dat op ſijn ree light.*

ils n'eſtoient eſloignez de la Rade, que d'un quart de lieüe, que le vent ſe va tourner, *Sy en waren van de ree niet een quartier mijls voort gevaren of de windt keerde hem om.*

Rider, c'eſt tendre & roidir, *Spannen* of *ſtijf ſtellen.*

Rider l'eſtay du maſt, c'eſt tendre à force du cap de mouton la corde qui contretient le maſt, *De koorde die den maſt tegen houdt ſtijf ſtellen ende uyt-trekken.*

Roc, en fait de navires, eſt une courbe de la groſſeur d'un homme, de trois pieds de haut, plantée hors le chaſteau de devant, *De ſnuyte* of *het galioen van't ſchip.*

T

TAlon de gouvernail, c'eſt le bas du gouvernail qui donne dans l'eau, *Het onderſte van't Roer dat in't water gaet.*

Tenir au vent, *In den wint houden, tegen den wint op zeylen.*

Tenir à la mer, *Straks tegen den vloet op-zeylen.*

Teſte de more, *voyez* Roc, *De ſnuyte of't galioen van't ſchip.*

Tillac, *Den overloop van't ſchip.*

Touaigne, *ou* Touage, m. C'eſt le remüage d'un navire de mauvaiſe rade *ou* ancrage en une meilleure, *Verankeringe van't ſchip, als't ſchip van een quade ree op een goede gaet leggen.*

Traverſins, ſont certaines poutres de cinq pieds de haut ſur le Tillac, *De voor-bank en achter-bank.*

Tref, voile de navire, *'t Zeyl van een Schip.*

à plein Tref, à pleine voile, *Met vollen zeyle.*

Turpot, c'eſt un ſoliveau de ſept pieds de haut, dont il y en a quatre au chaſteau devant d'un navire, à ſçavoir deux du côté de proüe, deux du côté de pouppe, affutez à la varangue de cet endroit-là, *Een krabbeelken van ſeven voeten hooge, waer af datter twee vaſt gemaekt zijn onder aen't voorſchip aen den weger, ende twee aen het achterſchip onder aen den weger.*

V

VArangues, *Vierkante houters genaemt wegers.*

Vent à la bouline, *Half-wint.*

Vent derriere, *In den windt als men laveren moet.*

Vent à quartier, *Als 't gezeylt is,* of *even gezeylt, 't welck een wint is tuſſchen in de wint ende halven wint.*

Vits de gouvernail, *d'Yſere roer-haken.*

Voguer, *Drijven* of *varen.*

Voile, *Een Zeyl.*

Voile latine, eſt une eſpéce de voile qui eſt en pointe comme ſont celles des Caravelles & des artemons des navires, *De lul van het Schip.*

Voiles eſtendues, *Zeylen die opgetrocken zijn.*

deſployer, *ou* eſtendre les Voiles, *'t Zeyl op-trecken.*

faire Voile, *Zeylen.*

caler et abbaiſſer les Voiles, *'t Zeyl ſtrijken.*

à Voiles deſployées, *Met vollen zeyle.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

RECUEIL DES MOTS, DICTIONS

& manieres de parler en l'art de Venerie, avec une brieve Interpretation d'iceux, approprié à la Langue Flamende: Extrait des Autheurs anciens & modernes.

A

ABbais, rendre les Abbais, quand le cerf n'en peut plus, & qu'il ſouffre que les chiens l'abbayent, *'t Hert komt te relaye, hy en kan niet meer.*

le ſanglier rend les Abbais, quand il ſort de la bauge et giſte abbayant aux chiens, *Het wildt ſwijn ſtaet te labaye.*

Abbatures de cerf, c'eſt quand le cerf, ayant la teſte haute et large paſſe par une eſpaiſſe foreſt, *Het hert loopende met gevoeghden halſe door eenen dikken boſch.*

Accoüier un cerf, c'eſt le ſuivre de prés, et l'acculer, *Het hert ſeer na-jagen.*

ſangliers Affouchiés, quand le ſanglier renverſe la terre avec ſon nez, *Als het wilt ſwijn de aerde opwerpt met de ſnuyt.*

Alans chiens, *Gebaerdeer de honden.*

Alans de boucherie, *Vlees-houwers doggen, baſtaert doggen.*

Alans vaurez, *Baſtaert winden.*

Alleures, les endroits par où le cerf paſſe, *De teeckenen van 't Hert daer 't geloopen heeft.*

Alligner, la louve ſe fait alligner au loup, c'eſt à dire couvrir, *De wolvinne laet haer bedekken van den wolf.*

Aloigner, c'eſt à dire Chaſſer & mettre loin devant, *Achterhalen* of *te vooren loopen.*

Arantelles au pied du cerf, *De wormen van den voet van een hert.*

Armes du ſanglier, les deux dents en barre de deſſous, dont ils font mal, *De wapenen van een wilt verken.*

Aſſentement du lievre, c'eſt la ſenteur, *De locht van den haſe.*

Autours de montagne, *Als de jager de netten ſpreyt rondtom den berg, op dat het wildt niet wegh loope.*

Avoir rencontre de grand cerf, *Een groot hert in 't gemoet komen.*

Avoir le vent des glands, *Den Eekel van verre rieken.*

B

BAguette, *Jagers roede*, of *de weyers roede.*

B

le cerf ſe Balance çà et là, *Den hert leydt uyt.*

Balancer aprés la meute, *Gaen waggelen, na dat hy gemuyt is.*

Battre les ruiſſeaux, c'eſt y nager, *Hem verkoelen, 't wort ſoo van 't hert geſprooken.*

Bauds chiens, *voyez* Chiens.

la Bauge du ſanglier, *'t Bedde van een wildt verken.*

Beſche, c'eſt un inſtrument à lever la terre, *Een ſpaeye.*

Biche faiſant ſon faon, *Een hinde die kalft.*

Biche qui porte ſon faon, *Een hinde die geladen gaet.*

la Biche peut avoir deux faons, *Een hinde magh twee kalven hebben.*

Blond cerf, brun ou fauve, *Een bleek hert.*

Boſſes du cerf, *De botten van een hert, de beginſelen der hoornen.*

le Bouclier du ſanglier, *Het ſchilt van een wilt verken.*

Bouſes, *Verkens-pant, Herten en Ree-panden.*

Bramer aprés les chiens, *Brullen tegen de honden.*

Brandes, Bruyeres, lieux où les cerfs vont viander, au mois de Novembre, et là mangent les fleurs et pointes, parce qu'elles ſont chaudes et de grande ſubſtance, *Daer de herten gaen volgen.*

Braneler aux connils, quand les chiens paſſans par les garennes s'arreſtent au giſte d'iceux, *Arderen op de konijnen.*

Briſées, *ou* Briſſons, Rameaux qu'on coupe et briſe, & qu'on jette parmy le chemin, pour enfermer la beſte, et la trouver, *Een ſchuthage* of *ſtaketſel om eenige beeſten te beſluyten ende lichter te vangen.*

Broſſer, c'eſt courir à travers le bois, ſans regarder à rien qui puiſſe empeſcher le cours du cheval, *Recht uyt loopen.*

Brun cerf, *Een bleek hert.*

le Brun d'un cerf, *Het broket van den hert.*

C

CAmpagne, *'t Veld.*

DU CERF.

Cerf blond, brun, fauve, *Een bleek hert.*

Cerf

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Cerf echif, ardent à manger, *Hittigh hert op ſijn gewey.*
Cerf de dix cors, *Getakelt hert.*
le Cerf fiche et cache ſa teſte en terre, *Het hert ſteekt ſijn hooft in d'aerde.*
le Cerf releve en une jeune taille de haut, *Het hert ſteeckt ſijn neus in de locht, ende rieckt of daer niemant by en is.*
le Cerf fait ſon viandis, *Het hert is te laveye.*
le Cerf ne ſe releve point, *Het hert verwaeyt hem.*
Cerf allant au rut, *Hert op de locht gaende.*
Cerf raiſant & faiſant la muze, *'t Hert hem van ſijn vrucht verblijdende.*
le Cerf donne des andouillers en terre, *'t Hert ſteekt met ſijn hoorns in d'aerde.*
le Cerf beuze, c'eſt à dire eſt en rut, *ou* en chaleur, *Het hert brandt.*
le Cerf bée & met la gueule contre terre, *Het hert burlet.*
le Cerf prend ſa nature, *Het hert neemt ſijn nature.*
le Cert jette ſa teſte, *Een hert werpt ſijn hoorns.*
Cerf bleſſé au rut, *Een hert gequetſt in de ſchacht.*
le Cert fait tomber les lampeaux, c'eſt à dire ſes larmes, *Het hert laet ſijn tranen.*
le Cerf ſe recele & decele, *Het hert verbergt hem* of *geeft hem bloot.*
le Cerf fraye, *Het hert burlet.*
le Cerf brunit ſes cornes, *Het hert ſchiet ſijn hoorns.*
le Cerf pouſſe ſes boſſes, *Het hert bottet uyt, het brokket, komt uyt.*
le Cerf fait ſon ronge, *Het hert verdunt ſijn gewey.*
le Cerf fait ſes hardoüers aux arbres, *Het hert ſchelt de boomen.*
le Cert debuche de ſa demeure, *Het hert trekt uyt ſijn leger.*
le Cerf donne le change aux chiens, *Het hert breekt hem uyt de honden.*
le Cerf tient ſes abois en terre, *Het hert wiſſelt om een ander beeſt.*
Cerfs chiens, *voyez* Chiens.
Cervier, *voyez* Loup.
Champayer les chiens, *De honden in 't velt (leyden.*
Change, *De wiſſel van een hert.*
le droit fuit avec le Change, *De voet is goet, ghy hebt het rechte hert.*
garder le Change, *Maken dat 't hert onder d'andere beeſten niet en komme.*

Charette, prendre les beſtes à la charette, c'eſt quand la charette, & le chartier tous couverts de feüilles, menant un tireur d'arbalête ou d'arquebuſe couvert auſſy de feüilles, approchent au plus prés des beſtes, auxquelles pendant qu'elles s'amuſent à ce ſpectacle, & au ſon des roües, le tireur viſe & tire d'attainte, *De beeſten ſchieten*, of *de ſchooten op 't bloedt laten volgen.*
Chaſſer de forlonge, *Met fortſe, dat is met brakken vangen, van langer handt jagen.*
Chaſſer de prés, *Met haſewinden vangen.*
Chaſſé, m. *Gejach.*
Châtrer & ſenner le cerf, *Het hert lubben.*
Cheaux, c'eſt à dire les petits d'un loup & d'une louve, *De jongen van een wolvinne, jonge wolven.*
Chenil, *ou* Chenin, m. Le lieu où les chiens ſont logez, *Honden kot.*
Chevilleurs, tout le reſte des cors, qui ſont aprés le deuxieſme, étant prés le marrain de la teſte du cerf. *'t Gewey van een hert na de kleyne kroone.*

CHIENS.

Allans, *Gebardeerde honden.*
Allans de contr' ongle, ils ſont de haut nez, & chaſſent de forlonge, & ne craignent ny eaux ny froidures; on les appelle chiens de Saint Hubert, parce que les Abez de S. Hubert en ont tousjours gardé la race, *Honden met S. Huybrechts klauwen.*
Ardans, *Heete, yverige* of *brandende honden.*
Barbets, *Rosachtige honden.*
Baſſets, *Kleyne ſtuypers.*
Bauds, *Stoute honden om herten te jagen.*
Blancs muets, *Honden die hun niet en laten hooren.*
Cerfs chiens, *Ley-honden op herten.*
Chaſſans & rechaſſans, *Honden die den hert gaen beveſten.*
Clapiers, *Sluypers.*
Courans, *Loopende* of *ongekoppelde honden, vooroogige honden.*
De terre, *Sluypers*
D'oiſeaux, *ou* Eſpagnols, *Spaignioelen* of *Spilioenen.*
Fauves, *Otter-honden.*
Forcenats, *Bruyne honden.*
Griffiers, *Stoute* of *kloeke en vrome honden.*
Gris, *Vooroogige honden.*
Legers, *Heete, greetige* of *brandende honden.*
Levriers, *Winden* of *haſewinden.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Levriers de Bretaigne, *Gebardeerde honden.*
Mastins, *Bastaert winden.*
Noirs, *S. Huybrechts honden.*
Requerans, *Bonte honden.*
Retifs, *Gebardeerde honden.*
s'Affinans le nez, *Velt-honden.*
Comblette, *Den gekloven voet*, of *de klove van den voet van een hert.*
Cordelettes menües, *De panden* of *hasen ende de konynen buyels.*
Corner en graillant deux longs mots, *Blasen met twee woorden.*
Corner la prise, *Den doodt blasen.*
Corner requeste de fois à autre, *Blasen met vijf woorden om het hert te versoeken.*
les Cors du cerf, *ou* Cornette de cerf, *De kleyne kroone van een hert.*
le premier Cor d'un cerf prés des meules, s'appelle Endoüiller, *ou* Entoiller, *d'Eerste kroone van een hert.* Le 2. Surendouiller, *het Tweede getwey* of *de 2. kroone.* Et les autres Chevilleures, *ou* Cors, *'t Getwey van een hert.* Et ceux du bout d'enhaut de la teste, s'appellent Espois, *De punt* of *takken van een Hert.* Quand il est de deux, il s'appelle Fourchie, *De vork van een hert*, & de trois ou quatre, Trouchure, *Getakkelde kroone*, & de cinq *ou* de plus, Paumure, *De palmueren van een hert.* Et quand elle est tout entour dessus chevillée comme une couronne, s'appelle Couronnée, *De kroone van een hert.*
Collier, m. *Hals-bandt.*
Connil, *Conyn.*
Connilleaux, *Conynkens.*
Coupler, faire des couples & filer, *Koppelen en laschen*, of *met laschen binden.*
Courir par les forts, *De fortsen door-loopen.*
le Couvert, *Het rouwe daer het hert staet.*
Croiser, *Maken dat het beest niet wederom te rugge en komt.*
Crottes de lievre & de connils, *'t Bondtsel van hasen ende conijnen.*
Crouler la queüe, *Den steert krollen.*
Crouppie, prendre le lievre à la crouppie, *Den hase op sijnen leger vangen.*
la Curée, *ou* Cuirie, *De cureye van een hert.*

D

DAgues, *De tackskens van 't getwey eens herts van het tweede jaer.*
Daim, m. *Eenen das.*
Daintiers, couillons de cerf, *De burse van een hert.*

Descouppler, *Ontkoppelen.*
Destortoire, *Een jagers stock.*
Double equipage, *Dobbel jacht.*
Dresser, *Den voet van een beest wel volgen.*
les chiens Dressent une beste, quand ils ont trouvé par où la beste est passée, *De honden vervolgen wel de beesten als sy den spoor gevonden hebben.*
Droit de limier, *'t Recht van den Ley-hondt.*
le Droit des chiens, *De cureye*, of *'t recht van de Jacht-honden.*
le Droit des Veneurs, *'t Recht van de Jagers, genaemt 't Samet.*
le Droit fuit avec le change, *de voet is goet, gy hebt den rechten voet.*

E

ESchapper & avier les petits chiens, c'est à dire que s'ils naissent en autre saison qu'és mois d'Avril & May, que le temps est temperé, il est fort difficile de les pouvoir élever, *In goeden saysoene de jonge honden uytleyden.*
cerf fort Eschauffé des chiens & mal mené, *Een hert dat verhit is, en de tonge uythanght.*
Echif, ardent à manger, *Hittig op sijn gewey.*
l'Escuyer du cerf, *Een braket* of *een jongh hert.*
Effreinte des chiens, *'t Mest van de honden.*
s'Embucher, *In 't rouwe komen.*
prendre tours & Enceintes le plus prés de la menée, *De beesten soo na komen alsse konnen.*
faire Enclotir un connil, *'t Conyn in de aerde jagen.*
avoir en Encontre un grand cerf, *Een groot hert in 't gemoet komen.*
Endouillers, *ou* entoillers, *De eerste kroone* of *getwey van een hert*, *voyez* au Dictionnaire.
Epave des chiens, *'t Mest van de honden.*
queüe de chien Epiée, *Een gebosselde steert.*
Epois, *De punt* of *de takken van een hert.*
Epousette, *Een boesem daer men de honden mede schoon maekt.*
Eprainte de loutre, *'t Bontsel van den Otter.*
Ergots de cerf, *'t Gebeente van 't hert.*
les Erres de toutes bestes mordantes, *De stappen* of *de voeten van quade beesten.*
il s'en va à grands Erres, *Hy gaet eenen goeden ganck.*
limiers de hautes Erres & de bonnes, *Groote Ley-honden.*
hater son Erre, *Ras vertrekken, seer gaen.*
Erurgir, le cerf erurgit, *'t Hert suygt den stock.*

Eve-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Everer, *Na de goedt tijdt* of *ſayzoen wachten, dat men de jonge honden ter jachte laet gaen.*

F

FAire race, *Kalven, jongen worpen.*
Faire écran à une beſte, *Een ſchut-hage maken.*
Faire enclorre un connil, *'t Konyn wederom in d'aerde jagen.*
Faire coupler les chiens, *De honden gekoppelt leyden.*
Faire les enceintes, c'eſt circuir le lieu où la beſte s'eſt retirée, *De plaetſe omringen daer de beeſte is.*
Fauve ou brun, *ou* blond cerf, *Eenen bleecken Hert.*
Fiente de Renards, Taiſſons, & autres puantes beſtes, *'t Bondzel van Voſſen, Daſſen ende andere ſtinckende beeſten.*
Filer & faire des couples de chiens, *Koppelen, in laetſen binden.*
Filets, rets, *De pannen* of *haſen ende konynen buydel.*
Fondre en terre, *ou* à terre, *Neder-ſtrycken, het wordt van den patrys gezeyt.*
la Forme du lievre, *Den leger van een haſe.*
un lievre en Forme, quand il eſt en ſon giſte, *Een haſe die leger vaſt ſit.*
le Forpaſſer d'un pas, *Voorby de voet zijn.*
Forlonger les chiens, dit on du cerf, quand le cerf fuit fort loin des chiens, *Verre voor de honden loopen.*
chaſſer de Forlonge, *Van verre* ofte *properlijk jagen.*
chaſſer de Forlonge, *ou* par mauvais temps de trop grandes chaleurs, *voyez* Chaſſer.
Forhuir, *Van verre toe blazen.*
Fortpaitre par la campagne, *In 't veldt wyt te laveye gaen.*
la Foüaille d'un ſanglier, *Den brand van een verken*, A cauſe qu'elle ſe fait ſur le feu.
Foulées du cerf, *De blinde voet* ofte *ſtap van een hert.*
Fouleures, *De teeckenen van den voet van een hert.*
Fourchie, *voyez* Cor.
es Foyes du cerf, c'eſt à dire les traces & veſtiges, *De voet van den hert, en van alle roey-beeſten.*
Frapper à toute, c'eſt faire retourner les chiens, pour les faire relancer le cerf, *De honden wederom op de eerſte locht brengen.*
Froyer, *Het word van den hert gezeyt, als ſijn getwey ryſt, en't zelve zoo lange wryft dat het vel af gaet.*
Fumées du cerf, *'t Bonzel van den hert.*
un Furet, *Een Foret.*

G

GAignages, *'t Veldt* of *den hof daer den hert ligt.*
terres Garées, *Oude gebanteerde aerde.*
Garenne, *Een Warande.*
Gargute, *'t Gebit van den das.*
loups Garoux, *Weer-wolven.*
Gite, *Den leger van den hert.*
avoir le vent de la Gland, *Eeckelen van verre riecken.*
Goupil, *ou* Renard qui git en taniere, *Een Vos die in ſijn leger ligt.*
Goutiere grande & petite, *Kleyne ſpeetkens die aen 't getwey van den hert ſtaen.*
corner en Graillant deux longs mots, *Blazen met twee woorden.*
Grecs du ſanglier, ſont les deux dents de deſſus du ſanglier, *De ſlag-tanden.*
Griphe, f. *De klauwe van een vogel.*

H

HAmpe, *ou* poitrine du cerf, *Het voorſte van een hert.*
Harde, *ou* harpail, *Een kudde van wilde beeſten.*
la Harde d'un chien, *De klauwe van een hondt.*
Hauſepié, *Een ſpring-yſer daer men de wolven mede vangt.*
Herbeiller, *Sijn aes gaen halen, 't wordt van den Hert* of *van het wildt Vercken gezeyt alſſe te laveye gaen.*
Huée, f. *'t Geroep van de Jagers uyt blydſchap.*
Hure d'un ours, d'un ſanglier, d'un loup & autres beſtes mordantes, *De hure van een Beyr, wild Swyn, Wolf en andere quade beeſten.*

I

JEter ſa teſte, *Sijn getwey ryſen, ſijn hoorns worpen.*

L

LAcher, *Ontkoppelen, los laten.*
Lâcher toutes manieres de laqs, *Alle ſins los maken.*
Laictée, *De plaetſe daer den hert geweeſt heeft.*
Laiſſer courre, *De honden ontkoppelen.*
Laiſſes d'ours, de ſanglier, & de loup, *'t Bontſel van een Beyr, wild Swyn en Wolf.*
Lancer le cerf, *Den Hert ſteeken.*
Lapin, Lapreau, *Een jong of half konyn, een Lampraes.*
Levreter, *Jongen zetten.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Levreteau, *Jongen* of *halven Haſe.*
un bon Levrier, *Een goedt Haſewindt.*
Levriers de Bretagne, *Gebaerdeerde Honden.*
Le loup ligne la louve, *De Wolf bedekt de Wolvinne.*
le Lievre lime ſon levreteau, *De Haſinne leckt haer jongen.*
Limes du ſanglier, *De ſlag* of *beſcherm-tanden van't verken.*
Limier, *Een Ley-hondt.*
Limiers de hautes erres & de bonnes, *Groote Ley-honden.*
Liſſe, *ou* Lyce, f. *Loopende Brak-teeve.*
Livrer le cerf aux chiens, *'t Hert den honden overleveren.*
Longe, f. *De laetſe* of *lache van de Haſewinden.*
Loups cerviers, *Luypaerden.*
Loups garoux, *Weer-wolven.*
Loutre, *Een Otter.*
Louve, f. *Wolvinne.*
Louveteaux, m. *Wolfkens, jonge Wolven.*

M

MAvives, *Het aes van een wildt vercken, het welk is Beuk en Eeckelen.*
la Marche d'un païs, laquelle tient un lievre, *ou* autre beſte, *De laweye daer den haes* of *eenige andere beeſten komen.*
les Marches du loutre, *Den ſtap van den otter.*
Marches & perches du cerf, *'t Getwey van een hert.*
Mâtins, *Huys-rekels, Bandt-honden, Doggen.*
Menée, *'t Gehoor van een Trompe.*
ſe métre tousjours à la Menée & corner, *Even ſeer trompen.*
chevaucher tousjours Menée, *ou* la Menée, *Te paerde volgen op de Trompe.*
prendre cours & enceints le plus prés qu'on peut de la Menée, *Soo na de beeſten komen als men kan, op 't gehoor van de Trompe.*
Menée eſt auſſi le lieu où le cerf fait la ruze, *De plaetſe daer den hert ſpringt.* (*Ruſten.*
Métre les relaiz, c'eſt, repoſer en certain lieu,
les Meules du cerf, *'t Gewas van een hert.*
la Meutte d'un liévre, *Daer den haſe haer jongen zet, den leger van een haſe.*
une belle & meilleure Meutte, pour bailler baſſe aux chiens, *Een verſch leger daer de honden de locht van een haſe krijgen.*
les bons chiens de la Meutte, *Honden die goede locht hebben.*
Müer, *ou* jetter ſa teſte, *Sijn hoorens werpen, ſijn getwey rijſen.*

Muloter, *Sijn aes zoecken, 't wordt van 't wildt vercken gezeydt.*
Muſſes, *ou* paſſes des liévres, *Het ſtap van den haſe daer hy te boſwaert loopt.*

N

NEz du ſanglier, *Buttover.*
les Nombles du ſanglier, *Daer 't vercken hem aen een boom geſchuert* ofte *gewreven heeft.*

O

ORbe chambre, *Een rouwagie* of *lommeringe daer men niet eenen ſteek en ſiet.*
Ourſe prain, groſſe, *ou* pleine, *Beerinne die geladen is.*

P

PArement du cerf, *'t Veneſoen van den hert.*
chien Parlant & riotant en ſon langage, *Een hondt knorrende, en ſijn tanden latende ſien.*
les Paſſées par où le cerf a paſſé, *Den ſpeur van 't hert.*
Paumure, f. *De kroone van een hert, voyez* Endoüiller au Dictionaire.
Percher és hauts arbres, *Op de boomen klimmen om de beeſten te beweſten.*
les Perches & marrain d'un cerf, *'t Getwey van een hert.*
les Perches du bouc ſauvage, *De hoornen van een wilden-bok.*
Perlure, f. *De kroone van een hert.*
Perrure, f. *De ſpickelinge van 't getwey.*
les Piez, *ou* les voyes de toutes beſtes rouſſes, c'eſt à dire la trace, *Den voet van alle roode beeſten.*
Pinces, *ou* trenchans du cerf, *De ſteeckende hoornen van de voet van een hert.*
le Pis du chien, *ou* le nombril, *De dagge van een hondt.*
Pochete, *Herten ende ree-pannen, verkens pant.*
les Portées du bois larges & hautes, *De geboren tacken van een boſch.*
les Poupes & tetes d'une ourſe, *De memmen van een beerinne.*
ourſe Prain, groſſe & pleine, *Beerinne die geladen is.*
Prendre les devans, *'t Geweſte nemen daer den hert komen zal.*
Prendre les beſtes au ſüeil, ſoeil, *ou* ſoil, c'eſt le bourbier, où ſe ſoüille le ſanglier, *In 't maraſch het gejag vangen.*
Prendre beſte au tour, quand en les chevalant

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

lant ſans les effrayer, on les range en certain lieu, *De beeſten op de wacht ſchieten.*

Prendre le vent, *Verwaeyen.*

Prendre le vent de toutes parts, cela ſe dit du ſanglier, quand il flaire & ſent qu'il ne vient rien, qui luy puiſſe nuire, en ſortant du bois, *Den windt* of *de lucht van alle kanten vatten, dit zegt men van een wildt vercken, 't welk uyt het wout komende, ſtaet en ſnuyft om te vernemen of daer omtrent geen onraedt is.*

Q

Queſter le cerf, *Een Hert gaen zoecken.*

R

Racle, *Een ſchuppe met een ſcherpe punt daer men den Das mede vangt.*

Rage chaude & deſeſperée, c'eſt quand le ſang des chiens eſt meſlé, *Hittige en uytſinnige dolheyt.*

Rage courante. Quand un chien mord au commencement du jour, il rend les perſonnes enragées, & le reſte du jour non, *Loopende dolheyt.*

Rage müe. Qui tient dans le ſang, & ſe connoit quand un chien voulant manger, a tousjours la gueule ouverte, *Inwendige dolheyt.*

Rage tombante. Quand les chiens en ſont ſaiſis & cuident marcher, ils tombent par terre, & céte rage les tient à la teſte, *Vallende dolheyt.*

Rage flatrée. Quand le mal eſt dans les boyaux, & les fait retirer de telle ſorte, qu'on les perceroit, d'une aiguille, *Gemerkte* of *geteyckende dolheyt.*

Rage endormie. Qui vient d'une eſpece de petits vers qu'ils ont dans l'orifice de l'eſtomac, & ſont engendrez d'une corruption d'humeurs, dont les humeurs leur montent au cerveau, qui les fait mourir, *Slapende dolheyt.*

Rage reumatique. Quand les chiens ont la teſte enflée & groſſe, & ont les yeux jaunes, de la couleur d'un pié de milan, *Verkoude dolheyt.*

Rameure des cerfs, *De tacken van een hert.*

Rangier & Ranglier. C'eſt une beſte approchant du cerf, excepté qu'il a la teſte plus élevée, & plus de cors & chevilleures, juſqu'à quatre vingt aucunes, *Reynen* of *Rainger.*

Rebauder le chien, *Den hondt toeven.*

Réer, dit-on des cerfs & daims, *Burlen.*

Refuir ſur ſoy, *In d'aer de blijven.*

Rembucher le cerf, C'eſt retourner pour la ſeconde fois au lieu où il dort, *Het Hert keert wederom tot ſijn leger.*

Renarde, *Voſſinne.*

Renardeaux, *Jonge Voſſen.*

les Relais, *Honden die achter gekoppelt zijn.*

Relever les deffauts, *Het Hert wederom verzoecken.*

teſte Rengée, *voyez* Teſte.

Repoſer du cerf, *Den leger van den hert.*

corner Requête, *Trompen* of *blazen de vijf woorden.*

Reſſentir de fort loin, *Goede lucht hebben.* Cela ſe dit du chien, qui tient le nez en terre.

Reſſuy, C'eſt quand le cerf ſe ſent moüillé de l'égail du matin, il ſe ſéche au Soleil avant que giter, *Het Hert baeckert ſich in de Son, om de morgen dauw af te droogen.*

chiens Retifs, *voyez* Chiens.

Rets, *ou* Cordelettes menües, *Herten* of *Reepannen.*

chien Riotant en ſon langage, *Een hondt knorrende en ſijn tanden latende ſien.*

Rompre & effoler, *Van hitte vergaen*, C'eſt quand les petits chiens ont ſouffrete d'eau.

Routes de toutes beſtes mordantes, *Den voet van quade beeſten.*

Royer du dain, *De hitte van den das*, Quand il eſt en amour, *ou* quand il ſe fouille.

batre des Ruiſſeaux, *voyez* Batre.

le Rut, *ou* reut d'un cerf, *De rooteringe van een hert*, C'eſt quand il eſt en amour.

S

le Sain de toutes beſtes mordantes, *'t Vet* of *ſmeer van alle quade beeſten.*

Sangliers affouchiez, *voyez* Affouchiez.

Se fort paſſer d'un pas, *In 't rouwe komen*, Entrer dans le bois.

Sele du pied du cerf, *De zenuwe van den voet van een hert.*

S'embucher, C'eſt ſe mettre dans le bois, & dans le couvert, *Dit woordt gebruyckt men wanneer men ſeggen wil dat ſich 't wildt in 't boſch in eenige ruygte begeeft om te ſchuylen.*

le Sieu des cerfs, & de toutes beſtes rouſſes, qui ne ſont pas mordantes, *'t Veneſoen* of *'t vet van een hert en alle roode beeſten.*

la Sole du pié du ſanglier, *Den bal van 't Swijn.*

Sonil, *'t Geblaes van vijf woorden van een vercken.*

Sonner le greſle, *Inblazen.*

Süe

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Süe de la teſte du cerf, *'t Lang hayr omtrent de hoorns van den hert.*

Sueil, *ou* bourbier de ſanglier, *'t Badt van 't verken.*

prendre les beſtes noires, comme le ſanglier, au Sueil, *Swarte beeſten in 't badt vangen.*

Surendoüiller, *De tweede kroone* of *getwey van een herts hoorn.*

Suivre les chiens par les meneurs, *Straks de honden volgen.*

T

TArieres acerées, inſtrumens ſervans à couper les racines, *Een ſcherpe boor.*

chien Tanelé, *Geſpickelden hondt.*

Terrier, m. *Sluyper* of *ſluyperken, een hondt zoo genaemt.*

Teſnieres, *ou* tanieres, *Hoolen.*

Teſſons, *Daſſen, Gryſaerts.*

Teſte du cerf, *Den geheelen omvang van 't getwey van den hert.*

Teſtes portants trocheures, *Drie getackelde herten.*

Teſtes en fourche, *Een brocket van twee tacken.*

Teſtes faux marquées, *Een hert qualijk getackelt.*

Teſte rouge, *Rood hooft.*

Teſte de cerf bien née, *Een hert dat ſchoon gekroont is.*

Teſte de cerf bien chevillée, *Een hert dat voor ſchoon van hayr is.*

Teſte rengée, *'t Getwey wel volkomen*, of *even gelijk ſtaende.*

Teſte ſemée ou ſommée, *'t Getwey ſijnen vollen was hebbende.*

Teſte de cerf haute & bien trouchée, *ou* paumée, *'t Hoofdt van een hert dat wel getaeckelt is.*

jetter ſa Teſte, *Sijn getwey rijſen.*

müer ſa Teſte, *Sijn hayr ſchieten.*

un Titre, *Een hert die ter zijden af loopt* of *voor de winden niet en komt.*

Toilles, *Het laken daer de beeſten mede gevangen worden.*

le cerf Tornie en ſa meute, *Den hert is buyten ſayſoene.*

prendre les beſtes au Tour, *De beeſten op de wacht ſchieten.*

prendre Tours & enceintes, le plus prés qu'on peut de la menée, *De beeſten zoo na komen dat ſe binnen ſcheuts zijn.*

Traits de limiers, *'t Geleydſel.*

faire un Train à une beſte, *De beeſte een paſſagie geven.*

les Traſſes de toutes beſtes mordantes, *De ſtappen van alle quade beeſten.*

Trocheure, *'t Hooft van den hert met drie of vier eynden.*

Trompe de Veneur, *Den hoorn van den Jager.*

V

VAutrer, *Verautreren, met rekels jagen.*

Venaiſon du cerf, *'t Veneſoen van den hert.*

Venaiſon ruitée, *Veneſoen van een beeſte die hittig* of *heet is.*

le Veneur doit jetter ſes briſées, *Den Jager moet het rys worpen.*

prendre le Vent, *Onder de windt gaen.*

prendre le Vent de toutes parts, *Den wind verwaeren.* (*riecken.*

avoir le Vent de la gland, *Den eeckel van verre*

Voir le cerf à veüe, *Den hert in 't geſicht met vijf woorden blazen.*

Vermeiller, *Wroeten.*

aller à la Vüe au matin, *Een beeſte beweſten.*

Viander, *Op de lavey gaen.*

Viandi du cerf, *'t Lavey van een hert.*

les loups Urlent comme les chiens, *De wolven huylen gelijk de honden.*

AUCUNS MOTS ET MANIERES de parler appartenans à la Fauconnerie ou Volerie, appropriez à la Langue Flamande.

A

ABecher, *ou* Abequer un oiſeau, *Den vogel aes geven* of *het geniet.*

Acharner le leurre, *Een vleugel van een vogel op den luyer binden.*

A

Affaiter un faucon, *ou* apprivoiſer, *Den vogel zeech maken.*

l'Agay qu'on tire des os, *'t Mergh dat men uyt de beenen treckt.*

une

une Alouéte, f. *Een Leeuwerk.*
un Aloy *ou* equipage, *Valken-hantſchoen ende lanckveters.*
Aſſeurer un oiſeau, *Den vogel verſekeren aen ſijnen man.*
Aſſeurer au jardin un oiſeau, *Den vogel hoven om zijne nature te benemen.*
Autour, m. *Een Havik.*

B

BAigner un oiſeau, *Den vogel op 't bladt of water ſetten.*
Baudir, *Den vogel treyn geven om greetigh te zijn tot den Reyger.*
une Bechée, *ou* Bequée, *Een beck vol aes.*
un Breulet à prendre oiſeaux, *Een klauwe om vogelen te vangen.*
Bouter & avoir groſſe haleine, *Hijgen* of *gapen van groote hitte die de vogel met vliegen gekregen heeft.*

C

le CHaperon d'un faucon, *De huyve van eenen vogel.*
Ciller un faucon, *Den vogel breyelen, brouwen* of *brauwen, dat hy niet ſien en ſoude, als hy verſch gevangen is.*
la Cornette du chaperon, *Topken van de huyve.*
Curer un oiſeau, *Den vogel 't gewel geven.*
la Curée, *'t Gewel* of *'t werpen van een vogel.*

D

DEcharner le leurre, *Het aes van den luyer nemen.*

E

ECliſſer de l'eau au viſage, *Den vogel beſpruyten.*
un Emerillon, *Een ſmeerle.*
l'Emeut du faucon, *Het ſmeelſel van den vogel.*
Epraintes de louttres, *'t Gewey van een Otter.*
Eprevier niais, *Een Sperwer neſtelink.*
Eprevier branchier, *Een teekelink Sperwer.*
Eprevier ramage, *Een hagaert Sperwer.*
un Equipage *ou* arroy, *Valken handt-ſchoen* of *lankveters.*
Eſſiner un faucon, *Den vogel 't lijf nemen.*

F

FAucon hagar, *Een hagaert Valke.*
Faucon hautain, *Hoogh vliegende Valk.*
Faucon haironnier, *Reyger Valke.*
Faucon eſtant à ſoy, *Een wilde Vank-valke.*
Faucons champeſtres, paiſſans d'oiſeaux, comme de corneilles, d'eſtourneaux, & merles, *De wilde Valken.*
Faucons de repaire, *Gemeyne Valken.*
Faucons pelerins, *Luytnaer Valken, Noordtſche Valken.*
Faucons paſſagers, *Paſſagier Valken.*
les Filandres, *Filandren* of *wormen die de Valken in 't lijf hebben.*
la Filiere, c'eſt une menüe corde, *ou* ligne attachée à la longe, par laquelle le fauconnier quand il a laché l'oiſeau pour le leurrer, le tient tousjours ſi long & ſi court qu'il veut, pour le retirer à ſoy, ſi l'oiſeau d'avanture s'en vouloit aller, on l'appelle auſſi creance, parce qu'on rameine l'oiſeau à croire & à obeir au leurre, *Een lockdraet.*

G

les GEcts, *De ſchoen van de Valken, daer de riemen aen vaſt zijn.*
Gerfau, *Een Geer-valke.*
Gibbier, *Alderhande gevogelte dat op de jacht gevangen wordt.*
la Gorge d'un faucon, *De krop van de Valke.*
mettre à val la Gorge, *Den krop indouwen.*
donner bonne Gorge au faucon, *Den vogel eenen goeden krop maken, veel aes geven.*
Grand fauconnier, *Opper Valkenier.*

H

oiſeau HAgard, *Een wilde* of *ſchuwe vogel.*
un oiſeau Halbrene, *Een vogel die een veer of twee gebroken heeft.*
un Hobbe, *ou* Hobereau, *Een Havick met een witte ſteert.*

L

LAniers, *Klem-vogels.*
Laneret, c'eſt un petit Lanier, *Klem-vogeltken.*
un Leurre, *Eenen luyer*, of *lok-aes.*
acharner le Leurre, *'t Vleeſch op den luyer binden.*
decharner le Leurre, *'t Aes van den luyer nemen.*
Leurrer un oiſeau, *Den vogel allengskens lokken tot den luyer, ende zeech maken.*
la Longe d'un oiſeau, *Lange* of *korte banden, daer de vogel mede op de handt komt.*

M

MUë, f. *Een muyte*, of *plaetſe daer men vogelen meſt.*
mettre hors la Muë, *Uyt de muyte doen.*
Muë de faucon, *Het ruyen* of *veranderen der vederen van een Valk.*
faucon d'une Muë, *Een Valk die eens geruyt heeft.*

P

PEnnage d'oiſeau, m. *De pennen van een voget* of *plumagie.*
Pennes groſſes, *ou* menües, *Groot* of *kleyn maer lieerſel.*
Paſſée,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Paſſée, comme prendre les gais à la paſſée, *Loopen.*

prendre pinſons à Paſſée, c'eſt à dire, au lieu où il y a bonne paſſée de pinſons, *De Vincken in de vlucht vangen.*

prendre oiſeaux à la Pipée, *De vogelen met pypen* of *fluyten vangen.*

Piper, *ou* ſiffler, *Pypen.*

la Pipée du ſoir, quand le temps ſe refroidit, *Avondt bedrog, of pypen.*

la Plume qu'on donne au faucon, *'t Gewel.*

Plumes traverſaines, *Gehackelde pluymen van een vogel.*

oiſeaux de Poing, *Handt-vogels.*

Poivrer un oiſeau, *Den vogel peperen, om luyſen ende om de meluwe, ende om zeegh te maken.*

R

REel *ou* couvertoir, *Medecijn tot de vogel.*

Reclamer un oiſeau, *Den vogel locked en doen op de handt komen.*

Remiſe, prendre les perdreaux à Remiſe, c'eſt à dire à la ſeconde volée, quand ils ont eſchappé la premiere fois.

faucons de Repaire, *Eel Valcken, in Italie genaemt* Falconi gentili, *in Spangien,* Boharix.

les SErres, *De nagelen* of *klauwen van een valk.*

Sonnets de faucons, *Vogel-bellen.*

la Sor, *De roo pluyme daer den vogel mede uyt het ey komt.*

oiſeaux Sors, *Vogelen die noyt gemuyt en hebben, dat zijn roo vogelen.*

Sourdre contremont un oiſeau, *Tegen eenen vogel recht opklimmen.*

T

TErcelets, *Teſſelt.*

Tiercelets, *Geer-teſſels.*

les Tirans du chaperon d'un oiſeau, *De riemen of ſtricken van een huyve.* (*ſtaen.*

les Toiles, *De kage daer de vogelen in leggen* of une Toile ſemblable à un bœuf peint du poil de la beſte, & portée devant ſoy, pour approcher de la beſte, comme on fait aux perdrix, *Een ſchildt om patrijſen te vangen.*

prendre les perdrix à la Tonnelle, *De patrijſen vangen met den ſchildt ende ſak.*

Touret, *Een drael.*

Vervelles, c'eſt un petit eſcuſſon où ſont les armes du Seigneur, à qui appartient le faucon, *De maellien, daer de wapenen van den Heere op ſtaen die den vogel toe komt.*

LES NOMS MODERNES

de quelques Villes, Regions & Rivieres, diſpoſés par Ordre Alfabetique.

A

ABach, ville d'Allemagne en la baſſe Baviere, *Een ſtadt in Duytſchlandt in neder Beyeren.*

Abensberg, ville de la haute Baviere, *Een ſtad in opper Beyeren.*

Abet, ville d'Afrique, *Een ſtadt in Africa.*

Abbeville, ville en Picardie, *Een ſtadt in Picardien.*

Abruzo, region d'Italie, *Een Landtſtreecke in Italien.*

Aca, Ace, *ou* Acon, ville ſituée en Phenicie, depuis nommée Ptolemays, à cauſe des Ptolomées Roys d'Egypte, *Een ſtadt in Phenicien, daer na Ptolemays genaemt.*

Acarnanie, en Albanie, autrefois Epire, *Het Landtſchap* ofte *Hertoghdom Acarnanien.*

A

Acu, ville maritime de Sicile, *Een Zee-ſtadt in Sicilia.*

Acqui, ville de Lombardie, *Een ſtadt in Lombardyen.*

Acri, riviere d'Italie en la haute Calabre, *Een Reviere in Italien.*

Adra, ville du Royaume de Grenade ſur la mer Mediterranée, *Een ſtadt in't Rijk van Granade op de Middellandtſche Zee.*

Adrianopoli, ville de Romanie, *Een ſtadt in Romania.*

Æenne, Enne, *ou* Aine, riviere de Soiſſons, *Een Reviere van Soiſſons.*

Aeth, *ou* Athe, ville en Haynaut, *Een ſtadt in Henegou.*

Afrique, *Africa.*

Agada, *Een ſtadt in Spangien.*

Agde,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Agde, ville en Languedoc, *Een ſtadt in Languedoc.*

Agen, ville Epiſcopale de France ſituée ſur la Garonne, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Biſdom op de Garonne.*

l'Aigle, ville de Normandie, *Een ſtadt in Normandien.*

Aigue belle, ville de Savoye, *Een ſtadt in Savoyen.*

Aigue-mortes, ville de Languedoc, *Een ſtadt in Languedoc.*

Air, forte ville en Flandre, *Arien.*

Aires, ville de Provence, *Een ſtadt in Provence.*

Aix, ville de Provence, *Een ſtadt in Provence, met een Aerts-biſdom ende Parlement.*

Aix, ville de Savoye.

Aix la chapelle, ville de la Duché de Juliers, *Aken, een ſtadt in 't Hertogdom van Gulik.*

Alagon, ville d'Eſpagne, *Een ſtadt in Spangien.*

Albanie, Province de la Grece, *Een Provincie van Griecken-landt.*

Albe, ville d'Italie, *Een ſtadt in Italien.*

Albe Royale, ville de Hongrie, ſepulture ordinaire des Roys devant que le Turc s'en emparat, *Een ſtadt in Hongarien, Grieks-Weiſſenburg.*

Albi, ville Epiſcopale du Languedoc dans le pays d'Albigeois, *De Elben.*

Albor, ville d'Eſpagne, *Een ſtadt in Spangien.*

Albret, ville & Duché dans le pays de Guyenne.

Alcair, grande ville en Egypte ſur le Nil.

Alcala, ville de Caſtille la neuve, *Een ſtadt in Kaſtilien.*

Alcantara, ville d'Eſpagne, *Een ſtadt in Spangien.*

Alençon, ville de France, qui eſt le titre du quatriême fils de France, *Een ſtadt in Vrankrijk.*

Alep, ville de Syrie, *Een ſtadt in Syrien, Aleppo.*

Algas, ville d'Iſtrie, *Een ſtadt in Iſtria.*

Alger, *ou* Argers, ville d'Afrique, *Een ſtadt in Africa, Algiers.*

Allobroges, le Païs de Savoye & du Daufiné, *'t Landt van Savoyen.*

Allemagne, *ou* Allemaigne, *Duytſchlandt.*

Almerica, grande ville de Grenade, *Een groote ſtadt van Granada.*

les Alpes, hautes montagnes qui ſeparent l'Italie de la France, & de l'Allemagne, *Alpes.*

Alſace, pays fort fertile le long du Rhin, appellé vulgairement des Allemands, *Elſas.*

Atlas, tres-haute montagne de l'Aſie où les Roys de Tartarie ont accoutumé d'eſtre enſevelis, *Atlas.*

Amauri, ville.

Amboiſe, ville de France, ſituée ſur la Loire, *Een ſtadt in Vrankrijk op de Loire.*

Ambouc, ville d'Auſtriche, *Een ſtadt in Ooſtenrijk.*

Ambrun, ville du Daufiné, *Een ſtadt in Daufiné.*

Amerique, *America.*

Amersfort, *Een ſtadt in de Provintie van Utrecht.*

Amiens, ville Epiſcopale, capitale de Picardie, *Een ſtadt in Piccardien met een Biſdom.*

Ampurias, ville de Catalogne, *Een ſtadt in Katalonien.*

Amſterdam, *ou* Amſtelredam, grande ville de la Hollande, *Een groote ſtadt in Hollandt.*

Anatolie, *ou* Natolie, Aſie mineure, *Natolie, het kleyn Aſia.*

Ancone, ville d'Italie, *Een ſtadt in Italia.*

Andalouſie, *Andalouſia, een Koninkrijk.*

Andernac, ville en Allemagne, ſous l'Archeveſché de Treves, *Andernaken.*

Andrinopoli, ville de Grece, *Een ſtadt in Griecken-landt.*

Angers, ville Epiſcopale de France, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Biſdom.*

Angleterre, *Engelandt.*

Angouleſme, ville de France, *Een ſtadt in Vrankrijk.*

Annacaſtro, ville ſituée au milieu de la Sicile, autrefois annoblie du temple de Cerés & du raviſſement de Proſerpine, *Een ſtadt in Sicilia.*

Antile, ville de Provence, *Een ſtadt in Provence.*

Antioche, ville capitale de Syrie, *Antiochien, de Hooft-ſtadt van Syrien.*

Anvers, ville principale de Brabant, *Antwerpen, met het Biſdom.*

Appennin, montagne d'Italie, *Een bergh in Italia.*

Apoline, ville de Macedoine, *Een ſtadt in Macedonia.*

Aquapendente, ville de Toſcane, *Een ſtadt in Toſcanen.*

Aquilée, ville de la Seigneurie de Veniſe, *Een ſtadt onder de Heerſchappye van Venetien.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Aquino, *Een ſtadt in 't Koninkrijk van Napels.*
Aquitaine, Province de France, *Aquitania.*
Arabie, *Arabia.*
Arcadie, petite region en Grece, *Een kleyn Landt in Grieken.*
Ardenne, la foreſt d'Ardenne, *Het boſch van Ardennen.*
Ardres, ville en Picardie, *Een ſtadt in Picardien.*
Argentan, ville de Normandie, *Een ſtadt in Normandien.*
Argentine, *ou* Strasbourg, ville d'Alſace, *Straetsburch.*
Argenton, ville de Provence, *Een ſtadt in Provence.*
Arger, Royaume & ville en Mauritanie, *Een Koninkrijk, Een ſtadt in Mauritanien.*
Arnhem, ville de Gueldres, *Een ſtadt in Gelderlandt.*
Arles, ville de Provence, *Een ſtadt in Provencen, met het Aerts-biſdom.*
Armenie, province d'Aſie, *Armenien.*
Armorique, *ou* la petite Bretagne, *Armorica.*
Arona, fleuve de la campagne de Rome, *Een riviere by Romen.*
Arragon, Royaume d'Eſpagne, *Een Koninkrijk in Spangien.*
Arras, ville principale *ou* capitale de la Comté d'Artoys, *Een hooft-ſtadt in Artoys, genaemt Atrecht, met het Biſdom.*
Artois, *Artoys.*
Aſculo, ville d'Italie de la Marche d'Ancone, *Een ſtadt in Italien.*
Aſie, *Aſia.*
Aſſyrie, *Aſſyrien.*
Athenes, ville de Grece, *Een ſtadt in Griecken-landt.*
Athos, montagne renommée en Macedoine, *Een bergh in Macedonien.*
Avennes, *Een ſtadt in Henegouw.*
Augsbourg, ville d'Allemagne, *Een groote ſtadt in Duytſchlandt.*
Avignon, ville en France, appartenant au Pape, *Een groote ſtadt in Vrankrijk.*
Avranche, ville Epiſcopale de Normandie, *Een ſtadt in Normandien, met het Biſdom.*
Aurenge, *ou* Orange, ville & Principauté à quatre lieües d'Avignon, *Orangien.*
Auſtraſie, c'eſt le païs de Lorraine, *Auſtraſia.*
Auſtriche, *Ooſtenrijk.*

Autun, ville de Bourgogne, *Een ſtadt in Burgundien.*
Auvergne, Duché en France, *Een Hertogdom in Vrankrijk.*
Aux en Guyenne, ville & Archeveſché, *Een ſtadt in Guienne, met een Aerts-biſdom.*
Auxerre, ville Epiſcopale de France, *Een ſtadt in Vrankrijk, met het Biſdom.*

B

BApaume, *Een ſtadt in Artoys.*
Baia, ville d'Italie, *Een ſtadt in Italien.*
Barbarie, *Barbarien.*
Barcelone, *Barcelona, een ſtadt in Spangien.*
Barleduc, *Een ſtadt in Lotteringen.*
Bari, *Een ſtadt in Italien.*
Baſle, *Bazel.*
Batenbourg, *Durſtadt.*
Baviere, *'t Landt van Beyeren, ſtreckende langs de Donau, daer Regensburg, Ingolſtadt ende Munchen in leggen.*
Bayeux, ville Epiſcopale de Normandie, *Een ſtadt in Normandien met het Biſdom.*
Bayonne, ville capitale de Biſcaye, *Een ſtadt in Biſcayen.*
Bazas, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Bearn, *'t Landt Bearn.*
Beauce, Province de France, *Een Landſchap in Vrankrijk.*
Beaucaire, *Een ſtadt in Languedok.*
Beaune, *Een ſtadt in't Hertogdom van Burgundien.*
Beauvais, ville Epiſcopale en Picardie, *Een ſtadt in Picardyen, met het Biſdom.*
Belgrade, ville de Hongrie, *Belgard, Een ſtadt in Hongarien.*
Benevent, *Een ſtadt in Italien.*
Bergues op Som, ville de Brabant, *Bergen op Zoom.*
Beſançon, *ou* Bezançon, ville Imperiale, capitale de la Duché de Bourgogne, *De hooft-ſtadt in't Hertogdom van Burgundien.*
Beſiers, *ou* Beziers, *Een ſtadt in Languedok, met het Biſdom.*
Beſas, *Een riviere in Katalonien.*
Bigorre, *'t Landt in Gaſcognien.*
Biledulgerid, *Een groot Landt in Africa.*
Bing, *Een ſtadt in Duytſchlandt.*
Bing, *Een ſtadt in Henegouw.*
Biſcaye, province d'Eſpagne, *Biſcayen.*
Bitinie, Anatolie, *Bytinien.*
Blaye, ville de Guyenne, *Een ſtercke ſtadt in Guienne.*

Bo-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Boheme, *ou* Boëme, Royaume d'Allemagne, *Bohemen.*
Bolduc, *ou* Boisleduc, *'s Hertogenboſch.*
Bologne la graſſe, *Een ſtadt in Italien.*
Bologne, *Een ſtadt in Picardien op de Zee.*
Bolſena, *Een ſtadt in Toſcana.*
Bonne, ville à 4 lieües de Cologne, *Een ſtadt in Nederduytslant.*
Bordeaux, *ou* Bourdeaux, ville Archiepiſcopale & capitale de Guienne. *De Hooft-ſtadt in Guienne, met het Aerts-biſdom en 't Parlement.*
Bourbon, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Bourg en Breſſe, *Een ſtadt in Savoyen.*
Bourges, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Aerts-biſdom.*
Bourgogne, *Burgondien.*
Brabant, *Brabandt.*
Bray, *Een ſtadt in 't Graeffſchap van Retel.*
Breda, *Een ſtadt in Brabant.*
Brenes, *Een ſtadt in Duytslant.*
Breſlau, *Een ſtadt onder Sleſien.*
Breſſe, *Een ſtadt in Lombardien.*
Bretagne, *Britannien.*
Briançon, *Een ſtadt in Daufiné.*
Saint Brieu, *Een ſtadt in 't Hertoghdom van Brittannien.*
la Brille, *Een ſtadt in Hollant.*
Brindeſe, *Een ſtadt in Apulia.*
Briſſac, *Briſach, Een ſtadt in Elzas.*
Broüage, *Een Lantſchap in Vrankrijk.*
Brunſvic, *Brunſwich, een ſtadt en Hertoghdom in Duytslant.*
Bude, *Een ſtadt in Hongarien.*
Bruxelles, *ou* Bruſſelles, *Bruſſel, een ſtadt in Brabant.*
Burſie, *De Koninklijke Hooft-ſtadt van Bythinien.*
Byſcaye, *Biſcayen, Lantſchap in Spangien.*

C

CAhors, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Caire, *Een groote ſtadt in Egypten.*
Caldée, *Caldeerlant.*
Calabre, *Calabria, een Lantſchap in Italien.*
Calais, *Calis, een ſtadt en haven van Vrankrijk.*
Calis, *Een ſtadt en haven in Spangien.*
Cambray, *Camerijk, een ſtadt met een Aerts-biſdom.*
Cantelburi, *Een ſtadt in Engelant met een Aerts-biſdom.*
Caen, *Een ſtadt in Normandien.*
Candie, *Een Eylant in de Levantſche Zee.*
Capadoce, *Capadocien.*
Carcaſſone, *Een ſtadt in Languedock, met een Biſdom.*
Carintie *ou* Carnie, *Een Lantſchap by Hyſtria of Slaven-lant gelegen.*
Carthage en Affrique, *Een ſtadt in Afrijken.*
Caſtille, *Caſtilien, een Koninkrijk in Spangien.*
Catalogne, *Een Koninkrijk in Spangien.*
Centron, *ou* Cintron, *ou* Sain-Tron, ville au pays de Liege, *Sint Truyen, een ſtadt in 't Lant van Luyk.*
Chalons en Champagne, *Een ſtadt in Vrankrijk, in 't Lantſchap van Champagne.*
Chalons ſur Saone, *Een ſtadt in Vrankrijk, op de Saone.*
Chamberi, *De Hooft-ſtadt in Savoyen, met het Parlement.*
Champagne, *Een Lantſchap van Vrankrijk.*
Charles-ville, *Een ſtadt in Vrankrijk op de Maſe.*
Chartres, *Een ſtadt in Vrankrijk, met een Biſdom.*
la Chine, *China.*
Chio, *Een Eylant in de Zee.*
Clermont, ville en France, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
le pays de Cleves, *'t Lant van Cleve.*
Cocas, *'t Gebergte van Armenien.*
Colmar, *Een ſtadt in Duytslant.*
Cologne, *Keulen op den Rhyn.*
Conflans, *ou* Coblens, *Een ſtadt in Neder-Duytslant.*
Conſtance en Suiſſe, *Een ſtadt in Switzerlant op de Boden-zee.*
Conſtantinople, *Conſtantinopolen.*
Coppenhague, *De Hooft-ſtadt in Denemarken.*
Corfou, *Een Eylant der Venetianen.*
Cornoüaille, *Een ſtadt in Engelant.*
Courtray, *Kortrijk, een ſtadt in Vlaenderen.*
Coutance, *Een ſtadt in Normandien.*
Cracovie, *Een groote ſtadt in Polen.*
Crain, une region proche de Sclavonie, *Kernten.*
Crete, *Een Eylant in de Levantſche Zee, anders genaemt Candia.*
Croace, *ou* Croacie, *Croacia.*
Crotone, *Een ſtadt in Calabria.*
Cypre, *Een Eylant in de Zee van Levanten.*

D

DAlmatie, *Dalmatien, een Lantſchap in Macedonien.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Damas, *De Hooft-ſtadt Syrie.*
Dannemarc, *Een Koninkrijk.*
Danſic, Ville capitale de la Pruſſe, *Danſick.*
Danube, *De riviere de Donauw.*
Daufiné, *Een lándtſchap in Vrankrijk.*
Delft, *Een ſtadt in Hollandt.*
Deventer, *Een ſtadt in Overyſel.*
Diepe, *Een ſtadt ende haven van Vrankrijk.*
Dijon, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Parlement.*
Dinant, *Een ſtadt op de Maſe.*
Doüay, *ou* Duwaey, *Een ſtadt in Vlaenderen.*
Dordrecht, *Een ſtadt in Hollandt.*
Donavert, *Een ſtadt in Duytslandt.*
Dourlan, *Een ſtadt in Picardien.*
Dublin, *De Hooft-ſtadt van Yerlandt.*

E

ECoſſe, *Schotlandt, een Koninkrijk.*
l'Ecluſe, *Sluys, een ſtadt in Vlaenderen.*
Edimbourg, *De Hooft-ſtadt in Schotlandt.*
Egues-mortes, *Stadt in Languedoc.*
Egypte, f. *Egypten.*
Embde, *Een ſtadt ende Graefſchap.*
Ene, *Een riviere loopende voorby Inſpruk, genaemt Eder.*
Erfort, *Een ſtadt in Duytslandt.*
Eſclavonie, *voyez* Sclavonie.
Eſtampes, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Eſpagne, *Spangien.*
Ethiopie, *Etiopien, Mooren-landt.*
Evreux, *Een ſtadt in Normandien.*
Europe, *Europen.*

F

FAlaiſe, *Een ſtadt in Normandien.*
Ferrare, *Een ſtadt en Hertogdom in Italien.*
Fez, *Een Koninkrijk in Mooren-landt,* of *Barbaryen.*
Flandre, *Vlaenderen.*
Fleſſingue, *Een ſtadt in Zeelandt.*
France, *Het Koninkrijk van Vrankrijk.*
Franeker, *Een ſtadt in Vrieſlandt.*
Francfort, *Frankfort, een ſtadt in Duytslandt.*
Fribourg, *Een ſtadt in Switſerlandt.*
Friſe, *Vrieſlandt.*
Frioul, *Een ſtadt in Italien.*

G

GAlacie, Province de l'ancienne Aſie, *Galacien.*
Galles, *Een Hoogheyt in Engelandt.*
Galice, *Een Koninkrijk in Spangien.*
Gap, *Een ſtadt met een Biſdom in Delfinat in Vrankrijk.*

G H

Gand, *Gent, een ſtadt in Vlaenderen met een Biſdom.*
Cariglian, *Een rivier in Italien, niet verre van Napels, die voorby Aquino vloeyt, ende ten leſten in de Middelantſe zee loopt.*
Garonne, *Een rivier in Vrankrijk, beginnende in Narbonnen, ende loopende voorby Thouloſe.*
Gaule, f. *Gantſch Vrankrijk met de omleggende Landen, andere verſtaen het maer voor Walslandt.*
Genes, *Een Stadt ende gemeenſchap in Italien.*
Geneve, *Geneven, een ſtadt in Savoyen.*
S. Germain en laye, *Een ſtadt in Parijs op de Seyne.*
Gibraltar, *De ſtraet van Gibralter.*
Golfe de Veniſe, *De zee van Venetien.*
Gorcum, *Een ſtadt in Hollandt.*
Gots, *De Gotten.*
Grece, *Grickenlandt.*
Grenade, *Het Koninkrijk Granade.*
Grenoble, *Een ſtadt in Vrankrijk, met een Parlement ende Biſdom.*
Griſons, alliés des Cantons Suiſſes, *Een volck, dat geallieert is met de Switſers aen beyde zijden van de Alpes, anders genaemt Grauwbonders, de Griſons.*
Groningue, *Een ſtadt en landtſchap in Nederlandt.*
Gueldre, Ville & Duché, *Gelder, een ſtadt ende een Hertoghdom.*

H

HAinaut, *'t Graefſchap van Henegouw.*
Hambourg, *Hamburg, een ſtadt in Duytslandt.*
Hanau, *Een ſtadt in Duytslandt.*
Harfleur, *Een ſtadt in Normandien.*
Harlem, *Een ſtadt in Hollandt.*
la Haye, *'s Gravenhage.*
Harlingen, *Een ſtadt in Vrieſlandt.*
Havre de grace, *Een ſtadt ende haven in Normandien.*
Helvece, la Suiſſe, f. Le pays de Helvece, *ou* Helvetie, *Switſerlandt.*
Heſſe, *Het Landt van Heſſen.*
Heuſden, *Een ſtadt in Hollandt.*
Heydelberg, *De Hooft-ſtadt in de Paltz.*
Hybernie, *'t Landt van Yerlandt, waer van de Hooft-ſtadt is Dublin.*
Hollande, *Hollandt.*
Honfleur, Ville de Normandie.
Hongrie, *Hongarien.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Hoorn, *Een ſtadt in Noordt-hollant.*
Hieruſalem, *ou* Jeruſalem, *Een ſtadt in Judea.*
Huy, on prononce Hu, *Een ſtadt in Luyker-lant.*

I

JEruſalem, *Een ſtadt in Judea.*
Irlande, *Een Koninkrijk.*
Iſrael, *'t Landt van belofte*, of *Paleſtina, alſoo genaemt van den Patriarch Jacob.*
Judée, *Judea.*
Juliers, *Gulick.*
le pays de Juliers, *Gulikkerlant.*

L

LAc de Conſtance, *Een Poel van Conſtance.*
Lac de Geneve, *Een Poel van Geneve.*
Lamego, *Een ſtadt met een Biſdom in Portugael.*
Langres, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Biſdom.*
Languedoc, *Een Landtſchap in Vrankrijk.*
Laon, *Een ſtadt in Picardien met een Biſdom.*
Leeuwarde, *Een ſtadt in Vrieſlant.*
Leide, *Een ſtadt in Hollant.*
Liege, *Luyck.*
Lisbone, *Een ſtadt in Portugael.*
la Loire, *Een Rivier in Vrankrijk.*
Londres, *Londen, de Hooft-ſtadt in Engelant.*
Lombardie, *Lombardyen.*
Lorraine, *Het Hertoghdom van Lotteringen.*
Louvain, *Leuven, een ſtadt in Brabant.*
Louviers, *Een ſtadt in Normandien.*
Lucerne, *Een ſtadt in Italien.*
Lunebourg, *Een ſtadt en Hertogdom in Duyts-landt.*
Luxembourg, *Een ſtadt ende Hertoghdom.*
Luzitanie, *'t Lant van Portugael.*
Lyon, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Aerds-biſdom.*

M

MAcedoine, *Macedonia, een Lant in Griec-ken.*
Magdebourg, *Maeghdenburgh, een ſtadt in Duytslant.*
Maine, *Een Hertoghdom in Vrankrijk.*
Malte, *Een Eylandt in de Zee, tuſſchen Sici-lien ende Afrijken.*
S. Malo, *Een ſtadt in Brittannien.*
Malines, *Een ſtadt in Brabant, Mechelen.*
Mantes, *Een ſtadt op de Seyne.*
Marſeille, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Biſ-dom, Marſilien.*
Mantoüe, *Een ſtadt ende Hertoghdom in Ita-lien.*

Marne, *Een Riviere de Marne genaemt.*
Maroc, *Een groote ſtadt ende Koninkrijk in Africa.*
Maſtricht, *Een ſtadt in Brabant.*
Majorque & Minorque, *Twee Eylanden in het midden van de Middelantſche Zee.*
Maubeuge, *Een ſtadt in Henegouw.*
Mayence, *Ment. in Duytslant.*
Meaux, *Een ſtadt in Vrankrijk, met een Biſ-dom.*
Mein, Riviere, *de Main, een Reviere.*
Meſopotamie, *Meſopotamien.*
Mets, *Een groote ſtadt in Vrankrijk.*
Meuſe, Riviere des Pays-bas, *De Maſe, een Riviere in Nederlant.*
Milan, *Milanen, een ſtadt in Italien, ende een Hertoghdom.*
Melun, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Mezieres, *Een ſtadt in Vrankrijk op de Maſe.*
Mildebourg, *Een ſtadt in Zeelant, Middelburg.*
Monbeliart, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Mons en Hainaut, *Bergen in Henegouw.*
Montdidier, *Een ſtadt in Picardien.*
Montereüil, *Een ſtadt in Picardien.*
Montfort, *Een ſtadt in't Stift van Uytrecht.*
Montpelier, *Een ſtadt in Vrankrijk, met een Biſdom.*
Moſcovie, *Moſcovien.*
Moſelle, Riviere d'Allemagne, *Een Riviere in Duytslant.*
Moulins, *Een ſtadt in Vrankrijk.*

N

NAmur, *Namen, een ſtadt op de Maſe.*
Nantes, *Een ſtadt met een Biſdom in Brittannien.*
Naples, *Een ſtadt en Koninkrijk in Italien.*
Narbone, *Een ſtadt met een Biſdom in Vrank-rijk.*
Naſſau, *Een Graefſchap in Duytslant.*
Nevers, *Een ſtadt met een Biſdom in Vrank-rijk.*
Nimes, *Een ſtadt met een Biſdom in Vrank-rijk.*
Nimegue, *Een ſtadt in Gelderlant.*
Normandie, *Normandie, een Hertoghdom in Vrankrijk.*
Norvegue, *Noorwegen by Denemarken.*
Noyon, *Een Stadt in Vrankrijk met een Biſdom.*
Nuremberg, *Een groote ſtadt in Duytslant.*

O

OLdenburg, *Een Stadt ende Graefſchap.*
Orange, *Een Stadt in Vrankrijk.*

Or-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Orleans, *Een ſtadt in Vrankrijk, met een Academie ende Biſdom.*
Oxfort, *Een ſtadt in Engelant.*

P

PAdoüe, *Padoua, een ſtadt in Italien, met een Univerſiteyt.*
Parme, *Een ſtadt in Italien.*
Pavie, *Een ſtadt in Italien.*
Paris, *De Hooft-ſtadt van Vrankrijk, Parijs met een Aerts-biſdom en Parlement.*
Perpignan, *Een ſtadt op de Zee.*
Perone, *Een ſtadt in Picardien.*
Perouſe, *Een ſtadt in Italien.*
Perou, *Peru.*
Piemont, *Een Lantſchap in Savoyen.*
Po, *Een Riviere in Italien.*
Poitiers, *Een ſtadt met een Biſdom, ende Univerſiteyt in Vrankrijk.*
Pologne, *Poolen, een Koninckrijk.*
Pomeranie, *Een Lantſchap in Duytslant.*
Pontoiſe, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Pont de l'arche, *Een ſtadt in Normandien.*
Portugal, *Een Koninkrijk.*
Prague, *De Hooft-ſtadt in Bohemen.*
Provence, *Een Lantſchap in Vrankrijk.*
Pruſſe, *Een Hertogh dom in Duytslant.*

Q

QUadorna, *Een ſtadt in Italien.*
Quenca, *Een ſtadt in Caſtilia.*
Quinpercorentin, *Een ſtadt in Brittannien.*
Quarentin, *Een ſtadt in Normandien.*

R

RAeb, *Een Reviere in Hongarien.*
Ragouſe, *Een groote ſtadt in Dalmatia.*
Ratisbone, *ou* Regensbourg, *Een ſtadt in Beyerlant.*
Reims, *Een ſtadt in Vrankrijk, met een Aerts-biſdom.*
Rhin, Riviere d'Allemagne, *Den Rhijn.*
Reinbergue, *Een ſtadt in't Lant van Keulen.*
Rochelle, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Rodes, *Een eylant ende een ſtadt.*
Rone, *Een groote Reviere in Vrankrijk.*
Rome, *Romen, de Hooft-ſtadt in Italien.*
Rotterdam, *Een ſtadt in Hollant.*
Roüen, *Rowaen, de Hooft-ſtadt in Normandien, met een Aerts-biſdom ende Parlement.*
Rurmonde, *Een ſtadt in Geldre.*
Ruſſie, *Ruſſien.*

S

SAone, groſſe Riviere en France, *Een Reviere in Vrankrijk.*

Saxe, *Saxen, een Hertoghdom in Duytslant.*
Savoye, *Savoyen.*
Salisbourg, *Een ſtadt in Duytslant.*
Saint Gal, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Sclavonie, *Sclavenlant, Slavonien.*
Sedan, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Seine, *Een Reviere in Vrankrijk.*
Senlis, *Een ſtadt in Vrankrijk met een Biſdom.*
Sienne, *Een groote ſtadt in Toſcanen.*
Sion, *Een ſtadt in Switzerlant op de Rone.*
Sicile, *Sicilien, een Koninkrijk in Italien.*
Soleurre, *Een ſtadt ende Kanton van de Zwitzers.*
Soiſſons, *Een ſtadt met een Biſdom in Vrankrijk.*
Spire, *Een ſtadt in Duytslant op de Rhijn.*
Strasbourg, *Een ſtadt in Duytslant op de Rhijn.*
Suede, *Zweden, een Koninkrijk.*
Suiſſe, *Switzerlant.*

T

TArtarie, *Tartarien.*
Tergau, *Goude, een ſtadt in Hollant.*
Teroüane, *Een ſtadt in Picardien.*
Theſſalie, *Theſſalia.*
Tiare, *Een ſnel lopende Revier, die in Armenien ontſpringt, ende Meſopotamien met den Phrat nat maekt, ende namaels t'ſamen vlieten by de Perſiſche Zee.*
Tolede, *De Hooft-ſtadt in Spangien, met een Aerts-biſdom.*
Tollete, *Een ſtadt in Navarra.*
Tongres, *Een ſtadt in Luykerlant.*
Toul, *Een ſtadt in Lotteringen.*
Toulon, *Een ſtadt in Provencen.*
Toulouſe, *De Hooft-ſtadt in Gaſcongien, met een Aerts-biſdom ende Parlement.*
Tournay, *De ſtadt van Doornik op de Schelde, met een Biſdom.*
Tours, *Een groote ſtadt in Vrankrijk met een Aerts-biſdom.*
Tranſilvanie, *Tranſilvanien.*
Trebizonde, *Een ſtadt in Capadocien.*
Treule, *Een ſtadt in Duytslant.*
Treveures, *Een ſtadt in Zeelant, Ter Veer.*
Treves, *Trier, een ſtadt in Duytslant, met een Aerts-biſdom.*
S. Tron, *Een ſtadt in Luykerlant.*
Turin, *De Hooft-ſtadt in Piemont.*
Turquie, *Turkyen.*
Tybre, *Een Reviere in Italien.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

V

Tyr, *Een ſtadt in Phenicien.*

V

VAlachie, *Walachien.*
Valence, Royaume d'Eſpagne, *Een ſtadt en Koninkrijk in Spanje.*
Valence, ville de France, *Een ſtadt op de Rône in Vrankrijk met een Biſdom.*
Valenciennes, *De ſtadt Valencijn.*
Vandoſme, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Veniſe, *De ſtadt Venetien.*
Venlo, *Een ſtadt in Gelderlandt.*
Verdun, *Een ſtadt met een Biſdom in Lottaringen.*
Verceil, *Een ſtadt in Piemont.*
Veſtphalie, *Weſtfalen.*
Viane, petite ville proche Utrecht, *Een kleyne ſtadt by Uytrecht, Vianen.*
Vienne en France, *Een ſtadt tuſſchen* Lyon *en* Avignon *op de Rône.*
Vienne en Auſtriche, *Weenen in Ooſtenrijk.*
Viterbe, *Een ſtadt in Toſcanen.*
Ulme, *Een ſtadt in Duytslandt op de Donauw.*
Vormes, *Een ſtadt in Duytslandt op den Rhijn.*
Utrecht, *Een ſtadt en Landtſchap in Neder-duytslandt.*

W

WIc, *Een ſtadt in 't Sticht Uytrecht, Wijk te Duurſtede.*
Wezel, *Een ſtadt in 't Landt van Kleef.*
Wirtemberg, *Een Hertogdom in Duytslandt.*
Wittemberg, *De Hooft-ſtadt in Saxen.*
Wirtzbourg, *Een ſtadt met een Biſdom in Duytslandt.*

X

XAintes, *Een ſtadt in Vrankrijk.*
Xaintonge, *Een Landſchap in Vrankrijk.*

Y

YOrc, *Een ſtadt in Engelandt met een Aerts-Biſdom.*
Yvrée, *Een ſtadt in Piemont.*

Z

ZElande, *Zeelandt.*
Ziton, *Een ſtadt in Theſſalien op de zee.*
Zurich, *Een ſtadt in Switzerlant op den Limmat.*
Zutphen, *Een ſtadt en Graefſchap.*
Zwol, *Een ſtadt in Overyſſel.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Grammaire Françoiſe

DE

JEAN LOUYS D'ARSY,

Huitiéme Edition,

Reveüe & corrigée.

Franſche Grammatica,

VAN

JAN LOUYS D'ARSY,

De achtſte Druck,

Overſien en verbetert.

LEs François ſe ſervent des vingt & quatre lettres ſuivantes, & ſe figurent & nomment ainſi.

DE Franſchen gebruycken de navolgende vier-en-twintig letteren, en worden alſoo uytgebeeldt en genaemt.

Figure des Lettres. | De afbeeldinge van de Letteren.

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, l, m, n, o, p, q, r, ſ, s, t, u, x, y, z.

Noms des Lettres. | De namen van de Letteren.

a, bé, cé, dé, e, effe, gé, ache, j, conſonante, elle, emme, enne, o, pé, qu, erre, eſſe, té, u, v, conſonante, ix, y grec, zede.

Ces lettres ſe diviſent en Voyelles & Conſonantes.

Deſe letteren worden verdeylt in Vocalen en Conſonanten.

Voyelles 6.
Les Voyelles ſont les ſix ſuivantes.

De 6. Vocalen.
De Vocalen zijn de ſes naevolgende.

a, e, i, o, u, y.

Les Voyelles I, & Y, ont une prononciation toute ſemblable, & ne different autrement, ſinon qu'y eſt tousjours voyelle, mais i, eſt fait conſonante, quand en une meſme diction il eſt ſuivy d'une autre voyelle, ſi ce n'eſt qu'il ſoit marqué de deux points, ainſi, ï.

De Vocalen i, *en* y, *hebben een en deſelve uytſpraek, en verſchillen niet anders, dan dat* y *altijdt een vocael is, maer* i *wordt een conſonant, wanneer ſy in het een en 't ſelve woordt gevolgt wordt van andere vocalen, 't en ware dat met twee punctten geteeckent wierde, alſoo* ï.

U, pa-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

U, pareillement ſuivy d'une autre voyelle, ou de la lettre *r*, eſt fait conſonante, en une meſme diction, s'il n'eſt marqué de deux points, ainſi, ü, ou s'il ne fait une ſyllabe diſtincte.

Toutes les autres lettres s'appellent conſonnes.

Diftongues :

Il y a 9 diftongues, à ſçavoir les ſuivantes.

Ai, Ay, Ao, Au, Ei, Eu, Ie, Oi, Ou, Ui.

Nous parlerons plus bas de leur prononciation.

Des Accens.

Les François ſe ſervent de trois accens, le premier eſt nommé *aigu*, duquel eſt marqué *e* maſculin, ainſi *é.*

Le 2. *grave*, duquel on marque les adverbes de lieu, pour les diſtinguer des articles & conjonctions, & la particule *à* quand elle n'eſt pas verbe, ainſi, *où, là, à.*

Le 3. *circonflexe*, duquel on marque les ſyllabes longues à cauſe de quelque lettre rejettée, comme pour *àage, âge*, pour *baſtir, bâtir.*

De l'Apoſtrophe.

L'Apoſtrophe eſt la marque d'une voyelle rejettée, à cauſe d'une voyelle ſuivante.

Tous les monoſyllabes finiſſans par *e* feminin endurent l'apoſtrofe, ſi le mot ſuivant en la meſme periode commence par une voyelle, ou *h* muëtte, comme pour *le animal, l'animal*, pour *le homme, l'homme.*

l'Article feminin *la*, comme *l'ame, l'hoſteſſe*, le pronom *la*, mais non l'adverbe de lieu *là.*

Les pronoms *ma, ta, ſa*, devant les mots *amour*, & *amie*, pris pour la perſonne aimée.

La particule (*ſi*) ſuivie du pronom *il* ou *ils*, comme *s'il aime.*

Item *contre*, & *entre*, comme, *contr' oppoſer, s'entr' aimer.*

De Franſche Grammatica.

Inſgelijks u *gevolgt zijnde van een ander vocael*, of *van de letter* r, *is een conſonant in een en 't ſelve woordt, 't en ſy datſe met twee puncten geteeckent wordt alſoo* ü, *of 't en ware het een verſcheyde ſyllabe maekt.*

Alle de andere letteren worden genaemt conſonanten.

Diftongen.

Daer zijn negen naervolgende Diftongen.

Van welckers uytſpraek wy beneden ſpreeken ſullen.

Van d'Accenten.

De Franſche gebruycken drie accenten, d'eerſte wordt genaemt aigu, *ofte ſcherpe, met dewelcke geteeckent wordt d'*e *maſculin, aldus* é.

De tweede grave *ofte ſware, met de welcke geteeckent worden d'adverbia, beteeckenende een plaetſe, om onderſcheyden te worden van d'articulen en de conjonctien, en het woordeken* à *wanneer het geen verbum is, gelijk* où, là, à.

De derde circonflexe, *met de welcke geteeckent worden de lange ſyllaben, ter oorſaeck van een verworpen letter, als voor* aage, *ouderdom*, âge, *voor* baſtir, *bouwen*, bâtir.

Van d'Apoſtrophus.

D'Apoſtrophus is een teeken van een verworpen vocael, wanneer daer een vocael naer volgt.

Alle woorden van een ſyllabe eyndigende door e *feminin, lijden d'apoſtrophum, indien het navolgende woordt in de ſelve periode begint van een vocael ofte ſtomme h, gelijk voor* le animal, l'animal, *een dier, voor* le homme, l'homme, *een menſch.*

Het artikel feminin la, *gelijk* l'ame, *ziel*, l'hoteſſe, *waerdinne, het pronomen* la, *maer niet het adverbium* là.

De pronomina ma, ta, ſa, *voor de woorden* amour *ende* amie, *genomen voor de beminde perſoon.*

Het woordeken (ſi) *gevolgt van 't pronomen* il, *of* ils, *gelijk* s'il aime, *ſoo hy bemint.*

Inſgelijk contre *ende* entre, *als*, contr' oppoſer, *tegenſtellen*, s'entr' aimer, *ſich onderlingh beminnen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Item *chaque*, *quelque*, ou *quéque* devant *un* & *une*, *Preude* devant le mot *homme*, *juſques* devant les articles & l'adverbe *icy*, comme, *juſqu'à la mort*, *juſqu'icy*.

Il faut auſſi remarquer, qu'en liſant, & parlant, la lettre *e* feminine ſemble ſouffrir apoſtrofe, quand elle finit le mot, & que le ſuivant commence par une voyelle, ou *h* muette: Car encor qu'il s'eſcrive, jamais pourtant il ne ſe profere: comme, *l'ame humaine eſt immortelle*, on le lit & le profere ainſi, *l'am' humain' eſt immortelle.*

Pareillement, & non ſans quelque grace, on tait ou Apoſtrofe la ſyllabe *es* finale, ſuivant une voyelle ou *h* muette aux mots de pluſieurs ſyllabes.

De la prononciation de chaque lettre.

A. B. D. I. O. P. R. T. & *y* ſe proferent comme en Latin.

C. devant *e*, *i*, & *y* ou marqué par deſſous comme ce ſtuy-cy ç proferez le comme une double *ſſ*: Exemple, *cecy*, *Garçon*, comme *ſſeſſy*, *Garſſon*.

E. marqué d'un accent aigu, ſonne comme *e* Latin: Exemple, *bonté*, & ſe nomme maſculin. Sans accent, il s'appelle feminin, & a un ſon fort petit, de ſorte qu'à peine s'entend-il à la fin des mots: Exemple, *l'ame de l'homme*, quaſi comme *l'am de l'hom.* En tous les mots d'une ſyllabe, ſuivant une voyelle, ou *h* muette, il ſe ſupplée par une apoſtrofe.

Devant *m* ou *n* en une meſme ſyllabe, il ſe profere d'un ſon moyen entre (*a* & *e*) comme *entendement*, quaſi *antandemant*.

Exceptez les mots ſuivans, *Antenne*, *Examen*, *Gennes*, ville d'Italie, *Gene*, *Amen*, *Cananeen*.

Exceptez auſſi les troiſiémes perſonnes plurieres des verbes finiſſantes en (*ent*,) és quelles *n* ne ſe profere jamais, ny pareillement, *t*, s'il ne ſuit une voyelle, ou *h* muette: Exempl. *Ceux qui boivent les douces eaux*, proferez ainſi, *Ceux qui boive les douces eaux.* Mais s'il

Inſgelijks, chaque, quelque, *ofte* quéque *voor* un *ende* une, Preude, *voorſienig*, *voor het woordt* homme, juſques *voor de articulen ende het adverbium* icy, *hier*, *gelijck* juſqu'à la mort, *ter doodt toe*, juſqu'icy, *tot daer en toe.*

Voorders ſtaet te letten dat onder 't leſen en ſpreecken de letter e *feminin ſchijnt een apoſtrophus te lijden, wanneer zy een woordt eyndigt, en 't naervolgende begint van een vocael of ſtilſwijgende* h, *want al is't dat menſe ſchrijft, zy wordt nochtans nimmermeer uyt geſproken: gelijk*, l'ame humaine eſt immortelle, *wordt alſoo geleſen en uyt geſproken*, l'am' humain' eſt immortelle, *de ziele des menſchen is onſterfelijk.*

Op de zelvige maniere, en niet zonder eenige aengenaembeydt, wordt de ſyllabe es *verſwegen in het eynde van een woordt, gevolgt zijnde van een vocael ofte ſtomme* h, *in woorden van meerder ſyllaben.*

Van de uytſpraeck van yder letter.

A. B. D. I. O. P. R. T. ende y *ſpreeckt men uyt als by de Latijnen.*

C. *voor* e, i, *en* y, *of geteeckent zijnde beneden met een kleyne comma, aldus* ç, *brengt die uyt als een dubbelde* ff, *als*, cecy, *dit*, garçon, *een jongen, als* ſſeſſy, garſſon.

E. *geteeckent zijnde met de ſcherpe accent, luydt als een Latijnſche* e: *gelijk*, bonté, *goetheyt, en wordt genaemt maſculin. Sonder accent, wordt ſe genaemt feminin, en heeft een ſeer teer geluyt, alſoo dat menſe nauwelijcks hoort in 't eynde van een woordt: by Exempel*, l'ame de l'homme, *de ziele van een menſch*, *als* l'am de l'hom. *In alle woorden van een ſyllabe, volgende een vocael, of ſtilſtaende* h, *wordt ſe geſuppleert door een apoſtrofe.*

Gaende voor een m *ofte* n, *in een en de zelve ſyllabe, wordt ſe uytgebrocht met een middelmatigh geluyt tuſſchen* (a *en* e) *gelijk* entendement, *als* antandemant, *verſtandt.*

Uytgenomen de naervolgende woorden, Antenne, Examen, Gennes, *een ſtadt in Italien*, Géne, Amen, Cananeen.

Worden mede uytgeſondert de derde perſoonen pluralis numeri, in de woorden eyndigende in (ent,) *in welcke* n *nimmermeer wordt uytgeſproken, als ook* t, *'t en zy dat'er naer volgt een vocael of ſtil ſtaende* h, *gelijk*, ceux qui boivent les douces eaux, *brengt alſoo uyt*, ceux qui boive

ſuit

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſuit une voyelle, proferez ainſi, *Ceux qui boivet-à vous.*

Item exceptez ſi *i* precede *e*, comme *Mien, tien, ſien;* toutesfois és mots ſuivans, il le profere quaſi comme a, *ſcience, conſcience, experience, audience, ingredient, inconvenient, expedient, orient, patient*, & és autres mots tirans leur origine d'iceux.

F. au mot *neuf*, s'il ſuit une voyelle, ou *h* muette, comme *u:* Exemple, *neuf hommes*, comme *neuv hommes*: on eſcriroit mieux *neuvaine* & *neuviéme*, que *neufaine* & *neufiéme.*

G. devant *e, i,* & *y* mollement, comme conſonante: Exemple, *gingembre*, comme *jinjembre:* Devant les autres lettres comme au Latin en la diction *Gallus:* Que, s'il ſe doit proferer durement devant *e, i,* & *y*, on interpoſe un *u* muet: Exemple, *Guerre, guide:* Exceptez *Guiſe*, ville de France, *aigüiſer, aigüe*, qui ſe proferent ainſi: *Aigü-iſer, gu-iſe, aigü-e:* Et s'il ſe doit proferer mollement devant *a*, & *o*, on interpoſe un *e*, qui ne ſe prononce point: Exemple, *il mangea, nous mangeons*, quaſi *manja, manjons.*

S'il precede la lettre *n*, il a un ſon particulier, appellé moüillé, la langue touchant du coſté gauche les groſſes dents ſuperieures: Exemple, *Compagnon*, ainſi *Compa-gnon.*

L. es mots ſuivants *col, fol, licol, mol*, ſe prononce comme *u*, & s'eſcriroyent mieux auſſi, *cou, fou, licou, mou.*

Double au milieu d'une diction, & ſimple à la fin, ſi *i* precede, elle ſe profere madidement: Exemple, *fille, caille, ſoleil, œil.* Exceptez les mots tirans leur origine du Latin qui ſe proferent comme au Latin: Exemple, *Ville, mille*, Item exceptez ces mots, *eſtoile, fil, exil.*

M. à la fin de la ſyllabe, ou du mot, comme *n*: Exceptez *calomnier* & *contemner* avec leurs extraits.

N. à la fin ſe profere, quoy qu'il ſuive une

les, &c. *de gene die ſoet water drincken; maer een vocael na volgende, ſeght alſoo*, ceux qui boivet-à vous, *de gene die't u brengen.*

Inſgelijcks wort ge-excipieert, indien de i *gaet voor een* e, *als*, mien, tien, ſien, *nochtans in de navolgende woorden wordtſe uytgebracht als* a, ſcience, conſcience, experience, audience, ingredient, inconvenient, expedient, orient, patient, *en andere woorden dewelcke van deſe herkomen.*

F. *in het woort* neuf *wort uytgebracht als* u, *wanneer daer een vocael* of *ſtilſwygende* h *volgt: By exempel*, neuf hommes, *als*, neuv hommes, *negen menſchen, ſchijnt beter* neuvaine, neuviéme, *als* neufaine, neufiéme.

G. *voor* e, i, *en* y *wort ſacht uytgebracht gelijck* i *conſonant: By exemp.* gingembre, *als* jinjembre: *voor andere letteren harder, gelijck by de Latynen in het woort* Gallus: *indienſe voor* e, i, *en* y *hardt moet uytgebracht worden, ſtelt men een ſtilſtaende* u *daer tuſſchen: By exempel*, guerre, *oorlogh*, guide, *wegh-wyſer: uytgeſondert* Guiſe, *een ſtadt in Vranckrijck*, aiguiſer, *ſcherpen*, aigüe, *ſcherp, dewelcke alſoo uytgebrocht worden*: Gu-iſe, aigu-iſer, ai-güe: *En indienſe hardt moet uytgebracht worden voor* a, *en* o, *ſoo wordt daer een* e *tuſſchen geſtelt, dewelcke niet gepronuncieert en wordt: By exempel*, il mangea, *hy heeft gegeten*, nous mangeons, *wy eten, als* manja, manjons.

Indien't gaet voor de letter n, *heeftſe een ſonderling geluyt, 't welck genoemt wordt* moüillé *of vochtigh, de tong aen de ſlincker zyde rakende de bovenſte back-tanden, gelijck* compagnon, *als* compa-gnon.

L. *in de navolgende woorden*, col, *hals*, fol, *geck*, licol, *halfter*, mol, *ſacht, wort uytgeſproken, als* u, *en ſoude beter geſchreven worden aldus*, cou, fou, licou, mou.

Een dobbel in 't midden, en een enckel in 't leſt van een woordt voor de i *gaende, wordt ſmeltende gepronunciert: By exempel*, fille, *dochter*, caille, *quackel*, ſoleil, *de ſon*, œil, *een oogh: uytgeſondert de woorden van 't Latijn herkomende, die uytgebrocht worden als in't Latijn: By exempel*, ville, *ſtadt*, mille, *duyſent, als oock de woorden*, eſtoille, *ſterre*, fil, *draet*, exil, *ballingſchap.*

M. *in't leſt van een ſyllabe of woort, als* n, *uytgenomen* calomnier *en* contemner, *met die daer van af komen.*

N. *wort in't eynde uytgebracht, ſchoon geno-*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

conſone, mais la langue ne touche point le palais.

Q. ſuivy d'un *u*, comme *c* devant *a* & *o*, ou comme le *k* Flaman: Exemple, *Quatre*, comme, *Catre*, ou *Katre*.

S. au commencement du mot, & entre une voyelle & conſonante, & double au milieu du mot, ſe profere avec un petit ſifle, comme *c*, devant *e* & *i*: Exemple, *Semence*, *inſenſé*, *auſſi*, comme, *cemence*, *incencé*, *auci*: Mais entre deux voyelles au milieu, & à la fin du mot ſuivie d'une voyelle, comme *z*: Exemple, *Roſe*, *les ames*, comme, *Roze*, *lez ames*.

T. aux mots demi Latins, où il ſe profere en Latin comme une double *ſſ*, ou comme le *c*, devant *e* & *i*: ainſi ſe profere t'il en François: Exemple, *Ambition* pour *ambiſſion*, ou *ambicion*: Exceptez, *amitié*, où le *t* ſe profere comme *t*.

X. au commencement & au milieu des mots, s'il n'eſt entre deux voyelles ſe profere comme *x*: Mais entre deux voyelles, & à la fin comme *s* ou *z*. Exemple, *Dixiéme* quaſi *diziéme*, *paix* quaſi *pais*. J'aimerois mieux eſcrire *ſ* ou *z*: Exceptez *perplex*, qui ſe prononce, *perplecs*. Quant aux mots *Xaintonge*, *Auxerre*, *ſoixante*. J'aimerois mieux eſcrire, *Saintonge*, *Auſſerre*, *ſoiſſante*.

Z. comme en Latin, ſinon qu'il fait la derniere ſyllabe un peu plus longue.

De la prononciation des Diftongues.

Diftongue *ou* Triftongue eſt quand deux ou trois voyelles ſe prononcent enſemble.

La diftongue *ai* ou *ay*, ſe profere comme *é* maſculin, un peu plus clairement, comme *mais*, *maiſtre*, quaſi *més*, *métre*.

Marqué de deux points, il n'eſt pas diftongue, mais il ſe diviſe en deux ſyllabes, ainſi *naïf*, *haïr*, comme auſſi aux perſonnes de l'imperatif, & optatif du verbe *avoir*: Suivy de la lettre *m* ou *n*, elle ſe profere comme *ei*: Exemple, *Pain*, *main*, comme *pein*, *mein*.

Devant une double *ll*, *a* ſe prononce, mais *i*,

men dat'er een conſonant na volgt, maer de tonge raeckt het gehemelte van de mondt niet.

Q. gevolgt zijnde van een u, *wort uytgebracht als* c *voor* a *en* o, *of als de Duytſche* k: *By exempel*, Quatre *als* catre *of* katre.

S. in 't begin van een woort, en tuſſchen een vocael en conſonant, oock verdubbelt in 't midden van een woort, wort uytgeſproken met een kleyne blaſinge: By exempel, Semence, *ſaet*, inſenſé, *onſinnigh*, auſſi, *oock*, *als* cemence, incencé, auci: *maer in 't midden tuſſchen twee vocalen, en in 't leſt van een vocael gevolgt zijnde als een* z: *By exempel*, Roſe, *een roos*, les ames, *de zielen*, *als* roze, lez ames.

T. in halve Latynſche woorden in welcke 't Latyn uytgebracht wordt als een dubbelde ſſ, *of als* c, *voor* e, i, *en* y, *wordt alſoo oock uytgeſproken in 't Franſoys: By exempel*, Ambition *voor* ambiſſion, *of* ambicion: *uytgenomen* amitié, *vrientſchap*, *alwaer het wordt uytgeſproken als* t.

X. in 't begin, en in 't midden van een woort, 't en zy datſe ſtaet tuſſchen twee vocalen, wort uytgeſproken als x: *maer tuſſchen twee vocalen en in 't leſt van een woort, wortſe uytgeſproken als* s *of* z: *By exempel*, dixiéme, *de thiende*, *als* diziéme, paix, *vrede*, *als* pais. *Ick wilde liever ſchryven met* s *of* z: *uytgenomen* perplex, *verbaeſt*, *'t welck uytgebrocht wort als* perplecs. *Wat aengaet de woorden* Xaintonge, Auxerre, ſoixante, *ick ſoude liever willen ſchryven*, Saintonge, Auſſerre, ſoiſſante.

Z. als by de Latynen, 't en zy datſe in 't leſte een ſyllabe eenighſins lanck maeckt.

Van de uytſpraeck der Diftongen.

Diftongus of *Triftongus is, wanneer twee of drie vocalen worden gelijck gepronuncieert.*

De diftongus ai *of* ay *wort een weynigh klaerder uytgebracht als* é *maſculin*, *als* mais, *maer*; maiſtre, *meeſter*, *als* més, métre.

Geteeckent zijnde met twee puncten, en is 't geen diftongus, maer wort verdeylt in twee ſyllaben, aldus naïf, haïr, *als oock in de perſoonen van imperatif en optatif van het verbum* avoir, *hebben: Gevolgt zijnde van* m *of* n, *wort uytgebracht als* ei: *gelijck* pain, *broot*, main, *handt*, *als* pein, mein.

Voor een dubbelde ll *wort* a *uytgebracht*, *maer*

non,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

non, & rend la prononciation liquide, comme *muraille.*

Ao, retient la prononciation diſtincte des deux voyelles, ſinon en ces mots, *paon*, *faon*, qui ſe proferent ainſi, *pan*, *fan*, toutesfois on dit *faonner*: & ces mots *aouſt* & *aouſter*, c'eſt-à-dire faire la moiſſon, qui ſe proferent, *ouſt*, *ouſter*.

Au, a un ſon moyen entre *a* & *o*; ſuivy d'une voyelle, il n'eſt plus diftongue, mais *u* eſt conſonante: Exemple, *Avare*, de trois ſyllabes, ainſi, *a-va-re*.

Ei, ſuivy de la lettre *n*, quaſi comme *i*, ſimple: Exemple, *Plein*, comme plin, un peu plus fort. Quelquefois comme *é* maſculin, ce que j'aimerois mieux: Exemple, *Peine* quaſi *péne*. Ceux là eſcrivent mal le preterit defini du verbe *voir*, qui l'eſcrivent avec *ei*, il eſt mieux *je vis*.

Eu, a un ſon meſlé de deux voyelles: Exemple, *Heur*; ſuivy d'une voyelle *u*, eſt fait conſonante: Exemple, *Severe*, de trois ſyllabes ainſi *ſé-vé-re*. Vous trouverez ordinairement cette diftongue eſcrite en beaucoup de participes paſſifs de pluſieurs verbes, & en pluſieurs autres mots, comme les ſuivans, *eu*, *veu*, *leu*, *ſeur*, *aſſeuré*.

Ie & *üi*, l'on entend la prononciation diſtincte des deux voyelles, mais ſoudainement, comme *ciel*, *miel*, *buis*.

Oi, l'on ne peut donner de regle certaine de ſa prononciation, ſi l'on garde la vieille ortografe. L'on donne cette regle, qu'elle ſe profere comme *oä*: Exemple, *Roy*, *quoy*, quaſi *roä*, *quoä*; mais elle manque en la plus part, depuis que la prononciation de cette langue a eſté rendue plus douce, & plus parfaite: Car aux imparfaits des verbes, & en pluſieurs autres mots, elle ſe profere comme *é* ou *ai*: Exemple, pour *j'aimois*, *je dirois*, on profere, *j'aimais*, *je dirais*, & pour *froit*, *droit*, l'on dit, *il fait fret*, *aller le dret chemin*: & pour oſter toute difficulté il ſembleroit plus à propos de l'eſcrire comme il ſe prononce, mais tout le monde n'eſt pas de cette opinion là.

de i *ſtaet ſtil*, *en maeckt een vloeyende pronunciatie*, *als* muraille, *muer*.

Ao, *behoudt een onderſcheydèlijcke uytſpraeck van beyde de vocalen*, *behalven in de woorden* paon, *een pauw*, faon, *geboorte*, *dewelcke aldus gepronuncieert worden*, pan, fan, *nochtans ſeyt men* faonner, *een geboorte voortbrengen*, *gelijck oock deſe woorden*, Aouſt, *de maent Auguſtus*, *en* aouſter, *maeyen*, *die men pronuncieert* ouſt, *en* ouſter.

Au, *heeft een middelmatigh geluyt tuſſchen* a *en* o; *gevolgt zijnde van een vocael*, *is ſy niet meer een diftong*, *maer de* u *wort een conſonant*: *By exempel*, avare, *gierigh*, *heeft drie ſyllaben*, *aldus*, a-va-re.

Ei, *gevolgt zijnde van de letter* n, *wort gepronuncieert byna als enckel* i: *gelijck* plein, *vol*, *wort gepronuncieert* plin, *een weynigh luyder*. *Somtijdts als de é maſculin*, *'t welck ick beter ſoude houden*: *By exempel*, peine, *ſtraf*, *ſeght byna* péne. *Die het* preteritum definitum *van het verbum*, voir, *ſien*, *met een* ei *ſchryven*, *ſchryven qualijck*, *dus is beter*, je vis, *ick heb geſien*.

Eu, *heeft een geluyt vermengt met twee vocalen*: *By exempel*, heur, *geluck*; *gevolgt zijnde van een vocael*, u, *wort een conſonant*: *gelijck* ſévére, *ſtraf*, *ſtreng*, *heeft drie ſyllaben*, *dus*, ſé-vé-re. *Deſe diftongen ſult gy gemeenlijck geſchreven vinden in veele participien paſſif van veele woorden*, *als oock in veele andere woorden*, *gelijck deſe navolgende*, eu, *gehadt zijnde*, veu, *geſien zijnde*, leu, *geleſen zijnde*, ſeur, *ſorgeloos*, aſſeuré, *verſekert*.

Ie *en* üi, *in deſe hoort men de uytſpraeck van beyde de vocalen*, *maer ter vlucht*: *gelijck* ciel, *den Hemel*, miel, *honing*, buis, *boſſe boom*.

Oi, *men kan geen ſeeckere regel geven van de pronunciatie deſes diftongs*, *wanneer men acht neemt op de oude maniere van ſchryven*. *Deſe regel geeft men*, *dat ſy uytgeſproken wort als* oä: *gelijck*, Roy, *Koning*, quoy, *wat*, *ſeyt men byna* roä, quoä; *maer deſe regel feylt in veele deelen*, *ſedert dat de uytſpraeck van deſe tale ſoeter en volmaeckter geworden is*: *want in de imperfecten van verba*, *en in veele andere woorden wordt ſy uytgebracht als de é of* ai: *By exempel*, *in plaetſe van* j'aimois, *ick beminde*, je dirois, *ick ſoude ſeggen*, *ſeght men*, j'aimais, je dirais, *en voor* froit, *kout*, droit, *recht*; il fait fret, *het wort kout*, aller le dret chemin, *de rechte wegh gaen*; *en om alle ſwarigheyt wegh te nemen*, *waer 't beter dat men ſoo ſchreef als men t' onuncieert*.

Ou,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ou, n'a point de difficulté.

En la triftongue *eau*, *e* à peine ſe prononce, comme *manteau*, *chappeau*, quaſi, *mantau*, *chappau*.

Les autres difthongues, ou triftongues, ou elles ne ſont point en uſage, ou elles n'ont point de difficulté,

Des lettres muettes, qui s'écrivent & ne ſe liſent ny ne ſe prononcent point, où il ſera traitté de l'orthografe Françoiſe.

Les François écrivent pluſieurs lettres, qui ne ſe prononcent point, & pour cela elles ſont appellées muettes, ou repoſantes: Les unes ſont neceſſaires pour ne pas confondre le plurier avec le ſingulier; Les autres ſont du tout inutiles, & ſuperflues, leſquelles rejettées de l'orthografe, la lecture, & prononciation de cette langüe eſt rendüe beaucoup plus facile, ſans toutesfois rien perdre de ſa gravité, & de ſa grace.

Pour faciliter donc la voye de ce langage aux Aprentifs, je feray icy deux choſes. La premiere, je donneray les regles des lettres muettes, pour l'uſage des livres de long temps imprimés: Et la ſeconde, je declareray les lettres qui ſe peuvent retrancher de l'orthografe.

Regles generales des lettres muettes.

La conſone à la fin du mot, ſi en la meſme periode le mot ſuivant ſe commence par une conſone, ne ſe prononce point: Ex. *mes livres ſont bons*, dites ainſi, *mé livre ſon bons:* Exceptez de cette regle, *c, l, m, n, q,* & *r*, mais avec cette moderation, que *l*, ne ſe profere pas au pronom (*il*) ſuivi d'une conſone; *m*, ſe profere comme *n*, & *n* ſe profere ſans que la langue touche le palais de la bouche, & *q* comme *c*: *r*, ſe prononce quelquefois, quelquefois non.

La conſone à la fin d'une diction, ſuivie d'une autre diction commençant par une voyelle, ou *h* muette, ſe profere parfaitement; & en parlant, ſe joint à la premiere ſyllabe du mot ſuivant, comme ſi elle luy appartenoit: Ex. *les ames*, *les hommes*, liſez, & parlez ainſi, *lé-s-ames*, *lé-s-hommes*.

Ou, *in 't ſpreecken van deſe diftongh en is geen ſwarigheyt.*

In deſe triftongh eau, *wordt de* e *nauwelijk gepronuncieert, gelijk in de woorden* manteau, *een mantel*, chappeau, *een hoedt.*

D'andere diftongen ofte triftongen, zijn ofte in geen gebruyk, of en hebben geen ſwarigheyt.

Van de ſtomme letteren, die men ſchryft en niet leeſt noch ſpreekt, alwaer oock geſeyt ſal worden van de Franſche maniere van ſchrijven.

De Franſchen ſchrijven veele letteren, die niet geſproken, en daer over ſtomme, of ſtilſtaende genoemt worden: Eenige van deſe zijn nootſakelijk om het plurael *getal niet te confonderen met het* ſingulier: *Andere zijn t'eenemael onnoodig en overvloedig, dewelcke in't ſchrijven uytgelaten zijnde, wordt ſoo het leſen als de uytſpraeck van deſe tale veel lichter, ſonder nochtans iets te verlieſen van haer deftigheyt en aengenaembeyt.*

Om dan de wegh te banen tot deſe tale voor de leerlingen, ſal ick hier twee dingen doen. Voor eerſt ſal ick ſekere regelen geven van de ſtomme letteren, volgens de maniere der boecken, die voor langen tijdt gedrukt zijn: Ten anderen ſal ik aenwijſen, welcke letteren in't ſchrijven uytgelaten worden.

Algemeene regulen van de ſtomme letteren.

De conſonant, in 't eynde van een woordt, blijft achter, wanneer in de zelve periode het volgende woordt begint met een conſonant: by Exemp. mes livres font bons, *mijn boecken zijn goet, zegt*, mé livre ſon bons, *uytgeſondert de letteren*, c, l, m, n, q, *en* r, *doch met deſe matinge, dat de* l *niet uytgeſproken en wort in't pronomen* il, *wanneer het gevolgt wordt van een conſonant, de* m *wordt uytgeſproken dat de tong het verhemelt van de mondt niet en raeckt, de* q *wordt uytgebrocht als een* c, *de* r *wordt altemets uytgeſproken, altemets niet.*

De conſonant in 't eynde van een woordt, gevolgt zijnde van een ander woordt dat begint met een vocael of ſtomme h, *wordt volkomen uytgebrocht, en in't ſpreecken gevoegt by de eerſte ſyllabe van het volgende woordt, als of het daer aen hoorde: by Exemp.* les ames, *de zielen*, les hommes, *de menſchen, leeſt en ſegt*, lé-s-ames, lé-s-hommes.

Pro-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Prononcez moderement la conſone finiſſant une periode.

Si deux ou trois conſones finiſſent un mot, la derniere ſeulement ſe profere: Exceptez *b, d, g*, leſquelles finiſſant, ſont muettes: Ex. *plomb, accord, rang.*

Ces trois particules, *il, elle*, & *on*, ſuivant immediatement un verbe finiſſant par une voyelle, on leur prepoſe la lettre *t*: Exemp. *dira-il? fera-elle? parlera-on?* prononcez ainſi en parlant, *dira t'il? fera t'elle? parlera t'on?* eſcrivez auſſi ainſi.

Regles ſpeciales de chaque lettre.

A, double ſe profere comme un ſimple, mais la ſyllabe eſt longue, il s'eſcriroit mieux avec un ſimple marqué d'un accent circonflexe, ainſi pour *aage*, *baailler*, écrire, *âge*, *bâiller*.

B, s'eſcrit en pluſieurs mots ésquels il ne ſe prononce jamais, comme en ces mots, *obmettre*, *ſubjet*, *ſoubs*, & ſemblables, leſquels ſe prononcent, & s'eſcrivent mieux, *omettre*, *ſujet*, *ſous*.

C, ſe tait devant *q*, comme *acquerir*, *acquitter*, & ſemblables mots.

Item, quand avec la lettre *t* il ferme une ſyllabe ou diction, comme *ject*, *faict*, *dict*, *delict*, *edict*, *effect*, *ſuject*: J'aimerois mieux les eſcrire ſans *c*, *jet*, *fait*, *dit*, *effet*, *ſujet*, *&c.*

D. à la fin de la ſyllabe ne ſe profere point, comme *adviſer*, *Advocat*, il s'écriroit mieux, *aviſer*, *Avocat*, ſans *d*: Exceptez les mots ſuivans, avec leurs deſcendans: *admetre*, *adminiſtrer*, *admoneſter*, *adjouſter*, *admirer*, *adverſaire*, *adverbe*, ésquels, le *d* s'ecrit & ſe profere: A la fin du mot, ſuivy d'une voyelle, il ſe protere comme *t*, comme, pour *gaillard homme*, *gaillart homme*, pour *grand autel*, *grant autel*: quelques-uns aiment d'eſcrire, *pié*, pour pied, & *piés* pour *pieds*.

Den conſonant die de periode beſluyt, ſult gy ſoetelijk ſpreken.

Wanneer twee of drie conſonanten een woort eyndigen, ſoo wort de leſte alleen geſproken: uytgenomen de b, d, *en* g, *dewelcke een woordt eyndigende, geſwegen worden: by Exempel*, plomb, *loot*, accord, *overeenkominge*, rang, *ordre*.

Deſe drie particulen, il, elle, *en* on, *volgende, ſonder iets tuſſchen te komen, een verbum dat met een vocael eyndigt, zoo zet men daer de* t *voor: by Exempel*, dira-il? *zal hy zeggen?* fera-elle? *zal zy doen?* parlera-on? *ſal men ſpreken? zegt en ſchrijft*, dira-t'il? fera t'elle? parlera t'on?

Byſondere regulen van yeder letter.

De dubbelde a *wordt uytgebracht als een enkelde, doch de ſyllabe wordt lang, 't waer beter dat men een enckelde ſchreef, geteeckent met een accent circumflexe, zoo in plaetſe van* aage, *ouderdom*, baailler, *geeuwen*, âge, bâiller.

De b *wordt in veele woorden geſchreven, in welcke zy noyt geſproken wordt, gelijck in deeſe*, obmettre, *nalaten*, ſubjet, *onderworpen*, ſoubs, *onder, en diergelijcke, voor welcke men beter zegt en ook ſchrijft*, omettre, ſujet, ſous.

De c *wordt verſwegen voor de* q, *gelijck in de woorden* acquerir, *verkrijgen*, acquitter, *betalen, en andere.*

Oock, wanneer ſy met de letter t *ſluyt een ſyllabe of woordt, als* ject, *geworpen*, faict, *gedaen*, dict, *gezeyt*, delict, *miſdaet*, edict, *verbodt*, effect, *te weegh brenginge*, ſuject, *onderworpen: welcke alle beter zonder* c *geſchreven worden*, jet, fait, dit, effet, ſujet, &c.

De d *wordt in't eynde van een ſyllabe niet uytgeſproken, gelijk* adviſer, *raetplegen*, Advocat, *Advocaet, welcke men beter zonder* d *ſchrijft, aldus*, aviſer, Avocat: *uytgenomen de volgende woorden, met die geene die daer uyt ſpruyten*, admettre, *toelaten*, adminiſtrer, *bedienen*, admoneſter, *vermanen*, adjouſter, *toedoen*, admirer, *verwonderen*, adverſaire, *tegen-partye*, adverbe, *adverbium: in welcke de* d *geſchreven en geſproken wordt: In't eynde van een woordt, wordt ſe uytgebrocht als een* t, *gevolgt zijnde van een vocael, als, voor* gaillard homme, gaillart homme, *een vrolijck menſch, voor* grand autel, *een groote altaer*, grant autel: *Eenige houden oock voor beter dat men ſchrijft* pié *voor* pied, *en* piés *in plaets van* pieds.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

E feminin ſe tait, finiſſant le mot, ſi la diction ſuivante ſe commence par une voyelle ou *h* muette, il ſe pourroit ſuppleer par une Apoſtrofe, ainſi qu'en l'adjectif feminin *grande*, *grand' femme*, pour *grande*, mais il vaut mieux l'eſcrire.

F, precedant *u* ſe repoſe, comme, *griefve*, *naïfve*, comme auſſi au mot *clef*, mais il ſeroit mieux ainſi, *griéve*, *naïve*, *clé*.

G, à la fin du mot eſt muét, comme *rang*, *ſang*, proferez *ran*, *ſan*, la ſyllabe un peu plus longue.

Item aux mots, *cigne*, *ſigne*, *ſignifier*, avec leurs deſcendans, qui ſe prononcent, *cine*, *ſine*, *ſinifier*.

H, ne ſe profere aux mots tirez du Latin commençant la diction, comme, *homme*, *honneur*, *omme*, *onneur*: exceptez *Henry*, *Hollande*. Aux mots Grecs faits François, ſe trouvant entre *c*, *a*; *c*, *o*; & *c*, *u*. il ſe taiſt, comme *Chriſt*, *Archange*, *Echo*, *Bachus*, qui ſe proferent, *Criſt*, *Arcange*, *Eco*, *Bacus*: Exceptez le mot *Charité*, où *h* ſe prononce avec un ſifle aſſez fort.

L, entre une diſtongue & une conſonante, ſe taiſt, comme *hault*, *oultre*, & ſemblables: on eſcrit maintenant *haut*, *outre*.

M, à la fin du mot, & d'une ſyllabe, ſuivie de la lettre *m*, ou *n*, ſe prononce comme *n*.

N, eſt tousjours müette aux troiſiémes perſonnes des verbes terminées en *ent*: Exemple, *les hommes aiment leurs ſemblables*, proferez ainſi, *Les hommes aime leurs ſemblables*.

O, double, proferez, & l'eſcrivez ſimple, mais marqué d'un accent circonflexe, ainſi, pour *roole*, eſcrivez *rôle*, prolongeant un peu la ſyllabe.

P, ne ſe prononce és mots ſuivans, & ſemblables, avec leurs deſcendans, *corps*, *temps*, *nepveu*, *niepce*, *nopces*, *baptiſer*, *compter*, leſquels ſe prononcent, *cors*, *tens*, *neveu*, *niéce*, *noces*, *batiſer*, *conter*.

De e *feminin*, *een woordt eyndigende*, *wordt verſwegen*, *by aldien het volgende woordt begint met een vocael ofte ſtomme* h, *ik wildeſe liever niet ſchrijven*, *en vullen met een apoſtrofe*, *gelijk men doet in de adjective feminin*, grande, *dus*, grand' femme, *in plaetſe van* grande, *maer 't is beter dat men 't heel uyt ſchrijft*.

De f *gaende voor een* u, *blijft ſtil ſtaen*, *gelijk* griefve, *ſwaer*, naifve, *levendig*, *als ook in 't woordt* clef, *een ſleutel*, *'t is beter ſoo*, griéve, naïve, clé.

De g *wordt in 't eynde van een woordt verſwegen*, *gelijk* rang, *ordre*, ſang, *bloedt*, *ſegt* ran, ſan, *de ſyllaben een weynig lang*.

Ook in de woorden cigne, *een ſwaen*, ſigne, *een teecken*, ſignifier, *te kennen geven*, *met de woorden die daer van komen*, *welke men uyt brengt*, cine, ſine, ſinifier.

De h *wordt niet uytgeſproken in woorden uyt het Latijn geſprooten en met een* h *beginnende*, *als* homme, *een menſch*, honneur, *eer*, omme, onneur: *uytgeſondert de woorden* Henry, *Henrik*, Hollande, *Hollandt*. *In woorden die van Griekſche*, *Franſche geworden zijn*, *zich vindende tuſſchen de letteren* c, a; c, o; *en* c, u; *wordt ſe geſwegen*, *gelijk*, Chriſt, *Chriſtus*, Archange, *Archangel*, Echo, *Echo*, Bachus, *Bachus*, *zegt* Criſt, Arcange, Eco, Bacus: *uytgenomen 't woordt* Charité, *Liefde*, *in 't welke de* h *wordt uytgebracht met een ſterken aeſſem*.

De l *tuſſchen een difthong en conſonant wordt verſwegen*, *gelijk* hault, *hoog*, oultre, *over*, *en diergelijke*; *men ſchrijft nu* haut, outre.

De m *in 't eynde van een woordt*, *en een ſyllabe*, *gevolgt van de letter* m *of* n, *wordt gepronuncieert als een* n.

De n *wordt altijdt verſwegen in de derde perſoon van de verba*, *eyndigende in* ent: *by Exempel*, les hommes aiment leurs ſemblables, *zegt*, les hommes aime leurs ſemblables, *de menſchen beminnen haers gelijk*.

De dubbeld' o, *ſpreekt en ſchrijft enkelt*, *maer teeckent ſe met een accent circumflexe*, *dus*, *in plaets van* roole, *een rolle*, *ſchrijft* rôle, *de ſyllabe een weynig lang makende*.

De p *en wordt niet uytgebrocht in de volgende en gelijke woorden*, *ook die daer van komen*, corps, *een lichaem*, temps, *tijdt*, nepveu, *neve*, niepce, *nichte*, nopces, *bruyloft*, baptiſer, *doopen*, compter, *tellen*, *welke men ſpreekt aldus*, cors, tens, neveu, niéce, noces, batiſer, conter.

S, cette

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

S. Cette lettre cauſe beaucoup de difficulté aux Apprentifs, parce qu'en pluſieurs mots elle ſe trouve écrite ésquels elle ne ſe profere nullement, mais ſeulement elle fait la ſyllabe un peu plus longue; j'aimerois mieux la ſuppleer par un accent circonflexe; où la ſyllabe doit être plus longue; & par un aigu, où moins longue, comme, *aſpre*, *diſner*, écrire, *âpre*, *dîner*, & pour *eſcrire*, *reſpondre*, *écrire*, *répondre*, & ainſy des autres.

T, ſe taiſt à la fin des mots, s'il ne ſuit une voyelle: Il ſe taiſt pareillement, finiſſant le mot avec la lettre *s*, comme *mots*. Aux mots demy Latins, où *t* ſonne comme *s* au Latin, ainſi au François, *ambition* pour *ambiſſion*: Exceptez *amitié*, où *t* ſonne comme *t*.

V, aprés *g* ou *q*, ſuivi d'une voyelle, ſe taiſt, comme, *guide*, *qualité*, on prononce *gide*, *calité*.

Y, n'eſt jamais conſone, nous l'eſcrivons au commencement du mot, quand la lettre ſuivante eſt une voyelle, comme, *yeux*. Item entre deux voyelles. Item à la fin de la diction finiſſant par une diftongue, comme *Roy*, *loy*, *quoy*, *moy*, *toy*, &c.

Des parties de l'Oraiſon.

Il y a neuf parties de l'Oraiſon, à ſçavoir, *L'Article*, *le Nom*, *le Pronom*, *le Verbe*, *l'Adverbe*, *le Participe*, *la Prepoſition*, *la Conjonction*, & *l'Interjection*.

DE L'ARTICLE.

Les Articles ſont certaines particules qu'on a couſtume de prépoſer aux noms tant Appellatifs que Propres.

Il y a deux Articles, l'un ſe nomme defini: l'autre indefini.

Le defini eſt ou maſculin, ou feminin, ou commun: Et ſe declinent ainſi par tous les cas.

De Franſche Grammatica.

S. Deſe letter maeckt de Leerlingen veel moeytens: door dien deſelve in veele woorden geſchreven wordt, in welcke zy niet wordt geſproken, maer zy maeckt de ſyllabe alleenlijck een weynig lang: ick wildeſe liever ſuppleren met een accent circumflex, wanneer de ſyllabe een weynig langer; of met een accent acut, wanneerſe wat korter moet weſen, gelijk voor aſpre, *ſcherp*, diſner, *middach-mael houden*, âpre, dîner, *en voor* eſcrire, *ſchryven*, reſpondre, *antwoorden*, écrire, répondre, *en zoo in andere.*

De t *wordt verſwegen in 't eynde van een woordt, 't en ware daer een vocael na volgde: ook wanneer zy een woordt eyndigt met de letter* s, *als* mots, *woorden. In half Latijnſche woorden, in welcke de* t *luyt gelijk de* s *in 't Latijn, zoo ook in Frans, gelijk* ambition, *ſtaet-zucht, in plaets van* ambiſſion: *uytgezondert* amitié, *vriendtſchap, alwaer de* t *luyt als een* t.

De u *achter een* g *of* q, *gevolgt van een vocael, wordt verſwegen, als* guide, *leydsman*, qualité, *hoedanigheyt, men zeyt* gide, calité.

De y *is noyt conſonant; men ſchrijftſe in 't begin van een woordt, als de volgende letter een vocael is, gelijk*, yeux, *oogen. Ook tuſſchen twee vocalen; als mede in 't eynde van een woordt eyndigende met een diftong, gelijk* Roy, *Koningh*, loy, *wet*, quoy, *wat*, moy, *my*, toy, *u*, *&c.*

Van de deelen eener Oratie.

Daer zijn negen deelen van een Oratie, te weten, Articulus, Nomen, Pronomen, Verbum, Adverbium, Participium, Prepoſitio, Conjunctio, *en* Interjectio.

VAN DE ARTICULUS.

D'artikelen ſijn ſekere deeltjens, die men gewoon is te ſtellen voor nomina zoo apellatif als eygen.

Daer ſijn twee artikelen, 't eene wordt genoemt definit: *het ander* indefinit.

Het definit, is of maſculin of feminin, of commun: en men declineerſe aldus door alle hare caſus.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Nombre Singulier.	Het enkel getal.
Nominatif. & Accuſatif	Le. La. L'.
Genitif & Ablatif.	Du. De la. De l'.
Datif.	Au. A la. A l'.
Vocatif.	O. O. O.

Remarquez que ces Articles communs ſe prepoſent à tous, & aux ſeuls noms commençans par une voyelle ou *h* muette.

Merckt dat de commune *artikelen geſtelt worden voor alle, en alleen zoodanige woorden die beginnen van een vocael of ſtomme* h.

Le Plurier eſt tel, & eſt de tout genre.

Het veelvoud getal is aldus, en is van alle geſlacht.

Nominatif & Accuſatif Les. *Datif* Aux. *Genitif & Ablatif* Des. *Vocatif* O.

Article Indefini.

D'Articulus indefinitus.

L'Article indefini n'a point de nominatif tant au ſingulier qu'au plurier, & il a pour le genitif & ablatif de l'un & l'autre nombre *De, en* pour le datif *A*.

D'Articulus en heeft geen nominatif, zoo in ſingulari *als* plurali, *en in plaetſe van* genitif *en* ablatif, *zoo in* ſingulari *als* plurali, *heeft het* De, & *voor de datif* A.

De l'uſage des Articles precedens.

Van 't gebruyk der voorgaende Articulen.

Les François ſe ſervent de l'Article defini, quand ils retraignent la ſignification d'un nom appellatif à quelque individu, ou particulier; comme, *Le Louvre du Roy*, *Le Jardin du Prince.*

*De Franſche gebruycken d'*Articulus definitus, *wanneer zy een* nomen appellativum *voegen by een zeecker* individuum, *of particulier, gelijck*, Le Louvre du Roy, Le Jardin du Prince.

Ils ſe ſervent de l'Indefini pour tous les noms propres, & appropriés, comme auſſi pour les appellatifs, quand ils les laiſſent dans l'amplitude de leur ſignification, ſans les rétraindre à quelque particulier. Pareillement pour les pronoms perſonels abſolus, poſſeſſifs conjoints, & tous les demonſtratifs. Il arrive fort ſouvent que nous parlons des choſes comme d'un tout integral, ou individu vague & incertain, ſoit qu'il ſoit ſubſtance ou accident; Alors au lieu d'article nous nous ſervons de l'adjectif *un*, pour le

D'Articulus indefinitus gebruyckenſe voor alle nomina propria, *ende* appropriata, *als oock voor de* appellativa, *wanneer zy de ſelve laten by haer volle beduydenis, zonder te binden een ſeecker* individuum. *Gelijck mede voor de* pronomina perſonalia abſoluta, poſſeſſiva conjuncta, *en alle* demonſtrativa. *Het gebeurt dickmaels dat men van een ding ſpreeckt als van een geheel, of* individuum vagum, *'t zy dat het of ſubſtantie zy of accident; Ende als dan ſtelt men in plaetſe van de* articulus *het* adjectivum un, *voor een masculin, en* une *voor* maſcu-

maſculin, & *une*, pour le feminin, comme vous verrez plus bas aux declinaiſons : Exemple, *un Roy*, *une Reyne*, *un ſoin*, *une chaleur*. Au plurier il a pour le nominatif, genitif, accuſatif, & ablatif, *Des*. Pour le datif, *A des*. Mais ſi vous prepoſez l'adjectif au nom ſubſtantif, pour *Des* & *A des*, vous mettrez, *De*, & *A de* : Exemple, *Des Roys*, *De grands Roys*. *A des Princes*, *A de bons Princes*.

Remarquez, que là où les Latins mettent, *Quidam*, *quædam*, *quoddam*, les François ſe ſervent de la particule *un*, *une*, ou *un certain*, *une certaine*.

DU NOM.

Tout nom eſt ou ſubſtantif, comme, *homme*, *femme*, *arbre* : ou adjectif, comme, *vertueux*, *vertueuſe*, *ſage*.

De la declinaiſon des Noms.

Quoy que tant les noms, que participes François ſoyent indeclinables, toutesfois par maniere d'enſeigner, nous appellons declinaiſon l'application des articles, comme nous l'avons donné cy-devant, par la variation desquels nous diſtinguons les cas. Et afin que rien ne manque aux apprentifs, nous mettrons icy quelques exemples, à la maniere desquels ſe declinent tous les autres, & nous y mettrons les articles tant definis qu'indefinis.

Declinaiſon d'un nom commençant par une conſonante.

Singulier.

	Maſculin.	*Feminin.*	*Commun.*
Nominatif. & *Accuſatif.*	Le / Un	La / Une	L' / Un
Genitif & *Ablatif.*	Du / De / D'un / Au	De la / De / D'une / A la	De l' / D' / D'un / A l'
Datif.	A / A un	A / A une	A / A un
Vocatif.	O	O	O

Roy. Reyne. Homme. Arbre.

een feminin, *gelijck gy hier beneden ſien ſult in de declinatien*, *als*, un Roy, une Reyne, un ſoin, une chaleur. *In plurali heeft het in de plaets van de nominatif*, *genitif*, *accuſatif en ablatif*, Des. *Voor de dativus*, A des. *Maer by aldien gy voor een* nomen ſubſtantivum *ſtelt een* adjectivum, *ſoo neemt men in plaetſe van* Des *en* A des, De *en* A de : *By exempel*, Des Roys, De grands Roys. A des Princes, A de bons Princes.

Merckt dat waer de Latyniſten ſtellen, Quidam, quædam, quoddam, *de Franſchen aldaer gebruycken* un, une, *of* un certain, une certaine.

VAN 'T NOMEN.

Alle nomen is of ſubſtantif, *gelijck*, homme, femme, arbre, *of adjectif*, *gelijck*, vertueux, vertueuſe, ſage.

Van de declinatie der Nomina.

Al-hoe-wel alle ſoo nomina *als Franſche* participia *niet gedeclineert en worden*, *nochtans*, *by maniere van leeren*, *noemt men declinatie*, *die applicatie van d'articulen boven verhaelt*, *door welcker veranderinge men de caſus onderſcheydt. En op dat de Leerlingen niet ontbreeckt*, *ſoo ſullen wy hier eenige exempelen ſtellen*, *na welcker mate alle d'andere gedeclineert worden*, *en oock d'articulen*, *ſoo definitif*, *als indefinitif daer by voegen*.

Declinatie van een nomen, beginnende van een conſonant.

Het enckel getal.

	Maſculin.	*Feminin.*	*Commun.*
Nominatif. & *Accuſatif.*	Le / Un	La / Une	L' / Un
Genitif & *Ablatif.*	De la / De / D'un / Au	De la / De / D'une / A la	De l' / D' / D'un / A l'
Datif.	A / A un	A / A une	A / A un
Vocatif.	O	O	O

Roy. Reyne. Homme. Arbre.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Les articles communs ſervent à tous les noms commençans par une voyelle ou *h* muette maſculins & feminins.

Les articles pluriers ſont communs à tous les noms, & ſont de tous genres, comme il ſuit.

Nom. & Accuſ.	Les Des		Roys.
Genit. & Abl.	Des De, *ou* d'		Reynes. Hommes.
Datif.	Aux A A des		Arbres.

Remarquez que les noms appellatifs feminins, & commençans par une voyelle, ou *h* muette, pris determinément, prennent aux cas obliques l'article nominatif, avec leur article propre, ſçavoir, *De la, A la.*

Remarquez auſſi, qu'il y a des noms qui ſignifient des choſes qui ſe diviſent en parties, leſquelles retiennent le nom de leur tout. Ces noms prennent en leur nominatif & accuſatif, les articles genitifs. *Du, De la, De l'*, comme, *Donnez moy du pain. De la biere, De l'or.* Mais s'il precede une diction ſignifiant une quantité, ils ſe ſervent de l'indefini, comme, *Donnez moy un morceau de pain.* Et ſi vous exprimez quelque choſe de certain, ſervez vous du defini, comme, *Donnez moy un morceau du pain que vous avez acheté.*

De la formation du nombre plurier.

Regulierement le nombre plurier ſe fait du ſingulier, y adjouſtant *s*: Exemple, *homme, hommes: livre, livres:* Exceptez les noms terminés en *é* maſculin, qui prennent *z*: Exemple, *bonté, bontez: liberalité, liberalitez.*

Exceptez auſſi ceux qui finiſſent en *al* ou *ail*, qui font leur plurier en *aux*: comme, *cheval, chevaux:* Sinon les ſuivans, qui prennent *s, bal, bals; bocal, bocals.*

Quelques-uns exceptent auſſi les finiſſans en *eau, eu, ou*, faiſans terminer leur plurier en *x*, comme, *Rideau, rideaux; feu, feux; clou, cloux.*

Les terminez en *s, x, z*, au ſingulier, ne chan-

De commune articulen gebruyckt men voor alle de nomina, *beginnende van een vocael of ſtomme* h, *maſculins en feminins.*

d'Articuli plurales *paſſen voor alle nomina, en zijn van alle genus, als volght:*

Nom. & Accuſ.	Les Des		Roys.
Genit. & Abl.	Des De, *ou* d'		Reynes. Hommes.
Datif.	Aux A A des		Arbres.

Merckt dat de nomina appellativa feminina, beginnende van een vocael, of ſtomme h, *definitivè genomen, nemen in haer* obliques caſibus *de articulus van de nominativus, met de articulus van haer eygen caſus, te weten:* De la, A la.

Merckt oock dat 'er nomina zijn, dewelcke beteyckenen dingen die in deelen gedeylt konnen worden, welcke deelen behouden de naem van haer geheel. Deſe nomina nemen voor haer nominatif en accuſatif, d'articulen van de genitif, Du, De la, De l', *gelijck als,* Donnez moy du pain, De la biere, De l'or. *Maer ſoo daer een woordt voor gaet, 't welk een quantiteit of grootte beteyckent, ſoo nemenſe d'articulus indefinitus, gelijck als,* Donnez moy un morceau de pain. *En ſoo gy een ſeker dinck uytdruckt, ſoo gebruyckt d'articulus definitus, als,* Donnez moy un morceau du pain que vous avez acheté.

Hoe men de *numerus pluralis* formeert.

Gemeenlijck wordt de numerus pluralis *gemaeckt van de* ſingularis, *daer by doende een s: By exempel,* homme, hommes: livre, livres: *Uytgeſondert de nomina die op een é maſculin eyndigen, die een* z *toe nemen, als,* bonté, bontez: liberalité, liberalitez.

Uytgeſondert oock die in al, *en in* ail, *welcke haer pluralen in* aux *maken: gelijck als,* cheval, chevaux: mal, maux: *behalven deſe volgende, die een* s *aennemen,* bal, bals: bocal, bocals.

Sommige excipieren oock die op een eau, eu, ou, *die haer pluralen eyndigen in* x, *als,* Rideau, rideaux; feu, feux; clou, cloux.

Die op een s, x, *en* z *eyndigen in ſingulari, en*

gent

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

gent rien en leur plurier. Exceptez *perplex*, qui fait *perplex*, pour le maſculin, & *perplexe*, pour le feminin.

Remarquez les ſuivans ; *Oeil*, fait en ſon plurier *Yeux*, *Ciel*, *Cieux*. *Ayeul*, *Ayeux*, *Genoüil*, *Genoux*. *Veroüil*, *Veroux*. *Vieil*, *Vieux*, qui ſe prent auſſi le plus ſouvent pour le ſingulier.

Remarquez encore, qu'és terminez en *nt*, comme, *ſçavant*, *prudent*, *pont*, ou adjoute une *s*, ou on change *t* en *s*, ainſi *ſçavants*, ou *ſçavans*, *prudents*, ou *prudens*, *ponts*, ou *pons*.

Comme ſe forment les noms ſubſtantifs feminins de leurs maſculins.

Regulierement ils ſe forment y adjouſtant *e* feminin, comme, *Marchand*, *marchande* : Mais les maſculins finiſſans par *e* feminin, prennent *ſſe*, comme, *Prince*, *Princeſſe*.

Ceux qui finiſſent en *eur*, font leur feminin, partie en *euſe*, partie en *eſſe*, partie en *trice*, partie en *ante*, comme, *Flatteur*, *Flatteuſe*. *Pecheur*, *Pechereſſe*. *Electeur*, *Electrice*, *Gouverneur*, *Gouvernante*.

Les terminés en *eau*, changent *au* en *elle*, comme, *Maquereau*, *Maquerelle*. Il y en a pluſieurs autres desquels on ne peut pas donner de regle certaine, & partant il les faut ſçavoir par uſage, comme, *Cheval*, *Jument*, ou *Cavale*: *Cerf*, *Biche*; *Taureau*, *Vache*, *Coq*, *Poule*, &c.

Comme ſe forment les adjectifs feminins de leurs maſculins.

Les maſculins qui finiſſent par *e* feminin, ne changent rien en leur feminin, comme, *honnête*.

Ceux qui finiſſent par *c*, laiſſent *c* & prennent *que*, comme, *public*, *publique* : Exceptez ces trois, *Blanc*, *franc*, *ſec*, qui prennent la ſyllabe *he*, ainſi, *Blanche*, *franche*, *ſeche*.

Ceux qui finiſſent par *f*, laiſſent *f*, & prennent *ve*, comme, *maladif*, *maladive*.

Ces quatre, *benin*, *malin*, *chagrin*, *long*, font en leur feminin, *benigne*, *maligne*, *chagrine*, *longue*.

veranderen niet in plurali. Uytgenomen perplex, *dat in maſculino heeft* perplex, *in feminino* perplexe.

Let op deſe volgende; Oeil, *in plurali* Yeux, Ciel, Cieux. Ayeul, Ayeux. Genoüil, Genoux. Veroüil, Veroux. Vieil, Vieux: *Welke laetſte men ook dikmaels voor een ſingulari gebruyckt.*

Let noch dat in woorden eyndigende in nt, *als*, ſçavant, prudent, pont, *men een* s *toe doet*, *of ook de* t *in een* s *verandert*, *dus*, ſçavants *of* ſçavans, prudents *of* prudens, ponts *of* pons.

Hoe dat de *nomina ſubſtantiva fœminina* gemaeckt worden van de *ſubſtantiva maſculina.*

Gemeenlijk wordenſe gemaeckt met het toedoen van een e *feminin*, *als*, Marchand, marchande: *maer als de maſculina eyndigen in een* e *feminin*, *nemenſe* ſſe, *als*, Prince, Princeſſe.

Die in een eur *eyndigen*, *maecken haer feminin ſommige in* euſe, *ſommige in* eſſe, *ſommige in* trice, *ſommige in* ante, *als*, Flatteur, Flatteuſe. Pecheur, Pechereſſe. Electeur, Electrice. Gouverneur, Gouvernante.

Die in eau *eyndigen*, *veranderen* au *in* elle, *als*, Maquereau, maquerelle; *veel andere zijnder*, *van welcke men geen ſekere regel kan geven*, *en daer over door gebruyk moeten aen-geleert worden*, *als*, Cheval, Jument, *of* Cavale: Cerf, Biche; Taureau, Vache; Coq, Poule.

Hoe de *adjectiva fœminina* van haer *maſculina* gemaeckt worden.

De maſculina die op een e *feminin eyndigen*, *en veranderen niet in haer feminin*, *als*, honneſte.

Die met een c *eyndigen*, *verlaten de* c, *en nemen* que, *als*, public, publique, *uytgenomen deſe drie*, blanc, franc, ſec, *die de ſyllabe* he *tot haer nemen*, *dus*, blanche, franche, ſeche.

Die in f *eyndigen*, *verlaten de* f, *en nemen* ve, *als* maladif, maladive.

Deſe vier, benin, malin, chagrin, long, *maken haer feminin*, benigne, maligne, chagrine, longue.

Ceux

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ceux qui finiſſent en x, comme *creux, querelleux*, rejettent *x*, & prennent *ſe*, ainſi, *creuſe, querelleuſe:* Exceptez, *doux* & *faux*, qui font, *douce, fauſſe.*

Ceux qui finiſſent en *as, ol, on, os, ot*, doublent la conſone, & adjouſtent l'*e* feminin, ainſi *gras, graſſe; gros, groſſe; bon, bonne; ſot, ſotte; fol*, on dit, *fou, folle.*

Net fait *nette*; *diſpos* fait *diſpoſte*; *frais, fraiche; tiers, tierce; abſous, abſoute.*

Les autres forment le feminin du maſculin, adjouſtant *e* feminin, ainſi, *grand, grande.*

Les nombres cardinaux, excepté *un*, qui fait *une* ne changent rien.

De la forme diminutive.

Les ſubſtantifs & adjectifs maſculins font leur diminutif en *et* & *elet*, ainſi, *pauvre, pauvret; couteau, coutelet:* Les feminins le font en *ette* & *elette*, ainſi, *foſſe, foſſette; femme, femmelette.*

Les autres ſe doivent apprendre par l'uſage. Et ceux que vous ne pourrez pas diminuer, prepoſez leur *petit* & *petite*, ainſi, *couteau, petit couteau; femme, petite femme.*

De la forme comparative & ſuperlative.

Il ne ſe trouve point d'autres degrés comparatifs que les ſuivans, à ſçavoir, *Meilleur, pire, moindre; mieux, pis, moins, plus*, des poſitifs, *bon, mauvais, petit; bien, mal, peu, beaucoup.* Vous pouvez pourtant dire, *plus mauvais, plus petit, plus mal:* Mais jamais, *plus bon, plus bien, plus peu.*

Les autres font leur comparatif de leur poſitif, luy prepoſant la particule *plus*, comme, *grand, plus grand.*

Il y a ſix ſuperlatifs maintenant aſſez uſitez tirés des ſuperlatifs Latins, qui ſont, *Sereniſſime, Eminentiſſime, Illuſtriſſime, Reverendiſſime, Grandiſſime, Doctiſſime:* Les autres ſe font de leur poſitif, luy prepoſant une de ſes particules, *tres, fort, grandement, extremement.* Leſquelles particules ſe peuvent auſſi prepoſer aux poſitifs des ſusdits ſuperlatifs, ainſi,

Die in x *eyndigen, als* creux, querelleux, *verwerpen de* x, *en nemen* ſe, *dus*, creuſe, querelleuſe: *uytgeſondert* doux, faux, *die in fœminino hebben* douce, fauſſe.

Die in as, ol, on, os, ot, *eyndigen, verdubbelen haer conſonant, en doender een* e *feminin by, ſoo*, gras, graſſe; gros, groſſe; bon, bonne; ſot, ſotte; fol, *men ſeght*, fou, folle.

Net, *heeft* nette; diſpos, diſpoſte; frais, fraiche; tiers, tierce; abſous, abſoute.

D'Andere maecken haer feminin van haer maſculin, daer by doende een e *feminin, aldus*, grand, grande.

De hooft-getallen, uytgenomen un, *dat in fœminin heeft* une, *veranderen niet.*

Van de *diminutiva* of verminderende.

De ſubſtantiva *en* adjectiva maſculina, *maken haer diminutivum in* et *en* elet, *als*, pauvre, pauvret; couteau, coutelet: *De fœminina in* ette *en* elette, *als*, foſſe, foſſette; femme, femmelette.

De reſte moet men door 't gebruyck leeren. En wat woerden gy niet kunt diminueeren of verkleynen, ſtelt voor deſelve de woordekens, petit, petite, *ſoo*, couteau, petit couteau, femme, petite femme.

Van de *gradibus comparativo* en *ſuperlativo.*

Men vindt geen andere comparativi gradus, als deſe navolgende, te weten: Meilleur, pire, moindre: mieux, pis, moins, plus, *dewelcke komen van hare poſitiva*, bon, mauvais, petit: bien, mal, peu, beaucoup. *Doch men kan ook ſeggen*, plus mauvais, plus petit, plus mal: *maer nimmermeer* plus bon, plus bien, plus peu.

d'Andere maken haer comparatif van haer poſitif, daer voor ſtellende het woordeken plus, *als*, grand, plus grand.

Daer zijn ſes ſuperlativen, huydendaeghs in 't gebruyck, genomen van de Latijnſche ſuperlativen, te weten: Sereniſſime, Eminentiſſime, Illuſtriſſime, Reverendiſſime, Grandiſſime, Doctiſſime: *d'Andere worden van hare poſitiven gemaeckt, daer voor ſettende een van deſe woordekens*, tres, fort, grandement, extrememement. *Welcke particulen oock voor de poſitiven*

tres

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

tres grand, grandement docte: exceptez toutesfois *Sereniſſime.*

Les François ſe ſervent du ſuperlatif, quand ils exaltent ſimplement une choſe ſans faire comparaiſon à une autre, & quand les Latins appoſent *valde*, ou *magnopere*, & ſemblables particules, comme, *cet homme eſt tres docte.* Mais quand ils comparent pluſieurs choſes enſemble & que l'une eſt preferée aux autres, ils ſe ſervent du comparatif, luy prepoſant l'article defini, quoy que les Latins l'expliquent avec le ſuperlatif, comme, *Il eſt le plus ſage de tous, Il eſt le plus docte de tous.*

Des Nombres.

Les numeraux ne changent rien, comme, *un, une, deux, trois, quatre.* Les ordinaux prennent *ieſme*, ainſi, *deuxieſme, troizieſme*, &c. exceptez, *un, une*, & *premier.* Pour *deuxieſme*, & *troizieſme*, on dit auſſi, *Second, Tiers.*

Des genres des noms.

Il y a trois genres des noms. Le maſculin, feminin, & commun. Les François ne reconnoiſſent point de neutre, mais les noms neutres en Latin, ſont preſque tous maſculins en François. Or afin que vous connoiſſiez de quel genre ſont les noms, remarquez diligemment les regles ſuivantes.

Regles des noms maſculins.

Les noms propres d'hommes, & d'office appartenant à hommes, comme, Jean, Pierre, Advocat, Notaire.
D'Anges, comme, *Michel.*
De Demons, comme, *Beelzebut.*
De faux Dieux, comme, *Jupiter.*
Des mois de l'année, comme, *Janvier.*
Des jours, comme, *Dimanche, Lundy.*
Des Arbres, comme, *Un Cheſne.*
Des monnoyes, comme, *Un eſcu, un ſou.*
Les adjectifs ſubſtantifiez, les infinitifs faits noms, pluſieurs adverbes, & enfin toute autre partie d'oraiſon prenant la nature de nom ſubſtantif, ſuit le genre maſculin, comme *le long, le large, le boire, le manger, le trop de ſoin, le trop d'aiſe, le pis, le mieux.*

van de voorverhaelde ſuperlativen konnen geſtelt worden, ſoo, tres grand, grandement docte: *doch uytgeſondert* Sereniſſime.

De Franſchen gebruycken de ſuperlatif, wanneer ſy alleenlijck een ſaecke verheffen, ſonder te maken gelijckeniſſe met wat anders, en als de Latijniſten gebruycken de woordekens, valde, magnopere *en diergelijke, als,* cet homme eſt tres docte: *Maer wanneer ſy meer dingen met andere vergelijcken, en d'eene voor d'andere geſtelt wordt, dan gebruyckenſe de comparatif, daer voor geſet d'articulus definitus, alhoewel de Latijniſten het uytleggen met een ſuperlatif, als,* Il eſt le plus ſage de tous, Il eſt le plus docte de tous.

Van de numeris of getallen.

De getallen veranderen niet, als, un, une, deux, trois, quatre. *Maer tot de ordinare getallen doet men* ieſme, *als,* deuxieſme, troizieſme, *en ſoo voorts, uytgenomen,* un, une, *en* premier. *In plaets van* deuxieſme *en* troizieſme, *ſeydt men oock* Second, Tiers.

Van de genera der nomina.

Daer zijn drie ſoorten van nomina, maſculin, feminin, en commun. Neutrum en hebben de Franſchen niet, maer die by de Latijnſche neutra zijn, zijn by na altemaal maſculin by de Franſchen. En op dat gy moogt weten van wat ſoorte de nomina zijn, ſoo let neerſtelijk op deeſe volgende regulen.

Regulen van de nomina maſculina.

De eygen namen van mannen, en ampten die mannen bedienen, als, Jean, Pierre, Advocat, Notaire.
De Namen van Engelen, als, Michel.
Van Duyvelen, als, Beelzebut.
Van afgoden, als, Jupiter.
Van maenden des jaers, als, Janvier.
Van dagen, als, Dimanche, Lundy.
Van Boomen, als, Un Cheſne.
Van munte, als, Un eſcu, un ſou.
D'adjectiva voor ſubſtantiva, en de infinitiva voor nomina genomen, de meeſte adverbia, en alle andere deelen van een oratie, aennemende de natuere van een ſubſtantivum, volgen het genus maſculinum, als, le long, le large, le boire, le manger, le trop de ſoin, le trop d'aiſe, le pis, le mieux.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Exceptions.

Des arbres, exceptez les ſuivans qui ſont feminins, *palme, vigne, eſpine, ronce.*

Des monnoyes, exceptez *Piſtole*, *Maille*, *Dute*, qui ſont feminins.

Regles generales des feminins.

Les noms propres des femmes, comme, *Marie*, *Marguerite.*

Des offices des femmes, comme, *Reine*, *Nourrice.*

Des Déeſſes Poëtiques, des Nymphes, des Muſes, comme, *Junon*, *Pallas*, *Calliope.*

Des fruits, comme, *Une Pomme.*

Des Royaumes & des Provinces, comme, *la France*, *la Hollande.*

Les noms des villes pour la plus part; mais tousjours joints à ce mot *ville*, comme, *la ville d'Utrecht eſt fort plaiſante & agreable.*

Item des fleuves ou Rivieres qui en Latin ſe terminent en *a*, comme, *la Seine*, le mot *fleuve*, eſt maſculin. Mais le mot *Riviere*, eſt feminin.

Item les noms terminés en é maſculin, comme, *Bonté*, *Charité:* exceptez, *Blé*, *Clergé*, *Congé*, qui ſont maſculins.

Exceptions.

Des fruits, exceptez *Abricot*, *Citron*, *Limon*, *Marron*, *Raiſin*, *Coin*, *Melon*, *Concombre*, *Pepin*, *Poivre*, *Gingembre*, *Genévre*, *Naveau*, ou *Navet*, *Refort*, *Poreau*, *Oignon*, *Gland.*

Des Royaumes & Provinces, *Dannemarc*, *le Japon*, *le Perigord*, *le Poitou*, *le Languedoc*, & quelques autres que l'uſage apprendra, qui ſont maſculins.

Regles ſpeciales des genres.

Les noms terminés par *e* feminin ſont maſculins, comme, *Office*, *Article*: Exceptez *Eſtable*, *Semence*, *Leſſive*, *Biere.*

Exceptez auſſi ceux qui proviennent des Latins feminins, comme, *Juſtice*, *Jeuneſſe*, comme pareillement cès mots François, *Eſpée*, *Vaillantiſe*, *Maladie*, *Demande*, *Baſtonnade.*

Exceptien.

Van boomen excipieert deſe volgende, die feminin ſijn, palme, vigne, eſpine, ronce.

Van munt, Piſtole, Maille, Dute, *die femenins ſijn.*

Generale Regulen van de feminins.

D'eygen namen van vrouwen, als, Marie, Marguerite.

Van vrouwen ampten, als, Reine, Nourrice.

Van Poëtiſche Godinnen, van Nymphen, van Muſen, als Junon, Pallas, Calliope.

Van vruchten, als, une Pomme, *een Appel.*

Van Koninckrijcken en Provintien, als, la France, la Hollande.

De namen van Steden, voor 't meeſte deel, maer altijdt gevoegt met het woordt ville, *als*, la ville d'Utrecht eſt fort plaiſante & agreable.

Oock van rivieren die in 't Latijn eyndigen op een a, *gelijk als*, la Seine, *het woordt* fleuve *is maſculin, maer 't woordt* Riviere *is feminin.*

Als mede de nomina eyndigende in een é *maſculin, gelijk* Bonté, Charité: *uytgenomen* Blé, Clergé, Congé, *die maſculin zijn.*

Exceptien.

Excipieert van vruchten de woorden Abricot, Citron, Limon, Marron, Raiſin, Coin, Melon, Concombre, Pepin, Poivre, Gingembre, Genêvre, Naveau, *of* Navet, Refort, Poreau, Oignon, Gland.

Van Koninckrijcken en Provintien, Dannemarc, le Japon, le Perigord, le Poitou, le Languedoc, *en eenige andere, die gy door 't gebruyk leeren zult, welcke alle maſculin ſijn.*

Byſondere regulen van de genera.

De nomina eyndigende door een e *feminin ſijn maſculin, als*, Office, Article: *uytgenomen* Eſtable, Semence, Leſſive, Biere.

Excipieert oock de nomina die van de Latijnſche feminins komen, welcke feminin ſijn, als Juſtice, Jeuneſſe, *als ook deeſe Franſche*, Eſpée, Vaillantiſe, Maladie, Demande, Baſtonnade.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Semblablement, ceux qui finiſſent par *b, c, d, f, g, i, y, l, m, n, p, q, r, ſ, t, u, x*, ſont maſculins.

Exceptez de la lettre *f*, *Clef*, mieux, *Clé*, *Nef*, *Soif*.

Exceptez d'*i*, & *y*, *Mercy*, *Foy*, *Loy*, *Paroy*.

Exceptez d'*m*, *Faim*.

Exceptez d'*n*, les noms en *ion* appellés verbaux, comme, *Action*, *Petition*, & pareillement les ſuivans, *Maiſon*, *Boiſſon*, *Façon*, *Foiſon*, *Moiſſon*, *Priſon*, *Raiſon*, *Toiſon*, *Rançon*, *Saiſon*, *Venaiſon*, *Main*, *Putain*, *Fin*, qui ſont tous feminins.

Exceptez d'*r*, ceux qui finiſſent en *eur*, & ſignifient une quantité, ou qualité, comme, *Longueur*, *Blancheur*, & ſemblablement les ſuivans, *Chair*, *Mer*, *Cuillier*, *Sœur*, *Fleur*, *Teneur*, *Cour*, *Tour*.

Exceptez de *t*, *Dent*, *Gent*, *Jument*, *Mort*, *Nuit*, *Part*.

Exceptez d'*u*, *Vertu*, *Tribu*, *Glu*, *Bru*, *Peau*, *Eau*.

Enfin exceptez de la lettre *x*, les ſuivans, *Chaux*, *Faux*, *Croix*, *Noix*, *Voix*, *Poix*, *Paix*, *Perdrix*, *Queux*, *Toux*, qui ſont du genre feminin.

Du genre commun.

Les noms qui ſous une meſme terminaiſon conviennent à l'un & à l'autre genre, ſont du commun, tels ſont les adjectifs terminés en *e* feminin, comme, *Honneſte*, *Juſte*, ſemblablement les nombres, *Deux*, *Trois*, *quatre*, *Deuzieſme*, *troizieſme*, comme auſſi les pronoms demonſtratifs, *Je*, *moy*, *tu*, *toy*, *ſe*, *ſoy*, *luy*, *leur*, *qui*, *que*, *quelque*.

Le Dictionnaire ſuppléra à ce qui pourroit manquer icy touchant les genres, les ayant adjoutez à chaque nom.

DU PRONOM,

& premieremene des perſonels.

Les uns s'appellent conjonctifs: les autres abſolus. Les conjonctifs ne ſe trouvent que conjoints avec un verbe & ces deux adverbes *Voicy*, & *Voylà*.

Les abſolus ſe mettent abſolument, ſous entendant le verbe ou autre partie d'oraiſon, & ſans liaiſon à autres paroles.

Sy zijn oock maſculin die in b, c, d, f, g, i, y, l, m, n, p, q, r, ſ, t, u, x, *eyndigen.*

Excipieert van de letter f, Clef, *beter* Clé, Nef, Soif.

Van de letter i, *en* y, Mercy, Foy, Loy, Paroy.

Van de m, Faim.

Van de n, *de verbalia in* ion, *als*, Contagion, Action, *oock de volgende*, Maiſon, Boiſſon, Façon, Foiſon, Moiſſon, Priſon, Raiſon, Toiſon, Rançon, Saiſon, Venaiſon, Main, Putain, Fin, *welcke alle feminins zijn.*

Van de r, *excipieert die in* eur *eyndigen, en de groote of hoedanigheydt beteeckenen, als*, Longueur, Blancheur, *als ook deſe volgende*, Chair, Mer, Cuillier, Sœur, Fleur, Teneur, Cour, Tour.

Van de t, Dent, Gent, Jument, Mort, Nuit, Part.

Van de u, Vertu, Tribu, Glu, Bru, Peau, Eau.

Ten laetſten excipieert van de letter x, *deeſe volgende*, Chaux, Faux, Croix, Noix, Voix, Poix, Paix, Perdrix, Queux, Toux, *welcke alle feminins ſijn.*

Van 't genus commune.

De nomina die onder eene en de ſelfde terminatie paſſen op beyde de genera, ſijn commun, ſulcke ſijn d'adjectiva, eyndigende in e *feminin, als*, Honneſte, Juſte, *als ook de getallen*, Deux, trois, quatre, Deuzieſme, troizieſme, *gelijck mede de pronomina demonſtrativa*, Je, moy, tu, toy, ſe, ſoy, luy, leur, qui, que, quelque.

Het Dictionarium ſal ſuppleeren 't geene hier aengaende de genera, ſoude mogen ontbreecken, ſijnde in de ſelve 't genus gevoegt by yeder woordt.

VAN 'T PRONOMEN,

en eerſtelijck van 't perſonale.

Eenige pronomina worden genoemt conjunctiva: d'andere abſoluta. De conjunctiva worden niet gevonden, dan by een verbum, en deeſe twee adverbia, Voicy, *ſiet hier, en* Voylà, *ſiet daer.*

D'Abſoluta worden abſolutelijck, en een verbum of ander gedeelte van een oratie daer op verſtaen wordende, gebruykt.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Les conjonctifs ſe declinent ſans article: Les abſolus avec l'indefini, *De*, & *à*, ſi ce n'eſt qu'ils ſuivent immediatement les ſecondes perſonnes imperatives des verbes actifs, car alors ils ſe mettent ſans article, comme, *Donnez moy voſtre livre*, & non pas *Donnez à moy.*

Conjonctifs de la 1. perſonne.

Singulier.	*Nominatif.*	Je, *Ick.*	
	Dat. & Accuſ.	Me, *my.*	
Plurier.	*Nominatif.*	Nous, *wy.*	
	Dat. & Accuſ		

Sans autres cas.

Abſolus de la 1. perſonne.

Singulier.	*Nom. & Accuſ.*	Moy.	*Ick, my.*
	Genit. & Abl.	De moy.	*Van my.*
	Datif.	A moy.	*Aen my.*
Plurier.	*Nom. & Accuſ.*	Nous.	*Ons.*
	Gen. & Abl.	De nous.	*Van ons.*
	Datif.	A nous.	*Aen ons.*

Conjonctifs de la 2. perſonne.

Singulier.	*Nomin.*	Tu.	*Ghy.*
	Dat. & Acc.	Te.	*U.*
Plur.	*No. Dat. Ac.*	Vous.	*Gy lieden, U lieden.*

Sans autres cas.

Abſolus de la 2. perſonne.

Sing.	*Nom. & Acc.*	Toy.	*Ghy.*
	Gen. & Abl.	De toy.	*Van u.*
	Datif.	A toy.	*Aen u.*
Plur.	*Nom. & Acc.*	Vous.	*Ghy lieden.*
	Gen. & Abl.	De vous.	*Van u lieden.*
	Datif.	A vous.	*Aen u lieden.*

On peut adjouſter aux precedens *on* ou *l'on*, qui ſe prepoſe tousjours à la troiſieſme perſonne ſinguliere des verbes, les faiſant impersonnels en ſignification paſſive, comme, *on dit, l'on fait.*

Et pareillement les ſuivans. *Moy meſme Toy meſme. Soy meſme. Luy meſme. Nous mêmes. Vous meſmes. Eux meſmes. Elle meſme, Elles meſmes.*

De conjonctiva worden gedeclineert ſonder eenig artikel: d'abſoluta met d'artikel indefinit, De, *en* à, *'t ware zy ſonder tuſſchen komen van eenig ander woordt, volgde de tweede perſoone van de imperativen der activa verba, want dan ſtelt menſe ſonder artijkel, als*, Donnez moy voſtre livre, *en niet*, Donnez à moy.

Conjonctifs de la 3. perſonne.

Sing. & Plur.	*Datif. & Accuſ.*	Se,	*Sich ſelfs.*

Sans autres cas.

Encore de la 3. perſonne.

Sing.	*Nom.*	Il,	*Hy*, Elle, *Sy.*
	Dat.	Luy,	*Hem.*
	Accuſ.	Le, *Hem*, La,	*Haer.*
Plur.	*Nom.*	Ils, Elles,	*Sy lieden.*
	Dat.	Leur,	*Haer lieden.*
	Accuſ.	Les,	*Haer lieden.*

Abſolus de la 3. perſonne.

Sing.	*Nom. & Ac.*	Soy,	*Sich ſelven.*
	Gen. & Abl.	De Soy,	*Van ſich ſelven.*
Plur.	*Datif.*	A ſoy,	*Aen ſich ſelven.*

Encore de la 3. perſonne.

Sing.	*No. & Ac.*	Luy, *Hy*, Elle,	*Sy.*
	Gen. & Ab.	De luy, D'elle,	*Van haer.*
	Dat.	A luy, *Aen hem*, A elle.	*Aen haer.*
Plur.	*Nom. & Accuſ.*	Eux, Elles,	*Sy lieden.*
	Gen. & Ab.	D'eux, D'elles,	*Van haer lie.*
	Datif.	A eux, A elles,	*Aen haer lieden.*

By deeſe voorgaende kan men voegen on *of* l'on, *'t welcke men gewoon is te ſtellen voor de derde perſoone ſingularis van de verba, makende de ſelve imperſoneel, en van paſſive beteyckening, als*, on dit, *men ſeydt*, l'on fait, *men doet.*

Inſgelijcks deeſe volgende woorden, Moy meſme. Toy meſme. Soy meſme. Luy meſme. Nous meſmes. Vous meſmes. Eux meſmes. Elle meſme. Elles meſmes.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Les Demonſtratifs.

Les uns ſont conjonctifs : les autres abſolus. Les conjonctifs ſe joignent tousjours avec les noms : les abſolus ſe mettent ſans nom, mais il eſt ſous entendu. Les premiers ſe declinent ſans article : Les ſeconds avec l'article indefini.

De Demonſtrativa.

Sommige zijn conjunctiva : ſommige abſoluta. De conjunctiva worden altijdt met nomina gevolgt : d'Abſoluta worden ſonder nomen geſtelt, doch 't ſelve wordt 'er op verſtaen. D'eerſte worden ſonder artijckel gedeclineert : de tweede met d'articulus indefinitus.

Conjonctifs.

Sing. { Ce, *Deſe.* / Cet, *Die.* / Cette, *Die.* } *Plur.* { Ces, *Deſe.* / De ces, *Van deſe.* / A ces, *Aen deſe.* }

Notez que *Cet*, ſe prepoſe ſeulement aux noms commençans par une voyelle ou *h* muette.

Merckt dat Cet *alleen geſtelt wort voor nomina, van een vocael of ſtomme* h *beginnende.*

Notez auſſi, que pour *Cet* & *Cette*, en parlant ordinairement, on dit *ſte* & *ſt' : ſte*, devant les noms qui commencent par une conſone, comme, *ſte femme*, pour *Cette femme*. Et *ſt'* devant les noms commençans par une voyelle ou *h* muette, comme, *ſt' animal, ſt' homme.*

Merckt ook dat voor Cet *en* Cette *in 't ſpreken gemeynlijck geſeyt wort* ſte, *en* ſt' : ſte, *voor de nomina, beginnende van een conſonant, als,* ſte femme, *in plaets van* Cette femme. *En* ſt' *voor nomina die van een vocael of ſtomme* h *beginnen, als,* ſt' animal, ſt' homme.

Notez encore que ce pronom *Ce*, immediatement devant ou aprés le verbe eſtre, eſt le même que le Latin, *Hic, hæc, hoc*, ou *Is, ea, id*, Item, *Hi, hæ, hæc, Ii, eæ, ea* : Exemp. *C'eſt la verité, eſt ce la verité? Ce ſont mes livres, ſont ce mes livres?*

Merckt noch dat dit pronomen Ce, *naeſt voor of na het verbum* eſtre, *'t ſelve beteeckent als in 't Latijn*, Hic, hæc, hoc, *deſe, of*, Is, ea, id, *die, als oock*, Hi, hæ, hæc, Ii, eæ, ea : *By exempel*, C'eſt la verité, eſt ce la verité? Ce ſont mes livres, ſont ce mes livres?

Abſolus.

Maſculin. { Celuy-cy, *Deſe.* / Cettuy-cy. / Celuy-là, *Die.* / Cettuy-là. } { Ceux-cy, *Deſe.* / Ceux-là, *Die.* }

Femin. { Celle-cy, *Deſe.* / Cette-cy. / Celle-là, *Die.* / Cette-là. } { Celles-cy, *Deſe.* / Celles-là, *Die.* }

Notez que la particule (*cy*) deſigne la choſe prochaine : (*là*) la choſe eſloignée, comme *j'aime mieux ce manteau cy, que celuy-là.*

Merckt dat het woordeken (cy) *beteeckent een ding dat naeſt is :* (là) *'t geene dat verder is, als,* j'aime mieux ce manteau cy, que celuy-là.

Remarquez auſſi que ces deux particules ſe joignent aux pronoms conjonctifs moyennant un nom : Mais immediatement aux abſolus, comme, *Ce livre-cy eſt plus beau que cettuy-là.*

Merckt oock dat deſe twee woordekens gevoegt worden by de pronomina conjunctiva, wanneer daer een nomen tuſſchen komt ; maer by abſoluta pronomina ſonder tuſſchen komen, gelijck : Ce livre-cy eſt plus beau que cettuy-là.

Notez encore que pour *Cettuy-cy, Cettuy-là : Cette-cy, Cette-là :* on prononce ordinairement, *Stuy-cy, Stuy-là, Ste-cy, Ste-là.*

Merckt noch dat men gemeenlijck voor Cettuy-cy, Cettuy-là, Cette-cy, Cette-là, *pronontieert* Stuy-cy, Stuy-là, Ste-cy, Ste-là.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

POSSESSIFS.

	Conjonctifs.		Abſolus.	
Maſc.	Mon, *Mijn.*	Mes, *Mijne.*	Le mien, *Mijn.*	Les miens, *Mijne.*
	Ton, *U.*	Tes, *Uwe.*	Le tien, *U.*	Les tiens, *Uwe.*
	Son, *Sijn.*	Ses, *Sijne.*	Le ſien, *Sijn.*	Les ſiens, *Sijne.*
Fem.	Ma, *Mijn.*	Mes, *Mijne.*	La mienne, *Mijn.*	Les miennes, *Mijne.*
	Ta, *U.*	Tes, *Uwe.*	La tienne, *U.*	Les tiennes, *Uwe.*
	Sa, *Sijn.*	Ses, *Sijne.*	La ſienne, *Sijn.*	Les ſiennes, *Sijne.*
	Nos, *Ons-lieden.*		Le, la noſtre, *Onſe lied.*	Les noſtres, *Onſe lieden.*
Com.	Noſtre, *Ons, Onſe.*	Vos, *U-lieder.*	Le, la voſtre, *U-lieder.*	Les voſtres, *U-lieder.*
	Voſtre, *U-lieder.*	Leur. Leurs. *Haer-lieder.*	Le, la leur, *Haer-lieder.*	Les leurs, *Haer-lieder.*

Quant aux pronoms precedens poſſeſſifs. Notez premierement, que pour *ma, ta, ſa,* feminins, on prepoſe aux noms feminins commençans par une voyelle ou *h* muette, *Mon, ton, ſon,* maſculins, pour eviter la cacofonie en parlant; comme, *Mon ame, mon hoſteſſe,* pour *ma ame, ma hoſteſſe.*

Notez en ſecond lieu, que les poſſeſſifs abſolus, tenans place d'attribut, c'eſt-à-dire mis ſeparement de leurs ſubſtantifs, moyennant un verbe perdent l'article, comme, *cette maiſon là eſt mienne,* pour, *la mienne.*

Notez en troiſieſme lieu, que les abſolus ſe mettent ſans article, en la place des conjonctifs, ſi on leur prepoſe le nombre, *un, une,* ou quelqu'une de ces dictions, *Aucun, quelqu'un, quelqu'une, autre, ce, chaque, nul, certains, certaines,* comme, *un mien amy,* &c.

Remarquez en quatrieſme lieu, que *leur* & *leurs* ſervent quand une choſe eſt dite poſſedée de pluſieurs, comme, *ils ont perdu leur bien, & leurs amis.*

Aengaende deſe voorgaende pronomina poſſeſſiva. Merckt voor eerſt, dat men in plaets van ma, ta, ſa, *feminins, voor nomina feminina beginnende van een vocael* of *ſtomme* h, *ſtelt* Mon, ton, ſon, *maſculins, om een quaet geluyt te ſchouwen, gelijck,* mon ame, mon hoſteſſe, *voor,* ma ame, ma hoſteſſe.

Merckt ten tweeden, dat de pronomina poſſeſſiva abſoluta, *geſtelt zijnde in plaetſe van een* prædicatum, *dat is, geſcheyden zijnde van haer ſubſtantif, door tuſſchen komen van een verbum, haer artijckel verlieſen, als,* cette maiſon là eſt mienne, *voor,* la mienne.

Merckt ten derden, dat d'abſoluta gebruyckt worden ſonder artijckel, in plaetſe van conjunctiva, wanneer voor deſelve geſtelt wordt 't getal, un, une, *een, of eenigh van deſe woorden,* Aucun, quelqu'un, quelqu'une, autre, ce, chaque, nul, tel, certains, certaines, *gelijck,* un mien amy, *&c.*

Merckt ten vierden, dat leur *en* leurs *gebruyckt worden wanneer een dinck van veelen beſeten wordt, gelijck,* ils ont perdu leur bien, & leurs amis.

Des Relatifs,

Van de Relativen,

Il & luy, voyez cy-deſſus aux Perſonels, *Iceluy, Icelle, Iceux, Icelles.* Ils ſe declinent avec l'article indefini. Mais *il & luy* different *d'Iceluy & d'Icelle,* en ce qu'ils n'admettent jamais la compagnie d'un ſubſtantif, & *Iceluy & Icelle* peuvent eſtre ſans & avec le ſubſtantif.

Le, la, les, ſont auſſi des articles, mais ils precedent immediatement les noms; mais ils

Il *en* luy, *ſiet boven in de Perſonalia,* Iceluy, Icelle, *die,* Iceux, Icelles *ſy-luyden. Sy worden gedeclineert met een articulus indefinitus. Maer* il *en* luy *verſcheelen van* Iceluy *en* Icelle *in deſen, dat ſy nimmermeer gemeynſchap hebben met een ſubſtantivum, daer* Iceluy *en* Icelle *konnen gebruyckt worden ſonder en met een ſubſtantivum.*

Le, *hem,* la, *haer,* les *haer-lieden, zijn oock artijckelen, maer dan gaenſe aldernaeſt voor no-*

ſont

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſont pronoms relatifs, quand ils precedent immediatement un verbe, & referent le ſubſtantif qui les a precedé au nominatif, comme, *Voulez vous cette roſe? ouy je la veux. Il eſt riche, & je ne le ſuis pas, & nous ne le ſommes pas.* Ou bien quand ils ſuivent immediatement un verbe en la maniere imperative: comme, *La vertu eſt honorable, ſuivons la. Dieu eſt veritable, oyons le.*

Là, eſt auſſi un adverbe de lieu, mais alors il eſt marqué d'un accent grave.

Des particules y *&* en.

Ces deux particules ont diverſes ſignifications, qui apportent beaucoup de difficulté aux apprentifs.

Y, ſe joint aux adjectifs & verbes qui requierent aprés eux le datif: & refere la choſe, laquelle ſi elle eſtoit repétée, ſe mettroit au datif, & deſire étre preferé à l'adjectif, ou verbe qui la regit, comme, *Nous y ſommes enclins de nature*, pour *nous ſommes enclins à cela.*

Elle refere auſſi le lieu auquel, & vers lequel on eſt, ou, où on va, comme, *Eſt il à la ville? Ouy il y eſt. Va t'il à l'Egliſe? Ouy il y va.*

En eſt quelquesfois un adverbe de lieu, quelquefois une prépoſition. Icy nous le prennons pour une particule relative indeclinable, & ainſi il refere la choſe, la perſonne, & les lieux, qui ſeroient au datif, ou à l'ablatif, comme, *Je luy en ay parlé. Qu'en voulez vous donner. J'en ſuis content. Allez vous à l'Egliſe. J'en viens.*

Sans antecedent elle ſe conſtruit avec les verbes, *Aller, venir, retourner, fuir, courir*, qui ſignifient un mouvement de lieu: mais il luy faut prépoſer un de ſes pronoms accuſatifs, *Me, te, ſe, nous, vous, luy, leur*, comme, *Je m'en vay, il s'en retourne*, priſe ainſi abſolument, elle ſignifie un depart de lieu: encor que nous puiſſions auſſi conſecutivement exprimer le lieu duquel on ſort, & auquel on va, y adjoutant les prepoſitions neceſſaires, comme, *Je m'en vay de cette ville à Paris.*

Si vous exprimez, ou ſousentendez quelque antecedent toutes les deux particules ſont neceſſaires, comme, *Je viens de la Haye, & je m'y en retourne.*

mina; maer het ſijn pronomina relativa, wanneerſe aldernaeſt gaen voor een verbum, en herhalen het ſubſtantivum, 't welck in nominativo caſu is voorgegaen, als, Voulez vous cette roſe? ouy je la veux. Il eſt riche, & je ne le ſuis pas, & nous ne le ſommes pas. *Of oock wanneerſe aldernaeſt volgen een verbum in de modus imperativus, als*, La vertu eſt honorable, ſuivons la. Dieu eſt veritable, oyons le.

Là, *is oock een adverbium van plaets, 't welcke beteeckent*, daer; *maer dan wort het beteeckent met een accentus gravis.*

Van de Particulen *y* en *en.*

Deſe twee woordekens hebben byſondere beduydenis, 't welck veel ſwarigheyt maeckt voor de Leerlingen.

Y, *wordt gevoeght by adjectiva en verba, die achter haer een datif vereyſchen: en het herhaelt die ſaeck, dewelcke, by aldienſe ware gerepeteert, ſoude geſtelt worden in dativo, en 't wil geſet worden voor 't adjectivum of verbum, daer 't van geregeert wordt, gelijck*, Nous y ſommes enclins de nature, *voor* nous ſommes enclins à cela.

Het herhaelt oock de plaetſe, in welcke, en tot welcke, als, Eſt il à la ville? Ouy il y eſt. Va t'il à l'Egliſe? Ouy il y va.

En, *is ſomtijts een adverbium loci, ſomtijts een præpoſitie. Hier nemen wy 't voor een relativum, dat niet gedeclineert kan worden, en alſoo herhaelt het de ſaeck, de perſoone, en de plaetſen, die men in genitivo of ablativo ſoude ſtellen, als*, Je luy en ay parlé. Qu'en voulez vous donner. J'en ſuis content. Allez vous à l'Egliſe, j'en viens.

Sonder antecedent of voorgaende wort het geconſtrueert met de verba, Aller, venir, retourner, fuir, courir, *dewelcke beteeckenen een beweginge van de plaets; maer men moet'er een van deſe pronomina accuſativa voor ſtellen*, Me, te, ſe, nous, vous, luy, leur, *als*, Je m'en vay, il s'en retourne, *en alſoo abſolut genomen, beteeckent het een weghgaen van plaets: al-hoe-wel wy mede door eenige conſequentie konnen uytdrucken de plaets van waer en tot welcke wy gaen, de noodſakelijcke prepoſitien daer tuſſchen komende*, Je m'en vay de cette ville à Paris.

Wanneer gy eenigh antecedent uytdruckt, of verſtaet, ſoo zijnder beyde de particulen van nooden, gelijck, Je viens de la Haye, & je m'y en retourne.

Elles

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Elles doivent tousjours preceder le verbe, & ſi toutes deux ſont requiſes, *y*, doit preceder. Mais, *en*, ſe joint immediatement au verbe, quelques adverbes exceptés, ſpecialement (*Bien*,) qui ſe peut elegamment mettre entre leſdites particules & l'infinitif, comme, *Eſtudiez ces preceptes & mettez peine d'en bien uſer.* Remarquez auſſi ces fraſes. *Gardés vous en bien. Je n'en puis plus. Je n'en puis mieux. En vouloir à quelqu'un. Où en ſommes nous.*

Mais aux propos de la maniere de commander elles doivent ſuivre le verbe imperatif, Ainſi, *Il eſt temps d'aller au marché, Allez y, & revenez en.*

Des particules, où, d'où, par où.

Ces trois particules ſont ordinairement adverbes: mais nous les conſiderons icy comme relatifs.

Où, ſe met proprement & avec bonne grace pour ces relatifs, *Auquel, A laquelle*, tant ſingulier que plurier, comme, *La ville où je ſuis*, pour *La ville en laquelle je ſuis.*

D'où, ſe met pour *duquel, de laquelle, deſquels, deſquelles.* Et cela avec les verbes ſignifians un mouvement de lieu, comme, *Le lieu d'où vous venez*, pour *duquel vous venez.*

Par où, ſe met pour, *Par lequel, Par laquelle* tant au ſingulier, qu'au plurier: Exemp. *Par où eſtes vous venu.*

Qui, eſt de tout genre & de tous nombres, quand il n'eſt pas interrogatif, il a à l'accuſatif *Que*, lequel accuſatif eſt auſſi nominatif, mais ſeulement au neutre genre Latin, comme, *C'eſt ce que c'eſt.*

Quoy, quand il eſt ſans article, il eſt ſeulement de l'accuſatif, tant plurier, que ſingulier.

Quel & quelle, ſe declinent avec les articles definis, *Le, la, du, de la: Au, à la, &c.*

Dont, eſt une particule qui ſe met au lieu de *duquel, de laquelle: desquels, desquelles:* & au lieu de, *de qui, dequoy:* comme, *Je viens du lieu dont vous m'aviez parlé.*

Même, eſt un adjectif lequel joint à un nom ſignifie en Latin, *Idem*, ou *Ipſe*: mais joint au pronom, il vaut autant que la particule Latine *Met*, comme, *Moy-même, toi-même.*

Sy moeten altijt aldernaeſt gaen voor een verbum, en wanneer beyde de particulen van noode zijn, ſoo moet y voor gaen. Maer en *wort aldernaeſt gevoegt, uytgeſondert eenige adverbien, ſpecialijck,* (Bien) *wel, 't welk bequamelijk geſtelt kan worden tuſſchen de geſeyde particulen en een infinitif, gelijk*, Eſtudiez ces preceptes & mettez peine d'en bien uſer. *Let ook op deſe maniere van ſpreeken.* Gardez vous en bien. Je n'en puis plus. Je n'en puis mieux. En vouloir à quelqu'un. Où en ſommes nous.

Maer in een gebiedende reden, volgen ſy het verbum imperativum, dus, Il eſt temps d'aller au marché, Allez y, & revenez en.

Van de particulen, *où, d'où, par où.*

Deeſe drie woordekens zijn gemeenlijk adverbien: maer hier conſidereeren wy de ſelve als relativa.

Où, *waer, wordt eygentlijk en met goet fatſoen geſtelt voor deeſe relativen*, Auquel, A laquelle, *ſoo in ſingulari als plurali, gelijk*, La ville où je ſuis, *voor* La ville en laquelle je ſuis.

D'où, *waer van, wordt geſet voor* duquel, de laquelle, deſquels, deſquelles; *En dat met woorden beduydende een beweeginge van plaets, als*, Le lieu d'où vous venez, *voor*, duquel vous venez.

Par où, *waer heen, wordt gebruykt voor*, Par lequel, par laquelle, *ſoo in plurali als ſingulari. als*, Par où eſtes vous venu.

Qui, *welcke, is van alle genus en numerus, als 't geen interrogativum is ſoo heeft het in accuſativo* Que, *welcke accuſativus ook een nominativus wordt, maer alleenlijk in 't Latijnſche neutrum genus, als*, C'eſt ce que c'eſt.

Quoy, *welcke, wanneer 't geen articulus heeft, ſoo is 't alleen een accuſativus, ſoo in ſingulari als plurali.*

Quel *en* quelle, *worden gedeclineert met d'articulen definit.* Le, La, Du, De la: Au, A la, *&c.*

Dont, *is een woordeken dat geſtelt wordt in plaetſe van* Duquel, De laquelle: Deſquels, Deſquelles: *en in plaetſe van* De qui, Dequoy: *gelijk* Je viens du lieu dont vous m'aviez parlé.

Meſme, *is een adjectif, 't welk gevoegt by een nomen, beteeckent in 't Latijn* Idem *of* Ipſe, *in 't Duytſch* 't ſelve *of* de ſelve: *maer geſtelt by een pronomen, ſoo beduydt het even ſoo veel als het Latijnſche woordeken* Met, *gelijck*, Moy-meſme, Toy-meſme.

Des

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Des Indefinis.

J'appelle pronoms indefinis ceux qui ſignifient une perſonne, ou choſe incertaine, & iceux ſont les ſuivans.

Quelque, eſt de commun genre, & ſe conſtruit avec un ſubſtantif, comme, *quelqu'homme*, *quelque femme.*

Quelqu'un, eſt un ſubſtantif, qui rejette la compagnie d'un autre ſubſtantif.

Aucun, ſignifie le meſme que *quelqu'un*, mais il peut étre ſans, & avec un ſubſtantif, il differe pourtant, en ce que le precedent ſert aux propoſitions affirmatives, & cettuy-cy aux negatives.

Chaſque, eſt un adjectif de commun genre.

Chaſcun, a le meſme ſens que le precedent, ſinon qu'il ſubſiſte en l'oraiſon, ſans & avec un ſubſtantif.

Quelconque, a ſon uſage aux oraiſons negatives, interrogatives, conditionnelles & dubitatives, & ſuit toujours le ſubſtantif, comme *Je ne vois raiſon quelconque en voſtre dire*, &c. L'on peut tousjours ſubſtituer en ſon lieu *aucun*, mais il doit preceder le ſubſtantif.

Quiconque, n'a point de plurier, & en l'oraiſon il ſe joint au verbe ſans ſubſtantif.

Nul, peut étre ſans & avec un ſubſtantif: toutefois le feminin *nulle*, eſt mieux joint au ſubſtantif qu'autrement. L'on s'en ſert ſouvent en réponſe abſoluë, comme, *Connoiſſez vous quelqu'un? Nul*, pour lequel ſont aſſez uſitez ces mots, *perſonne, ame qui vive, pas un.*

Autre, eſt un pur adjectif de commun genre.

Autruy, ſans plurier, eſt de commun genre; ſon uſage eſt divers, car avec l'article indefini il s'entend des perſonnes, & a qualité de ſubſtantif, comme, *Ne faites mal à autruy:* Mais avec l'article defini, il ſignifie le bien, c'eſt à dire, ce qui appartient à autruy, comme, *Je ne veux rien de l'autruy.* Les ſuſdits pronoms indefinis ſe declinent tous avec l'article indefini.

DU VERBE.

Quoy que la conjugaiſon des verbes François ſemble aſſez difficile à pluſieurs eſtran-

Van de Indefiniten.

Indefinita pronomina noeme ik die geene, dewelcke een onſeker perſoon of zake beteeckenen, en 't zijn die hier volgen.

Quelque, *iemandt, is van commune genus, en 't wordt gevoeght met een ſubſtantif, als,* quelqu'homme, quelque femme.

Quelqu'un, *iemandt, is een ſubſtantif, 't welcke noyt met eenig ander ſubſtantivum gevoegt wort.*

Aucun, *heeft deſelve beteeckenis als* quelqu'un, *maer 't kan geſtelt worden ſonder en met een ſubſtantif, en verſcheelt van 't voorgaende, dat het ſelve gebruykt wordt in affirmative propoſitien, en dit in negative.*

Chaſque, *een yeder, is een adjectivum van commune genus.*

Chaſcun, *heeft deſelve ſin als 't voorgaende, behalven dat het in een reede kan beſtaen, ſonder en met een ſubſtantif.*

Quelconque, *eenig, iemandt, wordt gebruykt in ontkennende, vragende, conditioneele, en twijfelachtige propoſitien, en volgt altijdt een ſubſtantivum, gelijck,* Je ne vois raiſon quelconque en voſtre dire, &c. *Men kan in plaets van* quelconque, *wel ſtellen* aucun, *doch 't ſelve moet altijdt voor 't ſubſtantivum gaen.*

Quiconque, *wie van allen, heeft geen plurael getal, en 't wordt in een reede gevoegt by 't verbum zonder ſubſtantivum.*

Nul, *niemant, kan ſonder en met een ſubſtantif gebruykt worden: Doch het femininum* Nulle, *wort beter met een ſubſtantif gevoegt, als ſonder. 't Wordt oock dickwils gebruyckt in een abſolute antwoordt, als,* Connoiſſez vous quelqu'un? Nul, *in plaets van welcke gebruyckelijck zijn deſe woorden,* perſonne, ame qui vive, pas un.

Autre, *Een ander, is een adjectif van commune genus.*

Autruy, *een ander, een tweede, ſonder plurael, is van commune genus, en verſcheyden gebruyk, want met een artikel indefinit, wort het verſtaen van perſoonen, en heeft de qualiteyt van een ſubſtantivum, als,* Ne faites mal à autruy: *Maer met een artikel definit, beteeckent het de goederen die een ander toebehooren, gelijk,* Je ne veux rien de l'autruy. *De voorzeyde pronomina indefinita worden met indefinite artikelen gedeclineert.*

VAN 'T VERBUM.

Alhoewel de conjugatie van de Franſche verbā veel vremdelingen ſeer ſwaer ſchijnt te weſen, ſoo

gers,

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

gers, il n'y a rien pourtant de plus facile ſi l'on remarque bien les regles que nous donnerons cy aprés. Mais parce que nul verbe ne ſe peut conjuguer ſans l'aide des verbes *avoir* & *eſtre*, nous donnerons premierement la conjugaiſon de ces deux verbes qui pour ce ſujet s'appellent auxiliaires.

iſſer nochtans niet lichter, wanneer men de regulen aenmerckt, die wy hier na zullen geven. Maer terwijl geen verbum kan geconjungeert worden, zonder de hulpe van't verbum avoir, *en* eſtre, *zoo zullen wy voor eerſt ſtellen de conjugatie van deſe twee verba, de welcke om die oorſake genoemt worden* helpende verba.

Conjugaiſon du verbe auxiliaire des actifs.

Avoir. *Hebben.*

Maniere indicative. Preſent.
Ick hebbe.

Sing. J'ai, Tu as, Il a.
Plur. Nous avons, Vous avez, Ils ont.

Imparfait.
Ick hadde.

J'avois, Tu avois, Il avoit.
Nous avions, Vous aviez, Ils avoient.

Parfait Defini.
Ick hadde.

J'eus, Tu eus, Il eut.
Nous eûmes, Vous euſtes, Ils eurent.

Parfait Indefini.
Ick hebbe gehadt.

J'ay eû, Tu as eû, Il a eû.
Nous avons eû, Vous avez eû, Ils ont eû.

Plus que Parfait.
Ick hadde gehadt.

J'avois eû, Tu avois eû, Il avoit eû.
Nous avions eû, Vous aviez eû, Ils avoient eû.

Futur.
Ick zal hebben.

J'auray, Tu auras, Il aura.
Nous aurons, Vous aurez, Ils auront.

Imperatif.
Hebt gy.

Aye, Qu'il ait, *ou* aye.
Ayons, Ayez, Qu'ils ayent.

Optatif, Preſent, & Futur.
Ick hebbe.

J'aye, Tu ayes, Il ait, *ou* aye.
Nous ayons, Vous ayés, Ils ayent.

Premier Imparfait.
Ick zoude hebben.

J'euſſe, Tu euſſes, Il eut.
Nous euſſions, Vous euſſiez, Ils euſſent.

2. Imparfait.
Ick zoude hebben.

J'aurois, Tu aurois, Il auroit.
Nous aurions, Vous auriez, Ils auroient.

Parfait.
Ick hebbe gehadt.

J'aye eû, Tu ayes eû, Il ait, *ou* aye eû.
Nous ayons eû, Vous ayez eû, Ils ayent eû.

1. Plus que Parfait.
Ick zoude gehadt hebben.

J'euſſe eû, Tu euſſes eû, Il eut eû.
Nous euſſions eû, Vous euſſiez eû, Ils euſſent eû.

2. Plus que Parfait.
Ick zoude gehadt hebben.

J'aurois eû, Tu aurois eû, Il auroit eû.
Nous aurions eû, vous auriez eû, ils auroient eû.

Futur du Conjonctif.
Ick zal gehadt hebben.

J'auray eû, Tu auras eû, Il aura eû.
Nous aurons eû, Vous aurez eû, Ils auront eû.

Infinitif. Preſ. & Impar.
Avoir, *Hebben.*

Parfait & plus que Parfait.
Avoir eû, *gehadt Hebben.*

Participe Preſent & Imparf.
Ayant, *Hebbende.*

Parfait & plus que Parfait.
Ayant eû, *Hebbende gehadt.*

Participe Paſſif.

Eu, *Maſculin.* Eue, *Feminin.* *Gehadt.*

Conjugaiſon du verbe auxiliaire des paſſifs & reflexifs. Eſtre.

Indicatif. Preſent.
Ick ben.

Je ſuis, Tu es, Il eſt.
Nous ſommes, Vous eſtes, Ils ſont.

Imparf.
Ick was.

J'eſtois

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

J'eſtois, Tu eſtois, Il eſtoit.
Nous eſtions, Vous eſtiez, Ils eſtoient.

Parf. Def.
Ick was.

Je fus, Tu fus, Il fut.
Nous fumes, Vous fuſtes, Ils furent.

Parf. Indef.
Ick hebbe geweeſt.

J'ay eſté, Tu as eſté, Il a eſté.
Nous avons eſté, Vous avez eſté, Ils ont eſté.

Plus que Parfait.
Ick hadde geweeſt.

J'avois, Tu avois, Il avoit eſté.
Nous avions, Vous aviez, Ils avoient eſté.

Futur.
Ick zal weſen.

Je ſeray, Tu ſeras, Il ſera.
Nous ſerons, Vous ſerez, Ils ſeront.

Imperatif.
Sijt gy.

Sois, Qu'il ſoit.
Soyons, Soyez, Qu'ils ſoyent.

Optatif. Preſent & Futur.
Ick ben.

Je ſois, Tu ſois, Il ſoit.
Nous ſoyons, Vous ſoyez, Ils ſoyent.

1. Imparf.
Ick zoude weſen.

Je fuſſe, Tu fuſſes, Il fuſt.
Nous fuſſions, Vous fuſſiez, Ils fuſſent.

Du nombre & de l'ordre des conjugaiſons Françoiſes.

Il y a quatre conjugaiſons Françoiſes qui ſe connoiſſent par la diverſe terminaiſon de leurs infinitifs. La premiere l'a en *er*, comme, *Aimer*, *Parler*.

La ſeconde en *ir*, comme, *Baſtir*.
La troiſiéme en *oir*, comme, *Voir*.
La quatriéme en *re*, comme, *Lire*.

Or tous les verbes ſont, ou actifs, deſquels l'action paſſe en un ſujet eſtranger de l'agent, c'eſt pourquoy les Grammairiens les appellent tranſitifs.

2. Imparf.
Ick zoude weſen.

Je ſerois, Tu ſerois, Il ſeroit.
Nous ſerions, Vous ſeriez, Ils ſeroyent.

Parfait.
Ick geweeſt hebben.

J'aye, Tu ayes, Il ait, *ou* aye eſté.
Nous ayons, Vous ayez, Ils ayent eſté.

1. Plus que Parfait.
Ick zoude geweeſt hebben.

J'euſſe, Tu euſſes, Il eût eſté.
Nous euſſions, Vous euſſiez, Ils euſſent eſté.

2. Plus que Parfait.
Ick zoude geweeſt hebben.

J'aurois, Tu aurois, Il auroit eſté.
Nous aurions, Vous auriez, Ils auroyent eſté.

Fut. du Conjonctif.
Ick zal geweeſt hebben.

J'auray, Tu auras, Il aura eſté.
Nous aurons, Vous aurez, Ils auront eſté.

Infinitif. Preſ. & Imp.
Eſtre, *Weſen of zijn.*
Parf. & plus que Parf.
Avoir eſté, *geweeſt Hebben.*

Part. Preſ. & Imp.
Eſtant, *Weſende.*
Parf. & plus que Parf.
Ayant eſté, *Hebbende geweeſt.*

Part. Paſſif.
Eſté, *Geweeſt.*

Van 't getal en ordre der Franſche conjugatien.

Daer ſijn vier conjugatien van de verba, de welcke uyt de verſcheyden terminatien van haer infinitiven worden onderſcheyden. De eerſte heeft haer terminatie in er, *als:* Aimer, *beminnen*, Parler, *ſpreecken.*

De tweede in ir, *als*, Baſtir, *Bouwen.*

De derde in oir, *als*, Voir, *ſien.*

De vierde in re, *als*, Lire, *leſen.*

Alle verba ſijn activa ofte werckende, welckers werckinge gaet in een ſubject, vremt van de doende of werckende, welcke daer om tranſitiva *genoemt worden van de Grammaticijns.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ou bien Reciproques ou Reflexifs, qui ſont les meſmes actifs, mais entant qu'ils reflechiſſent leur action ſur l'agent meſme, & ainſy un meſme agit & patit, comme, *Je m'aime, Tu t'aimes, Il s'aime.*

Ou enfin neutres, qui different ſeulement des precedens en l'application des temps de l'auxiliaire, comme, *Aller, Venir.*

De la deduction des temps.

Toute la conjugaiſon des verbes depend de cinq choſes. La premiere, eſt le theme, c'eſt à dire la premiere perſonne du preſent indicatif. La 2. le paſſé defini ſimple. La 3. l'infinitif. La 4. le participe actif preſent. Et la 5. le participe preterit paſſif.

En la premiere conjugaiſon, le preſent indicatif, ſe forme de l'infinitif, rejettant *r* finale, & changeant *é* maſculin en *e* feminin, & prepoſant le pronom *Je*, ainſi, *Aimer*, *J'aime. Parler*, *Je parle.*

En la ſeconde, rejettez *r* finale ou la changez en *s*, ainſi, *Baſtir*, *Je baſti*, ou *Je baſtis.*

En la troiſiéme, l'on rejette pareillement en pluſieurs la lettre *r*, ou on la change en *s*, ainſi, *Voir*, *Je voy*, ou *vois*, & aux verbes en *Evoir*, on change *Evoir*, en *ois*, ainſi, *Concevoir*, *Je conçois.*

En la 4. on change *re* en *s*, ainſy, *Lire*, *Je lis. Prendre*, *Je pren*, ou *prens.* De la même maniere que vous formez le theme de l'infinitif, ainſy en maniere contraire formerez vous l'infinitif du theme.

Le preterit defini en la premiere conjugaiſon, ſe forme de l'infinitif, changeant *er*, en *ay*, ainſi, *Aimer*, *J'aimay.*

En la ſeconde conjugaiſon, il eſt du tout ſemblable en ſon ſingulier, au theme. Mais il differe en ſon plurier, car il a ſon plurier en *imes*, ainſi, *Nous baſtimes*, & le theme l'a en *ſſons*, ainſi *Nous baſtiſſons.* Ce qui ſe doit entendre des verbes reguliers.

En la troiſieſme il ſe fait de la premiere perſonne ſinguliere du theme, changeant *ois* en *eus*, ainſi, *je conçois*, *je conceus*, toutesfois *je voy* à *je vis.*

En la quatriême, changeant la derniere ſyllabe de la premiere perſonne du theme, en *is*, ou *us*, vous avez le preterit defini, ainſi, *Je connois*, *Je connus*, *j'apprens*, *j'appris.*

Of Reciproca of Reflexiva, de welcke oock activa ſijn, maer voor ſoo veel zy haer werckinge wederom trecken tot den agent zelfs, en alſoo een en de zelve werkt en lijdt, als, Je m'aime, Tu t'aimes, Il s'aime.

Of eyndelijk neutra, de welcke alleenlijk van de voorgaende verſchillen in de applicatie van de tempora of tijden van't helpende verbum, als, Aller, Venir.

Van de deductie der tempora.

De gantſche conjugatie van de verba beſtaet in vijf deelen. 't Eerſte is het thema, *dat is te ſeggen de eerſte perſoon van't præſ. indicatif. Het tweede is 't* præter. ſimplex definitum. *'t Derde d'infinitif. 't Vierde het* particip. activum præſens. *'t Vijfde 't* participium præteritum paſſivum.

In de eerſte conjugatie wordt het præſens indicatif gemaekt van de infinitif, wech werpende de leſte r, *en veranderende de* é *maſculin in een* e *feminin, en daer voor ſtellende het pronomen* Je, *dus,* Aimer, J'aime. Parler, Je parle.

In de tweede conjugatie verwerpt de leſte r, *of verandert ſe in een* s, *zoo,* Baſtir, Je baſti, *of* Je baſtis.

In de derde wordt van gelijcken in veelen de letter r *wech geworpen, of verandert in* s, *zoo,* Voir, Je voy, *of* Je vois, *en in verba eyndigende in* Evoir, *wordt* Evoir *verandert in* ois, *zoo,* Concevoir, Je conçois.

In de vierde wordt de leſte ſyllabe verandert in s, *aldus,* Lire, Je lis. Prendre, Je prens. *Op de zelfde maniere als gy het thema maeckt van de infinitif, zoo wordt wederom aen d'andere zijde d'infinitif van het thema geformeert.*

Het preteritum definitum in de eerſte conjugatie wordt gemaekt van de infinitif, veranderende er *in* ay, *dus,* Aimer, J'aimay.

In de tweede conjugatie is het ſijn thema in ſingulari t'eenemael gelijk, als, Je bâtis. *Maer het verſchilt in ſijn plurael, want het heeft ſijn plurael in* imes, *zoo,* Nous baſtimes, *en het thema in* ſſons, *zoo,* Nous baſtiſſons, *'t welcke verſtaen moet worden van regulare verba.*

In de derde, wordt het gemaekt van d'eerſte perſoon ſingulaer van het thema, veranderende ois, *in* eus, *dus* Je conçois, Je conceus: *Nochtans heeft* Je voy, Je vis.

In de vierde, veranderende de leſte ſyllabe van de eerſte perſoone van 't thema in is *of* us, *hebt gy 't preteritum definitum, zoo,* Je connois, Je connus, J'apprens, J'appris.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Le participe preſent actif ſe forme de la premiere perſonne pluriere du theme, changeant *ons* en *ant:* comme *aimons*, *aimant*. De cette regle ſont exceptez *ayant*, *ſçachant*, & *eſtant*, qui ont aux premieres perſonnes plurieres de leur preſent indicatif, *avons*, *ſçavons*, *ſommes*.

Le participe paſſif en la premiere conjugaiſon, ſe finit par *é* maſculin, & ſe fait de l'infinitif, rejettant l'*r*, ainſi, *parler*, *parlé*.

En la ſeconde il ſe fait auſſi de l'infinitif, rejettant l'*r*, ainſi, *baſtir*, *baſti*.

La troiſiéme l'a terminé en *eu*, & ſe fait de la premiere perſonne ſinguliere du preſent indicatif, changeant la derniere ſyllabe en *eu*, ainſi, *j'apperçois*, *apperceu*.

En la quatriéme nous ne pouvons donner de regle certaine, & pour ce ſujet il faut recourir à l'uſage. Quelques-uns l'ont en *eu*, comme, *leu*, pluſieurs l'ont en *t*, & en iceux c'eſt ordinairement la troiſieme perſonne ſinguliere du theme, comme, *fait*, *dit*, & d'autres autrement. Venons maintenant à la formation des autres temps, qui ſe forment de ceux-cy.

L'Imparfait de l'indicatif ſe fait de la premiere perſonne pluriere du theme, changeant *ons* en *ois*, ainſi, *nous parlons*, *je parlois*.

Le parfait indefini ſe compoſe de ſon participe paſſif, & du preſent indicatif de l'auxiliaire, *j'ay*, ou *je ſuis*, ainſi, *j'ay parlé*, *je ſuis venu*.

Le plus que parfait ſe compoſe de ſon propre participe paſſif, & de l'imparfait de l'auxiliaire, ainſi, *j'avois parlé*, *j'eſtois venu*.

Le futur indicatif ſe fait de l'infinitif, adjouſtant *ay*, ainſi, *donner*, *je donneray*. Le verbe *voir*, fait *je verray*. *Sçavoir*, fait *je ſçauray*. *Avoir*, *j'auray*. *Eſtre*, *je ſeray:* Et les verbes qui ont leur infinitif en *evoir*, ont leur futur en *vray*, comme, *concevoir*, *je concevray*.

La ſeconde perſonne ſinguliere de l'imperatif, eſt toûjours la premiere du preſent indicatif, rejettant le pronom, ainſi, *je chante:* Exceptez *j'ay*, *je ſuis*, & *je ſçay*, qui ont en leur imperatif, *ayez*, *ſois*, *ſçachez*.

La troiſiéme perſonne ſinguliere, ſe fait de

't Participium præſens actif wort geformeert van de eerſte perſoone plurael van't thema, veranderende ons *in ant: als* aimons, aimant: *uytgeſondert* ayant, ſçachant, *en* eſtant, *dewelcke in d'eerſte perſoone plurael van haer præſens indicatif hebben*, avons, ſçavons, ſommes.

't Participium paſſivum in d'eerſte conjugatie, eyndight in é *maſculin, en wordt gemaeckt van de infinitif, verwerpende de* r *in't eynde, ſoo,* parler, parlé.

In de tweede wordt het oock geformeert van de infinitif, wech werpende de leſte r, *ſoo,* baſtir, baſti.

De derde eyndight in eu, *en wordt gemaeckt van de eerſte perſoone ſingulari van't præſens indicatif, veranderende de leſte ſyllabe in* eu, *ſoo,* j'apperçois, apperçeu.

In de vierde kan men geen ſekere regel geven, en daerom moet men tot het gebruyck loopen. Sommige hebben haer terminatie in eu, *gelijck,* leu, *veele in* t, *en in die gene is 't gemeenlijck de derde perſoone ſingular van't thema, gelijck,* fait, dit, *en andere anders. Laet ons nu komen tot de formatie van de tempora, die van deſe gededuceert worden.*

't Imperfectum indicativi wordt gemaeckt van de eerſte perſoone plurali van't thema, veranderende ons *in* ois, *ſoo,* nous parlons, je parlois.

't Perfectum indefinitum wordt gemaeckt van 't participium paſſif van yder verbum, en van 't præſens van de indicatif van't helpende verbum, ſoo, j'ay parlé, je ſuis venu.

't Pluſquamperfectum wordt gemaeckt van ſijn participium paſſivum, en van 't imperfectum van ſijn helpende verbum, aldus, j'avois parlé, j'eſtois venu.

't Futurum indicativi wort geformeert van de infinitif, daer toe doende ay, *ſoo,* donner, je donneray. *En de woorden die haer infinitif hebben in* evoir, *hebben haer futurum in* vray, *gelijck,* concevoir, je concevray; *'t verbum* voir, *heeft,* je verray, *en* ſçavoir, je ſçauray. Avoir, j'auray. Eſtre, je ſeray.

De tweede perſoone ſingulaer van de imperatif is altijdt d'eerſte van't præſens indicativi, wech werpende 't pronomen, ſoo, je chante: *Uytgenomen* j'ay, je ſuis, *en* je ſçay, *de welcke hebben* ayez, ſois, ſçachez.

De derde perſoone ſingulaer wort gemaekt van

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

la troiziéme pluriele du preſent indicatif, oſtant *nt*, & pour le pronom *ils*, mettez, *qu'il*, ainſi, *ils parlent, qu'il parle:* Exceptez les trois ſuſdits, & *dire*, & *faire*, qui ont, *qu'il die*, ou *diſe*, *qu'il faſſe.*

Les temps de l'optatif, & du conjonctif ſe forment des precedens, comme il ſuit:

La premiere perſonne ſinguliere du preſent, eſt toûjours la troiziéme ſinguliere de l'imperatif, même aux irreguliers, comme, *Qu'il baſtiſſe, je baſtiſſe:* Exceptez, *je ſuis*, qui a *qu'il ſoit, je ſois.* La premiere perſonne pluriele eſt toûjours en *ions*, comme *nous diſions, nous faſſions.*

Le premier imparfait ſe fait de la ſeconde ſinguliere du preterit defini, adjoutant, *ſe*, ou de la premiere perſonne, quand elle finit par *s*, comme, *Tu donnas, je donnaſſe, je*, ou *tu conceus, je conceuſſe.*

Le ſecond imparfait ſe fait du futur indicatif, changeant *ray* en *rois*, comme, *Je parleray, je parlerois.*

Les preterits parfaits & plus que parfaits ſont compoſés de leur participe paſſif, & le parfait, du preſent optatif de l'auxiliaire, & les plus que parfaits des deux imparfaits des dits auxiliaires, ainſi, *J'aye parlé, je ſois venu: j'euſſe parlé, j'aurois parlé: je fuſſe venu, je ſerois venu.*

Le futur conjonctif ſe compoſe de ſon participe paſſif, & du futur indicatif de ſon auxiliaire, ainſi, *J'auray parlé, je ſeray venu.*

Les parfaits & plus que parfaits tant de l'infinitif que du participe ſe compoſent à proportion comme les precedents, ainſi, *Avoir parlé, eſtre venu, ayant parlé, eſtant venu.*

Toutes les regles precedentes ſervent auſſi pour les verbes irreguliers.

de derde plurael van't preſent indicatif, wechnemende nt, *en voor 't pronomen* ils *ſtellende* qu'il, *ſoo*, ils parlent, qu'il parle: *Uytgeſondert de drie boven-geſeyde, en* dire, faire; *welcke hebben* qu'il die, *of* diſe, qu'il faſſe.

De tempora of tijden van de optatif en conjonctif worden gemaeckt van de voorgaende, als volgt:

d'Eerſte perſoon ſingulaer van't preſens is altijdt de derde ſingulaer van d'imperatif, ſelfs in de irregulare verba, gelijck, qu'il baſtiſſe, je baſtiſſe, *Uytgeſondert* je ſuis, *'t welck heeft,* qu'il ſoit, je ſois, *d'eerſte perſoone plurael is altijdt in* ions, *gelijck,* nous diſions, nous faſſions.

't Eerſte imperfect wordt gemaeckt van de tweede ſingulaer van 't preteritum definitum, daer by doende ſe, *of van de eerſte perſoone, wanneer deſelve eyndight in* s, *gelijck,* tu donnas, je donnaſſe, je *of* tu conceus, je conceuſſe.

Het tweede imperfect wordt geformeert van 't futurum indicativi, veranderende ray *in* rois, *gelijck,* je parleray, je parlerois.

De preterita perfecta, en pluſquam perfecta, zijn te ſamen gevoeght van haer participium paſſivum, en helpende verbum, te weten: het perfectum van 't preſens optativi, en de tweede pluſquam perfecta van de twee imperfecta optativi van haer geſeyde helpende verba, ſoo, j'aye parlé, je ſois venu, je me ſois delecté. J'euſſe parlé, je fuſſe venu, je me fuſſe delecté. J'aurois parlé, je ſerois venu, je me ſerois delecté.

Het futurum van de conjonctif wordt gecomponeert van ſijnen participium paſſivum, en 't futurum van de indicatif van ſijn helpende verbum, aldus, j'auray parlé, je ſeray venu, je me ſeray delecté.

Het perfectum en pluſquam perfectum, ſoo van de infinitif, als van 't participium, worden van gelijcken gemaeckt van haer participium paſſivum, en van 't preſens en imperfectum van de infinitif, en van 't participium van haer helpende verbum, ſoo, Avoir parlé, eſtre venu, s'eſtre delecté, ayant parlé, eſtant venu, s'eſtant delecté.

Alle deſe voorſeyde regelen dienen mede voor de irreguliere verba.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Premiere Conjugaiſon.

De eerſte Conjugatie.

Indicatif Preſent.
Ick beminne.

J'aime, Tu aimes, Il aime.
Nous aimons, Vous aimez, Ils aiment.

Imparfait.
Ick beminde.

J'aimois, mois, moit.
Nous aimions, miez, moient.

Parfait defini.
Ick beminde.

J'aimay, mas, ma.
Nous aimaſmes, maſtes, merent.

Parfait Indefini.
Ick hebbe bemindt.

J'ay, Tu as, il a aimé.
Nous avons, Vous avez, Ils ont aimé.

Plus que parfait.
Ick hadde bemint.

J'avois, vois, voit aimé.
Nous avions, viez, voient aimé.

Futur.
Ick zal beminnen.

J'aymeray, ras, ra.
Nous aimerons, rez, ront.

Imperatif.
Bemint gy.

Aime, Qu'il aime.
Aimons, aimez, Qu'ils aiment.

Optatif Preſent & Imp.
Ick beminne.

J'aime, Tu aimes, Il aime.
Nous aimions, miez, ment.

1. Imparfait.
Ick zoude beminnen.

J'aimaſſe, maſſes, mat.
Nous aimaſſions, ſſiez, ſſent.

2. Imparf.
Ick zoude beminnen.

J'aimerois, rois, roit.
Nous aimerions, riez, roient.

Parfait.
Ick bemint hebbe.

J'aye, Tu ayes, Il ait, *ou* aye aimé.
Nous ayons, ayez, ayent aimé.

1. Plus que parfait.
Ick ſoude bemint hebben.

J'euſſe, euſſes, eut aimé.
Nous euſſions, euſſiez, euſſent aimé.

2. Plus que parfait.
Ick ſoude bemint hebben.

J'aurois, rois, roit aimé.
Nous aurions, riez, roient aimé.

Fut. du Conjonctif.
Ick ſal bemint hebben.

J'auray, ras, ra aimé.
Nous aurons, rez, ront aimé.

Infinitif Pref. & Imp.

Aimer, *Beminnen.*

Parf. & plus que Parf.

Avoir aimé, *Bemint hebben.*

Part. Pref. & Imp.

Aimant, *Beminnende.*

Parfait & plus que Parfait.

Ayant aimé, *Hebbende bemint.*

Part. paſſif.

Aimé, *maſculin*, Aimée, *feminin*, { *Bemindt.*

Seconde Conjugaiſon.

De tweede Conjugatie.

Indicatif. Preſent.
Ick bouwe.

Je baſtis, Tu baſtis, Il baſtit.
Nous baſtiſſons, Vous baſtiſſez, Ils baſtiſſent.

Imparfait.
Ick bouwde.

Je baſtiſſois, ſſois, ſſoit.
Nous baſtiſſions, ſſiez, ſſoient.

Parfait Defini.
Ick bouwde.

Je baſtis, tis, tit.
Nous baſtimes, tites, tirent.

Parfait indefini.
Ick heb gebouwt.

J'ay baſty, Tu as baſti, Il a baſti.
Nous avons, Vous avez, Ils ont baſti.

Plus que parfait.
Ick hadde gebouwt.

J'avois

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

J'avois, Tu avois, Il avoit baſti.
Nous avions, aviez, avoient baſti.

Futur.

Ick ſal bouwen.

Je baſtiray, Tu baſtiras, Il baſtira.
Nous baſtirons, tirez, tiront.

Imperatif.

Bouwt gy.

Baſtis, Qu'il baſtiſſe.
Baſtiſſons, baſtiſſez, Qu'ils baſtiſſent.

Optatif preſ. & 1. imparf.

Ick bouwe.

Je baſtiſſe, Tu baſtiſſes, Il baſtiſſe.
Nous baſtiſſions, ſſiez, ſſent.

2. Imparfait.

Ick ſoude bouwen.

Je baſtirois, tirois, tiroit.
Nous baſtirions, tiriez, tiroient.

Parfait.

Ick hebbe gebouwt.

J'aye, Tu ayes, Il ait baſti.
Nous ayons, Vous ayez, Ils ayent baſti.

1. Plus que parfait.

Ick ſoude gebouwt hebben.

J'euſſe, Tu euſſes, Il eût baſti.
Nous euſſions, euſſiez, euſſent baſti.

2. Plus que parfait.

Ick ſoude gebouwt hebben.

J'aurois, Tu aurois, Il auroit baſti.
Nous aurions, auriez, auroient baſti.

Futur du Conjonctif.

Ick ſal gebouwt hebben.

J'auray, Tu auras, Il aura baſti.
Nous aurons, rez, ront baſti.

Infinitif. preſ. & Imparf.

Baſtir, *Bouwen.*

Parfait & plus que parfait.

Avoir baſti, *hebben Gebouwt.*

Particip. preſent & imparf.

Baſtiſſant, *Bouwende.*

Parfait & plus que parfait.

Ayant baſti, *Hebbende gebouwt.*

Participe paſſif.

Baſti, Baſtie, { *Gebouwt.*

Troiſiéme Conjugaiſon.

De derde Conjugatie.

Indicatif preſent.

Ick begrype.

Je conçois, çois, çoit.
Nous concevons, vez, conçoivent.

Imparf.

Ick begreep.

Je concevois, vois, voit.
Nous concevions, viez, voient.

Parfait Def.

Ick begreep.

Je conceus, Tu conceus, Il conceut.
Nous conceumes, ceutes, ceurent.

Parfait Indef.

Ick hebbe begrepen.

J'ay, Tu as, Il a conceu.
Nous avons, Vous avez, Ils ont conceu.

Plus que parfait.

Ick hadde begrepen.

J'avois, vois, voit conceu.
Nous avions, viez, voient conceu.

Futur.

Ick ſal begrypen.

Je concevray, ras, ra.
Nous concevrons, rez, ront.

Imperatif.

Begrypt gy.

Conçois, Qu'il conçoive.
Concevons, vez, qu'ils conçoivent.

Optatif Preſent.

Ick begrype.

Je conçoive, ves, ve.
Nous concevions, viez, ils conçoivent.

1. Imparfait.

Ick ſoude begrypen.

Je conceuſſe, ceuſſes, ceut.
Nous conceuſſions, ſſiez, ſſent.

2. Imparfait.

Ick ſoude begrypen.

Je concevrois, rois, roit.
Nous concevrions, riez, roient.

Parfait.

Ick hebbe begrepen.

J'aye, Tu ayes, Il ait conceu.
Nous ayons, yez, yent conceu.

1. Plus

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

1. Plus que parfait.
Ick zoude hebben begrepen.

J'euſſe, Tu euſſes, Il eut conceu.
Nous euſſions, euſſiez, euſſent conceu.

2. Plus que parfait.
Ick zoude begrepen hebben.

J'aurois, rois, roit conceu.
Nous aurions, riez, roient conceu.

Futur du Conjonctif.
Ick zal begrepen hebben.

J'auray, Tu auras, Il aura conceu.
Nous aurons, rez, ront conceu.

Infinitif. Preſ. & Imparf.
Concevoir. *Begrijpen.*

Parfait & plus que Parfait.
Avoir conceu, *Hebben begrepen.*

Participe Preſent & Imparf.
Concevant. *Begrijpende.*

Parf. & plus que Parf.
Ayant conceu. *Hebbende begrepen.*

Participe paſſif.
Conceu, Conceue, { *Begrepen.*

4. Conjugaiſon.
De vierde conjugatie.

Indicatif Preſent.
Ick neem.

Je prens, Tu prens, Il prent.
Nous prenons, prenez, prennent.

Imparfait.
Ick nam.

Je prenois, nois, noit.
Nous prenions, niez, noient.

Parf. defini.
Ick nam.

Je pris, Tu pris, Il prit.
Nous priſmes, Vous priſtes, Ils prirent, *ou* prindrent.

Parfait Indef.
Ick hebbe genomen.

J'ay, Tu as, Il a pris.
Nous avons, vez, ont pris.

Plus que parfait.
Ick hadde genomen.

J'avois, vois, voit pris.
Nous avions, viez, voient pris.

Futur.
Ick zal neemen.

Je prendray, dras, dra.
Nous prendrons, drez, dront.

Imperatif.
Neemt gy.

Prens, Qu'il prenne.
Prenons, Prenez, Qu'ils prennent.

Optatif Preſent.
Ick neme.

Je prenne, Tu prennes, Il prenne.
Nous prenions, niez, prennent.

1. Imparf.
Ick zoude nemen.

Je priſſe, Tu priſſes, Il prit.
Nous priſſions, ſſiez, ſſent.

2. Imparfeit.
Ick zoude nemen.

Je prendrois, drois, droit.
Nous prendrions, driez, droient.

Parfait.
Ick hebbe genomen.

J'aye, Tu ayes, Il ait pris.
Nous ayons, ayez, ayent pris.

1. Plus que Parfait.
Ick zoude genomen hebben.

J'euſſe, Tu euſſes, Il eut pris.
Nous euſſions, ſſiez, ſſent pris.

2. Plus que parfait.
Ick zoude genomen hebben.

J'aurois, Tu aurois, Il auroit pris.
Nous aurions, riez, roient pris.

Futur du Conjonctif.
Ick zal genomen hebben.

J'auray, ras, ra pris.
Nous aurons, rez, ront pris.

Infinitif. Preſ. & Imparf.

Prendre. *Nemen.*

Parfait & plus que Parfait.
Avoir pris. *Hebben genomen.*

Participe Preſent & Imparf.
Prenant. *Nemende.*

Parf. & plus que parf.
Ayant pris. *Hebbende genomen.*

Participe Paſſif.
Pris, Priſe, { *Genomen.*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Ce qui ſuit eſt fort remarquable.

Le preſent de l'infinitif prend la nature du ſubſtantif, quand on luy prepoſe l'article defini *Le*: Exempl. *Le boire*, *Le manger*. Pareillement quand on luy met devant un nom adjectif, ou un pronom demonſtratif, ou poſſeſſif: Exemp. *Courte priere & long diſner*, *Se mettre ſur ſon bien dire*, *Le trop boire nuit*, *Le trop parler cuit*.

L'Infinitif n'a point de futur, mais on l'exprime par le futur de l'indicatif, ou par le ſecond imparfait du ſubjonctif, luy prepoſant la conjonction, *que*: Exemp. *Il dit qu'il donnera*, *Il diſoit qu'il baſtiroit une maiſon*.

Les gerondifs en *di* Latins, ſe tranſlatent par le preſent de l'infinitif, luy prepoſant la particule *de*, comme, *de donner*.

Les gerondifs en *do*, s'expliquent par le participe preſent actif, luy prepoſant la particule *en*, ainſi, *en donnant*.

Les gerondifs en *um*, s'expoſent par le preſent de l'infinitif, en prepoſant la particule *pour* ainſi, *pour donner*: S'ils marquent une neceſſité & ſont joints avec le verbe, *Je ſuis*, dites le avec le verbe *faloir*, ou le verbe, *devoir*, Exemple, *Il faut donner*, *L'on ne doit point faire cela*.

Les ſupins Latins en *um*, ſuivants un verbe ſignifiant mouvement de lieu, s'expriment par le preſent infinitif, comme, *Je vay chaſſer*. Semblablement aprés les verbes ſignifians un mouvement de temps, ainſi, *Il va donner*.

Les ſupins en *u*, s'expliquent par le preſent infinitif actif, mettant devant l'article, *de*, aprés les verbes ſignifiants un mouvement de lieu, ou de temps: comme, *Je viens de chaſſer*. Aprés les adjectifs, exprimez les auſſy par l'infinitif, luy prepoſant l'article, *à*: comme, *Cela eſt bien aiſé à dire, mais mal aiſé à faire*.

De l'uſage des Temps, & premierement de l'indicatif.

Le preſent & le futur n'ont aucune difficulté.

L'imparfait ſignifie bien une choſe paſſée, mais en conſiderant le flus & l'eſtendüe du temps, durant lequel cette action ſe faiſoit: En quoy il differe du parfait, qui ſignifie une choſe

't Geene volgt is aenmerkens weerdig.

't Præſens van de infinitivus neemt aen de nature van ſubſtantivum, wanneer daer voor geſtelt wordt d'artikel definitif, le: *by Ex.* Le boire, Le manger. *Inſgelijks wanneer daer voor geſtelt wordt een adjectivum, of pronomen demonſtrativum of poſſeſſivum: by Ex.* Courte priere & long diſner, Se mettre ſur ſon bien dire, Le trop boire nuit, Le trop parler cuit.

D'infinitivus heeft geen futurum, maer wordt uytgedruckt door 't futurum indicativi, of door 't tweede imperfect ſubjunctivi, daer voor geſtelt zijnde de conjunctie, que: *by Ex.* Il dit qu'il donnera, Il diſoit qu'il baſtiroit une maiſon.

De Latijnſche gerundia in di, *worden uytgedrukt door 't preſens infinitivi, daer voor geſtelt zijnde 't woordeken* de, *gelijk*, de donner.

Gerundia in do, *worden uytgeleydt door 't præſens participii, daer voor ſtellende 't woordeken* en, *gelijk*, en donnant.

Gerundia in um, *worden uytgedrukt door 't præſens infinitivi, 't woordeken* pour *daer voor geſtelt zijnde, als*, pour donner: *Indienſe een noodſaeckelijkheyt beteeckenen, en gevoegt zijn by 't woordeken zijn of weſen, drukt dat uyt met het woordt* faloir, *of* devoir, *als*, Il faut donner, L'on ne doit pas faire cela.

De Latijnſche ſupina in um, *volgende een verbum, beteyckenende een beweeginge van plaetſe, worden uytgedrukt door 't præſens infinitivi, als*, Je vay chaſſer. *Inſgelijks achter verba, beteyckenende een beweeginge van tijdt, gelijck*, Il va donner.

De ſupina in u, *worden uytgeleyt door 't præſens infinitivi activi, voor geſtelt zijnde het artikel* de, *achter verba beteeckenende beweeginge van plaetſe of tijdt, by Exemp.* Je viens de chaſſer. *Achter adjectiva druktſe oock uyt door d'infinitivum, voor geſtelt zijnde het artikel* à: *by Exemp.* Cela eſt bien aiſé à dire, mais mal aiſe à faire.

Van 't gebruyk der tempora, en eerſt van d'indicatif.

't Præſens en futurum hebben geene ſwarigheyt.

't Imperfectum beteeckent wel een ſaecke die voorby is, mits lettende op den loop of uytbreydinge des tijdts, welcke geduerende deſe actie of werckinge geſchiedt: waer inſe onderſcheyden

une

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

une fois finie, & parfaite: Exemple, *Ceſar gouvernoit bien la Republique Romaine.*

Il y a deux preterits parfaits en l'indicatif, dont l'uſage eſt tres neceſſaire: Le premier s'appelle defini, ou ſimple, l'autre ſe nomme indefini, ou compoſé.

Les François ſe ſervent du preterit defini, quand ils definiſſent quelque tems, racontant la choſe paſſée, comme, *Je fus hier à l'Egliſe, où j'entendis la predication. Je parlay la ſemaine paſſée à mon Couſin.* Exceptez ſi au temps determiné vous joignez un pronom demonſtratif: ou bien quand la choſe que l'on racconte eſt arrivée le même jour, car alors on ſe ſert de l'indefini, ou compoſé, ainſi, *J'ay eſté cette année à la Haye. J'ay veu aujourd'huy mon Oncle.*

L'on ſe ſert de l'indefini, quand raccontant une choſe, l'on ne definit aucun temps, ainſy, *J'ay veu de beaux livres.*

Il ſe trouve encore un autre preterit defini, mais compoſé du preterit defini de l'auxiliaire, & du participe paſſif du verbe conjugué, ainſy, *J'eus dit, J'eus fait.*

Il y en a auſſy un autre indefini, compoſé de l'indefini de l'auxiliaire, & du dit participe paſſif, ainſy, *J'ay eu dit, J'ay eu fait.*

Leur uſage eſt ſemblable aux deux precedents, ſinon qu'à ces deux, l'on prepoſe touſjours un de ces adverbes de temps, *Quand, Lors que, Comme, Ainſy que, Aprés que, Dés que, Si toſt que, Auſſy toſt que, Incontinent que j'eus donné ordre, Dés que j'eus fait cela.*

Le pluſque parfait emprunte l'imparfait de l'auxiliaire en ſa compoſition, d'où pareillement il emprunte une extenſion de temps, ſans limitation aucune, comme, *J'avois desja parlé à luy quand vous arrivaſtes.*

L'imperatif n'a rien de particulier.

De l'optatif, & conjonctif.

Des formules optatives & conjonctives, on peut facilement conjecturer l'uſage des temps de ces deux manieres.

Les formules optatives qui conviennent au preſent, ſont: *Dieu veüille que, Plaiſe à Dieu que, Faſſe Dieu que, A Dieu ne plaiſe que, Maintenant n'avienne que je faſſe cela.*

wordt van 't perfectum, het welcke beteeckent een zaecke die geheelijk voorby is: by Ex. Ceſar gouvernoit bien la Republique Romaine.

D'indicativus heeft twee perfecta, welckers gebruyk ſeer noodſaeckelijk is: de eerſte wordt genoemt definitum, of ſimplex, de andere wordt genoemt indefinitum of compoſitum.

De Franſchen gebruyken het preteritum definitum, wanneer ſe bepalen een ſeekeren tijdt, vertellende een gepaſſeerde ſaek, gelijk, Je fus hier à l'Egliſe, où j'entendis la predication, Je parlay la ſemaine paſſée à mon Couſin: *Behalven wanneer by een gedetermineerden tijdt gevoegt wordt een pronomen demonſtrativum: of als de zaek waer van mentie gemaekt wordt heden gebeurt is: By Exemp.* J'ay eſté cette année à la Haye, J'ay veu aujourd'huy mon Oncle.

't Indefinitum wordt gebruyckt wanneer men een zaek verhalende geen tijdt beſchrijft, gelijk, J'ay veu de beaux livres.

Daer wordt noch gevonden een ander preteritum definitum, maer het welcke te ſamen gevoegt is van een preteritum definitum van 't helpende verbum, en 't participium paſſivum van het geconjungeerde verbum, gelijk, J'eus dit, J'eus fait.

Daer is noch een ander indefinitum, te zamen gevoeght van 't preteritum indefinitum van 't helpende verbum, en voorgezeyde participium paſſivum, gelijk, J'ay eu dit, J'ay eu fait.

't Gebruyck van deeſe is een en de zelfde, als van de voorgaende, uytgezondert dat voor deeſe twee laetſte altijdt geſtelt moet worden een van deeſe adverbien, beteyckenende eenigen tijdt, Quand, Lors que, Comme, Ainſy que, Dés que, Si toſt que, Auſſy toſt que, Incontinent que j'eus donné ordre, Dés que j'eus fait cela.

Het pluſquam perfectum leent van 't helpende verbum d'imperfectum tot haer t'zamenvoeginge, van welcke het ook leent een verlenginge van tijdt, zonder eenige bepalinge, gelijk, J'avois desja parlé à luy quand vous arrivaſtes.

D'imperatif heeft niet zonderlings.

Van d'optativo en conjunctivo.

Uyt de formulen van de optatif en conjunctif, kan lichtelijk beſpeurt worden het gebruyk der tempora van deſe twee moden.

De formulen van de optatif, dewelcke by het præſens paſſen, zijn: Dieu veüille que, Plaiſe à Dieu que, Faſſe Dieu que, A Dieu ne plaiſe que, Maintenant n'avienne que je faſſe cela.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Les formules conjonctives ſont, *Soit que, Moyennant que, Pourveu que, Dés que, Afin que, A celle fin que, A ce que, De peur que, Bien que, Encore que, Façoit que je die,* ou *je diſe.*

Le premier imparfait n'eſt en uſage, ſinon avec les formules Optatives & Conjonctives ſuivantes. Les optatives ſont: *Pluſt à Dieu que, A la mienne volonte que.* Les conjonctives ſont les meſmes que deſſus pour le preſent.

Le ſecond imparfait n'eſt uſité qu'avec les ſuivantes formules optatives, *O que volontiers, O que de bon cœur*, il admet toutes les conjonctives, excepté les precedentes.

Nous nous ſervons du premier imparfait, quand il ſuit & depend d'un autre verbe, qui dénote une neceſſité, commandement, deſir ou conſeil: *Ex. Il faudroit que vous fuſſiez grandement riche pour entretenir tant de valets, Il luy avoit commandé qu'il allât promtement, Mon Pere deſireroit fort que je ſceuſſe la langue Françoiſe, Il m'a conſeillé que je fiſſe cela.*

On ſe ſert du ſecond imparfait quand il ne depend pas d'un autre verbe qui le precede, comme, *J'irois à Paris ſi j'avois de l'argent, Je voudrois qu'il vint.*

Le parfait ſe ſert des meſmes formules que le preſent.

Le premier pluſque parfait reçoit les mêmes formules optatives, que le premier imparfait: & toutes les conjonctives meſme la conditionelle *ſi*, que les autres temps rejettent. Il peut eſtre auſſy ſans aucunes formules.

Le ſecond pluſque parfait admet les mêmes, que le ſecond imparfait: Il peut auſſy eſtre ſans elles. Il eſt ſouvent en uſage devant ou aprés l'imparfait indicatif, comme, *Si je commençois aujourd'huy, J'aurois fait demain.*

Au futur conjonctif conviennent les adverbes de temps, *Quand, Lors que, Dés que, Incontinent que:* comme, *Quand j'auray entendu le tout, je vous le diray.*

L'infinitif n'a aucune difficulté. Du participe, nous en parlerons cy aprés en ſon lieu. Maintenant des verbes reflexifs, deſquels nous donnerons un exemple.

De formulen van de conjonctif zijn: Soit que, Moyennant que, A celle fin que, A ce que, De peur que, Bien que, Encore que, jaçoit que je die, *ou* je diſe.

Het eerſte imperfectum en wordt niet gebruykt, 't en zy met de navolgende formulen van de optatif en conjunctif. De formulen van de optatif zijn: Pluſt à Dieu que, A la mienne volonté que. *De formulen van de conjunctif zijn de zelvige die in't præſens verhaelt zijn.*

Het tweede imperfectum wordt niet gebruykt als met de naervolgende formulen van d'optatif, Volontiers, O que volontiers, O que de bon cœur, *en laet toe alle de formulen van de conjunctif, behalven de voorgaende.*

Wy gebruycken den eerſten imperfectum, wanneerſe volght en hanght aen een ander verbum, 't welcke beteyckent noodſaeckelijkheyt, gebiedt, begeerte, of raed: by Ex. Il faudroit que vous fuſſiez grandement riche pour entretenir tant de valets, Il luy avoit commandé qu'il allât promtement, Mon Pere deſireroit fort que je ſceuſſe la langue Françoiſe, Il m'a conſeillé que je fiſſe cela.

De tweede imperfectum gebruycken wy, wanneerſe niet en hanght aen een ander verbum 't welcke voorgaet, als, J'irois à Paris ſi j'avois de l'argent, Je voudrois qu'il vint.

Het perfectum gebruykt de zelve formulen, die men gewoonlijk is in't præſens te gebruycken.

De eerſte pluſquam perfectum neemt aen de zelve formulen van den optatif, de welcke het eerſte imperfectum heeft, en alle de formulen van de conjonctif, ook het woordeken ſi, 't welcke alle d'andere tempora verwerpen. Het kan ook beſtaen zonder eenige formulen.

De tweede pluſquam perfectum laet toe de zelfde formulen, de welcke aenneemt de tweede imperfectum: En kan ook weſen zonder de zelve. Zy is oock dickwils in 't gebruyck voor of achter d'imperfectum van de indicatif, als, Si je commençois aujourd'huy, J'aurois fait demain.

By 't futurum van de conjonctif worden gevoeght deeſe adverbia, beteyckenende eenigen tijdt, Quand, Lors que, Dés que, Incontinent que j'auray entendu le tout, je vous le diray.

D'infinitivus heeft geene ſwarigheyt. Van 't participium zullen wy hier naer op zijn plaetſe ſpreeken. Nu van de verba reflexiva, van welke wy een exempel zullen geven.

Des

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Des verbes reflexifs, paſſifs & impersonels.

Les verbes reflexifs ne different des actifs, ſinon qu'ils prennent devant eux deux pronoms, ainſi, *Je me delecte, tu te delectes, il ſe delecte, nous nous delectons, vous vous delectez, ils ſe delectent.*

Parf. Indef.

Je me ſuis delecté, tu t'es delecté, &c. Et ainſi des autres temps.

Les François n'ont point proprement des verbes paſſifs, mais ils les conjuguent par le verbe ſubſtantif, *je ſuis*, car adjouſtant à toutes les manieres, temps, & perſonnes de ce verbe, le participe paſſif de chaſque verbe, luy convenant en genre & nombre, vous avez la conjugaiſon paſſive, ainſi, *Je ſuis aimé, tu es aimé, il eſt aimé. Nous ſommes aimez, vous eſtes aimez, ils ſont aimez*, & ainſi par tous les autres tems, & manieres.

Les verbes impersonels ſont ceux qui ſe conjuguent en la troiſieme perſonne ſinguliere, comme il ſuit. *Il faut*, het moet, *il faloit, il falut, il a falu*, & ainſi des autres temps.

Notez, toutes les fois que la particule *y* ſe joint au verbe *avoir*, en la troiſiéme perſonne ſinguliere, il eſt fait verbe impersonel, qui s'explique en Latin par les troiſiémes perſonnes ſingulieres, ou plurieres du verbe *eſtre*, ſelon que le requiert le ſens de l'oraiſon, comme, *Il y a un homme à la porte, il y a pluſieurs hommes qui vous attendent.* L'uſage de ce verbe eſt noté cy aprés en la Syntaxe.

Notez ſecondement, la particule *ou*, jointe à la tierce perſonne ſinguliere active, fait un impersonel de voix paſſive, ainſi, *on dit.* Ainſi le plus ſouvent en eſt il de la particule *ſe*, miſe entre le pronom *il*, & la tierce perſonne ſinguliere d'un verbe actif, comme, *Il ſe dit, il ſe fait.*

Des verbes anomaux ou irreguliers.

Ces verbes ſont dits anomaux, qui s'eſgarent un peu des regles & façon de conjuguer des precedens, & cela ſeulement en un temps, ou deux, ou en quelques perſonnes. Et parce qu'on les peut facilement apprendre par uſa-

De Franſche Grammatica.

Van de verba reflexiva, paſſiva, en impersonalia.

De verba reflexiva en verſchillen niet van de activa, 't en zy dat ſy voor haer nemen twee pronomina, als, Je me delecte, tu te delectes, il ſe delecte, nous nous delectons, vous vous delectez, ils ſe delectent.

Præteritum indefinitum.

Je me ſuis delecté, tu t'es delecté, &c. *En ſoo voorts van d'andere tempora.*

De Franſchen hebben eygentlijck geen verba paſſiva, maer ſy druckenſe uyt door het verbum ſubſtantivum, Je ſuis; *want voegende by alle de moden, tempora, en perſoonen van dit verbum 't participium paſſivum van yder verbum, daer mede over een komende in genere en numero, hebt gy de paſſive conjugatie, als,* Je ſuis aimé, tu es aimé, il eſt aimé. Nous ſommes aimez, vous eſtes aimez, ils ſont aimez, *en ſoo voorts door alle de andere tempora en moden.*

De verba impersonalia zijn die gene dewelcke geconjugeert worden in de derde perſoonen ſingulaer, als volght: Il faut, *het moet,* il faloit, il falut, il a falu, *en alſoo door d'andere tempora.*

Aenmerckt, ſoo dickwils als het woordeken y *gevoeght wordt by de derde perſoone ſingularis numeri van het verbum* avoir, *wordt het een verbum impersonale, 't welcke by de Latynen uytgedruckt wort door de derde perſoone, of ſingularis, of pluralis van het verbum* eſtre, *na dat de ſin van ſpreken vereyſcht, als,* Il y a un homme à la porte, il y a pluſieurs hommes qui vous attendent. *'t Gebruyck van dit verbum wordt in de Syntaxis voorgeſtelt.*

Let ten tweeden, dat het woordeken on, *gevoeght zijnde by de perſoone ſingulaer van een verbum activum, maeckt een verbum impersonale van paſſive beteeckenis, als,* on dit. *Soo is het oock dickwils met het woordeken* ſe, *geſtelt tuſſchen 't pronomen* il, *en de derde perſoon ſingulaer van een verbum activum, als,* il ſe dit, il ſe fait.

Van de verba anomala en irregulieren.

Deſe verba worden anomala genaemt, om dat ſe een weynigh van de regulen en conjugatie van de voorige verba afdwalen, en dat maer alleen in een of twee tempora, of in eenige perſoonen. Doch aengeſien men de ſelvige lichtelijck door het ge-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ge, ou par l'inſtruction d'un bon maiſtre, pour eviter la prolixité, je me contenteray de rapporter icy la conjugaiſon du verbe *aller*, qui eſt ſeul irregulier en la premiere conjugaiſon, comme il ſuit:

Indicatif preſent.

Je vay, Tu vas, Il va.
Nous allons, Vous allez, Ils vont.

Imparf.

J'allois, Tu allois, Il alloit, &c.

Parfait Def.

J'allay, Tu allas, &c.

Futur.

J'iray, Tu iras, Il ira.
Nous irons, Vous irez, Ils iront.

Imperatif.

Va, Qu'il aille.
Allons, allez, Qu'ils aillent.

Les autres temps ſe forment des temps de l'indicatif ſelon les regles precedentes de la formation des temps.

Le verbe *laiſſer*, fait en ſon futur *laiſſeray*, & *lerray*, & en ſon ſecond imparfait optatif, *laiſſerois* & *lerrois*, & *pollüer* a en ſon participe paſſif *pollu*.

Tous les verbes de la 4. conjugaiſon qui ſe terminent en *uire*, ont leur preterit defini en *iſis*, & l'indefini en *it*, ainſi, *luire*, *je luiſis*, *j'ay luit*.

Tous les verbes de la 4 conjugaiſon terminés en *aindre*, ſe conjuguent ainſi: *Je crains*, *tu crains*, *il craint*, *nous craignons*, *vous craignez*, *ils craignent*. Pref. defini, *je craignis*, &c. Indefini, *j'ay craint*. Infinitif, *craindre*.

Du Participe.

Il eſt aſſez notoire par ce qu'avons dit cy-deſſus du verbe, qu'il y a deux ſortes de participes, ſçavoir, actifs & paſſifs. Les actifs ſe terminent en *ant*, les paſſifs finiſſent diverſement. Les actifs ſont de commun genre, & en termes pluriers, ſpecialement s'ils ſe joignent au verbe *aller*, ce qui ſe fait fort elegamment, il eſt indiferent s'ils ſe mettent au plurier, ou au ſingulier, comme, *pluſieurs me vont diſant*, ou *diſans*. *Les mauvaiſes paroles corrompant*, mieux

bruyck of onderwijs van een goet meeſter kan leeren, ſoo ſal ick my alhier, om vorder verdrietſaemheyt te vermijden, met de conjugatie van 't verbum aller, *'t welck in de eerſte conjugatie maer alleen van de regulen afwijckt, te vreede houden, als volgt:*

Parfait Indef.

Je ſuis allé, Tu es allé, Il eſt allé.
Nous ſommes allés, Vous eſtes, &c.

Plus que Parfait.

J'eſtois allé, Tu eſtois allé, Il eſtoit allé.
Nous eſtions allés, &c.

Optatif preſent & Futur.

J'aille, Tu ailles, Il aille.
Nous allions, Vous alliez, ils aillent.

d'Andere tempora worden geformeert van de tempora des indicativi, achtervolgens de voorgaende regulen van de formatie der tempora.

Het verbum laiſſer, *laten, heeft in ſijnen futuro* laiſſeray *en* lerray, *ſoo heeft het oock in ſijnen tweeden imperfecto optativi* laiſſerois *of* lerrois. *Insgelijcks* pollüer, *beſmetten, heeft in ſijn participio paſſivo* pollu.

Alle de verba van de vierde conjug. die in uire *eyndigen, hebben haer preteritum definitum in* iſis, *en 't indefinitum in* it, *als* luire, *ſchynen*, je luiſis, j'ay luit.

Alle de verba van de vierde conjug. eyndigende in aindre, *worden aldus geconjugeert:* Je crains, *ick vreeſe*, tu crains, il craint, nous craignons, vous craignez, ils craignent. *Perf. definitum*, je craignis. *Indefinitum*, j'ay craint.

Van 't Participium.

Het is kennelijck genoegh by 't gene wy tot noch toe van 't verbum geſeyt hebben, dat 'er twee ſoorten van participia zijn, te weten: activa en paſſiva. De participia activa eyndigen in ant, *de paſſiva eyndigen verſcheydentlijck, d'activa zijn communis generis, en worden geſtelt in de pluralis numerus, inſonderheyt alſe tot het verbum* aller *worden toegevoeght, 't welck uytermaten aerdighlijck geſchiet, en 't is eveneens, of menſe in de pluralis, of in de ſingularis*

que

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

que *corrompantes les bonnes mœurs.* Il ſemble plus élegant au ſingulier. Il paroit auſſi de là, que le genre eſt indiferent. Mais ſi ce participe prend la nature d'adjectif, alors il ſe doit accorder en tout avec ſon ſubſtantif.

Le participe paſſif joint à l'auxiliaire, en la compoſition de divers temps, precedant le ſubſtantif accuſatif ſur lequel il agit, ſe met toûjours au ſingulier maſculin, de quelque genre & nombre que ſoit le ſubſtantif, comme, *j'ay parlé au Prince, j'ay veu de belles perles*: Mais s'il ſuit ſon ſubſtantif patient, lequel luy eſt rapporté par l'entremiſe d'un pronom prepoſitif au cas de l'accuſatif alors il doit convenir avec luy en genre, & en nombre, comme, *j'ay receu la marchandiſe que vous m'avez envoyée. Avez-vous veu la Reine? Ouy, je l'ay veuë.*

De l'Adverbe.

L'Adverbe eſt une diction indeclinable, qui s'adjoint au nom, ou au verbe, pour expliquer ſa circonſtance.

De la Prepoſition.

La prepoſition eſt une diction indeclinable, qui ſe prepoſe aux autres mots de l'oraiſon, ou ſeparée, ou conjointe.

De la Conjonction.

La conjonction eſt une diction invariable qui conjoint les mots, & les ſentences, comme, *&, mais, car, toutesfois, &c.*

De l'Interjection.

L'Interjection eſt une diction invariable qui de ſoy parfait la ſentence, & s'appelle interjection, parce qu'elle ſe meſle dans l'oraiſon pour declarer les ſentimens du cœur.

SYNTAXE.

Syntaxe des Articles.

Les articles ne ſe mettent pas ſeulement devant les noms: Mais quelquefois auſſi devant les infinitifs des verbes, quelques adverbes, & prepoſitions, quand nous en uſons en qualité de noms.

ſtelt, als pluſieurs me vont diſant, *of* diſans. Les mauvaiſes paroles corrompant, *is beter als* corrompantes les bonnes mœurs. *Het ſchijnt aerdiger in de ſingularis. Het blijckt oock hier uyt dat men 't een of 't ander genus gebruycken mach. Maar indien dit participium de nature van een adjectivum aenneemt, dan moet het in alles met ſijn ſubſtantivum over een komen.*

Het participium paſſivum tot ſijn auxiliaire of behulpſaem verbum in de compoſitie van verſcheyden tempora toegevoeght zijnde, wanneer het, namelijck, voor een ſubſtantivum accuſativi caſus geſet is, op 't welcke het werckt, wordt altijt in ſingulari maſculino geſtelt, van wat genus en numerus het ſubſtantivum oock weſen mach, als, J'ay parlé au Prince, J'ay veu de belles perles. *Maer indien het ſijn lijdende ſubſtantivum volght, aen 't welck het door 't tuſſchenkomen van een pronomen præpoſitivum accuſativi caſus verknocht is, dan moet het daer mede over een komen in genere en numero, als,* j'ay receu la marchandiſe que vous m'avez envoyée. Avez-vous veu la Reine? Ouy, je l'ay veuë.

Van 't Adverbium.

Adverbium *is een onveranderlijck woort, dat by een nomen of verbum geſet wort, om te verklaren de omſtandigheyt van dien.*

Van de Prepoſitien.

Prepoſitie *is een onveranderlijck woort, dat by andere woorden van reden, of afgeſondert, of vereenight, voor aen geſet wordt.*

Van de Conjonctien.

Conjonctie *is een onveranderlijk woort, dat te ſamen voeght woorden en redenen, gelijck, &, en;* mais, *maer;* car, *want;* toutesfois, *nochtans,* &c.

Van d'Interjectie.

Interjectie *is een onveranderlijck woort, by haer ſelfs een volle ſin makende, en wort alſoo genoemt, om dat ſe tuſſchen een reden plach geſet te worden, om te verklaren de geſtaltenis des herten.*

SYNTAXIS.

Van de Articulen.

d' Articulen worden niet alleen voor de nomina geſtelt; maer ſomwijlen oock voor eenige verba modi infinitivi, voor eenige adverbia en præpoſitiones, wanneer wyſe gebruycken als of het nomina waren.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

On prépoſe tousjours l'article du même genre en tous les cas & nombres, aux noms appellatifs : Mais aux noms propres & appropriez, jamais au nominatif.

J'appelle noms appropriés ces appellatifs, qui ſe declarent par un nom propre ou par un pronom demonſtratif, comme, *Maiſtre Antoine*, *Monſieur Adam*, *cet homme*, *mon Pere*, non pas, *le Maiſtre Antoine*, *le Monſieur Adam*, *le cet homme*, *le mon Pere*. Ces noms appropriés en leur plurier ne reçoivent point les articles pluriers, mais les ſinguliers indefinis, comme, *La faveur de mes amis*, non, *des mes amis*, *il faut obeïr à nos parens*, & non pas, *aux nos parens*.

Le mot, *Dieu*, rejette l'article defini, à la mode des noms propres, ſi d'avanture il n'eſt accompagné de quelque epitéte, comme, *le Dieu d'Abraham*, *le Dieu fort*.

Les noms appellatifs feminins, & ceux qui commencent par une voyelle, ou *h* muette, laiſſent l'article du nominatif en leurs cas obliques, ſi un mot ſignifiant une quantité les precede, comme, *beaucoup d'eau*, *beaucoup de chair*, *peu d'argent*, & non pas, *beaucoup de l'eau*, *de la chair*, *de l'argent*.

Quand nous voulons ſignifier quelque individu ou particulier vague, nous luy prepoſons l'article *un*, *une*, ou *quelque*, *quelqu'un*. *Un* a pour ſon plurier *des*. *Quelque*, a *quelques*, & *quelqu'un*, *quelques-uns*, comme, *que voyez vous? Un homme*, *des hommes*, *quelqu'arbre*, *quelques arbres*, *quelqu'un* rejette le ſubſtantif.

Syntaxe des noms.

Le nom ſubſtantif regit un autre ſubſtantif de choſe diverſe au genitif, comme, *la maiſon du Prince*.

Les noms des ſaints laiſſent l'article du genitif, comme, *Le faubourg ſaint Denys*, *le pont ſaint Jean*, pour, *de ſaint Denys*, *de ſaint Jean*. Et pour, *la feſte de ſaint Jean*, & ſemblables, on dit, *la ſaint Jean*.

Men ſtelt altijdt eenen articulus van 't ſelvige genus voor de nomina appellativa, van wat caſus of numerus de ſelvige ook mogen zijn; maer voor de nomina propria of appropriata en wordt den articulus nimmermeer in den nominativus, noch ook in den accuſativus geſtelt.

Ick heete die appellativa alhier nomina appropriata, dewelcke ſich door een nomen proprium, of door een pronomen demonſtrativum uytdrucken, als, Maiſtre Antoine, Monſieur Adam, cet homme, mon Pere, *niet*, le Maiſtre Antoine, le Monſieur Adam, le cet homme, le mon Pere. *Deſe nomina appropriata en ontfangen geen articulos plurales in haren plurali numero, maer ſingulares indefinitos, als*, la faveur de mes amis, *niet*, des mes amis. Il faut obeïr à nos parens, *en niet*, aux nos parens.

Het woort Dieu, *Godt, placht ſijnen articulus na de wijſe van de nomina propria te verwerpen, wanneer het by gevalle vergeſelſchapt is met eenigh epitheton of toevoeghſel, als*, le Dieu d'Abraham, le Dieu fort.

De nomina appellativa feminini generis, als ook die met een vocael of met een ſtomme h *beginnen, laten den articulus hares nominativi in d'andere caſus achter blijven, wanneer daer een woort voor gaet, 't welck eenige quantiteyt beteeckent, als*, beaucoup d'eau, beaucoup de chair, peu d'argent, *en niet*, beaucoup de l'eau, de la chair, de l'argent.

Wanneer wy eenigh individuum, of eenigh byſonder doch onſeker ding willen beteeckenen, dan ſtellen wy daer voor den articulus un, une, *of ook* quelque, quelqu'un. Un, *heeft* des *voor ſijnen pluralis*. Quelque *heeft* quelques, *en* quelcun *heeft* quelques uns, *als*, que voyez vous? Un homme, des hommes, quelqu'arbre, quelques arbres, quelqu'un *verwerpt het ſubſtantivum.*

Syntaxis van de nomina.

Het nomen ſubſtantivum gouverneert een ander ſubſtantivum van een gantſch verſcheyden ding in genitivo caſu, als, La maiſon du Prince, *het huys van de Prins.*

De namen der Heyligen verlaten den artijckel des genitivi, als, Le faubourg ſaint Denys. Le pont ſaint Jean, *in ſtede van*, de ſaint Denys, de ſaint Jean. *En in plaetſe van* la feſte de ſaint Jean, *en diergelijcke, ſeght men*, la ſaint Jean.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Et ſemblablement les noms des Mois, mis aprés le nombre ordonnant, comme, *Le dixiéme Mars*, pour *de Mars*.

Les noms propres d'Homme, de Femme, de Ville, de Chaſteau, ou Citadelle, de Village, de Bois, ou Foreſt, de Fleuve, & de Mois, joints aux mots, *Nom*, *Ville*, *Chateau*, *Citadelle*, *Village*, *Bourg*, *Bois*, ou *Foreſt*, *Fleuve* ou *Riviere*, *Mois*, qui en Latin ſe mettent en meſme cas, en François ſe doivent mettre au genitif, comme, *Le nom de Louys*, *La ville d'Utrecht*, *La Citadelle d'Amiens*.

Les noms adjectifs qui ne ſe peuvent pas exprimer adjectivement en François, s'expoſent par un ſubſtantif, au genitif, avec l'article *de*, ou, *d'*, comme, *une chaine d'or*, *de fer*.

Le lieu, ou vaſe, regit au datif la choſe pour laquelle il eſt deſtiné, comme, *Le marché aux bœufs*, *Une bouteille à encre* : Mais la choſe contenüe, il la regit au genitif, comme, *Un Tonneau de vin*, *Un lieu de plaiſir*.

L'adjectif & le ſubſtantif conviennent en genre, nombre & cas. Et remarquez que ſous le nom d'adjectif, eſt compris auſſi le pronom, *Pain blanc*, *Bonne chair*, *Belle femme*, *Diamant poli*.

Exceptez les pronoms, *Mon*, *Ton*, *Son*, leſquels (quoy que maſculins) ſe mettent pourtant toûjours devant les noms commençans par une voyelle ou *h* muette, pour eviter la cacophonie en la prononciation, comme, *Mon ame*, *Son hoſteſſe*, pour *Ma ame*, *Sa hoſteſſe*.

Notez, que non ſans une ſpeciale elegance l'on omet ces ſubſtantifs, *Mode*, *Maniere*, *Couſtume*, retenant l'article feminin du datif, comme, *A la Françoiſe*, *A l'Italienne*, pour, *A la mode Françoiſe*, *&c.*

Remarquez auſſi les phraſes ſuivantes, où l'adjectif eſtant mis, on omet le ſubſtantif, comme, *Coucher ſur la dure*, *Chercher le plus court*, *Il fait beau*, *Chanter la baſſe*, *Chanter le ſuperius*, *La preſente*, *Les voſtres*, *La plus part*.

De namen der Maenden, geſtelt zijnde achter 't ordineerende getal, doen even't ſelvige, als, Le dixieſme Mars, *voor* de Mars.

D'eygen namen van eenigh Man, Vrouwe, Stadt, Kaſteel, Dorp, Boſch, Foreeſt, van Revieren, en van Maenden, gevoegt zijnde met de woorden, Nom, Ville, Chaſteau, Citadelle, Village, Bourg, Bois *of* Foreſt, Fleuve *of* Riviere, Mois, *gelijckſe in 't Latijn in de ſelvige caſus worden geſtelt, ſoo vereyſſchenſe in't François eenen genitivus, als,* Le nom de Louys, La ville d'Utrecht, La Citadelle d'Amiens.

De nomina adjectiva, die men in 't Franſch niet en kan uytdrucken na de wijſe van d'andere adjectiva, worden door den genitivus van een nomen ſubſtantivum uytgedrukt met den artikel de, *of* d', *als,* Une chaine d'or, de fer.

De plaetſe, of het vat, gouverneert de dingen daer toe de plaetſe of het vat beſcheyden is, in den dativus, als, Le marché aux bœufs, Une bouteille à encre: *Maer de dingen die daer in begrepen zijn, worden daer van gegouverneert in den genitivus, als,* Un tonneau de vin, Un lieu de plaiſir.

Het adjectivum en't ſubſtantivum moeten met malkanderen over een ſtemmen in genere, numero, caſu. Aenmerckt ondertuſſchen dat hier onder 't nomen adjectivum, de pronomina meede begrepen zijn, als oock de participia die in adjectiva verandert zijn, als, Pain blanc, Bonne chair, Belle femme, Diamant poli.

De pronomina Mon, Ton, Son, *worden hier uytgeſondert, dewelcke (al hoe welſe maſculini generis zijn) altijdt geſteldt worden voor de nomina, die met een vocael of met een ſtomme* h *beginnen, om de hardigheyt der pronuntiatie te vermijden, als,* Mon ame, Son hoſteſſe, *in plaetſe van* Ma ame, Sa hoteſſe.

Hier dient aengemerkt, dat men deeſe ſubſtantiva Mode, maniere, couſtume, *met een zonderlinge aerdigheyt achter laet, den articulus femininus des dativus maer alleen behoudende, als,* A la Françoiſe, A l'Italienne, *in ſtede van,* A la mode Françoiſe, &c.

Aenmerckt inſgelijcks de volgende manieren van ſpreeken, in welcke men, 't nomen adjectivum geſteldt zijnde, het ſubſtantivum uyt laet, als, Coucher ſur la dure, Chercher le plus court, Il fait beau, Chanter la baſſe, Chanter le ſuperius, La preſente, Les voſtres, La plus part.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

SYNTAXE.

Les adjectifs des Couleurs, Qualités, Nations, & Participes passifs, se mettent aprés leur substantif, comme, *Pain blanc*, *Eau froide:* Exceptez cette phrase, où le participe precede le substantif, *eu égard.*

Les adjectifs de quantité, de loüange, & de blâme, se mettent devant les substantifs, comme, *Grande ville*, *Petit homme*, *Bon soldat*, *Mauvaise femme*, *Excellent vin.*

Les adjectifs qui signifient abondance, desir, & soin, & le contraire, regissent le genitif, comme, *Riche d'argent*, *Convoiteux d'honneur*, *Soucieux de sa famille.*

Ceux qui marquent une inclination, promtitude, aptitude, & le contraire, demandent le datif, avec l'article defini, comme, *Il est habile aux armes*, *Addonné au jeu.*

Ceux qui monstrent une qualité, & habileté corporelle, demandent l'ablatif, avec l'article defini, comme, *Il est habile du pied*, *de la main*; Ou bien l'infinitif d'un verbe, luy prepósant l'article *à*, comme, *Il est propre à boire.*

Ceux qui signifient une cause, ou instrument, demandent un substantif, avec la prepositiõn, *de*, ou, *au*, ou, *par*; Ou bien mesme un infinitif, comme, *Rouge de honte*, *Avancé par mon moyen*, *Las d'aller.*

Quand on parle de chair, & de poisson, ou d'argent, on se sert du singulier pour le plurier, comme, *Acheter du poisson*, *de la chair*, & non pas, *des poissons*, *des chairs*, *J'ay perdu mon argent*, & non pas, *mes argens.*

Les cas nominatifs sont toûjours prepoſés aux autres, qui s'appellent obliques, comme, *Le Palais du Prince*, non, *du Prince le Palais*, sinon en vers.

Les adjectifs recevans comparaison, regissent la chose surmontée au nominatif, y prepósant la conjonction, *Que*, comme, *Aristote estoit plus grand Philosophe que Platon.*

Les adjectifs superlatifs Latins, en François se tournent au comparatif, si on leur prepose

SYNTAXIS.

D'adjectiva van couleuren, qualiteyten, natien, als met eenen ook de participia passiva, worden achter hare substantiva gestelt, als, Pain blanc, Eau froide: *Uytgesondert deese maniere van spreecken, in de welcke het participium voor 't substantivum gestelt wordt*, eu esgard.

D'adjectiva die eenige quantiteyt, lof, en smaedt beteyckenen, worden voor de substantiva gestelt, als, Grande ville, Petit homme, Bon soldat, Mauvaise femme, Excellent vin.

D'adjectiva die overvloet, verlangen, sorge, of oock het tegendeel beteyckenen, gouverneeren eenen genitivus, als, Riche d'argent, Convoiteux d'honneur, Soucieux de sa famille.

D'adjectiva die een seeckere toegeneygtheyt, voortvarentheyt, bequaemheyt, of oock het tegendeel beteyckenen, vereyschen eenen dativus met den definiten articulus, als, Il est habile aux armes, Addonné au jeu.

D'adjectiva die een sekere quantiteyt, en lichamelijcke gevoeglijkheyt of behendigheyt vertoonen, vereyschen eenen ablativus, met den definiten artikel, als, Il est habile du pied, de la main, *of wel altemets den infinitivus eenes verbi, stellende den artikel* à *voor den selvigen infinitivus, als*, Il est propre à boire.

D'adjectiva die een oorsaeck of instrument beduyden, vereyschen een substantivum, mits de, *of* au, *of* par *daer voor stellende; en somwijlen oock eenen infinitivus, als*, Rouge de honte, Avancé par mon moyen, Las d'aller.

Als men van vleesch, en visch, ofte oock van gelt spreeckt, men gebruyckt dan den singularis voor den pluralis, als, Acheter du poisson, de la chair, *ende niet*, Des poissons, Des chairs, J'ay perdu mon argent, *ende niet*, mes argens.

De nominativi casus worden altijdt gesteldt voor d'andere casus, die obliqui genaemt worden, als, Le Palais du Prince, *ende niet*, Du Prince le Palais, *behalven in een vers gedicht.*

D'adjectiva die een comparatie in sich hebben, gouverneren d'overtopte of d'overwonnen saecke in eenen nominativus, de conjunctie que *daer voor stellende, als*, Aristote estoit plus grand Philosophe que Platon.

De Latijnsche adjectiva superlativa worden in de Fransche tael in eenen comparativus ver-

l'ar-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

l'article, *Le*, ou *La*, comme, *Le plus docte de tous*, *La plus belle femme de toutes.*

Notez, que quand les Latins joignent à ses superlatifs la prepositon *Inter*, les François tournent *d'entre*, ainsi, *Le plus docte d'entre les Professeurs.*

Il n'y a rien icy à dire du pronom, outre ce que nous en avons dit cy-dessus.

De la Syntaxe des verbes.

Le verbe personel actif, regit la chose à l'accusatif, & la personne au datif, comme, *Pierre enseigne la Philosophie à Jean.*

Le verbe *Joüer*, en signification neutre, regit les instrumens musicaux au genitif, comme, *Joüer du lut:* Mais en signification active, il gouverne les mesmes instrumens à l'accusatif, avec la prepositon *Sur*, comme, *Joüer une piece sur le lut.* Mais pour les jeux qui n'appartiennent point à la musique, il les regit au datif, comme, *Joüer à la paume.*

Le verbe *Estudier*, regit la faculté, ou science en laquelle on estudie, à l'accusatif, avec la prepositon *en*, comme, *Estudier en droit.*

Les verbes *Acheter*, *Vendre*, *Estimer*, *Faire*, ou *Priser*, & *Loüer*, regissent la chose & le prix de la chose à l'accusatif, comme, *J'ay acheté ce livre trois francs*, *Il m'a fait*, ou *Il m'a prisé ce cheval cent escus*, *J'ay vendu ma maison vingt mille francs.* Nonobstant remarquez les phrases suivantes, qui ne gardent pas cette regle.

J'ay acheté pour dix francs de livres.
J'ay mon chappeau à bon marché.
Je vous feray bon marché.
Surfaire sa marchandise.
Acheter au poids de l'or.
Qu'en voulez vous donner?
J'en donneray douze francs.
A combien vous revient ce manteau?
Combien avez vous donné de ce couteau?

Si deux verbes se rencontrent ensemble, mettez l'un à l'infinitif, comme, *Je veux parler.* Quelquefois on met devant l'infinitif la prepositon *à*, ou *de*, comme, *J'apprens à dancer*, *Gardez vous de tomber.*

andert, *wanneer men den artikel* Le, *of* La *voor deselvige stelt*, *als*, Le plus docte de tous, La plus belle femme de toutes.

Aenmerkt, *dat als de Latijnsche de præpositie* Inter *tot hare superlativus toe voegen*, *de Franschen behelpen sich dan in 't overzetten met* d'entre, *aldus*, Le plus docte d'entre les Professeurs.

Hier en valt gansch niet van de pronomina te seggen, *boven 't geene voor deesen geseyt is.*

Van de Syntaxis van de verba.

Het verbum personale activum gouverneert de sake daer 't van spreekt in den accusativus, *en den persoone in den dativus*, *als*, Pierre enseigne la Philosophie à Jean.

Het verbum Joüer, *in een neutrale significatie*, *gouverneert de Musijckale instrumenten in den genitivus*, *als*, Joüer du lut: *Maer in d' active significatie gouverneert het de selvige instrumenten in den accusativus*, *met de præpositie* sur, *als*, Joüer une piece sur le lut. *Wat de speelen belangt die geen gemeynschap met de Musijcke hebben*, *deselvige gouverneert het in den dativus*, *als*, Joüer à la paume.

Het verbum Estudier, *gouverneert de faculteyt of wetenschap die men studeert*, *in den accusativus*, *met de præpositie* en, *als*, Estudier en droit.

De verba Acheter, Vendre, Estimer, Faire, *of* Priser, *en* Loüer, *gouverneeren de dingen en den prijs der dingen in den accusativus*, *als*, J'ay acheté ce livre trois francs, Il m'a fait, *of* Il m'a prisé ce cheval cent escus, J'ay vendu ma maison vingt mille francs. *Aenmerkt hier evenwel de volgende manieren van spreeken*, *die deesen regel niet en houden.*

Ick heb voor thien gulden boecken gekocht.
Ick heb mijn hoedt goet koop.
Ick sal u goet koop geven.
Sijn waeren te duer looven.
Tegen goudt op weegen wat men koopt.
Wat wilt gy daer voor geven?
Ick sal daer twaelf gulden voor geven.
Hoe veel staet u deese mantel?
Hoe veel hebt gy gegèven voor dit mes?

Indien twee verba malkander ontmoeten, *stelt het eene in den infinitivus*, *als*, Je veux parler, *Altemets stelt men de præpositie* à, *of* de, *voor den infinitivus*, *als*, J'apprens à dancer, Gardez vous de tomber.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Le verbe *Parler* regit le datif ; neantmoins on luy prepoſe plus elegamment les pronoms perſonels au datif ou accuſatif ſans article, comme auſſi aux autres verbes, par exemple : *Il a parlé à moy*, mais c'eſt mieux dit, *Il m'a parlé, il me* ou *luy*, ou *vous veut dire quelque choſe*, pour *à moy, à luy, à vous.*

Le verbe *Aller* ſe joint ordinairement aux participes preſens actifs, comme nous avons remarqué cy deſſus au participe. Il regit le nom ſubſtantif, avec la prepoſition *à* ou *en*, comme, *Je vay à la Haye, j'iray en France.*

Le verbe, *Venir*, demande aprés ſoy l'article ou la prepoſition *de*, comme, *Je viens de Rotterdam.*

L'uſage de ces deux verbes, *Aller & Venir*, eſt aſſez frequent quand nous parlons d'une choſe qui ſe doit auſſi toſt faire ou dire, ou qui vient d'eſtre faite ou dite, comme, *Je m'en vay vous dire la choſe, Je viens de faire cela.*

Les verbes paſſifs regiſſent l'ablatif avec la prepoſition *de*, comme, *Je ſuis aimé de mon Pere.*

Le verbe *Sçavoir* a pluſieurs temps employez pour *Pouvoir*, ſpecialement les deux preterits parfaits & le plus que parfait de l'indicatif, tout le conjonctif, & le plus que parfait de l'infinitif ; mais entre tous les autres temps eſt principalement en uſage le ſecond imparfait du conjonctif, *Je ne ſçaurois*, pour *Je ne puis.*

Le verbe *Faire*, tranſitivement, & impersonnellement pris, eſt ſouvent mis devant les qualités du temps & des ſaiſons, comme, *Il fait beau temps, chaud, froid, &c.*

Les verbes impersonels de ſens paſſif, gardent la Syntaxe & uſage des verbes dont ils ſont compoſés, comme, *On priſe aſſez la vertu, mais on la pratique peu :* Et la raiſon eſt, parce qu'*On* ſert de nominatif vague.

Les impersonels de voix active ſe conſtruiſent pour la plus part avec le datif de la perſonne, & le genitif ou ablatif de la choſe, comme, *Il ne m'importe de vôtre dommage :* Quelque fois avec la prepoſition *de*, devant l'infinitif, comme, *Il me faſche de vous faire tant attendre:*

Het verbum Parler, *gouverneert eenen dativus ; nochtans ſteldt men de pronomina perſonalia aerdiger daer voor in den dativus of accuſativus, zonder artikel, 't welck meede in andere verba plaets heeft, als, by Exempel :* Il a parlé à moy, *maer 't is beter gezeyt*, Il m'a parlé, Il me, *of* luy, *of* vous veut dire quelque choſe, *in plaetſe van*, à moy, à luy, à vous.

Het verbum Aller, *voegt ſich gemeynlijck tot het preſens participii activi, gelijck wy voor deeſen in 't participium hebben aengemerckt. Het gouverneert meede een nomen ſubſtantivum met de præpoſitie* à *of* en, *als*, Je vay à la Haye, J'iray en France.

Het verbum Venir, *vereyſcht achter ſich den artikel of de præpoſitie* de, *als*, Je viens de Rotterdam.

Men gebruyckt deeſe twee verba Aller *en* Venir, *menigmael, als men ſpreeckt van een zaeck die dadelijck moet gedaen of gezeyt worden, of ook die even juyſt gedaen of gezeyt is, als*, Je m'en vay vous dire la choſe. Je viens de faire cela.

De verba paſſiva gouverneeren eenen ablativus, met de præpoſitie de, *als*, Je ſuis aimé de mon Pere.

Veele tempora van 't verbum Sçavoir, *worden gebruyckt voor* Pouvoir, *inſonderheyt het præteritum perfectum en pluſquam perfectum indicativi, den gantſchen conjunctivus, als meede het pluſquam perfectum infinitivi, doch wordt het tweede imperfectum van den conjunctivus hier onder alle d'andere tempora voornamelijck gebruykt*, Je ne ſçaurois, *voor* Je ne puis.

Het verbum Faire, *tranſitivelijck en imperſonelijck genomen zijnde, wordt menigmael geſteldt voor de qualiteyten van den tijdt of van de jaer-getijden of ſaiſoenen, als*, Il fait beau temps, chaud, froid, &c.

De verba imperſonalia die een paſſive beteyckeninge hebben, behouden de conſtructie en 't gebruyck van de verba daer van zy gecomponeert worden, als, On priſe aſſez la vertu, mais on la pratique peu : *De reden is, om dat* On *al hier geſteldt is in plaets van eenen onſekeren nominativus.*

D'imperſonalia activa worden meeſtendeels geconſtrueert met den dativus van den perſoone, en met den genitivus of ablativus van de ſake, als, Il ne m'importe de voſtre dommage : *Altemets met de præpoſitie* de, *voor den infinitivus, als.* Il me faſche de vous faire tant attendre:

Quel-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

Quelquefois avec la conjonction *que* & le verbe indicatif *ou* conjonctif, comme, *vous fachera t'il que je me ſerve de vos livres?*

L'imperſonel, *il y a*, eſt ſouvent en uſage, principalement en matiere de quantité, & cela en trois inſtances. Premierement, quand avec la quantité de la choſe l'on entend une poſition & ſituation de cette choſe: Secondement, une durée de temps: Tiercement, un eſpace de lieu, comme, *combien y a t'il de perſonnes en cette maiſon. Il y a ſix ans que j'étudie. Il y a dix lieües.*

Les participes ſuivent la conſtruction de leurs verbes: Mais ceux qui prennent la nature de nom, & qui ſignifient à la maniere des verbaux, ſe conſtruiſent comme les ſubſtantifs.

Des Adverbes negatifs.

De tous les autres adverbes, il n'y a rien de particulier à remarquer: Mais quant à ceux-cy, remarquez, que *nenny*, *nenny pas*, *non*, *non pas* ou *point*, n'entrent point en l'oraiſon; mais ſeulement ſont reſponſifs, comme, *avez vous fait cela? nenny*, *non*, *point*, *pas*, ou *nenny pas*, & *non point*: Toutefois *pas*, *non pas*, ou *non point*, peuvent entrer en telles oraiſons. *Pas un poil*, ou *non pas un poil*. *Nullement*, peut eſtre & avec, & ſans un verbe.

Comment ſe fait l'oraiſon negative.

L'on met devant le verbe *ne*, ou *n'*, s'il commence par une voyelle, ou *h* müette, & on met aprés, *pas* ou *point*, comme, *je ne ſuis pas malade, n'étes vous pas?*

Souvent l'on prépoſe aux infinitifs des verbes, *pas* ou *point*, & ainſi deux negations ſe trouvent jointes enſemble, comme, *pour ne point mentir*. *Point* ſemble nier un peu plus, que *pas*.

Les negations precedentes ſe doivent ou ſe peuvent quelquefois omettre. *Ne*, ſe peut laiſſer en l'oraiſon, interrogeant negativement, comme, *eſtes vous pas un tel?* Pour *n'étes vous pas?*

Pas ou *point*, ſe doit omettre, premierement,

Somwylen met de conjunctie, que, *en met een verbum indicativi* ot *conjunctivi modi*, *als*, vous fachera t'il que je me ſerve de vos livres?

Het imperſonale, il y a, *wordt menighmael gebruyckt, doch voornamelijck in't ſtuck van quantiteyt, en dat op drie verſcheyde gelegentheden: Voor eerſt, als men in de quantiteyt der ſaken daer men van ſpreekt een ſekere ſtellinge of ſituatie der ſelviger ſake vervat: Ten anderen, een tijt-lengte: Ten derden, een plaets-wijdte, als*, combien y a t'il de perſonnes en cette maiſon. Il y a ſix ans que j'étudie. Il y a dix lieües.

De participia volgen de conſtructie van hare verba: De participia alleenlijck, dewelcke de nature van't nomen aennemen, en in hare beteyckening na de verbalia trecken, worden geconſtrueert als de ſubſtantiva.

Van d'Adverbia negativa, *of* de loochenende Adverbia.

Daer en valt niet byſonders in alle d'andere adverbia aen te mercken: Maer wat deſe loochenende of weygerende adverbia belangt, merckt daer in aen, dat nenny, nenny pas, non, non pas *of* point, *in de loochenende reden niet en komen, dan voor ſoo veel ſy alleenlijck tot antwoort dienen, als*, avez vous fait cela? nenny, non, point, pas, nenny pas, *en* non point: *Nochtans* pas, non pas, *of* non point, *mogen in ſoodanige loochenende reden worden ingevoert.* Pas un poil, *of* non pas un poil. Nullement *mach met een verbum en ſonder verbum geſtelt worden.*

Hoe men de loochenende reden ſchicken moet.

Men ſtelt ne *voor het verbum*, *of* n', *indien het verbum met een vocael of ſtomme* h *begint, en daer na placht men* pas *of* point *daer by te voegen, als*, je ne ſuis pas malade, n'étes vous pas?

Men ſtelt pas *of* point *veeltijts voor den infinitivus van't verbum, en dan vint men twee loochenингen t'ſamen gevoeght, als*, pour ne point mentir. Point *ſchijnt wat meer te loochenen als* pas.

De voorgaende loochenингen moeten of mogen altemets nagelaten worden. Ne *mach in de loochen-ſchijnlijck-vragende reden nagelaten worden, als*, étes-vous pas un tel? *Voor* n'étes vous pas?

Pas *of* point *mogen achter gelaten werden, eer-*

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

quand il ſuit quelcun des mots ſuivans, *Rien, jamais, onques, aucun, aucunement, nul, nullement, perſonne, homme du monde, ame qui vive, quelconque, plus, de peur que*, comme, *je n'ay rien vû, je n'oüis onque parler de telle choſe*, &c.

Secondement, quand l'une de ces trois dictions, ou particules ſuivent, *ny, ne, que*, comme, *il n'a ny pain ny argent; il n'a que dix écus.*

Tiercement, quand deux oraiſons negatives ſont jointes par quelque relatif, *point* & *pas* ſe doivent omettre en la derniere, comme, *il n'a pas un ſoldat en ſa compagnie, qui ne ſoit bon pour un aſſaut.* Elles s'omettent pareillement és fraſes ſuivantes, *Je ne ſçay qui, je ne ſçay quel, je ne ſçay, il n'oit goute, il ne voit goute, il ne dit mot.*

Il eſt indiferent de les mettre ou de les laiſſer, quand il ſuit une des dictions, *guere, ſi, pouvoir, oſer, bouger.*

Ouy, ſi, non, nenny, mis aprés un verbe, veulent avoir devant eux la conjonction, *que*, comme, *il dit qu'ouy, que ſi, que non.*

Syntaxe des Prepoſitions.

Les ſuivantes demandent le genitif.

Auprés, autour, *by*. A l'entour, à l'environ, aux *ou* és environs, *ontrent*. Au deça, *op deſe zijde*. Au de là, *over deſe zijde*. A l'écart, *in't heymelijck*. Arriere, *verre af*. Au dedans, *binnen*. Au dehors, *buyten*. Au bas, *beneden*. A l'endroit, à l'encontre, *tegen*. A travers, *ſchuyns*. *zydelings*. Au prix, au regard, au reſpect, *opſicht*. Au deſſus, *boven op*. Au deſſous, *onder*. Vis à vis, *recht over*.

Les ſuivantes regiſſent le genitif *ou* accuſatif.

A mont, *van boven*. A val, *van beneden*. Entour, environ, *ontrent*. Hors, *buyten, uyt*. Dehors, par dehors, *van buyten*. Prés, auprés, *by, na by*.

Les ſuivantes gouvernent l'accuſatif.

Avant, devant, par devant, *voor, eer, dan*. Avec, *met, beneffens* Derriere, par derriere, *achter*. Vers, devers, *na, waerts*. Contre, *tegen*. Chez, *by*. Dans, dedans, par dedans, *binnen*. Hors, dehors, *buyten, behalven*. Entre, *tuſſchen*. Deça, par deça, par cy, par icy, *lancks hier, hier door*. De là, par là, par de là, *lancks daer, daer door*. Jouxte, *na by*. Envers, endroit, *tegen*. Pour, *voor, in plaets van*. Par, *door*. Sus, ſur, deſſus, par deſſus, *boven, hooger dan*. Sous, deſſous, par deſſous, *beneden, onder, lager dan*. De, du, des, *van*. Emmy, parmy, *tuſſchen*. En, es, *in, jegene*. Environ, entour, *ontrent*. Selon, *na by, na voor*. A, au, aux, *in*. Pour les autres recourez à l'uſage. *Haelt de reſt uyt het dagelijcks gebruyck.*

ſtelijck, als eenige deſer woorden daer op volgen, Rien, jamais, onques, aucun, aucunement, nul, nullement, perſonne, homme du monde, ame qui vive, quelconque, plus, de peur que, *als*, je n'ay rien vû, je n'oüis onque parler de telle choſe, &c.

Ten tweeden, als een van deſe drie woorden daer op volgen, ny, ne, que, *als*, il n'a ny pain ny argent, il n'a que dix écus.

Ten derden, als twee loochenende redenen door 't een of 't ander relativum t'ſamen gevoeght worden, dan moet point *en* pas *in de laetſte reden uytgelaten worden, als*, il n'a pas un ſoldat en ſa compagnie, qui ne ſoit bon pour un aſſaut. *Men verwerpt* point *en* pas *inſgelijcks in de volgende manieren van ſpreecken*, je ne ſçay qui, je ne ſçay quel, je ne ſçay, il n'oit goute, il ne voit goute, il ne dit mot.

Het is even eens of menſe ſtelt of uyt laet, als' er eenige van deſe woorden volgen, guere, ſi, pouvoir, oſer, bouger.

Ouy, ſi, non, nenny, *achter een verbum geſtelt zijnde, vereyſſchen voor ſich de conjunctie*, que, *als*, il dit qu'ouy, que ſi, que non.

Syntaxis van de Prepoſitien.

De volgende præpoſitien vereyſſchen eenen genitivus.

De volgende gouverneeren eenen genitivus of accuſativus.

De volgende gouverneeren eene accuſativus.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

SYNTAXE.

Il n'y a rien icy à dire de la conjonction, & l'interjection.

Regles qu'il faut obſerver dans la conſtruction de toute ſorte d'oraiſon.

J'enſeigneray icy quel ordre doivent garder les mots en toute ſorte d'oraiſon. Nôtre langue aime de ſuivre en l'arrangement de ſes mots l'ordre naturel de l'entendement, & des choſes, qui eſt que la diction regiſſante precede celle qu'elle regit.

En l'oraiſon affirmative avec un temps ſimple, c'eſt-à-dire non compoſé de l'auxiliaire, diſpoſez ainſi les mots, que vous mettiez premierement le nominatif, ou le pronom de même perſonne que le verbe poſé en l'oraiſon, ſçavoir, un de ceux-cy: *Je, tu, il, elle. Nous, vous, ils, elles*: Nous apellerons cy aprés ce pronom, le premier. Secondement, un autre pronom, ſçavoir l'un de ceux cy: *Me, te, ſe, nous, vous, luy, leur*: Que nous apellerons ſecond. Troiſiémement, le verbe. Quatriémement, l'adverbe. En dernier lieu le nom; comme, *je vous montre ſouvent le chemin*

En l'oraiſon afirmative avec un temps compoſé, c'eſt-à-dire compoſé de l'auxiliaire, il faut ainſi ordonner les mots. Le premier pronom. Le ſecond pronom. Le verbe auxiliaire. l'Adverbe. Le verbe ſignifiant. Le nom; comme, *nous leur avons bien montré le chemin.*

En la negative avec un temps ſimple. Le premier pronom. La premiere particule negative, ſçavoir, *ne*. Le ſecond pronom. Le verbe. La ſeconde particule negative, ſçavoir, *point* ou *pas*. L'Adverbe. Le nom; comme, *il ne luy dit pas fidelement la verité.*

En la negative avec un temps compoſé. Le premier pronom. La premiere particule negative. Le ſecond pronom. Le verbe auxiliaire. La ſeconde particule negative. L'Adverbe. Le verbe ſignifiant. Le nom; comme, *vous ne leur avez pas toûjours dit la verité.*

En l'interrogative affirmative avec le temps

SYNTAXIS.

Hier en valt gantſch niet van de conjunctie en d'interjectie te ſeggen.

Regulen die men in de conſtructie van allerley ſoorten van redenen moet waernemen.

Ick ſal hier nu gaen voorſtellen wat ordre de woorden in allerley ſlagh van redenen behooren te houden. Onſe tale placht in 't ſchicken van hare woorden de natuerlijcke ordre onſes verſtants, en der ſake ſelver te volgen, die daer in voornamelijck beſtaet, dat het gouverneerende woort voor 't gegouverneerde geſtelt worde.

In d'affirmeerende, dat is, in de beveſtigende of *toeſeggende reden, die met een enckel* of *ongecomponeert tempus voorgeſtelt wordt, ſchickt de woorden in ſulcker voegen, dat gy den nominatius altijt in d'eerſte plaetſe ſtelt, of 't pronomen des ſelvigen perſoons met het verbum, 't welck in de reden geſtelt is, namelijck, een van deſe:* Je, tu, il, elle. Nous, vous, ils, elles: *Wy ſullen dit pronomen namaels 't eerſte pronomen heeten. Ten tweeden, een ander pronomen, namelijck, een van deſe*, me, te, ſe; nous, vous, luy, leur: *Wy ſullen 't namaels het tweede pronomen heeten. Ten derden, het verbum. Ten vierden, 't adverbum. Het nomen in de laetſte plaetſe; als*, je vous montre ſouvent le chemin.

In de beveſtigende reden, die met een gecomponeert tempus voorgeſtelt wort, behoort men de woorden aldus te ſchicken. 't Eerſte pronomen. Het tweede pronomen. Het verbum auxiliaire. 't Adverbium. Het meeſt beteykenende verbum. Het nomen; als, nous leur avons bien montré le chemin.

In de loochenende reden die met een ongecomponeert tempus voorgeſtelt wort. 't Eerſte pronomen. 't Eerſte loochen-woordt, namelijck, ne. *Het tweede pronomen. Het verbum. Het tweede loochen-woordt, namelijck*, point *of* pas. *'t Adverbium. Het nomen; als*, il ne luy dit pas fidelement la verité.

In de loochenende reden die met een gecomponeert tempus voorgeſtelt wordt. 't Eerſte pronomen. 't Eerſte loochen-woordt. Het tweede pronomen. Het verbum auxiliaire. Het tweede loochen-woordt. 't Adverbium. Het meeſt beteykenende verbum. Het nomen; als, vous ne leur avez pas toûjours dit la verité.

In de vraegs-wijſe beveſtigende reden, met een ſim-

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland

ſimple. Le ſecond pronom. Le verbe. Le premier pronom. l'Adverbe. Le nom, comme, *vous montre t'il bien le chemin?*

En l'interrogative affirmante avec le temps compoſé. Le ſecond pronom. Le verbe auxiliaire. Le premier pronom. l'Adverbe. Le verbe ſignifiant. Le nom, comme, *leur avez vous tousjours enſeigné la vertu?*

En l'interrogative negante avec un temps ſimple. La premiere particule negative. Le ſecond pronom. Le verbe. Le premier pronom. La ſeconde particule negative. l'Adverbe. Le nom, comme, *ne nous direz vous pas aujourd'huy des nouvelles?*

En l'interrogative negative avec un temps compoſé. La premiere particule negative. Le ſecond pronom. Le verbe auxiliaire. Le premier pronom. La ſeconde particule negative. l'Adverbe. Le verbe ſignifiant. Le nom, comme, *ne leur avez vous pas fidélement montré la langue Françoiſe? Ouy da.*

Da, eſt une particule, laquelle quoy qu'elle ſoit fort commune, & preſque toûjours à la bouche, elle m'eſtoit toutefois échapée de la memoire: Par cy devant on écrivoit *dea*; elle ne ſignifie proprement rien, mais elle ſemble renforcer le propos: Ex. *avez vous fait cela? Ouy da. Avez vous achevé vôtre ouvrage? Ouy da.*

ongecomponeert tempus. Het tweede pronomen. Het verbum. Het eerſte pronomen. 't Adverbium. Het nomen, als, vous montre t'il bien le chemin?

In de vraeghs-wijſe beveſtigende reden met een gecomponeert tempus. Het tweede pronomen. Het verbum auxiliaire. 't Eerſte pronomen. 't Adverbium. Het beteyckenende verbum. Het nomen, als, leur avez vous toûjours enſeigné la vertu?

In de vraeghs-wijſe loochenende reden met een ongecomponeert tempus. 't Eerſte loochen-woort. Het tweede pronomen. Het verbum. 't Eerſte pronomen. Het tweede loochen-woort. 't Adverbium. Het nomen, als, ne nous direz vous pas aujourd'huy des nouvelles?

In de vraeghs-wijſe loochenende reden met een gecomponeert tempus. 't Eerſte loochen-woordeken. Het tweede pronomen. Het verbum auxiliaire. Het eerſte pronomen. Het tweede loochen-woordeken. 't Adverbium. Het beteyckenende verbum. Het nomen, als, ne leur avez vous pas fidelement montré la langue Françoiſe? Ouy da.

Da *is een woordeken 't welck my ten naeſten by ontgaen was, alhoewel het ſeer gemeyn en byna alt ijdt in yder eens mondt is: Men ſchreef eertijdts* dea; *en alhoewel dit woordeken, om eygentlijck te ſpreken, gantſch niet beteyckent, nochtans ſchijnt het de redenen die wy met malkander voeren niet weynigh te verſtercken, als*, avez vous fait cela? Ouy da. Avez vous achevé vôtre ouvrage? Ouy da.

FIN.

Early European Books, Copyright © 2017 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Nationale bibliotheek van Nederland